

ከክፍል በምህረት

ምህረት ደበበ ገብረጌድቅ

ሰኔ 2007 ዓ.ም.

ገጽ መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው
All Rights Reserved

የመጀመሪያ ዕቅድ ሰኔ 2007
First Published June 2015
Addis Ababa, Ethiopia

ሁለተኛው ዕቅድ ሐምሌ 2007 ዓ.ም
Second Published July 2015
Addis Ababa, Ethiopia

ሶስተኛው ዕቅድ ነሐሴ 2007 ዓ.ም
Third Published August 2015

አራተኛው ዕቅድ ጥቅምት 2008 ዓ.ም

Fourth Published October 2015

አምስተኛው ዕቅድ ዶህሳስ 2008 ዓ.ም

Fifth Published December 2015

ስለስተያየትዎ

Email: mirumercy@gmail.com

Facebook: LelaSew ሌላሠው-በምህረት

ስጦታነቱ ...

ላረፈደች ... ለተሰወረች
መጣሁ እያለች ... ብዙ ለቆየች

ይሁን ...

መታሰቢያነቱ

ለዩክፔሮ አብዱልረሽድ አብዱላሂ (በአ.አ.ዩ. የአክምሮ ሕክምና ተባባሪ ፕሮፌሰር) - ቀደምትና አንጋፋ የአክምሮ ሕክም ለነበሩት፤ እኒንዩ ብዙ የሀገራችንን ዩክፔሮች ላስተማሩና ሳሠለጡ ድንቅ መምህራችን መታሰቢያ ይሁን። ለተማሪዎችዎና ለአመምተኞችዎ የሠጡትን ጊዜ የማይሸረው ልባዊ አገልግሎት በመዘከር ዘወትር እናስብዎታለን።

ለየኔታ ዘበበ - የ 'ሀሀ' ገበታንና የኦራቱን የሒሳብ መደቦች ተክምር ላስተማሩን የልጅነት አስተማሪዬ። የየኔታ ጭራና ምክር፤ አስንጋና ፍቅር በእኔና በብዙ የሞጆ ልጆች ልብ ውስጥ ህያው ሆኖ ይኖራል። ሳታላቁ መምህር ከጥልቅ አኩብሮት ጋር ውስታቻውን በመዘከር።

ለደን አደቴ ሰረፍቶለሽ ባዩ - ያለ ገደብ ስለሰጠሽንና በሕይወትሽም ስላስተማርሽን ፍቅርና ደግነት። አምዬ፤ ዛሬም ከብዙ አመታት በኋላ ተገታሽ በልቤ ህያው ሆኖ ይኖራል።

ምስጋና

ከሁሉ በፊትና በላይ ፈቃዱ ሆኖ ይህንን ሥራ ለመሥራት ጤናና ጉልበትን ሰጠኝ፤ የፈጠራ ስራ ሁሉ ጀማሪና ባለቤት፤ የሁላችን ፈጣሪ አምላክ ህያው እግዚአብሔር ውዳሴና ምስጋና በሰማይ በምድር ይሁን።

እኔ ከሥራዬ በፊትና በላይ ሰው እንደመሆኔ መጠን በእውነተኛ ወዳጅነት የይገፋኝንና ያበረታተኛኝን ወዳጆቼንና ቤተሰቦቼን ከልብ አመስግናለሁ። በርግጥ የሁሉንም ስም መጥራት አልችልም። የተወሰኑትን በስም እየጠራሁ ማመስገን ግን ተገቢ ነው። ዶክተር ለጓለም ጥላሁን (ሳሊ) እና ባለቤቱ ሰላማዊት አስራት (ጃፒ) ከነልጆቻቸው በእመታት መካከል ያልተቀየረና ያው የሆነ ጓደኝነታቸው ለምሥራው ሥራ ብቻ ሳይሆን ለማንነቱም ጥንኛ ድጋፍ ሆኖኛልና የተለየ ምስጋናዬ ይድረሳቸው። ለወላጆቼና ለወንድም እህቶቼ በምሥራው ሥራ ስለምታምኑና በሁሉ ስለምትደግፉኝ ከፍተኛ ምስጋና አቀርባለሁ።

በሴይንት ሊውስ ውስጥ ያላቸሁ ሌሎች ብዙ ወዳጆቼንም ከዚህ ጋር እጅግ ላመስግን እወዳለሁ። አማንና ኢዱ፤ ዘራሁንና ሚርሲ፤ ሄናዘና አጻድ፤ ሚሪ የጋሽ ፍሰህጽዮን ልጅ፤ ኑሬና መስኪ፤ መጋቢ ተስፋዬና ታዬ መልካም እንዲሁም የሁል ጊዜ እበረታቸው ብርሃኔ፤ ታላቅ ምስጋናዬን ውሰዱና የራሳችሁን ካስቀራችሁ በኋላ የቀረውን ለሌሎቹ እድርሱልኝ። አምላኩ (ሴቸ) እና ኢዱ፤ ያክብና ፊሽ እንዲሁም መዓዚና ሲስ ደግሞ በረጅም አመታት ተፈትኖ ነጥሮ ለወጣ ጓደኝነታችሁና መልካምነታችሁ ምስጋና አቀርባለሁ።

በዚህ 'ሌላሠው' በተሰኘ ሥራ ላይ ቁትራቸው የበዛ ወዳጆቼና ባለሙያዎች ያደረጉልኝ እገዛና አስተዋጽኦ ታላቅ ከሚገልጹት በላይ ነው። ጋሽ ዘራሁን አስፋው በመጽሐፉ እርማትና አርትኦት ላይ በከፍተኛ መስጥዕትነትና መስጠት ስለሠሩት ሥራ ልባዊ ምስጋና አቀርባለሁ። በመጽሐፉ እርማትና አርትኦት ላይ ሌላው ትልቁን ሥራ የሠራው ጋሽ ንጉሴ ቡልቻ በጽሁፉ ላይ ያጠፋኸውን ጊዜና ጉልበት ብቻ ሳይሆን ለሥራው ያሳየኸውን ትልቅ መስጠት ከልባዊ ምስጋና ጋር እውቅና ለመስጠት እፈልጋለሁ። ወዳጄ ቴዲ ታደሰ ከመጀመሪያ እስከመጨረሻ ለሰጠኸኝ ጠንካራ አስተያየቶችና ጠቃሚ ሃሳቦች ታላቅ ምስጋናዬ ይድረሰህ።

ከዚህ በተጨማሪ በዚህ ጽሁፍ ላይ አስተያየትንና እርማትን በመስጠት ትልቅ አስተዋጽኦ ያደረጉ ሰዎችን ስም ሁሉ መዘርዘር ባልችልም የተወሰኑትን ግን በስም ጠርቶ

ጥመስገቱ ተገቢ ይመስለኛል። ይከተረ መስፍን እርእያ፤ የሊበንወርት ወልደጊዮርጊስ፤ ይከተረ ገሩም ለግ፤ ሃና ሁሴን፤ ብሉን ሳህሉ፤ ዘራቁ ከበደ፤ ናሁሰናይ ኤፌወርት፤ ኖርጽና ወገድ፤ ያፈድና ንብረት፤ ቃልኪዳን፤ ወንጌላዊት ለገሰ፤ ዘላለምና ሚረ፤ ዮጋሽ ገንቢዎቹ ማኪና ኤፌ፤ መንበረና ሳባ፤ የዕሁፉን ግርድፍ ከማንበብ ጀምሮ ሂደቶችን ብቻ ሳይሆን ልባችሁንና እውቀታችሁንም ስላካፈላችሁኝ በእንባብያን ስም እመስግናለሁ። ከመጀመሪያው መጽሐፍ በኋላ በእሚይልም ሆነ በእካል ያበረታቱኝን አንባብያን ሁሉ እመስግናለሁ።

በእኔና በምስራው ሥራ ላይ ባለው ጠንካራ መተማመን ሁልጊዜም የሚያስገርመኝን ይከተረ ቤተ መንግስቱን ከልብ ላመስግነው እወዳለሁ። በዚህ መጽሐፍ በህትመት ላይ ባለበት ወር ላይ ጋሽ ቤተ የሰባኛ አመት ልደቱን ያከብራል። 'መልካም ልደት ... የተባረኩ ብዙ አመታትን እመኝልሃለሁ' ብል የሚዘገይ አይመስለኝም። እንተ ብዬ መጥራቱ የርሱ የሰብእና ወጣትነትና በመካከላችን ያለው መተራረብ የፈጠረው ነው።

የመጽሐፉን ገሩም የገጽ ሽፋን የሰራችው ብሉን ዮሐንስ ደግሞ የተለየ ምስጋና ይገባታል። ያላት የሙያ ብቃትና የባህርይ መልካምነት ብቻ ሳይሆን በመጽሐፉ ውስጥ የተተመጠውን ሐሳብ የገለጠችበት ምስላዊ መንገድ ከፍ ያለ እድናቶችን እንዲቀርብላት ያደርገኛል። ከሷ ጋር ያገናኘንና በዚህ ሥራ ላይ ትልት ማበረታቻ ሲሰጠኝ የቆየው አማን መንግስቱንም ከልብ እመስግናለሁ። ይህ መጽሐፍ ለንባብ እንዲመችና አይን የማይገረብጥ አድርጎ የገጹን ትንብርና ውስጠ መልኩን ለሠራልን ለካሌብ ያለኝን ልባዊ ምስጋና አገልጻለሁ። ካሌብ ጥሩ አስተማሪና አብሮ ለመሥራት ደስ የሚል በሙያው የተካነ ወጣት የጥበብ ሰው ነው።

የመጽሐፍ የመጨረሻ ውበትና የተንባቢነት ልኬ ከሕትመቱ ጥራት ሊበልጥ አይችልም። የተቀለበሰው ቁልፍንም ሆነ ይሄንን መጽሐፍ በጥራትና ልብን በሚያረካ መንገድ እትመው ያቀረቡልን የርሆበት ማተሚያ ቤት ዋና ሥራ አስኪያጅ ጋሽ በፍቃዱን የማተሚያ ቤቱን ወራተኞች በሙሉ በእንባብያን ሥም ከልብ እመስግናለሁ።

ክፍል ፩

የመዳረሻው መነሻ

“ስማ ሌላ፣ በማይ ሞት እኔ ያንተን የማያልቅ የፍልስፍና ዲስኩር መለማት ስልችቶችል። ደግሞ ... እድሜ ልክህን ስትሰቃይ እንደናርዘ አላውትም ነበር። እሱን፣ ብስጥት፣ ምጽትና ትዕግስት ማጣት በተሸከመ ድምጽ። የአሰራ አንደኛ ከፍል ተማሪ ሆኖ ወደ አሜሪካ ሲሄድ ተቀብላ ያስተናገደችውና ያስተማረችው እሷ ናት። በመካከላቸው የአሰራ እምስት ዓመት ልዩነት በመኖሩ እንደ ሁለተኛ እናቱ ነው የሚያያት።”

“እሿ ቀይ ምን እድርገ ነው የምትደኝ? እዚህ የጄመርኩትን ነገር ሁሉ በትኔ፣ ብድገብዬ እንድመጣ ነው የምትፈልገው? ብመጣሰለም ነው? ከዚህ በኋላ ሁሉም ነገር ተበላሽቷል። ስለዚህ ወደ እዚህ ያመጣኝን ጉዳይ ከሚፍ ሳላደርሰ መመለስ አልቻልኩም። አለ፤ ቁርጥ ባለ ድምጽ። ሲገባቸው እንደማይችሉ ቢገባውም ተስፋ ሳይቀርጥ የገንገሩን አትጣሚ ቀይሮ ሁኔታውን ሊያስረዳት ያደረገው ሙከራ ሊሳካለት አልቻለም።”

“ስማ ሌላ ... ሚስትህንና ልጆችህን ላንደና ለመጨረሻ ጊዜ ለማግኘት ካልፈለገህ ይሄ ብቸኛ ዕድልህ ነው። ቀይ እንተ ገን ... ምንድነው የነካህ ነገር? ቢያንስ ልጆቹ እያሳዘኑህም? እሷ ብትሆን በዚህ አገር ኮሮ ሁለት ልጆች ይዞ ላይ ታች ስትማስን ምንድነው ልብህን እንዲህ ያደነድነው?” አለች።

የልጆቿና የሚስቱ ነገር ሲነሣ ሰውነቱ ሲገል ተሰማው። ውስጡ ማልቀስ ቢፈልገም ስሜቱን እንደምንም ተቀጣጠረው። ሰው በሌለበት ሳይሆን መሃል ወይም በተራራ ሳይሆን ላይ ቀጥ እራ ብሎ መሮህ አማረው። ሳያስበው የውጪው በር ኃ ሲደርስ፣ ጥበቃው ሰላልነቡር በሩን ከፍቶ እገሩ ወደመራው አትጣሚ ወጥቶ ሄደ። እህቱ ስታወራ ጆሮው ቢሰማትም በጭንቅላቱ ውስጥ ባለው የሀሳብ ሳይሆን ተውጦ በተጭኗ የጠጠር መንገድ ተልቀል ወረደ። ስልኩ ድንገት ሲታረጥ እየት አደረገውና ከእሹ ላይ አሸተገጥሮ ሊወረውረው ፈለገ። እጆቹን እሱረው ኪስ ውስጥ ከትቶ በጸጥታ ቀልቀለቱን መራመዱን ቀጠለ።

ከዋናው አስፋልት ከመገባቱ በፊት ካለች እንዲት ሱት ገብቶ ፓኮ ሮዝማን ሲጋራ ገዛ። ከአሰራ እምስት አመት በኋላ ሲጋራ በእሹ ሲነሣ የመጀመሪያ ጊዜው ነው። ወዲያው ወደ ዋናው መንገድ እንደታጠፈ እንዲት ትንሽ ካፈ በረንዳ ላይ ተቀመጠ። ከፓኮው ያወጣትን ሲጋራ እያፍተለተለ አመነታ። ሲጋራዋን እያነደደ በሚወጣው የሚትገለገል ጭስ ውስጥ ታፍኖ ... የውስጥ ስቃዩን ሊደብቅ ፈለገ። ቡና እንደወረደ እዘዘና ደጋገሞ በረጅሙ ተነሰ። መራራውን ጥቂር ቡና በትኩሱ ፉት ፉት ብሎ ጨለጠው። ከብዙ ትገል በኋላ ያወጣትን ሲጋራ እያመነታ ወደ መጣችበት መለላት። ሙሉ ፓኮውን ጨመዳቶ ከባዶው ስኒ ውስጥ ጨምሮ ጠቀጠቀው። ሐሳቡን ከሰኔው ማስቀመጫ ስር አስቀመጠና ወደ ዋናው መንገድ ገብቶ እገሩን ተከትሎ ተጓዘ።

ዕሐያማ ሆኖ የዋለው የአዲስ አበባ ሰማይ ከወደ ሰሜን ምሥራቅ በመጣው ጥቂር ደመና ሲሸረን ከተማይቱ ፈክቶ የዋለ ፊቷን ባንድ አጨፈገገችው። ሰማይን ያጨለመው ዶፍ ያረዘው ደመና የተሸከመውን ውኃ ከተማይቱ ላይ ለመዘርገፍ አቀብቱበት። ልብን በሚሰነጥቀው መብረቀ ነጥድንዱ እያምበረቀ በማን አሳብኝነት

1

“ግራጫ ... ነጭ የሚጠቁርበትና ጥቁርም የሚነጣበት ሰፊ ግዛት ነው። የሕይወት መልክ እስር እጁ ጥቁርና ነጭ ... የቀረው ደግሞ ግራጫ ነው። ሊባል ይችላል። ግራጫ ... የብርሃን ኩርፊያ ወይም የጨለማ ፈገገታ ሆኖ ይታያል ... ወደ እንደኛው የወሽ ... ገን ደግሞ ሁለቱንም እጣምሮ የያዘ ቀለምም ይመስላል። በርግጥ ግራጫ ቀለም አይደለም ... የራሱም መልክ የለውም ... ብሎ መከራከርም ይቻላል። በሌላ በኩል ሁሉም ቀለማት በየመልካቸው የየራሳቸው ሰፊ የግራጫ ደርዝ አላቸው። ሰው የመሆን ሌላነትና ያውነትም ... በራሱ ሰፊ ግራጫነት ውስጥ ተሰውሮ ተገልጿል። እያንዳንዱ ሰው ሌላ ሰው ... ሌላውም ሰው ያው እንደ እኛው ሰው መሆኑን መረዳት እንደ ግራጫ የሕይወት አተያይ ነው።”

ዶክተር ሌላሠው ከገባበት የግራጫ ሃሳብ ውስጥ የእህቱ ስልክ መንጥቅ አወጣው። እያወራ ማሰብና እያሰበ ማውራት፣ ከሥራው የተማረው የዘወትር ልማዱ ሆኗል። ነጭና ጥቁር አይታዩም እየጋረዱት የርሱን ግራጫ ዓለም መረዳት እንደ ተላናቀ ከሚያስባት እህቱ ጋር መነጋገርና መግባባት እየተሳነው መጥቷል።

“እቲቲ ... ምንም ብልሽ የኔ ሃሳብ ሊገባኸም ሆነ ሊስማማኸ እይችልም” አለ። እጁን እያወናጨፈ ከበረንዳው ወርዶ፣ ከሊኒኩ ግቢ ውስጥ ወዲያ ወዲህ እያለ፣ የሰልኩ ምገድ ከቢሮው ውስጥ እየተቆራረጠ ስላስቸገረው ነው ወደ ውጪ የወጣው።

ከታላቅ እህቱ ጋር ቀዝቀዝ ብለው የጀመሩት የሰልክ ወሬ ወደ ጋለ ንትርክ ተተየረ። “የማይገባኝ ከሆነ ታዲያ ለምን አታስረዳኝም?” ብላ፣ በደረቱ ስትስቅ የበለጠ ተበሳጢ። ሁልጊዜም እንደ ልጅ የምታየው ይመስለዋል።

“እሺ ... አንድ ጊዜ በደንብ ስሚኝ። ለእኔ፣ ስኬትና ምቹት ስትኖሪ የምታገኝያቸው የሥራ ፍሬዎች ናቸው እንጂ የምትኖረላቸው የሕይወት ጥሪና አላማዎች አይደሉም። የመኖር ትርጉምን ሊሰጥ የሚችል ኃይል በውስጣቸው የለም። እኔ ወደ ሀገር ቤት የተመለስኩት የሕይወቴን ጥሪ ለመፈጸምና እድሜ ልኬን ሲያስቃዩኝ ለኖሩ ጥያቄዎች መልስ ለማግኘት ነው። ይህንን ደግሞ ለንጹህም ላስረዳት ...” ብሎ ሳይጨርስ አቋረጠችው።

መጣሁ፡ መጣሁ፡ ይላል ። ላይ ትመሱን እያነሳና እየጣሰ የሚያፋኝሁ ነፋስ ይገኝ የደመናውን ዘምር ከሰማዩ ገጽ ላይ ሊያባርር ይመስል በምታ ነጋሪት ዓይነት ጥጽረያ ከወዲያ ወዲህ ይራወጣል ። የኃያላት አሰጥ እገባ ያስጨነቃቸው ሕያጥን ፍጥረት ከመጠለያቸው ገብተው ሊሸሸጉ በያትጣጧው ይጣደፋሉ ። የውሾች ጨከትና የሰዎች ራጫ ... የታዘሲዎች ውክቢያና የባሮች ሺሺታ ... የፈጠረው ድብልቅልቅ ትርምስ ብረሩ ብረሩ የሚያሰኝ ልብ የሚያባባ ሰሜትን ያጥራል ።

የእየሩ ትዝታዚና የሰማዩ ጥቁረት ሲጨምር መዝነቡ ቁርጥ እየሆነ መጣ ። ሁኔታው ያላማረው ሌላውም ፍጥነቱን ጨምሮ ወደ ከሊኒኩ አትጣጧ ተመለሰ ። ወደ ቀጥሏ መንገድ ሲደርስ መንጠባጠብ የጀመረው ዝናብ ባንድ ጊዜ መከተ ዶሩን ዘረገፈው ። እግሩ አውጧኝ ሮጦ የውጧው ደጅ ጋ ሲደርስ በሩ ከውስጥ ተቆልፎ ባለ ነበር መግባት አልቻለም ። ባለ በሌላ አቅሙ እያንኳኳ ከበሩ ስር ለመጠለል ጥክረ ። ጥበቃው ሰምተው እስኪከፍቱለት ድረስ ሁለንተኛው በውሃ ተመመቀ ። እስከ ቤቱ ሊሸጉት ዝንጥላቸውን ቢያጠሱለትም 'የበበበ ዝናብ አይፈራም' ዓይነት ትቷቸው ሮጦ ።

በረንዳው ላይ ደርሶ ከላይ እስከ ታች በልብሱ የተሸከመውን ውኃ ሲጨምቀው 'ትንሽ ገርፍ' ፈጠረ ። ሰው ሁሉ በየቢሮው ተወሽቆ ስለነበር ማንም አላየውም ። በገን ባለው በር ወደ ራሱ ቢሮ እንደገባ በፍጥነት ልብሱን ቀየረ ። ጠጥት ለስፖርት መሰሪያ ከያዘው በርሳ ውስጥ ያለውን ልብስ ሲለውጥ አጥንቶ ውስጥ የገባው ብርድ ትንሽ ጋብ አለለት ። ስለታን ሲያይ ለአስራ አንድ ሰዓት ሩብ ጉዳይ ይላል ። ከውሃ ማጣሪያው ውስጥ የፈላ ውሃ ቀድቶ ሻይ ትጠል ጨመረና ራሱን ለማጥቅ ጥክረ ።

ተጠቅሞበት የማያውቀውን ከወደ ጥገ ያለውን የእሳት ማንደጃ ቀረብ ብሎ እየው ። ውስጡ የተረበረበው ፍልጥ እንጨት የአንዳጅ ያለህ ይመስል ደረቱን ገልብጦ ተጋድሟል ። ወደ ካርድ ክፍል ደውሎ የጽዳት ሠራተኛዋን እንዲልኩለት ነገራቸው ። በሩን እንኳኩታ አንገቷን ብት ስታደርግ ሰላም ካላት በኋላ ። 'ደጅ ወጥቼ ዝናቡ ወርዶብኝ' ። በብርድ መምቲ ነው ባክሽ ። እዚህ ምድጃ ውስጥ ያለውን እንጨት እሳት ብታያይዘልኝ ብዬ ነው ፤ ክብሪትና ጋዝ ነገር ካለ በቂ ነው" አላት ።

"ውይ በሞትኩት ... ብርዶ እኮ እንዲሁም አጥንት ይሰብራል ። መጣሁ እስኪ" ብላ ፤ በሩን መልሳ ዘጋችው ። ብዙም ሳትቀይ እሳቱን አያያዛለት ስትወጣ ሶፋውን ሳብ አድርጎ ወደ እሳቱ ተጠግቶ ተቀመጠ ። የበለጠ እንዲነድ እየቀሰቀሰ ብርዱ ያቀረፈዳቸውን እጅና እግሩን ጠጋ አድርጎ ለማጥቅ ጥክረ ።

ከተቀመጠበት ተነሥቶ ትንሽ ወዲያ ወዲህ ሲል ቀየ ። ወደ ሳሮ ከሚያሳየው ሰራ መስኮት እንግር ሄዶ እጁን ጨበጥ ላላ እያደረገ ጥቂት ቀመ ። እሁን ዝናቡ ሙሉ ለሙሉ ቀሟል ። በየዛፉ ትጠል ላይ የተከማቸው ውሃ ወደ መራት ይንጠባጠባል ። ለመጥለቅ ጥቂት የቀራት ጅምብር የመጨረሻውን ሙቀት አልባ ቀይ ብርቱካንን ቀለሟን ረገጥታ በወረደው ዶፍ ስተወገሩ ፍጡራን ሃዘኔታዋን የምትገልጽ ትመሰላለች ። ሁሉም ነገር ራጭና ጸዋ ብሏል ፤ ከሌላው ውስጠ ነፍስ በቀር ። ወደ ሥራ ጠረጴዛው ዞረና

ተጀምረው የተከፈቱ ጥቂት መጻሕፍቱን እየዘጋ ቀላላቸው ።

ከሁለት ዓመት በፊት ከሚስቱና ከሁለቱ መንትያ ልጆቹ ጋር የተነሡትን ፎቶ ከጠረጴዛው ላይ እንስቶ በጥንታቂ ማጤን ጀመረ ። ወንበሩን እሽከርክሮ ወደ መስኮቱ እስጢፍ ተቀመጠ ። ደጅ ደጅን እያየ ረዘዘ ። አሁን ፀሐይ ሞላ ለሞላ ጠልቃለች ። ድንገተኛ ያለ የእመኛሽ ብርሃን ባካባቢው ላይ ተንስራፍቷል ። ዓይኖቹ በእንባ ግጥም ሲሉ የሚተናነቀውን ሳገ ለመቀጣጠር ምራቁን ሞጥ አደረገ ። ፎቶውን ተስ ብሎ ወደ ነበረበት መለሰው ። ጠረጴዛው ላይ ባፍጠመ የተደፉ ሌላ ፎቶ እንሳና ለትጽበት አይቶ እስተካከሉ እስተመጠው ። በልጅነቱ ከአባቱ ጋር ሲላፉ የተነሡት ነው ።

አባቱ ጥንቁት፣ ጽዱና ትጥህ ሠራተኛ እንደነበሩ ትዝ ይለዋል ። ሰው ሁሉ እንዴት ይፈራቸው እንደነበር አሁንም ዓይኑ ላይ አለ ። በፖሊስ ኮሚሽንና በማዕከላዊ ምርመራ ውስጥ ለረጅም ጊዜ ሠርተዋል ። አብዮቱ ሲፈነጻ የመቶ አለቃ ነበሩ ። በአጭር ጊዜ ወደ ከፍተኛ ማዕረግ ከተሸጋገሩ ጥቂት መኮንኖች አንዱ ናቸው ። በደጅ እንደ እንበሳ አስፈረ፣ እንደ መብረት አስደንጋጭ ቢሆኑም፣ እቤት ውስጥ ጥን ተጨዋች፣ ደስተኛና ቤተሰባቸውን አፍቃሪ ነበሩ ። የሁለትንታቸው ነገር ዛሬም ለርሱ ምስጢር ነው ።

በድርገ ምትክ ሊህአዴግ ሥልጣን ሲይዝ ነገሮች በፍጥነት ተለዋወጡ ። መታሰራቸውን ሲሰማ ድንጋጤው ለረጅም ጊዜ አለቀቀውም ነበር ። ከአሥራ ሦስት ዓመታት እስራት በኋላ ነበር በጤና መታወክ ምክንያት የተፈቱት ። ከእስር ቤት ወጥተው ብዙም ሳይቆዩ ከጥቂት ወራት ሕመም በኋላ አረፉ ። ከመሞታቸው በፊት ለተወሰኑ ሳምንታት ቢሆንም ጥሩ ጊዜ አብሯቸው አሳልፏል ። ሰምቶ የማያውቀውን በደም የተቀባ ታሪካቸውን ያሳውቁት ያኒ ነበር ። እስር ቤት እያሉ የጻፉትን ረጅም የማስታወሻ ደብዳቤ የሰጡት ያኒ ነበር ። አሳዛኝና ዘግናኝ የነዛቢ ትረካቸውን ባነበበ ቁጥር የሌላ ሰው ታሪክ እንጂ የደግ ተጫዋች አባቱን ታሪክ የሚያነብ አይመስለውም ።

በሕመምና በእርጅና የወዳደቱ ሰውነታቸውና በሐዘንና በጸጸት የተሰበረ መንፈሳቸው ከፊቱ አይጠፋም ። በነዚያ የመጨረሻ ቀናት ውሃ ቀድቶ ለመጠጣትና የገዛ ሰውነታቸውን ያገፈው ለመቀመጥ እንኳን አቅም አጥተው ነበር ። በሰለለ ድምጻቸው ሲያወሩ፣ የዛሉ እጆቻቸውን ለማንቀሳቀስ ሲሞክሩ ያሳዩት የነበረው ሥቃይ ዓይኑ ላይ ድቅን አለበት ። በደከሙ እጆቻቸው ጠንካራ እጆቹን ይዘው ከገደገዱ ዓይኖቻቸው ውስጥ የመጨረሻ እንባቸው በተሸበሸበ የፊት ቀዳቸው ላይ ከብልል እያለ የነገሩት የመጨረሻ ቃል አይረሳውም ። በእንባ የተሞሉ የራሱን ዓይኖች ጠረገ ጠረገ እድርገ ጠቃሚ ፋይሎችን ቀልፎ ከሚያስቀምጥበት መሳቢያ ውስጥ የርሳቸውን ማስታወሻ አውጥቶ አሳቱ አጠገብ ሄዶ ተቀመጠ ።

ድንገት የሆነ ሃሳብ በአእምሮው ውስጥ ሸው ሲል ደነገጠ ። ሃሳቡን እሁቱ ናት ከሳምንት በፊት በልዩ ውስጥ የዘረዘባት ። በአባታችን ጸጸትና በትክክል ያልተጥረ ሀይወት አዙሪት ውስጥ ራሱን አትክታት ። የሁሉም ሰው የአደራ ሃላፊነት የራሱን ሀይወት መኖር እንጂ በወላጆቹ ቀዳ ውስጥ ገብቶ የነበሩን ውድቀትና ጸጸት ማከም

አይደለም። የሚለው ታላ ትዝ አለው። ለመጀመሪያ ጊዜ በአባቱ የአደራ ታል የታሰረ መስሎ ተሰማው። ስሜቱን አልወደደውም። ደብዳቤውን ማንበብ ሲጀምር በሚታገ የሚጨቁን ሆኖ ታየው።

አባቱ ያደረጓቸውን ስህተቶችና ብዙ ጸጽቶች የሚገልጹትን የመጀመሪያ ገገጥ አገድ ባንድ ያነበና ጭምድድ አድርጎ ይደባቸዋል። ከዚያም እጁ ውስጥ እንደ ካስ የተደቡበለበለውን ወረቀት በሚገደው እሳት ውስጥ ሲወረውረው በግ ብሎ ይነጻጻ። ወረቀቱ ወደ አመድ ሲቀየር እንደገና የሚተጥለውን ከፍል ማንበብ ይጀምራል። ወደ መጨረሻው ገጽ እካባቢ ሲደርስ የያዘውን ገጽ ራዘ ብሎ ለራሱ ማንበብ ጀመረ።

“ልጄ ሴሳ፤ እኔ አባቱን አይደለሁም፤ ብፊልገም መሆን አልቻልኩም። እንተም እኔን አባትህን ሳትሆን ሴሳ ሰው ነህ። አባቱ ጭቆናን ዕጣ ፈንታው አድርጎ የተቀበለ ገሰጽላ ጭስኛ ገበሬ ነበር። ትርፍውን ካምላክ የተሰጠ ያርባ ቀን ዕድሉ ብሎና ተቀብሎ ኖረ። መወለዱም ሳይታወቅ በልጅነቱ አርጅቶ በድገት እንደማቀቀ ሞተና በተወለደበት ሰፈር ተቀብሮ ተረሳ። እኔ ደግሞ የሱን ፈለግ አልተከተልኩም። ገና በልጅነቱ ዕጣ ፈንታቱን በእጄ አደረገኋት። ‘የሕይወቴን ድርሻ ከማገም አልለምንም፤ ሊከለከለኝ የሚችልም አንዳች ሰው የለም’ የሚል ጠንካራ እምነት ነበረኝ። ‘የማገም አሸከር አይደለሁም፤ ለማገም ጌታ መሆን አልፈልገም’ ብዬ ለራሴ ማልኩ።

‘በወቅቱ አገር የተንቀጠቀጠችላቸውን የዳጃዝማች መከቱን ብቸኛ ልጅ የነበረችውን ያንተን እናት ያገባኋት ያለማገም እርዳታ፤ ያለምንም ልመናና እቤቱታ ነበር። ፈተናው ቀላል አልነበረም፤ ያጋጠመኝ መሰናከሎች ሁሉ ወደ ሳይ ያወጡኝ መሰላሎቶቻቸው። መሰላል ያላደረከው ቸገር ብቻ ነው። መቀበሪያ ገደል የሚሆንብህ። መፈቀርና መከበር ሰዎች የሚሰጡህ ሳይሆን ላቀረብክላቸው ማንነትህ የምታገኘው ምላሽ ነው። የፈለግሁትን አገኘሁ፤ ያሰብኩትን ሆንኩኝ።

‘በዚሁ ትኩስ የወጣትነትና የስኬት ዕድሜዬ ሳይ እኔና አብዮቱ እኩል ፈነዳን ብል ማጋነን አይሆንም። አብዮቱ የቸገረውን ሁሉ ነጻ የሚያወጣ የድክነት ማከቀሚያና የጭቆና ማብቂያ ብቸኛ ገዳና ለመሆኑ ፕሮጣሬ አልነበረኝም። የኛ ትውልድ የዕሻሊዝምን ትርጉም ለማወቅና የኮሚኒዝምን ፋይዳ ለመረዳትም ሆነ ለመጠየቅ ደንታውም ጊዜውም አልነበረውም። እርግጠኛ ማፍረሱ ሳይ በንረባረብ አዲሱ ምን ሲሆን ይቸላል የሚለው ጥያቄና ሐሳብ አላስጨነቀንም ነበር። የተፈጠረው እንደ ኤልክትሪክ የሚነገር የለውጥ ማዕበል ከነሙሉ ውበቱና ግለቱ ለእኛ እዲስ የግዴማኖት ጎራ፤ የነጻነት ሥራ፤ የብልጽገና ጉዳዩና የጭቆና ሕዝባችን ብቸኛ ብሩህ ተስፋ ሆኖ ታየን።

‘ወዲያው ከውጪ ወረራና ከውስጥ ተቃውሞ ሲቀሰቀሱብንና በገራ ከቀኝ ሲያጣድፈን፤ የማያባራ ‘ወታደራዊና አብዮታዊ’ ተሳጣ በውስጡ

ተቀሰቀሰ። እየህ ተጣ ይገም ዉካኝና እብድ ያደርገሃል። የአብዮቱን ጠላቶች የደመሰሰን መስሉን የአገሪቷን ምርጥ ልጆች ዉረሰናቸው። ነጭ ሽብር አወጅብን ያልነውን ጸረ ሕዝብ ኃይል በቀይ ሽብር አጋይተን ያሸነፍን መስለን። ነገር ግን በድርብ የሽብር እሳት አንድ ትውልድ ፈጅተን ባይ ቀፎ ታትፈን ተረን። አብዮት ለሚባል ሐሳብ ዘቡር ሰው እንደ ቅጠል ረገፈ። አብዮታዊት እናት አገር ወይም ሞት በሚል መፈክር፣ ራሷን እናት አገርን በመሰብሰብ ገመድ አንቀን ገደልናት። የልጆቿን ፈላ በያይባበዩ ጥለን የድል ደኅቤ እየረገጥን ቀለድንባት።

የያዛትን ገጽ መዉምደድም እሳት ውስጥ ለመጣልም አትም አጣ። ማንበቡን አቋርጦ የተፋትን ሞቂት ገጾች ከገጽ ዕፋው ላይ አስቀመጠና ወደ መታጠቢያ ቤት ሄደ። ፊቱን ለሰሰ ባለ ውሃ ታጥቦ ከመስተዋቱ ውስጥ ባለው የራሱ ምስል ላይ አፈጠጠበት። ጸጉሩና ጢሙ ማደግ ጀምሮ ሴላ ሰው ሳያስመስለው አልተረም። በግዱ ፈገገ እያለ አገዉን አሻሸ። የለበሰውን የሰፖርት ቁታ ጃኬት ሙሉ ለሙሉ ዘጋው። መስኮቁ አጠገብ እንደገና ቀጥ ይሄንን ደብዳቤ ማቃጠሉ ልዝነው አይደለም እያለ ወደ ቢሮው ተመለሰ። ወደ ሳሮ ከሚያሳየው ትልት መስኮት አንጻር ቀጥ ደጅ ደጅን እያየ እየዉላሰመ ያለው ደጅ ላይ መልሶ አፈጠጠበት።

በዚህ መሃል እንድ ነገር ከፊቱ ካለው የመስኮቁ መስታወት ጋር ሲላተም ከሐሳቡ ነቃ። በዚያው ቅጽበት ከመስኮቁ ላይ ተንሸራታ ወደ ታች ስትወድቅ ወፍ መሆኗን ገመተ። በመስታወቱ በኩል ወደ ታች ሊያያት ቢጥክርም አልቻለም። የደጁ ብርሃን በመደብዘዙ ወይም በውሃ ልኩ አንጻር ካሉት አበቦች መሃል ወድቃ ተሸጉጣ ሊሆን ይችላል ብሎ አሰበ። መስኮቁን ሲከፍተው ከደጅ ያለው ተዝታዝ የነፋስ ሽውታ ፊቱን ሲገርፈው፣ የወፎቹና የነፍሳቱ ጣጣታ ደምቶ ከጆሮው ሲዘልቅ ከገባበት ሐሳብ ውስጥ ሙሉ በሙሉ ነቃ። ሳያይ እንዳይረገጣት እየተጠነቀቀ በመስኮቁ ዘልሎ ወጣ። ሳርና አበቦቹን እየገላለጠ ቢፈልጋትም ሊያገኛት አልቻለም።

በመዉረሻ ከእንድ ጥገ ላይ የሚንቀሳቀስ ነገር አይቶ ጠጋ ሲል በጀርባዋ ከንብል ብላ አገኛት። የምተች መስሉት አዘነ። ብድገ አድርጎ ሲይዛት ትንሽ ተንፈራገጠችና እግሮቿን ሰብሰባ የምተች ይመስል ጸጥ አለች። ዙሪያ ገዛውን ቃኝና በጠጣበት መስኮት ተመልሶ ገባ። በእጁ እንደ ያዛት ባንድ ጣቁ እያባበሰ የቁስለች ወይም የደማች መሆንምን ለማየት ሞከረ። የከንፏ ላባ ከመዘበራረቁ በቀር ምንም አላገኘም። እየደከመ ካለው እሳት ፊት ለፊት ተቀመጠና የበለጠ እገላበጦ መረመራት። የከፋ ቁስለትም ሆነ ተስፋ ሰዉ የሕይወት ምልክት ሰላላየባት የሚያደርገውን አጥቶ ከፊት ለፊቱ ወደ ሙቀቱ ጠጋ አድርጎ አስቀመጣት። ከዕፋው ላይ ያስቀመጠውን የተጀመረ የአባቱን ደብዳቤ አንስቶ ማንበብ ቀጠለ።

‘አሁን ልቦናዬ ተመልሶ ባስበው፣ ሕዝቦቿን ካልሆነ በእውነት አገር እንል የገበረው ምኑን እንደሆነ አይገባኝም። ልጆቼ ካለቁና ከተሰደዱ እናትነቷ ምኑ ላይ ይሆን ብዬ እንገነዘባለሁ። ዛሬ ያለፈውን ቦር ብዬ ሳየው የሚሰማኝ ባይ ዉሽት ነው። የመፈክር፣ የሰብሰባ፣ የዘመቻና የፓርቲ

ጨዝት። የወላድ እናቶች ለቅሶ፤ የሕፃናት እራታ፤ የወጣቶች ሰቃ፤ የሰንብ ፍንዳታ፤ የጥይት እራምታ፤ የታንከ ጓጓታ አሁንም በልቤ ውስጥ ያስተጋባል። የሚታዩኝን በይጥ የተጨማሪቱ እስር ቤቶች፤ በረባ የተጥሉ ጉድጓዶች፤ በቀሰለኛ የተጨናነቁ ሆስፒታሎች፤ በነፍስ ገዳይ የተጥሉ መንገዶችና በእብረተኛ ዛፍሬዎች የታጨቁ አዳራሾች ከዓይን ገሊናዬ ላወጣቸው እልችልም።

ጉሰቋላ አገር ወስደን በግእረ ሞት የምትንፈራገጥ ምድር አሰረከብናችሁ። ኩፍ ሕዝብ ተቀብለን ረሪ መንጋ አስተረጎላችሁ። ሰላውጥ የተራበና ለመሥዋዕትነት ራሱን የሰጠ ምርጥ ትውልድ ይዘን ተነሥተን ትስሙ የተሰበረና ለጥቅም የነሆነ ጨዛኝ ትውልድ ትተንላችሁ ሄድን። ሀብታምን ማጥፋት ድካን እንደማያበልጽግ፤ የተማረን መጨረስ ማይማንን ምሁሩ እንደማያደርግ የገባን እጅግ ዘግይቶ ነበር፤ ለዛውም ዛሬም በትሙ ከገባን። የተቃወሙንን ሁሉ አስወግደን ያለ ደጋፊ ሰንተር ገራ ገባን። በትውልድ ደምና በሕዝብ አምባ ላይ የገነባነው የአብዮት ጣለት ሲፈረካከስ ማመን አቃተን። ምሬትና ብሶት የወለደው በጥላቻና በበቀል የተጥላ ተተዚ ኃይል በሰፍራችን ሲተካ ፍፃሜን ገና ተጀመረ እንጂ እንዳለብቀ ተረዳሁ።

ግለፉት አሥራ ሦስት ዓመታት ሙሉ ወህኒ በነበርኩበት ጊዜ ይህንን ሁሉ እያሰቡ ከመንገብን በቀር ምን ሥራ ክበረኝ ብለህ ነው ልጄ? የኛን ስሕተትና የሆነውን ነገር ከሆነልኝ በዓይን ሥጋ ላላውትህ፤ ካልሆነም በጽሑፍ ላስቀርልህ ሳልችል እንዳልጥጥ በየቀኑ ጽሑት እድርሻለሁ። ከወር በኋላ እንደምትመጣ ባውቅም፤ ነገ የሚሆነው አይታወቅምና ሕመሜ ታገሥ ሲልልኝ ነው በየመሃሉ የጸፍኩት።

በዚህ ሁሉ ጽጸትና ተስፋ መቀረጥ ውስጥ የሚታየኝን ጥላንጥል የተስፋ ብርሃን ላወራህ ነው ሞናው ፍላጎት። በተለይ የሥነ ልቦናና የአእምሮ ሕዝምና ማጥናትህን ከተረዳሁ ወዲህ እንድምኞት ውስጤ ይነድ ጀምሯል። ምኞት ብቻ ሳይሆን የአባትነት እደራም ማስተላለፍ ኃላፊነት እንደ ሆነ ይሰማኛል። የምሰጥህ እድራ ምንም የገበሬ መስሎ ቢታይህም፤ የማይቻል ገን እንዳይመስልህ። እኔ ባንተና እንዳንተ ባሉ ልጆቻችን ላይ ትልቅ አምነት አለኝ። በርገጥ ብዙ እንደማልኖር አውቀዋለሁ፤ የሚቁጨኝ ያንተን ልጆች ሳላይ መሞቱ ነው። ገን የሕይወት ገዴታ ነውና እንዴ ትውልድ ሲሄድ ሌላ ትውልድ ይተካል። ባንተና በልጆችህ ውስጥ እኔም አኖራለሁ። አሁን ይልቁን ጊዜህን ሳላባዘን ወደ አድራ ጎባቤሮ ልገባ። በረጅሙ ደብዳቤዬ እንዳላታከትኩህ አምናለሁ።

አንብቦ የጨረሳቸውን ገጾች ላለማታጠል እስበና ከገት ወርወር አደረገው። ከፊት ለፊቱ ያለችውን ወፍ እንደገና አንሰቀ ማሻሻት ጀመረ። ጠረጴዛው ላይ ካለው የጠርመሽ ውሃ ውስጥ እኛ።

በይስታ ብድግ አለና ወደ መታጠቢያ ቤት ይዟት ሄዱ። በቀስታ ተዘቃዛውን የቧንቧ ውሃ ላይ ላይ ሲለቀው ከእኛ ለመውጣት እየተገለጹ ከገጠን ግንባታና ጽሑፎች።

ወደ ቤጅው ይዟት ተመለሱና እኛን ከፍ አድርገን ሲያዝግሱ ልገድ ሁለት ጊዜ ለመብረር ጥዘራ አትቷት ወደቀች። ጥቂት ቀይታ ቤጅው ጠብጥ ወዲያ ወዲህ በረረችና በዚያው አጋጥፎ በጣላት መስኮት በኩል ተመገትፋ በረረች። ከፍያም ምስጋና ሳትሰጥ መሄዷ ትያግዷል ለሌላ ጠረፈችም። መልካሙን ተመኝቶ ሳትመስኮቁ የሚገባውን ተዘቃዛ ገፋስ እየተቀበለ ትገሽ ቀየና የቀረውን የአባቱን ማስታወሻ ለመጨረስ ወደ መቀመጫው ተመለሰ።

“አገሪቱ የደግች የቁሳሳት ብዙ ሕዝምና የሚያስፈልጋት ናት። ትውልዱ በሥቃይና በሆሮነት፣ በፍርሃትና በሽብር ሥጋለቦናው የተሰለበና ግንባታ የተዘረፈ ሆኗል። ኢትዮጵያችን ያለቱት ከፍለ ዘመናት ቀስልና የገፍ አበላ ሳይሸርሳት፣ የከፋውን ሰቃይ በእኛ እጅ በገድ ተገታች። እኛ ስልህ የታገም ቡድንና ገራ ሳይሆን፣ የእኛን ትውልድ ግለቱ ነው። ወደፊት ጠላ፣ አወቀም አላወቀም፣ ሁሉም ሰው ይህንን ጠባላ ይዞ ይዞራል። በውጪ በሰድት የምትኖሩት ሆነ እዚህ በሀገር ቤትም ያለው። አሸንፎ ሥልጣን የያዘውም፣ ተሸንፎ የሸሸውም። ወጣቱም፣ ገልግላውም። ወንድም፣ ሴቱም። ገጠፊውም፣ ከተሟውም። በድርቅ በሆነበት፣ በድህነት በጥቅና፣ በሰጋት በፍርሃት ግንባታ የተዘረፈ ህልውናውን የተገፈፈ ሕዝብ ነውና የሚይታይ የገሊና ቀስሱንና የልቦና ጠባላውን ተሸክሞ ይዞራል።

“ልጄ ሙያህን የፈረንጅ አገር ሕዚም ሆነህ ያሚረካንን ምቹ ኑሮ ለማጣጣም ብቻ ብትጠቀምበት ትልቅ ከሰረት ነው። እትም ሳይከፍህ፣ ፕላስቲክ ሳያልቅ ወደ ሕዝብህ ተመለስ፤ ወደ አገርህ ገባ። የቁሳሳውን የአገሪቱን ነፍስ እያከፍላችሁ የተፈረካከሰውን የኢትዮጵያዊነት ክብርና ማንነት ፈልጋችሁ። ከወደቀበት አገራት። የዚህን ምስኪን ሕዝብ ፍርሃቱንና ድንጋጤውን አርገዎለት። ጥላቻና አለመተማመን፣ ጥካሬና ስግብግብነት፣ የበሽታ ምልክቶች ናቸው እንጂ የጤነኛ ሰው የሰለጠነ ጎብረተሰብ ባሕርያት አይደሉም። አለመደማመጥ፣ ልዩነትን መፍራት፣ በሰራት ተወጥሮ በበታችነት ሰሟት መሠቃየት፣ ሌላውን ጥሱ ትልቅ ለመሆን መምከር ሁሉ የተሸነፈ ማንነት፣ የዘቀጠና የተቀጠቀጠ ሰብእና መገለጫዎች ናቸው። ለነገሩ ላንተ ምኑን እንገርሃለሁ። ያለፈው ይበቃል፤ እሁን ገን ፈረንጆቹ የእኛን ማንነትና ምንነት እንዲያስተምሩን የምንጠብቅበት ጊዜ አይደለም።

“ትልቅነትን ከውስጣችን፣ ታላቅነትንም በመካከላችን ፈልገን ልናገኝ ያስፈልጋል። አፍሪቃን ሲመራና የፕቱር ሕዝብ አርአያ ሊሆን የሚችል ሕዝብ፣ በሆር መሣሪያ ጥንካሬ ወይም ባለፈ ታሪክ ላይ የመጠኔ ስማለት አይፈጠርም። በጎብረተሰብ የጅምላ ሳይሆን ውስጥ የጠፋውን ገለሰባዊ የሰብእና ምንነትና ድምጽ ፈልጋችሁ አገኙት። ስታገኙት ደገም

በራስ ወዳድነትና ስግብግብነት፤ በተጠላለፈ ግለፍቅር ከንቱሆኖ እንዳይቀር፤ በመናናቅና በመናቁር እንዳይጠፋ፤ ያንድነቱን ገመድ የጎብረ ማንነት መለያ ሀገራዊ ነፍሱን አስጨብጡት። ሥልጣኔ የሚፈጠረው በግለሰብ ነጻነትና በማንበረሰባዊ ኃላፊነት መካከል ባለው ሚዛን ላይ ነው። ግለሰብን እየገደሉ ሀገር ሀገር ማለት ቀልድ ነው። ሀገራዊ ኃላፊነትና ማንነትን እንደ ኳስ እየለገ ነጻነትና መብት እያሉ ማላዘንም ትርጉም የለውም።

‘የኢትዮጵያንና የልጆቿን ፈውስና እድገት፤ ብልጽግናዋንና ከፍታዋን በሰው ሕይወት ከቡርነትና እኩልነት ላይ መሥርቱት። ሰው መሆን በራሱ እጅግ የከበረ ምስጢርና ድንቅ የጥበብ መደምደሚያ ነው። ሰውነት ከጾታና ከዕድሜ በላይ ነው፤ ከብሔርና ቋንቋ ይረቃል፤ ከቁሳዊ ሀብትና ሃይማኖታዊ ቀኖናም ይገዝፋል። ያንተ ሥራ ይህንን በየልቦናውና በየቤቱ እንደገና መፍጠር ነው።’

የአባቱን ማስታወሻ እንብቦ ሲጨርስ ከእሳት የተረፉትን ገጾች እንደያዘ ባደረገው ነገር ተደናግሮና ተጽጽቶ ከእሳቱ አካባቢ ዞር አለ። በግራ እጁ አጣጥፎ በያዛቸው ከእሳት የተረፉ ጥቂት ገጾች ከንፈሮቹን እየጠበጠበ በተደበላለቀ ሃሳብ ውስጥ ገብቶ ተናጠ። የትናንትን ጽጽትና ጥፋት በነገ ተሰፋና ሕልም ማከም ይቻላል ብሎ ለማመን ከራሱ ጋር ግብግብ ገጠመ። የብዙ ትውልድን መከራና አበሳ ለመፈወስና ለማዳን አባቱ እንደ ጻፉለት መልሱ በእርሱ እጅ ላይ አለ ብሎ ማመን ከበደው። ተስፋ መቁረጥና መሸነፍን ለማራጭ አድርጎ ማየት ግን አልፈለገም። እንደወፏ ከፊቱ የተጉበረውን ጨለማ ሰንጥቆ ለመብረር ተመኘ።

ሌላው አርብ ከሰላት በኋላው ከመጀመሪያው ፈጥሮ እንዳለቀ አልታወቀውም ። ከወትሮው ቁጥራቸው የበዛና ችግራቸው ውስብስብ የሆኑ ባለቀጠሮዎችን ሲያይዝ ሞላ ። እስከነካቲው ካልቀረች ቢያንስ ማርፈዷ የተለመደው የዕለተ አርብ የመጨረሻ ህመምተኛው እንኳ ላትቀር ዛሬ በሰዓቷ ተደም ብላ ደርሳለች ። ከጥቂት ወራት በፊት ባለቤቷ በማይወጣው የእዳ ማጥ ውስጥ ገብቶ በብሰጭት ራሱን ካጠፋ በኋላ የገባችበት ጥልቅ ድብርትና የሐዘን አረንጓዴ ነበር ወደ ከሊኒኩ ያመጣት ። ብዙ ጊዜ ሞልቶላት በቀጠሮጥ ባትገኝም እሱን ማየት ከጀመረች ወዲህ ጥሩ ለውጥ አሳይታለች ።

ከእርሷ የማይለየው የሦስት አመት የመጨረሻ ልጇም አብሯት ይመጣል ። ከሌላው ጋር መጫወትና መሳፋት ስለሚወድ ከርሷ ይልቅ ላምንታዊውን ቀጠሮ በናፍቆት የሚጠብቀው እሱ ሆኗል ። ከፍለ ጊዜው አልቶ ከመሰናበታቸው በፊት ፒያና ስለሚያጫውተው 'ያብተር ፒያና' የሚል ስም አውጥቶለታል ። እነርሱ ሲነጋገሩ እርሱም በፊትው አልፎ አልፎ ከራሱ ጋር እያወራ በሰጠው ባለ ቀለም እርሳስ ወረቀቱ ላይ እንዲቀባ የሰጠው ሰዕል ላይ ይቸክቸካል ።

ጥናው ከሊኒክ በሚገኝበት ሺላ ውስጥ ካሉት ሁለት ሰፋፊ ሳሎኖች እንደ የርሱ ቢሮ ነው ። በጥሩ ሁኔታ የተሠራው የድሮ ቤት በተንጣለለው ገቢ ውስጥ በዛሬች ተከቦ ሊወጣ የተዘጋጀ ሙሽራ ይመስላል ። ሰፊውን ከፍል መሃል አጋማሹ ላይ ያለው ከፊል ገድገዳ ቢሮውን ለሁለት ይከፍለዋል ። ባንድ በኩል የግል ሥራውን የሚሠራበትና አልፎ አልፎም እንገዳ ተቀብሎ የሚያናገርበት ቦታ አለው ። ከወደ ጥገካካባቢ እነሱተኛ ፍሪጅ፣ የቡና ማፍያና የውሃ ማጣሪያ ይታያሉ ። ከሥራ ጠረጴዛው በስተገራ ባለው ሰፋ ያለ ቦታ ደግሞ መጻሕፍት የተገጠጠበት መደርያሪያ ገድገዳውን ሞልቶታል ። በእንጻሩ ደግሞ ተወዛዋሽ ወንበር ከትንሽ የገን ጠረጴዛ ጋር ተሠይሟል ። መተከገፍና የሃሳብ ጣቢያዬ ነው ብሎ ሰይሞታል ።

በቢሮው ሌላ አጋማሽ ደግሞ ህመምተኞችን የሚያይበት ከብሠርተው የተደረጁ ምቹ ሶፋዎች አሉ ። ከፊት የተቀመጠችው ተመካሪ ስታዊት ወራሽ ጥንቅላቱን እየነቀነቀ

በጸጥታ ያዳምጣታል። ከሚች ባሏ ቤተሰቦች የደረሰባትን ችግር እያወራች ማልቀስ ጀመረች። ጸጥ ብሎ ሲሠራው የነበረው ልጅ ወረቀቱን ወለሉ ላይ በትኛ እየበረረ ወደ እነርሱ መጣ። እንደ እጁን ጥልበቷ ላይ አድርጎ በድንጋጤ ከፊቷ ቀም ሲያያት እጁን ሰባ አቀፈችው። እሷ እንደምታደርግለት በትንሽ እጁ እምባዋን ከጉንጧ ላይ ሲጠርግላት ፈገግ ብላ እንቅ አድርጋ ሳመችውና ጭኗ ላይ አስተመጠችው። የእሱን የምክክር ክፍል ጊዜ ሲጨርሱ ልጇን እንደ ታቀፈች ከወንበሩ ተነሳች። ተንሸራተ ከላዩ ላይ ወረደና በሩሜ ሄዶ የበታተነውን ወረቀት ሰብሰቦ አመጣና

“የውልክ ዶክተል ፒያና” ... ብሎ፤ ወረቀቱን ከፍ አድርጎ እንጋጦ ሲያየው በርሱ ቁመት ደረጃ ለመሆን ባንድ ጉልበቱ በርከከ አለና የሳለውን እያየለት

“ዋው ... በጣም ቀንጆ ነው ... ማናቸው እነዚህ?” አለው፤ በደማቅ ቀይ፤ በጥቁርና በቢሜ ቀለም የተሳሉትን የተለያዩ መጠን ያላቸው ሰዎች እያየ። በቀይ የተሳለችው ትልቋ የሴት ምስል እናቱ ስትሆን፤ በቢሜ የተቀቡት ትንንሾቹ ምስሎች ደግሞ እህቶቹና ራሱ እንደሆኑ ነገረው።

“ይሄስ ማነው?” አለው፤ ራቅ ብሎ በጥቁር ቀለም የተሳለውን ቀብ ያደረገ ትልቅ ወንድ የሚመስል ሰው እየጠቀመው።

“እሱ እንቱ ነው ... ዝም ብሎ ጅሎ ይቀናጠጣል እኮ እሱ” አለ፤ ፈቱን ጭጭ አድርጎ።

በሰላሉ ላይ ከቢሜዎቹ ትናንሽ ምስሎች ያንዱን ጆሮ በረጅም እጁ የያዘ መሆኑን አይቶ ፈገግ አለና፤ “ምን እያደረገ ነው?” ሲለው፤

“እንዴ ጅሎ እየተቀናጠጠ ነዋ ... የሚጠን ጅሎ እኮ ነው የሚቀናጠጠው። እኔ ርጩ ነው የማመልጠው” አለ፤ ግንባሩን ቅጭም አድርጎ።

“ይሄኛውስ?” አለው፤ በሰማያዊ ቀለም ከወረቀቱ እናት ላይ የተሳለውን ባለ ከንፍ የመሰለ ሰው እየጠቀመ።

“እንዴ ... እሱማ አባቢ ነው ... ወደ ሰማይ ቤት ሲበርር ነው። ሌሊት ሌሊት ሰው ሁሉ ሲተኛለት ደግሞ ... ቀስ ብሎ ይመጣና አይት አይት አድርጎን ... በጠ... ዋ...ት ብን ብሎ ይጠፋል እኮ...” አለ፤ አይትን አቡዝዞና አፋን እሹሉ እጆቹን እንደ መብረር ወደ ላይ እያደረገ። በወሬው የተገረመችው እናቱ እንዴ ሰዕሉን እንዴ ልጇን እያየች ታዳምጣለች። “በላ ዶክተል ፒያና... አላውተኛ ...” ብሎ፤ ወደ ፒያናው ሮጠ። አጠገቡ ተቀምጦ አብሮት ቁልፎቹን እየነሳካ አሳውቀው። ጊዜው እየመሸ ስለ ነበረ በሌላ ጊዜ እንደሚተጥሉ ታል ገባለትና ታቅፎት ተነሳ። የቢሮውን በር ከፍተው ሲወጡ ግንባሩ ላይ ሳም አደረገውና ቀስ ብሎ እያወረደው፤

“እንተ በጣም ገበዝ ልጅ ነህ እኮ ... አይደል? ማሟን አታስቸገሮ እሺ” አለና አንዲት ቸኮሊት አውጥቶ ሊሰጠው ሲዘረጋ፤ ከእጁ ላይ መንጭቅ ወደ ቀጠሮ ማስያዣው ቦታ ከእናቱ ቀድሞ ሮጠ።

እነርሱን አስናብቶ ወደ ቢሮው ሲመለስ ቢሮው ውስጥ የነገሰው የጸጥታ ድባብ ተቀበለው። በስተቀኝ ካለው መስኮት አንጻር ያለው ጥቁር ፒያፕ ላይ ጻይቶ አረፈ። ወንበሩን ሳብ አድርጎ ተቀመጠና ስለ ራሱ ልጆች ማሰብ ጀመረ። ደግሞ ስለ ባለቤቱ። እስራውላት ሰንት ተኩል ይላል። በመስኮት በሚገባው ደብዳቤ ያመሻሽብርሃን ለማየት እየጥከረ በርጋታ የፒያፕውን ቁልፎችና የፊት ገላ ማጽዳዳት ጀመረ። ባለቤቱ ንጹሕ ሁል ጊዜም ከመሳሪያው በፊት ፒያፕውን ልትም አድርጋ ማጽዳት ታዘወትር ነበር።

ደጃ በፍጥነት እየጨለመ ስለ መጣ ከፒያፕው አጠገብ ያለውን ደብዳቤ መብራት አበራው። ቁልፎቹ አንጻባርተው ታዩት። እያንዳንዱን ቁልፍ ቀስ ብሎ በጥንቃቄ እየወለወለ በውስጡ በሚፈሰው የሐሳብ ወንዝ መሐል ላይ ቀም የመጣውን ሲሸኝ አዲሱን ሲተበል ደቂቃዎች ነገዱ። ማጽዳቱን ሲጨርስ ጣቶቹን ወዲያ ወዲህ እያደረገና ቁልፎቹን እየነካ፤ ለሰለስ ያለ መብረቃ መሳሪያ ጀመረ። በተመሰገነ ውስጥ እየገባ ሲሄድ አንዴ ከፍ አንዴ ዝት፤ አንዴ ፈጠን አንዴ ረገብ እያደረገ የጥልቅ ስሜቱን ዜማ እየተሳሳተ ግማሽ ልቡ ከከፍሉ ርቀ ሄደ።

ከቢሮጥ ሆና የፒያፕውን ድምጽ የሰማችው ምስጢር በሩን ደጋግማ ስታንኳኳ አልሰማትም። የበሩን እጅታ ቀስ ብላ ሳይን ስትለው ተከፈተላት። በተስታ ገባችና ከጀርባው ቀማ በጸጥታ ስታዳምጠው ቀየች። መሳሪያውን ድንገት ሲያቀም ጨለማ የነገሠበት ከፍል ቀዝቃዛ ጸጥታ ወረረው። መኖሯን ለማሳወቅ ያህል ጉሮሮጥን ጠራረገችና እያጨበጨበች ከቆመችበት ወደ እርሱ ቀረብ አለች።

“ምው፤ በጣም ... በጣም አረፍ ነው። ወይኔ ... ታድለህ ዶክተር ሌላ ... ግን ምንው ከጨለመ ... ወፎቹ ተመስጠው እንዲሁ ራገጥኩ ነው እንዲሁ ጨለሞ ከተች በኋላ ...” አለች፤ ለሰለስ ምልቀት ባለ ድምጽ። ከፍሉ ውስጥ ሌላ ሰው ይኖራል ብሎ ስላልጠበቀና መኖሯን ስላሳወቀ ድንገጥ ብሎ፤

“እንዴ ... መጣሁም የለም እንዴ? አስደነገጥኸኝ እኮ። መቼ ነው የገባኸው ልጄ?” አለና ግማሽ ሰውነቱን ወደ እርሷ አዙሮ ሊጨብጣት እጁን ዘረጋላት።

ጠጋ ብላ ጉንጨን በጉንጨ አጋጭታ ሰላም እያለችው፤ “ባንኳኳ ባንኳኳ ... እንተ ለራሱ በመብረቃው ተመስጠህ ምንም አትሰማም። ከምረብሽህ ትንሽ ላዳምጥ ብዬ በቀምኩበት ... በታ ... መብረቃው እኔንም ይዘኝ ሄደ። ያለሁበትንም አስረላኸኝ እኮ”

“እቤት እቤት ... እንዲያው እሁን ይሄ ምን ነው? ... እንኳን ያሉበትን ሊያስረሳ” አለ፤ የጨበጠውን እጁን እየሰተተ።

“የምር ዶክተር ሌላ ... በጣም አረፍ ነው። ምንው ትንሽ አልጨለመብህም? ... ወይስ ፈልገኸው ነው? ቢሮው እኮ የተወረረ መስጂል። በእርብ ምድር ደግሞ እስካሁን እንጂት አልወጣህም?”

“እርህና አሁን መጨረሻው ነው። ደግሞ ... ደኅኑ ... ደብዘዝ ባለብርሃን ወይም ወይም ጨለም ሲል መሳሪያው ያለ ይሰኛል። የሆነው ይፈጥራል። አንድ መብራቱን ከራሳቸው አንቀሳቢ ዛሬ እንዴት ገባሽ?” በገራ እጁ ሃቂት የፒያና ቁልፎች መንከካቱን ተጠል። ገደገዳው ላይ የተለጠፉት መብራቶች ከየገለበሱ ላይ በሮው በብርሃን ፈላሽ ተገኝተዋል።

“ምን ባዘህ ለረጅም ጊዜ ጠፍተውብኝ የነበሩ ለምክር የማያቸው ቤተሰቦች ነበሩ። ያለ ዛሬ አይመቸንም ሰላሉኝ እነሱን ለማየት ብዬ ነበር። ወደ አሥር ሰዓት ላይ የገባሁት። የባልና ሚስቱ ጠብ ልጆቹን መከራቸውን አበላቸው። እንተሰለገደህ ተንህ?” አለችና ከጥገ ስካባቢ እንደ ወንበር ሳበችና ወደሱ ዞራ ተቀመጠች።

“ደህና ... ምንም አይል፤ ዛሬ ትንሽ ቢዚ ነገር ነበር። ሌላው ... ያው እውነት ሁሉም ነገር ባለበት አለ። ምን ይሆናል ብለሽ ነው” አለ፤ ትንሽ ትክት ባለው ድምፅ። ጀርባውን ለፒያናው ሰጥቶ እጆቹን አቀላልፎ ባንባብራቸው እገሮቹ ላይ ማሳቸው። ሰጥቂት ጊዜ ሁለቱም ጸጥ ብለው ቆዩ። ያለበት ሁኔታ ቢያሳስባትም እንዴት አደርጋ ልታወራውና ልትረዳው እንደምትችል ገራ ገባት።

“ዶክተር ሌላ ... አይኖው ... የራሱን ጉዳይ ለሰው ማውራት ላንተ ናን ያህል በጣም ከባድ ሊሆን እንደሚችል። ገን ደግሞ ... አለ አይደል ... ዝም ብሎ ሳሰበው አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ እንደሆነክ ይገባኛል። ራሱን እየገዳህ እየመለከት ምንም ልኖደርግልህ አለመቻላችን በጣም ያሰጠህታል። ገን እንዲያው ቢያንስ የምታወራው ሰው አለ?” አለች፤ ፊቷን ድጠር ፈታ እያደረገች። በቀኝ መዳኃኒቷ ደግፋ የውስጥ ስሜቱንና ሃሳቡን ለመረዳት ይመስል ባደገ ጢሙ ውስጥ የተደበቀ ፊትን ሀዘኒታ በተሞሉ አይኖቿ ልትበረብር ሞክረች።

በረጅሙ ተነረሰና፤ “አይደህና ነኝ እኮ፤ ያው ትንሽ ማሰብና ... አለ አይደል... አንዳንድ ነገሮች መልክ እስኪይዙ ጊዜ ይፈልጋሉ መሰለኝ። እኔ እንጂ ... ምን የጊዜ ነገር አለ ብለሽ ነው?” ብሎ በማመንታት አይነት ዝም አለ።

“እኔም ወደ ቤት ለመሄድ ልወጣ ስለ ፒያናውን ሰምቼ ሰላም ልለህ ነበር አመጣጡ። መብረታውን ስለማ ሳሳሰበው እዚሁ ተልጦ ተረሁ እንጂ” አለች፤ ምን ማለት እንዳለባት ገራ ስለገባትና ጸጥታው ስለ ከበዳት። እንደ ምንም ፈገገ ብላ ከየት አደረገችውና ደጁን የዋጠውን ጨለማ አልፋ በመስኮቁ አሻገራ ለማየት ሞክረች። ትክክላዊ ላይ ጣል ያደረገችው የመብረታ ማዳመድ ገመድ ብዙ ጊዜ ወደ ከጆሮዋ ወደ ካንገቷ ላይ አይጠፋም። የገመዱን እንደ ሚዳ ጣቷ ላይ እየጠመጠመች ስትፈታ እጅ እጇን ሲያያት ቆየ።

“ታውቅያለሽ፤ ይሄ ከሊኒዝ ባይከፈት ወይም ጥራሽ እኔ ወደ ኦቢህ እገር ባለመጣ እኮ ይሄ ፀሐፊ ችግር አይፈጠረም ነበር። እኔም ...” አለ፤ የራሱን ገገር ለመናገር የፈራ ይመስል ጥርሱን ነክሶ እጁን ጨበጥ ስታቅ አድርጎ ዝም አሻ። ሲለ እጆቹ ላይ ተተከለው የቆዩ ዓይኖቹን ማሳረፊያ እንዳጣላቸው ሁሉ ወሰዱ የራሱ ማለት ላይ ጣላቸው።

“የሆነው ሃዘር ሁሉ እኮ እንተ ስለ መጣህ ወይም ይሄ ከሊኒክ ስለ ተከፈተ አይደለም የሆነው መሆኑን ካለበት በሌላ መንገድም ሊሆን ይችላል” እንዲያውም ከዚህ የባለ ሃዘር በሆነ? የተፈጠረውን ችግር ሳይሆን ምንም ባትሠራ ፕሮ ሊሆን የሚችልውን የባለ ሃዘር ማሰብ ያለብህ ይመስለኛል” እዚህ በመምጣትህና ከሊኒክ በመከፈቱ የሆነውን ጥሩ ሃዘርና የተረዱትንም ሰዎች መርሳት የለብህም? የተናገረችው ባያላምነውም ለመከራከር ምንም አትምና ፍላጎት ስላልነበረው ዝም አለ” “ምን እስብክ ታዲያ ... ወደ ቤት ለመሄድ ወይስ?”

“እኔ እንጂ፣ የጀመርኩት መጽሐፍ አለ፤ ወደ እሱን አጨርሳለሁ” አለበለዚያም ድክም ስላለኝ ወደ ቤት ገብቼ አረፍ እላለሁ” አለ፤ በተሰላችና የሰሜቱን መውረድ በሚያሳብቅ ድምፅ”

“ውይ ውኃ እንዴት እንደ ጠማኝ ... ሁለት ሰአት ሙሉ ያለ ማድረግ ስንዳረቅ ነው ያለቀው ... ብታይ ሙሉ ሴክት ንትርክ ነበር” ውኃ ትፈልጋለህ? ብላ መልሱንም ሳትጠብቅ ዐርሳሞን ወንበሩ ላይ ጣል አድርጋ ተነሳች” ከባሻገር ካለው ማጣሪያ በሁለት ብርጭቶ ይዛ መጥታ እያቀበለችው፣ “እሺ ቢያንስ እዚህ አታምሽ በናትህ” ከመጣህ ጀምሮ እኮ ... በታ፣ ይሄ ቢሮ አልሞስት ቤትህ ሆኗል” አይ እም ሹር ... እናትህም ብዙ እንደሚጨነቁ” አለችና የያዘችውን ውኃ ባንድ ትንፋሽ ጨለጠችው”

“እም ... ችግር መኖሩን ሳትጠረጥር አትቀርም” የሲ ፍላጎት ሁልጊዜም ወደዛው ተመልሼ እንድሄድ ነው” ያለውበት አጣብቂኝ ፈጽሞ ስለማይገባት ዝም ብዬ እሺ እሺ ከማለት በቀር ምንም ማድረግ አልችልም” አንቺ ገን የምትሄጁበት ቦታ ካለ እንዳይመሽብሽ” አለ፤ አብራው መቆየቷን በልቡ ቢመኝም” ከምሽቱ አንድ ሰዓት ከሩብ ሆኗል” ፐስቱልቁል ያለውን ፊቱን ስታይ ይበልጥ አሳዘናት”

እሷም ሰዓቷን እየት አድርጋ፣ “ውይ ገና ነውና ጊዜው” እዚህ ብቻህን ከምትሆን ለምን እኔ ራት አልጋብዝህም? በናትህ የባሪን እሺ በለኝ” ገድ የለህም ዶክተር ሌላ ... እዚህ ብቻህን ከምትሆን ይሻላል” አለች፤ ያላትን ድፍረት ሁሉ አስባስባ”

ትንሽ ካመነታ በኋላ “ጥሩ ... አረፍ ራት ከጋበሽኝ ምናለ” ብሎ የደዘመ ፊቱን ፈገገና ዘና ለማድረግ ጥከረ” በቅርብ ከአሜሪካ ከተመለሰ ወዲህ ከማንም ጋር ወጥቶ አያውቅም” ገብዣዊን ድንገት እሺ ሲል ማመን አትቷት አሳቡን እንዳይቀደር ይመስል ከመቀመጫዋ በፍጥነት ብድገ አለች”

ከፒያኖው በላይ ያለውን መስኮት መጋረጃ ዘጋገታ ወደ እርሱ ጠጋ ብላ እጇን ትከሻው ላይ ጣል አደረገችና፤ “የፈለከውን እራት ... የፈለከው ቦታ” አለች፤ ፊቷ ባንዴ ፈክቶ” መብራቱን አጠፋፍተው እየወጡ፤ “ተከታትለን እንሂድ ወይስ ባንድ መኪና?” አለች፤ አብሮ መሄዱን ብትፈልገውም የርሱን ፍላጎት ለማጠቅ”

“ከመሸ በኋላ እዚህ ድረስ ተመልሰን መምጣት ይሆናል እንጂ ጥሩ ነበር” ገድ የለም እንከታተልና ባይሆን የእራቱ ቦታ ሩቅ ከሆነ አማካይ ሰፍራ አቁመን ባንድ መኪና እንሄዳለን”

መኪናው ውስጥ ገብቶ ሲያስነሳው ቢሞክር ሞተሩ አልነሳም አለው። “ትንሹ ካሪ ሲል ያላስተየረው ባትረ እንደሆነ ገብቶታል። ወደ እሷ ሲመጣ እየችና መስቀን ገብቶ አድርጋ፡ “ምንው? ... ስላም ነው?” አለች፤ ሃሳቡን ለውጦ ሲተር እንደግንደሆነ ተስፋ እያደረገች።

“አይ ቲንክ ... ባትረው መሰለኝ፤ አልነሳም አለ ሞተሩ። ባትረ ማንቲያ ገመድ አለኝ እንዴ?”

“አዩ ... አይታይህም፤ ሽረ ምንም የለኝም። ታዲያ ምን ተሻለ? ለምን በቃ በእ መኪና አብረን ሄደን ... ከራት በኋላ ወደ ቤት እኔ ላደርሰህ እችላለሁ” አለች፤ ለመውረድ እይነት በሯን ከፍታ አንድ እገሯን በከፊል እያወጣች።

“አይ ነስ ... እሱ ይሻላል መሰል” ብሎ፤ በረጅሙ ተነረሰና ሞትን ያስታውሰው ውስጥም ውጪም ብርማ የሆነ ቢኤም ደቢሊው ኤዘስ ፋይፍ ስትሆን ሁልጊዜም ንጹህና በመልካም መጻዛ የታወደች ናት። ጣጣ በማያጣት በርሱ አርጌ ተጽታ ሃይላክስ ስርፍ መቀለድ ትወዳለች። ሂልተን ለመሄድ ስለወሰነ ለመድረስ ብዙም አልወሰደባቸውም። ከወደ ጥገ አካባቢ ተቀመጡና የቤቱን ፒዛ እዘው ወደ ወሬያቸው ገቡ።

ያዘዙት ፒዛ ሲመጣ ከመተመጫው ተነሳና “እስኪ ... ጀምረ እንቺ ... እኔ በእኔ ስለምበላ ታጥቤ መጣሁ” ሲል፤

“ገዴለም ... ደርሰህ ና ጠብቅሃለሁ። እንዲያውም እስከህ ማሂጋ ልደውል፤ ቢመሽ እንዳታስብ” አለችና፤ ስልክን ፍለጋ በርሳዋን መበርበር ጀመረች። ሒልተን በሰው ተሞልቶና ደምቆ ምግብ ቤቱም በበላተኛ ተጣፈረ። ዓርብ ማታ በመሆኑም ይመስላል በየሰዉ ፊት ላይ ከፍ ያለ መንፈስና የጋለ ስሜት ይንሸራሸራል። እየሰሉ የሆነ ያልሆነውን እያወሩ ሲሣሣቱ ቀዩ። በውስጡ ስለ አርሱ ልትጠይቀው ያሰበችውን ጉዳይ እንዴት አድርጋ መጀመር እንዳለባት በታስብ ቀየችና፤

“እኔ የምልህ ዶክተር ሌላ፤ ካሚሪካ ተመልሰህ ከመጣህ እኮ በሥነ ሥርዓቱ ቁጥ ብለን አላወራንም። እንዴት ናቸው እነ ንጹሕ? ጨጨምቼማ እንዴት እንደ ናረቁኝ ... ቀይ አንተ ገን ናፍቀቱን እንዴት ነው የምትችለው?” አለች፤ ፈቅን እያጠናች።

ያነሳውን የፒዛ ቁሬጭ መልሶ አስቀመጠና አምቦ ውሃውን ገንጨት አድርጎ “እንዴት ነው የምትችለው? እውነቱን ልንገርሽ? ... አልችለውም። ገን ደገሞ ምን ይደረጋል? ሁለት ወዶ እይሆንም። አንድ ነገር ለማድረግ ስትረልገህ ሌላ ነገር መሥዋዕት መሆኑ አይቀርም። የተከፋፈለ ሕይወት ስትኖሪ ደገሞ አንዳንድ ነገሮች እንቺ እንዳሰብሻቸው ሳይሆን እነሱ እንደ ፈለጉት ስለሚሄዱ ጣጣው ብዙ ነው። ማድረገም አለማድረገም ኪሳራ ሲሆን እንደሚሉት አባባል” ብሎ በረጅሙ ተነረሰ። ጥላጥ አምቦ ውሃ የያዘውን ብርጭቶ በጣቶቹ እያሸከረከረ የሕሳብ እዘራት ውስጥ ገባ።

እምቦ ውሃውን እየሞላችሁት፤ “ቀይ እኔ የምልህ ... በአሁኑ የሄድክ ጊዜ ንጹሕ ባስቸኳይ ጠርቃህ ነበረ የሄድከው አይደል? ... ወዲያው ደግሞ እልሞስት በሁለት ሳምንት ተመልሰህ መጣህ። ከመጣህ ጀምሮ ደግሞ በፍጹም የቀድሞውን አንተ አይደለህም። አዲስ የሆነ ነገር ወይም የተፈጠረ ችግር አለ? ማለቱ ልትነገረኝ የምትችል ከሆነ” ብላ፤ ጠረጴዛውን በክርኖቿ ተደግፋ መልሱን መጠበቅ ተጠለች።

“ኦፍ...ፍፍ...ፍ ... ዩ ... ፕው ... ቀይ ምን ልንገርሽ? ነገሩ ራሱ እኮ ለወሬ አይመችም። እኪይ ... እንዴ ባጠቃላይ ወደ እዚህ እገር መምጣቱንም ሆነ የሀክምና ማእከል መከፈቱን ... በዚህም የተነሳ አብዛኛውን ጊዜዬን እዚህ ማጥፋቱ ልክ ነው ወይስ ልክ አይደለም የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ ትልት ትግል ላይ ነኝ። ንጹሕ ሁልጊዜም እዚህ መምጣቱንም ሆነ ከሊኒክ ከፍቼ መሥራቱን ከመጀመሪያውም ተቃዋሚ ነበረች። ሌላው አስቸጋሪ ነገር ደግሞ ... አሁን ሀሳቤን ልለውጥ ብል እንኳን እዛ ያለው ነገርም ተበልሻሽቷል። ስለዚህ እዚህ ብቅይም ተመልሼ ብሄድም ለውጥ የለውም። እስኪ እየበላሽ” አለ፤ በወሬው ተጠምዳ መብላቷን አቁማ ስለነበር።

“በጣም በላሁ እኮ፤ እንደዚህ እንደ ራሴን አላወቅሁም ነበር። እሺ ግን ቀይ በመጀመሪያ ... በአሁኑ እዛ የሄድክ ጊዜ ምን ሆነ?” አለች፤ ገራ መጋባቷ ጨምሮ።

“እኪይ ... በመጀመሪያ ነገሩን ሌላ ሰው እንዲያውቅ ስለማልፈልግ ለራስሽ ጠብቂው። ትዝ ይልሻል ... የዛሬ ሰዓት ወር ገደማ ከዘሊኒኩ ምረቃ በኋላ የሄድኩ ጊዜን ሁለት ቦታ መጥር እንደማንችልና በምንም መንገድ እሷ እዚህ ኢትዮጵያ መጥታ መጥርም ሆነ ልጆቹ እዚህ እንዲያድጉ እንደማትፈልግ ነገራኝ ነበር። ያው የተወሰነ ተጨቃጭቅን መጨረሻ ላይ አማካይ የሆነ ነገር ለመፈለግ ተስማምተን ነበር ነገሩን የዘጋነው። በመሃል ጥሩ የተገባባንና ልዩነታችንን ቀስ በቀስ የምንፈታው መስሎኝ ነበር። ማመን እኮ ነው የሚያቅተው” አለና ትንፋሹን ያዝ አደረገ።

ሁሉም ውጥረት ሲሰማው እንደሚያደርገው እጁን ጨበጥ ፈታ አድርጎ ንግግሩን ተጠለ። “ያው ባሁኑ ባስቸኳይ እንድትመጣ ስትለኝ ለእኔ የመለሰኝ ወይ ልጆቼ ታመው ወይ የሆነ ነገር ተፈጥሮ ነበር” ሲል፤ ቀጥል በሚል ዓይነት ዓይኖቿን እሱ ላይ እንደ ተከለች ጭንቅላቷን ነቀነቀች። “እና ገና ለደርሰ በጣም ነበር የደነገግኩት። መኝታ ቤት ለይታ፤ ምን ልበልሽ ሁሉም ነገር አልቅ ነበር የጠበቀኝ። ባጭሩ የፍቺ ወረቀት አዘጋጅታ እንድፈርም ጠየቀችኝ።”

“እኔ አላ...ም...ንም እኮ” አለች ድንገጥ ብላ። አፏ የደረቀ ስለመለላት ትንሽ ውሃ ተገነጨች።

“ያ ... እኔም ለማይ ምድሩ ነበር የዞረብኝ። እኔ ጥይስ፤ ምን አዲስ ችግር ተፈጠረ ሰላት ያው በፊት የተነጋገርናቸውን ነገሮች እንሥታ አንተም አባትህ የሰጠህን አደራ ተወጣ፤ ደግሞም የልጅነት ፍትረኛህን መፈለጉን ቀጥል። እኔም የራሴን ሕይወት አቅጣጫ ማስያዝ አለብኝ፤ ምናምን ስትል የሆነ ነገር ካሰብኩት በላይ ከመስመር መውጣቱ በደንብ የገባኝ ያኔ ነበር” አለና ወደ ጳላ ለጠጥ ብሎ ተተመጠ።

“ቆይ ቆይ አልገባኝም፤ ማለቷ ያባትህ አደራ እና የልጅነት ፍትረኛ ምን ግለት ነው?” አለች፤ ፊቷን አጨማችራ።

“የውልሽ ሚስጥር ... ለዚህ እኮ ነው ነገሩን ማውራት የማልፈለገው። ብዙ የማታውቁት ነገር አለ።”

“ላንተ የማይከብድህ ከሆነ ... ብትነገረኝ...” በትለው፤ ትንሽ ካመነታ በኋላ ስለ አስተዳደጉ፤ ስለ አባቱና በመጨረሻም ከመሞታቸው በፊት ስለሰጡት አደረፍ ስለጸፋለት ማስታወሻ ዋና ዋና ነገሩን አመኔወታት።

“አይገርምም ... አባትህ ምን ዓይነት ሰው ሊሆኑ እንደሚችሉ እስከዛሬ አስበውም አላውቃለሁ፤ ነበር” ብላ ጥቂት ዝም ብላ ቀየችና ሌሎች ተያያዥ ጥያቄዎችን ስትጠይቀው ቀየች። “እሺ ሌላውስ?” አለች፤ ‘የልጅነት ፍትረኛ ፍለጋ’ የሚለውን ሃሳብ የማወቅ ፍላጎቷ ነገር።

“ዌ...ል እሱም ራሱን የቻለ ረጅም ታሪክ ነው። አሁን ሁሉንም ነገር ለማወቅ አልችልም። ሐሳቡ ገን ... አም ... ምን እንዴት ልንገርሽ? ገድ የለሽም እሱን ሌላ ጊዜ ልንገርሽ።” ወደ ጓላ ለጠጥ ብሎ ተቀመጠና እጆቹን ደረቀ ላይ አጣምሮ ጭንቅላቱን እየነቀነቀ ዝም አለ።

“ለምን? ጊዜ አለን እኮ። ፕ...ሊ...ስ...” ብላ ተቀላጧለች።

“እኬ ... አይ ቲንዝ ...” አለና ጥቂት እንደገና አመነታ። “የቱ ጋ ልጅም ልሽን ... እም...ም ... እሺ ... ባጭሩ ምን መሰለሽ፤ ነንት የምትባል ከሰባተኛ እስከ አሥራ አንደኛ ከፍል ድረስ ጓደኛዬ የነበረች ልጅ ነበረች። የመጀመሪያ የልጅነት ፍትረኛዬም ነበረች። እናቷ የሥጋ ደዌ ሕመም ለመታከም መጥተው በዛው እዚህ አዲሳባ የቶሩ ሲሆኑ ብቸኛ ልጃቸው ነበረች። አባቷ ከመወለዷ በፊት ነበር የሞቱት። ደስ የምትል ቀንጅዬና በትምህርቷም ጉበዝ ልጅ ነበረች።

“ታዲያ በእናቷ የሥጋ ደዌ ሕመም ላቢያ ልጆች እያገለሉና እያበሸቁ በትምህርት ቤት ውስጥ መከራዋን ያሳዩዋት ነበር። አሁን ሲገባኝ ቀንጅና ገበዝ መሆኗም መሰለኝ ጠላቷን ያበዛው። እኒ ሃው ... አንድ ቀን ሰባተኛ ከፍል እያለን የሆኑ ልጆች ከበጥት! ደብተሯን ሚዳ ላይ በታትነው ሲቀልፉባት ከጓደኞቼ ጋር ድንገት ደረሰን። የእና ገሩ፣ በዚያን ጊዜ በሰፈሩና በትምህርት ቤቱ ሁሉ የተፈራን ተደባዳቢዎች ነበርን” ብሎ ላት አለ።

“ጉልቤነት ከድሮውም ነው በለኛ?” ብላ እሷም ላቀች።

“ወይ ጉልቤነት ... አይገርምሽም ... ገና እኮ ትናንሽ ልጆች ነበርን። አሁን ላለበው የኔን አባት ሰው ሁሉ እንደ ጦር ነበር የሚፈራው። ለዚያ ይመስለኛል፤ ደፍሮ የሚናገረኝ ሰው ያልነበረው። ብቻ የዚያን አለት ልጆቼን አንበርክከን እየገረፍን ይቅርታ እንዲጠይቁት አደረገናቸው። ከዚያ እኒና አንድ ጓደኛዬ ቢታ ድረስ ሸንናት። ማታ ላይ ለአባቱ ያደረገውን ስነገረው ፊቱ ላይ ያየሁት ደስታ አይረሳኝም። በሀያውቱ እንደዛ ኮርቶብኝ የሚያውቅም አያመስለኝም። የራሱን የድንኳን ታሪክና በልጅነቱ

የደረሰበትን ነገርች ሁሉ ያመወተኝም የዛን እለት ነበር ። በማገሰቱ እቤት እንዳመጣት ነገረኝ ።

“በታ ምን ልበልሽ ከዚያ ጊዜ ጀምሮ እንደ ልጄ አድርጎ ነበር የሚያያት ። ለትምህርት ቤት የሚያስፈልጋትን ነገሮችና ልብስ፣ ሁሉንም ነገር ለኔም ለሲም እንድላይ ነበር የሚገዛልን ። ከእኔ ጋር ጥሩ ጓደኛዎች ሆንን ። ብዙ ጊዜ እንደኛና ሁለተኛ ስለምንወጣ ብርቱ ተፎካካሪዎችም ነበርን ። አባቱ ትምህርት በጣም ስለሚወድ፣ ንበዝ ተማሪ መሆኗ ደግሞ የበለጠ እንዲወዳት ሳያደርገው አልቀረም ። ዓመት በአል ሲሆን የሚያስፈልገውን ነገር ለናቷም ይልክላቸው ነበር” ሲል፤

“ወይኔ ምን አይነት አሪፍ አባት ናቸው?” አለች፤ ከሟች አባቷ ጋር እንዳጸራቸው ። ጥሩ አባቶችን ባየችና ደስ የሚል ታሪክ በሰማች ቁጥር የአባት ረፃፂ ይቀስቀስባታል ።

“አባቷ በጣም ብዙ የሚገርሙ ባህርያት ነበሩት ። ኢኒ ዊዶስ ... ወደ ታሪኩ ልመለስ ። እንዳልኩሽ አብረን ነበር የምናጠናው ። በዛላይ በእገር ኳስም ጉበዝ ስለነበረች ሰፈር ውስጥ ከእኛ አትለይም ነበር ። ብዙ ጊዜ የምናጠናው እኛ ቤት ነበረ ። እናቷ ልክ እንደ ልጃቸው ነበር የሚወዱኝ ። እኔም እንደላቸው ሽር፤ የምወደው ምግብ አልነበረም ። እናቷ ለወጉ ብታዝንላትም አብረን ብዙ ጊዜ ማጥፋታችንን አትወደውም ነበር ። አባቷ በጣም እንደሚወዳት ስለምታውቅ ምንም ማድረግ አልፈለገችም ። የእናቷን ሕምም ስለምታውቅ ብዙም እነሱ ቤት እንድሄድና እንድንቀራረብ አትፈልግም ነበር”

“ይቅርታ አጽረጥኩህ ። ስሟ ማነው?”

“ገነት”

“ደስ የሚል ስም ... እሺ ... ቀጥልልኝ” አለችና ተመቻችታ ተቀመጠች ።

“አሥረኛ ከፍል አካባቢ ስንደረስ ገን መዋደዳችን መልኩን ተየረና ሌላ አይነት ፍቅር ውስጥ ገባን ። ለሁለታችንም የዛ አይነት ፍቅር የመጀመሪያ ስለሆነ ምን ማድረግና መሆን እንዳለብን እንኳን አናውቅም ነበር ። በታ እጅ ለእጅ መያያዝ፣ መተቃቀፍና መሳሳት፣ ሲተያዩ መዋል ሆነ ሥራችን ። እንድ ቀን አይ ቲንዝ ለአሥራ እንደኛ ከፍል የመጨረሻ ፈተና እያጠናን ይመስለኛል ኃይለኛ ዝናብ ይዘንብ ነበር ። ማንም ሰው ቤት ውስጥ አልነበረም ። እንደ ነገሩ አጥንተን እንደ ቀልድ ልፊያ ነገር ጀመርንና ሳናስበው ...” አለና የቀረቸውን እምቦ ውሃ ብርጭቆ ውስጥ ጨምሮ እንድ ሁለቱ ተጉነዉ ።

ልፁ ትር ትር ማለት የጀመረው ምስጢር ሳታስበው፤ “እሺ ... ከሃስ?” ስትል ሳት አለ ።

“እንዴት ነው ልብ ሰተላ ባዘዝ፤ የሚቀጥለውን ነገ ብንገርሽስ?”

“ውይ በናትህ ... ይከተር ሌላ ደገም...” አለች፤ ትፅገሰቷ እልቆ በመቁነጥነጥ ።

“በታ አንቺ ይሄንን ይከተር ተይ ብትባይ እምቢ አልሽ አይደል?”

“ውይ በናትህ፤ እኔ ዶክተር ሌላ ተስማምቶኛል። ይልቅ ቀጥልላኝ ከዛሬ አለች፤ እየተቀነጠጠች”

“ከዛግ ... አንዳችን በሌላችን እትፍ ውስጥ ወደቅን። እንዳልኩሽ ከዚያ በፊት የተወሰኑ ቀናቶች ተሳስመን ... ተቃቅፈን እናውቃለን። ከዚያ ያለፈ ገን ሄደን እናውቅም ነበር። የዛግ ለታው የተለየ ነበር። የውስጣችን እሳተ ገጦራ ከቁጥጥር ውጪ ሆኖ ፈነዳ...” ሲል፤ በሚቷ ነትቶ ፈቷ በርቶና የልቧ ምት እየጋለበ ተጥል በሚል ዓይነት ባይኖረ ተማጽነችው። ከፊቷ ካለው ውሃ እንዲት ብርጭቶ ተጉነጢችና በገራ ጣቶቿ ጸጉሯን እንደማስተካካል አድርጋ አይን አይኑን ስታየው፤

“በቃ እዛችው የምናጠናበት ከፍል ውስጥ የተቀመጡትን ከላዎች ሁሉ ጥሰን ሄድን። ወይ እሷ ሙሃ ይሁን አላውቅም፤ ብቻ በዛ መሃል ገነትን የማይወዷት የረጅም ጊዜ የቤት ወራተኛችን ከተፍ አይሉ መስለሽ። ደገነቱ የሳሎት በር ዝግ ስለ ነበር መገባት የቻሉት እኔ ከፍቼላቸው ነው። ገን ... ዩ ካን ኢግጃን፤ ሲሰርቅ እንደ ተያዘ ሌባ እኔም እሷም አንገታችንን አቀርቅረን ዝም አልን። ምን እንዳሉን አንዱም ቃል ትዝ አይለኝም።

“በኋላ ትንሽ ሰንረጋጋ፤ እንደ ምንም ሽኝቼያት ተመለስኩ። ሰራተኛችን ያደረገውን ያወቁብኝ ስለ መሰለኝ ለእናቱ እንዳይነገሯት እንዴት እንደ ተማጽንኳቸው አትጠይቁኝ። በሕይወቱ እንደዛ ቀን ሰው ለምኔ የማውቅ አይመስለኝም። ያለ ጥርጥር ለእናቱ ነገረዋታል። በጊዜው እናቱ እኔን ምንም ባትለኝም ገነት ለእንድ ወር ከኛ ቤት ስትጠፋ የት ጠፋች ወይ ምን ሆነች ብላ እንኳ አልጠየቀችኝም ነበር” ብሎ ከባሻገር የሚያውቁት ሰዎች ሰላም ሰላሉት፤ ፈገግ ብሎ እጁን ለውለብልቦ አጸፋውን መለሰ። ፊቱን አሻሽቶ ወሬውን ሊቀጥል ሲል፤

“አባትህሰ ምን አለ?” አለች።

“ኦህ ሶሪ ... አልነገርኩሽም ለካ፤ እሱማ ገና አሰረኛ ከፍል ሰንገባ እካባቢ በ/”ራ ተቀይሮ አስመራ ሄዶ ነበር። እሱ ቢኖር ኖሮ ብዙ ነገር ሌላ መልክ ይይዝ ነበር። ኦኒ ዊይስ...” ብሎ ትንሽ ተከዘና ቀጠለ። “እንደ ነገርኩሽ፤ የሁለታችን መቀራረብ እናቱን በጣም ሳያሳስባት አልቀረም። ከዚያ በኋላ ገነት እኛ ቤት ለመምጣት ፈጽሞ እሻረረኝ አለች። በደጅ ገን መገናኘታችንን ቀጥለን ነበር። በዚህ መሃል እኔን ከዛ ዘወር ማድረግ እንደሚሻል እናቱና አሚሪካ ያለችው ታላቅ አጎቱ ሳይደልቱብኝ አልቀሩም።

“ትምህርት ቤት እንደተዘጋ ከረምቱ ሲጀምር ወደ አሚሪካ ለመሄድ የሚያስፈልገው ወረቀት ሁሉ ማለቱን ሲነገሩኝ ማመን አልቻልኩም። ሐምሌ ለጋማሽ ሳይ ወደ አሚሪካ እንደምሄድ ሲነገረኝ እኔም ገነትም ለማይ የተደፋብኝ መስለን። የመለያየት ፍርሃታችን ደግሞ የፍትራችንን እሳት የባሰ አጋለው። ወደ አሚሪካ መሄዳዬ ጥቂት ቀን ሲቀረው ገነት ደብዛዋ ጠፋ።

“ውይ ... ምንውን” አለች ምስጢር ሳታስበው ድንገጥ ብላ።

“አላውቅም ... ደጋገሚ ቤታቸው ብሄድም የሚያናገረኝ አላገኘሁም።

ለወትሮ እንደ ልጃቸው የሚወዱኝ እናቷ ባጭሩ የለችም ይሉኝና በደጅ ይመልሱኝ ጀመር። ጥንቅቅ ሊፈነዳብኝ ይሆን። ጠዋት ማታ እያለብኩ ሳሳቸገራቸው ከሳምንት በኋላ እንዲት ደብዳቤ ሰጡኝ። እሳቸውም እያለቀሱ ሁለተኛ ቤታቸው እንዳልመጣ ለምነው ሸኙኝ። አለኝ ጽጥ አለ። ፊቱን በገራ እጅ ደጋግሞ አሻሽና በረጅሙ ተነፈለ።

“ምን ይላል ደብዳቤው?” ስትለው፡ የገንዘብ መያዣ በርሳውን አውጥቶ እንዲት ያረጃችና የተባጠፈች ወረቀት አውጥቶ ሰጣት። በጥንቃቄና በፍጥነት ዘረጋጋቻትና ማንበብ ጀመረች። እሷ ቤትነብ እሱ ያስተናገድቻቸውን ልጅ ጠርቶ ሻይ አዘጋጠ። በምልክት ሲጠይቃት ይቅርብኝ ብላ ደብዳቤውን ማንበቧን ቀጠለች።

“ሌላነት ያለሁበት ሥታይና ሕመም ካትሚ በላይ ስለ ሆነብኝ ላንኝህ አልቸልም። ለምን ተገናኝን ብዬ አላማከርም። ለምን ጎደኛ ሆንን ብዬም አልቀኁም። መፋቀራችንም ስህተት ነው ብዬ አላስብም። ምን ብዬ እንደምንገርህ ገን አላውቅም። ባንተ መሄድ ነፍሴ ሰትሠታይና የሚያጽናኛኝ ነገር ሰፈልገን ልሸከማቸው ይቅርና ለመናገርና ለማስብም የማልቸላቸው ሁለት ከባድ ነገሮች ደረሱብኝ። እንተ ጸጸትም ሐዘንም እንዲደርስብህ አልፈልገም። እኔው እንዳመጣብኝ እችለዋለሁ። ሁለቱንም ነገሮች በፍጹም ልንገርህ አልቸልም። እንደምንም ብዬ ብቸልም እንኳን አልፈልገም። መንገድህን በሰላም እንድትሄድ። እኔ ገን ሁልጊዜም ለምን? ለምን? ለምን? እንዳልኩ እኖራለሁ። ልትፈልገኝ አትሞክር! ብትሞክርም ልታገኘኝ አትቸልም።

ገን አደራህን ቶሎ አትርሳኝ! እሺ ሌላነት። ከሁሉም ከሁሉም እንደምትረሳኝ ሳሰብ ልቤን ያመኛል። እኔም ልርሳህም ብል አልቸልም። ሁልጊዜም እንተን ተሸከሚ እሆራለሁ፤ በየቀኑ አስብሃለሁ።

የኒንም ያንተንም ፋንታ እኔ አስቅሳለሁ። በቂ እምባ ሰላለኝ አትሠነት! አታልቅስ። አልቃሻ እንደሆንክ በለማውት ታላዝኛለህ። የኒንም ያንተንም መከራ እኔ እሸከማለሁ። ከሁሉ ከባዱ ነገር ገን ለምን የሚለውን ጥያቄ መመለሱ ነው።

ገን ለምን?

መልካም ጉዞ። ደህና ሁን።

ያንተው ገደት።

“የኔ እናት” አለች ባዘነ ድምጽ። ከደብዳቤው ላይ እይኗን ሳትነቅል እንባዋ አመለጣትና ባንድ እጇ ፈቷን ሸፈነች።

“እንደ! ፕረ በፈጣሪ እስኪ ...” አለ! ነገሩ ቢያሳዝናትም እንደዚህ ትሆናለች ብሎ ፈጽሞ ሰላልጠበቀ።

“እሺ ... ከሃስ?” አለች፤ እንባዋን እየጠራረገች።

“ከዛማ እሳስቸል ብሎኝ በማገሰቱ ተመልሼ ስሄድ ቢታቸው ተቀልፎ ደረሰኝ፤ ብጠይቅ ባስጠይቅ የሄዱበትን የሚነገረኝ እንኳ ሳላገኝ እንዲሁ ልቤ ተንጠልግላ የተቀለፈ በራቸውም ሳይከፈት፤ በጥያቄ እንደ ተሞላሁ ወደ አሜሪካ ሄድኩ። ይሄ ደብዳቤዋ ብቻ እስከ ዛሬም ሳትለየኝ ከኔ ጋር አለች። እልፍ ጊዜ ደጋገሚ ባዛታም ዛሬም እንቀቅልሽ እንደ ሆነችብኝ አለች። እዚህ በመጣሁ ቀጥሮ ከትን ለማገኘት ያላደረኩት ጥረት የለም። እስካሁን ግን ምንም ፍንጭ አላገኘሁም” ብሎ፤ በረጅሙ ተንፍሶ ዝም አለ።

“በጣም ይገርማል ... ደብዳቤዋ ግን በነዚህ ሁሉ ዓመታት ውስጥ እንዴት አልጠፋብህም ወይም ተቀዳዳ አላለቀችም? ሁልጊዜም ቦርሳህ ውስጥ ይዘገት ነው የምትዞረው?” አለች፤ ሀዘንና መገረም ድብልቅልቅ ካለ ስሜት ጋር ውስጧን እያተራመሰው።

“ኮፒና ሰዛን አድርጌ ቀሪ አስቀምጫለሁ። በታሪጂናሉ ግን ከእኔ እንዲለየኝ አልፈለገሁም። አይ ዶኖ ለምን እንደሆነ ...” አለና ወረቀቷን ተቀበላት። በጥንቃቄ አጣጥፎ ከፊት ለፊቱ አስቀመጣት።

“ወይኔ ... ግን ምን ሆኖ ይሆን? የኔ ናት ስታሳዝን” አለች። ሌላው ያልጠበቀቸው አይነት ሌላ ሰው መስሎ ታያት። ጠንካራውና ሰሰው ሁሉ መልስ ያለው ሳይኪያትሪስት ሳይሆን ምስኪን በራሱ ጥያቄ የተሞላ ሆኖ አየቸው። “ቆይጥ ብታገኛትህ ... ማለቲ አሁን ብታገኛት ምን ታድርጋለህ?”

“ምን አድርጋለሁ ... ሁ...ሀ ፍ...ፍ... ዚሊዮን ጥያቄዎች አሉኝ። እኔ እንጂ ሳገኛት ብቻ ይመስለኛል የማውቀው። መገመት አይቻልም” አለ፤ ሁለንተናው ገራ ገብቶት።

“እሺ እስከ ዛሬ እየጠበቀችህ ቢሆንስ ... ማለቲ ሳታገባ እንድ ቀን አገኘህ ብላ ተሰፋ አድርጋ?”

ያላሰበው ጥያቄ ስለነበር፤ “እንዴ ... አብደሻል እንዴ፤ የምናወራው እኮ ስለ ብዙ ዓመታት ታሪክ ነው። የታይታኒክ ታሪክ በይወ። አይመስለኝም። ከሆነ ... ያው ያለሁበትን ሁኔታ እነገራታለሁ። ጥሩ ወንድምና እሳት የምንሆን ይመስለኛል” አለ፤ ከዓይነ ሥጋው ውጪ ያለውን ነገር በዓይነልቦናው ለማየት እየሞከረ።

“እኔ ግን ሳሰበው ሳሰበው ... የምታገኛት ይመስለኛል” ብላ፤ ጠረጴዛው ላይ ተጣጥፎ ወደ ተቀመጠው ደብዳቤ እያየች ፈገገ አለች።

“አይ አንቺ ... እስኪ እንጻፍሽ ያድርገው። ኤሚ ዊይስ ... ይሄንን ሁሉ የነገርኩሽ ሳሰለቅሰሽ አልነበረም” ። ላንቺ የነገርኩሽን ነገር ለንጹሕ ስነገራት ነገሩ ቢያሳዝናትም ከትን ፍለጋ መነሳቱን በበጎ አላየቸውም ነበር። በኋላ ላይ ሐሳቤ እንደማይለወጥ ይህንን ነገር ካልቋጧሁ ሰላም እንደማይኖረኝ ስታውቅ እያነገራገረች ተስማማች።

“ባሁኑ የሄድኩ ጊዜ ያለችኝ ነገር ግን ውስጤን አውቃት ነበር። ‘እገተ ሰልፎ’ት ፍቅረኛህን ፍለጋ ላይ ታች ስትል የኔ ሕይወት ተንጠልጥላ ልትቀር እትችላለሁ። እኛ

ፍትሩን የሚያጋራኝን ቢጠይኝ ያገኘሁ ይመስለኛል። ደግሞ የልጅነት ፍትረኛህን ሳያሳየን ልጅ እግር ፍትረኛ እንዳገኘህም ሰምቻለሁ። ... ምናምን? ስትለኝ መጀመሪያ ተልጄን ነበር የመሰለኝ። ምክንያቱም ንጹሕ እንደሆነ በአሽመር የምታሰብኝ የምትናገር ልጅ አይደለችም። እየቀየህ ሳየው ግን ሁሉም ነገር የምሯን ነበር። ነገሮች ከቁጥጥር ውጪ መሆናቸው ቀይቶ ነበር የገባኝ። አለና ፊቁን በሁለት እጁ ሸፍኖ ጸጥ አለ።

የምትለው ስለ ጠፋባት “እልገባኝም” አለችና ፊቷ ሁሉ የጥያቄ ምልክት መሰለ።

“ልክ ነሽ፤ ምትም አይገባም። ለማንኛውም እንዳልኩሽ ባሁኑ የሄድኩ ጊዜ ያጋጠመኝን ነገር ፈጽሞ አልጠበቅሁትም ነበር። ምን ማድረግ እንደ ነበረበኝ እንኳን አላጠቅሁም። ስለዚህ ያለችውን ሁሉ አድርጌላት፤ የጠየቀችውን ፈጽሟላት፤ ዘፋም በገም ሳልናገር ቶሎ ወደ እዚህ ተመልሼ መምጣት ነበረብኝ። አይ ገሰ ... እሱም ይመስለኛል ያሰበችውና ያለችው ነገር ሁሉ እውነት እንዲመስላት ያደረገው። እኔ የባሰ ብጥብጥ እንዳይፈጠር መሸሼ ነበር። በሰንት ልመና መሰለሽ ፍቺውን ለጊዜው ለማዘገየት የተሰማማችው።”

የሒሳብ ደረሰኝን ሊያነሳ እጁን ሲዘረጋ በፍጥነት ያዘችና፤ “እስኪ እጅዎት ይረፍ ይክተር፤ ተጋባዥ ነህ ዛሬ ረሳኸው?” አለች በፈገገታ።

ንጹሕ ‘ልጅ እግር ፍትረኛ አገኝተሃል’ ያለችው እሷን መሆኑን ሊነግራት አልፈለገም። አንድም ትን ልቦናዋን ሊያቀሸሸው ስላልፈለገ፤ ደግሞም ለንጹሕ ያላትን ትልቅ ፍትረ ስለሚያውቅ። አብዛኞቹ ተስተናጋጆች ወጥተው ቤቱ ጭር እያለ ነው። ሰንቁ አራት ከሩብ ይላል።

“ልጆቼስ ገን በናትህ?” አለች፤ ፊቷ እንደገና በሐዘን እየዉለመ።

“እም...ም ልጆቼን ...ምንም ማድረግ አልችልም ለጊዜው። ያው ፍርድ ቤት ብንሄድም ለሷ ነው የሚሰጡት። በዛ ላይ አቅሙም ልቡም የለኝም ከንጹሕ ጋር ፍርድ ቤት ለመቆም። ለነርሱም ከሷው ጋር ቢቀዩ ነው የሚሻለው። በቃ ራሴን ብቻ ነው ይገር የወጣሁት። ለዛውም የእኔም ግማሹ የት እንዳለ አላውቅም። የሆነ የማላውቀው ሌላ ሰው የሆነኩ ያህል ነው የሚለማኝ”

“ሌላውማ ነህ፤ ተጠራጠርክ እንዴ?” አለች ላት ብላ አይን አይኑን እያየች። ጠረጴዛው ላይ ያለውን እጁን በእጇ መታ መታ አይረገገና ከሰልህ ላይ ሰንቷን እየት አይረገገ።

“ያሁን እስኪ” አለ ያደገጠሙን እያሻሸ። “አይ ቲንክ፤ መንቀሳቀስ ሳይኖርብን አይተርም። እንዳይመሸብሽ አንቺም።” ለአስተናጋጇ የምትሰጠውን ጥርሻ አስቀርታ ሙሉሷን ወሰደች። የገንዘብ ቦርሳዋን ከሞናው ቦርሳ ከተተችና ተነሡ።

“ሌላው... አሉ ... ያለ ምክንያትም አልመሰለኝ ይሄንን ገራ የሚያጋባ ስም ያወጡልኝ”

“ስምን መላእክት ናቸው የሚያወጡት በሚለው ትስማማለህ ግለት ነው፤ መላእክት ደግሞ አይሳሳቱም” ብላ ሳቶች አፏን ጠመም አድርጋ ። ከንዱን ይዛማግጥን እያስተካከለች ቀና ብላ “ገን ማነው ስምህን ያወጣልህ?”

“የሻምቡው መልእክ ኮሎኔል ዲንሳ ናቸው ። ከኒ የተለየ ታሪክ እንዲኖርህ በስምፈልግ ነው ይለኝ ነበር ። እኒ እንጃ፤ ምን ዓይነት ሌላ ሰው ሆኜ እንደ ተገኘሁ በሆቲሉ ሰፊ ሰቢ መሀል አድርጠው ወደ ውጪ ለመውጣት በገገም ታመራመድክ፡፡ የሰውን ስም መልእክ ነው የሚያወጣው የሚለውን አባባል እያሰበ ያንዳንድ ሰዎች ስም ትዝ ሲለው ፈገገ አለ ።

መኪናው ጋ ሲደርሱ በሩን ከፍታለት እንዲገባ ስትይዝለት ሣት ብሎ፤ “እህፍት ኢ ጄንትል ሌዲይ! ራቱ ሳያንሰኝ ደግሞ በር ተከፍቶልኝ ... ታንከ ዩ” ሲል፤ እየማቶ ሥራ ገባችና ሞተሩን አስነሣች ።

“ታውቃለህ፤ ብዙ ወንዶች ሴት በር ከፍታ ልታስገባቸው ብትሞክር ዘራፍነው የሚሉት ። ኢቭን ተጋብዘው ሴት ስትከፍል የማይመቻቸው ወንዶች ብዙ ናቸው አለች፤ ዞር ብላ እያየችው ።

“ለምን ልጄ ... በተከበሩ እካኪ ዘራፍማለት...? ገን ደግሞ መቼም ታውቂያለሽ፤ እንዳንድ ሴቶችም ለነገር ብለው ካደረጉት ቀላል ላይሆን ይችላል ። ለእኛ አገር ወንድ ደግሞ ነገሩ ለምን እንደሚከብድ መረዳት የሚያቅትሽ አይመስለኝም”

“አይባከህ ... የኛ አገር ወንድ፤ የሌላ አገር ወንድ የሚባለው አይገባኝም ። ለት ልጅ እጁ እስከትገባ የመኪና አይደለም የሰማይ በር ለመክፈት አይመለስም ። ግሰሪያ የሌለውን ሂማ ተፈታብሽ ካላሰርኩልሽ እያለ ሲያሸረገድ ይቆይና ልክ የፈለገውን ሲያገኝ ደግሞ ውኃ ቀጠነ አየር ወፈረ እያለ መላደብ ማመናጪት ይጀምራል ። ላስበው ሴት ስትጋብዘው ወይም የሆነ ትንሽ ትዕቢቱን ነካ የምታደርግ ነገር ስታደርግለት በደስታ ወይ ቢያንስ በጸጋ የማይቀበል ወንድ ውሎ አድሮ ያከብራታል ብዬ አላምንም”

“ንጥብሽ ይገባኛል ። ገን ደግሞ ገና ነን፤ እንደ ማንበረሰብ ብዙ መሥራት ይጠበቅብናል ። ከልጅነታቸው ወንድና ሴት ልጆቻችንን ከምናሳድግበት መገደ ጀምሮ፤ ባህሉና ልማቱ የተጠላለፈበትን ማንበራዊና ሥነልቦናዊ ገመድ መፍታት ተላል አይመስለኝም” አለ፤ የተደወለ ስልክ መኖሩን ለማየት ስልኩን እያወጣ ።

“ባለፈው፤ ከሲራክ ጋር ለቡና ስንወጣ እኒ ነበርኩ የነጻሁት ። ልክ እሁን ላንተ እንዳደረኩት ከፍቼ ይገኛለት ገባ ብለው፤ ዘራፍ አሻፈረኝ ። ምን መስዩ ታየሁሽ ብሎ እውግዱ ትመሩት እምቢ አሻፈረኝ አለ ። እኔማ ሥቁም አላባራሁ ። እሱ ደግሞ የባሰ አናደደው ። ብቻ እንዲያው ትዝ ስላለኝ ነው” ብላ ሣቶች ። ሲራክ ለብሯቸው የሚወራ ወጣት የአእምሮ ሕክምና ዶክተር ነው ።

“ምን መስለሽ፤ ባህልና ልማድን መቀየር ተላል አይደለም ። ሁላችንም በጋራ ለገንባነው ልማድና የቀደመው ትውልድ ፈልሰፍ ለሚነብን ወገ ባሮችና እስረኞች ነን”

አለ፡ የመኪናውን ተባብሮ እያመለከተ። በነገሩ ላይ ትንሽ ካወሩ በኋላ ከብሔራዊ እስከ ሚክሲኮ ድረስ ሁለቱም በየራሳቸው ሐሳብ ውስጥ ገብተው በጸጥታ ተዋጡ።

“ሰለዚህ ... ታዲያ ምን እያሰብክ ነው?” አለችው ድንገት ዞር ብላ።

“ምን እያሰብክ ነው? ምን የማሳስበው ነገር አለ ብለሽ ነው። ብዙ ነገሮች እኔን እየመለከቱ እንደሆነ አውቃለሁ። አይ ዶኖ፣ ምናልባት የመጨረሻ ውሳኔ ከማድረግ በፊት ሁሉንም ነገር እንደገና ማየት ሳይኖርብኝ አይቀርም” አለ ከኪሱ ውስጥ የሚረጋገጠውን ሰልክ እያወጣ። “አህ እናቱ ናት መሰለኝ ... ቀይ አንዴ ልመልሰላት” አለና፤ በአሥር ደቂቃ ውስጥ ቤት እንደሚደርስ ነገሯቸው ዘጋው። እናቱ እርሱ ቤት ካልገባ አይተኝም። ዝርዝር ትዳዩን ባያውቁም ትዳሩ ላይ ያለውን ችግር ከአሁኑ ሰለ ስሙ በጭንቀት ተወጥረዋል።

“ቀይ ግን ይከተር ሌላ ... ገነትን ፈልጎ ለማግኘት ንጹህንና ልጆችህን ማጣቱ ተገቢ ይመስለሃል? ማለቱ ... በንጹህም ቦታ ሆኜ ሳስበው ነገሩ ቀላል አይመስለኝም። ይቅርታ ግን ... ያለህበት አጣብቂኝ ስለማይገባኝ አይደለም” ብላ ነጻጁን ስጠት አድርጋ ፍጥነቷን ጨመረች።

“እኔ ኮ ገነትን አገኛለሁ ብዬ ስንሳ ንጹሕን አጣለሁ ብዬ አይደለም” ሲል ዞር ብላ ገራ በገባው ፊት ስታየው ዝም አለ። “እውነት ታዲያ ምን ፈልጌ ነው?” አለ በውስጡ። “እኔ የምፈልገው ገነትን በተመለከተ አንድ የሆነ ፍጻሜ ማግኘት ነው ... ይሄ ደግሞ ለምን ንጹሕን ሊያሳጣኝ እንደሚገባ ነው ያልተረዳሁት።”

“እሺ ገነት ካልተገኘችሁ? ወይም ብትገኝሱ? ደግሞ ያባትህ እድራ ያለበትና በውስጥህ ታምቶ የኖረ ህልምህና እዚህ ማድረግ የምትፈልገው ነገር ከገንባኸው የገልህ ሀይወትና የኑሮህ አቅጣጫ ጋር ሲጋጭ ምርጫህ ምንድነው?” ለትለው። ትከሻውን ሰብቶ እጁን ጨበጥ ለቀት እያደረገ ዝም አለ።

“ዩኖው ሚስጥር ... አሁን የኔ ሀይወት በሚገፋፋና በሚሳሳቡ ኃይለኛ ማግኔቶች መካከል እንዳለች ቁራጭ ብረት ገራና ቀኝ እየተገተተች ነው። ለየትኛውም ጥያቄሽ መልስም ሆነ ስሜት የሚሰጥ ማብራሪያ ማትረብ አልችልም። አሁን ለምጫውተው የሕይወቷ መብቷ የተጻፈ ኖታና የተስተካከለ ቅኝት የለኝም። በታ ምን ለበልሽ ... አለ አይደል ... ቀለም ባለቀበት ብዕር የምጽፍ ያህል ነው የሚሰማኝ።” የምትመልስለት ሰላንበራት ዝም አለች። የሌላው እናት ቤት ደጃፍ ሲደርሱ መኪናውን ዳር ላይ አቀመች።

“በዩ እስኪ ... በጣም መሸቷል፤ ገቢም አትባይ። በጣም በጣም ነው የማመስገነው። እንዴት ቅልል እንዳለኝ ... ያው የቲራፒ ሒሳቡን እዛው በክሊኒክ በኩል እናወራርዳለን” ብሎ ቀለደና ወረደ። እሷም ወርዳ ጥምጥም ብላ አትፋ ተሰናበተችው።

“እኔም በጣም ደስ ብሎኛል ። አይዞህ ... ሁሉም ነገር በጊዜው ይፈታል።
ለሁሉም የራሱ መንገድ አለው ። ጊዜ የማይፈታው ቋጣሮና የማያስረዳው አርሮ
የለም ትል የሰራሰህ” አለች ። ወደ መኪናዋ ገብታ አዞረችውና መብራቱን ወደ
አብርታ ቀመች ። በሩ ሲከፈትለት እጇን አውለብልባ ወደ ጃክሮስ ተፈተለክች።

ክፍል ፪

ድልድይ

3

ሴላሠው በአውሮጳት ውስጥ ሰውነቱን እያፍታታ ወዲያ ወዲህ ሲል ቶየ፡
እንቅልፍ እንዲወስደው ፊቱን ሸፋፍኖ ደገፍ ብሎ ተቀመጠ። ረዳት አብራራ
“እዲስ አበባ ለመድረስ የቀረን እምስት ስእታት ሲሆኑ የምንደርስውም ጠዋት እንደ
ሰዓት ከሩብ አካባቢ ነው። የእዲስ አበባ የአየር ሁኔታ ...” እያለ የጉዞ መገለጫ ሲሰኝ
‘ኦፍ ... ገና ...’ እለ ለራሱ። አብዛኛው መገደኛ በየወንበሩ ላይ ያሸለበው ይመስላል።
ባለቤቱ ገጽህና ሁለቱ መንትያ ልጆቹ ገን ለሽ ብለዋል።

እምስቱን ሰዓት ቶሎ ለመጨረስ ጊዜም እንደ ቦታ በወደዱት አቅጣጫ ሰንጥቀው
የሚሄዱት እውነታ ቢሆን ብሎ ተመኘ። የጊዜ ላይ ጉዞ በተወሰነ ፍጥነት ያንደገኛ
የወደራት ብቻ መሆኑን ሲያስብ ሰው መሆን፤ የጊዜ እስረኛ መሆን ነው ብሎ ደመደመ።
በጊዜ ጉዳይ ያለውን ሃላብ እያሰፋና እያጠበበ ሲያወጣ ሲያወርድ ቀየ።

‘ጊዜ የዘላለም አሽከር ሲሆን፤ ሰው ደገም የጊዜ ባሪያ ነው። ሰው ጊዜን
በደቂቃና በሰዓት፤ በወራትና በዓመታት ሽንሽኖ፤ ከገደገዳው ላይ ሰትሎ በእጁ ላይ
ጠፍሮ ሊገዛው ሊቀጣጠረው ይጥክራል። ጊዜ ደገም ሰውን ከልጅነት ወደ ወጣትነት፤
ከጉልሙና ወደ እርጅና እያከለሰሰ ከሞት ደጃፍ ያደርስና መቃብር ይጨምረዋል።
በክረምትና በበጋ፤ በጸደይና በመጸው እየተመሰለ መልኩን እየቀያየረ ሲመጣና ሲሄድ፤
ሲዞርና ሲፈራረቅ፤ ... የጊዜ ጉዞ ያዙሪት እንጂ የወደራት አይመስልም። በድል ፈረሰ
ላይ ተቀናጦ በሰኬትና በውድቀት፤ በቀጠሮና በድንገት፤ በጥበቃና በጥድሬያ ተጠቅሞ
የሰውን ዕጣ ፈንታ የሚወስን ጊዜ መሆኑን በቀላሉ እንዘነጋለን። ጊዜን መግዛት ሲባል
ራስን እንጂ ጊዜን ማስገዛት አይደለም።

‘በጊዜ ውስጥ ትናንት የትገታ፤ ነገ ደገም የተሰፋ ገተራ ናቸው። ዛሬም
ትናንት ... ያልመጣ ነገ ይሻላል። በእጅ ያለ ዛሬ ገን ከሁሉም ይበልጣል። ዛሬ ሁሉም
ያለ እየመሰለ የማይያገም ... ተመልሶም የማይመጣ ... ላንድ ለፍታ ለትጽቦት ታይቶ
ዳርቻ ከሌለው የዘላለም ጠፈር ገብቶ የሚሰወር ... በትናንትና በነገ መሃል የተሸነፈ

እንቅጥ ነው። የዛሬ ምስጢሩና ጥልቀቱ ያለው ደግሞ 'አሁን' ላይ ነው። 'ትድም' እና 'በኋላ' ግን ያለበታቸው ዛሬው ስጦታ የተደነቀሩ የትናንትና የነገረ ፍሬዎች ናቸው።

የዕድሜ ባለጸጋ የሆኑ ጨትላ ሕገናት ካልተነሳ ቀባ ዕድሜያቸው ላይ ብዙ ዛሬዎች መኖሩ ከጥሉ በስተመሠረዝ በጸጸት የተሞላ እርጅና ኩሊ መሆናቸው አይቀርም። የልጅነት ጨዋታ፣ የመጣትነት ፍትር፣ የጥልምስና ስኬትና የእርጅና ሞገስ በዋናነት የዛሬ ዕድል ፍሬዎች እንጂ የነገ ተስፋ ወይም የትናንት ትዝታ ውጤቶች አይደሉም።

ከተሳፈረበት ሃሳብ ሲወጣ 'ጊዜም' እንደታደረገ ብዙ የሀይወት እውነታ ነው። የሚል ባንድ መጽሀፍ ላይ ያነበበው ድንቅ አረፍተ ነገር ትዝ አለው። ሃሳብ እንዲሁ በጊዜ ውስጥ ወዲያ ወዲህ የሚያጓጉዝን እውሮፕላን መሆኑ ለመጀመሪያ ጊዜ በራሱት። ቀና ብሎ ትንሽ ተንጠራራ። አሁንም በጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ያሉትን ሚስቱንና ልጆቹን እየና 'አሃ ... ሁለተኛው በጊዜ ውስጥ መንሸራሸሪያ እውሮፕላን ደግሞ እንቅልፍ መሆኑ ነው' ብሎ ፈገግ አለ። ሰው በምናቡና በራላዩ በጊዜ ውስጥ ወደ ፊት ይጓዛል። በትዝታውና በትውስታው ደግሞ ወደ ኋላ ሊነጉድ ይችላል።

ከብዙ ማገባባትና ማሳመን በኋላ ነበር ባለቤቱ ንጹሕ ልጆቹን ይዘው ወደ ሀገር ቤት ለሦስት ወር እረፍት በመምጣታቸው የተሰማማቸው። በልጅነቷ ከሃገር ቤት ከመጣች በኋላ ላጭር ጊዜ ከወላጆቿ ጋር ካልሆነ መጥታም አታውቅም። የመሠረዝ ጉዞዋ ከአስራ አምስት አመት በፊት ነበር። በተባበሩት መንግስታት ድርጅት ይሰሩ ከነበሩ አባታቸው ጋር ካገር አገር ሲጓዙ ሰላደጉ፣ ምንም እድነት ረጅም ጉዞ አትወድም። ወደ አዲስ አበባ ለመድረስ ሲታረቡ የእውሮፕላኑ የውስጥ መብራት ሲበራ ነቃች።

"ደረስን እንዴ ሌላዬ?" አለች እድሏን እያሻሸች ፊቷ ላይ ጣል ያደረገቸውን ያንገት ልብስ አጣጥፋ ከጎኗ እያስቀመጠች።

"እልሞስት ... አንድ ሰዓት ነው የተረን፣ ትንሽ ተኛሽ?"

"ያ ... እንደ ነገሩ ... ያውሮፕላን ውስጥ እንቅልፍና ምግብ እኮ ..." ብላ ሳት ሰትል፣ እጇን እያሻሸ ፈገግ አለ። ብዙም ሳይቀይ ልጆቹም ነቁ። ለፊት ማጽጃ የሞቀ ፎጣ ሲሆር እሷ ልጆቹን ይዞ ወደ መጽዳጃ ዘፍሎ አመራች። እውሮፕላኑ መሬት ሲነሳ መንገደኛው ጭብጨባና አልልታውን አቀለጠው። ነገሩ ባይገባቸውም ልጆቹም አብረው እያዉበዉበ ሆሁ። ነገሩ ገራ ያጋባት ንጹህ ምንድነው በሚል ጥያቄ የተሞላው ፊት ስታየው።

"ከሰማይ መውረድ ቀላል ነገር ነው እንዴ?" ብሎ ሲሰቅ፣ ቀለቡን እንደሆነ ገብቷት።

"የምር ..." አለችው።

"የእርዳታ ይሁን የደስታ ... የምስጋና ይሁን የአድናቀት እኔም አይገባኝም። ስሜቱን ግን አልጠላውም" አለ። የልጆቹን ልብስ እያስተካከለና የእጅ ሻንጣዎቻቸውን ከራስ በላይ ማስቀመጫዎቹ ውስጥ እያወጣ።

“ነጋ ማለት ነው?”

“ይመስላል” አላት፤ በረጅሙ እያዛጋ።

“ወይኒ ... ካሁኑ አሜሪካ ናፈቀችኝ” ስትል፤ ከጆርባዋ ያሉ ሽምገላ ያሉ ሰው፤ ሽንቀጥ በሚያደርግ እይታ ገረመሟትና ጭንቅላታቸውን አወዛወዙ።

“ከሶስት ወር በኋላ ስንመለስ ደግሞ ሦስቱ ነው እትዮጁኛ የምንመለሰው ... ገና ሳልሄድ ናፈቀችኝ” ማለትሽ አይቀርም። “የኢሚግሬሽን መስኮቶቹንና የገጥሞ ፍተሻውን አልፈው ሲወጡ ድካምና ገራ መጋባቱ ፊቷ ላይ ይነበብ ነበር። የሁለቱን ልጆች እጅ ይዞ ከፊቷ የሚሄደውን ሌላሠውን እያየች ከገና እታቸውን የሚገፋውን ወጣት በተሰላቸ ድምጽ፤ “ሌላም ፍተሻ አለ እንዴት” ስትለው።

“እይ በታ ... የሚወስዳችሁ መኪና አላችሁ?” አለ፤ ዞር ብሎ ከላይ እስከታች እያጤናት። ካነጋገሯና ከጥያቄዋ ለረጅም ጊዜ ውጪ የጥረች መሆኗ ገብቶታል።

እርግጥ እየሮ ማረፊያ ሰፈር የሚገኘው የሌላሠው እናት ቤት ነው ያረፉት። ቤቱ ሰፊና ሁሉም ነገሩ የተሟላ ስለሆነ በቂ ምቹት አለው። ንጹሕ በመጀመሪያዎቹ ሁለት ሳምንታት ምንም ሳትደሰት ጊዜው እንደዋዛ አሰፈ። የእንቅልፍ መዛባቱ፤ የምግብ ለውጥ፤ የልጆቹ ጤና ማጣትና መሰላቸትን ጨምሮ ብዙ ነገር አታከቷታል። ሌላሠው ደግሞ ብዙም ሳይቆይ ጳውሎስ ሆስፒታል ገብቶ መሰራት ስለጀመረ ብቸኝነቱም አልገፋ ብሏታል። ቀስ በቀስ ጓደኞች ስታፈራና ወጣ ወጣ ማለት ስትጀምር ትንሽ ቀለል አላት። ይህም ሆኖ እትዮጁ እንኳን ሊገርባት የሚመጣባት ሀገርም ሆኖ አልተዋጠቀላትም። የሌላሠውና የልጆቹ ደስተኝነት ለምስጢር ፈጽሞ ሊገባት አልቻለም።

ደስታ በሁሉም ቦታና ጊዜ ሲፈጥሩ የሚችሉት ነገር ነው ወይስ ቦታና ጊዜ እየመረጠ የሚከሰት እድል? ሰው በምርጫው ደስተኛ የመሆን ነጻነት አለው ወይስ ደስታ እንዳሻው የሚከሰት የእድለኞች እጣ ፈንታ ነው? ለሚሉና መሰል በውስጡ ስተረጠፍ ጥያቄዎች መልስ አላገኘችም። በቀላሉ የሚደሰቱ ... በሁሉም ቦታና ሁኔታ ደስተኛ መሆን የሚችሉ የተባረኩና የሚተናባቸው ሰዎች ናቸው ብላ አሰበች። ደስታ የኑሮ ምቹት ውጤት ነው ወይስ የሕይወት የትርጉም ፍሬ? ለመደሰት የፈልገውን ሁሉ ማግኘት ያስፈልገናል ወይስ የሚያስፈልገንን ነገር መረዳትና ያለንበትን ሁኔታ የመተበል ጸጋ ይበታል? ደስተኛ ለመሆን ፈለገች።

ክፍል ፫

ሰዎቹ

4

የጠዋቱ ጫጫታ ጋብ ያለለት ከሊኒክ፤ ድንገት እንዳች መለት እንደ መጣት ድብልቅልቁ ወጣ። በደማቁ የምትጮህ እንዲት ሲትና በዛ ያሉ እጃቢ ድምፆች የፈጠሩት ሁከት የሁሉንም ቀልብ ሰፊል። የጳውሎስ ሆስፒታል የአእምሮ ሕክምና ከሊኒክ ስለ የውስጥ ግድግዳ እንኳን እንባርቀውበት ወትሮውንም ድምፅ የመከላከል አቅሙ እንደ ነገሩ ነው። ከሊኒኩ ከዋናው ሆስፒታል በስተጉዋሮ ወሽቅ ብሎ ይገኛል። እንዲሁም ያህል ከተራረፈ ዕቃ የተሠራ ይመስላል። ዓይንና ጥርስ፤ ጆሮና ጉሮሮን ጨምሮ አእምሮና ካንገት በላይ ያሉ አካላት መታከሚያ ክፍሎች የሚገኙት በዚችው እነነዝ የሆስፒታሉ ምራቂ ቤት ውስጥ ነው። ካንገት በላይ ላለ ሰው ሕመም ሸገጥ ያልቸ ቦታ መቸ እነሰችው ለማለት ይመስላል።

ጠዋት ረፋዱ ላይ ከሰው ብዛት የተነሳ በቢሮዎቹ መካከል ባለችው ጠባቂ ኮሪደር መተላለፉም ጭንቅ ነው። ከግማሽ በላይ የሚሆነው ሰው ተስተናጋጅ አስታግሞና እጃቢ ነው። እንዳንዴ ጥቂት በከፍተኛ ደረጃ የታመመ የአእምሮ ሕመምተኛ ነሉ፤ አካባቢው በእሪታና በሁካታ ቀውጧ ይሆናል። ከቀኑ ስድስት ሰዓት ከመጣ በፊት አብዛኛው ሕመምተኛ ታከሞ ወደ የቤቱ ስለሚሄድ ሁሉም ነገር እንደገና ያገረጭ ይላል። በዚያ ሰዓት ወዲያ ወዲህ ውር ውር የሚሉት የጽዳትና የክርድ ክፍል ሠራተኞች ካልሆኑ እምብዛም ሰው አይኖርም።

ሌላሠው ቢሮው ውስጥ ሲያያቸው የቀዩትን በዕድሜ ጠና ያሉ ሕመምተኛ ለማሰናበት በሩን ሲከፍት፤ ከደጅ የቀለጠው የጨከኝ ወላፊን ጆሮ ግንዳን ገረፈ። የከሊኒኩ ኃላፊ ነርስ ወደ እርሱ እየመጣች ስለ ነበር ተከታትለው ወደ ቢሮው ገቡ።

“ምንድነው ጫጫታው፤ ሲስተር?” አለ፤ በሩን እየዘጋ ፊቱን ወደ እርሷ ማለት።

“ምን ሰላም አለ ብለህ ነው፤ ይከተር።” ፖሊሶች እንዲት አስቸጋሪ ባይኮሩ ህመምተኛ አምጥተው ከቀጥተዋል። ውጪ ሆናቸዋል። ሐኪሞቹ ሁሉ ስለሰጡ ብለው ቀደም ብለው ወጥተዋል። ነፍሰ ጤር ስለ ሆነች ሳትታይ መድኃኒት ለሰጣት

አረፈውና “እንዲያው ባዘህ ብታይልን ብዬ ነበር” አለች፤ ተልፎ ከውጭ ባለው ማሳታ እንደ ተሰረቀ።

“ኖንኖ” ችግር የለም፤ አያታለሁ። ከዚህ በፊት እዚህ የታየች ሕመምተኛ ናት እንዴት? አለ፤ ጠረጴዛው ላይ የተበታተኑትን የህመምተኛ ካርዶች ለማስተካከል እየሰበሰበ።

“አዬ... እኔ እንኛ፤ እዚህ እንኳ ታይታ የምታውቅ አይመስለኝም። ግን ከርኒክ ነገር ናት። የለየላት ጨርቋን ጥላ ጉዳና ላይ የወጣች ዓይነት ትመስላለች። መንገድ ላይ የቀመ መኪኖች መስተዋት ሰባብራ መስለኝ ፖሊስ ጣቢያ አሳድረዋት ሲያትታቸው ወደዚህ ያመጧት። በዛ ላይ ደግሞ ድርሰ ነፍስ ጡር ናት። አይዘንድር እንዲያው ሴት መሆን። አሁን እንዲያው በፈጣሪ ... ካልጠፋ ሴት ይቺን ምን ብለው ነው? ዘንድር ወንድም እንሰላ ሆነ መስል ልጄ። ምን ዓይነት ዘመን ላይ ደረሰን አሁንስ?” አለች፤ በመንገሽገሽ ፈቷን አዉራምታ።

ዕድሜዋ ለስድሳ ብዙም ያልቀረው ሲስተር ዘቢባ ለብዙ ዓመታት በአማኑኤል ከዛም በደውሉስ ሆስፒታል ሠርታለች። በልምድም በእውቀትም ከደረጃና ሙያውን አሁንም በፍትር ከሚሠሩ ፕቂት የቀዩ ነርሶች አንዷ ናት። የምታደርጋት ፕቁር ባላሰማያዊ ፍራም ተጭን የአይታ መንጽርና ሁል ጊዜም የማይለያት ነጭ ሂጃብ ከጠይም ከብ ፈቷ ጋር የተጣጣመ ነው። የምትንገረውን እያዳመጠ ያያቸውን ካርዶች ባንድ ላይ ቀለላቸው።

“ምን ታደርጊዋለሽ ... ሰጢ ብቻ ሳይሆን ጊዜውም ነው ያበደ የሚመስለው። መንገድ ላይ ለሚኖር ሰው ደግሞ መቼም ቢሆን ሕይወት እብደት ናት። ቀይ ፖሊሶቹስ ቢሆኑ እያሰቡም እንዴት? እንደዚህ የተረበሸች ከሆነች መጀመሪያውንስ እንዴት ወደ ፖሊስ ጣቢያ ወሰደው ያሳድሯታል? ምንም ቢተሰብ የላትም ማለት ነው?” አለ፤ በውስጡ ህመምተኛዋን እንዴት ብሎ እንደሚያናገራት እያሰበ።

“አይ ዶክተር ... አንተ ባሚረካው እያሰብክ ነው። እዚህ አገር እኮ ብዙም ሙላ ያለው ነገር የለም። በቤተሰብም መፍረድ ይከብዳል። ያንንም ይሄንንም ብሎ ብሎ ሲያትተው በታ በየመንገዱ ወድቀው ይቀራሉ። ፖሊሶቹስ ቢሆኑ ከሌላው ሰው በምን ይለያሉ ብለህ ነው። የተለየ ትምህርት ካልተሰጣቸው ምንን ያውቁታል? እንዲያው ተወኝ ባዘህ፤ ሁሉም በደመ ነፍስ ነው” ብላ፤ ውጪ ያለው ማሳታ ሲካረር ተከታትለው ወጡ።

ካልሂደኩ እያለች ከፖሊሶቹ ጋር ከምትጥጥተው ረጅም ተጭን ሴት ጋር ፊት ለፊት ተጋፍጠው ባሉበት ቀመ። ሆኗ ተቀብትቶ ነፍስ ጡርነቷን ያሳብቃል። ተሸራርቦ ወደ ብዙ አቅጣጫ እንደ ቀንድ የተገጨበረረው ጸጉሯና እንቅልፍ ሳይዞርባቸው የከረመ በጊዜ የሙሰሉ ሕይወት አልባ ዓይኖቿ ጋኔኖች ሰከረው ሲጨፍሩባት ያደረች እስመሰኗታል። ብዙ ከሙሉ ሀዋ የተነሣ የተዘጋው ድምፅ ጉርጉና በፍጥነት ስታወራ የምትለውን ለመረዳት አስቸጋሪ ነው። የሆነ ነገር ትሰፈለፍ ትሰፈለፍና ደግሞ ዝም ብላ አየራ ላይ እፍጥጣ ከቀየች በውጥላ ድንገት ትሮሃለች።

"ብር ያለው ደደብ ... ደደብ ሁላ ... ብር ብቻ ... ደደብ የያዘው ብር የደደብ ብር ... ዝም ብሎ መሳረር ... ብር ብርት መስሎኛል ... ብር ማለት የደደብ ክብር ነው" ትልና እጇን ዘግሎቅ ለማስለቀቅ ጉትታ ጉትታ ሲያትታት "ኦ ኦ ኦ!" ብላ፤ እረታዋን ታስነዋለች። ይዘዋት ከመውት ፖሊሶች አንደኛው ትክት ባለው ድምፅ፤

"እረ ጉበዝ እስኪ አንድ በሉን፤ ካትማችን በላይ ሆናለች" አለና ትክኛው ላይ ልትክክሰው ስትሞክር የተወችውን በምራት የራስ የአፍ ምልክት አሳያቸው። ከአእምሮቿ መታወዝ የተነሳ ሊያነጋገራት እንደማይችል የተገነዘበው ሌላው ድምፁን ከፍ አድርገ፤

"ሲስተር መመርመሪያ አልጋ ያለበት ከፍል ብናስገባትስ? መድኃኒት ከተለጣት በኋላ መተኛቷ አይቀርም" በዚህ ሁኔታዋ ምንም ልናናገራት የምንችል አይመስለኝም። የያዘተር ምስክር ቤቱ ከፍት ነው እንዴ?" አለ፤ አሁንም ዓይኖቿን ከሕመምተኛዋ ላይ ሳይነቅል።

"እውነትህን ነው ልጄ፤ ትንሽ ሰፋ ስለሚልም እዛ ይሻላል መሰል። ታዲያ ምን እሰብስባለሁ? እንጂ ከሽን ላዘጋጅ እንዴ?" አለች፤ ፖሊሶቿን ወደ ቤቷው እየመራቻቸውና በሩን ለመክፈት ከቁልፎቿ መሃል ለመምረጥ እየሞከረች።

"ጥሩ ... እኔ እስከማያት ለምን 100 ሚሊገራም ሳይጋዝቷል አታዘጋጃለችም" አለ፤ አልሄድ ብላ ወለሉ ላይ የምትንቋተቀውን ሕመምተኛ ወደ ከፍሉ ለማስገባት የሚገትቷትን ፖሊሶች ለማገዝ እየሞከረ። ሌሎች ሁለት የጽዳት ሠራተኞች ተሠጋምረው ከገራና ከተኝ ይዘዋት ከፍሉ ውስጥ ካለው አንዱ መቀመጫ ላይ ሊያስተምጧት ሞከሩ። እንዴት ብሎ የምርመራ ጥያቄውን እንደሚጀምር እያሰበ ከሕመምተኛዋ ፊት ለፊት ካለው የጠረጴዛ ጠርዝ ላይ ደግሞ ብሎ እንደ መቀመጥ አለ። የተቀመጠረ ፊቷ ገርጣቱና እድፋ ተደራርቦበት በደህና ቀን የፊቷ ቀለም ምን ይመስል እንደ ነበር ለመገመት አዳጋች አድርገታል።

እግሮቿን አመናጭራ ስትቀመጥ እርቃኗ በክፊል ተገለጠ። አጠገቧ ከቆሙት የጽዳት ሠራተኞች እንዲ ቀሚሷን ልታለብላት ስትሞክር ዓይኖቿን እያጥረጠረጠች ስትሠራበት ደንገጣ እጇን እሳት እንደ ነሳ ህጻን ሰበሰበች። ወደ ሌላው ትክ ብላ ስታየው ቆየችና ድንገት "ብር ያለው ደደብ" ብላ ስትሠራበት እሱም ከው አለ። ቀኝ እገሯን እወናጭሩ ልትረገጠው ስትል በፍጥነት ዞር ብሎ ስትንሸ ሳተችው። ሚማ ከገባባቸው የቆዩ እግሮቿ እስከ ቁርጭምጭሚቷ በላይ ድረስ እፃራ ጠገበዋል። በእንቅፋት የተወለጋገዱት የእግሮ ጣቶቿ ጥፍሮች ያለ ቅጥ አድገው የዱር እሾህ መስለዋል። እዛና እዚህ የተቀመጠው ቀሚሷ እድፍ ጠገባ የፋብሪካ ቀለሙን ለመገመት እንኳ እይቻልም።

ድንገት ብድግ ብላ ወደ በሩ ለመሮጥ ስትንደረደር ጥቂት ጸጥ ብሎ የነበረው ከፍል እንደገና ተረበሸ። እሷን ወደ በታዋ ለመመለስ በተፈጠረው ርብርብና ትግል የረፋፋ ዐሐይ ያምታት ቤቱ የባሰ ታመቀች። በገብዝቡ ላይ ከሃሰጧ ሰውነትና ሚማ እየተሸ የወጣው ጠንካራ ጠረን ለሕመምተኛዋ ሲያደርግ በቤቱ ስለተረጋ ዘበባ ያዘጋጀችውን

መርፈ ባንድ እጁ ይዛ በሩን ከፍታ ስትገባ የታመቀው ክፍል ሽታ ገፍትሮ ሊጥላት ነበር። ፊቷን ጭምድድ አድርጋ ፤

“ውይ ውይ ምንውን እንዴት ታፍኗል ከፍሉ ልጄ ... ሽረ መስኮቱን ከፈቺው እስኪ ዘነብ” አለች፤ በመስኮቱ በኩል ያለችውን የጽዳት ሠራተኛ ። የተዘጋጀውን መርፈ በሲስተር ዘቢባ እጅ ስታይ በሙሽትና በመወራራት ለያዥ ለከልካይ አስቸገረች ። እንደ ምንም ተባብረው ይዘዋት ረጋ ስትልላቸው ከቀኝ ታፋዋ ላይ ተወጋች ። አንድ እምስት አሥር ደቂቃ እየተወራረጠች፤ የሆነ ያልሆነውን መቀጣጠራን ተጠለች ። ከጥቂት ደቂቃ በኋላ መድሃኒቱ መሥራት ሲጀምር፤ ትንሽ ቅዝብ ብላ ቀይታ እንደ ማንተላፋት ስትል ተጋግዘው የመመርመሪያ አልጋው ላይ በትክክል አስተኛት ። ፖሊሶቹም አጠገባቸው ባገኙት ወንበር ላይ ቁጭ ቁጭ ብለው በረጅሙ ተነፈሱ ። የጽዳት ሠራተኞቹ ደግሞ የሆነ ነገር እያተመተሙ ሹልክ ሹልክ እያሉ ወጡ ። ሲስተር ዘቢባ እንደ ፖሊሶቹን እንደ ሌላውን አያየች፤

“ደከተር፤ ካርዷ እስኪመጣልህ ከፖሊሶቹም ቢሆን የቻልከውን ያህል ሂስትሪ ውሰዳ ። አልጋ ከተገኘ አማኑኤል ማስተኛት ሳይኖርብን ይቀራል ብለህ ነው? እንዲህ ሆኖ መቼም ወደ እስር ቤት ወይ እንደገና ወደ ጐዳና መመለስ የምትችል አይመስለኝም ። ተመልሳ ሳትነታብን ተሉ ብለን የሚደረገውን ማድረግ አለብን” ብላ፤ ለመውጣት በፋ ላይ ከደረሰች በኋላ መለስ ብላ፤ “ውይ የኔ ነገር ረስቼው፤ የሚጠብቁህ ሰዎች አሉና፤ ለሰኞ ልትጠራቸው ወይስ? ከትትል ናቸው መሰለኝ፤ የምሳ ሰዓትህም እዚህ መቃጠሉ ነው እኮ” ስትል፤ ሰዓቱን ለየት እያደረገና፤

“ ሽረ ገድየለም፤ አለኝ ትንሽ ሰዓት፤ እስካሁን ጠብቀውኝማ እያቸዋለሁ ። ብቻ ትንሽ ይታገሱኝ፤ ንገረያቸው” አላት ። ለሽ ብላ ወደምታንኮራፋዋ ሕመምተኛ እያየ።

“አ...ረ እነሱማ በደስታ ይጠብቁሃል ። ያው የሚሆነውን እያየ አይደል? ውይ አሳምድሊላሂ ... እ...ን...ዴ ሰላም ወረደ እኮ ። እንዲያው ካርጋከቲልን የፈጠረ እጅ! በእውነት አላህ ዘርማንዘሩን ይባርክ” አለች ። መድሃኒቱ ባይኖር ምን ሊሆን እንደሚችል በማሰብ፤ ተንፈስ ብላ ከከፍሉ ወጣች ።

በሚቀጥሉት አሥር ደቂቃዎች ፖሊሶቹ የሚያውቁትን ሁሉ ነገሩት ። ካርዱ ላይ ማስታወሻውን ሢረ ሢረ አደረገና ሕመሟ ‘ስኪዞፍሬኒያ’ መሆኑን እስፍሮ መተሻት እንዳለባት ውሳኔውን ጻፈ ። ወደ አማኑኤል የምትተላለፍበትን መሸኛ ቅጽ ጥልቀ ካርዷ ውስጥ አስተመጠ ። ፖሊሶቹ እንደ ነገሩት ከሆነ እሊምፒያ አካባቢ ሁሉም የማትጠፋ ‘ኦብድ’ ስትሆን ሰሞኑን ገን ሕመሟ ብሶባት ነበር የከረመችው ።

ከአንድ ቀን በፊት ወደ ፖስት የሚጠጉ የቆሙ መኪኖች መስተዋት ሰባብራ ነው ፖሊስ ጣቢያ ወስደው ያሳደሯት ። እስር ቤቱውስኖ ከቀጥጥር ውጪ ሆኖ የሚያደርጉት ቢጠፋባቸው እንዳመጧት ነገሩት ። ያካባቢው ሰዎች ዝናሽ ብለው እንደሚጠሯት ብቻ እንጂ ስለ እርሷም ሆነ ስለ ቤተሰቧ ሌላ ምንም እንደማያውቁ እስረዱት ። ተኝታ

መታከም እንዳለባት ነገሯቸው ወደ እማኑኤል የሚወስዳት ትራንስፖርት እስኪመቻች እነርሱ እየጠበቁት ሊቀዩ ተስማሙ።

ዝናሽን ከፖሊሶቹ ጋር ትቶ ወደ ራሱ ቢሮ ሄደና የቀሩትን ሕመምተኞች ማየቱን ቀጠለ። የመጨረሻ ሕመምተኛውን አስናብቶ ሲቀመጥ፣ ባለቤቱ ንጹሕ ደጋግማ መደወሏን ተመልክቶ። አገቷ ጋ የነበራቸው የምሳ ቀጠሮ ገና አሁን ትዝ እለው። አጭር የሃኪም ማስታወሻውን ካርጽ ላይ እየጻፈ ሲደውልላት ወዲያው አንሳቸና “ሌላ ... በሰላም ነው? ሥራ በዛ እንዴ?” አለች፤ ረጋ ባለ ለሰላሳ ድምፅዋ።

“ሰላም ነው። ፍቅር፤ ያው ታውቂው የለ። የሚገርምሽ ምሳውን ኮልሞስት ረስቼው ነበር። እንድ በጣም የተረበሸች ሕመምተኛ ባለቀ ሰዓት ፖሊሶች እምጥተዋት እሷን ሰናይ ብዙ ጊዜ ወሰደብኝ። አሁን ገን ኮልሞስት ጨርሻለሁ፤ ትንሽ ነው የቀረኝ። ብዙም አልቀይ እውጣለሁ” አለ፤ እስከርቢቶውን በጣቶቹ መሃል እያሸከረከረ።

“ታዲያ የምትደርስ ይመስልሃል? አገቷ ደጋግሞ እየደወለ ነው። ታውቀው የለ እሱን። ብዙ ሰው ሳይጠራ አይቀርም። ትንሹ ልጅም ዛሬ ማታ ወደ ለንደን ትመለሳለች መስለኝ” ስትል፤ ከወንበሩ ተነሥቶ ወደ መስኮቱ እየሄደ

“እስኪ ቀይ፤ ሲስተርን አንዴ ላናገራት። ያልኩሽን ሕመምተኛ ወደ እማኑኤል ለመላክ እየሞከርን ነው። ገን እኔ ገና ቢት መጥቼ እንደገና ሰሜን ማዘጋጃ ተያይዘን ሰንሄድ የባሰ እንዳናረፍድ። ለምን እናንተ ቀድማችሁኝ አትሄዱም? እኔ እዛው በቀጥታ መምጣት እችላለሁ” አለ፤ የተሻለ ሐሳብ ስለ መሰለው።

“ሳይሻል አይቀርም፤ እንደርሱ እናዳርጋለን። አንተ ገን ሳትጠዳደፍ በቻልከው ስለት ድረስ። ለእነርሱ እኔ እነገራቸዋለሁ”

“ገን መኪናስ ... ምን ታደርጋላችሁ ታድያ? አታቲም ለምሳው ትመጣለች አንዴ? እሷ ልታደርሳችሁ ከቻለች ብዬ ነበር” አለ፤ በመስኮት ውጪ ውጪውን እያየ። እናቱን ወይዘሮ አታለምን ከልጅነቱ ጀምሮ አታቲ ነው የሚላቸው።

“እንዴ ምን ማለትህ ነው? አገቷ እንዳትቀር ደጋግሞ ነው የነገራት። እሷም ተዘጋጅታ እየጠበትንህ ነበር እኮ። በቃ አልያዝህ የኔ ፍቅር። ታድያ ... ረፈደ ብለህ በዛው እንዳትቀር ደግሞ፤ እሺ? ብላ ስታስጠነቅቀው፤

“አይደረግም ... በቻልኩት ፍጥነት እመጣለሁ” አለ ሳት ብሉ። ስልኩን ዘገቶ ትንሽ ተረጋጋቶ በጸጥታ ደጅ ደጅን እያየ ማሰብ ጀመረ። ወዲያው ብር ያለው ደደብ የሚለው የዝናሽን ስድብ ቀመስ ቀጣ ትዝ ሲለው ፈገገ አለ።

“ብር ያለው ደደብ! ህም ... ድንት ስድብ ነው። ደደብ ከሆኑ፤ ብር የሌለውስ ቢኮን ምን ለውጥ አለው? አለ ሰራሱ ድምፁን አሰምቶ። እንደዚህ ዓይነት ስድብ ሰምቶም ስለማያውቅ ገርም ብሎታል። ምናልባትም የተያያዘ ታሪክ ሊኖረው እንደሚችል ገመተ። ቢሮውን ዘጋግቶ ሲስተር ዘቢባ ወዳለችበት ቢሮ ሲደርስ ስልክ እየደዋወለች ነበር። ከፊት ለፊት ከሰዓት ስድስት ሰዓት ላይ ተቀመጠ። የያዘችውን ስልክ ዘገታ ወደ እርሱ ቀኝ አስተና፤

“ይዘተርዬ ጉድ ሂውስ! አማኑኤል ሲቀበሏት ተስማምተዋል። ችግሩ አምቡላንስ ማግኘት አልቻልኩም። ፖሊሶቹ ደግሞ የነበሩን መኪና እንዲወስዱት ለመጠየቅ እንደማይችሉ ነው የነገሩኝ። እዚሁ ከቀየች ደግሞ አምቡላንስ እስከነገኝ መከራችንን ማየታችን ነው” አለች፤ ገራ ገብት ብሏት ጠረጴዛውን በያዘችው እስክርቢቶ እየቀረቀረች። ቢሮው የጠዋቱ ገርገር ቀለል ብሎት ባዶ ሆኗል። እቧራ በለበሰው ወለል ላይ የወዳደቱ ጠረቀቶችንና የሚማ ኮቴዎች እያየ ቀየና ቀና ብሎ፤

“ባለፈው እንደዚሁ አምቡላንስ ማግኘት አቅቷቸው በራሱ መኪና አንድ ህመምተኛ አማኑኤል አድርሶ እንደ ነበር ይዘተር ምስክር ነገሮች ነበር። አማራጭ ከሌለ አንድ ቀጠሮ ስላለኝ እገረ መንገዴን አድርጼያት በዛው ልሂዳ ታድያ” አለ፤ ውስጡ ቢጣደፍም ነገሩን እፅ ላይ ትቶ መሄዱ እየከበደው።

“ኧረ ምን በወጣህ ይዘተርዬ! ይህን ያህል ያቀየሁህ መቼ እነሰ። በል ተነሳ! ሂድ ልጄ። ቀጠሮህ ይረፍድብሃል።” እኛው እንዳመጣብን የሆነ መፍትሔ ፈልገን እንልካታለን” አለች። ሐሳቡን ባትጠላውም ከዛ በላይ እርሱን ማስቸገሩ ከበዳት።

“ግዴላሽም ሲስተር! ሁሉም ነገር ዝግጁ ከሆነ ምንም እይደለም። እኔ መኪናዬን ቀረብላድርጋትና እንዳፍታ በዛው ጥያቄ ላልፍ እችላለሁ። ብቻ እንዳታስቸገረን ጸሎት አድርገልን።” ብዙ መግደርደሩ እንደማያዋጣ በመረዳት እያቅማማች ተስማማች። የምሳ ገብቻ ቀጠሮው ምን ያህል እንደ ረፈደ እያወቀ ህመምተኛ አማኑኤል ካላደረሰኩ ብሎ የመገደርደሩ ምክንያት አልገባውም። ትከሻውን በውስጡ ሰበቅ አድርጎ ነገሩን ለመርሳት ሞከረ። በራቱ ላይ ትንሽ ቀም አለና “እምም ... ለማንኛውም መንገድ ላይ እንዳታስቸገረን 10 ሚሊገራም ዛልፎም ብትጨምረላት ጥሩ ነው መሰለኝ ሲስተርዬ?” ብሎ መኪናውን ለማቅረብ ወጣ።

በርገጥም የመድኃኒቱ ጉልበት እየደከመ ስለ መጣ ዝናሽ በክፍል ነቅታ መለፍለፍ ጀምራለች። ተጨማሪ መርፈውን ከሰጧት በኋላ ተጋዝዞ መኪና ውስጥ እስገቧት። የኋላው ወንበር ላይ እሷን ከመሃል አድርገው ፖሊሶቹ ገራና ቀኝ ተቀመጡና ወደ አማኑኤል ተንቀሳቀሱ። ውስጥ ለውስጥ ያለውን መንገድ በትክክል ስለማያውቀው፤ ርቀቱ ቢጨምርበትም በቀለበት መንገዱ መሄዱን ነው የመረጠው። የሚነዳት ቶፍታ ሰርፍ እሮጌ ብትሆንም፤ ጥሩ ጉልበት ስላላት ባዶው የቀለበት መንገድ ብዙም ጊዜ አልወሰደባቸውም። ከፖሊሶቹ ጋር ጥቂት ቃላትን ከመለዋወጥ በቀር ባብዛኛው በጸጥታ ነበር የሄዱት። ወደ ጦር ኃይሎች አካባቢ ሲደርሱ በክፍል የነቃቸው ዝናሽ ጥቂት መወራጨት ጀመረች።

“እኔ እዛች ቤት አልሄድም” እያለችና የማይገባቸውን ሌሎች ነገሮች እየከበራረቀች መጭህ ጀመረች። የጦር ኃይሎች አደባባይን ዞረው ተመልሰው ወደ አማኑኤል አቅጣጫ ሲያቀኑ ደግሞ ትንሽ የተረጋጋች መሰለች።

“ጦር ኃይሎች አካባቢ ምን ዓይነት ነገር አጋጥሟት ይሆን? ደግሞስ የት ቤት ይሆን?” ብሎ አሰበ።

ከዋናው መንገድ ወጥተው የውስጥ ለውስጥ መንገዱን አገባደው ወደ ሆስፒታሉ አካባቢ የሚወስደው ቀጭን አስፋልት ውስጥ ገቡ። ወደ አማካኝ ሌላ ቤተክርስቲያን አካባቢ እየቀረቡ ሲመጡ፤ እንደገና እራታዋንና ያዙኝ ልቀቂኝ ብላ መወራወቷን ጀመረች። የሆስፒታሉ በር ጋ ሲደርሱ ጭራሽ የፊት ወንበሩን በእገራ እየረገጠች ለያዥ ለገናዥ አስቸገረች። ሕመምተኛ እንደ ያዙ ያዩት ጥበቃዎች ፈጠን ብለው በሩን ከፍተው የድንገተኛ ክፍሉን ጠቀሙዋቸው። በሳምንት እንደ ቀን ለግማሽ ቀን ብቻ በሰሚመጣ ሌላውን ብዙዎቹ የሆስፒታሉ ጥበቃዎች አያውቁትም።

የድንገተኛ ክፍሉ አካባቢ ሲደርሱ እንደ ምንም ተጋዝዞው ከመኪናው አውርደው በብዙ ትግል ወደ ውስጥ ይዘዋት ገቡ። የክፍሉ የቀን ተረኛ ነርሰ፤ አቶ ሐዲስ ከዋቂት ሠልጣኝ ነርሶች ጋር በረንዳው ላይ ተቀምጠው ሲያወሩ ነበር የደረሱት። የተፈጠረውን ግርግር ሲያዩ ተረባርበው አገዟቸው። አቶ ሐዲስ ዝናሽን ገና እንዳይዋት አወጁት። ጭንቅላታቸውን በሐዘን እየነቀነቁ

“ዋእይ ... ምን የመሰለች ልጅ! እንዲያው አሁንም ከሰውነት ተራ ሁሉ ወጥታ፤ ማን ያውቃል” አሉና ካስታወሰችና ብለው ስሟን ጠሯት። ትንሽ አፈጠጠችባቸውና ከት ብላ መሣቅ ጀመረች። ወዲያው ደግሞ ተነስታ ለመውጣት ብድግ ስትል ተረባርበው ይዘው አስቀመጧት።

“ኦ ኦ ... መጡ ... መጡ ... ሊገሱኝ እኮ ነው ... ኦ ኦ” እያለች ላንቃዋ እስኪሰነጠት ሮክች። ወዲያው ደግሞ ራቷ ተለዋውሮ አርጠው እንዳይ ሀጻን ስቅት ብላ ፈቷን በእጆቿ ሸፍና በጸጥታ ከገድገዳው ማእዘን ጥግ ላይ ኩርምት ብላ ስትቀመጥ ከፍሉ እረጭ አለ። የመጣችበትን ሁኔታ አስረድቷቸው ራሱ የጻፈውን የመሸኛ ደብዳቤ እየለጣቸው፤

“እዚህ ብዙ ጊዜ ትመጣ ነበር እንዴ?” ብሎ ጠየቃቸው።

“እንዴ ዋ... ቤቷ ነበር ለማኑኤልማ፤ ባመት ሁለት ሦስቲ እዚህ ላትተኛ አትቀርም። ከትትሏም እዚሁ ነበር እኮ። እናቷ ከጥቅ ወዲህ ግን ይኸው ሦስት እራት ዓመት መሰለኝ እይቼያትም አላውቅ። እንዴት ያለች ልጅ ነበረች መሰለህ ዶክተር። እንገዲህ እኔ እንኩዋ ሳውት ይኸ ሁለተኛ ወደ ሦስተኛ እርግዝናዋ ነው መሰለኝ። ሰውነት ከፋ ባዳ ነው፤ አሁንም ሌላ ሰው መሰላ ዝናሽ መሆኗን ማን ያውቃል። እይ ፈጣሪ! እንደኛዋን ገዳና ላይ ወጥታለች ማለት ነው?” አሉ፤ እጃቸውን ከነጩ የሥራ ልብሳቸው ዚሶች ውስጥ እንደጨመሩ። ሁለቱም ፖሊሶች ባንድነት የአዎንታ መልሳቸውን በጭንቅላታቸው ንትናቷ ሰጡ። የቀጠረው ጥድሬ ያውስጡን ቤቀጠቁጠውም ስለ ዝናሽ ለማወቅ ያለው ፍላጎቱን መግታት አልቻለም።

“እና ቤተሰቦቿ ይታወቃሉ ማለቲ ከእናቷ ሌላ የሚታወቅ ዘመድ ይኖራል?” አለ፤ ከራቷ የሚጠብቃት ፈተና እየታየው በገዘኗታ ወደ እርሷ እያየ። ዝናሽ ገን ከክፍሉ ውስጥ የሌለች ያህል በማጥቀምተምና በሰመመን መሃል ጠፍታ አሁንም ከክፍሉ ጥግ መሬት ላይ ኩርምት ብላ ተቀምጧለች።

“እኛም ነፍሱን ካርጁ ላይ ስለዘ ተጥር አይጠፋም ። ሽረ እንደውም ማናት ያቺን አማረች፤ እዚህ ካርጅ ከፍል የምትሠራ የሰፈራቸው ሰው አለች ። እዚህ ታች ዘበ ወርቅ እካባቢ እኮ ነው የሚኖሩት ዘመዶቿ ። አባቷም በእኩዋት ያሉ መሰለኝ ። አይ ለሰመታይል፤ ሰው መሆን አበሳ ነው ። ሽረ ኤዲያልኝ!” አሉ፤ አቶ ሐዲስ አይፍ ያለ ነጭ የሥራ ልብሳቸውን ቀለፈው አቸውን ኪሳቸው ውስጥ እንደከተቱ ቀርጠዋ ቀርጠዋ እያሉ ። ደቃቃ ሰውነታቸውና ሽበቶ ጠትራቸው አትመቢሰቢያስመሰላቸውም ንቁ ቁመናቸውና ስል እንጋገራቸው የሰውን ቀልብ ይገዛል ። ዘበወርቅ ሲባል ሌላው ድንገተኛ ብሉ ውስጡ ይበልጥ ነቃ ። ፖሊሶቹ ሙሄድ እንዳለባቸውና በሌላ ጊዜ እንደሚመስሉ ተናገረው ሲወጡ አሉም

“ሐሙስ ሐሙስ እዚህ ስለምሠራ መጥቼ አያታለሁ እስኪ ። ታውቃለሁት ያሊትን ልጅም ባገኛት ደስ ይለኛል” ብሉ አቶ ሐዲስን አመስገኖ ከከፍሉ ሊወጣ በፋ ላይ ሲደርስ ቀም ብሉ፤ “ይቅርታ፤ እንደው ካወቁ ብዬ ነው፤ ደጋገማ ብር ያለው ደድብ ብላ በቁጣ ስትሳይብ ነበር ። አዲስ ነገር ነው ወይስ በፈትም የምትለው ነገር ነው? እንደው ትርጉም ያለው ነገር ከሆነ ብዬ ነው” አለ፤ ወደ እርሳቸው ዞሮ ።

“አዩ፤ ሁሉም ሲያማት ወይ ስትናደድ ያው ነው ። መጀመሪያ ታማ የመጣቸው አረብ አገር ለሥራ ሄዳ ነበር ። ከአሠራዋ መሰለኝ አርገዛ የመጣቸው ። እና ብር ያለው ደድብ የሚለው ከዛው የተያያዘ ይመስለኛል ። እንደ ጠይቁያት - ብር ያለው ደድብም አረብ ነው እንዳለችኝ ትዝ ይለኛል ። በጣም ከተናደደች ትልቁ ሲድጧ ብር ያለው ደድብ ነው ። ሲያማት ገን ያው ሁሉም ሰው ለርሷ ብር ያለው ደድብ ነው” አሉት፤ ይብዛሃ ምስጢራዊ ፈገግታቸውን በወርቅ ጥርሳቸው አስጊጠው ።

ነገሩ ድብልቅልቅ ሰሜትን እንደ ፈጠረበት በሐሳብ ተውጦ ተሰናብቷቸው ወጣ ። መጀመሪያ ጸውሱስ ሲያያት ከገዳና ላይ የቀሙ መኪኖች መስተዋት ሰባብራ ፖሊሶች ያመጧት እንደ ከሊኒኩን የረበሸች ‘አብድ’ ነበረች ። እሁን ደገም ባለ ብዙ ታሪክና ምስጢር፤ ምናልባትም ውስብስብ ህይወት ያላት ሌላ ሰው መሰላ ታየችው ። ውስጧም ያልተኖረ እኩዋትና ያልተጀመረ ታሪክ ያለው ያልተወለደ ሌላ ሰው መኖሩን ለማስታወስ ለመጀመሪያ ጊዜ ተገደደ ።

በመርካቶ መግል አድርጦ በጊዮርጊስ አሳብሮ ሽቅብ ወደ ሰሜን ማዘጋጃ ሲሄድ በየመንገዱና በየሱቁ፤ በየመኪናውና በየጥጋጥጥ የሚያያቸው ወንድና ሴት፤ ልጅና አዋቂ፤ የኒቢጤና ከበርቱ፤ ተሽካሚና አሸካሚ፤ ነጂና ተነጃዎች ሁሉ ለወትሮ ከሆኑት ተለያበት ። ሌላ ሰው ... ሌላ ፍጥረት መስለው ታዩት ። ከመግል መርካቶ እስከ አዲስ አበባ ጥገ ከተማዶቹን ያዉናነቱው ሰው ሁሉ፤ ውጪው በሥጋ ተለብጦ፤ በውስጡ ምስጢራዊ ረቂቅ ነፍሱን ለውሮ የሚንከላወስ ሌላ ሰው ሆኖ ታየው ።

‘ሰው ሁሉ ሌላ ሰው ነው ። ውጪው ሌላ ውስጡ ሌላ፤ ኑሮው ሌላ ህልሙ ሌላ፤ ልዩ ሌላ አፋ ሌላ’ አለ ለራሱ ። ሃሳቡ ሲወስድ ሲመልሰው፤ ሲጠዘወዝ ሲንጠው፤ ከመኛው እንደ ደረሰም ላያውቀው የባለቤቱ አገት ሰፈር ደርሶ ራሱን አገኘው ። ለመኪናው ማግኘት አደረሰው ሲሆን ወዲህ ሲል በልኩ ሙሽ ። ንጹሐ

ነበረች ። መድረሱን ነገራት ። ልብሱን አስተካክሎ ኮሎኙን አወጣና የቀኝ እጁ መዳፍላይ ነስታውን አድርጎ ካንገቱ ገን ላይ በስሱ ቀባ ቀባ አደርገው ። ከመኪናው ሲወርድ ትንሽ ዘና የማለት ስሜት ተስማው ። የጠዋት የሆሰፒታል ውሎውንና ዝናሽን ከአሳቡ ለማውጣት እየታገለ ወደ ሰፊው ግቢ ዘለቀ ።

ወደ ቤት ሲገባ 'ብር ያለው ደደብ' የሚለው የዝናሽ ጩኸት አሁንም ጆሮው ላይ አንቃጩለበት ። እዚህ ደግሞ ብዙ ብር ያላቸው ሰዎች ሳሉን ቤቱን ሞልተውት ስለ ነበር ነገሩ ላይወድ ትንሽ ፈገግ አደረገው ። በየወንበራቸው የተኮፈሱትን ብዙ ባለ ብሮች እየሳመና እየጨበጠ ሰላምታ ሲስጥ ሣቁን በአሳር ነበር የተቀጣጠረው ። 'ብር ያለው ደደብ' ብሎ ስድብ አለ በሆዱ ። ያማኑኤል ሕመምተኞችን፣ የመርካቶ ገብያተኞችንና የሚሰቱ አገት ቤት ድግስ ታዳሚዎችን በትጽበት በማንጻጸር አሰበና ሁሉም ሰው 'እብድ'፣ ሁሉም ነገር ስም ያልተሰጠው 'እብድ' መሰለው ።

5

ሌላው ከእንቅልፍ እንደነቃ ሰዓቱን ሲመለከት ከሌሊቱ ለእሥራ እንደ ሰዓት ሩብ ጉዳይ ይላል ። ከእጠገቡ የተኛቸው ንጹሕ በጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ራሷን ጥላለች ። ደረቁ ላይ ያደረገቸውን እጇን ቀስ አድርጎ እነሣና ከአልጋው ውስጥ ሹልክ ብሎ ወጣ ። የሆነ ነገር አገተምትማ ስትገባበጥ ሰውነቷ በከፊል ስለ ተገለጠ የአልጋ ልብሱን አልብሷት ወደ መታጠቢያ ቤት ሄደ ።

ፊቱን በቀዝቃዛ ውሃ ሲታጠብ የበለጠ ነቃ ። ፎጣውን ካልጋው ጠርዝ ላይ ጣል አድርጎ ከመልበሻው ፊት እንደቆመ ለራሱ ፈገግ አለ ። ከወዲያ ወዲህ ለማተረና ከወደ ጥገ ካለው ሶፋ ላይ ዘና ብሎ ጥቂት ተቀመጠ ። የመስኮቱን መጋረጃ በከፊል ሰብስቦ ውጭውን ሲያይ ገና እንደ ጨለመ ነው ። ለጥንቅላቱ የቀረበውን ሃሳብ ሲያሰላስል ቀየ ። ባለ ሙሉ ቀይ ቀለም የሰፖርት ቱታውን ለብሶ ኮሽታም ሳያሰማ በቀስታ በሩን ዘጋና ወደ ታች ወረደ ። ሁልጊዜ እንደሚያደርገው ከፍሪጁ ውስጥ ያለውን የውኃ ጆግ አውጥቶ ሁለት ሙሉ ብርጭቶ አከታትሎ በባይ ሆዱ ሲያንደቀድቅበት እንጂቱ በቅዝቃዚው ተላወሰ ። የሳሉኑን በር ከፍቶ ሲወጣ ፍጥረተ ዓለም በጥብቅ የእንቅልፍ መዳፍ ውስጥ ወድቆ ጸጥ ረጭ እንዳለ ነው ።

የቀኑ ያህል ንቁ የሆኑት ዘበኛቸው ጉሮሯቸውን እየጠራረጉ ከማደራያ ቤታቸው ያረጁ ጋቢያቸውን ተከናዘው በትራቸውን ትከሻቸው ላይ ጣል አድርገው ወጡ ። “ያህና አይርክ ሌላዓለም?” አሉ የመኪናውን በር ሲከፍት ወደ እርሱ እየቀረቡ ። እርሳቸውም ከእናቱ ተከትለው ሌላዓለም ብለው ነው የሚጠሩት ። “ወዴት ነው በውድቅቁ ልጄ?” ሲሉት ።

“ትንሽ ሮጥ ሮጥ ልበል ብዬ ነው ሳይሞት በማለዳው ። እንዴት ይቀዘቅዛል ባዘዎ ... እፋ...ፋ...ፋ ... ብርዱ እንዴት እያደረገዎ ነው?” አለ ። ከውስጥ የጠጣው ውኃ ቅዝቃዚ ከውጭ ከሚነፍሰው ስለ ነፋስ ጋር ተባብሮ ሸንቆጥ ሲያደረገው ።

“አዬ...ዬ ምናላት ይቺ? ኘረ ይሄ ደህና ነው ። ባለፈው ሰሞን የነበረ ቁር

አይጣል፤ አጥገት ይሰብር ነበር። ገንዘብ ይወጥሳል። በየህ በውድቅት ... ለመሆኑ የትኩረት ስበርት የምትሠራ ልጅ? እሱ፤ ማለፍት አይሉባቸው።

“አብዮት አደባባይ አካባቢ ነው። በጣም ብዙ ሰው በሌሊት እዛ ይሂዳል። ምን እሱ አሁን ገና ሳልደርሰ ነው የሚነጋው” አለ፤ ብርዱን ሽሽት ወደ መኪናው ውስጥ እየገባ። ከደርግ መውደቅ በፊት ከሀገር ስለ ወጣ አሁንም አብዮት አደባባይ የሚሰው ሰው ነው። አፋላይ የሚቀለው። የውጭ በሩን ከፍተውለት ወጣ። መንገዱ ባዶ ስለ ነበር ከእርግጡ አየር ማረፊያ አካባቢ መስቀል አደባባይ ለመድረስ አሥር ደቂቃም አልወሰደበትም። ከተደረደሩ መኪናዎች ተርታ አቆመና የመገለጻ ገመዱን ይዞ ወጣ። ቀድመው የደረሱ ሰዎች ከወዲህ ወዲያ እየተራረጡ በግልጽ በቡድን የተሰገዙ እንቅስቃሴዎችን ወደሚሰሩበት ደረጃዎች ፈጠን እያለ ወጣ።

ዐሐይ የምሥራቁን አድማስ ቀድሞ ገና ባትወጣም፤ ደስ የሚል የንጋት ጸሐፊ አካባቢውን አጥለቅልቃል። ውር ውር የሚሉ በተለያዩ የዕድሜ ክልል ያሉ ሰዎች ለሰፍራው የበለጠ ድምቀት ሰጥተውታል። የልብሳቸው ጎብረ ቀለማትና ድብልቅልቅ የሰፍራው ድምፅ ከእንቅስቃሴያቸው ትርምስ ጋር ተሰባጥሮ በአደባባዩ ላይ በጥድፈያ የተወጠረ ርጋታን ፈጥሮበታል። ከባሻገር የሚሰማው የእስጢፋኖስ ቤተክርስቲያን ቅዳሴ ደግሞ ከመኪናችና ከሰዎች ከሚወጣው ድምፅ ሁሉ ገንጽ ከፍ ዝቅ እያለ ይንቀረቀራል።

ቅዳሜ ማለፍ በ ‘አብዮት አደባባይ’፤ ለሌላሠው ከሰፍራትነቱ በላይ የማይረሳ የልጅነት ትዝታነቱ ያመገናል። ኢትዮጵያ መጥቶ አዲስ አበባ ካለ፤ ካቅም በላይ ችግር ካልገጠመው በቀር አይቀርም። በልጅነቱ ከእባቱ ጋር በየቅዳሜው ማለፍ እዚህ መጥተው መሮጥ ወይም በግድን ሆኗል መዋኘት ላምንታዊ ልማዳቸው ነበር። ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ከገባ በኋላ አባቱ በሰራ ምክንያት ወደ አስመራ ስለ ተዛወሩ፤ ብዙም ሳይቆይ ደግሞ እሱ ራሱ ወደ አሜሪካ ስለ ሄደ የቅዳሜ ማለፍ እዘውትሯቸው ተጽርፎ ቀረ።

የልጅነት ትዝታ ከልብ የማይጠፋ የሰሜት ለዛን ተላብሶ ናፍቆትን የሚያጭር ምስጢራዊ አቅም አለው። ዛሬም ከብዙ አመታት በኋላ ልቡ እስኪጠፋ በሰጠው ማለፍ እየሮጠ ላሉ በግንባሩ ላይ ሲንቀረቀር፤ ንፁሁን አየር በጥልቅ ሲሰብ፤ አባቱ አጠገቡ ያሉ ያህል ይሰማዋል። በቅጽበቲቱ ላይ የነገሠውን የጊዜን አገዛዝ ረስቶ አንዴ የኋልዮሽ፤ አንዴ የአሁንዮሽ፤ የትዝታና የመኖር መዛግብቱን እያጣቀሰ ዛሬ ያኔ የሆነ ያህል የውስጥ ናፍቆቱን የሚቀሰቀስ ደስታ ይሰማዋል። እዚህ መጥቶ ሲሮጥ የአባቱ አብሮነት ይታደስለታል፤ እንደገና ልጅ የሆነ ይመስለዋል።

ላንድ ፕላን ሰዓት ያህል በየመሃሉ የራሱን እንቅስቃሴ እያደረገ፤ አንዴ ፈጠን አንዴ ረጋ እያለ ሲሮጥ ቀየ። የማለፍ ጸሃይ ጨረሯን በአካባቢው ላይ ስትዘራው የሰጠ ሁሉ መልክ ፈካ ብሎ ታየው። ከዚያም ወደ ታች ወርዶ በዛ ብለው በቡድን ሆነው የተለያዩ እንቅስቃሴዎችን ከሚሠሩ መጣቶች ጋር ተቀላቅሎ የነሱን የደግገሞሽ እንቅስቃሴ መስመር ገብቶ መሆኑን ያመረ።

በድንጋይ መቀመጫዎቹ ላይ እገራቸውን በማፈራረቅ በማውጣትና በማውረድ የሚሠሩት እንቅስቃሴ፣ ፈጣንና አድካሚ ነው። 'አንድ ... ሁለት ... ሦስት' ... እስከ አሥር ... ከዚያ ደግሞ 'አሥር ... ዘጠኝ ... ስምንት' ... እስከ አንድ ... ዙፋኑ ሊያልቅም፣ ሲያልቅም ትንፋሽ አያስቀርም። ስፖርት ለገራው የሌላው ሠውነት ከድካም ይልቅ ጡንቻ የሚከራከር ደስታ ፈጠረለት። የወጣቶቹ ጠረን፣ ሳቅና መተራረብ፣ አንዱ ከሌላው ቀድሞ ላለማቀም የሚያሳዩት የእልህ ሲቃ እሱም ተጋብቶበት ተቀላቅሏቸው እነርሱት መሰለ።

ብዙዎቹ በስም ስለሚጠራሩ የሚተዋወቁ ጓደኛዎች ሳይሆኑ እንደማይቀሩ ጠርጥሯል። ከአጠገቡ ያለው ልጅ እግር፣ ደልዳላ ወጣት በየመሃሉ የሆነ ቀልድ ነገር ጣል ሲያደርግ ሁሉም ካ...ካ... ብለው ይሥቃሉ። መጀመሪያ ላይ ብዙም ስላልገባው ላለመለየት ብሎ ፈገገ ሲል ቀየና የቀልዱ ይዘት እየገባው ሲመጣ እሱም አብሮ መሳቅ ጀመረ። ከሌላው ቀድሞ ያቀመ ስለሚሳቅበት ሁሉም ጥርሱን ነክሶ ዙፋኑን ለመጨረስ ይጥራል። እርስ በርስ መተራረቡና መበሻሸቁ የተለመደ ነው። በመሃል አረፍ ብለው ሰውነታቸውን ሲያፍታቱ እንዳንዱ ንግግራቸው ቢያስቀውም ሳይሰደነገጠው አልቀረም።

"ቀይ ገን በረሮ፣ እንቺ መቼ ነው ጡንቻ የምታበቅዩው፣ ወይ ስፖርቱን ተይውና በይንገ ሂደሽ ከንፍ አስገጥሚ" አለ። ሰውነቱ የገዘፈ ከፊት እካባቢ ያለ ወጣት ከአጠገቡ ያለውን አጭርና ቀጭን ልጅ። ዝሆንና ጥንቸል ይመስላሉ ጉን ለጉን ሲያዩዋቸው። በተረቡ የተሳቀበት ቀጭን ልጅ ከእርሱ የወጣ በማይመስል ጉርናና ድምጽ

"ለማኮብኮቢያ መላጣህን ከፈቀድክልኝ፣ በደስታ" ሲል፣ ሁሉም እንደገና ሳቅ።

"ችግሩ እኮ፣ በዚች አቅምሽ ብፈቅድልሽስ የኔ ጭንቅላት ላይ እንዴት ብለሽ ትወጫለሽ?" ለእሱም ተሳቀለት። ከመላጣው ላይ የሚንቀረቀረውን ላብ በካናቴራው ሲጠርገ በጸጉር የተሸፈነ ቦርጫም ሆዱና ለጥ ያለ ደረቱ በከፊል ታየ።

"ምን ችግር አለ፣ ተንደርድራ ቦርጭህ ላይ ነጥፊ፣ ትከሻህ ላይ እቀምና፣ በቀጥታ ከመላጣህ ላይ አኩብኮቢ መብረር ነዋ" አለ፣ ወደ ታላቅ ቦርጫ እየጠቀመ። "እንደምታውቀው ይሄ ስፖርት ያላቀለጠው ጉተራ ቦርጭህ፣ እንኳን እኔን ጉማሬ ያዘልላል። ለምን ገን ለኢሮቢክ መስሪያ ወይም ለቦክስ መለማመጃ እታከራየውም በናትህ? የምር፣ በዛውም እኮ እንደ ካናዳ በረዶ ሊቀልጥልህ ይችላል" ሲል፣ ሁሉም ከትከት ብለው በረጅሙ ሲሥቁ ንዴቱን መደበቅ አልቻለም። ደም በሩ በገንባሩ ላይ መታየት ጀመረ።

"በቃ ይሄን ጥሙጋ እፍሽን ዝጊ እሺ፣ ፊት ሲሰጡሽ ኮ፣ ከልጅ አትጫወት አሉ። ተባይ ፊት ..." ብሎ፣ ምራቁን ወደ ቀላጫው ልጅ አቅጣጫ ተፋ።

“እርህምን ይላል ይሄ ... ራስህ ነህ የጀመርከው” እርህ በናታችሁ ረቅታችሁ ይዟችሁ እንዳይሄድ ... ይሄ ገርፍ ነው ምራቅ?” አለ ተጫውቶ ልጅ፤ አይነገረውን አድርጎ በማሸፍ አይነት አጠገቡ ካረፈው ምራቅ እንደ መሸሸ ብሎ ፡ ሁሉም እነዚህ ከትከት ብለው ማቋ ፡ በዚህ ጊዜ ገዙፉ ልጅ ተንደርደር፤ ለጥፊ እጁን ሲማጥን በፍጥነት ሲያጥንብስበት ስቶት ተንገዳገደ ፡ እንደምንም ዘሮ ከኋላ ግጥረት ሆኖ ተሸርቶ ከሌታ ይዞ መዘመዘመው ፡

በመሃል ሌላው አጠገብ የነበረው ደልዳላ ወጣት ዘሎ ጣልታ ገባ ፡ “ሆ ልቀቀው ... ራስህ ነህ ብሽሽቁን የጀመርከው አይደለ? እሺ፤ ልቀቀው እንገቱን” አለ፤ እንዳይመታው እየተከላከለሰት ፡

ወፍራሙ ወጣት ጠፍንጦ የያዘውን ከሌታ እንደ ጨመደ አያስከለክ፤ “ሆ ሳንች፤ ይሄ አንተን አይመለከትህም እሺ” ብሎ፤ ባንድ እጁ ጨምቶ የያዘውን ልጅ ደጋግሞ በቦክስ ጭንቅላቱ ላይ ሲመታው፤ ከምቱ ለማምለጥ ጉያው ስር የተወሸቀ ልጅ እየተሳደበ መንፈራገጡን ቀጠለ ፡ ሳንች የትልቁን ልጅ እጅ ጨምድ ያዘው ፡ “ልባድርግ ሳንች ከኔ ጋር እንዳትጣላ፤ ልቀቅ እጄን” ብሎ አከታትሎ የብልጥና ለደረሰ ሲሰድበው፤ የበለጠ ጠበቅ አድርጎ ጠመዘዘው ፡ የባለ ንዴቱ ከቁጥጥር ውጪ ሆኖ በጨከት “የማነው ምን ፊት ይሄ! ይሄንን ጥፍጥፍ ፊትህን እንዳልደረሰህ አትለቀኝም ሳንች?” አለ፤ ሙሉ ለሙሉ ፊቱን ወደ እርሱ አዙሮ ፡

የጨመደውን ልጅ ለቅቶ ሁለቱ ገብገብ ገጠሙ ፡ ሳንች በቅጽበት ሁለቱን እጆቹን ጠመዘዘው ወደ ጀርባው አዙሮ ያዘው ፡ ለማስለቀቅ ሲታገል የራሱን የሌላ ተጠቅሞ መሬት ላይ አጋደመው ፡ እዛው ባለበት እንደ ያዘው በንዴት መወራወሩን ቀጠለ ፡ ተጫውቶ ልጅ ደጋግሞ ፈንጠር ብሎ ፊቱን እያሻሸ በከፊል ከደማ አቶ ውስጥ ምራቁን ደጋግሞ ይተፋል ፡

“እጄን ልቀቅ አንተ የውሻ ልጅ ፡ ትከሻዬ ውልቃት አለው፤ ሰበብ እንዳትገባ በኋላ” አለ፤ አሁንም ባልሸነፍ ባይነት ከላይ ከላይ አያስከለክ ፡ ሌላው ተረብሎ የሳንችን ትከሻ መታ መታ አድርጎ እንዲለቀው ነገረው ፡ ሌሎችም ልጆች ተረብሎ ሲነጣጥሏቸው ደረቱ ላይ የጫነውን ቀኝ ጥልበቱን አላላና ቀስ ብሎ ከላይ ላይ ተነሶ ከወደቀበት ተነስቶ እየተሳደበ እንደገና ለድብድብ ሲጋበዝ ዓደኞቹ ይዘውት ሄዱ፤ ሌላውም ሳንችን ይዞት በሌላ አቅጣጫ ከደረጃዎቹ ወረዱ ፡ ሌሎችም መጥተው ወደያው ተበታተኑ ፡ ሳንች ከተረጋጋ በኋላ ትንሽ ፈንጠር ብለው ሄዱና በሌላው ገመድ እየተፈራረቁ እየዘለሉ ማውራት ጀመሩ ፡

“እዚህ አካባቢ ነው እንዴ የምትኖረው?” አለ ሌላው፤ ገላዩ ከሰረተች ትንፋሽ እንደምንም ሰብሰቦ ፡

“አዎ ... ራት አያባልም ... እዚህ አካባቢ ነው” ላመል ያህል ዱብ ዱብ እየሰለፈ አገሩን እያንቀሳቀሰና ጡንቻዎቹን እያፍታታ መለሰሰት ፡

የለበሰውን ካናቲራ ወጥሮ የያዙትን የደረትና የትካሻ ጡንቻዎች ባድናቀት እያየ፤ “እኔ ይህም ነኝ ... ቤተሰብም እዛው ነው የሚኖረው?”

“እኔም...ም... ማለት ይቻላል ... እሱ የተባለው ይህም ነው ያሉት” እሱ ነገሩን ባጥሮ መዝጋቱ ወይ ዘርዘር አድርጎ መናገሩ የተሻለ መሆኑን መወሰን አቅጥቶ ይመስል በማመንታት አይነት ።

“እህ ... ስለዚህ የዚህ ያዲሳባ ልጅ ነሃ?”

“አይ ... ውልድቱና እድገቱ እንኳ ደሴ አካባቢ ነው ። ወላጆቹ በልጅነቱ ስለሞቱ አላውቃቸውም ። የማውቀው ወንድምና እህትም የለኝም፤ ማለቱ ቢኖረኝም አላውቅም ። እስከ እስራ አምስት አመቱ ድረስ ለብቻዬ ነው የኖርኩት ማለት ይቻላል ። ከዛም እዲሳባ ከመጣሁ በኋላ እንደ አክሱቲን ባጋጣሚ እገኝቼ እዚህ እፃፈ ከሷ ጋር መኖር ጀመርኩ ። ሳይታሰብ የዛሬ ሁለት አመት ድንገት ታማ ሞተች ። እሁን የምኖረው ትታቸው ከሄደቻቸው ሁለት ትንንሽ ልጆቿ ጋር ነው” እሱና ወሬው እንዳለቀበት ድንገት ዝም አለ ።

ሌላሠው ሳያስበው የልጠበቀውን የታመቀ አሸንዳ የከፈተ ስለመሰለው ቀጥሎ ምን ማለት እንዳለበት አላውቀም ። መዝለሉን አቅመና ገመዱን አቀብሎት እያለከለከ ጥልቀን በእጆቹ እንደያዘ ገንበስ ብሎ ቀየ ። ሳንቸም በተራው ዝም ብሎ በፍጥነት ረዘም ላሉ ደቂቃዎች ላቡ እስኪንጠፈጠፍ ሲዘልል ቀየ ። ድክም ሲለው ዝላዩን አቅመና ገመዱን በእንደ እጁ እንደያዘ ከላይ ከላይ መተንፈሱን ቀጠለ ።

“በጣም ትልቅ ሃላፊነት ነው የተሸከምከው ። ሥራስ?” የነገረው ታሪክና ልጁን መጀመሪያ ሲያየው የገመተው አይነት ሰው የተለያዩ ሆኑበት ።

“ለመኖር ላዳ ታክሲ እይዛለሁ ። እዛ ጋ የምታያት የኔ ታክሲ ናት” ብሎ በጁ ጠቀመው ። “ከባለቤቱ በኮንትራት ወስጄ ነው የምሰራባት ። የማታም ምንም እያልኩ ይረዥሰኩም እየተማርኩ ነው ። በዚህ አመት ዲግሪዬን እጨርሳለሁ ። ለልሰራሁበትም እንጂ አካውንቲንግም የማታ ጨርሼ ዲፕሎማም ነበረኝ” እሱና ገመዱን ከፊት ለፊቱ ጣል አደረገው ። ገንበስ ቀና እያለ ትንፋሹን በረጅሙ እያወጣ እያስገባ የደከመ ሰውነቱን ማፍታታት ጀምረ ።

“እው ረሲይ? ... በጣም ጥሩ ነው ። በአካውንቲንግ ነው ዲግሪህንም እየሰራህ ያለከው?”

“አይ ... ሶሺዮሎጂ ነው ። ለረጅም ጊዜ መማር የምፈልገው ነገር ነበር ። የመጨረሻ አመት ተማሪ ስለሆንኩኝ የተግባር ልምምድ ለመጀመር እየተዘጋጅሁ ነው ። ብቸል የሆነ፤ ታል ሰራ ነው መሰራት የምፈልገው ። ከበረታሁና ነገሮች ከተነኝ በዚህ አመት የምጨርስ ይመስለኛል ።”

የገመድ ዝላዩ ስለደከማቸው ከደረጃዎቹ ጠርዝ ላይ አረፍ አረፍ አሉ ። እንደ ተቀመጡ ሌሎች ነገሮችን ሲያወሩ ቀዩ ። ሌላሠው ሰላቱን ሲያይ ደንገጥ ብሎ “እህ ግዴ ጋድ ... ጊዜው እንዴት ይገዛልህ?” እሁን ወደ ቤት መሄድ አለብኝ ። እንደገና

በሌላ ጊዜ ተገናኝተን ቡና ብንጠጣና ብንጫወት ደስ ይለኛል። በወሬ ተጠጥን በሚገባም እንኳ አልተዋወቅንም። እኔ ሌላሠው እባላለሁ። አለ፤ የሚገኘውን ግዛት አጠባብቀ ቀና ብሎ አያየው።

“እኔም ሰሊድ ነኝ። ሰው ሁሉ የሚያውቀኝ ግን ሳንች በሚለው የቤት ስግግር አለ፤ መዝለያ ገመዱን አንስቶ እየጠቀለለ።

“ኦ እሺ ... ቅድም እኮ ሳንች ብሎ ሲጠራህ ዋና ስምህ መሰሉኝ ነበር። ብዙ ጊዜ ትመጣለህ እንዴ እዚህ?”

“በሳምንት ሁለት ሦስቲ እመጣለሁ። ቅዳሜ ጠዋት ግን ችግር ካልገጠመኝ በቀር አልቀርም።”

“እህ ናይሰ ... ስለዚህ የስፖርት ንደኛ አገኘህ ማለት ነዋ?”

“እሪፍ ነው ... ስልክ ብንለዋወጥም ደስ ይለኛል። የታከሲ አገልገሎት ካበፈልገህም ያለህበት ቦታ ልመጣለህ እችላለሁ፤ ደውልልኝ” ብሎ ስልኩን አወጣ። ቁጥራቸውን እየተለዋወጡ ወደየመኪናቸው ሄዱ።

ከሳንች ተለይቶ መኪናው ውስጥ እንደ ገባ የቀታ ጃቢቱን አውልቆ ወደ ጓደኛዋ ወረወረው። ሞተሩን ሲያስነሳ የፊዲዮኑ ድምጽ ከልክ በላይ ተለቀ ኖሮ አንባረቀበት። ድንገጥ ብሎ ጆሮዎቿን ያዘና በፍጥነት ድምፁን ቀነሰው። መስኮቱን ወደ ታች አወርፈው ደብቀው አቅጣጫ አቀና። ፊዲዮኑ ውስጥ ቆየት ያለ የአለማየሁ እሸቲ መዞታ ይጫወታል። እባቱ የአለማየሁ እሸቲ ጥብቅ አድናቂ ነበሩ። እርሱም ልክ እንደ እርሳቸው ጥንቅላቱን ከትከሻው ጋር እየወዘወዘ፤ መሪውን ላመል ያህል መታመታ እያደረገ፤ አብሮ ማንገራገር ጀመረ። ድምጹን ከፊዲዮኑ በላይ አድርጎ እየዘፈነ ገራ ቀኝ እማትሮ ወደ አስፋልቱ ገባ።

ሚከሲኮ አደባባይ አካባቢ ሲደርስ መንገዱ ተዘጋግቶ ስለነበር እንደ ሌሊት ማዝገም ገድሞ ነበት። ወደ ጉኑ ዞር ሲል አጠገቡ የነበረ መኪና ውስጥ ከነበረች ቀንጅቶ ሲት ጋር እይንላይን ተጋጩ። ፊቱን ከስክሶ አጠገቧ ከተቀመጠው ሰው ይማን በገላገላችን እይነት እይኗ ወዲያ ወዲህ ይንከራተታል። ጉንጭ መላ ፈገገታ ተለዋወጠና ሁለቱም ለትጽበት እይናቸውን ሰበሩ። የሁከቱ ብሎ በመዝፈኑ ትንሽ እንደ ማፈር ቢልም ውስጡ ያለው ትዝታ እየናጠው መዝፈኑን ቀጠለ። ትራፊኩ ለቀቅ ሲያደርጋቸው ደመቅ ቢል ፈገገታ ተሰናብቷት ከግርግሩ አመለጠ።

ከመኪናው ወርዶ ግቢው ውስጥ ወዲያ ወዲህ እያለ ከዘበኛቸው ጋር ትንሽ ሲያወራ ቀዩ። እናቱ በጠዋት ሰሰልሰት እንደ ወጡ አስመመለሳቸውን ነገሩት። ከሳንች ሽቅብ ወደ መኝታ ቤቱ የሚወስደውን ደረጃ በፍጥነት ወጣ። በሩን በተስታ ሲከፍተው ገጹን አሁንም እንደ ተካኑ ናት። ከመሽ በኋላ መንትያ እህቷ እርሷ ማ ከአሜሪካ ደውላ ሲያወራ ብዙ እንደቀዩ ገምቷል። በሀገሪቱ ያረፈው የጠዋት ዕሳይ መኝታ ቤቱን ጥቅና ፈካ አድርጎታል።

ንጹሕ ትራሱን እንዳቀረች በደረቷ ጧ ብላ ተኝታለች ። ለረጅም ሰዓት በደረቷ መተኛት መቻሏ ሁሌም ይገርመዋል ። እርሱ ደገሞ ወዲያው ድዘም ሰልችት ይለጥል ። ተጋጭተው የተካረፉ ቀን እርሱ በጅርባው እጁን ማጅራቱ ሥር አድርገን እሷም በደረቷ ትራሷን አትፋ ይተኛሉ ። ፍትር የነገሠ ቀን ደገሞ እሷ በጅርባዋ እሱ በደረቱ ለረጅም ጊዜ ሳይገለበጡ የመተኛት ውድድር ያደርጋሉ ። ሁለቱም ከጥቂት ደቂቃ በሁዋላ ስለሚሰልቻቸው እንዲመደ አንዱ ሀረው ነገሩ ወደ ልፊያ ይቀየራል ።

መኝታ ቤቱ ወስጥ የናኘውን ደስ የሚል መፃዛ በሰፊው ማገው ። ሲጋራ እንደ ጠግው ሰው እየሩን ሳምባው ውስጥ ብዙ አቀየው ። ቀስ እያለ ደረጃ በደረጃ ሲለቀው ጭስ አልባ አተነፋፈሉ ደስ የሚል ሰሜት ፈጠረበት ። ከተመሰቃቀለው ያልጋ ልብስ አምልጠው የወጡት የንጹህ አገሮች የህጻን ገላ መስለው ታዩት ። ውስጥ እገሯን እከክ ሊያደርጋት እጁን ከዘረጋ በኋላ ደንገግ ልትነቃ እንደምትችል አሰቦ ለሳዘነችውና ተወው ። ቀስ ብሎ የአልጋ ልብሱን ሳብ አድርገን አሰበሳትና ወደ ቁም ሳጥኑ ሄደ ። የሚቀድረውን ልብስ መርጦ ወደ መታጠቢያ ቤት ገባ ። አንዴ እያፈሰሰ ሲለውም እያንገራገረ የውሃውን ሙቀትና ኃይል እየጨመረና እየቀነሰ ዘለገ ላለ ጊዜ ቀየ ። ሰውነቱን አደራረቀ ፎጣውን አሸረጠና ሲቀይር የያዘውን ልብስ ትኩሻው ላይ ጣል አድርገን ከመታጠቢያ ቤቱ ወጣ ።

ከመልበሻ መስተጥቱ ፊት ለፊት ሆኖ ሰውነቱን ዞር ዞር ብሎ እያየ ለራሱ ፈገገ አለ ። ጨበጥ ለቀት እያደረገ እንደሚሸጥ በገ የገዛ ገላውን ገመተው ። ወደ ጥቂት የሚያደላው ጠይም ቀዳው ያብረቀርቃል ። በጡንቻ የተሞላው ሰውነቱ በረጅም ቁመቱ ተውሮ ከሆነው በላይ ቀጭን ያስመስለዋል ። ቦርጭ አልባ ጡንቻማ ሆዱን የሸፈነው ጸጉር የተቀረ ሰውነቱን ከሆነው በላይ ቀይ አስመስሎታል ። ጭኑና ቀኝ ትኩሻው ላይ ያሉት ትላልት ጠባሳዎች ከጉርምስና እድሜ የድብድብ ዘመኑ የቀሩ ምልክቶች ናቸው ። ከኢትዮጵያ ከመውጣቱ በፊት ከግደኞቹ ጋር በየሰፈሩ እየዞሩ በቡድን መደባደብና ሄስ ጨጥታ ያዘወትሩ ነበር ።

ከደርና ከዳር ትንሽ ገባ ያለው ጸጉሩ ብዛቱና ልሰላሰሉው ተዳምሮ ገና ከፍ ሲል መቀላልዳ ይጀምራል ። ሚስቱ ንጹሕ ሙልጭ አድርጎ ሲላጨው ደስ ይላታል ። ጭረ ደንር ለሰተካከይም እሷው ናት ። ወጣ ገባ የሌለው ከብ ጭንቅላቱና ሞላል ያለ ራሳት ራሱ ጸጉሩ ሲገላበት ከአድሚው በታች ልጅ ያስመስለዋል ። ቀለል ያለ ቁምጣና እየፈረ አያረገና አንሰላውን ገለጥ አድርገን ቀስ ብሎ አልጋው ውስጥ ገባ ።

ወደ እፈላ ጠጋ ብሎ ሲገነታትላት በከፊል የነቃችው ንጹሕ ፡ “እ ደ ደይይ ... ያገው ሌላ ... አንተ ልጅ ኮ ... ዘነ ያደርገሃል አይደል? አሰቢ ቀነሰ ዞር በልልኝ ... ልተኛበት ... በፍትህ አትግዘዝ!” ብላ ፡ እንዲገላበት ልትገፋው ስትሞዘር በቀዘቀዘ አገርቆ አገርቷን ቁልፍ አድርጎ ያዛት ። ሙሉ ለሙሉ ያልደረቀውን ጸጉሩን ፈቷና አንገቷ ላይ እያሸሸ ሊላፋት ሲሞዘር “እን... ዴ አንተ ሞዛዛ ... ልጅ ... ሸረ በናትህ አስብረድከኝ እኮ ። ከፈለገህ ይጅ ውጣና ፀሐይ ሙት ... በናትህ እሁን ካልጋ ውስጥ ሙጣልኝ ...” ብላ ፡ ራሷን ለማሰለቀቅ ሞከረች ። በድጋሚ በርጥብ ጸጉሩ አንገቷን ሲገላበት ቁጣጥ ጠፍቶ ሳቆገው የቀረበውን ልጅ በጸጉሩ ሲገነባት ሁሌም

አትችልም። ለዚህም ይሆናል ከበር ከበሩ የምትላቸውት። ደረቱ ላይ ለትክክሩ ስትሞክር አልያዝ አላት። የመሠረሻ አማራጲን በመጠቀም እንደምንም ብላጥክ፤ ገብታ ስትኮረኮረው ካልጋው ውስጥ ተረትልኮ ወጣ። ጉኑን ከኮረኮሩት ፈረኩ አትሙሁሉ ይከዳሃል።

“እስይ ሃጋህ ነው። ምን አይነቱ ሠላኝ ነህ አንተ ገን። አውገግ እኔ አሞላቀቁህ በቃ ... ያለ መግዛዝ ስራም አጣህ እኮ። እስኪ በናትህ ቁርባኑ የያዘ ሌላዬ... ዛሬ ...” እኔን በልመና አያት እየዘረጋች ትራሱን ከፍ አድርጋ ራሷ ላይ ደገፍ ብላ ተቀመጠች። የወደቀውን ትራስ አንስቶ ሲወረውርባት የርሷ አመለካከት። የተዘረከረከውን የአልጋ ልብስ ለመስብሰብ ስትሞክር እንደ ገና እት ውስጥ አስገባት። ጠበቅ አድርጎ ያዛትና እንገዳን በጸጉሩ ሲያሻሻት እየተገረፈረፈ ስትንከተከት እሱም ተጋብቶበት መላት ጀመረ። እኔን ላላ ሲያድርገላት ባለ ሰዓት ጋይሷ ጉኑን ስትኮረኮረው አትም አጥቶ ሙሉ ለሙሉ ለቀቃት። በጀርባው ተጋደጥ ሲሰት በፍጥነት እላዩ ላይ ፈጥ አለችበት። “እሁን ሄደህ ቁርባኑ ትሰራለህ አትሰራም አለች በድል አድራጊነት።

እንደምንም ትንቁቹን ለመያዝ እየሞከረ፤ “እንዴ... ምን ማለትሽ ነው... በሰው ቤት ማለደህም... እኛ እኮ እዚህ እንገዳችንን። በሰው ቤትና... በሰው አገር ያህል እንዳረገሽ... መሆን ነው እንጂ...” አለ፤ በየመሃሉ ሳቱን መቆጥጠር እያቃተው።

“አቤት አቤት... ይሄው በሰው ቤት እኔን አላስተኛ እያልክ አይደል። ቀሩ ብቻ አቃቲ ትምግልህ ባልናገርልህ... ዛሬ” ስትለው፤ ወገቧ ላይ በጠመጠመው እኛ ጀርባዋን እያሻሽ ወደ ራሱ ሳብ አድርጎ ያዛት።

“ከነገርሽማ አይቀር...” ብሎ ጠበቅ አድርጎ ሲሰማት የተበታተነው ጸጉራቴን ሸፈነው። በጆቿ ፈቀን እያባበሰች “ሌላ-ዬ!” ብላ፤ አይን አይኑን ስትየው እጅግ በወገቧ ዙሪያ እንዳደረገ እንደገና ዘለገ አድርጎ ሳማት። ጠጉሩን እያሻሽች እሷ በጥልቅ ስሜት አጸፋውን መለሰችለት። ከገን መኝታ ቤት የነሱን የልፊያ ድጥ የሰማችው ትንሿ አርሲማ በሩን ብርግድ አድርጋ ስትበርር መጣችና አልጋው ላይ ፈጥ አለች። አባቷ ከቃች፤ እናቷ ከላይ ሆና ስታይ እንደ ለመድቸው ለአባቷ ለመርዳት የናቷን እንገት ይዛ ለማውረድ ስትሞክር ሌላሠውም እንደ ተገዳ አስመስሎ

“ኸልጥ ኸልጥ ... አርሲ ... ኡህ ... ኡህ...” ቢል፤ በበለጠ ጥራ ገደህን ከሌላሠው ላይ ለማውረድ ትገኳን ተጠለች። ሁለቱ ተጠቃቀሱና ገደሁ ወደ ገን እንደ ተሸነፈ ሆና ከገብል አለችላት። በድል አድራጊነት እየፈነደቀች እናቷ ደረቱ ላይ ተቀመጠችና ያባቷን እጅ ይዛ፤

“ተነስ አባቤ ... ተነስ ...” ስትለው፤ ገልበጥ ብሎ ገደህን ከቃች አድርገው ባሸናፊነት እየኮረኮሩ ይቀልፍባት ጀመር። ዘገይቶ የደረሰው የአርሲማ መገት ወንድም ዲንሳ ተገደርድር አልጋው ላይ ወጣና በተራው ለእናቱ እርዳታ ያባቷን እንገት ይዛ ለመግል ትገል ውስጥ ገባ። ከጥቂት መገታት በኋላ ኩርፍ ብሎ ለግልብ

ሲሳዳው ንጹህ ሌላውን በቁጣ ገረመውታል። ወዲያው እንደ ተሸነፈ ሆኖ ወደ ጉን ከብለል ሲልሰት በአሸናፊነት ፍንደታ አባቱ ሆኖ ላይ ወጥቶ ተከመረ።

“ማሚ ማሚ ... አልሺን እንቺ አሸንፈያት ...” ብሎ፤ ሳት በምላው ፊት የናቱን እይን እያየ ማበረታታቱን ቀጠለ። ከጥቂት ትግል በኋላ ትንሿን አርሴማን ከላዩ ላይ እንከባላ እባቷ ደረት ላይ አስተኝታ ስትይዛት ድሉ የንጹህና የዲንሳ ሆነ። ዲንሳን ታቅፋው ካልጋው ላይ እየወረዱ፤

“በታ አሁን ጨዋታው አልቋል። እኔና ዲንሳ አሸንፈናል” ስትል እልከኛዋ አርሴማ ያባቷን ጉንጮች በትንሽ እጅቿ ወደ ራሷ ለማዞር እየታገለች፤

“ባቢ ተነሳ ... እናሸንፋቸው” እያለች ስትወተውተው፤ እንቅልፍ እንደያዘው ሰው አይኖቹን ጨፍኖ ልፍስፍስ ብሎ ዝም አለ። ብዙ ታገላ ታገላ ዝም ሲላት ድምጿ ወደ ለቅሶ መቀየር ጀመረ። ድንገት ብድግ አለና ታቅፏት ሲቀም አይኖቿ በደስታ አበሩ። በተደጋጋሚ ወደ ላይ እየወረወረና እየቀለበ ሲያሟውታት ቀየና

“ዝም በያቸው በታ፤ አርሲዬ፤ እኛ ደግሞ ነገ እናሸንፋቸዋለን” ብሎ፤ በቀልድ አረሳሳት። ተመልሶ አልጋው ላይ ከነንጹሕ ጉን በጀርባው ሲንጋለል ትንሿ አርሴማ እንደ ልማጂ ደረቱ ላይ ወጥታ አንገቱን አቅፋ ጋደም አለች። የናቱን ጸጉር እየበታተነና እየገነገነ መሟወት የሚወደው ዲንሳ ደግሞ ፊቷ ምራቅ በምራቅ እስኪሆን ድረስ እየሳማት በጨዋታ ተጠምደዋል።

“ተው ምራቅህን አትቀባኝ” ስትለው፤ የባቢ አውቶ ይለቀልታታል። የጥህነቱን ታይና ልቧ በፍቅር ቡጭቡጭ ይልና ምጥምጥ እድርጋ ትስመዋለች። አርሴማ አባቷ ጣት ላይ ያለውን ቀለበት ለማውለቅ ያትሟን ታገላ ሲያቅታት፤

“ባቢ ይሄ ምንድነው? ማነው የገዛልህ?” አለችው። ጥያቄ ከጀመረች አታቀምም።

“ይሄ ቀለበት ይባላል። ማሚ ናት የሰጠችኝ። እኔና እሷ ባልና ሚስት ስንሆን ነው የገዛችልኝ። እኔም እርሷ ያደረገችውን ዝህሁላት። አየሽ እሷ እጅ ላይ እኔ የሰጠውን ቀለበት አለ።”

“እኔስ መቼ ነው የምትገዛልኝ ታዲያ?” ስትለው፤ ሳት ብሎ ትንሽ እጇን ሳም እያደረገ፤

“እርሷ ... እንቺ የኔ ልጄ ነሽ። እንደዚህ አይነት ቀለበት ለሚስትና ለባል ብቻ ነው የሚሰጠው። ሌላ አይነት ቀለበት ግን ወደ ፊት ትምህርት ስትጨርሻ እኔና ማሚ እንሰጥሻለን።”

“አይ ... እኔ የማገባው አንተን ነው። ማሚ ከረለገች ዲንሻን ታገባ ... በታ የማሟን ልውሰድባት?” ስትለው። ማምረጁን አውቆ፤

“አይ እሱማ የማሟ ነው። የውልሽ እኔ የማሟ ባል ነኝ። እንቺ ደግሞ ስታድገ ሌላ ሰው ታገቢ ያለሽ እሺ? ያኔ እሱ ሰውዬ ደግሞ ላንቺ ቀለበት ይገዛልሻል” አለ።

“እንደ ባቢ ደገም ... እንተ እኮ ነክ ሌላው ... እኔ የማገባው ሰው ይ እንተ ነው” ስትለው ራሱ ብሎ ሳቀ “ ነገሩን እንዴት ማሰራዳት እንዳለበት ሲያስብ ደገሳ ጣልቃ ገብቶ፤

“እኔ የማገባው ማሟን ነው። ባቢ ከረልገክ አልሺን አገባ” ብሎ፤ እናቱን እንት እድርን ሲይዝ ሌላውና ንጹሕ ተያይተው ፈገገ አሉ።

“እስኪ ሂዱ ገራንድማን እዩ ... ተነስታለች እንዴ?” አለች፤ ንጹሕ ራሷ መነሳት ስለፈለገች “ ወደ አያታቸው መኝታ ቤት ተሯሩጠው ሲሄዱ “ልጆቼ ምን መሆናቸው ነው፤ ሰው ሊያፋቱ ነው እንዴ?” አለች፤ ወደ ሌላ ሰው ጠጋ ብላ ጣራ ጣራውን እያየች “ የገራ እጅግ ጣቶች ይዞ እያፍተለተለ

“አይገርምሽም ... ይሄ እነሱ ያሉበት ሰነልቦናዊ የእድገት ደረጃ በደንብ የተጠየ በብዙ ሀጻናት ላይ የሚታይ ነገር ነው። በዚህ እድሜያቸው እንደዚህ ማሰባቸው የሰነልቦና ጤንነት ምልክትም ነው ማለት ይቻላል። ምናልባትም ቤት ልጅ አባቷን ወንድ ልጅም እናቱን ማገባት የመፈለግ ስሜት አሁን መኖሩ ጤነኛ የማፍቀር መሰረት በሰብእናችን ላይ የሚጣልበት የእድገት ደረጃ ስለሆነ ሊሆን ይችላል። ሲገመን ፍፋይድ ‘ዘ ሌዲፐስ ኮምፕሌክስ’ የሚለውን ጽንሰ አሳብ ያመጣውም ከዚህ አዛም ይው። ትንሽ ከፍ ሲሉና ነገሩ እየገባቸው ሲመጣ ገን ሲት ልጅ ወደ እናቷ ወንዱም ወደ አባቷ ማዘንበል ይጀምራል። ይህም የማይጋፋትን ጣውንት ወዳጅ በማድረግ በሰላም ለመኖር የሚያደርጉት ሰነልቦናዊ የእድገት ሽግግር ነው ይላሉ የፍፋይድ ደቀመዛሙርት።”

“አቤት አቤት፤ መቼም የማታመጡት የለም።”

የያዘውን እጇን ያዝ ለቀት እያደረገ የጀመረውን አሳብ በመቀጥል፤ “እኛ ... ይህ የእድገት ደረጃ ሲዛባ፤ ማለት ነገሩ በጊዜ ካልረገበ ልክ በገሪክ አፈ ታሪክ አባቱን ገድሎ እናቱን እንዳገባው ንጉስ ሌዲፐስ ሊሆን ይችላል ወንዱ ልጅ። ከዚህ ነው ‘ዘ ሌዲፐስ ኮምፕሌክስ’ የሚለው ሃሳብም የመጣው። ያባቷን ገዳዮች፤ እናቷን የእንጂራ አባቷን በበቀል ለመገደል በደለተቸው ሌላክትራ ስም ደገም ‘ዘ ሌላክትራ ኮምፕሌክስ’ የሚባል በቤቶች ላይ የሚከሰት ተጓዳኝ ክስተትም አለ” አለ።

“እናንተ ልጅ ... እህ ብሎ የሚሰማችሁ ካገኛችሁ እኮ መሟዘዛችሁ እያልታች ... እሺ ሌላስ” አለች፤ ፈቷን ጨምሮ አድርጋ “ ልጄ ዲንሳ ሌላውን ገድሎ እሺ ሲያገባት ታይቷት ዘገነናት።

“የምልሽ ነገሩ በጣም የተጋነነ ነገር ሲመስል ይችላል። ምክንያቱም አፈ ታሪክ ደገፍ ስለሆነ። አፈ ታሪክ ደገም አንድም ግንት ነው፤ ግን ደገም የእውነት ትንሣቤም ነው። በደንብ ካሰብሽው አርሲም ሆነች ዲንሳ ውስጣቸው ባለው የሰሜን ጥንዛዜ አንጻር የአቅም ማጣታቸው ይዟቸው ካልሆነ በአሁኑ የሰሜን ታቸው ጉልበት አንዳችንን አስወገደው ሊያገቡን ቢችሉ ኖሮ ይመለሳሉ ብለሽ አታስቢ” ብሎ ሲበት፤ ቁንጥጥ አደረገቸው። እጇን ያዝ ~~የሚያስቀመጥበት ልዩ የሆነ~~ ደገም በተቃራኒው በዚህ አይነት ስሜት ውስጥ ማለፍ ያልቻሉ ልጆች ሲያድጉ የማፍቀር አቅማቸው የተዛባ

ሊሆን ይችላል የሚልም እይታ አለ። እስኪ አሰቢው ግን ... አሁን ማን እስተማራቸው ይባላል ታዲያ? ይሄ ሁሉ ነገር ተፈጥሯዊ የሰነድ ሰነድ እድገት ደረጃ ካልሆነ ምን ለትደው ትችያለሽ?"

ራሱን ደረጃ ላይ ደገፍ ሲያደርግ ያደገ ጸጥታን እያሳበሰች፤ "ነገሩ ማ ... የሚዘርምም የሚያስፈራም ነው። ሆ... ሆ እንዲያው የኮምፕሊኬሱ አበዛዝ" አለችና በፊት ለፊት ገጽገጽው ላይ ያለውን ሰነድ አየች አድርጋ፤ "እንዴ ሽረ እንተ ልጅ እዚህ ተኝተን እኮ አራት ሰነድ ሊሆን ነው... አታቲ የለችም እንዴ ዛሬ?" አለች፤ ያደገ ጸጥታን ለመቁረጥ እንደ ቋሙጠች ሁሉ ጣቶቿን ጸጥታ መሃል አስገብታ እያፍተለተለች።

"ከስፖርት ስመለስ አባዛ ሰልሴት ብላ በጠዋት ጠቃላት ብለውኝ ነበር? እንገዲህ አረፋፍዳ ይሆናል የምትመነጣው። የዚህ አገር ለትሶ እኮ፤ ሚች ወደ ሰማይ ቤት በሰላም መድረሱን የጻፈው ደብዳቤ እስኪደርስ ይመስል ማለቱም የለውም?" አለ። ለትንሽ ጊዜ ጸጥ ብለው ቆዩ።

"ሌላዬ ያቺ ባለፈው ሳምንት ሆስፒታል ያደረሰኳት እርጉዝ በሽተኛህስ እንዴት ሆነች? ደጋግሞ ሳሰባት ነበር። የገዛን ላትን ልብስ ወስድክላት እንዴ?" አለች፤ በጨነቀው ፊት ወደ እርሱ ዘንበል ብላ ፊቱን ለማየት እየሞከረች።

"መታወኩ ትንሽ ጋብ ያለላት ይመስላል... ማለቱ እንደ በፊቱ ብዙ አትሮህም። ትልቁ ችግር በደንብ ሳይሻላት የወለደች እንደሆነ ነው። እዛው የምትሰራ ቤተሰቦቿን የምታውቅ እንዴት ሴት አግኝቼ ትንሽ አውርቼያት ነበር። እኛቷ ከሞቱ ነው ለሉ እንደዚህ የባሰባት። እስኪ አባቷን ለማግኘት እንዲቀጥራልኝ ነገራያቸው እየጠበቅሁ ነው። ለማትሌል ሆስፒታል ደጋግሞ ስለ ተኛች ብዙው ሰው ያውቃል።"

"እኔ ምልህ ካሁን በኋላ ሙሉ ለሙሉ ተሸኳት ልጄን ማሳደግ የምትችል ይመስልሃል?" አለች፤ እጇን ከካኔተራው በር አስገብታ በሆዱ ላይ ጣቶቿን ፒያና እንደምትጫወት ሂድ መጣ ነፃ መታ እያደረገች።

"እኔ እንጃ፤ ምን ያህል ሊሻላት እንደሚችል ከባድ ነው ለመገመት። ቢሻላትስ የት እየኖረችና በምን መተዳደሪያ ህክምና ጥንታዊነቷ ተለች ነው ልጄን የምታሳድገው የሚለው ጥያቄም ቀላል አይደለም። በርግጥ እንዳንድ ህመምተኞች በሚዘርም ሁኔታ መድሃኒት ሲወስዱ ይሻላቸዋል። ለርሷም ተስፋ የማደርገው ያንን ነው።"

በዚህ መሃል ልጆቹ ከታች እየተንጫጨና እየሮጡ መጡ። "ግራንድማ መጣች ... ለትሶ ቤቶች ነው የሂደውት አለች። አባቢ ግን ለትሶ ቤቶች ምንድነው?" አለች ትንሿ እርሴማ፤ ያባቷን አገላ ወደ ራሷ ለማዞር እየሞከረች። ንጹህና መንትያ እህቷ እርሴማ የመጀመሪያ ልጃቸውን ሲወልዱ ሴት ከሆነች እንዳቸው በሌላቸው ስም ለመሰየም የልጅነት ቃል ስለተገባቸው ነው እርሴማ የተባለቸው። ዲንሳ ደግሞ የሌላውን አባት ኮሎኔል ዲንሳን ለማስታወስ ነው ዲንሳ ሌላው ዲንሳ የተባለው።

"እርሴዬ... ለትሶ ቤት ማለት ምን መለሰሽ... እምም... ሰው ሲሆን ቤተሰቦቹ ሁሉ ያዘኑና በጣም ያለቅሳሉ። ከዚህ ይረባባሱ ሰዎች ኢነሱ ቤት ሂደው አይዟችሁ።

ብለው ያባብሏቸዋል። ገረቤቶቹ ተሰብስበው ቤታቸው አይዟቸውም ለማለት ሲሄዱ የለቅሶ ቤት ይባላል። ገባሽ?" ብሎ፤ ፊቷን ሲያየው የበለጠ ጥያቄ እንደተጥላት በሚያሳይ ፈት

“መሞት ምንድነው? ለምን ያለቅሳሉ?” ስትለው፤ ዞር ብሎ ንጹህን አየች ሲያደርግ እንተው እንደ ገባህበት ራስህ ተወጣው በሚል ትከሻዋን ሰበቅ አድርጋ፤ ዲንሳን እንዳቀፈች ማዳመጥ ቀጠለች።

“ሞት ማለት ... እ...ም ...” አለች፤ እጇን ልቡ ላይ አድርገ “እዚህ ውስጥ ያለችው ነፍሳችን ወጥታ ብር ብላ ወደ ሰማይ ትሄድና ... በቃ ሰውነታችን ሁሉ ዝም ጥጥ ይልና መስራት ያቀማል። ትዝ ይልሻል ... የኛ ድመት እንኳ ... ማጊ ... የሞተች ጊዜ? ... በቃ መሞት ማለት እንደሱ ነው። ሰው ሲሞት ማውራት፤ መሄድ፤ መብላት፤ በቃ ምንም ማድረግ አይችልም። ከዛ ዘመዶቹ ያለቅሱና በቃ ወስደው መሬትን ቀፍረው ውስጡ ትብር ያደርጉታል። ከዛ በኋላ እንደገና ሰለማያዩት ያገቡና ሁሉም ሰዎች ያለቅሳሉ” አለች ምን ያህል እንደገባት ሲያጤናት የባለ ግራ የገባት በለመለሰው ተሠንቆ እንዴት እንደሚያስረዳት ማሰቡን ቀጠለ።

“ቀይ እሺ ... ለምን ታዲያ ባውሎ፤ ፒላን ብልልል ብለው ነፍሹን ያዝ አድልገው አምጥተው ልቡ ውስጥ እንደገና ክትት አያደልጉለትም ታዲያ?” ስትለው፤ ሃሳቡ ትንሽ የገባት መስሎት ደስ አለውና

“ነፍሱ ወ...ደ ሰማይ ፋቅቅቅ ቦታ ... ወደ እግዚአብሔር ቤት ስለምትሄድ እኛ ድረስ እውሮፕላን አይደርስማ” አላት።

“እሺ እግዚአብሔርን ... ፒሊስ ነፍሹን ስጠን ቢሉትስ?” ብላ፤ ካፋ ነጥብ ጠየቀችው። የሷን ጥያቄ ለመመለስ ሲሰናዳ እናቱ ወይዘሮ አታለም ደረጃውን እየወጡ ናሮ

“ልጆች አልተነሳችሁም እንዴት ወዴት ሄዱ ልጄ ህጻናቱ?” ሲሉ፤ ንጹሕ ዘላ ካልጋው ላይ ወረደችና ወደ መታጠቢያ ቤት ስትገባ ዲንሳና አርሲማ ደገሞ ወደ አርሳቸው እየተንጫጫ ሮጡ። ሌላውም እናቱ በፋን ከፍተው ሲገቡ ብድገ አለና

“እረ ተነስተናል አታቲ ... ወደ እዚህ ነይ” ብሎ፤ አልጋው ሚፍ ላይ ቁጥጥ አለ።

“ሌላን ለሚ ያህና አደርዘ? ... ንጹሕ ወርቅስ የት ሄደች?” አሉ፤ ንጹሕን ዘፍት ውስጥ ሰላላዩዋት። ለሰርጋቸው ባወጡላት የዳቦ ስም ነው የሚጠሯት።

“መታጠቢያ ቤት ገብታ ነው። እንዴት ነው ... ሰዎቹ ተጽናኑ?” አለ፤ በውስጡ የአርሲማ ጥያቄ እንደገና እንዳይቀሰቅስ እየፈራ።

እንደፈራውም አልቀረም በሆስፒታል አሉ፤ ግራማ፤ ነፍሹ ሰማይ ቤት ሄደበት ነው የሞተው እንዴት? አለች።

“ምኑ የኒ ሚጥሚጣ?” ብለው ግንባሯን ሳም አደረጓት ።

ጥያቄውን ለማረሳሳት በማሰብ አይነት እንደ ቀመ ዲንሳን እንስቶ ወደ ጣራው እያወጣና እያወረደ ሲያሟውተው ተንታ ጥያቄዋን ትታ፡ “እኔንም አባቤ እኔንም ...” ብላ፤ እግሩን ይዛ ስትማጸን ዲንሳን አስቀምጦ እሷን ልቧ አስኪጠፋ እየወረወረ እየቀለበ አሟወታት ።

መሬት ሆኖ የሚስቀው ዲንሳ ያባቱን ቱታ ሱሪ እየገተተ፤ “ግራማንም ግራማንም” ሲለው እርሴማን አልጋ ላይ አስቀምጦ እናቱን እንከብከቦ እነሳቸው ።

“እንዴ አረ አንተ ልጅ ... እንዲያው በመቤቷ ይሁንብህ ... እንዳትጥለኝ ...” እያሉ፤ እንደ ተሸከማቸው መኝታ ቤቱ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ዞረ ። ልጆቹ እየሞሁ ከኋላ ሲከተሉዋቸው፤ እጃቸውን ጭንቅላቱ ላይ አድርገው ከመሳቅ ውጪ ምንም ማድረግ አልቻሉም ።

ሟሟታው ሰምታ የመጣችው ንጹሕ ያየችውን ማመን አቅቷት፤ “እንዴ አንተ ልጅ ዛሬ ግን ነካ ሳያደርግህም አልቀረም መሰል ። ሽረ በፈጣሪ ባከህ” አለች እንደምንም ላጽን ተቀጣጥራ ።

ልጆቹ ወደ እርሷ ዞረው፤ “ማሚንም ማሚንም ...” ሲሉ እናቱን ቀስ ብሎ አልጋው ላይ አስቀመጣቸውና ወደ እርሷ ዞረ ።

“ሽረ የምን መሟዘዝ ነው፤ ጥ ብዬሃለሁ ሌላ” ብላ፤ በያዘችው ፎጣ ለመከላከል ስትሞክር ዝቅ ብሎ ከታች እንከብከቦ እነሳት ። እንደ ታቀፋት ክፍሉ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ሲዞር፤ ልጆቹ ከኋላ ኋላ እየሞሁና እየሳቁ ተከተሏቸው ። ድክም ሲለው ቀስ ብሎ አልጋው ላይ ከእናቱ ጉን አስቀመጣት ።

ሁለቱም ሀጻናት ድጋሜ ዙር እንዲያሟውታቸው እጃቸውን ወደ ላይ ሲያርገቡ፤ “በቃ፤ በቃ፤ ኑ እንሂድ፤ አሁን ቁርስ እንብላ ። ደግሞ ነገት ሟወታላችሁ” ብለው፤ የሌላሠው እናት ሲነሱ፤ ሁሉም ተከታትለው ወደ ታች ወረዱ ።

6

ምስጢር የአባቷ ሰባተኛ ሙት እመት የሚዘከረው ቅዳሜ ቢሆንም የሳምንት መጨረሻውን አዲስ አበባ ላለመቆየት ወስናለች። እናቷን ብቻቸውን ትታ መሄዷ ቅር ቢላትም፤ የሚሰበሰቡትን ያባቷን ዘመዶች ማየት ስላልፈለገች ሌላ አግራጭ አልታያትም። እናቷም ብትኖርላቸው ደስ ቢላቸውም፤ ችግሩን ስለሚያፋ የግድ ሊሏት አልፈለገችም። እርብ ማታ ላይ ከአብሮ አደግ የቅርብ ጓደኛዋ ጋር ወደ ደብረዘይት ኩሪፍቱ ተያይዘው ወጡ።

ቅድሚያ ናዝሬት ላይ ከሌሎች ጓደኞቻቸው ጋር አሳልፈው ከመሸ ወደ ደብረዘይት ተመለሱ። ደከሟቸው ስለነበር እንደገቡ ነበር የተኙት። ድምጽ በቀላሉ የሚቀሰቅሳት ምስጢር ሌሊት ላይ ስትነቃ ጓደኛዋ አልጋዋ ጫፍ ላይ ተቀምጣ እየተንሸካሸከች ታወራለች። ስልኩን እስከትዘጋ ጠበቀችና “ውይ ምን ይሻልሻል ማርቲ ... ቀይ በቃ አንቺ ከውቂያኖስ ማዶ የሚንተከተክ ፍቅር ይዘሻልና ሰው አይተኛበትም እንዴ? አይደክምሽም እንዴ ደግሞ?” አለች፤ ሙሉ ለሙሉ ያልታፈቷን እያሻሸችና እየተንጠራራች።

“በኒ የደረሰው ይድረስብሽ ብዬ ልመርቅሽ?” አለች፤ ስልኩን መልሳ ኃይለ መሙያው ላይ እየሰካች።

“ኡሁሁ ... ባትሪ እስኪንጠፈጠፍ የሚያስወራ የርቀት ፍቅርስ ይቅርብኝ ... ምርቃቱ ላንቺው ይሁን። ለመሆኑ ደህና ነው? መቼ ነው የሚመጣው ግን እሱ?” አለች፤ አልጋው ውስጥ እንዳለች ትራሷን ደራርባ ለመቀመጥ እየተመቻቸች።

“ምኑ ይታወቃል ብለሽ ነው አሁንስ ... ማስተርሱ ተጠናቀቀ ብዬ ተንፈስ ስለ ለፒኢቶዲ ስኮላርሺፕ ሰጡኝ ነው የሚለኝ። እሱን ሳያመቻች ወደ እዚህ ከመጣ ደግሞ ኪዛ ሊከለከሉኝ ይችላል ብሎ ፈራ። እኛ ደግሞ እንዴት እንደናፈቀኝ፤ ኡፍ ... ፍ ... አሁንስ ትምህርት የሚገኝ ቢጠፋ ምናል” ብላ፤ ትራሷን እቅፍ አድርጋ ኩርምት ብላ ተቀመጠች።

“አይኖው፤ አይዘኝ የኔ ናት። ገን ታዲያ መቼ ነው የሚመጣው? ቀይ ገን እኔ የምልሽ ፒሊችዲውንም የሚሰራው በፊሉሰራ ነው?”

“መሰለኝ ... ሌላ ምን ይሆናል ብለሽ ነው? አንዴ በርሱ ተለክፏል።” ጣራ ጣራውን እያየች ጣቶቿን ማንቋቋት ጀመረች።

“ከዛገ እዚህ መጥቶ ለማስተማር ነው? ምንድነው ዓላማው?” በጣም ራስ ወዳድ የሆነ ስለመሰላት የበለጠ አናደዳት። ብዙ ቀርባ ባታውቀውም ድሮውንም የፍትር ኃላፊነትን መሸከም የሚችል ቁም ነገረኛ ነው ብላ አታሰብም ነበር። “ከቀለም የተጋባ፤ በላምባው ላይሆን በትምህርት የሚተነፍስ የእድሜ ልክ ተማሪ” አለች በልቧ።

“መፈላሰፍ ነዋ ... እኔ እንትሮፖሎጂ፤ እሱ ፍልስፍና አጥንተን፤ ልጆቹ ምን እንደሚበሉ ማን ያውቃል?” ብላ፤ እምባዋን ዋጥ አድርጋ የገደን ላቀች።

“የምር ገን ማርቲ ለምን የሆነ ሥራ የሚያስገኝ? እሱ አይደል፤ የሆነ መያ ነገር እያጠናም መጀመሪያ? ፍልስፍናው አንደሆነ የት ይሄድበታል? ሲሪየስሊ፤ ምንድነው ገን ፊዩቸራችሁ?” አለች፤ ሙሉ ስሙሉ ወደ ማርታ ዞራ ለመቀመጥ ትራሲን እያመቻቸች።

“እሱስ ችግር አልነበረውም። ለርሱ ደስ ካለው ይሁን፤ ገን ደግሞ በቃ ... ሁሉም ነገር ጭልም ብሉብኛል። ናፍቀቱም ነው መሰለኝ...” ብላ፤ ካልጋዋ ላይ ፍንጥር ብላ ተነስታ በባዶ እገሯ ቀንጠር ቀንጠር እያለች ሄዳ የመስኮቱን መጋረጃ ከፈተችው። ሰማዩ ገና መላቀቅ እየጀመረ ነው። “እስኪ እዩው ... ሌሊቱ ይነጋል፤ ደመናውም ዞሮ ዞሮ ሲበቃው ያዘለውን ትነት አቀዝቅዘው ያደርገውና ይዘንባል። አበባው ውበቱን እርገር ፍሬ ይሆናል። የኔ ህይወት ብቻ ሁሌም ባለሀብት እርገጥ ... እንጭጭ እንደሆነ የሚኖረው እስከመቼ ነው?” አለች። መስኮቱን ሙሉ ለሙሉ ስትከፍተው ቀዝቀዘው የማለጻ ለየር የጋለ ፊቷን በረድ አደረገላት። ምስጢርም ከአልጋዋ ወርዳ በስስ ፒጃማዋ ላይ የማታ ጋውኗን ደርባ በዝምታ ካጠገቧ ቀመች።

“ይሄም ደግሞ ያልፍና ... እንደገና አብራችሁ ትሆኑና መሳታችሁ አይቀርም። አይዘኝ” ስትላት፤ ዞሮ ብላ አቀፈቻትና አንገቷ ስር ገብታ ማልቀስ ጀመረች። “እንዴ! ምንው ማርቲ? ሻሪ አይዘኝ” ብላ፤ ጀርባዋን መታ መታ ስታደርጋት ይባስ እየተንሰቀሰቀች

“ትናንትና ማታና ቅድም በጣም ተጨቃጭቀን ነው ስልኩን የዘጋነው። እሱ ሁሉ ነገር ላይ ይፈላሰፋል። ምን ያህል እንደምወደውና እንደምናፍቀው እንኳ የሚገባው አይመሰለኝም። ኩፍፍ ... ሰውንም እንደ እቃ ከውስጥሽ እሸቀንጥሮ መወርወርና ትውት ማድረግ ቢቻል እንዴት ጥሩ ነበር” ብላ፤ ሰፍራውን ለቀኑ እየለቀቀ ባለው ጨለማ ውስጥ አሻገራ ማየት ጀመረች። እንደ ቀመሱ ሲያወሩ ቀዩና የጠዋቱ ብርድ ትዝቃዜ ሲጠነከርባቸው በሩን ዘገተው በየአልጋቸው ውስጥ ገቡና ወሬያቸውን ቀጠሉ።

"ቀይ የእስ አንድ አዘብኝ ነው ... አንቺ ግን በቃ አሻፈረኝ ማለትኝ ነው ስትላት፤ ስለምን እንደምታወራ ብታውቅም እንዳልገባት ሆና

"ምኑን ነው አሻፈረኝ የምለው ማርቲ?"

"ምን እንዳለው ትሆኖለሽ ... ቀይ መልኩ ብትዩ ... ቁም ነገረኛነቱ ምን እንሰው ብለሽ ነው? በዚያ ላይ እሱም ከትንሽ ጊዜ በኋላ ሳይከያትረስት ይሆንና አብራችሁ አገሩን እያሳበዳችሁና እያስተባበዳችሁ አሪፍ ኮሮ ትኖሩ ነበር ... ደስ አይልም?" ስትላት፤ ከት ብላ በረጅሙ ሳቀች ። ምስጢር ከጥቂት ወራት በፊት ጳውሎስ ሆስፒታል የካውንስሊንግ ሰይኮሎጂ ትምህርቷን ለማጠናቀቅ የሚያስፈልጋትን የልምምድ ሥራ ለመሠራት ሂዳ ነበር ። በዛው አጋጣሚ የአእምሮ ሕክምና ጥናት ሠልጣኝ ከሆነው ዶክተር ሲራክስር ትሰራ ነበር ። እንዳፈተራት የነገራትን አሳውቃት ነበር ። ካላስተዋወቅሽኝ ብላ ካየችው በኋላ እሷ እንድትለው መጉትጉቷን ቀጥላለች።

"ቀይ ግን አንቺ እሱ ላይ ምን አይተሻል? ተላክሽ ወይስ ሚስጥር ለእሱ እሺ ካለላት ባል አታገኝም ... ምናምን ተባልሽ?" አለቻት፤ የታች ከንፈሯን ጠመም ረዘም አድርጋ ትከሻዋን እየሰበቀች።

"እኔ ለራስሽ ብዬ ነው ... እንደሱ አይነት ቀሽት ወንዶች ከገበያው ላይ እንደ ሞልታ ተመናምንዋል ። ያሉትም ተይዘው በየሴቱ የፍቅር ሙዚየም ገብተው ሳያልቁ አይቀርም ይባላል" ስትል፤ ሁለቱም እንደ ሞኝ ትራላቸውን ይዘው በረጅሙ ሳቁ።

ትንሽ ጋብ ሲልላቸው፤ "የኔ እህት ... እኔ ካገኘው ሴት ጋር የሚጓዙት ወንድ ደስ አይለኝም" ። በዛ ላይ ልጁ ትንሽ በራሱ የተሞላ ልብ አድርቅ ነገር ነው ። ይልቅስ ማሚ አንድ ከውጪ የመጣ ሳይከያትረስት በቲሺ አይታ ወትውታ ልትገድለኝ ነው ። እሱም ላጭር ጊዜ እዛው ጳውሎስ ነው የሚሠራው መሰለኝ ። እሱን ካላየሁ ብላ ልትሞት ነው ። ያንቺ ሲራክ ጋ ደውዬለት እንግባባለን ሊያያቸው ይችላል ብሎኝ ነበር ባለፈው ሳምንት" አለች፤ አይኗን በዘዝ አድርጋ ባርምም እያየቻት።

"እኔም ኮ ጠርጥራ ያለሁ ሚሲ ... በማሚ እያሳበብሽ እንዲህ ነው እንጂ ልጄት ። ዳያስፖራው ይሻላል ብለሽ ነው? ግን አሪፍ አትችኩልም ትዩ የለ ... ሁሉም ነገር ቀስ ቀስ እያሉ ነው ። የምር ቀልጠፍ ነው ... ካልሆነ ደግሞ ይቀራል ... እንኳን ሰው ኩላሊትስ ይቀየር የለ እንዴ?" ስትል፤ የያዘችውን ትራስ ወረወርቻባት ። በትራሷ መክታ በተራዋ የሷን ትራስ ስትወርውርባት እፍና ያዘችው ። እሁዱ ሙሉ ቀን የባጥ የቀጠን እያወሩ ማላሸና ሳውና፤ ዋናና የጅልባ ጉዞ ሲሉ ቀኑ ሳይታወቃቸው አለቀ።

በማግለቱ ሰኞ ከሰዓት በኋላ ላይ ዘገየት ብለው ወደ አዲስ አበባ ጉዞ ጀመሩ ። መንገዱ እንደ ወትሮው የተጨናነቀ አልነበረም ። የመቅደም አባዜ የያዘቸው ቀዥቃዥ ሚኒባሶችና ሽክም ከብደቸው እየታተቁ የሚገተቱ ከባድ መዜናቸ የሚፈጥሩት መላ ያጣ አንዳድ ብቻ አልፎ አልፎ ቁንቅንቅ ይፈጥራል ። አንድ ጊዜ ቀለበት መንገዱ ውስጥ ከገቡ በኋላ በበለጠ በፍጥነት መንዳት ቻሉ ። ጉርዱ ሾላ እካባቢ ሲደርሱ ያለ

ወትረው ጸጥ ብሎ የዋለውን ስልክን አወጥታ ስታየው ባትረው አልቀ ጠፍቷል። የመኪናው የባትረ ሃይል መመቻ ላይ እየሰነከው፤

“እያገርምሽም ግታ ቻርጅ ሳላደርገው ባትረው አልቀ ነው ለካ። ስልኩ መጥፋቱንም ልብ አላልኩትም ነበር። እኔኮ ያለወትሮ ዝምታው ገርሞኛል። ግሚ ይሄን ነፍሲ ሊወጣ ደርሷል። አይ እም ሹር እስካሁን መቶ ጊዜ ደውላለች።”

“ገን ምን አስጨነቀሽ እንቺ? ዝም ብለሽ እኮ ነው። እንደ እኔ እንደ እኔ ... ቢያንስ ትናንትን ብትገኝላቸው ምንም አልነበረም” ስትላት፤ ኮስተርተር አለችና በታ በግራ አያነት እጇን ከፍ አድርጋ፤

“አዬ ማርቲ... እያወቅሽ አታስለፍልፊኝ” አለች፤ “ግወራትም እንዳልረገገች። እነ ግርታ ቤት ሲደርሱ አስራ ሁለት ሰአት አካባቢ ነበር። ገቢ ውስጥ ቀመው እያወሩ የምስጢር ስልክ ደጋገሞ ሥሽ። የግታውቀው ቁጥር ስለነበር እያመነታች አነሳችውና፤

“ማነው በናትሽ ዝም ብሎ ደጋገሞ የሚደውልልኝ” ብላ “ሃ...ሉ” ስትል፤

“እ-ን-ዴ-ት ነሽ የኔ ልአልት ... ደብረዘይት ጥሩ ነበር? በጣም አምሮብሽ ነበር” አለ ገርገን ያለ የሚገተትና የምታውቀው ድምጽ።

በድንጋጤ ስልኩን ከእጇ ላይ የመወርወር ያህል ጣለችውና፤ “እሱ ነው፤ እሱ ነው፤ ወይኔ ግሚዬ፤ ደብረዘይት እንደ ነበርኩ ሁሉ ያውቃል። ቁጥረን ደገሞ ከየት አገኛች ነው ይባላል?” አለች፤ የጓደኛዋን ትከሻ ጥምድድ አድርጋ።

ግርታም ገራ ገብቷት፤ “ምንድነው እሱ? ማነው? ምን ሆነሻል?” ስትላት፤

“ግሰረሻ ነው፤ ግሰረሻ ነው የደወለው። ደህና ታገሰለት ጠፍቶ ነበር። ደገሞ ሲነሳበት ነው መሰለኝ” አለች፤ መርበትበቷ ላይ ተገሰ።

“ቀይ ተረጋጊ እስኪ። በመጀመሪያ፤ እርገጠኛ ነሽ እሱ ነው? ቀይ ውጪ ሄጄል ተባሎ አልነበረም እንዴ? ምን አይነት ጣጣ ነው ባካቸ። ገን እርገጠኛ ነሽ እሱ ነው!” አለች፤ ስልኩን ከወደቀበት አንስታ ቁጥሩን እያየች።

“እያ ረሱ ነው ግርቲ። ደብረዘይትም ተከትሎን መጥቶ ነበር ግለት ነው። በታ ከውን ሳይመሽ በጊዜ ልሂድ፤ ግሚም ታስባለች” አለች፤ በመርበትበት ደጅ ደጁን እያየች።

“ቀይ ብረዘርን ልጥረውና፤ ለግንኛውም ተከትለን እንሸኘሽ። ይ ነበር ኛው፤ ይሄ እብድ የሆነ ሰውዬ እንዲያው ምን ይሻለዋል? ምን አይነት አበላ ነው በናታቸ። አይቶሽ ቀንድቸ” አለች፤ ተንጠራርታ እያቀፈችት። ወንድሟን ከቤት ለመጥራት ስትደውል፤ ምስጢርም ለእናቷ ‘እየመጣሁ ነው፤ መንገድ ላይ ነኝ’ ብላ ነገረችቸው። ግሰረሻ ከዩኒቨርሲቲ ተግሪነቷ ጀምሮ እየተከታተለ መከራዋን ሲያሳያት የኖረ እወድሻለሁ ባይ እያደፈ የግሪነቷ ላት ሰው ነው። እንዲተጥት ያላደረገችውና

ያልሞከረችው ነገር ባይኖርም ትቶ ሊተገብር አልቻለችም ። ሳለፉት ዘመኝ ወራት ጥፋት ብለው ከርሞ አሁን ደግሞ ድንገት መከሰቱ ነው ። ብዙ ጊዜ ሲገድላት ዝቅርሳ ።

ማርታ ለወንድሟ ከነምስጢር ቤት እቃ ይዘን እንምጣ ብለው፤ እሱ እየተከተላቸው ወደ የረረ ጃክሮስ አመሩ ። ሰአቱ ማታ እንድትከል ሲሆን ነው ። እሱን ሲደርሱ በመጠኑ መረጋጋት ችላ ነበር ። ማርታ የምስጢርን እናት በቁሟ ሰላም ብላ እራት ብዬ ብትባልም ሰው አቁሟ ያለሁ ብላ ፈጥኖ ወጣች ። ሳሉን ውስጥ ለብቻቸው ተቀምጠው ቲሺ ሲያዩ የነበሩት እናቷ ልጃቸውን ሲያዩ ከግንባታቸው ተንፈስ አሉ ። ቁጣቸው እንደማይሰራ ስለገባቸው ለማህበረሰቡ ሞከሩ ። ልታጥራቸው በሞከረች ቁጥር ወይ አጥር መልስ ይሰጧቸዋል ወይ ደግሞ ትከሻቸውን እየነቀቁ እየኖቸውን ቲሺ እንደሰማችሁ ላይ ስከተው ዝም አሏት ።

“በናትሽ ማሚዬ ተቀጥተኛል አውቃለሁ ... ይገባኛል እኮ ... እሺ በቃ ... ሱሪ በጣም ... ካሉብኩት በላይ ፕሮግራሜ እቀየኝና በጊዜ መምጣትም አልቻልኩም ። ፕሊ-ሱስ” አለች፤ ግድግዳውን ደገፍ ብላ ሳይሆን ከእግሯ አውልቃ ወዲያና ወዲህ እያሸቀነጠረቻቸው ። የለበሰችውን ስሶ ጃኪት አንዱ ሶፋ ላይ ወረወረችና የናቷን ጉንጭ በገድ ስባ በሰሱ ሳመቻቸው ። አጠገባቸው እንዘግጡ ብላ ተቀመጠችና በረጅሙ ተንፈሰች ። ቁጣቸው የማይቀየው እናቷም በሚታቸው ትንሽ በረድ ሲልላቸው በግርምት እይን የገሪጥ እያዩዋት

“ምነው ልጄ እንዲያው ሰው ያለባልም አትይም እንዴ? እንገዳው ሁሉ ሚሚስ ሚሚስ ሲል! እኒንም እኮ አላጣሽኝና ። ደጅ ደጅን እንዳይ ነው የሄዱት! ያባትሽ ዘመዶችህ በቃ ሳይተየሙም አይቀር ። ቢያንስ ማለቂያው ላይ ብት ብለሽ ፊትሽን ብታስመቺ ምናል ። ደግሞ ስልክሽን እንህ ብትመልሽስ ልጄ? ስልክ መዝጋት ደግሞ ከመቼ ወዲህ ያመጣሽው ጸባይ ነው?” ሲሉ፤ የበለጠ ተጠጋቻቸውና እጁን አንገታቸው ላይ ጠምጥማ ዓይን ዓይኖቸውን እያዩት ።

“ስልኩ ባትሪ ምቶብኝ ነው እኮ ። ማሚዬ ሙች፤ አታምኚኝም? ደግሞ ማሚዬ ያው ታውቂው የለ! እዚህ ተሰብስበው እኮ ሰው መቦጨት እንጂ ሌላ ምን ሥራ አላቸው ብለሽ ነው ። በቃ ድከም እኮ ነው የሚያደርጉኝና ። ትዩ ዘሚስ ... መቼ ሄደች? በጣም ነው የናፈቀችኝ” አለች፤ በባውም የነገሩን እቅጣሚ ለማስቀየር ።

“ባሏ ድንገት ታጥባት ሆስፒታል ስለ ገባ መምጣት አልቻለችም ። ደውላ ጥን ሰላም ብላሻለች ። ሻል ካለው ለሚቀጥለው አሁን እመጣለሁ ብላለች ።” ከጂቸ ባለቤታቸው ዘመዶች ወይዘሮ ዘምዘም ብቸኛ የቅርብ ዓደኛቸውና የረጅም ጊዜ ምስጢረኛቸው ናት ። ሚስፕሮም ከአባቷ ዘመዶች የምትቀርበው እርሷን ብቻ ነው ።

“ውይ ምን ሆነ?” አለች፤ ደንገጥ ብላ ።

“ያንጀት ሙታጠፍ ነው መሰለኝ ያለችኝ ።”

“የኒ ናት አሁን እሱ ለራሱ ምን እንጀት አለውና ነው በናትሽ ። እስኪ ነገ ደውላት እሄዳለሁ” ብላ፤ ከዚያ በኋላ ተመላሽ ለመስጠት ።

የምስጢር አባት ገና በህይወት እያሉ ነበር ያላቸውን ንብረት ሁሉ በሰላማ አዛውረው ሙሉ ወራሽ ያደረጓት ። ይህም ሆኖ ከአባቷ ሞት በኋላ እናቷንና እሷን ከንብረታቸው ለማፈናቀልና ለመቀራመት ቤተሰቡ ያልፈነቀለው ድንጋይ አልነበረም ። በተጨማሪም አባቷ በጠና በታመመ ጊዜ ወይዘሮ ዘምዘም ብቻ ነበረች ከገናቸው የቆመችው ። ድንገት ብድግ አለችና ከቲሌቭዥኑ እንጻር ከፍ ብሎ የተቀመጠውን ትልቅ ያባቷን ፎቶግራፍ እንበታ በፊቱ ደፍታ ከታችኛው መደርደሪያ ላይ ስታስቀምጠው

“እንዴ! ምነው ልጄ! ደግሞ እሱ ምን አደረገሽ? ለዛሬ እንኳን ይሁን እስኪ” አሉ እያመነቱ ።

ወደ እርሳቸው ዞር ብላ ቀጣ ባለ ድምጽ፡ “ይበቃዋል ... ይበቃዋል ። በህይወት እያለ ያፈጠጠብን ይበቃዋል ። ቤቱ ህያዋን የሚኖሩበት እንጂ ሙታን በመንፈሳቸው የሚገዙበት አይደለም ። እንዲያውም ነገ የሆነ ቦታ ካላስገባሽው ወደ ኋላ ሊጣልም ይችላል ። ሁሉም ያው ናቸው ። ያሉትም ከሞቱት አይካሉም ። የራሳቸውን ሙት ህይወት ለማረሳሳት፣ ሌላ ሚች ለማኖር ይንገዳገዳሉ” አለች፤ ሰሜቷ እየጋለ ። እንጋገሯ ደንገጥ ቢያደርጋቸውም የውስጥ ሰሜቷን ስለሚረዱ፣ ደግሞም በዚያ ሰዓት ከርሷ ጋር ለመሟገት ምንም ፍላጎት ስላልነበራቸው ወሬያቸውን ወደ ሌላ ሃሳብ ቀየሩት ።

“እስኪ ቲሌቪዥኑን ከፈቸው ሚሚዬ ሰለቱም ደርሷል መሰል እኮ ።”

“የምኑ ነው ሠዓት ነው የደረሰው?” አለች፤ ሠዓቷን እያየች ። ትንሽ እንደ መቁነጥነጥ እያደርጋቸው

“ረሳሽው እንዴ ልጄ? ያ ዶክተሩ፣ ማን ነበር? ዶክተር ሌላው ነዋ ። ጳውሎስ ነው የሚሰራው ብለዋል ብዬሽ ነበር ። ጓደኞቻችን ጠይቀሽ ቀጠሮ ልታስይዥልኝ አልነበር እንዴ? ያንቺ ነገር፣ ይሄኒ ረስተሽዋል እኮ ። የቲሌቪዥኑ እንተርቪው የመጨረሻው ከፍል ዛሬ ነው ። አስራ ምስት ደቂቃ ነው የቀረው ሊጀምር”

“እዩ አልረሳሁትም ማሚ ። እንዲያውም እዛ የሚሰራ እንድ የማውቀው ዶክተር አለ ። ለሱ በቀድሞ ደውዬለት ነገሬው ነበር ። ቀይ እንዲያውም አሁን ልጠይቀው እስኪ” አለችና፤ ትንሽ ተንጠራርታ፤ “ኡ...ፍ... ፍ... ድክም ብሎኛል ። እስኪ በዛውም ልብሴንም ቀያይሬ መጣሁ ። ውሃም ጥምት ነው ያለኝ፤ መጣሁ እሺ ማሚዬ...” ብላ፤ ቦርሳዋን እንደነገሩ እንጠልጥላ ወደ መኝታ ቤቷ ሄደች ።

“እንዳያመልጥሽ ተሉ ነይ ታዲያ ...” ሲሉ፤ ዞር ብላ በፈገገታ እየት አድርጋቸው

“እደርሳለሁ ማሚዬ ። ካልይዘማቸው ልጆቹ ዙሪያ ቢያፈሉልን እንዴት ጥሩ ነበር ።” መኝታ ቤቷ እንደ ገባች ከቦርሳዋ ውስጥ ስልኳን አወጣችና ወለሉ ላይ ጣል አያረገችው ። አልጋዋ ላይ የመጠርጠር ያህል ተዘረረችና በጀርባዋ ተንጋላ ጣራ ጣራውን እያየች ጥቂት ቀየች ። ከዚያም ከቁጥሮቹ መሃል ዶክተር ሲራክ የሚለውን መርጣ ያወለች ።

እንዴ እንዴ ሙሽ እነሳው ። “ሃሎ ... ሃሎ ... ሚሱ-ጥር? ታዲያስ ... ሰላም ነው?” አለ በሽቂጥቁጥ እንጋገር ።

“ዲ-ይ ይከተሩ እንዴት ነህ” አለች፤ ትላጼው ሞልቶት ባለፍ ሙዚቃዊ ለሃ በተሞላ ድምጽ።

“እሰን ይህና፤ ያው ሥራ ምናምን ትንሽ ይበዛል። ደውደልሽ እኮ ስልክሽ እምቢ አለኝ። አሁን እንደገና ልምዘር ስል ነው የደወልሽው። የናትሽን ጉዳይ ይከተር ሌላው ነገ ጠዋት ይምጡ ብሏል። ብታይ በጣም የተመቸው ተሽት ስው። አለ አይደል ... የገባው ነገር ... አረፍ ላይኪያትረስት ነው” አለ፤ ፈጠን ባለ ድምጽ። ገዳዩን መጣሉ ነጥብ እንደሚያሰጠው ተስፋ አድርጓል።

“ሪሊይ? እንተ ይህንን ያህል ካደነቅሽው፤ እውነትም አረፍ መሆን አለበት። እናቱ ደግሞ እንዴት እንደምትመርቅህ ልነግርህ አልችልም። ታዲያ ሰንት ሰለት ብንደርስ ጥሩ ነው?” አለች። ሲራክ እንኳን እንዲህ ለማድነት ቀርቶ ለብዙ ሰዎች ያለው ንቀት ሰማይ የነካ እንደሆነ ስለምታውቅ ገርሟታል።

“በቃ ሦስት ሰለት አካባቢ ብትደርሱ፤ ከጠዋት ሰብሰባ እንደወጣ ሰው ሳይባዛ መጀመሪያ ሊያያቸው ይችላል። ከቻላችሁ ለምን እህ ... በገን በር በኩል ያለችው ካፈ እንገናኝም። እኔም ከቀደምኳችሁ እዛው አጠብቃችኋለሁ”

“በጣም ... አረፍ ነው። እዛው አይሃለኝ እንግዲያው። ታንክ ዩ ሶ ማች እሺ ራ...ሊ...ይ ...” አለች፤ ደስ ብሏት።

“ኸረ ምንም አይደል፤ ሌላስ ነገር ቢሆን”

“እኔ የምልህ እንተ ግን በዚህ ወር ጳውሎስ አይደለሁም ያልከኝ መስሎኝ ባለፈው። ለኛ ብለህ ነው እህ ድረስ የምትመጣው?” አለች፤ አማኑኤል ነኝ ያላት ትዝ ብሏት።

“አ-ዎ-ን አማኑኤል ነኝ። ነገ ግን ብዙም የሚያስቸኩል ነገር ስለሌለኝ እንጻፍክ ከርሱ ጋር እገናኝቼያችሁ መሄድ እችላለሁ” አለ፤ ነገሩን ቀለል እያደረገ።

“ኡህ ታንክ ዩ ኢጊይን ... ራሊ-ይ ... ዛት ኢዝ ሶ ናይስ ኦፍ ዩ” አለች። ወራየ ብዙ ጊዜ እንግሊዝኛ ይበዛዋል። ሪሊይ የምትልበት የራሷ ሙዚቃዊ ቃናም አላት።

“ኸረ ምንም አይደለም ... ኢት ኢዝ ማይ ፕሌዝር ...” ብሎ፤ እሱም ንግሩ ውስጥ ለማርከሻ ያህል እንግሊዝኛ ጣል አደረገበት። ሌላ ወሬ ያለቀባቸው ይመስለ ጥቂት ጸጥ አሉ።

“በቃ ነገ እገኝሃለሁኝ። አሁን ማሚም እየጠበቀችኝ ስለሆነ ልሂድና ልገገራት እንዴት ያስ እንደሚላት ... ቻዎ እሺ” ብላው ተሰናበቱ። ስልኩን ከዘጋች በኋላ እገኝ ተጋደመች ውል የሌለው ሃሳብ ስትፈታ ስትጽጥር ትንሽ ቆየች።

እንደ ምንም አቅማን ሰብሰባ ከተጋደመችበት ብድግ አለችና ከቁም ሳጥኑ ውስጥ የምትቀይረውን ፒክማና ፎጣ አወጣች። ልብሶቿን እወላልቃ አልጋው ላይ እንደ ነገሩ ወርውራ ካወር ውስጥ ዘላ ~~የሚታወቅ~~ የሚታወቁትና እየተቀባባች ከመስታዊት ፊት እንደቀመች ቀን ስትሰማ የጥለችውን እዲስ ሙዚቃ ለራሷ ማንገራገር ጀመረች።

የቀዳማ መልክ ጥይምና ወደ ቅላት ያዘነብላል። ሰውነቷ ሞላ ያለ ቢሆንም ደስ የሚል የሴትነት ቅርጽ በቀላሉ ዓይን ይገዛል። በመካከለኛ ቁመቷ ላይ ሁሌም ከፍ ያለ ሜማ ስለምታደርግ ከሆነችው በላይ ረጅም ትመስላለች። አይኖቿ ትልልቅ የሚባሉ ባይሆኑም በስሜት የተሞሉና ጥቅጥቅ ባለ ሽፋል የተከበቡ ናቸው። ከማየት ተገባራቸው በላይ እንደሚያበሩ ባለፈርጥ ጌጦች ታይተው አይጠገቡም። በተለይ ስታጠቃቸውና ስትስቅባቸው የበለጠ ያምራሉ። ጸጉሯ ሁሌም አጭር ነው። ከብዛቱ ጋር ፍሪዝ ስታደርገው ፊቷን በጥቁር ሜካ የተከበበ ውብ መስክ ያስመስለዋል። ፒጃማዋን ለባብላ እንደ ልማዷ እየተንደረደረችና ደረጃውን እያንደዛደዘች ወደ ላሉን ስትደርስ ፕሮግራሙ ተጀምሮ ነበር።

“ብዙ እመለጠኝ እንዴ ማሟዴ?” አለች፤ አጠገባቸው ተቀምጣ ጋቢያቸውን ለመጋራት እየሞከረች።

“አይ ብዙም አይደል፤ ስጠራሽ እኮ ሻወር ውስጥ ነበርሽ መሰል አልሰማሽኝም። ደወልሽ እንዴ ጓደኞቻችን ጋ?” አሉ፤ መጓጓታቸው በሚያስታውቅ ድምጽ ጋቢውን የበለጠ እንድትጋራ እያስተካከሉላት።

“እዎን ለነገ ጠዋት ቀጠሮ አስይዘውልኻል። መጀመሪያ እንዲያይሽ ሶስት ሰአት መድረስ ይኖርብናል” አለች፤ ሙሉ ለሙሉ ሶፋው ላይ እገሮቿን እውጥታ በጋቢው ተሸፋፍና እየተቀመጠች። እውነት እንዳልመሰላቸው ሁሉ ድንገጥ ብለው

“ንገ? ... ከዶክተር ሌላሁው ከሱ ጋር?” አሉ፤ ዓይናቸውን ሚስጢር ላይ እንደ ተከሉ ወደ ቴሌቪዥኑ ጣታቸውን እየጠቀሙ። የናቷ ለባባል የገረማት በሚመስል አይታ አፏን ጠመም አድርጋ

“እዎና፤ ማሟ ደግሞ ዝም ብለሽ ነው እኮ የምታካብጂው። እሱ የሆነ እንደሆነ ምንድነው? ምን የተለየ ነገር አለው ብለሽ ነው” አለች፤ ትከሻዋን ሰበቅ አድርጋ። ምናልባት ብዙ ነገር ጠብቀው ተስፋ እንዳይቆርጡም ሰግታለች።

“አይ ልጄ ... አንቺ የማታውቁው ሰንት ጉድ ... ሰንት ህመም አለኝ መሰለሽ። ዶጂን ዶክተር ፈጣሪ ለኔ ብሉ፤ መድሐኔያለም የነገሩትን የማይረላ የጠየቁትን የማይነሳ በጥበቡ የላከልኝ መፍትሄ ነው። በጣም ነው የማመስግንሽ” ብለው፤ ራሷን እያሻሹ ትከዝ ሲሉ፤

“እንዴ ማሟ ደግሞ ምንድነው እንደዚህ መሆን። ደግሞ እኔን የምታመስግኜው ምን አድርገልሽ ነው? ምንድነው እኔ ማላውተው ችግር አለ እንዴ?”

“አይ ተዬው፤ እንዲያው ዝም ብዬ ነው። እስኪ ድምጹን ጨመር አድርገው። ለዛሬ ያለውን ውይይት ሊጀምሩ ነው መሰል” አሉና ተመቻችተው ተቀመጡ። ጋቢጠኛዋ አስቀድሞ የመግቢያ ማስተጥወቂያዋንና ሰላለፈው ላምንት ንግግራቸው አጠቃላይ የከለሳ መግለጫ ሰጠች። አስከትላ በጭንቀትና በፍርሃት ዙሪያ ላቀረበችለት የመጀመሪያ አጠቃላይ ጥያቄ መልስ በመስጠት ላይ ነበር።

“ባጠቃላይ ጥንቀት የሚለው ያማርኛ ቃል ለብዙ ነገር ስለምንጠቀምበት የሚወክለውን ትክክለኛ የሰሜት ስቃይና ህመም ለመለየት እዲጋች ነው። ለድብርትም፣ ለአእምሮ መታወክም፣ እንዲሁም ለሌሎች ድብብብስ ሰሜቶች ሁሉ ጥንቀት የሚለውን ቃል ስለምንጠቀምበት እሱን ትንሽ ግልጽ ማድረግ ያስፈልጋል። ዛሬ ከምናወራው ሃሳብ አንጻር ጥንቀት የምንለው ውጥረት ያየለበት በጊዜው በእውነት አለም ከተፈጠረ ከስተት ጋር ቀጥተኛ ዝምድና የሌለው ወይም ከእውነታው ጋር ያልተመጣጠነና የተጋነነ የፍርሃት ሰሜትን ነው።

“ፍርሃት በምንልበት ጊዜ ግን በየዕለቱ ኑሮ እችን ላሉ በእውነት አለም አስፈሪ ሆኑ ሁኔታዎችና አጋጣሚዎች የምናሳየው ሰሜት ስለሆነ ብዙ አሻሚ ላይሆን ይችላል። ለምሳሌ ብቻሽን ሆነሽ እውሬ ቢመጣብሽ፣ ፎቅ ላይ ሆነሽ እሳት ቢነሳ፣ የታጠቁ ሌቦች ባላሰብሽው ሰእት ድንገት ቢያገቱሽ ... ይሄ የሚፈጥረው የፍርሃት ሰሜት የጤና እንጂ የበሽታ ሊባል አይችልም።

“ነገር ግን አንድ ሰው ባለፈ ጊዜ ውስጥ ያጋጠመው አስቃቂና አስፈሪ ሁኔታ ልክ ዛሬ እንደሆነ በፍርሃት ጠፍሮ ሲይዘው ... ወይም ... ገና ለገና ወደፊት ይደርስብናል አልያም ይሆናል ብሎ ውስጡ በሚፈጠረው ስጋት ከልክ ባለፈ ፍርሃት ሕይወቱ ቢመሰቃተል ህመም ሊሆን ይችላል።

“እ ም...ም ... ወይም ደግሞ ለምሳሌ እንደ ሸረረትና የመሳሰሉ ሌሎች በአብዛኛው ሰዎች ከምንም የማይቀጥሯቸው ገና አደጋ የማይፈጥሩ ነገሮችን፣ ማየቱም ሆነ በአካባቢው መኖራቸውን በማሰብ ብቻ ከቁጥጥር ውጭ በሆነ ፍርሃት ሲርበደበድ ... ‘እንዛይቲ’ ብለን በምንጠራቸው የተለያዩ ከፍተኛ የጥንቀትና የመረበሽ ሰሜት ያዘሉ የአእምሮ ህመም አይነቶች እየተሰቃዩ ሊሆን ይችላል።

“ሁሉንም በይምሳሳው የጥንቀት ህመም ወይም ‘እንዛይቲ’ ብንላቸውም የተለያዩ ህመሞችን በሰሩ አቅፎ የያዘ ጥቅል የህመም አይነት ነው” ብሎ መለሰ።

ምስጢር አፋን ጠመም አድርጋ፡ “ኧረ ... ኧረ ... ሰው፡ፍው ካሚሪካ ነው ከገንደር የመጣው? አማርኛው እንዴት አረፍ ነው ባከሽ። ደግሞ ዘናጭ ቢጤ ነገር ይመስላል። እኔ እኮ በጣም ትልቅ ሰው መስሎኝ ነበር” አለች።

“እኔም ባለፈው ሳምንት ካየሁት በኋላ ቀልቤ በጣም ነው የወደደው” አሉና የሚቀጥለውን ጥያቄ ለመስማት ዝም አሉ።

ጋዜጠኛዋ ጥያቄዋን ቀጠለች። “እሺ ዶክተር ነገሩን እንዳልከው ለጊዜው የጥንቀት ወይም የፍርሃት ህመም እንበለው። አይነቱም መንስኤውም ብዙ ነው ብለሽናል። እኛ አገር ደግሞ እነዚህ ህመሞች ገና ህመም እንደሆኑ እንኳ ገልጽ የሆነ ስም ተሰጥቷቸው እውነትናንም ያገኙ አይመስሉም። ለምሳሌ ብዙ ሰው ቀድሞ እንዳልከው ሸረረት፣ አይጥ፣ ድልድይ፣ ጨለማ ምን ልበልህ ብዙ ነገር ይፈራል ... ለምሳሌ እኔ አንድ ጓደኛ አለኝ ፍየል በጣም ነው የሚፈራው ... የፍየል ፎቅ እንኳ ሲያይ ይቀፈጥል። ይሄንንስ የአእምሮ ህመም ነው ልንል እንችላለን ማለት ነው። መፍትሔስ አለው?” ስትለው።

“እኛን ህመም ሊሆን ይችላል። እንደ ነገር የእኛምሪ ህመም ሊባል የሚችለው፣ የተፈጠረው የሰሜትና የአስተሳሰብ ስቃይ ከፍተኛ ሆኖ የተለመደውን ስለታዩ የገንኙነት፣ የሰራና ማህበራዊ ህይወትን ሲያሳባ ብቻ ነው። ስለዚህ እንዲህ ጥቃትን የሚመስሉ ፍርሃቶችም የእንደን ሰው ህይወት በመቆጣጠር ከባድ በሽታ ሊሆኑ ይችላሉ።”

“በጣም የሚገርምሽ ህልት የጥንቀታዊ ፍርሃት ህመሞች (እንዳይቲ) ውስጥ ብዙ ሰዎችን በማስቃየት ከፍተኛውን ቁጥር የሚያዘው የዚህ ዓይነቱ ችግር ነው። በህዝምናው ‘ፎቢያ’ እንለጥለን። በጥናት በተለያዩ የምክር ዘዴዎች፣ በተወሰነ መጠን ደገፍ በመድሃኒት የህዝምና መፍትሄ ሊኖረው ይችላል። በርግጥ አውን ካለን ስለትና ከፕሮግራሙ ይዘት እንደር ሁሉንም ለመዘርዘር ያዳገታል” ሲል፣ ጋዜጠኛዋ ቀበል አድርጋ፡

“የሩ ዶክተር ... ያው እንዳልነው ከጊዜም እንደ ገርገር ውስጥ ለመግባት አስቸጋሪ ነው በርግጥ። ገን በተለይ ዛሬ ትንሽ ገለጥለጥ አድርገን እንደንወያይ የምፈልገው የጥንቀታዊ ፍርሃት ህመም ዓይነት አልፎ ምናልባትም ባገራችን በጣም በከፍተኛ ደረጃ ብዙ ሰው የሚሰቃይበት ጉዳይ ሊሆን ቢችልም ገና ህመምንቱ እንኳ በቅጥ መታውቁንም እጠራጠራለሁ። በናንተ የህዝምና ዊንጽ ፖስት ትራውማቲክ ስትረስ ዲስኦርደር’ የሚባለውን ማለቲ ነው። በአማርኛ ለመተርጎም ያስቸግራል ... ምን እንበለው?” አላችና የያዘችውን መረተት ከራት ለራቷ ያለው ጠረጴዛ ላይ አስቀመጠች።

“እ... ም... ም... ያው እንዳልሽው በቀጥታ ወደ አማርኛ መተርጎሙ ከባድ ነው። ሃሳቡ ገንሰው ከደረሰበት ከባድ የሆነ አስቃላቂ እድገት ወይም ከስተት በመከተል የሚፈጠር በጥንቀታ የተሞላ የፍርሃት ህመም ነው። ይሄ አስቃላቂ ከስተት በህመምተኛው ላይ የደረሰ ወይም ህመምተኛው በቀጥታ ባይኑ ያየውና የተሳተፈበት ከፍተኛ እድገት ወይም ጉዳት ሊሆን ይችላል። ወይም ደግሞ የትርብሽ የሆነ ሰው ያለፈበት አስቃላቂ ነገርም ሊሆን ይችላል።”

“ለምሳሌ አንዲት ሴት ተገዳ ብትደፈር ወይም ሌላ ሴት ስትደፈር ብታይ ... እም ... ም ወይም በጦር ሚዳ ላይ በሚደርሱ አስቃላቂ ገድያዎች ላይ የተሳተፉ ወይም የቅርብ አጋሮቻቸው በሚዘገን ሁኔታ ሲገደሉና ስቃይ ሲደርስባቸው ማየት ሊሆን ይችላል። ሌላው ሕፃናትና አዳጊዎች ላይ የሚደርስ የአካል፣ የወሲብና የሰሜት ጥቃቶች በብዛት የሚታዩ መንስኤዎች ናቸው።”

“እነዚህ ሁሉ እንገዳህ ወዲያው ከሚፈጥሩት ሚናና ስቃይ በተጨማሪ በእኛምሪችን የትዝታ ማህደር ውስጥ ለመፋትና ፈጽሞ ለማጥፋት በማይቻል ሁኔታ ይመዘገባሉ። ከጊዜ በኋላ በተለያዩ ምክንያት አእምሮሽ እነዚህን ያሰፋ ከስተቶች ለተወሰነ ጊዜ ቀልፎ ያሸገበት ካዝና ላልቶ ሲከፈት ትዝታዎቹ እየሾላኩ ይወጡና እንደ አዲስ ከስተት መሆን ይጀምራሉ። ጥንቅላትሽ ልክ እንደ ካሴት እየደጋገመ ሲያሳውቃቸው የሚፈጠረው ስቃይ እንዳንድ ጊዜ ነገሩ በተፈጸመበት ጊዜ ከሆነው

የዘፋ ሊሆን ይችላል ። በኒ ገምት በሀገራችንም በጣም በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ሕፃናትና እጥፊ ሰዎች በዚህ ስቃይ ውስጥ ማንም ሳያውቅላቸው የሚኖሩ ይመስለኛል። ብሎ ፈቱ ካለው ውሃ ገንጧት እለ ። ምስጢርና እናቷ ጸጥ ብለው ማሳመጥ ተያይዘዋል። ከፊታቸው የተረበውን ራትም ልብ ያሉት አይመስልም።

“ወደ ተጨማሪ ዝርዝር ከመግባታችን በፊት ይከተረ ለምሳሌ የዚህ እይነት ችግር ያለበት ሰው ምን እይነት ምልክቶች ሊታዩበት እንደሚችሉ ብታብራራልን ብላ፤ የተቀመጠችበት ሶፋ ላይ ለመመቻቸት ሞከረች ጋዜጠኛዋ።

“እንገዲህ ያው ከሰው ሰው ቢለያይም አጠቃላይ የሆኑ ምልክቶች አሉ። በተለይ ሕፃናት ላይ ምልክቶች ለየት ሊሉ ይችላሉ። በወንድና በሴት መካከልም መጠነኛ ልዩነት ሊኖር ይችላል። እንደ ጉዳቱ ልክ፤ እንደ የሰጠ የሰብእና አጠቃቀርና ነገሮችን የመጽጽም ችሎታ ምልክቱ መለያየቱ አይቀርም። በአጠቃላይ ገን ሁል ጊዜ በአደጋ ቀጠና ውስጥ እንደሚኖር ሰው በሰጋት መሞላት፤ ከፍ ያለ ድምጽና ጨካኝ ሲሰሙ መደንበርና ድንጉጥ መሆን፤ ሌሊት በእንቅልፍ ትዝቸትና ቀንም በንቃት ስለት ላይ የደረሰባቸውን ወይም የችግሩ መንስኤ የሆነውን ሰቃይ ደጋግሞ ደጋግሞ በዓይነ ህሊና ማየትና ልክ አሁን እንደሆነ ያህል መስቃየት፤ በዚህም የተነሳ በተላሉ ብስጩና ሆደ ቡቡ መሆንንም ያጠቃልላል።

“በተጨማሪም ሌሎችን ማመንና ዘና ብሎ መኖር አለመቻል፤ እንደገናም በተለያዩ ሱሶች በመጠመድ ስቃይን የመሸፈን ዝንባሌ ይታያል። የደረሰውን ሰቃይ ሊያስታውሱ ከሚችሉ ሰዎችና ሁኔታዎች መሸሸና እንደገናም ከፍተኛ የሆነ የሰሜን መዋሽቶችና ብሎም ከባድ ድባቱ ውስጥ መግባትም በብዛት ይታያል። ብቸኝነትና ከሰው አለመግባባት፤ እንቅልፍ ማጣት፤ ጸጸትና በማይገባ ደረጃ ራስን መውቀስም አለ። ገን እንዳልኩሽ ነገሩ ከሰው ሰው ይለያያል፤ ደግሞም ሁሉም ምልክት ሁሉም ሰው ላይ ላይታይ ይችላል” ብሎ፤ ራሱን እያነቃነቀ እጁን እጣምሮ ወደ ጸላ ደገፍ ብሎ ተቀመጠና ዝም አለ።

“ጥሩ ... በጣም ግልጽ ነው ይከተረ። ግን ቅድም እንዳልዘው ችግሩ እዚህ አገራችን ውስጥም ትንሽ የሚባል አይመስለኝም። በሀገራችን ላለው ችግር እንደ መንስኤ ብለን የምንዘረዝራቸው ዋነኛ ነገሮች ይኖራሉ? ይህን ያህል ችግሩ ብዙ ከሆነስ ለምንድነው ችግሩ ያደባባይ ሚስጥር ሆኖ እያለ ሰው ሁሉ በየቤቱ የሚሰቃየው ትላለህ?” አለችና ማስታወሻዋ ላይ የሆነ ነገር ሚር ሚር አድርጋ ቀና አለች።

“መንስኤው ብዙ ነው። ለምሳሌ ከአብዮቱ በጸላ በተቀሰቀሰው ከፍተኛ የሆነ የፖለቲካና የርእዮተ አለም ግጭት ቀይና ነጭ ሽብር ውስጥ ብዙ አስታቂ ገድያ ባደባባይ ተፈጽሟል። በየእስር ቤቱ የተፈጸሙት ግርፋትና ሲነገሩ የማይችሉ ስቃዮችና የሰብአዊ ክብር መደፈር ሰቃይ ሁሉ ባብዛኛው ላይታክም በየሰጠ ልቦና ታፍኖና በየቤቱ ታሽጎ ተርቷል። ሕፃናት በጠራራ ጸሃይ የወደቁ ፈሳሾችንና ሊጥቱ የሚያጣጥሩ ወጣቶችን አይተጥል። እናቶች የልጆቻቸውን ፈሳ በገሽገሽ ገንብተዋል።

“በልፋት አርባ አመታት ብቻ የእርስ በርስና ከገረቤት አገሮች ጋር የተደረጉ ጦርነቶች የፈጠሩት ጥፋት፤ የህይወትና የእካል ጉዳት ሁሉ ምንም ቃል ሊገልጸው አይችልም። ይህ ደግሞ ምንም ንድነት ህክምና ያላገኘ የሰሜን ጠባባ ብቻ ሳይሆን ያላጠገጉት ተሰሎች ዘራም በየቤቱና በሰዎች አእምሮ ውስጥ የማይታመን በቃይን እያሳሩ እንዲኖሩ አድርጓል። በድርቅና በሌሎች ተፈጥሮአዊ አደጋ ስበብ በደረሰባቸው መፈናቀልና መከራም በዚህ ህመም የሚሰቃዩ ብዙ ሰዎች አሉ።”

“ሌላው ብዙ ጊዜ እትኩሮት የማይሰጠው ... ለምሳሌ በቤት ሰራተኞች ላይ በየተኑ የሚደርሰው የወሲብና የእካል ጥቃት ነው። በህጻናት ላይ በቤተሰብና በገረቤት ባሉ አዋቂዎች የሚደረገው ወሲባዊም ሆነ አካላዊ ጥቃትና መደፈር ያልተገረ ሥንሰብዓዊ እዳ ነው። ሌላው ቀርቶ ተጋብተው በሚኖሩ ሴቶች ላይ በባሉቻቸው የሚደርሱ አካላዊ ጥቃቶችና እሰገድዶ መድፈሮች ሁሉ ቀላል እንዳይመስሉሽ። ባህላችን ብዙ ነገሮችን ከድኖ እንዳላየ የሚያልፍና ድብቅ ስለሆነ ይሄ ነው የማይባል ቁስል በየቤቱ እያመረቀዘ ይኖራል።”

የዙና እቃውን አቀራርባ መጣ ገባ ስትል የነበረችው ልጅ ስትፈራ ስትቸር “ትዩ ቡናው ይፈላ ወይስ እስከትሠርሱ ...” አለች፤ እጇን አፏ ላይ አድርጋ።

“አይ ትንሽ ይቀየን ... አንዴ ይህቺን እንዲርስና ይደርሳል...” አሏት፤ አያላቸውና ግማሽ ልባቸው ቴሺው ላይ እንደ ተሰካ። የዶክተሩ ቃል ምልልስ እንደቀጠለ ነበር።

“እኛ ... አንዳንዴ የድብትነት ባህላችንን ከምን ጋር ይመሳሰልብኛል መሰለሽ? ... አስቢው ከደጅ የሚታዩትን በረንዳችንና አጥራችንን እንዴት እንደምናሳምር። ደግሞ የበለጠ የሚጠትሙንና የምንጠቀምባቸውን ኩሽናዎቻችንና የሽንት ቤቶቻችን ደግሞ በየቤቱ፤ በየመስሪያ ቤቱና ሆቴሉ ምን እንደሚመስሉ እስኪ አስቢያቸው። አንዳንዴ እንኳን ለማየትና ለመጠቀም ቀርቶ ለማለብም ይዘገንናሉ። ይሄ ደግሞ ለብዙዎቻችን እንገዳገር አይመስለንም። ልክ እንደዚህ ወደ ሰዉ የውስጥ ሕይወትና ያለፈ ታሪክ ስትገቢም ‘ገመና መደበት’ በሚለው የአስተሳሰብ ሦስ ብዙ ሰቆቃና የሰሜን በቃይ ትገታዎች ምስጢር ሆነውና ተቀብረው እንደታፈኑ ይኖራሉ። ውሳኔውን ስታዩው ብዙ ሰው ሳቂታና ደስተኛ ቢመስልም” አለ። በተመሰገሙ ስትሰማው የነበረችው ጋዜጠኛ ሌሎች ጥያቄዎችንም አከታትላ ጠየቀችው። “ምስጢርና እናጅም በእኛ ቢያዳምጡ ቀዩ።”

“ግሊዬ የሚለው ሁሉ ኮ ልክ ነው። ገን ደግሞ በቃ ምን ያደርጋል ችግሩ ተራራ መፍትሄው ገን ጠጠር ነው። ማንው ይህን ሁሉ ጉድ ከየቤቱ ለትም እያወጣ የሚያዘመው። ሆኖታልስ ልሂድ ቢባል የት ነው የሚዚደው? አይ ቴንክ እሱን ማየትሽ ሃሩ ይመስለኛል” ብላ፤ ተንጠራርታ ተነሳች። “ገበታወቂያዎች እስኪታዩ ልጆቻን ጠርታ ወጦቼንና ቡናውን እንደገና አመቀው እንዲያመጡት ነገረቻቸው። ከግብታወቂያው በግስበተልም፤ ስለ ችግሮቹ መፍትሔዎችና ያሉትን የህክምና

አማራጮች በተመለከተ ሃሳብ ሠጥቶ፤ በሌላ ጊዜ ተመልሶ በተያያዥ ችግሮች ላይ ውይይቱን ለመቀጠል ቃል ገብቶላት ፕሮግራሙ ተጠናቀቀ ።

እራት እየበሉም በጉዳዩ ሲጨዋወቱ ቅዩ ። ቡናው እልቅ ሲነሳ ስልክ ሲመጣባት ጉንጫቸውን ሳም አድርጋቸው ወደ መኝታ ቤቷ ሄደች ። እናቷ ግን በተቀመጡበት በአሳብ ጭልጥ ብለው ሄዱ ። እንዴ በራሳቸው የሀይወት ምህዋር ሲሆኑ፤ ደገፍ ስለ ምስጢር ሲጨነቁና ሲብስሱ ፤ ከዛም ስለሚች ባላቸው በትግታ ሰረገላ ተጥነው ሲማስኑ ቀዩ ። ድካሙና እንቅልፉ ሲጫጫናቸው፤ እንደ ምንም ከሶፋው ላይ ተነሱና ለብቻው የሚጮኸውን ቲሺ አጥፍተው ወደ መኝታቸው ሄደው ጋደም አሉ ። አብዛኛው ሌሊት እንቅልፍ አልባና ትዠት የሞላበት ሆኖ ሲባኝና ሲያሸልቡ ነበር የተገባደደው፤ እንዳይተር ያህል ወደ ማነጋገያው ላይ ድብን ያለ እንቅልፍ ወሰዳቸው ።

7

ወይዘሮ አደን ጠዋት ላይ ምስጢር ስትቀስቅሳቸው፡ ሰውነታቸው ከብት ሲሄድበት እንደሞላ ማሳ ተደቅድቅ፡ ድቅቅ ብለው ካልጋቸው በግድ ወጡ። ትንሽ ቀለል ቢለኝ ብለው ቁርስ ቢጠኑ ከአንድ ሰኢ ጥቁር ቡና ጋር አፋቸው አደረጉ። እሷ ግን ለምዶባት ተኑ ሞት ካላለ ምንም ነገር ወዳፏ እይገባላትም። ብቻ ተዝቀዛውሃ ውስጥ ሎሚ ጨምታ በባዶ ሆኗ መጠጣት የሁሉ ጊዜም ልማዷ ነው። ከሰፈራቸው እስከ ጳውሎስ ሆስፒታል ድረስ የጧት መንገዱ ብዙ ውጣ ውረድ ስላለው፡ ላለማርፈድ በጊዜ ወጡ። መንገዱ ከፍት ስለ ነበረ ሁለት ሰአት ተኩል ላይ ደረሱ። መኪናቸውን ሲያቀሙ ካፈው አካባቢ ሲጠብቃቸው የነበረው ሲራክ ምስጢርን ከሩት አይቶ ወደ እነርሱ መጣ።

ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ፡ “በጣም ነው የምናመስግነው ... በጠዋት አደከምንህ አይደል?”

“ምን መንገዱ እኮ ደህና ነው ስትደው አቁም ያውልሻል፤ ይዘጋጋል ብለሽ ስትፈረ ደገሞ ባዶ ይሆናል ...” አለ።

ፈገገ እንዳለች ወደ እናቷ ዞር ብላ፡ “ማሚዬ ዶክተር ሲራክ ይባላል። ከዶክተር ሌላው ጋር ተጠሮ ያስያዘልሽ እሱ ነው። የአእምሮ ህክምና ስፒሻሊስት ለመሆን እያጠና ነው። ዘንድሮ ነው አይደል የምትጨርሰው ዶክተር?”

“ልክ ነው፤ እግዚር ካለ ዘንድሮ ያልቃል” አለ፤ ካንገቱ ሰበር ብሎ እናቷን በሁለት እጁ እየጨበጠ።

“በጣም ነው የማመስግነው ዶክተር። መቼም ጥሩ ሰው አይጥሩ። እንተም እዘሁ ሆስፒታል ነው የምትወራው እንዴ ታዲያ?” አለ፤ አይናቸውን ከርሱ ላይ ሳይነትሉ እንደ ማጥናት ዓይነት እየታኙት።

“እኔ እሱ በዚህ ወር አማኑኤል ነው ያለው። ላንቺ ብሎ ነው ከዶክተር ሌላው ጋር ሊያገናኝ እዚህ ድረስ መጥቶ የጠበቀን” አለች፤ ፈጠን ብላ፤ ሙሉ ውስታዬ እንዲታወቅለት ይመስል።

“ውይ በጥትኩት የኔ ጌታ። እዩ ከሥራህ እስተጓጉልንሃ። በጣም ነው የማመስገነው” አሉ፤ የምርምር ነገሩ ከብደኋቸው።

“አረ ምንም እይደለም። እደርሳለሁ፤ ዛሬ ብዙም ከባድ ነገር የለኝም። ወደ ወደ ካፈው ጋ ሄደን ሻይ እየጠጣን ብንጠብቅ ይሸላል መሰለኝ። ዶክተር ሌላው የጠየቀ ስብስባውን ጨርሶ የሚወጣው ሦስት ሰአት እካባቢ ስለሆነ ብዬ ነው” አለ። ተከታትለው ከሆፒታሉ የጉን መግቢያ እንጻር ከፊት ለፊት ከመንገዱ ዳር ወዳለችው ካፈ አመሩ።

ነጭ የለበሱ ሃኪሞችና ነርሶች ቤቷን ሞልተዋታል። ሁሉም በየፈናቸው እያውካቡ በሻይ ቡናው ዙሪያ ተጠምደው ገቢና ወጪውን ልብ የሚልም የለም። በረንዳው ላይ ያልተያዘ ወንበር እገኛና ተቀመጡ። እስተናጋጇን ደጋግሞ ምልክት ቢያሳያትም ችላ ያለችው ስለመሰለው በስጢት ብሎ አጨብጥቦ ጠራት። የሰበሰበችውን ስነዎችና ሰዎች እንደ ያዘች ፈንጠር ብላ ስትቀም ተጣ ብሎ

“ቀይ ሁሉ መለመን አለባችሁ ማለት ነው? እስኪ ፈጠን ብለሽ ሦስት ማኪያቶ ... ፕሮግራም ... አሠራርን” ብሎ ከመጨረሱ ፊቷን እዙራ ልትሄድ ስትል “እንዴ ... ምንድነው ነገሩ ዛሬ? ምን ያንቀላቅልኛል ... ምን ዓይነቷ ...” አለና፤ ሌላ ያለበውን ጥጥ አደረገው።

ፊት ብላ የቀመችው እስተናጋጇ ደንታም እንዳልሰጣት፤ “በቃ ... አጠቃላይ አይደል? ...” አለችና ትከሻዋን ከፍ ዝቅ አደረገች።

“እንዲያውም ተዩው ... ተዩው በቃ ሂጂ። ይቅርታ ስትከፍለረለፍብኝ እኮ ምን እንደምትፈልጉም ሳልጠይቃችሁ። ምን ይምጣላችሁ?” አለ፤ በልጅቷ ሁኔታ በስጢት ብሎ። ሁለቱም ማኪያቸው እንዲሆንላቸው ሲሰማሙ፤ በንዴት ፈንጠር ብሎ ተነሳና ዝም ብሎ አልፏት ወደ ውስጥ ገብቶ ተመለሰ።

“እንጂት አድብን ብቻ እኮ ነው የተሰበሰበው። ከየት እንደሚለቃትላችኋል አላውቅም። ትንሽ ከተሻለ ብዬ፤ ውስጥ ራሴ ለባሬስታው ነገራው መጣሁ። ያሙኛል ነው እንገዲህ፤ የዚህ ቤት ማኪያቶ እንደ ካልዲስና ቶሞካ አይሆንም” አለ፤ ወደ ወንበሩ ተመልሶ ተቀመጠና ሳት ለማለት እየሞከረ።

“ሻያቸው ገን ጥሩ ነው መሰለኝ ...” አለች፤ ምስጢር የቡናው መራራ ጣለች ትዝ እያላት።

እንዴ እካባቢውን እንዴ ሲራከን ሲያጠቅ የነበሩት የምስጢር እናት፤ “እኔ እንገዲህ ቤት ያፈራውን ነው። አትቸገር፤ ችግር የለም” አሉ። የሰበሰው ጥቂር ቡኒ ሙሉ ልብስ ከፈዛዛ ብርቱካንማ ሽሚዙ ጋር ጠይም መልኩን ፈካ አድርጎታል። የሲራክ ትልቅ ወጪው ተባቸረ።

ልጅን ቁመኛ በግማሽ ይተንሳል የሚል አባባል አለው። በረጅም ቀጥሎ ቁመቱ ላይ ሁልጊዜም ጢሙን ሙልጭ አድርጎ ተላጭቶ ጸጉሩን አገፍሮ ዘንከት ዘንከት ሲል ገና የኮሌጅ ተማሪ ይመስላል። ለደረሰበት የትምህርት ደረጃ ልጅ እገር መስሎ ታያቸው። ሁሉም ቀልባቸው የወደደውን ሰው ሲያዩ ልልጃቸው ማሰብ መስለላቸው አይቀርም። በወራ በወራ ስለ ይከተር ሌላው ሊንተርሺው እንሰተው ሲሠራው ቀዩና ሲራዘም ስለርሱ ስለሚያውቀው እንዳንድንገሮች እድንቅ ነገራቸው።

ብዙም ሳይቀይ የጠዋት በብስባቸውን ጨርሰው ይከተር ሌላው ከሌሎች ሁለት ሳይካትራባቸው ጋር ወይ ካፈው ሲገባ ከሲራዘ ጋር ተያዩ። አብረው ያሉትን ሃኪሞች ይትርታ ጠይቀ ሰላም ሊላቸው ወደ እነርሱ ጠርጴዛ መጣ። ምስጢርና እናቷም ደንገጥ ብለው ብድግ ብድግ ሲሉ፡ “እኛም ሽረ አይገባም። ተቀመጡ... ተቀመጡ። ይህን አይራቸው? ይከተር ሲራዘ፤ እነሱ ናቸው ዘመዶችህ?” ብሎ በሙሉ ፈገገታ አንዴ እርሱን አንዴ እነርሱን እያየ እጁን ለሰላም ታዘረጋ።

“አዎን እነሱ ናቸው። እላቸው እናቷ ናቸው። እሷ ናት እዚህ እኛ ጋ ለፕራዘቲክም ባለፈው መጥታ ነበር ያልኩህ። የካውንስሊንግ ሳይኮሎጂ ማስተርስ ተማሪ ናት” ብሎ፤ የቻለውን ያህል የማስተዋወት ሥራውን ለመሥራት ሞክረ። የምስጢርና እናት ሰላም ካለ በኋላ እሷን ሰላም ሊል እጁን ዘረጋ። “ሚስጥር” ስትለው ስሟን እንደነገረችው የተረዳው ተለይቷቸው ከሄዱ በኋላ ነበር።

ሌላው ከካፈው ሲወጣ ሊመጡ እንደሚችሉ ለሲራዘ በምልክት ስለ ነገረው ተከታትለው ወደ ከሊኒኩ አቀኑ። ካርድ እስኪያወጡ እንዲጠብቁ እናቷን ከቢሮው ፈት ለፈት ካለ አገዳሚ ወንበር ላይ ትተዋቸው ምስጢርና ሲራዘ ወደ ካርድ ከፍል ሂዱ። የከሊኒኩ ኮሪዶር ቀስ ቀስ እያለ በሰው መጨናነቅ ጀምሯል። በየቢሮው በራፍ ላይ የተኮለኮሉ ህመምተኞች፤ የቀጠሮ ከፍሎችን በራፍ ያጨናነቁ ተመዝጋቢዎችና የከሊኒኩ ሰራተኞች ሁሉም በየራሱ ጉዳይ ተጠምዷል።

ሌላው እንደ ለመደው ከሲስተር ዘቢባ ጋር ትንሽ ተጨዋውቶ ከነርዶቹ ቢሮ ሲወጣ የምስጢርና እናት በወረፋ መጠበቂያ አገዳሚ ወንበር ላይ ተቀምጠው እየኖሩ፤ “ብቻዎትን ትተዎት የት ጠፋ?” አለ፤ ከአጠገባቸው ቀም ብሎ።

ተርበትብተው ከተቀመጡበት ብድግ እንደ ማለት ብለው፤ “ካርድ ሊያወጡ መሰለኝ፤ እሁን ነው የሂዱት ይከተርዩ” አሉ፤ ውጪ ውጪውን እያዩ።

“ታዲያ እነርሱ እስኪመጡ ለምን እኔ ቢሮ ገብተን እየተሳወትን አንጠብቃቸውም? እንደሱ ይሻላል መሰለኝ” ብሎ፤ ቢሮውን ከፍቶ ቀድሞ ገባና ወንበሮቹን አስተካከሉ እንዲቀመጡ ከፊት ለፊት ያለውን ወንበር ጠቅማቸው። ከጠረጴዛው ጀርባ ባለው ተሽከርካሪ ወንበር ላይ ተቀምጦ የተበታተኑ ወረቀቶችን እያስተካከለ፤ “ይትርታ፤ በምዎን ማን ነበር ያሉኝ? ትድም እኮ ገርገር ሆኖ በደንብም አልሰማሁምትም” አለ፤ ተና ብሎ ፈታቸውን በጥልቀት እየታኘ።

"እዚ ዶክተር እናንተማ የሰንቱን ሰው ስም ይዛችሁ ትችሉታላችሁ። እኔን እባላለሁ። በጣም ነው የማመልከው መቼም ዶክተር ሊያዩኝ ፈቃደኛ ስለሆነ። እውታላሁ ስራ በጣም እንደሚበዛብም" አሉ። እጃቸውን እያፍተሉት።

"እረ ደስታዬ ነው። ምንም አይደል፤ ደግሞ እንተ ይበሉኝ። እንቅጥ አይገባም" አሉ። በደማቱ ፈገገ ብሎ።

"ያው ዶክተርንና ቂስን እንቱ ማለት የተለመደ ሆኖ ነው። እሼ፤ እንተ በደኝ ካልዘ። ሰሞኑን በቲሉቪዥን የነበረህን ቃለ መጠይቅ ሁሉ ተከታትያለሁ። መቼም ቃል የለኝም፤ በጣም እስተማሪ ነበር። በጣም ጥሩ ነው። ለብዙ ሰው የሚጠቅም ነገር ነው። አሉኝ ብዙ እንዳያውሩ ለመቆጠብ ይመስል ከገናቸው ያለው ወንበር ላይ ያስተመጡትን ቀይ በርሳ እንስተው ታቀፉና ላይታወቃቸው ጭምድድ አድርገው ያዙት።

"እህ እውነት፤ ተከታትለውት ነበር? እንዴት ነው... አሳቡ ግን ግልጽ ነበር፤ እንደነዚህ የሕክምናና የሥነ ልቦናን ጉዳይ ባማርኛ ማብራራት በጣም ይከብዳል" አሉ። ፊቱ የበለጠ በርቶ።

"እረ በጣም ግልጽ ነው። እንዲያውም ልጄ ካለሚረከ ነው ከገንደር የመጣው ብላ ስትቀልድቡህ ነበር፤ ባማርኛህ እየተደነቀች" አሉ። ፈገገታቸውን እስተደመድና እነጋገራቸው መዳራር እንዳይሆንባቸው በመፍራት ሰቀቅ እያሉ። ለቀት ብሎ በደማቱ ላተና

"አ...ይ የገንደራ ያህል አማርኛ ማውራት ከቻልኩማ፤ ገበዝ ሆኛለሁ ግለት ነው። እርሷ ብቻ ናት ወይስ ሌሎችም ልጆች አለዎት?"

"እዚ እሷው ናት። እንዴት ዓይነት የተባረከች ልጅ መሰለችህ። ለሰው አሳኝ፤ በዛ ላይ ለማርት የሆነች ልጅ ናት። ይሄው አባቷ ከሞተ አሁን ሰባት እመቱ ሊሆን ነው። እሷው ናት ቢዝነሱን ሁሉ ቀጥ አድርጋ የምታስተዳድረው። በዛ ላይ ትምህርቷን ጥሩ ይዛለች። እንደ እናንተው ለመሆን ነበር ምኞቷ፤ ማስትራቷን በማማከር ከሰርሰት ዚሎ አሁን ሰኔ ላይ ትጨርሳለች። ከተባረከ እንደ ልጅም መድሃኒት ነው" አሉ። ፈቃቸው ባንዴ እየፈላ።

"ልዩ ነው። የተባረከ ልጅ እንድም ቢሆን በምንም አይልከ፤ እድለኛ ነፃት አለና ጉሮሮውን ጠረግ ጠረግ አድርጎ "በጣም አዝናለሁ ለሰ ባለቤትም። ብዙ ታመኑ ነበር?"

"አዎን፤ ለረጅም ጊዜ ታሞ ነበር፤ ከሁለት እመት በላይ ካልጋም ሳይወርድ ብቻ ስቃይ ውስጥ ነበር። ጥቂቱ ከጥቅም ውጪ ሆኗል ነበር ያሉት ሐኪሞች። ታሪኩ ረጅም ነው። እንዴት ያለ ገበዝ የቢዝነስ ሰው ነበር መሰለህ" ሲሉ፤ እንዲቀጥሉ በማድረግ አይነት ጭንቅላቱን እየነቀነቀ ዝም አለ።

"እኛ የመጨረሻው የኢትዮጵያና የኢርትራ ጦርነት እስኪቀሰቀስ እስመራ ነበር የምንኖረው። ታውቅ እንዴት እንጂ ያኔ እዚህም እካም ያሉ ብዙ ሰዎች ንብረታቸው መና ሆኖ ቀርቶ ነበር። እኛ ደግሞ ምጽጥና እስመራ ላይ ብዙ ንብረት ነበረን። ሁሉም

ቀልጦ መና ቀረ። እሱም በዛ ብስጥት መጠጣት ሆነ ሥራው። ለነገሩ ባይልለት ነው እንጂ ገንዘብስ አልነበረም ችግሩ። እዚህም የተሳካ ቢገነባ ነበረው። ገን በታ ልቡም ነፍሱም እዛ የነበረው ሥራው ሳይ ስለነበረ፤ ነገሩ ሲበለሻሸበት ህልሙም አብሮ ሞተ መሰለኝ። እያደረ ብስጥቱም መጠጡም ተጨምሮ ገቡቱ በጣም ተገዳ። በኋላማ ሆዱ ውሃ እያጠራተመ መንቀሳቀሱም አቃተው። ካልጋም ሳይመርድ ነው በባው የቀረው። አሉ፤ ቀስ በቀስ የሃዘን ድባብ ሲያጠላበት የነበረው ፈቃቸው በእንባ እየረጠበ።

ከፊት ለፊቱ ያለውን ናፒኪን ሲያስጠጋላቸው፤ “አረ እዚህ ቦርሳዬ ውስጥ ሳይኖረኝ አይቀርም። ይሳርታ፤ እንገዲህ ገና ከመጣቱ አንተንም አስቸገርኩህ” አሉ፤ እንባቸውን ከበርሳቸው ባወጡት ነጭ መሃረብ ጠረግ ጠረግ እያደረጉ።

“አረ በፍጹም አይጨነቁ። አዝናለሁ ...” ብለው፤ ሰሚታቸው ተረጋግቶ ለመመለስ እስኪዘጋጁ ትንሽ ዝም ብሎ ቀየና ‘አስመራ ብዙ ኖራችሁ ነበር?’ አለ ረጋ ባለ ድምጽ።

“እኔ ያስመራ ልጅ ነኝ። ከሱ ጋራም የተገናኘው ደርግ ከመውደቁ እስረ እመት በፊት እባው ነበር። በሙያዬ አካውንታት ስለ ነበርኩ እንዳንድ ሥራ እሠራለት ነበር። ያው መቼም የራጣሪ ፈቃድ ከማን እንደሚያጣምርህ አታውቀውም። ሚሰጥርዬም እባው ነው የተወለደችው። ደርግ ሲመድቅ የነበረው ገርግርና ችግር መቼም ካትም በላይ ነበር። ብዙ ሰው ተበተነ፤ ስንቱ ተፈናቀለ መሰለህ።

“ባለቤቱ ገን በታ ከስምቼ ጋር በጣም ይገባባ ስለነበር ምንም አልተቸገርንም። ደርግ ሳይመድቅ በፊትም በገንዘብ ይደገፋቸው ስለ ነበር፤ በነጻነት ማገስት ማንም አልነበውም። ከወደዱህ እንዴት ጥሩ ሰዎች መሰሉህ። ይገርምሃል እሱ የመሃል አዝር ጥራጊው ከኔ ከአስመራጊቱ ይልቅ የአገሬው ሰው ሆኖ ነበር። በኋላ ገን ይሄ የመጨረሻው የድንበር ግጥት ሲነሳ ነገር ሁሉ ተቀያየረ። የሚጠሉት ሰዎች ጥሩ አጋጣሚ አገኙ። የሆነ ያልሆነ ነገር እስመርተው ችግር ውስጥ ክተቱት። ደግነቱ ሰው ስለሚወደውና ብዙ ሰው ስለሚያውቅ ንብረት ቢጠፋም እኛን ገን ምንም ላንሆን በሰላም ወደዚህ ሸኙን” ብለው፤ የሃሳባቸው ውል የጠፋቸው ይመስል ዝም አሉ።

“እዚህ ከመጣችሁ በኋላ ያጋጠማችሁ የተለየ ችግር ነበር? ማለቱ ከነገሩኝ ነገር ሌላ የባለቤትምን ጸባይ እንዲቀየር ያደረገው ነገር ካለ ብዬ ነው?” አለ፤ እሁንም እርሱን ለማየት ያመጣቸውን ችግር ከመጠየቁ በፊት ቀደምት ታሪካቸውን ማጣራቱን መርጦ።

ትንሽ ዝም ብለው ሲያስቡ ቀየና፤ “ያው የሱ ዘመዶች መሀል ምንም ሰላም የለም። እንዴት መሰለህ ... አባቱም በጊዜያቸው የተሳካላቸው ነጋዴ ነበሩ። ከልጆቻቸው ሁሉ እሱን ነበር በጣም የሚወዱት። እናቱ ቀድመው ሞተው ስለ ነበር ትልቅ ገቢ ያለውን ጥናውን መጥሪያ ቤታቸውንና አብላላውን ንብረታቸውን ለሱ ነበር ያወረሱት። በዚያ የተነሳ ቤተሰቡ ውስጥ ብዙ ብጥብጥ ተፈጠረ፤ ሁሉም ተባብረው እድሙበት። ያ በጣም ያበላጠው ነበር። ብቻ ወደ እዚህ ከመጣን በኋላ ከሰጠ ሁሉ ጋር መስማማት ጀምሮ

"እንደ መስለኝ ብዙ ያመናቸው ጓደኞቼም ገንዘብ እየተበደሩት ሳይዘጋጁት አልቀሩም" ብቻ መሠረሻ ላይ ብስጥትና መጠጣት ሆነ ሥራው ። እያደርግ ጥረኝ ኮሮውን በየቡና ቤቱ አደረገ ። ሰከሮ ወደ ቤት ሲመጣ ደግሞ እኛንም ሰላም ይነሳ ጀመር ። መጀመሪያ ላይ ስድብና ጨነት ነበር ። እያደር ገን ዱላና አምባገሮ ሁሉ አመጣ ። እኔም ሲያቅተኝ ቤቱን ጥፍ ወጥቼ ነበር ለተወሰነ ጊዜ ... አሉና ለቅሰች ብለው ሲያስቅሱ፤ የሚያደርገው ስለ ጠፋው ለትንሽ ጊዜ በዝምታ ጠበቀ ።

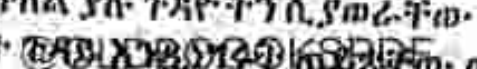
በየመሀሉ "በጣም እዝናለሁ ..." ብቻ እያለ፤ ስሜታቸው እስኪረገብ ድረስ በዝምታ ጠበቃቸው ።

የለቅሶው ሳግ ትንሽ ተንፈስ ሲልላቸው፤ "ነገሩ በጣም ምርር ሲለኝ ቤቱን ጥፍ ወጣሁ ። ያኔ ታዲያ ሚስጥርዬን ከሰው ጋር ነበር ትቻት የሄድኩ ። ከእነ ጋር እንዳትንገላታ ነበር የኔ አሳብ ። እንደው እገራን በስበረው ያኔ ..." አሉና አሁንም ልሳ ዙር ለቅሶ ማልቀስ ሲጀምሩ ይበልጥ ገራ ዝግው ።

ከመቀመጫው ተነስቶ አጠገባቸው ተቀመጠና እጁን ትክክላቸው ላይ ጣለ አድርጎ ደጋግሞ፤ "አይዘምት ..." እያለ ከውስጣቸው እየፈነቀለ የሚፈልቀው ትክለ እምባ ጋብ እስኪልላቸው ጠበቀ ።

"መጀመሪያ ላይ ሰከሮ" ይመጣና እኔን ሲሰድበኝ ወደ ሲደበድበኝ እራሳን ለታለቅክ ይሞህባታል ወደ በጥራ ብሎ ከአጠገቡ ያባርራታል ። እንዳንዴ ደግሞ ጥንብዝ ብሎ ይመጣና አልጋው ላይ ቁጭ ብሎ ሲሞህ ይቀይሩና ተነስቶ ሳሉን ሶፋ ላይ ተጋድኖ ያድራል ። እኔ ቤቱን ጥፍ ሰሄድ እሷ ከርሱ ጋር ለመቆየት መርጣ ስለነበር ትቼያት ነበር የሄድኩት ። ምን እንደሆነችም አላውቅም፤ ብዙም ሳይቀይ እሷም ቤቱን ጥላ እከስቷ ቤት ገባች ። ከዛ በኋላ ታም አልጋ ላይ ሲወድቅ ታረትንና ተመልሼ ዝግሁ ። እሷ ገን ሊሞት ጥቂት ቀን እስኪቀረው ድረስ ፊቱንም አላየቸውም ።

"በጥፋቱ ጸጸት ይሁን የዘመዶቼን ዘፋት ስለሚያውቅ እንጂ፤ ያለውን ሃብት ሁሉ ገና በህይወት እያለ ነበር በስሜ ያሰረው ። ሊሞት ሳምንት ሲቀረው ብቻ በስት አማላጅ መጥታ አየቸው ። 'ልጄ ምንው ስቃዬን አይተኝ እንኳ ይቅር ብትይኝ...' ሲላት 'እንተ አውሬ ነህ ... ይቅርታ አይገባህም፤ የሚገባህን ነው ያገኘኸው' ብላ ጥላው ሄደች ። ላዩጥን ስታያው ገርና ሳቂታ ትመስልሃለች እንጂ ውስጧ ያልበረደቀን አዝላ ነው የምትዘረው" ብለው፤ በሚማቸው መሬቱን እየቀረቀሩ አቀረቀሩ ።

በገራ እጁ መላ ፊቱን አሻሽና የእጆቹን ጣቶች እርስ በርስ አቀላልፎ፤ "በጣም ከባድ ነዢ ነው ... " ብሎ ዘለግ ላለ ቅጽበት ሁለቱም ዝም ብለው ቀዩ ። ጸጥታው የሠነቃቸው ይመስል ትንሽ ትንፋሻቸውን ጥጥ አደረጉ ። የተነሱበትን ሃላብ ለቀው ብዙ እንደ ሂዱ ሲገባቸው አፈር ብለው ዝም አሉ ። የልጃቸውን የገል ጉዳይ ገና በመጀመሪያ ቀን ማውራታቸውም ሀሊናቸውን ሽንቁጦት እንደገና እገር እገራቸውን እያዩ አቀርቀረው ቀሩ ። ነገሩ የገባው ይመስል ትንሽ ሃላባቸውን መስብስብ እንዲችሉና ስሜታቸው እንዲረጋጋ ቀለል ያሉ ጉዳዮችን ሲያወራቸው ቀየ ። ሙሉ ለሙሉ ሲረጋገጥ እሱን ሲያዩ ስለ መጠበቅ ጠቅላላው ወደ ወንበሩ ተመለሰ ።

“ምኑን ነገረህ ምኑን ልተወው ይከተር?” ብለው፤ መነሻና መድረሻው እንደ ጠፋባቸው መሬት መሬቱን ሲያዩ ቀዩና የተከፈተ ቦርሳቸውን ዘገተው አጠገባቸው አስቀመጡት። “ትልቁ ትግር ... ስንት ጊዜዬ መሰለህ ይከተርዬ፤ የረባ እንቅልፍ ባይኒ ከሆረ። ደግሞ በቃ በሆነ ባልሆነው ሆኖ ይብሰኛል። ሰው ማግኘት ገና ሳለበው ያደክመኛል። ጨለም ያለ ቦታ ሆኖ ስተክዝና ስቀዝም ለብቻዬ ቁጭ ብዬ መጥል ነው የምመርጠው። ጠጥት ሲነጋ ካልጋ መውጣት ስቃይ ነው። ልክ በቃ ሌሊቱን ሁሉ ከባድ ሥራ ሲሠራ እንዳደረ ሰውነቱ ሁሉ ዛል ብሎ ጉልበቱ ፍስሰ ብሎ ነው የምነማው። የሌሊቱ መላ ቅጥ የሌለው ቅዠት ሳያንሰ ቀኑን ሙሉ ደግሞ የሆነ ያልሆነው ነገር እንደፊልም ፊቱ ደንቅሮ ሲያሟውተው ይውላል። በር ሲዘጋ ወይ የሆነ ነገር ወድቅ ኳ ያለ እንደሆነ ፈንጂ የፈነዳ ያህል መዝለል መደንበር ነው።

“ምንም የገደለ ነገር ሳይኖር በሆነ ባልሆነው ነገር መጨነቅ መጠበብ ነው። እንዳንደማ በቃ ልቤ ድንገት ተነስታ በጉሮሮዬ ልውጣ ትላለች። ትንፋሽ አጥሮኝ ከላይ ከላይ ስተንፍስ ያስለመልመኝና ያለሁበትንም አላውቅ። ከዛ ሰውነቱን ጭምድድ አድርገኝ ይቆይና ድንገት ተዝቃዛው ሃውን ጀርባዬ ላይ ይከልሰዋል። ሰውነቱ ሁሉ በድን ይሆንብኝና የኔም አይመስለኝም። ሽረ ስንቱን ልነገርህ ይከተር” ብለው፤ ጭንቅ እንዳላቸው በመስኮቱ አሻገረው እያዩ ዝም አሉ።

“ከዚህ በፊት ሃዚም ወይም አማካሪ ጋ ታደተው ያውቃሉ?” ብሎ፤ የነገሩትን ሰራ የሰሙት ስቃይ ዝርዝር ማሰብ ቀጠለ። በእንቅልፍ እጦት የጠቀረው የዓይኖቸው ዙሪያና ድርብርብ ጭንቀት የረበበበት ፊታቸውን ሲያይ የዘረዘሩት የውስጥ ስቃይ ገጻቸው ላይ የተጻፈ መሰለው።

“አንድ ሁለቱ ታይቼ ነበር፤ እዚህ ምንድነው ስሙ እቲ? የግል ከሊኒክ ነው። ምንም አልረባኝም እንጂ፤ አንድ ሁለት የሚሆን መድሃኒትም ሰጥተውኝ ነበር። ይሄው ልህ በቃ ትንሽ ትልቁን ሁሉ መርሳት ነው። እንዲያው ምን ይሻልኝ ይሆን? የሰጡኝ መድሃኒትም ቢሆን ማፍዘዝ ማስተኛት ካልሆነ ምንም አልፈየደልኝም። አንድ ስድስት ወር ሞክረ ተውኩት። ከዚያም ጠበሉንም፤ የባህሉንም መድሃኒት፤ ሁሉንም ሞክረ ነበር። ጊዜ ሰጥቶ የሚያዋራ ሁኔታ አማካሪ ማግኘቱ ደግሞ ከባድ ነው” ብለው፤ በረጅሙ ተነፈሱ።

“ትድም በእንቅልፍ ተኝተው በቅዠትና ቀንም ነቅተው እያሉ ትዝታው ፊቱ ላይ እየመጣ ያስቸግረኛል ያሉኝ ነገር ነበር። ነገሩ ከዚህ ቀደም በሀይወትም ከደረሰ ሁኔታ ጋር የተያያዘ ነው?” ሲል፤ ጥቂት ጸጥ ብለው ቀዩ። ድንገት ከልል ብሎ በጉንጫቸው ላይ መፍሰስ የጀመረውን እምባ በመዳፋቸው ጠረገ አደረጉና፤

“አብላቱንና ወንድሙን ዓይኔ እያየ ነው የገደሏቸው። ሻእቢያ ናቸው ብለው ይጻፋቸው ላይ ደፍተዋቸው ሄዱ። እኔ ያኔ ወጣት የኮሌጅ ተማሪ ነበርኩ። ታናሽ ወንድሜ ብቻ ሸሽቶ ወደ ሜካ ገባ። እኔም ብዙም ሳይቀይ አሰር ቤት ተወሰድኩ። ወንድምሽ የት እንዳለ ምረ፤ የከተማ ሰላይ ነሽ ተብዬ የደረሰብኝን ገፍና ስቃይ በቃላት

ልነገርህ አልቸልም። እናታችን ብቻዋን ቀርታ እንዲሁ በሃዘን እንደተቀረመች በዓመቱ ሞተች። ከሁለት ዓመት በኋላ ከእስር ቤት ስወጣ ሀይወቱ ሁሉ እንዳልነበር ሆኖ ነበር።

“ይሄንን ሁሉ ጉድ ደህና የረሳሁት መስሎኝ ነበር። የጠፋ የመስለኝ ነገር ሁሉ አሁን እንደ ተቀበረ ፈንጂ መፈንዳት ሲጀምር ውስጡን እያፈራረሰው ነው። አሁን ከስንት ዓመት በኋላ እንደ አዲስ ነጋ ጠባ እነሱ ናቸው ፊቱ ላይ የሚመጡት። ልክ ትናንት የሆነ ነው የሚመስለኝ። በቃ መተኛትም ብቻዬን መሆንም እንደት እንደሚያስፈራኝ አትጠይቀኝ። በተለይ ያባቲና የወንድሜ ፊታቸው ላይ የነበረው ስቃይ ፊቱ ድቅን ይልብኛል። እስር ቤት የደረሰብኝ ግፍ ... ግርፋቱ ... መደፈሩ ... እህ...ህ...ህ” ብለው፣ ልክ አሁን የሆነ ያህል ሰውነታቸው ተንዘፈዘፈ። በዚህ ጊዜ አባቱ የጻፉለት የትዝቢ ደብዳቤ ትዝ አለው። ምንም የሚለው አልነበረውም።

“እንዳንዴ ሌሊት በቅዠት ስራህ ሰምታ ልጄ ትመጣና ስትቀሰቅሰኝ ላባ በላብ ሆኜ ታገኘኛለሁ። ከዛ በኋላ ተመልሼ መተኛትም ስለምፈራ ቁልጥ እንዳልኩ ይነጋል። ቀኑን ደግሞ በእንቅልፍና በንቃት መካከል ሆኜ ወይ ሲያንገላጅጄኝ ያልፋል፤ አለበለዛም በቃ ሶፋው ላይ ደገፍ ባልኩበት ትንሽ ያሸልበኛል። ጥንቅላቱ ያንተ መልስ መላልሶ እንደ ፊልም ሲያሟውትብኝ ይውላል። ዶክተርዬ እንዲህ ስታየኝ ደህና እመስልሃለሁ እንጂ፤ ተሸከሜ የምዘረው ጉድ እኮ ማለቂያም የለውም። ሰው በቀን አረፍት፤ በማታ እንቅልፍ ላይኖረው እንዴት ይኖራል?” ብለው፤ ዓይናቸውን በያዙት መሃረብ አደራረቁ።

“በጣም አዝናለሁ ወይዘሮ ኢደን፤ በጣም ከባድ ነገር ነው።”

እጇ ላይ ያለውን እስከርቢቱ በጣቶቹ እያፈተለተለና ፊታቸውን እያወና ‘እንዴት አንድ ሰው ይሄንን ሁሉ መከራ ይቀበላል፤ እንዴትስ ይሄንን ሁሉ ገድ ተሸከሞ ሊኖርና ቀሞ ሊሄድ ይችላል?’ የሚሉ ጥያቄዎችን ሲያሰብ ቀየ። ምናልባትም ረጅም ጊዜ የሚወስድ የምክክርና የመድሃኒት ህክምና እንደሚያስፈልጋቸው ገመተ። የመጀመሪያ ክፍለ ጊዜም ስለሆነ ለህፊ እስካሁን ከነገሩት ታሪክ በላይ መሄድ አልፈለገም።

ጥቂት የቀሩ መሰረታዊ ነገሮችን ከጠየቃቸው በኋላ ሰላቱን እየት አድርጎ ዘፍሎ ውስጥ የሰፈነውን ከባድ የሃዘን ስሜት ለማርገብ፤ “እነዚህ ልጆች ካርድ ለማውጣት ተቸግረው ይሆን እንዴት?” ብሎ፤ ስልክ ለመደወል ከዚሁ ሲያወጣ በፋ ተገዛላ። ሲስተር ዘቢባ ነበረች።

አንገቷን በዘፊል አስገብታ፤ “ይቅርታ ዶክተር ካርዱ ወጥቷል። እንደላከህ ሲራዘ እኮ ከመጡ ቀይተዋል።” እንዳያጽርጧቸው ብለው እኔ ቢሮ ነው ያሉት። ድንገት ካርዱን ከፈለገኸው ብዬ ነው” አለች።

“አይገርምሽም እኛም ካርዱን ለማውጣት እስቸግሯቸው ይሆን ብለን ልክ ልደው ልልሽ ስለ ነው የመጣው ይታወቃል።” ካርዱን እየተቀበላት ወፋ

ምስጢር እናት ዞር ብሉ፡ "ልጅዎት እሁን ብትገባህ? እኛ ለዛሬው ምናልባት ሳይበቃን አይቀርም" አለ።

ወይዘሮ ኢደንም ፈጠን ብለው፡ "አዎን፤ ጥሩ ነው። ጥሩ ነው፤ ትግባ" አሉ፤ ሽቶጥቆጥ ባለ ድምጽ።

"በቃ ልጃቸውም ትግባ፤ ንገሪያት ሲስተርዬ" አለ፤ የተቀበላትን ባዶ ካርድ ከፍቶ ከፊቱ እየዘረጋ። ሲስተር ዘቢባ በሩን ዘገታ ስትሄድ ወደ እርሳቸው ዞር ብሉ፤

"ምናልባት ለተወሰነ ጊዜ ያህል የምክርና የመድሃኒት ህክምና ማድረግ ያስፈልገዎታል። ያለፉበት ነገርና እሁንም የሚሰማዎት የሰሜት ስቃይ ከፍተኛ ስለሆነ ሙሉ ለሙሉ እስኪሻልዎ ረዘም ያለ ጊዜ ቢወስድም መታገስ ያስፈልገዎታል። እኔም እንገዲህ ከእግዚር ጋር የምቸለውን ሁሉ አደርጋለሁ። መርሳት የሌለብዎ ነገር ገን ይህንን ሁሉ ፈተና አልፈው ዛሬ ላይ መቆም ራሱ የሚያሳየው፤ ምን ያህል ከባዱን ሥራ በራስዎ እንዳለፉት ነው። ስለዚህ በፍጹም ተስፋ መቁረጥ የለብዎትም" ሲል፤ ጥንቅታቸውን በአዎንታ በመነትነት መስማማታቸውን ገለጡ። ወዲያው በሩ ተንህኳና ምስጢርና ሲራክ ተከታትለው ገቡ።

"እኛ ኮ ካርድ አልቀ ለፍለጋ ወደ ከተማ ሄደው ይሆን ብለን አላብ ገብቶን ነበር" ሲል፤ ሁሉም ሳቁ።

"ኧረ ወዲያው ነበር እኮ የመጣነው። ላለመረበሽ ብለን እነ ሲስተር ዘቢባ ቢሮ ተቀምጠን ነው" አለ፤ ሲራክ እንደ ቀሙ እጁን እያሻሸ።

"አይ ቀልዴን ነው፤ ሲስተር ነገረችን እኮ። ቁጭ እትሉም ታዲያ?" አለ፤ ወደ ባዶ ወንበሮቹ እየጠቀመ ሁለቱንም በመጋበዝ፤

"አይ ዶክተር፤ እኔ እንኳ ብሄድ ይሻላል። አማኑኤል ከምሳ በፊት የምደርስበት ጉዳይ አለኝ። የሚሰጥርን እናት ሳልሰናበቃቸው እንዳልሄድ ብዬ ነው የቀየሁት" አለ፤ ወደ እርሳቸው ጠጋ እያለ።

"በጣም ነው የማመሰግነው የኔ ጌታ፤ አደከምኩህ ግን" አሉ፤ እየተሸቀጠቀጡ በሁለት እጃቸው እጁን እንደጨበጡ፤

"ዶክተር ሲራክ በጣም ገበዝ ሐኪም ነው። ትልቅ ተስፋ ከሚጣልባቸው ወጣት ዶክተሮቻችን አንዱ እሱ ነው" ብሉ፤ እርሱም ጨበጠውና "ነገ ጥቂር እንበላ እንገናኝ የለን" አለው።

"ልክ ነው፤ የከሰለት በኋላውን ሲሚናር አንተ ነህ አይደል የምትሰጠን?" አለ። ከመውጣቱ በፊት ዞር ብሉ ከናቷ ጉን የተቀመጠችውን ምስጢርን በእደው ላለሁ ምልክት እጁን አሳይቷት በሩን ዘገቶ ወጣ። እሱ ከወጣ በኋላ ለጥቂት ደቂቃ ከፍሉ እንደገና ጸጥ ብሉ ቀየ። ሌላው አይጥቹን ምስጢር ላይ ጣል አድርጎ ረጋ ባለ አነጋገር፤

"ያው ከእናትሽ ጋር የተወሰኑ ነገሮችን ለማውራት ሞክረናል። ወዳሜሪካ ከመመለሱ በፊት የተወሰኑ ሳምንታት ብቻ ስለሚቀረኝ በሳምንት ሁለት ቀን ላያቸው

ነው የተሰማማነው። በቂ እንቅልፍ እንዲተኝና የሚሰማቸውን የጥንቀትና የውጥረት ስሜት ቶሎ ለማርገብ መድሃኒት ለተወሰነ ጊዜ ያስፈልጋቸዋል። እንኞም በቻልሽጌ መጠን ሥራዬ ብለሽ እብረሻቸው ብታላል። ጥሩ ይመስለኛል" ሲል፤ በመሰማገት ራሷን ነቀነቀች። እናቷ ቀበል አድርገው

"እሷ ማመች ካጠገቤ ትለይና" አሉ፤ በበስት አይን እያዩዋት።

"ልክ ነው። እሱ እንደ እናትና ልጅ ሊሆን ይችላል፤ ገንደገም ችግሩን እንደ ሀመም አይቶ በማስታመምና በመደገፍ እንጻር ማለቴ ነው" አለና ሁለቱንም በተራ በተራ እያየ "ይሄ ካርዴ ነው፤ ምንም ችግር ካለ ደውሉልኝ። ወዲያው እንኳ ማገላት ባልቸል በቻልኩት ፍጥነት እመልሳለሁ" ብሉ፤ ሁለት ካርድ አወጣ። ምስጢር ልትቀበለው እጇን ስትዘርጋ በጣቶቿ መሃል ሾልኮ መራት ወደቀባት።

"ኡፐስ ... ይ-ቅ-ር-ታ" ብላ፤ ከወደቀበት እንስታ ቀና ስትል ፈገግ ብሎ በምንም አይደለም አይን ሲያያት እንደ ማፈር ብላ አይኗን ሰበረች። ስለ መድሃኒቱ አወሳሰደና ዋና ዋና የጥንጥሮች አሰረድቷቸው ማዘገፍውን ሰጣቸው።

ያቀረቡለትን ጥቂት ጥያቄዎች ከመለስላቸው በኋላ ሲያሰናብታቸው ከመቀመጫው ተነስቶ ወደ በሩ እያመራ፤ "በለዚህ በታ ሲስተር ዘቢባ ጋ ሂደትና ለሐውስ ተጠሮ ውሰዱ። ማክለኖና ሐውስ ጠዋት ከሶስት እስከ አራት ሰዓት ጥሩ ነው?" አለ፤ በየተራ እያያቸው።

"በጣም ጥሩ ነው። ዶክተር መቼም ቃል የለኝም፤ እጅግ በጣም ነፃ የማመስገነው" አሉ፤ እናቷ። ምስጢርም መስማማቷን ገለጸች።

እርሳቸውን ከተሰናበተ በኋላ ሲወጡ፤ "ሚስጥር ... ቀንጆ ስም ነው" አላት።

ፈገገታ ተሞልታ የሰሟን ቃል ገተት አድርጋ፤ "እመሰገናለሁ። ትክክለኛው ስሜት 'ሚስ-ጥ-ረ' ነው።" አለች።

የበሰጠ ፈገግ ብሎ፤ "እህ! ኢቭን ቢተር" አለና በሩን ከፍቶ ያዘላቸው። የእናቷ ትክክላዊ እጇን ጣል አድርጋ ተከታትለው ወጡ።

የተረውን ሙሉ ጠዋት አልፎ አልፎ 'ምስጢረ' የሚለውን ስም ትዝ ሲለው ጥለ። ያላለቀ፤ የተንጠለጠለና ያልረገበ በጅምር ተንጠልጥሎ የቀመ መብረቃ መስሎ ተሰማው። የወይዘሮ ሊደንን ስቃዮች ሲያስብ ደግሞ፤ ያለፋበት የሕይወት መራራና ጠመዝማዛ መንገድ የሰንት ሰው ታሪክ ሊሆን እንደሚችል አሰበ። አባቱ የጸፋለት የትዝታ ማስታወሻ ከነሙሉ ገዝፈቱ ለመጀመሪያ እፍጥጦ ታየው።

ከርሱ ሲሮ ሲወጡ ምስጢር እናቷን ከሲስተር ዘቢባ ጋ አስተዋወቀችቸው። የሚተላለውን ቀጠሯቸውን አስመዝግበው ወደ መኪናቸው ሄዱ። "እንዴት ነበር ማረጋገጥ? ነው ብዙ አስለቀሰሽ እንዴ፤ ፈትሽና ንይንሽ?" ብላ፤ የለበሱትን ጥቁር ያንገት ልብስ አስተካክለችላቸው።

“ውይ ቢለቀሰሰ ደግሞ፤ ብታዬ በጣም እንዴት አይነት ሩህሩህ ሰው መሰለሽ። ከማንም ጋር አውርቼው የማላውቀውን ጉድህሉ ነው ማውራት የቻልኩት። እንደ ሌሎቹ ዶክተሮች ተዋክቦ አያዋክብሽም። ዝም ብሎ ሲያጻምጥሽ የሆነ ነገር ከውስጥሽ እውራ እውራ ያስኝሻል። ከኔ በቀር ሌላ ታካሚ ያለውም አይመስልም። መናገር ራሱ ለካ መድሃኒት ነው። እሩፍ ... እንዴት ቅልል እንዳለኝ።”

“አምን? ሥርዓት ያለው ሰው ይመስላል። በሳምንት ሁለት ጊዜ ሊያይሽ መፍቀዱም ደስ ነው ያለኝ። እኔ ምላው ግን ወላጆቹ ሌላሠው ያሉት፤ የምር ሌላ ሰም አጥተው ነው?” ብላ ሳቀች።

“ምን ታውቂያለሽ? ያገራችን ሰው እንዲህ አይነት ሰም ያለ ምክንያት አያወጣ። ደግሞስ ጥሩ ሰም ነው፤ ምን ወጣው?” አሉ። ነገር ስትፈላልጋቸው መሆኑን አውቀው ታል።

“እሱማ መጥፎ ሰም ነው አላልኩም እኮ፤ እንዲያው ገርሞኝ ነው። ማለቲ ሲወለድ ምን አይነት ሰው ጠብቀው ቢሆን ነው? የምልሽ አይ እም ሹር እሱ ሲወለድ አልትራሳውን ድምፍምን አልነበረም። ምን ያህል ከጠበቁት የተለየ ሀጻን ቢሆንባቸው ነው ሌላሠው ያሉት ብዬ ገርሞኝ ነጥ” ብላ፤ አሁንም እንደ ሞኝ ስትሰቅ ትንሽ እንደመናደድ አሉ።

“ጀመረሽ ደግሞ ይሄ ቂልነትሽ፤ ይልቁን ያ ያንቺ ጓደኛ ትንሹ ዶክተር ማነው ሰው እቲ፤ ጥ...ሩ ልጅ ይመስላል። ቁም ነገረኛ ነው፤ እዚህ ድረስ ለኛ ብሎ መምጣቱ። ብዙ ትተዋወቃላችሁ?” አሉ፤ ነገሩን ለመቀየርም ትንሹም የማወቅ ፍላጎታቸው ተጨምሮበት።

“ሲራከን ነው? ረሳሽው እንዴ ... ነገራሽ ነበር እኮ። ያኔ እዚህ ለፕራክቲክም የመጣሁ ጊዜ ጳውሎስ ነበር የሚሰራው። ትንሹ ችክ ያለ ቀበጥ ቢጤ ነው። ስለ ራሱ ያለው አመለካከትም ቂልል ተራራ ነው የሚያከለው። አለ አይደል፤ አፍቃሪ-ሲራከ ነገር ... ገባሽ አይደል?” አለች።

“እቤት እቤት እንቺ ልጅ፤ ሼረ እንዲያው ለሰውም ጡር አለው። እንዲያው ላንቺ ማን ይሆን ጥሩ ሰው? እንዲያው እሱ ብቻ ያሳየኝ ያንቺን ነገር” ብለው፤ በርሳቸውን ወደ ጸላፊው ወንበር ወርወረ አድርገው ተመቻችተው ተቀመጡ።

የገዛ ተበቸውን እያጠበቁ በጉን ላየት ሲያደርጓት፤ “ለኔ ጥሩ ሰው ይጠፋል ብለሽ ነው ማሟዬ፤ እንድ ተን ይመጣል። አሁን ያሉት ግን ሁሉም ያው ሰው ነገር ናቸው። ሰው ነገር ደግሞ መቸ ጠፋ፤ በተለይ ወንድ። አታይውም መንገዱን፤ የታዘለ ውይይቱን፤ ቀበሌና ሱቁን፤ ቢሮውና እስር ቤቱን የሞላው ሁሉ ወንድ ነኝ ባይ ነው እኮ” ብላ፤ የመኪናውን የጣራ መስኮት ከፈተችው። “እገሩ ሁሉ ሰው ነው ... ሰው መቸ ጠፋ። እስካሁን ሊገኝ ያልቻለው ... ሌ...ላ... ሰ...ው ነው ማሟዬ” ብላ፤ የውሸት ስትሰቅ በትዝብት ጓደነት ፈገገ ብለው የጉሪጥ አዩዋት። “ዶክተሩን ሌላሠው ማለቲ መሰሉሽ ነው አይደል? አይ ማማ እሱንስ ማን ላየው ብለሽ

ነው። እኔ በጠቅላላው ሌላ ሰው ማለቱ ነው። ደግሞ ... ለዚህ እኩ ነው ለምንድነው ሌላው ብለው ሰም ያወጡለት ያልኩሽ" ብላ እንደገና ሳቀች። "ወደው አይላቱ አሉና እሳቸውም ከት ብለው ሳቁ።

"ይልቁን ሚስጥራ መች ያንን ትንሹን ዶክተር ቀልቤ አልጠላውም" ወይ ደግሞ እንዴት ሽር ሽቁጥቁጥ እንደሚልልሽ" ብለው ከዓይኗ ውስጥ አሳቧን ለመባርባር ይመስል አጥልቀው ሲያዩዋት፤

"አይማሚዬ ነገርኩሽ እኮ፤ ልጄ ብልጣብልጥ ነገር ነው። ሽቁጥቁጥነትና እሱ አብረውም አልተፈጠሩ። እዛ ካፈ ቅድም አስተናጋጂን እንዴት እንዳመናዉቃት አሳየሽውም እንዴት ከኔ የሆነ ነገር ባይፈልግ እንኳን በጠዋት ሰራ ትቶ እዚህ ሊመጣ፤ አዪ ተይው ባዘሽ፤ ተበልቶበቃል። ትዝ አይልሽም እንዴት ነገራሽ ነበር እኮ። ያ እዚህ ሰሰራ አላስቀም አላስቀምጥ ያለኝ እኮ እሱ ነበር። ደግሞ ከተማሪውም ከነርሱም ጋር ስለሚጓዙት አይመስጠኝም" ብላ፤ መሪውን መታ አድረገች።

ሳታሰበው ፍጥነቷን ዉምራ ኖሮ፤ "አረ ልጄ ቀስ በይ... የት ለመድረስ ነው? ግን ደግሞ ዶክተር ሌላውስ ቢሆን እንዴት አድንቀት እንደተናገረ አልሰማሽም? አሉ ተስፋ ባለመቁረጥ።

ትንሽ በሰዉት ብላ፤ "ማሚ ደግሞ፤ እሱ የዶክተር ሌላው ምርጣ ነው። ካሚሪካ የመጡ ሰዎች ደግሞ የለበጣ ማቅላጸስ የማልወደው ጸባያቸው ነው። የምሩንም ላይሆን ይችላል። ይልቁን ሲራዘን እንርሳውና እስኪ ሊንሪኮ ገራ እንበል፤ እኔ ኬካቸው ለምሮኛል" አለች ድንገት ፊቷ በርቶ። የጣፋጭ ነገር ጠር ናት።

"ጥሩ ነዋ... ካላለቀ... አራት ሰአት ተኩል ሆኗል ግን" አሉ ሰለታቸውን አያዩ።

"እንሞክር ዕድላችንን" አለችና ወደዛው ለመሩ።

ሲደርሱ ሊንሪኮ እንደ ልማዱ ገና በረፋዱ በሩን ዘግቶ ጠበቃቸው። በአራት ኪሎ ውስጥ ለውስጥ አጽርጠው በፍጥነት ወደ ቤት ነዱ። እንደ ደረሱ ምስጢር ደከሞ ሰላሳት ቁርስ ቢጠ ቀማመስችና ትንሽ ለማረፍ ስለፈለገች አልጋዋ ላይ ጋደም አለች። በተከፈተው መስኮት አሻግራ፤ በጠራው ሰማይ ላይ የሚንከራተተውን እንደ ባዘቱ ጥጥ የተከመረና ብትንትን ያለ ነጭ ደመና እየተከተለች በራሷ የሃሳብ ጉም ላይ ተሳፍራ ከነፈች።

ከቦርሳዋ ውስጥ ያስቀመጠችውን የዶክተር ሌላውን ካርድ እውጥታ በጠርቶ ከንፈሯን መታ መታ እያደረገች ትኩር ብላ ስሙን ስታይ ቀይታ 'ዶክተር ሌላው ዲንሳ' አለች ድምጿን አሰምታ። ጣቁ ላይ ያየቻትን የጋብቻ ቀለበት ባይ፤ ሀሊኖዋ አሰበች። "ሚስቱ ምን ትመስል ይሆን? ... ልጆችህ ይኖሩት ይሆን? ... ለቤተሰቦቿ ምን አይነት ሰው ይሆን? መጀመሪያና ማለቂያ በሌለው ህሳብ ስትናጥ ሰውነቷ ዛሬ አለ። ዓይኖቿም ቀስ በቀስ እየተከደኑ፤ ጥቅጥቅ ካለው የእንቅልፍ ደመና ውስጥ ሳታውቀው ገባች። የሌላው የቢዝነስ ካርድም እንቅልፍ በፈታቸው ጣቶቿ መሃል ተገሽራታ ገራ ደረቷ ላይ ወደቀች።

8

ሌላው ቀኑ በቀጠሮ የተሞላና በሥራ የተሠናነቀ ሊሆን እንደሚችል እያሰበ በጠዋት ከቤት ወጣ ። መንገዶቹ ገና በሰውና በመኪና ሰላልተሞሉ ዘና ብሎ ለመንዳት ይመቻሉ ። ፍንትው ባለው ጠዋት ዐሐይዋ፤ ወርቃማ ጨረራን በለስላሳ ሙቀት አስጊጣ ማልዶ ከቤቱ ለወጣው ሁሉ ያለስስት ትቸራለች ። ቀየት ሲል ደገሞ አርፍዶ የወጣውን በገለቷ መቅጣቷ እይቀርም ። ዕለቱ ሐሙስ ነው ... ከጠዋቱ እንድ ሰዓት ከሩብ ይላል የመኪናው ሰዓት ። አሮጌው አውሮፕላን ማረፊያ እካባቢ ካለው የእናቱ ቤት ተነሥቶ ካርል አደባባይ ላይ ወደ ግራ አሳበረና ውስጥ ውስጡን ጠመዝማዛውን መንገድ ሲጨርስ፤ ቀለበት መንገዱ ከመግባቱ በፊት ካለው ካልዲስ ገራ እሰ ። ማኪያቷቸውን ይወደዋል ... እሚረካ የለመደውን ስታርባዘስን ተከትለታል ። በተለይ ጠዋት ጠዋት ገቢው ጭር ስለሚል፤ ቀኑን በሰረፍት እንደመጀመር ያህል ይሰማዋል ።

ደብል ማኪያቱ እገዛ ከቤት ከመውጣቱ በፊት ሲያነብ ስለ ነበረው መጽሐፍ ማሰብ ጀመረ ። ሌሊት ላይ ያለ ወትሮው እንቅልፍ እምቢ ብሎት ረዘም ያለ ሰዓት በማንበብ ነበር ያሳለፈው ። ለረጅም ጊዜ መጨረስ ያታተውን 'ዘ ሳይኮሎጂ ጾፍ ዲሊት' (የሐሰት ሥነልቦናዊ ሐተታ) የሚለውን መጽሐፍ አንብቦ መጨረሱ ደስ ብሎታል ። መጽሐፉ ብዙ ጥናቶችን ተንተርሶ የተጻፈ በአስቂኝ ምሳሌዎችና በታዋቂ ሰዎች አባባሎች የተሞላ በውሸት ሥነልቦና ዙሪያ ለሁሉም አንባቢ እንዲሆን ተደርጎ የተጻፈ ነው ።

ውሸት በሁሉም ባህሎችና ሰዎች ዘንድ የተጠላና የተወገዘ ድርጊት ቢሆንም፤ በዛው ልክ በስፋት የሚዘወተር ተግባር ነው ይላል ። አፍቃሪ ከፍትረኛው ... ነጋዴ ከደንበኛው ... የሃይማኖት መሪዎች ከምእመናኑ ጋር ይወሻሻሉ ። ወላጅና ልጅ ... ሐኪምና ሕመምተኛ በየቀኑ ሊካድ በማይቻል ነጭና ጥቁር ውሸት የእውነትን መራራ ሥቃይ ሊያበታገሱ ይሞክራሉ ። ውሸት እየረገመ የሚያትፏት፤ በሰው ላይ እየጠፏት የራስ ጉዳይ ሲሆን ገን የሚታገሥዋት ለማዳ አውራ መስላ ታየችው ። የተረቸውን ማኪያቱ ጨልጦ ሒሳብ ለመዘፈል ከላከስ አደረገ ። በመጽሐፉ የፊት ገጽ ላይ በተንሻፈፈ ጽሑፍ የተጻፈው 'ውሸት ... ውሸት ... ውሸት' የሚለው ከመጽሐፉ

ዋና ርእሰ ሥር ያለው ጽሑፍ ፊት ላይ ድቅን አለበት። በራሱና ለራሱ ማቅ አለና 'እስከ ደግሞ ወደ ሆስፒታሉ ሄደን ... ብዙ የታመሙ ውሸቶችን እንስማ...' ብሎ መዘናወን አስነሥቶ ወደ እማኑኤል ሆስፒታል ገስገሰ።

ወደ ሆስፒታሉ እየተረበሰ መጣ፤ ፅቃ የሚት እይቱ ዘመናዊና አህጉር፤ ሚኒስቴር ታክሲዎችና ወደ የት እንደሚሄዱ እንኳ ለማወቅ የሚያስቸግሩ በሐሳብና በትግር የተዋሉ እግረኞች መንገዱን ሞልተውታል። እንዲሁም ለመቅደም ሲሞክር በሚፈጠረው መዘጋጋት ላቢያ 'ጊዜ' ሁሉንም ቀድሞ ያመልጣል። እንደ ወዳጁ ከባድ ጊዜ በፊት 'ኋላ ቀር ሕዝብ እርስ በርስ ሲሸቀዱም ጊዜ ራሱ ቀድሞ ያመልጠዋል። ጊዜ ያመለጠው ህዝብ ደግሞ ከኋላው ሌላ ሕዝብ ሊኖር አይችልምና ኋላ ቀርቶ ማንም ሊወስድበትም ሆነ ሊወስድለት አይችልም' ያለው አባባል ትዝ አለው። ከሆስፒታሉ ጋር ድንበርተኛ የሆነው እማኑኤል በተከርሱት ያን አካባቢ ሲደርስ ዳገታማ ቀጭን መንገድ በሰውና በመዘና ተዘጋጅታ እሱም ረዘም ያለ ጊዜ ቀመ።

የቤተክርስቲያኑ ሃይማኖታዊ ድባብና በዙሪያው ያለው የመርከብ ሸቀው ገንዘባዊ ጥፋት በመሃል በተሸነቀረው ሆስፒታል ላይ የጣሉት ተጽእኖ ገዢዎች ይታያል። የቤተክርስቲያኑ ተጽእኖ በሆስፒታሉ ስም ላይ ብቻ ሳይሆን፤ በአጥሩ ላይ በቀይ ቀለም በተጻፉት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችም ተከትሎ ይታያል። ክፊት ለፊት ያሉት የገዢ ቤቶችና የሚያባራው የገበያ ትርክም ከም ሁኔታ ደግሞ የመርከብን የሚሟሟ ግንኙ በሆስፒታሉ የፊት ገጽ ላይ በማያሳስት ሁኔታ አኑሯል። እንደ ምንም ወደ ሆስፒታሉ መግቢያ ታጠፈና በሩ ሲከፈትለት ፈጠን ብሎ ከገቢው ጥልቅ አለ።

ከቀሙት መዘናች መሃል ወደ እንደ ጥገ አካባቢ አቁሞ ወደ ሐኪሞች ቢር አቀና። በቅርብ ጊዜ በተሠሩት ሁለት ሕንጻዎች መካከል እየተራመደ እዚህና እዚያ በየውሃ ልኩና መፈቱ ላይ የተኙና የተቀመጡ ሕመምተኞችን እያለፈ ሄደ። ሁሉም በራሳቸው ዓለም የተጠመዱና ለገላቸው የሚያልገመገሙ ምናልባትም በሚወስዱት መድኃኒት የደነዘዙ መሰለው ይታያል። ጠዋት ሲሆን ደግሞ ዐሐይ ለመጥፋት ይመስላል በቀጥታ በዛብለው ውር ውር ይላሉ። በሰተቀኙ በኩል ያለው ሕንጻ የሰተቀ መኝታ ከፍሎች የሚገኝበት ስለሆነም ይሆናል የሚታዩት አብዛኞቹ ሴት ሕመምተኞች ናቸው። የቀሸሸው ፒጃማቸው ገላቸውን አጅግሞ አለመሸፈኑ የረበሸቸው አይመስሉም። የብዙዎቹ ጽጉር ተንጨባሮ ... ባዶ እግራቸውን ያለሚማ ወዲያ ወዲህ ሲንከላወሱ እማኑኤል የሌላ ዓለምና የሌላ ዘመን የእእምሮ ታማሚዎች ማጥሪያ እንጂ የሃያ እንደኛው ዘመን ሆስፒታል አይመስልም።

የሕመምተኞች ስም እንደ ወረፋቸው የሚጠራበትን መተላለፊያ ደጃና አልፎ ደረጃውን ከወጣ በኋላ፤ በሰው የተሞላቸውን ጠባብ ገሪዶች 'ይቅርታ... ይቅርታ... እንደ ጊዜ...' እያለ በሰጠ መሃል አቁራርጦ አለፈ። ወደ ዩኒቨርሲቲው የእእምሮ ሕክምና መምህራን ቢሮ ከመድረሱ በፊት፤ ሁሉም ያፍንሟን አትም የሚፈታውን 'ሽንት ቤት' ትንፋሹን ጥጥ አድርጎ፤ እንደ ተቀየመ ሰው ፈቁን ለዙሮ አለፈ። በግራና በቀኝ የተለያዩ ተመላላሽ ሕመምተኞች የሚታከሙበትን ከፍሎች እንዳለፈ በስተገራ ያለው ቢሮ ገርበብ ብሎ ሰለበረ አመል ይህል እንዲሁ ገባ።

በየጠዋቱ ከሁሉ ቀድሞ የሚገባው ዶክተር ካሊድ ኮምፒውተር ላይ ተጠምዷል። ሰላምታ ተለዋውጠው ትንሽ ካወሩ በኋላ ሰጪ እስኪመጣ ሻይ ለመጠጣት ከጉን በኩል ወዳለችው ካፌቲሪያ ሄዱ። በሆስፒታሉ ሠራተኞች የተጨናነቀችው ካፌ ውስጥ መቀመጫ ሰላላገኙ ወጥተው በረንዳ ላይ ተቀመጡ። ከጣራው ላይ ካለው በረንዳ ላይ ዙርያ ገባው ሁሉ እስከ አጥር ማዶ ድረስ በገልጽ ይታያል። ያለ ምንም ከልካይ የፀሐይዋን መቀት ማጣጣም ስለሚቻል ሌላው ብዙ ጊዜ ውጪ መቀመጡን ይመርጣል።

ሁለት ሰዓት ተኩል ሲሆን፤ ለጠዋት ሰብሰባው ወደ ቢሮ ተመለሱ። ጠባቢ ቢሮ በሕክምና ተማሪዎችና የአእምሮ ሕክምና ሠልጣኝ ዶክተሮች ታጭቃ ደረሱ። እንደ ሦስት የሚሆኑ አስተማሪ ስፔሻሊስት ሐኪሞችም በየወንበራቸው ተሠይመው የሪፖርቱን መጀመር ይጠባበቃሉ። ከፍሏ ሾጣጣና ጠባብ ዓይነት ስትሆን፤ የሐኪሞቹ የሥራ ጠረጴዛ፣ ቅርጽና ቀለማቸው የተዘበራረቀ ወንበሮች፤ የፋይል መደርደሪያ ቁም ሣጥኖችን፤ ካለፈ የምርምር ሥራ በተራረፉ የተበላሹ ኮምፒውተሮችና በሌሎች ዕቃዎች ተጉሰራ እንደ ጠገብ የድሃ ሆድ ተቀዝራለች።

በዶክተር ካሊድ መሪነት ሰብሰባው ሲጀመር፤ አዳሪ የነበረው ሠልጣኝ ዶክተር በተረካቁ ሰዓት ሰላያቸው እዳዲስ ሕመምተኞችና ሌሎች እክሎች ሪፖርቱን ባጭሩ አቀረቡ። እንዳንድ ጥያቄዎች ከተሰነዘሩለት በኋላ ተማሪዎቹን ለማስተማር በማሰብ ባንዱ ሕመምተኛ ጉዳይ ላይ ዝርዝር ውይይት ተደረገ። በሕመሙ ምክንያት ያደረገው ነገር እስደንጋጭና እስፈራ ስለ ነበረ ሁሉም የቀረበውን ሪፖርት ጆሮአቸውን አቋመው ነበር የሰሙት። ሰልጣኙ ዶክተር ሪፖርቱን ቀጥሎ፤

“ሰውዬው ሕመሙ ሲጀምረው ‘መሥሪያ ቤቱ ውስጥ ይከታተሉኛል ... ነረቤቶቼንም ሲ አይ ሌ ቀጥሮአቸው ካሚራ ገጥመው ቀንና ሌሊት ያዩኛል’ በማለት ነበር። ከዚህም የተነሣ እንቅልፍ መተኛት ጭራሽ አቁሞ እቤት መዋል ጀመረ። እየባሰበት ሲመጣ ደግሞ የውሻዬ ጆሮ ላይ ጨረር የሚረጭ መሣሪያ ተገጥሟል በማለት የሚወደውን ውሻ በመርዝ ገደሉ እጓሮው ቀበረው። ቤተሰቦቹ ተደናግጠው ወደ ጠበል ቢወስዱትም ‘ደህና ነኝ ... አሻፈረኝ’ ብሎ፤ ከጥቂት ቀን በኋላ ወደ ቤቱ ተመለሰ።

“ትንሽ ሰነባብቶ ደግሞ ነገሩ እየባሰ ሲመጣ ሚስቱንና ሁለት ሕጻናት ልጆቹን መርዝ የሚረጭ መሣሪያ የእስራኢል የሰለላ ድርጅት ደረታቸው ውስጥ ቀብሯል ማለት ጀመረ። በትናንትናው ዕለት ጠዋት ቤተሰቡን በጠቅላላ በገመድ እስሮና እንደ ከፍል ውስጥ ዘገቶባቸው ገቢ ውስጥ ሊቀብራቸው ጉድጓድ ሲቀፍር የተጠራጠሩ ነረቤቶች ደረሱበት። ደንቁ ባንዳቸውም ላይ አካላዊ ጉዳት ከማድረሱ በፊት ደረሱበት እንጂ አስታቂ ነገር ነበር የሚሆነው። በመጀመሪያ ያካባቢው ሰዎችና ዘመዶች ተረባርበው ወደ ላውሎስ ሆስፒታል ወሰደውት፤ ከዚያ ነው ተኝቶ እንዲታከም ወደዚህ የተላለፈው” ብሎ ሪፖርቱን ጨረሰ። ጥቂት ጥያቄዎችን ከጠየቁት በኋላ በሕመሙ ምንነትና ለደረግለት ስለሚገቡ የሕክምና አማራጮች ከግማሽ ሰዓት በላይ ውይይት ተካሄደ።

የጠዋት ሪፖርቱ ሲያልቅ የሕመምተኞች ጉብኝት ጊዜ እስኪደርስ ሁሉም በየፊናው ከቢጢው ጋር ተበታተነ። አስተማሪ ሐኪሞች እዛው ቀርተው በዩኒቨርሲቲው ውስጥ ሰሞኑን ስለተደረጉ ለውጦች እንሥተው ሲያወሩ ቆዩ። ለአንድ ወር የበጎ ፈቃደኝነት ሥራ ለመሥራት ከእውስት-ራሴያ የመጣች አንዲት አበሻ የአእምሮ ሐኪም የመጀመሪያ ቀኗ ስለነበር ስለ ሆስፒታሉ ሁኔታ ጥቂት እስረዷት። በሆስፒታሉ ውስጥ ቀደምት ከሆኑ ሳይኪያትሪስቶች አንዱ የሆነው ዶክተር ሰበቃ ነው። ከሕመምተኛ የጉብኝት ሰዓት በፊት ሆስፒታሉን እያዞረ ሲያሳያቸው እሷንና ዶክተር ሌላውን ይዟቸው ወጣ።

እያንዳንዱን ከፍል እያዞረ ሆስፒታሉ ሲከፈት ከነበረው ታሪክ ጋር እያጥኛና እያጣቀስ በመንገር አስጉበኛቸው። በመጨረሻም ቀድሞ የሠራተኞች ካሬቲርያ ከነበረውና ወደ ጥገ እካባቢ ካለ ጨለም ያለ ከፍል ገቡ።

“ቅድም የነበርንበት አዲሱ ሕንጻ ከመሠራቱ በፊት እንገዲህ ይኼ ጠር ካፈያችን። እሁን ላየው የከተማ ሞሻ ነው የሚመስለኝ። ብዙ ታሪክ ያላት ቤት ናት። አለና እየሣተ እስከትሏቸው ወደ ውስጥ ገባ። ጨለምና ቅዝቅዝ ያለ ከፍል ሲሆን፤ ገዛ ያለ ጣራው የበለጠ ወደ ታች ይሄዳል።

“እና እሁንም ይሠራበታል?” አለች፤ አዲሷ ዶክተር።

“እ...ም ሥራ ይጠፋለታል ብለሽ ነው ዶክተር? ...የሕመምተኞችና የጠያቂዎች ካፈ ሆኗል። በየጠዋቱ ምን የመሰለ ቡና መሰለሽ የሚፈላው! አንዳንዴ እዚህ መጥቶ ቁጭ ማለት ደስ ይለኛል። ቅድም እንዳየሽው ሕመምተኛውና አስታማሚው ገቢው ውስጥ ነጻ ሆኖ ነው የሚኖረው። እንደ እናንተ አገር ባንድ ጠባብ ከፍል ተቆልፎባቸው እይውሉም። ቤተሰብም! ሕመምተኛም ሠራተኛውም ተረዳድቶና ተያይዞ ነው ሳይኪያትሪን የሚሠራው እዚህ እኛ አገር። ደሞዝ የሚከፈለው ለኛ ሆነ እንጂ... ቁጥሪ ደሞዝ ከተባለ” ብሎ ሣቀ። ዶክተር ሰበቃ ሲሥቅ በርጩና ጉንጩ አብሮ ስለሚፍነከከ ሣቀ በራሱ አብሮት ያለን ሰው ሳይወድ በገድ ያሥቃል። ቡና እንዲጠጡ ስለ ተጋቢቱ ከወደ ጥገ ቁጭ አሉ። የድሮ ትዝታዎችን ሲያወራላቸው ቆየና አንድ አንድ ስረ ቡና ጠጥተው ወጡ።

ዶክተር ሌላው የሕመምተኛ መጉብኛ ሰዓቱ ስለ ደረሰ ይቅርታ ጠይቆ ወደሚሠራበት የሕመምተኞች ክፍል ሲሄድ ሁለቱ ተያይዘው ወደ ሐኪሞች ቢሮ ተመለሱ። ጠጋ እያሉ ገንዘብና ሲጋራ የሚለምኑትን ህመምተኞች ሰላም እያለና እያጥራ ወደ ሕመምተኞች ክፍል ደረሰ። አማኑኤል በሳምንት አንድ ቀን ይመጣል። ከፍተኛ በሆነ የአእምሮ መቃወስ የታመመ ሕመምተኞች ተኝተው ከሚታዘሙበት ክፍል ውስጥ ነው የሚሠራው። ብዙ ሕመምተኞች በየጥጋ ጥጉና በየከፍሉ መገቢያ ደጃፍ ላይ ተተምጠው እያወሩ ፀሐይ ይሞቃሉ። አንዳንዶቹ ሰብስብ ብለው እጅግ የማይገባ ነገር እያወሩ ይሣግቃሉ። ሌሎች ደግሞ ለብቻቸው ፈንጠፍ ብለው ከማይታዩ አጋሮቻቸው ጋር ይሚገታሉ፤ ወይ ያወጋሉ።

ሌላው በራሱ ላይ ቀምቶ ብሎ "እንደምን አላችሁ?" ሲል ብዙዎቹ ሕመምተኞች ብድገ ብድገ እያሉ እጽፋ ሰላምታ ሰጡት። የተወሰኑት ከኋላ ተከትለውት ወደ ውስጥ ገብተው የነርሶቹ የሥራ ኪላ እካባቢ ትንሽ እንገጥበውና ወደ የመኝታቸው ሄደው ጋደም ጋደም አሉ። እልጋዎቹ እንደ ወታደር ካምፕ ተቀራርበው የተዘረጉ ናቸው። ባለው የቦታ ጥበት የተነሳ የሕመምተኞችን ደህንነትና የግል ነጻነት ያገናዘቡ እይደሉም።

ሕመምተኞች ወደ ሚታዩበት ክፍል ሲገባ ተማሪዎችና ሠልጣኝ ዶክተሮች በረድፍ ተደርድረው ሲጠብቁት ደረሰ። ተማሪዎቹ ቶሎ ቶሎ ስለሚለዋወጡ ሰማቸውን ብቻ ሳይሆን መልካቸውንም ለማጥናት ያስቸግራል። ዛሬም አዲስ ዙር ተማሪዎች ናቸው ያሉት። የሕክምና፣ የነርቢንግ፣ የማማከርና የጤና መከገንነት ተማሪዎች እየተፈራረቁ ስለሚመጡ ማን ማን መሆኑም ለማወቅ ይከብዳል። ሁለቱ የእእምሮ ሕክምና ሠልጣኝ ዶክተሮችንና የክፍሉን ጽሚ ነርሶች በሰማቸው እየጠራ ሰላም ብሎ በተዘጋጀለት ወንበር ላይ ተሠየመ።

"እሺ ሰላም ነው... ታዲያስ? ዛሬም አዳዲስ ተማሪዎች ያሉን ይመስላል ... ሁላችሁም የሕክምና ተማሪዎች ናችሁ ወይስ?" ብሎ፣ ተራ በተራ ወደ ተማሪዎቹ ሲያማትር ሁሉም በአዎንታ ራሳቸው ነቀነቁ። ሁሉም የመጨረሻ ዓመት የጥቁር እንበሳ ተማሪዎች መሆናቸውን ነገሩት። ለመተዋወቅ ያህል የያንዳንዳቸውን ስምና ሲጨርሱ ምን የሕክምና ዘርፍ ማጥናት እንደሚያስቡ ጠይቀ ትንሽ ካወራቸው በኋላ የቡድኑ መሪ ወደ ሆነችው ሠልጣኝ ዶክተር ዘወር ብሎ፣ "ዛሬ ብዙ የሚታዩ ሕመምተኞች አሉን እንዴ ዶክተር ምዕራፍ?" አለ። ከፊት ለፊቷ ወደ ተከመሩት ቻርቶች እያየ።

"እዚህ ወንዶቹ ከፍል ሦስት አዳዲስ ሕመምተኞችና ሁለት ደግሞ እስቸጋሪ የቀዩ ኪዞች አሉን። የምንችለውን ሁሉ ብናደርግም እየባሰባቸው ነው። እንዲ በተለይ ሌላ ሕመምተኛና ስታፍ ካልደበደብኩ ብሎ እያስቸገረ ነው። ትናንት ሌሊት መስኮት ሰብሮ በገድ ነው መርፈም የተወጋላቸው። ሌላው አዲስ ሕመምተኛ ግን ያ ጠዋት የተወያየበት ኪዝ ነው" ብላ፣ እምታገላብጣቸው ቻርቶች ላይ ዓይኗን ተከላ ዝም አለች።

"እኬ ... ጥሩ፣ በቤቶች በኩልስ ምን ያህል ሕመምተኞች አሉን?" አለ፣ የሚናገረውን ጊዜና መታየት ያለባቸውን ሕመምተኞች ተጥር ለማመጣጠን በማለብ።

"አዲስ ሕመምተኛ የለንም፣ ግን ሁለት ኪዞች አሉ እብረን ብናያቸው ብለን ያሰብናቸው። እንዴ ዝናሽ ናት?" አለች፣ የሚታዩትን ቻርቶች ከሌላኛው የእንደኛ ዓመት ሠልጣኝ ዶክተር ጋር እየተከፋፈሉ። የእእምሮ ሕክምና ስፔሻላይዘሽን ሥልጠናው በአጠቃላይ የሚወስደው ሦስት ዓመት ነው።

"እው ... ዝናሽን አይተሻት ነበር? እንዴት ናት? እንደውም ካባቷ ጋር ዛሬ ቀን ስምንት ሰዓት ላይ ተጠሮ አለን አይደል ሲሰተር?" አለ፣ ዓይኑን በዶክተር ምዕራፍና በኃላፊ ነርቢ መካከል እያመላለሰ።

"እምን ... እንገዲህ አልቀርም እመጣለሁ ብለውኛል ከትናንት ወዲያ። እሷም ብዙ ለውጥ አላት። አሁንም ወሯም እየገባ ነው መሰለኝ፤ አልትራሳውንዱ

የሚያሳየው እንደዚህ ነው። ሌላው ጭንቀት ግን እንገዳህ ድንገት ምጥ የመጣ እንደሆነ ነው። በየሆሰፒታሉ የኖን ሕመምተኞች ለመቀበል ያለው ትግር ሥቃይ ነው። እሱም ሃላፊ ነርሷል ትንሽ በሰጠው ባለ ድምጽ።

“እኔም እሱን ሳስብ ነበር። በጣም አስቸጋሪ ነገር ነው... ምን ማድረግ ይገባል ይህን ታዲያ? ለመሆኑ የቤተሰቦቿ የኑሮ ሁኔታ እንዴት ነው?” አለ። ፊቱ ላይ ገልጽ ያልሆነ ጭንቀት እየተነበበት። ሃላፊ ነርሷል ለሁንም ቀበል አድርጋ።

“አ-ዪ ዶክተር ሌላው... አባቷ ድክም ያሉ ሽማግሌ ናቸው። ለራሳቸውም በልመና ነው የሚተዳደሩት። እንደ ሰማሁት ከሆነ የርሷንም ሁለት ሕፃናት ልጆቿ የሚያሳድጉት እሳቸው ናቸው። እንጂ... የሆነ ነገር ካልተገኘ፤ እንዲያው ምን ተስፋ ያለውም አይመስለኝም” ሰትሏል። ከፍሉ በጨለምተኛ ድባብ ተሞላ።

“የሆነ ነገርማ መደረግ መቻል አለበት። ለማንኛውም እስኪ እሳቸውንም በኋላ እናገራቸዋለሁ። እስኪ እዚህ ያሉንን ሕመምተኞች እንደና ወደ ሴቶች ከፍል ሰንሄድ ስለርሷ እናወራለን” አለና ወደ ተማሪዎቹ ዞረ። “ያው ለዛሬ እዲስ በለሆናችሁ የሚደረገውን እዩ። ጥያቄ ካላችሁ በማንኛውም ጊዜ መጠየቅ ትችላላችሁ። ከዚያ እነ ዶክተር ምዕራፍ ሁለት ሁለት ኪዞች ይሰጧችኋል። በዚህ ሳምንት እነርሱን ሊንተርቢው አድርጋችሁ በሚቀጥለው ታቀርባላችሁ። ምን ያህል ጊዜ ነው ከኛ ጋር የምትቆዩት?”

“ሁለት ሳምንት” አለ። አንደኛው ተማሪ ፈጠን ብሎ።

“ጥሩ... በታ የተቻለውን እናደርጋለን። ያው እንደምታውቁት እዚህ ከፍል በተለይ የእእምሮ መቃወስና መረበሽ የደረሰባቸው የስኪዞፍራንያ ሕመምተኞች ናቸው ያሉን። ስለዚህ ቢያንስ ያንን በደንብ ማወቅ ይጠበቅባችኋል። አስቸጋሪና አዲስ የታመሙ ሕመምተኞችን በታዩ ግን ከነ ዶክተር ምዕራፍ ጋር መሆን አለባችሁ። ቢያንስ ለመጀመሪያ ጊዜ ለብቻችሁ ሕመምተኛ እንዳታዩ። ሁሉም ነገር ቀስ ተብሎ ነው። ብዙ አትዳፈሩ። እኔ... ታዲያ የመጀመሪያውን ኪዝ ማነው የሚያቀርብልን”

ያሉትን ሕመምተኞች ጉዳይና ሕክምናቸውን እየተወያዩ መደረግ ያለበትን ነገር ወስነው ሲጨርሱ፤ ሌሎች ጉዳዮችን ሲያወሩና የተነሡ ጥያቄዎችን ሲመለስ ተዩ። ከተረበሹና በከፍተኛ ደረጃ ከታመሙ ሕመምተኞች ጋር እንዴት ማወራት እንዳለባቸው በተገባር እያላዩና በገለጻ እያብራራ አስተማራቸው። ውድይቱን ሲጨርሱ የከፍሉን ነርሶች አመለገጥና ተሰናብቶ ወደ ሴቶቹ ከፍል ለመሄድ ተነሡ። ወደ እዛው እየሄዱ ከዶክተር ሲራክ ጋር የምሳ ቀጠሮ ስለ ነበራቸው ቦታና ሰዓቱን ለማረጋገጥ ደወለለት።

ወደ ሴቶቹ ከፍል ሲደርሱ፤ ዝናሽ ከእንደ ነርሰ ጋር ቀማ ስታወራ እይና ባላዩቸው ለውጥ ውስጡ ይሰ አለው። ሰውነቷ መለስ ያለ ይመስላል። ጸጉሯ ታጥቆ ተስተካክሎ ሻሽ ጣል አድርጋበት ሌላ ሰው እስመስሏታል። ባለቤቱ ገጽሕ የላከባት የነፍስ ጡር ቀሚሰም ተሰማምቷታል። ሌላውን ስታይ ረገግ ብላ ከበፋ ላይ ዞሮ

አለችና ዓይኗን ሰበር አደረገች። በደህናው ቀን ምን ዓይነት ሴት ትሆን ይሆን የሚል ጥያቄ በውስጡ አለፈ።

“ታድያስ ዝናሽ ... እንዴት አለሽ?” አላት፤ አጠገቧ ሲደርስ።

“ደህና ነው ... ደህና ... እየተሻለኝ ነው” አለች፤ እንዳቀረቀረች። የመድኃኒቱ የጉን ጉዳት ይመስላል ትንሽ እንቅስቃሴዋ ዘገም፤ ስሜቷም ደብዘዝ ያለ መስሎታየው። ከሀመሙ አንጻር ለጊዜው የጉን ጉዳቱን መታገሙ የገድ መሆኑን አውቋል።

“እንዴት ነው እንቅልፍሰ ትተኛለሽ?” አላት፤ አሁንም ሁኔታዋን ለማጥናት እየሞከረ።

“አምን ... ምንም አይል ...” አለች፤ ጣቶቿን እያፍተለተለች። ረጃጅምና ቀንጅዬ ጣቶች እንዳሏት አስተዋለ።

“እኚ ጥሩ ነው፤ በታ ወደ ውስጥ ገብተን፤ ተራሽ ሲደርስ እናይሻለን” ብሎ፤ ትከሻዋን በማደፋፈር አይነት መታ መታ አደረገና ከሕክምና ቡድኑ ጋር ተከታትለው ገቡ። ሌሎቹን ሕመምተኞች አይተው ሲጨርሱ ነበር ዝናሽን ያዩዋት።

ሻሺን ፈትታ እንደ እንገት ልብስ ጣል አድርጋ ከፊት ለፊት ያለው ወንበር ላይ ተቀመጠች። የእግር ጣት ጥፍሮቿ ተቁርጠው፤ ቀለል ያለ ሚማ ተሚምታ ስትታይ በባዶ እገሯ ስትዳከር የከረመች አትመስልም። ጠቁሮና ገርጥቶ የነበረው መልካ መመለስ ሲጀምር፤ የሚያምር የጥቁር ጠይም ቀለሟ መውጣት ጀምሯል። የስሜቷ መስከንና የአስተላላጊ መረጋጋት፤ መልካንና የሴትነት ወዘናዋን መልሶት ደርባባ ነፍስ ጡር አስመስሏታል። በሚማዋ መሬቱን እየጠበጠበች፤ እገጧን ባስደገፈችበት እጇ ጭንቅላቷን እንደ ተሽከመች ሰውነቷን አስቀምጣላቸው በሐሳብ ጭልጥ ብላ ሩቅ ሂዳለች።

የተጋገረውን የጸጥታ በረዶ ለመስበር በማሰብ፤ “እንዴት ነው ... መድኃኒቱ ተሰማማሽ ዝናሽ?”

ከእንቅልፏ እንደባዛ ደንገጥ ብላ፤ “እ ... ጥ... ጥሩ ነው መሰለኝ፤ ያው ነው። ድክም ይለኛል ግን፤ መድኃኒቱ ነው መሰል ፍዝዝ ያደርገኛል። እነርሱም ደግሞ ተይ ኪኒንን አትውሰጁ ይቅርብሽ ሊገድሉሽ ነው ይሉኛል። እስኪ ተወ ... ኡፍ” አለችና በሰጧት በማለት እጇን ስታወናጭፋ፤

“እነማናቸው እነሱ?” አለ፤ ፈቀን ትጭም አድርጎ።

“ያው የልጁ ባለቤቶችናቸው። ልጁን ሊገድሉብን ነው ኪኒንና መርፈ የሚሰጡሽ ይላሉ። ሌሊት መጥተው ደግሞ ... ኡፍ ... ፍ ... አይሰማቸውም ሲያንሾካሽኩ። ግን መድኃኒቱ ሰው ይገድላል እንዴ?” ትክ ብላ ስታየው መረበሷን በመረዳት እንዴት ሊያስረዳት እንደሚችል ትንሽ አሰበ።

"እየውልሽ ዝናሽ የምንሰጥሽ መድኃኒት ላንቺም ሆነ ለጽንሱ ጤነት በጣም አስፈላጊ ነው። አሁን ጭንቅላትሽ ውስጥ እየሰማሽ ያለው ድምፅና ሐሳብ እንደሚረብሽሽ ይገባኛል። ደግሞ ብዙ ጊዜ ጥሩ ምክርም እይሰጡሽም አይደል?"

"አፍ...ፍ ምን ጥሩ ምክር አለ ብለህ ነው። ቀይ ዝም እንዲሉ ማድረግ ነገር የለም እንዴ? ምንው አሁንስ ... እነርሱ ያለ እኔም ሰው አላዩም እንዴ? ተውኃ ካልኳቸውማ በቃ የባለ ፑርዬ እስኪደነቁር ይሆሁብኛል፤ ደግሞ ያስፈራኛል። ትንሽም ጋብ የሚልልኝ ወይ ስተኛ ወይ መድኃኒቱን እንደ ወሰድኩ አካባቢ ብቻ ነው ብላ፤ ርብሽ ያለ ፊቷን በጆቿ ሸፍና ዝም አለች።"

"እስኪ መድኃኒቱንም እናስተካክልላለን። ድምፁ ሲረብሽሽ ደግሞ ለእሴተር ንገሪያቸው። ድምፁን ከጆሮሽ ላይ የሚያጠፋ መድኃኒት ይሰጡሻል። ሁለት ሳምንት በማይሞላ ጊዜ ውስጥ ብዙ ለውጥ ነው ያላየሽው። ከትንሽ ጊዜ በኋላ ደግሞ የበለጠ ደህና ትሆኛለሽ። ስለዚህ አይሆን። ሌላስ ምን ችግር አለ?" አለ፤ ሥቃዩዋ እያሳዘነው።

"እኔ እንኛ፤ በቃ ድምፁን ካጠፋችሁልኝ ሌላው ደህና ነው መሰለኝ። የማያደክምና የማያፈዝ መድኃኒትህ የለም እንዴ? በፊትም እኮ ሻል ሲለኝ መድኃኒትን የማቀመው ለዚህ ነው" አለች፤ በከፊል ቀና ብላ ሁሉንም በዐይኗ ገረፍ እያደረገች።

"እስኪ ከነዶከተር ምዕራፍ ጋር ተነጋግረን የምንችለውን ሁሉ እናደርጋለን። ቤተሰብህ ይመጣሉ ሊያዩሽ?" አለ፤ ርዕሱን መቀየር ስለፈለገ። እገረ መንገዱን ከቤተሰብ ጋር ያለውን ሁኔታ ለመቃኘትና ከእባቷ ጋር ያለውን የከሰዓት በኋላ ቀጠሮውንም ታውቅ አታውቅ መሆኑን ለማወቅ ፈልገ።

"ምን ቤተሰብ አለና ... አባቱ ነው ያለው ... እሱም አርጅቷል ... ልመና ነው የሚውለው ... አንድ ሁለት ጊዜ መጥቶ ነበር መሰለኝ ..." ብላ፤ ትከዝ አለች።

"አባትሽ ዛሬ በኋላ ይመጣሉ መሰለኝ። አይሆን እኛም የምንችለውን ሁሉ እናደርጋለን። እስኪ የቀረውን ደግሞ ከሰዓት በኋላ እናወራለን" ሲላት፤ ምን እንዳልሰማ ዝም ብላ መሬቱን መቆርቆሯን ቀጠለች።

"ዕንሱስ እንዴት ነው? ወርሽም እየገባ ነው አይደል?" ሲል፤ ትከሻዋን ሰበት አድርጋ አሁንም ዝም አለች። ወደ በሩ ደጋግማ በቃይ በለጠ ብዛት ተጨንቃ ሊሆን እንደሚችል ገምቶ፤ "በቃ እሺ ከሰዓት በኋላ አባትሽን ካዋራሁ በኋላ እናገርሻለሁ። ጥያቄ ከሌለሽ አሁን መሄድ ትችያለሽ። ችግር ካለ ገን ለእሴተር ንገሪያቸው እሺ?" ብሎ፤ እጁን ሲዘርጋላት ላመል ያህል ጨብጣው እንዳንበሰሽ ወጣች። እሷ እንደ ወጣች ሠልጣኝ ዶክተሮቿን ጨምሮ ከተማሪዎቿ ጀምሮ በተራና በየደረጃው ጥያቄዎችን በመጠየቅ ስለ ዝናሽ ሕመም ትምህርታዊ ውይይት ጀመሩ።

"እሺ ስለ ዝናሽ ዶክተር በንገሪቸውን ታሪክና ከራሷም በሰማነው መሠረት ሕመሟ ምን ይመስላችኋል?" አለ፤ ወደ ተማሪዎቿ እያየ። አጠር ቀጠን ያለች ከፊት ለፊት የተቀመጠች ተማሪ ፈጠን ብላ፤

"ከሮኒክ ፓራኖይድ ስኪዞኒያ " አለች፤ ይገጠና በሆነ ቁርጥ ያለ ናቸው።

"ሰቢዞፍሬንያ ምን እንደሆነና ያንን ለማለት ያስቻሉኸን፤ ዝናሽ ላይ ያሉትን የሕመም ምልክቶች ልትነገራት ትችላለሽ?" ሲላት፤ ጥያቄውን ሰላልጠበቀች ትላልት ዓይኖቿ ከገሬያቸው በከፊል ወጥተው በፊቷ ላይ ተንከባለሉ። ጥቂት ካለበት በኋላ፤

"እ...ም ከሮኒክ የምንለው ያው ካንድ ዓመት በላይ በመታመሟ ሲሆን... እም... ያው ከፍተኛ የመጠራጠርና ያለማመን ስሜት ስላላት ፓራፕሮኒክ ዓይነቱ ነው ሲባል ይቻላል። ድምፅ መስማቷ፤ የተለያዩ ከእውነታ የወጡ አስተሳሰቦችና እምነቶችም ስላሉዋት ሰቢዞፍሬንያ ይመስለኛል ሕመሟ" ስትል፤ የእንግሊዝኛ እነጋግሮች ስታዋ ብቻ ሳይሆን ስለ ሕመሙም ያላት ግልጽ መረዳት ደሰብሎት፤

"በጣም ጥሩ ... ሌላስ ..." አለ፤ ወደ ሌሎቹ ተማሪዎች ዞሮ ። ሁሉም ዝም ሲሉ ወደ እንደኛ ዓመት ሠልጣኝ ሐኪሙ ዞሮ አለ።

"ከዛ በተጨማሪም የባሕርይ መረበሽና የንግግር መዘበራረቅን ማሳየትንም ይጨምራል። የአእምሮ መረበሽን የሚያመጡ እንደ አደንዛዥ ዕዎችና የተለያዩ አካላዊ ሕመሞች እንደ መንስኤ ካሉ ግን ሕመሙን በርግጠኝነት ሰቢዞፍሬንያ ማለት አይቻልም። ዝናሽ ግን ሱስ ቢኖርባትም፤ ከሕመሙ በኋላ የጀመረቻቸው ስለሆኑ ሕመሙን ሊያባብሱት ይችላሉ እንጂ እንደ መንስኤ ሊናያቸው እንችላለን። ሌላ ይህ ነው የሚባል የአእምሮ መረበሽን ሊያመጣ የሚችል አካላዊ የሆነ ሚዲካል ችግር ያላት አይመስለኝም" አለና ተስተካክሎ ተቀመጠ።

ሌላው ከሱ ቀበል አድርገ፤ "ልክነው ... በነገራችን ላይ ሰቢዞፍሬንያ የምንለው በአብዛኛው በተለምዶ 'እብደት' የምንለውን ችግር ነው። ብዙ ጊዜ በየመንገዱ የምናያቸው ጨርቃቸውን የጣሉ 'እብደቶች' የዚህ ሕመም ተጠቂዎች ናቸው። የቃሉ ጥሬ ትርጉም 'የተከፋፈለ አእምሮ' እንደ ማለት ነው። ይህም ሕመሙ የውጭውን ነባራዊ እውነታና በውስጣችን የሚገኘውን የሐሳብ ዓለም አጣጥሞና አስማምቶ ለመኖር አለመቻልን ስለሚፈጥር ነው። ያልሆኑ ነገሮችን ማመንና የሆኑትን መካድ ... ያልተፈጠሩ ነገሮችን ማየትና መስማትን ... በዚህም የውስጥ መረበሽ የተነሣ ... የንግግር፤ የባሕርይና የስሜት መዛባቶችም ይፈጠራሉ። እሺ ጥሩ ... መንስኤውስ ምንድነው?" በማለት፤ ተማሪዎቿን ሲያይ ሁሉም ዝም ዝም ብለው ዓይኖቻቸውን ሲያሸሹ ወደ ዶክተር ምዕራፍ ዞሮ አለ።

የያዘችውን የሕመምተኛ ካርድ እየዘጋች ጉሮሮዋን ጠረገረገ አድርጋ፤ "እርግጠኛ የሆነ አንድ መንስኤ ተብሎ የሚባል ነገር እስካሁን አልተገኘም። ግን ብዙ መላምቶች አሉ። ዋና ዋናዎቹን ከሕመሙ መዘለት ጋር የሚያያዙ ነገሮች በአጠቃላይ በሦስት ልንከፍላቸው እንችላለን" አለችና ያለበትው የጠፋባት ይመስል የያዘችውን እስከርቢቶ እያፍተለተለች ትንሽ አሰብ አድርጋ፤ "ይህም ለሕመሙ የሚያጋልጡ፤ ሕመሙን የሚቀስትሱና የሚያባብሱ ነገሮች ብለን እንከፍላቸዋለን። ማንም ሰው ለሕመሙ መቶ በመቶ ያልተጋለጠ ነው ማለት ባይቻልም አንዳንድ ሰዎች ግን በቅርብ ዘመቻቸው ወይም በቤተሰብ ውስጥ ሕመሙ ያለበት ሰው ካለ ከሌላው ሰው የበለጠ

የተጋለጡ ሊሆኑ ይችላሉ። እኛ...ም በተጨማሪም አንዳንድ የሰብእና አወቃቀርጥ የቅድመ ስኪዞፍሪንያ ምልክት ሊሆኑ ይችላሉ። ከዚያ ውጪ ያሉት ቲዎሪዎች ገንዘብ የሩቅ መላምቶች ይመስሉኛል።

“በሌላ በኩል ደግሞ ከእነዚህም በላይ የሆነ ማግበራዊና ሥነ ልቦናዊ ሳይኒክስ በለጋ ዕድሜ ሱስ በሚያሰኙ አደገኛ ዕዎች መጠመድ፣ ከፍተኛ በሆነ አካላዊ እደጋ ሳይኒክስ የጭንቅላት መጥፋት ሲደርስና የመሳሰሉት ደግሞ ሕመሙ እንዲከሰት አስተዋጽኦ ሊኖራቸው ይችላል። በተጨማሪም ሌሎች ማግበራዊና የገል ሕይወት ሚናዎችና መድኃኒቱን በትክክል አስመዘታተልና የመሳሰሉ ነገሮች ደግሞ ሕመሙ ለመባባስና ላለመሻሉ አስተዋጽኦ ይኖራቸዋል።” ብላ፣ ሐሳብ እንዳለቀባት ድንገት ዝም ስትል፡

“በጣም ጥሩ ነው። ሌላው እይታ ደግሞ በእንገላችን ውስጥ ያሉ የተለያዩ ኬሚካሎች መዛባት ይሆናል የሚለው ነው። ለምሳሌ ዶፓሚን የሚባለው ኬሚካል ተዛብቶ ባንዳንድ ያንገላችን ከፍሎች ከሚገባው በላይ ሊበዛ ወይም ሊያገስ ይችላል የሚለው መላ ምት አለ። የምንሰጣቸው መድኃኒቶች በአብዛኛው ይህንን መዛባት ነው የሚያስተካክሉት። ሌሎች ቲዎሪዎች ደግሞ እንደ ሲሮቶኒንና ግሎታሚን የመሳሰሉ በእንገል ውስጥ ያሉ ሌሎች ጠቃሚ ንጥረ ነገሮች መዛባት ነው ይላሉ። ለዚህ ነው ለምሳሌ የተለያዩ እደገዛዊ ዕዎችን በከፍተኛ ደረጃ የሚወስዱ ሰዎች የእንገላቸው ውስጥ ኬሚካሎች ሲዛቡ ፍጹም ስኪዞፍሪንያ በለን ከምንጠራው የአእምሮ መረባረብ ሕመም ተመላሳይ ምልክቶችን የሚያሳዩት” ብሎ፣ የተለያዩ ቲዎሪዎችን ከመገኛ ሐሳባቸው ጋር በሰፊው ካሰረዳቸው በኋላ፣ ጥያቄዎቻቸውን ሲመልስ ቀየ። ሰዓቱን እይቶ ለመውጣት ሲል አንደኛዋ ተማሪ እጇን አውጥታ ጥያቄ አቀረበች።

“ብዙ ጊዜ ባጠቃላይ የአእምሮ ሕመሞች በተለይ ደግሞ ስኪዞፍሪንያ የምንለው የአእምሮ መቃወስ ሲፈጠር መንፈሳዊ መንስኤ አለው ተብሎ ነው የሚታመነው። በተለይ በእኛ ባህል ውስጥ። ከአእምሮ ሕዘምና ሳይንስ አንጻር ስለ መንፈሳዊ ነገር ያለው እይታ ምንድን ነው?” ብላ፣ ባንግቸው ሐሳብ ዙሪያ የተነሳ የጋለ ወይይትና ክርክር ሲያደርጉ ቀየ።

በመጨረሻም እሱ ነገሩን ሲያጠቃልለው፡ “እ...ም እንግዲህ ምን ያህሉ መንፈሳዊ ነው፣ ምን ያህሉ አካላዊ ነው፣ የሚለው ሁሉም እከራካሪ ነገር ነው። ባንድ በኩል የጥበትና የጨጓራን ህመም እንደ ተፈጥሮአዊና አካላዊ ሕመም አድርጎ መቀበል ለብዙ ሰው ቀላል ነው። የአእምሮ ሕመም ሲሆን ግን እንገልጻለን የሰውነት አካል ስለሆነ በተመሳሳይ መንገድ ሊታመም ይችላል ብሎ ማመን የሚቻላቸው ብዙ ሰዎች አሉ። ብዙ ጊዜ በፃይማኖት አካባቢ ያሉ ሰዎች አካላዊ ገጽታውን ለመቀበል ይቸገራሉ።”

“በሌላ በኩል ደግሞ አብዛኛው የአእምሮ ሕዘምና የሥነ ልቦና ሳይንሳዊ ጥልቀ ያለው የሕይወት እይታ ወይም ገጽረተ ዓለም የመንፈሳዊውን ዓለም መኖር እይቀበልም። በዚህ ቁሳዊ በሆነ የፍልስፍና እይታ የፈጣሪን መጥፎ ጨምሮ ሰደጣኝ ጋኔን የሚባል ነገር አለ ብሎ ማመንም እንደ ሞክረው ነው የሚታየው። ሰዎች በርካታ መንፈስ ተይዘው ባሕርያቸውና ማንነታቸው ይቀያራል የሚለውን እይታ እንደ ከገቱ

ያረጀ ያፈጀ ልማድ ነው የሚወስዱት ። የሰውን መንፈሳዊነት የሚቀበሉበት ሁኔታ ቢኖርም ሰው ውስጥ ተጀምሮ ሰው ውስጥ እንደሚያልቅ እውነታ ወይም እንደ የማንነት መገለጫ አድርገው ብቻ ነው የሚወስዱት ። መንፈሳዊውን ዓለምና እውነታ መቀበል በማይቻልበት ሁኔታ ደግሞ ችግሩንም ሆነ መፍትሔውን መንፈሳዊ አድርጎ መውሰድ ራሱ ኢሳይንሳዊ ተደርጎ ነው የሚገመተው ።

“በእኔ እይታ ግን ... ሰው ሁለቱም ካምፖች ከሚሉት በላይ የተወሳሰበና ምስጢራዊ የሆነ ፍጥረት ይመስለኛል ። እኔ ባለኝ ልምድ በመንፈሳዊ እገዛ ፈጽመው የተረዱም የተገዱም ሰዎች እውቃለሁ ። በተመሳሳይ ሁኔታ በዘመናዊው ቁስ መር ሕዝምናም የተረዱም የተገዱም ሰዎች አሉ ። አሁን የደረሰኩበት መረዳት ፤ ሰው እንድ ስለሆነ ሳናከፋፍልም ሳናበላልጥም በሁለቱም እውነታዎች ሊታይና ሊረዳ ይገባል ነው ። በመንፈሳዊውም ሆነ በአካላዊው መፍትሔዎች በኩል ያሉትን ጥሩ ነገሮች ክፍት በሆነ ልቦና መጠቀም ያስፈልጋል ባይ ነኝ ። በመካከል በተፈጠረው ገደል ላይ ድልድይ መሥራት የሚሻል ይመስለኛል ። እለበለዚያ ከሁሉም በላይ የሚጉዳው ሕመምተኛው ነው” እለ ፤ በረጅሙ ተንፍሶ ሰዓቱን እያየ ።

“አሁ ማይ ... ሰዓቱ እንዴት ሄዷል ባካችሁ ። ለምሳ ቀጠሮዬ ሳላረፍድም አልቀረሁ ። ለማንኛውም ይሄ ብዙ አነጋጋሪም አከራካሪም ጉዳይ ነው ። ስለዚህ በሚቀጥለው ሳምንት እንቀጥለዋለን ።” አለና ወደ ሃላፊ ነርሷ እያየ ፤ “ሲስተርዬ ፤ ያው ስምንት ሰዓት ላይ እመጣለሁ ። በሉ ቻው” አለና እጁን ለሰላምታ እውለብልቦ እየተጣደፈ ትቷቸው ወጣ ።

9

ሌላው የቀጠሮው ሰዓት ስለረፈደበት ልቡ ተለቅሷል። ከሆስፒታል ወጥቶ ውስጥ ለውስጥ እየነዳ፤ ወደ ዋናው መንገድ ከመግባቱ በፊት ከተቃራኒ አቅጣጫ የመጡ መኪኖች ዘገተውበት ቀመ። የሁለቱ መኪኖች ሾፈሮች ወርደው በጋላ ስሜት ሲነጋገሩ እንደሚረፍድበት ስለገመተ ሲራከ ጋደውሎ ይቅርታ ጠይቀው።

የባለ መኪኖቹ ንግግር ወደ ስድብና ጭቅጭቅ ሲቀየር እሱም ከመኪኖው ወረደ። አጠገባቸው ሲደርስ፤ ከፊትና ከኋላ መንገዱ ተጨናንቆ በሰው ተከበቡ። “ቀይ እና ምን ይጠበስ ነው የምትለው? እኔ ላይ ስለዘጋህ በሰዓት ደረሰክ እንዴ? ... የሰው መንገድ ስለዘጋህ እኮ ያንተ እይከፈትልህም” አለ። ሰውነቱ ደልደል ያለ ሃይሉ ከሰ ቶቶታ መኪኖ የያዘው ረጅም ሰውዬ።

“አቦ ዝም ብልህ ሰው ላይ እትደንፋ ... በትክክል መንዳት የማትችል ከሆነ ... እስተማሪ ቀጥረህ መማር ትችላለህ። ምን ... ሰምኑን የገዛኸው መኪኖ ነው እንዴ? ራሱን ከጉንገብተህ ጥልቅ ካልከ በኋላ ... ደግሞ ካንተ ብሶ ... የማነው ባካችሁ?” አለና ተጠጋው፤ ጠቀር ቀጠን ያለው ባለ አይሱዙው ሾፈር። የባለ አይሱዙው ረዳት ለጥል አቅብቱቦ ከሌላኛው ሾፈር አጠገብ ተሟል።

“እሺ ... አሁን መንገዱን ትለቅልኛለህ ... ወይስ?” አለ። ረጅሙ ሰውዬ፤ እጆቹን ጨብጦ እየተጠጋው።

“ባለቅልህ ምን ታመጣለህ? ... ከፈለግህ ወደ ኋላ ወጥተህ ...” ብሎ ላይጨርሰ፤ የሃይላክሱ ባለመኪኖ በቦክስ ነረተው። ሁለቱ ተናንተው ሲቆራቆሱ የአይሱዙው ረዳት ከየት መጣ ላይባል፤ በያዘው የሌባ ጎማ ሌላኛውን ሾፈር ጭንቅላቱ ላይ ሲዘልጠው ጭኾ ወያተ። ሌላው ተንደርድሮ ረዳቱን ሲይዘው፤ ሌሎቹ የከበቧቸው ሰዎች ደግሞ ሁለቱን ለማለያየት ተረባረቡ። የተፈጠረውን ጠብ ማብረድ ካትም በላይ ሆነ። በዚህም ምክንያት ፖሊስ አስኪመጣ ድረስ ያዙኝ ልቀቁኝ ተጠለ።

ሌላው መኪኖውን እንዲያቆሙት ለላልፎ መንገዱን ቀጠለ። “ሁለት በምክንያትና በመረዳዳት ሊነጋገሩ የሚችሉ ሰዎች፤ በጠላትና በረገጥ

ለመገባባት መምከራቸው ይገርማል። ስሜት፣ ማሰብን ሲገዛና ሲከልል ትልት ሰው ትንሽ ይሆናል። ስሜቱ ያሸነፈው ሰውና ፍሬኑ ተበጥሶ መሪው የማይሰራ በፍጥነት የሚገሰገስ መኪና እንድናቸው ብሎ አሰበ።

ከመኪናው በጥድፈያ ወርዶ ከሲራክ ጋር ለምሳ እተቃጠሩበት ቤት ገባ። ቀድሞት ደርሶ ኖሮ ቦታ ይዞ በተመስጦ ሲያነብ ደረሰ። ትክክሉን ነካ አደረገና እጁን ለሰላምታ እየዘረጋ፤ “ይሄ ወጣቱ ይክተር ... በጣም ይቅርታ ... ከተማሪዎቹ ጋር አንላቀቅ ብለን ... ሳላሰበው ጊዜው እንደሄደም ሳላውቅ አረፈድኩ። ታዲያስ ... ብዙ አስጠበቅሁህ እንዴ?” አለው።

“እይ! ሻረ አሁን ነው የመጣሁት። እንዳንዴ መንገዱም እኮ ያላሰበክበት ቦታ ይዘጋጋል። እንዴት ነው ... አማኑኤል ሰላም ነው?” አለ፤ ፈገገ ብሎ።

“አማኑኤልና ሰላም ... በሽበሽ ነው” አለና ኩቱን አውልቆ ወንበሩ መደገፊያ ላይ ሰቀለና ተቀመጠ። ቤቱ ብዙ ብርሃን የሚገባበትና መቀመጫዎቹም ዘርዘር ብለው የተሰናዱ ሰለ ሆነ ቅልል ይላል። የበግ ጥብስና ሽሮ አቸው ታዋቂ ነው።

ሲራክ ሁሌም መጽሐፍ ከእጁ አይለየውም። ሴላሠው ጥቁር አንበሳ ሲያስተምር በሄደበት ጊዜ ተዋውቀው በቀላሉ ነበር የተገባቡት። በሳምንት እንዴም ሁለቱም ለምሳ ወይ ለቡና መገናኘት ልማዳቸው ሆኗል።

“ምን እያነበብክ ነው?” አለ፤ ሴላሠው ከፊት ለፊቱ ዘግቶ ያስቀመጠውን መጽሐፍ ለማንሣት እጁን እየዘረጋ። መጽሐፉን ወደ እርሱ እየገፋለት፤

“የሲግመን ፍሩይድ ... ዘ ኢንተርፕሪቲሽን ኦፍ ድሪምስ (የህልም አተረጓጎም) ነው። ሰውዬው ነገሮችን የሚያይበት መንገድ ይገርማል። ችግሩ ... እዚህ አገር እንኳን የሚተረጎም ሕልም ይቅርና ገና የሚተኛበትም ደህና አልጋ አለመኖሩ ሆነ እንጂ” ሲል፤ ሁለቱም ሣቁ። ንግግሩን ቀጥሎ፤ “ሲሮየስሊይ ግን እንዲያው እነ ፍሩይድና ዩንግ የፈጠሩት ሳይኮላኖልይሲስ ምናምን የሚሉት ነገር እዚህ እኛ አገር ይሠራል ብለህ ታምናለህ? ማለቱ፤ ቲያሪው አሪፍ ነው፤ ግን እንዳንዴ በልቶ ባልጠገበ ኅብረተሰብ ውስጥ እየኖርክ ... አሰ አይደል ... ትንሽ ቅብጠት አይመስልብንም?” አለና ባቀላለፋቸው እጆቹ ማጅራቱን ደገፎ ወደ ኋላ ለጠጥ ብሎ ተቀመጠ።

“ባንድ በኩል ልክ ነህ ... ግን ደግሞ በመጀመሪያ ሁሉም ያገራችን ሰው እኮ በልቶ የማያድር ወይም ሕልም የለሽ አይደለም። ደግሞ ደሃስ ሕልም የለውም ያለው ማነው? እንዲያውም ‘ደሃ በህልሙ ቅቤ ባይጠጣ ኖሮ’ ሲባል አልሰማህም?” ሲል፤ ሁለቱም እንደገና ሳቁ። ሴላሠው ትንሽ እሰበና ንግግሩን ቀጠለ። “ግን በቁም ነገር ምናልባት እነ ፍሩይድ ወይም ዩንግ ከነበሩበት የዛሬ መቶ ዓመት አካባቢ ከነበረው አውሮጳ ይልቅ ዛሬ እኛ ያለንበት የኑሮ ደረጃ እኮ በብዙ መልኩ ቢሻል እንጂ አያንስም። ሳይኮላኖሊሲስ ደግሞ እነርሱ በራሳቸው መንገድ በጊዜው የነበረውን የኅብረተሰባቸውን ስሜትና ጭንቀት ... አሳብና ጥልቅ የአእምሮ ጓዳ ለማየት የፈጠሩትና የምከሩበት መንገድ ነው። ለምሳሌ፤ ፍሩይድ ሕልምና የምላስ ወለምታ ወደ ጥልቁና ሰውሩ የአእምሮአችን

ዓዳ የሚያደርሱ እውራ ጎዳናዎች ናቸው ብሎ ያምን ነበር። ይህ የእርሱ እይታ ነው... ብዙ የማይሰማሙ ሰዎችም አሉ።

"በሌላ በኩል ስታየው ደግሞ ምናልባትም የዓለምን አስተሳሰብ በከፍተኛ ደረጃ ከቀረጹ 'ፍልስፍናዎች' መካከል ማለት ትችላለህ የነፍሩ ድሮ ሥራ ሊጠቀስ ይችላል። እስከ አሁንም ቢሆን ዚንቲቡ ብትል ፍልስፍና፣ ሳይኮሎጂ ብትል ሥነመለኮት እነርሱ ባቀረቡት ሥነልቦናዊ መላ ምቶች ብዙ ተቀርጸዋል። ከዛ በኋላ የመጡ ብዙ ሥነልቦናዊ መላ ምቶችና የተለያዩ የሰዎችን የሰሚትና የነፍስ ሥቃይ ለማዘም የተፈጠሩ ዘዴዎች ሁሉ ቢያንስ በክፍል ከዛው የተቀዱ ናቸው ቢባል ማጋነን አይሆንም። ግን ደግሞ እንዳልኩህ እንደ ማንኛውም ቲዎሪ የራሱ ገደፊትና ጉድለት ይኖረዋል። ከዘመን ጋር የሚያረጁ ነገሮችም ያሉት ይመስለኛል" እለ። የሚታዘዘው ልጅ ስለ መጣ የሚበሉትን መርጠው ወራያቸውን ቀጠለ።

"እሱማ ልክ ነው... ይገባኛል። ግን እዚህ እገር እንዴት ተግባራዊ ሊሆን እንደሚችል ሳስበው ተስፋ ስለሚያስቁርጠኝ ነው። ማለቱ የበሽተኛው ብዛት ፋታ አይሰጥህም። ከሊኒክ ከፍቼ ጥቂት ሰው ብቻ እያየሁ እንደ መጽሐፉ እኖራለሁ ካልክ ደግሞ ምን በልተህ ልትኖር ነው? ማለቱ ማን ይከፍልሃል? ጨካኝነት ነፍሱን መርምርልኝ... የልጅነት ውልገድ ገዴን እስተካክልኝ ብሎ ከፍሎ ለመታየት የሚመጣ ሰው እኛ ሀገር ይኖራል ብለህ ታምናለህ? የነፍሱን ጉዳይ ለማስመርመር ከሆነ አብዛኛው ሰው የነፍስ አባት አለው" እለ ሲራክ።

ጠረጴዛ ላይ ያለውን መጽሐፍ እንስቶ እያገለበጠ ወራውን ቀጠለ። "እማኑኤልን ብትወስድ ለምሳሌ... እዛ ቢት ያለው ችግር እንኳን ለሳይኮሎጂካል ስመድጋኒትም የሚበገር አይደለም። ዝም ብዬ ሳስበው እነዚህን መጽሐፎች እንደ ሥነጽሁፍ እያነበቡና እየተደሰቱ ከሰኞ እስከ ዓርብ ግን ብዙሃኑን ሕዝብ ባለው ነገር ማዘመኑ ነው የሚሻለው" ብሎ። በረጅሙ ተነፈሰና የሚሰጠውን መልስ ለመስማት ዝም እለ። ሲናገር እጁን የሚያወናጭፈው ሲራክ፣ ሰጄት ውስጥ ገብቶ ሲያወራ ድምፁም ሳያስበው ይገላል።

"እንዴ እንደ እሱማ ባጭሩ ተስፋ መቀረጥ የለም ወጣቱ ይዘተር..." እለና መጽሐፉን ከሲራክ እጅ ተቀብሎ ማውጫውን በፍጥነት እየት እየት አደረገው። "ፍሩይድና የሱ ዘመን እኩዮቹ የሠሩትን ታላላቅ ሥራ የሠሩት... ሁሉ ነገር ተመቻችቶላቸው አይመስለኝም። እንዲያውም በነርሱ ዘመን የመድጋኒትም ሆነ የሥነልቦና ሰውነት የነበረበት ደረጃ... ባጠቃላይ ሕዝምና የነበረበት ሁኔታ አሁን እኛ ካለንበት በጣም ያለ ነበር። በርግጥ ከኛ ጉብረተሰብ እንጸር የዛን ዘመኑ እውረጃ በብዙ የነቃና የሚያነብ ማንበረሰብ ነበረ ሲባል ይቻላል። ምናልባትም ደግሞ እንደ ገለሰብ ስለ ኑሮና ስለ ገንዘብ ጉዳይ እንደኛ ብዙ ጭንቀት አልነበረባቸውም ይሆናል። ግን እንዴ ፈር ቀዳጅ የሆነ ሰው የሚጠበቅበት ነገር... በአዲሱ መንገድ ላይ መግዝ ብቻ ሳይሆን... ራሱ የሚሄድበትን አዲስ መንገድም መንግሮ" ማዘጋጀት ነው።

"የሀዘባችን ሥነልቦናና የውስጥ ሰብእና አወቃቀር ገና ያልተጠናኘ በግልጽ ያልተብራራ ጉዳይ ነው። በባህል፣ በእምነት፣ በልዩነት፣ በደጋጋገንና በኋላ ታሪካችን ላይ

ተቀብረን፤ ድብቅ ሆነን እንኖራለን። ሁሉም ነገራችን መጥፎ ነው ማለቱ እይደለም። ጥን ብዙ ነገሮች በሰሜትና በአስተሳሰብ መጥቅራችን ላይ የጣሉት አሻራና የፈጠሩት ተጽእኖ ምን እንደሆነ እንኳ ገና በቅጡም አናውቀውም።

“የሚገርምህ እኮ እንኳን ለእኛና ለራሳቸው በዚህ ዘመን ላሉት ላውሮጳውያንና ላሚሪካኖችም እን ፍሩይድ ያሉት ነገር ሙሉ ለሙሉ አይሠራም። በሌላ በኩል ግን ለምሳሌ ስለ ሰው የሰብእና እውቃተር፤ የውስጥ ግጭቶቻችንን ስለምናቻቸልባቸው የማስታረቂያ ብልሃቶች (ዲፈንስ ሚኒሂንግምስ) ... ስለ ንቁውና ሰውሩ የአእምሮአችን ጻፆች (ቡንቬየስና አንቡንቬየስ ማይንድ) ... እንዲሁም የጳላ ግለ ታሪካችንና አስተዳደራችን በዘንድሮ ኑሮአችን ላይ ሊያሳድር ስለሚችለው ተጽዕኖ ... የሰጡትን መላ ምቶች፤ ባብዛኛው ዘመንና ድንበር የማይዘልላቸው ሁለገብ ሰጥጧ እውነቶች ናቸው።

“እሁን ባብዛኛው አውሮጳና አሜሪካም ብትሄድ ሳይኮኦኖሚክስ ለሌሎች የማማከርና የቲራፒ ዘዴዎች ከማገዝ በዘለለ በዋናነት እጅግም አይሠሩበትም። ከጊዜ ጋራ አብሮ የሰጪም የሥነልቦና እውቃተርና የነፍሱ ሕመም ትኩረት ይቀያየራል። ስለዚህ ያንዱ ዘመን ሥራ ለሌላ ዘመን ... ያንዱንም ባህል አተረጓጎም ለሌላው ባህል ... በቀጥታ እንጠቀምበት ብንል አይሠራም። እኛ እገርም በየሃይማኖቱና በባህሉ ውስጥ የተተበሩ ብዙ ሥነልቦናዊ ሀብቶች ቢኖሩንም ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ ተጠንተውና ተጽፈው ስላልተቀመጡ ብዙም አልጠቀሙንም” አለና፤ ለረጅም ጊዜ ሲያሸምንሙን የቀየውን ፐሮሻ ጎረሰ። የጀመረውን ሐሳብ ባይጨርስም ሲራክ የሚለውን ለመስማት ስለፈለገ ሌላ ፐሮሻ ማሰናዳት ጀመረ።

“ይገባኛል እሱ ... ጥን እስኪ እየው... ለምሳሌ፤ እሁን እኛ የአእምሮ ሐኪም ለመሆን የምንሰለጥንበት መንገድ ራሱ ለዚያ ዓይነት አስተሳሰብም ሆነ አኗኗር አያዘጋጅም። እኒን ብትወሰድ፤ ለምሳሌ፤ እሁን የገንደር ዩኒቨርሲቲ ነው የሚያስተምረኝ። ስለዚህ ልክ ሥልጠናዬን ስጨርስ ወይ ሄጄ እዛ እምስት ዓመት እወራለሁ። አለበለዚያ ደግሞ ብዙ መቶ ሺህ ብር መክፈል አለብኝ። እሺ፤ እዛ ሄጄ ምን ማድረግ እችላለሁ?

“ከጠበል የተረፈ ወይም ለጸሎት ያቃተ ውስብስብ እብደት ባሮጊ መድኃኒት ለማዘም ከመጥከር በቀር። ምን ልበልህ ... በቂ መጻሕፍት የሉም ... አብረኸው እንደዚህ የምታወራው እኩያ አስተሳሰብ ያለው ሰው አይኖርም። ያው እንዳልኩህ ጥቂት ያረጁ መድኃኒቶችን እየሰጠህና ጊዜ ያለፈባቸውን መጻሕፍት እንደ ዳዊት እየደገምክ የሚያብደውን እያስተባበድክ ከመኖር ውጪ። ለዚያውም አንተ ተደመግቻለሁ ካለበድክ ማለት ነው። አንዳንዴ የአእምሮ ሕዝምናውን በታ ለራሴ ዕውቀት ያህል ከተማርኩት ለምን ሌላ ነገር ሠርቼ አልኖርም ብዬ ሁሉ አስባለሁ ...” አለና፤ ከረቁ የተቀመጠውን ግማሽ ብርጭቶ እምሶ ውሃ ባንድ ትንፋሽ ጨለጠው።

“ሲራክ ... ምንም ጥያቄ የለውም፤ ነገሩ ከባድና አስቸጋሪ ነው። በምንም መንገድ እኮ ተላል ይሆናል አንልም። ከባድ ስለሆነም ነው ሁሉም ሰው የማይሠራው።

ገን ደገሞ የማይቻለው ነገር ላይ ካተኩርክ ወይም ጉድለቱ ብቻ ጥልቅ ከታየ ምንድነው ፋይዳው? ለምሳሌ ገንደርን ብትወስድ፤ ብዙ ሰወ በኮሮው ትገረኛ ሊሆን ይችላል። የሰወ ሰብእናና የሥነልቦና ውስብስብነቱ ገን የፈለገ ሠላጠን ከሚባለው ፈረንጅ ቢበልጥ እንጂ እይተናነሰም። አዲስ የሥነልቦና ቲዎሪና የአእምሮ ሕክምና ጉዳና ሙሉጠር ከፈለገህ ... እንደኛ አገር ሕዝብ በሥነልቦናውም ሆነ ባስተሳሰቡ ደረጃው የበለጸገና የተወሰነ፤ ያልተነካ ጥሬ የአእምሮ ሀብት ያለው ማንበረሰብ የትም አታገኝም። የተዘጋጀ ነገር ከጠበቅን ገን ምንም ሳንሠራ ልንሞት እንችላለን። አለ ሌላው። ከባሻገር የሚያውቃቸው ሰዎችን ሰላዩ እጁን ለሰላም ታ እያውሰበለ።

“እሺ ቀይ ለምሳሌ እንተ እዚህ ለመኖር ብትቻል ወይም ቢጥርብህ ... ምን ታደርጋለህ? ማለቱ አሁን ከምናወራው አንጻር?” አለ ሲራዝ፤ በያዘው ናፒኪን እሻን እየጠራረገ።

“ቀላል አይደለም። ህም ... በመጀመሪያ የማይርገው ... ህም ... እኔ በምፈልገው ዓይነት የራሴን ከሊኒክ መክፈቱ የግድ ይመስለኛል። ማዕከሉ በተቻለ መጠን ሌሎች ሳይካትሪስቶችን፤ ሳይኮሎጂስቶችንና የማንበራጭ ሳይንስ ባለሙያዎችን ያካተተ እንዲሆን አደርጋለሁ። የሥራ ትኩረቱንም በተለይ አገራዊ ፋይዳ ያላቸውና አሁን ውስጤ ያሉ ጥያቄዎችን የሚመለሱ ጥናቶችን ማድረግ ላይ ይሆናል። የብዙ ሰዎችን ትግርቶ በሚወክሉና የሕዝቡን ሥነልቦናዊ እንቅስቃሴ ለመረዳት ቁልፍ በሆኑ የተወሰኑ ኪሆች ላይ ብዙ ጊዜ ለማጥፋት አስባለሁ።

“ከዛ በተጨማሪ ደገሞ፤ መጻፍና ምናልባትም ሚድያ ውስጥ ጉብቶ የሰወን በነልቦናዊ ንቃት መኮርኮርና ማላደግ ይመስለኛል ዋና የትኩረት አትጣጫ። እኔ እንደማምነው ያበሻነፍሰና ሥነልቦና ለረጅም ዘመናት ከምናሰበው በላይ የቁሰለና መክራ የተሸከመ ነው። ያለፈውን አርባና አምሳ ዓመት እንኳን ብታሰበው ይዘገንንሃል። ያ ሁሉ ያልታዘመ ሕመም ያልተከፈለ የሥነልቦና ሰዳ ነው ማለት ይቻላል። ነገር ያንድ ቀን ሥራ አይደለም በርገጥ።

“ሌላ የማይርገው ደገሞ ከወጣት የሥነልቦና ባለሙያዎችና ተማሪዎች ጋር የቻልኩትን ያህል ጊዜ ማጥፋት ነው። ምክንያቱም አሁን የምናወራውን ነገር እኛ ብንጀምረውም የሚሠሩት እነሱ ናቸው ብዬ ከልቤ ስለማምን ነው። ገን ያው ገና ብዙ ነገር መልክ ስላልያዘልኝ ነገር ከምግባር ያለፈ ላይሆን ይቻላል ...” አለና ከባሻገር ከሚሰማው መዘደድ ምን ጋራ ጭንቅላቱን እያነቃነቀ ሲራዝን አጥልቶ ለማየት ሞክረ።

“ፖለቲካ ሌላ ... ያልከው ነገር ሁሉ ለሪፍ ነበር፤ ትግሩ በጣም ትልቅ ሊገነዘበት መንትና ሰፊ ጊዜ ይጠይቃል። ደገሞ በየት ጋ ጀምረህ የት ትወጋለህ? አብዛኛው ሰው እኔ ተንቀሳቃሽ ትግር ነው። ድብቅነታችን በጅ እንጂ እንደ እናገተ አገር ሰዎች ገልጽ ብንሆን ምን ሊፈጠር እንደሚችል አሰበው ...” አለና ምን ለሰፊ ባጠገባቸው የሚያልፈውን አስተናጋጅ ጠርቶ የቀይ ጤፍ እንደራ እንዲጨምርላቸው ጠየቀና በገራ እጁ ከሸና የያዘትን ገርገር እንደ ደረሰው በመቀጠል “እሺ ያለብኩ”

ሁሉ ተላከቱና እዚህ መኖር ብትችሉ ... ትኩረት የምትሰጣቸው ዋነኛ ሐሰሻዊ የሥነልቦናና የእእምሮች ግሮች እሉ ወይስ ገና በሱ እቅጣጫ አልወሰንከም?"

ሲራክ በጥቃቱ ላይ ይሄንን ያህል ጠልቀ ሰምጧል ብሎ ያልገመተው ሌላሠው ውስጡ ደስታም እድናቀትም እየተሰማው፡ "በርግጥ ብዙ ነገር ጥያቄና የማወቅ ፍላጎት አጭርብኛል። እኔ ግን ጥቂት ነገሮች ሁሌም ዋና ናቸው። እንደኛ በጦርነትና በግጭት ብዙ እንደኖርን ሕዝቦች ይህ የፈጠረብን የሥነልቦና ጫናና የተቀበረ ሥቃይ ማጥናትና መረዳት ነው። ለምሳሌ፡ ባለፈው አርባና አምሳ ዓመት ብቻ የእርስ በርስ ጦርነቱ ... የቀይና ነጭ ሽብር እልቂቱና ያለፍንበት ተፈጥሯዊና ሰው ሰራሽ ሰቃቃ ... በሕፃናትና በሴቶች ላይ የተጫነው ጥቃትና ሥቃይ የፈጠረው ሥነልቦናዊና ሰብእናዊ ጫናን ማወቅ በራሱ የዕድሜ ልዝ ሥራ የሚፈልግ ይመስለኛል። በተጨማሪም የድኸነትና የአጦት ተጽእኖው የሥጋ ብቻ ሳይሆን የነፍስ መቁርቁዝና መጨረሚያ ሳይፈጥርብን የቀረ አይመስለኝም። ከወሲብና ከጾታ ግንኙነት አንጻር ታፍኖና ተሸፋፍኖ ስላለው አስተሳሰባችንና ስሜታችን ሳስብ ደግሞ ሌላ ያልተነካ ትልቅ ችግር ይታያል።"

"በተጨማሪም በማንበረሰባዊና ጋርዮሻዊ አስተሳሰባችን ውስጥ ተቀብሮና ተረሰቶ ስለሚኖረው የእያንዳንዱ ሰው ግለሰባዊ ማንነት ብዙ ሥራ መሥራት ያለብን ይመስለኛል። እንደ አንድ ሰው የየሰጪ የማንነትና የሰብእና አረዳድ ጉዳይ። ደግሞም ... መራቱ ውስጥ ካለው ሀብት ይልቅ በየሰጪ ውስጥ ተደብቀው ያሉ መልካም እሴቶች ይበለጣሉ ባይ ነኝ። ሰጪ ከችግሩ በላይና ከነችግሩ ደስተኛ ሆኖ መኖር የመቻሉ ምስጢር ... በእምነቱና በሃይማኖቱ ያገኘው ሥነልቦናዊ ጥንካሬ ... እንደ ቡና መጣጣት ያሉ በማንበራዊ ኑሮ ውስጥ ተሰባጥረው ሰላሉ ደጋፊ ልምዶቹ ... ብዙ ነገር አለ ... ተቀፍሮም የሚያልቅ አይመስለኝም፤ ብዙ ሥራ ነው የሚታየኝ፤ አለና ትንሽ ተንጠራራ።"

"ዶክተር ሌላ ... እኔ ግን ይኼን ሁሉ ሳስበው ከቅሚ በላይ ይሆንብኛል። ስኒሄው የፈዝደንሲ ሥልጠናዬን መጨረስ ነው የሚታየኝ። ሌላው ከዛ በኋላ ይታያል ባይ ነኝ። ግን በጣም ታንክ ዩ ... ብዙ ነገሮችን ባላየሁባቸው እቅጣጫዎች ነው ያላየኸኝ። አለ። ከማኪያቸው ውስጥ የጨመረውን ሰጻር አማሰለና ማንኪያውን በመብቃዊ ምት ከሰኒው ጠርዝ ጋ በቀስታ እያጋጩ፤ "በቃ፤ እናንተም መሄጃችሁ እየደረሰ ነው አይደል? ከዚህ በኋላ ምን ያህል ትቀያላችሁ?"

"እኔ እንኳ ትንሽ ብቀይም ደስ ይለኝ ነበር። ገጹሕ ግን ፈጽሞ አገሩን አትወደውም። ይሄንንም ያህል የቀየቸው በስንት ልመና ለእኔ ብላ ነው። ደግሞ የልጆቼም ትምህርት ቤት ስለሚከፈሉ ከሦስት ሳምንት በኋላ የገድ መሄድ አለባቸው። እሷ ከፈቀደችልኝ እኔ አንድ ወር ምናምን ብጪምሮ ደስ ይለኛል። እዛ ያለው የሥራ ሁኔታ ከፈቀደልኝ ማለት ነው። አለ፤ ሐሳቡ ብትንትን ያለበት በሚመስል ድምፅ።"

"ኡህ ... ከቤተሰብ ጋር ተላል አይደለም። እንተ እንዲያውም በጣም ገበዝ ነህ። ሳስበው እኔ ውጭ የምኖር ብሆን እዚህ ሀገር መኖጃ እዚህ ሁሉ ችግር ውስጥ

የምዳክርም አይመስለኝም ። አላውቅም ... ገን አይመስለኝም ። በነገራችን ላይ የጦር ንጹሕ እሺ ብትልህ እዚህ መኖር ታስባለህ?" አለ ። ፊቱን ጥምድድ አድርገው ።

"አድርገልኝ ነው ። ለእኔ እዚህ መኖር ልገልጸው የማልቸለው የሚሰጠኝ ደስታና ርካታ አለ ። ምናልባትም አባቴ ከልጅነቱ ጀምሮ የፈጠረብኝ ተጽእኖ ሊሆን ይችላል ። እዚህ ብኛር ምን ዓይነት የሕዝምና ማዕከል ልከፍት እንደምችል ሁሉ ይታያል ። የረጅም ጊዜ ሕልሚያም ስለሆነ ሊሆን ይችላል ። ደግሞ ገን እንዳልከው ይሄ ሁሉ ከቤተሰቤ በላይ ሊሆን አይችልም" አለ ። ወደ ኋላ ደገፍ ብሎ ከሩት የሚመጣውን መዚቃ እያዳመጠ ጣራ ጣራውን እያየ ፣ እንዴ ወደኋላ ደግሞ ወደፊት ርቀ እየሄደ በጊዜ ሃዋሃዌ ላይ ተመላለሰ ። ሲራከም ከራሱ ሐሳብ ጋር እየታገለ ደጅ ደጅ እያየ በራሱ መንገድ ነጉደ ።

"አንተ ገን እንዴት ነው ስለ ማግባት ምንም እቅድ ምናምን የለህም እንዴት? አለ ። ከገባበት የራሱ ሐሳብ ሲወጣ የሚያውቀውን ርእሰ በመቀየር ።

"ም... ገ... ባዘህ ... ብታስብ ምን ፋይዳ አለው ። ሴቱ ሁሉ እኮ የማይወጣ ጉም ሆነብኝ ። ትንሽ ደህና ናቸው ያልካቸው ፣ ጥቂት አብረዋቸው እንደ ቀየህ የሚፈልጉትንም የሚያውቁ አይመስሉም ። አለ አይደል ... በቃ ልክ እንደገዢህ ዕቃ እንደገና ጠፍጥፈው ሊሠሩህ ይፈልጋሉ ። እኔ እንጂ ... ገራ ይገባኛል ... አለ አይደል ... ደግሞ ገና ሠላሳም አልደፈንኩም እኮ... ለምኑ ነው ጭንቀቱ..." ብሎ ፣ እጅግ እርስ በርሳቸው እሻሽ ።

የሚጠራ በልኩን ለየት አድርጎ ኪሱ ውስጥ መልሶ ከተተውና ንግግን በመቀጠል ፣ "ሳባበው ሳባበው ገን እግብቶ መታሰርና የማልወጣበት ወጥመድ ውስጥ መግባት አልፈልገም መሰለኝ ። እግብተው የተደሰቱ ብዙም ሰዎች አላውቅም ... ከራሴ ወንድም ጀምሮ ... ስለዚህ ማግባቱ ያንንም ያህል አያጓጓኝም ። ብረር ... ከነፍ ... ጥክር ... ያዝ ... ልቀቅ ... ነው የሚለኝ ታሰሮ የተለቀቀው ልቤ" አለ ። ከመቀመጫው እየተቀነጠነጠ ።

ሌላው ጭንቅላቱን እየወዘወዘ በአንክሮ ሲያዳምጠው ቀየረ ፣ "ያው እንደ ሁሉም ጥሩ ነገሮች ማግባትም የራሱ ችግሮች ሊኖሩት ይችላል ። ሁላችንም የምናልፍበት ገራ መጋባትና መፍራት አለ ። ገን ዋናው ማወቅ ያለብህ ... ሁሉንም ሴቶች ሳይሆን አንተ የምታገባው አንዲት ሴት ብቻ ነው ። ያገሩን ሴቶች ሁሉ ችግር የራሱህ ማድረግ ፍራቻህን ያበሃል እንጂ ብዙም ጥቅም የለውም ። አንተ እንዳልካቸው ዓይነት ብዙ ሴቶች ሊኖሩ ይችላሉ ... እንዳልኩህ ገን ሁሉም ያንተ ሚስቶች አይደሉም ። ወጥመድ ላልከው ... ይኖሩ ... እኔም እንዳንተ ነበር የማሳበው መወሰድ ... መደበት ... ደስ ካልሆነኝ ልጅ ጋር ሁሉ መከነፍ ... መብረር ነበር ለይወት የሚመስለኝ ።

"ንጹሕ ባላሰብኩበት ጊዜ ወደ ሕይወቴ ስትመጣ ግን ... በሲ መታሰርን እገባ ሆኖ አገኘሁት ። የእኔ የተሻለ ማንነት በርሷ ሰብዕና ውስጥ አብቦ ታየኝ ። የመሰጠትን ትርጉምና ለሌላ ሰው በመኖር ውስጥ ያለውን ደስታ ከእሷ ተማርኩ ። በመከነፍ

በመቀበል ከሰው ደስታ ይልቅ በመስከንና በመስጠት የሚገኘው እርካታ በጣም እንደሚበልጥ ያወቅሁት ከሷ ጋር ስሆን ነው ። ለእኛም ያኔ እሷን ሳላገኘ ይህንን ሁሉ ብትነገረኝ ሰቂቁህ ነበር የምሄደው ። ያው ይገባሃል! ማግባት ምንም ችግር የለውም እያልኩህ እንዳልሆነ ። ግን ደግሞ ደስታው ይበልጣል ለማለት ነው ። በዛ ላይ ልጅ ሲመጣ ደግሞ ለራሱ ከመኖር ባርነት ነጻ ያወጡሃል ... አለ አይደል ... ቀምሰህ ባላየኸው ምንም ቃል አይገልጽውም ።"

"ጽኑነት ሌላ ... ምናልባት አንተ ዕድለኛ ሆነህ ነው፤ ንጹህን የመሰለች ሴት ያገኘኸው ። እስኪ እኛም የሚጥልልን እንጠብቃለና እንገዳህ" አለ ። ዝም ብሎ የያዘትን ሰንጥር እንጨት እየሰባበረና እየሰነጣጠቀ የማኪያቸው ሰኔ ውስጥ እየወረወረ ሲሄደው ጥቂት ቀየረ፤ "እኔ የምልህ የሚሰጥር እናት እንዴት ናቸው?" ብሎ የጨዋታቸውን አቅጣጫ ቀየረው ።

በዛቸው ሰዓት ሌላውም ስለ ምስጢር ሲያስብ ስለ ነበር ደንገጥና ግርም ብሎት፤ "ደህና ናቸው ... አይ ቲንክ ... ብዙ ለውጥ አላቸው ። ያው ነገሩ ጊዜ መውሰዱ አይቀርም" አለ በደፈናው ሲራክ ስለ ችግራቸው ምን ያህል እንደሚያውቅና ከምስጢርም ጋር ያላቸውን ቀረቢታና ጓደኝነት የቱን ያህል እንደሆነ እርግጠኛ ሰላሆነ ።

"እሷ ደግሞ ትገርመሃለች፤ የሆነች በጣም ውስብስብ ያለች ልጅ ትመሰላለች" አለ ሲራክ፤ ፊቱን በገደለችበት እንዳይመሳሰል በማስመሰል ።

"ለምን እንደዚህ አልዘን? ያን ያህል ታውቃለህ?" አለ፤ ሌላው ከወገቡ ሰበር በማለት ወደ ሲራክ ቀረብ ብሎ ። ለሁለት ወር አቁማ የነበረውን የተግባር ልምምድ ከአንድ ሳምንት ወዲህ ከሌላው ሥር በመሆን እንደገና መጀመሯን ሲራክም ያውቃል ። ከጥቂት ቀን በፊት በወሬ በወሬ ተነሥቶ እሷም ስለ ሲራክ ያለቸው ትዝ አለው ።

"አም ... ብዙም አላውቃትም"፤ ግን የተግባር ልምምድ ለማድረግ ከጥቂት ወራት በፊት ጳውሎስ ትመጣ ነበር ። አንድ ሦስት ሳምንት ከኔ ሥር ነበር የምትሠራው ። በርግጥ በጣም ጉበዝ ልጅ ናት ... ግን በቃ እንዳንዴ ሕመምተኛዬ ብትሆን ብዬ አስብና ምን ያህል ከባድ የእጅ ሥራ እንደምትሆን ይታየኛል ። ብዙ ያልተፈቀደ የተቀበሩ ሥነልቦናዊ ጓዘች ያላት ይመስለኛል ። ብቻ ዝም ብዬ ሳያት ከወንዶችም ጋር ብዙ ችግር ያለባት ትመሰላለች ። ያ የኔ አስተያየት ሊሆን ይችላል" አለ ። ሳያስበው ያወራው ነገር በሌላው የምርመራ ወንበር ላይ ያስቀመጠው መስሎ ተሰማው ። ጣራ ጣራውን እያየ የኮርኒሉን አራት ማእዘኖች መቀጠሩ ላይ አተኮረ ።

"እንገዳህ እኔ ለጊዜው ያን ያህል ብዙም ያወቅሁት አይመስለኝም ። ከናቷ ጋር ግን ጥሩ ግንኙነት ያላቸው ይመስላሉ" ብሎ፤ በማጠቃለያ ግደን ትዝቶ ብሎ ሲያየው ነገሩ ይበልጥ ያልተመቸው ሲራክ፤ "እስኪ መታጠቢያ ቤት ደርሼ ልምጣ" ብሎ፤ ድንገት ብድግ አለ ።

ሌላው ደግሞ ለምን ስለ ጋብቻ ካወሩት ወሬ ጋር አያይዞ ሲራክ ያገሁት ስለ ምስጢር እንዳለ ማሰላለል ጀመረ። በተለይ 'በሽተኛዬ ብትሆን' የሚለው ሐሳብ ያዘለው ትርጉም ምን ሊሆን እንደሚችል የተለያዩ አማራጮችን ለመገመት ሞክረ። ሐሳቡን ከፍሎና ለመውጣት ተዘጋጅቶ ስለነበር ሲራክ ከመታጠቢያ ቤት እንደተመለሰ ወዲያው ተከታትለው ወጡ።

10

ሌላው ከምሳ ተመልሶ አማኑኤል ሆስፒታል ሲደርስ ሰምንት ከሩብ አልፎ ነበር። ከመኪናው ወጥቶ ወደ ሴቶች መኝታ ክፍል እየተጣደፈ ሄደ። ከነርሶች ጣቢያ ሲደርስ የዝናሽ አባት ገና እንዳልደረሱ ኃላፊ ነርሷ ነገረችው። ከእርሷ ጋር ሴቶች ሕመምተኞች በሚተኙበት ሰፊ እዳራሽ ውስጥ ወዲያ ወዲህ እያሉና እንዳንድ ሕመምተኞችን እያወሩ ጥቂት ቀዩ። ክፍሉ እንደ ጠዋቱ ብዙም ገርገር አይታይበትም። አብዛኞቹ ሕመምተኞች በያልጋቸው ላይ ተኝተዋል፤ ሌሎቹ ደግሞ ሰብሰብ ብለው ያውካካሉ።

ሰምንት ተኩል ሲሆን አለመድረሳቸው ትንሽ ሰላሳለበው፤ “ሲስተርዬ ምናልባት ቀጠሮውን ረስተውት እንዳይሆን ...” አለ፤ ምንም እንኳን ግማሽ ሰዓት ማርፈድን ሁሉም የለመደውና የተቀበለው፤ ሲራክ እንደሚለው ‘ያገሩ ደምብና ያበሻ መብት’ መሆኑን እየጠላ የተቀበለው የቀጠሮ እውነታ ሲሆንም።

“ምን እኮ ... ሰውም ሰዓት አያከብር። ደግሞ ማን ያውቃል በዚህ በፀሐይ ይሄኒ ከዛ ድረስ በእገራቸው ይሆናል የሚመጡት። እስኪ ለማንኛውም በር ላይ ዘበኞቹ አላስገባ ብለዋቸው እንዳይሆን። እዚህ ቤት ሰንት ጭከና አለ መሰለህ። ቀደ እስኪ እኔ ራሴ ልሂድና ስለ ማውቃቸው በር ላይ ቼክ ላድርግ ...” ብላ፤ ፈቷ የበታተነችውን ወረቀት ሰብሰብ አድርጋ ጣደፍ ጣደፍ እያለች ወጣች። እሱ ደግሞ ወደ ቢሮ ገብቶ ቀን ያልመለሳቸውን ሰልኮች መደጥወል ጀመረ።

ብዙም ሳይቀይ ኃላፊ ነርሷ እንኳኳታ ገባችና “አይገርምህም ዶክተርዬ፤ ልክ እንዳልኩት ሰውዬው በጊዜ ደርሰው ነበር። በር ላይ ጥበቃዎቹ አላስገባ ብለዋቸው ነው። እንዲያው አሁንስ ይሄ አገር ምን ይሻለን ይሆን? ውይ እኔ አይገባኝም፤ ደሃ ለምን በደሃ እንደሚጨዘን።”

“የሕመምተኛ መጠየቂያ ሰለት ሰላልህን ነው የከለከለላቸው?” አለ፤ ነገሩን መሉ ለመሉ ሰላልተረዳ።

"የምን የበሽተኛ መጠየቂያ ሰዓት ይከተር? ሰውዬው ይከተርክ ቀጥረውኝ ልጄ ጉዳይ ሊያናገሩኝ ነው ቢሏቸውም ከቀብም አልቁጠሯቸውም = ያው የኔ ቤት የሥጋ ደዌ ሕመምተኛ ስለሆኑ ነዋ = ድዝነት ወንጀል የሆነበት ሀገር ... እንዲያው ተወኝ ባዘህ = ለማንኛውም እዛኛው ቢሮ አስገብቻቸው እየጠበቁህ ነው = ዝናብን አብረው ነው የምታያት ወይስ ለብቻቸው ልታናገራቸው ነው ያሰብከው?" አለች፤ ነገር ገና እንዳይረጋት በሚያሳውቅ ፊትና ድምፅ = የፀሐይዋ ገለት ጥንቅላት ይበጠብጣል፡

"አይ መጀመሪያ እስኪ እሳቸውን ለብቻ እናናገራቸው = ከዚያ በኋላ እሷንም እንጠራቃለን" አለና ተከታትለው ወደ ቢሮው ሄዱ።

በከፊል የተዘጋውን በር ከፍተው ሲገቡ የዝናብ አባት በትራቸውን ይገፍብለው፤ ቁዝም እንዳሉ ከእንዱ ወንበር ሜፍ ላይ ተቀምጠዋል = እነርሱ ሲገቡ ደንገጥ ብሎ የገዳቸውን ከመቀመጫው ብድግ እንደማለት አሉና፤ "ኖር ... ኖር" አሉ ድክም ባለው ድምፅ።

"አረ አይገባም አባት ... እንደምን አሉ?" ብሎ፤ ለመጨበጥ እጁን ሲዘረጋላቸው እንደ መሳቀቅ ብለው እጃቸውን ከፍ አደረጉ። ከሁለት ጣቶቻቸው በቀር በሥጋ እየ ሕመሙ የተነሣ ሌሎች ጣቶቻቸው ከግማሽ በላይ የሉም።

ከጨበጣቸው በኋላ ተቀመጠና፤ "በጣም ይቅርታ አቶ በድሉ ... በር ሂፕቦቃዎች እላስገባ ብለው እንዳንገላቱም ሲሰተር ነገረችኝ። ደግሞ በዚህ በፊል እዚህ ድረስ ስለመጡ በጣም ነው የማመስገኘው" አለ፤ ቀስ እያለ ከላይ አስከፋ፣ እያጠናቸው።

"አዩ ምናል ... እነሱም ሥራቸው አይደሉ" ወረሽት ካላመጣህ ብለው ነፃ እላስገባ ያሉኝ። እኔ ደግሞ ምንም ወረሽት የለኝ ብላቸው ሲያምኑኝም አልቻሉኝ፤ ሰጪ እኮ ዘንድሮ ተጨካክኗል" አሉ፤ በማቸውን እንዴት እንዳወቀ ገርሟቸው፤ ጣ እንደሚሉ ጥንቅ ብሏቸው መሬት መሬት እያዩ ብትራቸውን እንደተደገፉ አጥኡ፤

ዕድሜያቸው ከሰልሳ ብዙ ባይዘልም ችግሩ ተደራርቦ ገርጅፍጅፍ ብለዋል፤ በሕመሙ የተነሣ ነርቾቻቸው ከጥቅም ውጪ ስለሆኑ፤ በጊዜ ብዛት በደረሰባቸው ትንንሽ ቁስለቶችና አደጋዎች አብዛኞቹ የእጅና የእግር ጣቶቻቸው ተቀራጮ አልቀዋል። ያደረጉት ሜማ እግራቸውን ከተጨማሪ ጉዳት እንዲጠበቅና የጣቶች ጡንቻዎቻቸውን እንዲደግፍ ተብሎ በተለይ የተሠራ ነው። የሚማው ለየት ያሉ ቅርጽ ደግሞ ሕመሙ በሰውነታቸው ላይ የፈጠረውን ጉዳት አጥልቶት ይበልጥ እጃቸውን አስመስሏቸዋል።

አድገ ያልተቁረጠው ሽቦቶ ረዛቸው ... ፀሐይና ቶር የተፈራረቀበት ፊታቸው ላይ የተጋደሙት ብዙ መስመሮች፤ የሰሞን ድካማቸውን ብቻ ሳይሆን የግዴታ መከራቸውን ያሰነብባሉ። በሌላ በኩል ደግሞ ስልክ ያለ ፊታቸው፤ ዘላቂ ቁመታቸውና ሰፋ ያለ ትክክታቸው ተዳምረው ጽናትንና ትእዛዥን የተላበሰ ጥልቀት ያልሰበረውን የውስጥ ማንነታቸውን ጥንካሬ ያሳያሉ።

"እኔ ዶክተር ሌላው እባላለሁ። የዝናሽ ሐኪም ነኝ። ሲባተርን ያው አጥጥታል ብዬ ነው። የርሰዎ ስም አቶ በድሉ ነው አይደለ?" ሲል ከመቀመጫቸው ብድገ እንደማለት ብለው "ልክ ነው ዶክተር ... ልክ ነው፤ በድሉ ሚኒ ነው ስሜ" አሉና ወደ ኃላፊ ነርቢ ሁለት እጆቻቸውን ዘርገተው፤ "እይ እሳቸውማ እመብርሃን የባረከቻቸው ብሩክ መላክተኛ ናቸው። እሳቸው ባይመጡልኝ ኖሮማ እዛ ጠሐዩ ቲከካኝ መዋሴም አልነበር" አሉ። ሰውነታቸው ትንሽ ዘና ሲል፤ ተስተካክለው ተቀመጡ። በትራቸውን በእግራቸው መሃል ሸጉጠው፤ በሁለት እጃቸው ደገፍ አሉና ጉንጫቸውን አሳረፉበት።

"እንገዲህ እርሰዎን ለማግኘት የፈለገው አንጻንድ ነገሮችን ስለ ዝናሽ ለማወቅና ከዚህም በኋላ ስላለው ሕክምናዋ ለማቀድ ነው። እዚህ ከመምጣቷ በፊት እርሰዎ ለመወረሻ ጊዜ ያዩዋት መቼ ነበር?"

"ቀዩ ልጄ ... ዓመት ተሁለት ወሯ አልሆነም ብለው ነው ድንገት ብን ብላ ተጠፋች። ፈልገን አስፈልገን ትናጣት በቃ እርማችንን ለማውጣት ምንም አልቀረን ነበር። መቼም እሷ ወላጇት አምላክ አያልቅባት ... ቸሯ እናቲ..." አሉ።

"ሰሞኑን መጥተው አይተዋት ነበር እንዴ?" አሳቸው፤ ወደ ሌሎቹ ጥያቄዎች ከመግባቱ በፊት።

"መቼ ነበር ልጄ ... በእደም ለታ ... ሦስት እራት ቀን ቢሆነው ነው መሰል። ይመስከው ታምሩ አያልት እሱ፤ ብዙ ለውጥ አላት። የገባች ሰሞን ተነበረችው፤ ተመጄመሪያው ረገብ ሰከን ብላ ነበር። ስለ ልጆቿም ሁሉ ጠየቀችኝ። እሷ እኮ መድኃኒቷን ትትወስድና ይሄን ሚት ማመንዘህና መጠጡን ትትተው እንዴት ዓይነት ልጅ መሰልችዎ። ግን በቃ ሻል ቲላት የሆነ እሚጠራት ጋኔን አለ መሰል ብን አድርገ ያጠፋታል" አሉ፤ እንደ ሌላውን፤ እንደ ነርቢን እያዩ።

"ልጆቿ ከእርሰዎ ጋር ነው የሚኖሩት? ሰንት ልጆች አሏት?" አለ፤ በለ ልጆቿ መጠየቁ የመሻል ምልክት መሆኑን በማሰብ።

"ሁለት ናቸው። እንዲ መጀመሪያ የዛሬ ስምንት ዓመት እመሙ ቲጀምራት ተአረብ አገር ቅሪት ሁናው የመጣችው ነው። እሱ ያረብ ዘልብ ቁርጥ አረቦቹን ነው እሚመስል። ሁለተኛዋ ደገሞ እራት ዓመት ሊሆናት ነው መሰል እንዲሁ ብን ብላ ጠፍታ ከርማ ተመንገድ እርግዛ መጥታ ነው የወሰደችት። ልጆቿም አበላቸው በዛ እኮ ... ያለ እናት ያላባት። እናቷ ታትሞት በፊት እሷ ነበረች ሰንቱን ጉድ የተሸከመች። ይኸው ዝናሽም ጉዳና ወጥታ የቀረች እሷ ተሞተች ወዲያ ነው። እናቲቱ ነበረች የቤተሰቡ ማገር ምስሶ።

"እሁንማ ማንም ሃይ ባይ ቢጠፋ ጊዜ ቤቱም ሲበተን አፋፍ ላይ ነው ያለ። እኔም ይኸው በልመና ቀኑን ሁሉ ትዋትር ይመሻል። ልጆቼንም አንድ የሚሲዮን ሮዳታ ድርጅት እየረዳልኝ ነው ተማሪ ቤትም መሄድ የቻለት።" እንደ እሳት የሚፋጅ ብሶታቸውን በረጅሙ እየተነፈሱ ዘከዘኩት። ሳያስቡት፤ ትኩስ እንባቸው በጉንጫቸው ላይ ከብልል ሲል ድምፃቸውን ሲያስተካክሉ ሲሆኑ።

ሌላው የሚለው አጥቶ በሐዘን ሲያያቸው ከጉናቸው የተቀመጠችው ታላላቅ ገርባ፤ "አይዘዝም አባባ ... መቻል ነው እንግዲህ ምን ይደረጋል፤ እስኪለየን የቻልነውን እናደርጋለን። ሌሎች ልጆች የሉዎትም?" አለች።

ያነቃቸውን ሳገ ለመጥጥ ትንሽ ዝም ብለው ቀዩ። "የዝናኽ ታናኽ አለች፤ እሴም ሦስት እምቦቀቅላዎች አሏት። አረቄና ጠላ ቸርቸራ ነው እምትተዳደር፤ ባሏም እማይረባ ሰነራም ቢጤ ነበር። እሷን ጥሎ ታንዲት ኮማሪት ቤት ጠቅልሎ ገብቷል አሉ። ሌላ አንድ ወንድ ልጅም ነበረኝ። እሱም ያኔ በጦርነቱ ጊዜ ወታደርነት ገብቶ ይመትም ይኑርም አይታወቅ። መቼም በሕይወት ቢኖር እስታሁን አይወጣም ብዬ አርሜን አውጥቻለሁ። እናቱንም የገደሳት አንድም የሱ ሐዘን ነው። እንዴት እንባለቀሰች፤ ደጅ ደጅን እንዳየች ወደ መቃብሯ ወረደች" ብለው፤ በጃኪታቸው ሚና እንባቸውን ጠራረጉ።

"እርስዎ እዚህ እዲሳባ ምን ያህል ኖሩ?" አለ፤ ሌላው የተፈጠረውን ጠንካራ ለሚት ለማርገብ በማሰብ የጥያቄውን መስመር እያዘረፍ ግለቱን እየቀነሰ።

"አይቀየሁ... አሁንማ እርባ ዓመት ሲሆንኝ ነው። ተገዥም ነበር የመጣሁ፤ መጀመሪያ ይሄን ቂምጥና እታከማለሁ ብዬ ነበር የመጣሁ። ኋላ ተከምናው በኋላ አገረ ልመለስ ነበር። ወዲያው ለውጡ ቲመጣ አገር ሁሉ ተመሳቀለ። ብዙም ታይቶ በሽታውም እንደገና አገረሽብኝና እዚሁ ትታከም ቀየሁ። ያኔ ሰውም እንዲህ አልባላ መንደሩም ሁሉ ሚካ ነበር። እዚያው ዘነበወርቅ አካባቢ ተሰው ተጠገኛ ያገኘሁትን እየሠራሁ መኖር ጀመርሁ። ተሦስት ዓመት በኋላ እንደኔው ልትታከም መጥታባጋጣጣ ተዋወቅንና ተልጆቹ እናት ጋር እህል ውሃ አጣመረን። ይኸው መከራህ አይለቅብሉኝ እስታሁን እዚሁ እንከላወሳለሁ... ለጉድ የፈጠረኝ..." አሉ፤ ከሕመሙ ተርፎ የቀረ እጃቸውን እንዴ ወደ እነርሱ እንዴ ወደ እግዚሩ በአቤቱታ አይነት ከፍ ዝቅ እያደረጉ።

"ዝናኽ የመጀመሪያ ልጅዎ ናት?" አለች ነርቧ፤ እርሷም ለሚት ካዘሉ ጥያቄዋን ለመሸሽ ይመስል።

"አይ ወንዱ ነበር የመጀመሪያሰ ... እሷ ተከታይ ናት።"

"እንዲያው ዝናኽ ወደ አረብ አገር ከመሄዷ በፊት ምንም እንዲህ ያለ ነጂ አማትም አያውቅ? ሌላስ በዘመድ አዝማድ በቤተሰብ እንደሷ ያለ የአእምሮ ሕመም የሚያመው ሰው አለ?" ዓይኑን ከሳቸው ላይ ሳይነቅል የጥያቄውን መልስ መጠበቅ ጀመረ።

"አረ ምንም ... እኔ እስተማውቅ እብደት በኔም በናቷም ወገ እንዳለ አልሰማሁም። እንግዲህ አገርቤት ያለውን ማን ያውላል። ልጅቱ እንዴት ያለች ነበረች ተማሪ ነበረች መሰለህ። ሁሉ እንደኛ ነበር እምትወጣ። ደግሞ ሁሉ ገብ፤ ዓይነቱ ቀንጾ ተሟዋች ነበረች። ወደ ዓሥራአንድ ክፍል ትትደርስ ግን በታ ጉረምሳው ሁሉ አላሰወጣ አላሰገባ አላት። በኋላ ታትሟ በላይ ቲሆን መሰለኝ ተማይሆኑ ልጆች ጋር ገጠመች። ትምርቷንም ችላ ብላ ተሰፈር ኮልኮሌ ጋር ሆነ ውለጥ። ኋላ ያ የገደለው

እሱ ቱ ... ማትረክ ነው? ያስራሁለተኛ ከፍሉ ፈተና ... እሱን ስትወድቅ ጊዜማ በቃ ... ተያ በኋላ ለይቶላት እንዳይን ጠፋች ።

"ኋላ ፈጣሪ የኛንም ልመና የሰማን መሰለን" በዚህም በዛም ብላ አረብ አገር ሄደችና እኛም ትንሽ እርዳ አልን። ምን ያደርጋል ገና ትንፋሻችንን ሳንይዝ፤ ያልታደለች ... ዓመትም ታይሞላት አትሏን ስታ ያን የመጀመሪያ ልጇን ቅሪት ሁና መጣች። ተያ ወዲህ ይሄው ሰውም ሆኖ ሰው አልሆነች" እሱ፤ ወደ ታች የተዘረከረከ አርጌ ጋቢያቸውን አጥፈው ከትከሻቸው ላይ እየደረቡ ። ሌሎች ጥያቄዎችን ከጠየቁቸው በኋላ ዝናሽ ተጠርታ ከአባቷ አጠገብ ተቀመጠች።

ወደርሷ ዞር ብለው፤ ቀስ ባለ ድምፅ፤ "እንዴት ዋልሽ የኔ አበባ?" እሱና እጇን ሳብ አድርገው ሲሰማች፤

"ደህና ነኝ አባዬ" ብላ፤ እንዳቀረቀረች በጨረፍታ እየቻቸው ።

"እቡሻና ሚጢ ናቸው የላኩልሽ ..." ብለው፤ ከኪሳቸው አንድ ወረቀት አውጥተው እንደተጣጠፈ ሰጧት ። ፈጠን ብላ ተቀበለችና ከፍታ ለረጅም ጊዜ ፍዝዝ ብላ ስታይ ቆየችና፤ ድንገት እንባዋ ወረቀቱ ላይ ጠብ ጠብ እለ ። በዝምታ ሲያዩዋት የነበሩት ሌላውና ኃላፊ ነርሷም ሳያስቡት እይናቻቸው ረጠቡ ።

"ምነው አበባዬ ... ምነው?" እሱ፤ አባቷ በተለያዩ ቀለም የተሳሉ አበባዎችና ቀይ የልብ ቅርጽ የተሳለበት ወረቀት አይተው በትልልቅ ጽሑፍ የተጻፈውን የልጅቿን ደብዳቤ ማንበብ ሰላልቻሉ ።

እንጅት በሚበላ በተሰባበረ ድምፅ፤ "ልጆቼ ... ልጆቼ ..." አለችና አሁንም ዝም እንዳለች እንባዋ መፍሰሱ ቀጠለ ።

ሌላው ዓይኑን ጨመቅ አድርጎ ፊቱን ጠረገ ጠረገ አድርጎ፤ "ማየት ይቻላል?" አለ፤ ዝናሽ ወስጥ እያለፈ ያለውን ከባድ ስሜት ምን ማድረግ እንዳለበት ገራ ገብቶት ። ዝም ብላ እጇን ዘርገታ ወረቀቱን ሰጠችውና አገጧን በሁለት እጇ አንድ ደገፈች አቀርቅራ ትዝዝ ብላ ቀረች ።

"እማሚዬ በጣም እንወድሻለን። ሁልጊዜ እገዛቤል እማዬን ጠብቃት እያልን እንጸልያለን። መቼ ትመጃለሽ። ሚጡ ሳመትባል የተሰጣትን ጥቢት ላንቺ አስቀምጣልሻለች። እኔም ቀንጆ ስጦታ አስቀምጧልሻለሁ። ልንመጣ ነበረ። ልጆች እያስገቡም እለን አባባ። እማሚዬ ሚጡና እኔ በጣም ናፍቀሽናል እኒ። ቶሎ ቶሎ ነዬ።"

ይላል፤ ትልቁ ልጇ የጻፈላት ደብዳቤ ። በልብ ቅርጽ ባሸበረቀው ወረቀት ላይ የማይነበብ ሙንጭጭር ጽሑፍም አለ። እሱ ደገሞ የትንሿ ደብዳቤ መሆኑ ነው። ውስጡ የተሰማውን ስሜት እንደ ምንም ታገሎ ወረቀቱን ለኃላፊ ነርሷ ሰጠና ዝም አለ። ኃላፊ ነርሷ ካነበበችው በኋላ ሰላላስቻላት ወረቀቱን ከሌላው ፊት አስቀምጣ ከፍሉን ለታ ወጣች ።

ውይይታቸውን ሲጨርሱ፤ ዝናቸን አበረታቸና የሚቻለውን አድርገው ተሰደደደው ቤት እንደሚልሁት ነገሯት ከአባቷ ጋር እንዲያወሩ ጊዜ ሰጧቸው። ወርሱ ሲለያይ ሌላው አገረ መንገዱን ይዟቸው ሊሄድ እንደሚችል ሲነገራቸው እጥረው አሻፈረኝ አሉ። ከብዙ መገደርደር በኋላ እሺ ብለው ይዟቸው ከግቢ ወጡ። የመኪናው ንጽህናና ፍጥነት ... የዶክተር ሌላው ደግነትና የልጃቸው ጤና እየተመለሰ መሆኑን ተደማምረው የተፈጠረባቸው የተደበላለቀ ሰሜት በሌላ ዓለም ውስጥ እየተገባፈተ በሕልማቸው ወዳልታወቀ ሰፍራ የሚወሰዱ መሰሉ ተሰማቸው። እሱም በራሱ ሐሳብ ውስጥ ገብቶ ሲዋልል የሰልኩ ውሽት አነቃው።

"ሃሎ ... ሳንች እንዴት ነህ?" አለ፤ የመኪናውን ፍጥነት እየቀነሰ።

"ደህና ነኝ ዶክተር ... ማውራት የምትችልበት ሁኔታ ላይ ነህ እንዴ ያለህው?"

"እረ እንዲያው በፈጠረህ ... ይሄንን ዶክተር የምትለውን ነገር ተው። እሱን እየነዳሁ በለሆነ አጭር ነገር ከሆነ ለፒከር ላይ አድርጌህ ማውራት እንችላለን።" ይህን ዶክተር አይባልም ቢለውም፤ አሻፈረኝ ብሎ አሁንም ዶክተር ብሎ ነው የሚጠራው። በሶሻል ዎርክ የጀመረውን ትምህርት እየጨረሰ በለሆነ ለተገባራዊ ልምምድ በታ እየፈለገ ነው ያለው።

"እስኪ ወደ ፊት ቀስ እያልን እንለምዳለን። ለአሁን ግን ዶክተር ይሻለሃል ብሎ ማቀ አለና "በቃ አሁን ጊዜህን አልውሰድብህ።" እንዲያፒራክቲከውን ነገር እንዴት አደረክልኝ ልልህ ነበር። ሌላው ግን ቅዳሜ ሳንድ ጉዳይ ወደ ሐዋሳ በለምሄድ ምናልባት ጠዋት ካልኖርኩ ብዬ ልነገርህ ነበር።"

"እንገዲህ ምን ይደረጋል ብቻዬን እሮጣለኝ ..." አለና፤ "አይ ስቀልደህ ነው ... ሳደኞቹ እንጦጦን ካልወጣን እያሉኝ ስለ ነበር እሱን ማድረግ እችላለሁ ... ስለህ እትወድቅ። የተገባር ልምምዱን በተመለከተ ግን ጳውሎስ ተፈቅዷል። ሐሙስ እሆ አኖራለሁ። የከሊኒኩ ጋላፊ ነርስ ሲስተር ዘቢባ ትባላለች ... ከሷ ጋር ተነጋገርናል። ጠዋት ሁለት ሰዓት ተኩል የእእምሮ ሕክምና ከሊኒክ ከደረስክ ጥሩ ነው" አለ፤ ሆኖ ላለ ጊዜ መንገዱን ዘግቶ እላሳልፍ ብሎ ከፊቱ የተጋረጠውን ከባድ መኪና እየቀደመ፤ ከሳንች ጋር የበለጠ ተቀራርበው በየሳምንቱ ቅዳሜ ላይ እብረው ይሮጣሉ። በየጥቅም ተገናኝተው ሻይ ቡና ማለት ጀምረዋል ... ከንጹሕና ከልጆቹ ጋርም ለስተዋውቀዋል፤ ንጹሕ ታክሲ በምትፈልግበት ጊዜ ቋሚ ሾፈሯ ሆኗል።

በቀለበት መንገዱ በኩል ከአለርት ሆስፒታል በፊት ያለው አደባባይ ጋሪድ ወደ አቶ በድሉ ዞር አለና፤ "ወደ የት በኩል ነው የሚሄዱት አቶ በድሉ?" ሲላችው፤ እንደ መባንን ብለው፤

"ወደ ቤት ነው ... ብዙም አይርቅ እረ ... እዚህ ተደረሰሁ ደበለሃል የቀረውን በገፊ እዘግማለሁ።" እመቤቱ የማታ እንጀራን ትሰጥም ዶክተር ብለው፤ እየተርበተበቱ አጥተመትም።

"ኧረ ገድየለም ሰፈርዎ አደርሰዎታለሁ ። እኔም እዛው አካባቢ ኗሪ ስለሆንኩ አይወድኩ..." ሲላቸው ፣ ትንሽ ተገደርድረው ዝም አሉ ። አቅጣጫውን እየመሩት ወደ ቀፊ አቅጣጫ መሄድ ጀመሩ ። ልጠይቃቸው አልጠይቃቸው እያለ ልቡ ውስጥ ሲብላላ የነበረውን ጥያቄ እንደምንም ብሎ አወጣጠ። "ይቅርታ አቶ በድሉ ፣ እዚህ አካባቢ ብዙ ከኖሩ ምናልባት ሰው ብጠይቅዎ ያውቁ ይሆን?" ላላቸው ።

ደንገጥ ብለው ወደ እርሱ ዞር አሉና ፣ "ማንን ልጄ? እንዳልኩህ እርባ ዓመት ሊሆነኝ ነው እንግዲህ እዚሁ ሰፈር" አሉ ፣ ትንሽ እንደ መርበትበትም እያላቸው ።

"ወይዘሮ ተዋበች ቸኮል ። ጊዜው ቀየ በጣም ... ሠላሳ ዓመት እካባቢ ሳይሆን ይቀራል ብለው ነው ። እላቸውም የሥጋ ደዌ ለመታከም ከጎጃም መጥተው ነበር እዚሁ የቀሩት ። እንዲያው ምናልባት ብዬ ነው" አለ ፣ ፊታቸው ላይ ያለውን ስሜት ለማንበብ እየሞከረና የሚሉትን በጉጉት እየጠበቀ ። የሥጋ ደዌ ሕመም እንዲሆንበት ላይ ያሉ ጡንቻዎቻችንን የሚቁጣጥሩትን ነርሾች ሁሉ ከጥቅም ውጪ ስለሚያደርግ ፊትን ስሜት አልባ ገድገዳ ማስመስሉ ነው ።

"እንጃ ልጄ ... ተዋበች ... ተዋበች ቸኮል ... እስቲ ላጠያይቃ ... እንጃ ልጄ ... ስሙ አዲስ አይደለም ... ምን ሰፈሩ እኮ ባህር ሁኗል" አሉ ፣ ገራ እንደ ገባቸው ። ከሙቀቱ ጋር ተደማምሮ የመኪናዋ ጠረን ስለ ታመቀ በርሱ በኩል ያለውን መስኮት እስከ መጨረሻ ከፈተው ።

"በቃ እስኪ ያጠያይቁልኝ ... ከሰሙ ደግሞ ይነገሩኛል ። ለዝናሽም የምንቸለውን ሁሉ እናደርጋለን አይዘም እንግዲህ ። አሁን ምንም አትልም ። ይቺ ደግሞ ላንዳንድ ነገር ትሁንዎ ፣ ትንሽ ትረዳዎታለች" ብሎ ፣ ሁለት መቶ ብር በእጃቸው ሲያስጨብጣቸው ፣

"ኧረ ባዛኚቱ ይኼ ሁሉ ምንድነው? ኧረ ባከዎ ዶክተር ... ኧረ እያሰፈልገም" ብለው ፣ በመገደርደር እየተርበተበቱ የሚያደርጉትን አጡ ።

"ገድ የለም አባባ ... ለዝናሽ ልጆችም የሚያስፈልጋቸውን ይገዙላቸው ። ምንም አይደለም" ብሎ ፣ ገንዘቡን እጃቸው ውስጥ እንዲቀይ አጥብቀ ያዘቸው ።

ወዲያው ቀና ብለው ወደ ውጪ ገራና ቀኝ እየሆኑ ፣ ፊታቸው ላይ ያለው ድንጋጤ እየጨመረ ፣ "በቃ በቃ ዶክተር ... እየህ ድረስ በቂ ነው ... እይሄች ጋልውረድ ። ተየህ በላይ ተተጠጉ ደግሞ የመንደሩ ሰው ያይና በመሂና ተሞጃ ጋር መጣ ብሎ መከራዬን ነው እሚያበላኝ ። ቤት ኪራይም ይጨምሩብኛል ... ሌባውም ፍጻ ነው ። እዚሁ ያውርዱኝ" ብለው ፣ በፍጥነት የሰጣቸውን ብር ከደረት ኪላቸው ውስጥ ለመወሸቅ ሲንደፋደፉ አላገዘነውት መኪናውን አቀመ ። ነገሩ ሙሉ ለሙሉ ባይገባውም በሩን ከፍቶላቸው ወርደው እየተገላመጡ ካንድ ሰላች መንገድ ገብተው እስኪሰወሩ ድረስ ባይት ሸኛቸው ። በቅጡ እንኳ አልተሰናበቁትም ነበር ።

ሰርላቸው ዓይነት ሰው ከርሱ ጋር መታየቱ ይህንን ያህል መዘዝ ያለው መሆኑ እንደ ገረመው፤ መኪናውን አዙሮ ተመለሰ። አራቱንም መስኮች ከፍቶ ነፋሱ በሁሉም እትጣሚ በጥፍፍ እየገባ ሲወጣ አብዛኛውን የታመቀ አየር ጠራርገ ሲያወጣውም ጠንከር ያለው የዝናኸ አባት ጠረን ግን ከመኪናው ውስጥ ሲንቀሳቀሱ ቀየ። ብዙ አባቶችን ሲያወጣና ሲያወርድ ወደ ቤቱ የመጨረሻ መታጠፊያ መድረሱ እንኳ አልታወቀውም ነበር።

"አጃጅ ... አጃጅ!" የሚለው የዝናኸ እናታዊ የሰቀቀን ድምፅና ወረቀቱ ላይ የተገጠጠበው እንባዋ ደጋግሞ ፊቱ ላይ ድቅን አለበት። ከብዙ ዓመታት በፊት እዚህ ሰፈር ውስጥ ገነትና እናቷ ወይዘሮ ተዋበችም ይኖሩ እንደ ነበር ትዝ አለው። ያጋጣሚው ነገር እንቅፅልሽሆነበት። 'ሌላ ዘመን ... ሌላ አጋጣሚ ... ሌላ ሰው ... ሌላ ሁኔታ ... እንቅፅልሹ ተፈትቶ፤ ውስጠ ነገሩ ተከፍቶ ቢታይ፤ ሁሉም ነገር የቀደመው ነገር ገልባጭ ... ያለፈው ከሰተት ድግግሞሽ ... 'ውሃ ቅዳ' መስለ። ተሰማው። ሕይወት ራሷ ... የታቀደች አጋጣሚ ... ሌላና ያው ... አዲስና ድጋሚ ... በግጭት ወስጥ ያለች ስምምነት ላትሆን አትቀርም' አለ ለራሱ ... በሐሳቡም በድምፁም።

11

ላንቸ ገና በጠዋት ነው ከእንቅልፉ የነቃው ። በማያውቀው ደስታ ተሞልቶ ከመኝታው ላይ ፍንጠር ብሎ ወረደ ። የአልጋ ልብሱን እንደ ነገሩ ለበሰበሰ አድርጎ፣ እየተንጠራራ መስኮቱን ወለል አድርጎ ከፈተው ። ከአልጋው ፊት ለፊት ካለው ወለል ላይ ቁጥሩ ያልታወቀ 'ፑቨ አፕ' ስርቶ ወደ መታጠቢያ ቤት ገባ ። ቧንቧው ውኃ ለላልበረው፣ በጀሪካን ተሞልቶ ከተጠራቀመው ወደ ላፋው ውስጥ ገለበጠ ። ሰውነቱን በቀዝቃዛ ውኃ በጠዋት መታጠብ ልማዱ ነው ። ሌሊቱን ሞቀ ያደረው ገላው በረድ ሲልለት ሰውነቱ የበሰጠ ቀለለው ። ፎጣውን ትከሻው ላይ ጣል አድርጎ እየተንቀጠቀጠ ወደ መኝታ ክፍሉ ገባ ። ብርዱ ጋብ እስኪልለት በፎጣው ተጥቅልሎ፣ አልጋው ሜፍ ላይ ተቀመጠና ማታ ይዞ የገባቸውን የስፖርት ጋዜጦች ሲያገላብጥ ቀየ ።

ሰዓቱ አንድ ከፋብ ሲል ተነስቶ ለመውጣት ዝግጅት ጀመረ ። ባለፈው ሳምንት ላይ የቅርብ ጓደኛው ከፈረንሳይ ይዘለት የመጣችውን ሹራብና ጂንስ ለብሶ፣ ወዲያ ወዲህ እያለ ሞከረው ። ከቂም ላዋኑ መስተዋት ፊት ቀመ ። ከፊት ለፊቱ ከሚያየው ፈርጣማ ጉፈሬ ወጣት ጋር እንዳማረባቸው ተስማሙ ። ነጭ ጥርሶቹን ፈልቀቅ አድርጎ ፈገገ ሲል፣ ሰፋ ባለ ሻካራ ፊቱ ላይ ፀሐይ የወጣች መሰለ ።

ወደ ኩሽና ገብቶ ትንሿ ባለ ሦስት ጉልቻ የጋዝ ምድጃው ላይ የሻይ ውኃ ጣደ ። ተመላላሽ ሰራተኛው ከፍሪጃ ውስጥ በሰሃን ሰርተው ያስቀመጡትን የፍርፍር ቁሌት አውጥቶ ቀነሰና ከሻይ ገንጣደው ። ደርቆሽ ዉምሮ ፈጣን ፍርፍር ሰራ ። ቁርሱን በቁሙ ቀማምሶ ለልጆቹም በሰሃን በሰሃን ድርሻቸውን ጠረጴዛው ላይ እስቀምጦላቸው እያፈጸሙ በሩን ዘግቶ ወጣ ።

ከፈረንሳይ ከመጣችው ጓደኛው ጋር የያዘው የምሳ ቀጠሮ እስኪደርስ ልቡ ተንጠልጥኗል ። የሁለተኛ ደረጃ ትምህርቷን በሊሊ ገብረማርያም ስትማር ጠዋትና ማታ በታዘሲ ሲያመላልላት ነው የተቀራረቡት ። ከጥቂት ዓመታት በፊት ወደ ፈረንሳይ ሀገር ከሄደች በኋላ፣ ብዙ ጊዜ በወር አንድ ሁለት ጊዜ ሳትደውልለት አትቀርም ። ማታ ላይ ደግሞ ሲስተር ዘቢባ ቤት የእራት ግብዣ ሰላለው፣ ዛሬ ቀኑን ሙሉ መሥራት

አይችልም። በለስ ቀንቶት በጠዋት ያገኛቸውን ሁለት የኮንትራት ሥራዎች ረዳ ላይ ወረሰ፤ ጠቀም ያለ ብር ኪሉ አስገባ። ከዚያም እስከ እኩለ ቀን አካባቢ መስመር ገብቶ ሲሠራ ቀየ።

ከአትላስ ጀርባ ከሚገኘው የጓደኛው ወላጆች ቤት በሰዓቱ ደረሰ። በበገኘው በሩ ከፍተውለት ገብቶ መኪናውን ገቢው ውስጥ አቀመና እያመነታ ወረደ። ሁሉም እዚህ ቤት ሲመጣ የቤቱ ገዝፈትና ገርማ ሞገስ፤ በርሱና በላዳ ታክሲው ላይ ትከሻውን ቀላሉ የሚያሾፍባቸው ይመስለዋል። ተወልውለው እያብረቀረቁ ገቢው ውስጥ የተደረጉት ሌሎች መኪናዎች ደግሞ ያንን እየሰሙ የሚያላገጡበት። በረንዳ ላይ ሆኖ ስትቋቋሙ የነበረችው ጓደኛው ከሩሜ ባልተናነሰ ፍጥነት ወደ እርሱ መጣች። አጠገቡ ደርሳለች፤ በላም ስትለው፡ 'ይሄን የመሰለ ገቢ ውስጥ የተፈጠረች ይቺን የመሰለች ቁንጽ ልጅ አሁን እኔ ላይ ምን ያንጠላጥላታል?' እሷ ለራሱ።

የተቀባቸው ሽቶ መጓዝ እንኳን በሕይወት ያለን ሙታንን የመቀስቀስ ጋደል አለው። "ሳንች ... ጊዜው እንዴት ነው የሚንቀራፈፈው። ደጋግሜ ደውዬህ እኔ እኮ። ሎፍ ያቺ ስልክህ ላይ ያለችው ደረት ሴትዮ ... ምን አቃጥል የሆነችው ናት በናትህ ... 'ደንበኛዬ ባካባቢው የለምና አትወሰድኩባቸው' ምናምን ስትል እገደት እንዳናደደችኝ ብታይ።" ስትል ፈገግ አለና።

"እር ገም በያት ... ከጠዋት ጀምሮ እኮ አብራኝ ነበረች። ሰው ሲደውልላኝ በጣም ነው የምትቀናው" ሲላት፤ ንዴቷ ሁሉ ባንዴ ጠፍቶ መስቅ ጀመረች። እኛ እንደ ያዘችው ሽቅብ እያየች ስታወራው፤ 'ላጭርም አጭር አለው ለካ' ብሎ ውሳኔ ደስ አለው። ወዲያው ደግሞ 'አይ ሰው መሆን ... አሁን ይህቺም የቀመት ልዩ ብልሜ ሆኖ ነው' ብሎ፤ የራሱን ደስታ ታዘበ። ልጅቱ በቀጭን ሚጢጢዬ ሰውነቷ ላይ የሶስት ሰው ውበት ያንቀጠቀጣት፤ የእናቷ ግልባጭ ትመስላለች።

"በቁምህ ጁስ ነገር ቅመስ በናትህ ... በዛውም እን ባቢም ስላሉ ሰላም ብለሃቸው እንወጣለን" ስትለው፤ ከብድ ብሎት እያመነታ፤

"ይሻላል ብለሽ ነው...?" ሲል፤ እጁን እንደ መጐተት በእንድ እጇ ላይ እያደረገችው፤

"በጣም እኮ ነው የሚወዱህ ... ደበረህ እንዴ መግባቱ?" አላች፤ በሌላ እጅ ከሹራቡ ስር ያለውን የሽሚዙን ኮሌታ እያስተካከለችለት። 'እንኳን እነርሱ እንከሩ ለምን እንደምትወጁኝ ሊገባኝ አይችልም' የሚል የውስጥ አላቡን ገም ለግዕዝ እየታገለና እያመነታ ተከተላት። የሳሎኑ በር ሲከፈት አይን የሚያጭበረብር ውበት ከተላበሱ የቤት እቃዎችና የግድግዳ ሰዕሎች ጋር ፊት ለፊት ተጋፈጠ። በወሳኙ የኮንዶሚኒየም ሰፈር የርቀት አለካክ ህግ 'ከማዶ ያለው ብሎ' በሚባል ርቀት ላይ ወላጆቿ ተቀምጠዋል። የተቀመጡባቸው ሶፋዎች እያንዳንዳቸው ለገደ ጥፋቱ ታክሲ ሊገዙ የሚችል ዋጋ አላቸው። ወደ ወላጆቿ እማተረና ቀም አለ። በፊት ያለው ምንጣፍ ላይ መረማመድ የሰው ፊት የመርገጥ ያህል ስለ ዘገነው ሚማው ገረገረ።

ገንበስ ሲል፤ አሻፈረኝ ብላ እጁን ያዘችው።

አባቷን ከጨበጠ በኋላ እናትዬው በጉንጭ ለጉንጭ ገጥቶ ሳሙትና፤ “ሳንቸዬ ... በታ ሰሚር ከሌለች እኛ አንጠየቅም እንዴ?” አሉ፤ እጁን ሳይለቁ አይን አይኑን እያዩ ሳቅ ብለው።

“ምን ... ሁል ጊዜም ለመምጣት አስባለሁ እኮ፤ አልሞላ ብሉኝ ነው እንጂ። እናንተም በጣም ቢዚ ትሆናላችሁ ብዬ ስለማስብ ...” ብሉ፤ ራሱን እከከ እከከ አድርገን ለጉንበስ። ከሚካው ወጥቶ በከተማ መሃል እንደተገኘ የዱር አውሬ እጅና እገፋ ረዝሞ ተሳስረበት። እንደቁመው ትንሽ አውርተው እንዲቀመጥ ቢጋብዙት አሻፈረኝ አለ። ሰሚራ ለመውጣት ተዘጋጅታ በርሳዋን ይዛ ከላይ ስትወርድ ውስጡ ተንፈስ አለለት። ሌላ ጊዜ ለመምጣት ቃል ገብቶ ተከታትለው ሲወጡ፤ ወላጆቿም የሳሉትን በር አስወጥተዋቸው በረንዳው ላይ ጉን ለጉን ቆሙ።

የሳንቸ አርጌ ላጽ መኪናም መስላ የማትታ ያቸው አባቷ፤ “እንቺ ሰሚር ... ወይ ባይሆን ለምን የእን ወይም የናትሽን መኪና አትይዙም?” አሉ በገርናና ድምጻቸው። በፒጃማቸው ላይ የደረቡትን የቤት ቤት ካባቸውን ሰብስብ አድርገው የምድር ወገብ ከመሰለ ወገባቸው ላይ በማስረጃው ሽብ አደረጉት። የሰውነታቸው ግዝፈት አስገምጋሚ ድምጻቸው የሚሰራበት ፋብሪካ ይመስላል።

“ና ... ባቢ ... ዋናው ቁም ነገሩ ያለው እኮ ... በላጽ መሄዱ የሚለጥህ የልጅነት ትዝታና ነጻነት ላይ ነው። ከፈለገህ እንተ ነና ተሳፈር” ብላ ስትስቅ፤ ጭንቅላታቸውን ወዘወዙ። “በሉ መልካም ቀን ... ደህና ዋሉ” ብላ በርሳዋን የኋላ ወንበሩ ላይ ጣል አድርጋ እጇን አውለብልባ ገባች። ሚስታቸው ትከሻ ላይ የሚኑትን እጃቸውን አገስተው እጽፋውን መለሱላት።

“ደገሞ ቀስ ብላችሁ ንዱ” ሲሉ እናቷ፤ በፈገገታ እጇን ሳም አድርጋ ወደ እርሳቸው መልሳ ዘርጋችላቸው።

ከገቢ እንደወጡ፤ “ምንድነው ምሳ ያሰኘሽ?” አለ ትንሽ ዘና ብሉ።

“የገል ጥብስ ... ያ ቤት ምን ነበረ ስሙ ... ያኔ የምንበላበት ቦታ ...”

“ጊርጊር?”

“አዎ ... በናትህ እሱ ቤት አለ አሁንም?”

“ቦታ ቀይረዋል ... ቀይ እንደውም ሌላ ቦታ ላሳይሽ። ጥሬ ሥጋ መሞከር ትፈልገያለሽ?”

“በልጅ አላውትም እኮ ... ቢያመኝሽ?” ብላ ስታመነታ፤

“ትታከሚያለሻ ... ደገሞ ምንም ጣጣ የለውም የታከመ ስጋ ነው። እንዲያውም አዲስ ሰው ሲበላው ሥጋው ነው የሚታመመው ...”

"አረ ባዞ ..." ብላ ሳቀችና፤ "እንሞክረዋል ... አይገድለን። ለማንኛውም ገንዘብም እሺ" ባትለው፤ 'አንቺው' ዘልተናገርሽ እኔማ በምን አቅማለሁ በሆኑ።

"እንዲያውም ላባትሽ ነው የምንገራቸው። ልጅዎ እንድ የበሬ ሽንጥ ወርሳለሁ ውስጥ ከተተችኝ ብዬ"

"እሱማ እንደበላለት ነው የሚፈልገው እኮ። እንደሱ ብለህ ብትነገረው የወርቅ ሚዳሊያ ነው የሚሸልመኝ። እሱ ራሱ እኮ እንድ ቁጥር ቀራጭ ነው። ደግሞ ጋባዩ እኔ ነኝ እሺ ..."

"እሱን እናያለን ... አበላልሽ ታይቶ" አለ። በተጋጩ መኪኖች ምክንያት መንገዱ ለስተዘጋጋ መንገድ ቀይሮ ውስጥ ውስጡን አሳብሮ ከምሳቦታው ደረሱ። ምሳቦቱና ሲሉ፤ ከሰዓት በኋላው ሳይታወቃቸው ነበር ያለቀው። የማታ የእራት ቀጠሮው እየደረሰ ስለነበረ፤ እንዳለቡት አብረው ቆይተው ፊልም ለማየት አልቻሉም። ወደ ቤቷ እድርሷት ሲመለስ፤ ለረጅም ጊዜ በልቡ ውስጥ አፍኖ ያቀየው ስሜት እንደጽ ሲያገረሽበት ተሰማው። ከሁሉም ጋር ተገባቢና ጓደኛ ስለሆነች ለርሱ ያላት ስሜትም እንደሆነ በትክክል ሊያውቅ አልቻለም። ስለዚህ ከውስጡ ልውጣ ልውጣ ለሚለው ፍላጎቱ ፊት ሊሰጠው አልፈለገም። እሷ እንኳን ብትወደው ቢተሰባጽ የማይቻል ተራሮች መስለው ታዩት።

እሷን እድርሶ ሲመለስ፤ ማታ ሲስተር ዘቢባ ቤት ይዞ የሚሄደውን ኬክ ገዝቶ አፃፈ አካባቢ ወደሚገኘው ኮንዶሚኒየም በቀጥታ ነጻ። ሲገባ ልጆቹ ጉን ለጉን ተቀምጠው እያጠኑ ነበር። ይዞ የሚሄደውን ኬክ ፍሪጅ ውስጥ ከተተና ያመጣላቸውን ጥብስ አካፍሎ አቀረበላቸውና ግንባራቸውን ላም ላም እድርጎ ወደ መኝታ ቤቱ ገባ። ትንሽ ማረፍ ስለ ፈለገ፤ በፋን መለስ እድርጎ ማሳማውን ብቻ ወለቅ ወለቅ እድርጎ አልጋው ሳይ ጋደም አለ። ስለ ውሎው እያለበ ሽልብ እንዳደረገው፤ የጥልና የለቅ ድምጽ ለምቶ ወደ ሳሉን ሲሄድ፤ ያከሰቱ ልጆች እንገት ላንገት ተናንቀው ይደባደባሉ።

"እንዴ ምንድነው እሱ? አቁሙ ብያለሁ፤ ሁለታችሁም ቁጭ በሉ እዛ ለፋላላ ብሎ ሲያንባርቅባቸው፤ በመካከላቸው መብረቅ ገብቶ የለያያቸው ያህል ተነግጠሉ፤ ፈንጠር ፈንጠር ብለው በእልህ እያለከለኩ ቁጭ ቁጭ አሉ።"

ታናሽዬው ከድር ገና ሳይጠየቅ እንባው ዱብ ዱብ እያለ፤ "ራሷ ናት መጀመሪያ የተማታቸው ... እኔ ምንም ሳለደርጋት" ሲል፤

ታላቅ እህቱ ሃሊማ ደግሞ፤ "የበላበትን ሣህን እንሳና አጥባቢ እስቀምጥ ስለው፤ የሴት ሥራ አልወራም ብሎ እንደ ልማዱ ሊሮጥ ሲል ... እዚህ ገረድ የለህም እንገት ስለው ... አላትልሽም ከፈለግሽ ራስሽ እጠቢ ብሎ ሣህኑን መራት ሳይ ወርወር፤ ሊሮጥ ሲል ነው ይገር የመታሁት" ብላ፤ እልህ እየተናነቃት የራሷን ታሪክ ለቀረበች ዕድሜያቸው ለባትና ዘጠኝ ነው።

"አንተ ለምንድን ነው የበላህበትን የማታ ጥበው?" አለ ሳንቶ፤ ወደ ዘድር ለሮ።

"እኔ ጥናት አለብኝ ነው ያለዚህ ምሳሌ ተረቀረ።"

"ዝም በለው የሴት ሥራ ነው ... ራስሽ እጠቢ ነው ያለው ። ደግሞ መኝታ ቤቱን ሁሉ እያቀሸሸና እያገዘረዘረከ ተው ስለው ይላደባል ። አልጋ ማንጠፍ ... እም ... ቤት ማጽዳትና ዕቃ ማጠብ የሴት ሥራ ነው ... እያለ ... ደግሞ በተደም 'ገረድ' ብሎ ተላድቦ ወደ ውጭ ሮጧል" ብላ ላገ እየተናነቃች አስቀሰች ።

"እሺ በቃ ዝም በይ ... ይሄስ ውሸት ነው?" አለ ላንቶ፣ ቀጣው እየጨመረ ። እንገቱን አቀርቅሮ ዝም አለ ። "ተናገር እንጂ ... በመጀመሪያ እሷ ታላቅህ እንደሆነች አታውቅም? የምን መወጣጠር ነው ። ማነው ደግሞ አቃ ማጠብና ቤት ማጽዳት የሴት ስራ ነው ብሎ ያስተማረህ ። በል አሁን ተነሳና ይቅርታ ጠይቅ ..."

ገንበስ ብሎ ቀየና፣ "ራሷ ናት ጥፋተኛ ... ምን አድርጌ ነው ይቅርታ የምጠይቃች?" ሲለው፣ ላንቶ የንዴት ላቅ ላቀ ።

"እሺ አሁን ሁለታችሁም ኑ" ብሎ፣ ጠረጴዛ ላይ ያለውንና መሪት የወደቀውን ማህን እንስተ፣ ወደ ጓዳ አስከትሏቸው ገባ ። ሁለቱም ካጠገቡ ፀጥ ብለው ቀሙ ። ማህናቸን አጣጥቦ ማድረቂያው ላይ ደረደረና ኩሽናውን እያጸዳጸ ሻይ ጣደ ። "ከድር ... እኔ ወንድ ነኝ ቤት?" አለው ጠጋ ብሎ ።

"ወንድ" ብሎ አገተመተመ እንደቀረቀረ ።

"እና ዕቃ ሰላጠብኩ ምን ሆነኩኝ? ወንድ ስለሆነኩኝ ዕቃው አልታጠብም አለኝ?" ሲለው ቀና ብሎ አይቶት በእፍረት ዝም አለ ። "እየህ ሥራ ጾታ የለውም ። ከዛሬ ጀምሮ እዚህ ቤት የሴት የወንድ የሚባል ነገር የለም ። እንዲያውም ሁሉንም ሥራ በየተራ ነው የምትሰሩት ። ልክ እንደ አንተ ሃሊማም መጫወትና ማጥናት ትፈልጋለች ። እማማ ሲመጡ የሚሠሩት እኛ የማንችለውን ሥራ ብቻ ነው ። እሺ ... አሁን ጊዜ የለኝም፣ የቀረውን ማታ ስመለስ ወይም ነገ እናወራለን ። አሁንስ እህትህን ይቅርታ መጠየቅ ትፈልጋለህ?" ሲለው

"ይቅ...ር...ታ" አለ በሃፍረት ድምፅ፣ ፊቱን ከመሬቱ ላይ ሳይነቅል ።

እንዲተቃቀፉ ካደረገ በኋላ "በሉ አሁን ወደ ጥናት ። ከዛ በፊት ሂድ ስልኪን ከታከሲ ውስጥ አምጣልኝ" ብሎ ላከው ። ትንሽ ቀየት ብሎ ሻዩን ቀድቶ ካመጣላቸው ኬክ ጋር ከፊት ከፊታቸው ሲያስቀምጥላቸው በደስታ ተፍነከነኩ ። ወደ ጓዳ ተመለሰና የራሱ ሻይ ውስጥ ትንሽ ፈጣን ዱቄት ቡና ጨምሮ እያማሰለ ምስጢር ጋ ደወለ ።

"ሂይ ሰሊዶ ... አልተነሣሁም እንዳትለኝ ብቻ ... እየመሸ ኮ ነው?" ላንቶ የሚለው ስም ብዙም ስለማይጥማት፣ ሰሊዶ ብላ ነው የምትጠራው ። ሚች እከስቱ ብቻ ነበረች ሰሊዶ የምትለው ። ከምስጢር ጋር ከተዋወቁ ጥቂት ሳምንታት ቢሆንም በፍጥነት ነው ተግባብተው የተቀራረቡት ።

"ይቅርታ በናትሽ ... እዚህ ስንጉዳጉድ እኮ ጊዜው ከነፈ ። አሁን ልወጣ ነው በቃ ... የት እንገናኝ?" አለ፣ ወደ መኝታ ከፍሎ እየሄደ ።

"ለምን እኛ ሰፈር ሮቢራ ቡና አንገናኝም? ሁለታችንም ከምንገዳ ዛሬ ይዘን ያንተን መኪና ይዘን እንሂድ?"

"ጥሩ ... በቃ አንድ ሠላሳ ድቂቃ ከሰጠሽኝ ደርሳለሁ። እነ ዶክተር ጋ ደውለሽላቸው ነበር እንዴ?"

"አይ አልደወልኩም ... ለምን እንተ አትደውልላቸውም? በቃ አታርፍክ እሺ?"

"እየወጣሁ ነው ... አሁን እደርሳለሁ" ብሉ፤ በልኩን ዘጋ። "በሉ እኒ አንድ በቃ እራት ሰላለኝ መሄዴ ነው። ድንገት ከቆየሁ ገን ራታችሁን በልታችሁ መተየት ትችላላችሁ ... እሺ?" ቢል፤ ሁለቱም ባንድ ድምፅ "እ-ሺ" አሉ። መጣላታቸውን ረስተው እየተሣሣቁ ኬካቸውን ለመጨረስ እየተጣደፉ ነው። በመገረም ጥንቅቃነት ነቅንቆ 'አይ የልጅ ጥል' ብሉ፤ ወደ መኝታ ቤቱ ተመለሰ።

በቸኮላ ልብሱን ለውጦ፤ ፍሪጅ ውስጥ ያስቀመጠውን ኬክ ይዞ ወጣ። ሌላው ጋ ሲደውል ከቤት ወጥተው ሚኒሲኮ ለካባቢ መድረሳቸውን ንጹሕ ነገረችው። ሮቢራ ሲደርስ ታክሲውን አቀመና ምስጢር ሳታየው ከጉኗ ቀስ ብሉ እጁን ትከሻዋ ላይ ጣል አድርጎ በወፍራም ድምፅ፤ "እዚህ ቤት አትምጥ አላልኩም ነበር" ቢላት፤

"ማሟዴ ..." ብላ፤ በድንጋጤ ተስፈንጥራ ብድገ ስትል ማቁን ለቀቀው።

"ሂ ... ዛ ... ምንድነው እንተ እንደዚህ ሰው ማስደንገጥ። ቀለቤን ገፍክኝ እኮ። ደገሞ ማርፈድህ አንሰህ ነው ..." ብላ ፈርጣማ ትከሻው ላይ በጨበጠችው እጇ መታችው። ጆሮዋ ላይ ያደረገችውን የመብረታ ማዳመጫ አውጥታ በርሳዋ ውስጥ ጨምራ ሰላም ተባባሉ።

"ው ይይይይ በናትሽ ... አንቺ ገን ምንድነው እንደዚህ ማማር ... ወላጂ ... ለኛም ሞራል መጠንቀቅ አለብሽ እኮ ... ደሞ ቁመታችንን እንዴት ነው የጨመርነው? ... ማንን ለማላጣት ነው?" አለ፤ እጇን እንደ ያዘ ካጠገቧ ቀሞ ቁመቱን ከሆነው በሆ ለላጥሮ እየቀለደ።

"አቤት አቤት ... የምን ማጋነን ነው ... የምር የምር ገን ... ቁመቱን ገን እስባለሽ ... እስኪ እስኪ" ብላ ጥኑ ቀም ስትል፤ ካደረገችው ረጅም ታኮ ሚማ ጋር በደገባ በልጣዋለች። በትከሻዋ ገፋ እያደረገችው፤ "አይ ሰኢዶ ዛሬ ለምር ተበልጠሻል ... እንገዳህ መከባበር ያስፈልጋል። ዛሬ አለባበስህ አልተቻልክም ... የምር፤ ሽቸው ደገሞ የላቀ ነው ... ማን እንበለው?" አለች ዓይኖቿን ዘጋ አድርጋ ሽታውን እንደሚያጣጣም በረጅሙ ወደ ውስጥ እየላበች። ለሽታና ለሽቶ፤ ለድምፅና ለመብረታ በል ሰሚት አላት።

"እኔ እንጃ ... ስሙን ለናንተ ትተነዋል ... የኛ ሥራ ከብልቃጦ እስኪያልጥ መነበነስ ነው። አንዱ ዓይኛዬ ነው ባለፈው ከጣሊያን ያመጣልኝ ... እዛሮ ነው እገራ ያለኝ ባዘሽ ... ምን ለውጥ አለው ብለሽ ነው" ቢል ትከሻውን ደገፋ ብላ ላቶ ለቀቀችው።

"ሁሉም ሰው እንዳንተ የማያከብር ቀለል ያለው ቢሆን እንዴት ጥሩ ነበር" አለችና ኮሌታውን ትንሽ አስተካክላለች፡ "በል በል አሁን እንሄድ ... ሰአቱ በጣም ሄዷል..." ብላ ወጡ።

"ምንድነው ደግሞ የተሸከምሽው?" አለ፡ በፈሰታል የያዘችውን ነገር እየተቀበላት።

"አይ ትንሽ የተቀላ ቡና ... ያው ቤቱ እንዳይለምድብን።"

"እንዲያውም ሙች ... ቡና ይዘሽ ከሄድሽ በጣም ነው የሚለምድብሽ ... ከሁን በኋላ ከዛ ቤት ላትጠፉ ትችላለሽ። እንዳይለምድብሽ ከፈለግሽ ኬክ ነው መድኃኒቱ" ሲል፡

"ምን እዚህ ሰፈር ... ኬክ ከየት ይመጣል? እንዲያውም ከልክስ ይልመድብኝ ... ለስተርዩ እኮ ነፍሴ ናት። እናት ነገር የሆነች ሰው ..." አለች፡ በሩን ከፍተኛ ስትገባ። ከኋላ ወንበር ላይ ያስቀመጠውን ኬክ አየችና እየሣቀች፡ "እጅሬው ተነቃብህ ... ለካ የሚገኘውን ጭነህ ነው ኬክ ምናምን የምትለው። ጉበዝ ልጅ ነህ ግን ... ማስብህ ይበቃል" አለች፡ ትከሻውን መታ መታ እያደረገች ለመሣት ትንሽ ነገር ይበቃታል።

የለበሰችው ጥልቅ ድምቀት ያለው ጥቁር ቀሚስና ፍንትው ያለው ሰማያዊ ጃኬት ተፈርፍሮ ከተበተነው አጭር ጸጉሯ ጋር የቀይ ጠይም መልኳን ይበልጥ አስውቃል። ፍልቅልቅ ብላ ስትሥቅ ደግሞ የብርሃን ፈላሽ የተደፋሳት ትመለላለች። ውበትን ለመከብሩ ቃላት አጥሮት የማያውቀው ሳንች ደግሞ ሲያደንቃት አፈር ብላ፡ "ውይ በቃ የምን ችክክ ማለት ነው" አለችና ቆንጦጥ አደረገችው።

"የምር የምር ግን ... እኔና ፋንጋ ታከሲዬ አንቺን ጥንን ለእራት በንሄድ የሚሰማንን ከብር ብንገልጽ ችክ ማለት ይባላል? ... አላህ ቀንጾ ሰውና ምርጥ የጉራጌ ከትፎባይፈጥር ፕሮ ሕይወት ምንኛ አለልች ትሆን ነበር" ብሎ፡ ዓይኑን በዛዝ አድርጎ፡ ገንጩን በሣት ሞልቶ በጉን እየት ሲያደርጋት፡

"መንቻካ ሆነሃል እኮ ሰሊዶ ... እስኪ በቃ አሁን ለፍህን ዘገተህ ለርፈህ ትነዳ" አለች ፈቷን በመኪናው መስተጥት እያየች። እቤት ባከሰቱ ልጆች መካከል በለ ተፈጠረው ጥልና ምን እንዳደረገ ነገራት። በሲት ልጆች ላይ ካስተዳደገ ጀምሮ በሰሚደርሰው ሚናና ሚዛን ያጣ ጋላፈነት፤ በትምህርት ቤትና በውጪም በሰሚደርሰው ተጨማሪ አድልዎና ፈተና በዚያው አንስተው አወሩ። ትንሽ ከመነታች በኋላ ከኮሌጅ ሄምሮ እየተከታተለ ጠድጄሻለሁ እያለ በሰሚዘታተላት ልጅ የተወሰነ ነገር ነገረችው።

"እና ምን ሆነ መሠረሻ ላይ ... አቀመ መከታተሉን?"

"አዩ ምን ያቀማል ... ባለበት እንጂ ..."

"ሰመከሰሰ ምናምን አልሞከርሽም?"

"ወይ መከሰሰ ... ያልደረሰንበት ቦታ አልነበረም ... ትምህርት ቤትም ለራሳቸውም እየፈሩት ይሁን አላውቅም ዝም ብለው ማስጠንቀቂያ እየሰጡ እንደ

ቀለብኝ ወርሶ ወጣ። እኔ ሁለተኛ ግመት ስደርስ ነበር እሱ የተመረቀው። ከወረሰ በኋላ እንኳ ገቢ እየገባ ሲያስፈራራኝ ... እስከ ቤት እየተከተለ ሲነገገኝ ግን ላደርገ አልቻልኩም። በኋላ ከእናቱ ጋር ሆነን ብንከበም ፍርድ ቤቱም ግን ሊያደርገ አልቻለም። እንደ እንደ እሱው ማን አለብኝ ባይባል ባለቤቱን እንት አለው፤ ፖሊስም የማን ዘመድ መሆኑን ሲያውቁ፤ በቃ አይተው እንዳላየ ነው የሚሆኑት።

"እናስ መወረሻ ምን ሆነ?" አለ፤ የነገሩ ፍጻሜ እያገኘው፤

"በሊሚልና በስልክ እያስፈራራኝ የሱ ብቻ መሆኔንና በፈለገ ቀን የራሱ እንደሚያደርገኝ ይነገረኛል። በቃ እንዴት እንደሆነ አላውቅም የምወጣበትን የምገባበትን ሁሉ ያውቃል ነው የምልህ። ሲለው እንድ ቀን ጠልፎ ስለሚጠራ እንደዘጋጀበት ይነገረኛል። ማሰብ ትችላለህ ... የገዛ ጥላይን እንደ ሸሸሁ ነር የምናረው። ማታ ላይማ በተለምዶ ለብቻዬ አልወጣም። ከዛ ላለፈው ግመት ከጠላት ወር ጠፍቶ ነበር። ውጪ ሀገር ሂደል ሲሉ ሰምቼ እርዳታ ብዬ ነበር" አለችና ከሰፊው እንደ ወር ጀምሮ እየደወለ እንዳስቸገራትና እንደሚከታተላት ልንገረው አልገባሁ ብላ አመነታች።

"እና ... አልሄደም?" አለ ፊቱን ወደቧ ዞር አድርጎ እያያት

"እኔ ምን አውቃለሁ ... ከሰፊው ወር ጀምሮ ደሞ መደወል ጀምሯል። ስልክ ቀጥራን ቀይራ ነበር። ማን እንደሚሰጠው አላውቅም። እንዳንዴ የትና ከማገጃ ምን ሰሠራ እንደ ጥልቁ ሁሉ ዝርዝሩን ወጥሮ ተከስት ያደርገልኛል። በቃ ያየጠፋ ፍርሀት ሁሉ እንደገና አገርሽተብኛል ... ለማሚ ደግሞ ልንገራት አልፈልኩም፤ ብታይ እንዴት እንደምትፈራው" አለች፤ ፍርሃት በተሞላ ፊት ለውነቷን ስብሰባ ፊቷን ጭምትርትር አድርጋ።

"ምናይነቱ ሳይኮ ነው በናትሽ ... ጤነኛ ነው ግን? ለመሆኑ ሥራ ይሠራ ስለርሱ ምን ያህል ታውቂያለሽ?" አለ፤ እነ ሲስተር ዘቢባ ሰፈር ስለ ደረሱ መገኘት በጥንቃቄ እያየ። ልቡ በወሬው እንደ ተያዘ ስላወቀች፤

"ታሪኩ ብዙ ነው፤ ሌላ ጊዜ እወርሰላለሁ። ቀይ ሲስተር ጋ ልደውለሽ መሰለኝ ... ደርሰናል ... በዛኛው መንገድ ጋ ይመስለኛል ..." ብላ፤ ስልክን አውጥታ መደወል ጀመረች።

መኪናቸውን አጥር ሥር አቀሙና ከንዱን ያዝ አድርጋ፤ የውጭ በሩ ጋሲያውን ከሲስተር ዘቢባ ጋር ተከታትለው ገቡ። በእንድ ሺህ ካሬ ሜትር ግቢ ውስጥ የተሠራ ትልቅ ቤት፤ በአበቦችና በተለያዩ ዛፎች ተከቦ፤ ትንሽ ቤተ መንግሥት ይመስላል።

"ሲስተርዬ ... ውይ-ኒ እንዴት ያምራል ግቢያችሁ ... አረፈድን እንዴት ብ ተቃቀ።

"የኒ ቀንጁ ታንከ ዩ ... ደግሞ እንዴት እንዳማረብሽ ... ትፍ ትፍ ... ሳይ ያውጣሽ ልጄ ... ምንድነው ደግሞ ይሄ የተሸከማችሁት?" ብላ፤ የያዙትን ዕቃ ተከታትለው ገቡ። ወደ ሳሎኑ ሲገቡ ከፍ ያለ ጣራውና ሰፋሪ መስኮቶች፤ በላላ

በመጠን ዘቢቱ ጋር ተዋሕደው፤ በጥራትና በዓይነት የተሰነዙት የቤት ፅቃዎች ቦታ ቦታቸውን ይዘው ቀልብን ይሰባሉ። ቀድሞ የደረሰውን ሲራዘንና የሲስተር ዘቢባን ባል ሰላም ብለው፤ ሳንች ፈንጠር ብሎ ሲቀመጥ፤ ምስጢር ደግሞ ከሲስተር ዘቢባ ጋር ተያይዞ ምግቡ ወደ ተደረደረበት ጠረጴዛ ሄደች።

“ሲስተርዬ ወይኔ ... ቤታችሁ ... በጣም ነው የሚያምረው ... እኔ አልሄድም እዚህ ነው የምኖረው ...” ብላ ስትሥቅ፤ ጉንጧን ያገዝ አድርጋ፤

“አገኝቼ ነው አገኛችን የመሰለች ልጅ ... የእ ቀንጆ ... ወደድሽው? ታንዝ የ” አለች፤ የሲም ፊት በፈገገታ ተጥለቅልቀ። የምግቡ ሽታ ቤቱን አውዶታል። በቀስታ የተከፈተው በመሣሪያ ብቻ የተተነባበረው ሙዚቃ ደግሞ ቤቱ ውስጥ ደስ የሚል ሞቅ ያለ ድባብ ፈጥሯል። ከባሻገር የዶክተር ሲራዘንና የአቶ ሲራጅ ወሬ ጥልቅ ይሰማል። አልፎ አልፎ ሰረቅ እያደርገ ምስጢርን ቢያያትም፤ እሷ ግን ቀልቧ ሁሉ ሌላ ቦታ ዝር። ሳንች ደግሞ ከገባ ጆምሮ አንንብሶ ስልክ ያወራል።

እነሌላው ከሲስተር ዘቢባ ቤት ሲደርሱ ላንድሩ ብጥ ያይ እካባቢ ነበር። ሕፃናቱ አርሴማና ዲንላ ያመጡትን ቸኮሌትና ሰጦታ ካልያዝን ብለው ሰላስጥገሩ ንጹሕ እየረዳቸው የበረንዳ ደረጃውን ወጡ። የቤቱ በራፍ ላይ ሲደርሱ ሲስተር ዘቢባ አስገባቸው። ንጹሕ እንደ ገባች ከአንድ ጥገ ላይ ከተሠየመው ጥቁር ፒያፕ ላይ ዓይኗ አረፈ።

“እስኪ ወደ እዛ እሰፉ ... እዛች ሶፋዋ ላይ አረፍ በሉ። ሲራጁ ... ተዋወቃቸው ... ሁሉ የማወራልህ ዶክተር ሌላው ማለት እሱ ነው። ያው በቴሌቭዥንም አይተሽዋል አይደል?” አለችና ልጆቿ የተሸከሙትን ሰጦታ ተቀብላ፤ እቅፍ አድርጋ ሰማ ስታመሰግናቸው፤ በደስታ እየቦረቁ ወደ እናታቸው ሮጡ።

“ሙኒር ... የት ሄደች ልጄ ... አገኛ ሙኒራ ...” ብላ ተጣራች ሲስተር ዘቢባ። በላይ አንዲት ቀንጅዬ ልጅ እየተንደረደረች ስትወርድ “ይሄው ዶክተር ሌላው ...” ስትላት፤ እንደ ማፈር ብላ ስትሸከራመም አንገቷን እቅፍ አድርጋት “እ-ጉ-ዴ የምን መሸከርመም ነው። ይሄው ቤትሽ ድረስ መጣልሽ ... በይ ሰላም በያቸው አንጂ” አስቻት። ወደ ሌላው ዞራ፤ “አድናቲህ ናት ... እሷም ሳይካትራስት ነው መሆን የምትፈልገው። ሙኒራ ማለት እሷ ናት” ስትለው።

“ኦህ ታዲያስ ... ብዙ ነገር ነው ሰላንቺ የሰማሁት ...” አለና፤ እንደቀሙ ትንሽ አወራት። ሁሉንም ሰላም ካለች በኋላ፤ የእናቷን አንገት እቅፋ አግሯን እያወዘዘች ቀመች። ዕድሜዋ አሥራ ስድስት ሲሆን የአሥራ አንደኛ ዘፍል ተማሪ ናት።

“ዛሬ ብዙ ጥያቄ መመለስ ሳይኖርባችሁ አይቀርም። እንዴት ዓይነት ጂኒየስ ልጅ መሰለችሁ። ብዙ ጥያቄዎቿን እኛ አንሄን ልንመልሳቸው አንደርስታንድ ለማድረግም አልቻልንም” አለ፤ አባቷ አቶ ሲራጅ፤ አንዴ ሲራዘን አንዴ ሌላውን አያዩ።

“እባብ ...” ብላ ቁጣ ስትል፤ ስቶ ዝም አለ።

"በጣም ደስ ይላል ... ብራሾ ሙኒራ" አለ ሲራክ።

ምስጢርና ንጹሕም አጠገብ ላጠገብ ተቀምጠው የምት ወሬ ይዘዋል። ላይ ሁለቱን ሕፃናት ባንድ ላይ ታትፎ ተራ በተራ እየኩረኩረ እያሳቃቸው ከወጸ ገን ይንጫጫሉ። እነርሱም ፊቱን በእጃቸው እየሸፈኑና እየኩረኩሩት ሲጫወቱ እጃቸውን በእፉ ለመንከስ አስመስሉ። "አህም... አህም..." እያለ፣ ሲያስጫገሩ የሌሎቹንም ቀልብ ሳቡ።

ሲስተር ዘቢባ ከባሻገር ካለው ጠረጴዛ ላይ የተዘጋጀውን ምግብ ቃጥቶ ቃጥቶ አድርጋ፤ ወደ ተሰበስቡት እንግዶች መጣችና፤ "ኦልሬዲ በጣም መሸጊል ላይርባቸውም አይቀርም ... በሉ እንግዲህ ተነሡና እየበላን እንጫወት። ከዛ በፊት ገን ይሄ ራት የተዘጋጀው አንድም እርስ በርስ በደንብ እንድንተዋወቅ ነው። በተለይ ላናስበው ተጀምሮ እያደገ የመጣውን የጻውሎስ ከሊኒክ ቡድናችንን ለማጠናከር ስትል፤ ሁሉም በደማቅ አጨበጨቡ። "ደግሞ በጣም የምንወደው ዶክተር ሌላው እም...ም ባለቤቱም ንጹሕዬና ልጆቻቸው፤ እገራቸውን ሲያገለግሉ መጥተው አሁን መሄጃቸው በለደረሰ፤ እነሱንም እመስግንን ለመሸገትም ነው።"

"እኔ መቼም ስለ ዶክተር ሌላው ተናግራም አልጨርስም ... ለሕመምተኞች ... ለተማሪዎችና ለሰቃፍ ሁሉ ያላየኸውን ምሳሌነትና ፍቅር፤ ምን ያህል እንደምናደንቅህና እንደምንወድህ እንድታውቅ አፈልጋለሁ። የኛ ምኞት እጪፍ ጠቅልላቸው እንድትመጡና እንድትኖሩልን ነው" ስትል፤ አሁንም ሁሉም እየራሁ አጨበጨቡ። "በሉ እንግዲህ ከንጹሕ እንጅም ራሉን ዶክተር እንተም ተነሥ ... እናነተ ጀምሩልን..." ብላ፤ አስነሥታቸው፤ ወደ እጅ መታጠቢያ ክፍሉ መራቻቸው።

ምግቡን እየበሉ የተለያዩ ወሬዎችን በተናጠልና በእንድነት ሲጫወቱ ቀዩ። ሌላው ከሲስተር ዘቢባ ልጅ ከሙኒራ ጋር የደመቃ ወሬ ይዟል። ንጹሕና ምስጢር ደግሞ አንድ ጥግ ይዘው ብዙ እንደሚተዋወቁ ወሬያቸውን ቀጥለዋል። ሲራክ ከመግ ጀምሮ ከእቶ ሲራጅ ጋር የያዙትን ፖለቲካዊ ሙግት ቀጥለው ሞት ያለ ክርክር ውስጥ ገብተዋል።

ሲስተር ዘቢባ እንደ አንዱ ጋ ደግሞ ሌላው ጋ እየሄደች ጨዋታ አድማቂ ይከፈላል፤ እንዲበሉ ባናት ባናቱ ምግቡን ትጨምራለች። የተዋጣለት ራት ነበር። ምግቡ ጋብ ብሉ ትክለ ነገርና ጣፋሮች ሲቀርቡ፤ ሲስተር ዘቢባ እንደገና አጨበጨበችና፤ "እኔ ገን እንድ ጥያቄ አለኝ፤ በናንተም ዘንድ ተቀባይነት ካገኘ ... በጥብጨብ ትደግፋኛላችሁ" ስትል፤ የሁሉም ዓይኖች ወደሷ ተሰበሰቡ።

"በመካከላችን በጣም ጉበዝሙዚ ቀኛ እንዳለሰምተናል። እንደምታቺት የመቺታ መሳሪያው ደግሞ ተጫዋች እየጠበቀ ስንት ጊዜው። በርግጥ ካንድ በላይ ሙዚቀኞች እንዳሉ እናውቃለን። ገን ፒያኒኖት ንጹሕ እንድ ሙዚቃ እንድትጫወትልን ለምን በጥብጨብ እንጋብዛትም" ስትል፤ ሁሉም እየራሁ ሲያጨበጡ ለፍራ አግባብተዋል። ሲስተር ዘቢባ አጠገቧ መጥታ እጇን ይዛ ወደ ፒያኖው ስትወስዳት ጥብጨባው ተጠለ። ተስ እያለች ጀምራ እየደመቃ የሚሄድ ለሰለሰ ያለ ሙዚቃ ተጫውታ ስትጨርስ ጥብጨባው ተለጠ።

“ከራሴ አጠገቧ ቀጣ አሳደገውታችኋል እያየች ስታዳምጥ ቀየችና፤ “ወይኔ ታድለሽ ... እንደዚህ እረፍ ሲሳወቅ ግንኙም አይቺ አላውቅም። በጣም ጉበዝ ነሽ” አለችና አቀፈችት።

ለእናቷ የተረበውን ጥብጨባ የሰማችው ትንሿ እርሷ ለእያንዳንዱ ካልተሳደገው ብላ በትንንሽ ጣቶቿ አባቷ ያስተማራትን ሙዚቃ ባጭሩ ተሳደገውት። ሁሉም በደማቁ ሊያጨብጥላት ሮጣ አባቷ ላይ ተጠመጠመች። “ጉበዝ የኔ ልጅ ... በጣም ጉበዝ” ብሎ፤ ገንባሯን ላም ሲያደርጋት የበለጠ ፈነጠዘች።

ሲስተር ዘቢባም ብድገ አድርጋ ታቀፈችትና፤ “የኔ ቀንጾ ማነው ያስተማረሽ? በጣም ገሩም ሙዚቃ ነው” አለችት፤ በእንግሊዝኛ።

“አባባና እማሚ” ብላ፤ በደስታ እየተፋነከነከች ሲስተር ዘቢባን ገምጥ አድርጋ ሳመቻት። አጸፋውን ሰማ ስታወርዳት ሮጣ ወደ ሳንቶ ሄደች። ከዛ ቡና እየተቀዳ፤ ሁሉም ተስብስበው የጋራ ወራ ተጀመረ።

“በጣም በጣም ገሩም ራት ነው። መቼም ለማመስገን ቃል የለንም ...” ሲል ሌላው፤ ሁሉም መስማማታቸውን በየራሳቸው ቃል አከታትለው ገለጹ።

“ቢታችሁን በጣም ነው የወደድኩት፤ ታላት ከሚገልጸው በላይ ያምራል” ሲል ሲራዘ፤ እቶ ሲራጅ ቀበል አድርገ፤

“ይጌ ሁሉ የዘቢባ ሥራ ነው ... ይሄው ሠላሳ አንድ ዓመታችን ከተጋባን። ሁል ቀን እንዳስገረመችኝ ነው። እዚህ ቤት ውስጥ የምታዩትም ሆነ ደጅ ያለው ሁሉ የሲ የእጅ ሥራ ነው። ሆስፒታል ለሚያውቃት ነርስ ብቻ ትመስለዋለች። እንደሲ ዓይነት ሁለ ገብ የሆነ ሰው እኔ በበኩሉ አይቺም አላውቅም። አላህ እንዴት ቢወደኝ ነው እንደሲ ዓይነት ሚስት የሰጠኝ ብዬ ሁልጊዜ እደነቃለሁ” ሲል፤ እንደ ማፈር ብላ ተሸከረመመችና፤

“እይ ሲራጅ አንተ መቼም በጣም ታበዛለህ ...” ስትል፤ ምስጢር አጠገቧ ያለችውን ሲስተር ዘቢባን እቅፍ አደረገችት።

“ወይኔ ... በጣም ነው ደስ የምትሉት። ለኔ ከሁሉም ይልቅ ከዚህ ሁሉ ዓመታት በኋላም እንደናንተ የሚዋደድና የሚከባበር ሰው መኖሩን ማየቱ ራሱ ካይምሮቱ በላይ ነው። በጣም ነው ደስ የምትሉት ... በውነት ... ታድላችሁ” አለች፤ ዓይኗ እምባ እያቀረረ።

ሲስተርም በተራሃ እቅፍ አድርጋት፤ “የኔ ቀንጾ ... ታንዘቱ ...” አለች።

ለጥቂት ጊዜ ሁሉም ነገር ጸጥ አለ። ድንገት ከተፈጠረው ዝምታ በኋላ እቶ ሲራጅ፤ “ቀይ እኔ ምለው ታዲያ ለምን አንድ ነገር አትጀምሩም አብራችሁ? ዶክተሮች አላችሁ ... ነርስ አለ ... ሳይኮሎጂስት ... ሶሻል ወርከር ... መድሃኒትና የህክምና መገልገያ አስመጧ ብትፈልጉ እኔ አለሁ። ምን ያህል ሰው እኮ በናንተ ሙያ የሚረዳው አጥቶ እየተቸገረ እንዳለ ብታውቁ። ገን ቢያንስ አስቡበት። ይህን የመሰለ ወዳጅነት

ወደ ሥራ ቢቀየርና የሆነ እናንተን ሰብስቦ እንደ ላይ የማይታወቅ ሐሳብ ቢገኝም ግን ትልቅ ሥራ መሥራት እንደምትችሉ ይታያል" አለ =

ሁሉም ዕድሎች በቀላሉ የሚታዩውና የቢዝነስ ራዕዮችና ሐሳቦች የማይታዩ ሰው ነው። ከተወሰኑ አመታት በፊት በትንሽ የጀመረው የመድኃኒትና የሕክምና መገልገያዎች አስመጪ ድርጅቱ ዛሬ በሚሊዮን የሚቆጠር ብር የሚያንቀሳቅስ ሆኗል።

"ጥሩ ሐሳብ ነው፤ ግን መጀመሪያ ዶክተር ሌላና ንጹሕዬ ... ምን ያስባሉ ነው ጥያቄው" አለች፤ ሲስተር ዘቢባ።

ሌላው ወደ ንጹሕ ዞር አለና፤ "ዋና አስቃዋ እሳቸው ናቸው እንጂህ ብሉ፤ እያያት ሊሥቅ፤

"ምን ወደኔ ትገሩለህ ... ራስህ ነህ እንጂ ..." አለች፤ ባይኗ ቁጣ ብላ።

"ሐሳቡ ጥሩ ነው። እስኪ ዛሬ ሐሳቡ ተወልዷል ... ትንሽ እንተኖርሽ እኔ ነገሩን ለማርገብ የሚሰቱን ዓይን እንብቦ። ነገሩን ይበልጥ እንዲያስቡበት የፈለግኩ አቶ ሲራጅ፤

"ካሚሪካ ጋር ሲነጻጸር በርገጥ እዚህ እገር ብዙ የማይመች ነገር ሲኖር ይቻላል። ... ግን ደግሞ እናንተ እዚህ ብትሠሩ የምትፈጥሩት ልዩነት ቀላል አይመስለኝም። ትንሽ ከተሠራ ደግሞ ምንም ያልተሠራበት ሀገር ስለሆነ፤ እንደ ቢዝነስ ራሱ በጣም ትልቅ ዕድል ያለው ነገር ይመስለኛል" አለና፤ እጁ ላይ የቀረቸውን ኩኪስ ጉረሰ።

በጉዳዩ ላይ ትንሽ ካወሩና ከተጨዋውቱ በኋላ ሲስተር ዘቢባ፤ "ታዲያ የመሄድኛቸው ቀን ተቁረጠ እንዴ?" አለች።

"እኔና ልጆቼ የዛሬ ሳምንት አካባቢ ነው ለመሄድ ያቀድነው። ሌላ ግን እንደገና መጨረስ ያለበት ነገር ሰላላ ምናልባት እንደ ወር ለመጨመር እያሰበ ነው።"

"ውይ ብቻሽን ሁለት ልጆች ይዘሽ አይከብድም ያን ሁሉ መገደር፤ ለገ ምስጢር፤ የታቀፈቸውን ዲንላን ግንባሩ ላይ ሳም እያደረገች።

ንጹሕም ትከሻዋን ሰበቅ አድርጋ ሌላ ለማራጭ ለመመኘት ለመገለጽ፤ ምን ይደረግ እንገዲህ የልጆቻችን ትምህርት ቤትና የኔም ሥራ ሰላላ መሄዱ ገድነው" አለች።

በዚህ መሃል ልጆቻችን እንቅልፋቸው እየመጣ ሰለ ሄደ፤ ሌላው ሰዓት ሰዓት ከሩብ መሆኑን አይቶ፤ "ሲስተርዬ እንሂድ መሰል ... ልጆቻችን እንቅልፋቸው ላይ መጣ አልቀረም። እኛ ብዙ ብንቀይም ደስ ባለን ነበር" አለ፤ እርሷም በሰዓቷ ተቀብሎ እየታቀፋት።

ከመጎራ ጋር በሌላ ጊዜ በደንብ ሊገናኙ ተነጋግረው፤ እንደተደውለት ለሰዓት ሰዓት ሳይሆን ሳይሆን ምስጢር ላይ ተኝቶ ሰለነበር እንደ ታተረቸው እንደ ሌላው ሰዓት ውስጥ አስገብታቸው፤ ከንጹሕ ጋር ከተቻለ ከመሄዱ በፊት ሊገናኙ ተስማሙ ስለነ ተለዋወጡ።

ሲራክ ያለ ወትሮው ብዙም ሳያወራ ዝም ብሎ ነበር ያመሸው። ነገሩን ልብ ያለችው ሲስተር ዘቢባ ከሁሉም ቀድሞ ተሰናብቶ ሲወጣ፤ “ዶክተር ሲራክ፤ ምንው ዛሬ ኢምሶህም አልተሰማም። እኔም ከሲራጅ ጋር ጨዋታ የያዛችሁ መስሉኝ ዝም አልኩህ። ለመሆኑ ራት በደንብ በላህ? ትንሽ እገልገል ነገር ልሰርልህ ባዘህ?” አለች፤ ዓይን ዓይኑን እያየች።

“አዎ ሲስተርዬ፤ በደንብ ነው የበላሁት። ገሩም እራት ነበር። እገልገሉ ይቅርብኝ ገዴለሽም። ትንሽ ደክምክም ሰላለኝ ነው እንጂ፤ በጣም ነው እንጂ ያደርኩት። ከጋሽ ሲራጅም ጋር ብዙ ተጫወትን እኮ” አለ፤ ጃኬቱን እያስተካከለና የጥፋት ፈገገለማለት እየሞከረ።

የምስጢር ከሳንቶ ጋር ባንዴ ይህን ያህል መቀራረብ ከንክፍታል። ሰላም ካለችው በኋላ ዞር ብላም እንኳን ሰላላየችው፤ ነገሩን አውቃ እንደምታደርገው ነው የወሰደው። “እኔን ለማስቀናት ሊሆን ይችላል” የሚል ሐሳብ ልቡን አውኮታል። “ምኗ ነኝ ነው ልታስቀናኝ የምትሞክረው?” ብሎ ሐሳቡን መለስ ለማድረግ ቢሞክርም፤ ውስጡ የተፈጠረውን ቀዝቃዛ ንዴት፤ ሰርጌ ከገባበት የልቡ ንቃቃት ውስጥ ጠራርጎ ሲያወጣው አልቻለም። በተለይ መኖሩን እንኳ ከቁም ነገርም የቁጠረችው ለላመሰለው፤ ልቡ ከፊል በንዴት ከፊል በቅናት ሲጨስ ተሰማው።

12

ሲራክ ከሲስተር ዘቢባ ቤት ከወጣ በኋላ፤ ከአያት ሰፈር እስከ ካሳንቺስ ድረስ ያለው መንገድ ባዶ ስለ ነበር ፍጥነቱን ጨምሮ ከነፈ። ከውስጡ ያለውን ሳጣት ለማርገብ፤ መስኮቶቹን አውርዶ መዘቃውን ከፍ አድርጎ ለቀቀው። አልፎ አልፎ መሪውን በእጆቹ ይመታና፤ 'ኼት ... መምጣት አልነበረብህም ሲራክ ... ቀይ እነ አይደለሁም ብቻ' ይልና ደግሞ ተመልሶ ከት ብሎ በራሱ ይሥቃል። ደግሞ እንደገና "እና፤ ምን እንድታደርገህ ፈልገህ ነው? ሲራክዬ የኔ ፍቅር ብላ ዓይን ዓይንህን እያየች አጠገብህ ትቀመጥለህ?" ይልና ራሱ ላይ እንዳጠፋ የቤት አሽከር ይጮህበታል።

መገናኛ አካባቢ ሲደርስ፤ ባዶ ቤት ገብቶ ከመደበር በዚያው ወደ ክለብ ሄደ ሲያመሽ እስከ መልሶ ተወው። ጎሊናን ወይም ውዳሴን ደውሎ ካንዳቸው ጸ ለመቀየት አሰበ። ሰዓቱን ሲያይ የመሽ መሰለው። ሌላ ምንም ሐሳብ ስላልመጣለት ዝም ብሎ ወደ ቤቱ መንዳቱን ቀጠለ። ገቢ ሲደርስ መኪናውን አቀመና ከኋላ ወንበር ላይ ኮቱንና ቀን የጀመረውን ጋዜጣ ይዞ ወደ አፓርታማው አመራ። የሚኖርበት አፓርታማን ከካሳንቺስ ወደ አራት ኪሎ መታጠፊያ ላይ ይገኛል። ጨለማና ጸናት እዋጠው ባዶ ቤት ሲገባ መጮህ አማረው። መብራቶቹን አበራርቶ ቲሺውን ከፈተና ሶፋው ላይ እንዘግጥ ብሎ ተቀመጠ።

ቲሺውን በግማሽ ልቡ እያየ ማምሻውን ሁሉ ተዘግቶ የቀየውን ስልክ ከፈተው፤ ብዙ የጽሑፍ መልእክቶች ተገተልተለው ወጡ። አብዛኞቹ ከጎሊናና ከውዳሴ የተላኩ ናቸው። ጎሊና ደግሞ የጥህና ለሰላላ ልጅ ናት። ሲራክ ከፍቅረኝነት ይልቅ በሕይወት የማያውቀውን የእናት ፍቅር ይዞ የመጣችለት ተንከባካቢው ስለምትመሰለው፤ እንድትረቀው አይፈልግም። ወደሁለት ዓመት ያህል አብረው ቢሆኑም፤ ዓደኝነታቸው ሲገል ሲቀዘቅዝ፤ አቅጣጫና መድረሻው ለሁለቱም እንቅስቃሴ ሆኗል። ሲራክ ሙሉ ተስፋዋን የጣለችበትና ሁለንተናዋን የሰጠችለት የመጀመሪያ ፍቅሯ ነው። ከእርሷ በቀር በዓለም ላይ ሌላ ወንድ ያለም አይመስላትም።

ውዳሴ በታወቀ የሕገ አማካሪ ቢሮ ውስጥ መበታረቅና የምትሠራ በአንድ የሽንት ፓርቲ ላይ የተዋወቀው ታወቀው ነው። ከጎሊና ጋር ተጋጥሞ ለሃሰት መርበብ ራሱ በታወቀው ታወቀው ነው። ከጎሊና ጋር መልሰው ከታረቁ ወዲህ ውስጥን እቻችሁና አራርቆ መኖሩ ራሱ ከባድ ሥራ ሆኖበታል።

በዚህ መሃል ምስጢር ጸውሎስ ሆስፒታል ለተገባር ሥልጠና መጥታ ካያት ወዲህ ደገም ልቡ ወደ እርሷ ሸፍቷል። የምትሳየው ቸልታ የንቀት ስለሚመስለው አልህ ውስጥ ገብቷል። ለብቻው ሲሆን ብዙ ያቅድ ይፈክርና አጠገቧ ሲደርስ፤ ለምን ጌታውን እንደየ ውሻ ጭራውን እንደሚቋላ አይገባውም። ነገሩ የሚፈጥርበትን ብስጭት ለማርገብ ለራሱ የሚያቀርበው ምክንያት፤ ለምስጢር ያለው ስሜት የእውነተኛ ፍቅር ምልክት ስለሆነ የርሱ እጣ ፋንታ እሷ መሆኗን ለራሱ እየተናገረ ውስጡን በተስፋ ይሞላል።

ፒሻማውን ቀይሮ ከፍሪጅ ውስጥ ያላበው ቢራ አውጥቶ ሲገነጥ ውስጡ ረንብ ያለለት መሰለው። እዛው ሶፋ ላይ ጋደም እንዳለ ካጠነሰ ያለውን ጋዜጣ እንደነገሩ ማገልገጥ ጀመረ። ዓይነ ሥጋው ጋዜጣው ላይ ያፍጥጥ እንጂ ልቦናው ገን አሁንም ጥቁር ተሟሰና ብሩህ ወሃ ስማያዊ ጃኬት ለብሳ ከሳንቸ ጋር እየተፍለተለቀች ስትሥት የበረቸውን ምስጢርን ደጋገሞ አመጣበት። “አፍፍፍፍ...” ብሎ ምስጋኔ ከፈቱ ለማስወገድ ይመስል ፈቱን በቀኝ እጁ ከላይ እስከ ታች ሞክሎትና በትናት የተቃጠለ ወሳሪው ላይ ቀዝቃዛ ቢራውን ችለበት። ጋዜጣውን ከፈቱ ወርወሮ አድርጎ ቲሺው ላይ ላይ አፍጥሎ ልቡ እዛና እዚህ ሲረገጥ ቀየ።

ብዙም ሳይቀይ ስልኩ ሞሽ። ጎሊና ነበረች። ትንሽ አመንትቶ እነማው። “ሃይ ሂሉ... አም ሶሪይ... እንድ ሰብሰባ ስለ ነበረኝ ስልኬን ዘገኜው ነበር... የመሸ ስለ መስልኝ ነገ ልደውልልኝ ነበርኩ...” ብሎ፤ ቀበጣጠረ። በመደወሏ ውስጡ ደስ ብሎታል።

“እንዴ እኔ ኮበጭንቀት ልፈገግበር። ትናንትም እኮ እደውላለሁ ብለህ ቲክስት አድርገህ በዛው ጠፋህ... በደህና ነው? ዛሬ ደገም እክስቲ ጋ እራት እንሄዳለን ተባብሰን አልነበረም?... ረሳሽው እንዴ?” አለች፤ ፍፍቀትና ጭንቀትን በሚያሳይ ድምፅ።

“አሁ ማይ ጋድ... በናትሽ በጣም ይቅርታ... ኮምፒሊትሊይ ነው የረሳውት። ስምጉን በታ በጣም ቢዚ ሆኜ ቀልቤ ሁሉ ጠፍቷል። በጣም ብዙ ነገር እየረሳው ተቸገራልሁ። እሺ የት ነሽ አሁን?” አለ፤ ትንሽ ጸጸት እየተሰማው።

“እኔማ አሁን ካክስቲ ቤት ወጥቼ ወደ ቤት እየሄድኩ፤ ካላገኛሽ እካባቢ ነኝ። ድንገት ቤት ገብተህ ከሆነ ብዬ በዛው ላልፍ ነበር። ስላም ብለውሃል ደገም... ያው በሥራ አላብቢልሃለሁ። መዚና ሰላል ያገዘኩ ከሣራ ጋር ነኝ። ትዝ ትልሃለች ከገደ ናት?”

“አሁ ያ... ደህና ናት?” አለ፤ በትክክል ባያስታውሳትም። “በታ እክሳለሁ የኔ ፍቅር... እዚህ እካባቢ ከሆንሽማ ጥሩ ነው፤ ጉራ በይ። እኔም ገና መገባቱ ነው። እንዲያውም ወደ ቤትም ለምን እኔ አላደርሰሽም?” አለ፤ ድብርቱ ሁሉ ባንዴ እየጠፋ።

“መጣሁ በታ ... እምበት ደብቃም አይወሰድብኝ” አለች፤ እየተፍለቀቀች፡

ገሊና በአንድ ትልቅ የውጭ ድርጅት ውስጥ አካውንታት ናት። ለወላጇ ሳቸኖ ልጅ ናት። ከሳሎን እስከ ኩሽና ያለው ዕቃ የተሟላው በገሊና እገዛ ነው። በላምንት ቢያንስ አንድ ጊዜ እየመጣች ፍሪጁን ጥልታ፤ ቤቱን መልክ መልክ አስይዛለች መሄድ ደስ ይላታል። ሲራዘ ደግነቷንና የዋህነቷን ቢወደውም “ጥልቅ የሆነ ፍልስፍናና የሕይወት አተያይ የላትም ... አግብቶ ከመውለድ የዘለለ የሕይወት ዓላማ እይታያትም” ብሎ ስለሚያስብ ትንሽ አብረው ሲቀዩ ስልቶች ይለጥሩ። ለርሱ ደገጥ አግብቶ መውለድ እስራት እንጂ የሕይወት ጥሪ ወይም ትልቅ ተግባር መስሎ አይታየውም።

ውጃሌ ይህንን ሁሉ ከሚያስበው በላይ የምታሟላ መስላ ትታየዋለች። ተከራካሪ፤ አገባቢ፤ ማንኛውም ወቅታዊ የሆነ የዓለም ሁኔታ የማያመልጣትና ሌላ ብዙ ነገር ከማንም ጋር ማውራት የምትችል ልጅ ናት። ማሸነፍ በሐሳብ ብቻ ነው ብላ ስለምታምን ተከራክረው ሳይጣሉ የሚለያዩበት ጊዜ ጥቂት ነው። ሁለቱም እልክና መበለጥ የማይወዱ ሰላሆኑ አንድ ቤት ውስጥ ለመኖር እንደማይችሉ ልቡ ያውቀዋል። ተፈላጊነት ጓደኛ እንጂ ተገዝባካቢ ሚስት ልትሆንኝ አትችልም ብሎ ስለሚፈራ ሩት መንገድ አብረው ሲሄዱ አይታየውም።

ገሊና ድርሳ በሩን ሲከፍትላት ፊቷ ሁሉ ጥርስ በጥርስ ሆኖ የያዘችውን ዕቃ መራቀሻ ላይ አስቀምጣ ተጠመጠመችበት። እንቅ አድርጋ ሳመችውና፤ “እንተ ገን ዉካኝ ነህ ... ሰው ይናፍቀኛል እንኳን አትልም? ሲሩ ገን ልክ አይደለህም ...” አለችው፤ እንደ ማክረፍ ብላ።

“ሂሉ ሙች፤ ስለማላስብ እኮ አይደለም። ያው ምን ታውቂው የለ ... እኛ ወንዶች ባንዴ ካንድ በላይ ነገር ማስብም ማድረግም አልፈጠረብንም። ሄይ፤ ደገጥ ... ዩሉክ ገርጂያስ ... ሸረ ሸረ ... በጣም ነው ያማረብሽ” ብሎ፤ እንደገና እቅፍ አደረጋት። “ደገጥ ይሄ ሁሉ የያዘሽው ጓዝ ምንድነው? ማራ ሄደች እንዴ?” አለ፤ በፈሰታል ያለውን ዕቃ ከመራት እያነሣ።

“እዎ ... ይመሽብኛል ብላ ሄደች። ሰላም ብላሃለች። ድንገት እቤት ካገኘህ ብዬ ካከበቱ ቤት አገልገል አሳስቤልህ። ብታይ በጣም አረፍ ድገስ ነበር። ቶሪ እምጣው ፍሪጁ ውስጥ ላድርገልህ። ትንሽ ትቀምሳለህ?” አለችና፤ ጃቢትና ያንገት ልብሷን ሶፋው ላይ ጣል አድርጋ እንደ ልማዷ ፍሪጁንና ሳሎንን ማስተካከል ጀመረች።

“ውይ በቅርብ ነው ራት የበላሁት ሂሉ” አለች፤ ወደጓዳ ገብቶ የሸይ ውታጣደኛ ለራሱ ሌላ ቢራ ይዞ መጣ። “ቢራ ለምን አትሞክረም? ገሪን ቢራ ነው ... አንድ እኮ ምንም አይልሽም ... የሚከሰዘው ቅዱሱ ነው።”

“ውይ ጆመረሀ ደገጥ ... በናትህ ይበታሃል እንተም ... ለንተኛህ ነው ገን” አለች። ብላው ብላው ልታጃቀመው ስላልቻለች ተስፋ ቁርጣላች።

“ገና መገባቱ እኮ ነው ... በታ በጣም ተቃጥፎ ስለነበር እንደ ለጥም ... ይችላል ይገም ለወጥታ ...” አለ ። ሶፋው ላይ ከአጠገቧ ቁጭ አለና ጉንጧ ላይ ላም አደረጋት ። የሆነ ያልሆነውን እያወራና እየተላፉ ትንሽ ቆዩ ። እጆቿን በወገፊ ዙሪያ አድርጎ ወደ እርሱ ስቦ ጠበቅ አድርጎ ሲሰማት ፣ እርሷም እጆቿን በአገገቱ ዙሪያ ጠምጥማ አጸፋውን ላትሰስት መለሰችለት ።

ትንፋሻቸው እየጋለ ሲሄድ ለሰለሰ ባለ ድምፅ ፡ “በናትሽ ካሁን በኋላ በጣም መሸቷል ... ለምን እዚሁ አታድሪም? ... ፐሊስ ...” አለ ። መልሱ ምን እንደሆነ ቢያውቀውም ። ደረቱ ላይ ልጥፍ እንዳለች ጸጉሯን ደጋግሞ እየሳመ ።

ካንገቷ ቀና ብላ ዓይን ዓይኑን እያየች ፡ “እንተ...!” አለች ፡ እጇን በሸሚዙ ቁልፎች መሃል አስገብታ ደረቱ ላይ እያንሸራሸረችና ቅንጠጥ እያደረገችው ።

“ምና...ለበት? በታ መሸ ዓደኞቹ ጋ ነኝ ምናምን በያቸው” አለና ፤ የአፍንጫዋን ጫፍ ከዛም ዓይኖቿን ሳም ሳም አደረጋቸው ። እንደ ምንም ከአቅፉ ውስጥ ወጥታ ብድግ አለች ። ጸጉሯን አስተካከለችና ሰዓቷን እየት አደረገች ።

“የምርህን ነው እንዴ አንተ ልጅ ... እንዲያውም በጣም መሸቷል አሁን ልሂድ ፤ በል ሸገኝ” ብላ ፣ ቁልቁል ስታየው ዓይኖቿን እንደ ጨፈነ ዝም አለ ። ልብሷን አስተካከለችና ጃኬቷን ደርባ እንደገና አጠገቡ ቁጭ አለች ።

“አይ ፐሮሚስ ... ሰምኑን በሰፊው እንዲወታለን ... ዛሬ ገን መሄድ አለብኝ ። ደብረህ እንዴ?” አለች ፡ ትንሽ ጨነቅ እያላትና ፊቱን ወደ እርሷ ልታዞር እየሞከረች ።

“ዛት ኢዝ ፋይን ... ኢት ኢዝ ኦኬይ ... በታ እንዳይመሸብሽ እንገዳያውስ ...” ብሎ ፤ ብድግ አለ ። የቀረቸውን ቢራ ጨለጠና ጂንስና ቲሽርት ቀየረ ። የቀዳ ጃኬቱን ጣል አደረገና ሽቶውን ላመል ያህል ነስነስ አደረጉ “እንገባለን?” ሲላት ፤

“ለሸገኝት ነው ለእዳር? ዘንጥከላ?” ስትለው ፤

“የሚሆነው እይታወቅም ፤ የሚጠልፈን ከተገኘ ... የእኩል ሌሊት ሲሳይ” አለና ማቀ ።

“ደረቅ ነገር እኮ ነህ ... ይሄን ሽቶ እንዴት እንደምወደው ... ውይ...ይ...” ብላ ፤ ደረቱ ላይ ልጥፍ አለች ። እሷን ቁራ አካባቢ ካለው የወላጆቿ ቤት ጥሎ ፤ ወሎ ሰፈር አካባቢ ሲደርስ ሰዓቱን ሲያይ አምስት ሰዓት ከሩብ ይላል ። ከመንገዱ ዳር ሰዎች ወጣ ገባ የሚሉበት ላውንጅ ባር አይቶ ፤ መኪናውን አቁሞ ገባ ። በመ-ዘቃና በመጠጥ የቀለጠው ቤት በደብዛዛ ተለዋዋጭ ባለ ቀለም ብርሃኖች ተሞልቶ ፤ ይምሽ ይንጋ እያስታውቅም ። አይኖቹን ጨፈን ከፊት አድርጎ ካንድ ጥግ አካባቢ ካገኘው ባዶ ወንበር ላይ ተቀመጠ ።

ያዘዘውን ቀዝቃዛ ቢራ ሁለት ጊዜ እንደተጉነጨ ፤ ከፊት ለፊቱ ካለው ጠረጴዛ ላይ ከተቀመጡ ልጆች መሃል እንዲት ወጣት ወዳለበት መጥታ ፤ “ከመተከዝ መደነስ አይሻልም ብለህ ነው?” ብላ ፤ ለዳንስ ስትጋብዘው ሳይግደረደር ተነሳ ። የለበሰችው ጥቁር ቀሚስና ሰማያዊ ጃኬት መሆኑን የሰተዋለው ተመልሰው ሲቀመጡ ነበር ።

“ህም ... ይዘርግል” ሲል

“ምት...?” አለችው ፈጠን ብላ ሕ

“አለባበስሽ በጣም ያምራል” ሲላት፤

“እንተ ገን ከቤት ፎርረህ የወጣህ የሃይ ስኩል ተማሪ ነው የምትመስለውን ስትለው፤ ጭንቅላቱን ወዘወዘና፤

“እንዴት እውቅሽ?” አላት ሳት ብሎ ሕ

“ልብስህ ... ቢራ አጠጣጥህ ... አደናነስህ ... ጨጨ ነገር ትመስላለህ” ብላ፤ በሹረት አይነት ሳቶችበት ሕ

“እንኛ! በጣም ... ደፋር ቢጠነሽ” ብሎ፤ ቢራውን ወደ እርሷ እያስጠጋ፤ “እኔ የተከበሩ መምህርት ... ተማሪዎችም ከኮሌጅ የተመረቁ ሥልጣን ከተሟላ እንዲመስሉ፤ የቢራ አጠጣጥ ያስተምሯቸው” አለ፤ ድምጹን እንደ ራድዮ ትምህርት አድርጎ፤ ቢራውን ወደሱ መልሳ ገፋቸው ሕ ከኪሱ ውስጥ ሲጋራ አውጥቶ ለሰከሱ መለኮቻውን ሲፈልግ፤ እንደገና ከትብላ ስትስቅ፤ ምንው በሚል አይነት የሲጋራውን ፓክ እንደ ያፋቀደ ብሎ አያት ሕ

“ቀይ ...” ብላ፤ ከቦርሳዋ ውስጥ ፓክ ሲጋራ አውጣችና “ይሄንን ሞከረው ... ብላ ስጠቸውና የያዘውን ኒያላ ተቀብላ ጠረጴዛው ላይ አስተመጠችው ሕ ጠጋ እድር፤ ሲያነበው ‘ፊሊፕ ሞሪስ’ ይላል ሕ ሳት ብሎ ከውስጡ አንዲት ሲጋራ አውጣና መለኮቻ ፍለጋ ኪሱ ውስጥ ሲገባ፤ አሳቱን ከፊቱ ገጭ አደረገችለት ሕ

“ታንክ ዩ ... ምን ... ለነርሱ ነው የምትሰረው? ይሄም ኒኮቲን ያም ኒኮቲን ... ምንድነው ልዩነቱ?” አላት ሕ የለኮስውን ሲጋራ ፈቷ ላይ አባነውና የሲጋራውን ፓክ መለሰላት ሕ

“እይ ሊጠፋ የተቃረቡ የዱር አራዊቶቻችንን ከምታጨስ ብዬ ነው” ብላ፤ ጭሱን በእጇ ከፊቷ ላይ አራገበች ፈዛዛ ፈገግታ እያሳየችው ሕ

“ሆሆ ... ምን ልጋብዝሽ?” አለ፤ እሱም ፈገግ ብሎ ሕ ነገረ ሥራዋ ደስ ብሎታል፤

“እኔንኛ ... ለጊዜው ቶኒክ ነገር ...” ስትለው፤ የባሰ ግራ ገባችው ሕ ከትገፋሽ መጠጣቷን አውቋል ሕ ትንሽ እንዳወሩ ካጠገባችው የነበሩ ብዙ ጎረምቶች መካከል ብጥብጥ ተነስቶ ሢሢታው በዛ ሕ

“ቦታ ብንቀይርስ?” ሲላት ትከሻዋን ስበቅ አድርጋ፤

“ደስ እንዳለህ ... ያው አውቀሃል ... አይደል?” አለችው ፈገግ ብላ ሕ

“ያያ ...” ብሎ፤ ተያይዘው ወጡ ሕ ገልፍ ቮልስዋገን መኪናው ውስጥ ገብተው ፍጥነቱን ጨምሮ እየነጻ፤ “እሺ ... ታዲያስ ... ሥራ እንዴት ነው?” አላት፤ ዘር ብሎ በወረፍታ እየት እያደረጋት ሕ ለመኪናው ያስገጠመላት ሰፊ ጭስ ማውሳያ የሚፈጥረው

ነጥብና ድምፅና አካባቢውን ሁሉ በነጭ የብርሃን ጸዳል የሚሞላ መብራቷ በውስጡ ጥንካሬና ጉልበትን ይሰጠዋል።

“/” ምን ይሆናል ብለህ ነው ... ሠረ ካልደከመውና አሰራው ካልደሸየ በቀር” ብላ፤ ፈገግ አለች። “ይቅርታ ... ቅድም የሃይ ስኩል ተማሪ ትመስላለህ ሰላልኩህ” ስትለው፤ ሣቅ አለና፤

“ተገኝቶ ነው” ሲላት፤ እሷም ሳቀች።

“መኪናህን በጣም ነው የወደድኳት”

“እኔንስ?” አለ፤ መኪናውን አየቀየረው።

“ገና ፀባይህ ታይቶ ነዋ ... አት ሊሰት ... በጣም አረፍ ኮሎኝ ነው የተቀባዝው” ስትለው፤ ዞር ብሎ እያትና ፈገግ አለ።

“ገን ለሆነ ሚሽን የተጣደፍክ ትመስላለህ” አለች፤ ሞልቀቅ ባለ ድምፅ።

“ምን ሚሽን አለ ብለሽ ነው ... ሽሽት ነው። የምሬን ነው ... አለባበሰሽ ምርጥ ነው ... ተመችቶኛል” ብሎ፤ በእጁ ጭኝን መታ አደረገና፤ “ትንሽ ከለብ መቆየት እፈልጋለሁ ... ራት ነገር መብላት ትፈልጊያለሽ?” አለ፤ ፍጥነቱን ቀነሰ እያደረገ።

“በቅርብ ነው የቀማምስኩት ... አሁን ምንም አላሰኘኝም። ታንክ ዩ ግን” አለችው። ቦታ መረጡና የመኪና ማሳወቻውን ድምደላቂ ‘ሳብጢፈር’ እስከ መጨረሻ ለቅቆት በባዶው አስፋልት ላይ በረሩ።

“ሲራክ እባላለሁ ... ያንቺስ?” አላት፤ ከመኪናው ጋራ ባንገቱ ለመደነስ እየሞከረ።

እሷም ከመኪናው ምት ጋር ጭንቅላቷን እያወዛወዘች፤ “ሉሲ” ስትለው፤ ፊቱን ወደሷ አዞረ።

“ካምኦን ... ባልጠፋ ስም የሰንት ሚልዮን ዓመት አሮጊት ዐፅም ምን ያደርገልኛል? ... ሌላ ሞክሪ ... እንቺን የመሰለች ቀንጂት ሉሲ ልትሆን አትችልም” ሲላት ከመኪናው ጋር የበለጠ እየተወዛወዘች፤

“እ-ና-ቲ-ን-ሉሲ ነው” አለች፤ ግድም ላይሰጣት ድምጿን እየጎተተች።

“ወይ ጉ-ድ ... ሌላ ሞክሪ ስልሽ ... አለበለዚያ ... እኔ ኻል ያለ ስም ላወጣልሽ ነው። ሉሲ ብሎ ስም አፍ ላይም ይቀፋል። በናትሽ ... መኪናም ያለሁ መሰለኝ” ሲል ሣቷን ለቀቀችው።

“እስኪ ሞክር ...”

“በቃ ‘ሚስጥር’ ብዬኛለሁ መብቱ ከተሰጠኝ ... ‘ሚስጥር’ እንዴት ነው?”

“ይደብራል” ስትለው ያልጠበቀው ስለ ነበር ዞር ብሎ፤

"ለምን?" አላት በመገረም እያያት።

"ሚስጥር አልወድም ..."

"ኡሁሁ ... ሁ፣ እኔ ግን ሳይሽ ... ስምሽም፣ ኑርሽም፣ ሁለመናሽ ሚስጥር ነው የሚመስለው።" ሰው የሆነውን የሚጠላ ... ላልሆነው የሚንጠራራ አስቸጋሪ እንዲሁ ነው ይላሉ ሳይንስ ያልተማሩ የባህል ምሁራን ..." አለ፤ መዘቃውን ቀንስ እያደረገ።

"ጆማሪ ሳይኮሎጂስት ነገር ነህ መሰለኝ። እስኪ መርምረኝ በናትህ በትሎ በውስጡ 'ይቺን ይወዳል ሲራዝ' አለና ከት ብሎ ማቀ።

"ለምርመራውም ለምኑም እኮ መጀመሪያ በሰሙ ላይ መስማማት ያስፈልጋል። ወይ ሚስጥር ሁኝ ወይ ደግሞ ... ሚስጥራዊ ስምሽን ንገረኝ ... ሉሲ ግን አትበይኝ። ዘፈን ነገር ይመስለኛል ... የሆነ የማንም ነጻነት ሰካራም አርክዮሎጂስት ያወጣሉ ስም ..." ብሎ፣ ለራሱም ያልገባውን ነገር ቀበጣጠረ።

"እሺ ያለ ይበልህ ... 'ሚስጥር' ሆኗልሃለሁ ለጊዜው ... እንተሰራዝ የሌላት ስምህ ነው?" አለች፤ በውስጧ 'ይቺ ጨጨ የሞላ አይደለችም ... ወይ የመጽሐፍ መዝገር ናት ወይ የምር የገባት ሳትሆን አትቀርም' ብላ እያሰበች።

"ሲራዝ ... የዘወትር ስሜ ነው ... እኔ ቀንና ሌሊት አልቀያየርም ... ሲራዝ ሁሉም ሲራዝ ነው" ሲላት፣ ቀጥን ማጽን ለቀቀችው።

"አቤት አቤት ... አልተሰማም ... ይሄኔ ... ገረመው ... ወርቅነህ ... ወይ ደጋ ምናምን ይሆናል እውነተኛው ስምህ። ሲያዩህ ምንም ሲራዝ አትመስልም" በትሎ፣ የመንጃ ፈቃዱን አውጥቶ ሰጣት። ገርሟት አየት አደረገችውና ተቀበለችው።

"ዶክተር ሲራዝ ... አይላይ-ዝኢት ... ዶክተር ለመሆን ጨጨ ነገር ትመሰላለህ። የምን ዶክተር ነህ ግን? ... በናትህ የከብት እንዳትለኝ። ወይስ ያባትህን ዶክተር ነው ከመኪናቸው ጋር ሌሊት ሌሊት ሲተኛልህ ሰርቀሃቸው ይዘህ የምትዘረው ብላ ስትሥቅበት፤ መንጃ ፈቃዱን ተቀበላትና ትከሻዋ ላይ ላመል ያህል በካርዱ ታ አደረጋትና ኪሉ ውስጥ መለሰው።

"ብራሾ ሚስጥር እንዴት አወቅሽ?" ብሎ በፋጧት ከመዘቃው ጋር ለግጽ ሞክሮ ሲያትተው፣ "ዶክተርናውስ የራሴ ነው። ከጠዋት እስከ ማታ በሁለት አጁ የሚሄዱ ከብቶች ሳክም ነው የምውለው።"

"ዶሮ ስታባርር ነዋ የምትውለው። የዶሮም ሐኪም እንዳለ አላውቅም ነበር፤ የምር የዶሮ ዶክተር ነህ?"

"ብሆን ይሻለኝ ነበር ... የኛን ሰው ከማከም እነሱን ማከም ሳይሻል አይቀርም። ከብዙ ሰው እኮ ዶሮቹ ይሻላሉ። ሰው ማለት ታከሞ የማይደን በሽታውን በመደባ የተካነ ሥልጡን ከብት ነው። ሁለት እገር ያለው ከብት ደግሞ ዶሮ ብቻ አይደለም።"

"ዶክተር ፍልስፍናም ይሞክራሉ ማለት ነው? እኔ እንኳን ለቀልድ ነበር። ሁሉንም ነገር አታምርሮ እንሻ። ማይቦርዮስ፣ ማይቦርዮስ፣ ማይቦርዮስ ነህ?"

ከዘለቡ ራት ለራት ማቀሚያ እየረለገ፤ “የሰው ... የሰው ጭንቅላት ... እንዳንቺ ነበ ያደረጋቸውን ሰዎች ሳይ ነው የምውለው” አለና፤ መኪናውን አቀመ። “ሰለዚህ ሚስጥር በሚለው ተስማማን?” አለ፤ ለመውረድ በሩን እየከፈተ፤

“ይሁንልህ ... እና፤ የአብድ ሐኪም ነኝ ነው የምትለኝ? እኔ ግን እናንተም ጤነኛ አትመስሉኝም። እነሱቱ ለብዙ ጊዜ አማኑኤል ተኝታ ነበር።” ያደረገችው ረጅም ታኮ ያለው ሢማ እንዳያደናቅፋት ከንዱን ይዛው ወደ ውስጥ ገቡ። ከአንድ ጥገ አካባቢ ቁጥ ብለው የሚጠጡትን እዘው ትንሽ በነገር ሲቀራቀሉ ቀዩ። ከዛም መጠጡን በላይ በላይ እየጨመሩ፤ ሲጨፍሩ ቀይተው ወደ ዘጠኝ ሰዓት ላይ እየተወለካከፉ ተደጋገፈው ወጡ። መኪናውን እንዴት ነድቶ እቤት እንደ ደረሱና ከዛ በኋላ ያደረጉት ሁሉ ትዝ አይለውም።

ጠዋት ላይ ጭንቅላት የሚከፍል ራስ ምታት ሲቀሰቅሰው አዲሷ ‘ምስጢር’ ጉኑ አልነበረችም። ደንገጥ አለና እሷ በተኛችበት አቅጣጫ ሲያይ ጥቁሩ ቀሚሷና ሰማያዊ ጃኪቷ ወንበሩ ላይ ተዘረዘርኩ ተበትኗል። ሌላኛዋ የሆነችታሏ ምስጢር ትዝ ስትለው ፊቱን በሁለት እጁ ሸፍኖ፤

“ኡፍፍፍ ... ወደዛ... ሲረሷት አታውቅም እንዴ ይቺ? ምን በጠዋቱ ትነጅሰኛለች” አለ ራዘ ብሎ፤ እዛው በጀርባው እንደ ተኛ ጣራ ጣራውን እያየ። እጁ ላይ ያለውን ሰዓት ሲያየው አንድ ተኩል ይላል። ከመታጠቢያ ቤት የሚወርደውን የውሃ ድምፅ ሲሰማ ‘ይቺ ደግሞ ምን በሌሊት ያንተዝቅዝታል?’ አለና ገልበጥ ብሎ ፊቱን ትራሱ ውስጥ ተብሮ ራስ ምታቱ እንዲሄድለት እየተመኘ በደረቁ ለጥ አለ። ትንሽ ቀየት ብሎ ድንገት ጀርባው ላይ ተዝቃዛ እጅ ሲያርፍበት ደነገጠ።

“ኡፍፍፍ ... እስኪ ግንባራ ላይ በፈጠረሽ ... ራስ ምታቱ ሊገድለኝ እኮ ነው” አለ፤ ዓይኖቹን እያጨናበሰ በፍጣ ተጠቅልላ ከፊል ርቃኗን ያለችውን ልጅ እያየ። በሁለት እጇ ግንባሩን ከዛም ፊቱን ስትይዝለት “ኡፍ ደስ ሲል ... እንቺ ግን ምን ብረቷ ነሽ ... አይደክምሽም ... ምንም ራስ ምታት ምናምን የለም?”

“/”ራችን ነው ለምደነዋል ... ይሄ ለኔ ዝት ነው። ስንት ዓይነት ሰው እንደሚያጋጥመን እኮ አንተ አታውቅም። እንዳንዱ ትውከታም ... ካልተደባደብኩ የሚለው ብትል፤ ስንት ዝተታም የወንድ አውራ አለ መስለህ። የፈለገውን አድርጎ እንደ ቀሻሻ ሶቃ ዞር ብሎ የማያይህ ... የገዛህ የሚመስለው ... ባለ ትዳሮቼማ በቃ የሰው ምራጭ ... ቅል ጭንቅላቶች ናቸው ... ሸረ ስንቱ” አለች፤ ግንባሩን በቀሰታ እያሻሸችለት። ማታ ካያትም የበለጠ ቀንጆ ሆና ታየችው። መከራ በጠገብ ፈቷ ላይ የሐዘን ድባብ ይነበባል። ስት/”ቅ ደግሞ ፊቷ ላይ የተከመረው ሐዘን እንደ ምትሐት ብን ብሎ ይጠፋል። “አሁን ሽሮ” ፍትፍት ነገር በበረዶ፤ ቋ ካለ ቀንጆ አቦል ቡና ጋር ብታገኝ እኮ ... አ-ዲ-ም-ስ ራስ ምታት ነበር” ስትለው፤ ማታ ንሊና ያመጣችለት ምግብ ትዝ አለውና ግንባራ ላይ ሳም አድርጓት ፍንጥር ብሎ ተነሣ። ያገኘውን ልብስ ጠለቅ ጠለቅ አድርጎ፤

“ሳይሻል አይቀርም ... እስኪምን እንዳለ እንደ” አለና ወደ ፍረጁ ተንደረደረ። ተከትላው ወደ ኩሽና ገባች ። ዱቁቁን በብ አድርጎ በናውን ጣደና የምግቡን ግላን ከፍረጅ እውጥቶ ሲከፍተው ገድገዳውን ደገፍ ብላ በዝምታ ስታየው ቀይቷል።

“ማናት ልጅ እንደዚህ ከሽና አገልግል የምትጽግርላህ?” አለችው። በኩረት ዓይነት ወደ እርሱ ጠጋ እያለች ።

“ምን ባዘሽ ማታ ያዘሰቱ ልጅ ናት ይዛልኝ የመጣችው ። ቤታችው ድገስ ነበር ... መሄድ ሰላልቻልኩ ልከውልኝ እግረ መንገዱን ጥላልኝ አለፈች” አለ ። ለምን መጥሽት እንዳሰፈለገው አስቦ በራሱ ተናደደ።

“ያዘሰት ልጅ እያላጣህ ። ብዙ ያዘሰት ልጆች አሉህ?”

የገረጥ አየት አደረጋትና፤ “እኚ ከገርል ፍሬንዶቼ አንዷ ናት ... ሰሜን ትዝ አይለኝም” ። ሰው መጥሽት አይችልም ማለት ነው ቢታ? አለ፤ ትከሻውን ካንገቱ በላይ ከፍ አድርጎ ።

“እንደሱ ይሻላል ። የሷን ፍትፍት ለኔ ቁርስ እንደ ጋበዝከኝ ትነግራታለህ ወይስ ... ከነ ዶክተር ምንትሴ ጋር በላነው ... እንዴት ይጣፍጣል ነው የምትላት?”

“የሆነ ደረቅ ነገር ነሽ ግን ... እስኪ ወሬውን ተይና በናውን ቅጂልን ... የሴት ወጉን ጥከሪ ... በጠዋት የተፈረካከሰ ጭንቅላቱን አትነርቺው በናትሽ ...”

“አይ ወንዶች ...” ብላ፤ በዉበጠችው እጇ እንደ ቀልድ ጀርባውን ደለቅ አደረገችው ። ስኒው የት እንዳለ ጠይቃው ወተት አሙቃ በናውን ቀዳችና ቀዝቃዛ ፍትፍቱ ላይ ዘመቱበት ።

“ለምን ግን ሚስጥር አልከኝ?” አለች፤ ረሃቡ ጋብ ሲልላቸው በናውን ፉት እያለች፤

“በቃ ... ሚስጥር ሚስጥር ስለምትሸቺ ... ሚስጥር ነገር ስለመሰልሽኝ ... ለምን ይመሰልሻል እንቺ?” አለ፤ እውነቱን ልንገራት አልንገራት ብሎ እያመነታ ።

“ያው ወንዶች እኮ ያው ናችሁ ... ምን የተለየ ነገር አላችሁ ... ወይ ሚስጥር የምትባል በጣም የምትወዳት ዓደኛህ ሚር ብላሃለች ... ወይ ደግሞ በፍቅሪ የምትንገበገብላት ሚስጥር ተብሎ ሚስጥራዊ ልጅ ትኖራለች ። እሷን ካላገኘህ ... ሞደሪክ ነገር ፈልገህ ... የራሱህን ሚስጥር ፈጥረህ ... ከሽሌ ጋር ማደር ነዋ ። ማታ በሰካር ነፍሰህ ጠፍቶ እሷ መስፍህነው መሰል ሚስጥርዬ ... ማሬ ወተቱ ... ቅብጥርጥርላ ... አንድ ዕድል ሰጧኝ ... እኔ ኮ ነፍሴ እስኪወጣ ነው የምወድሽ ምናምን እያልክ የሆነ ያልሆነ ነገር ስትዘበዝብ ነበር” ብላ፤ በትዝብት ዓይነት እያሾፈች ስታየው፤ እገደ ማፈር ብሎ ለራሱ ያዘጋጅውን ፍትፍት አጉረላትና በናውን ፉት አለ ።

“ልክ ነኝ!”

“ልክ ሁኒም አትሁኒም ... እኔ ማታ ሰወጣ አንቺን የመሰለች ልጅ አገኛለሁ ብዬ አላሰብኩም ። የኔን ተይው አንቺ ገን ስምን ...” ብሎ፤ የጀመረውን ዐረፍተ ነገር ሳይጨርስ፤

“እኔ ምን ዓይነት ልጅ ነኝ?” ብላ፤ አቋረጠችውና እጇ ውስጥ የገባውን እንቅላል ገምሳ አገረሰችው ። “ገብቶኛል ... ስምን ወደዚህ ህይወት ገባሽ ... መውጣት አትፈልገም ወይ ... ብላ-ብላ ... ለማለት ከሆነ ብዙ ጊዜ የሰማሁት፤ የሰለቸኝና የሚያስጠላኝ ዘፈን ነው ። እሱንም እንገለልው” አለችው፤ የቀረውን እንቅላል የመሃሉን አውጥታ ነጩን ትንሽ ትንሹን በጥርሷ ሽራርፋ እየበላች ።

“እኪይ፤ እኪይ ... እሺ ... ገን ቢያንስ እውነተኛ ስምሽን ማወቅ እችላለሁ?” አለ፤ ይቅር በሚል አይነት ሁለት እጆቹን እያነሳ ።

“ምን ለውጥ አለው? ... እውነተኛ ስሜ እውነት ሊወራ በማይችልበት ሁኔታ ትርጉም አይኖረውም ። በሰጡ ... አልማዝ ... ሰብሰ ወንጌል ... ብልህ ምን ይጠቅምሃል ። ለጊዜው እንተ የሰጠሽን ተስማምቶኛል ... ሚስት-ጥር ሆኜ ልቀይ”

የበሉበትን ካንሣው በኋላ፤ ሁለተኛ ቡና ቀድቶ ቲሺውን ከፈተና ሶፋው ላይ ቁጥ አለ ። እሷ ደግሞ ወደ መኝታ ቤት ገብታ ልብሷን ለባብሳ መጣች ። አዲሷ ‘ሚስጢር’ ተሰናብታው ከመጣች በኋላ በመስኮቱ በኩል ቀምጦ ገቢውን ለታ እስከትወጣ ባይታ ሸኛት ። ስልክ ተጥር አለመለዋወጣቸው ትዝ ሲለው ትንሽ ቁጩው ። እዛው እንደቋመ ከውዳሴ ጋር ጠዋት አራት ሰዓት ላይ ያለውን ቀጠሮ አስታወሰና ‘ኡፍፍፍ’ ምን ጣጣ ነው ባካቹ ... ማረፍ አልተቻለም እኮ” ብሎ ትንሽ ለመተኛት ወደ መኝታ ቤቱ ተመለሰ ። ከራሱ ጉዳይ ላይ ስልኩን ብድግ ሲያደርገው ከሥራ የታጠፈ ብጣሽ ወረቀትና የተጠቀለለ ገንዘብ አገኘና ደንገጥ ብሎ ወረቀቱን ከፈተው

“በጣም አመሰግናለሁ ትንሹ ዶክተር ። ጨዋና ደግሰው ትመስላለህ ። ፍትሄቱና ቡናው ይበቃኛል፤ ገንዘቡ ይቅር ። እውነተኛ ስሜን ማወቅ ከፈለገህ ደውል 0912 ... ኢስ ኢስ”

ይላል ። የጅ ጽሑፏም እንዳነጋገሯ ሞልቀቅ ያለ ሲሆን ጥርት ባለ እንገሊዘኛ ነው የጻፈችው ። “አጭበርባሪ ... እንኳን ሌላ ልንጨምር ... ያሉትንም መቀነስ አትቸናል” አለ ። እንደ ሲጋራ እውጥቶ ለኩስና በተረፈችው የክብሪት እሳት ወረቀቷን አቃጠላት ። የቀረችውን የክብሪት እንጨት ይዞ ሲጋራውን እያበለለ ፈገገ አለ ። አልጋው ላይ በጀርባው እንደ ተንጋለለ ጣራ ጣራውን እያየ፤ ከውስጡ ጋር ሲናጀስ ብዙ ደቂቃዎች እንደ ሞዛ ወደ ኋላ ፈሰሱ ።

13

ሌላው ሰኞ ቀኑን ሙሉ ባለቤቱ ንጹሕ ወደ አሜሪካ ይዛ የምትሄዳችውን ዕቃዎች ሲገዙ ዋሉ። ማታ ላይ ደግሞ እናቱ የመሸኛ እራት አዘጋጅተው ስለነበር ቀኑ ሳይታወቅ አለቀ። እንደ ወር ከነርሱ ተለይቶ መቅረቱን መቀበል አቅቷት ከብዙ ከርከር በኋላ ነው በመቀየቱ የተሰማማችው። ማከሰኞ በጠዋት ከቤት ወጥቶ እንደ ልጁ ትንሽ ለማሰብና ለማኪያቱ ካልዲስ ሄዶ ቁጭ አለ። የሲስተር ዘቢባ ባል አቶ ሲረጅ ያነሣው የከሊኒክ ሐሳብ ከአእምሮው ሊጠፋ አልቻለም። ንጹሕ የማትሰማበት ሐሳብ መሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ ለከሊኒክ የሚሆን ሁኔታ ቦታ ማግኘትና የፈቃድ ማውጣት ሂደቱ ተራራ መስሎ ታየውና ነገሩን ከጭንቅላቱ ለማውጣት ሞከረ።

ጳውሎስ እንደ ደረሰ የሐኪሞች የጠዋት ስብሰባ ሰላልነበረ በቀጥታ ወደ ከሊኒክ ገባ። ከርሱ ቢሮ ፊት ለፊት ካለው የነርሶች ቢሮ ሲደርስ፤ ሲስተር ዘቢባ ከምስጢርና ከእናቷ ጋር የደራ ወሬ ይዘው ደረሰ። ጨዋታቸውን ገታ አድርገው፤ ሲስተር ዘቢባ የርሱን አለባበስ በማድነቅ የጀመረችው ወሬ መንደርደሪያ ሆኖ መሣሣቅ ጀመሩ። ወዲያው ሳንቾም ሲቀላቀላቸው ጨዋታው የበለጠ ደመቀ። በላምንት ሁለት ቀን ጠዋት ለሶሻል ወርክ ዲግሪ የልምምድ ስራ ለማድረግ ጳውሎስ መምጣት ከጀመረ ጦር አለፈው።

“ዛሬ ትንሽ በጊዜ መውጣት ሳይኖርብኝ አይቀርም፤ ሲስተርዬ። የገጽሕ ገዢ እሑድ ስለሆነ እንዳንድ የማግዛት ነገር አለኝ” አለ።

“አይሆንም አይደል ... ዛሬ በቂ ራዚደንት ዶክተሮች ስላሉን እነሱ ያዩዋቸዋል፤ ዶክተር ሲራክም እኮ በዚህ ወር እዚህ ነኝ ሲል ነበር። ለካ ከነገ ወዲያ ነው ጦሩ የሚጀምረው የኒ ነገር ...” ስትል፤

“ጥሩ ... እንግዲያው እኔና ወይዘሮ ኤድን መጀመር እንችላለን ... በፋ ተከፍቶ ይሆን እንዴ?” አለ፤ አንዴ ወደ ሲስተር ዘቢባ፤ አንዴ ወደ ወይዘሮ ኤድን እያየ።

“የምንረዳህ ነገር ካለ ... ለጥዞ የሚገዙ ዕቃዎች መገዛዛት ምናምን ...” አለች፤ ቁልፎቿን ከዚህ ውስጥ እየፈላለገች።

“አረ ምንም ... ብዙም እኮ አይደለም ... ያው ከዚህ ሲኬድ አለ አይደል እንደነድ ለወዳጅ ቤተሰብ ምናምን የሚሆን ሰጦታ” አለ፤ ነገሩን ቀለል እያደረገ።

“ግን፤ እኔ ታይሞን ገረን ... ቀይ ልከፈትልህ በሩን” አለችና፤ ብዙ ቁልፎች ያነተውን የቁልፍ መያዣ እያትጨለጨለች ተነሣች። ተከታትለዋት ወይዘሮ ኤደንና ይከተረ ሌላው ሲወጡ ምስጢር ከኋላው ነፃ አድርጋው፤

“ይከተረ ሌላ ... እንድ ጊዜ” ስትለው፤

“እ...ሺ” ብሎ ወደርሷ ሆረ።

“ማሚና እኔ እንድ ልናወራህ የምንፈልገው ጉዳይ ነበር። ከማሚ ጋር እንድ ግማሽ ሰንት ካወራችሁ በኋላ ጆይን ላደርጋችሁ እችላለሁ?” አለች፤ እጇን እያፍተለተለች።

“ሹ...ር ... ወደ ሦስት ተኩል ላይ ገቢያ ... ምን በሰላም ነው?” አለ፤ ፈገግ ብሎ እጁን ከሱ ውስጥ እንደከተተ።

“አረ በጣም ሰላም ነው ... በጣም በሰላም ነው... በቃ እልያዝህ” ብላ፤ ተመልሳ ከላንች ጋር ወራ ጀመረች።

ወይዘሮ ኤደን ፍክት ያለ ባለጎብረ ተለም ተሟላችውና የያዙት ቀይ በርሳ ደስተኛ አስመስሏቸዋል። ጽጉራቸውን ቀይ ቡኒ ቀለም ተቀብተውት ከባለ ታኮ ቀይ ሚማቸው ጋር የበለጠ አድምጻቸዋል። ተጭኗቸው የኖረው ድብርት እየተነሣና የጭንቀታቸው መጠን እየረገበ በመጣ ተጥር የሰበሰባቸው መልክ እየተመለሰ ነው። ተከታትለው ሲገቡ፤ ባዶ ወና ያደረውን ከፍል የተቀበት ሽቶ ኖኖበት። ያደሩና የተራረፉ ካርዶችን እንድ ላይ አስተካክሎ ከጥን ወዳለው ጠረጴዛ ላይ እያስቀመጠ፤

“እንዴት ከረመ ታዲያ? በጣም እምሮብምታል” አለ፤ ከልብ የሆነ ፈገግታ እያሳያቸው።

“አመሰግናለሁ ... አመሰግናለሁ ይከተርዩ” አለ፤ እጅ እንደ መንሳት ብለው።

“መጀመሪያ ሳይምት ከነበረው ብዙ ለውጥ ያለ ይመስለኛል ... ለእርስዎ እንዴት ነው?” አለ፤ ሁኔታቸውን እያጠና።

“ውይ ይከተርዩ እሱማ ምን ታል አለው? የተንና የማታ ያህል ነው ለውጡማ ... ቢያንስ እንቅልፈ ደህና መሆኑ ራሱ አይበቃም እንዴ? ደግሞ ወጣ ወጣ ማለትም ጀምረያለሁ እኮ። እላዬ ሳይ እንደ ከምር የተሟላብኝ ጨለማ እኮ ነው ብድግ ያለልኝ። አንተን ላከልኝ እሱ... መጭም አያልቅበት” አለ፤ ዓይን ዓይኑን እያዩ።

“በጣም ጥሩ ነው። የማታዝቱና እንዳንድ ያለፉ ነገሮች ደጋገመው ፊትም ላይ ድቅን ማለታቸውሰ?”

“በጣም ቀንሷል”

“እኛ...ም... በጣም ጥሩ ነው፡ ከፍ ያለ ድምፅ ሲሰሙ ተደናግጦ የመጥጋቱ ነገርስ ትንሽ ተነስ?” አለ፡ ካርዳቸውን ወደ ፊትና ወደኋላ እያገላበጠ።

“እ...ሱ ሙሉ ለሙሉ አልጠፋም ... ግን እንደ ፊቱ ማልቀስ የለም ... ለብቻዬ ጭብጥ ብዬ ጨለማ ከፍል አልቀመጥም ። ምግብም ቢሆን በጣም ተሻሽያለሁ ... ትንሽ ኪሎስ ሳልጨምር ቀረሁ ብለህ ነው” አለ፡ ሰውነታቸውን አየት እያደረጉ።

“በጣም ጥሩ ነው ። መድኃኒቶቹስ ... ምንም ችግር አልፈጠሩብንም?” ሲሉ ቀበል አድርገው፡

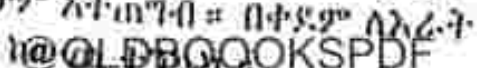
“እኔ ድርግም ኪኒን ምናምን ብዙም አልወድ ለነገሩ። ግን ከጤና የሚበልጥ የለም ። በርገጥ ትንሽ ማድከሙ አለ ... አሁን ግን ሰውነቴም ለመደው መሰል ብዙም አይረብሽኝ። ትንሽ ችግር የሆነብኝ ድንገት ሳላሰበው ልቤ ትር ትር ትልፍ ካልወጣው ብላ ደረቱን እንዳንድ ነገር ተስፎ ይይዘኛል ። ከዛ ከላይ ከላይ እያስተነፈሰ ላብ በላብ ዘፍቶ የሚያፍነኝ ነገር ነው ... መላው የጠፋብኝ ። በታ እኮ ሰማይና ምድሩ ላይ ሲደፋብኝ የደረሰ ነው የሚመስለኝ” አለ፡ ነገሩን በትክክል ለመግለጽ እየተቸገሩ።

“የዚያ እይነት ስሜትን የሚፈጥረው፡ ባብዛኛው ፓኒክ የምንለው የጥገታ ስሜት ሊሆን ይችላል ። እርስዎ ግን ስኳር ሕመምም ስላሉብዎ የስኳሩ መጠንዎ ዘቅ ሲልም የዛ ሳይነት ስሜት ሊፈጠር ይችላል ። ስለዚህ እሱንም ማሰብና መጠንቅቅ አይርሱ። ቶሎ ቶሎ መተንፈሱ ደግሞ ደምዎ ውስጥ ያለውን የኦክስጅንና ካርቦን ዳይኦክሳይድ መጠን ስለሚያዛባው ነው ሌሎቹ ምልክቶችም የሚታዩት ።

“ይቼ ስሰ ፈስታል አለች አይደለ? ... ልክ ሲጆምርዎ ትንፋሽዎን ያዝ አድርገው ቀስ እያሉ ... በረጅሙ ... ፊስታሏ ውስጥ ... ወደ ውስጥና ወደ ውጪ መተንፈስ በጣም ይረዳል ። እስኪ ይሞክሩትና ይንገሩኝ ። ሲተነፍሱ አፍና አፍንጫዎን ሙሉ ለሙሉ ፈስታሉ ውስጥ አድርገው፡ የሚተንፍሱት እየር ከላስቲኩ ውስጥ ሳይወጣ ላንድድቃ እሱን ወደ ውጪና ወደ ውስጥ እየተነፈሱ ይሞክሩት ። ልክ እንደዚህ ...” ብሎ፡ አተነፋራሱን ሲያሳያቸው እንደ ተረዱት ጭንቅላታቸውን በመወዝወዝ አስረገው፡ “እሱ ካልወራ ግን የመድኃኒቱን መጠን ሳስተካክልልዎ እችላለሁ” አለና፡ የቂት እያሰበ ዝም አለ።

“በታ ዶክተር ... መረጃህ ደረሰ ማለት ነው?” አለ፡ እዝን ባለ ድምፅ።

“አዎን፡ እንገዳህ ነር አስቸጋሪ ነው ... ቤተሰቤዎ እዛው ስለሆነ። ቀደ ብዬ ደግሞ ብት እል ይሆናል” አለ፡ ለሚቀጥለው ወር የሚሆን መድኃኒት ማዘኛ እየፈረሳቸው።

“እኛ ... እሱስ ልክ ነው ... ግን ለኛ እዚህ ብትሆንልን በማለት ነው እንጂ ... ሰው መቼም ራሱ ወዳድ ነውና ። ሚሚዬም ስትነገረኝ ነበር ... ስለ ሚስትህና ስለ ልጆችህ መቼም እውርታም አትጠግብ ። በቀደም ለእረት ተገናኝታችሁ ነበር መሰል ሲስተር ቤት” ሲሉ፡ በሩ @QLDPBQQOKSPDF

“ይገቡ...” አለ፤ ሌላው ፊቱን ወደ በፋ ዘር አድርገዋል።

“ይቅርታ፤ አሁን መግባት ይቻላል?” አለች፤ ምስጢር እንገቷን እስገብታለሁ።

“አሁን... ያ... ያ... ገቢ ገቢ...” አለ፤ ወንበሩ ላይ ወደ ኋላ ደገፍቶታል። ገብታለሁ፤ ከእናቷ አጠገብ ተቀመጠችና ዓይን ዓይናቸውን እያየች፤

“እንዴት ነው... ፒስ ነው ማሟላት...” ሰትላለች፤

“ሁሉ ጥሩ...” አለች፤ ግንባሯ ላይ የተበታተነውን ጽፑሯን በጃቸው እያስተካከለች፤

ከጥቂት ዝምታ በኋላ፤ “ይቅርታ አቋረጥኳችሁ እንዴት?” ብላ፤ ግራና ቀኝ ሁለቱንም እየት አደረገች።

“እያሁ ጨርሰናል... እንዲሁ ያከተርና ቤተሰቡ ስለ መሄዳቸው እንስተን... ስናወራ ነው የመጣሽው” አለች።

ቀበል አድርጋ፤ “ያከተር ሌላ... ትንሽ ልናጥራህ የረለግኸው ጥንኛው ምክንያት ለናቱ ስላደረክላት ሁሉ ኦብረን ልናመሰግንህ ነው። ምናልባት መጀመሪያ ልታይህ ስትመጣና በዘሬው መካከል ያለውን ለውጥ አንተም ታየሃለህ። ሌላው ደግሞ እኔንም አብረህ ሆኖ ለጥራክቲክሚኖሚያስረፈልኸኝና ልምጥኖ እንዳገኝ ስለ ፈቀድክልኝ ለሱም ለማመስገን ነው። በቅርብ ባለቤትህና ልጆችህ እንደሚሄዱና አንተም ጥቂት ጊዜ ነው የተረህ ስላት ነው እናቱ እንዲሁ በቅጡ እንላ ሳናመሰግነው...” ብላ፤ እናቷን እየት አደረገችቸው።

“ልክ ነው ያከተር... እንዳንተ ዓይነት ሩሳሬንና ስውን ሁሉ በኩል ዓይን የሚያይዝ... ደግሞም የሚሠራውን የሚያውቅ ብዙ ሰው ቢኖር ይሄ ሕዝብ እዝሉ የሚዞረውን መከራ ጥና ድሮ በጣል ነበር። በውነት መድኃኒዓለም እሱ የሥራህን ፍሬ እንደሚሰጥህ አውቃለሁ... አሁንም ሰጥቶሃል። ግን በታች እንድታውቀው ነው... መቼም እኛ እገር ሰው ካልሄደና ካልሞተ አይመሰግንም እይደል?” አለች።

“እሺ... እኔም በጣም አመሰግናለሁ... ደግሞም እናንተን ማወቅና ከናንተም ጋር መሥራት ለኔ ትልቅ ደስታ ነው። ከሁሉም በላይ ደግሞ እርስዎ ተሽሉዎት ማየቱ ነው የኔ ትልቁ ፍሬ...” አለና ሌላ ምን ማለት እንዳለበት ሰላላውቀዋል ዝም አለ፤ የያዘውን እስከራብቶ ካንድ እጁ ወደ ሌላው እያሸጋገረ።

“ሌላው ግን በተደም የሲስተር ባል ያነሣው ሐሳብ ትዝ ይልሃል? ስለ ከሊኒስ ምናምን...” ሰትላለች፤ በእዎንታ ራሱን ነቀነቀ። “እና፤ ነገሩን ከማሟላት ጋር እቤት ስናወራ እንድ ሐሳብ መጣልን። ማለቱ ሐሳብ ነው፤ ግን ለማንኛውም አንተም ንጹሕም ከመሄዳችሁ በፊት ብንነገርህ ማን ያውቃል ብለን ነው።” ብላ ትንሽ ዝም አለች። ወደ እናቷ እየት አደረገችና፤ “ሌላው አንድ አባቱ በውርስ ያገኘው ትልቅ ገቢ ያለው ሺላ አለ። እምልህ ገቢው ብቻ ከሦስት ሺህ ካሬ ሜትር በላይ ነው። በብዛት ሚካና ዘዴ ነው። እከራይተነው የሆኑ ፈረንጆች ናቸው የሚኖሩበት። ወደ ፈረንሳይ አካባቢ

ሲሆን፤ በጣም ጸጥ ያለ ሰፈር ነው። የእእምሮ ሕክምና ማዕከል ቢሆን ብዙ ሥራ ሊሠራበት ይችላል ብለን አሰብን። ምናልባት እንተም ሐሳቡ ጥሩ ከመሰለህ ... ብላ የሚለውን ስትጠብቅ፤ እናቷ ቀበል አድርገው።

“እኔ መቼም ከዚህም ለተሻለ ቅዱስ ተግባር ያ ቦታ ይውላል ብዬ አሳስባለሁ። ደግሞ ካንተም የተሻለ ሰው ሊሰራበት ይችላል ብዬ አሳምንንም። ሰዎቼም በዚህ ወር ስለሚለቁት ቦታውም ከፍት ይሆናል። ገን ያው ሰው ይመኝ የለ ... እንዲያው ይሂየኝ ምኞት ነው...” ብለው፤ እሳቸውም ዝም አሉ።

ከጥቂት ዝምታ በኋላ፤ “በጣም ጥሩ ሐሳብ ነው ... የኔም እንዴ ሕልሚ፤ ብዙ ሰው ሊረዳና ሊማር የሚችልበትን የሕክምና ማዕከል መክፈት ነው። ቦታው ደግሞ ለዚህ የተመቸ ይመስላል። እስኪ ስለ ጥዳዩ ከንጹሕ ጋር ልመካከር፤ እኔም የበለጠ ሳስብበት” አለ። ውስጡ ደስ ቢለውም፤ ብዙ ሊታዩና ሊታሰቡባቸው የሚገቡ ነገሮች መኖራቸውን አሰበ።

“እርግጠኛ ነኝ ይክተር ሌላ ... ቦታውን ስታየው ጥ...ው፤ ነው የምትለው። አንተም ንጹሕም እስከምታዩት እይ ካንት ዊይት ... እነ እርሴማ እንኳን ሳይቀሩ ነው አሜሪካ እንሄድም የሚሉት...” ብላ፤ ስትሥት እናቷና ሌላሠውም አብረዋት ሳቁ።

እነርሱ ከሄዱ በኋላ ሲጠብቁት የነበሩትን ጥቂት ሌሎች ሕመምተኞች እይተ ሲወጣ፤ በቀጥታ ፖስታ ቤት አካባቢ ሄዱ ንጹሕ እንዲገባ የነገረችውን የስጦታ ዕቃዎች ገባዝቶ ወደ ቤት አመራ። ቤት እንደ ደረሰ የነበራቸው የምሳ ቀጠሮ ስለደረሰ ወዲያው ተያይዘው ወጡ። ወደ አሜሪካ ከመመለሳቸው በፊት ልጆቹን ይዘው ወደ አዋላ ለመውጣት ቢያስቡም ባለቀ ሰዓት እንዳይታመሙባቸው ስለፈሩ ሐሳባቸውን ቀይረው ሁለቱ ለብቻቸው ለመውጣት ነው ያቀዱት። እነ ምስጢር የነገሩትን የክሊኒክ ጉዳይም እዛው ሲያንግባት አቅዷል። ንጹሕ ዝናብን ለመጠየቅ ብታስብም፤ ቀኑ ሳያስቡት አለቀ። ጠዋት ከከተማ ከመውጣታቸው በፊት እግረ መንገዳቸውን እይተዋት ሊያልፉ ወለት።

ጠዋት ላይ ልጆቹ ከእንቅልፍ ሳይነሱ ቀደም ብለው ከቤት ወጡ። የንጹሕን በልጆቿ ጉዳይ መጠነት ያወቁት የሌላሠው እናት፤ “ንጹሕ ወርቅዬ ... ካጠገኩም አይለዩም። ያከስታቸው ልጆችም እዚህ ስለሚሆኑ ምንም አሳብ አይግባኝ፤ አትጠነቁ። ደግሞ ስትደርሱ ደግሙ” አሉ። ከገቢ ሲወጡ። ሆስፒታል እንደ ደረሰ መኪናቸውን ገቢ ውስጥ አቁመው ወደ ሴቶቹ መኝታ ቤት እየሄዱ።

“እኔ ምልህ ሌላዬ ... ስንት ሰዓት ይወስድብናል ከእዚህ ህዋሳ?”

“እረ ኮርተን እንደርሳለን፤ ቢበዛ አራት ሰዓት ቢፈጅብን ነው። ይልቅ ሆስፒታልም ስራ ተጀምሮ ግርግር ሳይበዛ እይተናት መውጣት ይኖርብናል።” የማይገባ ነገር እየለፈለፈች በምትሥት ታማሚ አጠገብ ሲያልፉ፤ ንጹሕ በፍርሃት ከገፋገ ጧምድ ያዘቸው።

ወደ ሴቶች ከፍል ሲደርሱ ኃላፊ ነርሲን በር ላይ አገኝት። ከንጹሕ ጋር ከሰተጥመታቸው በኋላ አብረው ወደ ዝናሽ መኝታ አካባቢ ሄዱ። አልጋዋ ላይ ተቀምጦ ከጉኗ ካለችው ሕመምተኛ ጋር ስታወራ ደረሱ። ስታያቸው ብድግ አለች።

“ታዲያስ ዝናሽ ... እንዴ ነፍስ ጡር እኮ እያጎማም! ቁጥ፡ በይ ... ቁጥ፡ በይ። እንዴት ከረምሽ?” አላት፤ ፈገግ ብሎ።

“በጣም ደህና ... ጥሩ ነው ...” አለች፤ እንገቷን እየደፋች።

“እሷ ባለቤቱ ናት ... ሁል ጊዜ ነው ሰላንቺ የምትጠይቀኝ ...” ብሎ፤ ወደ ባለቤቱ ዞር አለና ፈገግ አለ።

ንጹሕ ልትጨብጣት እጇን ስትዘረጋላት ልስልስ ባለ ድምፅ፤ “እመሰገናለሁ” አለችና ጨበጠችት።

“ይህችን ደገም ለመቀየሪያና ስትወልጁ ላንቺና ለልጅሽ እንድትሆንሽ ነው” ብላ፤ የተጠቀሰለ ነገር ሰጠችት።

አፍረትና ፈገገታ በተሞላ ፊት፤ “እረ ይሄ ሁሉ ምን ያደርጋል ... ደክማችሁ እኮ። በጣም ነው የማመሰግነው” ብላ፤ አልጋው ላይ አስተመጠችው። ትንሽ ዝምታ ከሰላን በኋላ ድንገት ፊቷ ብርት ብሎ፤ “ቀይ ላላያችሁ ... ሲስተር እኮ ልጆቼን አስገብታልኝ እሁድ መጥተው ነበር” አለችና፤ ከትራሲ ሥር የሁለት ልጆቿን ፎቶ አውጥታ ለሌላሠው ሰጠችው። ወደ ኃላፊ ነርሲ ጠጋ ብላ እጇን እየያዘች “ሲስተርዬ ... በጣም ነው ውለታሽ ለኔ ... እሷ እመቤቱ ትስጥሽ ...” አለች ከራሱጊዋ በላይ ወደ ተሰቀለው የማርያም ምስል ዞር ብላ።

ኃላፊ ነርሲም የዝናሽ ትከሻ ላይ እጇን ጣል እድርጋ፤ “ውይ ዶክተርዬ፤ እንዴት እኮ የሚያማምሩ ማር የሆኑ ልጆች መሰሉህ ...” አለች።

“በጣም ቀንጅዬ ልጆች ናቸው ያሉሽ...” አለ፤ ፎቶውን ለንጹሕ እያቀበላት።

“እምን ... ትልቁ እኮ አባቱን ቁጥ፡ ነው፤ ምን ያደርጋል ብር ብቻ ... ደደብ አረብህን እንጂ...” አለች፤ ፊቷ ልውጥውጥ ብሎ።

“እይዞሽ ዝናሽዬ፤ ዋናው ጤና ይሁኑልሽ ... እንቺ ደህና ከሆንሽ ሁሉም ይደርሳል ...” አለችት፤ ኃላፊ ነርሲ ትከሻዋን እያባባሰች።

“ትንሿ ሰንት ዓመቷ ነው?” አለች፤ ንጹሕም ወደ ዝናሽ እያየች።

“አራት ዓመት ሆናት መሰለኝ። ውይ ብታዬ እንዴት ዓይነት ሚጥሚጣሆናለች መሰለሽ ...” አለችና፤ ከንጹሕ የተቀበለችውን ፎቶ ሁለት ጊዜ ሳም ሳም እድርጋ ወደ ልሷ አስጠግታ ያዘችው።

ትንሽ አውርተዋት ከነርሲ ጋር ተከታትለው ሲወጡ፤ እንባ ባቀረሩ እይኖቿ ተከተለቻቸው። ሌሎቹንም ሕመምተኞች በጅምላው ሰላም እያሉ ሲወጡ፤

እንዳንደቅ እየመጡ ሰጥ ብለው እጅ እየነሡ ሰላም አሉት። ንጹሕም ፈራ ተባለ ይህንን እየጨበጠቻቸው ከክፍሉ ወጥተው ወደ ቢሮ ሲገቡ ነፍሷ ትንሽ መለስ አልቻለች። ኃላፊ ነርሷን አመሰግነው በዛው ጥዚቸውን ወደ ሐዋላ ጀመሩ። ያየችው ነገር በግልጽ የነበረው ንጹሕ ሰራጅም ደቂቃ ዝም ብላ ቀየች።

“ሌላዬ ... በየቀኑ እዚህ ውስጥ ነው የምትሠሩት? በጣም ነው እኮ የሚያሳዝኑት። እናንተ ግን እንዴት አትፈሩም? ሲሰተርን እንዴት እንዳይነትኝት። አቤት የሰው ሕይወት ፈተናው ብዛቱ ...” አለች፤ ጭንቅ ባለው ፊት።

“ይሄ እንዲያውም ያን ያህል ከባድ አይደለም ... እንዳንዴ ራስሽን ነው የሚያዞርሽ። እዚህ አገር በሚከፈላቸው ደሞዝና የሥራ ሁኔታ ይኼንን ሥራ የሚሰሩትን በተለይ ነርሶቹን በጣም ነው የማደንቃቸውና የማከብራቸው። አስቤ መመታት ሊኖር ይችላል ... መሰደብማ ተይው። በዛ ላይ አብዛኛው በጣም ደገፍ ቤተሰቡም ምርር ብሎ የተወደደ ሰለሆነ ሕመማቸውን ብቻ ሳይሆን ሥቃያቸውን ተስፋ ቢሰነታቸውንም ችለው ነው የሚሠሩት ...” ብሎ፤ መሪውን የያዘባቸውን ጣቶቹን መበት ላላ እያደረገ በረጅሙ ተነፈሰ። የትራፊክ ጭንቅንቁን እስኪ ወጡ ድረስ ጥቂት ዝም ብለው ነዱ።

“በናትህ የዝናሽ ልጆች እንዴት ያምራሉ ... የድግ ልጅም አይመስሉ። ቤ እናት፤ ደግሞ አሁን ሌላ ልጅ ሊመጣ ነው። አባቷ በልመና ነው የሚተዳደሩት ነው ያልከኝ?”

“አዎን ... በዚያ ላይ ድክም ያሉ አዛውንት ናቸው። ምን ታደርገዋለሽ እንገዳ። ... ስንት ሰው አለ መሰለሽ እንደላቸው።”

“ጥይ ግን አሁን የሷ ህመም ወደ ልጆቿ አይተላለፍም? ላይዘ ... እንደ ስነር ... ደም ገፈት፤ ማለቱ ነው።”

“እ ... ም የአእምሮ ሕመም ላይ ስትመጧ ነገሩ ትንሽ ውስብስብ ያለ ነው። ባጠቃላይ ከሌላው ሰው ይልቅ የበለጠ በሕመሙ የመያዝ ዕድሉ ሊኖራቸው ይችላል ... ግን ያን ያህል ሳይሆን ይችላል። በተለይ ብዙ ሚና የሌለው ኮሮ ከኖሩና ከሶስ ምናምን ከራቱ ዕድሉ የጠበቀ ነው።”

“እሷስ አሁን ከተሻላት በኋላ የመዳን ተስፋ አላት? ወይስ በቃ እንዴ ከታመምክ ምንም ተስፋ የለውም?”

“ባጠቃላይ ሁሉም ሰው ላይ የመዳን ዕድሉና ይረጃው እንድ አይደለም። ጥናቶች የሚያሳዩት አንድ ሃሳብና አካባቢ የሚሆኑት ባይታዘሙ እንኳ በጊዜ ብዛት ተሸጋጅ ይሆና ሊሆኑ ይችላሉ። ሌላው አንድ ሃሳብና ግድሙ ደግሞ በመታዘም ብቻ ነው ሊረዳና ሊሻላቸው የሚችሉት። የቀረው ግን መታዘሙ ለራሳቸውም ለቤተሰባቸውም ሚና ከመቀነስ እንዲህ ጥቅም ቢኖረው እንጂ፤ ብዙ እገዛ የሚያስፈልጋቸው የዕድሜ ልዝ ሕመምተኛ መሆናቸውን አይቀይረውም። እንዳንድ ጠጽሟ ነገርች

ቢኖሩም ... ችግሩ ባጠቃላይ የትኛው ሰው በየቱ ምድብ ውስጥ ቢሆን እንደሚችል በትክክል ማወቅ አይቻልም" አለና፤ በረጅሙ ተነፈሰ።

በወሬው ተመስጦ ከመቶ ኪሎሜትር በሰዓት በላይ እየፈጠነ ስለነበር፤ "ቀስ ሌላዬ ... እውሮፕላን አደረከው እኮ ..." አለች፤ እጁን በጁ ላመል ያህል ያዝ አድርጋ። ከዚያም ቀጠል አድርጋ፤ "የቧሽ እንዴት ይመስልሃል?" ስትለው፤ በየመንገዱ ዳር ቀመው ለሰላምታ እጃቸውን የሚያውለበልቡላቸውን ልጆች እጁን አውጥቶ ሰላም እያለ፤

"ደጋግማ ሆስፒታል መግባቷና ህመሙም ብዙ ስለቀየባት ምናልባት ዕድሜ ልኳን መድኃኒት መውሰድ ይኖርባታል። ግን አሁን በጥቂት ሳምንታት ውስጥ ያሳየችው ከፍተኛ ለውጥና ሌሎችም ሁኔታዎች የሚጠቁሙት መድኃኒቷን በትክክል ከወሰደች ጠነኛ ኑሮ ለመኖር ጥሩ እድል እንዳላት ነው። ሴትነቷ፤ ስሜቷን የመግለጥ ችሎታዋ ሙሉ ለሙሉ እለመጥፋቱ፤ ከመታመሟ በፊት የነበራት ጥሩ የሰብእና ሁኔታ ሁሉ ተደማምሮ ጥሩ ተስፋ እንዳላት ነው የሚያሳየው" አለና፤ ከአጠገቡ ያለውን የላሰቲክ ውሃ እንድትከፍትለት አቀበላት።

በዚህ መሃል በዛ ያሉ አስፋልቱን በቀስታ የሚያጽርጡ ከብቶች መንገዱን ስለዘገት መኪናውን በረድ አድርጎ ቀመ። የከፈተችውን ውሃ ለራሷ ገንጨት ብላ ስትሰጠው ተቀብሎ ግማሹን ባንድ ትንፋሽ እንደቀደቀውና "ኡፎይይይይ ... እንዴ በጥያቄ አድርገሽኝ እኮ ... ማይ ጋድ ... ልትገድይኝ ..." ብሎ ሲሥቅ፤

"ዝም በል ... ሞሃዛ ... አሁን እንተ በእንቅልፍ ልብህህ ቢሆን ውሃ ካገኘህ ... ማን ይመልስሃል ..." ብላ እሷም ማቀች።

የውኃ ጠርመሱን ተቀብላው እንደገና ጉንጨት ብላ አስተመጠችውና፤ "ቀይ ደግሞ ሌላ ትዝ ያለኝ ... እዛ ጠይ መውጫው ጥግ አካባቢ የነበረችው ዓይኗን አጥረጥርጣ ስትሆንና ስትሳድብ ... ዕቃ ስትወረውር የነበረችውስ? ... አሁን እሷም ይሻላታል? ቀይ ግን ... ሰይጣን ይሁን የአእምሮ በሽታ መሆኑን እንዴት ነው የምታውቁት? ጠይህ በእኛነት ላይንስ ሰይጣን ምናምን የለም፤ ሁሉም በሽታ ነው ብላትሁ ነው የምታምኑት? ምክንያቱም አይ አም ሹር ቤተሰብ ቢሆን ጠበል ወይም ጽሑት ነበር የሚወስዷት፤ ጠይም እስካሁንም ወስደጥታል ርግጠኛ ነኝ።"

በዚህ ደረጃ ተመስጦና ፍላጎት አድርጎት ስለ ሥራውም ሆነ በአእምሮ ሕመሞች ዙሪያ ጠይታው ስለማታውቅ መገረምም ደስታም ተሰማው። "በቃ ኮ የአእምሮ ሕክም መሆንሽ ነው። ምን ቀረሽ?" ብሎ፤ በስሱ ፈገግ ብሎ በጉን አየት አደረጋትና፤ "የትኛዋን እንዳልሽ ገብቶኛል። የሚገርምሽ ነዘር ዝናሽን መጀመሪያ ከጸውሎስ ጠይ አማኑኢል ሰመጣት ትዝ ይልሻል እንኳን አገትሽ ቢት ምላ ግብዣ የነበረ ጊዜ። አሁን ካልሻት ሴት በብዙ እጥፍ የባሰች ነበረች። እንዳንዴ በሚገርምሽ ፍጥነትና ሁኔታ ለሻላቸው ይችላል። ደግሞ የፈለገሽውን ብታደርገም ብዙም ለውጥ ላያሳይ ይችላሉ።"

“እያንዳንዱን ላልሽኝ ገን ... በጣም አከራካሪ የሆኑ ብዙ ነገሮች አሉ። በመጀመሪያ መንፈሳዊ ዓለም አለ ወይ? ሰውስ መንፈሳዊ ፍጥረት ነው ወይ? ሰይጣን ወይ? ጌን አለ ወይ? ያዘው ስንልስ ምን ማለታችን ነው? በምንስ እናውቃለን? መንፈሳዊ ባልሆነ ምክንያቶች የሰው አእምሮ ሊታመም አይችልም ወይ? ለምሳሌ፤ የተለያዩ ፅዮን በአእምሮ ላይ ተጽዕኖ ሊያደርጉ በሚችሉ ንጥረ ነገሮች ቁጥጥር ውስጥ ያለ አእምሮ ልክ ጌን እንዳደረበት ሰው ያለ ባሕርይ ሊያሳይ ይችላል። በግዚርም ሆነ በመንፈሳዊ ዓለም መኖር በማያምነው ጉራ እንደሆኑ ራሳቸውን የሚፈርዱ ሰዎች፤ መንፈሳዊ እውነታን እንደምታምኝ ሲያውቁ እንደ ሞኝ ነው የሚሥቁብሽ ወይም እንደ ምስኪን ነው የሚያዩሽ። በእነርሱ አይታ ሁሉም ነገር ከአንጉልና ከሰው አእምሮ መሳሳት አንጻር ብቻ ነው የሚታየው።

“በሌላ በኩል ደግሞ ማንኛውም የባሕርይና የሥነልቦና ቀውስ የሚታይበትን ሰው ሁሉ በርኩስ መንፈስ እንደ ተያዘና በሰይጣን እንደ ተለከፈ የሚያምኑ ብዙ ሰዎች አሉ። በተለይ እዚህ እኛ አገርና ባጠቃላይ አፍሪካውያን ወደዚህኛው ምድብ ሳናዳ አንቀርም። ለእኔ ግን ሰው ማለት በመንፈሳዊው አለምና እውነታ ውስጥ የሚኖር አካላዊና አእምሯዊ ማንነት ያለው ፍጥረት ነው። ስለዚህም የመንፈሳዊ ቀውስም ሆነ የአካላዊና አእምሯዊ ችግሮች በጥንቃቄ ካላዩዋቸው ሊያምታቱ የሚችሉ ተመሳሳይ ባህርያት አላቸው።

“መንፈሳዊው አለም ስለካድነው የለም ማለት አይደለም። ሳይንስ ደግሞ መንፈሳዊውን እውነታ እንደቁሳዊው ነገር መለካትና ማረጋገጥ የሚችል መሣሪያ አትምም አለው ብዬ አላምንም። ደግሞ ሁሉንም ነገር በማመናፈስና ያልገባንን ነገር ሁሉ በሰይጣን በማላከክ ችግሩን መፍታት ሳይሆን፤ ትርፉ ይባስ ማወሳሰብ ሊሆን ይችላል። ሚዛናዊነት አስፈላጊ ነው” አለና፤ እሷ ምላሽ በመጠበቅ የመንገዱን ገሬና ተኝ እያየ ዝም አለ።

በዚህና በመስል ጉዳዮች ላይ ስትጠይቀውና ሲያወሩ ሳይሰለቻቸው ነበር በታጅራ መታጠፊያ ላይ ደረሱ። “በታጅራ አካባቢ ደረሰን ማለት ነው። ማኪያቶ ነገር ... እንዴት ነው?” አላት፤ ለማኪያቶ ያላትን ፍቅር ስለሚያውቅ።

“ያ ... ጊዜ ካለን ነጻ ነጻ እያደረግንም ከተማውን ብናየው ደስ ይልኛል። ማኪያቶም ሁሉም ጥሩ ሐሳብ ነው።” ተቀምጠው ማኪያቶ ካዘዙ በኋላ፤ “ሌላዬ ... ልጆቼ አታቲን አስቸግረዋት እንዳይሆን፤ እስኪ ቤት ደውል” ብላ፤ ተንጠራራች፤ ልጆቹንና እናቱን አዋርተው መንገዳቸውን ለመተጠል ተነሱ። እስፋልቱን ተከትለው ከተማይቱን አየት አየት አደረጉና ከተማይቱ መግቢያ ከመንገድ ዳር ካል ትልቅ ሆቲል ዝቡና ማኪያቶ አዘው ተላላ አሉ።

14

ንዑሕ ከኢትዮጵያ በልጅነቷ ሰለወጣች፤ ሁሉም ነገር አዲስ፤ ሁሉም ነገር ብርቅ ሆኖባታል። ከቡታጅራ እንደ ወጡ ወደ ዋናው የሀዋላ መንገድ ከመገባታቸው በፊት እስከ ዝዋይ ያለው መንገድ ላይ ዘና ብለው መንዳት ቻሉ። በየመሃሉ ጥቂት ትናንሽ ከተሞች ካልሆኑ በስተቀር ጸጥ ያለና ጥቂት መኪናዎች የሚታዩበት መንገድ ነው። የመሬቱ አቀማመጥና ዙሪያውን ሰፊ ከፍት ሜዳ መኖሩ መንፈስን ዘና ያደርጋል።

“ሌላዬ እንዴት ደስ ይላል በናትህ? ጸጥታው ... ደግሞ የአየሩ ንጹሕነት ... እህማይ ጋድ ... እዚህ መኖር ደስ የሚል ይመስለኛል” አለች፤ መስኮቱን ከፍታ ነፋሱን በእጇ እየቀዘፈች።

“እዚህ እንኩራ ታዲያ ...” ብሎ ሣቅ ሲል፤

“ቀልዴን መሰለህ እንዴ? ... አዲሳባ አልፈልገም። እዚህ ግን በደስታ ... ገበሬ ለመሆን ፈቃደኛ ከሆንከ?”

“በትርፍ ጊዜዬ እያከምኩ ... ገበሬ ብሆን አልጠላም። ቀጮና ከትፎ ሠርተሽ እስካበላሽኝ ድረስ” ብሎ፤ ጀርባዋን አሸት አሸት አደረጋት።

“መንገዱ ደግሞ እንዴት ጭር ያለ ነው ... መኪናም የለም እንዴ?”

“እምብዛም ነው ... ለፍጥነቱ ብለው ያኛውን መንገድ ነው የሚመርጡት መስለኝ ... ይሄ ትንሽ ራቅ ይላል። ግን የምር ኢትዮጵያ የመመለስ ጉዳይ እንዴት ነው?” አለ፤ ዕድሉን ተጠቅሞ ትንሽ ለማውራት አሰበ።

“እንተ ቀልድም አታውቅም እንዴ ... እኔ እዚህ ለሚኖሩትም አዝናለሁ። ሁሉም ነገር እኮ ገና ... ገና ነው። እኔ ለሚረካዬ ምናለኝ ልጄ” ብላ፤ የቀልዴን ኮስተር አለችበት።

“ቀይ እስኪ ... አሰቢው ... በርግጥ አይመችም ልክ ነሽ። ግን ለናመጣ የምንቸለውን ልዩነትና ሰጢ ያለባትን ይኑሮ ሳይታይ አሰቢው። አለ አይደል ምቹት ጥሩ

ነው፡፡ ገን እኛ ካልሆንን ይሄ ደሃ ሕዝብሰ ማን አለው? ለምሳሌ፡፡ እንደ ዝናሽና እባክ
ንይነት ስንት ሰው አለ መስለሽ? ደግሞ ደስታ ሁሉም እኮ ከምቶት አይደለም የሚገኘው
... መስጠትና ለሌላው መኖር የሚሰጠው እርካታ የሚበልጥ አይመስልሽም? ብሎ፡፡
ለቡ ውስጥ ያረገዘውን ፍላጎት ማፍለስ ጀመረ።

“ውይሉላዬ ደግሞ... ይሄንን እኮ ብዙ ጊዜ አወራው። እሺ እኔን ተወኝላል፤ ቶላ
ቢሆን? በቃ ... አቅማችን የፈቀደውን ያህል፤ የምንችለውን ሁሉ እንረዳለን። ከዛ
በላይ ገን እኔንኝ ... ለእኔ መጀመሪያ ቤተሰቤ ነው ... የኔ ፍቅር። እዚህ ልኩር ብል እኔ
ራሴ በድብርት የምሞት ይመስለኛል።” ብላ፡፡ ፊቷን ዉምደድ አደረገች።

“ምን ችግር አለ ታዲያ ባልሽ ሳይካትረሱት ... ትታከሚያለሻ።”

“እለመታመም እያለ መታከምን ምን እመጣው ልጄ። አይኖው ሌላዬ ... እንት
ያለህ ፍላጎት ይገባኛል። ገን እኔ እንኝ የሆነ መንገድ እንፈልግለታለን እንጂ ኑሯችንን
አፈራርሰን እዚህ መምጣቱ አይታየኝም” ብላ፡፡ ሐሳቡን ስትዘጋበት ነገሩን ባለበት
ተወው።

“እኔ ምልሽ ፍቅር ... ለዚች አጭር ጊዜ አዋሳ ድረስ ከምንሄድ ለምን ላንጋና
አንቀይም? ሳባና ወደ ካኪሽን ክልብ መምከር እንችላለን” አለ፡፡ ከመንገዱ ዳር
ተሰልፈው የሚሄዱትን ዝንጀሮዎች እንድታያቸው መኪናውን ቀም አደረገ።

“ጥሩ ነው ... እንተ የመረጥከው ሁሉ ይስማማኛል” ብላ፡፡ ትከሻዋን ከፍ ዝቅ
አደረገች።

“እንዴት ቀድሜ እንዳላሰብኩት ይገርማል። ቀይ እንግዲያውስ እህቱ ጋ
ልደውልላት መሰል ... ባለፈው ታይም ሺር አባል ነን ስትል ነበር” አለ፡፡ ተጥሯን
ከሰልኩ ላይ ለማውጣት እየምከረ።

እሳቱ ብዙም ሳትቀይ መልሳ ደወለችለት። ከፍል እንዳገኘችላቸውና
በደረሱበት ሰዓት መግባት እንደሚችሉ ነገረችው። ካኪሽን ክልብ ሲደርሱ ወደ ምሳ
ሰዓት ላይ ነበር። ከፍላቸው ወደ ሐይቁ አቅጣጫ ከፊል እይታ ያለው ሲሆን፤ ለመቶ
ቤተሰብ የሚበቃ ራሱን የቻለ ገጅ ነው። ትልቁ አልጋ ካለበት መኝታ ከፍል ዕቃቸውን
አስገብተው ለትንሽ ደቂቃ ጋደም ጋደም አሉ። ከዛም ቀለል ያለ ልብስ ቀያይረው
ወጡና ከመሞኘት ፊት ለፊት ካለው ባር ተቀመጡ። ብዙም ሰው ስላልነበረ እካባቢው
ደስ በሚል የረጥታ ድባብ ተውጧል። ከባሻገር ካለው ሐይቅ እየተነሣ የሚመጣው
ቀዝቀዝ ያለ ስህ ነፍስ እየወለደ የመጣውን የፀሐይ ግለት ለሰስ እድርጎታል። ባካባቢው
ያሉ ወሬች ዝማሬ ... ለሰለሰ ያለው መብታ ... የቡና ማሽኑ ድምፅና የምዝቡ ሽታ
ተሰናከሱና ተሰባጥሮ ውስጥን እያባባ ዘና የሚያደርግ ሰሜት እካባቢው ላይ ፈጥሯል።

“ውይሉ እንኳን እዚህ መጣን ... በጣም ነው ደስ የሚለው። ሐይቁ ቢቸ
አለው እንዴት?” አለች፡፡ ቀኝ እጇን በእጅጋ ደባ የጣቶቿን ቁመት ከርሱ ጣቶች ጋራ
እያወዳደረች።

“ይመስለኛል ... እዚህ መጥቼ አላውቅም” የሳባናውና የበቀለ ሞላ ሆኑት እንዳላቸው አውቃለሁ”

“ወይኔ ... ሰንቱ ገን እንዴት ይሄዳል ... ከመቼው ነው ዘጠኝ ሰአት የሆነው” አለች፤ እንደ መንጠራራት እያለች።

“ረሊ? ... ለመጥኘት ካልፈለግሽ በተር ... ወደ ሐይቁ ጥላ በረድ ሲል ብንሄድ የሚሻል ይመስለኛል” ምን አስብሽ?”

“ወረድ ብለን እንየውና ... ወደ ወደ ከፍላችን ሄደን አረፍ ብለን እንዳልከው በረድ ሲል እንምጣ” አሁን ገን ከመጥኘት ይልቅ ማረፍ ነው ያለኝ ... ምሳውም ነው መሰል ዛል ብያለሁ” እንተ ማረፍ አትፈልግም?” አለች፤ ፊቷ ላይ ድካም እየተነበበ።

“ጥሩ ... መሸት ሲል ሐይቁ ዳር ካምፕ ፋየር አስደርገን ማምሸትም እንችላለን” ብሎ፤ ደረሰች ላይ ከፈረመ በኋላ ተነሥተው አጅ ለአጅ እንደ ተያያዙ ወደ ሐይቁ ዳር ሄዱ። መቀቱ ከፍተኛ ሰለበረ ብዙም ሳይቆይ ወደ ከፍላቸው ተመለሱ። እንደገቡ እሷ አልጋው ላይ ጋደም ሰትላ፤ እሱ ደግሞ ከሻንጣው ውስጥ የጀመረውን መጽሐፍ ፍለጋ መበርበር ጀመረ።

“ምን ጠፋብህ ሌላዬ ...” አለች፤ በደረቷ እንደተኛች ፊቷን ወደርሱ መልሳ።

“አይ ምንም ... አንድ የጀመርኩት መጽሐፍ ነበር ... እንቺ ከተኛሽ ትንሽ ባንብብህ ነው።”

“አይ በናትህ ... እዚህ መጽሐፍ አይነበብም ... ና በናትህ አረፍ በል” መንዳቱ አላይከመሀም እንዴ?” አለች፤ እጆቿን እየዘረጋችለት።

“አይ ቡናው መሰለኝ ንቅት ብያለሁ” ለነገሩ እሱም ጠፋ መሰል ... እዚህ ያደረኩት መሰሎኝ ነበር” አለና፤ ሻንጣውን በግሩ ገፋ አድርጎ አልጋው ላይ እጇን አያሻሽ ቁጭ አለ። እጁን ገትታ ልታስተኛው ስትሞክር አውቆ አጠገቧ ውድቅ አለላትና ልፊያ ነገር ጀመሩ። ሁለት እጆቿን ይዞ አገጩን እንገቷ ሥር እያለገባ ሆዱን እስኪደክማት ድረስ ሲያስቃት ቀየ።

“አሁንስ እንትልፍ አልሄደም ...” አለ፤ እጁን እያላላት። ሁለት እጆቿን እንደ ምንም አሰለቅቃ ከቁጥጥሩ ወጣችና ከላይ ላይ ፊጥ ብላ ተራሞን በትኮርኮረው ቀየች። እንደ ምንም ብሎ ከላይ ላይ እንዳለች ሁለት እጆቿን ከጀርባዋ ላይ ጠፍሮ ሲይዛት ትገሉን አቁማ ላይ ላይ ዝም ብላ ለጥ አለች። በቀስታ እጆቿን ለቅቆ ጀርባዋን ማሻሸት ሲጀምር፤ እሷም “ሁንትላቱን እያሻሸች በሰውነቷ ውስጥ ስሜቷ በፍጥነት መሮመስመስ ጀምረ” ወደ ጆሮው ጠጋ አለችና በሚፋጅ ትንፋሽ በታጀበ ለሰላሳ ድምፅ፤ “ሌላዬ የኔ ፍትረ ...” ብላ፤ ሁለንተናዋን ላይ ላይ ጣለች። ከንፈሮቻቸው ላይፈላለት ተገናኙ።

ጥላ በረድ ሲል የዋና ልብላቸውን ተይረው ፎጣቸውን ትከሻቸው ላይ ጣል አድርገው ወደ ሐይቁ ወረዱ። አልፎ አልፎ በሐይቁ ዳር ስብስብ ብለው የሚያወሩ ሰዎችና ከዳር እየተንበላረቁ የሚሄደው ልጆች ይታያሉ።

ወደ ሐይቁ ዳር ሲደርሱ ውሃውን በእገራ ነካ እያደረገች፤ “ውይ በጣም ቀሻሻ ይመስላል መልኩ ... እዚህ ውስጥ ነው የሚዋጥው?” አለች፤ ፊቷ ለመጥፋት እድርጋ፤

“መልኩ ነው እንጂ በጣም ገጽህ ውሃ ነው። አፈር እዘል እሸጥ ላይ ስላረፈ መሰለኝ ...” አለ፤ ውሃውን በእጁ ዝቅ መልሶ እያፈሰሰ።

“ግን አይመስልም ... እንተ ዋኝተህ ታውቃለህ እዚህ ውስጥ?”

“በሰፊው አመት የመጣሁ ጊዜ ከእህቴ ቤተሰቦች ጋር ላባና ነበርን። ገጽህ ነው ገደለኝም ... ደግሞ ብዙም አይቀዘቅዝም። እንግባ ...”

“ውይ እኔ ይቅርብኝ ...” አለች፤ ቀስ እያለ እገራን እየመታ የሚመለሰውን ውሃ እያንቀሳቀሰች ንግብ እንዳለች። ቀስ ብሎ ውሃውን በሁለት እጁ አፈሰና ሲረጣት፤ “ውይ ይለማሚ ... ምንው ባትሟዘዝ በናትህ ...” ብላ፤ ስትንዘፈዘፍ እየሣቀ በሩሣ ውሃው ውስጥ ገባ።

ትንሽ ተገደርድራ እሷም ገብታ ሲዋጥ ቀዩ። ከውሃው ወጥተው ሰውነታቸውን እድራረቁና እዘው ውሃው ዳር ተቀመጡ። እገራን እስከ ቁርጭም ሞረቱ ድረስ ውሃው ውስጥ እድርጎ ጭንቅላቱን ጭኗ ላይ እንተርሶ በጀርባው እንደ ተገጋለለ የባጥ የቀጡን ሲያወራ ቀዩ። ቁጭ ባለችበት ባንድ እጇ መሬቱን እንደ ተደገፈች በሌላኛው እጇ ደረቱ ላይ ያለውን ጸጉር እንደመንጨት ሳብ ለቀቅ እያደረገች፤ “ቀይ እንተ ገን ጨነነህ ጥለኸን ላንድ ወር እዚህ ልትቀይ ነው?” አለች፤ ሲያብሰለሰላት የቀየውን ጉዳይ እንደገና እያነሳች።

“ምን ላድርግ ፍቅር ... እኔም እኮ እየደበረኝ ነው ... ግን ደግሞ ምንም ጥሩ ነገር ላድርግ ካልሸ ትንሽ ህመም መፍጠሩ አይቀርም።”

“ቀይ እሺ ... አሁን እንተ እዛ ወርተህና ሌሎች ሰዎችን እስተባብረህ ገንዘብን መላክ ብትችል ወይም እዛ ካሉ ሳይካትረሱት ጋር እንድ ላይ ሆናችሁ ፈንድ ምናምን እስባለባችሁ ... አለ አይደል እኔ እንጂ ተለቅ ያለ ነገር ካልተደረገ ፋይዳው ምንድነው? እዚህ የምታደርገው አይጠቅምም ማለቱ ሳይሆን ...” አለችና፤ የጀመረችውን ሐሳብ ሳትጨርስ ከሐይቁ ባሻገር ወደ ማይ እያየች ዝም አለች። ከነርሱ ብዙም ሳይርቅ እያገራ ውሃውን ሰንጥቆ የሚሄደውን ጀልባ ድምፅ ሰምቶ ቀና ብሎ ቁጭ አለ።

“ፍቅር ምን መሰለሽ ... እኔ ላድርግ የምትለውንና ያለብኝን ሌላ ሰው ሲያደርገው ይችላል ብዬ አላምንም። እኔም ደስተኝ አልሆንም። በደንብ ሳለበው አሁን የሚያስፈልገው የዘመቻ እርዳታ ሳይሆን ሥር ነቀል ለውጥ ሊያመጣ የሚችል ዘላቂ ሥራ የሚሠራ ሰው ነው።”

“እሱ እኮ ይገባኛል ... ግን ከቤተሰብ ጋር እንዴት ሊሆን ነው? ማለት እዚህና እዛ መኖር መቼም የማይታሰብ ነው። እዚህ መኖርን በተመለከተ የተነጋገርን መሰለኝ ... አልገባኝም እንዴት ሊሆን እንደሚችል ... እንተ ኮ ራሱን ማሰብ ያለብህ ቤተሰብ እንዳለው ሰው ነው” አለች፤ “እግረኝ ረገጥ እድርጋ።”

"ልክ ነው ... በርገጥ መመላለሱ የማይቻል ነው፤ ምንም ዋና ተለውም ። ቀይ ወደ እዚህ መጥተን ብንኖር ችግሩ ምንድነው? ማለቱ በዓላማው ካመንንበት ..." አለ፤ ብዙ ጊዜ የተከራከሩበት ጉዳይ ቢሆንም የመሠረሻ ዕድሉን ለመሞከር ።

"የምርህን አይደለም መቼም ... እንዴ ... ቀይ የልጅቹን ጉዳይ? ... እኔስ ብሆን ምን ላደርገው እዚህ? ... እዛ የጀምርናቸው ነገሮችህ? ... እንዴት ነው ምን ችግር አለው ማለት?" አለች፤ ድምፅዋ የበለጠ ገላ እያለ ።

"ቀይ ሲርየስሊይ ግን፤ እዚህ ልንሠራ በምንችለው ልናመጣ በምንችለው ልዩነት ታምኛለሽ? ምንድነው የምትፈራው እዚህ ጠቅልለን ብንገባ?" አለ፤ እጇን ይዞ እያሻሸ ።

"ብዙ ጊዜ የተነጋገርን እኮ መሰለኝ ሌላ ... ቀይ እኔ ብድግ ብዬ ሩዋንዳ ሄደን እንኩር ምክንያቱም ብዙ ችግር አለ ... ምናምን ብዬ ላላምንህ እችላለሁ? ምንም ዋና ተለውም ... እዛም ብንሄድ እኮ ጠቃሚ ሥራ እንሠራለን ። አይደለም?"

"ካም እን ፍቅር ... ኢትዮጵያና ሩዋንዳንማ አታወዳድራብኝም ... ማለቱ እኛ ኮ ለሚረካ ብንኖርም ሐበሾች ነን ። በርገጥ ሰው ስለሆንን ለሰው ልጆች ሁሉ መልካም ማድረግ ምንም ዘፋት የለውም ። አሁን ግን እያወራን ያለነው ... ሀገርም እኮ ቤተሰብ ነው ። ለሚረካ ብንኖር ምቹቱ ጥሩ ነው ... ግን ጥሩ ቤት ኖሮ፤ ልጅ ወልዶ አሳድጎ ... ጡረታ ወጥቶ በምቸት ከመኖር ያለፈ ማስብስ አያስፈልገም? ከራሳችን ሕይወት የበሰጠና ያለፈ የምንኖርለት ነገርስ አያስፈልገንም?" አለ፤ ባይኗ ዘልቆ ጭንቅላቷ ውስጥ ጉበቶ ሐሳቧን ያስቀይር ይመስል አጥልቆ እያያት ።

"እንዴሱ ለማድረግ የገድ እዚህ መምጣት አለብን? ልጅን ወልዶ በሥን ሥርዓት ማሳደግና ሃላፊነት ያለው ኑሮ መኖርስ ከራስ ያለፈ ህይወት መኖር ሊባል አይችልም? ፕሊስ ሌላ ... እኛ ይሄ ሁሉ ካገሩ ወጥቶ የሚኖር ሐበሻ ለራሱ የሚኖር አላማ ቢስ ስንባገብ እንደሆነ ነው የምታስበው?" አለች፤ ትንሽ በስሟት ብላ ።

"እንሄሱ ማለቱ አይደለም ። የሁሉም ሰው የመኖር ዓላማ እንደ መልኩ የተለያየ ነው ... እሱን አውቃለሁ ። ግን ደግሞ የኛስ ምንድነው ብለን መጠየቅ ያስፈልጋል ። ታሪካዊ በሆነ ጊዜ ላይ ነው ያለነው ... ከሌላው ሰው ይልቅ ከእኛ ብዙ ይጠበቅብናል ። ትዝ ይልኻል፤ እባቱ ከመሞቱ በፊት ጽፎ የሰጠኝ ደብዳቤ ... አንብቤልሽ ነበር" አለ፤ ከተጋደመበት ብድግ እያለ ሊያወራት ወዳሰበው ጉዳይ መግቢያ ሊሆነው እንደሚችል አስቦ ።

"ያ በባም ትዝ ይልኻል" አለች፤ ቀጥሎ የሚለውን በመጠበቅ ዓይነት ።

"በዚህ ጉዞዬ የተረዳሁት እሱ ያለው ነገር ምን ያህል እውነት እንደሆነ ነው ። ዝናቸውን አባቷን ስታዬ ሕዝባችን ተሸከሞ የሚሠራውን ሰቃይ ታያልሽ ... የምስጢር እናት ያላለፉትንና በውስጣቸው እምቀው የሚኖሩትን የሥታይ ፍም ብትሰሙ ... በታ ደሃየኒ ቢጠው ብቻ ሳይሆን፤ ያለው የሄላው የሚመስለውም ምን ዓይነት ሁኔታ ውስጥ ሊሆን እንደሚችል ያላይኛል ። በባም ብዙ ምሳሌዎች ልንገርሽ እችላለሁ ። ጨርቁን

ያልጣለውና ጤናማ የሚመስለው ሰው እንኳን ምን ያህል ርዳታ የሚያስፈልገው መሰለኸኛ ገን የት ይዘዳል? ... ቸገሩን በትክክለኛ ሰሙ ለመጥራትና ለመረዳት እንኳን እኮ ገና መሠረታዊ ሥራውም አልተሠራም ...” አለ ።

“ታዲያ ይሄ ካባትህ ደብዳቤ ጋር ምን ያገናኘዋል?” አለች፤ ፊቷ ላይ ገራ መጋባት አየታየባት ።

“በደንብ ነው እንጂ ... እሱ እንዳለው ያለው በቁሰላች ሃገር ... ነፍሱ በተሰበረች ሕዝብ ... በድህነት ... በአስተዳደግ ... በተፈራራሩ ቦርነትና ገጥነት ውስጥ ልቦናው በተጥላቁለችበት ሕዝብ መካከል ነው ። የተፈራረቀበትን ሰቃታ ስታስቢው ብዙ ሥራ ይጠብቀናል ። አባቱ ደገሞ ባለፈው የሰው ጊዜ ዋነኛ ተዋናይ ስለነበረ ራሱ ካየውና ከተሳተፈበት ተነሥቶ በሕዝቡ ላይ የደረሰውን ሰቃታና መከራ ምን ያህል እንደሆነ የጻፈው ትዝ እይልኸም? ሳስበው እሱ የጣለብንንም እይራ ለመፈጸም ከዚህ የተሻለ ጊዜ ያለ አይመስለኝም” ብሎ፤ በጁ የያዘውን እሸዋ ጥምት አድርጎ መልስ በተነሱ ።

“እውነቱን ንገረኝ ካልከኝ ... እኔ ይሄ ሁሉ ብዙም አይገባኝም ። በሐሳቤ ላይ ምንም ተቃውሞ የለኝም፤ ገን ትልቁ ጥያቄ እንዴት የሚለው ነው ። እሱን ልታስረኝ ትችላለህ?” ብላ፤ አቀማመጧን አስተካከለች ።

“እሺ ልሞክር ... በመጀመሪያ ባንድ ጊዜ ጠቅልለን እንምጣ አይደለም የምለው ። እውነቱን ንገረኝ ካልኸኝ እሱም ቢሆን ለእኔ ያለ ያለኛል ። በመጀመሪያ ባወቅ የተወሰነ ጊዜ መመላለስ ያስፈልገኝ ይሆናል ። የማስበው እንደ ማዕከል መከፈት ነው ። የሕክምና የሥልጠናና የጥናት ማዕከል ። ዋናው ትኩረቱ ሐሰሻዊ የሆነ የሥነልቦናና የአእምሮ ሕክምና መንገዶችን አሁን ከተደረሰበት ሳይንሳዊ መንገድ ጋር አዋጅ የሚሠራና የሚያጠና ።

“በሕዝባችን ውስጥ ያለውን ስቃይና ሕመም ማጥናትና ማስተማር ... ደገሞ ሚዲያውን በተቻለ መጠን በመጠቀም ብዙ ጎንን ማንቃትና ማስተማር ሊሆን ይችላል ... የተዘነጋውን ሥነልቦናዊ ሕይወቱን፤ በአጠቃላይ በፖለቲካው፤ በማህበራዊ ኮሮውና በእምነቱ ላይ ያለውን ተጽዕኖ እንዲረዳ ማገዝ ... ብዙ ነው” ብላ፤ እንደ አንድ ሰባዚ ስትሰማው ቀደታ መልስ መስጠት ስላልፈለገች ዝም ብላ ታየው ጀመረ ።

ያስጠው ይፈንዳ በሚል ዓይነት ንግግሩን ቀጠለ ። “ከትናንት ወዲያ ሚስጥሮና እናቷ እናገረውኝ ነበር ። እንድ ለኪራይ ክፍት የሆነ በጣም ትልቅ ቤት ወደ ለሬት ሺህ ካሬ ሜትር ቦታ ያለው ግቢ አላቸው ። ከሊኒክ መከፈት ካሰብኩ ልጠቀምበት እንደምችል ነገረውኛል ። ያው ካንቺ ጋር ተማክረን ቦታውን ባየው ደስ እንደሚለኝ ነገረያቸዋለሁ ። ስለ ቦታው ሲነገሩኝ በቀደም ሲሰተር ዘቢባ ቤት ባኳ ያለው ነው ትኛ ያለኝ ። የሆነ ነገር ለመጀመር ጊዜው ይመስለኛል ... ምን ታስቢያለሽ አንቺ?” አለ፤ ዓይን ዓይኗን አያየ ።

“ምንበረመሰለኝምንለው፡፡ ፆመጣል ሌላ? ይሄው ሳኔ በቤተሰባችንና በጌራችን ላይ ሊፈጠር የሚችለውን ሰውና ማንን እንደሰበከጥል? ይገጥሙኝ ትኩረት ጋር ገንዘብ ነኝ በሆነ ጉዳይ መንካካቱ ከሕዝቡ ሥነምግባር አንጻር ጥሩ ነው፡፡ ... እሱንስ አስብላታል” አለች፡፡ ከምስጢር ጋር ያለው ትርፍ ብዙ መሠራት አንዳት ይላቸዋል ለግንዛቤ ለፈጠረባት፡፡

“እንዴት ነው ሰው፡፡ የሌለው? ታዲያ ይሄንን ሁሉ የግግርና የግግር ምክር ቤት ሰላለው አይደለም እንዴት? አለ፡፡ በሰውነት ብሎ፡፡ ትኩረት ላይ ተጥል በሚል አይነት ዝም አለች፡፡ “በቤተሰባችን ላይ ሰው፡፡ እንደሚፈጠር ላይ ሰው ሊፈጠር ይችላል፡፡ ችግሩ እኛ መስማማት ካልቻልን ነው፡፡ ስለ ስታው ጉዳይ ያልሸውን እኔም አስቤለሁ፡፡ ገን ሚስጥርም አሁን ማስተርሷን ስትሠርስ የክሊኒኩ ስታፍ መሆን ትችላለች፡፡ እናቷም ከተሻላቸው እኔን ማየት ላያስፈልጋቸው ይችላል” አለች፡፡ ነገርን ለግንዛቤ ጥክረ፡፡

“እንድ ጊዜ ሕመምተኛህ የሆነ ሁሉም ሕመምተኛህ ነው፡፡ የሚለውን በሕመምተኛና በሕዝቡ መሃል ያለውን የገንዘብን ድንበር የሚወስነው የጥራል ደንብ ትዝቢ ሲለው ይገጥም እናቷ ናቸው እንጂ ምስጢር ሕመምተኛዬ አይደለችም ብሎ በውስጡ ራሱን ለማሳመን ጥክረ፡፡

“ገንዘቡንስ አስብከጥል? እርግጠኛ ነኝ እንተ ያሰብከውን ዓይነት ማወቅ መቻላት ተላል አይደለም” አለች፡፡ በታከተ ድምጽ፡፡

“አዎን ... ትልቁ መሰናከል እሱ ነው፡፡ ያሰብኩት ወይ እንደ ሺር ካምፓኒ እርርን መጀመር ነው፡፡ ... ብቻ እኛ ከተሰማማን መንገድ ይጠፋለታል ብዬ አላስብም” ስታውን ከመሄድሽ በፊት ብናየውስ?” አለ፡፡ የሚጠብቀውን ተገዳርትና መሰናከል አሰባና ውስጡ ያንሰራራው ተስፋ ሲገዘገዝ ተሰማው፡፡

“ይስ እንዳለህ፡፡ በፈለከው ጊዜ ማየት እንችላለን” አለች፡፡ ትኩረትን ሰበቅ አድርጋ በመካከላቸው ጸጥታ ሰፍኖ ደቂቃዎች አለፉ፡፡

ፀሐይዋ የቀንዘረቷን ጨርሳለማታው ተረኛ ለማስረከብ ማዘትዘት ጀምራለች፡፡ ሐይቁ ላይ ያረፈው ጨረር በወርቃማ ነጸብራቁ እካባቢውን ይበልጥ አድምቅታል፡፡ ፀሐይቁ እየተነሣ ሽው የሚለው ነፋስ ቀዝቀዝ ማለት ጀምሯል፡፡ በሐይቁ ጸር ጥቂት ንጉዶች ውሃውን እያንበሙትና እየተሳሳዱት ሲያዘገግ ይታያል፡፡ በውሃው ላይ ወዲያ ወዲህ ብር ብር የሚሉት ወፎችም በራሳቸው ዓለም ይባታሉ፡፡ ራት ባለው ይገጥሙ ለሃ ያሉ ልጆች እየተንግደው ይዋግሉ፡፡ ሰጥኑን ምንም ስላልጠበቀ ከአገል ልብላቢ ጭፍ ጭፍ ሽሽተ የመጣ ተዝናኝ ላይደለት አይተርም፡፡ እንደ ጥሰት ቦታ ደገጥ ለማታ እሳት ለማዘጋጀት የድርጅቱ ወራተኞች ላይ ታች ይላሉ፡፡

ነገሩ ከተጀመረ አይተር ሁሉንም ሃሳቡን አውርጥ መገላገል የፈለገው ሌላው ጥቂት በሃላብ ሲናጥ ቀየና፡፡ “ሌላው ትዝቢ ይልቅ ከሆነ ሌላው ትም ... እንደ ሃይሱ፡፡ ሌላው

እያለው ገነት የምትባል ዓደኛ ነበረችኝ ብዬሽ ነበር። የመጀመሪያ ገርል ፍሬንጽ። ብዙ ጊዜ ሲል ከገባችሁት የራሷ የሐሳብ ባሕር መጣች።

“ያ ... ትዝ ይለኛል። ምን ተገኘ?” አለች፤ የማወቅ ፍላጎት ቢገርም ገን እንደሌላት በመምሰል።

“እኔ ምንም አልተገኘም ... ግን ከተወሰነ ጊዜ መዲህ ከይምርጭ አልመጣ ብላኛለች። ምን ያህል ዝርዝሩን እንደ ነገርኩሽ ትዝ አይለኝም። በተለይ እሱን ዝናሽን ማከም ከጀመርኩ መዲህና አባቷም የሥጋ ደዌ ታማሚ መሆናቸውን ምንም ሳውቅ ... የበለጠ ማሰብ ጀመርኩ መሰለኝ” አለች፤ ፊቷን እያጠና ዝም አለ።

“ብዙም ዝርዝሩ ትዝ አይለኝም ... እንተ ወዳሜሪካ ልትመጣ ሰትል ድንክ ብድግ ብላ እንደ ጠፋች ምናምን እንደ ነገርኩሽ ትዝ ይለኛል” አለች፤ በእጅጋቸው ተደገፋ ወደ ጓላ ሰጠጥ ብላ እንደ ተቆመጠች።

“ለናቷ ብቸኛ ልጅ ነበረች። አባቷ ከሞቱ በኋላ እናቷ ነበሩ እንደራና ጣ እየሸጠ ያሳደጓት። ሰባተኛ ከፍል ሆነን ተቀራረብንና በዛው በእድሜ ከፍ እያለን ሰንሄድ ገንኙነታችን ወደ ፍቅር ዓደኝነት ተለወጠ። በመሃላችን የተፈጠረውን የፍቅር ገንኙነት ያልወደደችው እናቷ፤ ከእህቱ ጋር ተመክቷል። አባራ እንደኛ ከፍል ላይ ወዳሜሪካ እንድመጣ አደረገች። የመሄዴን ነገር ለገነት ስንገራት በጣም ነበር ያጠች። ... አልቅላ ልትፈነዳ ነበር። ድንገት ሰትጠፋብኝ ጊዜ በታችው ሄድኩኝ። እናቷ ልታናገረኝ እንደማትፈልግ ደጋግመው ነገሩኝ። የሳቸውም ፊት ተለጥውጦብኝ ነበር።

“በቀን ለሥር ጊዜ እየተመላለሰኩ ሳስቸግራቸው የጻፈችልኝን አጥር ደብዳቤ ሰጡኝና ሁለተኛ እየመጣሁ እንዳላሰቸግራቸው እያለቀሱ ነገሩኝ። ደብዳቤ ሲገባኝ ሰላልቻል ከሦስት ቀን በኋላ አላሰቸል ብሎኝ ተመልሼ ሰሄድ፤ ቢታቅ ከውጭ ተቀልፎ አገኘሁ። ተመላልሼ ጎረቤቶቻቸውን ብጠይቅም ማንም የገዥ እንደማያውቅ ነገሩኝ። በዛው ወዳሜሪካ መጣሁ። ነገሩን ለመርሳትና ለመረጋት ብዙ ጊዜ ነበር የወሰደብኝ። ከብዙ ዓመታት በኋላ የመጣሁ ጊዜ፤ ሰፈራቸው ብዙ ሁሉም ነገር ተቀያይሮ ማንነታቸውን የሚያውቅ ሰው እንኳን ሰላላገኘሁ ተስፋቷል ተውኩት” አለች፤ በእግሩ ውሃውን መልሶ እየመታ፤ በሁለት ክርት አሸዋው ላይ ደሽ ብሎ ዓይን ዓይኗን እያየ ዝም አለ። ጸጥ ብላ ስታዳምጠው ቀየችና፤

“ታዲያ ከዚህ ሁሉ ዓመት በኋላ አሁን ምን ተገኘ? ማለቱ የት ብለህ ልትፈልግ ነው?” አለች፤ ገራ በመጋባትና የነገሩ አካሄድ ሰላልገባት።

“የሷም እናት እንደ ዝናሽ አባት የሥጋ ደዌ ታማሚ ነበሩ። ለሕክምና መገተፊ ነው። እዚሁ አዲስ አበባ የቀሩት። የሚኖሩትም አሁን የዝናሽ አባት የሚኖሩበት ለከፊ ነበር። የዝናሽን አባት ጠይቄያቸው ሊያውቁቸው አልቻሉም። ግን ደግሞ የሆነ ተስፋ ነገር አደረብኝ። ምናልባት ወይ እሷን ወይ እናቷን ባገኛቸው ይህንን ሁሉ ሞት ያልተመለሰልኝ ጥያቄ ድምዳሜ ያገኛልኝ ይሆን ብዬ አሰብኩ”

“ብታገኛት ምን ታደርጋለህ?” ስትለው፤ ያላሰበው ጥያቄ ስለነበር፤ ትንሽ ጸጥ ብሎ ቀየረ፤

“ምንም ... ያው እንዳልነሱ ሲያስታየኝ ለኖረው ጥያቄ መልስ የማገኘት ይመስለኛል ... በታ” አለ ። የጥያቄዋ ንላማ ምን እንደሆነ አልገባውም ።

“ያኔ ስትጠፋ አርገዝ ሊሆን ይችላል?” ፈጽሞ አስቦት የማያውቅ ጉዳይ ስለሆነ ተምታታበት ።

“እኔንሻ ... ብታረገዝ ኖሮ ለምን ትዘጋግላች ... በሰላም ተለያይተን ነው። በሚተጥለው ቀን ዘገታኝ በዛው የጠፋችው ... አይመስለኝም” አለ ። ነገሩ ሊሆን ይችላል ብሎ “ማመን አልፈለንም” ። ሃሳብው ስጥ ገብቶ ጭልጥ አለ ።

“ልጅህን ይዛ ... በተስፋ ይሄንን ሁሉ ዓመት አንተን እየጠበቅሁህ ነው ብትልህስ?” አለች፤ እንቀትልሻዊ የሆነ ፈገገታ እያሳየችው ።

“ታሾፊያለሽ እይደል...? የምናወራው እኮ ... ከብዙ ዓመታት በፊት ስለሆነ ታሪክ ነው ...” አለ ። ለምን ንጹሕ ቁጣ ቁጣ እንደምትልና የሱ ጭንቀት ሊገባት እንዳልቻለ ገራ ገብቶታል ።

“የልጅነት ፍትረኛህን መፈለግ ... ያባትህን አደራ መወጣት ... አገሪቱን ማከም ... ጥሩ ነው ።” ለረጅም ደቂቃ ተጠንቅቃ ስትገነባ የቀየችውን የሚያምር የአሸጥ ቤት ባንዴ አፈራረሰችው ። “እሺ፤ በዚህ ሁሉ ውስጥ ታዲያ የኔ ድርሻ ምንድነው? እቤት መጥ ስትቀል እየጥልኩ ማታ ስትመጣ ‘ገንትን አገኘሃት... አገሪቱ ተሻላት...’ ማለት ነው ... መደስ?” ብላ፤ ካፈራረሰችው ያሸጥ ቤት ላይ እጇ የቻለውን ያህል አሸጥ ዛቶች ። ቀስ ቀስ እያደረገች መልሳ ፍርስራሹ ላይ አፈሰሰችው ።

“አልገባኝም ... ምን ማለት ነው? የኔ ሕይወት ያንቺ ነው ... ያንቺም የኔ ነው ። እኔ ውስጤ ያለውን ሁሉ አውጥቼ የማካፍልሽ ... ሁሉም ነገር እንቺንም ስለሚመለከትሽና ያንቺም ስለሆነ ነው ።” እጇን ለመያዝ ሲሞክር አሸሽችበት ። ሊያትፋት ጠጋ ሲላት ከተቀመጠችበት ብድግ ስትል እጇን ይዞ ወደ ራሱ እየሳባት “ምንው ... ገና ኮ ነው ...” ሲል፤ እጁን በሌላኛው እጇ ፈልቅቃ አስለቀቀችው ።

“ለብቻችን እዚህ እንድንመጣ የፈልገሽው ይህንን ልትነገረኝ ነበር፤ እይደል? ሌላስ የምትነገረኝ ነገር አለህ ... መደስ? ... በናትህ አሁን ትንሽ ከራሴ ጋር መሆን አፈልጋለሁ ። አትቸገር ... ሁሉም ነገር ገብቶኛል” ብላ፤ መራመድ ስትጀምር ሊከተላት ብድግ አለ ። “ፕሊስ ሌላ ... ትንሽ ጊዜ ለብቻዬ መሆን ነው የምፈልገው ... በናትህ አትከተለኝ” ስትለው ገራ ገብቶት በተቀመጠበት ቀረ ።

ፊቷን አዘራ ነጠላ ሚማዋን በጄ እንደያዘች፤ ወደ ፀሐይ መጥለቂያ አቅጣጫ በሐይቁ ዳር ዳር ስትሄድ፤ እርሱ ደግሞ ግማሽ እገሩን ውሃው ውስጥ እንደነከረ በጀርባው ተጋደመ ። ውሃው አቅሙን እየተያየረ እንዴ ሺ ... ደግሞ ሩ እያለ ይመጣና እስከ ጥልቀቱ ድረስ እያረሰው ተመልሶ ወደ ኋላ ያፈገፍጋል ።

ቀና ብሉ ሲያይ ገጽሕ ብዙ ርታ ሄዳለች። በሐይቁ ዳር ዳር ወደ እርሷ በትመጣ ከሩት የምትታየው እሷ በሰ መሰለችው፤ እሳው ሊጠባባቅት ጣለች። ጸሐይን እንደጠለቀች ሰማያም በፍጥነት ዝናብ ባረዝ ደመና ተጋረደ። ጨለምለም ብት ሲሆን ያዝማድረገ ሲጀምር ተነስቶ ተቀመጠና ዙሪያ ገባውን አማተረ። መጣኑ መጣሁ ሲል የቀየው ዝናብ መንጠባጠብ ሲጀምር፤ ከተቀመጠበት ተነስቶ ገጽሕ ወደ ሄዳችበት አቅጣጫ መርጥ ጀመረ። ከሩት ያያት ሴት እሷ አሰመዘናን ሲያውቅ ደነገጠ። በልጅ ዳርቻ እስከ ሳይደረስ ቢረዳታትም ሊያገኘት አልቻለም።

ምሽቱን ሁሉ ዝናቡ ሲያላዘገበት በሰዓቱ ደሮ እሳት ለማንደር ባይችሉ ተሩ፤ ራታቸውን እንደነገሩ ቀማምሰው ምንም ባይነጋገሩ ወደ ዘፍላቸው ሄዱ። ከልጅደኑ ትንሽ እውርታ ስትጨርስ፤ በልኩን ለርሱ ሰጥታው ጥቅልል ብላ ተኛች። ሲያገራት ቢምከርም፤ ለማሰብ ጊዜና ጽጥታ እንደምትረዳገ በአጭሩ ነገረችው። በየራሳቸው ዓለም ገብተው፤ እሱ በጀርባው እሷም በደረጅ ተኝተው አንድም ቃል ባይላዋጩ ሌሊቱ ነጋ።

ቁርስ ላይ ላገጋኛ መቀየት እንደማትረዳገና የምትሠራቸው ነገሮች ስላሏት ወደ አዲስ አበባ መመለስ እንደምትረዳገ ነገረችው። መንገዱን ሁሉ ያለ መትሯቸው ጸየ ብለው፤ በየራሳቸው ሃሳብ ሲዳከሩ ቀዩ። ሐሳቡን እንደገና ለማስረዳት መሞከሩ ጥሪን ሲያባብስ ይችላል ብሉ በለፈሩ፤ እሱም ዝምታን መረጠ። ሐሳቡን ሳይቀድር ነገር ከርሱ ጋር ምን አዳረቀኝ በማለት፤ የተነጋገሩት ነገር በርሷም ልብ በጽጥታ ሲብስሰለላ ሲንተከተክ አዲስ አበባ ገቡ።

የቀሩትን ሁለት ቀናት ምንም እንዳልተረጠረ ካንገት በላይ እየተነጋገሩ ገጭታቸውን በውስጣቸው ተብረው ያላለቁ ነገሮችን ለመጨረስ ላይ ታች ሲትተፉ ለከለኒክ የታሰበውን ቦታም አብረው ሄደው አይተው ምንም መናገር ስላልፈለጉ 'ጥሩ ነው' ብላ ዝም አለች። ቦታውን ውስጧ ቢወደውም ሐሳቡን አግኝ አልተቀበለችውም። በሌላውኛ በምስጢር መካከል ቅርርብ ሊፈጠር ይችላል ብላ የሚል ሀሳብ በእሳምሮቿ ሲጸነስ፤ የማትረዳገው ስሜት ውስጧ ተረጠረ። ቦታውን ለማየት ሲሄዱ ልጆቹን ይዘው ነበር። ምስጢርና ሕፃናቱ እየተሯሯሉ በሚከው ውስጥ ድብብቃሽ ሲሄዱት እያየች ልጅቷን በማታውቀው ነገር በመጠርጠሯ ብርቱ እየ ተሰማት።

በማገስቱ ገጽሕና ልጆቹ የሚሄዱበት ቀን ስለነበር ሁሉም ቅፍፍ ብላቸው ጥሉ። ማታ ላይ አየር ማረፊያ እስኪደርሱ ሕፃናቱ የሌላው አሰመዘና እውነት አልመሰላቸውም ነበር። እንደማይሄድ ቁርጡን ሲያውቁ እያለቀቱ አለቸገሩ። በቀኝ ማባበያ ተሰምደው እሱ ራሱ ይዟቸው ወደ ውስጥ ገቡ። ብዙ ነገር ቃል ገብቶላቸው ለቅሷቸውን ያቀሙት። በተለይ አርሴማን ማሳመኑ ካሰበው በላይ ከባድ ነበር።

ከንጹሕ ጋር ሲሰነባበቱ እቅፍ አድርጓት፤ “የኔ ቀንጆ ... ይቅርታ ስለ ሁሉም ነገር ... በጣም እንደምወድሽ እወቁ ... በምትለው ፍጥነት እመጣለሁ ... ሁሉም ነገር መልካም ይሆናል” ብሎ ሲሰማት፤ እንባዋ ግጥም አለና ይረቱ ላይ ልጥፍ አለች። ከንፈሩ ላይ ሳም አድርጋው ያጥተመተመችው ነገር ሳይሰማው በለቅሶዋ ውስጥ ተዋጠ። መለስ ቀለስ እያሉ እጃቸውን የሚያውለበልቡትን ሁለቱን ልጆች ገራና ቀኝ ይዛየሺዛ ኬላውን አልፈው ወደ ውስጥ ገቡ።

15

ሌላው በየቀኑ ንጹሕና ልጆቹን በሰልዘ ቢያገኛቸውም፤ ገና በላምንቱ ናፍቆታቸው ጠንቀብታል። ከአውሮጳ ከመጡ ሁለት የልጅነት ጓደኞቹ ጋር ናዝሬት ውሉ፤ ከመሸነበር ወደ ቤት የገባው። እናቱም አዲስ የዝሁትን ጋቢ እየጻፈ ልባቸው ስቅል ብሎ ሲጠብቁት ደረሰ። ራት በልቺያለሁ ስላለ በቲርሙስ ጠረጴዛው ላይ ከተቀመጠው ሻይ ላይ ቀዳለትና ትንሽ አጫውቷቸው፤ ውልቅልቅ ያለ ሰውነት እየጉተተ ወደ መኝታ ቤቱ ገብቶ የቀዘቀዘ አልጋው ውስጥ ተጠቅልሎ ተኛ፤ አብዛኛውን ሌሊት ወዲያ ወዲህ ሲገባበጥ የረባም እንቅልፍ እንቅልፍ አልወሰደውም።

ማለፍ ላይ ከራስጌው ኃይል እየተሞላ ያለው የእጅ ሰልኩ ሲጮህ ብንን ብሎ ነታ። መንጋቱን ለማሳበቅ ይመስል ደብዘዝ ያለው የጠዋት ብርሃን በመስኮቶቹ ገብቶ ከፍሎን ፈካ አድርጎታል። ዓይኖቹን አሻሽና ሰልኩን እንሥቶ መለሰ። ከአግኑኤል ሆስፒታል የዝናሽ ነርስ መሆኗን ሲያውቅ፤ ተነስቶ ተቀመጠ።

“ይሰማኛል ሲስተር ... ሰላም ነው?” አለ፤ ችግር ባይኖር በዚህ ሰዓት እንደማትደውልለት ሰላውቀ።

“ይቅርታ ይከተር በጠዋት ደወልኩብህ። ትንሽ ካትም በላይ የሆነ ችግር አጋጥሞን ነው። ሌሊት ላይ ዝናሽ ምጥ መጥቶባት ጥቁር አንበሳ ወስደናት ዘበር...”

“እኚ በሰላም ተገባገለች?” አለ፤ በጥድፊያ።

“ምን ባክህ ድንገተኛ ከፍል ካማኑኤል ሆስፒታል መሆኗን ሲያውቁ፤ በደገብህ ላያዩዋት ገና ናት ብለው መለሷት። ተመልሳ ገቢ ገብታ ካንቡላንቱ እንደ ወረደች አልጋ ላይ እንኳን ሳትደርስ ኮሪዶር ላይ ወለደችብን። እንገዴ ልጁ አልወጣ ብሎን፤ ብዙ ደም ፈሰሰላት። መጨረሻ ላይ እንገዴ ልጁ ሲወጣ፤ ማጎፀፏ ወደ ዙታው ሲመለስ አልቻለም። ደሟን ማቀም ስላልቻለን፤ አምቡላንስ ጠርተን ፕላስቲክ ተገለገለት ወደ ጳውሎስ በድንገተኛ ላከናት” ብላ፤ ትንፋሽ ለመሳብ ዝም አለች።

"እና አሁን እንዴት ናት?" አለ፡ የበለጠ ንቅናቄ ወደ መስኩ ተጠገቱ ውጭ ውጪውን እያየ፡ በበጋት እንደተወጣ፡

"ይዛት የሄደችው ስታፍ አሁን ነው ደውላ እንደምትነገረኝ ... ይኼው እንደ ሰዓት መሰሉ ግንም ዘር ብሎ አላያትም ። ደከምከም ብላለች ነው የምትለኝ ። እዛ የምታውቀው ሐኪም ካለ ብዬ እኮ ነው ። በታ የኖ ሕመምተኞች ለነርሱ ሰውም አይመስሏቸውም ..." አለች ብላለች ብላ ።

"እኔ እኔ ራሴ አሁን በቻልኩት ፍጥነት ወደዛው እሄዳለሁ ። እስኪ እየሄድኩም ለመደወል እሞክራለሁ ... በጣም ነው የሚያሳዝነው ።" ስልኩን እንደያዘ ፈቀን ለመታጠብ ወደ መታጠቢያ ቤት ተጣደረ ። ስልኩን ከዘጋ በኋላ በጥቂት ደቂቃዎች ከቤት ወጥቶ ወደ ጳውሎስ ሲከንፍ ሄደ ። ስልኩን ያነሳለት ሰው ሰላልነበረ ውስጡ የነበረው ጭንቀት የበለጠ ኖረ ። ጠዋት እንደ ሰዓት አካባቢ ስለነበረ በቀለበት መንገዱ በኩል ገብቶ ካሰበው ፍጥነት በላይ ደረሰ ። መኪናውን እንደነገሩ አቁሞ በሩሜ ዋናውን የሆሰፒታል በር አልፎ ባዶውን ኮሪዶር እየቀዘፈ ከማጋፀንና ጽንሰ ድንገተኛ ከፍል ዘው ብሎ ገባ ። ስለቀ ጠዋት እንደ ሰዓት ተኩል ዕለተ ሰኞ ።

በከፍሉ የፈተኛ ከፍል ውስጥ ካሉ ሁለት ደሰኮች ላይ እንደ በሰልክ ተጠምዳ እየማቀች የምታወራ ነርሰና ሌላ ካርዶች እያገለበጠ ለጠዋት ሰብሰባ የሚዘጋጅ ልጅ አገር ቀጠን ያለ ኢንተርን ሐኪም ነበሩ ያሉት ። ትንፋሹ ከላይ ከላይ ቁርጥ ቁርጥ እያለ፡

"እንድትሄዱ አሁን ጠዋት ላይ ያመጧት ዘመድ ነበረችኝ ... እሷን ለማየት ዘር" ሲል፡ ሁለቱም ከቁም ነገርም ሳይቁጥሩት የጀመሩትን ቀጠሉ ። አሁንም ድምፁን ጉላ አድርገን "አሁን ጠዋት ላይ ያመጣች ዘመድ ነበረችኝ ... ዝናሽ ትባላለች ። የትና እንዴት እንደ ሆነች ሊነገረኝ የሚችል ግንኙን?" ሲል፡ ሁለቱም ቀና ብለው አዩት ።

ሴቷ ነርሰ ስልኳን ከጉንጧ ላይ ዘር አድርጋ ዘና እንዳለች "ካማኑኢል ያመጧት ናት?" አለች፡ እሱን ጠይቀው በሚል ዓይነት አገጧን ከካርዶቹ ውስጥ ተቀብሮ የጠዋት ሪፖርቱን ከሚያጠናቅረው ዶክተር ላይ እየጠቀመች ።

"አዎን ... ዝናሽ በድሉ ነው ስሟ ። እንዴት ናት?"

አትረብሽኝ በሚል የተሰላች እይታ ገረመመውና፡ "አሁን በቅርብ ሰዓት ነው የመጣችው መሰለኝ ። ሌላ አጣዳፊ ኪዝ ስለነበረን አሁን ገና ነው ከኦፕሬሽን ከፍል የመጣሁት ። የጠዋት ገቢዎቹ ያዩታል ። ትንሽ ሳይኮቲክ ነገር ስለነበረች በትክክል ላያያትም አልቻልንም ። ሲሰተር እንዴት ናት አሁን?" ኳሱን መልሶ ወደሷ ሚዳ እሻገሮ ያላለቀ ሪፖርቱ ላይ ተጠመደ ።

ሌላው ነገሩ ቢያናድደውም ስሜቱን እንደምንም ተቀጣጥሮ ፈቀን ወደ ነርሷ መሰለ ። "የት ናት ያለችው አሁን?" አለ፡ ረጋ ባለ ገንደገም ቆጣ ባለ ድምፅ ።

"በዛ በኩል ወደ ጓዳ አለችሁ ። እብራት የመጣችው ጤና ረዳትም አጠገቧ ናት መሰለኝ" ሰትለው፡ በፍጥነት ተታት ወደ ውስጥ ሲገቡ ተከትለው ።

መደዳውን በተደረገው የድንገተኛ አልጋዎች ላይ ወዳለችው ብቸኛ ሕመምተኛ በፍጥነት ሄደች ለጠገቧ ሲደርስ ሰባ የሆነችው አንሰላ ጣል ተደርገላት ደረቅ የማገዝ አልጋ ላይ በጀርባዋ ተጋድማለች ። እጇ ላይ የተተከለ የጉሉኮስ መስመር በፍጥነት ውስጡ ያለው ፈሳሽ አልቆ ባዶ ከረጢቱ ተንጠልጥሏል ። ጠጋ ብሎ ሲያያት ገንዘብ ላይ ላብ ለቸፍች፤ ከንፈርቷ ድርቅ ብለው ፣ ጉንጮቿ ሰርጉደው ሳይገኙ አገሩ ተከደች ። ሌላኛው እጇ ወደ መሬት ተጠንጠልጥሏል ።

የጽዳት ኬሚካሉ ጠንካራ ሽታ ፣ ከትኩስና የቀየ ደም ጋራ የፈጠረው ጠንቁ ጠረን ፣ በከፍሉ ውስጥ ያለው ቅዝቃዜና ዝብርዝርት ያለው የዕቃዎች አቀማጣጠል ተደባልቆ ለጥቂት ደቂቃ ማሰብ ተሳነው ። የተንጠለጠለውን እጇን ብድገ ለድርጉ ሲይዘው በረዶ ሆኗል ። የልብ ምታን ለማግኘት ሞከሮ ሲያቅተው ራሱን ብሎ ፡

“ዝናሽ ... ዝናሽ ... ትሰሟኛለሽ? ... ሌላው ነኝ” ብሎ ፣ ደጋገሞ ጠረጎ ሳይገኝ በገድ ከፈት አድርጋ የሆነ ነገር ለማለት ከንፈሯን እንቀሳቅሳ ሲያቅታ ደካማ ፈገገታ አሳይታው ሳይገኝ መልሳ ከደነቻቸው ። ላይዋ ላይ ጣል የተደረገውን አንሰላ ገለጥ ሲያደርገው በራሷ ደም ተነክራለች ። ለትንሽ ጊዜ ያለበት ሁሉ በረባታ አልጋውን ደገፍ ብሎ ቆመ ። ዞር ሲል በቁጣ የተሞላችውን ነርስ ፡

“ሲሰተር ምንድነው እያደረጋችሁ ያላችሁት? ይኼ ድንገተኛ ከፍል መስኮኝ አለ ፣ እንዴ ወደ ጉሉኮስ ፣ እንዴ በደም ወደ ራሴው የዝናሽ ሰውነት እያየ ፣ የጉሉኮስ መስመር ለመክፈት ይመስል ነኝ ነኝ ስታደርግ ገደቱን መቆጣጠር አቅቶት ፣ ምንድነው የምታደርገው? ... ከረጢቱ እይታይሽም እንዴ ተሟሎ ደርቆ? ልጅቷ እኮ ሽከውለኝ ናት” ሲላት ፣ ከባሻገር ካለው መደርደሪያ ውስጥ ሁለት ጓንት አውጥታ እያጠለቀች ፡

“እስኪ እንድ ጊዜ ... ቤተሰብ ወደ ደጅ ቀዩን ባስቸኳይ ... እዚህ የምንሠራ ሥራ አለ ...” ስትል የንዴት ማቁን ለቀቀው ።

“የኔ እመቤት ይልቅ መጀመሪያ ... ተረኛ ዶክተር ካለሽ ባስቸኳይ ጥሪ ... ከልጅ የሄንን ባዶ ከረጢት ቀይሪና ባስቸኳይ ሌላ ፍሉድ ቀይሪላት” ሲላት ፣ ደንገጥ ብትለፍ የመጨረሻው መክራ ይመስል ፡

“ሥራዬን አንተ አትነግረኝም ... ውጣልኝ አሁን እንሥራበት” ብሎ ተመነጫጫቸው ። ዝም ብሎ ጥሏት ሐኪሙ ወዳለበት ከፍል ሲሄድ ፣ አሁንም በገንገር እየጥነጫጨረ ከካርዶቹ ጋር ግብግብ ገጥሟል ።

“ዶክተር ቅድም ያልኩህን ሕመምተኛ ያየህት አንተ ነህ ወይስ...?”

በግማሽ ልቡ ቀና ብሎ ፣ “ምን ... ችግር አለ?” አለና ተመልሶ ሲያተረፍ ተንደርድሮ ሄዶ የሚጽፍበትን ወረቀት በትልቅ እጁ ሸፈነበት ።

“የማናገርህ እኮ በሐይወትና በሞት መካከል ለላለች ሕይወት ነው ። ለመቼ ምንድነህ አንተ ... እንተርኝ ነህ ረዚያንት?” ሲለው ፣ ደንገጥ ተና አለ ፣ ፍርሃትና ሄመጋባት በሞላበት ራት ከተቀመጠበት ብድሃ ብሎ ወደ ጓላ አረገፈገፈ ።

“ኢንተርንላውን ራዚደንት እሱ ያንተ ጉዳይ አይደለም ... ምንድነው ችግርህ?”
አለ፤ ያለ የሌለ የደብተርነት ወኔውን አሰባሰበ። ገዴቱ ከቁጥጥር ውጪ እየሆነ
የመጣው ሌላው የዝናሽ ሁኔታ በምታልፈው በያንዳንዱ ደቂቃ በቀጥታ ከርህ
ያለች ሕይወቷ እያንቀጠቀጠው፤

“እሺ ቻርቷን ማየት እችላለሁ? ታይታለች ወይ? ምን እያደረጋችሁላት ነው
እኮ ነው የምልህ?” አለው።

“የኔ ወንድም ... ማንም ተነስቶ የበሽተኛ ቻርት ማየት አይችልም። ደግሞ
በመጀመሪያ አንተ ራስህ ማነህና ነው የበሽተኛ ኢንፎርሜሽን የምስጠህ?” ሲለው፤
ከፊቱ ያለውን ካርድ ዝቅ አነሣና ማገላበጥ ጀመረ። የዝናሽ ስም ያለበትን ካርድ
ሲያገኝ ሌላውን ጠረጴዛ ላይ በትኛ ገላልጦ እየው። ውስጡ ከተቀመጠው ከእማኑኤል
ከተላከችበት ሪፈራል ወረቀት በቀር ምንም የተጻፈ ነገር አልነበረም። “ሰውዬ በህገ
አምላክ የበሽተኛ ካርድ ብታስቀምጥ ይሻልሃል። ጥበቃ መጥራቱ ነው።”

ካርዱን ፊቱ ላይ ወረወረውና ተንደርድሮ ሄዶ የሽሚዙንና የነጭ ኮቱን ኮሌታ
ባንድ ላይ ጨምድዶ ከገድገዳው ጋር አጣብቆ ባየር ላይ እንጠልጥሉ ይዞት፤ ጥርሱን
እንደ ነከሰ “እንተ ቀርቆሮ ራስ ... እሁን እንተም ሐኪም ትባላለህ። ሾክ ውስጥ ሆና
ለሞት ስታጣጥር ... እዚህ ተገልተህ ... የበሽተኛ ኢንፎርሜሽን ምናምን ትለኛለህ?
ምንድነው የሚያስተምሯችሁ? ... ቢያንስ ብለድ ታይፕ ... ከሮስ ማች እንኳን መቼ
አስርተህ ነው? እንዴት አይሺ ፍሉድ እንኳን አትሰጧትም ... ባታውቀው ነው እንጂ
የሶስት ሕፃናት እናት ናት። ደግሞ ላይኮቲክ ናት ትለኛለህ እንዴ ... ለመሆኑ ከመጣች
አይተሃታል? ... ሀሲና ቢስ ... ካንተ ይሄ ገድገዳው ላይ ሲንቀጥለል የሚውለው በረሮ
ይሻላል። እየው ይሄንን ነጭ ልብስ ለብሰህ ባይሆን ኖሮ ጨመጻድጄ እንደ ቀሻሻ
ወረቀት በመስኮት ነበር የምወረውርህ ...” ብሎ ከገድገዳው ጋር የበለጠ አጣብቆት
ሲለቀው ተንሽራቶ ወረደና ጸጥ ብሎ እንደቀመቀረ። “ምን ይገትርሃል ቢያንስ ለነፍሱህ
ይሆንሃል። ልጅቷ ኮይሟ እየፈለሰ ነው ... እስኪ ፍሉድ እንኳን እንድትሰጣት ለነርሱህ
ነገራት...” ብሎ አፈጠጠበት። ስልኩን አውጥቶ የማገፀንና ጽንሰ ክፍል ሃላፊዋ
ዶክተር ሚሮን ጋሲደውል ወዲያው አነሳችው።

“ይቅርታ ሚሮን ሌላው ነኝ። እዚሁ ጳውሎስ ከናንተው ድንገተኛ ክፍል
ሆኜ ነው የምደውልልሽ። ባክሽ እንድ ዘመዴ ከወሊድ በኋላ ደም አልቀም ብሎ
እምጥተዋት፤ ምንም ሳያደርጉላት ሾክ ውስጥ ገብታለች። ሩቅ ነው እንዴ ያለሽው?”
ሲላት የሰማው ኢንተርን ሐኪም ዶክተር ሚሮን ባልሆነች ብሎ በልቡ እየጸለየ መሯሯጥ
ጀመረ። ባዶውን ካርዱን ከሌላው እጅ እንዴት አውጥቶ የሐኪም ማስታወሻውን
እንደሚጽፍ ቢያስብም ቀላል መንገድ አልታየውም።

“እምን እዚሁ ቢሮ ነኝ። ወደጠዋት ስብሰባ ለመሄድ እየተዘጋጀሁ ነበር። እሁኑኑ
መጣሁ ... ሁለት ደቂቃ ... ኢንተርኖች ወይም ራዚደንቶች አላዩዋትም እንዴ?”

“ሻረ፤ በጣም ነው የሚያላዝነው ... ሌላ ቦታ ይሁን እሺ ... ሰው እንዴት እዚህ
ሪፈራል ሆስፒታል ድረስ መጥቶ ላይታይ ይሞታል” አለ ባዘነ ድምጽ

“አጠገብህ ያለ ሐኪም አለ?” ስትለው፡ ስልኩን ለኢንተርኑት አቀበለው።

ሲፈራ ሲቸር “ሃሎ...” ሲል እሷው ሆኖ ተገኘች። ዶክተር ሚሮንን ሁሉን እንደ ጦር ነው የሚፈራራት። ትንሽ እውርታው፡ “በል እዛው ጠብቀኝ” ብላ፡ በልግ ጅሮው ላይ ዘጋችው።

ፊቱ ላብ በላብ እንደሆነ ስልኩን መለሰሰት። ዶክተር ሚሮን ስትመጣ የያዘውን ባዶ ቻርት ሲሰጣት ንዴቷ የባለ ጦፈ። ተራፋጠው በሁለቱም እጆቿ ገሎት ለቀጠለች በኋላ ማገዳጀት መርምሮ ስትጨርስ፡ “ባለችኳይ ... ደም የተቻለውን ያህል አዘጋጁ ... ለጥሪሽን ዘፍል ንገራልኝ ... አሁኑኑ ይዘናት መሄድ አለብን ... ሲሰተር እስከ በረዶ ካል በላስቲክ ተሉ ...” አለችና ቀስ ቀስ እያለች ሆይ ላይ እንደ እጇን ጥና ያልተሰበሰበውን ማገዳጀት ማሸት ጀመረች ... በራሱ ተንማሥቶ ቢሰበሰብ ብላ። ካጠገ ተፍ ተፍ የሚለውን ኢንተርኑት ቀጣ ብላ “ማንው ለመሆኑ ተረኛ ራዘደንት?” ስትል እንገቱን ደፋ አድርገች።

“ዶክተር ላባና ዶክተር ገን ናቸው” አለ ጣቱን እያፍተለተለ። እንዲህ ኩምሽሽ ብሎ ሲያየው ያናደደውን ያህል መልሶ አሳዘነው።

“ነገረሃቸው ነበር? እንተስ አይተሃት ነበር?” ስትለው።

“ኦ አር ነን ብለው ሊመጡ አልቻሉም። እኔ አይቻት ነበር” አለ የውሸቱን ቢሆን፤ የሚጋረፈውን ፊቷን ስለፈራ።

“እና እንደዚህ ሆኖ ... ይህንን ሁሉ ሰዓት ምን ስትሠራ ነበር? እነሱ ካልቻሉትና ራዘደንቱ ጋ አትደውልም ወይም ተረኛ ሲንደሩ ጋ። ደግሞ ቢያንስ መሠረታዊ የሆኑ ላብራቶሪዎችን መቼ አሠራህና ነው አይቻልህ የምትለኝ። ማስታወሻህን ካርፋ ላይ መቼ ጻፍክ? እንተ ራስህ ያየሃት አይመስለኝም” ስትለው ጸጥ አለ። ስልኩ ደጋግ ሲጠራ አንስቶ፤

“ዶክተር ገን ነው ... ለሞርኒንግ ስብሰባ እየጠበቁኝ ነው መሰለኝ ... የትናንትና የሌሊቱን እኔ ነኝ የማቀርበው” አለ፤ እየተሸማቀቀ።

“እንዲያውም እዚህ ኖረህም አትጠቅምም። እንተ ሄደህ ሪፖርትህን አቅርብ። እሱን ንገረውና አሁኑኑ ይምጣ” ስትለው፤ ከድመት ሽሽታ ጎሬ እንዳየች ለፊት ሹልክልክ ብሎ ካካባቢው ጠፋ።

“የምትተርፍ ይመስልሻል?” አለ ሌላው፤ ጭንቀቱ ሰማይ እየነካ።

“እኔንጃ ... እስኪ የቻልኩትን እናደርጋለን ... በቂ ደም ካገኘንና ለጥሪሽ ዘፍሎ ከተዘጋጀ ... አይሆንም ... ደግሞ ማንው ለላጥሪሽ የሚፈርምልን?” አለች ለሷ ጥልጥል ብሎ። አንዴ ገንባሯን፤ አንዴ እንገቷ ላይ ያለ ደም ሥሯን እየነካ ሲቀነጠጥ ቀየና ወደ ውጪኛው ዘፍል ወጣ አለ። የዘናሽ አባት ለመግባት ፈርተው በራቱ ላይ ሲያጭልቁ ኖሮ ልክ ሲያዩት ተንደርድረው ዝቡ።

ከፊት ለፊት የነበሩ በዕድሜ ገፋ ያሉ የጽዳት ሠራተኛ “እንዴ የት ነው የሚወላከፉት ... ይሄ ማጥለጃ ከፍል ነው። እስኪ ወደ ደጅ ... ምነው አሁንስ የማንም ገሳገሽ ሁሉ ... ደግሞ ኮ ቤቱን አጨቀዩት” ሲሉ፤ የሰማው ሌላው፤ ሰድባቸው ዘገገናት ዞር ሲል፤ የዝናሽ አባት መሆናቸውን ሲያይ ቁጣውን በትግል ተቆጣጠሮ፤

“የሕመምተኛዋ አባት ናቸው” አለ፤ ረጋ ባለ ድምፅ።

“ቢሆንስ ታድያ ... እዚህ ቤተሰብ መግባት አይፈቀድም ... እዛው ይጠብቁ ...” ሲሉ፤ ብልጭ አለበት።

“ሰሙ እርሶ ሴት ልጅ የለዎትም ... ልጅዎ በሞትና በሕይወት መሃል ሆና ... ሳይሆን ጥቃ አለው ብዬ እንዳይገቡ ብከለክልዎ ምን ይሰማዎታል?” ሲል፤ ቀበል አድርገው፤

“እሱ ሌላ ጉዳይ ነው ... ይሄ የሆሰርታሉ ሕገ ነው ... ሰውዬ በሕገ እዛው ይጠብቁ ...” ሲሉ በንዴት ከላይ እስከ ታች በንቀት አየት አደረጋቸውና፤

“ት አባባ በዚህ በኩል። የርሶ ሥራ ማጽዳት ነው፤ ሌላ ወሬ እያብዙ” አለና፤ ይዟቸው ሲገባ፤ እያጉተመተሙ ወጥተው ሄዱ። ዶክተር ሚሮንም ስታያቸው አላዘኗት።

“አባባ ... ልጅዎ በጣም በከፍተኛ ደረጃ ታማላች ... አሁኑኑ ወደ ለፕሬሽን ይዘናት ልንገባ ይገባል ... ልናተርፋት የምንችለው በዛ መንገድ ብቻ ነው” ስትል፤

“ልጄ እናንት እንዳላችሁ ... የሦስት እምቦቅላዎች እናት ናት ... አባዘዎ እንዲየው በመብርሃን ይገድዎታለሁ የዛሬን ይማሩኝ ... ያትርፋልኝ ... የሙት ልጅ ናት” ብለው ሲያለቅሱባት፤ የራሷን እምባ በገድ አቆመችው።

“የሚቻለንን ሁሉ እያደረግን ነው አባባ ... እርሶ ለፕሬሽንን እንድናደርግ የሚፈቅደው ወረቀት ላይ ከፈረሙልን አሁኑኑ ይዘናት ልንገባ እንችላለን።”

“ውይ ምን ገዶኝ ... እፈርማለሁ። እመብርሃን ትከተላችሁ ብቻ ...” ሲፈሩ ሲቸሩ ጠጋ ብለው የልጃቸውን ግንባር ላም አድርገው የሆነ ነገር አጉተመተሙ። እማትበው ጸሎት ካደረሱ በኋላ እምባቸውን ባደፈ ጋቢያቸው እየጠራረጉና መፈረሚያ እስኪርቢቸውን ለመጨበጥ እየታገሉ፤ ወረቀቱን ፈርመው ወጡ። እስኪወጡ የሚጠብቁበት ቦታ ወስዶ አስቀመጣቸውና በጥድፊ ወደ ለፕሬሽን ከፍሉ ሮጠ።

በቀዶ ማከሚያው ከፍል ውስጥ የሚያስፈልገውን ነገር በተቻለ ፍጥነት ተዘጋጅቶ ዶክተር ሚሮንና ዋና ቀዳጅ ሃኪም፤ ራዚደንቱ ዶክተር ገነነ ረዳት፤ ሌላው ደግሞ ተጨማሪ ሆነው ከበቡዋት።

ማደንዘዣውን የሚለጣት የእንስሱሽያ ዶክተር ያለውን ሁኔታ ከገመገመ በኋላ፤ “ዶክተር ሚሮን ... ልጅቷ በጣም ጥልቅ ሾከ ውስጥ እኮ ነው ያላችው ... ማደንዘዣ ለሰጣት የምችል አይመስለኝም ... በዛው ነው የምትሄድብን” አለ ረጋ ባለ ድምፅ፤ በልመና ዓይነት።

"አራት ደረጃ ደምና ልምስት ከረጢት ጉሉኩስ ነው የሰጠናት ... የገባው ሁሉ እየወጣ ነው። ገብተን ማገፈጅን ከማውጣት ሌላ ምንም አማራጭ የለንም። ያሰው ተስፋ እሱ ብቻ ነው" አለች፤ ቁርጥ ባለ ድምፅ።

እርሱም እቋሙን ሳይለቅ፤ "እኔ ገን አይ ዶፕ ... ንይኔ እያየ ማደንዘዣ ልሰጣት አልቻልንም" አለ፤ ጭንቅላቱን እያወዛወዘ።

"ዶክተር ጊዜ የለንም ... ነገርኩህ እኮ ... ባትሰጣትም እዚህ ጠርጴዛ ላይ ትምታለች ... ቢያንስ ዕድል እንሰጣት ነው የምልህ" ብላ፤ ስትሰምነው አልሰጣ ሲላት፤ በሰጧት ብላ "በቃ እምቢ ካልነ ፈርምልንና ... እንውጣ አኛም ..." ብላ፤ ጓንቷን ማወላለቅ ስትጀምር፤ እያትማማ ማደንዘዣውን ለመስጠት ተስማማና ሥራ ጀመሩ። በፍጥነት ወደ ውስጥ ገብታ የሚደማውን የማገፈጅን ክፍል ቀርጠው አወጡና ደም ሥርቶን ሁሉ ተቀጣጥረውና ቀጣጥረው መዝጋት ሲጀምሩ ሲሉ የማደንዘዣ ሃኪሙ፤

"ዶክተር ምንም ደም ገፈት የላትም ... የልቧ ምትም በጣም የተዛባ ነው ..." ሲል ከገራና ከቀኝ ዝናሽን ለማትረፍ መረባረብ ጀመሩ። ልቧ ቀጥ ብሎ ሲቀም የሁሉም ተስፋ ነፋስ እንዳጠፋው ሻማ ድርግም አለ። ከብዙ ልፋት በኋላ እንዴ ሲመጣ እንዴ ሲጠፋ የቀየው ልቧ ቀም ቀረ። ተስፋ በቁረጠ ድምፅ፤ "በቃ ምንም ማድረግ አንችልም ... የለችም ... እምልጣናለች" አለ፤ ገንባሩ ላይ ያቸፈፈውን ላብ እየጠረገና ራሱን እያወዛወዘ።

የመጨረሻውን ቃል ሲሰማ የሌላውም ወሽመጥ ብጥስ አለ። "እምላኬ ... ምናል ..." ብሎ ጓንት ባጠለቁ እጆቹ ራሱን እንደ ያዘ የሆነውን ማመን አቅቶ በተቀላቀለ ንዴትና ጸጸት ውስጥ ሲጨስ ተሰማው። ወደ መስኮቱ ሄዶ አላፈ አገዳጊ መኪኖችንና ውር ውር የሚሉ ሰዎችን በደመ ነፍስ እያየ በቅመበት ቀረ። እባቷ ትዝ ሲለት "አሁን ምን ይባላል ..." ብሎ ዓይኖቹን ጨፈነ። የደረቀ ከንፈሩን በምላሱ ሲያርስ ከሁለት ዓይኖቹ እንባው በጉንጮቹ ላይ ያለ ከልካይ ወረደ።

ውስጧ ድብን ያለው ዶክተር ሚሮንም የማደንዘዣ ሃኪሙን ለመሰገፍ፤ እብሯት የነበረውን ረዘደንት ዶክተር ላይ ሕይወት አልባ ቀዝቃዛ ዓይኖቿን ተዘላ፤ "ዶክተር ላባና እንተርትን ጨምሮ አራት ሰዓት ላይ እኔ ቢሮ እንገናኝ" አለችና፤ ወደ ሌላው አጠገብ ሄዳ፤ ጸጥ ብላ ጥቂት ቀመች። ከንዴን ይዛው ከፈገፈሽን ከፍሉ ወጡ። ቢሮዋ ሲደርሱ ሰውነቱ ሁሉ ከድቶት እንዳ ሶፋ ላይ ዘግቶ ብሎ ተቀመጠ።

ስለ ዝናሽ ታሪክ ጳውሎስ ሆስፒታል እንዴት እንዳገኘች ከመጀመሪያ ጀምሮ አሳውታት። ስለ ልጇቿና ስላባቷ ሲነግራት የሲም እምባ መፍሰስ ጀመረ። ከጥቁር እገባ የሆነውን ነገር ሁሉ ሲነግራት ሃዘኗ ወደ ንዴት ተቀይሮ ከፍሉ ውስጥ ተንቀራጠጠች። ምን ማድረግ እንደምትችል እያሰበች ተመልሳ ተቀመጠች።

"መዘሰስ አይቻልም" እንዴ? .. ይሄ ኮ ነፍስ ማጥፋት ነው ... እንዴት ዝም ተብሎ ይታያል?" አለ፤ ውስጡ የሞላውን ሰቃይት እያተቀጣጠረ።

“ማንን ትከላለህ ሴላሠው? ሆስፒታሉን... ሐኪሞቹን... ዘርዕቹን... ዘበኞቹን የጽዳት ሰራተኞችን ... ጤና ጥበቃን ... ማንን? የተሰከፈ ሀዘ ውስጥ እኮ ነው የምንኖረው። ደግሞ ሰው አካባቢ ባሕል እየተባለ ቢለፈፍም እውነቱ ግን ግሊና የሴላው ጨካኝነት ለሰው ሞጋ ደንታ የማይሰጠው ሰው ነው የሚበዛው። ማንን ትከላለህ? ደፍሮ ያስረዝተኝ። ማንን? ደግሞ የሚከሰስ ተገኝቶ ብትከሰስ? ... ፍርድ ቤቱም ያው እኮ ነው? የት ሄደህ ለማን አቤት ትላለህ? ማንስ ምስክር ሆኖ ይቀምጣል? የምትተናነቀው ከሰው ጋር እንዳይመስልህ ... ከሕግ ጋርም አይደለም። ሀሊናው ከጠፋበት፤ የሰው ሞጋ ከተሰወረበት የታመመ ጥቅል አስተሳሰብ ጋር ነው። ይሄንን ሁሉ ዓመት ተምሮ በሰውና በእግዚር ፊት በመሃል ከታሰረ ባለሙያ ያላገኘኸውን ሞራል ከየት ታገኘዋለህ?” ብለው፤ ተነስታ ከመስኮቱ አጠገብ ሄዳ ራሷን ይዛ ቆመች።

ተመልሳ እንደገና ዞር ብላ ወደ እርሱ መጥታ አጆቿን እያወናጨፈች “ግን ደግሞ እንደዚህ ስል ዝም የምል እንዳይመስልህ ... እስከ መጨረሻው ድረስ ... ለዚች ልጅ ሞት ቢያንስ በሕዝምናው በኩል ያጠፉ ሰዎች ... የጥፋታቸውን ሞጋ ይከፍላሉ። ቢለወጡም ባይለወጡም የራሳቸው ጉዳይ ነው። እዚህ ነፍስ ገዳዮችን አናውለጥንም” ብላ፤ ነገ የሥራ ኮታን እውልታ ከአጠገቡ ተቀመጠች።

“አሁን ምን ተብሎ ነው ላባቷ የሚነገራቸው? ልጆቿንማ ላስብ ... አይ ዶኖ ...” ብሎ ዝም አለ። እንደ ምንም ላንቾ ጋ ሲደውል፤ እዛው ዳውሎስ የአእምሮ ሕክምና ከሊኒክ እንዳለ ነገረው። የሆነውን ነገር ባጭሩ አስረዳውና የዝናሽን አባት የቀጠረበት ቦታ እንዲመጣ ነገረው። ከዶክተር ሚሮን ጋር ትንሽ እውርተው፤ አመሰግኗት ከቢሮዋ ወጣ። የዝናሽ አባት ደግሞ አንዳች ነገር የልጃቸውን ዜና ሞት ሹክ ያላቸው ይመስል እያለቀሱና እየተንቀራጠጡ ሲጠብቁት ደረሰ። ላንቾ ከምስጢር ጋር ነበር የመጣው። ሁለቱም ስለ ዝናሽ ስለሚያውቁ እዝን ብለዋል። የዝናሽ አባት ሴላሠውን ሲያየት አንከስ አንከስ እያሉ በፍላጎት ወደ ርሱ ተጠጉ።

“እንዴት ሆነች ልጄ ... ተረፈችው?” ሲሉ፤ ጥቂት ዝም ብሎ ቀየና ትክክቸውን ደገፍ አድርገው፤

“የምንችለውን ሁሉ አድርገን ነበር አባባ። ብዙ ደም ስለፈሰሳት ልናተርፋት አልቻልንም ... አመለጠችን” አለ፤ የማደንዘዣ ሐኪሙን ሄንቷ በመጠቀም ሰብር ባለ ድምፅ። ዝልፍልፍ ብለው ሊወድቁበት ሲሉ ከላንቾ ጋር እንደምንም ደጋገፈው ከጀርባቸው ካለ ባለ ድጋፍ እግዳሚ ወንበር ላይ አስተመጧቸው። ድርቅ እንዳሉ ሰጥቲት ጊዜ ዝም ብለው ቀዩ።

“አዩ ልጄ ... የኔ አበባ ... የኔ ዝና ... እኔ አፈር ልብላልሽ ... እኔ ልቅደምሽ” እያሉ፤ እዛው ባለቤት ሆነው ልብ በሚሰብር ዜማ እያንጉራጉሩ ቀዩ። ድንገት ከእንቅልፉ እንደ ነታ ሰው ከመቀመጫው ላይ ብድግ አለ። “ልጄ ... ዝናዬ ... ምን ልበላቸው ለጣናቱ ... ቲጦብቁሽ ነበር እኮ ለንቱጣጣሽ ... አወይ ምንው ባውዳ መቶ ... ያቺ እናትሽ ምን ትል ነበር ... ዝናዬ ...” እያሉ፤ ደረታቸውን ላመል ያህል እየደቁና ጉንበስ ቀና እያሉ ሲያልቅሱ፤ የሁሉም ልብ አብሮ ደማ። የልጅን ሞት ህመም

የሚያውቀው ልጅን በምት ያጣ ብቻ ነው። ሐኪሞች በቸልታም ይሁን በድካም ... በማን አለብኝነትም ይሁን በቸሎታ ማንስ የሚሰሩት ስህተት የሚፈጥረውን የሰቃ ልዘምን ያህል ያውቁ ይሆን? ብሎ አሰበ ሌላው። ሐኪም ቢሆንም ሐኪም ባልሆነው የወላጅ ልቡ ለማሰብ ምክረ።

ለሳንቶና ምስጢር ከዝናኸ አባት ጋር እንዲሆኑና የተረውን የሆሰፒታል ሂደት እንዲያገዟቸው አደራ ሰጣቸው። የሚያስፈልገውን ገንዘብ እሱ እንደሚከፍል ነገሯቸው፤ ለጊዜው ዚሱ ውስጥ ያለውን ሰባት መቶ ብር በሙሉ ለሳንቶ ሰጠው። “ይቅርታ፤ እኔ አሁን እዚህ መቆየት አልችልም ... አንድ መሄድ ያለብኝ ቦታ አለ። እንደ ጨረሰኩ እደውልላችኋለሁ። አባባ እነርሱ ይረዱዎታል። አይዝም ... እኔም ት...ሎ እ...መለሳለሁ...” ብሎ፤ ትከሻቸውን መታ መታ አድርጎ ትንሽ አጽናኝቷቸው ወደ መኪናው በፍጥነት ሄደ። መጨረሻ ላይ እንደ ሕልም የሰማው የምስጢርን፤

“ቀስ ብለህ ንዳ ዶክተር ሌላ...” የሚል የተጨነቀ ድምፅ ነበር። የሚሄድበት ቦታ ፕሮ ሳይሆን ለብቻው መሄድ ... ከከተማው መውጣት ... ከሰው ሁሉ ራቅ ማለት ፈልጎ ነበር። ከሁሉም ነገር ለመሸሽ ... ከምንም ነገር ላይሸሽ።

አሁንም ውስጡ በተጣ ይነዳል። በማን ላይ እንደተቁጣ ወይም መቆጣት እንዳለበትም አላወቀም “ማንን ትከላለህ? ለማንስ አቤት ትላለህ?” የሚለው የዶክተር ሚሮን ቃል ደጋግሞ እያቃጨለበት ከሆሰፒታሉ ውልቅ ብሎ ወጣ። ልቦናው ላይ በሚጋልበው ሰሜት እየተነዳ መኪናውን እየረገጠ ከነፈ። ለመጨረሻ ጊዜ ዓይኖቿን ገለጥ እድርጋ ያጥተመተመቸውን ነገርና የደብዛብ ፈገገታዋን ትርጉም ለማወቅ ፈለገ።

የዝናኸ ነፍስ ወደ ሰማይ ቤት ለመጨረሻ ጊዜ ከመሰናበቷ በፊት በፍጥነት የሚነዳትን መኪና ተከትላ ከበላዩ እየበረረች የምትከተለው መሰለው። እነዳዱ ከዝናኸ ነፍስ ጋር እሽቅድድም ይመስል ነበር። ከሐሳቡ ሲነቃ ራሱን ከከተማው ወጥቶ፤ ወደ ደብረሊባኖስ ገዳም በሚወስደው መንገድ ላይ በተንጣለለ ሰፊ ሚዳ አቋርጦ በሚሄደው አስፋልት ላይ ነበር። መኪናውን አቁሞ ወደ ማሳው ውስጥ ገብቶ ዝም ብሎ ወደ እንዱ አቅጣጫ እግሩ እንደ መራው ሄደ።

‘ርግጥ ነው ማን ይከሰሳል?’ አለ በውስጡ ... ‘ደፍሮ ያስረገዛት ገረምላ ... ከጥቁር አንበሳ ሳያይ የሸኛት ሐኪም ... የጳውሎስ ድንገተኛ ከፍል ሠራተኞች ... ወይስ ማን? ደግሞስ አእምሮዋ ባይታመም ለዚህ ትበቃ ነበር? ለሰብተጠያቂው ማነው? ሁሉም ቢከሰሱ ... እጃቸውን የሚጠቁሙበት ከእነሱ ሌላ ሰው አያውም። ጥፋቱ የኔ ነው የሚል እንደም ሰው አይገኝም ... ጥፋተኛውን መርምሮ ተዝጢውን እርምጃ መውሰድስ የማን ሥራ ነው? ... እሱም የሌላ ሰው ተግባር እንደሆነ የሚያስብ እንጂ የኔ ኃላፊነት ነው የሚል የት ይገኛል? ... ዶክተር ሚሮንስ ብቻዋን ምን ልታደርግ ትችላለች? ... እሷም ሌላ አቤቱታ ሰሚ ... ለመቅጣትና ለመሸለም ጥልበት ያለው ... ሌላ ሰው ትፈልጋለች። እንዳለችው ‘ለማን አቤት ይባላል?’

የሚዳኝ ጥፋተኛንና ... የሚዳኝ ዳኝን ማን ሊያገናኛቸው ይችላል? ... የውስጥ የገሊና ዳኝ ያልዳኘውን ...

ለሰጥበት፤ ፍትህ ሊያወርድበት ይችላል? የዝናኸን ጉዳይ ከታላቁ የሳሊና ፍርድ ቤት ለትርጉም የሚሞገጉት ታዲያ ማንው? እያለ ሲያሰብ፤ ምን ያህል ርቀ እንደ ተጓዘ ለልታወቀውም ነበር።

ወደ መኪናው እየተመለሰ ዝናኸ ያሳለፈችው መንገላታት ... የልጇቷ ፍፍቀትና ስተት ... ያባቷ ጉስቋላና መከራ የጠገበ ሬት እየተፈራረቁ ሲመጡበት ውስጡ ተረበሸ።

‘ልጇቷስ አሁን ምንድነው የሚሆኑት? አዲስ የተወለደችውን ሕፃን ማን ያደጋታል? የሴት ልጇስ ዕጣ ፈንታ ምን ይሆን?’

‘መሞታቸውም መኖራቸውም የማንም ጉዳይ ሳይሆን ... እንደ እንፋሎት ተነው ... እንደ ጤዛ ረገፈው በየስርቻው የሚቀሩ ሰንት ዝናኾች ይኖሩ ይሆን?’

‘አእምሮአቸው በታመሙ ሰዎች ላይ የጤና ባላሙያዎች እንኳን ሳይቀሩ ለምንድነው እንደዚህ የሚጨክኑት? ሰው አይመስሏቸውም ማለት ነው? ልብና ጉበቱ ለታመመ ሰው የሚራሩ ሰዎችስ፤ ለምንድነው አእምሮቸው በታመሙ ሰዎች ላይ የሚጨክኑት? ጋኔን ተሸክመው፤ እርግማን አዝለው የሚዘሩ ስለሚመስላቸው ይሆን?’

‘አሁን ዝናኸ የአእምሮ ሕመተኛ ባትሆንና ገንዘብ ያላት የተማረች ነፍስ ጡር ብትሆን የጥቁር አንበሳ ተረኛው ዶክተር ላያይት በገዴለሽነት ይመልሳት ነበር? ጳውሎስ ሆስፒታልስ ያን ያህል ጊዜ እንደወደቀ ዕቃ ተጥላ በደሟ እንደተነከረች ትረላ ነበር? የሰው ሞጋ የሰው ያህል እንዲሆን ገንዘብ ... ዘመድ ... ሥልጣን ... ታዋቂነት የመሳሰሉ ትተች ያስፈልጋሉ ማለት ነው? እነዚህስ ጠፊና መጪ ቅጥያዎች ለምንድነው ሰው ከመሆን በላይ ተከብረው፤ የሰውን ሞጋ ሊወስኑ የቻሉት? የሚሉ ጥያቄዎችን መጠየቅ እንጂ መመለስ አልቻለም።

እንዲህ ባሉ ማለቂያ በሌላቸው የጥያቄ ሰንሰለት የተጠፈረውን ጥንቅላቱን ሲያረገብልኝ ብሎ ጸጥ ወዳለ ሰፍራ ሲደርስ እንደገና መኪናውን አቁሞ ወረደ። አሁንም በእገሩ ረጅም መንገድ እየተጓዘ ‘ዝናኸን የገደላት ማንው?’ ለሚለው ጥያቄ መልስ ፍለጋ ይመስል በእገሩም በሐሳቡም እስኪደክመው ተጓዘ። በመጨረሻ መልስ ባሉ የሚረሰበት፤ ተጠያቂው የዝናኸ ገዳይ ‘ሌላ ሰው’ የሚባል ሰው መሆኑን ነው። ጫያው ገን ‘ሌላ ሰው’ ማንው? የሚለው ጥያቄ፤ መልስ የለሽ ሆነበት።

መኪናውን በቀስታ እየነዳ ከጠመገማዛና ጸገታማ የአዲስ አበባ መገቢያ እፋፍ ላይ የረሰ። ከተማይቱን ቁልቁል አይቶ አዘነላት። ካትማቸውና ከቁመታቸው በላይ ፋል የማገዶ እንጨት ተሸክመው ሽቅብ እየወጡ ቁልቁል የሚወርዱ ሴቶችን ቢጠገባቸው እያለፈ ሄደ። ያንዳቸውንም ሸከም ሊያተልላቸው ወይም ሊሸከምላቸው ዝግጁ አልነበረም። ‘እኔ ሌላው ነኝ፤ እኔ ሌላ ሰው መሆኔን መካድ አልቻልኩም’ ብሎ ላልተመለሰው ጥያቄ መልሱን ከውስጡ አገኘው።

• 16 •

ሳንቸና ምስጢር የዝናሽን አባት ምን እንደሚያደርጓቸው ገራ ገብቷቸዋል። ምስጢር ልትቀርባቸው ፈርታ እያመነታች ራቅ ብላ ቆማለች። ህመሙ እጅና እግራቸውን ብቻ ሳይሆን የፊታቸውንም ቅርጽ ቀይሮት፤ እውነተኛ መልካቸው ከጠፋ ቆይቷል። ማንንም ከቁብ ሳይቆጥሩ፤ እያንገራገሩና ደረታቸውን እየደቁ፤ ገበያ ያለ ሰውነታቸውን በያዙት በትር ደገፍ አድርገው፤ “ዝናዬ ... ዝናዬ ... የኔ ገር ... ሆደ ቡቡ ... የናትሽ ልጅ ... ምንው በጨለማው ... ለማን ጥለሽኝ ...” ይሉና፤ በየመሃሉ ጭንቅላታቸውን ይዘው ዝም ብለው ይወዛወዛሉ። በሌሊት ተነሥተው ከዘንበ ወርቅ ድረስ አብዛኛውን መንገድ በእግራቸው ስለመጡ መቆሙም አቅቷቸዋል።

“አባባ እስኪ በርታ ይበሉ ... መቼስ ምን ይደረጋል እንግዲህ። አሁን ማድረግ ያለብንን ነገር ትንሽ ብንነጋገር። ዶክተር ሌላሠው ነው እንደናገዝዎ የነገረን” አለ፤ ሳንቸ ፈራ ተባ እያለ ተጠግቷቸው።

“ምናልሽኝ ልጄ ... ጆሮዬም እኮ በቅጡ አይለማ” አሉ፤ ወደ እርሱ ዞር ብለው ማንነቱን ለማጣራት ይመስል፤ አይናቸውን ባዳፋ ኮታቸው ጠረግ ጠረግ እያደረጉ።

“ዶክተር ሌላሠው ነው እንደናገዝዎ የላከን” አለ፤ ሮክ ብሎ የበለጠ ቀረብ ብሎ።

“አዬ የተባረከ ሰው ... እሱማ ያቅሙን ጥሮላት ነበር ... እትትረፈ ብሏት ... የእሳት ራት ሆና ቀረች እንጂ ... የኔ አበባ ... እኔን ይቅጠፈኝ ...” ብለው፤ እንባቸውን እየጠራረጉ የሚለውን ለመስማት ትንሽ ጋብ አሉ።

“አባባ... እንግዲህ ምን ይደረጋል? አይዝም ... ፈጣሪ ያመጣውን መቀበል ነው እንጂ። አሁን እስኪ ምን መደረግ እንዳለበት እንነጋገር ... እኛም የምንረዳዎ ነገር ካለ ብለን ነው...” ሲል፤

“አዬ ልጄ እኔ ምኑን አውቀውና ብለህ ... እናንተው ንገሩን እንጂ ... እንደምታየው ቤቱም ባህር ነው ...” አሉ፤ በሆስፒታሉ መሃል እንደቆሙ ሐዘናቸው ላይ ገራ መጋባታቸውም ተጨምሮ።

“እስኪ እዛች አገዳሚ ወንበሯ ላይ አረፍ እንበልና ምን ማድረግ እንዳለብን እንግከር” ብሉ፤ ደገፍ አድርጓቸው በሆስፒታሉ መሃል ካለው ክፍት ቦታ ሄደው ተቀመጡ። ዝም ብላ ስታዳምጥ የነበረችው ምስጢርም ከኋላ ተከትላቸው አጠገባቸው ቆመች። ሳንቸን በልቧ እያደነቀች ነገሩን እንደ ታዛቢ መከታተል ቀጠለች። ስፈራቸው የት እንደ ሆነና ቀብሩ የት እንደሚፈጸም ጠየቃቸው። ፊላውን ከየትና መቼ ማውጣት እንደሚችሉ አረጋገጦ እስኪመጣ ድረስ ከሚሰጥር ጋር እንዲጠብቁት ትቷቸው ወደ ውስጥ ገባ። በትራቸውን እንደተደገፉ ሲቀዝሙ ከላይ እስከታች በጥንቃቄ ስታጠናቸው ቀየች።

“አሁን የተወለደውስ ህጻን የት እንዳለ ያውቃሉ?” አለች፤ ስትፈራ ስትቸር ዝምታውን ለመስበር። ፊታቸውን ላመል ወደቧ ዞር አድርገው፤

“እኔ ምናባቱ አውቂ ልጄ ... ተዚያ ታማኑኢል ነው የተገላገለችው ነበር ያሉት ... መገላገል ተተባለ። ዕድለ ከልብ መከረኛ ጨቅላ ... ምናባቱንስ ነው አሁን የማደርገው ... አይ እንተ ፈጣሪ ምንው ብትወስድኝ። እንዲህ ለጉድ ጎልተኸኝ ... መሳወቻ ተምሆንብህ ...” ብለው፤ ሲንስቀሰቁ የምታደርገውን አጣች። የበለጠ ጠጋ ብላቸው ትከሻቸውን መታ መታ እያደረገች፤

“አይዘት አባባ ... አይዝም ...” ሌላ ጥያቄ ለመጠየቅ ፈርታ ጥቂት ዝም ብላ ቆመች። እጇን ትከሻቸው ላይ አድርጋ ስታጽናናቸው የሚያዩ አላፊ አገዳሚዎች ቆሞ ብለው ያዩዋቸዋል። የቸኮለው ሲያልፍ ሌላው አንድ አንድ እያለ ሲቆም፤ ሳይታወቅ በሰው ተከበቡ። ነገሩን ለማወቅ ከገራና ከቀኝ የሚወረወረውን ጥያቄ ምን ብላ መመለስ እንዳለባት ገራ ገብቷት ጨነቃት። በመሃል ሳንቸ ደርሶ ገላገላት።

“እንዴ ምንድነው እሱ? ምንድነው የምትፈልጉት?” ብሉ፤ እጇን ሲያወናጥፍ፤ እንደ በሰል ያሉ ሰው፤

“እሳቸው እያለቀሱ እሷም ልትረዳቸው ስትሞክር አይተን ነው። የምንረዳቸውም ነገር ካለ ብለን ነው” አሉ ኩስትር ባለ ፊት።

“እሺ ... እሳቸው ልጃቸው በድንገተኛ ለወሊድ መጥታ ሞታባቸው ነው። እኛ ልናገዛቸው እየሞከርን ነው” ብሎ ወደ ዝናሽ አባት ዞረ። እንዳንዱ ‘እናቱ እኔ አፈር ልብላ’ ብሎ እንትፍትፍ ብሎ መንገዱን ሲቀጥል፤ ሌላው ‘እቤት የደሃ ዕድል ... ሕፃኑስ ተርፎ ይሆን?’ ይልና፤ መልሱንም ሳይጠብቅ በራሱ ችግር እየተነጻ ገዞውን ይቀጥላል። ሳንቸ ደገፏቸው ሲነሡ የቀረውም ሰው በዛው ተበታተነ።

“አባባ ከዚህ ያለውን ጉዳይ አናግራ ያለሁ ... ችግር የለውም። ሳጥን ያስፈልጋል ብለዋል ... እሱን እኛ ገዝተን እናመጣና ወደ ከሰዓት ወይም ቢገፋ ነገ ጠዋት ፊላውን እንረከባለን። አሁን እርሱ ነገሩን ለዘመድ ለጥረቢት መንገር ያስፈልገዎታል አይደል?” ሲላቸው፤ ድርቅ እንዳሉ ትንሽ ሊያሳቡ ይቻላል።

“አምኑ ልጄ ... እህቷ አለች እዛው ተኛ ቤት በታች ... ደግሞ ዕድር ቢጠና የናቷም ባልትና አለ መስል” ብለው፤ እንዳቀረቀሩ ዝም አሉ።

“በቃ እሁን ወደ እርሱም ቤት እንሂድ ... እኛ መኪና ሰለያዝን ልናደርስዎ እንችላለን ... እይኛልም?” አለ፤ አንዴ ወደ አሳቸው አንዴ ወደ ምስጢር እያየ።

“እንተ እንዳልህ ልጄ ...” አሉ፤ የእርጅናቸው ሽብሽብና የሐዘኑ ጥምትር እንደ ላይ ተባብሮ ፈታቸውን ጎርባጣ ሰፈድ አስመስሉት።

“በኒ መኪና እንሂድ ... እዚህ ከቀያችሁኝ ቶሎ ይገዢው ልመጣ እችላለሁ ... እሳቸውን እዛ ድረስ ከምናደክማቸው” አለች፤ ምስጢር የመኪና ቁልፏን ከቦርሳዋ ውስጥ እያወጣች።

“ገቢ ውስጥ ከምትገቢ እኛ በታችኛው በር ወጥተን መንገዱ ዳር እንጠብቅሻለን ... እዛ ድረስ ከመጣሽ ይበቃል” አለና፤ በርሳቸው አረማመድ እያዘገመ ወደ በፋ አመሩ። ከኋላ መቀመጫው ላይ ደጋገፈው ካስተመጧቸው በኋላ ትንሽ እንደነዱ፤

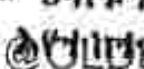
“አባባ ሰፈርኛ ወዴት ነው?” አለ፤ የት እካባቢ እንደሚኖሩም እንዳልጠየቃቸው ትዝ ብሉት። ጥሮሯቸውን ጠረግ ጠረግ አደረጉና፤

“እዩህ ታች ... ከዘነበወርት ማዶ ... ቆሼ ሳይደርስ ... እርግጠኛ ቤተሰብያን ሰፈር ነው።” ዘነበወርት የሚለውን ጨምሮ የጠሩት ሥም እንዲሁም ሰላልገባት ዞር ብላ ሳንችን እየት አደረገችው። “እንደዚህ የሚባል ሰፈር አዲስ አበባ ውስጥ አለ ወይ?” በሚል አስተያየት።

“እሺ አባባ ... ዘነበ ወርት ሆስፒታሉ እካባቢ ሰንደርስ ይመሩናል” አለና፤ ሰፈሩ ወደ የት እንደሆነ አስረዳት። ሳንች ታከሲ ረዳት፤ ከዚያም ሾፈር ሆኖ ሲሠራ ያልገባበት ሰፈር የለም።

እየቀረቡ ሲመጡ፤ “በመካኒሳ በኩል ብንገባ ይሻላል ወይስ?” ሲላቸው፤ ገራ ተጋቡ።

“ይሻላል መስል ... እኔ ምናባቴንስ አውቄው ብለህ ልጄ ...” አሉ፤ እንደተኮራመቱ ቁጭ ካሉበት ቀና ብለው። ዝናብ ካራሰው ያደፈ ልብሳቸውና ሰውነታቸው የሚወጣው የታመቀ ጠረን መኪናውን አፍኖታል። መስኮቱን በዘፈለ ብትከፍተውም ብዙም ለውጥ አልነበረውም። በአቦ ማዞሪያ ወደ መካኒሳ አድርገው፤ ቆሬን አለፉ። ትንሽ እንደነዱ በውስጥ ለውስጥ ኮረኮንች መንገድ እየመሯቸው በእንጨት የታጠረች እነሱተኛ ቤተክርስቲያን ጋ ደረሱ።

“እዩህ ጋ ታቆምሽ ይበቃል የኒ ልጄ ... እዚህ ሰፈር ስለሆነ ካየህ በኋላ እያስገባሽም” አሉ፤ ጨርቃቸውን እየሰበሰቡ። ፈጠን ብሎ ወረደና ደገፍ አድርጓቸው በትራቸውን ተመርኩዘው ወረዱ። በሩን ዘጋግተው ሲወጡ፤ ከየት መጡ ሳይባል የሰፈሩ ልጆች ወረሯቸው። ሁለቱን ከፍ ከፍ ያሉ ልጆች መኪናውን እንዲጠብቁ ነገረው፤ የዝናሽን አባት ሠርገው ገቡ። ሰፈሩ

ከመጨረሻው በላይ ግለሰብ የሚመረጥበት ሁኔታ፡ ከመሬቱ ጋር ተዋህዶ የተቀበረውን ያለ ምድርና ሌላ ቅርንጫፍ ተስታሳሚ፡ አካባቢው ሁሉ ጭንቅላት በሚበሙበት ጠረን የተለቀሰ ፖሊስ ጭቃውን አመልጣለሁ ብላ ካንድ ድንጋይ ላይ ለመጫማት ለተሞከረ ለደራሲው ልትወድት ስትንገዳገድ፡ ሳንቸ እጇን ይዞ ለትንሽ ባያተርፋት ኖሮ ከመሬቱ መቀላቀል አይቀርም ነበር። ከዛ በኋላ ከንጹን ጥብት አድርጋ ይዛ፡ ቀበላው መሬቱ ይሸጥራል።

ምስትልቅልና ግጥግጥ ብለው በተሰሩት የጭቃ ቤቶች መካከል ያሉት መንገዶች በጣም ጠባብና ወጣ ገባ ናቸው። ባንድ ግቢ ውስጥ ሰንት ቤትና ቤተሰብ እንዳለ ለግዛቱም የሚቻል አይመስልም። በያጥሩ ላይ የጠላ ጣሳ፡ 'ጥሩ እንጂራ አለ' የሚሉ ፍልስፋቶች፡ እንዳንጽ ግቢ ውስጥ ደግሞ ተዘረዘረከው የተጣሉ ቢሜ ያረቁ ጆሪካኖች ይታያሉ። የተለያዩ የመጠጥ ጠርሙሶች፡ የቆርቆሮ ጣሳዎችና የውሃ ሳስቲኮች የተከመሩባቸው ግቢዎችን አለፉ። በየደረጃው ላይ ከሰድስት እስከ ስምንት የሚሆኑ ገረምቶች ቆመው ያወራሉ። በየበራፋና ግቢ ውስጥ ውር ውር የሚሉ እዛና እዚህ እጅብ ብለው የሚሟወቁት ህጻናት ቁጥር ቀላል አይደለም። ወዲያ ወዲህ የሚሮጡ ወሾች፡ ጥቂት የማይባሉ ዶሮች፡ አህዮችና ድመቶችም በሰፊሩ ውስጥ መኖራችን ይታወቅልን የሚሉ ይመስላሉ።

በሌላ ጥላኔት ላይ ወይም በሕልሚ እንዳለች ድንግርግር ያላት ፖሊስ፡ በደመወዝ ጭቃውን እየሸሸች የሳንቸን ጃኪት ከኋላው ይዛ ትከተለዋለች።

"ሰሊዶ ... አር ጥ ሊን አዲስ?" አለች፤ ጃኪቱን ገተት አድርጋ የዝናሽ አባት እንዳይሰሟት ይመስላል።

ድንገት ካንድ ግቢ ውስጥ አንዲት ሕፃን ልጅ እየበረረች መጥታ የዝናሽ አባት እገር ላይ ተጠመጠመችና ትንፋሷ እየተቆራረጠ፡ "አባባ ... አባባ ... እየው ላዲሱ ግሙሽ የሠራሁለት መሣወቻ አሻንጉሊት። አማዬስ ... ማመሽን አላመጣከውም አንድ?" ስትላቸው፤ አንድ እጃቸውን ራሳቸው ላይ አድርገው ባለ በሌለ ድምጻቸው እሪታቸውን ለቀቁት። ከየግቢው ውስጥ ሰጪ ሁሉ ተሰበሰበና አካባቢው ባንድ ጊዜ በእስክንጋጭ ድራማ ተሞላ።

"ወየው ዝናዬ ጉድ አረግሽኝ ... ምን ልበላቸው ለልጆቼ ... ምን ልበላት ለሚሉ ... አዬ ዝናዬ ... አኒን ባስቀደመኝ ... አይሂሂሂ ... ልጄ ..." በማለት፤ እንከሰ ስንከሰ እያሉ ወደ ግቢ ገቡ። ነገሩን ልክ ተነጋግረውበት እንደተዘጋጁ ግቢው ባንድ በለቀሰተኛ ተሞላ። ሁኔታው ያስደነግጣት የዝናሽ ልጅ እይጥቷን እያቆለጠለጠች በጫን ሁሉ ስታይ ቀየችና በፍርሃት ተውጣ ከአጥሩ ስር ተወሸቀች። በተዳዳ አያቷንና የሚጫሁትን ሰዎች እያየች የምታደርገው እንደ ጠፋት ታስታውቃለች። እጇ ላይ ያለውን ሚጢጢዬ የጨርቅ አሻንጉሊት በትንሽ እጆቿ ጭብጥ አድርጋ አይኗ ግራና ቀኝ ተቆለጠለጠች። አይጥቷን ከሷ ላይ ያልነተለችው ፖሊስ ሁኔታው ከምትቸለው በላይ ሆኖባት እንባዋ ፍልት ፍልት ማለት ጀመረ።

እንደ ምንም ቀስ ብላ መደ አጥፋ ጠጋ አለችና ልጅቷን ከጅርባዋ ነካ አድርጋ፤
“ሚሚዬ” ስትላት፤ በጽፍ የነበረችው ልጅ እራታዋን ለቀቀችውና ወደ ገቢው ውስጥ
ሮጣ ገባች። እሷም በድንጋጤ ድርቅ ብላ ለጥቂት ጊዜ ባለችበት ቀረች። ገቢው ስጥ
ምንም መፈናፈኛ ቦታ ስላልነበረ ሁለቱም ከውጪ ቆመው ነገሩን መከታተል ጀመሩ።
ብዙም ሳይቀድሙ ያችው ልጅ ባጠገባቸው ብን ብላ ስትሮጥ ምስጢር ተከትላት ለመሮጥ
ዳዳት።

ሳንዥን ገሸም አድርጋ ስታሳየው፤ ወደ ጆሮዋ ጠጋ ብሎ “ሰው ልትጠራ ተልካ
ይሆናል?” አላትና አይኑን እያሻሸ “ወይ ፈጣሪ” አለ። እንዳለውም ብዙም ሳይቀድሙ
አንዲት መጣት ሴትዮ ሦስት ሕፃናት ልጆችን ከኋላዋ አስከትላ እየተወራረዘች
ወዳሉበት ቀረበች። ትንሿ የዝናሽ ልጅ ከሴትዮዋ ጉን ድክ ድክ እያለች ወደ ሴትዮዋ
እያየች የሆነ ነገር ታወራለች። በሩጋ ስትደርስ ሴትዮዋ ሰውን ሁሉ ጥላ ገብታ ገቢውን
ባዳሰ ጨከት እደባለቀችው።

ትንሿ ልጅና ሌሎቹ ሕፃናት የሴትዮዋን ጨከት ሲሰሙ በፍርሃት ሮጠው ወጡና
ተደናገጠው እያጅ ቆሙ። የዝናሽ ልጅ ሉሜ ጸጉሯ ጭብርር ብሎ፤ በጠይም ከብረቷ
ላይ ትልልቅ አይኖቿ ሲንከባለሉ አንጀት ትበላለች። ባጠለቀችው ያደፈ ቀደ ቀጣሪ
ላይ እጁና አንገቱ ላይ የተተዳደደ አረንጓዴ ሹራብ ደርባለች። አንገቷ ላይ ያሰረችውን
የዘር ማተብ እየነካነች ፈቷን የወረሩትን ዝንቦች በሌላ እጇ ለማባረር ትሞክራለች።
ቁገር ሆኗና በጭቃ የላቀጠ ድብልብል ባዶ እገሮቿ ድክነትን ገና በጠዋቱ ተጫምታ
ስታቦካው እንዳረፈደች ምስክር ይመስላሉ። ከሩቅ ቆማ ሰረቅ እያደረገች ስታያት
ቀደቃ ፈራ ተባ እያለች ወደ ምስጢር ተጠጋች።

ቀልቧን ከሷ ላይ ማንላት ያልቻለችው ምስጢርም ቀስ ብላ ተጠጋቻትና ለስለስ
ባለ ድምፅ፤ “ሚሚዬ የኔ ቀንጆ ... ማነው ስምሽ?” ስትላት፤ አፈር እንደ ማለት ብላ
ወደ ኋላ ሸሸት አለች። አሁንም ረጋ ባለ ድምፅ፤ “እስኪ ሚሚዬ ... የወራሽውን
አሻንጉሊት ልይልሽ ...” ስትላት፤

ወደ ደረቷ አስጠገታ በሁለት እጆቿ ጥብቅ አድርጋ ያዘችውና፤ “እምቢየው ...
ለማመሽ ነው ... የሰላሁለት” ብላ፤ ገረመመቻት።

“ሌላ ወንድምና አሁን አለሽ?”

“አዎና ... ሻምጾን ... አሁን ቆሺ ለቀማ ሂዶ ነዋ ...”

“ምንድነው ቆሺ ለቀማ?”

“እንዴዬ ልጅቷ ቆሺ ለቀማም አታትም እንዴ...?” አለች፤ ትንሽ ፈቷን ቀጣ
አድርጋ።

“ምንድነው የሚለትሙት ሚሚዬ?”

“እንዴሄ ... ጠልሙስ ... ኮንጆ ምግብ... እምም ... በቃ ኮንጆ ነገል ሁሉ ነኝ
አለች፤ ትንሽ ዘና እያለች።

“ከየት ነው የሚለቅሙት?”

“ተገባ ተቆሺ ነዋ ... መለት ከምል ኮነው ። አንቺ ቆሺ ሄድሽ እታቂም እንዴ?” ብላ ፊቷን ቁጥር አድርጋ አየቻት ።

“አላውቅም የኔ ቀንጆ ። ማነው ያንቺ ስም ግን?”

“እነሱ ቤቱ ቤቱ ሚሎ ... ትምልት ቤት ግን ሽምረት ነው ...” አለች፤ ኮራ ብላ ። ወደያው ስሟ ሲጠራ ስምታ ብር ብላ ወደ ውስጥ ገባች ። የተሰበሰበው ሰው ቁጥር ባይቀንስም ሚሚታውና ለትሶው ጋብ ሲልላቸው ሳንችና ምስጢር ወደ ውስጥ ገብተው የዘናሽን አባት ከልጃቸው ጋራ ሊያናገሯቸው ሞከሩ ። ሌሎች አንድ ሁለት ትልልቅ ያዘባቢው ሰዎች ተጨምረው፤ ስለ እስከራት አመጣጥና የቀብር ጉዳይ ተነጋገሩ ። የዘናሽን አህት ስልክ ወሰዱና ሳንችም የራሱን ቁጥር ሰጥቷቸው ወጡ ። ከፋቂ ተደብቃ ስትከታተላቸው የነበረችው የዘናሽ ልጅ ከግቢ ሲወጡ ሮጣ ተከትላቸው ምስጢርን ከላላ ነፃ አደረገቻት ። ዞር ስትል “እንቺ ልጅ ... ሽምሽ ማነው?” አለቻት ።

“የኔ ቀንጆ ...” ብላ ጉንበስ ብላ እቅፍ አድርጋ ሳመቻት ። “የኔ ስም ሚስጥር ነው ። ጓደኛዬ ትሆኚኛለሽ?” አለች ፊቷ ጥርስ በጥርስ ሆኖ ።

“እንዴሄ ... የሰው ስም ደሞ ሚሽጥል ነው እንዴ ...” ብላ ፊቷን ኮስተር አደረገች ።

“አዎን የኔ ስም ሚስጥር ነው የሚባለው፤ ስምረትዬ የኔ ቀንጆ ። አሁን መሄድ አለብን፤ ተመልሰን እንመጣለን እሺ? ምን ላምጣለሽ?”

“አዎ...ም ... መቻወቻ ...” አለች፤ ፊቷ ፍንድቅድቅ ብሎ ።

“እሺ እመጣለሽለሁ፤ የኔ ቀንጆ”

“እሱ ያንቺ ወንድም ነው? ማነው ሽሙ?” አለች፤ ወደ ሳንች እያየች ።

“እሱ ሰሊድ ይባላል ። የኔ ጓደኛዬ ነው ። እንቺስ የኔ ጓደኛ ትሆኚኛለሽ?”

“እንዴሄ ... ትንሽ ልጅ ደግሞ የትልቅ ሰው ጓደኛ ይሆናል ደሞ እንዴ...”

“ስምን አይሆንም?” አለቻት እየላቀች ።

“አይ ትልክ ሰው የትልክ ሰው ጓደኛ ብቻ ነው የሚሆነው ።”

ምስጢር ደግሞ ሳም አደረገቻትና፤ “እሺ በቃ የኔ ቀንጆ ... እመጣለሁ እሺ”

“እማዬን ይዘሻት ትመጫለሽ? አሁን የት ነው ያለችው?” አለች፤ ትንሽ ፊቷ ላይ ጥንቀቷ እየተጎበበ ።

“ስምረትዬ ... እሱን ስመጣ እናወራለን እሺ ...” አለች፤ በድንጋጤ የምትለው ጠፍቷት ።

“እሺ ... ማሙሽን ይዘሽ ተሉ ነይ በያት እማዬን እሺ ...”

“እሺ...” ብላ፡ ፊቷን አዞረች ሳታሰበው እምባጥ እንደያመልጣት ፈርቷ፤ ምስጢር ተሰናብታት ስትሄድ፤ ሳንቾም ገንበስ ብሎ ግንባሯ ላይ ሳም አድርጎት ጫቢት እንድትገባ ነገራት። ዞር ሲል ምስጢር ታለቅሳለች። በዝምታ ወደ መኪናው ለመሩ። ሰዓቱ ከተኑ እምስት ሰዓት ተኩል እካባቢ ሲሆን በጠራው ሰማይ ላይ የወሐይ ገለት እይቷል። ቀኑ ብራ ሊውል ይመስላል። ጥቃው ጠገገ ብሎ ለመራመድ ብዙም አገር አይዝም። ከባሻገር ካለው አጥር ጥገ እንድትልት ሰውዬ ቁጭ ብለው ሲጸጸሩ ሳንቾ አይቶ አረረና ፊቱን አዞረ። የገድ ባጠገባቸው ማለፍ ስለ ነበረባቸው፤ ቀረባ ሲሉ ሰውዬው ቦራ ብለው ሰላምታ ሲሰጧቸው አጸፋውን ለመመለስ ተገደዱ።

“አሁን ለዚች ሕፃን ልጅ ስለ አናቷ ሞት እንዴት አድርገህ ነው የምታስረዳት? አፍፍፍ... ወይኔ... እዚህ አዲሳባ ውስጥ እንደዚህ አይነት ሕይወት እንዳለ በውኃም በሕልሜም አስቤም እላውቅም” ብላ፡ ፊቷ እንደ ጨፈገገ ከሰፈሩ ፈጥና ለመውጣት እንደ ፈለገች ሁሉ የመኪናውን ፍጥነት ጨምራ ወጣች።

“አረቀሰ... ወዴት ለማምለጥ ነው? ከዚህ የባሰ ሰንት ነገር አለ መሰለሽ። እዲስ አባባ ኮ አበባጥ ቦሌ መንገድ... ጃከሮስ... ሲኢምሲ እካባቢና አስፋልት አስፋልት ተከትሎ ነው። ውስጥ ውስጡን ስትገቢ አዲስም የለም አበባም የለም... ዕድሜ የጠሽ አሮጌ መከራ ብቻ ነው። ለቀብር ስንመጣ ደግሞ የባለውን ገና ታያለሽ።” መላ የሌለው ዝብርቅርቅ ፋጨት ማፈጨት ጀመረ።

“እንተ ገንምንም የገረመህ እትመስልም... ዘገናኝ ነገር እኮ ነው። ባንድ ከተማ እየኖርን... ኮህ ማይ ጋድ” ብላ፡ መሪውን በቡጢ ስትጠልዘው ከላክሱ እምባረቀ።

“ሚስጥር... እኔ ኮ ስምረትን ሳከል ነው ጉዳና ላይ የወጣሁት። ደሴ በየቀኑና በየበረንዳው ላይ ስድስት ዓመት ኖራያለሁ። እጣቢ ብትይ የቦይ ውኃ፤ ሰው ሊያስበው የሚችለው ፈላሽ ነገር... እኔ ያልጠጣሁት የለም። ከውሻ ጋር ተሻምተን የተበላሸ ምግብ በልተናል። ሌሊቱን ሙሉ ላይ ላይ ዝናብ ዘንቦብኝ ሳልበላ ወዬ አድራ አውቃለሁ። ሂማ ማድረግ ምን እንደሆነ ያወቅሁት መቼ እንደሆነ ታውቁያለሽ? አዲሳባ መጥቼ ታከቢ ረዳት ሆኜ መሥራት ስጀምር ነው። ለዛውም ሁለት አይነት እሮጌ ሂማ።

“ጉዳና ላይ ስኖር፤ ተደብድቤና ደም በደም ሆኜ እንደ ሰው በሕዚም ርዳት ሆስፒታል ገብቼ ሳይሆን፤ በእላህ ፈቃድ ብቻ ነው ትረፍ ስላለኝ በተለምዶ የዳንኩት። ገና ባስራ ሁለት ዓመቷ ሶስት ጉረምሶች ሌሊት ላይ በገድ እንቀውኝ እያሰጠሁ...” አለና ፊቱ ተለዋወጠ። የእጁን ጣቶች ደጋግሞ እያንዳንዱ በረጅሙ ተነፈሰና ዝም አለ። “ከፈለገሽ ሌላም ልነገርሽ እችላለሁ ከዚህ የባሰ... አይበቃም...? ይሄ ላገሪ አስደንጋጭ የሆነ አዲስ የሕይወት ዕይታ ሊሆን ይችላል። ለኔ ገን ተዘፍቄ የኖርኩበት ያረጃ የኑሮ ትዝታ ነው። እያስደነገጠኝም ማለት ገን እያለማኝም ወይም እያመኝም ማለት አይደለም። ከማንም በላይ ውስጤን ያመኛል... ልቤን ያደማዋል” ሲል፤ እያንዳንዱ አረፍተ ነገር በድንጋጤ አድርቀው አስተራት። ይሄኛው የሳንቾ ታሪክ ፈጽሞ የማታውቀው ነው።

“ይቅርታ... ይቅርታ... በራሴ እፈርሁ” አለች፤ ምንም የምትለው ሲጠፋት።

"ለምን?... ያንቺ ጥፋት አይደለም = እኔም ብሆን ያስፍኩበትን ሕይወት እንኳን አራሴ! ለጠላቷም ልጅ አልመኘውም = የእውነታውን ጥልቀት እንድታውቁትና የዚህ ዓይነት ሕይወት ለመረዳት ሩት መሄድ እንደማያስፈልገኝ እንድታውቁት ብዬ ነው። የግቢያችሁን ዘበኛ ወይም የቤት ሠራተኞችሁን ጊዜ ወስደኝ አዋሪያቸው። ብዙዎቹ ተመሳሳይ ታሪክ ተሸከመው ነው የሚዞሩት። ሀብታም ቤት ተቀጠረው ለሰው ሀብታም ቤት ያደጉ እንዳይመስሉኝ። እንዲያውም ቀሼ ከሚኖሩት ይልቅ በየቦሌው በየኪላው ያሉ ዘበኞችና የቤት ሠራተኞች ናቸው የሚያሳዝኑኝ።" ገንባሩ ላይ ያለውን ላብ ከኪሱ ናፒኪን አውጥቶ ጠራረገ።

"ዓይኖችን ታውሮ! ልባችን ተዘግቶ ነው... ልክ ነህ... እንደ ዝናሽ ያሉ መንገዱን የሞሉ የአእምሮ ሀመምተኞች... ሳንቲም ወርውረንላቸው የምንሄደው የኔ ቤጤዎች ሁሉ ታሪክና ኮሮ ያላቸው ሰዎች መሆናቸውን እንረባለን። ስምረት የዝናሽ ልጅ መሆኗን ብቻ ሳይሆን ዝናሽ የሰምረት ሕይወትና ዓለም መሆኗን መቻላቸውን እናስባለን። ... እህማይ ጋድ... ምን እይነት ስገብግበች ሆነናል?"

"ካስብንበት አሁንም ብዙ ጊዜ አለ... ከዛሬ የተሻለ ቀን ከአሁንም የተመች ሰአት ነሮ አያውቅም" ብሉ! በረጅሙ ተነፈሰ። በሱ በኩል ያለውን መስኮት ሲከፍተው ተዘታዛው ነፋስ የደጁን ብርድ ሽሽት ይመስል በጥድሬያ ከመኪናው ውስጥ ገብቶ ተጠቀጠቀ።

"ውይይ በናትህ ሰሊዶ ዘጋው... አይበርድህም እንዴ?" ብላ! ሰካርፏን አገነቷ ላይ አስተካከለች። "ቀይ አንተ ግን እንዴት ይህንን ሁሉ ነገር ተሸከመህ እንድ ነገር እንኳን ላትነገረኝ?"

"ሚስጥር... የምትሰራው የጠየቅኸውን ብቻ ነው። የምትጠይቁው ደገሞ የፈለገኸውን ነው" ሲላት! ዞር ብላ አየት አደረገችው።

"ዛሬ ግን ትንሽ ፈልሰፍሰፍ አድርገሃል ሰሊዶ... ጠለቅ ያለ ነገር ሆኗል ንገገርህ ሁሉ... ምንድነው ነገሩ? " ብላ! ትከሻውን መታ አደረገችው። ሁለቱም ለረጅም ደቂቃዎች በየራሳቸው ሐሳብ ውስጥ ተውጠው ቀዩ። "እንዴ በዛው ጠፍቶ ቀረ እኮ ዶክተር ሲላ... ወይ እስኪ ደውልለት። ሲሄድ በጣም የተረበሸ ይመስል ነበር..." አለች! ሃሳብ ገብቷት።

ሰልኩን ከኪሱ ውስጥ አውጥቶ ደወለ። "አይገርምም... እኔም ልክ እሱን ሳስብ ነበር... ምናልባት ብቻውን መሆን ፈልጎ ይሆናል ብዬ ነው የተውኩት። በዝናሽ ጉዳይ በጣም እንሾልቸድ ሆኖ ስለነበር በጣም ሳይገዳ አይቀርም። ትዝ ይለኛል ትንሽ ሲሻላት እንዴት ደስ ብሉት እንደነበር። ንጹሕ ከመሄዷ በፊት ሄደው ጠይቀዋት ነበር" አለ። ወዲያው ሰልኩ ሲነሣ! "ዶክተር እኛ ነን... እማን ነህ? ቺክ እናድርገህ ብለን ነው"

"ምን ይህንነት አለ ብለህ ነው ሳንች... የሰው ሕይወት በረከሰበት ሀገር ውስጥ ደህና መሆን መታመም! መቃጠል መቻላት ነው። ውስጤ በጣም ተረብሾ ስለነበር ሳብቻዬ መሆን ፈለግሁኝ። በጣም ይቅርታ በማታውቁት ችግር! እናንተ ላይ

ጥባቂው ጠፋው አይደል?" አለው፡፡ ሐዘንና ተስፋ መቀረጡን በሚገልጥ የታሪክ ድምፅ።

"አረብ ጭፍፍም እትሠነቅ... እኛ ላንቱ ነው ያሰብነው።" ያደረጉትን ነገር ሳጥኔ ነገርን ሰምንት ሰዓት ላይ ሊገናኙ ተቀጣጠሩ። የተቀጣጠሩበት ሰዓት እስኪደርስ ምሳ እየበሉ የጀመሩትን ጨዋታ ተጠሉ። የሕይወት ታሪኩን በሙሉ ከሥር መረፋጀምር አሳወቃት። ከተቀጣጠሩበት ሊትሮ ጽፍ ሆቲል ቀድሞቻቸው ካንድ ጥገኝነት ተቀምጦ ጋዜጣ ሲያገለብጥ ደረሱ። ወንበር ሰበው ተቀመጡና ስለ ዝናሽ ግድረት ጀመሩ።

"ታዲያ የቀብሩን ሰዓት ወሰኑ እንዴ?" አለ፡፡ ሌላው ውጋው ውስጥ ተከሮ የተረሰው ሻይ ከመቅላት ወደ መጥቁር መቀየሩን እያየ። አስተናጋጁን ጠርቶ ተጥጎ ያለቀለት ሻይ አዘዘ።

"ለነገ ጠዋት ነው የታሰበው። ቀብሩ የሚፈጽምበት ቤተክርስቲያንም እዩ። ሰራሪ ነው መሰለኝ። የእህቴ ቤት ትንሽ ሰፋ ስለሚልና ገቢ ውስጥም ትንሽ ባዶ ቦታ ነገር ስላለ ከዛ ነው ራሳውም እንዲወጣ ያሰቡት" ሲል፤ ምስጢር ቀበል አድርጎ፡

"በሕይወቱ እንደዛ ዓይነት ሰው የሚኖርበት ቦታ ይኖራል ብዬ... በተለይ እዚህ አዲሳባ ውስጥ... አስቤም አላውቅም... ውይይት... ደግሞ ብታይ የዝናሽ ትገሽ ለጂ... የእናት ለሕፃኑ መሳሪያ አሻንጉሊት ሠርታ አያቷ... ን..." ብላ እንባጥ ቀደጣት መቀጠል አቃቃት። ከበርሳዋ ውስጥ ናፒኪን አውጥታ ዓይኗን ጠራረገች። "ሕፃን ግን አሁን የት እንዳለ ይታወቃል እንዴ ለመሆኑ? የት ነው ግን የወለደችው?" አለች፤ አሁንም ካልወጣሁ እያለ የሚተናነቃትን እምባ እየገታች በተቀራረጠ ድምፅ።

"ገና አልደረሰችም ብለው ከጥቁር እንበላ መልሰዋት አማኑኤል ኮሪደር ላይ የወለደችው፤ ብላ ነው ነርሷ የነገረችኝ ጠዋት። ስትነገረኝ በጣም ደንገጩ ነበር። ስለ ሕፃኑ ምንም አልጠየኳትም... እሷም ምንም አልነገረችኝም መሰለኝ።" ጥፋገገቷ ፈቅን ፈቃ ዳጠር እያደረገ ለማሰብ ሞከረ።

"የሷን መሞት ከሰሙ ቢያንስ ቤተሰብ ሳያማከሩ ለአንድ ሕፃናት ጣደሪ ወይም ጉዲፈቻ ድርጅት እንዳይሰጡት ደግሞ። አሁንም ኮ የልጅ ገበያውም ደረሰ አሉ... በተለይ አዲስ የተወለደ ሕፃን በጣም ነው የሚፈለገው ይላሉ" አለ፤ ሳንቶ እንዳንድ የሰማቸው ታሪኮች ትዝ እያሉት።

"ለምንድነው አዲስ የተወለደ ሕፃን የበለጠ የሚፈለገው?" አለች፤ ምስጢር ነገሩ ከምታሰበው የተገለቢጦሽ እየሆነባት።

"አዲስ ሕፃን ከሆነ ያው ያለ ብዙ ከተትና የኋላ ታሪክ የራሳቸው ልጅ ለድርጊት ስለሚያሳድጉት መሰለኝ። አዲስ ልጅ ሲሆን አይቲንክ የበለጠ ወላጅነትም እንዳለባት ሳያደርግ አይቀርም። በተለይ ተጥለው የተገኙ ልጆች ከሆኑ ደግሞ ተቀታዮች ስለማይኖር የበለጠ ይመስለኛል።" ማዋለጃ ከፍሉችና የወገን

እነዚህ የዘጠነትና ዘጠነት አሊኒኮች ስለ ተሰረቁ ልጆች ብዙ ሰምቻለሁ" ሲል፤ ነገሩ ሁለቱንም ዘገናኝታል።

"እውነትህን ነው? ... የማይሰማ ነገር የለም። እስኪ ለማንኛውም ሲሰተር ጋ አማካኝ ልደውልላት ..." ብለው፤ ስልኩን አውጥቶ ጠዋት የደወለችለት ነርስ ጋ ደወለ። ሕፃኗ ሴት መሆኗንና ትንሽ የመተንፈስ ችግር ስለነበረባት ጥቁር አንበሳ በድስተኛ ፎት እንዳስተኟት ነገረችው። ብዙም ሳይቆይ በእርሱ መኪና ተያይዘው ሕፃኗን ለማየት ወደ ጥቁር አንበሳ ሄዱ። ገና የተወለዱ ጨቅላ ሕፃናት ወደሚተኙበት ዘፍል ደርሰው መረጃ ለመጠየቅ ቢሞክሩም ምንም የሚረዳቸው ሰው አላገኙም። አንዲት እድሜዋ ገፋ ያለ ነርስ ወደ ውስጥ ለመግባት በሩን ስትከፍት ጠጋ ብሎ

"ደህና ዋልሽ ሲሰተር ... እባክሽ ላስቸግርሽ ..." ሲላት፤ በሩን በእጇ እንደ ተደገች ዞርብላ ስታየው "ዶክተር ሌላሠው እባላለሁ። ጠዋት ላይ አንድ ህመምተኛዬ ከአማካኝ ሆስፒታል ወልዳ ነበር። ሕፃኗ ትንሽ የመተንፈስ ችግር አጋጥሟት እዚህ ተገኝታለች ብለውኝ እሷን ለማየት ነበር" ሲል ፈጠን ብላ

"ማነው ሰሟ?"

"የናቷ ስም ዝናሽ በድሉ ነው።"

"እስኪ ልይልህ ... እናቷም እዚህ እኛው ጋ ናት ወይስ?" አለች፤ ሌላሠውን ከላይ እስከታች እያጠናች። ብዙ ሐኪሞች ለሕመምተኛ ያን ያህል ተጨንቀው እንደዚህ ሲያደርጉ ስለማታይ ትንሽ ገርሟት።

"አይ አይደለም ... በጣም ነው የሚያሳዝንሽ ጳውሎስ ልክዋት ከወለደች በኋላ ብዙ ደም ፈሷት በሰአቱ ሳይደርሱላት እዘው አርፋለች ..."

"ውይውይ ... እኔ አፈር ልብላ ... እስኪ ውስጥ እንግባና ቼዝ ላድርግልሃ ... ቀን ላይ እንደሱ ዓይነት ነገር ሲያወሩ የሰማሁ መሰለኝ" አለች፤ በሩን ከፍታ እየያዘችለት።

"ከነርሱም ጋር አብረን ነው የምንሠራው ... መግባት ይችሉ ይሆን?" ሲላት፤ ፈቀደችላቸውና ተከተለዋት ወደ ውስጥ ዘለቁ። ገና ሲገቡ የዘፍሉ ሙቀትና አዲስ የተወለዱ ሕፃናት ጠረን ተቀበላቸው። ወደ አንድ ቢሮ አስገባቸውና ለማረጋገጥ ሕፃናቱ ወደሚተኙበት ዘፍል ሄደች። ብዙም ሳትቆይ ተመለሰች።

"አምን አለች ... ምንም አትልም፤ አተነፋፈሷም ብዙ ሰው ላለው ውይ ደገም እንዴት ቀንጅዬ ልጅ ናት መሰላችሁ ... ታዲያ ቤተሰብ አለ ወይስ ምንድነው የሚደረገው?" ስትል፤ እርስ በርስ ተያዩ።

"የናቷ እህትና አባት አሉ። ሌሎች ሁለት ታላላቅ እህትና ወንድሟም ከእያትዬው ጋር ነው የሚኖሩት። ግን ያው ችግረኛ ቤተሰብ ነው" አለ፤ ሌላሠው ጠረጴዛው ላይ በከፊል ደገፍ ብሎ እንደ ተቀመጠ።

"እባክሽ?"

@OLDBOOKSPDF

“እባክ እንኳ የሚታወቅ አይመስለኝም” አለና የዝናሽን ታሪክ ባጥሩ ሲገረጹ በነገሩ የበለጠ አዘነች።

“አይ. ሰው መሆን ... መፈጠር የሚያስጠላበት ዘመን ... ታዲያ ምንድን የምትደረገው?” በመስታውት ገድገዳው ውስጥ አረፋቀው በተርታ ተደርጎ የተኙትን ሕፃናት ለማየት ሞከሩ።

“እስኪ እንገዳህ የእናቷ ቀብርም ነገ ነው መስለኝ። ቤተሰቡን አናገር የሚደረገውን እናያለና። እዚህ ብዙ የሚያቀዩዋት ይመስልኛል? ወላጅ የሌላችውን ልጆች ምንድነው የሚያደርጉት?”

“አይ. ይከተርዩ ... ብዙ የጉዳፈቻ ድርጅቶችና የሕፃናት ማሳደጊያዎች እኔ ተረካቢ ቤተሰብ ከሌለ ለፖሊስ አስታውቀን እነርሱ ይወስዷታል። ከዛም ... ወደ አንዱ ፈረንጅ ይወስዳታል ... ምን መላ አለው ብለህ ነው የድሀ ነገር” ብላ ሰገደች አየት አደረገች።

“ሲስተርዬ ... የትኛዋ እንደ ሆነችም እኮ አላወቅሁም ... ባዘሽን ቀረብ ብለን ልናያት እንችላለን?” አለች፤ ምስጢር ፈራ ተባ እያለች።

“ቀይ እስኪ ትንሽ ደሀና ከሆነች ወደዚህ ላምጣላችሁ? እስከዛው እዛችን እጃችሁን መታጠብ ትችላላችሁ” ብላ፤ ወደ ውስጥ ገባች። ይዛት ስትመጣ ምስጢር ተሸቀፍድማ ታቀፈችት። ሚጢጢዬ እጆቿን አፏ ላይ እያሻሸች ዓይኗን በከፊል ከፈት አድርጋ ትንሽ ድምፅ አሰማች። ከላይ ከላይ ስለምትተነፈስ ትንሽዋ አፍንጣጥና ያንገቷ ጡንቻዎች ሥራ በዝቀባቸዋል። ከሦስት ኪሎ የማታንስ ድንብሽቦሽና ተላ ያለች ስትሆን፤ ጥቁር ሎሳ ጸጉሯ የበለጠ የምታምር ሕፃን መልእክ አስመስሏታል።

“የጌ ቀንጅ ... እንዴት ታምራለች?” ብላ፤ ወደ ደረቷ ጠጋ አድርጋ ያዘቻት። እህቷ ስምረት ጠዋት መሳሪያውን እሻንጉሊት ይዛ ሮጣ ስትመጣ የነበረው ሁኔታ ትንሹ ሲላት፤ እንባዋ ገጥም አለባትና ሕፃኗን ለሌላው ሰጠችው። ዝም ብላ ዓይን ዓይኗን ግየት ጀመረች።

“እህቷን አትመስልም!” አለ፤ ዝም ብሎ የነበረው ሳንች ትንሹ እጇን እየዘነገጠ።

“እኔም እሱን ነበር ሳስብ የነበረው” አለች፤ ምስጢር መልሳ ከሌላው ላይ እየተቀበለችው። ነርቧ ተመልሳ ስትመጣ ቤተሰቡን እነጋገረውና ይቻሉ ይዘዋቸው ከቀብር በኋላ እንደሚመጡና ከዛ ወዲህ ገን ከሆስፒታል መውጣት አለባት እንደትያውቋላቸው ስልካቸውን ሰጧት። ሕፃኗን ከተቀበለች በኋላ ሌላውን ትኩረት ብላ አየት አደረገችው።

“ብላፈው በቲሺ ኢንተርቪው ሲያደርጉህ የነበረው ካሚራክ የመጣችሁ ሳይዚያትረስት ነህ?” ስትለው፤ ትኩረቷ እንደሆነ ነገራት። ታለ መጠይቁን በጣም እጅ ወደደችውና ፐርግራሙ ቢቀጥል ብዙ ሰው እንደሚጠቅም ነገራውና ተመሳጋዝቶ ሂዱ። የምስጢር ልብ ገን ወደ ሌላ ጅልቶ ስለሚገባ ተከትሎ ከፍል ከሕፃኗ ጋር ተዓሳታ ቀረ።

ከሆሰፒታል ከወጡ በኋላ ወደ ዝናሽ ቤተሰብ ቤት ሄደው ስለ ሕፃናት ስለቀብሩ ጉዳይ ከአህፉና ካባቷ ጋር ተመካከረው አስከሬኑን ለማጓጓዣና ላንዳንድ ወዲ የሚሆን ገንዘብም ሰጧቸው። ምስጢር ከስምረት ጋር ወዳጅነቷን አጠናክራ ካንድ ጥገ ተቀምጠው ያወራሉ። ከመኪናዋ ውስጥ ያገኘችውን ትንሹ የጥንቸል አሻንጉሊት ለጥታት ተፍንክንካለች። ለጊዜው እናቷንም ሕፃኑንም ረስታ ንለሟ ሁሉ በምስጢርና በአዲሱ አሻንጉሊቷ ዙሪያ ሆኗል። በመሀል ብር ብላ ሮጣ ወጣችና ወንድሟን ከካሮ አስከትላው መጣች።

ምስጢር ጋ ሲደርሱ ትንፋሿ እጥር እጥር እያለ “እሷ የማይና የኔ ጓደኛ ናት ... አሻንጉሊቷን የሸተችኝ እሷ ነች...” ብላ፤ እቅፏ ውስጥ ስትገባ፤ ጸጉሯን እያሻሸች ሳመቻት። አፈር ብሎ ራት ብሎ ወደ ቀመው የስምረት ወንድም እጇን ዘርገታ፤

“ና እስኪ ... ዉብጠኛ ... ምነው ፈራህ እንዴ?” ስትለው፤ እያመነታ ቀረብ ብሎ ቀመ። እዚህ ሰፈር ሕፃኑም አጥቂውም ተጠራጣሪ ይመስላል። ትልልቁም ሰው እነሱን እያየ ያንሾካችካል። ጠጉረ ልውጦቹ እነሱ ብቻ ናቸው። ቀስ ብሎ እጁን ከፍቁ ዘርገቶ ሲዉብጣት፤ “ማነው ስምህ የኔ ቀንጆ? ና እስኪ ጠጋ ብል ...” ስትለው፤

“ሳምሶን” አለ፤ ድምፁን ዝግ አድርጎ በዉረፍታ እያያት። ዕድሜው ሰባት እካባቢ ሲሆን ዓይናፋር ነገር ይመስላል። የአረብ ዘልስ ስለሆነ፤ ሠፈር ውስጥ አረቦ ነው የሚሉት። ብዙ ልጆች በተለያዩ ስም እየጠሩ ስለሚያበሽቁት ሁሉ እንደ ተደበደበና እንደ ተደባደበ ነው። ከዕድሜው በላይ ረጅም ሲሆን፤ የሚያምር የዘልስ መልዘ አለው። ምስጢርን ያስቸገሯት ስለ መሰላት የዝናሽ እህት ድንገት አንባረቀቸባቸው። “በሉ ወደ ጓዳ ሂዱ ... ምን ዓይነት ዓይናውጣዎቹ ናቸው ባካቹ ... ገፊዎች” ስትል፤ ደንብረው ተሯሩጠው ሂዱ። ምስጢርም በድንጋጤ ከው ብላ መልስ ለመስጠት እንኳ ጥቂት ጊዜ ወሰደባት።

ሰዓቱ እየሄደ ስለነበረ በማግስቱ ለቀብሩ እንመጣለን ብለው ተሰናብተው ወጡ። ሳንቸን ቤቱ አድርሳው ለብቻዋ ወደ ቤቷ ስትነዳ የዝናሽ ልጆች ሁኔታ ጭንቅላቷን ወጥሮት እካሏ ብቻ ነበር መኪና ውስጥ የነበረው። ልቧ እንዴ ሆሰፒታል ያለችው አዲሷ የዝናሽ ልጅ ጋ ደግሞ ዘነበወርቅ ቀሺ ሰፈር ስታወራቸው የዋለችው ስምረትና ሳምሶን ጋ ሲመላለስ ነበር። ዋናው መግቢያ በር ላይ ስትደርስ ከማታ ተረኛ ዘበኛው ጋር እንደልማዴ ትንሽ አውርታ

“የህፃን ይደሩ” አለችና አልፎ አልፎ እንደምታደርገው ለቡና መጠጫ ብላ ትንሽ ገንዘብ ስታሰጧቸው ወደ ታች ለጥ ብለው ወደ ላይ የተለጠጠ ምስጋናቸውን እዘነቡባት። ወደ ገቢ ስትገባ የገቢው ሰፋትና ማማር፤ እሷና እናቷ ብቻ የሚኖሩበትን ባለ ቤቱ ስትመኝታ ቤቱን ትልቅ ሺላና ባለ ብዙ ዘፍል ሰርዚስ ቤት እይታ ለመጀመሪያ ጊዜ ጋፍረት ተሰማት። ቤት እንደገባች እንደለመደችው ማማን ወርወር ወረወር አድርጋ የናቷን ጉንጭ ሳም አድርጋ ወደ መኝታ ቤቷ ለመሄድ ስትዞር፤

“ሚሚዬ ትንሽ ቁጭ ለገሽ ይቅ ትሂጅ” አለ።

“ውይ ማሚዬ ዛሬ እንዴት እንደ ደከመኝ ... ዩሃብኝ አይዲያ ... የት እንደ ጥልኩ ብታቂ ... መጀመሪያ ግን ሻወር መውሰድ አለብኝ ... ቁሽሽ ነው ያልኩት፤ ልጆቼ የሉም እንዴ?” አለች፤ ፊቷን በድካም እንደጨፈገ።

“እረ ነበሩ ...” ብለው ተጣሩ። “የት ስትዞረው ለሽኑው ልጅ፤ እንደዚህ ጥያቄ በጭቃ የሆነችው? ራትሰ በልተሻል?” አሉ፤ ከግር እስከ ራሷ እያጠናቀቁ።

“አይ ይቅርብኝ ... ቀይ አሁን ልብሴንም ልቀይር ማሚዬ ... ሽሮ ነገር ካለ ትንሽ እቀምጣለሁ ... እና ቡና ካለ ... ራስ ምታቱም ሊገድለኝ ነው” ብላ፤ መልሳቸውን ሳትጠብቅ ወደ ላይ ወጣች። መኝታ ቤቷ ስትገባ የከፍሉ ስፋትና ያልጋው ትልቅነት ... ቁም ሳጥኗ ውስጥ ያለው ልብስ ብዛትና መልበሻ ጠረጴዛዋ ላይ የተደረገው የሽቶና የቅባት አጓነት ሁሉ በዘንበወርቅ ድሆች ላይ የሚቀልዱ እሽሟጣጦች መስሎታቸውን ታዩዋት።

በፍጥነት ልብሷን ውልቅልቅ አድርጋ፤ ፎጣጥን እንደያዘች ከውሃው ውስጥ ገባች። ውሃውን ለታጸጥ ብላ ቆመች። ለሰስ ያለው ውሃ ዛሬ ያለውን የጋለ ሠውነትን ተዝቀዝና ዘና አደረገላት። ከጠዋት ጀምሮ ስታየው የጥለችውን እላዛኝ ትዕይንት ገን ከውስጧ አጥቦ ሊያስወጣላት አልቻለም። የዝናሽ አባት ጉስቁልና ... የልጇቷ ልግ ፈንታና በዘንበወርቅ ውስጥ የታጨቀው የሰው ልጅ ስቃይ ባንዴ በውስጧ ተገተለለው አለፉ። ትንሿ የዝናሽ ልጅ ገና በልጅነቷ ያረፈባት የመከራ ዱላ ያላጠፋው የጥህፈት ድቅን አለባት። ባንድ አዲስ አበባ ውስጥ ስንት ዓይነት ሰው አለ። ድምፅዋን ባታወጣቸው ሰዎች ግን እየለፈለፈ ነበር።

አዲሳባ የማታውቃቸውና እሷን የማይመስሉ ሌላ ዓይነት ሰዎች በሌላ ሰፈር እንደሚኖሩ እስከ አሁን አልማወቁ አስደንገጧታል። ጐረምቶችና ሕፃናት፤ ሴቶች ወንዶች፤ እዛውንቶችና አቅመ ደካሞች ሁሉ ታዩዋት። ቀሺና ዘንበወርቅ ያንድ ሰፈር ሁለት ሰሞች። ቢያንስ ዝናሽን ለማጽን ጊዜው ያለፈ ቢሆንም የዝናሽ ልጆች ልግ ፈንታ ግን በሌላ ሰው ሊሳበብ የማይችል የሷ ኃላፊነት እንደሆነ አሰበች። ትንሽ ቀለል ብሏት፤ ሰውነቷን አደራረታ ከመታጠቢያ ቤት ወጣች።

ዘንበወርቅ፤ ካፈሩ ወርቅ ባይታፈስም ከወርቅ ይልቅ የከበሩት እንደ ከጥከባት የሚያበሩት የዝናሽ ልጆችና ሰፈሩ ውስጥ የሚርመሰሙት ሌሎች ሕፃናት ታዩዋት። ሰው ሚሊዮን ዶላር አፍስሶ ከድንጋይ መሀል ወርቅ ያሰላል። እዚሁ ከተማ መሀል የፈሰሱት ሕያጥን ወርቀች ላይ ግን የቤትና የሆቴሉን ቀሻሻ ይደፋዘቻል። ይህን እያሰበች እንገቷ ላይ ያለውን የወርቅ ሀብል አውልታ በጥንቃቄ አስቀመጠች። የዝናሽ ልጆች በጭቃ ዳክረውና በረሀብ ጠውልገው፤ በእናታቸው ሞት ቅስጣቸው ተሰብሮ አልጋ በሌለበት ሚዳ ላይ ወዳድቀው ታዩዋት። በሚያምር ሙዲያ ወሰን የጨመረችው የሚያብላጠልጭ ወርቅ በምጽት የሣተባት መሰላት።

17

ሌላው የረባ እንቅልፍ በዓይኑ ሳይዞር እንዲሁ ሲገላበጥ ነጋ። ከነምስጢር ጋር ቀብር ለመድረስ ላፍቶ ሞል ፊት ለፊት ተገናኝተው በሱ መኪና ተሰባስበው ሄዱ። መኪናውን አሮጌው ቤተክርስቲያን ጋ አቆማት። በቀጭኗ መንገድ ውስጥ ውስጡን ተከታትለው ሲሄዱ፣ ያካባቢው ሰው ዞርና ቀም እያለ አያቸው። የዝናሽ አባት የሚኖሩበት ግቢ ሲደርሱ ጭር ብሎ ማንም ሰው አልነበረም። እስከፊት የሚወጣው ከዝናሽ እህት ቤት ሰለሆነ እንደ ከፍ ያለች የሰፈሩ ልጅ ቤቱን አላየቻቸው።

ጠቀር ያለው ደመና ከበላዩ ያለውን ሰማይ ለመሸፈን በጥድፊ ዘመዲያ ወዲህ እያለ፣ ዝባ ወጣ ከምትለው ፀሐይ ጋር አሰጥ እገባ የያዘ ይመስላል። ፀሐይዋም የሰማይ አመቤትና የምድሪቱ እድማቂነቷን ለማሰረገጥ ይመስል፤ በሰማያዊ ጥለት ያጌጠውን ደመና እንደ ሀገር ልብስ ተጐናጽፋ፣ አልፎ አልፎ ብቅ ጥልቅ ትላለች።

ገቢው በሰው ግጥም ብሎ ለቀስተኛው ሲንጫጫ ያረሱ። ወደ ውስጥ ሲገቡ ያገር መሪ እንደ መጣ ያህል ሰዉ ሁሉ መንገዱን ከፍትፍት እያደረገ ዞር ዞር አለላቸው። ግንባታቸውን ያላወቀው እየጠየቀ ያወቀውም ላላወቀው ባድናቀት እያንገራገረ ከሆነቸው በለቀስተኞቹ ዘንድ ባንዴ ናኝ። መምጣታቸው ሲጠበቅ የነበረ ይመስል ወዲያው እስከፊት ከቤት ወጥቶ ጉዞ ወደ ቤተክርስቲያን ሆነ። ምስጢር እነስምረትን ፍላጋ ዓይኗ ገራ ቀኝ ቢንከራተትም አንዳቸውም በአካባቢው አልነበሩም።

ሌላው በበኩሉ ገነትን ወይም እናቷን የሚመስል ሰው ካገኘሁ ብሎ ወዲያ ወዲህ ማማተሩን ቀጠለ። ሥርዓተ ፍትሃቱ እስኪያልቅ ድረስ በዕድሜ ገፋ ወዳሉ ሰዎች በቀስታ እየቀረበ ማጠያየቱን ቀጠለ። እንደም ፍንጭ የሚሰጠው ሰው አላገኘም። እሱም አልቀ እስከፊት ሲያዘቀዝቅ፣ የዝናሽ እህት ለያዥ ለገናዥ አስቸገረች። ወደ ጉድጓዱ ካልወደቀሁ ብላ ስትዝለፈለፍ ተረባርበው ዘወር አደረጓት። በትራቸውን ደገፍ ብለው የሐዘን እንጉርጉሯቸውን የሚያንቀረቁሩት አባቷ ቅስማቸው ተሰብርኖ አቅማቸው ተሟጦ የሚሉት።

በቀብሩ ላይ የተገኙት አብዛኞቹ ዕድሜያቸው የገፋ አዛውንቶች ናቸው። እኛና እገራቸው ላይ ከሚታየው ጉዳት ባሻገር የሥጋ ደዌው የሰበሰቡት የብረታቸውና በድምጻቸው ላይ የፈጠረው ጉዳት ሁለንተናቸውን ለውጦታል። በነርብ ጉዳት የደከመውና ስሜት አልባ የሆነው እገራቸውን እንዲደግፍ ተብሎ የተሠራው ቅርጹ ለየት ያለ ሚማ የሌለ ጎልም ሰው አስመስሏቸዋል። ወጣቶቹና ልጆቹ ከሕመሙ ነጻ በመሆናቸው ወይም በጊዜ ሕክምናውን ሰላገኙ፤ ምንም እንኳን ጉዳት አይታይባቸውም። ከሕመሙ ጋር ተያያዞ የሚያጋጥማቸው መገለል የፈጠረባቸው ሥነልቦናዊ ሚናና የኑሮ ጉስፋፍ ከአካላዊው ጉዳት ቢከፋ እንጂ አያንስም። ከዚህም የተነሣ ብዙዎቹ እንገዳ ሊያዩ የመደናገጥና የመጠራጠር ስሜት ይታይባቸዋል።

ጥቂት ቀይተው ተስናብተው ወጡ። የዝናሽ አባት ብርድ ብርድ ስላላቸው ከቀብር እንደገቡ ጥቅልል ብለው ተኙ። ልጆቹ እስከ መኪናው ድረስ እንዲሸኟቸው ተፈቅዶላቸው የላንችንና የምስጢርን እጅ ይዘው ወጡ።

በአራተኛው ቀን የዝናሽ እህት ለላንች ደውላ፤ አባቷ መታመማቸውን ሕፃኗን ከሆስፒታል አውጥታ ወደ ቤት መውሰዷን ነገረችው። እነሱላሠው በዚያው ዕለት ከጳውሎስ ሥራ ጨርሰው ሲወጡ፤ ምሣቸውን መንገዳቸው ላይ በልተው ሊጠይቋቸው ወደዚያው አመሩ። እውጧው በር ሲደርሱ ማንንም ሰላላዩ ዝም ብለው ወደ ውስጥ ገቡ። የተሰጣ ብቅል፤ ገመድ ላይ የተሰቀሉ ጥቂት ልብሶች፤ የተከሙ ቅራቅንቦ የፕላስቲክ ጠርሙሶችና የምግብ ጣላዎች ገቢውን ሞልተውታል። እንዲት በጭቃ የላቀጠች ወጣት አዝላው የሚያለቅሰውን ሕፃን እያባበለች፤ በዋናው ሴት ላይ ተቀጥሎ የተሠራውን ትንሽ ክፍል ግድግዳ፤ የከብት አዛባ ከኖራ ጋር ቀላቅላ ትቀባለች። ላንች ትንሽ ወደርሷ ጠጋ ብሎ ሰላም ካላት በኋላ፤

“እባክሽን አቶ በድሉ ይኖሩ ይሆን?” ሲል፤ ሁሉንም ተራ በተራ ትኩር ብላ አጠነቻቸው።

“ትንሽ አመም አድርጓቸዋል መሰል ከለቅሶው በኋላ እንደተኙ ነው። ያ በፋ ገርበብ ያለው ቤት ነው” ብላ፤ በእበት በላቅጠው እጇ ጠቀመቻቸው። በራታ ላይ ሲደርሱ ትንሽ እንኳኩና “ዝቡ” የሚል ደካማ ደምጽ የሰሙ ስለመሰላቸው በፋን ገላ አደረጉት። ወደ ውስጥ ሲገቡ ጨለማውና የታፈነው እምቅ አየር ተቀበላቸው።

“ጤና ይስጥልን ... ደህና ከረሙ አባባ ...” አለ፤ ቀድሞ የገባው ሳንቶ።

“ደህና ... ይመስከው ... አሁ-አሁ-አሁ ...” ሳላቸው አቋረጣቸው። “ምግብ ልጆቼ በዚህ በጭቃ እዚህ ድረስ መድከማችሁ” አሉ፤ ከተኙበት መኝታ ላይ ተነስተው ለመቀመጥ እየሞከሩ። መኝታቸው ከግድግዳው ተጣብቆ የተሰራ ከፍ ያለ መደብ ሲሆን፤ በላዩ ላይ በጆንያ ከረጢት የተገለረ የጭድ ፍራሽና ድራቅ ተደራርበዋል።

ከራስጊያቸው ሻጥ ያደረጉትን ከዘራ ሳቡና ተደግፈው ለመቀመጥ እየሞከሩ “አሁ-ሁ ... ወይ ... እናት ንስሜ ...” ብለው፤ ጭንቅላታቸውን በሌላኛው እጃቸው ደግፈው ሌላ ዙር አሳሉ። ከሚመጣው ያልወጣ እገራቸውን እንጠልጥለው

እንደምንም ተቀመጡ። ተቀራርጠው ያለቁ ጣቶቻቸውና ስልል ያለ በጠባላ የተሸገረገረ እግራቸው ከርሳቸው ሰውነት ጋር የተያያዘ አይመስልም። ምስጢር ዝገገን ብሏት ፊቷን ወደ በሩ ዞር አደረገች። ባደረገችው ነገር እፍረት ተሰማትና ፊቷን ወደ እርሳቸው የገደገ መለሰችና፡

“እንደግፍም አባባ?” አለች፤ ወደ ተቀመጡበት ቀረብ ብላ።

“አዩ ልጄ ገዴለ ... በሰንቱ ትገድፉኝ ... እመ ብርሃን እሷ ብድራታችሁን ትሰጣችሁ እይ ... እስቲ እንዲያው ንጡህም አዶል ... እግራችሁን አጠፍ እርጉ እስኪ እዚያችላይ። ልጆቼም የሉ መስል ...” አሉ፤ ስቅቅ ብሏቸው። ከፊት ለፊት ወዳለው ረጅም የእንጨት ሳጥን እየጠቀሙ “እስቲ ልጄ ... እሱን ላስቲክ ወዲያ ወደ መሬት ላይ ገፋ አድርገውና ተቀመጡ ...” አሉት ሳንቸን፤ ጭንቅላታቸው ላይ ያሰሩትን ጨርቅ ጠበቅ እያደረጉ።

“ገድ የለም ... አይጨነቁ አባባ። እርስዎ ጋደም ይበሉ፤ እኛ እንቀመጣለን። ምነው ሕመሙ ባሰብዎ እንዴ?” አለ፤ ሌላው ጠጋ ብሎ ጆሮ ገንዳቸው ላይ እጁን ጣል አድርጎ። ትኩሳት እንዳላቸው እየና የልባቸውን አመታት ለማየት ካንገታቸው ስር ያለውን ደም ስር ትንሽ ጫን ብሎ ያዘ። ከድካሙ ጋር የተደራረበ ጉንፋን ነገር ይሆናል ብሎ ስላሰበ፤ ጥቂት ጥያቄዎችን ከጠያየቃቸው በኋላ ተጠጋግተው ተቀመጡ።

ዓይናቸው በጨለማ የተዋጠውን ጠባብ ክፍል ሲለምደው፤ ግራና ቀኝ እየቃኙ ቤቱ ውስጥ ባሉት ነገሮች ግራ ተጋቡ። እዚህና እዛ በቡትቶ ጨርቆች የተወታተፈው ገድገዳ ንፋስና ብርድ ስለሚያስገባ፤ አልፎ አልፎ ንፋሱ ሲበረታ ዜማ የሌለው ፋጫት ያሰማል። “ልጆቼ ትምህርት ቤት ሃደው ነው?” አለች ምስጢር፤ ጸጥታውን መታገስ ሲያቅታት።

“አይ ተማሪ ቤትስ አዶለም ... አሁን እዚህ ነበሩ ... ወይ ቀሼ ወርደው ይሆናል አሊያም እዚህ ሰፈር ውስጥ እየተጫወቱ ነው” አሉ፤ ከእንግዶቻቸው ጋር በደረቁ መፋጠጥ እያሳቀቃቸው።

“ሁለቱም የዝናሽ ልጆች ከርስዎ ጋር ነው የሚኖሩት?”

“አዎድ ... ሌላ ምን መድረሻ አላቸው ብለሽ ... እናታቸው እንዴሁ ... እንዲሁ ጉዳና ቤቱ እንዳለች፤ መቅጥ ቢሰ ሆና፤ እንደጠጣች ቀረች። ሆኖም ቀረ ያቸው እናቷ ነበረች የቤቱ ምስሉ ... ይህ ያልበቃኝ ይመስል ... እሷንም ፈጣሪ ቀማኝ ... እሱ ታመጣው ማን ተው ይለዋል?” ብለው፤ አይናቸውን ወደ ላይ ሲያተኑ እንባቸው ኩልል ብሎ በጉንጫቸው ላይ ወረደ። “ድምጻቸውም ተሰባበረ። ሁሉም የሚሉት ስለጠፋቸው ጥቂት ዝም አሉ።”

“ቤቱ ለሁላችሁም ለመተኛት እንዴት ይበቃቸዋል?” አለች ምስጢር፤ በዚች ጠባብ ክፍል ውስጥ ይሄ ሁሉ ወጪ የጋራ ጥያቄ ሆኖ ተገኝቶ ምን ዓይነት እየት አደረጓት።

“አይ ልጄ ተተዘዘኩ እንደ እንጀራ ለሰንት ያጠገባል ይሉ የለ ... እንዳንዴ እዚህ ተጠጋግተን ተኔው ጋር እንተኛለን ... ትልቀኛው ታሻው እሱ ሳጥን ላይ ምናምን እነጣጥፎ ይተኛል” እሱ ሚዳው ላይ ደግሞ ... ያን እያ ጋ ያለውን የተጠቀለለ ምንጣፍ ዘረጋገፋ የሚተኛ ተከራይ የኔ ቢጤ አለ። ኪራይዋ ትንሽም ብትሆን ትደገመናለች ሲሉ፤ ሁሉም በድንጋጤ ዓይኖቸው ፈጠጠ።

“ምንብስ ማነው የሚያበስልላችሁ?” አለች፤ ወደ በራፋ ላይ የተከበለ የከበለ ምድጃ አይታ።

“እየህ ደጃ ላይ አክራዮቹ የሚጠቀሙበትን ቦታ ይፈቅዱልናል። ያው ትንሽ ወጥ ብጤ ተሰራን ነው ለያውም። አልያ ይህን የተለመነ ድርቆሽ በውሃ ፈረፈረ አድርገን ነው የምንበላ። እንዳንዴ ልጄ ተሞላላት ትኩስ እንጀራ ታቀብለናለች ... ወጥም ለርታልን ትሄዳለች። በተቀር ትልቁ ልጅ ነው አብስሉ የሚያበላን። አሁንግ ... እዚያ ተማሪ ቤት ምሳ ይሰጧቸው ጀምረዋል መሰለኝ፤ ይሄን እቤት ያለውን ድርቆሽ ነፍሳቸው ተጠይፋው ሊሞቱ ነው። ችጋሩ ታልቀላቸው በቀር ንክቶ አያደርጉትም። ሁሌ እንጀራ ተገዝቶ ደግሞ አይቻል” አሉ። የሁሉም አይን በትልቅ የላብቲክ ከረጢት ተጠቅጥቶ ግድግዳው ላይ የተሰቀለ መልኩ የተሸገረገረ ከረጢት ላይ አረፈ።

“ይሄንን ሁሉ እርሶ ለምነው ያመጡት ነው?” አለ ሌላው፤ ወደ ከረጢቱ በእጅ እየጠቀመ።

“አዎድ ... ያ ግድግዳ ላይ በከረጢት ጥገ የተቀመጠውም እሱ ነው። ብቸ ስለሚተርፍ ይሸጣል። የዳቦውን ድርቆሽ ለብቻ የንጀራውን ለብቻ አድርገን እንሸጠዋለን። ባብዛኛው በወጥ የራሰ ስለሆነ ትንሽ ውሃ አድርገህ ትታበለው ግለሪ ፍርፍር ነው የሚሆን” አሉ።

“እዚህ ሰፈር ብዙ ኖሩ እንዴ?”

“ምን ቁጥር አለው ብለሽ ልጄ ... እንግዲህ በጃንሆይ ጊዜ ነው ወዲህ የመጣሁ። መጀመሪያ ታገር ቤት ትመጣገና የሰድስት ወር መሽራ ነበርሁ። በሽታውም እንደ ዝመረኝ ነበር። ህክምናውን ጨርሼ ሁለት አመት ተመንፈቅ ቀይቼ ትመለስ ምሽቲን ቤተሰቦቿ ለሌላ ድረዋት ደረስኩ። በዛው ብስጭት ትንገበገብ ብዙም ሳይቀይ ሀመሙ ቲያገረሽብኝ ዘንዳ ተመልሼ መጣሁ። ተያ ወዲያ እኔም ወደ ሀገሪ አልተመለስኩ። ሀመሙም እየጠናብኝ ይሄው እንደምታዩው ቀስ ቀስ ብሎ መልክ ቅርጤን አጠፋው። የዝናሽ እናትም ተገንዶር እንደኔው ለከምናው መጥታ እዚህ ተገናኝተን እህል ውሃ አቀራኘን” አሉ፤ ትከዝ ብለው ያረጁ ጋቢያቸውን ባገኙት ወሮ ያ እየጠመጠሙ። ትንሽ ጉሮሯቸውን ጠራረጉና፤

“እየህ ሰፈር ተመምጣታችን በፊት ወደ ላይ ዘውዴ ሚዳ የሚሉት ሰፈር ለላ ከፍ ብሎ ተመንገዶ ብዙም ሳይገባ ነበር የምንኖር። ኋላ ግን ሰጢም ቲባባቦታው ለገዢ ሲፈለግ ኪራይም ሰማይ ነኝ። ይሄ ይህ የሚባል የገበያ ነበር። ኋላ አዲሱ ቤተሰብ

ቲሰራ ጊዜ እንደ እኛ ኑሮ የከበደውና መድረሻ ያጣው ሁሉ ገጽ እየቀለበሰ እዚህ መስፈር ጀመረ። አሁን ይሄ የምንተኛበት መደብ ተበታቹ የመቃብር ቦታ ነው። እዛ መደርደሪያ ስርም ሌላ መቃብር ነው። አንዳንዴ ቅዝቀና መጫጫኑም መከራ ነው። ግን ምን ይደረግ እንግዲህ ሕያዋት ቲሸሹን ጊዜ ተመታት ተጠገተን እንኖራለን" ብለው፤ ቀዘማቸውን ሲቀጥሉ ሁሉም ጸጥ አሉ።

"እና ይሄ ሰፈር ሁሉ ባብዛኛው የመቃብር ቦታ ነበር ማለት ነው?" አለ፤ ሌላው የለማውን ማመን እያቃተውና 'ሕያዋት ሲሸሹን ከመታት ተጠገተን እንኖራለን' ያሉት ደጋገጥ በውስጡ እያስተጋባ።

"እዎድ ... እዚህ ሰፈር ያለ ቤት ሁሉ ተበታቹ መቃብር ነው። እሱስ ቢሆን መቶ ረጋልን። እንዴ ሆስቢታሉ የኔ ነው ለማስፋፋያ እወስደዋለሁ ብሎ ቲያስፈራራን ደግሞ ቀበሌውና ማዘጋጃው የለም የኔ ነው ትላቃላችሁ ቲሉ ስጋቱ ጠዋትና ማታ ነፍሳችንን በቁሟ አሰለሰላት። በያ ላይ ያሳያችሁ እኔ ይችን ጠባብ ከፍል በወር ሁለት መቶ ነው የምከፍልባት። አሁን ደግሞ እናንተ እየህ ትትመላለሱ ታዩ፤ ሞጁ ዘመድ ያገኘሁና ርዳታ የምቀበል ስለሚመስላቸው ሦስት መቶ ያገቡብኛል ብዬ ስጋቱ ስጋዬን በቁሟ ጨረሰው። እነሱ ምናለባቸው ገንዘብ የሚታወድ ነው የሚመስላቸው። ሌላ የትም መድረሻ የለን፤ ያሉንን መከፈል አልያም ደጅ ወድቶ ያውራ ሲላይ መሆን ነው እንጅ" ብለው፤ ጫማቸውን ለማጥለቅ መታገል ጀመሩ።

"አባባ ... ሰዉ ግን ምን ሠርቶ ነው የሚያድረው?" አለች፤ ምስጢር የእግራቸውንና የጫማቸውን መዋደድ ባግራሞት እያየች።

"ምን ይሠራል ብለሽ ነው? ... ቢሠራስ በየትኛው አቅም ልጄ ... ብዙው የኔ ቢጠው መቼም በልመና ነው የሚኖረው ... ደግሞ እየህ ታች ቀሼ የሚሉት ያገሩን ሁሉ ቀሻሻ አምጥተው የሚደፉበት ቦታ አለ። ተዚያ ላይ የተገኘውን እየለቃቀሙ በመሸጥ የሚተዳደሩም አሉ። ተያ ውጭ እንግዲህ መሸታ ቤት፤ የቀን ሥራ፤ ቸርቻሮ ምናምን ነዋ ... ሌላ ምናል ብለሽ? ፈጣሪ ፊቱን ያዘረላቸው ደግሞ ... ልጆቻቸው ውጭ ሃገር ሄደው ተቀናቸው ተገላገሉ ማለት ነው። የኔዋም ዝናሽ ለኛ አላልፋለሁ ብላ አረብ ለገር ሒዳ ነው ከንቱ ተቀጭታ እንደዋዘ የቀረች" አሉና በትካዜ ተዋጡ።

ሌላው ለመጀመሪያ ጊዜ ገነት አረብ ለገር ሄዳ ይሆን እንዴ ብሎ አሰበ። "እካባቢው ቀሼ የተባለው ከከተማ እየመጣ በሚደፋው ቀሻሻ ምክንያት ነው እንዴ?" አላቸው፤ የሰፈሩ ሥም በእካባቢው ከሚጣለው ቀሻሻ ጋር መዛመዱ ለመጀመሪያ ጊዜ ታደታት።

ትንሽ ፈገግ እንደ ማለት አሉና፤ "ቀሼ ... ጳላሳ ልጄ... እዚህ እኛ ሰፈር ቀሻሻም ይቀላመጣል። የከተማው ሰው ሁሉ ያለ የሌለ ቀሻሻውን አምጥቶ እዚህ ይደፋዋል። እኛም ተያገራችን ይህንን ቀሻሻ የቁምጥና በሽታ እናራግፋለን ብለን መጥተን እንደ ቀሻሻው እዚህ ተጥለንና ተረብተን ቀረን። መልክ ጥፋን በሰም ይገድፋ እንዳለ ነው። እኛም ቀሻሻውን ቀሼ ... መቃብር ላይ የተበረዘውን ወንጌ ወንጌል አርገው ቢተሰክያን ሰፈር

እያልን እንኖራለን። የሚያሳዝኑኝ የኛን አበሣና ርግማን ተሸከመው የሚወሰዱ እህ
እጣናት ናቸው።

ምስጢር መቀመጫው ስለቁረቁረት አቀማመጧን አያስተካክለች፤ “እርስዎ
ምን ይሠራሉ? በምንድነው የሚተዳደሩት?” አለች። ሳንች በጥያቄዋ ትንሽ ሰቅቶ
ብሎ ጉሽም አደረጋት። ከበስተ ራስጌያቸው ሽር ብላ ያለፈችውን አይጥ አይተፎ
በበትራቸው ሊመቷት ሞክረው ሳቷት።

“ይቺ መናጢ ሰላቤ ... በታላቅ እዚህ መታብር ውስጥ ይራባሉ ማን ይቻላቸው።
ምን ድመቱም እኮ አታተው።” የገባችበትን ቀዳዳ እያዩ ዓይናቸው ወዲያ ወዲህ
ተንከራተተ። “እንግዲህ ሴት በሌለበት ባዶ ቤት መጥታችሁ እንዲሁ በወራ
አደርቅኋችሁ ... እንዲያው አሁን እዚህ ድረስ ምን አደከማችሁ?”

ምስጢር ብድግ አለችና ይዘው የመጡትን ኩኪስ ከፈተችና፤ “በወራ ጠጥኝ
እርስት አደረኩት። እስኪ ከዚች ላይ ያዙ አባባ ... ምንም አትልምም” ስትላቸው፤
ምን እንደሆነ ጠጋ ብለው ለማየት ሞክሩ።

“ምንድነው ልጄ?” አሉና አንዲት ፍሬ አንስተው ወዳፋቸው ሰደዱ፤
እያሳመጡና ገሮሯቸውን እየጠራረጉ፤ “እንዴት ትጣፍጥማለች ልጄ? ይችላለህ
ሚጡኝ ታገኝ እንጂ ... እሷ ማኮ ይላንቼም ወሬ የላት” አሉ። እንዲያውም ቀረባ
ስታደርግላቸው፤ ትንሽ ተገደርድረው ጨመሩ። የጠየቀቻቸው ጥያቄ ትዝሊላቸው
ገሮሯቸውን ጠረገ ጠረገ አደረጉና፤ “አትም እያለኝ በደህናው ቀን ምን ያልሰራላት
አሉ ብለሽ ነው። ጥሩ ገንበኛ ነበርሁ። ሕላ ገን በሽታው እጅና እገሬን ቀጣም
ቲጨርሰው ምንም መሥራት አልቻልሁም። ልመናው እንዴት ያሳፍራል መሰለሽ ...
የሰው ፊት ማየቱ ... ሰድቡ ... ጠሃዩ ... ተሰው ተውኝ ጋር ተናጥቆ መናሩ ... እኔ
ተዩኝ ... ያኔ ባቡሩ ታይቋረጥ ፊት ደግሞ በሌብስ አጥላቂነት ትንሽ ሰርቼ ነበር” ሲሉ፤
ሰላልገባቸው እርስ በርሳቸው ተያዩ።

“ምንድነው አባባ ልብስ አጥላቂ?” አለች፤ ምስጢር ቀበል አድርጋ።

“ነጋዴውና ፊናስ ቦሊሱ አይጥና ድመት ነበር የሚጫወቱ። ታዲያ ምን ያደርጋሉ
መሰለሽ እንደኔ ያለ አንድ አራት ቀማጣ ይዘው ታዲላባ ይሄዱና ልብሱን ስለቀን ያገ
ይቀራል ብለሽ ነው ደራርበው ደራርበው ተራራ ያሳክሉንና ባቡሩ ወይ እውቀት
ውስጥ እንገለታልን። ታዲያ ፈታሹ ቦሊስ ሲመጣ ይሄንን እጃችንን እናገዝረናና
ፈታችንን እጨፍገዝን ከላይ የተደረበውን ቡትቶ በናሳያቸው ተጠይፈውን ትተው
ያልፋሉ። አንድ ሁለት ዓመት እሱን ሠራሁኝ። ሕላ ገን ጤናውም ጠፋ ... ወደ
በረሃው ላይ ያለ መቀትማ ተይኝ። እንዳንዴ እዛው ልብስ ውስጥ ቀልጫ የግልጽ
ይመስለኛል ወይም ታፍኜ ልጥት አደርሳለሁ። ተያ ሕላ ገን አትሟም ተለዝኝ
ተለመና በቀር ምንም መሥራት አልቻልሁም” አሉና እገጫቸውን በሁለት እጃቸው
ደግፈው ዝም አሉ።

“እኔ ልጅ ሆኜ ከማውቀው ሰፈሩ በጣም ተቀያይሯል። ሰውም የበዛ ይመስላል። የፈረደውም ይሄው ሰፈር ነው ወይስ...?” አለ ሌላው። “ከዚህ ሰፈር ውስጥ በልጅነት በነገነት ደላላ ንጆ ውስጥ የበላው ያረቁ ቂጣና ትኩስ ሽር ትዝ እያለው።”

“አዩ ዶፍተር ... እሱማ ማ ምኑ ትጠፉ ... ሰውጡማ ምን ልክ አለው? እንኳን ላንተ ለኛም ትገር ነው። ሰጪም ተዋልዶም ተለዶም ያለ ቅጥ እየበዛ ነው። የድሮው ሰውማ ደግሞ ረገፈ እንደ ትጠል ... ድኸነቱም ... ይህ የዘመኑ በሽታም ለንቱን ተጠፈው መሰለህ ... ደግሞ መጤው በዛ ... እመምተኛውም ... ትገርም ያሳደደው ... ደግሞ ለወንጀለኛውም ቢሆን ሁነኛ ገሬ ነው ... ማ ማን እንደሆነ ማን ያውቃል ብለህ ነው። እኛ ትንመጣ ሰፈሩ ... በተለይ ተየህ በታች ጥቅጥቅ ያለ ሚካክ ነበር። ሽቡ ባታል ምኑ ... አሁንማ ዛፋ ሁሉ አልቀ አገሩ የሰው ሚካክ ሆኗል።” ለረጅም ጊዜ በላይ በላይ ሲያለገባቸው ቀየና ትንሽ ጋብ ሲልላቸው፣ ከላይ ከላይ እየተነፈሱ ዝም አሉ።

የምታደርገው ገራ የገባት ምስጢር ተንስታ ትከሻቸውን ደግፋ ካጠገባቸው ቀመች። “አይዝም እስኪ በቃ አረፍ ይበሉ ... ዝም ብለን አደረቅንም አይደል?” አለች እንደቀመች።

“አዩ አዶለም ... አይሆኽ ልጄ ይህና ነኝ ... ሂጂ አረፍ በይ ... ትዝታዬውም የሰዎች ድካምም ተደራርቦ ነው መሰል ... ደግሞ ይቺ እሱሜ አረፍ ብላ ነበር ልትነሳብኝ ነው መሰል...” አለች፤ ላብ ያቸፈችፈ ፈታቸውን ራሳቸው ላይ በጠመጠሙት ለርጌ ጨርቅ እየጠረጉ። ከዚያም አፋቸው ውስጥ ያጠራቀሙትን አክታ የሚተፋበት ቦታ ሰላጽ መልሰው ዋጡትና ወራያቸውን ቀጠሉ “ምንድን ነበር ያልከኝ ልጄ ... የኔ ነገር ... በቃ ሸጀሁ መሰል ... ነገር ታይምሮዬ ይሰልበኝ ጀምሯል ...” አለች፤ ወደ ሌላው አያዩ።

“አይ አረ በፍጹም ... እርሴዎ እንዲያውም በጣም ንበዝ ነዎት ... ስለ ቀሬ ነበር የጠየቅሁም ...”

“አሁንማ የሰፈሩ ስም አበዛዙ አይጣል ነው ... አገር ከተማ ከ ሆኗል ... ተላይ ተመክላ እስተዚህ ... ደግሞ ቁልቁል ገደሉ እስተቀሼ ... ታች ተሆስፒታሉ ማዶ ታስፋልቱ ባሻገር ... ብዙ ሰፈር ነው ያለው። ቀሬ የሚሉት ግን ወዲያ ወደ መካኒሳ አቅጣሚ በትሄድ ያለው ነው። አሁን ሰፈሩ ተለውጦ ነገት መሰሏል። ደርግ እንደ ወደቀ የተፈናቀለና በጦርነት እጅ እግሩን ያጣ ጉዳተኛ መጠለያ ሰርተው እዚያ ነበር የሚኖሩ። ኋላ የእኛን የቀማጮች ሰፈር ሲሉ፤ እዚህ ያለው ሰው ደግሞ እነሱን ቀሪጦች እያለ መገረት ጀመረ። ታዲያ እነርሱ ነገሩ አናጁቸው ነበር ሆኑ። አቅሙም ስለነበራቸው ያጠቁን ጀመር። ታዲያ ኋላ ቀሪጥ የሚለውን ትቶ ሰጢ እንደ ቀልድ ቀሬ ቲል ሰፈሩም ያው ቀሬ ሆኖ ቀሪ። ቀሼም ቀሬም የተቀላመጠ ትገር ነው። ብለው፤ ሲሰቁ ሁሉም አብረዋቸው ላቁ። የታሪኩንና የሰሙን አመጣጥ እውነተኛነት ግን እርግጠኛ መሆን አልቻሉም።

“እና እነሱ አሁንም እዛው ሰፈር ነው ያሉት ወይስ?” አለች ምስጢር።

“አዲሱ የመጥፋት ... ሰንቃ እየመጣ ፎቶ ቲያንስ ቢዲዮ ሲቀርጥ ... በነሱ ስም ርዳታ ቲስበስብ ... የጠገበ ቲሄድ የራብው ቲመጣ ... ጓላ አንደኛውን ይሄ ምንድነው እሱ ቲ ኮንዶሚኖ መጣና ጠራርገው አነሲቸው ። ሰፈሩን ሁሉ መንግሥት ለወጣው ። የተረውን ቦታ የከተማው ቱሻር መጥቶ አሳር ራሳር የሚያህል ቤት ስርቶ ሰፈረበት ። የኛም ዕጣ ተነሱ የተለየ አይመስለንም ... አሁን ነጋ ጠባ አንዴ ቀበሌው ፣ አንዴ ሆስቢታሉ ያሰፈራሩናል ... እንጂ ብቻ ቀሼም ተቆራ የተለየ ጣፋንታ ያለው አይመስለንም ፣ ተምን የተጠጋ ምን ቲያለቅስ ይኖራል አይደል የሚሉ ።” ከወደ ደጅ የልጆች ሚኒስትሮች ሰምተው ሾርለቸውን አሰሉ ።

ወዲያው ስምረትና ወንድሟ እየተሯሯሉ በሩን ብርግድ አድርገው ገቡ ። ቤቱ በእንገዳ ተሞልቶ ሲያገኙ ድንግጥ ብለው ባሉበት ቃጥ አሉ ። “ኸረ እስቲ ቀስ በሱ ... ምን አላጁትሁ ነው?” ሲሉ ስምረት አያቷ ላይ ተጠምጥማ በትንሽ እጇ እገጣቸውንና ጥንቃቄውን ወደ እሷ ለማዞር እየሞከረች ወንድሟና ጓደኞቿ ያደረጉትን ወንጀል አብራራች ። እሱም በበኩሉ ካጠገባቸው ቀም ውሽቷን መሆኑን ለማስረዳት የራሱን ማስተባበያ በጉላ ድምጽ አቀረበ ።

“እቤት ውሸታም ... እስቲ እን ሰንታየው ይተየቁ ከፈለክ ...” ስትል ፣ እሱም “ይጠየቁ ታዲያ ... አባባ ዝም በላት እሷ እታጣሪ ውሸታም ናት ... ከኛ ጋር ቀሺ አትሄጂም ሰላልናት ነው” አለ ። በተራሃ የራሷን ማስረጃ ስታቀርብ ነገሩ ተካረ። ሁሉም ነገሩን በፈገገታ ሲከታተሉ ቆዩ ። ምስጢር ነገሩን ለማብረድ ሃላብ መጣለት ፣ ካመጡት ኩቢስ ለሁሉም አፈስ አፈስ አድርጋ ስትሰጣቸው ጥሉ ተረሳና ተከታትለው ወደ ደጅ በረሩ ።

እነሴላሳው ተስናብተው ሊወጡ ሲሉ ፣ ልጆቹ ሄደው ነግረዋት ኖሮ የዝናሽ እህት ሀጻኗን አዝላ ... ስምረትና ወንድሟን አስከትላ ደረሰች ። ትንሽ ከተጣወች በኋላ በሰ ዝናሽ ልጆች የወደፊት ዕጣ እንስተው አወሩ ። እሷም ሆኑ አባቷ እትም እንደሌላቸውና ከተቻለ ሳይነጣጠሉ በአንድ ላይ የሚያሳድግላቸው ድርጅት ወይም ቤተሰብ እንዲፈልጉላቸው እያለቀሰች ለመነታቸው ።

ከቤት ወጥተው ሲሰናበቱ “ይሄ ቀሼ የሚባለው ቦታ ከዚህ ሩቅ ነው እንደ ...” ሂዶ ማየት ይቻል ይሆን?” አለ ፣ ሴላሳው ወደ ዝናሽ እህት ዞር ብሎ ።

“አዲሱ ... ኸረ ምኑ ይታያል እሱ ... ሽታውም ጭቃውም አያስገባቸውም ትንሽ ብራ ካልሆነ በቀር ...” አለች ፣ ፊቷን ጭርምትምት አድርጋ ።

“ጥሩ ነበር ማየት ከተቻለ ...” አለች ፣ ምስጢር የስምረትን እጅ እንደያዘች ። “እኔና ሻምሾን ... አናሳያቸው?” አለች ፣ ስምረት በደስታ እየዘለለች ። ለክላቴ አፈን ጣመም አድርጋ በማሸፍ አያሳት ቁልቁል እያየቻት

“እቤት ... እቤት ... ሚጥሚጣ! ... አሁን እንደን ብሎ አሳዩ ... ልብሽ መቸጥ ታትምሽ በላይ ነው” አለችና “ላሚ ... አንተ ሳምሶን ... አሁን እዚህ አልነበረም እንሮ ... የት ገባ ልጄ” ስትል ፣ ስምረት ሮጣ መጣች ።

ወዲያው እያሰከሰከች ተከታትለው ሲገቡ፣ “እነ ዶክተርን ቀሼ ጋ ይዘገጥው ሂድ ... ጭቃው እንዴት ነው?” አለች፣ የገናኖ አህት።

“መግቢያው ጋ ግን በጣም ያስቸግራል” አለ።

“እኔም እኬዳለሁ ኮ” አለች፣ ስምረት የአከሰቷን ፈቃድ በመለማመጥ ዓይነት።

“አይ ...ይ ... አንቺ እዚህ ካባዬ ጋር ቀዪ ... አሞት የለ እሱ ... ምንድነው ብቻውን ጥላችሁት የምትጠፉት” ስትል፣ ከየት መጣ ሳይባል እንባዋ ባንዴ መንታ መገታ እየሆነ መርገፍ ጀመረ። ምስጢር እንባዋን እየጠራረገች አባባለቻት።

“አይ ልጄ ... ትሂድ ተያት ... እኔ ትንሽ አረፍ እላለሁ ነብቼ። አሁንግ ቀለል ብሎኛል። አንቺም ባዶ ቤት ትተሽ ነው የመጣሽ ... ተስተኛጋጅ ከመጣ ያጣሻል ሂጂ ... አናንተም ቅዱስ ሚካኤል ተገናችሁ ይቁም። በቃ ተሄዳችሁ በጊዜ ሂዱ። እንዳይተናከሷችሁ ደግሞ ወንቀቅ ብሉ ... የዘሬ ጊዜ መላም የለው” አሉ፣ ተነስተው ለመቆም እየሞከሩ። ጭቃው እያሳልፈንም ብለው ስለፈሩ በሌላ ቀን ሊያዩት ወስነው ልጆቹን ተሰናብተው ወደ መኪናቸው ሄዱ።

18

ሌላሠው ለሚከፍተው የእስክር ዕቅድና የምርምር ማዕከል የሠራውን መንገድ ዕቅድ በተዘረጋው ወረቀት ላይ ሲሠራ፤ ሰዓቱ ምን ያህል እንደሄደ አልታወቀውም። በቲርሙዝ ተዘጋጅቶ ከቀረበለት በኋላ ላይ እየቀዳፉት ይልና ተመልሶ በሥራው ይጠመዳል ... በምናቡ እዲሱን ማዕከል ያይና ፈገገ ይላል። ደግሞ የተበታተነ ወረቀቶች ላይ ሐሳቡን ለማስፈር ይሞክርና ሲያትተው ወዲያ ወዲህ ይላል። ቀኑን ሙሉ ከያትጣጫው ተሰባስቦ የእዲሱ አበባን ለማይ የሸፈነው ደመና የተሸከመውን ውሃ ለመዘርገፍ በቋፍ ነው። ከመብረቱ ብልጽታና ከነገድጓዱ ማስገመገም ጋር ተቀላቅሎ የንፋሱ ፋጪት ጉጉት ያዘለ ናፍቆት በልቡ ውስጥ አሠረበት።

የዝናሽ ልጆችና አባቷ ትዝ እሱትና ይህንን ከረምት በዚያች ደሳለቤት ውስጥ እንዴት ይሆን የሚያሳልፉት ብሎ አሰበ። ሦስቱንም ልጆች በእንድ ላይ ለማሳደግ ፈቃደኛ የሚሆን ጥሩ ቤተሰብ ቢያሰብም ሊመጣለት አልቻለም። በየጉዲፈቻ ድርጅቱ ከነሳንቶ ጋር እየሄዱ ብዙ ነገር ቢሞክሩም፤ የረባ መፍትሄ አላገኙም። ድንገት እንደ መብረት የሆነ ሐሳብ በእስክሮው ብልጽታ አለለት። እስካሁን እንዴት እንዳሳለበው ገረመው።

“ይሄ ነው ... ከዚህ የተሻለ ሌላ ምንም የለም ...” ብሎ፤ ወደ ጠረጴዛው ተመልሶ ስልኩን ከሃይል መሙያ ገመዱ ላይ ነቀለና ወዲያው ለንጹሕ ደወለ።

“እንዴት ፈጽሞ እንዳሳሰብኩት ይገርማል ... ያን ሁሉ ነገር ስናወራ እንዴት እንዳልመጣልን ...” አለ፤ ደስታው ከድምፁ ሞልቶ እየፈሰሰ።

“ምን ተገኘ?”

“የዝናሽን ልጆች ነዋ ... ስለ ጉዲፈቻ ስናወራ አልነበረም ... የሆነ ሰው መጥቶልኝ እኮ ነው የደወልኩልኝ ... እስኪ ገምት ...” ብሎ፤ ከፍሉ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ተነገራደደ።

“እኛም ... እኔ እንኛ ... ምን አስብከ? እንተ እንደ ሆነከ ሐሳብ እያልቅብህ ...”
ሐሳብ ላት አለች።

“አይገርምሽም ... አርሲና ንዋይ ... ከተጋቡ ይሄው አስር ዓመታቸው ... ልጅ እስካሁን የለም ... ባለፈው በወሬ መኃል እሱ ትንሽ ፍንጭ የሰጠኝ መስሎኝ ነበር። ምን ይመስልሻል?” አለ። የሲን መልስ በጥንት እየጠበተ። የአርሲማ ባል ንዋይ ከሐኪምና ትምህርት ቤት ጀምሮ የሌላው የረጅም ጊዜ ጓደኛው ነው። ንጹሕና ልሳውም የተዋወቁት በነአርሲማ ሠርገላ ይሆንዋል። ንዋይ የልብ ሐኪም ሲሆን አርሲማ ደግሞ የራሷን ቢዝነስ ትሠራለች።

“አሁን ማይ ጋድ ... እኔም ፈጽሞ አላስብኩትም ነበር ... ገን ...” ብላ አመነታች።

“ገን ምን...?”

“አለ አይደል አርሲ በጣም ሰሜቷ ስህ ሆኗል ... ናዊ ራሱ በጣም ተቸገሮ ሲገረግበር። እንዴት አድርገን ... ማለቱ ማን ሊነገራት ይችላል?” አለች። አርሲማ ልጅ የመውደዱንና የመፈለጉን ያህል ያልሞከሩት ነገር ባይኖርም ፈጽሞ ሊሳካላቸው አልቻለም። አሁን አሁን ገና ጉዳዩ ሲነሳባት ቁጣ ቁጣ ስለሚላት፣ ንጹሕ ትፈራት ጀምራለች።

“ምንም ችግር የለም ... በመጀመሪያ ነገሩን ከንዋይ ጋር ላውራው። እነርሱ ነገሩን አስበውት ከሆነ ቀላል ነው። ካልሆነም እርሱ እንዲያነሳበት ምናምን አድርገን ... የሚሆነውን እናያለን። በዚህኛው ነው በሚቀጥለው ዓርብ እንቺ ጋ የሚመጡት?” አለ። በውስጡ ነገሩን እንዴት ሊነገራቸው እንደሚችል እያስበ።

“ከነገ ወዲያ ማታ ነው የሚመጡት። ከሆነማ ጥሩ ነበር ... ታዲያ ለምን እንተ አሁኑኑ ደውለህ ከናዊ ጋር አታወሩም?” አለች። እሷም ነገሩ እንዲሆን በልፀገ እየተመኘች።

“እስኪ ምናልባት ሥራ ካልገባ እሞክርለታለሁ። በይዘት ሥራ ላይ ነው አይደል ያለሽው። እንዳልይዝሽ?”

“አምን ወጣ ብዬ ነው የማወራህ። ፎታቸው አለህ እንዴ ... እኔም እኮ ላያቸው ያፈቅሁ። የሁለቱን ፎቶ እንኳ ያኔ ሆስፒታል አይቼዋለሁ። ዕድሜያቸው ስንት ነበር?” አለች። ጥንቷን በሚገልጽ ድምፅ።

“ትናንት ዝናሽ እህት ቤት ከሳንቸ ጋር ሄደን ነበር። ትልልቀቹ አራትና ሰባት ናቸው። ቀንጁ ፎቶ ነው ያነሳናቸው ... አሜሪካ አደርገልላለሁ። በቃ ፍቅርዬ አልያዝሽ ... ቀንጆዎቼን ሳሚልኝ”

“አትርሳ ደግሞ አሁኑኑ ላዘልኝ ... አይላሽ ዩ ... ቻው። ሄይ ደግሞ ልጅህ ዛሬ ግታ ደውል ብላሃለች ... ሚስጥር የምነገረው ለሰ ስትል ነበር። ቃል ገብቼላታለሁ እንደምነገርህ። እንዳትረሳ” ብላት ተቀላቅላለች። በደወለ ቁጥር ትንሿ

እርሱን ነገረው ስለሆነ ገርህ ይውሉ ስለሆነ ስለው ነው የላቁት ። ቢያንስ በየገጽ ስት ተኩ ስካይፒ አድርጎ ያወራችሁልኝ ።

ከንጹሕ ጋር ተሰባብተው ስልኩን ዘጋና ንጥይ ጋ ይጋግሞ ይወለድ ስልኩን አያንሳም ። ኢንተርኔቱም እምቢ ስላለው ፎቶውን ለንጹሕ ሊልከላት አልቻለም ። ድክም ብሎት ወረተቀ ሁሉ ጠረጴዛው ላይ እንደተበታተነ አልጋው ላይ ጋደም እንዳለ እንትልፍ ወሰደው ። ሌሊት ላይ የንጥይ ስልክ ተሰተሰው ።

ጥቂት ካወሩ በኋላ ፤ “ምን መሰለህ ናጥ ... አንድ የሆነ ሐሳብ መጣልኝና ... ላጥይህ ፈልገኝበር ማታ ያን ያህል ደጋግሜ የደወልኩልህ ።”

“ሌልሽ ... አንተ ሃሳብ ታጣለህ ብዬ ሃሳብ ገብቶኝም እያውቅ ... ምን ተገኘ?”

“ሲርዮስ ነገር ነው ... አንተ ሁሉን ቀልድ አታድርግ ... ስለ ልጅ ምን እያሰባችሁ ነው? ማለቱ አንተና አርሲ?” ፈጽሞ ያልጠበቀው ነገር ስለነበር ትንሽ ገራ ገባው ።

“ምን እናሰባለን ብለህ ነው ። ያው የምንችለውን ሁሉ አድርገን ፈጣሪ ሐኪምም የከለከለን ይመስላል ። አዲስ የባሕል መድኃኒት ተገኘ እንዳትሰኝ ብቻ ... ብሎ ፤ አሁንም ንገገሩን በሣት ዘጋው ። ሲሆን ከልቡ ስለሆነ ደስ የሚል ለዛ አለው ።

ከአልጋው ላይ ወርዶ ጠርቶ ላይ ቁጭ አለና ፊቱን እያሻሽ ተንጠራራ ። “ልጅ ስለ ማሳደግ አሰባችሁ ወይም አውርታችሁ አታውቁም? ማለቱ ያው እንደምታውቀው ሚናውም ቀላል አይደለም በተለይ አርሲ ላይ ... በተለይ በሷ ልጅ መውደድ”

ጥቂት ዝም ብሎ ቀየረ ፤ “ብዙ ጊዜ ላንሣባት ሰሞክር ፤ ነብር ነው የምትሆነው ፤ በታ በእኔ መውለድ ተስፋ ቀረጥክ ማለት ነው ትላለች ። ከዛ ከሷን ማባበሉም መከራ ነው ። ልጅ ብናሳድግ ሚናውን ከኛ ላይ ስለሚያነሳልን ፤ ለመውለድም እንዲን የምንችል ከሆነ ፤ የበለጠ ዕድል ይኖረናል ብዬ ላገባባት ሞክረኝ ነበር ። ግን ታውታለህ አርሲን ... ራሷ ካላመነችበት ማንም ፍንክች እያደርጋትም” ብሎ ፤ በረጅሙ ተነሰ።

“እኔማ እኮ አንድ የማያት ሕመምተኛ ነበረችኝ ። በጣም ችግረኛ ቢተሰብ ነው ። በቀደም በወሊድ ላይ በሚያሳዝን ሁኔታ ሞተችብን ። አዲስ ከተወለደችሁ ሕፃን በተሠማረ ሌሎች ሁለት የሚያማምሩ የአራትና የሰባት እመት ልጆች አሉዋት ፤ ትልቁ ወንድ ነው ። ቢተሰቡ ሁሉንም አንድ ላይ ወስዶ የሚያሳድጋቸው ጥሩ ሰው ከተገኘ ፤ ለጉዲፈቻ ለመስጠት ተሰማምተዋል ። አታምንም ምን አይነት ልጆች እንደሆኑ ... ምን ይመስልሃል?”

“ሌልሽ ... እኔማ ምን እንደማሰብ ታውታለህ ... ከእኔ ይልቅ አርሲ ምን ታስባለች ነው ። ጥናው ነገር ... ሌላው አላሳቢ ነገር ፕሮሰሱ ነው ... በጣም ረጅምና አታካች ነው ይባላል? አይደለም ...” አለ ፤ ምን ማለት እንዳለበት ገራ እየገባው ።

“እኔ መጽሐፍ በጣም አረፍ ዕድል ይመስለኛል ... ለልጆቼም ከናንተ የተሻለ ወላጅ ይገኛል ብዬ ማሰብ አልቻልኩም ። እንደት ጋይነት የሚያሳሱ ልጆች እንደ ሆኑ ልነገርህ አልቻልኩም ። ፍቷቸው አለ እኔ ። በረጅሙ ገራ ።”

“እስኪ በናትህ ላከው ... እልፊዱ ጓጓሁ እኮ ... ለእርሴ ግን እንዴት እንደሚነገር እንጂ ... ለማንኛውም ፎቶውን ኢሜይል አድርገልኝና ... እም ... ም ... እንደያውም ዛሬ ባለኝ ገደብ ጋ እንሄዳለን ... አይ እም ሹር ከሷ ጋር አውርታችኋል ... ምን አለች?”

“ልክ እንዳንተው ነው የሷም ሐሳብ ... እኔማ ያሰብኩት ፎቶውን ላንተና ለርሴ ለላከላችሁና እናንተ ትንሽ ካወራችሁት በኋላ... እንተ ቀስ ብለህ ለእርሴ ሐሳቡን ጀግሞረህላት ... ሙሉ ሃሳቡን እስከትን ስትሄዱ፤ እኔም ከዚህ ደውዬ አብረን ብናወራው ምን ይመስለሃል?”

“ጥሩ ነው። ግን ደግሞ ሁላችንም አውርተነው እርሴን መጨረሻ ካደረግናት ይደብራታል ብዬ ፈራሁ። ከማንም ይልቅ እንተን ነው የምትሰማው። በዛ ላይ ታውቃለህ የሷ ጥያቄ ማለቂያ የለውም። ስለዚህ ያለችውን ብትልም ለእኔ የነገርከኝን ደውለህ አሁኑኑ ነገራት። ውጤቱ ምንም ይሁን ምን፤ ቅዳሜ ከዛው ሆነን፤ ለምን ሁላችንም እንድ ላይ እናወራውም።”

ወደ መስከቱ ሄዶ መጋረጃውን ሙሉ ለሙሉ ሰብስቦ ሲከፍተው ዐሐይዋ ፍንትው ብላ ወጥታለች። ቀዝቀዝ ያለ ንጹህ አየር ተቀበለው። “እንዲያውም እሱም ጥሩ ሃሳብ ነው ... ስለዚህ ከእርሴ ጋር ካወራሁ በኋላ፤ ለሦስታችሁም እንድ የጋራ ኢሜይል ከፎቶው ጋር እልካለሁ ... ሃው አባውት ዛት?”

“እሪፍ ሐሳብ ነው ... ታዲያ ቶሎ ላከው ፎቶውን ...” ትንሽ ተሳስቀው፤ ስለ እርሱም ሥራ ተጨዋውተው ስልኩን ዘጋው።

ወዲያው እርሴማ ጋ ደወለ። እርሴማ ሃሳቡን ሲያነሳላት መጀመሪያ ላይ እንዳልገባው ሆነች። ከዚያም ቁጣ ቁጣ እያላት ለምን ጥሩ ሃሳብ እንዳልሆነ ልታሳምነው ምክረች። ስሜታዊ ሆኖ ማልቀስ ስትጀምርና ለማባበል ሲከብደው ነው፤ በነገሩ ምን ያህል እንደ ተጐዳች የተረዳው። በመጨረሻም ለንጹህና ለንዋይም ደውሎ ሐሳቡን እንደ ነገራቸውና የግድ እሁን ምንም ነገር መወሰን እንደሌለባትና ምናልባት ከገዋይና ከንጹህ ጋር ቢወያይበት ጥሩ ሊሆን እንደሚችል ነገራት።

“በናትህ ሴላዬ ... ምኑን ነው የምንወያይበት? ... ከኢትዮጵያ... ልጅ... ለዛውም ሦስት ልጅ ... እንዴ ... በፍጹም የሚታሰብ አይደለም። ደግሞ ... እኔ...” ብላ እምባዋ ቀደማት። “በቃ ብዙ አታሰወራኝ ... ይበቃሃል ... ልቤ እስከትፈርጥ አስለቀስከኝ ደግሞ ... ቀይ ላግኝህ ብቻ” ብላ ሳቀች።

“እርሴ በቃ ተከራክሮ አንቺን የሚያሸንፍ ይጥፋ ... አልቅሰሽም እኮ ቢሆን አትሸነፈም። ግን ሲርየሰ ... ለሦስታችሁም የልጆቼን ፎቶ ኢሜይል አድርገላችኋለሁ ... እሳትን ስትሄዱ ተነጋገሩበት ... ከፈለጋችሁ ደውሎልኝ ... እርሴ ሙች ... የማይጸጽትሽ ውሳኔ ነው የሚሆነው።”

“ምንም ለውጥ አያመጣም ... ደስ እንዳለህ። እንተ ግን መቼ ነው የምትመጣው? ደግሞ ትንሽ ቀየት ብለህ ጠቅላላ ተሁ አገር ቤት ከ እንዳትለን ...” አለች፤ እሁንም

እየሞቱት ስለኩን እንደ ዘገባ ከእኛ ከምጥፋት ላይ ምስት ፎቶዎችን የልጆቼን ሥጥ ጨምሮ በእገድ ሊሟደል ለሁሉም ላከላቸው ።

በሚቀጥሉት ቀናት ሌላው ከጠዋት እስከ ማታ ድረስ ተወጣጥሮ ለምግብ ሞብያ እንኳን ትንፋሽ አጣ። ከምስጢር ጋር የቦታውን ውል መፈራረም ... ላንቶን ጥና ወኪልና ጉዳይ አስፈጻሚ እድርጉ መወከልና መቅጠር ... ከሲራክስ ከሲስተር ዘቢባ ጋር ወደፊት አብረው የሚሰሩበትን ሁኔታ መስመር ማስያዝ ... የክሊኒክ ፈቃድ ከሚሰጡ ቢሮዎች የሥራውን መሠረታዊ ሂደት በተመለከተ መረጃዎችን መሰብሰቡ አባዘነው። በወትሮ የሥራ ሰዓቱ ሆስፒታል ሊገባ ስላልቻለ የሕክምና ሥራውን ለጊዜው አቋምታል። ወደ አሜሪካ ለመመለስ የቀረው እስር ቀን ብቻ ስለሆነ፤ የጀመራቸውን ነገሮች ለመጨረስ ቀንና ሌሊት ይሠራል።

ቅዳሜ ጠዋት ከቁርስ በኋላ የወረቀት ሥራውን ሲሠራ አረፋፈደ። ወደ አራት ሰዓት ላይ እንደ ንጹሕ ከአሜሪካ ደወሉለት። በጉዳዩ ብዙ ውይይትና ክርክር አደረጉ። እርሴማ ጥያቄዎቿ ከሞላ ገደል ስለተመለሱ ላት ነገሩን የበለጠ ልታስብበትና ሊማከሩበት ተሰማች። የልጆቹን ፎቶ ካየች በኋላ የሁሉም ልብ በፍጥነት መቀየር ጀምሯል። ልጆቹን ለማሳደግ ከወሰኑ እርሱ ወደ አሜሪካ ከመመለሱ በፊት ቢመጡ እንደሚችሉ መከራቸው። ከዝናሽ ቤተሰቦች ጋር ለመተዋወቅና ሂደቱን በቶሎ ለመጀመር ነገሩን እንደሚቀረጽላቸው አስረዳቸው። በእርሴማና በንዋይ ድምጽ ውስጥ ተስፋና የደስታ ፍንጣቂ ያየ ስለ መሰለው ውስጡ የበለጠ አቅም አገኘ።

ወደ ዘጠኝ ሰዓት ላይ ከአዲሱ የወደፊቱ የክሊኒክ ቦታ ሲደርስ፤ ከሲስተር ዘቢባ በቀር ሁሉም ደርሰው ነበር። ወደ ዋናው ሺላ ቤት ሲገባ ቤቱ በምግብ ሽታ ታውዷል። በብርሃን የተሞላው ሰፊ ሳሎን ከፍ ያለው ነጭ ኮርኒሱ ገርማ ሞገስ ሰጥቶታል። የምስጢር እናት ከሠራተኞቹ ጋር ጓዳ ውስጥ ጉድ ጉድ ይላሉ። የቡና ዕቃው ተደርድሮ ዙሪያውን ከበው የደመቀ ጨዋታ ይዘዋል። በእንድ እነስተኝ ጠረጴዛ ላይ የተሰያዙ ያበሻ ምግቦች ተደርድረዋል። ሲስተር ዘቢባ ከባሏና ልጇ ጋር ሌላ የምግብ መሰናጽ ይዘው መጡና ተቀላቅሉ።

“እንዴ እኔ ኮ እንዲህ የደመቀ ድግስ መሆኑን አላወቅሁም እንጂ ... ዶሮቻ ቢሆን ሰርቼ አመጣ ነበር ...” ሲል፤

“አይ ዶክተር ሌላ ... ያንተ ወጥ ለዋናው ምረቃ ይቀይልን። እንዲያው በባሪ ቤት እንዳይሆን ብለን ነው” አሉ፤ የምስጢር እናት ወይዘሮ ኤደን። ሲስተር ዘቢባ እንደ ለመሄቸው ሁሉንም እትፍ እያደረገች ሰማ ከምስጢር እናት ጋር ምግቡን እየደረደሩ ወሬ ጀመሩ። የሲስተር ዘቢባ ልጅ ሙኒራ ከሌላው ጋር ቁም ነገር ወሬ ይዛለች። ምግቡ ለመበላት ተሰናድቶ ሲያልቅ፤ በምስጢር መሪነት ቤቱን ጉበኙ። በገን በኩል ያሉትን ተጨማሪ ሰርቪስ ቤቶች ካዩ በኋላ ከዋናው ቤት ጀርባ ወዳለው ጫካ ወረዱ።

ከገቢው መሃል የተሰየመው ሺላ ቤት ስድስት ለቢሮ የሚሆኑ ሰፊ መሻታ ክፍሎችና ሁለት ትልልቅ ሳሎኖች አሉት። የልሳሳው ሐሳብ፤ ዋናው ክሊኒክ ሺላው ውስጥ እንዲሆንና ከበስተጀርባ ያሉትን ክፍሎች ለተለያዩ ቢሮዎች ለማድረግ ነው።

ገብኝታቸውን ሲጨርሱ ወደ ቤት ገብተው እየበሉ ጨዋታቸውን ቀጠሉ። ሌላው በሰራው ያሰበውን ከነገራቸው በኋላ ያላቸውን ሐሳብ እየጨመሩ ከሊኒኩ አልቆ ሲዘረቱምን ሊመስል እንደሚችል በምናባቸው ለመሳል ሞክሩ። በሁሉም ላይ ከፍተኛ ደስታና መነሣሣት ይነበባል።

ወደ አስራ አንድ ሰዓት ሲሆን ሲራክ ከውዳሴ ጋር ቀጠሮ ስለነበረው ይቅርታ ጠይቆ ቀድሞ ወጣ። እነ ሲስተር ዘቢባም የታመመ ዘመድ መጠየቅ አለብን ብለው ብዙም ሳይቀዩ ሄዱ። የዝናኸን ልጆች ምናልባት የንፁህ እህትና ባሏ ሊያሳድጓቸው እንደሚችሉ ከነንፁህ ጋር ያወሩትን ለሳንቸና ለምስጢር ሲነገራቸው፤

“እ-ም-ቢ-የ-ው ስምረትን እኔ ነኝ የምወሰዳት ...” አለች፤ ምስጢር ሳታስበው ለቧ እዝን ብሎ። ነገሩ ደስ ቢላትም ባጭር ጊዜ ከስምረት ጋር የፈጠረቸው ጓደኝነት ሆኗን አባባው።

“እሱማ ቢሆን እንዴት በጣም እረፍ ነበር ... እኔ በዚህ ፍጥነት ይላካል ብዬ በፍጹም አላስብኩም ነበር። ደግሞ የሚታወቅ ቤተሰብ መሆኑ በጣም ደስ ይላል። ሦስቱንም ለመውሰድ ፈቃደኞች ናቸው ማለት ነው?” አለ፤ ባለማመን ዓይነት።

“እንገዲህ ነገሩን ገና ዛሬ ጠዋት ነው በሰፊው ያወራው። መጀመሪያ ላይ የገጹሕ እህት እንገራገራ ነበር። ባጠቃላይ ልጅ ስለ ማሳደግም ሆነ በተለይ ከኢትዮጵያ ሦስት ልጅ ስለ መውሰድ ... አለ አይደል ቤተሰብንም የማሳመኑ ነገር ከባድ ነው። ፎታቸውን ልኪላቸው ካዩ በኋላ ዛሬ ጠዋት ላይ ስናወራ ልባቸው በጣም የተለሳለሰ ይመስላል” አለ፤ ፊቱ ከቀረበው ዳዖ ቀሎ ላይ ቀንጠሮ አድርጎ እየቃመ።

“እነርሱ ምንም ልጅ የላቸውም እንዴት?” አለች፤ ምስጢር እሁንም ስለ ስምረት እያሰበች።

“ከተጋቡ አስር አመት ቢያልፋቸውም እስካሁን አልቀናቸውም። ደግሞ ልጅ እንዴት መሰለሽ የሚወዱትና የሚፈልጉት። ከወሰኑ እኔ ከመመለሴ በፊት ሳይመጡ የሚቀሩ አይመስለኝም። አይሆኑ ... እንደሚላካ”

“የዝናኸን ለባትና እህቷስ የሚሰማው ይመስልሃል? ሃሳባቸውን እንዳይለውጡ ደግሞ ...” አለ ሳንቸ።

“እንገዲህ ባለፈው እንደ ሰማኸው ተሰማምተዋል። ነገሩ እውነት ሆኖ ሲመጣ የሁሉም አጭምና አቅም ይለያል። እስከዛግ ግን ማን ያውቃል?” የሚቀጥለው ቀጠሮው ስለደረሰበት ቀድሟቸው ወጣ።

19

ንጹሕና ንዋይ አርሴማን ለማሳመን ያደረጉት ጥረት በመጨረሻ ትንሽ የእሺታ ፍንጥ ሰጠ = ከብዙ ውትወታና ማደፋፈር በኋላ ልጆቹን በእካል ለማየት ተስማማች = ቢሆንም ባይሆንም ለጉዲፈቻ አስፈላጊ የሆኑ ወረቀቶችን ሁሉ አሟልተው ያዙ = ሌላው ወደ አሜሪካ ከመመለሱ በፊት በተቻላቸው ፍጥነት ወደ አዲስ አበባ ለመሄድ አቀዱ =

የዝናሽ እህትና አባት ደግሞ ነገሩን ሲነግራቸው ማቅማማት ጀምሩ = ሌላው ነገሩ የጠበቀው ቢሆንም የተወሰነ ብስጭት ፈጥሮበታል = ከቤተሰብ ጋር ተነጋገረን ውሳኔያችንን እናሳውቃችኋለን ብለዋቸው ቀጠሮ ይዘዋል = ንንዘብ እንደፈለጉ ስለገባው ነገሩ እናዶታል = ከዝናሽ ሞት ጀምሮ የረዷቸው ልጆቹን ለመውሰድ አስበው ያደረጉት ስለመሰለው ነገሩን እርግፍ አድርጎ ሊተወውም አስበ = የአርሴማን መነሣሣትና የሕፃናቱን የወደፊት ዕጣ ፈንታ አስቦ ንዴቱን ዋጥ አድርጎ ዝም አለ =

በቀጠሮው ቀን ረፋዱ ላይ ከላንቾ ጋር ወደ ዝናሽ እህት ቤት ሄዱ = ለባቲና ሌሎች ሁለት ጠና ጠና ያሉ የሠፈር ሽማግሎች ተቀምጠው ሲጠብቁቸው ደረሱ = እርሷም ቡና እያጣጠበች ወዲያ ወዲህ ጉድ ጉድ እያለች ቤቱ ደማምቋል = ስፋ ያለ ሳሎንና አንድ መኝታ ከፍል ያለው ቤት ውስጥ የዝናሽን ሕፃን ልጅ ጨምሮ አራት ልጆቿ! ሌሎች ሁለት ዘመዶቻቸውና ባልና ሚስቱ ይኖሩበታል = ገደገዳው በጥቃ ተለሰና እስከ አጋማሹ በከብት አዛባ ተለቅልቋል = ጥግ ላይ ዳንቴል ከለበሰው ቲሊቭዥን አጠገብ ጣሳ የተደረደረበት አሮጌ መደርደሪያ ይታያል = ከባሻገር ደግሞ ባርጌ በርሚል ላይ ያረጁ ሌማት ላመል ገርበብ ብሎ ይታያል = ትንሿ መስኮት እስከ ጥገ ብትከፈትም ቤቱ ጭልምልምና ትዝትዝ እንዳለ ነው =

የሌላውን መምጣት ደጅ በቀመው መኪና ያውቁት ልጆች ግር ብለው ሲዘቱ የቤቱ ጸጥታ ባንዴ ደፈረሰ = ስምረትና ሰምሶን ልጆቹ ላይ ተጠመጠሙበት = ሌሎች ልጆችም ዙሪያውን ከበቡት = የዝናሽ እህት ወደ ደጅ ወጥተው እንዲጫወቱ የፃፉ

ሰታዊራቸው እንዳመጣቸው ተሯራጠው ወጡ ። ስምረት ብቻ ሳንቸ ላይ ልጥፍ ባለቀረች ። እናቷን እምሎ ብላ እያለቀሰች ስታስቸገር ስለሰበተች ተወቃች ።

ወደ ደረሰው ጠጋ ብላ “ሚስጥልስ?” አለችው ።

ገንዘቧ ላይ ሳም አደረጋትና፤ “ስራ ላይ ናት ሚስጥር ... ሰላም ብላሻለች ... ለላጌዜ ትመጣለች” ብሎ፤ ከኪሱ ውስጥ ማስቲካ እውጥቶ ሲሰጣት፤ ከእትፋ ውስጥ መታወደ ደጅ ርጠች ። የዝናሽ እህት በናውን ስትቀላላ ትልጽ ልጇ ደግሞ ዕቃ የጣራረብ ትረዳት ነበር ። ለመንደርደሪያ ያህል የዞን ያልሆነውን ሲያወሩ ቀዩ ።

ሌላው ሀሳቡን ሰበሰብ አድርጎ፤ “ያው እንግዲህ ባለፈው እንደ ተነጋገርነው የሰቱንም ልጆች ወስዶ ለማሳደግ የባለቤቱ እህትና ባሏ በደስታ ፈቃደኞች እንደ ሆኑ የረውኖል ። በቀደም እንዳላችሁኝ አስባችሁበት ከቤተሰብ ተማክራችሁበት ከሆነ ... ብሎ፤ ተራ በተራ እያያቸው ዝም አለ ።

የዝናሽ እህት ፈጠን ብላ “ነገሩ እኮ ከማንም በላይ ደስ የሚያስኘንም የሚጠቅመንም እኛን ነው ። ደግሞ እነዚህ የሙት ልጆችህ ቢሆኑ ማን አላቸው ። ግን በቃ ሰጪ ሁሉ ገና አርባዋ እንኳ ሳይወጣ ልጆቿን ሊሸጡ ነው፤ እያሉ ቁም ስቅላችንን አላዩን ። አኛሰ ብንሆን በሰንቱ እንጠበስ ... ቢሳቢስቲን ላናገኝ ። ከዚህ ሁሉ አበሳ፤ እዚሁ እንደሆኑ ሆነው እኛ የበላነውን በልተው ያድጋሉ” አለች፤ እምባዋ እየቀደማት ።

ከዝናሽ አባት አጠገብ ያሉ ቢሜቶብ ያደረጉ ጠና ያሉ ሰውዬ ገሮሯቸውን ጠረገ ወረገ አደረጉና፤ “እዬ እንቺ ደግሞ ... የሰው ምላስ ተፈርቶማ የሚሆን ነገር የለም ። ሰው ምንም ብታደርጊ የሚለው አያጣም ። ሰውና ጉም አይታመንም ። ይልቁን ለእነዚህ ልጆች የሚበጅና የሚጠቅመውን ማሰብ ነው የሚበጅ ። እግዚር የናታቸውን ጸሎት ሰምቶ የሰጣቸውን ሲሳይ መንሳት ጡር አለው” አሉ፤ ከፊታቸው የቀረበውን ቅራሪ አንስተው ተገነዘቧ ።

ንግግራቸውን በመቀጠል፤ “ሆኖም ግን የኛ ሰው እፋ እሳት ነው ። በርግጥ መቼም ገና ተቀብራ አካሏም ሳይፈርስ ልጆቻችን መበታተኑም ደግ አይደለም ። እኛህስ አዛውንት ቢሆኑ ላይናቸው ምን ተስፋ አላቸው? ተማክረው ምን ያደረጉት እንደሚሉት ነው ። እነዚህም ጣድቃን እግዚር ቢላቸው እንጂ በዛሬ ጊዜ ማነው የሰው ልጅ ወስጄ ላሳድግ የግሏ ... እንኳን የደሃን ልጅ ... ሰጪ ተጨካክኗል እኮ ... እግዚያህር የመረቃችሁ ...” አሉ፤ ወደገሌላው ጭራቸውን እየጠቀሙ ።

“እሱማ ዝኮ ከታመመች ጀምሮ” እነርሱው አይደል ሲረዷት የቀዩት ። የማይ አምላክ ብድራቸውን ይከፈላቸው እንጂ እነሱ ባይኖሩ ምን ይውጠን ነበር ። ግን በቃ አሁን አባዬም አትሙ እየደዘመና እየታመመ ነው ... እኛም በቃ አበላችን በዛ ። ግንም ጠብ የሚሏ ነገር የለም ። ጉረቤቱ ሁሉ ... ልጆቹ ለጉዲፈቻ ድርጅት ቢሰጡ፤ ቢተሰብጉም ይረዳሉ ... ምን እንዲህ አስቸኮላችሁ እያሉ ነፍሱን ሊያወጧት ነው” ብትል፤ የነገሩ አካሄድ ቢገባውም ዝም ማለት መረጠ ሌላው ።

“እረ ልጆቼን ታይለያዩ ተንከባከቦ የሚያሳድጋቸው ይገኝ እንጂ፤ እኔ ደገጥ ለየትኛው እድሜዬ ነው። እሱ የከፈታትን ይቺን ጥሮ ታይዘጋ እያድር።”

ሌላኛው እንግዳ ከዝናሽ አባት ቀበል አድርገው፤ “እኔ ትንሽ ያሳሰበኝ ... እንዲያው ከናካቲው ከዘመዶቻቸው ይቆራረጣሉ ወይስ እንዴት ነው? አሳዳጊዎቼ ተውጧ ሃገር ኗሪ ናቸው ወይስ?” አሉ።

ሌላው፤ ነገሩን ግልጽ ማድረግ አስፈላጊ ስለመሰለው፤ “ልክ ነው አባባ አሳዳጊዎቹ ውጪ ሃገር ነው የሚኖሩት። ሴትየጥ የባለቤቱ እህት ስለ ሆነች የቅርብ ሰዎች ናቸው። ጥሩ ኑሮ ያላቸው መልካም ሰዎች ናቸው። የራሳቸው ልጆች ስለሌላቸው እንደ ልጆቻቸው አድርገው ነው የሚያሳድጋቸው። ከቤተሰብ ጋር ሳይቆራረጡና ታሪካቸውንም ሳይረሱ የሚኖሩበትን ሁኔታም ማመቻቸት የሚፈልጉ ናቸው። ከዛ ውጪ ግን ልጆቼን በማደግ ሲወስዱ ለዘመድ ገንዘብ መክፈል ወይም የማደግ ድርጅቶቹ ያደርጋሉ የተባለውን ነገር በከፍተኛ መልክ ማድረግ እንደማይፈልጉ እርግጠኛ ነኝ...” አለ።

“እረ እኔ ኮ ገንዘብ ይከፈለን ማለቱ አይደለም” አለች፤ የዝናሽ እህት ደገጥ ብላ።

“እንግዲህ ስለተዛመድንና ቤተሰብ ስለሆንን ልባችን የፈቀደውን ለአባባም ይሁን ለናንተ ማድረጋችን አይቀርም። ስትቸገሩ እያየን እኛስ እንዴት ዝም እንላለን። ልጆቹን እንድትሰጧቸው በማለት ግን በልዋጭ ወይም በከፍተኛ መልክ የሚደረግ ነገር ሊኖር አይችልም። እንግዲህ እኔም ከጥቂት ቀናት በኋላ ወደ ውጭ እገር ስለምመለስ ውሳኔያችሁን ንገሩኝ” አለ ሌላው፤ ቁርጥ ባለ ድምጽ።

ከጥቂት ዝምታ በኋላ መጀመሪያ የተናገሩት አዛውንት፤ “እኔ መቼም ለነዚህ ልጆች የመጣላቸውን ሲሳይ በሰው ወሬ ተገፍተን ባናከላከል ይሻላል ባይነኝ። ሰጪ ሃፊ የፈለገውን ቢል፤ ነገቱን ሲከፋ እንዲትጣላ ውሃ አይሰጥ ... ለምኑ ነው? ሁሉ ስወሬ ነው የሚበረታ። እቤታችሁ ድረስ የመጣ ሲሳይ ባትመልሱ ... እነርሱንም ባታስቀደሙ ደገ ነው። ደገም ልጆቹን ተቤተሰብ እንለይም ታሉ ... ለምን እነሱ ህሊናቸው የፈቀደውን እንዲያደርጉ ዝም አትሉም?” ብለው፤ ነገሩን ደመደሙት።

የዝናሽ እህት የተወቀጠውን ቡና ከጀበና ውስጥ እየጨመረች ያባቷን ዓይን ዓይን ስታይ፤ “እኔም ልቦናዬ የሚለው ያው ነው። ደፍተር መቼም ለዝናዬ ታደረገላት ከብካቤ አንጣር እኔ የልጆቼንም ነገር በላቸው ሳይ ነው አደራ የምጥለው። ለኛ ተሆነ እስታሁን ያደረጉልንንስ ውለታ ቢሆን፤ በምን አትም ነው የምንመልስ” ሲሉ፤ የዝናሽ እህትም ቅር እያላትም ቢሆን፤ ነገሩን መቀበሏን ገለጸች። ቡናው ተጠጥቶና ትገሽ ተጨዋውተው አሳዳጊዎቹ ሲመጡ፤ ለመገናኘት ተስማምተው ተለያዩ።

ከዛምንት በኋላ አርሲማና ንዋይ አዲስ አበባ ገቡ። ከንጹሕ ጋር ተነጋግረው።
እነአርሲማን ሊያገዛቸው፤ ሌላው የመመለሻ ጊዜውን በአስር ቀን አስረዘመ።
በመጡ በሦስተኛው ቀን የዝናሽን ቤተሰብ ሊተዋውቁ ወደ ዘንባ ወርቅ ይዘዋቸው።
ዳሩ = አርሲማ ከሳንቶ፤ ንዋይ ደግሞ ከሌላው ጋር በየፊናቸው የሞቱ መሬ ይዘው
ሳይታወቃቸው ደረሱ። ከመኪና አስኪወርዶ በመሬ ተጠምደው የሰፈሩን ሁኔታ
ላብሞ አላሉትም። በእግራቸው ውስጥ ለውስጥ እየሄዱ ወደ ሰፈሩ ጉራንጉር ሲገቡ
አርሲማና ንዋይ ድንጋጤያቸው ጨመረ። የዝናሽ እህት ቤት በር አስኪደርሱ ድረስ
ያለሞ አልተነፈሱም።

ቤት ሲገቡ የፈላ ቡና ላይ ደረሱ። ልጆቹ ተጣጥበውና ተሽምገሙነው
እንገዳ ይመዝገባሉ ተብለው ጸባያቸውን እንዲያሳምሩ ብዙ ሥልጠናና ማስጠንቀቂያ
ተሰጥቷቸዋል። ስምረት ገና ሳንችን ስታየው የተባለችውን ረስታ እግሩ ላይ
ተጠመምችበት። መጀመሪያ ላይ እንግዶቹን ለመቅረብ በያንገራግሩም ይዘውላቸው
የመጡትን ልብስና መሳሪያዎች ከተሰጣቸው በኋላ ገን ስምረት የንዋይ ወዳጅ ሆነች።
አርሲማ ለዲሲን ልጅ ታቅፋ አይን አይኗን እያየች ስታሟውታት የተለየ ስሜት
ውስጧ ተፈጠረ።

በወዋታ መሃል ስለቀሼ ተነስቶ ሲወራ አርሲማ ማየት በለፈለገች ተያይዘው
ወጡ። ከገቢው ወጣ እንዳሉ የዝናሽ እህት ገረቤት የሚኖር ጎረምሳ ልጅ ከአጥራቸው
በርያለ ድንጋይ ላይ ተቀምጦ አየችና፤ “ስማ እንተ ዳርጊ ... እስኪ ባከህ ቀሼን ለማየት
ፈልገው ዝብር። አብረህ ወስደህ አሳያቸው።” ስሞች እንዳይተናኮሏቸው ... አደራ ...
እዚህ መኪናቸው ጋ እስኪመለሱ ድረስ አብረሃቸው ሁን እሺ” አለች። የዝናሽ እህት
በማዘዝ ድምጽ። እሱም ከመቀመጫው ተነስቶ ራሱን እያከከ ትዝቡን ተቀብሎ ቆመ።

በዚያው ስመሄድ ስለፈለገ የዝናሽን እህትና አባት አመስግነውና ሰሞኑን
እንደሚያገኝቸው ነገረዋቸው ተለያዩ። ስምረት ግራና ቀኝ የሳንቶንና የንዋይን እጅ
ይዛ እየዘፈነችላቸው ታስታቸዋለች። ሳምሶን ደግሞ ከአርሲማ አጠገብ እየሄደ ስለ
ሰፈሩ የምትጠይቀውን ጥያቄ እየመለሰላትና የሚያውቀን ያህል ሲነገራት በብስለቱ
ተደነቀች።

“ያመጣችሁልኝ ሚማ በጣም ነው ደስ ያለኝ። ትምህርት ቤት ልጆች
አድርገውት አይቼ ...” ብሎ እንደ ማፈር ብሎ ሲያገነብስ ጠጋ ብላ አቀፈችው። ቀና
ብሎ “እመሰገናለሁ” ቢላት እንባጥ መጣ። ለስላሳ ጸጉሩን እያሻሸች “በጣም ደስ
የምትልልጅ ነህ” ስትለው ላት ብሎ እንገቱን ሰበረ።

በሰፈሩ ውስጥ ውስጡን አሳብረው አስፋልቱን እስኪሻገሩ ጥቂት የሰፈሩ ልጆች
ተከትለው ሲያጅጋቸው ዳርጊ ተቀጥቶ አባረራቸው። ምንም ማድረግ ስላልቻሉ
እየተነሳሳሉ ተመለሱ። የተከመሩ ሳስቲኮችንና ጣሳዎች ያሉባቸውን ገቢዎችን እያዩ
ጠመዝግዛ በሆኑ ዳገት ቁልቁለታማ ቀላላትን መንገዶች አለፉ። አልፎ አልፎም
በማዳበሪያ ከረጢት መላ ቅራትን እቃዎችን የተሸከሙ ሴቶችና ልጆች ቀም እያሉ

እያየዋቸው የሆነ ነገር ተንሸካክለው ያልፉት ስራት ሲያዩት ካሰቡት በላይ ትልቅና ሰፊ ቦታ የያዘ የቀሻሻ ከምር መሆኑ ሁሉንም አሰደነገጣቸው ።

መዳረሻው ላይ ቆመው ከዳር እስከዳር ለማየት ሞክሩ ። በተከመረው የከተማ ይቆ ቀሻሻ ላይ ሰዎችና ወሾች ከወደቃ ወደሀይረኩ ታሉ ። ሁሉም የሚፈልገውን ለማግኘት ይማሰናል፤ ይጥራል ደግሞ በያዘው እንጨት ይሞክራሉ ። በእንደ ጥግ ደግሞ ተመርጠው የተለቀሙ እቃዎች ተከምረዋል ። በቡድን በቡድን እየሆኑ የሚለቅሙና ተቀምጠው የሚያወሩ ወጣቶች አልፎ አልፎ ይታያሉ ። ጥንቱን ለማራገፍ በመጣ መዜና ዙሪያ እያሉ ሰዎች አሰፍሰፈው ይጠብቃሉ ። ከማይ ደግሞ ተከምሮ በቆየው ቀሻሻ ላይ ቁራዎችና አሞራዎች ሰፍረውና በላይ ሲያንገብቡ ይታያሉ ።

በመሃል ባለቸው ቀጥን መንገድ ላይ ወደ ውስጥ ሲገቡ ካንድ ጥግ ላይ በፈሰታል ውስጥ ያለ ነገር ከበው የሚቀራመቱ ልጆች ጋ ይረሱ ። ጠጋ ብለው ሲያዩ የተራረፈ ምግብ መሆኑን እዩ ። ቀሼ ሰው፣ ውሻና ቁራ ተዛገገናና ተሻምቶ የሚኖርበት ምስጢራዊ ቦታ ።

“ዳርጌ ... እንተም እዚህ እካባቢ ነው ያደገኸው?” አለ፤ ሌላው አብሮ ያለውን ወጣት ልጅ ። ንዋይም አርሴማም የልጁን መልስ ለመስማት ዞር አሉ ።

“አዎን ... እዚህ ቀሼ ሰፈር ነው ያደገው ። ከትምህርት ቤት መልስ ኑሯችን ሁሉ እዚህ ነበር” አለ፤ አፈር ብሎ ።

“አሁን እዛ ከምር ቀሻሻው ላይ ያሉት ሰዎች ምንድነው የሚፈልጉት?”

“የተገኘውን ... እንዳንዴ እሸጥ ያልተከፈተ ምግብ ... አርጌ ልብስ ... መጠጥ ... ቀርቆሮና ፕላስቲክ የሃይላንድ ጠርሙስ ... በቃ የተገኘውን ...”

“እዚህ ላይ የተሰበሰበው ምግብ ስትበሉት አያማችሁም እንዴ?” አለች፤ አርሴማ ነገሩ ከአእምሮቿ በላይ ስለሆነ ጣልቃ ገብታ ።

“ምግቡ ይመመው እንጂ ... ባክቱሪያዎቹም በድሃ ሆድ እይጫከኑም ... እኛ የትም እንደማንሄድባቸው ስለሚያውቁ ብዙም አይተናኮሉንም” ብሎ ሲሰቅ፤ ሁሉም ሳይወዱ በግዳቸው ፈገገ አሉ ።

“እንተ ቤተሰቦችህ እዚህ ሰፈር ናቸው?” ስትለው፤

“እናቱ በልጅነቱ ነው የሞተችው ... አውሬው ነው የገደላት ... አባቱን አላውቀውም” አለ ።

“የምን አውሬ?” አለ፤ ንዋይ ግራ ገብቶትና ደንግሶ ።

“አይ ጅብ ምናምን መስሉህ ነው ። ቫይረሱ ነው ... አውሬው የምንለው” አለ፤ በሐዘን የተሸረበ ፈገግታው ብልጭ ብሎ እየጠፋ ።

“ዘመድ ጋ ነው ያደገኸው?” አለ ድንጋጤው ያለቀቀው ንዋይ ።

“ቀሺ ነው ያሳደገኝ ... እዚህ ያገኘሁትን እየለቃቀምኩ ነው ያደገሁት ። ሲመሽ ከቻልኩ ከንዱ ቤት ጥጋ ጥግ ካልሆነም ቤተክርስቲያን ግቢ ውስጥ አድራለሁ ። በዛ ላይ የሸሌ ልጅ ... ኤይድስ አለበት እያሉ ... ያገኘኝ ሁሉ እንደ ሰባራ የቀሺ ጠርሙስ ይጠልዝሃል” አለ ።

“ትምህርት ቤትስ?” አጠገባቸው ያለው መጥፎ ጠረን ሲጠነከርባቸው ፈጠን ብለው አለፉት ።

“የሆኑ ሰዎች እየረዱኝ ... እስከ ሰባት እንደምንም ተማርኩና ... በኋላ ግን ረሃቡና የልጆቹ ስድብ ሲብስብኝ ትቼው እዚህ ቀሺ መዋል ጀመርኩ ። ታክሲ ወያላነትም ሞከራ ነበር ... አሁን ሲገኝ የግንበኛ ረዳት ሆኜ እሰራለሁ ።” ጸጥ ብሎ ቀየና ድገት ቁጥጥ ብሎ ስትስቅ ብሎ ሲያለቅስ የሚይዙ የሚጨብጡትን አጡ ። እንደ ምንም ተጋዝዞው አባበሉት ። ለቅሶው ጋብ ሲልለት ከሥራ ተባርሮ የቤት ኪራይ የሚከፍለው እንደሌለውና ሁለት ቀን ሙሉ ከትንሽ ደረቅ ቂጣ በቀር ምንም እንዳልቀመሰ ሲነገራቸው የሚሉት አጥተው ጸጥ አሉ ። ተመልሰው ወደ መኪናቸው ሲመጡ ለቤት ኪራይና ለእንዳንድ ወጪ የሚሆን ገንዘብ ሰጥተው፣ ተስፋ እንዳይቀርጥ አበረታቱት ።

ስምረትና ሳምሶንን ወደ ቤት አስገብተው ከሰፈሩ እስኪወጡ ሁሉም በዝምታ ተዋጡ ። አርሴማና ንዋይ ያዩት ያካባቢውና የሰዎቹ ሁኔታ፣ በእውናቸውም በህልማቸውም እዲስ አበባ ውስጥ ይኖራል ብለው ያልጠበቁት ነገር ነበር ።

“እንዴት አገኛችኋቸው ታዲያ?” አለ ፤ ሌላሠው ወደ ዋናው መንገድ ሲገቡ ።

“ምን እንደሚሰማኝ በትክክል አላውቅም ... ድብልቅልቅ ነው ያለብኝ ። ሳምሶን በጣም ነው ያላዘነኝ” አለች አርሴማ የንዋይ ትክክ ላይ ደገፍ ብላ ። ለየት ስታደርገው “ባይኔ ባላይ ኖሮ፣ እንደዚህ አይነት ቦታ እዲላባ ውስጥ ይኖራል ብዬ ማመን መቻሌንም አጠራጠራለሁ ።” አሁንም በፊቱ ላይ የምትሂደው ስምረት ናት ። “ስምረት ገና ካሁኑ እየናፈቀችኝ ነው፣ እንመለስ እንዴ?” ሲል ፤ ሁሉም ሳቁ ።

መንገድ ላይ ለቡና ቀመና ብዙ አወሩ ። ልባቸው በልጆቹ ፍቅር መነደፉ ካንገራቸው ያስታውቃል ። ባልና ሚስቱ ቤት ተከራይተውላቸው ቤተሰቡን እንዳለ ከዛ እካባቢ አውጥተው ሊያስቀምጧቸው ቢያስቡም ሌላሠው በሐሳቡ እልተስማም ። ኦሯቸውን ለማሻሻል ሕይወታቸውን ማፍረስ የባሰ ጉዳት ነው ብሎ ሊያስረዳቸው ሞከረ ። ሰፋ ያለና የተሻለ፣ የራሱ ግቢ ያለው ቤት እዛው አካባቢ ቢከራዩላቸው እንደሚሻል ተስማሙ ።

ከልጆቹ ጋር ከተዋወቁ ጀምሮ የተወሰነ ጊዜ አብረው ማጥፋት ጀምረዋል ። እስካሁን ሁሉም ሐሳቡን ለቤተሰቦቻቸው እንዴት እንደሚነገሩ ጨንቋቸዋል ። የጉዲፈቻውን ህጋዊ ሂደት ከመጀመራቸው በፊት ከቤተሰብ ጋር መማከር እንዳለባቸውና ሌላሠው ከመሄዱ በፊት ሊያደርጉት ወሰኑ ። ከቤተሰብ ከፍተኛ ተቃውሞ እንደሚያጋጥማቸው ስለጠበቁ ምን ማድረግና መናገር እንዳለባቸው በጥንቃቄ ተዘጋጅተዋል ።

የቤተሰብ ስብሰባው በንጥረው ወላጆች ቤት ተደረገ። በአጋጣሚ የእርሴግ ወላጆችም ለረጅም እረፍት አዲስ አበባ ስለነበሩ መገናኛት ቻሉ። ህጋዊ ሂደቱን ለመጨረስ ረጅም ጊዜ እንደሚወስድ ሰላውቁ ሌላውና ንጥረ ከሰብሰባው በኋላ በሚቀጥለው ሳምንት ወደ አሜሪካ ለመመለስ አቀዱ።

ከጥቂት የቤተሰብ አባላት በተር አብዛኛው ቤተ ዘመድ የገብዘውን ዓላማ አላወቀም ነበር። ለረጅም ጊዜ ተራርቆ የቀየን ቤተሰብ አጋጣሚውን ተጠቅመው ለማገናኘት የተደረገ ነው የመሰላቸው። የምሳ ድግሱ ተገባዶ ቡና መጠጣት ሲጀመር እርሴግ ወደ መሃል አካባቢ ቆማ አጨበጨበች። ሁካታው ጋብ ሲልላት ንጥረን አብሯት እንዲሆን በምልክት ጠራችው። ከጉፈ ሲቀም እጁን ያዝ አድርጋ ወደ ንጥረ እያየች

“በመጀመሪያ ማሚና ዳዲ በጣም ነው የምናመለክነው ስለዚህ ግሩም ምላስትል ሰጪ ሁሉ አጨበጥብ። “በመቀጠልም ይሄ ምሳ የተጠራበት እንዴ ምዘንያት እኒና ናዊ ልንነገራችሁ የፈለገነው ትልቅ ዜና ስላለን ነው” ብላ፤ ወደሱ ዞር ስትል ሁሉም ሰው እርግዝ መሆኑን እርግጠኛ ሆኖ በድጋሚ በጭብጨባ ቤቱን አቀለጠው።

ከዛ እሱ ትንሽ ጉሮሮውን ጠራረገና፤ “እንግዲህ እናንተ ከጠበቃችሁት ዜና ጋር ምን ያህል እንደሚመሳሰል አላውቅም። ያው እንደምታውቁት እኒና እርሴ ከተጋባን አሥር አመት አለፈን። ያምላክ ፈቃዱ ሆኖ እስካሁን ልጅ ሊኖረን አልቻለም። ድንኮት በተፈጠረ አስገራሚና አጋጣሚ በሚመስል ክስተት ላናቅደው አዲሳባ ተገኝተናል። ይኸውም ከዚህ አገር በጉዲፈቻ ልጅ ለማሳደግ ስለወሰንንና ዕድሉም ስለተገኘ ነው” ቢል፤ የነበረው የተጋጋለ ሰሜት ባንድ ጊዜ ውርድ ብሎ ጥቂት ሰዎች ሲያጨበጥቱ በይሉኝታ ሌሎችም እንደ ነገሩ አጨበጨቡ።

ነገሩ ብዙም ያላስገረማት እርሴግ ቀበል አድርጋ፤ “ሁላችሁም የራሳችንን ልጆች ብንወልድ ምን ያህል ደስ እንደሚላችሁ እናውቃለን። ግን አልሆነም። እሁን የመጣነው እዚህ ያንድ እናት ልጆች የሆኑ፤ እናታቸውን በቅርብ በሞት የተነጠቁ ሦስት ሕፃናትን ልጆቻችን አድርገን ለማሳደግ ስለወሰንን ነው። ሂደቱን በተወሰነ ደረጃ የጀመርን ሲሆን፤ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በቀሉ ሁሉም ነገር አልቆ ከኛ ጋር እንደሚሆኑ እናስባለን” ስትል፤ ሁሉም በድንጋጤ ጸጥ ሲሉ ከፍሉ ረጭ አለ።

ንግግሯን በመቀጠል፤ “ያው ያልተለመደ ስለሆነ ሊያስደነግጣችሁና ገራ ሊያጋባችሁ እንደሚችል ገምተናል። ሁላችን ወላጅ አልባ ልጆችን ወስዶ ማሳደግ የፈረንጅና የጉዲፈቻ ድርጅቶች በራ እንጂ የኛ ኃላፊነት አድርገን እንደማናስብ የታወቀ ነው። እኛም እዚህ ውሳኔ ላይ ለመድረስ የቻልነው ብዙ አስበንበትና ከፍተኛ ውስጣዊ ትግል አድርገን ነው።

“ግን ነገሩን ከኛንተ ጋር ልንወያይና ልናከፍላችሁ የፈለገንበት ምዘንያት ደገሞ አለ። የመጀመሪያው የኛንተን ሐሳብና ምዘር ለመስማት ሲሆን፤ ጥያቄ ካላችሁም ለመመለስ ነው። በተለይ ግን ልጆቼ በእግተፊ ትይልጋ ይኖ ከሆኑ በኋላ ልጆቻን ስለሆኑ

እናንተም በመሉ ልብ እንደ ወለድናቸው ልጆቻችን እንደትብሉዋቸው ለመጠየቅ ነው። ይህ ጊዜ ለኛ ከእርግዝናና ከምጥ ያላነሰ ከባድ ጊዜ ነው። ... ስለዚህ በተቻላችሁ መጠን አብራችሁን ከኮናችን ብትቀሙ ደስ ይለናል" አለች።

"ምናልባትም እኔ ወደ ሥራ መመለስ ስለሚያስፈልገኝና ሌላም በሚተገለጹ ላምንት ስለሚሄድ ያው እገዛችሁ ከእርሴ እንዳይለይ ..." አለ ንዋይ፤ እጅን ትከሻዋ ሳይጣል አድርገዋልናልናል እየታች።

ቤተሰቡ ሁሉ የሚፈራቸው የንዋይ እንት የሆኑ ሰው፤ "እንዴ እንዴት ነው ነገሩ? አንድ ጭብጭ ነው ያወረዳችሁብን ... ተማከሮ ማድረግ አይቻልም ነበር? ጉዲፈቻ እኮ ሰንት ጣጣ አለው። ለመሆኑ ዕድሜያቸው ሰንት ነው? ደግሞስ የጤናቸው ጉዳይ ተጣርቷል? እንዴት ነው የልጅ ነገር እኮ አደረጋችሁት" አሉ፤ ገና ብዙ ጥያቄ እንዳላቸው በሚመስል አነጋገር።

"ዕድሜያቸው አንድ ወር፤ እራት ዓመትና ሰባት አመት ሲሆኑ ትልቁ ወንድ ነው። እናታቸው በወሲድ ምክንያት የዛሬ ወር ገድም ነው የሞተችባቸው። አሁን ያሉት ወንድ እናታቸው ጋሲሆን እሳቸውም የሥጋ ደዌ ታማሚ ስለነበሩ አሁን በልመና የሚተዳደሩ በጣም ችግረኛ ቤተሰብ ናቸው" ስትል፤ እርሴማ የተሰበሰቡት ዘመዶች የበለጠ ማጥተምተም ጀመሩ።

አጎትዬው እጃቸውን እያዉበዉቡ፤ "እንዴ ኸረ ባዛኚቱ ... ይህን እኮ ነው የምለው። እናቲቱ ለኢይድስ ተመርምራ ነበር? ደግሞ ቁምጥናውም እኮ በዘር የሚሄድ ነገር ነው። ልጆቼን ቁምጥና እንደ ሌላባቸው አስመርምራችኋል? ምንድነው እንዲህ ያጣደፋችሁ ... ባልጠፋ ባገሩ ሳይ በፈሰሰ ሕፃን ... ደግሞ ባንዴ ሦስት ልጅስ አለበዛም?" ሲሉ፤ አብዛኞቹ ተሰብሳቢዎች በመስማማት ጭንቅላታቸውን ነቀነቱ።

እርሴማና ንዋይ ነገሩ ከጠበቁት በላይ ስለሆነባቸው ዝም ሲሉ ሌላው ጣልቃ ገባና፤ "ጋሽ ዳምጤ እንዳሉት ነገሩ ቀላል አይደለም። ያነሷቸው ነጥቦች ሁሉ በጥንቃቄ ሊታዩ ይገባል። እዚች ሳይ ትንሽ ለመዉመር ግን ... የሥጋ ደዌ ህመም በንክኪም ሆነ በዘር እንደማይተላለፍ በህክምና የተረጋገጠ ነገር ነው። ልጆቼም ፍጹም ጤነኛ ናቸው።" ሲል እናቱ አቋረጡት።

"ልጅ ማሳደግ ጥሩ ነው ግን ሳይጣደሩ ተጠንቅቆ አይቻልም? ልጅ ቀላል ነገር አይደለም። ሰንት የጉዲፈቻ ድርጅቶች አይደሉ እንዴ ከተማውን ያጣበቡት። እኔም በጋሽ ዳምጤ ሐሳብ ነው የምስማማው" አሉ፤ ወደ ንዋይ እንት አየት እያደረገና ነገሩ እንዳልተዋጠላቸው በሚያሳይ ፊት። ነገሩ ሳይታሰብ ወደ ቀለጠ ክርክር ተለወጠ።

"እናንተ የምትሉት እኮ ገብቶናል ... እነዚህን ሌላ ሰው ያሳድጋቸው ወይም አንድሆኑ ይሁኑ ... በዘራችን የሌለ በሽታ እንዴት ቤታችን ይገባል ነው አይደል? ቀይ ሰው እርግዞ ቢወልድም እኮ ሁሉ የመረጠውን ነገር አያገኝም። ... ያው የተሰጠውን አይደል የሚተበለው። እነዚህ ልጆች ደግሞ ለኛ የተዘጋጁልንናቸው። የኛ ልጆች ከሆኑ ደግሞ ለሌላ ሰው ልንሰጣቸው ወይም ልንተዋቸው አንችልም። እኛ የምንጠይቃችሁ

አሁንም ልጆቻችን ስለሆኑ እንደ ወለድናቸው ልጆች ወደ ቤተሰቡ በፍቅርና በመላላት ልብ እንድትተባብሩት ነው። ይህንን ማድረግ ይከብዳችኋል? አሉት፤ እርሴማ ስሜቷ ገሰ። ሁሉም እንደገና ለጥቂት ጊዜ ዝም አሉ።

የእርሴማ እናት ትንሽ ነገሩን አለባልሰው፤ “ቀይ እኔ የምለው ከምትቸኩሉ ለምን ሌሎች እማራላችንም አታዩም? ደግሞ መጀመሪያ እንድ ልጅ ውሰዱና ከዛ ብትጨምሩ አይቻልም? ዳምጤ እንዳለው ... ልጅ ማሳደግ እኮ እንዲህ ተላል ነገር አይደለም። በዛ ላይ በቅገርና በስቃይ ያደገን ልጅ ማረቁም ተላል እንዳይመስላችሁ ብለው፤ የራሳቸውን ስጋት ገለጹ። እንድ ሁለት ሰው ያንኑ እያጠነከረ ሲቀመጥ ብዙን በሳቸው ሃሳብ የተሰማማ መሰለ።

ነገሩ እንደገና ወደ ጦፈ ክርክር ሲለወጥ ትንሽ ልባቸው ቢራራ ብሎ ንግድ የያዘቸውን ፎቶዎች እንዲያዩት ለሁሉም አሰራጩና ረጋ ባለ ድምፅ፤ “እስኪ እነዚህን ልጆች እየዋቸው። እኔ ደግሞ እንድ ጥያቄ ልጠይቃችሁ። ለመሆኑ ከአለርት ሆስፒታል ጀርባ ባለው ቅጂ በሚባለው ሰፈር የሚኖሩትን ሰዎች ሄዶ ያዩ ከዚህ መሃል አለ? እኛ ከመጣን ጀምሮ ብዙ ጊዜ ሄድናል። እነሱስ ያለኛ ማናላቸው?” ብሎ ገራና ተኝ አያቸው።

“ቀይ ... አልገባኝም እኮ ንግዱ ... የሰበሰባችሁን የርዳታ ድርጅት ለማጽጸም ነው ወይስ ልጅ በለ ማሳደግ ነው። ይሄን ሁሉ ዓመት ውጪ ከርማችሁ ... አሁን ለኛ ምኑን ነው የምትሰብኩን? ልጅ ለናቷ ሆኑኩብኝ እኮ። ማን አትርዷቸው አላችሁ? ልጅ ወስዶ ማሳደግ ግን ሌላ ጉዳይ ነው። ደግሞ እያደር ይገባችኋል ... የሰው ልጅ እንደሁ የሰው ነው። ስንት የተቸገረ የዘመድ ልጅ በየገጠሩ ሞልቶ የለም እንዴ? ሦስት አይደለም ሠላሳ ወስዳችሁ ማሳደግ ትችላላችሁ” አሉ፤ ሌላኛው አገሩ በቁጣ ድምፅ።

ጭቅጭቁ እየተካረረ ሲሄድ እርሴማ ተነሥታ፤ “እስኪ ልጆቼንም ቤተሰቦቻቸውንም ስለሚያውቃቸው ሌላሠው ትንሽ ታሪካቸውን ይነገረን። ከዛ ደግሞ የምትሉትን እንሰማለን” ብላ፤ እንዲናገር በዓይኗ ጋብባው ተቀመጠች።

እጅ ላይ ያለውን ፎቶ እየት አደረገና ንግግሩን በጥያቄ ጀመረ። “በሥጋ ደዋ ታም የታከመ እንድ የምታውቁትና ወዳጃችሁ የሆነ ሰው አለ? ምን ውስጥ እንደሚኖሩ ምን እንደሚሰሩና ሲያማቸው የት እንደሚታከሙ የሚያውቁ አለ? እዛ ሰፈር ስንት ሕፃናት በተላሉ ሊድኑ በሚችሉ ህመሞች እንደሚረገፉ ታውቃላችሁ? እነርሱ የኛ አካል አይደሉም? ከድኽነትና እንዳንዶቻችሁ እንደምትሉት ‘ከቁምጥናው’ በስተጀርባ ያለው ከቡር የሆነ ሌላ ሰው አይታያችሁም?

“የነዚህን ልጆች እናት ያገኘኋት ድንገተኛ ከፍል ፖሊሶች ይዘግት መጥተው አእምሮጥ ተረብሾ ታማ ነው። ረጅም ቀንጅ ወጣት ሴት። ግን ህመሙ ከጥቅም ውጪ ያደረጋት አስፈሪና ማንም የማይፈልጋት እኛ እንደምንለው ‘እብድ’ ናት። በጥቂት ሳምንት ውስጥ እማኑሌል ሆስፒታል ገብታ ታከማ ደህና ሆና ነበር። ታማ በነበረችበት ጊዜ ገዳና ላይ ስትኖር በዚያ ሁኔታ ተደፍራ አርግዞ ስለነበር ያንንም መሸከም የሴ ልሳ

ዘበር። ዘመድ የሌላት የአእምሮ ሥነምግባር ብቻ ስለሆነች በሃኪሞች ደንታ ቢሰነትና ጭካኔ ባጥር ተተካች። አንዴ ጥቁር አንበሳ አንዴ ጳውሎስ ስትገነባታት የወለደችውን ህጻን እንኳን ለመሳም ሳትበቃ ደሟ እንደውሃ ፈሶ በሆሰ፤ ታል ተጠሪጸዛ ላይ እያየጓት ሞትች እለና፤ የረጠቡ ዓይኖቿን ጠራረገ። ከፍሉን ሞልቶት የነበረው ትኩስ ሰሜት መርገብ ጀመረ።

“የመጀመሪያ ልጇን የወለደችው የቤተሰቦቿን ድክነት ለመቅረፍ አረብ አገር ሄዳ ሰው ቤት ስትማለን ጌታዋ አስገድዶ ደፍሯት ነው። ምን የመሰለች ልጅ አእምሮዋን ስታ ሀመምተኛ ሆና መጣች። የምታዩት ትልቁ ልጅ የዛ እርግዝናው ጠቅ ነው። ወላጆቿ በድሃ አቅማቸው ለምነውና ማለነው እሷን ለማስታመም ሞከረው ዘበር። ሲብሳባት አገር ጥላ እየጠፋች ሁለተኛዋን ልጅ እርግዝ ስትመጣም ተቀብለው ባቅማቸው አረሷት። በስተርጅና ሁለት ልጆቿን ማሳደግ ጀመሩ። በዚህ መሃል እናቷ በቧ ጉዳይ ብቻ ሳይሆን ለውትድርና ዘምቶ እንደወጣ በቀረ ልጃቸው ሐዘን እንደ ባዘኑ ድንገት ሞቱ። ከዛ ወዲህ መድሃኒቷን አቁማ ጨርቋን ጥላ ሙሉ ለሙሉ የጉዳና ኗሪ ሆና ቀረች” ብሎ፤ ጸጥ ብለው የሚሰሙትን ሰዎች አየት አየት አድርጎ ንግግሩን ቀጠለ።

“በዚህ ውስጥ ነው የምታዩዋት ሕፃን የተረገዘችው። አሁን እናቷ ሞታለች... እያትደውም በሕመምና በእርጅና ደቀው ለመለመን እንኳን አትም አጥተው ካልጋም አይወርዱም። የሚኖሩበትን ቤትና የሚበሉትን ምግብ ብታዩ መፈጠራቸውን ነው የምትጠሉት። ሕፃናቱ ሚዳ ላይ ነው የሚተኙት። ከከተማ በሚጣል ቶኻኻ ነው ረሃባቸውን የሚያስታግሱት። ቢታመሙ በሕክምና ሳይሆን ባምላክ ምህረት ብቻ ነው የሚተርፉት።

“እስኪ አስቡት ... እነሱ ማለት እኛ አይደለንም? የሌላ ዓለም የሌላ ጥላኔት ሌላ ሰዎች ናቸው ማለት ነው? እኛስ ካልሆንን እነርሱን የሚረዳና የሚያገዝ ሌላ ሰው ከየት እንዲመጣ ነው የምንጠብቀው? እነርሱን ማሳደግ የፈረንጅና የጉዲፈቻ ድርጅቶች ሃላፊነት ነው ያለው ማነው? ለመሆኑ አርሲና ንጥይ ይህንን ሃላብ ሲያካፍሉን መከራከርና ልባቸውን ማዘል ይገባናል?

“ለሁላችሁም የምጋብዛችሁ እዛ ሰፈር ሄዳችሁ አንድ ቀን ከሰዎቹ ጋር አብራችሁ እንድትውሉ ነው። አሁን እዚህ የምትሉትን ያኔ መድገም የምትችሉ ከሆነ የምታቀርቡትን ሐሳብ ለመቀበል ችግር የለብኝም። እነርሱም ያሉት አዲሳባ እኛም ያለነው አዲሳባ ... ልብ ከተራራቀ ... አገር ቢቀርብምን ያደርጋል? መተዛዘን ከጠፋ ... ሰፈር አንድ ቢሆን ... ቢገራበቁና ባንድ ቋንቋ ቢያወሩ ምን ፋይዳ አለው። ምክንያቱም ለእኛ እነሱ ሌላ ሰው ናቸው ... የማንነካቸው፤ የማናገባቸው፤ የማናውቃቸው ... አብረናቸው የማንበላ ... ልጆቻቸውን የማናሳድግ ...” አለና የጀመረውን ሳይጨርስ በረጅሙ ተንፍሶ ዝም አለ። ሁሉንም ግራና ቀኝ ቃኝቶ በጸጥታ ወደ ወንበሩ ሄዶ ተቀመጠ። አርሲማ አዲስ የአምቦ ውሃ ከፍታ ብርጭቶውን ሞላችለት።

ለጥቂት ጊዜ ቤቱ ረጭ ብሎ ዝም ካለ በኋላ የንዋይ አባት ተነስተው ሚዛናዊ የሆነ ንግግር አድርገው የልጆቻቸውን ፍላጎት እንደሚያከብሩና የሚችሉትን ሁሉ እንደሚያደርጉ ለባላቸው ግልጽ ሁኔታ አሉ ። የንዋይ አባት እንደተናደዱ መጥተው ሄዱ ። የሌላው እናትም በነገሩ አልተደሰቱም ። እርሷም ንዋይ በጉዳፈቻ አርገዘው የወለዷቸውን ልጆች ለማሳደግ ውስጣቸው ጨክኗል ። የዝናሽን ልጆች ከዘመናዊት አውጥቶ ከማሳደግ በላይ ፣ ዘመዶቻቸውን ከገቡበት የተቸገረ አመለካከትና እምነት አውጥቶ በአዲስ አመለካከት ማሳደግ ሊከብድ እንደሚችል ተረዶ ።

20

ሌላው ወደ አሜሪካ ከመመለሱ አንድ ቀን በፊት እናቱ ባዘጋጁት የእራት ገብዥ ላይ ከጠበቁት በላይ ሰው ስለመጣ ቤቱ በሰው ተጨናንቆ ነበር ያመሸው። አብዛኛው ሰው ከወጣ በኋላ የቀሩት ወደ ሶፋው እካባቢ ተሰባስበው ስለውጭ እገር ኑሮ ጨዋታ ተጀመረና እንዳንድ እየተባለ ገራ ከፍለው መከራከር ጀመሩ።

“እኔ ኮ እንዴ የማይገባኝ ነገር ዳያስፖራ የሚለው ቃል ልክ እንደ እንድ ማዕረግና የትልቅነት መለያ መወሰዱ ነው። ለእኔ እገሩን ጥሎ የተሰደደና የተበተነ ሕዝብ ከማለት የተለየ ትርጉም የለውም። አውሮጳና አሜሪካ መኖራቸውን ለማሳየትና ልክ እንደ እንድ ያዋቁነት መታወቂያ ካርድ መጠቀሙ ጉራ ብቻ ነው” አለ፤ ሲራክ በጥቀስ ስሜት ንዋይ ያለውን በማጣጣል።

“ቃሉ ምንም ትርጉም ይኑረው ምን፤ በውጪ ያሉ ሐበጆች ሃገር ውስጥ የሌለ ነገር፤ ለሀገር ጥቅም ሊያመጡ ይችላሉ። እነርሱን ወደ ሀገራቸው ለመላብና ተመልሰው ባላቸው ሃብትም ሆነ እውቀት ላገራቸው የሆነ ነገር እንዲያደርጉ ማበረታቱ አስፈላጊ ይመስለኛል። ወደድንም ጠላንም እነዚህ ያለው ሐበሻ የሌለውና የማይችለውን ብዙ ነገር በውጭ ያለው ዳያስፖራ ሊያደርግ ይችላል ባይነኝ” አለ፤ አሁንም ንዋይ አጭሙን ሳይለቅ።

“ቆይ በመጀመሪያ ማነው ዳያስፖራ በሚለው እንስማማ ... ለምሳሌ ጅቡቲ ሃያ አመት የኖረ ስደተኛና ባንድ አረብ እገር በሰው ቤት ውስጥ ለብዙ አመታት ተቀጥራ የምትኖር ሴት ... እም ደግሞ ... አውሮጳ ውስጥ ምንም ሳይሰራ ከመንገስት በሚያገኘው ቸሮታና ድገማ ምናምን በስደተኛ ካምፕ የኖረ ሰው ... ደግሞ ... አሜሪካን እገር ባንድ የመኪና ማቀሚያ ጋራጅ ውስጥ መኪና ሲያስገባና ሲያስወጣ እድሜ ልኩን የኖረ አበሻ እንዳለ የታወቀ ነው። አብዛኛውን አበሻ ደግሞ የሚወክሉት እነዚህ ይመስሉኛል። እነዚህም ዳያስፖራ ናቸው አይደሉ?” አለች፤ ምስጢር የሲራክን ነጥብ እያጠናከረች።

“ልክ ነው ...” አለ ንዋይ፤ ወደ የት እየሄደች እንደሆነ የሀሳቧ ፍሰት በመጠኑ ስለገባው።

"እዚህ አገር ውስጥ ደግሞ በከፍተኛ ደረጃ የተማሩ ወይም ከመሬት ተነስተው ብዙ ትልቅ ቦታ ቦታ የደረሱ ... ደግሞም ባላቸው ችሎታና አቅም አገራቸውን ሲያገለግሉ የኖሩ ብዙ ሐበጾች እንዳሉ የታወቀ ነው። ማለቱ ከገር ወጥተው የማያውቁ ወይም ቢወጡም ወዲያው ተመልሰው ያለውን ችግር ሁሉ ተቋቁመው ባገራቸው የሚኖሩ ... እሁም ... እነዚህን 'ዳያስፖራ' ያልሆኑትን ምን እንበላቸው...?" አለች ምስጢር።

ሲራዝ ጣልቃ ገብቶ፤ "የኖስፖራ ... ብንላቸውስ?" ሲል፤ ሁሉም ላቁ።

ሳንቶ ደግሞ ቀበል አድርጎ፤ "እኔ ላሚቦራ ሲሉን ነው የሰማሁት ..." አለ። ሁሉም እያጨበጨቡ ላቁ።

"እሺ እይ ላይዝ ዛት ... ላሚቦራ ... ግን ሚስጥር ነጥብሽ እልገባኝም ..." አለ፤ ገዋይ ወደሷ ፊቱን አዘጋጅ።

"ነጥቢማ ... ዳያስፖራም ቢሆን ላሚቦራ ... ሁሉም ላገሩ ያስፈልጋል። ግን ደግሞ ልክ ላገር ብለው አገር ጥለው እንደሄዱና ከሌላው የተሻለ ላገር አዋቂና ያለ እነሱ በጎ ፈቃድና ብጣቂ ያላር፤ አገሪቱ ውላ እንደማታድር ገራቸውን እይቸርችሩብን ነው። የተለየ ጥቅማ ጥቅምና ማባበያ ድገማ ልክ እንደ ልዩ 'የዳያስፖራ' መብታቸው ከዚች ደሃ አገር እይጠይቁ ባይ ነኝ" ስትል፤ ሁሉም እንደገና ላቁ።

ዝም ብላ ስትሰማ የነበረችው አርሴማ፤ "ግን እንድ ከሃገሩ በምንም ምክንያት ለረጅም ጊዜ ተለይቶ በባእድ አገር ሲኖር ቀይቶ ለመጣ ሰው፤ ቀና አቀባበልና በቀላሉ ተቋቁሞ፤ ያለውን እውቀትና ጥሪት አገሩ ላይ እንዲያውል ነገሮችን ማመቻቸት ምንድነው ስህተቱ? እንዳልሸው ሁሉም ሰው ወዲህ ስለኖረ ባለጸጋና የተማረ ላይሆን ይችላል። ግን ደግሞ ውዲ መኖሩ በራሱ እዚህ አገር የማታገኘው የሚያስተምርሽ ነገር አለ። ትልቁ ነገር ገንዘብና ችሎታ ብቻ ሳይሆን ሥልጣኔንና ዕድገትን የሚያመጣ ባህልና አስተሳሰብን ማስተላለፍ መቻሉ ላይ ነው። በሌላ ሀገር ኑሮ ብዙ ነገር ስለመደ ሰው፤ እዚህ መጥቶ ባለው ሲስተም ውስጥ ተመልሶ መግባቱ ራሱ በጣም የሚከብድ ይመስለኛል" አለች።

አሁንም ነገሩ ለሲራዝ የተዋጠለት እይመስልም። "የኔ ችግር፤ በጅምላ ዳያስፖራ በሚል ዝንጥላ ተመሳሳይ የሆነ ጥቃማ ጥቅምና ማቋቋሚያ ይደረግለት የሚለው ነው። የትም አገር ደግሞ እንደሱ አይደረግም። ለምሳሌ መኪና ከታከሰ ነጻ ያስገቡ ተብሎ የተፈቀደ ጊዜ የምር ሰንቁ ዳያስፖራ ነው በትክክል የተጠቀመበት። ለመቆ መኪና ያስገባውና ለነጋዴ ፈቃዱን የሸጠው አይበዛም? ደግሞስ አገራ ተመልሻሁ እያሉ መሬት በነፃ ወሰደው ችብችበው የተመለሱትስ? ቆይ እኔስ ብሆን ከታከሰ ነጻ መኪናና መሬት አይወድልኝም እንዴ? ወይስ አገራን ጥዬ መሄድ አለብኝ ከታከሰ ነጻ ዕድል ለማግኘት? እንዲያውም ዕድሉ ባንገብጋቢ ሁኔታ የሚያስፈልገው፤ ለኛ በወር ሁለት መቶ ያላር ለማትሞላ ደምዝ ለሚከፈለን ነው እንጂ ማን ይሙት ለዳያስፖራው ምን ያደርግለታል? የኛ የወር ደምዝ እኮ ለናንተ የምላ ወዲ ናት ... ለዛውም ቲፑን ሳይወጥር ..." ሲል፤ ብዙ ግንኙነት

“የውልህ የታክስም ሆነ ሌላ ጥቅማጥቅም የሚሰጣቸው እኮ ለመጦሪያ ወይም እንደ ሽልማት አይደለም። ተመሳሳይ ወይም ከዛ በላይ ማበረታቻ ለሌሎች የውል በለሀብቶችና ቢገች ይሰጣል እኮ። ለምንድነው ዕድሉ ለወገኖችን ሲሰጥ የሚያገነገበገበን?” አለች፤ ዝም ብላ ስታዳምጥ የነበረች የእርሴማ ጓደኛ።

“ለኢንቨስተሮቼማ ይሰጣቸው ... ማን ተቃውሞ እሱን? ግን ዳያስፖራ ሁሉ ኢንቨስተር አይደለም ነው ነጥቡ” አለች ምስጢር።

ሃሳቡን ያልወረሰው ሲራክ መግቢያ ቀዳዳ ሲጠብቅ ቄየና፤ “ሴላሙ ትልቅ ትግር ደገም እዛ ቁጭ ብለው ስለ ዲሞክራሲ ስለ ነጻነት ምናምን የሚደሰኩሩት ነው። አብዛኛው ዳያስፖራ ሳስበው ካገር በውጣበት ዘመን ላይ ተንጠልጥሎ የሚኖር ህልመኛ ይመስለኛል። የዳያስፖራ ካላንደር እንኳን ከአውሮጳ ካላንደር፤ ከኢትዮጵያውም ከአስር እስከ አርባ አመት ወደ ኋላ የተረ ይመስለኛል። ብዙ ሰው በውጣበት ዘመን ላይ ሆኖ እንደቆመ ሰዓት ነው የሚኖረው። ለሁሉ ነገር መልኪያቸው ከዚህ አገር የሄዱበት ጊዜ ነው።

“እርስ በርስ እንኳን ቁጭ ብሎ ተሰማምቶ ማውራት የማይችል እዚህ ያለውን ሕዝብ ... በረግራ ... ሊያስተምሩን እንዴት ይችላሉ? እንዲያውም ሳስበው ዳያስፖራው ለገሪቱ ባጠቃላይ ከጥቅሙ ጉዳቱ የሚያመዝን ይመስለኛል። ባብዛኛው የማይሆን ተራርካሽ ባህልና አፈኗር አምጥተው እዚህ ምስኪን ሕዝብ ላይ የሚያራግፉት እነርሱ አይደሉም? ... አለበለዚያም በውጡበት ዘመን የነበረውን የፖለቲካ አቋማቸውን ሲያራግቡ ነው የሚገኙት።

“እነሱ ያልባረኩትና ያላጸደቁት ነገር ሁሉ አገር የሚያጠፋ ያልተማሩ ሰዎች ዉዋታ ነው የሚመስላቸው። ከዚህ ሄደው ለሀገር ልማትና ለሕዝብ ብልጽግና ሌት ከቀን ሲማስኑ እንደኖሩ ሲመጽደቁ እያፍሩም። አገር ከወደዱ መጥተው እንዳገራው ይኑሩ። መጀመሪያ ምን ጥሩ ነገር ሊያበረክቱ እንደሚችሉ ሠርተው ያላዩን። እንጂ ኪሳቸውን ተበድረው ባመጡት ጥቂት ሺህ ዶላር አሳብጠው፤ ላንድ ወር የትም በየቡና ቤቱ ሲዘሩ ቀይተው ... ገንዘባቸው ሲያልቅባቸው ... እዚህ አገር ቢሮክራሲው ... ዲሞክራሲው ... ቅብጥርሲው ምንትሲው ... መንግሥት እያሰራም ... ሕዝቡ ቢነገሩት እይገባውም ... ምናምን እያሉ አይደሰኩሩ። ለእኔ አብዛኛው ዳያስፖራ ጎጂ ዜጋ ስለሆነ ማበረታቻ ሳይሆን ከፍ ያለ ታክስ ሊጣልበት ነው የሚገባው።”

የሲራክ ንግግር ከማሳቅ ይልቅ ያናደዳት እርሴማ ብስጭቷን ሞጥ አድርጋ፤ “የውልህ ሲራክ የምትለው የተወሰነ እውነት ሊኖረው ይችላል። በነገራችን ላይ ሳይህ ሰዳያስፖራው የከረረ ጥላቻና መራራ ስሜት ያለህ ይመስላል። ዳያስፖራ ማለት እኮ ሌላ ሰው አይደለም ... እዚህ ከተሰበሰቡበት ግማሾቻችን ማለት ነው። ልክ እገሪቱን ለመውረር የተዘጋጁ ሽብርተኞች እስመሰልካቸው” ስትል፤ ህሉም ሳቁ።

ንግግሯን በመቀጠል፤ “ለምሳሌ እንደእስራኤል ህንድና ቻይና ያሉትን ሌሎቹንም ሃገሮች ብታያቸው ለእድገታቸውና ለህልውናቸው የዳያስፖራው አስተዋጽኦ የጀርባ እግንት እንደሆነ የታወቀ ነው። ~~የዳያስፖራው አስተዋጽኦ~~ አልተባለም። ግን ደገም

እስከ ትንሽ ወጣ ብለህ ለማለብ ምክር እንጂ... ስንት ዳያስፖራ ነው ብዙ መስፈርትን እየከፈለ በራሱ ገንዘብ ስንት ነገር ለሃገሩ የሚያደርገው ። ዳያስፖራውን ለምን ጥቅም ፈላጊ ተረኛና ከእውነታው የራሱ ብቻ አድርገህ ታስባለህ ። የፈለከውን ብትል እዚህ አገር የሌሉ ብዙ ችሎታዎችና ተከፍተኛዎች ከማንም በላይ ዳያስፖራው ነው ሊያመጣ የሚችለው ።

“እያልኩ ያለሁት የተለየ ጥቅም ሳይሆን ቢያንስ ለሌላ አገር ዜጎች የሚሰጡ መብቶችና ማበረታቻዎች፣ ጠቃሚ ሥራ ሊሠሩ ለሚችሉ ከውጭ ለሚመለሱ ሐበጆች ቢደረግላቸው ነው ። ለምሳሌ እንደ ጆርመኒያ ወይም ጃፓንዊ ኢኮኖሚክስ ላይ ሥራ ሲመጣ የሚከፈለውን ደሞዝ ያክል፣ በዚያው ወይም በተሻለ ደረጃ ሥራውን ሊሠራ የሚችል ሐበጃ ከውጭ መጥቶ ሲከፈለው ለምን እንናደዳለን? አረብ ነገር ብትሄድ የሚጠቅማቸው እስከሆነ ድረስ፣ ለሌላ ሃገር ዜጋ የሚሰጡት ማበረታቻና ጥቅማ ጥቅም ምን ያህል እንደሆነ ታውቃለህ? አሁን ናዊ ወይም ሌላ እዛ ቢሄዱ ለሚረከን አገር የተማሩ ዶክተሮች ስለሆኑ ብቻ ምን ያህል እንደሚከፍላቸውና ምን ያህል ተጨማሪ ጥቅማ ጥቅም እንደሚያገኙ ብንገርህ አታምንም? አገሪ ስለመጣሁ ገን ለምን እንደ ጠላትና ተረኛ እታያለሁ? ነው የኔ ጥያቄ” አለች ።

ሲራዘ፣ ያነሳቸው ነጥብ እውነትነቱ ቢታየውም ሃሳቡን ዞር በማድረግ፣ “እኔ ታዲያ ዳያስፖራ የሚለውን ማዕረግ መያዝ ያለበት ማንነው? ወይስ ነገሩ ማእረግ ሳይሆን በቃ ውጪ ተሰደው ለኖሩ ወገኖቻችን የመለያ ስም ብቻ ይሁን ነው? ይሄ ከሁሉም በፊት መመለስ አለበት ። አሁን እርሴማ ባነሳሽው ሃሳብ በተወሰነ መጠን እስማማለሁ... ግን” አለና፣ ሌሎቹም እንዲያውሩ ይመስል ሁሉንም ዞር ዞር ብሎ እያየ ።

ሌላው ገም ብሎ ሲያዳምጥ ቆየና፣ “እኔ... በመጀመሪያ ደረጃ ዳያስፖራ የሚለው ስም ማዕረግ ስለመሆኑ የማውቀው ነገር የለም ። ለዎችን በችሎታቸውና ላገር ሊያበረከቱ በሚችሉት አስተዋጽኦ መጠን ማበረታት መሰረታዊ የአድገት ህገ ይመስለኛል ። ብዙ ሰው ካገር የወጣው አገሩን ጠልቶ ሳይሆን የተሻለ ዕድል ፍለጋ ወይም በተለያዩ ችግሮች ተማርና ህይወቱን ለማዳንም ሊሆን ይችላል ። ደገፍ እዚህ የቀረውም ሃበሻ እኮ ውጪ ያልሄደው ያገሩ ፍቅር እንገብጥበት ወይም ዕድሉን እገኝቶ እምዬ አገራን ለማን ጥዬ... እምቢ ላገራ... አልፈልገም ብሎ አይመስለኝም ። የትም እንሁን የትም ሀገሪቱ የሁላችንም ናት ። እኛና እነሱ ከመባባል ይልቅ ለድጋ ሕዝባችንና ለምስኪኗ አገራችን ምን ብናደርግ ነው የሚጠቅመው? ብሎ፣ መጠቆ ይሻላል ።

“ዳያስፖራውም ሆነ ላንቶ እንዳለው ላሚበራው...” ብሎ ሳት አለና፣ “ግብረ ያለበት ለሌላው የሚደረገው ነገር ዞር ዞር የሚጠቅመው ሁላችንንም ነው ። ብዙ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ሊያደርጉ የሚችሉ በውጭ ያሉ ያገራችንን ልጆች የተከፈለው ጥጋ ቢከፈለም እንዲመጡ ማባበሉ መጨረሻ ላይ ማሃን ነው የሚጠቅመው? በርገፍ የጅምላ ማበረታቻ በምንም መልኩ ቢሆን አጭበርባሪውን እንጂ ትክክለኛውን ሰው አይጠቅምም ። እዚህ ላለው ፐሮፈሽናልና አዲስ የቢዝነስ ማኅበራትም የተቻለውን እስፈላጊውን ማበረታቻና ጥቅማጥቅም መስጠቱ ጥሩ ነገር ነው ። ለዳያስፖራው

የተፈቀዱ ጥቅማ ጥቅሞች ሲከለከሉ የሚደሰት ያገር ቤት ኗሪ ግን ምቀኝነት እንጂ ላገር መቀርቀር ነው ብዬ አላምንም ።

“እንደሱማ አትበል ዶክተር ሌላ ... ሁሉም ዳያስፖራ እንዳንተ ቢሆን እኮምንም ቢደረግላቸው ማንም የሚከፋው አይመስለኝም ። የትም ሀገር ሄዶ መኖር ቢችልም ፣ ሀገሩን ስለሚወድ ብቻ እዚህ የሚኖር ብዙ ሰው በደንብ አለ ። ባብዛኛው ዳያስፖራ በስደት እዚህ ካለው የተለየ ለሀገር ሊያደርግ የሚችለው ነገር ስለሌለ ከፈለገ እንደኛው መጥተው ይታሩ ። ያልሆኑትን ነገር እይሁኑብን ነው ሀሳቡ” አለች ፤ ምስጢር ሌላው ባለው የተወሰነ ሐሳብ ስላልተስማማች ።

“ዳያስፖራው ነው አገርና ባህል ያጠፋው የሚለው ብዙም አያስኪደንም ። የተወሰነ ሃላፊነት መውሰዱ ተገቢ ቢሆንም ግን አሁን በኢንተርኔትና በሶሻል ሚዲያ ዘመን ለመበላሸት የትም መሄድ አያስፈልግም ። እኛን የማይመስለው ሌላ ሰው ሁሉ ችግርና የማይረባ ጥቅም ፈላጊ ነው ብለን ጣት ከምንጠቋቋም አብረን ሃላፊነትን ብንወስድ ብዙ ማድረግ የምንችል ይመስለኛል ። መረዳት ያለብን ዳያስፖራ የምንለው የሌላ ዓለም ፍጡር አይደለም ። ስለ ሌላ ሰው አይደለም የምናወራው ። የኛው እህቶችና ወንድሞች ናቸው ። ለምሳሌ እኔ ... ንዋይ ወይም አርሴማን ማለት ነው ። ምናልባትም ከጥቂት ዓመታት በኋላ ደግሞ እናንተም ልትሆኑ ትችላላችሁ” ብሎ የጀመረውን ሀሳብ ሲጽፍ ሌላ ክርክር ተቀሰቀሰ ። ለሚቀጥሉት ሃያ ደቂቃዎች ቢከራከሩም ወደ አንድ ድምዳሜ ሊደርሱ አልቻሉም ። ጊዜው መሸቶ ስለ ነበር እነርሱም ወደ የማደሪያቸው ‘መበታተን’ ነበረባቸው ።

‘መበተን መሰብሰብ ... መሄድ መምጣት ... መዋደድ መጣላት ... መነሳት መተኛት ... ከውልደት እስከ ሞት ... ይሄው ነው የሰው ሕይወት ።’ ሲራከ በዚህ ሀሳብ ውስጥ እየተናጠ ገልፍ መኪናውን እያስጓራ ወደ ቤቱ ነጉደ ።

21

ሲራክ ነገሮች እየተላኩለትና እንዳለበው እየሄደሉት ስለሆነ ሰሞኑን ባዩር ላይ ነው የከረመው። የአእምሮ ሕክምና ጥናቱን ከጨረሰ ጥቂት ወራት ቢሆነውም ወደ ንገደር አልተመለሰም። ቢያንስ ለሁለት ዓመት አብሮት ሊሠራ ከተሰማገ፣ ለመንግሥት መክፈል ካለበት ዕዳ ግማሹን ከሊኒኩ እንደሚከፍልለት ሌላሠው ቃል ገብቶለታል። አዲስ አበባ በመቅረቱ የተደሰተው ታላቅ ወንድሙ፣ ሙሉ ዕዳውን እኔ እከፍልሃለሁ ሰላለው፣ የሚይዝ የሚጨብጠውን አጥቷል።

ትምህርቱን ከጨረሰም በኋላ ከሲስተር ዘቢባና ከባሏ ጋር አልፎ አልፎ ይገናኛሉ። ዛሬም ከርሷ ጋር ቀጠሮ ሰላለው ወደ ጳውሎስ እያመራ ነው። ቀኑ ከወትሮው የበለጠ ፀሐያማና ጥቃት ሆኖ ነው የዋለው። ሲስተር ዘቢባ ሥራዋን ጨርሳ ከሌሎቹ የከሊኒክ ሠራተኞች ጋር እያወራች ስትጠብቀው ደረሰ። ሁሉንም ሰላም ብሎ ከሆስፒታሉ ውጪ ወዳለችው ካፈ ሂዱና በረንዳው ላይ ተቀምጠው ቡና እዘዙ። ሙቀቱን መጽጽም ሰላልቻለ ጃኬቱን አወለቀ።

"ውይ ... አንተ ልጅ ከላህ ልበል? ምንድነው አሁን ደግሞ ትምህርቱ አልጸል ወይስ መብላት ተውከ?" ብላ፣ ከንዱን በጆቿ እንደ መለካት ያዘች።

"ምን ባዘሽ ... ሐሳብ ማለቂያ አለው ብለሽ ነው ሲስተርዬ ... አሁን ደግሞ ቀጥሎ የት ነው የሚኬደው ምናምን ... እያልን ሰንተከዝ ... ሰውነታችንም አለቀ" ብሎ፣ እሱም የጆቹን ጡንቻዎች እያሻሽ ፈገገ አለ።

"አይ ግዴለህም ... እኔ እውቃለሁ መድሃኒቱን ... አሁን ጥሩ ሚስት ነው የሚያስፈልገህ። ከዚህ ወዲያ ምን ቀረህ? ... ደግሞ አንተን የመሰለ ዘንካታ ሸበላ ... ባይሆን መምረጡ እንዳያስቸግርህ እንጂ" አለች፣ ፊቱን እያጠናችና እየላቀች።

"አዪ ነው ብለሽ ነው ሲስተርዬ ... ወይ ሴቶቹ አልቀጥል ... ወይ ደግሞ ወንዶቹ ሞራል አጥተናል ... እኔም እኮ እንዳንዴ ብቸኝነቱ እንዴት ነው መሰለሽ የሚያስጠላኝ

... ገን እስኪ ለጊዜው ... ዝንጀሮዋ እንዳለችው መጀመሪያ መቀመጫዬን ነው" ብሎ፤ በቀረበለት ጥቁር ቡና ውስጥ የሞጀረውን ሦስት ማንኪያ ሰኳር አማሰለ።

ከዚህ ውስጥ ተንሸራቾ የወደቀውን መጽሐፍ አንሥታ ጠረጴዛ ላይ እያስቀመጠች፤ "ደግሞ ቀንና ሌሊት ማንበቡንም ቀንስ አድርግ። ሕይወት እኮ መጽሐፍ ብቻ አይደለም ዶክተር። ሁሉ ንባብ ምንድነው። አሁን ቀንጅዬ ልጅ ጉንህ ሽጉጠህ ማየት ነው ጸሎቴ" አለች፤ መጽሐፉን እንስታ ወደ ጉኗ ሽጉጥ አድርጋ እያሳየችው። "እንዲያው እስኪ መቶ በለኝ ዶክተር አሁን በቁም ነገር የምታስባት ልጅ የለችም?" አለች፤ በየጊዜው ሲራከን እያሉ ሆስፒታል ይመጡ የነበሩትን ቀንጃጅት እያሰበች።

"ምንም ሲስተርዬ ... ያው እኮ እንዳንዴ ብዙ ሰው ሲቀርብሽ ራሱ ችግር ነው። እኔ የምወደው ዓይነት ሴት አላገኘሁም። አለ አይደል ... ምን ልበልሽ? አንዷን ባንድ ነገር ስትወጂያት፤ ሌላዋ በሌላ ነገር ትበልጥብሻለች። ዞሮ ዞሮ ሁሉም ላይ የሆነ ነገር ፈልገሽ ስታወቃለች ... እርግፍ አድርገሽ ትተይዋለሽ ... ደግሞ ቀይተሽ እንደገና ወደ ገበያው ትመለሺያለሽ ..." ብሎ፤ ዓይኑ ላይ ያለችውን ቀጭን ፍሬም አልባ መነጽሩን አስተካከለ። በሰልካካ ጠይም ፊቱ ላይ ችምችም ያለ ጸጉሩ፤ ከአይታ መነጽሩ ጋር የበለጠ ጥልቅ አሳቢ ያስመስሉታል።

"አይ ዶክተርዬ ... አላህ ሁሉንም ገዶሉና የሌላውን ጉድለት መመያ አድርጎ ነው የፈጠረው። ሁሉን ያሟላች ስትፈልግ ጊዜው ጭልጥ እንዳይል ..." አለች፤ ሃሳቧን መወረድ እንዳልፈለገች።

"መራጭ ይወድቃል ከምራጭ እንደሚሉት እንዳልሆነ ፈራሽልኝ ..."

"ሆሆ አንተ ተረቱን ማነው ያስተማረህ ልጄ? አንተን የመሰለ ልጅ ምን በወጣህ፤ ከምራጭም አትወድቅም። ደግሞ ለወንድ ልጅ በሀገራችን ዐሐዩዋም ቀስ ብላ ነው የምትጠልቀው፤ እንኳን ዶክተር ሆነህ። ገን ደግሞ ሁሉም ነገር በልጅነት ነው የሚያምረው ብዬ ነው። ገን እንዲያው ..." ብላ፤ ያሰበችውን ላትናገር ተወችው።

ፈገገ ብሎ ዓይን ዓይኗን እያየ፤ "ገን ምን ሲስተር ..." አለ፤ እሱም በልቡ ያለውን ያወቀችበት እየመሰለው።

"አይ ተወው ... የኔው ሃሳብ ሊሆን ይችላል" አለች፤ የጠጣችበትን የቡና ሰኔ ቀስ አድርጋ በማስቀመጫው ላይ እያሸከረከረች።

"ምናለ ንገራኝ ... ያንቺን ሃሳብ እኮ በጣም ነው መስማት የምፈልገው ..." አለ፤ የበለጠ ፍላጎቱ እየናረና ምን እንዳሰበች እየጠረጠረ።

"አይ ዝም ብዬ ላይህ ከሚሰጥር ጋር ትንሽ ልብህ ..." ብላ፤ ስትሥቅ እርሱም ከት ብሎ ሣቀ።

"ያን ያህል ሲስተር ... ምን ... የወደድኳት እመስላለሁ? ... አንቺ ብቻ ነሽ ወደሳ ሰጪ ሁሉ ነው የሚያወራው?" ብሎ፤ ሐሳብ ገባው።

“ያው ፍቅርና ሳልን መደበት አይቻልም ይባል የለ ... ደግሞ ምን ውስታህ ማንስ ቢያውራ” አለች፤ አምልኮ የወጣ ጸጉሯን ወደ ሻሻ እየመለሰችና ፊቱን እያጠናች።

“በርግጥ ደስ ትለኛለች ... ግን ደግሞ በጣም ውስብስብና ጉረኛ ነገር ትመለከታለች። ከሳንቸ ጋር ብዙ ጊዜ አብረው ስለሚሆኑ አሁን አሁን ነገሩንም ትቼዋለሁ። ደጋግሜ ለሻይ ቡና እንድንገናኝ ብጠይቃችሁ፤ የሆነ ያልሆነ ለበብ እየፈጠረች እንደማትችል ስለነገረችኝ ... አለ አይደል ...”

“አይ ... ከሳንቸዬ ጋር እንኳ ምንም ያላቸው አይመስለኝም። እሱ እኮ የሁሉ ወዳጅ የዋህ ነው። ዉዋታ ብቻ ነው እሱ። ከሱ ጋር ከሆንክ እኮ አፍህን መግጠም የለም። ደግሞ በዛው ልክ በጣም ቁም ነገረኛና ደግ ልጅ ነው። እንደ መስለኝ ዶክተር ሌላሠው የሰጣቸው ስራ ነው ያቀራረባቸው እንጂ፤ እመነኝ ምንም ነገር በመካከላቸው የለም” ስትለው፤ ትንሽ ተስፋው እንሰራራ።

“አይ ሲስተር ... የዋሆች ናቸው እኮ እገሩን የዉረሱት ...”

“ይልቅስ እንድ ልጅ ያለ ይመስለኛል ... በጣም አስቸጋሪ ቢጠነው፤ ከትምህርት ቤት ጀምሮ እየደወለበቃ አበላዋን ነው የሚያሳያት። አሁንም ይከታተላታል መስለኝ። እናቷ ደግሞ እግብታላቸው ከዚህ ሁሉ ጭንቅ መግላገል እንደሚፈልጉ ነገረውኛል። ያለቻቸው እንድ ልጅ እሷ ብቻ ስለሆነች እያት መሆንም ሳይጓጉ ይቀራሉ ብለህ ነው። ብዙ ጊዜ ስላንተ እያደነቁና እያመሰገኑ ነገረውኛል። እስኪ አስበው ማን ያውቃል የፈጣሪን ሥራ” አለች፤ መሬት የነካውን የሻኬቱን ሜፍ እየሰበሰበችለት።

የተዳከመ ተስፋውን ቀስቀሰችበት። “እስኪ እንግዲህ እናያለን ሲስተር። ከሊኒኩም ሲጀመር አብረን መሥራታችን አይቀርም። ጽረ ዋናውን ነገር ሳልነገርሽ ... በጣም ደስ የሚል ዚና። ወንድሜን አናገረዋለሁ ብዬሽ አልነበረም? እርሱም እዚህ አዲሳባ መቅረቱን በጣም ወዶታል። እና ለገንደር ዩኒቨርሲቲ የሚከፈለውን ሙሉውን ገንዘብ እንደሚከፍልልኝ ነገረኝ። ስለዚህ ዶክተር ሌላሠው ቃል በገባልኝ ገንዘብ አከሲዮን ልገዛበት ነው ያሰብኩት” ሲል፤ ሁለት እጆቿን ወደ እርሱ ዘርግታ፤

“ውይ ዶክተር ሲራክዬ ... እንኳን ደስ ያለህ። በጣም ደስ ይላል። ምናለች በልኝ ሌላውንም ነገር እንደዚሁ አላህ ስከትከት ነው የሚያደርግልህ” ብላ አቀፈችው፤ የምር ደስታዋ እየፈነቀላት። ብዙ የክሊኒኩ ነርሶችና ሐኪሞች ጉረኛና ራስ ወዳድ ነው ብለው ስለሚያስቡ አይወዱትም። ሲስተር ዘቢባ ግን ጉብዝናውንና ስለ ራሱ ያለውን ከፍተኛ አመለካከት እንደ ትልቅነት ስለምትቀጥረው የምሯን ትወደዋለች ... ሽገጧን ይዛ ትሟገትለታለች።

“እንቺስ ምን እያሰብሽ ነው?”

“እኔማ ምን አስባለሁ ... በቃ ከዚህ ቤት ለመሰናበት እንድ ወር ናት የተረቸኝ፤ ከዛማ ጡረታዬን አስከብራ፤ ከናንተ ጋር ሽር ነዋ። እየታደሰ ያለውን ከሊኒኩን አይተኸው የለ? እንዴት እንደሚያምር ... ሌላ ሃገር ያለህ እኮ ነው የሚመስለው፤ በቃ ምንው እንደናንተ በልጅ።”

ለበተዳዳሪና ሃላፊ ነርስ እንደሆነ ነው ዕቅዱ። ከሲራጅ ጋር ተነጋግረን ከተቻለ እንደ እስር ፕሮሰንት አክሲዮንም ለመግዛት አስበናል።

“ሚስጥርስ ... አክሲዮን ለመግዛት አላስበችም? እርሷ ፕሮሰንት አካባቢ ነው አይደለም አክሲዮን ሽያጭ ሊያቀርብ ያስበው ይክተር?” አለ። በውስጡ የራሱ አክሲዮን በጎት እጅ እንደሚሆን እያሰላ።

“ምናውቁ ልጄ ... ምን ቦታውስ የሷ አይደለም ... ከፈለገች በገንዘብም ለመግዛት ዕቅዱ ያላቸው ይመስለኛል። እንደ ነገረኝ ሰራው ካለቀ በኋላ የክሊኒክ ሙሉ ዋጋ ሲታወቅ ነው ያክሲዮኑን መጠን ለመወሰን ያስበው። እኛ ለመግዛት ከፈለገንና ከቻልን እስከ ሃምሳ ፕሮሰንትም ብንወስድ ደስ እንደሚለው ነው የነገረኝ። ምን ዓይነት ጥሩ ሰው ነው እንዲያው?”

“እንደሱ ዓይነት ጉበዝና ደግ ሰዎች ብዙ የሉም” አለ። ሰዓቱን እያየ። ሌሎች ነገሮችን እያነሡና እየጣሉ ሲያወሩ ከቀዩበኋላ፤ እርሷን እባሏ ቢሮ አድርሷት በተጥታ ወደ ወንድሙ ቤት ሄደ።

ወንድሙና ባለቤቱ ከታይላንድ ገና መግባታቸው ስለነበረ ቡና ተፈልቶ ቤቱ ደመቅመቅ ብሎ ደረሰ። ሌሎች እንግዶችም ስለ ነበሩ ሲራከ ተጥውቋቸው ወደ ጓዳ ልጆቹ ጋ ገባ። እንግዶቹ ሲወጡ ተመልሶ ወደ ሳሉን መጣ። ታይላንድ ሰላዩዋቸው ነገሮች እየነገሩት ቀዩና ያመጡለትን ስጦታ የወንድሙ ሚስት ሰጠችው። ከረባቶች ዘጠሩ የከረባት ፍቅሩ ልክ የለውም።

በመሃል ሁለቱ የወንድሙ ልጆች ተጣልተው እየተላቀሱ ወዳ አባታቸው መጡ። ለመዳኘት ብሎ መጀመሪያ ትልቁን ልጁን የተጣሉበትን ምክንያት ጠየቃት። “በቸቦሌታችን አሲይዘን ማዘር ቲሬዛ የምንሃገር ተወላጅ ናቸው ብለን እሱ የጣሊያን ሲል እኔ ደግሞ ያልባኒያ አልኩኝ። ከዛ ሲሸነፍ እፍርታም ሆኖ ቸቦሌቱን ሊወስድ ሲታገለኝ ወደቀ ... ከዛ እያለቀሰ መጣ”

“እሺ እንተሰ ምንድነው የሆናችሁት?”

“ዝም በላት ውሸቷን ነው” ብሎ አምባው እየቀደመ ማውራት አቃተው።

“ወንድ አይደለህም? ምን ያስነፈርቅሃል? እኮ ለምንድነው የተጣላችሁት?” አለ አባቱ ቀጣ ብሎ።

“አላቅላችሁም ሁላችሁም ለሷ ነው የምታገዙት...” ብሎ፤ እየተንሰቀሰቀ ፊቱን አዙሮ ሄደ።

“ና ነው እኮ የምልከህ ... ምን ይሄ ... የገረድ ልጅ ይመስል...” ብሎ፤ ተናዶ ሲነሳ፤ ባለቤቱ ይዛ አስቀመጠችው። ወደ ሴት ልጁ ዞር ብሎ፤ “በቃ ሂጂ እንቺም ... ወደዛ ሰዉረው ቸቦሌቱን ... እኔ ላንቺ ሌላ እስጥሻለሁ” ሲል፤ ባሸናፊነት እየዘለለች ሮጣ ወጣች። ልጆቿ ሲወጡ የወንድሙ ባለቤት ልጆቹን ለመዳኘት ተከትላቸው ስትሄድ ከፍሉ ፀጥታ ወረሰው። ወንድሙ የራሱን ተደግፎ ጣራ ጣራውን እያየ

በረጅሙ ሲተነፍስ ቀየና “ምን ኩታራ ሁሉ ... ሰው ይነጅሳሉ ...” አለ ። የቴሌቪዥን ጣቢያ መቀያየሩን ቀጠለ ።

ውስጡ ስም ሲሰጠው ባልቻለ ስሜት የተወጣጠረው ሲራክ አቀርቅሮ ቀየና ቀና ብሎ ወንድሙን ሲያየው ንዴቱ ብልጭ አለበት ። ወደ መታጠቢያ ሄዶ ራሱን ለማረጋገጥ ሞከረ ። ፊቱን በቀዝቃዛ ውኃ ታጥቦ ተመለሰ ። ድንገት ብድግ ብሎ “ደህና እድሩ ... ቀጠሮ አለኝ እኔ” ሲል ፤

“አሁን ቲማቲም ይሰራልኝ አላልከም እንዴ ... ምን ያንቀጥቅጥሃል?” አለው፤ አሁንም ንዴቱ ያልበረደው ወንድሙ ።

የወንድሙ ሚስት ተመልሳ መጥታ ፤ “ውይ ሲራክዬ ቁጭ በል እንጂ ፤ ደርሷል እኮ ... እምስት ደቂቃም አይቆይም?” አለች ።

መልስ ሳይሰጣት እንደቆመ ወደ ወንድሙ በቁጣ እያየ ነበር ። “ቀይ ገን እስኪ ልጠይቅህ ጋሺ ... የገረድ ልጅ ምን ዓይነት ነው?”

“ምን ማለት ፈልገህ ነው? ... ምን ይመስላል እንድልህ ነው?” በልጁ እንደ ተናደደ ስለነበረ ለጥያቄው ትኩረትም አልሰጠውም ።

“ማለቱ ... ባቢን ስትቀጣው እንደ ሰማሁት ከሆነ የገረድ ልጅ ምን ዓይነት እንደ ሆነ የምታውቅ ትመስላለህ ... የገረድ ልጅ ምን እንደሚመስል ማወቅ ፈልገው” አለ አሁንም ፤ ውስጡ የሚንተከተከው ስሜት ልውጣ ልውጣ እያለ ።

“በፈጣሪ ይሁንብህ ሲራክ ፤ እኔ አሁን ካንተ ጋር ለመፈላሰፍ አልቻልኩም ... በጣም ደክሞኛል ። በቃ የገረድ ልጅ የገረድ ልጅ ነዋ ... ምን አዲስ ነገር አለ?” አለ ፤ እገሩን እነባብሮ ትከሻውን ከፍ ዝቅ እድርገ ።

“ስለዚህ ላንተ የገረድ ልጅ ማለት ስድብ ብቻ ነው?”

“አቦ አትጨቅጭቀኝ ሲራክ ... ደክሞኛል ነው እኮ የምልህ” ብሎ ፤ ዓይኖቹን ጨፈኖ በጀርባው ተገጋሎ ተቀመጠ ።

“ቀይ ... እስኪ አንድ ጥያቄ ልጠይቅህ ... ሌሎች እህቶቻችንና ወንድሞቻችን ሁሉ ችግሮች ናቸው ... እናታችንም ጭምር ... ለነርሱ አንዲት ሰጥተዝቸው አታውቅም ። ለምንድነው ለኔ ይህንን ሁሉ ነገር የምታደርግልኝ? መኪና ዝተህ ሰጠኸኝ ... አፓርታመንት ተከራየህልኝ ... እ...”

“ችግር የለም ... ካልፈልግህ ለቀር ይችላል ። አንድ የተማርከና ያባታችንና የቤተሰባችንን ስም ለማስጠራት የቻልክ አንተ ስለ መሰልከኝ ነው ። ከሁን በኋላ ራሴን ትለሃል ... እንደ ፈልግህ መሆን ትችላለህ ። ካልፈለከው ደግሞ የሰጠሁህን መመለስ ትችላለህ” ብሎ ፤ የቴሌቪዥን መቀጣጠሪያ አሸቀንጥሮት ተነሳ ። በለጠዘው አልፎ ትከሻ ለትከሻ ተነካኩ።

"እንጂ ይህን ሁሉ ያደረዘልኝ የገረድ ልጅ ስለሆንኩ አይደለም ነው የምትለኝ?" ቢል ወንድሙ ባለበት ቀጥ ብሎ ቆመና ከባለቤቱ ጋር ተያዩ።
 "ብጣም ጥሩ ነው... ጥሩ ነው... ገን ሁሉንም ነገር አውቃለሁኝ። ከነገ ዛሬ ራሴን ታንሣጥለህ ብዬ ተስፋ አድርጌ ነበር። የሃይ ስኩል ተማሪ ሆነህ የቤት ሰራተኛችሁን አሰረገዘህ፤ ሳልፈለግ የተወለድኩ የገረድ ልጅ መሆኔን፤ ዛሬ ላይሆን ገና በልጅነቱ ነው ያወቅሁት። አባታችን ከሞተ በኋላ ... ያቺ ከፋ የእንጅራ አያቱ ልበላት እንጂ፤ እሷ እናቱ ልትሆን አትችልም ... ያሳየችኝን ስቃይ ሳለበው እናቱ ባለ መሆኗ ደስ ይለኛል።

"ለማንኛውም አባቱ መሆንህን እንድትቀን ወኒ አገኝተህ ትነገረኛለህ ብዬ ተስፋ አድርግ ነበር። ይህንን ያህል የሚያሳፍርህ ከሆነ ገን ... ቢቀር ይሻላል። ከሁን በኋላ ምንም ለውጥ የለውም። ምናልባት እንዳልከው የገረድ ልጅ ያው የገረድ ልጅ ነው ብለህ አሰበህ ይሆናል። ለማንኛውም ደህና ሁኑ ..." አለና፤ ሊያመልጠው የሚተናነቀው እምባ ሳይዘረገፍ እንደምንም ተቆጣጥሮ ... ተንደርድሮ ወጣ። ወንድሙ በድንጋጤ ድርቅ እንዳለ በቀመበት ቀረ። ባለቤቱ ተከትላው ወጣች። ደጋግማ ስትጠራው፤ ፊቱንም ማዘር አልፈለገም።

"እትዬ ፐሊስ አሁን መሄድ አለብኝ ... ለብቻዬ መሆን ነው የምረዳለሁ" ብቻ ብሏት፤ እየተጣደፈ ከገቢው ወጣ። መኪናው ስጥ ሲገባ እምባው ጠፍቶ በንዴት ተንጨረጨረ። "የገረድ ልጅ ... ሲራክ ... የገረድ ልጅ ..." ብሎ በረጅሙ ሳቀ። ውስጡ ገን ማልቀስ ነው የፈለገው። የገረድ ልጅ ምን እንደሆነና ምን ማድረግ እንደሚችል እናያለን ... ብቻ ዕድሜ ይሰጠን" አለ፤ ሙከራ ብሎ። የሙዚቃውን ድምፅ ያለ ልክ ለቀቀው። መስኮቶችን አስከመጨረሻ ከፋፈታቸው። ቀዝቃዛውን ንፋስ በግራ እጁ እየቀዘፈ ካካባቢው በፍጥነት ተሹለክልኮ ወጣ። ወደ ዋናው መንገዱ ሲገባ ተዘጋገቶ ስለነበር፤ ብዙ ደቂቃ መቆም ነበረበት። ለዓቱን ሲያይ ከውዳሴ ጋር ያለው ቀጠሮ እንደሚረፍድ አሰበ።

"የገረድ ልጅ ቢያረፍድ በሰዓት ቢደርስ ... ምን ለውጥ አለው?" ብሎ ወደኋላ ለጠጥ ብሎ ተቀመጠ። ከሚሰማው የሙዚቃ ዜማ ጋራ እየተወዛወዘ

"የገረድ ልጅ ... የገረድ ልጅ ... ሃሃሃሃ ... ኡህ

የማይጠብቅ ከማንም እጅ ... ሁሁሁሁ ... አህ

ሲራክዬ የተመቸው አሃሃሃ

ቢረፍድ ባይረፍድ ምን ጨነቀው ... ሆሆሆሆ

የገረድ ልጅ ቀብራራ ነው ..." ራሱ በደረሰው ግጥምና ዜማ ባልተገራ ድምፁ ሊያንገራገር ሞከረ። ቀጠሮው ቦታ ሲደርስ ውዳሴ አኩርፋ ጠብቀችው።

"ዳይ ቀንጂት ... በጣም ሶሪ ... መንገድ ተዘጋገቶ ... ካትም በላይ ሆኖብኝ ነው ... አለ! ካንገት በላይ በሚመስል ገድየለሽ ድምፅ"

"ላንተ ብቻ ነው መንገዱ የሚዘጋጋው ... ቢያንስ ስልክ አትደውልም ታዲያ ደግሞ ስልክህን ብታነሳ ... በጣም ታላዝናለህ" አለች! ሊሰማት ሲል ፊትን እያዞረችበት

"ነገርኩሽ እኮ መንገዱ ተዘጋገቶ ነው" ምን የገረድ ልጅ ይመስል ..." ሲላት

"ምናልከ ... ማነው የገረድ ልጅ እንተ? ተሳደብልኝ ደግሞ ባንተው ብሉ ..." ብላ ነብር ሆነች

"ምን ... የገረድ ልጅ መሆን ነውር ነው እንዴ...?" አላት "እንቺ ተባልኩ ብለሽ ነው ግሰላ የምትሆኝው ... እኛ የሆነው ምን እንበል ታዲያ ብሎ አሰበና የሰበግ ሳቁን በረጅሙ ሳቀ"

"ምን የሚያስቅ ነገር ተገኘ ... ቀይ ግን ትንሽ ያበዛኸው አልመስለህም?" ብላ በርላዋን መሰብሰብ ጀመረች

አጠገቧ በርከከ እንደ ማለት ብሎ "ይቅርታ ይቅርታ ውዲ ... በቃ እኔ ልሁንልሽ የገረድ ልጅ ... የኔ ቀንጂ ..." አላት ትንሽ መለስ ስትል በርላዋን ባንድ እጁ ያዘ እድርገና "እዚህ እንቆይ ወይስ..." ሲላት በቀመችበት አፍጥጣ እያየቸው

"ምን በጤናህ ነው ዛሬ ... ምን ሆነሃል? ደግሞ የት ነበርክ?" አለችው ፊትን እያጠናች የሚለው ሁሉ ሰላልገባት

"አዩ በጤና ነው ... ወንድሜ ቤት ነበርኩ ... ዛሬ ነው ከታይላንድ የመጣች ... እነሱ ይዘውኝ ነው በጊዜ ነበር የተነሳሁት ... ሲሪየስሊይ መንገድ ተዘጋገቶ ነው ያዘገየኝ ... አይ እም ሶሪይ ... ምን አሰብሽ ታዲያ? እዚህ እንቆይ ወይስ?" ሲላት ትንሽ በረድ አለች

"አይ ዶንት ኪር ... ደስ እንዳለህ" ብላ ተመልሳ ተቀመጠች ኩርፊያዋ ሙሉ ለሙሉ አለቀቃትም የሽቶዋ መዳዘና ልቅቅ አድርጋ የተሰራችው ረጅም ጸጉር ቀልብ ይሰባል የሰበሰችው ቢሟ ሹራብና አጠር ያለ ጥቁር አረንጓዴ ጉርድ ቀሚሷ የፈካች አደይ አበባ አስመስሏታል

"በጣም ነው የዘነጥኸው ደግሞ ... ጸጉርሽን እንደዚህ ስትሰራው በጣም ነው የሚያምርብሽ ..." በከፊል ዓይኗን የሸፈነውን ጸጉር ገለጥ አድርጎ ገንባሯን ሲሰማት ፈገገ አለች "እዛው ለመቆየት ወስነው ራት አዘዙ ምንም እንዳልተፈጠረ እየተሳሳቁና እየተገራረሱ ቀን ፍርድ ቤት ያጋጠማትን አስቂኝ ገጠመኝ ነገረችው የጠቀለለውን እንጀራ አገርሷት ከገቡ የቀመውን ሰው ለማየት ቀና ሲል ዓይኑን ማመን አልቻለም"

"ዶ...ከተር ሲራ...ከ ... ታ...ዲ...የሰበሰበች ... ቀና...ትህ በዛው ጥፍት ትላለህ እን...ዲ ..." አለች! አጠገቧ የቀመችው ልጅ! እጇን ለሰላምታ እየዘረጋችለት

ደጋጋጠውን ለመደበት እየሞከረ፤ በመጥ የተገነዘበ እጁን አጠፍ አድርጎ ከፍ ብላ እንድትጨብጠው እጁን ሰጣት።

“አይ... ታዲያስ... እንዴት ነሽ?” አለና ነገሩን ተራ ትውውቅ ለማስመስል ሞከረ።

“ረባሽኝ እንዴ?” ይቅርታ ከራት ላይ አቋረጥኳችሁ... “ሚስት-ሰ-ፍ” አባላለሁ” ብላ፤ ውዳሴንም ጨበጠችት።

ነገሩ ገራ የገባት ውዳሴ በደመነፍስ ዓይነት፤ “ውዳሴ...” አለች።

እንግዳዋ ልጅ ሲጋራዋን ወደ ላይ እየነኘችው። “ትደ...ውል...ል...ኛለህ ብዬ ጠብቁ ነበር... ምነው በሰላም ነው?” የነገሩ አካሄድ አላማረውም።

“አም ም... ቁጥርሽ የት እንዳስተመጥኩት ጠፋብኝ... ደገሞ ሥራም በጣም በዛኛ...” አለ፤ አጭር ተሟሰ ከረጅም ባለ ተረከዝ ሚማ ጋር ያደረገችውን ልጅ ሽቅብ አያየ። ሌላ ነገር ሳትል፤ ዞር አድርጎ ሲያወራት በማሰብ ከመቀመጫው ተነሳ።

“አይገርምህም እኔም ጠርጥራ ያለሁ... ይቅርታ... እንዳልረብሻችሁ... በታ ቁጥርህን ሰጠኝና ሰሞኑን እደውልልሃለሁ...” ብላ፤ ስልኳን አወጣች። ቶሎ እንድትሄድለት ቁጥሩን ሲሰጣት መዝገባ ወዲያው ደወለችለት። ስልኩ ሲፈሰሰ፤ ድምፁን አጥፍቶ ኪሱ ውስጥ መለሰው። ዛሬ እንደ መጀመሪያው ቀን ቀንጆ መሰላ አልታየችውም። ሰላናደደችውም ይሆናል ምስጢርን የሚመስል ምንም ነገር አላየባትም።

“የመጨረሻው ዘጠና ሰባት ከሆነ የኔ ነው... ፕሊስ ደውል ደገሞ... እኔም ደውልልሃለሁ... ይቅርታ የኔ ቀንጆ ረበሽኳችሁ...” እጇን አውለብልባ ውዳሴን ተሰናብታት ስትሄድ ተቀመጠ። ከባሻዝር ያሉ ጥቂት ሴቶች መካከል ተቀላቅላ እየተሳሳቁ ሲንሳሳሩ፤ እሱና ውዳሴም ተፋጠጡ። ማንት በሚል አስተያየት እየችው።

“ምን ባዘሽ ባለፈው እናቷን አከሚላት... ተሳታፊን ሰጥታኝ ነበር መሰለኝ... የት እንደ ጣልኩትም ትዝ አይለኝም። እዚህ አገር ሐኪም መሆን እኮ ጣጣ ነው... እንድ ቀን ቢተሰባቸውን ካየሽላቸው፤ በታ ዓደኛቸው የሆነሽ ይመስላቸዋል”

“እናቷን አከመህላት ከሆነ... ምን እንዲህ አሽቆጠቆጠህ ታዲያ? ... እንተ” ለማርከትበት ከቻለች... ነገሩ ከዛ በላይ ነው የሚመስለው... ወይም...” ትኩር ብላ ስታየው መጠጡን የሚቀዳ መስሎ ዓይኑን ሰበረ። ከዚያም እንደተበሳጨ ሆኖ ንጥንጥ ባለ ድምሰ፤

“እኛ ታዲያ ልክ ረጅም ጊዜ እንደም ታውቀኝ ሲጋራዋን እያየነኝ... ስትመጣ... ምን ልታሰቢ እንደምትታይ ገምቼ የተርበተበትኩ ብመስል... ይገርምኛል?” በረጅሙ ተንፋሶ፤ ወደ ጌላው ተንጋለለና አይኖቹን ጨፍኖ ዝም አለ።

“ለማንኛውም ከሕመምተኞችህና ከስታሚሎች ጋር ስልክ መለጥወጡ የሚጠቅምህ አያመስለኝም። ~~በግልጽ የሚታይ~~ ያስፈልጋል።”

“በናትሽ አሁን እሱን ትተን ራታችንን በሰላም መብላት እንችላለን?” አለ ቀጣ ብሉ።

“አይሰራክ... ትገርህ እኮ ካንተ ሌላ... ሰው ምንም የሚያውቅ አይመስለህም። አሁን ይቺ ልጅ ምን እንደ ሆነች የማላውቅ ይመስልሃል። ደገሞ... አንተም እኒያ እናቷን አዘመህላት እንዳልተዋወቃችሁ እናውቃለን። እንደሱ ከሆነ ምንው ታዲያ ስለ እናቷ ጤንነት እንድ ጊዜ እንኳን አላነሳችሁም? ... ሞተዋል እንዴት?”

“ደስ ያለሽን ማሰብ ትችያለሽ። ሰው ማሰብ የረለገውን ከወሰነ በኋላ አሳቡን ማሰለወጥ ከንቱ ድካም መሆኑን አውቃለሁ።”

“ልክ ነህ... ሰው መሞሽት ከረለገም ዓይኑ ስር ያፈጠጠውን ዝሆን ጥንቅል ነው ብሉ ለመከራከር አይመለሱም። ሲራክ... አሁን አሁን ገን በጣም ገራ እየገባሽኝ ነው። ቀይ አንተ ገን ከኔ ምንድነው የምትረዳለሁ... ሲርየሰሊይ?”

“ምን የምረዳለሁ ይመስልሻል?” አለ! አፋን ጠመም አድርጎ።

“አንተ ንገረኛ... ሳይህ የምትረዳለሁንም የምታውቅ አትመስለኝም” አለች! ቁጣዋን እየተቀጣጠረች።

“እኔ የምረዳለሁ... ካልተሳሳትኩ እንቺ የምትረዳለሁን ይመስለኛል። እንቺ ከኔ የምትረዳለሁ ምንድነው?” ዓይኗ ደም ገርሶ ከገፈርቷን በምራቋ እንደግረሰና እንደ መንከሰ አድርጋ አገጧን አሻሽች።

“እኔ ካንተ? ... ምንም አልረዳለሁም... ምንም አልረዳለሁም... ለማንኛውም በል ደሀና እደር...” ብላው፤ ዕቃዋን በፍጥነት ሰብሰባ ብድገ አለች። “ካንተ ምንም አልረዳለሁም እሺ... ምክንያቱም... ለኔ የሚሆን ምንም የለህም። ገባህ?” አለችው፤ ድምጿን ከፍ አድርጋ። መልሱን ሳትጠብቅ፤ በሹል ሣሜጥ ወለሉን እያንጽጽች በከፍሉ መሀል ሰንጥቃ ሰትወጣ፤ ሰው ሁሉ ዞር ዞር እያለ እያት። ሲራክ ሊከተላትም አልሞከረም፤ ፍላጉቱም አልነበረውም። እዛው ቁጥ እንዳለ ፊቱ ያለውን ቢራ ጨለጠና አስተናጋጁ ሌላ እንዲያመጣለት ምልክት ሰጥቶት በረጅሙ ተነፈሰ።

“ይቺ የገረድ ልጅ... ደገሞ ‘ምን ትረዳለህ?’ ... ምናምን ትላለች እንዴ... ኮተታም... ‘ምንም የለህ...ም?’ ... መናጢ... ተረላሰፈሽ ሞተሻል። እስኪ እናያለን... ማን ያለው... ማን የሌለው እንደሆነ... እኔ ሲራክ አይደለሁም... ባጃጅ ራስ አለ ድምጹን አውጥቶ። ሦስተኛ ቢራውን በፍጥነት ጨለሞ ለመውጣት ሂሳቡን ሲያስተምጥ ‘ሉሲ’ ከአጠገቡ ቀማ ቁልቁል ታየዋለች።

“መቀመጥ ይቻላል?” ስትለው፤ ትከሻውን ሰብቆ ውዳሴ ተቀምጣ የነበረበትን ቦታ ባገጩ አሳያት። ሳታቅማማ ተቀመጠችና ከኪሲ ውስጥ የሲጋራ ፓኬት ስታቀብለው በገራ እጁ እንዲት ሲጋራ መዘዘና የርሷን ወሰዶ ለኮሰ። ባለ በሌለ ጋደቱ ምጥጥ አድርጎ ሲያሳውቅ፤ አካባቢውን አሮጊ ትረንታ ኳትሮ ባጠገባቸው ያለፈ አስመስለው።

“ምንው ... ምን ተፈጠረ? ልጄቁን ምን አደረገት?” አሰቸው፤ አፏን ጠመም አድርጋ “

“እድሜ ላንቺ ...” ሌላ ቢራ እንዲያመጣለት ላስተናጋጁ ምልክት ሰጠው።

“ይገም እኔ ምን አደረኩ ... ጠፋህ ... በጣም ሳስብህ ነበር ... ድንገት ሳይህ መጣሁ ... በታ ስልክህን ነው የወሰድኩት፤ ሌላ ምን አደረኩ?” ያደረገችውን ሁሉ አስባ ያደረገችው ስለ መሰለው፤ አላመናትም።

“እይ ዶንት ኬር ... ማናት ምናምን ስትለኝ ... እናቷን አከሟላት ነው ... ገለመሌ ብላትም ልታምነኝ አልቻለችም ... የሆነች የገረድ ልጅ ነገር ናት ... ተያት ባዘሽ ... እንቺ የገረድ ልጅ ታውቂያለሽ?” ብሉ፤ አይናቸን በዘዝ አድርጎ ሲያያት ሳቱን ለቀቀችው።

“የገረድ ልጅ? እም ... ም ... የሳይኮሎጂ ጥያቄ ነው?”

“ካም ኦን ... ሱሲ ... አይደል ስምሽን ያልሸኘ? ምን ‘የገረድ ልጅ’ ብለው ሲሳዩሱ ስምተሽ አታውቁም? የምር የገረድ ልጅ ምን አይነት ነው? አይ ኖው ዩ አር ሰማርት ...” ጥቅ እያለው ስለሆነ፤ ድምፁም ጋል እያለ ነው።

“ምናልባት የበታችነት ስሜት ስለሚሰማቸውና ያለ አባት ስለሚያድጉ ... እይ ዶኖ ... አስቢው አላውቅም ... አኩራፊ ናቸው? ... አንተ ንገረኛ ... ሳይኮሎጂስቱ አንተ ነህ” ስትለው፤ ከት ከት ብሉ እያጨበጨበ ከጣራ በላይ ሳቀ። ሰው ሁሉ ዞር ዞር ብሉ ሲያየው ከቁብም አልቆጠራቸውም።

“ኖ ... ኖ ኖ ኖ ... በተቃራኒው ... የገረድ ልጆች ለጌቶችና ለመቤቲቱ የተሰራውን እፍታ እየበሉ ስለሚያድጉና ... ገና በትንሽነታቸው ከእመቤቲቱ ልጆች ጋር ስለሚፋለሙ ... ጠንካራና ጀግና፤ በራስ የመተማመን መንፈሳቸው የዳበረ ሊሆኑስ አይችሉም?”

“እንደሱ ከሆነ ታዲያ ለምን የገረድ ልጅ ነገር አልካት?”

“ጠብ ትወዳለች ... መሸነፍ ግን በፍጹም አትወድም። ሁሉን የምታውቅ ይመስላታል ... ግን ምንም አታውቅም። ገልፍተኛ ነገር ናት ... ግን ምንም አቅም የላትም ... ዝም ብላ እምቡር እምቡር ታበዛለች ... ገባሽ? አዲሱ የራሷ ጉዳይ ... አሁን ከዚህ ቢት መውጣት እፈልጋለሁ ... እንቺ ትቆያለሽ?”

“አብረን ማምሸት እንችላለን ... ከፈልግህ”

“ጥሩ ... ኡፍፍፍፍ ... ትንሽ ጸጥ ያለ ቦታ ብሄድ ደስ ይለኛል” ሐሳብ እስኪመጣላቸው ሁለቱም በራሳቸው ዓለም ውስጥ ተዘፈቁ ... ድንገት ተመልሳ የመጣችው ውዳሴ ጸጥታውን እስከታደፈርሰው።

“ዶክተር ... አሁንስ ስለ እናቷ ጤንነት በቢራ ዙሪያ እየተመካከራችሁ ነው?” ብላ ስታፈጥበት ‘ሱሲ’ ደንገጣ ሽምቅቅ አለች።

ሞት ብሎት በለበር ጥንባቄን እያሻሸ ቀኝ ብሎ "እናቷ ደህና ናቸው እንዲያውም ስላንቺጢንነት እየተወያየን... የገረድ ልጅ ይመስል ጠባይሽ ገራ እንደገባሽ ሳስረዳት..." ብሎ ሳይጨርስ ድንገት ጉንጩ ላይ ያረፈውን ጥፋ ጨካኝነት ከሰጠ እኩል ነበር የሰማው = ሰጠ ሁሉ ወደ እነርሱ ዞር ዞር ሲል፡ 'ሉሰ' ላይ የሚጋረፉ ግድግዳ አገረጥርጣ 'ራሱን ግንኙ ያልቻለ... ገና ራሱን የማያውቅ፡ የሀረበት ዶክተር ነው... አዝልሽው ዙሪ ... እሺ ..." ብላ፡ በመጣችበት ፍጥነት ተመልሳ ወጣች።

ጥፋው ያረፈበትን ጉንጩን እያሻሸ፡ "ንገራሻለሁ እኮ ልጅቱ የተፈጠረችው ለጥፋና ለመግት ነው። እሳት የላሰች ጠበቃ ናት። አየሽ... የገረድ ልጆች ከተነሣባቸው ... አንበሶች ናቸው። ኦፍ... ፍ... ፍ... ጥፋያቸውማ አይጣል ነው። ውይ... ወይ... እንዴት እንደሚለበልብ አትጠይቁኝ። እኔ ኮ ላንቺም እንድ የሚደርስሽ መስሎኝ ነበር..." አለና ከት ብሎ ሳቀ። የሆነው ሁሉ በቅጽበት ስለሆነ ማመን አልቻለም። "ጥጋ ነው... የገረድ ልጅ... ጥፋ ሲያንስህ ነው..." አለ፡ በሆዱ እየተንጨረጨረ።

"እኔን ብትመታኝ? ... ይሄን የፈረሰ ጭራ የመስለ ጸጉሯን ይዝ... ፊቷ የጥፋ ማሳ እስኪመስል... አሞላታለሁ። ላንተም ደሜ ፈልቷል"

ዙሪያ ዝባውን ሲያይ ሰጠ ሁሉ ወደነሱ እያየ ሲያንሾኝክ አይቶ ተባለ። "ወሬኛ የገረድ ልጅ ሁሉ... አሁን እዚህ ሲያዩዋቸው የጨጥ ልጆች ይመስላሉ... እንኳን እናንተ እኔም ዶክተሩ የገረድ ልጅ ነኝ። ከውጪ በልብስ ተደርቶ ሲያዩት ሌላ ሰው ይመስላል። ውስጡ ገን ያው ሁሉም የገረድ ልጅ ነው። ወንድሜ የራሱን ልጅ... የገረድ ልጅ የሚለው ወዶ አይደለም ሰካ። እያንዳንዱ ሰው የሌላ ሰው ገረድ ነው"

ምንም ስላልገባት ፈገገ ብላ ስታየው ድንገት በሞትታ ብድገ አለና ሥነ ብሎ "ካለም የገረዶችና የገረድ ልጆች ትሆናለች! ... ከገረድ ልጆች ጋር ወደፊት! አለ የቀኝ ዘንዱን ከፍ አድርጋ። ሁሉም ሰው ድንገጥ ብሎ ወደ እነርሱ ዞር ዞር አለ። ገድም አልሰጠውም። ባደባባይ ከተመሰከት ጥፋ በላይ ውርደት... አይደርስብኝ አለ ለራሱ።

"ንይ ባክሽ ከዚህ እንወጣ... ሉዘር ብቻ ተሰብስቦ... ከርሱን እየሞላ፤ ቢራውን ይቸልስ... በጭንቅላቱ ሳይሆን በቢራ ሃይል የሚነዳ... ባጆጅ ራስ ሁላ... "ከሉሲ" ጋር እጅ ለጅ ተያይዘው ወጡ። የመኪናውን ሞተር እያስነሳ ሰዓቱን ሲያይ ከምሽቱ ሃሰት ተኩል ይላል። "ሌላ ፕሮግራም ከሌለሽ ወደ ቤት ቀጥታ ብንሄድስ?"

"ውጪ የማምሸቱን ሃሳብ ተውከው?" አለች፡ መስኮቱን ከፍታ የሲጋራ እላቂዋን እየወረወረች።

"ምናለ... ሚዳ ላይ ከምትወረውረው እዚህ መኮስተሪያ ውስጥ ብትጥደው ብሎ እየተነሣነጩ ከመኪናው ወርዶ፤ የጣለቻትን የሲጋራ እላቂ ፈልጎ መተርጎሟ ውስጥ በ/ርዓቱ ሲያስተምጣት ገርሟት ዝም ብላ እየቸው። "በታ ስለ መሸ እይ ተገኝ ለዛሬ ይበቃኛል መስለኝ..." ብሎ ጉንጩን እያሻሸ አለና፡ "ሌላ ፕሮግራም ከሌለሽ

...አብረን ብናድር ይሰ ይሰኛል ... ፕሊስ ...” አለ፡ በመለማመጥ ዓይን ዓይኗን እያየ ። ብቻውን መሆን አልፈለገም ።

“አዜይ ...” አለች፡ ትዘቫዋን ሰበቅ አድርጋ ። ቤት እንደያረሰ ቲሺውን ከፍቶ፡ ዜቅ ውስጥ የጥለውን መጽሐፍ ሶፋ ጠረጴዛው ላይ አሸቀንጥሮ ጣለው ።

“ያው ፍሪጅም እዛ ጋ ነው ያለው ... ደስ ያለኸንና ቤት ያፈራውን ። እኔ ግን ቀለል እንዲለኝ ሻጦር ወስጄ ልብስ መቀየር አለብኝ” ብሎ ወደ ዓዳ ገባ ። ለሰሰ ያለው ሃ እሳዩ ላይ ሲለት ቀለል አለው ። ከሰለት በኋላ ጀምሮ በፍጥነት የሆኑትን ነገሮች ለማሰብ ጥክረ ። ሲሰተር ዘቢባ ስለ ምስጢር የነገረችው ... ከወንድሙ ጋር ያደረገው ፍጥኔ ... ከውዳሴ ጋር የነበረው ፍልሚያና የሎሲ በድንገት እንደገና መከሰት ሁሉ ከግንባላቱ ተርፎ ፈሰሰ ። ከሁሉም በላይ ግን ‘የገረድ ልጅ’ የሚለው የወንድሙ ቃልና የውዳሴ ድንገተኛ ጥፋ፡ በላሙና በውሃ የማያለቅ ሆነበት ።

ውሃው ከአፎቱ እየተፈተለከ ሰውነቱ ላይ ሲያርፍ፡ በፋጠነት እያንገራገረ ስለ እናቱ ማሰብ ጀመረ ። ከዛ ስለ ምስጢር ደግሞ ስለ ኃሊና አሰበ ። ከውሃው ወጥቶ እያንገራገረ የሌሊት ልብሱን ተያይሮ፡ ጸጉሩን በፎጣው እያደራረተ ወደ ሳሎን ተመለሰ ።

“ቀየሁ እንዴ?” አለ ጋደም ካለችበት ሶፋ ፊት ለፊት ተቀምጦ በልታ ካስቀረችው ፒዛ ላይ አንድ ቁራጭ አንስቶ እየገመጠ ።

“አደርክ እንጂ ... ልጅቷ ያቀመሰችህን ጥፋ ስታስለቅት ነው?”

“አዩዝርምም ... ደፋር ... ወደ ጥፋ ... ለቀቀችብኝ እኮ ... ለጥቂት ጊዜ ማሰቢያዬን ነው የዘጋችው ... ያት ጠበቃ ሳይሆን ... ቂጣጊጋሪ ነበር መሆን የነበረባት ።”

“ሻይ ነገር ትፈልጋለህ?” አለች፡ ለራሷ የቀዳችውን ሻይ ፉት እያለች ።

“ከቀዳሽልኝ?” ብሎ በረጅሙ ተነፈሰ ። “ሻጦር ምናምን መውሰድ ከፈለግሽ ፡ ፎጣና የሰን ጊጄ አልጋው ላይ አድርጌልኻለሁ ። ሌላ ላንቺ የሚሆን ልብስ ያለ አይመስለኝም ...”

“እንቱ ... እንኳን ፒዳማዋን ለብሼ ... ካንተም ጋር ሰላወራሁ የቀመስከውን ረሳኸው እንዴ?” ብላ፡ እየሳቀች ሻይን ቀዳችለት ።

“ስቀልድሽ ነው ባዘሽ ... ከሆነሽ የኔን ቂምጣና ቲ ሸርት ነው ያስቀመጥኩልሽ ... ፕሮስ ብሩሽ መታጠቢያ ቤት አለልሽ ።” የሰጠችውን ሻይ እንደያዘ ቀም የቲሺ ማዘያውን በፍጥነት ተያየረው ።

“እሺ በታ መጣሁ ... እኔም ትንሽ ቀለል ይበልኝ” ብላ፡ ወደ ውስጥ ገባች ። የሲኒንኢን ዜና ትንሽ ሲሰማ ቀየ ። ከዚያም ቲሺውን አጠፋፍቶ ወደ መኝታ ቤቱ ሄደ ። አልጋ ውስጥ ገብቶ ሰምኑን የጀመረውን መጽሐፍ ለማንበብ ጥክረ ። የአልጋ ውስጥ ነባብ ይሰ ይለጥል ። መብራቱን ሁሉ አጠፋፍቶ፡ የራሱጌው መብራት ብቻ ነበር የሚበራጠ ።

የሱን ቁምጣና ቲሸርት አድርጋ ስትመጣ፤ “እንዴ ልክሽ ሆኖ የለም እንዴት አለ፤ የሹፈት ሳቁን እየሳቀ”

ዞር ዞር እያለች በመስታዋት እየችና፤ “ምን ልኬ ይሆናል ... እንደዚህ ተንዝላለሁ ... ትቀልድብኛለህ አይደል?” ብላ ትራሱን አንስታ ፈቱ ላይ ወርውራ አልጋውን ገልጣ ገባች። “ምንድነው ደግሞ በዚህ በጨለማ የምታነበው? ማን ለማሳጣት ነው ... ወይኔ መጽሐፍ ካነበብኩ ስንትና ስንት ጊዜ ሆነኝ ...” ብላ፤ የያዘውን መጽሐፍ ተቀብላ መገላለጥ ጀመረች።

“ለቦለድ ነው ‘ዘ ፖርትራይት ኦፍ ኤ ሌዲዲ’ ... ስላንዲት ቅብጥብጥ ቀንጅዬ ወጣት የሕይወትና ሰንካላ የፍቅር ታሪክ ነው የሚያወራው” ጄምስ ሄንሪ የተባለ ታዋቂ አሜሪካዊ ደራሲ የጻፈው አሪፍ መጽሐፍ ነው”

“ደስ ሲል ቅብጥብጥ ቀንጅዬ ወጣት መሆን ... ሁላችንም እንደዚህ ነበርን ... ከንፋችን ተሰበረና የትም ቀረን እንጂ” ብላ፤ የፊት ገጽ ላይ ያለውን ስእል እያየች ጭልጥ ያለ ትካዜ ውስጥ ገባች።

“እሷም የራሷ አላዛኝ ታሪክ አላት ባክሽ” በጣም ብሩህ ጭንቅላትና ሰው ሁሉ በቀላሉ የሚወደው ብርቅርብ ተሰብኦ ከተንዝዛ ውበት ጋር ያደላት ወጣት ታሪክ ነው። ከፈለግሽ ስጧርሰው ማንበብ ትችያለሽ” መጽሐፉን ተቀብሎ ወደ ኮመዲናው ላይ ወርወር አድርገ፤ በጀርባው ተጋደመና በረጅሙ ተነፈሰ።

ትንሽ በራሷ ሐሳብ ውስጥ ወጣ ገባ ስትል ቀየች። “ቅድም የሰጠሽኝ መለስ አላረካኝም ... የምር ለምን አልደወልዘልኝም?” አለችው፤ ቀና ብላ ዓይን ዓይን እያየች፤ እጇን ደረቁ ላይ ጣል አድርጋ።

እንዴትና ምን እንደሚላት ግራ ገብቶት አንገቷ ስር ሳም አደረጋት። “እም ... በቃ አሪፍ ጊዜ ነበር ያሳለፍነው ... ግን ከዛ በላይ መሄድ ያንን ማበላሸት ... ዝም ብሎ ኮተት መሰለኝ። በቃ እዛው ጋ እንደ ጣፈጠ እንዲቀር ፈለግሁ ... ወንጀል ነው?” አለ፤ ዓይኗን ለመሸሽ ይመስል ጣራ ጣራውን እያየ።

“አይ አይደለም ... ግን በቃ ዝም ብዬ ... ትደውልልኛለህ የሚል እምነት አድርብኝ ነበር መሰለኝ ... በቃ በጣም ጠብቄህ ነበር። ከማውቃቸው ሰዎች ሁሉ ለላይነት ሰው ስለ መሰልከኝ ... ሳትደውል ስትቀር ደግሞ የበለጠ ላገኝህ ፈለግሁ። ብዙ ጊዜ ቤትህ ልመጣ እስኪ ነበር ... ደጅ ላይ ደርሼ የተመለስኩበትም ቀን ነበር። ምን ሆኖ ነው ግን?”

“እንግዲህ ጥሩ ሰው ስለ ሆንሽ ይሆናላ ...”

“አቤት አቤት ... ሞኝህን ፈልግ ... ተወው እሺ ... ግን ሥራ ጥሩ ነው?”

“ጥሩ ነው ... ያው የተለመደው ነው ... ቀይ ግን እንድ ጥያቄ ልጠይቅሽ ... እውነቱን ንገረኝ ... የገረድሽ ልጅ ይባላል እንዴት?” አለ፤ እንደ መቀመጥ ብሎ በተራው ትኩር ብሎ እያያት።

"ምንድነው አንተ ልጅ ... የገረድ ልጅ ... የገረድ ልጅ የምትለው ከቅድም ጀምሮ? አልገባኝም" "እሷም ትራሷን እቃናችና ይገፍ ብላ ተቀመጠች"

ከወንድሙ ጋር ያደረጉትን ጭቅጭቅና ለማንም ነገር የማያውቀውን የራሱን ታሪክ ከልጅነቱ ጀምሮ አሜወታት "ቀይ ግን ለምድነው የገረድ ልጅ መሆን የሚያሳፍረው? ገረዶች እናት የመሆን መብት የላቸውም?" አለ! አሁንም መልሱ እሷ ጋያለ ይመስል"

"እኔንኝ ሲራክ ... ለኔ ሰው ሁሉ ሰው ነው። ልዩነቱ ልብሱና ልቡ ብቻ ይመስለኛል። አንተ የገረድ ልጅ ስለሆንክ ታፍራለህ?" አለችው፤ ምን ማለት እንዳለባት ስላላወቀች"

"እኛ ኮርስ ... በጣም እንጂ ... 'የገረድ ልጅ' ብሎ የገባ አባቱ ልበል ወይም ወንድሜ ሲሳደብ እየሰማሁ እንዴት ነው የማሳፍረው። የገረድ ልጅ መሆኔንና እሱም አባቱ መሆኑን እንደማውቅ ስነግረው በድንጋጤ እንጨት ሆኖ የቀረው ስለሚያሳፍር እይመስልኸም? እሱ ሠራተኞቻቸውን በጥርምስናው አስገድዶ ወይም በፍቃዱ ተሰማምተው አላውቅም ... ስታረግዝበት ወላጆቹ እርሱን ወደ አዲሳባ ላኩት"

"እሷን ራቅ ያለ ቦታ ልከው እኔን ከወለደች በኋላ፤ ልጄን ከነጠቋት በኋላ ሁለተኛ ድርሽ እንዳትል አስፈራርተው እንዳባረሯት ነው የሰማሁት። ማንነቱን ያብቀውኝ ኖረው ኖረው ... ዕድሜ እናቱ ላልሆነችው ከፉ 'እንጀራ እያቲ' በተባለች ቁጥር 'የገረድ ልጅ' እያለች ስትሰድበኝ 'የገረድ ልጅ' ምን ይሆን እያልኩ ነኝ በልጅነቱ ግራ ይገባኝ ነበር። አሁንም እይገባኝም። ቀይ ግን የገረድ ልጅና የሌላው ሰው ልጅ ምንድነው ልዩነቱ?" አለ! ከሚያውቀው ሌላ መልስ ቢኖር ብሎ ተስፋ ያደረገ ይመስል"

"ሲራክ ... የምትለው ለኔ እይገባኝም። ለኔ የገረድ ልጅም ሆነ የለማኝ ልጅ ከሌላ ሰው ልጅ የተለየ ነው ብዬ አላስብም። ችግሩ የሕዝባችን ግብዝነትና በሌቶች ላይ የሚነው ኮተት ... በልጆች ላይ የፈጠረው ተቀጥላ ቀንበር ነው። ለምሳሌ ሴትኛ አዳሪዎችን ውሰድ ... አየኸኝ እኔን ... እኔ ለምሳሌ ምንድነኝ ... ሽሌ ነኝ እይደል? ግን ላንተ ልጅ ብወልድልህ ሕፃኑ ምን እንደሚባል ታውቃለህ? የዶክተር ልጅ እይባልም። 'አባቱ የማይታወቅ ዲቃላ የሽርሙጣ ('ሸ...') ልጅ' ነው የሚባለው። ካሁን በፊትስ ሲባል አልሰማህም? ታዲያ ለምን ይገርምሃል?"

"አንተ አሁን ዶክተሩ ከኔ ጋር እዚህ የልብህን እያወራህ የልብህን እየሰራህ አንድ አልጋ ላይ ትተኛለህ ... ትሜወታለህ። ነገ ግን ሥራ ሆስፒታል ስትሄድ ይሄ ሁሉ እንዲታወቅብህ ትፈልጋለህ? በሌላ ቋንቋ የሽ... ጓደኛ መባል ትፈልጋለህ? ከኔ ጋር ማደርህ እንኳን እንዲታወቅብህ አትፈልግም። ልጅ ብወልድልህስ ... ኮራ ብለህ ባደባባይ ልጅህን ይዘኸው ትዞራለህ? አታደርገውም። ልጁ ምንም ችግር ስላለው ሳይሆን እኔ እናቱ ሽ... ስለሆንኩ ነው ... ገባህ? ..."

“በናትሽ ሸርመጣ የሚለውን ቃል አትጠቀሙ ... በጣም ነው የሚያብረኝ አለ፤ ፊቱን ጥፍግግ አድርጎ”

“እኔን አቅፈህ እየተኛህ... ቃሉ ለምን እንደዚህ ቀፊ ፈህ? ምን ልበልልህ ታዲያ? ጄክ ወይስ ሸሌ ይሻልሃል? ነው እንደ ሰለጠኑት እገሮች ‘ኮል ገርል’ ... ‘ኢስኮርት’ እንባልላችሁ? ... ጋሳም ታወቃልህ ሸ... ከመባል ወደ ‘ሴትኝ’ አዳራሽ ወይም የመሰብሰብ ንግድ ወራተኞች ተብሎ ስሙ ስለ ተቀየረልን ሥራውን የሚተይረው ይመስልሃል? ስሙ የተቀየረው ለሴቶቹ ከብር ተብሎ ሳይሆን ወንዶቹ ያለ ምንም ጽጸት ልክ እንደ ጤፍና ያመት በአል በግ ... እንደ ሸቀጥ እየተበታተነ እንዲጠቀሙ ተብሎ ነው”

“ስንት አንቱ የተባሉ የከተማው ታዋቂ አባወራዎች ሚስቶቻቸውን አጋድመው፤ መሲብ እንደ ሸቀጥ ሲታዩበት እንደሚያድሩ ብንገርህ አታምንም” ስንት የሸ... ልጆች አንቱ የተባሉ አባቶች እንዳሏቸው ታውቃለህ? ደግሞስ ገረዶች ከማን የሚወልዱ ይመስልሃል? ወይ ከጌቶቻቸው ወይ ከጌቶቻቸው ልጆች ነው? የገረድ ልጆች አባቶቻቸው ጌቶች ናቸው” የሸ... ልጆችም ... ያንተና ካንተም የሚበላሰው የምሁራንና የባለጠገኖች ልጆች ናቸው” ግን የሸ... ልጆች ነው የሚባሉት? እና ምንድነው የሚዘርምህ? ለምንድነው የምትናደደው? አንተም ያው ነህ ... የገረድም ... የጌታም ልጅ ነህ ... ምን ለውጥ አለው?”

ጸጥ ብሎ ሲሰማት ቀየና ጥንቅላቱን እየወዘወዘ፤ “ኮህ ማይ ጋድ ... አንቺ ... ምን እያንት ጠምዛባ ጥንቅላት ነው ያለሽ?” ብሎ፤ ራሱን እያሻሸ ዝም አለ።

“እና ሸሌ ሰለሆንኩ የማላሰብ ይመስልሃል? ያቺ ቀንጅዬ ገርል ፍሬንድህ የገረድ ልጅ ስትላት ለምን ይመስልሃል በሃፊ ያቀመሰችህ? ደግሞስ ከኔ ጋር ስታይህ ለምን ይመስልሃል እንዴት ተናቅሎ በሚል ስሜት እየተንጨረጨረች የተውረገረገችው? እየህ ገርድናና ሴትኝ አዳሪነት ማንም ወይ የሚገባበት ሥራ አይደለም” ግን ገረድና ሸ... ለመሆን የተፈጠረ የለም” የእያንዳንዱ ሴት ልጅ ምኞት ... የተከበረች እመቤትና የተወደደች የፍቅር ንግሥት መሆን ነው ... ለባም ነው የተፈጠረችው? ግን ገረድ ላለመሆን ስትሞክር ሸ... ለመሆን ትገደዳለች” ሸ... ላለመሆን ከወሰነች ደግሞ ገረድ መሆን ያላት ብቸኛ አማራጭ ነው” የቱ እንደሚሻል አላውቅም” አንተና የሚሻል ይመስልሃል?” ዝም፤ ብሎ ጥንቅላቱን ወዘወዘ።

“ስለኔ ግን ከሁለቱም የሚከፋው በህሊና ሸ... ጥና ነፍስን እየሸጠና ያልሆነችን ለመምሰል እያሸቃብሎ የዘቀጠ ኑሮ መኖር ነው” አሳፋሪው ገርድና ... በማንነትህ እያረርክ ያልሆንከው ለመባልና የህሊናህን ከርስ ለመመላት ለማታምከት ነገር አሸከር ሆነህ የምትጥረው የማስመሰል ኑሮ ነው”

“ስለዚህ ...”

“ስለዚህማ ... ያረርሽን ካላልክ ... እስኪ በደንብ አስበው” እኔስ ያው አንድ ሸ... ነው የምባለው” አንተስ ምንድነህ? ... የተከበሩ የእኔምሮ ህዝምና ስፒሺያለላት ይከተሩ ሲረክ ... አይደል? ...

ደግሞ ኑሮዬን ለመገፋት ስለምሠራው ነው። በገዛ ገንዘብ ስለገዛውት ካልሄደ በተር ...
ለንተኛም እኔም ሽ...ሦች ነን። ለንተ ገዢ ሽ... ስትሆን፤ እኔ ደግሞ ሻጭ ሽ... ልባል
እችላለሁ። ብላ፤ ከት ብላ ሳትች። በጆርባው ተንጋለልና ፊቱን በጆቹ ሸፈን።

“አፈርቤ እንዳትለኝ ብቻ” ... ቀጣፊ” ብላ፤ እጆቹን ከፊቱ ላይ እንስታ
ሳመችው።

“ለዚህ ነው ባለፈው ገንዘቡን ያልወሰድሽው?”

“እይደለም ...” ጉንጨን ቀንጠጥ አደረገችው።

“እና ...”

“የገረድ ልጅ ስለሆንክ አላገነኝሽ ነው” ስትል

“አንቺ ...” ብሎ፤ በትራሱ ደጋግሞ ሲመታት፤ ትራሱን ነጥቃ ፊቱን
ሸፈነችው።

ተነስታ ሁለት ብርጭቆ ውኃ ይዛ መጣች። አንዳንድ ያጋጠሟትን ታሪኮች
እያነሳች ስትነገረው ቀየችና፤ “ሲርየስሊ ግን ... ምን እንደማለብ ታውቃለህ?
ብላ፤ ትንሽ ጸጥ አለች። የራሱን እናት ማንነት በዚያች ደቂቃና ሰዓት የት ልትሆን
እንደምትችል አስበ።

“እኔን በከተማው የታወቀና አንቱ የተባለ ሃብታም ነጋዴ ልጅ መሆኔ ሽ...
ከመሆን አላዳነኝም። ለንተንም ያንድ ያልታወቀች የገረድ ልጅ መሆንህ ዶክተር
ከመሆን አልከሰከለህም። አስበው እስኪ ... ለንተ የገረድ ልጅ በመሆንህ ካፈርክና
ከተደብቅህ ሌሎች ትናንሽ ሕፃናት የገረድ ልጆች እንዴት ባህሉ ያጠለቀባቸውን
የሀሊናና የማንነት ሰንሰለት በጥሰው ነጻ ሊሆኑ ይችላሉ? ገረድ ስለሆኑ ብቻ ልክ
ያንተ እናት የደረሰባትን መከራ የሚያዩ ሴቶችህ ምን እይነት ተስፋ የሚኖራቸው
ይመስልሃል?” ብላ፤ እንደገና ጸጥ አለች። እምባዋ በጉንጨቿ ላይ መፍሰስ ሲጀምር
የሚያደርገው ጠፍቶት ዝም አለ። ድብልቅልቅ ስሜት ውስጥ ገባ።

“እስኪ አስብ ስንት ገረዶች እዚህ አገር እንዳሉ ... ምን ያህል ገፍ
እንደሚፈጸምባቸው ታውቃለህ? ደግሞስ በየአረብ አገሩ ስንት ልጆች በግርድና
እንደሚኖሩ አስበሽዋል? ቤተሰቦቻቸው እነርሱ በግርድና ደም ተፍተው በሚልኩት
ብር እየኖሩ፤ ከነርሱ የተወለዱትን ንጹሕ ሕፃናት ግን የገረድ ልጅ ሲሉ አያፍሩም።
ለንተ የገረድ ልጅ የሆነከው ይሄ ካልገባህ ማን ሊገባው ይችላል?

“ሽ...ጥናውም ያው ነው። ለምን ይመስልሃል የሽ...ጥና ሥራ ከጥንት እስከ
ካሬ ሳይጠፋና ሳይቀንስ የሚኖር የሥራ ዘርፍ የሆነውን ዋናው ምክንያት የማይነጥፍ
ከወንድ ሽ...ሞች ኪስ የሚዘንብ ብር ስለሚገኝበት ነው። በሌላ በኩል ደግሞ በኑሮ
ምሬትና በሕይወት እክል ጦስ፤ ሥራውን ለመሥራት የሚገደዱ ሴቶች ሁሉም
የሚጥርቁበት የመከረኛ ሴቶች የሰደት ጉሬ ስለሆነ ነው። ለንተ ከገረድ የተወለደከውና
ሽ...ጣ እቅፊህ የምታድረው ይቅርታ በሌላው ካፈርክላል ሰው ከየት ሊመጣ ነው?”

በረጅሙ ተንፍላ ጉንፊሏ ላይ ያለውን እንባ በእጇ ጠራርጋ ወደ እንሰላው ውስጥ ሸርተት ብላ ገባች። እጆቿን ማጅራቷ ላይ በትራሱ ስር አንባብራ ጸጥ ብላ ተኛች። ምንም የሚናገረው ነገር ስላልነበረ፤ “እንተ ይከተሩ ካፈርክና ከፈራህ ሌላ ሰው ከየት ሊመጣ ነው? ... እንተ ሸርሙጣ አቅፈህ የምታድረው የገረድ ልጅ ...” ያላችውን እያሰበ፤ ወደሷ ጠጋ ብሎ እንባዋን በጆቹ ጠራረገላት። ያለቀሱ አይኖቿን ደጋገፍ ሳመና በፀጥታ ተቃቅፈው ብዙ ቆዩ።

“እንቺ ገን ማንሽ? ስለ ራስሽ እኮ ምንም አልነገርሽኝም?” ልቡን ከፍቶ ሲናዘዝላት የነበረችው ልጅ ግራ አጋባችው። ያስተሳሰቧ ደረጃና ጥልቀት ውስጡ እንዳች ፍርሃት ፈጠረበት።

“ለጊዜው ከመንገድ ያመጣሽኝ እንዲት ሲትኛ አዳሪ ነኝ። ለዛሬ እንተንካወቅን ይበቃል። ሌላ ጊዜ ደውለህ ካገኘሽኝ ስለኔ የማወቅ ዕድል ይኖርህ ይሆናል። ለጊዜው ገን እንተው የሰጠሽኝ ‘ሚስጥር’ የሚለው ስም በጣም ተስማምቶኛል። ከፈልገህም ‘ሉሲ’ ብሆንም አይ ዶንት ኬር። አይሻልም ትንሹ ይከተር?”

“ወይ ጉድ ... አለትን በሰባራ ሽጉጥ አሉ ...” ብሎ፤ ፊቱን እያሻሸ ዝም አለ።

“እንተ ልጅ በጣም ቀጭጭ ነህ እኮ ... የምር የደረትና የጡንቻ ስፖርት መሥራት ያስፈልገሃል። ለወንድ ልጅ ጭንቅላት ብቻ አይበቃም። ብረት መዝጊያ ሲባል አልሰማህም?” ብላ እየላቀች አይኖቿን ስትጨፍን በሁለት እጆቹ ወደ ራሱ ስፀጥቅ አድርጎ አቀፋት። “ብቀጥንም ጠጅ ነኝ ሲባል አልሰማሽም?” አለ።

ብዙም ሳይቆይ እንቅልፍ ወስዳት። እርሱ ገን ፀጥታ ከነገሰበት ደብዛሳ ጨለማ ጋር ተፋጠጠ።

• 22 •

ሌላው ባለፉት ስድስት ወራት ውስጥ በአዲስ አበባና በአሜሪካ መካከል አራት ጊዜ ተመላልሷል ። እርሴማና ንጥይም የዝናኸን ልጆች የተዲረቻ ሂደት ጨርሰው ወደ አሜሪካ ከገቡ ሦስት ወራት አለፉ ። ልጆቹ ባህር ጊዜ ፈጽመው አፈ ልውጥ አሜሪካዊ ሆነዋል ። የጀምረው የአእምሮ ሀኪምና ማዕከል የዝግጅት ስራም እየተጠናቀቀ ነው ። የሚያስፈልጉ እቃዎችን ማስገባትና የማሰማመር ስራ ብቻ ነው የቀረው ። በአሜሪካ አገር ያሉ የርሱና የንጹህ ጓደኞች ፣ አብረውት የሚሰሩ የስራ ባልደረቦችና የሚሠራበት ሆስፒታል ከፍተኛ ድጋፍ ሰላደረጉለት ከገንዘብ አንጻር ችግር አልገጠመውም ።

ሳንቸናምስጢር በክሊኒክና በሌሎች ሥራዎች የተገኘበት የማይገናኙባቸው ቀናቶች የሉም ። እሷም ለንግድ ድርጅቶቻቸው ጉዳይ የማስፈጸምና ሌሎች ሥራዎች ሲኖሯት ለሱ ሆኗል የምትሰጠው ። ቤቱ ከቢሮዋ ሩቅ አይደለም ። ብዙ ጊዜ እሱ ቤት ስለምትሄድ የአክሱቱ ልጆችም ለምደዋታል ። እርሱም ከናቷ ጋር ሽርክ ሆኖ ቤተኛ ሆኗል ። ሰሞኑን በሥራ ምክንያት ዱባይ ስለከረመች አልተገናኘም ነበር ። ሲስተር ዘባይግም ጡረታ ከወጣች ጀምሮ ከክሊኒኩን በማዋቀርና አጋዥ ሠራተኞችን ለትየር የመመልመል ሥራውን ከሳንቸና ከምስጢር ጋር በመሆን እያጣደፉት ነው ።

ምስጢርን ከአየር ማረፊያ ለመቀበል ሌሊት ላይ ወጥቶ ዘግይቶ ነው የተኛው ። ከእንቅልፉ ቢነታም ሰውነቱ ድትት ስላለ ፣ ካልጋው መውጣት አልፈለገም ። ቅዳሜ ጠዋት ሦስት ሰዓት ከሃያ ይላል ፣ ከፊት ለፊቱ ያለው የግድግዳ ሠዓት ። በመኝታ ቤቱ መስኮት አኳያ የጠዋቷ ፀሐይ ጨረሮ ከገን ካለው ኮንዶሚኒየም ቢጫ ግድግዳ ላይ እርፍ ነጸብራቁ ከፍሉን ፏ አድርጎታል ። ባንደኛ ፎቅ ላይ የሚገኘው ባለ ሁለት መኝታ ቤት ኮንዶሚኒየሙ ከጥቂት አመታት በፊት በፅጣ የደረሰው ነው ። በፊት የሚኖሩባት ጠባብ የተበሉ ቤት ፣ ባካባቢው ካሉ ሌሎች የቀዩ ቤቶች ጋር ከፈረሰች ወዲህ ፣ ከሚች አክሱቱ ልጆች ጋር እዚህ ነው የሚኖረው ።

ሌሊት ሲገባ ገቢው ውስጥ ምንም ቦታ ስላላገኘ መኪናውን ደጅ ከመንገድ ጽፈ
 አቁሞ ነው የገባው። ተነስቶ ወደ ውስጥ አስገብቶ ጥላ ላይ ማቆሙ የተሻለ መሆኑን
 ቢያስብም ድካሙ ስለተረፈነው ከአልጋው ውስጥ መውጣት አልፈለገም። ረዳቱ
 ከፍቶ እያዳመጠና በሰላኩ ጊም እየተረፈው ተጋደመ ቆየ። የረሃብ ሰሚት
 ቢሰማውም ወደ ኩሽና ገብቶ የሚበላ ለማምጣት ሰነፈ። ከራሱ ገቢው የነበረውን የተጀመረ
 ኮከብ ተገንብሎ በጀርባው ተገጋሎ፤ በእጆቹ የእግሮቹን ሕፃናት ለመንካት ሲሞክር በደረቱና
 በሆዱ ላይ ያሉ ጡንቻዎች ተከፋፍለው አፈጠጡ። የማርሻል አርት ባለ ጥቁር ቀበቶ
 መሆኑን ጥቂት ሰዎች ብቻ ናቸው የሚያውቁት።

መልሶ እንትልፍ ሊወስደው ሲል፤ የሳሎን በር በሃይል ስለተንሳሳ ዘሉ ተነሣ።
 በሩን ሲከፍት ለረጅም ጊዜ የሚያውቃቸው የኮንዶሚኒየሙ ዘበኛ ደንገጥ ብለው
 ተመጥል። በሩን ከፍቶ እየተረፈነ በሰላም አላቸውና ጥያቄ በተሞላው ፊት ሲያያቸው
 በቀኝ እጃቸው በያዙት ብትር ደገፍ ብለው።

“ደህና አደርክ ሳንችዬ ... የሆነ ትንሽ ልጅ ነው ደህን ወረቀት ስጥቶኝ እከ
 መንገድ ዳር ለቀመችው ባለ ታክሲ ስጡት ብሎ የሄደው። መኪናዋን ሳያት ያገተ
 መሰለችኝ። ደጅ ነው እንዴ ያቀምክ መኪናህን?” አሉ። በገራ እጃቸው የያዙትን
 የተጣጠፈ ወረቀት እየሰጡት።

“ደህና አደሩ አባባ ... ምን ማታ ኮበጣም ከመሸ ነበር የገባሁትና ገቢው በጠቅላላ
 ሞልቶ ስለነበር፤ እከ መንገድ ዳር አቁሜያት ነበር የገባሁት። የምን ወረቀት ነው?
 አሉ፤ ወረቀቱን ለመከፈት እየሞከረ።

“አዩ እንጂ ስመለስ ልጄም ባካባቢው የለም። የመኪናህን አራቱንም ገማዎች
 አተንፍስውታል። የኋላ ገማው እንዲያውም ሳይቀደድ እይቀርም። የምን ገድ ነው?
 አሉ፤ ፊታቸው ላይ ገራ መጋባት እየተነበበ።

“የኒን መኪና? ...” አለና ወረቀቱን ፊቱን አቀጥሞ ማንበብ ጀመረ። ገደቀለ
 በተስለየጋው “ኢት ...” አለና ወረቀቱን ጨመደደው። “መጣሁ እስኪ ማለደር፤ ...”
 ብሎ ወደ ውስጥ ገባ። ልጆቹ ትምህርት ቤት ስለሄዱ ቤት ውስጥ ማንም አልነበረም፤
 መኪናው ጋ ሲደርስ እንዳሉትም ገማዎቹ ሁሉ ተንፍሰዋል። የቀኝ ኋላ ገማው
 ተቀዳፏል። በተጨማሪም የኋላ መስተጥቱ ላይ በቀይ የስፕራይ ቀለም በልብ ቅርፅ ላይ
 የተሰካ ጦርና መሃሉ ላይ ‘ኢም’ ነጥብ ‘ጂ’ የሚል ጽሁፍ አለ። እንደተናደደ የሰጠትን
 ወረቀት እንደገና አነበበው። ውልገድገድ ባለ የእጅ ጽሁፍ የተጻፈ አጭር መልእክት
 ነው። ተመላሳይ በጦር የተወጋ ልብና ፊደሎች በቀይ ብዕር ተከትበውበታል። “ይሄን
 የሰጠዎትን ልጅ ያውቁታል?” ሲላቸው፤

“በፍጹም ያለ ዛሬም አላየሁት ልጄ። እኔ ወደ መኪናው ስመጣ የት እገዳ
 ተሰለበም አላውት። ልጆች ብጠይትም ማንም አየሁት የሚል ሰው አላገኘሁም”
 እንዲት ጥርኝ የማይሞላ ልጅ እኮ ነው” አሉ፤ ገራና ቀኝ እያዩ።

በረጅሙ ተነሷል፡ “እባክ እንገዳህ ምን ይደረጋል ... እገዢ ይሰጥልኝ ... መሆኔህን ጋራ ማስማን ይኖርብኛልና እስኪ ከቻሉ ወይ እርስዎ ወይ ሌላ ሰው ሊልገው ያስጠብቁልኝ” ልብስ ልቀደርኝ ... መሆኔህ” አለ፡ ንዴቱና ገራ መጋባት ተቀላቅለውበት ። እቤት እንደ ገባ ተጥሎ ምን ማድረግ እንዳለበት ለማወቅ ትንሽ ጊዜ መስደበት ። ወረቀቱን ይጋግሞ እያነበበ ጥቂት ቀየ ። ማን እንደሆነ ቢያውቅም፣ ለያምን ገን አልቻለም ። ልብሱን ከቀያየረ በኋላ መጀመሪያ ፖሊስ መጥራት እንዳለበት አሰበና ትንሽ አመነታ ። ለማንኛውም ብሎ ምስጢር ጋ ይወል ።

“እንዴ አንተ ሰው አይተኛበትም እንዴ ምንድነው በጠጥት ... አንተ አይደክምህም እንዴ?” አለች፡ ካልጋ ባልወጣ ድምጽ ።

“መቼ ለሁሉ ይደላል ብለሽ ... ይልቅስ እንዳትደነገሃል ... ገሰ ሞት?”

“በናትህ ሰሊዶ ... እትቀልድ ... እንትልረን እንዳታጠፋብኝ ... ወየውልህ ገን?”

“ቀልድ ቢሆን በምን ዕድል ... መቀለጃ ሆኜ ነው እንጂ ። ሰውዬሽ ወደ እኔ ሳይዞር አይቀርም” አለ፡ የምጽት ላት እየላቀ ።

“የው እንገዳህ ... የምን ሰውዬ ነው በናትህ ... በማይቀለድበት እትቀልድ እሺ ... ኤፐሪል እንዳልሆነ ታቃለህ አይደል?” አለች፡ ልቧ የሆነ ነገር እየፈራ ።

“እሺ ብዙ አላድክምሽ ... ከጥቂት ደቂቃ በፊት ዘበኛችን እንኳኩተው ቀሰቀሱኝና ...” ብሎ፡ የሆነውን ነገር ሁሉ ሲነገራት ጸጥ ብላ ቀረች ።

“ምንው ዝም አልሽ?”

“በናትህ ... ደግሞ አንተን እዚህ ጉድ ውስጥ መጨመሩ ነጥ ... የኔ ሳያንስ ... ምን አይነት ነገር ነው ባካቼ ... ለፖሊስ ማመልከት አይቻልም መጀመሪያ?”

“እንቺ አይደለሽም ። እንቺማ ምን አደረግሽ? ፈሪና ደደብ ሰው ብቻ ነው እንደዚህ የሚያደርገው ። ለዚህ ፖሊስ ምናምን አያስፈልገም ። የተማመነውን ተማምኖ አይደል ። እኔ ራሴ ነኝ ጉሮሮውን እንቁ የማናዝዘው”

“እሺ ... ረጋ በል ... ለመሆኑ ምንድነው የሚለው ወረቀቱ?” አለች፡ ገራ እንደ ገባት ። ድምጹን ቀየር አድርጎ አነበበላት ።

“አዲሱ የሚሰጥር ቦዲ ጋርድ ... ይህ የመጀመሪያም የመጨረሻም ማስጠንቀቂያ ነው ። ከሰው አበባ ላይ ማር ለመቅሰም የሚሞክሩ ንቦች መጀመሪያ እግራቸው እምቢ ካሉ ደግሞ እንገታቸው ይቀረጣል ። ማን መሆኔን የምታውቅ ይመስለኛል ። ካሁን በኋላ አጠገቧ እንዳትደርስ ቀናተኛ በሆነው የፍቅር አምላክ ስም እዝሃለሁ”

ይሄው ነው የልዑሉ መልእክት ብሎ ሲሥቅ፣ “በናትህ ሠሊዶ እትሣቅ ... ምን የሚያሥቅ ነገር አለ ። እሺ ምን ማድረግ ነው የምትፈልገው? ለማንኛውም

ልምዳልህን መሰረት በይገባው ይገባል። ጋራጅ እንዲሁም የኒ ደንበኛ አለ ... ልምዳዊ ደውለንላቸው ንትተው ጋራጅ ሊያደርሱልህ ይችላሉ። እርግጠኛ ነህ ለፖለቲካ ማመልከት አትፈልግም።

“ያማ የፍርሃት ምልክት ነው ... ተደው ምናልባት የሆነ ዐታ ሆኖ እየተከታተለ ነው። ጉማ ማስተካከል ነው አይደል ... ከዛ እናያለን። በታ እቤት እውቀትና ስሜት ከመጣሽ።” ትንሽ ካወሩ በኋላ፡ ነገሩን ለናቷ እንዳትነግር ተስማምተው ስልክን ዘጉት። ማረፊያው ላይ መጥታ መሰረት ጋራጅ አስወስደው፡ ለምሳሌ በረው ቀደም ተከታትለው አዲስ የሚገቡ ዕቃዎችን ለመረከብ ወደ ክሊኒክ ሄዱ። ስለሚከታተሉት ሰው የምታውቀውን ሁሉ ነገረችው። ከክሊኒክ ጀርባ ወዳለው ሜዳ ቀስ ብለው እየተራመዱ

“ቀይ አንቺ በትክክል አይተሸው ታውቂያለሽ? እሁን መንገድ ላይ ብታደው ታውቂያለሽ?”

“እብረን ተምረናል ስልህ ... ለኔ የየተን ትገቡ ነበር። እሱን የማላይበት የት ልድረስ እስከል የሰለችኝ ሰው ነው” አለች፡ ጠበቅ ባለ ድምጽ።

“እስኪ ምን ይመስላል ... ማለቱ መልኩ ምናምን?” አለ፡ ሊሰለው ጥክር ስላልቻለ።

“በታ ምንም የተለየ ነገር የለውም ... አማካይ አበሻ ነው። ግን ደግሞ የሆነ የማይመች ነገር አለው። ጠይም ... ዘርዛራ ቢሜ ጥርስ ... ሰራ አፍንጫና ትንሽ እይታ ... ረጅም ቁመት ... ሲራመድ ህይወት የከበደችው ይመስል ነበጥ ያለ ... ድምፁ በየመሃሉ የሚሰልል ጥርናና ነገር ... ብቸኛ ... የወየበች ቀይ ቀብና በእትየታየ የቀዳ ጃኪት መሰራት ሲጀመር የተገዛች፡ እርግጠኛ ሲሆን ለዘር ጃኪት ዘወትር የሚለብስ ... ብዙ ጊዜ ደማቅ ቀለም ያላቸው ቀበቶና ሜማ ማድረግ የሚወድ ... አይበቃም?”

“አሁንም ... ሳልሸው እኮ ... ቀይ እኔ የምለው ... አንቺን ብቻ ነው ወደሰ እዛ ኮሌጅ እያላችሁ ሌላም ሰው ያስቸገር ነበር?” አለና ከኪሉ ውስጥ ሶፍት ወረቀት አወጣ። ንግበስ ብሎ ጠረግ ጠረግ አደርጎ ካንድ ድንጋይ ላይ ቁጥ አለ።

“ሁለት ልጆች በሱ ምክንያት ትምህርት አቋርጠው ወጥተዋል። ሲገባ ሲመጣ እዛ ገቢ ውስጥ ሰባት ስምንት አመት አይሆንም ብለህ ነው የኖረው። ያው ባለስልጣን ዘመድ ስላለው ይሁን አላውቅም፤ ማንም ጠንካራ ርምጃ ሊወስድበት የደረሰ ሰው የለም። አንድንም ከገቢ ውጪ ከጓደኞቹ መሃል ገትቶ እንዴት እንደ ደረሰት አትጠይቀኝ። የከፍለ ሃገር ልጅ ስለ ነበረች ጥላ ከመሄድ ውጪ ምንም አግራጥ አልነበራትም። እኔም አንድ ሁለት ጊዜ ጥፊ ቀምጃለሁ” አለችና፤ ህመሙ እስከሁኑ ያለ ያህል ጉንጫን አባበሰች።

“እና ምንም አልተደረገም?” አለ፤ ከተቀመጠበት ብድግ ብሎ።

“አይ ሰሊዶ ... እዚህ አገር ሲት ልጅን ባደረግህ መደብደብ ምን ነውር እለላ”

በለህ ነው? የጠላት ብቻ ሳይሆን ወደድኳት ያለ ሁሉ ደብዳቤ ነው ... ከህጻንነት ከሰደግሞ ስለሚወድሽ ነው ትባላለህ ። ነገሩ ከቤት ይጀምራል ። ባል ደብዳቤ ነው ... ወንድም ደብዳቤ ነው ... እባት ደብዳቤ ነው ። ተወኝ ባዘህ ... የዚህ የለየለት ስለሆነ ነው እንጂ ሁሉም ያው ነው ። ወንዶች ግን ለምንድ ነው በዲላ የምታምኑት?"

"የምትዩው ይገባኛል ... መልሱን ግን አላውቅም ። እኔ የማውቀው ስደብደብ ስደባደብ ማድረግ ብቻ ነው ። ምናልባት ... እኔንጂ..." እጆቹን ከፍ ገዛት እያደረገ ጥያቄውን ለመጀመሪያ ጊዜ የምር እያሰበ ጥቂት ጸጥ አለ ። "ቀይ ሰውዬው ግን ለእኔ ነው? ሰው እንዴት ይሄንን ሁሉ ዓመት ... መገዝ ይላል?"

"አላውቅም ... ማወቅም አልፈልገም ። የሚታየኝ በታ ከዚህ አገር ለቀ መሄድ ብቻ ነው ። ካሁን በኋላ ከሱ ጋር እይጥና ድመት መሳሪያት አልችልም" ብላ ፣ ድንገት ማልቀስ ስትጀምር የሚያደርገው ጠፋው ።

"እንዴ ... ሸረ በሩትሽ ... በታ በታ እሺ ... እሱን እንተወውና ሌላ ነገር እናውራ ..." ብሎ ፣ አቀፋትና ጀርባዋን መታ መታ እያደረገ ሊያባብላት ሞከረ ።

ለቅሶዋ ሲበርድላት ድንገት ከት ብላ ሳቀች ። "ቀይ እስኪ ... እሺ ብለው ግን ምን ሊያደርገኝ ነው? እይ ቲንክ እሺ ብዬው የሆነ የሚያስተኝ መድሃኒት ሰጥቼው ... እስር እድርጊ እርባ ከገርፈኩት በኋላ ... እየተነፋረቀ ሲናዘዝ ሺዲዮ ተርጋጋ ከዚህ በኋላ ብታስቅግረኝ ..." አለችና ሃሳቧ ለላላረካት ጥቂት አሰባ ። "ወይ በታ ማካውስጥ አስር ጅብ እንዲበላው መተው ነው ..."

"ጅቦቹ ፈርተው ቢተጠት ወይም አይጣፍጥም ብለው ፈተውት ተመልሶ ቢመጣበት?"

"ሂድዛ ... አይለቁትም ፣ አግኝተው ነው" አለችና ትከሻውን ቁንጥጥ አደረገችው ።

"እይ ጅቦች የራሳቸውን ዘር እይበሱም ብዬ ነዋ" ሲል ፣ ሁለቱም እንደ ሞኝ ሳቁ ። "ሰውዬው እኮ ግን የምር ታም ሊሆን ይችላል ። ለደዘተር ሌላ ለማዘረሸው ታውቂያለሽ?" አለ ፣ የተለየ ለማራጭ ስላልታየው ።

"ምን ብዬ ነው የምነገረው? እኔ እናቱ እይደለሁ ... በሽታ ቢሆንሰ ምን ላደርግ እችላለሁ?"

"እይ ... ዩ ነቨር ኖው ... የሆነ ከሳይኮሎጂ አንጻር ... ከልምዱም ጥሩ ሃሳብ ሊሰጥሽ ይችላል ።"

"በዚ ጉዳይ እኮ ያላነበብኩት ጽሑፍ የለም ። እይ ዶኖ ምናልባት በሰው ላይ ከሚደርሱ ስታዮች ከፍተኛ ከሆኑት ውስጥ ነው ባይ ነኝ ። የገዛ ጥላህን እየፈራህ ነው የምትናረው ። ውስጥህ ከሚፈጠረው ፍርሃት ሊያድንህ የሚችል ምንም ነገር የለም ። የቀን ሕይወትህን ብቻ ሳይሆን የማታ እንቅልፍህን ሁሉ ነው የሚመርዘው ። ነፍስህ ከውስጥህ በሰጋት ስትመነምን እንተ ብቻ ነህ የምታውቀው ።"

“በተለይ እንደሆነ ዘላ ህብረተሰብ ውስጥ ሱት ልጅ ስትሆን፤ ልክ የራሴ ፍላጎትና ፈቃድ እንደሰጠሁ፤ ደስ ያለው ሁሉ ተነስቶ በፍቅር ስም እበላሁን ሲያሳዩሁ፤ ሲያስፈራራሁ እስከው” በዛ ላይ የምትሰማቸው ታሪኮች አሉ። “እንትናን ወጊት እንደ ሰላላችው በሠላሳ ውጥ ገደላት የመሳሰሉ ታሪኮች የሚፈጥሩበትን ፍርሃት አሰከው።

“በዛ ላይ ቤት መናገር ለትችል፤ ምዘንያቱን ራሳቸውም ስለሚፈሩ ይህን አላውቅም እንተት ነው መልሰው የሚወነጀሉህ። አለበለዚያ ደግሞ በገለፍተኝነት የማይሆን ርምጃ ወሰደው የበለጠ ስቃይ ውስጥ ይከቱሃል። ይሄ ሃሰተኛዬ መሰለኝ፤ ከሃይሰኩል ጀምሮ ... ምን ማገኘት እላዬ ላይ እንዳለ አላውቅም ... በሽተኛ በሽተኛውን የሚሰብ ...” ብላ፤ በንዴት የተደገፈችውን ዛፍ በካልቶ ለቀመሰችው።

“ምናልባት ቄንጅና የሚባል ምትሃትና ደግነት የተባለ ማገኘት ይሆን ያለብክ።

“ሂድዛ ... እናንተማ ምን አለባችሁ ...” ብላ፤ በጂ የምትቀንጣጥበውን ቅጠል ወረወረችበት።

“እንዴት ምን አለብኝ? ... ይሄው ባንድ ጠዋት አራት ገማ አጣን ... አርፈን ዘልተቀመጥን ደግሞ ዛቻውን እይተሸው የለ...?”

“ቀልድ ... ብቻ ምን ልበልህ፤ እንድ ሰሞን በዚህ ዙሪያ የተሰሩትን መዝያት ብትል ... ምን ልበልህ ያላበብኩት መጽሐፍ አልነበረም። እክስፐርት ሆኜልህ ነበር። የሚያላዝነው ነገር ገን፤ የራሴ ሰውፍ ሊገባኝም ሊተወኝም አልቻልም። የትስ እበት ትላለህ። በተለይ እበጀህ የሚለው ደንዝ ቤተሰብ ከሆነ ያለው ... ምን ታደርጋለህ? አለች፤ ሰሜቷ እየጋለ።

“እና ጥናቶቹ የሚሉት በሽታ ነው ወይስ?”

“ዊል ብዙ ዓይነት ነው ክፍፍሉ ... እሱማ የጤና ሊሆን አይችልም ... ከሁሉም ገን የፍቅር ልባስ የተጠናወተውና የበቀልና እንዴት ተናቅሎ የሚል የበታችነት ሰሜትን የተላበሰ ከሆነ አደገኛ ሊሆን ይችላል። ብዙ ጊዜ ደግሞ መሰረተ ቢሰበሽ ተስፋና እምነት ላይ የተመሰረተ ስለሆነ ተደራድረህም ተከራክረህም የምታመጣው ለውጥ የለም። የምር የእእምሮ ህመም ታማሚ ሊባሉ የሚችሉ ግን ብዙ አይደሉም፤ በአብዛኛው ቀስ ቀስ እያለ የተዛዛ የሰብእና እድገታቸው በተንሻፈረ ምኞት ሲመረክ የሚፈጠር ወልጋዳ ሰሜት ነው። የኅብረተሰብን ጭፍን አስተሳሰብና የህግ ደክመት የሚጠቀሙ የማፍቀርና የመፈቀር ሃላፊነትን መሸከም የማይችሉ ሉዐሎች ባህሪ ነው። ስትል፤ አይታን ፍጥጥ እድርገ፤

“እስኪ እስኪ ድገሚው ... ሆ ሆ ... ሚስጥር የተጻፈ ነገር የምታዘዝ ነፃ የሚመስለው ...” ብሎ፤ በሁለት እጁ ተከሻግሮ ነቀነታት።

“እቢት ማጋነን ስትወድ ... በል ይልቅስ አሁን ሳይመሽ እንሂድ። ማሚ ጠላ በታራት ሰላላት አብረን እንሂድ ብላኛለች። ታውቃለህ ከሁሉ ማን እንደሚያሳዝን የሚሰማቸውና የሚያምናቸው የሰላላችው ልጅ።” ይህ ሰኩል ውስጥ ያለውን ፈተና

መከራ እኮ አታምንም። የማንም ለሀጫም ሁሉ ኮ ነው ... ልክ እንደገዛህ እቃ 'አንቺ ነይ' ... ምናምን ብሎ ከፈለገ ከኋላህ መጥቶ የፈለገውን የሰውነትህን ክፍል ልክ እንዳስቀመጠው እቃ የሚይዘው። መቼ ከዚህ ደንዝ አስተሳሰብ እንደምንላቀቅ አላውቅም" ብላ፤ ወደ መኪናቸው ተመለሱ። ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት እያለ ያያቸው ነገሮች ትዝ አሉት።

"በርግጥ በጣም ብዙ እንደምታውቁ አውቃለሁ ... ግን ለማንኛውም ዶክተር ሌላ ሲመጣ ብናወራው፤ መመካከሩ ጥሩ ሊሆን ይችላል። ደግሞ አይዞሽ ... ዝም ብሎ ቡፋውን ሲነፋ ነው" አለ፤ ውስጡ ያለውን ስጋት እንደ ምንም ደብቆ፤ እጁን ትከሻዋ ላይ ጣል አድርጎ።

"ታንከ ዩ ..." ብላ ጀርባውን መታ መታ አደረገችው። ሁል ጊዜም ቢኖረኝ ብላ የምትመኘውን ወንድም እንዳገኘች ተሰማትና ፍርሃቷ በመጠኑም ቢሆን ረገብ አለ። የጓጃውን በር ከፍተው ወደ ከሊኒኩ ሲገቡ "ኦ ማይ ጋድ ... እኔ ኮ አላምንም ... የዛሬ ወር እኮ ይሄን ጊዜ ከሊኒኩ ሥራ ጀምሯል። ይታየኛል ..." ብላ፤ ፊቷ ተሰፋና ደስታ ተቀላቅሎበት ፍክት አለ።

ወደ ዋናው ሳሎን ሲገቡ የህመምተኛ መቆያ ወንበሮቹ ላይ ቁጭ ብሎ ድምጹን እንደ ትልቅ ሴት ወይዘሮ ቀየረና፤ "ምንድነው ከመጣሁ እኮ ይሄው ሦስት ደቂቃ ሊሆነኝ ነው። ዶክተሩ የሉም እንዴ?" ሲል፤

ድምጿንና አካሄዷን እንደ ሌላው አድርጋ፤ "ይቅርታ ወይዘሮ ሳንችነት ... አስቸኳይ ጉዳይ ይዞኝ ነው። በዚህ በኩል ይምጡ ..." ብላ፤ እጇን ስትዘረጋለት ተከታትለው እየተሳሳቁ በሩን ቀልፈው ወጡ።

ከእናቷ ጋር የተጋበዙበት ራት ላይ አምሽተው ወደ ቤት ሲመለሱ አምስት ሰአት ሊሆን ምን አልቀረውም ነበር። ወደ ሰፈራቸው ሲደርሱ መብራት ጠፍቶ ስለነበር አካባቢው አልፎ አልፎ ውርውር ከሚሉ መኪኖች ብርሃን በስተቀር ጨማን ማሞታል። ከዋናው መግቢያ ሲደርሱ እንደ ልማዷ መስኮቁን ዝቅ አድርጋ ዘበኛውን ሰላም ሰትላቸው፤ “የኔ ልጅ ... ቀዶኝማ አንዴ ...” ብለው፤ ከትንሿ ቤት የሆነ ነገር በእጃቸው ይዘው ጠጋ አሉ። “ይችን ላንቺ ይስጡልኝ ብለውኝ ነው አንድ ልጅ እገር ሰውዬ” ብለው የታሸገች ፖስታ ሰጧት። ውጭው ላይ ምንም የተጻፈ ነገር የለውም፤ ነገሩን በዝምታ ሲከታተሉ የነበሩት እናቷ

“ደግሞ የምን ፖስታ ነው በዚህ በጨለማ ልጄ?” አሉ፤ መኪናው ጻሽ ቦርድ ላይ ጣል ስታደርገው ባይናቸው እየተከታተሏት።

“እኔ እንጃ ማሚ ... ወይ የቢሮ ሰዎች ይሆናሏ ... ምን ይታወቃል ብለሽ ነው?” አለች፤ በለደከማት አልጋዋ ብቻ እየታያት። ቤት ገብተው ትንሽ አውርተው ሁለቱም ይከሟቸው ስለነበር ጉንጫቸውን ሳም አድርጋቸው ወደ የመኝታ ከፍላቸው ገቡ። ለመተኛት ተዘገጃጅታ ስትጨርስ አልጋዋ ላይ ከውጪ ጋደም ብላ የቀንውሉን እያሰበች ትንሽ እንደ ቀየች ጥበቃው የሰጧት ደብዳቤ ትዝ አላት። ካልጋዋ ላይ ተሰፈንጥራ ወረደችና ደብዳቤውን ከመኪናው አውጥታ እግረ መንገዷን በብርሃን ቀዝቃዛ ውሃ ይዞ ወደ መኝታ ቤቷ ተመለሰች። ውኃውን ከራሱ ላይ አስተማማ ትራሷን ተደግፋ አልጋዋ ላይ ተቀመጠች። ፖስታውን ቀዳ የተጣጠፈውን ወረቀት ስትከፍተው፤ “ኦ ማይ ጋድ...” ብላ መልሳ ዘጋችው። የምታውቀው የጅጽ ጽሁፍ ነው፤ ድንጋጤው ለቀቅ ሲያደርጋት፤ እንደ ምንም ጨካኝ ከፈተቸውና ማንበብ ጀመረች፤

“ምንም እንኳን ፍቅርን የፈጠረ የቅናት አምላክን የሚያበላጥ ድርጊት ብትፈጽሟም ዛሬም የኔ ልዕልት ብዬ ስጠራሽ ልቤ በደስታ

ይሰከራል። ግን ምን ያህል እኔን ለማስቀናት ብታስቢ ወይም ደግሞ ለሚንቀሳቀሱ ፍቅራ ንቀት ቢያድርብኝ ነው ካልጠፋ ሰው ከታከሲ ሾፈር ጋር፤ ለዛውም እዚህ ግባ የማይባል ድፍንድፍ ገረምላ ጋር የምትማግጧው። በተቻለኝ አቅም ልተውሽ የምችለውን ሁሉ ሞክራ፤ ከአንድ አመት በላይ ለረሳሽ ሞክራ ነበር። ደግሞስ ከናት አባትሽ ሃይማኖት ውጪ የምትሄጄው ለይታለሽን ንቀት ለማሳየት ካልሆነ ሌላ ምን ትርጉም ሊኖረው ይችላል።

“ቀይ በመልክ ብትዩ በትምህርት ደረጃ፤ በእምነት ብትዩ በጪዋ ልጅነት ከእኔ በምን ተሽሱ ነው? ድሮም ሴቶች ስትባሉ እንደ እህያ ሰጋ ከብር አይወድላችሁም። ከዱርዩ መዋል ከዋልጊ መባለግ ገና ስትፈጠሩ ደማችሁ ውስጥ ነው ያለው። ይሄ ሁሉ የሚያረጋግጥልኝ ምን ያህል ፈጣሪ እንቺን በዚህ ጥበቡ ሲከይንሽ፤ አሳምሮ ሲፈጥርሽ ለኔና ለኔ ብቻ እንድትሆኑ፤ አለም ከመፈጠሩ በፊት መወጣትን ነው።

በሰዚህም ላለፉት ሁለት ወራት የሚቻለኝን ሁሉ አድርጌ ዝግጅቱን ጨርሻለሁ። በቅርቡ ከእውነተኛ አፍቃሪሽ እቅፍ ውስጥ ትገቢያለሽ። ለዚያ ድቡልቡል ታከሲ ነጂ ዛሬ ጠዋት የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ ብስጠውም እብራችሁ መዋላችሁን አውቃለሁ። እሱም የሚገባውን ቅጣት ይቀበላል። እንቺና እኔ ግን ፈጣሪ በወጠነልን መሰረት፤ በቅርቡ በፍቅር ደሴት ላይ እለማችንን ስለምንቀጥ ተዘጋጂ። የቀረውን ለኔ ተይልኝ። ያንቺው።”

ይልና በቀይ ብፅር በላንቾ ታከሲ ላይ በስፒራይ ከተላለው በሞር የተወጋ ልብ ቅርጽ ስር ፈርማው ሰፍሯል። ደብዳቤውን ስትጨርስ የማታውቀው ፍርሃት ወረራት። ሳንቾ ጋ ለመደወል ለስባ ስለቱ በጣም ስለሄደ አመንትታ ተወችው። እናቷ ጋሂዳ ለመተኛት ብትፈልግም፤ ነገሩን ከጠረጠሩ ወይ ደግሞ ሳታስበው ብትነግራቸው ሊረበሹ ይችላሉ ብላ ስላሰበች የምታደርገውን አጥታ ቆየች። ጸጥታው ስለ ረበሻት ከሰዓላ ላይ መብቃ ከፈተችና ቁጭ ብላ ለብዙ ደቂቃዎች ደብዳቤውን እንደ ያዘች ቆየች። ማልቀስ ቢያስኛትም ፍርሃቷ ንሮ አላስለቅስ አላት። ፊቷን በቀዝቃዛ ውሃ ታጥባ በጀርባዋ ጋለል ብላ እንደ ተኛች ደክሟት ኖሮ ብዙም ሳይቆይ ደብዳቤውን እንደ ያዘች እንቅልፍ ይሟት ሂደ።

ሌሊት ላይ የተንኳኳ ነገር ሰምታ ብንን ስትል የመኝታ ቤቷ መስኮት ተከፍቶ ነፋሱ ጋረጃውን ከመስኮቱ ጋር ወዲያ ወዲህ ሲያደርገው እየችና ዘላ ተነሳች። ፍዝዝ ዛሬው የራሷን መብራት ስታይ ምንም ነገር ማየት ስላልቻለች ተንፈስ ብላ ዋናውን መብራት አብርታ ዙሪያ ገባዋን አይታ ወደ መስኮቱ ሄዳ ጥብቅ አድርጋ ዘጋችው። ጋረጃውን በትክክል ገጥሞ አድርጋ ሸፍና፤ ዋናውን መብራት አጥፍታ ወደ አልጋዋ ዘር ስትል ትልቅ ስለት የያዘ ሰው ከፊቷ ተገትሮ ስታይ ደርታ ቀረች። ልትጮህ ስትል በደብዛዛው ብርሃን የሚብላጠጠውን ቢላዋ እያወዛወዘ ትልቅ ጣቱን ወፍራም በገፈሩ ላይ አስቀምጦ፤ “ስባስባ” በሉ ለሉ በሉ ላይ እንድትቀመጥ ጠቁማት። ከእጣጧ ተቀመጠና ሳቅ አለ። እጁን ትከሻዋ ላይ ጣል ሲያደርገው በፍርሃት ሽምቅቅ

እለች = የምታውቃቸው ዘርዘራ ጥርሶች ከፊት ይልቅ ተዘርዝረው የሰነፍ እጥር መስለው ታዩዋት።

“በቅርብ እንገናኛለን ስልሽ አላመንሽኝም ነበር አይደለም” አለና አልጋው ላይ ተዘርግቶ የወደቀውን ደብዳቤ አንብቶ “የኔ ልዕልት ... ምን ያህል ብናጭኸኸ ነው ደብዳቤዬን አቅረሽ የተኛሽው?” ብሎ ሲሰማት ጠጋ ሲል ፊቷን አዘረች። እንዲሁ በትልቅ መጻፋ ይዞ ጉንዟ ላይ ሳም ሲያደርጋት፣ የከንፈሩ ቅዝቅዜ እስከ እጥንቷ ተሰማት። “እሁን ሁሉም ነገር ተዘጋጅቷል። ከዚህ ቀሎ ወጥተን መሄድ አለብን ሲላት፣ በፍርሃት በሚንቀጠቀጥ ድምፅ፤

“እኔ ከዚህ የትም አልሄድም” ስትለው፣ ከተቀመጠበት ብድግ ብሎ እንገባ ዘንበል፤ እሩን ጠምም አድርጎ፤

“መሄዳችንንም የግድ ነው፤ የኔ ፍቅር። ምናልባት የማይሆን ነገር እንዳትጥከሩ እንዳንድ ነገሮችን ልንገርሽ። አዲሷ ሠራተኞችሁ የኔ ቅጥር ናት ... እሷን አትቁጠሪያት። እንዴት እንደገባሁ ለማወቅ እያዳገትሽም ብዬ አስባለሁ። ዘበኛችሁና ሌላዋ ሠራተኞች እስከ ነገ ማታ እንቅልፋቸውን እንዲለጥሙ፤ ከቢራ ጋር የሚቀመስ ነገር ተስጥቷቸው እያንኮራፉ ነው። ለእናትሽም ከመኝታ በፊት የለመዱትን አረገጓዬ ሻይ፤ ከእንቅልፍ መድሃኒት ጋር ቀምማ ስለሰጠቻቸው፤ ለሽ ብለው እንደተኙ አረጋግጤ ነው እንቺ ጋ የመጣሁት። ስለዚህ ብዙ የማይገባ እምባሃር ሳንፈጥር፤ እንደ ተከባበርንና እንደ ተዋደድን ቀስ ብለን እንውጣ” ብሎ፤ ካልጋው ላይ የወደቀውን ደብዳቤ በጥንቃቄ አጣጥፎ ኪሱ ውስጥ ከተተው። ወደ ራስጊዋ ሄዶ የልጅነት ፎቶን እንስቶ ሳም አድርጎ መልሶ አስቀመጠው። ከዛም ስልኳን ከሃይል መሙያ ሽቦው ላይ ነቅሎ ወደ ኪሱ ከተተው።

ቀን ከሳንቾ ጋር ያወሩት ሁሉ አንድ ባንድ በውስጧ አለፈ። ደብዳቤውን እንዳነበበኩት ምነው በደወልኩለት ወይም እናቱ ጋር ሄጄ በተኛሁ ብላ ተጸጸተች። ዘመዶቻቸው ቤት እደሩ ሲባሉ ቢያድሩ ኖሮ፤ ከዚህ ሁሉ ጉድ ታመልጥ እንደነበር አስበች። ከእንቅልፋቸው ሲነቁ እናቷስ ምን ይላሉ? እነ ሳንቾና ሌላው ሁሉ ለትጽበት ትዝ እሷት። ከንደኗ ይዞ ሲያስነሳት ከሐሳቧ ባነች። በደመ ነፍሷ እየተከተለችው ለመጨረሻ ጊዜ መኝታ ቤቷን ዘር ብላ ተሰናብታ ወጣች። የናቷ መኝታ ቤት ጋስትሮኒ ቀም ስትል በሩን ከፈተና ዋናውን መብራት አብርቶ “ካላመንሽኝ እዩ ... እንደዚህ ቀም ተኝተው አያውቁ ...” ብሎ ጠጋ አድርጎ የሚያንኮራፉ እናቷን ሲያሳያት ሁሉም ነገር ያለቀ ጉዳይ መሆኑን አመነች። መብራቱን እጥፍቶ ከንደኗ እንደ ያዘ ደረሻው ወርደው፤ በሳሎኑ በኩል ዋናውን የበረንዳ በር ከፍቶ ወጡ።

የውጪው በር ላይ ሲደርሱ ገርብብ ያለውን የዘበኛውን ቤት በር ወለኑ በረንደው። በጀርባቸው ጋለል ብለው ወደሚያንኮራፉት ሽማግሌ በእገጩ ጠቀማት፤ ሳት ብሎ በትልቅ ብርጭቶ ተቀድቶ ያላለቀውን ቢራ ብድግ አድርጎ አሸተው፤ የውጪውን በር ከፍተው ወጡ። ከውጪ ቀልፎት ቁልፉን በላይ ወረወረው። እሷ

አስቀድሞ የኋላ ወንበር ላይ ተቀመጡ። መኪናዋ ስትንቀሳቀስ ወደ ኋላ ዞር ብላ ገቢያቸውን ባይኗ ተሰናበታች። መኪናውን የምትሸፍረው ሴት መሆኗን አይታገራማት። ከገኗ የተቀመጠችው በትርብ የቀጠሯት የቤት ሠራተኛቸው ነበረች። እሁን ያላት ነገር ሁሉ እውነት መሆኑን ይበልጥ አመንች። የመጨረሻውን የዘብ ኪላ አልፈው ሲወጡ ውስጧ የቀረው ተስፋ ሁሉ ተሟጦ ጠፋ።

ወደ ሲ እም ሲ አትጣጫ እዙሪው ፍጥነታቸውን ጨምረው ሲገሰገሱ ከኪሱ ውስጥ ጥቁር ሻሽ እወጣ። “ከዚህ በኋላ ወያኔት እንደምንሄድ ማወቁ ስለማይጠቅምሽ እይንሽን ማሰር ይኖርብኛል። ከዛ ውጪ የማይሆን ነገር እደርጋለሁ ብለሽ እስካልሞከርሽ ድረስ ሴፍ ነሽ” ብሎ አይኗን በሻሹ ሽብ እደረገና እጁን ትከሻዋ ላይ ጣል አድርጎ ጸጥ እንዳሉ ገዟቸውን ቀጠሉ።

ገማሽ ሰለት ያህል ከነዱ በኋላ ለሌላ ገማሽ ሰለት አካባቢ ኮርኮንች በሚመስል መንገድ ላይ እየነጠፉና እየተንገሟገሙ ነዱ። ፍጥነታቸውን እየጨመሩና እየቀነሱ ... እየተጣጠፉ ሲሄዱ ቀይተው ድንገት ቀጥ አሉ። ከመኪናው ሲወርዱ ዓይኗ ላይ ያሰረውን ሻሽ ሲያወርድላት የት እንዳለችም ለማወቅ አልቻለችም። ለመጥለቅ አፋፍ ላይ ባለችው ደብዛዛ ጨረቃ ብርሃን በአካባቢው የሚታይ ሌላ ቤት እንደሌለና ከቤቱ ጀርባ ያለውን ሜካ ለማየት ብቻ ችላለች።

ቤት ከገቡ በኋላ ከመደርደሪያ ላይ ያለውን ትልቅ ፋፕስ ለከሰው። ሁለቱ ሴቶች ከወደ ጥገ ያሉ በርጩማዎች ላይ ቁጭ ቁጭ አሉ። ባይናቸው የሆነ ነገር ተነጋገሩ። እንዲት ሻማ ለኩሶ ወደርሷ ተጠጋ። ባንድ እጁ ከንደን አፈፍ አድርጎ ወደ ዓጻ ካለ አንድ ከፍል ይዟት ገባ። “እዚህ ጠብቂኝ። የሞኝ ሥራ ለመሥራት እንዳትሞከሩ” ብሎ በሩን ዘገጥባት ተመልሶ ወጣ።

ከፍሏ መስኮት የላትም። ጣራው በጭስ የጠቀረና ከፍ ያለ ነው። ከፍሉ ውስጥ ካለው የሰፖንጅ ፍራሽና አግዳሚ ወንበር በቀር ምንም ነገር የለም። ትንሽ እንደ ቀየ ሳሉን ቤት ውስጥ የጋለ ክርክር ሰማች። ምን እንደሚያወሩ ለመስማት በሩ ላይ ጀርባን ለጠፈች። የሚሉትን ልትረዳ አልቻለችም። በሩን ለመከፈት ሚን ሚን ስትለው ከውጪ መቀለፋን አወቀች። “የሞኝ ሥራ ለመሥራት እንዳትሞከሩ” ያላት ትዝ አላት። ተመልሳ አግዳሚ ወንበሩ ላይ ተቀመጠች።

ከጥቂት ጊዜ በኋላ ከውጪ ያለው በር በሃይል ተዘጋ። ብዙም ሳይቀይ መኪናዋ ሜሃ ስትሄድ ተሰማት። በከፍተኛ ድምጽ እየተሳደበ ወዳለችበት ከፍል ሲመጣ፤ ኮቴውን ስምታ ውስጧ በፍርሃት ራይ። በሩን ከፍቶ ሊገባ አለና መልሶ በሃይል ደርገሞት ወደ ሳሉት ተመለሰ። ወደ በሩ ጠጋ ብላ ስታየው በሩ አለመቀለፋን አረጋገጠች። ወደ መደርደሪያው ተጠገቶ ፋፕሱን ሲያጠፋ ሲታገል የመውጫ በሩን አትጣጫ በጥንቃቄ ለማየት ሞከረች። ልክ ፋፕሱን ሲያጠፋው እሷም ሻማውን አጠፋቸው። በሩን ከፍቶ ሲገባ ከፍሉ በጨለማ ተውጧል።

“ሻማውን ምን አጠፋው” ብሎ ሲያንባርት፤

“እ...ኒምናው ታለሁ” አለች፤ ድምፅዋን በፍርሃት እንደሚንቀጠቀጥ አድርጋ፡

በሩን እንደ ተከፈተ ትቶ ወደ ሳሎት ተመለሰ። ተከትላው ቀስ ብላ ከከፍላ ወጣችና ከጥግ አካባቢ ልጥፍ ብላ ቀየች። የበራውን ፋኖስ ይዞ “ጨለማሽ ሲ ልዕልት ...” እያለ ወደ ነበረችበት ከፍል ገባ። ኮቴዋን ቀስ አድርጋ ወደ ጥናው በረ ፈጠነች። “የው የሞኝ ስራ እሠራለሁ ብለሽ ፍትሄን ወደ ቁጣ እንዳትቀይረው” ሲል የመውጫ በሩን ለመከፈት ታገለች።

ፋኖሱን እንደያዘ ወደ በሩ ሮጠ። የፋኖሱ ብርሃን ወገግታ በሩን ለመከፈት ረዳት። እየራሽች ስትሮጥ ተከትሏት ወጣ። የያዘውን ፋኖስ ሚዳው ላይ አሸቀንጥሮ “ብትቀሚ ይሻልሻል ... ዛሬ” እያለ ተከትላት። ከዋናው መንገድ ወጥታ ወደ ሚካው ገባች። ከኋላ የሱ የበድብ ጩኸት፤ ከፊቷ ደገሞ ከሩት የሚሰማ የጅቦች ጩኸት ሆኗል። በፍርሃት አገላበጠው። ነፍሷን ለማዳንና ለመኖር የሚደረግ የሞት ሽረት ተጋድሶታ አይሉ፤ ወደ ፊት ጥላው ገለገለች።

የሱ ድምጽ እየራቀ መጣ። የጨለማውና የሚካው አስፈሪነት ውስጧን አራደው። ዛፍ ላይ ወጥታ ሌሊቱን ለማሳለፍ አሰበች። ለመውጣት የማይመቻችና ያሉ ቁጥጭቶች ሆኑባት። ከፊትና ከኋላ አስፈሪ በሆኑ የማታውቃቸው ድምጾች ተከበበች። እየተንቀጠቀጠች ቀጥ ብላ ቀመች። እየቀርቧት ያሉት ድምጾች የተቀጠና የተራቡ መሆናቸውን ውስጠ ልቦናዋ ነገራት። ከፊት ለፊቷ በቅርብ የሚታያት ጥላ እየቀረባት መጣ። ጩኸቷን ስትለቀው ዘሎ ተከመረባት። ከላዩዋ ላይ ገፍትራ ለማንሳት አንገቱን ጨምድዳ እየታገለች ላንቃዋ እስኪሰነጠቅ ሮሽች።

ከመኝታ ቤታቸው ጩኸቷን ሰምተው የመጡት እናቷ ትከሻዋን እየቀነሳ ሲቀሰቅሏት በላብ ተዘፍቃ ነበር። እቅፋቸው ውስጥ ሆና፤ ለረጅም ደቂቃዎች ያለማቋረጥ እየተርገፈገፈች እንደ ሕገን ልጅ አለቀሰች። ነፋሱ እያላጋው በመጋረጃ የተጠላለፈውን የመኝታ ቤቷን መስኮት ተነስተው ዘጉት። ወደ ራሳቸው መኝታ ቤት ደገፈዋት ሲሄዱ ህልምና እውኑ ተደባልቀባት ነበረ። ከአስፈሪ ህልም እንደነቃች ለማወቅ ረጅም ደቂቃዎች ወሰደባት። በየመሃሉ ስትንቀጠቀጥና ስትደነበር፤ እንትልፍ ባይናቸውም ሳይዘር ነጋ። ጠዋት ላይ የደብዳቤውን ጉዳይና ቀን የሆነውን ሁሉ ነገረቻቸው። በዚህ የተነሳ ቀኑን ሁሉ ተረብሻ ከቤትም ላትወጣ ዋለች። ግታ ላይ ላንች ቤታቸው መጥቶ የሆነውን ነገረችው።

ስሜቷን መቆጣጥር እያቃታት፤ “ይሄንን እብድ ወደ ፈልጊ ራሴ ነኝ የምገድለላለሁ” ወደ ደገሞ የሰው መብትና ክብር የማይከበርበትን ሃገር ጥፎ መሄድ አለብኝ። ያልተነሳ ሁሉ ... እሱ ኮስላሚድኸኝው ... እያሳዘንኸም ወደ ትብርጥሴ ... ምናምን ይላል፤ እሱን ነበር በቁሙ ለጅብ መስጠት። ጅብ የመሰለ ፍጥረት” ብላ ተቀነጠጠች። እስከ እኩለ ሌሊት አካባቢ ቀይቶ ወጣ። ጭር ባለው መንገድ ላይ እየነሳ ሊመልሳቸው ሲያስቀማቸውም ያልቻሉ ብዙ ጥያቄዎች ከገራና ከቀኝ አዋከቡት።

እንደ ምስጢር ያሉ ... አፍቃሪ ነን ባይ እድብቶ አላዳጅቻቸው መከራቸውን የሚያሳዩዋቸው ስንት ይሆኑ? በሰዓታቸው ወደ ሀገራቸው መከራ ተጨማሪ በየሰዓቱ

በሰሜታቸውና በሀልውናቸው ላይ የሚፈራረቅባቸውን ስቃይ ማን ይረዳላቸዋል? የወጣትነታቸውን ዕድሜ የደስታ ሳይሆን የሽብር፣ የእንቅልፋቸውንም ሰዓት የእረፍት ሳይሆን የቅዠትና የሰቃይ ከማድረግ የከፋ፣ በሰብአዊ ፍጡር ላይ ሊፈጸም የሚችል ምን ግፍ አለ? በሌላ ሰው ወይም በሌላ ሰው ልጅ ላይ የሚደርሰው አበሣ ቤታችን እስኪገባ ዝም ካልን ... ችግሩ እኛ ቤትሰ የገባ ቀን ለኛሰ የሚደርስልን ማነው? ከተንሻፈፈ ፍቅር ቀጥተኛ ጥላቻን መሸከም፣ ከበሽተኛ አፍቃሪም ከጤነኛ ጠላት ጋር መኖር እንደሚሻል የሚያውቁ ሰንት ይሆኑ?

እንደ ምንም ግቢ ውስጥ ቦታ ፈልጎ መኪናውን አቀመና አስፊ እየተገላመጠ ወደ ቤቱ ገባ። ጥቃት በሌላ ሰው ሲደርስ ተረት ነው። በራስ ሲደርስ ግን ከሞት የከፋ መከራ ነው። ጥቃት የሚፈጽሙት ከሰው ያልተፈጠሩ እውራዎች ናቸው ብለን ስለምናምን፣ የኛ ልጆችና የቅርብ ሰዎች በሌላ ሰው ላይ ለሚያደርሱት ስቃይ አይናችን በቀላሉ ሊታወር፣ ሽንጣችንን ይዘን ልንሟገትላቸውም እንችላለን። ተጠቂዎች የሌላ ሰው ልጆች እስከሆኑ በኛ ላይ የማይደርስ ይመስለናል። መፍትሄው ... ጥቃትን ማንም ይፈጽመው፣ በማንም ላይ ይፈጸም፣ በእኛ ላይ እንደ ተፈጸመ አድርጎ መውሰድ ብቻ ነው። ከተኛ በኋላም ነገሩን ለረጅም ደቂቃዎች ከእእምሮው ሊያወጣው አልቻለም።

ክፍል ፬

ሌሎች ሰዎች

24

ሌላው ከመስተዋቱ ፊት ለፊት ሆኖ እያፈጠኑ ከራባቱን ሲያስተካክል ንጹህ ከእንቅልፍነታች = “ወይኔ ድካም” ... ነጋ ማለት ነው? ... እንተ አይደክምህም እንዴት አይደን እያሻሽች ተንጠራራች =

“ድካምን ይድክመው እንጂ እኔ በምን ፍጻሜ ...” አለ፡ ወደርሷ ዞሮ = “እንዴት ነኝ ... ይሄ ከረባት ብዙም የሄደ አልመሰለኝም ... ያቱ ይሻሻላሉ?” ከመልበሻው ላይ ያስቀመጠውን ጥቃቅን ወርቅማ ነጠብጣብ ያለውን ጥቁር ሰማያዊ ከረባት መረጠች፡ እንድታስርለት ወረወረላትና ያጠለቀውን ካንገቱ ላይ ማውለት ጀመረ =

“ዛሬም ሥራ መገባት አለብህ እንዴት? አውቀሃል አይደል ለመሄድ ሦስት ቀን እንደቀረኝ?” ፊቷ ላይ የረበበውን ቅሬታ ለመደበቅ አልቻለችም =

“በናትሽ እሱን አታስታውሺኝ ... ምን ላድርግ ገና ብዙ ያልተያያዘ ነገር ስለ እኔ ነው = ቶሎ ጨርሼ ከምላ ሰለት በፊት እመለሳለሁ =” ጸጉሯን እያሸሸ ካልጋው ጫፍ ላይ ቁጭ አለ =

“እኔ ግን ማለቂያውም ... ዓላማውም አይገባኝም ...” እጁን ከራሷ ላይ እገባታ ውስጧ ያለውን ብሶት እንደ ምንም አፍና ለማስቀረት ሞከረች = ስሞንን ሁሉ ገጥኖ ሲያደርጋትና በሆነው ባልሆነው ስትበላጭ ነው የከረመችው = “ለምን ዝም ትላለህ? ቢያንስ ይቼን ሦስት ቀን ምናል አብረን ብናሳልፍ = እንተማ የረለከውን አገኝተላ ... ምን አለብህ”

ካልጋው ውስጥ ወጥታ ወደ መታጠቢያ ቤት ልትሄድ ስትል እጇን ያዘለፈች አቆማት = “ፍቅር ... ከናንተ ለወራት አይደለም ላንድ ቀንም መለየት ምን ያህል ስታዩ እንደሚሆንብኝ የምታውቁ ይመስለኛል = ጥሩ ነገር መሥራት ካበራለግ ያለ ስታዩ ሊሆን አይችልም” ሲል፡ እጇን አስለቀቀችው =

እኔ አንተ ደስ እንዲልህና ህልምህ እንዲሳካ የሚቻለኝን ሁሉ ለማድረግና ለመሆን ምክራቸው ። ግን ማሰቂያው አይታየኝም ። ምንጉ ምን ጥሩ ነገር ... ልጆቼ ሆነና ቤተሰቦቼ የትም በትክክል የምትሰራው ሥራ? ቀደ እስኪ ከዚህ በኋላ ... በነመት ስንት ጊዜ ነው ከሌሊትህ ጥላህ ከጂ ጋር መሆን የምትችለው? መቼም ወደ እዚህ ጠቅልለን ገብተን እንኖራለን የሚል ተስፋ ይዘህ እንደማይሆን አስባለሁ።

“እሺ ... አሁን ምን እድርግ ነው የምትፍኝ? ይሄ ሁሉ ስራ ከተጀመረ በኋላ ጥፍ ለሂድ! ወይስ ... ዛሬ ጠዋት ስራ መግባቱና መቅረቱ የሚያመጣው ልዩነት አለ? እንደሱ ከሆነ ይውዌላቸው ልብሮ እችላለሁ” አለ። በሰላም ባለ ድምፅ ።

“ሌላ ... እኔ የምለው ነገር እኮ የገባህ አልመስለኝም ። ራሱህ አስበህ የማታደርገው ነገር ምንም አይጠቅመኝም ። ጉዳዩ ዛሬ ጠዋት ሥራ መግባት አለመግባትህ ላይ አይደለም ። ቤተሰቡ ላይ እየረገጠርክ ያለውን ሚና የተረዳኸው አልመስለኝም ። አትሚንም ፍትሯን እየዘገየዘዘው ነው ። ቢያንስ ያለችውን ትንሽ ጊዜ ሥራ ስብሰባ ትብጥርሱ እያልክ የምትጠፋ ከሆነ ... ተለያይተን በምንቀይባቸው ወራት በምን እትም ነው እንደ ቤተሰብ ተያይዘን የምንቀየው? ተመልሳ ራሷን በሁሉት እጇ ይዛ ተቀመጠች ። የሚደረግ ክርክር ውስጥ ገብቶ ነገሩን ማባባስ ስላልረዳለን ህም አለ ። ከትንሽ ጽዮታ በኋላ ። “የማትቀርበት ጉዳይ ከሆነ ሂድ ። ቢያንስ ግን ቶሎ ተመለስና ከሰዓት በኋላውን ከልጆቼም ጋር የሆነ ነገር እያደረግን አብረን እናሳልፍ ።” ወደ መታጠቢያ ቤት ለመግባት ስትነሳ አቀፍ እድርግ ሳማት ።

ለቡ ግን ሊገባው ባልቻለ ምክንያት እየደማ ወጣ ። መንገዱን ሁሉ ለሚቱ ተረብሮ ... ሐሳቡ ተደበላልቀበት ነበር ከሌሊት የደረሰው ። የመጀመሪያ የማእጃውንት ስብሰባቸውን የሚያደርጉት ዛሬ ነው ። የስብሰባውን አጅንዳ እየት እየት እድርገ፣ ስለ ከሌሊት የአመራር መዋቅር ያመጣውን ዝርዝር ዕቅድ ሲያሰብ ቀየ ። አሁንም ውስጡ አልረገብ ስላለው ፣ ትንሽ ዘና ቢያደርገኝ ብሎ የቀዳውን ቡና ፋት እያለ ፒያፕውን ራጋ አድርጎ መሳመት ጀመረ ። ፒያፕው በከሌሊት ምረቃ ላይ ባለቤቱ ንጹህና ጓደኞቹ በስጦታ ያበረከቱበት ነው ። በዚሮው ውስጥ ፒያፕ እንዲኖረው የሁልጊዜ ምጽቱ ዘረ።

የከሌሊት ምረቃ ቀን ንጹሕ ያደረገችውን ንግግርና ለርሱም ለበርካቶች የተሳተፈችው ሙቢታ አሁንም እየረሳውም ። የምታሳየው ብስጭትና ስለ ከሌሊትም ያላት ምራት ግራ እያጋባው ነው ። ይኼ ዓመት በስምንት አመት የትዳር ጊዜያቸው ውስጥ ፈታኝ ሆኖበታል ። ጠደ አንድ አትጣጫ የሚመራ የጋራ ዓላማ የሌላቸው ተጋቢዎች ፣ ያስተሳሰራቸው ፍትሮ እንኳን ሳይቀር ደስታ ሳይሆን እስር ቤት ሊሆንባቸው ይችላል ። ፍትሮ አጣማሪ ኃይል ቢሆንም የሕይወትን ትርጉምና አትጣጫ ሰጧል ። አጣማሪ ኃይል ግን የጋራ የሕይወት አላማ መሆኑ ገና አሁን ነው የተገለጠለት ። ከዚህም በኋላ እንዳቸው ወይም ሁለቱም እቻቸውና አመቻቸው ወደ ጋራ የኑሮ አላማ ካልመጡ ንጹሕ እንዳላቸው ቀባ ፍትራቸው ተገዝዝዞ መበጠሱ እንደማይቀር ስለ ስጋት ገብቶታል ።

ሁሉት ሰዓት ተኩል ሲሆን ለሰብሰባው ከክሊኒክ ጀርባ ወዳለችው የሰራተኞች ካፈ ሄደች። ካፈዋ ከብ ገጽ ስትሆን፤ በአብዛኛው ግድግዳዋ በመስተጥት የተሞላ ስለሆነ ጠብቋል። ፍክት ብሎት ቅልልና ዘና ያደርጋል። የቀረበውን ሻይ ቡና እንደፈቃዳቸው እየቀዱ ትንሽ ከተጨዋውቱ በኋላ፤ በዋና ዋና ጉዳዮች ላይ ተነጋገሩ። በመጨረሻም የክሊኒኩን የኃላፊነት መዋቅር እንዲወያዩበት፤ በስእል በተደገፈ ማብራሪያ አቀረበላቸው።

“ያው እንግዲህ እንደ ክሊኒኩ ጀማሪ ስታፍና መስራች አባልነታችን፤ የአመራር ዐርዶቹም እኛው አምስታችን ነን። የተለያዩ ሃላፊነቶችን የምንከፋፈል ሲሆን፤ ዶክተር ሲራክ ሚዲካል ዳይሬክተር፤ ሲስተር ዘቢባ ያስተዳደር ሃላፊና የክሊኒክ ዳይሬክተር፤ ሚሰጥር - የሰነድ፤ የምክርና የማህበራዊ አገልግሎቶች ዳይሬክተር እንዲሁም ሳንቸ የክሊኒኩ ክሊኒካልና ጠቅላላ አገልግሎት ዋና አስተባባሪ ይሆናል።

“የሌሎቻችሁ ገልጽ ይመስለኛል። የሳንቸ ተጠሪነት በቀጥታ ለኒ ሲሆን የማዕከሉ መዋቅርም ሆነ አጠቃላይ ሥራ ያው በሂደት ነው የሚዳብረው። በማንኛውም ዘርፍ ዘፍተት እንዳይኖር ሁላችንንም የሚያያይዘንና ሁሉም ነገር በትክክል እንዲሄድ የሚያደርገው ሳንቸ ይሆናል። ነገሮች በታችውን ይዘው ሲስተካከሉ እንደ ፍላጎት ወደ ማህበራዊ አገልግሎት ወይም ወደ አስተዳደራዊ አቅጣጫ ማተኮር ይችላል” ብሎ ዝም አለ።

“የፋይናንስ ስራውንስ ምን አስብክ? ምክንያቱም ከአገልግሎት ከሚሰበሰቡ ገንዘብም ሆነ ካሉት የግንባታና የማስፋፋት ሥራ አንጻር የራሱ ባለሙያ የሚያስፈልገው ይመስለኛል” ብትል ሲስተር ዘቢባ፤ ሁሉም በመስማማት ራሳቸውን ነቀነቱ።

“እስካሁን በትርፍ ጊዜ የሂሳብ ሠራተኞችና በሳንቸም ተቃጣጣሪነት ዘር አብዛኛው ሥራ የተሠራው። አሁን ግን እንዳልሸው በሙያው በቂ ልምድ ስልጠና ያላቸው፤ የሙሉ ጊዜ ገንዘብ ያሻፍና የሂሳብ ሰራተኛ መቅጠር ይኖርብናል። ተጠሪነታቸው በቀጥታ ላንቺ ይሆናል ማለት ነው ሲስተርዬ ...” ራቢን ነጋንታ መስማማቷን ገልጠች። ሌሎች ዝርዝር ጉዳዮችንና ያጋጠሟቸውን ችግሮች ተወያይተው፤ ቋሚ ስብሰባቸው ለጊዜው በየሳምንቱ ሃሙስ ጠዋት እንዲሆን ተስማሙ። ስብሰባቸው ሲያልቅ ወደ ሲስተር ዘቢባ ዘወር ብሎ፤ “ሲስተር የጋሽሊፊኝ ንደኛ ያልሸኝ ሰውዬ ልጃቸውን ይዘው ዛሬ ነው የሚመጡት? ደውለሽላቸው ዘር እንዴ?” አለ፤ ወረቀቶቹን እየሰበሰበና የጀመረውን ውሃ እየተገነጠ።

“መጥተው መኪናቸው ውስጥ ናቸው መስለኝ። ሊረብሽ ይችላል ብለው ስለ ፈሩ ተራቸው አስኪዶርስ እዚያው ብንቀይ ይሻላል ብለው ነው። በጣም ማረዘ ... ገዢ ስለሆነ አርፎ አይቀመጥም” ብትል፤ ሌሎቹም እነርሱን እየሰሙ እዛው ቀሙ።

“ኦህ ራሴይ ... አድሚው ምን ያህል እንደሆነ ታውቂያለሽ?”

“አይ እንጃ ብቻ ... ኮሌጅም የጨረሰ ነው። በጣም ገበዝ ልጅ ነበር ... ምን እንደ ነዛው እንጃ ... አናቱ እንደነገሩት ፍልጻምና ወልጽም ላይገባ አልተረም።”

"አይ ጥሩ በታ ... ያው እን ገድሏ መሄዳቸው ስለ ደረሰ ... እኔ ቶሎ መውጣት አለብኝ ዛሬ ። ገንዞ መግባት የምችል አይመስለኝም ። ችግር ካለ ዶክተር ሲራክ በላለ ወደሱ ይመራልኝ እንግዲህ ..." አለ ሲራክን እያየ ።

"አለን የደጅን ሃይል ... ተማመን ነው" ብሎ ሳቀ ። ሁሉም ወደየቢሯቸው ሲሰታተኑ ፣ ሳንቸና ምስጢር ብቻ እዛው ቀሩ ።

ወደ ጥናው ከሊኒክ እየገቡ "ሲስተርዬ ... እኔ ቢሮ እጠብቃቸዋለሁ ... ለምን ቶሎ ከርድ እውጥተው እንዳያቸው አታስግቢልኝም?" አለ ።

"ጥሩ ዶክተርዬ ... በታ ትንሽ ደቂቃ ስጠኝ ..." ብላ ፣ ተፍ ተፍ እያለች ሄደች ። ቢሮው ንብቶ የሚመሰሰ ሰልኮችን መላለስና ንጹህ ጋሲ ደውል አላነሳችም ። "የኔ ፍቅር ... እወድክለሁ ... ጠዋት ሰላሳዘንኩሽ አዝናለሁ ... ቶሎ እደርሳለሁ" ብሎ ፣ የጽሁፍ መልእክት አስቀመጠላት ። ብዙም ሳይቆይ ሲስተር ዘቢባ ህመምተኛውንና አባቱን አስከትላ ቢሮው ስትገባ ተነስቶ ተቀበላቸው ። እየጨበጣቸው "ሌላው..." ሲል አባትዬው

"ከማል እባላለሁ ... ዶክተራ ... አላህ ይስጥልኝ ... በጣም ትልቅ ውስታ ነው" አሉ በዉክቀው ፊታቸው እንደ ምንም ፈገግ ለማለት እየሞከሩ ። ቁመተ ረጅም ግዙፍ ሰው ናቸው ። ልጃቸው ከወዲያ ወዲህ እይኖቹ ይቅበዘበዛሉ ። የሌላውን መኖር ልብም ሳይል ላመል እንደነገሩ ጨበጠው ። ወደ ፒያኖው ሄዶ ነካ ነካ አድርጎ ከራሱ ጋር እየሳቀ ከፍሎ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ሲል ቀየ ።

"እንዴ ... ይሄ መኖሪያ ቤትህ ነው ወይስ ... ወላሄ እዚህ መታከም ሳይሆን መኖር ነው የምፈልገው ። ... ፍሪጁ ... ቡናው ... ፒያኖው ... ምን ቀረ ... ኮካ ነገር አለ እንዴ ነፍሱ ..." ብሎ ፣ ወደ ፍሪጁ ሲሄድ አባቱ እጁን ይዘው አስቀመጡት ።

"ኸረባከህ ስርዓት አንተ ልጅ ... እስኪ ..." ሌላው እንዳይጨነቁ አረጋግቷቸው ነፋን ችላ ብለው እንዲቀመጡ ወደ ሶፋዎቹ ጠቀማቸው ። ወደ ፍሪጁ ሄዶ ኮካ ከፍቶ አመጣና ሰትረዲን ለጥቶት ከፊት ለፊታቸው ካለው ሶፋ ላይ ተቀመጠ ። ኮካውን ባንድ ትንሳኤ ጥልጥ አድርጎ ጠጥቶ ጣራ ጣራውን እያየ ከት ብሎ መሳቅ ጀመረ ። በቢሜ ሽግግላይ ያደረገውን ወይን ጠጅማ ሹራብ አውልቆ አጠገቡ ጣል አደረገው ። ከራሱ ጋር እያገተመተመ ሲያወራ ሌላው አጠገቡ ወደ ተቀመጡት አባቱ እያየ ፤

"ይቅርታ ... ስብሰባ ላይ ሆንን ብዙ አስጠበቅናችሁ? ... ቆያችሁ እንዴ ከመጣችሁ?" አለ ወራ ለመጀመር ያህል ። ትንሽ ከተሟወቱ በኋላ ወደ ልጃቸው ዘር ብሎ "ኮረዲን ... ምን እያሰብክ ነው ... ችግር አለ እንዴ?" ሲለው ፣ ድንገት ቀጥ ብሎ ቀመ ። በደማቱ ከትከት ብሎ ሲስቅ ቀየና ተመልሶ ተቀመጠ ።

ግድግዳን እንደማጥረጥረጥ አድርጎ ፣ "ታውታለህ አገሪቱ ለምን ደሃ እንደሆነችን ... ፈሪ በቅቧታ ሠው በዘ ... ቢዝነሰ የገባው እንደ ሰው እንህ የለም ... ሰባት በቢሊዮን የሚቆጠር ዝቢ የሚያመጡ ፒሮጀክቶች ቀርጪ እንሸሰትመንት ቢሮ አሰገባሁ ... እነሱ ሲንከረፈፉ ቻይናዎቹ ለሊት ቤት ድርሰት መጻሕፍት ለቅንቅ እማላጅ ለምነውኝ ወሰዱት

ሀገሪቱ ራሳቸው አሁን ውጪ እየመለሱ ነው ... አባቱ ደገሞ ተውታል።
ሁለት የወይዘራቸው ሴቶች አሉ ... ገንዘብ ከሚባዝን ሁለቱንም ባንድ ቀን አጋባኝ
ብለው ... ገንቀደው አንተ ነጋዴ እህ ይከተር ... ከሐሳብ ሐሳብ እንደ ፈንጣ ሲዘል ቀየሩ
ትክ ብሎ አፈጠጠበት።

“ምን እመስልሃለሁ?” አለው። ረጋ ባለ ድምጽ ወደ ጎሳ እንደ መደገፍ ብሎ።

“አጥባቂባሪ ነገር ነሽ ... በሙዚቃና በካሳ እያታለለሽ ... ባሚረካ እንገልጸህ ባ
ደረጃ 4ራ ሀዘብ ፈቂ እየከተትሽ ... በዶላር ትከትራለሽ አይደል? የሰጠኝ ብር ማለብ
ነው አይደል ሥራሽ? አይ አም ሹር ... ቺኮቼማ ... በቃ ፒያፕውን ገና ተረም ተረረም
ሰታድርጊላቸው ... መጥተው እንገትሽ ላይ ጥምጥም ሲሉ ይታየኛል ... ካሳ መደገም
እችላለሁ?” ብሎ ባይውን ጠርመሶ ሲጨልጥ፣ አባቱ ሰቅቶ ብሏቸው እጁን ጥምት
አደረጉት። “እንዴ አባ ምንው? አባ በናትህ ... ሹፈው እስኪ ሳካውን ...” ብሎ
መልሳቸውን ሳይጠብቅ ወዲያው ወደ ጉን ዞር አለና፤ “ፒያፕው ላይ ያለችው ዋዩፈ
ናት? ቀሽት ዝርል ነው ያፈሰከው ይክ” ብሎ፤ እየላተ የሆነ ነገር እንደ ጠፋበት ኪሱን
ሲበረብር ቀየ። አርሱ ያወጣውን የተጨረማመተ ወረቀት ሲያገላብጥ ሌላው ወደ
አባቱ ዞረ።

“እስኪ እርሶ ይንገሩኝ ... እንዴት ጀመረው ... ቀየበት እንዴ?” ሲል በረጅሙ
ተነፈሱ።

“እንገዲህ ይቅርታ ... መቼም ይገባሃል ላንተ ይከተር። አሁን ይሄው
ዕድሜውም ሃያ አምስት ዓመት ሆነው አይደል? የመጀመሪያ ጊዜ ሲያመው ኮልጅ
እንደገባ አካባቢ ... አስራ ዘጠኝ አመቱ ነበር። እንዲሁ አቅሎንና ጨርቁን ጥሱ ...
እንዴ የአላህ መላክተኛ ነኝ ... እንዴ የሚቀጥለው ጠቅላይ ሚኒስትር እኔ ነኝ
በማለት ነበረ። ደገሞ ምን ልበልህ እንትልፍ የለ ... እረፍት የለ ... መልፈለፍ ነው ...
ጎሳ እንደተረዳሁት፣ ያኒ ሜት ሲጋራ ምናምንም ሳይጀምር አልቀረም። በስንት መከራ
አማኑኤል አስገብተን ሻል ብሎት ወጣ ... ይሄ እንገዲህ አራተኛው ነው፤ እንዲህ
ሲወፍፍ ... ሻል ሲለው መድሃኒቱን ያቀማል ... ወይ ሽንት ቤት ይጨምረዋል ወይጠፋ
ይለናል።

“የሆነ ያልሆነ ነገር ሲጀምር ሲያቀም ... ልቦናውን ሁሉ ይሰልበጥል። እያደፈ
መተኛት ይከለክለዋል ... በቃ ጉልበቱን ከየት እንደሚያገኘውም አላውቅ ...
ንግግሩና አስተሳሰቡ ሁሉ አውሎ ነፋስ ይሆናል ... ይህን መያዝ ነው፤ ያንን መልቲ
ነው ... ያያትን ሁሉ ካላገባው ነው ... ያችንም ይችንም መጥነተል ነው ... ምን
አይከመህ ምንም የማይችለው ነገር ያለ አይመስለውም። ሦስት ጊዜ የሥራና የስታ
መኪኒቻችንን እየወሰደ እያጋጨ ከጥቅም ውጪ አደረጋቸው። እሱ ግን ያደው ለህ
ምን እንዳየለት አላውቅም ... ጭረት እንኳ ሳያገኘው አለ” ብድግ ሲል፣ እጁን ትተው
መልሰው አበቀመጡት።

“ታዲያ ችግሩ ... ልክ ውፍፍናው ቀስ እያለ ሲከሰም ... ያገሩን ጨለማ እምጥተ
ይደፋበታል ... ካልጋ አይወጣ ... አይበላ ... ሰው ማግኘት አይፈልግ ... ዘም ብሎ

ማለቱን ... ነጋ ጠባ ሞት ነው ወራው ... ስንቱ መሰለህ ካፋፍ የተረፈው ... ራሱን ሊያጠፋ እየሞከረ ለኛ ይሄው እሁንም ... እስር ቀኑ እንዲህ መያዣ መላው ከጠፋ ብለው ለእንደገና በረጅሙ ተነፈሱ ለ

በጥሞና ሲያዳምጣቸው ቀየ ለ "ሰለዘህ በተደጋጋሚም ሆስፒታል ተኝቶ ነበር ማለት ነው ለ መሠረሻ ላይ ይወስድ የነበረውን መድሃኒት ያስታውላል?"

"ሊቲየም ነው ... ሊቲየም የሚባል ነገር ግን ባይኒም ማየት አልፈንም ለ ዴጋጌት ... ላርጋክቲል ... ቶራዚን ... ሚላራል ... ሁሉንም ሞከረውብኛል ... ገን ፒጋቸው አይደለሁ? ስማ ይዘተር ... እኔ እብድ አይደለሁም ... ሄዳችሁ እብዳችሁን ፈልጋችሁ ማከም ትችላላችሁ ለ እኔ ዓለምን የማዳንና ... ይቺን ደሃ መናጢ እገር እንደገና ጠፍጥፎ የመሰራት ሚሽን ተሰጥቶኝ ... ማርስ ላይ የነበረኝን ሥልጠና ጨርሼ በቅርብ ነው ላንድ ያደረኩት ለ ሀገሪቱን በፍቅር ሥራ ከፈረንሳይ ... በሀንዳና በኪን ጥበብ ከጣሊያን እኩል የማድረግ ስፔሺያል ሚሽን ተሰጥቶኝ ነው የመጣሁት ለ እንግሊዝና ጀርመንን ካላጣላሁ ግን ስራው ሊከብደኝ ይችላል" አለና ከት ከት ብሎ ሳቀ ለ

ድምጹን ሮክ አድርጎ ንግግሩን ቀጠለ ለ "... ደግሞ የዚህን ደንቀሮ ህዝብ ጆሮ በፒንሳም ቢሆን ገርጉራ መከፈት ይኖርብኛል ... አለበለዚያ የምለው ሊገባው አይችልም" ብሎ ለ ያወለቀውን ሹራብ እንደገና ለማጥለቅ መታገል ጀመረ ለ

"ያው እንዳለህ ነው ... ያልሞከረው መድሃኒት የለም ... ይገርምሃል ሊቲየም ላይ ሲሆን ነው ለ ከሁሉም መድሃኒቶች በትክክል ለሱ የሚሰራለት ለ"

"ና ና ... አባባ? ... ሊቲየም የሚባል ነገር ... እንገል ቋንጣ የሚያደርግ ጨው ነው እኮ ... እኔ ጭንቅላቱን እፈልገዋለሁ ... ልክ እኮ ፖዘ እንደተደረገ ቲሺ ... ወይም ... እንገልህ ላይ እንደ እገር ኳስ ስለው ሞሽን ነው የሚሠጠው ... ፅድሜ ራሴ አጭር ናት ... ይዘተር ... ቀይ ሌላ አዲስ ዲስክሽን የለም? ... ምንድነው ... የባራ ሰባ ለመት በተገኘ ጨው የምትሰጠልሁን ... ሊቲየም ቀምሶህ ታቃለህ አንተ?" ሲለው እንደማያውቅ በጭንቅላቱ ነገረው ለ "ለዚህ ነዋ ሊቲየም ነው ደግሞ ነው ቶራዚን ነው የምትሉት ... ደግሞ ቶራዚን ከመውሰድ ... በናትህ ያበሻ ወፍሮ ተሸከመህ መዞር ይሻላል ... ፈረስ በቁልቁለት የማይገትተው ... ዞምቢዝም ማለት ቶራዚን ነው"

"ለመሆኑ በቤተሰብ ወይም በቅርብ ዘመድ ተመሳሳይ ህመም ያለው ሰው ነበር?" አለና ጥያቄውን ወዳባቱ አዞረ ለ

"እንድ የኒ ታናሽ ወንድም ነበር ... እንዲሁ ላይ ታች እያለ እንዴ ሲወፍፍ እንዴ ሲደበት ... ኋላ ካገር እንዴ ጠፋ ቀረ ለ ያው መቼም በዛ ጊዜ እንደ ህመም የሚያየው የለ እንጂ ... አባታችንም ሰው መድሃኒት አርገበት ነው እየተባለ ... ንክ ቢጤ ነበር ለ በናቱ ዘመዶች እንኳ ሁሉ ይህና ናቸው"

"እሁንም ይትማል? መጠጥስ?"

“ያው መቃሙን አቁምም አያቸምም ... መጠጥ እንገዳህ እኛ በሃይማኖታችን እንጠባም ... እሱ ገን ሲነሳበት ከሃይማኖቱ ጋር ... ከምኑም ከምኑ ብሎ የት ይቀራል ... እሱን በቀድሞ ጥንብዝ ብሎ ነበር እቤት ሲመጣ” አሉ፤ ትንሽ አረር ብለው።

“ድምፅ መስማት ወይ እንዲያው ለሌላ ሰው የማይታይ ነገር ... ራስዬ ምናም ይታይሃል እንዴት ረዲን?” ሲለው ከት ብሎ ሳቀ።

“ምን ነገህ ይከተር ... እንኳን እኔ ... ለዚህ ሁሉ ኮ ባለራዕይ ሆኗል እዚህ አገር ... ይከተር ... አይ ለምሳሌ እዛ ገድገዳ ላይ የሚሯሯጡ ልጆች ይታያሃል? ... እነሱ ማለት ... የሚቀጥሉት የሀገራችን ሃይሌና አበበ ቢቂላ ናቸው። ሉክ እዛ ጣራው ላይ ደገሞ ...” ብሎ ሲቀጥል፤ እሱን ተወት አድርገው ወራያቸውን ተጠሉ።

“ትረዲን ምን ማድረግ ትወዳለህ በትርፍ ጊዜህ?” ሲለው

“ለኔ ሁሉም ጊዜ ትርፍ ነው ... በዋና ጊዜ ማለትህ ከሆነ ... ንባብ ... መብቃት እሳወቃለሁ ... እም ም ...” ሲል

“እውነት መብቃት ትሳወቃለህ ... ምን መሳሪያ ነው የምትሳወቀው?”

“መሳሪያ ተሳውቆ አላውቅም ... ገን ካገኘህ ከላሽንኩሽ ብላውት ደስ ይለኛል ... ይሄ ሀገብ እኮ በመሳሪያ ካልተሳወቀክበት ምንም እይባውም” ብሎ ሳቀ። “ፒያና አቸላለሁ ... ከረለክ ልሳወቅለሁ” ሲል፤ ወደ አባቱ እየት አደረገ ሲላው።

“ንባዝ መብቃት ተሳዋች ነው ... የሚሰለውን ሰእል ብታይ አታምንም ... የምከረውን ነገር ሁሉ ይቸላል ... ኢኮሚክስ ነው የወረሰው ከዩኒቨርሲቲ ... ከሰራ ንገድም የሚደርስበት የለም። ቸግሩ የሰራውን ሥራ መልሶ በእጥፍ ያረርሰዋል። ደገሞ ሰልቼ ነው ... ወረት ያጠቃዋል” አሉ አባትዬው።

“እስኪ ታዲያ ለምን ፒያና አትሳወቅለንም?” ሲለው ተንስቶ ፒያናው አጠገባ ተቀመጠ። መጀመሪያ ላይ የግርማ ይፍራሽሞን እልልታ/መሽራዬ አሳምሮ መሳወት ጀመረና ወዲያው ድብልቅልቅ ያለ ነገር መሳወት ሲጀምር አስቀመጥ። የመብቃት ችሎታውን አድንቀለት ወደ ፊት እንዲሳወቅለት እንደሚጋብዘው ቃል ገባለት።

ሃሳቡን ሰብሰብ አደረገና፤ “ትረዲን ... ላንተ ላይመሰልህ ይቸላል። ገን እየህ ... ቁንቅላትህ በከፍተኛ ውጥረት ውስጥ ነው ያለው። በህክምና ቋንቋ ማገያ የምለሁ የባይፖላር ህመም ከፍል ነው። በፍጥነትና በትክክል ካልታከምክ እንገልህንም ሀሳላ የሰውነት ከፍሎችህን ይገዳል። በተዉማሪም የመወሰንና ከፋ ደጉን የመለየት እቅጥ ትክክል ሰላልህን፤ ለተለያዩ አደጋዎችና ቸግሮች ልትጋለጥ ትችላለህ። ስለህ መድሃኒቱን እንደገና መጀመር ይኖርብሃል” ሲለው፤ ከመቀመጧው እየተነሳ ሁለት ሄፎ ቁጥጥ አለና፤

“እልገባህም እኮ ... ይከተር ... ምንም ህመም የለብኝም ነውኮ የምለህ አዝጋሚና ያል በሆነ ሀገብ መካከል እየኖርን፤ የኛ ደስታና የላቀ ያስተሰብላል ለእናንተ ስለማይገባቸው እኮ ነው። እኔና አንተ ፒሮግራም አውጥተን ... የሚሰሩ

ቲራፒ ... በጣም ለባሰባቸው ደግሞ ስፖርት ቲራፒ እየሰጠናቸው፤ ይሄንን ሕዝብ ለብረን ብናከመው ደስ ይለኛል። እኔና እንተ አብረን ከሰራን የኢትዮጵያን አይደለም ያፍረክን ሀዝብ ጤንነት በቀላሉ ልናስተካከለው እንችላለን። እንዳንድ በሚሰጥሮ የያዘላቸው ዲስክቨሪዎችም አሉ ... አነሱንም ላስተምርህ እችላለሁ" ሲል ሁለቱ ተያዩ።

ያንድ እግር ሱረውን ወደ ላይ ሰብስቦ ወደላይ ከፍ እድርገ አቀየና ከኪሱ ውስጥ እስከርቢቶ አውጥቶ በፍጥነት መጻፍ ጀመረ።

ሌላው ወደ አባቱ አንገቱን ዘመም አድርገ፤ "ያው መቼም አብዛኛው ነገር ለደለ እንደማይሆንብም ነው። ህመሙ 'ባይፖላር ዲስኦርዶር' የምንለው ሲሆን ባጠቃላይ የሰሜን እንደ ሽጥሽጥ በፈረቃ መናጥና ከዛው ጋር የሚፈጠር የአስተሳሰብና ሌሎች የአእምሮ ለንኳር ተግባራት መዛባትን ይጨምራል። ኑረዲን አሁን ከፍተኛ ጦን የሰሜን ግለት ውስጥ ነው ያለው። እንገሉ ውስጥ በተፈጠረው የኬሚካሎች መዛባት የተነሳ መተኛትም ሆነ ረጋ ብሎ ማለብ፤ ማመዛዘንም ሆነ እውነታንና ከእውነታ ውጪ ያለውን ነገር በትክክል መለየት አይችልም።

"መድሃኒቱን ማድረጡ ... ሄኒትና መጠጡም የተወሰነ የማባባስ አስተዋጽኦ ሳያደርግበት አይቀርም። ከዚህ ሁኔታ በራሱ ቢወጣ እንኳ ቅድም እንዳሉት ከባዱ ነገር ወደ ድባቱ ተንደርድሮ የገባ እንደሆነ ነው። አሁኑኑ የሰሜን ሁኔታ ማረጋገጥና ለንጉሱን አሁን ካለበት ውጥረት ማሳረፍ ያስፈልጋል። ምናልባት ሆስፒታል ለመተኛት እምቢ ማለቱ አይቀርም። ገን ምንም አማራጭ ያለን አይመስለኝም ... ወደ ቤት ብንልከውም መድሃኒቱን እሺ ብሎ የሚወስድላችሁ አይመስለኝም"

"ኸረ በፍጹም ... መተኛቱ ነው የሚሻለው። እናንተ እዚህ አስተኝታችሁ ታከማላችሁ እንዴ?" አሉ፤ ጭንቀታቸው ከፊታቸው ላይ ተከምሮ።

"እዚህ አስተኝተን እናከምም። ሁለት አማራጭ ነው ያለው። ከፍያውን ከቻላችሁ የግል ሆስፒታሎች አሉ የተሻለ አገልግሎትና ምቹት ያላቸው። ካልሆነ ደግሞ ለማኑኤል ላሉ ሃኪሞች ነገራላችሁ ወደዛው መውሰድ ነው ያለው አማራጭ" ብሎ፤ እስከርቢቶውን እያፍተለተለ የሚሉትን መጠበቅ ጀመረ።

"ከፍያው ምንም ችግር የለውም። እንዲያው ገን እንተ ብትከታተሉ ደስ ይለኝ ነበር። እንዲያው የዶክተር ለውጥ ነው መድሃኒቱን እንዲያቀም የሚያደርገው"

"እንግዲያው እኔ በላምንት ሁለት ቀን ከዚህ እንዲተኙ የምንልካቸውን ሕመምተኞች የምከታተልበት የግል ሆስፒታል አለ። እዛ እንላከው ታዲያ?"

"በጣም ጥሩ ነው። ችግሩ እንዴት እሺ ብሎ ይሄድልናል ነው። ዶክተር ዶኔ ነገር ገን ይድናል ወይስ እድሜ ልክ እንደዚህ አበላ እያፍ መኖር ነው?" አሉ፤ ጧማቸውን እያሻሹ።

"እንዳንድ ሰዎች ላይ ከተወሰነ ጊዜ በኋላ የህመሙ ደረጃ በመጠኑ እየተነሰ

እኔ! ተረድተው ወደ መድሃኒት መስላ ከፍል ወሰዱት ። መርፈ ከተሰጠው በኋላ ጎንጃረን ሲል ወደ ሆስፒታል አስተላለፉት ።

እድሱን አሰናብቶ ሥራውን ጨራረሶ ወደ ቤት ሲሄድም የኑረዲን ነገር ከመሰጠ አልጠፋም ። አንዳንድ ህመምተኛን ተሸከም ወደ ቤት መጓዝና ወደ ገል ኑር መተላለፍ በሐኪሞች ዘንድ የተሰመደ ነው ። ሌላው ሁልጊዜም በጣይፖላር ህመም እንደተገረመ ነው ። ሕይወት ሽጥሽጭ መሆኗን ያስታውሰዋል ... ያሳስበዋል ።

‘ወደ ላይ ሲጮዙ ... ወደታች ሲዘቅጡ ... በስሜት ማለበል ሲናጡ ... ወሰንተናን ሚዛን አሳጥቶ ... በፈላ ውሃና በበረዶ እየተፈራረቀ እንደሚነከር እገር... በታግሚውና በቤተሰብ ላይ ድርብ ስታይ ይፈጥራል ።

‘ሽጥሽጭው ከተወሰነ ገደብ ሲያልፍ ኑሮ ይዛባል! ይምታታል! ይታመማል ። ደስተኛ ኑሮ በተቃራኒ ነገሮች መካከል የተሰወረን መካከልኛና ረቂቅ ሚዛን ፈልጎ ማገኘት ነው ። ብርሃንና ጨለማ ... ሞትና ህይወት ... መቀትና ቅዝቃዜ ... ደስታና ልቃ ... ነጭና ጥቁር ... አንድነትና ልዩነት ... ሁሉ ሚዛን የሚፈልጉ ጽንፈኞች ናቸው ። አንድን ሳይሆን ሌላውን በሌላው ላይ መጣበት የብዙ ጽንፈኝነትና አከራሪነት ምንጭ መሆኑንም አስበ ። የሽጥሽጭ ጨዋታ ከሚሰጠው ደስታ ባሻገር በገራም በተኝም በኩል ከወደቁ ... አደገኛ ገደል እንዳለ ብዙ ጊዜ ይረሳል ።’

በአሜሪካና በኢትዮጵያ ባላቸው ኑሮና ስራ ላይ የርሱና የንጹሕ አለመግባባትም የዚህ ሽጥሽጭ ውጤት መስሎ ተሰማው ። ‘በቤተሰብ ምቹትና በሕይወት አላማ ... በባልና በሚስት ምርሳሚ ... በዛሬ ደስታና በነገ ስኬት ... በተረዳነው እውነትና በምንገርበት እውነት ... መካከል በሚፈጠረው ውጥረትና ጡዘት ሽሽተው የገያመለጡት ሽጥሽጭ ይፈጠራል ። ሚዛን ሲያጡ ተሸቀንጥሮ መውደቅ ወይም ተገትሮ መቅረት ይመጣል ።’ ሚዛንን ጠብቆ በሁለቱ ሳይሆን ላይ እየተሳመነው ለመኖር ደገሞ የልብ ስፋትና የአእምሮ ብልህነት እንደሚጠይቅ የበለጠ ታየው ።

የራሱ ሽጥሽጭ ሆይም እንዳይበጠስ ረገቦም እንዳይቀም ለማድረግ ብልሃቱ እውነት አልተገለጠለትም ። ቤት ደርሶ ገና ከመኪናው ሲወርድ ዲንሳና አርሴማ ሮጪው ተቀበሉት ። ቀኝና ገራ እጁ ላይ ተንጠላጥለው የለመዱትን ሽጥሽጭ እንዲያሳውቃቸው ለመነት ። ከነርሱ ጋር ሲሳተፉት ጥንቅላቱ ውስጥ ሰፍሮ ሲፈንጥብት የነበረው ሐሳብ ለቀት በረረ ። ከንጹ እስኪዘል ድረስ ወደ ቀኝና ወደ ገራ ወደፊትና ወደ ኋላ እንደፈራረቀ ልባቸው እስኪጠፋ አሳውቃቸው ። ሽጥሽጭ ... ላንዱ ህመም ... ላንዱ ሀይወት ።

• 25 •

ምስጢረ ሰኞ፤ ረቡዕና እርብ ለግማሽ ቀን ብቻ ነው። ከሊኒክ የምትገባው። በቀሩት ቀናት ሌሎች የቤተሰብ ቢዝነሶችን ትከታተላለች። በጥቂት ወራት ውስጥ ያላት ጊዜ ሁሉ በምክር ፈላጊ ደንበኞች የተሞላ ስለሆነ፤ እንዳንድ ጊዜ ለማምሸትም ትገደዳለች። በጠዋት ቢሮዋ ገብታ ለዕለቱ የምታያቸውን ሰዎች የገል መዝገብ ማገልበጥ ጀመረች። እንደ ለመደችው ጆሮዋ ላይ ማዳመጫዋን ስክታ ከምትሰማው መብቃ ጋር ጭንቅላቷንና ትከሻዋን እያወዛወዘች፤ አልፎ አልፎም በመስኮት ወደወጭ እያየች በሐሳብ ወጣ ገባ ስትል ቀየች።

የመዝገብ ቤትና የቀጠሮ ክፍል ሠራተኛዋ ደወለችላትና፤ “ሃሎ ... ሠናይት ነኝ ሚስርጥዬ ... ረበሽኩሽ” ስትል፤

“አረምንም ... ዝም ብዬ ቻርቶች እያገለበጥኩ ነበር ... ሰላም ነው?” ብላ ፈቷን ወደ ጠረጴዛው እዙራ ተቀመጠች።

“እይ ያሉሽ ሁለት ሰዎች ቀጠሯቸውን ሰርዘው ስላስተላለፉ እንድ እዲስ ሰው ልተካ እስቢ ነበር ...”

“ማነው የሰረዘው? ... ታዲያ ምናል ስለቱ በዶ ከሆነ እዲስ ባለ ቀጠሮ እስገቢበታ” አለች፤ ቀጠሯቸውን የሰረዙት እነማን እንደሆኑ ለመገመት እየሞከረች።

“እንደኛዋ ወይዘሮ ፋሲካ ናት ... የቤተሰብ ችግር አጋጠመኝ አለች። ሌላው ደግሞ ባልና ሚስቶቿ ... እም ... ም ... ማናቸው ልጄ ...” ስትል

“እሺ አወቅኋቸው ... ምናሉ እነሱ ደግሞ?” አለች ባለፉት ሳምንታት ጥሩ የተሻሻሉና ከምክሩም የተጠቀሙ መስጴት ስለነበር መቅረታቸው እያሳዘነች። ወይዘሮ ፋሲካ ባለፈው ሳምንት ከፍለ ጊዜያቸው ላይ ብዙ ዳር ዳር ስትል የቀየቻቸውን ነገሮች አፍረጥሮጣ ሰላወራቻት አልቅሳና ተበላጭታ ስለሄደች ዛሬ መቅረቷ ብዙም አልገረማትም።

“ሚስትዬው ዛሬ መምጣት እንችልም ብላ ብዙም ዝርዝር ሳትሰጠኝ እያለቀሰች ነው ስልኩን የዘጋችው”

“እይ በታ እስኪ እኔ እደውልላታለሁ” አዲስ ያልሸውን ሰው በነሱ በታ አስገቢኖ = ወንድ ነው ሲት? አለች፤ ሃሳቧን ለመሰብሰብ እየሞከረች =

“ወንድ ነው ... ገንበታ ምትም ደስ አላለኝም ... እንደኛ አንቺ ብቻ እንድታደው ነው የሚፈልገው ... ደገሞ ለካርዱ የመለያ ፎቶ እንዲነሳ ሲጠየቅ በብዙ ትገል ነው እሺ ያለው = ብቻ ተልቤ ብዙም ሰላልወደደው ልንገርሽ ብዬ ነው = ካርዱን ላምጣልሽ ለማንኛውም? ስትላት

“ጥሩ ... ሰላዶ ገብቷል እንዴ?” አለች የሆነ ሃሳብ መጥቶ ፍርሃት ነገር ስለ ተሰማት =

“አዎን ... እሁን ገባ ... በረንዳው ላይ ከጽጌ ጋር እያወራ ነው = ፈለገሸው?”

“አዎን ... ንገሪው እሁኑኑ እንደምፈልገው ... ካርዱንም ተሎ እምረልኝ = ታንዘ ዩ የኔ ቀንቾ” ብላ ስልኩን ከዘጋችው በኋላ ማዳመጫውን ከጆሮአ ባይ ነትላ እያስተመጠች ያዲሱን ሀመምተኛ ስም እስመጠየቋ ትዝ አላት = ካርዱን እስከታመጣላት ጭንቀት በተሞላበት ጉጉት መጠበቅ ጀምረች = ብዙም ሳትቀይ ካርዱን ይዛላት ስትመጣ ተጣድፋ ተተበለቻትና ስሙን ስታየው የምታውቀው አይደለም = የመጀመሪያ ገጽ ላይ ገልጣ ፎቶውን ስታየው “ምን...!” ብላ ካርዱን ዘጋችው =

ድንጋጤዋን ፊቷ ላይ ያየችው የመዝገብ ቤት ሠራተኛ፤ “ምነው ሚስጥርዬ ... ትገር አለ እንዴ?” ስትላት ራሷን እያረጋጋች የደረቀ አፏን ለማርጠብ ሞከረች =

“እይ ... ምንም ... ምንም አይደለም ... ሰውዬውን ስለማውቀው ነው... ሰላዶን ነገርሸው እንደምፈልገው?” አለች ካርዱ ጠረጴዛዋ ላይ አስተምጣ =

“አዎን መጣሁ ብሎ ተከትሎኝ ነበር እኮ ... እንዴ ይህን ይሆናላ የላንቸዬ ነገር ... እስኪ ልየው” ብላ፤ በሩን ከፍታ ልትወጣ ስትል፤ እሱም ደርሶ ኖሮ በደማት ፈገገታው ከፍሉን አጥለቅልቆት ገባ =

“ሄይይ ... ፒስ ነው ...” ብሎ ሊጨብጣት እጁን እየዘረጋ ፊቷ ደሀና ሰላልመሰለው፤ “ትገር አለ? ... ምን ሆነሻል?” አለ =

ከፊቷ ያለውን ቻርት ፎቶው ባለበት ገጽ አድርጋ እየሰጠችው ንዴት በተቀላቀለበት የሚንቀጠቀጥ ድምፅ፤ “ሉዘ ... ደገሞ በዚህ መጣ ... ታካሚ ምክር ፈላጊ መሰሉ ... ደረቅ የሆነ ነገር ... እሷን ካላየሁ ብሎ ነበር አሉ ... እሺ እንዴት ነው ሊገባው የሚችለው ... ልጁ ጭንቅላቱ ውስጥ የተጠቀጠቀው ጥጥ ነው እንዴ...?” ካርዱ ላይ ያለውን ስምና ፎቶ ካየ በኋላ ማን ሊሆን እንደሚችል ጥርጣሬ ቢያድርበትም፤ ርገጠኛ ለመሆን፤ “ማነው አሁን እሱ”

“ስሙን ቀይሮ ተመዝግቦ እኮ ነው ... አቶ ማስረጃ” ድንጋጤዋ ወደ ንጹት ሲቀየር፤ ቢሮዋ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ተንገራይደችሁ ተመልሳ ጠረጴዛዋ ጠርዝላይ ተቀመጠችሁ”

“ከዛሬድ ከፍል እንዴት እውቁት? ... ነው ወይስ አንቺም አየሽው እዚህ ግቢ” አለ፤ ገራ እንደገባው ስ

“ፎቶ ለመነሳት ብዙ እንገራገሮ በገድ ነው እሿ ያላቸው ለሴት ካላየሁ ብሎ ሲያስቸገራት ... ነገረ ሰራው ብዙም ስላላማራት ... ሰናይት ናት ቀጠሮውን ከመያዝ በፊት የነገረችሃለች እኔ ኮ ይሄንን አውራ ... ሞሮኖን የሆነ ሰዘር ... አውገስ እሱን የማላይበትና ስለራሱ የማልሰማበት ቦታ የት እንደምሄድ ገራ ነው የገባኝ ...” አለች። ቁጣዋ ከጥንተት ጋር ተቀላቅሎ አይኖቿ በእንባ ሞሉ ስ

“እንዴ ... ሚስጥርዬ ... ምንድነው እሱ? አስተሰሽለት ማለት እኮ በርሱ ቁጥጥር ስር ራሱን አስገዛሽ ማለት ነው ስላለች ምንም ነገር ለማድረግ ከመቸገላትን በፊት ለምን ያከተረ ሌላን እናማከረውም ስለሆነ ጉዳይ ላይ አጥርተሽው ታውቂያለሽ” አለ ትከሻዋ ላይ ጣል ባደረገው እጁ አሸት አሸት እያደረጋት ስ

“ምኑን እንገረዋለሁ ስሊዶ ... ምን ለውጥ ያመጣል ለርሱ ማማከሩን እሱ የራሱ ብዙ ችግር አለው ... ለሆነው ላልሆነው እሱን ማስቸገሩ አይታየኝም ስለታየው ከሊኒክ ልትታይ ልትችልም ... ሌላ ቦታ መታየት ትችላለህ ብሎ ማሰናበት ነው” አለች አይኖቿን እየጠራረገች ስ

“እሱንም በፈለገሽው ጊዜ ማድረግ ትችላለሽ ... ምናልባትም ደግሞ የማይገባ ለታካሮ ውስጥ መግባትም ሊሆን ይችላል ለእሱም የሚፈልገው ያንንው ሊሆን ይችላል ለሁን ያከተረ ሌላ ገብቶ ከሆነ ሥራ ከመጀመሩ በፊት እሱ ጋ እንደፈጽሞ ገደለሽም እናማከረው ... ሚያ ቢ ... ምንም ያላሰብነውን አትጣጡ ሊያሰኝ ይችላል ለገደለሽም ... በእ ይሁንብሽ” ብሎ ቻርቱን እንደያዘ ባንድ እጁ የመጥተት ያህል እየላባት ሊሄድ ሞከረ ስ

“እሿ ቀይ ... አት ሊሰት ፈቱን ልታጠብ ... እሿ ደግሞ ምንድነው የምንለው?”

“እዚሁ እጠብቅሻለሁ ደርሰሽ ነይ ... ሁሉንም ነገር ከመጀመሪያ ጀምረሽ በዝርዝር ብትነገረው ጥሩ ይመስለኛል ... ስራ ጀምሮ ሌላ ህመምተኛ ማየት ላይጀምር ቶሎ እንሄድ ለማንኛውም ...” ብሎ ተቀመጠ ስ

ፊቷን ታዋባ ትንሽ ተረጋግታ ስትመጣ፤ “ሰው እንዴት ነው እንደዚህ እንደ መዝገር ተባብቶ አልላቀቅ የሚለው ጋራ ሳይት የሆነ ነገር ... እዚህ ለሰጠሽ መለጠጥ ነበር ... ለሱ ሌላ መድሃኒት አይታየኝም” ተከታትለው ወደ ሌላው ቢሮ ሲደርሱ ቢሮው ገብቶ ከኮምፒውተሩ ፊት ለፊት ቁጥሮ ብሎ ሊሚያል እየመለሰ ስለሆነ ይዞ ደረሱ ስለተረጋገጠ ያራሳው ቡና መጣባቢሮውን አውዶታል ስለታየው ቀና ብሎ እያቸውና እንዲቀመጡ በእጁ ምልክት አሳያቸው ስ

ሰልጡን ጨርሰ ወደ እነርሱ እየሄደ፤ "ይቅርታ ... ይህና አደራችሁ ... የሚገርም እየሰማው ... በጠየቁ ... ስልክ አውርተሃል ብሎ አንዱ ፖሊስ ከመሬት ተነስቶ አስቈምኝ ... እረ እኔ በሙዚቃ ጋራ አብራ ነው የዘፈነው ... ከፈለገህ ሰልጡን አይ ብለው ... ሊሰማኝ ነው። ... ለካ ይፈለገውን ፈልጎ ፍሯል ... መንገዳችን ካፈለገህ እዚህ ለተጣህ እችላለሁ ... ይከተር እርሱን የሚያከል ሰው ለሌላው ሰው አርእያ መሆኑን ሊቸሉት ብዮርሴ ምናምን ሲል ብልሁ ብሎብኝ ነበር ..." ብሎ እየሳቀ ጨብጧቸው ከለመደው ሶፋ ላይ ተቀመጠ።

"ታዲያ እዛው ተቀጣህ ... ወይስ ምህረት አደረገልህ?" አለ ሳንቸም እየሳቀ

"ወይ እዛው መቀጣት ... ምንም እኮ በታ ... ተነጋግሮ መግባባት እንህ አስቸጋሪ ነው። መንገዱ ፈቃዱ ላይ ይከተር ... የሚለውን ሲያይማ በታ እስተምሮ ሊገደለኝ ነበር። ኢኒ ዌይስ መንገዱ ፈቃዱን ወስዶ ቲኩት ጽፎ ሰጠኝ" ብሎ ወደ ምስጢር እየ። "ሰላም ነው? ሚስጥር ምንው ፈትሽ የተረበሸ ይመስላል?" ሲላት ጸጥ ብላ ቆይታ ድንገት ማልተሰ ስትጀምር ተደናገሮ ከጦኗ ተቀመጠ።

"እንዴ ... ምንው ... ምን ሆነሽ?" ሲላትም ሳግ ይዟት መናገር ሰላልቻለች ትከሻዋን እያሻሽ ወደ ሳንቸ ሲመለከት ቻርቱን ሰጠውና የሆነውን ሁሉ ከሚያውቀው ታሪክ ጀምሮ ባሁኑ አስረዳው። እሱ በወራ ቂጥር ሳታቀም የምታለትሰው ምስጢርን በማባባል አይነት ጀርባዋን እያሻሽ "አይ አም ሶሪይ ... አይዞሽ ..." እያለ ሳንቸን ሲያጸምጥ ቆየ። "እንዴት አልነገርሽኝም ይሄ ሁሉ ሲሆን ..." አለ ገንበስ ብሎ ተጨማሪ የገቢን እያቀበላት ረጋ ባለ ድምጽ።

እንባዋን በጥንቃቄ ካይኗ ላይ እየጠረገች፤ ለቅሲዋን ለመግታት ሞከረች። "ምን ብዬ ልንገርህ ... ደግሞ በሰንቁ እናስቸግርህ? ... በታ ጋብ ያለላት መስሎኝ ነበር ደግሞ ..."

"ና ና ... ሚስጥር ... እንዴት እንደዚህ ታስቢያለሽ ... ደግሞ ምን አስቸግረሽኝ ታውቂኖ ነው? ... ይሄ ደግሞ ቀላል ጉዳይ አይደለም ... ይሄንን ያህል አፈክት እያደረገሽ ... ለመሆኑ መቼ ነው መጨረሻ ያየሽው ወይም ከሱ የሰማሽው?" አለ ትንሽ እስከትረጋጋ ጠብቆ።

"እኔንጃ ... ሁለት ወር ወይም ሦስት ወር ... እንተ ለሚረካ እያለህ ከሊኒኩ ከመዘፈቁ በፊት በሶበት ቀየና ደግሞ ለሁለት ወር ያህል ደብዛው ጠፋ። ችግሩ ኮ ... ልጁ ጠፋ ስትሰው ይመጣል። ሩት አገር ይሂድ፤ ከጀርባዬ እየተከታተለኝ ይሁን እንህ ለማወቅ አልቸልም።" እርግጠኛ ነኝ የምሠራውን ሰራ ... መቼ መቼ ቀን እንደምገባ ሁሉ ሲከታተል ከርሞ ነው እንጂ፤ ድንገት አልመጣም" አለች፤ በታከተው ድምፅ።

"ይቅርታ ... እኔ እንድትቀጠሮ ሰላለኝ ልሂድ ... ብዙ አልቆይም ... እመሰላለሁ ... በታ እናንተ አውሩ።" እኔ ማድረግ ያለብኝ ነገር ካለ ... አይዞሽ እሺ ..." አለና ሳንቸ፤ ባንድ እጁ ማድራቷን ማን ማን አድርጎ ወጣ። ሌላውም፤ "እንድንዚህ ሁለት ደቂቃ ጠብቂኝ" ብሎ፤ ወደ ካርድ ከፍል ሄደ። ለጠየቀው የያዘውን ሁለት ተጠርቶች

ወደ ከሰዓት በኋላ እንዲያዞሩለት ነገር ተመለሰ። “ወጣ ብለን ብናወራ ይሻላል ... እንሂድ?” ሌላት፤

“ቀጠሮ የለህም ከህመምተኞች ጋር?” አሉት ደንገጥ ብላ።

“ከዚህ የሚበልጥ ነገር የለም። ወደ ከሰዓት በኋላ እንዲያዘውረቸው ነገራቸዋለሁ”

“አሁን እሺ ... በታዲያ ደረሰ ብዬ በርሳዬን ልያዝ?” ብላ ተነሳች።

“መኪናው ስጥ ጠብቅሻለሁ” አለ። ቻርቱላይ የተቀመጠውን ምስል እያጠና። እያንዳንዱን ህመምተኛ በትክክል ለመለየትና እንዳንድ ማጭበርበሮችንና ስህተቶችን ለመከላከል ሁሉም ህመምተኛና ምክር ፈላጊ ፎቶግራፉ ከገል ማህደሩ ረት ለረት ገጽ በውስጥ በኩል ይደረጋል። ካርዱን ጠረጴዛው ላይ ወርወር አድርጎ፤ ስልኩን ቁልፉን ይዞ ወጣ።

ጸጥ ያለ በታ መርጠው ወደዚያው እያመሩ፤ “ቀይ አሁን ሰላለው ስለ ገል ሕይወቱ ... ማለት የትና ከማን ጋር እንደሚኖር ... ምን እንደሚሰራ ምናምን የምታውቁት ነገር አለ?”

“ምንም አላውቅም ይከተር ሌላ ... ዩኒቨርሲቲ እኔ የሁለተኛ አመት ተማሪ ሆኜ ስድስት ኪሎ ገቢ ውስጥ ነበር። ሰባት ሰምንት ዓመት አልኖረም ብለህ ነው? ... መቼም ነዋሪ እንጂ ተማሪ ሊባል አይችልም። እኔ ከወጣሁ በኋላ ስንት ጊዜ እንደቀየ አላውቅም። ወደ አያባርሩት ወደ አያበመርቁት ... ስንት ልጆች እንዳሰቃየ ኮ ልነገርህ አልችልም። አንድ የሱ ቢጤ ዘልዛላ ባለ ስልጣን እጉት አለው ... ማን ደፍሮ ይንካው።”

“ተካሰሰን ፍርድ ቤት ሁሉ ሂደን ነበር። ተስማሙ፤ ቅብርጥሴ፤ ስለሚወድሽ ነው ምናምን ይሱና አድበስብሰው ይለቁታል። ሁለት ልጆች በሱ ምክንያት ትምህርታቸውን ጥለው ወጥተዋል። እንዲያው ልጅማ እንዴት ባደባባይ፤ ለዛውም በቀን መሬት ጥሎ ሲረገጣት በስንት ምስክር እየታየ ... በታ ምንም ... ጥበቃዎቼ ብትል አስተዳደር ...”

ስለርሱ እንዳንድ ነገሮችን እየጠየቃት ሲደረሱ መኪናውን አቁመው ወደ ውስጥ ገቡ። ጸጥ ያለ በታ መርጠው ወደ ጥገላይ ተቀመጡ። ካፈው ውስጥ ብዙ ሰው አልነበረም። “ለመሆኑ እናትሽ ምን ያህል ያውቃሉ?” አለ፤ የሰማው ነገር ከእእምሮው በላይ ሆኖበት።

“እሷማ ገና ስሙ ሲነሳባት ነው የምትይዘው የምትለቀውን የምታጣው። አንድ ቀን የሚገድለኝ ወይ ጠልፎ ይዞኝ የሚጠፋ ነው የሚመስላት። ያልደረሰችበት በታ የለም። ውጭ ሀገር ብሄድላት ሁሉ እፎይ የምትል ይመስለኛል። አሁንማ እኛ ከዛ ሌላ ምንም ተስፋ ያለኝም አይመስለኝም። ባለፈው የዛሬ ሦስት ወር ገድም አሁንም እንደገና እንደሚከታተለኝ ስታውቅ ደህና የተሻላት ነገር ሁሉ ተቀስቶ እንደኛ ርብሽብሽ አሉት። እኔ ከ የማይገባኝ ... እላዬ ላይ ሉዘር ሉዘሩን የሚሰብ ማገዝት

ተገኘል እንዴ... ይሄ ኮሮታዊ መሆኑ ነው... ከሁሉ የባለ መንቻዝ ሆነ እንጂ...
ብላ፡ እንደገና ማልተሰ ጀመረች = ከዚህ ውስጥ ናፕኪን አውጥቶ ሰጣት =

“አህ ሌላም ተመሳሳይ ዓይነት ነገር አጋጥሞሽ ነበር?”

“ሃይ ስኩል እያለሁ እንድ መላ ቢሰ የሆነ አስተማሪ ... በታ አላስገባ አላስመጣ
በሉ ቢያስቸገረኝ ... የም ታደርገው ብታጣ እናቱ ሌላ ትምህርት ቤት አስገባችኝ = ከዛ
ደገሞ ፍሬሽ ማን ደርሳል የሆኑ ትልቅ ሰውዬ ... ለዛውም ባለ ትዳርና ከኔ የሚበላልጡ
ልጆች ያላቸው ሰውዬ ... እየመጡ በርሳይ ይጣዱ ነበር = በኋላማ ገቢ ለመገባት
በለው የማታ ትምህርት ተመዘግቡ = እፍረት የሌላቸው ሰውዬ ... ሌላም ስራ ያላቸው
አይመስሉም እኮ = መኪና እየቀያየሩ ... ባልጠብኩት ሰዓት አጠገቤ ይቆማሉ =
በኋላ ሰው አስተጥረን ማንነታቸውን ካጠናን በኋላ ለባለቤትም ነው የምንገረው
አልናቸው = የባለ ሰውን እድሉ ... ላንቺ ስል እንኳን ትዳራን ሀይወቱን እስጣለሁ
አይሉኝ መሰለሁ” ብላ፡ ስትሥቅ እሱም ገርሞት

“ወይ ጉድ...” አለ =

“በኋላ ቢቸገረን እኔም መንዳት ጀመርኩ = ሽማግሌውም ምን እንደሆኑ እንጃ
ጠፋ ጠፋ = ከዛ መሸገር የሆነ ይሄኛው መኪና ጉድ መጣልኛ ... ይሄው ስድስት
ዓመቱ =

“አም ረስቼው ... እንዱ ጉድ ደገሞ ማስተርሴን ጀምራ በስድስት ወሩ አካባቢ
ዘር የሆነው = እንድ ከውሐላ መብሽ እድርን የመጣ ዳያስፖራ ተብዬ ነበረ = በሰማም
ሰው እንደዚህ ይጃጃላል = መጀመሪያ እንደ ጤነኛ ስልጡን ሰው ነበር የቀረበኝ = ከዛ
ሁኔታውን አይቼ ራት ሰነሳው አመጣዋ = እንዴ እንደ ልጅ ያለቅላል ... የሚለማው
ቢያጣ ደገሞ እንደ ጉረምሳ ለማስፈራራት ይሞክራል =

“በታ እንዴት እንደሆነ አላውቅም ... እኔ ካለሁ እሱን እዛ ሥፍራ አታጣውም =
... ለንዳንዴ አላዬ ላይ መከታተያ መሣሪያ እኔ ሳላውቀው ያስገጠመልኝ ሁሉ ነበረ
የሚመለከት = በኋላማ ለይቶለት ጅዝብ ብሎ እኔን መከታተል የመሉ ጊዜ ስራው
ሆነ = መሠረሻ ላይ ... ታሞ አማኑኤል ገባ አሉ = ከዛ ወዲህ አላየሁትም = ሰንት ቀን
በድንጋጤ ነፍሴን እንዳጠጣት አትጠይቀኝ ...” የመጣላቸው ማኪያቶ ቀዝቅዞ ስለነበር
ልጁን በምልከት ጠርቶ እንዲያስሞቅላቸው ነገረው =

አቀርቅራ መራቱን በእግሩ ስትጠበጠብ ቀየችና፡ “ቀይ ገን እኔ ... ምንድነው
ችግሩ ... መቼም የሆነ ችግር ባይኖርብኝ ይሄ ሁሉ ሊሆን አይችልም = ያላነበብኩት
መጽሐፍ የለም = ይሄው ሳይኮሎጂም አጠናው = ነገሩ እንኳን ሊገባኝ የባለ ነው ገራ
የገባኝ = ቀይ ገን ምንድነው ችግሩ?”

ጠረጴዛ ላይ ያለውን እጇን መታ መታ አይረገፍ፤ “የመጀመሪያው ነገር ... ችግሩ
እንዲፈጠር በምክንያትነት ራስሽን ለመውቀስም ሆነ ለመወንጀል ማለብ የለብሽም =
እንቺ ተጠቂና የችግሩ ገፈት ተማሽ ነሽ እንጂ፤ የነገሩ ጠንላሽና ጠይቀሽ በራስሽ ላይ
ያመጣሽ ነገር አይደለም = እንግዲህ ለምን ከሌላ ሰዎች በላይ ነገሩ እንቺ ላይ ጠና

ወይም ተደጋግሞ ይረሰ ... ምናልባት ብዙ አስተዋጽኦ ያደረጉ የሰብእናና የህይወት አጋጣሚዎች የረጠፉት ነገር ሊሆን ይችላል።

“ለምሳሌ ቀንጆ መልክሽና ተገባቢ ሰብእናሽ በቀላሉ የሰዎችን ቀልብ ሊሰብ ይችላል። በባህሪሽም ሰዎችን መርዳትና ቀርቦ ሰሜታቸውን መረዳት ሳታሰቢው የምታሳዩው ዝንባሌ መሆኑ፤ ደካማና የተዛባ የሰሜት ብስለት ሃላቸው ሰዎች በቀላሉ አንሻፈው ሊያነቡት ይችላሉ። ለማገዝና ደግ ለመሆን ያደረገሽው ነገርም ይሁን ለመቅረብ የምትቀዩ አያነት ሰው መሆኑን፤ የያዙትን ፈቃድ መሰላቸው ሰዎች በተሳሳተ መንገድ ሊረዱሽ ይችላሉ።”

“እኔ እንጂ ... እኔ ገን እሱ ብቻ አይመስለኝም። ለምሳሌ ... ሲርየሰ ሊባል የሚችል ገንኙነት የነበረን ሶስት ወይዘሮች ነበሩኝ። ሁሉም ገን ለሴት ከብር የሌላቸው፤ እምታችና ጠጪዎች ነበሩ። መጀመሪያ ላይ ሲቀርቡኝ ... ምን ልበልህ ቀልደኞች ... ፍትህ የሚያዘነቡ የፍትህ አማልክት ይመስላሉ። ለጥቂት ወራት ለዚ እስኪጠፉ ያከንፉኝ። ከቅዠቱ ሰባንን ... ለዘርስ ሆነው ይገኛሉ። ከጸባይ ጸባይ የላቸው ... ጥረሽ እኔ እሸከራቸውና የእነሱን ችግርና ኮተት ተሸካሚ ሆኜ ቁጥ አላለሁ።”

“ሳስበው ሳስበው ... ሁሉም የምሽሽው ከአባቱ ጥላ ነው። ራሴን የማገኘው ደገሞ ቁጥ እሱን ከሆኑ አውራዎች ጋር ይሆናል። መጀመሪያ ይሄ አጋጣሚ አይመስለኝም ... በቃ አንዳንዴ ራሴን ሁሉ አፈራጥሰሁ። የማይሆን ሰው ላይ ወድቄ እድሜዬን ሁሉ ሰማችሁ እንዳልኖር አለች፤ ትንሽ እንደማረር ብላ። በመስኮቱ አሻገራ ወደ ወጥ አያየች ባቶቿን ተራ በተራ አንቋቋች።”

ቀስ በቀስ እየጠየቃት፤ ከልጅነት ጀምሮ ያላትን ሕይወት ከዛ በፊት ለማገገም ነገራው በማታውቀው ዝርዝር ነገራቸው። ከአባቷ ጋር ለሰበራት ገንኙነትና ለምን እንደምትጠላቸው ሲጠይቃት ዝም ብላ ቀየችና ድንገት ፈቷ ተለጥመ። እምባጥ ዱብ ዱብ እያለ መውረድ ሲጀምር፤ ተደናገሮ መንበሩን ወደ እርሷ ቀርቦ እድርገ ጠረጴዛ ላይ ያስተመጠችውን ናፕኪን እያቀበላት፤

“በቃ በቃ ... ተዩው ... ይቅርታ ...” ብሎ ሊያባብላት ጥከረ። ፈቷ በሁለት እጆቿ ሸፍና ጸጥ ብላ ትቀይሮ በመሃል እልህና ሳገ እየተናነቃት ስቅለት ብላ ታለቅሳለች።

“ይቅርታ ... ስለ እርሱ ገና ሳስብ ውስጡ ሁሉ ነው የሚገልባበት። ያደገ ካክስቲ በቀር ለማገገም ነገራው አላውቅም። እማሚ እንዲያምታውቅ አይመስለኝም። ልትጠረጥር ትችላለች፤ ገን በቃ ብታውቅ ልቧ በሐዘን ሊሰበር ይችላል ብዬ ስለምረኩ አልነገርኳትም። በውስጡ የተዘጋ ፍይል ነው።”

“ከሰራዊት አስከንመጣ ድረስ በቃ ባቢ በጣም ጥሩ አባት ነበረ። ምን ልበልህ ... ያለኔ ልሱ ሰው የለም። የሱ አለም በሰራውና በኔ ዙሪያ ነበር። እዚህ ከመጣን በኋላ ቀስ በቀስ ጸባይ እየተለወጠ በጣም ሰከራምና ቁጥ ሰው ሆነ። ማሚን መስራጥን ሲያባባስ

ያን ላይርገ እኔ ... ልጅ ስለሆንኩ በምንም መንገድ ልረዳት ለልጅልሁ ነበር። በእላ ላይ ግን ስንደሰኝ ድብድብ እየሰበሰበ መጣ። እያስታወቁ ሲያገሩ ግድር ሆነ ስራው። የጊዜው ደገም ሌሊት ስምንት ሰዓት ምናምን ነው።

“ሲያሻው ደገም የተዘጋጀውን ራት ከዘረዘዘው ላይ አሸታገጥኩ ይደፋጥል። ማረፊያ ላይ ሳሉን ቤት ሶፋ ላይ ግድር ጀመር። እንደ ተን ጥንብዝ ብሎ በተጥታ መጥቶ እኔ ጋ መጥቶ ጸጥ ብሎ ተኖ። በታ ማረፊያም ያሳረፍላት ስለመሰለኝ ደስ አለኝ። ከዛ በኋላ ከኔ ጋር መተኛት ልማዱ ሆነ። እንዴት ቀንዶ እንደሆነኝና ጥሩ ልጅ ከሆንኩ ደገም የፈለኩትን እንደሚያደርገልኝ ... መስከፍንም እንደሚያቀም ሲነገረኝ ጠለጠ ደስ አለኝ።

“ያኔ አስራ ሁለት አመቴ አካባቢ ነበር። መሰለኝ። ከዛ የግድር ሆነ ቦታ ሲሰጠኝና ሲተሻሻኝ እየተፈረኝ ተው ስለው ... እንደ ያስታላል ወደ ደገም ግጥም እንደሚገድላትና ራሱንም እንደሚያጠፋ ሲነገረኝ እየፈረሁ ዝም ግለት ጀመርኩ። እንዳንድ ቀን ራቱን አልጋ ውስጥ ይገባና በታ ምን ልዘልህ ... በመሸ ቁጥር ስታያ ሆነ። ስታይ ጋብ ሲልላት መሰለኝ ግጥም ምንም እንዳልሆነ አሳድሻ ዝም አለኝ። ትወት አትወት ርገጠኛ አልነበርኩም። ለሷ እንዳትሠነት ያገገላት ስለመሰለኝ መንገሩንም ፈረሁ።” ብላ እንደገና ስትሰት ብላ ስታለቅስ እጇን እያሳለፍላት ጥከረ።

“የተፈጠረውን ሰላም የሚዘጠብለው ወደም የሚቀረብኝ ስለሚመሰለኝ ዘዋታን መረጥኩ። በታ ሰማን ልናገር ... ነጋ ጠባ ራሴን መውቀስ ... ቀሻሻ እንደ ነው ስታ ራሴን መጸየፍ ጀመርኩ። ባጠቃላይ የሱ ማስፈራራትና የሚሰማኝ የሆነ ፍርሃት፣ ሃፍረትና አቅመ ቢሰነት ተደራርቦ አረን ለጥመው። እንደ ቀን ድብልቅልቅ ያለ ጥል ተባብሮና ልብሷን ጠቅልላ ብድገ ብላ ስትሄድ እኔን ያሳለፍላትና እኔን ያሳለፍላት ነበር። እኔም ከሄድኸ ራሴን አጠፋለሁ ብሎ ነገርኝ ስለነበር፤ ከርሱ ጋር እቀያለሁ አልኩኝ። በሁለተኛው ቀን ስከር ብሎ መጥቶ ...” ብላ፤ እንደገና መንታ መንታ እንባዋ ዱብ ዱብ እያለ ማልቀስ ስትጀምር ሲያሳለፍላት ረጅም ደቂቃ ወሰደበት።

ያዛን ሌሊት በገድ ከደረሯት በኋላ ህይወቷ ሁሉ እንዴት እንደ ተመሰታተለና ከቤት ጠፍታ አከሰቷ ጋ እንደገባች በዝርዝር ነገረችው። ይህም ወንዶችን ለማመንም ሆነ ራሷን ያለ መከልከል ለሌላ ሰው ለመስጠት የፈጠረባትን ችግር ልታስረዳው ጥከረች። በነበሯት ጥንቅቶች ውስጥ ሁሉ ከማደላሆን ወንዶች ጋር እንድትሆን ከውስጥ የሚገፋፋት ከዚህ ጋር የተያያዘ ችግር ይሆን ብላ እንደምትጠረጥርም ነገረችው። ለረዥም ጊዜ በጸጥታ ሲያዳምጣት ቀየ።

“ሚሰማኩ ... እይ እም ሶ ሶሪይ” ብሎ እጇን ጨመቅ አድርገ ያዛት። ጥይረብሽ ነገርና ያሳለፍኸው ስታይ ሁሉ ሊሆን የማይገባ ነገር ነው። ማወቅ ያለብሽ እንዴም ነገር ያንቺ ምርጫ ላይሆን አንቺን ሊገነዘብሁና ሊጠብቁ የሚገባቸው አባትሽ የፈለሙት ከፋ ጥፋት ነው። በልጅ አእምሮ ራስን መውቀስና በደለኛ አድርገ መቁጠር፤ በደረብሽ ነዝ፤ ደገም እንደ ገዶሉና የገባ ሰውነትሽን እንደ ቀሻሻ ስታ መቁጠር በዚህ

አይነት ስንካላ የሕይወት ስድል ውስጥ የሚያልፉ ልጆች ሁሉ የሚሰማቸው ተመሳሳይ ስሜት ነው። ነገሩ ከባድ የውስጥ ቁስለትን የሚያደርስ ነው።

“ሰውን የማመን አትምሽንና ለራስሽ የምትሰጠውን ዋጋ ከመሸርሸሩም በላይ፤ አንዳንድም ለማይሆኑ ዓይነት ገንኙነቶች ሊያጋልጥሽ ይችላል። በገንኙነቶች መውስጥ ጥቃቶችና በደሉች ሲፈጠሩ እንደ ትክክል የማየትና መብትሽ ሲጣስ እያወቅሽም ለረጅም ጊዜ ዝም ብሎ የማየትን የተባባ አስተሳሰብን ሊፈጥርብሽ ይችላል። እንዳንድ ሰዎች ሰብአዊ ክብራቸውን የሚገፋቸውንና እንደፈለጉ የሚሰጠውባቸውን ሰዎች እንላ እንደ አፍቃሪ የማየትና በስቃይ ውስጥ የመኖር ዝንባሌም ሊያሳዩ ይችላሉ።”

“በተላሉ በጸጸትና በፍርሃት የመወረስ ሁኔታ ስላለ፤ ሌሎች በተላሉ በስሜትሽ ስሰንትና በራስሽ ላይ በምትፈጥረው አላስፈላጊ ገደታ የገል ፍላጎታቸውን በተላሉ ሊፈጽሙብሽ ይችላሉ። እንዲያውም እንደ መጠጥ ባሉ የተለያዩ ሰዎች የተመደ፤ በሚሰኙና በልጆቹ ላይ ጥቃትንና ገፍን የሚያደርስ አባት ያላቸው ሴት ልጆች የሚታይ ተደጋጋሚ ባህርይ አለ። እነዚህ ልጆች ሲያድጉ በተራቸው ያንን በልጅነታቸው ባባታቸው ላይ ሊፈቱት ያልቻሉትን ችግር፤ የሚፈቱበት መንገድ ሲፈልጉ ስሜት ልካቸውን ሲማስኑ ይኖራሉ የሚል ገምትም አለ።”

“ስለዚህም ነገሩን ባለ መረዳት ... ከሰካራም ወደ ሰካራም ... አካላዊና ሥነልቦናዊ ስቃይን ከሚያደርሰባቸው አንድ ገንኙነት ወደ ሌላው ሲዘሉ ይኖራሉ። ይህንን የሚያደርጉት አውቀውትና ተረድተውት ሳይሆን የውስጥ ገፈታቸው እየነፃቸው ነው። ትልቁ ነገር ከውስጥ ያለውን ቁስልና ተጋላጭነት በመረዳት፤ ባለፉ ጊዜያት የደረሱ ነገሮችን በትክክል ማሰራጫ እየሰጡና ወደ ሶውትና እያመጡ ማለፉ ላይ ነው። ይሄ ሰራ ነገር ስለሆነ ጊዜ ወስደን መንጋዢና የበለጠ መረዳት ያስፈልገሽ ይሆናል” ብሎ ዝም አለ። ከውስጥ ካንጀቱ አላዘነችው ... ስቃይዋ ተሰማው።

“አሺ ...” ብላ በረጅሙ ተነፈሰች። ትክክለኛ ብላ ጥንቅቃቷን በገራ እጇ ላይ ደገፍ አደረገች።

“አሁን ገን ... ይህንን ሰው በተመለከተ ምን እናድርግ የሚለው ላይ ማተኮሩ መቅደም አለበት።”

ድንገት ገንፍል አለች። “የፈለገበት ሃይ ይታከም ወይም ይመክር ... ለእሱ እስር ቤት እንጂ ምክር አይደለም የሚገባው” ሀዘኗ ሁሉ ድንገት ወደ ቁጣ ተቀይሮ።

“ልክ ነሽ ሚስጥርዬ ... ገን ደገሞ ... እሱ የሚያስበውን ለማወቅም ሆነ ምናልባት ከታቻለም ለማስቀየር ... ይሄ ሚስ ማድረግ የሌለብን ትልቅ ስድል ሊሆንም ይችላል” አለ፤ ፈራ ተባ እያለ።

“እኔ እንደሆንኩ እንኳን ላየው ይቅርና ... እዚህ ከሊኒክ የሚታይ ከሆነ ... እዚህ መስራት የምትጥል አይመስለኝም” አለች፤ ቁርጥ ቁርጥ በሚል ድምጽ።

“ኮህ ኖ ኖ ... አንቺማ በምንም መንገድ ልታዬው አትችይም ... እኔም እሱን ማለቴ አይደለም። ገን እዚህ አትታይም ስላልነው አንቺን እያያባ መከታተሉን

እያንዳንዱም እንዲያውም የባሰ ሊመናገሩት ሊያጠቃሽ ይችላል ። ያሰብኩት እኔ ራሴ ላየው ነው ... ፈቃደኛ ከሆነ ። እንደዚህ ጓድነት ሰዎች ከሚያስፈረሩት በላይ ፈረዎችና በውስጣቸው በብዙ ዝብርቅርት ሠክት የተሞሉ ናቸው ። እንዴት እንደሚያስብና ምን እንደሚያስብ ማውቁ የሚረዳን ከሆነ እሱን ለመርዳት ብቻ ሳያሆን እንዲያው ምን ጥረት እንዳለብሽ የበለጠ ማወቅ እንድትችሉ ይጠቅመኛል ብዬ አስባለሁ።

“እንዴት አላስብኩትም ነበር ... ግን እሱ እኔ ያለሁበት መሆኑንና በትርብ ለመቀየት የሚያደርገው ጥረት ከሆነስ?”

“አሁ እሱማ የታወቀ ነገር ነው ። መጀመሪያ ላይ የማቀርብለት ቅድመ ሁኔታ ይኖራል ። እንደኛ የማየው አንቺ ከሊኒክ በማትገባ ቀን ነው ። ሁለተኛ በምንም መንገድ አንቺን ሊያገኝሽ መብራማድረግ አይችልም ። በተጨማሪም የማየው እኔ ብቻ ነኝ ። በዚህ ከተሰማማ አየዋለሁ ... አለበለዚያ ሌላ ቦታ እንዲሄድ እንመከረዋለን ። ምን ይመስልኛል?” ሌላት ተንፈሰ አለች ።

“ጥሩ ነው እንሞክረው ... ይሻላል መሰለኝ ...” ብላ ሰንቷን እያየች ወደኔ ... ሰላም እንዴት ይሄዳል? በጣም ይቅርታ ግን ጊዜህን አታጠልኩብህ ... ፕሮግራምህን ላለባብህም አልተር። ስትለው ፡

“ምን ማለትሽ ነው? ከዚህ የተሻለም ሆነ የሚቀድም ምንም ነገር የለም ። አሁን እንዴት ነሽ?”

ከወንበድ ተነስታ በተቀመጠበት አንገቱን አቀፍ አድረገችው ። “ታንክ ዩ ለ ማች ... አሁን በጣም አረፍ ነኝ ... ቀለል ብሎኛል” ብላ ሂሳቡን ለመክፈል ቦርሳዋን ስታወጣ ተሸታፊናም ቢሉን ያዘና

“አልቃሻ አይከፍልም ... እንድ ላይ ከቴራፒ ቢሉ ጋር ...” ብሎ ሲሰቅ ፡

“ራሱህ ነህ ያስለቀሰከኝ ...” አለች ልብሷን እያስተካከለች ። መታጠቢያ ቤት ደርሼ መጣሁ ብላ ስትሄድ ለመሄድ ተዘጋጅቶ ጠበቃት ።

“ታዲያ ዛሬ ታየዋለህ ወይስ?” ብላ ከፊት ለፊቱ ቆመች ። ፊቷ እንዳራጭ ሰላም ሰፍኖበት ተረጋግታለች ።

“ሹፋ ... አንቺ ከሰዓት የምታደርገው ነገር ከሌለሽ መውጣት ትችያለሽ ። ከቻለ ለዛሬ ስምንት ሰዓት ቀጠሮ እንዲሰጡት እናደርጋለን” አለ ትንሽ ፈገገ ብሎ ።

እንደደረሱ ደውለው ማስረሻን ለስምንት ሰዓት እሱ ጋ እንዲተጥሩት ነገሯቸው ወደ ቢሮው ገባ ። የተጋገሩትን ሁሉ እያሰበ ጥቂት ጸጥ ብሎ ተቀመጠ ። “ከውጭ ስትታይ ደስተኛ ፣ ቀንጾና ፍልቅልቅ ሰብእና ያላት ልጅ ናት ። በውስጡ ይዛ የምትሰራውን ሚስጥራዊ ስቃያና ስጋት ግን ... ማንም ሊያየው አይችልም ። አይሰው መሆኑን ... ሰው አንድ ... ሰው ሁለት ... ወዘተ ሌላ ሰው ... ውስጡ ደግሞ ሌላ ...” አለ ።

• 26 •

ሌላው የጊዜውን መብረር ሳያውቀው የምሳሰዓት ደረሰ ። እዛው የክልኢነት ሠራ ሽር ነዚ ቀማመሰና ቡናውን ቢሮ እንዲያመጡለት ነገሯቸው የቀረውን ሰዓት ከንጹሕና ከልጆቹ ጋር በስልክ ሲያወራ ቀየ ። ልጆቹም እንደ ልማዳቸው ሳያለቅሱበት ለረጅም ደቂቃዎች አወሩት ። ከሦስት ሳምንት በኋላ ወደ አሜሪካ ስለሚሄድ ሀሉም ደስ ብሏቸዋል ።

ለስም ነት አታስት ጉዳይ ሲሆን ከህርድ ከፍል ደውለው “ማስረሻ” መድረሱን ነገሩት ። ቻርቱ ላይ የተጻፈውን ስሙን እየት እድረገና ባለ ቀጠሮዎች ወደ ሚጠባበቁበት ሰፊ የእንግዳ መቀበያ ከፍል ሲያርስ “ፍትሩ ታደሰ” ብሎ ተባራ ። ከወደ ጥገያ ለጥቁር ቅብና መንጽር ያደርገ ሰው ብድግ ሲል ወደ እርሱ ተራመደና ጠበቅ አድርጎ ጨበጠውና “ዶክተር ሌላው” ብሎ ሲተዋወቀው እንዳንበሰ “ፍትሩ” እለ እርገጠኛ ባልሆነ ድምጽ ።

“የመጀመሪያ ጊዜህ ነው መሰለኝ” ብሎ ፡ ፊቱን በማጥናት ጥይት ሲያየው መጨነቁ ያስታውቅ ነበር ። ለህርድ ከፍሎቹ ምስጢር እንደማታየው እንዳይነገሩት ስላዘዛቸው ቀጠሮው እንደ ተያዘለት ብቻ ነበር የነገሩት ።

“እምን ... ግን እኔኮ ለማየት የጠየኩት ...” ሲል ሃሳቡ ገባው ።

“አውታለሁ ... ያው ስለሱም እንድንገነዘብ ነው ... ፕሊስ በዚህ በኩል ...” ብሎ በፋን ከፍቶ ያዘለትና ተከታትለው ገቡ ። የቢሮው ትልቅነትና የዕቃዎቹ አቀማመጥ ሁሉም ነገር ከጠበቀው በላይና ውጪ ስለሆነበት ገራ ተጋብቶ እንደቀመ ቀረ ። በከብ ወደ ተቀመጡት ሶፋዎች እያሳየው “የሚመኝህ ላይ ተቀመጥ” ብሎት ፤ በመስከቄ እንጂ ካለው የሁሉ መቀመጫው በኋላ ሶፋ ላይ አረፍ እለ ። ቻርቱን ሲያገለበጥ ቀየና ፡ “ተዲያስ እንዴት ነህ” ብሎ ከላይ እስከታች ያጠናው ጀመረ ።

“ይህና ፈጣሪ ይመስለኝ... ያው አንዳንድ ችግር መቼ ይጠፋል...” ብሎ በሰላም ለገሰለሰ ዘርዘራ ጥርሱና ቀይ ድድ በከፊል ታይቶ ጥንቁቅ ላይ ተበታትኖ የበተለው ተፈጥሮ ያለው ጠመብቅ የታወቀ ህይወት ህልውና ላይ የተረፈበት ይመስላል።

“ቀጠሮ ስታስይዝ ሚስጥር እንድታይህ እንደ ጠየቅህ ነገረውኛል። በአንዳንድ ርክንያቶች እሷ ልታይህ አልቻለችም። ፈቃደኛ ከሆንክ እኔ ላይህ እችላለሁ። ለቀር ሌላው እባላለሁ። የአእምሮ ሃኪም ነኝ። የምክር አገልግሎትም ከሆነ ሆትረልኝ። እሱንም ማድረግ እችላለሁ” ቢለው፣ ፊቱን ጥምትርትር አድርጎ፡

“አውቃለሁ በቱሌብኝን የሰጠኸውን እንተርክውም አያቻለሁ። ግን ማወቅ እችላለሁ... እሷ ለምን ልታየኝ ፈቃደኛ እንዳልሆነች?” ቢል

“እህ የቱሌብኝን ታለመጠይቅ ተከታትለኸው ነበረ!” አለው ወይ ሞናው የጥጋ ከመግባቱ በፊት ትንሽ ወዳጅነትንና መተማመንን እንዴት መመስረት እንደገኘችላል ይናገራል።

“ሁሉንም በደንብ ነው የተከታተልኩት... በጣም ጥሩ ነው... ለኛ ሳይኮሎጂ ለተግባር ሰዎች እንኳን ጠቃሚ ነበር። ከሁሉም በላይ ሰው ሁሉ በተላሉ በሚገባው ደንብ ስለሆነ የምትናገረው... በጣም ደስ ይልኝልኝ። ወደ ፊትም ተጨማሪ እንተርክው ብትሰጥ ጥሩ ይመስለኛል” አለ ትንሽ ዘና ብሎ።

“እህ ታንዘይ... እ...ም ውሃ ለስላሳ ምናምን ከፈለገህ...” አለ ለራሱ ውሃ ለጥምባት እየተነሳ። ከወሐይ ላይ ስለመጣም ይሆናል የሚማውና የሰውነቱ ጠረን የገነፈ ከፍት ይገፈትራል።

“ቀዝቃዛ ኮነ ካለ... ገርሮዬ ድርቅ ብሎብኛል” አለ፡ ገርሮውን እየጠራረገ።

ስለላሳውን ፊቱ አደረገለትና ተቀመጠ። “ከሚስጥር ጋር ካውን በፊት ትገኛለህ?”

ያሳበው ጥያቄ ስለነበር ድንገርገር አለው። “እም... ም... መተግወቅ ከተባለ ይሄከርሰቱ ውስጥ ባንድ ጊዜ ላይ ነበርን መሰለኝ... እኔም ማይነራ ሳይኮሎጂ ስለ ነበር አንድ ሁለት ኮርስም አብረን ሳንወሰድ አልቀረንም” አለ ጣራ ጣራውን እያየ።

“እህ... ቀይቷል... ከዛ ወዲህስ ተገኝታችሁ ታውቃላችሁ?” እንዴት መመለስ አንዳለበት ገራ ገብቶት ጥቂት ዝም ብሎ ቀየ።

“አይ መገናኘት ላይሆን... አልፎ አልፎ መንገድ ላይ ምናምን አይቻልም አውቃለሁ። እሷ ትየኝ እትየኝ አላውቅም።”

ከዛ ያለፈ ወይም የተለየ ግን ምንም ትውጡም የላችሁም?”

“ማለት? አለ፡ ቀጣ ብሎ።

“አይ፡ አብራችሁ ቡና መጠጣት ... ወይ፡ በኮርሰ ወርከም ቢሆን ማህበራዊ ንድፍነት ... ምክንያቱም ለምን እሱ እንድታደህ እንደፈለገህ ብዙም ስላልገባኝ ነው፡፡ አለው ነገሩን ቀለል አያደረገ።”

“አይ፡ ... ምን ... ምን ... አልፎ አልፎ ያንገት ሰላምታ ... ምናልባት እሱ ገቢው ስላለው ታዋቂ ሰለሆነች ... ስለህ ባለመሆኗ ነበረች ... የሁሉ ሰው ንድፍ ነች ... በትምህርቷም ገበዝ ቢጠፋ ስለነበረች ... ምናልባት እኔ ስለሱ ብዙ ላላውት አልቀርም። እንድታደኝም የፈለገሁት ለዚያው ነው።”

የነገሩን አትጣጫ በመቀየር፡ “ይቅርታ ስምህ ማን ነበር?” ሲለው ላያስበው አመለጠውና “ማሰረሻ ...” አለ።

“አሁን ... ቻርትህ ላይ እንደሰው ነው የሚለው?” ገራ እንደ ገባው ሆኖ ቻርቱን ገልበዋል አድርጎ ሲያይ ግንባሩ ላይ ያቸፈፈውን ላብ በመዳፉ ጠረገ፤

“ፍቅሩ ታደሰ የቤት ስሜ ነው ... አንዳንድ እሱንም አጠቀማለሁ” አለ፤ ለመረጋጋት አየሞከረ።

ያለውን እንዳልሰማ በመሆን “የውልህ ማሰረሻ ... ሚስጥር ሁሉንም ነገር ነገራኛለች። የሁለተኛ ዓመት ተማሪ ከነበረች ጊዜ ጀምሮ ስለሆኑት ነገሮች ... እስከ ፍርድ ቤት ተዳርሳችሁ እንደ ነበረ ... በጥራ ሁሉ መተግት እንደምታውቅ ... ደግሞም ... የባራ ምስት ወር አካባቢም ስለሆኑት ነገሮች። ስለዚህ አሁን ዳር ዳር ብንል ብዙም አይጠቅመንም። ሚስጥር ልታደህ የማትችለው ለምን እንደሆነ የሚገባ ይመስለኛል።”

“እንተ ደግሞ የምትፈልገው መታከምና ትክክለኛ የምክር አገልግሎት ከሆነ ... የምትረዳህ እሱ ልትሆን አትችልም። በትክክል እገባና ምክር ከፈልገህ እኔ ላይ እችላለሁ። እዚህ ከሊኒክ መታየት ከፈለገህ እኔ ብቻ ነኝ ላይህ የምትለው” መጀመሪያ ላይ ብዙ የማይሆን ክርክርና የተባለው ነገር ሁሉ ልክ እንዳልሆነ ሊያሳምነው ሞከረ። በመጨረሻ ያለውን ሁኔታና ውሳኔ ቁርጥ አድርጎ ሲነገረው፡

“እሺ ግን ... እኔ ላንተ የምንገርህ ነገሮች ሁሉ በሚስጥር እንደያዙልኝ አፈልጋለሁ። ታዲያ ለርሷም ቢሆን ለማንም ሚስጥራን እንደማታከፍልብኝ በማለት አውቃለሁ?” አለ ጥርጣሬ በተሞላ አይን።

“ይሄ የመጋቢት ገደታዬ ስለሆነ በርሱ ጉዳይ ልትሰጋ እያስፈልገህም። ሚስጥርህ ማንም ሊደርስበት የማይችል የክሊኒክ ሚስጥር ነው። እዚህ የምታወራው ሁሉ እዚህ ታሸጎ ይቀራል። ሆኖም ግን ራስህን ወይም ሌላን ሰው ሊገዳ የሚችል ነገር ስታትድ ወይም ስትፈጽም ካየሁ፤ ሌላውን ሰው የማስጠንቀቅና አስፈላጊ ከሆነ ለሚመለከተው የሕግ ክፍል የማሳወቅ ግዴታ አለብኝ” ሲለው፡

“እሱ ግልጽ ነው ... ምንም ችግር የለም ... እስማማለሁ” ብሎ፤ አሁን አያመነታ፤ “ታዲያ መቼ ነው ትራፒውን ልንጀምር የምንችለው?” አለ፤ የእጅ ስልክን አያፈተለተለ።

“ባሪ መጀመር እንችላለን” በነገራችን ላይ እንድትሠራ ነገር ... እኔ የማይህ ግሰጥ በማትገባበት ቀን ሲሆን ያለቀጠረህ ቢሮ መምጣትም ሆነ በምንም መንገድ አሲን ለማግኘት መሞከር በፍጹም ከህክምናውና ከምክር አገልግሎቱ ዓላማ እንጻር ተቀባይነት ስለሌለው ይህንንም ልታውቅ ይገባል” ሲለው፡

“ያከተር አልበዛም ... ነጻነቴን ሁሉ ገፈፍከኝ እኮ ... ታዲያ ምንን መከርከኝ ... ምን እከምከኝ?” አለ፡ ድምጹ ብስጭቱንና ተስፋ መቁረጡን እያሳበቀበት፡

“ያው ሁሉንም ነገር አሁኑኑ ግልጽ ላድርገልህ ብዬ ነው። ይሄ ነጻነትህን ለመውሰድ ላይሆን ያንተንም ሆነ የሌሎች ሰዎችን መብትና ኃላፊነትን አመጣጥኖ ግስፈረኝ የገድ ስለሆነ ነው።”

ነገሩን ከልቡ ባይቀበለውም አማራጭ እንደሌለው በማሰብ “እሺ ... ወደ ዛሬው ክፍል ጊዜ መግባት እንችላለን?” አለ ትንሽ እየተቱነጠነጠ።

“አሁ ... እሱን እኮ ነው እየሰራን ያለነው። አሁን እያደረግን ያለነው ... ሊከበሩ ስለሚገባቸው የምክር መመሪያዎች፣ የኒና ያንተን ኃላፊነት መረዳት እንዲሁም ለምንሰራው ስራ ግልጽ ዓላማና ግብ ማስቀመጣችን ሁሉ የቲራፒው ክፍል ነው። አሁን እሱን ስለሠራለን ... ለምን ለዛሬ ታሪክህን ከልጅነትህ ጀምሮ ሞና ሞና ነገሮቹን አትነገረኝም?” ብሎ፡ ወደ ጎሳው ልጥጥ ብሎ ተቀመጠ። ያላሰበው ነገር ስለነበረ ለትንሽ ጊዜ ሁሉም ነገር ድብልቅልቅ አልበትና በሁለት እጆቹ ፊቱን እያሻሸ ቀየ። የጆቹ ትልቅነት የሁለት ሰው ፊት መሸረን የሚችል መስሎ ታየው።

“የኒ ታሪክ ... ምን ... ከየት ልጅምርልህ? ... ከባድና አስቸጋሪ የልጅነት ጊዜ ነው ያላለፍኩት። እናቱ ገና የሃይ ሰኩል ተማሪ ሆና ነው የወለደችኝ። አባቱ ከናቱ ፍቅር ተጠናውቶት ነገር ዓለሙን ትቶ፣ ስትወጣ ስትገባ ለምስት አመት ያህል እሷን መከታተል ነበር ሥራው። እናቱ እንደ ነገራችኝ እሷ ደግሞ እንደሱ የምትጠላው ሰው በምድር ላይ አልነበረም። በዕድሜም ብዙ ይበልጣት ነበር መሰለኝ። በጎሳ እንድት ቀን ለላናገር ስትለው ከፉኛ ይበደባትና ነገሩ ወደ ቤተሰብ ደረሰ” አለና ለመቀጠል ያመነታ ይመስል ኮከውን ተገንጭቶ መሬት መሬቱን እያየ ዝም አለ። እንዲቀጥል በአይነት እያደፋፈለው “እሺ ...” ሲለው የቀረውን ታሪኩን ያለማጽረጥ በከዘኩ ነገረው።

“አሁን እብረው የምናረው አገቱ፣ ያባቱ ታላቅ ወንድም ነው። በሁለቱ መሃል ግልቃ ገብቶ አባቱን ወደ ክፍል ሀዘር ሥራ አስይዘው ሲያርቁት ነገሩ ትንሽ ፋታ አገኘ። በዚህ መሀል አገቱ ከእናቱ ጋር ቀስ በቀስ ተቀራርበው እኔ ተረገዝኩ። እሱ ባለ ትዳርና የልጆች አባት ነበር። እሷም ከቤተሰቦቿ ጋር ነበር የምትኖረው። እርጉዝ መሆኗን ሲያውቁ እንዴት እንዳሳመናት አላውቅም፤ የሆነ የሆነ ነገር ተደርገና ተሸፋፍኖ ከአባቱ ጋር ተጋብተው እኔም የሱ ልጅ ተብዬ ተወለድኩ።”

“ትንሽ እብረው እንደኖሩ ያ የምትጠላውንና እንደ ሦር የምትፈራውን ሰው በፍቅር አበደችሉት። እናቱ ... አባቱ ያላትን ፍቅር ልነገርህ አልችልም። እንደ ነገራችኝ ከሆነ ... እንደዛ እይቃ ግረግረው በግልጽ እንደዛ በሰ ፍቅር

ሲስታይ እሱም ለማይሆን ሰው ሲሳይ አትሆንም ነበር። ለምንድነው ገን ሴቶች የወንዶች ስታይ የማይገባቸው ... የወይዘታቸውን መጥላት የሴቶች እርግጥን ነው። እኔ አሁን ጨካኝና መጥፎ ሰው አመስላለሁ፤ መቼም ቢሆን ገን ፍቅር እንደሚያሸንፍ እርግጠኛ ነኝ። ለነገሩ ፍቅር መጠበቅና መስጠት ትንት እንደሆነ አውታለሁ።

ነገሩን ወደቅ እየመራው እንደሆነና የአስተሳሰቡ መወለድ፤ ያት ጋ እንደጀመረ በከፊል ቢገባውም፤ ነገሩን ሙሉ ለሙሉ መስማት ስለፈለገ ጥያቄውን ተጠለ። “እንተ ይሄንን ሁሉ ያወቅኸው መቼ ነው?”

“አባቱ ከሞተ በኋላ ነው እናቱ የነገረችኝ። ባለራስድስት ዓመቱ ነው እሱ የሞተው። አባቱና አጎቱ ብዙም አይሰማሙም ነበር። እንደመሰለኝ ... ያጐቱ ልጅ መሆኔን ውስጥ ውስጡን አባቱ ሳይጠራጥር አልቀረም። ብቻ እያደር በመካከላቸው ትልቅ ግጭት ነበር። እናቱ ባባቱ ሞት ውስጥም ያጐቱ እጅ ሳይጥርበት አይተርጉም ባይ ናት። አጎቱ ለኔ ሲያደርግ የማይሞክረው ነገር የለም። አባትህ ነኝ ብሎ አፋን አውጥቶ ነገሮችን ገን እያውቅም።

“የምር ገን ... ቶይ አሁን የኔ አባት ማንው? ... የሚገርምህ እኮ ስሙን ብንገርህ ታውቀዋለህ ... የታወቀ ባለስልጣን ነው። ማንም እንዲነካኝ ተርቶ እንዲናገረኝም አይፈቅድም። እናቱ ገን ... በጣም ስለምትጠላው ... እንደ ሰውም አታየውም ... የኔ ነገር እየሆነባት ነው እንጂ። ይቅርታ ይከተር ኮነው ነው መሰለኝ ... መታጠቢያ ቤት መጠቀም እችላለሁ?” ሲለው አትጣጣላውን አሳየው። የራሱን መታጠቢያ ቤት ለሰውምተኛ ባያጋራም፤ በጽኑ ያለ ስሜቱን ለመጠበቅ ሲል ፈተዋልት።

ተመልሶ ሲመጣ ዘና ብሎ ነበር። “ይከተር እንደዚህ የሚያምር ቢሮ አያቼም አላውቅም ... ዝም ብለህ ብትቀመጥበት እንኳን እኮ ያድንሃል ... ፒያኖ ትጫወታለህ እንዴ?”

“ትንሽ ...”

“እኔም ወደ ፊት እንደዚህ አይነት ቢሮ ነው እንዲጥረኝ የምፈልገው”

ራሱን ከሱ ጋር ማመሳሰሉ ጥሩ ምልክት እንደሆነ በማሰብ ወደ ሞና ሃቡ ተመለሰ። “አሁ ጥሩ ነው። እና አሁን ከናትህ ጋር ነው የምትጥረው? በትምህርትስ ምን ይርሰሃል?”

“አይ ብዙ ጊዜዬን አጐቱ ቤት ነው የምሆነው። በሳይኮሎጂ ማያዳር አድርጌ በታሪክ አራተኛ አመት ላይ ይርሽ ልጠራለሁ አልቻልኩም። ያኔ ነበር ከሚሰጥርዬ ጋርም በፍቅር የሰከርኩት። ከተወሰኑ አመታት በኋላ፤ አገቱ ሀንድ ልኮኝ አንድ ዓመት ተምራ ትቼው መጣሁ። አገሩን አልወድድኩትም ... ከዚያ በላይ የሀገሩ ናፍቶት ሲጠናብኝ የባራ አመት አካባቢ ተመልሰኩ። በዚያን ጊዜ ... እሱን ልረሳት እኮ ያልጥበርኩትና ያላደረኩት ጥረት የለም።

“ግን በታ ይገባሃል መቼም ... አውነተኛ ፍቅር ... እንዴ በልብህ ውስጥ ከሰቃ ምንም አይነት መከራና ግርግር የለም”። እኔ ኮ ትንሽ ጊዜ ስድል

ብብረት ምን ያህል ልቅመድኝ እንደምንችል አውቃለሁ። እናቲም የምትለው የደገብ ነው። እሷ ናት ተስፋ አትቁረጥ ... አባትህ ተስፋ ስላልቀረጠ ነው እኔን ያሸው ብላ ነገሩን ተስፋ እስቀርጦኝ በፍቅር ሀመም ሳታስት የምታበረታታኝ አስገደብክልኝ።

በቃቅ እንዳንደማ እሷ በሌላ ሰው ጋር ሆና ማየት የምችልም አይመስለኝም። እሷም ራሷንም የፍቅር መስዋዕት ማድረግ ብቻ ይመስለኛል ብቸኛው መንገድ። ደግሞ ምስኪን እናቱ ታላቁነቷን ገንዘብ ምንም ተስፋ ያለው አይመስልህም? የነሐስ አንድ ጊዜ ሁለታችንንም አብረህ አስቀምጠህ ብትመነረን ... ቢያንስ ቁርጥ ያለውን ነገር ዛሬ ብሰማ እኮ! በቃ እኔም የራሴን መንገድ መሄድ እችላለሁ” አለ። ድግዱ ገላ ብሎ እጆቹ እየተንቀጠቀጠ።

“ምን መሰለህ ማስረሻ ... ቅድም እንደተነጋገርነው ይሄ ዘፍለ ጊዜ በምንም መንገድ ሚስጥርን ሊጨምር አይችልም። ጥናው አሳማችን ያንተን አስተሳሰብና ስሜት በመረዳት የምትለውን በትን መንገድ መፈለግ ነው። ያ ደግሞ ባንድ ቀን የሚሆን ነገር አይደለም። ስለዚህ እኔና እንተ በየሳምንቱ በዚህ ሰዓት ለአንድ ሰዓት እንገናኛለን። ምናልባት በማቀጥለው ሳምንት ደግሞ ከሚስጥር ሌላ እንደዚሁ በፍቅር ስሜት ገብተህ ስለነበርካቸው ለሎች ሁኔታዎች ... እንተም መነጋገር በምትፈልጋቸው ነጥቦች ላይ እናወራለን። አሁን ሌላ ባለ ቀጠሮ ስላለኝ የዛሬውን እዚህ ላይ እናብቃለን”

በሃሳቡ ተሰማምቶ እስከ መውሰዱ ድረስ ሸኘው። “አደራ ይከተር የነገርኩህ ዑሉ በእኔ ባንተ መካከል ይቅር ... በተለይ ለሷ ነገረህ መሳቂያ እንዳታደርገኝ”

“በፍጹም እትጨነቅ። በሱ ጉዳይ ሀሳብ አይገባህ።” ጠበቅ አድርጎ ጨበጠውና ወደ ቢሮው ተመለሰ። ማስታወሻውን እየጻፈ አንዴ ምስጢርን እንዴ ማስረሻን ... ከሞ የማስረሻን እናት ... ባይን ህሊናው እያየ ማስላሰሉን ቀጠለ። “እያንዳንዱ በሌላ ሰው የተበላሸ ሰው ያድግና በተራው ሌላ የባሰ የማበላሸት ስራ በሌላ ሰው ላይ ይፈጽማል። በያንዳንዱ ሰው ውስጥ ተሰውሮ ያለው የሰብአዊ ማንነት አካላዊ መልክ ይዞ ቢታይ ... ስንት ጠባሳ ... ስንት ጨርማታ ... ስንት ሰንኩልነት በየሰዓቱ ላይ ይታይ ነበር።”

የማስረሻ የተወለደው “ፍቅር” እና የምስጢር ያልጸነ የልጅነት “ሸንቁር” መፈወሻው ቀላል እንዳልሆነ እያሰበ ቀየ። ማስረሻ የናትና ያባቱን ታሪክ የሀመመው ማስረጃ የተነሻፈረ ስብእናው መነሻ አድርጎ ሳይሆን ከምስጢር ጋር ለያዘው “ፍቅር” የጠረታቸው ምሳሌ አድርጎ ነው የሚየው። በምስጢር ላይ የሚፈጥረውን ሕመምና ስቃይ የሚያደብት ጓደኝ የለውም። ለማስረሻ ፍቅር የፈቃድና የመፈቃቀድ ጉዳይ ሳይሆን ልብ የፈቃድውን የገባበት ገብቶ አድጎ የማገበር ነው ... የራሱን ሸፋፋ ህልም የግላነት ሥራ ነው።

የሌላውን ሰው ፈቃድ፣ ስሜትና ፍላጎትን የማያይ ጓደኝ የሌለው ነገር ፍቅር ላባል እንዲታይ ይችላል! በተፈቃረው ላይ ስቃይና ፍርሃትን ... ስጋትና ጥላቻን የገፈጥሮ ነገር ... ፍቅሩ ተጠቅሞ በሁለት ፈቃዶችና

ስሜቶች የመፈላለግ ውህደት ላይ የሚፈጠር ውሳኔ ሀብረ-ሰብዓዊ አይደለም? ባንድ ጉልበትና ፈቃድና ራስ ወዳድነት በሚፈጠር የስሜት ማክበል ... የሌላውን ሰው ፈቃድ ዝርስ ... በሌላው ሰውነት ላይ ሰፍሮ ... የጦዘ ስሜትን የማርካት አባዜ ... ፍቅር ሊባል እንዴት ይችላል?

‘ፍቅር ስለ ሌላው እንጂ ስለ ራስ ማሰብ አይደለም ። ራስን ለሌላው ደስታ ስለ መስጠት እንጂ ሌላውን ሰው በገድ የራስ ስለ ማድረግ ሊሆን አይችልም ። ፍቅር ሲታመም ሁሉም ነገር ይታመማል ... ሰብእናም ... አስተሳሰብም ... ስሜትም ... የራስም ... የሌላው ሰውም ። የታመመ ፍቅር ከሁሉ የተወሳሰበ የነፍስ ደዌ ነውና ማዳኑም የዛኑ ያህል ይከብዳል ።’

ሌላው ይህን ሁሉ አስቦ የከፈተውን የማስረሻን የጤና ማህደር ለጊዜው ዘጋ የሚቀጥለውን ህመምተኛ ለማስገባት ከመቀመጫው ተነሳ ።

27

ሲራክ ቀኑን ሙሉ ሲያንገላጅጅው ነው የሞለው። ለንድሻው ሽንት በተዘጋጀ ፓርቲ ላይ ቀይቶ ሊነጋጋ ሲል ነበር ወደ ቤት የገባው። ለማሳሰብ እንዲመቸው ከሊኒክ ውጪ ምላ በልቶ ቢሮ ሲገባ እንቅልፉ አዳፋው። ከወትሮው የበለጠ ስለጠጣ ሆዱም ጤና አልሰጠውም። ጠረጴዛው ላይ ደገፍ እንዳለ እንቅልፍ ይዞት ሄደ። ከግማሽ ሰዓት በኋላ ሲነቃ ራስ ምታቱ ጭንቅላቱን እየፈለጠው ነበር። ከዶክተር ሌላሆው ጋር የቡድን ምክክር አገልግሎት የሚጀምሩበት ቀን ስለሆነ እንዲያመልጠው አልፈልገም። ቡና ብጠጣበት ይሻለኛል ብሎ ስላሰበ ወደ ካፈው ሄደ። እንደወረደ ቡና አገዘ ውጪ ተቀመጠ።

አርብ ከቀኑ ሰዓት ሰዓት ተኩል አካባቢ ነው። በዛፍ በተከበበው ጎጆ ካፈያቸው አገደ ሁሉውም አልፎ አልፎ ሽው የሚለው ተዝቀዝ ያለ ነፋስ ዘና ያለ ሰሜትን ያፈጥራል። ቡናውን በትኩሱ ቶሎ ቶሎ ጨለጠና ሌላ አዘዘ። ትንሽ ቀለል ያለው መሰለው። ወዲያው ሲስተር ዘቢባና ምስጢር መጥተው ወንበር ስበው አጠገቡ ተቀመጡ።

“ደህና አይደለህም እንዴ ዶክተር ሲራክ? ፊትህ ከብድ ያለህ ትመስላለህ” አለች ሲስተር ዘቢባ ሰላምታ ከተለጠው በኋላ።

“ምን ባዘኸ ... እንድ ሳደኛችን ወደ ውጪ ሊሄድ ... መሸኛ ብለው ... የረባም እንቅልፍ አልተኖረም። ራስ ምታቱ ሊገድለኝ ነው” አለ ግንባሩን መዳፋ ላይ አስደገፎ።

“ታዲያ ለምን ወደ ቤት ሄደህ አረፍ አትልም?” አለች ምስጢር ሻዩጥ ውስጥ የጨመረችውን ሰኳር እያመገለገለች።

“ከዶክተር ሌላ ጋር የሱስ ችግር ላለባቸው ግሩፕ ቲራፒ የምንጀምረው ዘፈኑ ነው። አገደያመልጠኝ አልፈለኩም። ካንድ ግማሽ ሰዓት በኋላ ይጀምራል” አለ ሁለተኛ ስኒ ቡናውን ያለ ሰኳር ፉት አለና ~~በግራፊያው~~ ራሙተ።

“እህ እንደሰው ከሆነስ መቻል ነው። ስታያቸውን ካንተ በላይ ሊረዳቸው የሚችል የለም” ብላ ስትሰት፤

“ምን ለማለት ነው?” አለ፤ ተረፃ ቢገባውም።

“አይ ስታያቸው ስታይህ ነው ብዬ ነዋ ...”

“መጽሐፍ እንብብ ... በማያውቁት ጉዳይ ለመምከር ከመምከር ይሻላል ማለትህ ነው?”

“ልክ ብለሃል ... በዚያውም እየመከሩ ተመከሩ ለመሆንም ዕድሉ ጥሩ ነው ... ያው ብዙዎቹ በዓደኛ ሽኝት ምናምን ነው የጀመሩቸው ብዬ ነው” ስትለው፤ በውስጡ ይቺ ደረት ልጅ ባሪ ደግሞ ማንው እስታ የጥቀሩ የላካት ብሎ በሰሠት ብሎ፤

“ለዙድን ምክሩ የተመዘገቡት ብዙዎቹ ሴቶች ናቸው። ትናንት ሪሱ መጠጥን እያተጋቱ ሲንገባረሩ የነበሩት ሴቶች ናቸው። ምንድነው ነገሩ? ይሄም የእኩልነት መድረክ መሆኑ ነው?” አለ፤ ለረታ የሚችልበትን የክርክር አቅጣጫ ለመቀጠል እየሞከረ።

“እናንተን ወንዶቹን ካልገደላችሁ ሴቶቹን ምን ያደርገዋል ብለህ ነው?”

“በጣም ነው የሚያስጠላባቸው። ሴት ልጅ ሰከረ ስትለፋድድ ... ጥንቅላት የሌላት ዝንጅር ነው የምትመስለኝ” አለ። መጀመሪያ ላይ ያለችው ነገር ስላናደድው፤ እንዴት ሊያናድዳት እንደሚችል ሰበብ እየፈለገ መሆኑ ገብቷታል።

“ወንዶቹ ጠንብዘው ... ሲያላዝኑህ?”

“ሴት ልጅ የሚጠመቀውን ጠምቃ ጌታዬ ጠጣልኝ ብላ ... አስተካከላ አትርባ ... እም ... ወደ ዓዳ ገብታ ጥጥ ስትፈትል ... ምናምን ነው የሚያምርባት። ወንድ ልጅ ቢጠጣ ... ቢሰከር ... ቢንገዳገድ ... ቢሠራ ... የተፈጠረለት ነገር ነውና ያምርበታል ... ደግሞ ልኩን ያውቃል። አትከልትና ሴት ውሃ ከጠጣ በታ ...” ብሎ ሲሰት ትገሽ በሰሠት አለች።

“ልክ ነህ ... ጋንና ወንድ ጥንቅላት ስለሌለው ... ወይ ለመጥመቂያ ... ወይ የተጠመቀውን ለመገልበጫ ካልሆነ ሌላ ምን ሊያደርግ ይችላል?” ስትል ሲስተር ዘባ አላስችል ብሏት ላቀች። ሁልጊዜም አብረው ከሆኑ መንታረክ ስለሆነ፤ ሲስተር ዘባ የሁለቱን ጠጣቶች ክርክር ከገራና ከቀኝ እያዳመጠች መግታቸው እንደ ደሮ ጥል ያስታታል። እንደ ልፃ ደግሞ አብረው እንዲሆኑ ይመኛል። የምስጢር ደዝት፤ ሰው ወዳድነትና ፍልቅልቅነት ያስ ይላታል። ለማን እንደምታደላም ርግጠኛ አይደለችም፤ ሲራክ ምስጢርን እንደሚወዳት እሷ ገን ለርሱ ምንም ግድ እንደ ሌላት ስለሆነውት ላታውቀው ልፃ ብዙ ጊዜ ወደ እርሱ ያዘነ በላል።

“ወይት ወይት ... ለምን ይመስልሃል ... እግዚሩም ሲፈጥረን ... ለወንድ ላት አድርጎ ሲሰጠው ... ለናንተ ሚጢጢ ገበትና እነሱ ያለች እንገል የገጠመላችሁ? ወይም ይሄ ላይንቲፊክ አውነት።”

የብርሃኑ ... ምናምን የምትሉት።

“እዬ... ይህ ሲራዘ ... እንተም ካስር ዚሉ ቋጥኝ እንድ ገራም መርት እንደሚሻል የምትዘድ እይመስለኝም።”

“ከገድ ገራም መመር እስር ዚሉ መርት እላለሁ ብለሽ ነው?” ብሉ ሲለት፤

“ሲራዘ ... የማታው አስተቀህም ... መደስ እስኪ ባጥሩ ንገረኝ ... ምንድነው የጥብብ? አለች፤ ከርከራቸው ለዛውን እያጣ መዴትም የማይሄድ የታላት ጨጥታ ለልዩነባት።”

“ንጥቡማ ... ሴት ከመንድ እኩል መሆኗን ለማሳየት መደም ለማሳወት ዘንጋው ከሰ ከሰ እያለች ... መንድ ያደረገውን ሁሉ መኮረጅና መምከር የለባትም ነው ... ስለ የምጽት ሳቱን ሳቱ።”

“እውነቱምን መሰለህ? ... መንድ ደግሞ ለራሱ የራሳቸውን እያደረገ ሴት ልጅ ደስ ያላትን ስታደርግ ባህላችን ሃይማኖታችን ቅብርጥሴ እያለ መንጠርጠር እይገባውም ነው።”

“ቀይ አንቺ ሴት ልጅ ባደባባይ ሲጋራጥን እያሳኝች ሰከራ ስትንገዳገድ ትከከለኛና ጨጥ የሴትነት ባህርይ ነው የምትይዘው?” አለ ነገሩ ስረት የማይሰጥ መሆኑን ለማሳየት አፋን መሆኑን እድርገ የለበጣ ፈገገታውን እያሳየ።

“እንተስ መንድ ልጅ ሲጋራውን እያሳኝ ሰከሮ ሲንገዳገድን እዚት ከኩለ ሌሊት በጸገባቸ ሲለፋደድና ቤተሰቡን ሲረብሽ ... ጨጥ የመንድ ባህርይ ነው የምትለው?”

“ቀይ ለምን ለምመያትሽ ጥያቄ መልሱን አትሰጠኝም ... ጥያቄ መልስ ሊሆን አይችልም።”

“ስትንሻረፈረ፤ ለተሳሳተ ጥያቄ ትከከለኛ መልስ የለውም። ብቸኛው አግራጭ የማስተካከያ ጥያቄ ነው። እኔ ኮ ያንተን ጥያቄ በማስተካከል እየረዳሁብ ነው።”

“ውይ ... ከጅማሪ ፈሚኒስት ጋር እኮ ማውራት መድረት ነው ... አዲስ ምእመን ከጸሎ ባለ አሉ” በሁሉም አትጣጣሪ የምታመጣውን ነጥብ ማሸነፍ ባይችልም መሸነፍን መተበል ገን ለሲራዘ እይምከርም።

“እርግጥ የሸኒስቶች እስካሉ ድረስ አዳዲስ ፈሚኒስቶች መፈጠራቸው አይቀርም። ቀይ አንተ መንድ ከሴት ይበልጣል ስለዚህም ባጥሩ የተለየ መብትና የፈለገውን የማይረገ ለሴት የማይፈቀድ ነጻነት ይሰጠው ነው የምትለው አይደለ?” ብላ፤ ግደን ግደትን ትኩር ብላ ስታየው፤

“ፕ ... ፕ የት የት ... ንግሩ ... አንቺ መንድና ሴት አንድ አይነት ስለሆኑ መንድ ያደረገውን ሁሉ ... የማይረገ ትሉታውም መብቱም አላት አይደል የምትይዘው? ቀይ ከመገደቻ ከመኮረጅ የተለየ ምንም ኮረጂናል ነገር የላቸውም ማለት ነው? በታ እንደሉ ከሆነ እናንተ እኛን ስትኮርጁ እኛ ደግሞ አዳዲስ ነገሮችን እየፈጠርን ትንሽ ራትና

ላት ብለን መቀየት ነዋ እንገዳለሁ ... ሌላ ምን አማራጭ አለኝ? ሲል ነገሩን ወደ ሹፈት በመቀየር የልቡን መናገሩ ስለገባት፤

“ችግርህ እኮ ልትሸነፍ ስትል ነገሩን ቀልድ ታስመሰለህህ = ወንድኝ ሴት እንደ ዓይነት ናቸው የሚል ነገር አልመጣኝም = እንኳን ወንድኝ ሴት ... ሁለት ሴቶችም አንድ ዓይነት ሊሆኑ አይችሉም = ልዩነት ግን መበላለጥና የመብት ልዩነት ሊፈጥር አይገባም ነው ነገሩ = በጾታ ብቻ ሳይሆን በቀለም፣ በዘር፣ በሃይማኖት እና በሌላም ሰው ሊለያይ ይችላል = ግን መለያየትን ለምን እንደ መበላለሚያ ወሰድን የተወሰኑ ሰዎችን ባለመብትና የሌላውን መብት ፈቃድና ከልካይ በማድረግ፣ ሌላውን ደገም አሸከርና ጥገኛ እናደርጋለን ነው ጥያቄው = ሴት “ግዚአብሔር” ሆነ መጠጣት የሌለበት የባህልና የሃይማኖት ዕቃ ስለሆነች ሳይሆን በሴትነቷ ወይም በሰውነቷ የማይጠቅማት ወይም የሚገዳት መሆኑን ስለመነገራት ብቻ ነው = ያንን የምትወስነው ደገም በጥናት ራሷ መሆን አለባት” ስትል፤ ከመቀመጫው ብድግ አለና ግንበሰ ብሎ እያዉበዉበ፤

“አይ አም ሶ አምጥረሰድ ... ማዳም ፈረሰሰሁት ... ለምን አዲሱን ማገፈስቱ አትቆሬም ታዲያ?” ሲል፤ ሲሰተር ዘቢባ ምስጢር ያለችው ሁሉ ውስጥ ውስጡን እንደታየ በያርሰውም ላለማዳላት ያህል፤

“በታችሁ ለባራ እስኪ ... የዘመናት ችግር እንገዳለሁ ባንድ ቀን በናንተ መግት አይፈታ” ብላ የቀዘቀዘ ሻይሞን ቶሎ ቶሎ ጠጣች ላ ትኩስ ነገር አቀገባባ ነው የምትጠጣው።

“ወደ ተነሳንበት ትዳይ ስንመለስ ግን መጠየም ሆነ እጽን በተመለከተ፤ የሴቶች ጉበትም ሆነ እንገል አልኮልን በመቋቋም ከወንድ ይልቅ አቅሙ ይካማ ነው = ሴቶች በማርገዝም ሆነ ህጻናትን በመንከባከብ የበለጠ ሃላፊነትና ቀጥተኛ ተሳታፊነት እንዳላቸው አይካድም = ደገምም ሲሰከሩና በእጽ ሃይሲሆኑ፤ ከወንድ ይልቅ ለበለጠ አካላዊና ወሲባዊ ጥቃትም መጋለጣቸው የታወቀ ነገር ነው = አንቺ እንደምትጮው እንደ ወንድ ይጠጡ ይትበጡ ማለት ተዘቢ አይመስለኝም = የባህላችንና የሃይማኖት ጉዳይ እንዳለ ሆኖ ...” ሲል፤ ብሰጥት ብላ አቋረጠችውና፤

“ሲራክ ግን የምርህን እንደዚህ ነው የምታሰበው? በጣም ነው የምትዝጋው አለች።

ትከሻውን ሰበቅ አድርገ፤ “ዋናው ነገር መግረም አለመግረሙ ሳይሆን እውነታው ምንድነው የሚለውን መረዳቱ ላይ ነው” አለ።

“በመጀመሪያ የማንን እውነታ ነው የምናወራው ነው ጥያቄው ... በወንዶች ዓለም ወንዶች ስለራጠራችሁት እውነታ ከሆነ የምታወራው ጊዜ ያለፈበት የድሮ ተረት ነው = ቀይ ወሲባዊ ... አካላዊ ጥቃት የምትለው ማነው ወሲባዊና አካላዊ ጥቃት የሚያደርሰው ... ትልልቅ ጉበትና ቋጥኝ ፋንቅላት አላቸው ያልነቸው ወንዶች እኮ ናቸው = ለምን ታዲያ ሰከረው በሴቶች ላይ ጉልበታቸውንና እንሰሳዊ ስሜታቸውን ከሚወጡ ታላላቅ እንገላቸውንና ጉበታቸውን ተጠትመው እንደ ዉዋ ወንድ ለማ ራሳቸውን እይዝዙም።

"ልብ የሰለው ወንድ በርሜል የሚያዘል ጥንቅቅና ክርሱን የሞላ ጉበት ተሸክሞ ቢዞርም ይጨቅማል ። እርግጠኛ ልጅ ምናምን ላልከው ይገጥ እርግጠኛውም ላይ ለየጥቅ የሚታዩ ብቻ ሃላፊነት ናቸው ያለው ማንነቱን መንደሩ ቢረውን ሲቆልስ ለጥቅ ቤተሰቡን በሰድብና በረገብ ከሚጥላ ለምን እርጉዝ ማሰቅን አያገዝም ... ታላቅ ያልከውን ጥንቅቅን ተጠቅሞ ለምን ለልጆቹ ጊዜ ሰጥቶ እንደ ሠጥ አባት እርግጠኛነቱም?" ስትለው ለወትሮ ሃላብ የሚያልቅበት ሲራዘ ለትንሽ ጊዜ ዝም ጭጥፍ ከት ብለው ሳታ።

ሰዓቱን ለየት አድርጎ ጥቅ ነው ግን በጥንቅቅ ይሄንን ሁሉ መግት የተማርኸውን ለሌላ ታላቅ ስም ለማንኛውም ወንድ መጥላትና ወንድ ያደረገውን ሁሉ እየታረጁ ጥፈት ትልቅ ሴት የሚያደርግ አይመስለኝም" አለ መናደዷ በውስጡ የሚያውቀውን ይታ እየረዘመች ።

"በጥንቅቅ ... በደንብ ስማኝ ሲራዘ ... አንድ መሆንና መኮረጅም የማልረዳገው ነበር ቢኖርም" እንደሆነ ታውቃለህ? ወንድ መሆን ነው ። ጥሩ ሰው እስከሆነ ድረስ ግን ወንድም ሴትም ለኔ እስተማሪዎቹ ናቸው ። ወንድ ከሚባል ነገር ጋር ጥላቻም ፍቅርም ስለሆነ ወንድም በወንድነቱ ሴትም በሴትነታቸው ሰው ናቸው ። ማንም የማንም ገዢ ሊሆን አልተፈጠረም ። ማንም ከማንም የተለየ ወይም የበለጠ መብትም ሆነ የበላይነት ረቃቅ አልተሰጠውም ።

"ትዳርም ቢሆን የኃላፊነት ልዩነት እንጂ ፣ የእኩልነት ብልጫ ተፈጥሮበት እንዲ እሸከር ሌላው ገዢ የሚሆንበት እስር ሴት አይደለም ። ፍቅርና መከባበር ሚዛን ይዞ ይታገና ኃላፊነትን የምትካፈልበት የእረፍት ቦታ ነው እንጂ ፣ ጾታ ዘመም የመዝናኛ ዘለብ ወይም ግድብ የለሽ ያንዱ ጾታ መፈንጫ ሊሆን አይገባም ። ይሄ ደግሞ ወንዱን ብቻ ባይሆን ሴቷንም በእኩል ይመለከታል ። በኛ ባህል ግን ሚዛኑ ወደየት እንዳይመመ የታወቀ ነው ። ከዚያ በኋላ ግን ወንድና ሴት መሆን ላንዱ የተለየ የበላይነትና የገዢነት ረቃቅ ሲሰጥና ሊያበላልጣቸው አይችሉም ነው የምልህ ።

"እኔ የሚያስጠላኝ ሴትን በማከሰስ ትልቅ ለመሆን የሚገጠራራ ወንድ ነው ። በህይወቱ ውስጥ በጣም ከምጣቸውና ከማድንቃቸው ለዎች መካከል ከግማሽ በላይ ወገኖች ናቸው ። ወንድ ስለሆኑ ሳይሆን ሰው ሆነው የሰውንም ክብር ከጾታ ጋር ሳያቀራጁ ስለሚያከብሩ ። ራሳቸውን ሆነው ሌሎችም ራሳቸውን እንዲሆኑ ዘልባቸው ስለሚያምኑና ስለሚሠሩ" ስትለው ።

"ደውንልሽ ... አገሩን በሰብራምና ሰርዓተ ቢስ ሴት መለትና ያኔ ማጣፊያው ሲያጥራቸው እናወራለን ። አሁን መሄድ አለብኝ ... ከደክተር ሌላ ጋር የገሩፕ ቲራፒ የግንኙነት ስንት ደርሷል" ብለው ሲገሩ ።

"ኮልራዲ ... ሰብራምና ሰርዓተ አልባ ወንድ በሞላበት ዓለም እየጥርን ስለሆነ ... የሴቶችን መቻላ የሚያቅተን አይመስለኝም" ብላ ተነስተው ወደ ቢሮ አመሩ ።

"ሚስጥርዬ ... በፍጹም እንደዚህ አይነት ተናጋሪ መሆንሽን አላውቅም ነበር ።

በጣም ብዙ ነገር ነው የተግርኩት” አለች ሲስተር ዘበባ ሰዓቱ ስለደረሰበት በችኮላ ተለይቷቸው ሲሄድ።

“ብታወራምን ይፈይዳል ብለሽ ነው። ድንጋይ ላይ ውሃ ማፍሰስ ነው።

“አዬ ... እንዳይመስልሽ ... ትልቁን አለት የምትሰብረው የተደጋገመች የውሃ ጠብታ ናት። የሱን ብትተይው እንኳን እኔ ምን ያህል እንደተግርኩ አታውቁም። ጉሽ የኔ ልጅ ... በጣም ነው ያኮራሽኝ” ብላ አቀፈችት።

በሌላ በኩል እነዚህ ልጆች ተጋብተው እንደ ቤት ቤት፣ ለባሉ ወይ ለጋደሉ ይችላሉ ብላ አለበት። ተጋብተው የማየት ህልግ ግን እውንም ሊሞትላት አልቻለም። የሲራዘን ጭንቅላት እንደዚህ አስኪዞር ድረስ የምታሾርና ታል የምታሳጣ ልጅ ትሆናለች ብላ ምስጢርን አስባትም አታውቅም። ሁልጊዜም ተሳታፊነትና የላይ ላይ ሰው ነበር የምትመስላት። በሴትነቷ አስባቸው የማታውቃቸውን ጥያቄዎች ሁሉ ወደ ጓላ ድረስ ሄዳ እንድታስብ ነው ያደረገችት።

ሲራዘ ከነሱ ተሰናብቶ የቡድን ምክር ከሚሰጥበት ሰፋ ያለ ክፍል ሲደርስ ብዙዎቹ በሰዓቱ ደርሰው፤ በክብ በተደረደሩት ወንበሮች ላይ ተቀምጠው ሲያውካኩ ደረሰ። ከማጣሪያው በትንሽ የጥላሰቲክ ስኒ ውሃ ቀዳና ደጅ ደጅን እያየ ከመስኮቱ አጠገብ ቀመ። ወዲያው ሌላው ሲገባ ሁሉም ሰው ቦታ ቦታውን ያዘና ክፍል ጊዜው ተሾመረ።

የመጀመሪያ ክፍል ጊዜ ስለነበር የመግቢያውን ንግግርና ማብራሪያ ሌላው ጀመረ።

“እኩይ ... በመጀመሪያ እንኳን ደሀና መጣችሁ። የዚህ ዓይነቱ የቡድን ምክርና ህክምና በኛ ሃዘር ብዙም የተሰመደ አይደለም። ባጠቃላይ ግን በተለምዶ እናቶችን ከሚያደርጉት የቡና መጠራራት ጋር የተቀራረበ ነው። ለዚህ ነው ቡና አፍለጥን የጠበቅናችሁ። ሁላችሁም ቡና ያዛችሁ?” ብሎ ሲሰቅ ቤቱ ሁሉ በሳት ተሞላ።

“አብዛኞቻችሁ በገል እኔን ነው የምታዩት መሰለኝ ... ጥቂት ዶክተር ሲራዘንና ሚሰጥርንም የምታዩ ሰዎች እንዳላችሁ ሰምቻለሁ። ከመተዋወቃችን በፊት ገን እንዳንድ ጠቃሚ ነገሮችን መናገር እፈልጋለሁ። በመጀመሪያ ደረጃ የምንገናኘው በየላምንቱ እርብ ከሰለት በኋላ ዘጠኝ ሰለት ላይ ሲሆን፤ ለእንደ ሰዓት እንቀያለን። የምንሰበሰብበት ብቸኛ አላማ፤ እናንተ በዋናነት ከምትቸገሩበት የሱስ ችግር አንጾር ከሱስ ለመላቀቅና ነጻ ሆኖ ለመቆየት የሚያስፈልጓችሁን ምክርችና የሞራል ድጋፍ እንድታገኙ ነው። በሰላቱ ስለምንጀምር በጊዜ መገኘት አስፈላጊ ነው፤ ከሃያ ደቂቃ በላይ ያረፈደ ሰው መግባት አይችልም።

“እዚህም ሆነ ከዚህ ስትወጡ የገል ጓደኝነት መመስረትና ከምንሰበሰብበት አላማ ውጪ የሆነ ነገር ማድረግ አይፈቀድም። ከሰርአት የወጣ ነገር የምታደርጉ ከሆነ ከቡድን ብሎም ከክልኒኩ አገልግሎት ሊያስገልግላችሁ ይችላል። ሌላውን አባል ማንጓጠጥ፤ መሳደብ፤ ለመደባደብ መሞከርና የማይገባ ነገር መናገር ከቡድኑ ያስገልጻል።

በዚያ ውጭ ሰርዓት ባለው መንገድ መደጋገርና አንዱ ከሌላው መማር ተገቢና የምናገኛቸው ጉዳይ ነው። እዚህ የምናወራው የአባላት ሚስጥር እዚህ የሚተርጎም ነው።

“ሁላችሁም እንድትሳተፉና ችግራችሁን ከፍት ሆናችሁ እንድትካፍሉ፤ ጥያቄ ካለ እንድትጠይቁ ትደፋፈራላችሁ። ዛሬ ትውውቅና አጠቃላይ መግቢያ ነበረችን ነው የምናያለንው። ገልጽ ነው? ... ጥያቄ ያለው ይኖራል? ሲል ሁሉም ዝም አሉ።” “ያከተር ሲራከ አብዮትን በድኑን ይመራል ... አንዳንድ ጊዜም ሌሎች ሰዎች እንደ ፀኒታው ሊመጡና ሊመሩ ይችላሉ። በታችለኝ አትም ገን እኔም ለመገኘት እየዘራለሁ። ያከተር ሲራከ ሃሳብ አለህ?” ሲል እንደሌለው ጥንቅቃቱን በማነቃነቅ ገለጸ።

“እኔ ጥያቄ ከሌለ ... ለምን ራሳችንን አናስተዋውቅም ... ያው እኔ ያከተር ልላው ነኝ ... የአእምሮ ሃዘም ነኝ፤ ያከተር ሲራከም እንደዛው ነው። ከዚህ ጀምረን ወደ ቀኝ በተራ ራሳችሁን አስተዋውቁን ... ስም ... የምትቸገሩበት የሱስ አይነትና ለምን ወደዚህ የቡድን ምክር አገልገሉት እንደ መጣችሁ ከነገራችሁን ይበቃል ለዚህም ብሎ ካጠገበ የተቀመጠችውን ሴት እንድትጀምር ምልክት ሰጣት።

“እም ... ማረፊያ እባላለሁ ... የምቸገረው በአልክሆል ሱስ ነው ... የመጣሁበት ተስፋ ... እንዴት አድርጌ መጠጥ ማቀም ብቻ ሳይሆን ለረጅም ጊዜ ሳልጠጣ መቆየት እንደምችል ምክርም ድጋፍም ለማገኘት ነው” ስትል፤ ካጠገሷ ያለው በሰላሳው እድገት ከልል ያለ አያናፋር የሚመስል ሰው ብድገ ብሎ፤

“ሰሜ ፍስሃ ነው ... የኔ ችግር ምናልባት ከብዙዎቻችሁ ይለያል ... የኔ ሱስ የወሲብ ፈልጦችና ምስሉችን መመልከት ሲሆን ... በዚህ ምክንያት ትዳራን አጥቻለሁኝ። የምጠብቀው ከዚህ ከይሲ ሱስ እንዴት እንደምላቀቅና አሸቀንጥራ እንደምጥለው መማርና ድጋፍ ማገኘት ነው” ብሎ ተቀመጠ።

“የኔ ስም ያሲን ነው። ትልቁ ችግሩ ሳይሆን ከሱ ጋር ተያይዞ ያጠመደኝን የእንቅልፍ ኪነን ሱስ ለመላቀቅ ነው ሀልሚ” አለ፤ ሰውነቱ ከስት ያለ እድሜው በእርባዎቹ ውስጥ የሚገመት ገልማሳ። ሁለት የላይኛ ጥርሶቹ ወልቀው ሌሎቹም በልዘው ከእያታ የጠፉ ጥርሶቹን በእጁ ሸፈኖ ነው የሚያወራው።

“የኔ ስም ... እም ... ረሺድ እባላለሁ። የሃሺሽና የሳይት ሱስ ነው ችግሩ። በዚህም የተነሳ ከቤት ተባርረ ቤት አልባሆኝ ሁለት ዓመት ኖረያለሁ። ሱሲን እሸንፈ ትምህርቱን ጀምረ እንደገና ሰው ለመሆን ነው ምኞቱ” አለ፤ ጸጉሩ ጭብርር ያለ ዕድሜው ከሃያ ሁለት የማይዘለው ወጣት።

“በዚህ ዕድሜዬ ሱስኛ ሆኜ ትዳር ቤተሰቤን ማጣትና ያለኝን ንብረት ሁሉ ለቀማኛ አስረከበ መኖ መቅረት ጸጸቱ ብቻ ይገድላል። ሰሜ ዕድሜዓለም ባህሩ ይባላል” ብለው ተቀመጡ በርሳቸው ገላ ያለ ወፍራም ራስ በራ ጥቁር ሰውዬ።

“የሚቸገሩበት ሱስ ምን ዓይነት ሰው ነው?”

“ውይ የኒ ነገር ሞት ይሰላኝና ... ይሄን ከያሲ ስሙን ቁስ ያጥራውና የታወቀ ... የኒ ዋነኛ ሱስ ቁማር ነው ... አሁን አሁን ይገጥ ብሰጥሁ ሲበዛ ወይ መጠጠን ተባውሮብኛል” አሉ እጃቸውን እያወናጨቱ ሁሉም ሰው ሊገገ አለ ባህጋገራቸው።

አጠገብ ላጠገብ ተቀምጠው የነበሩ ሁለት ወጣት ሴቶች ይገጥ ሁለቱም ሱሳቸው ሲጋራና መጠጥ እንደሆነ ተናገረው ሲቀመጡ የቀሩት አራት ሰዎችም የመጠጥ የሚት፣ የወሲብ ራልሞችና የሲጋራ ሱስ እንደሚያስቸግራቸው ተናገረውና ራሳቸውን አስተዋውቀው ተቀመጡ።

“ያው እንገዳህ እንደ ሰማችሁት ... የአብዛኛቸው የሱስ መንስኤ የተለያየ ቢመስልም ... ሁሉም የሱስ አይነት ግንዛቤ ዞሮ በአንገላችን ላይ የሚፈጥረው ተጽእኖ ተመሳሳይ ነው። በርገጥ እንደ ሱሱ ሳይነትና የያንዳንዳችን የሰብእና እውቀቱ የሱሱ ጥንካሬና ባህርይ የተወሰነ ለውጥ ሊፈጥረው ይችላል። ሱስ በአፍና በግድግዳ ሲያሳውም በደምስር ሊገባ ወይም ይገጥ እንደቁማር በገንዘብ ተመስሎ ሊያጠምድን ይችላል። በአንገላችን ውስጥ ገብቶ የሚቀጣጠረውና ከጥቅም ጠጡ የሚያደርገው ከፍላ ገን ከጥቂት ልዩነት በስተቀር ተመሳሳይ ነው። ይህንን ችግር ለማወቅ ወይም ለመቅረፍ አሁን በደረሰንበት የህክምናና የግንዛቤ ልውውጥ መሰረት የምንጠቀመው የህክምናና የምክር መንገድ ለሁሉም ሱሶች ከሞላ ጉድል አንድ ነው ማለት ይቻላል።

“እስኪ ወደ ዝርዝር ሳይገቡ ከመግባታችን በፊት ወይ ሱስ እንዴት እንደገባቸዋል እንጋገር። ምክንያቱም አገባባችን እንዴት ልንመጣ እንደምንችል አንዳንድ ጠቀሚ ፍንጭ ስለሚሰጠን” ብሉ፤ ዙርያውን ታና ፈቃድኛ የሚሆን ሰው ካለ ለማየት።

“እኔ ብቸኝነትና ጭንቀትን ሸሸት ነው መጠጥ ውስጥ ሳለበው የተነከረው ተከታይ ጋር በመረረ ፍቺ ውስጥ ካለፍን በኋላ ብቸኛ ጓደኛዬና መደበኛዬ ጠርመሴ ነበር። ቀስ በቀስ ግን እሱ ራሱ ልፈታው የማልችል ሌላ ዘቶ ባል ዞኖ ቁጭ አለ” አለች፤ መጀመሪያ ራሷን ያስተዋወቀችው ሴት። ሌሎችም ከሰዎች ጋር ለመመሳሰል፤ በጓደኛ ገፈት፤ ውስጣቸው በተፈጠረ ጉጉት ነገሩን ለመምከርና ለመዝናናት በማለት፤ ከሥራና ማህበራዊ ሀይላት ጋር በተያያዘ ሓፂና በገዢነት ሱስ መጠመዳቸውን ገልጹ። ሌላውም ንግግሩን በመቀጠል ሰዎች ሳያስቡ ሌሎች በሱስ የሚጠመዱባቸውን ምክንያቶች ጨመረ።

“ባብዛኛው ማህበረሰብ በተለይ በኛ ህብረተሰብ ውስጥ ሱስ በሽታ ተደርጎ አይታይም ... ስለዚህም ሱስኞችን ከመርዳት ይልቅ መወንጀል ገልቶ ይታያል። እናንተስ ሱስ በሽታ ነው ብላችሁ ታምናላችሁ? ለምን? ሲል ላጥር ጊዜ ሁሉም ጸጥ አሉ። የቁማር ሱስ እንዳለባቸው የተናገሩት ሰውዬ ገሮሯቸውን ጠረገረገ አደረገና።

“ገና ሲጀምረህ እኮ ሱስ የሚባል ነገር የለም ... በዝግ ፈቃድህ መተውና ማድረግ የምትችለው ነገር ነው። ቀየት እያለ ግን ጓዙን ጠቅልሎ ሲሰፍርብህ ... ህመም ብቻ ሳይሆን ልክፍትም ሊሆን ይችላል። ችግሩ ብዙ ሰዎችን ስለምትገዳና ምክር የማትሰማ የሱሱ ባሪያ ስለምትሆን አንተም ሆነ ሌላው በተሰብ እንደ ዘመኑ ሊቀበሉት ይቻላል። የጠባይ ገድፈት ያለብህ ከንቁ የማትረባ እድረገው ስለሚያደህ አንተ

ሌላው ከዛ የተለየ ገምት ሊኖርህ አይችልም ሲሉ፤ ውሉም በመስማማት ራሳቸውን ነጻቷ።

"ልክ ነው አንዱ ትገር ሱስ የባህርያና የሞራል ገድረት ተደርገን ስለሚመስል አልፎ ብዙ ወንጀል ነዝ ደርገቶች ውስጥ ስለሚከት ... ህመም ነው ብሉ ማለብ ወቅታዊም ህብረተሰብ ውስጥ ቢሆን እስቸጋሪ ነው። ገን ደገሞ በሱሱ መጠመድ ሲመጣ በአንገላችንና በሰውነታችን ላይ ያለሱሱ ለመኖር እንዳንችል የሚያደርጉ አካላዊና ሰብአዊ ለውጦች ስለሚከሰቱ ህመምንቱን መተበል ከሱሱ ለመውጣት አስቀድሞ ነው። አንዳንድ ሰዎች በሰብአዊነቸው አጠቃቀርና ከቤተሰብ በሚወጡት የዘር መወራረስ ለሱስ የበለጠ የተጋለጡ ይሆናሉ። ለማንኛውም ለመጽን በሚያረገው ሂደት ውስጥ የመጀመሪያውና ቁልፉ ነገር ህመምንቱን መተበልና ለመታከም ዝግጁ የሆነ ልዩ ምክንያት ላይ ነው።" እሱ ሌላው ለውጥ።

"እኔ ገን አንድ ጥያቄ አለኝ ... ቀድሞ ሱስ በሽታነቱ ... አንድ ሰው መጀመሪያውን እንዲታገር ስላለበት ነው? ... ወይስ ሱሱ ነው አንገሱን አብላሽቶ ከገዢ በኋላ በሽተኛ የሚያደርገው? ምክንያቱም አንዳንድ እንደረለገው እየተጠቀሙ ያለ ትገር ይኖራል ..." እሱ ያህን አንድ ወይ ሲራዘ አንድ ወይ ሌላው እያየ ሲራዘ ረጠን ብሎ፤

"ውሉም ሲሆን ይችላል። በሱስ ለመጠመድና ሱስኛ ለመሆን ውሉም ሰው እኩል የተጋለጠ አይደለም። ልክ ሌሎች አካላዊ ህመሞች በቤተሰብ የመሄድ ዝንባሌ እንዳላቸው ... ለምሳሌ ስኳር ወይም ያም ገፈት ማለት ነው። ልዩነቱ ሱስ ሲያሲዙ የሚችሉ ነገሮችን እስካልተጠቀሙ ድረስ፤ ማንም ሰው ሱስኛ ሊሆን ወይም በሱስ ህመም ሊጠቃ አይችልም። በተጨማሪም የሰብአዊነትን ጥያቄና አስተዳደርን የተወሰነ ተጽዕኖ ሊኖረው ይችላል። በጠቃላይ ሱስኛ ዘግቶ የሚመለከት ሰው ባይኖርም ሱስኛ ለመሆን የበለጠ የተጋለጠ ማንነት ይዘን ልንመለከት ገን እንችላለን" ሲል ሌላውም ጥንቅቃቱን በመነቅነቅ መስማማቱን ገለጸ።

"ታዲያ አንድ በሱስ የተሰከፈ ሰው ... የእድሜ ልክ በሽተኛ ነው ወይስ ... ሙሉ ለሙሉ ሊድን ይችላል? ማለቱ የህክምናውስ ዓላማ ምንድን ነው?" እሱ ያህንን አውገም ጥያቄውን በመተጠል።

"ተሰከፈ የሚለውን ታል መጠቀሙ ልክ መሆኑን እንጂ ... ገን አንድ ሰው ሱስኛ ሲሆን በአንገሉ ውስጥ የሚረጠፍ ለውጦች አሉ። ይህም የሱስኝነትን ዝንባሌ ሙሉ ለሙሉ ለማለገድ እስቸጋሪ ያደርገዋል። ለምሳሌ የመጠጥ ሱስኛ የሆነ ሰው ከታላላቅም በኋላ ከመጠጥ ካልራቀ እንደገና ወደ ጠቃሚነቱ በተላሉ መመልሱ አድቀርም። ስለዚህ መጠጥን ሙሉ ለሙሉ ማቸም አማራጭ የለውም። በአንድ ሱስ የተያዘ ሰው ከሌላ ሰው ይልቅ በሌሎችም ሱስ እምረኝ ነገሮች ለመጠመድ በዘፍታኛ ደረጃ የተጋለጠ ነው። ባጠቃላይ ያለው ሙሉ ... አንድ ሱስኛ የሆነ ውሉም ሱስኛ ነው የሚልና ያንድ ነገር ሱስኛ የሆነ ሰው የውሉም ነገር ሱስኛ ነው የሚል ነው። ገልጽ ነው?" እሱ ሌላው ውሉንም እየታኘ ሁሉም በአምኝነት ጥያቄ ረገገ ሲሉ ከአጠገቡ የተተሰጠችው ሴት ካንከላቸበት ቀና እንደ ማለት።

“እሱ ሁሉ እንደሰ ሆኖ ሱስኛ ሲት የመሆን ችግሩ ያገሞ ሱስህንም መደበኛ የበለጠ ማህበረሰቡ የሚያሳይህን ንብረትና መገለል መቋቋም ይገርብሃል። ይህን ለማድረግ ስትል ወይ ከሌሎች ሱስኞች ጋር በመቀየት ወይም በብቸኝነት የበለጠ ሱስ ውስጥ ለመግባት ትገደጃለህ” አለችና በረዥሙ አዛዦች።

ሲረዝበሷ ሃሳብ ላይ በመጨመር፡ “ከዚህም በላይ በባህላችንና በየገደማችን ውስጥ ስለ ሱስ ያለው ከሃጢያትና ከሞራል ነውርነቱ አንጻር ያለው የጉላ አመለካከት ሁሉም ነው የሚለውን እይታ ይጋርደዋል። ሀጻናትን ሱስ ከሚያሲዙ ነገሮች አለመከላከል፣ አድንዛዥ አጽና መጠጥን ያላገባብ እንዳይሰራጩ ማድረግ አለመቻላችንም ገና በሰጋ እድሜ ብዙ ሰዎች በሱስ እንዲጠመዱ በር ይከፍታል።

“የምክርና የህዝምና አገልግሎቱም በበቂ አለመኖር ለሱስ የበለጠ መስፋፋትና ከሱስ ለመውጣት አለመቻል ያለው አስተዋጽኦ ተላል አይደለም” ብሎ ሌላውን አየች አድርጎትን ፋቸውን ሱስ በሰባ ንገሩን በመቀጠል “እንድሰው በሱስ የመጠመዶች ልክቶች ምንድናቸው? ምክንያቱም የጠጣ ሁሉ ለምሳሌ የመጠጥ ሱስኛ አይባልም” ብሎ ለተካፋዮቹ ጥያቄ ወረወረና ከፊቱ ያለውን ውሃ አንስቶ ትንሽ ተገነጢ።

እኛ ብሎ የተየው ረጅድ የተገነጨበረረ ጽጉፍን እያሻሸ “በቃ ... የሱስ እቃህን ለማግኘት የማትቀረው ጉድጓድ አይኖርም”። የገባበት ገብተህ ነው የምታገኘው። የሚዘረዘረው ለምግብ መብያ ብር ልታጣ ትችላለህ ... ለሱስህ መፈጸሚያ ገንዘብ አለው ሁሉ ደግ ነው የሚሆንልህ ... ከተሳሳትኩ ይቅርታ አድርጉልኝ ገን እኔ ሳስበው የሱስ አምላክ ያለ ይመስለኛል። እየለመድከው ስትመጣ ያገሞ እንደ ድር በትንሹ አይበቃህም ... ድንገት ከጠፋ ወይም ካላገኘህ ያገሞ ለምሳሌ እኔ ሜትና ሲጋራ ነጭ ... ሃራራውና ዱካቤ ሊገድለኝ ነው የሚያርሰው ... ሳፋሽክ ነው የምውሰው። በቃ ሱስ ማለት ይሄው ነው ... መዘናኛህ ሳይሆን መዘናኛው ትሆናለህ” ሲል ሁሉም ሳቱ።

ገን ለገን ከተቀመጡት ግድኞች አንዷ “እኔም ረጅድ ባለው እስማማለሁ ... በተጨማሪም ሱስ ብዙን ያደርገሃል። የሆነ አባዜ አለው ... ሱስኛ ማለት እንደበዘ የሚሞት ... በቃ በቱሙ እያለ... ሕይወቱ ሳይሞት የሞተችበት ... ቁም ነገርና አውነት የራቶችው ... ራሱን ሳይሆን ሌላ ሰው ሆኖ የሚኖር ... የህብረተሰብ ጥገኛና ጥላሆኖ የሚኖር ምስኪን ሰው ይመስለኛል። ውሸትና ስርቆት ሱስ ማስፈጸሚያ መሰሪያዎችህ ናቸው ... ኢቭን ሌላ ከባድ ወንጀል እንኳ ለመስራት ያስገድድሃል። የሰውነት ክብርህንና ደረጃህን ያወርደዋል። ሱስ ማለት የራሱ ድምጽና ፈቃድ ... ሰቃይና እጅገኛ ያለው ከፋ ጌታህ ነው። እንደፈለገው የሚያሾርህ ባንተ ተረ ውስጥ የሚኖር ሌላ ሰው ነው የሚመስለኝ” ስትል ሁሉም ራሳቸውን ነቀነቁ።

ሁሉም እኛ ሲሉ ሌላው ቀበል አድርጎ፡ “ሁላችሁም ያላችሁት ሱስን በትክክል ነው የሚገልጸው። በየትኛውም መንገድ ይገባ፣ ምንም ነገር ይሆን፣ ሱስ የሚፈጥሩ ነገሮች በአንገላችን ውስጥ የሚፈጥሩት ተጽእኖ ተመሳሳይ ነው። ለህይወት እንቅስቃሴያችንና ለነገር ገደቦችን መንሳሳትንና ደስታን የሚሰጠንን የአንገላችንን ማዕከል፣ ያላገባብና ካትም በላይ በመቀሰቃሰ፣ ቅጽበታዊና ልክ የለሽ የገን ደረቱ

ለመፍጠር ተብሎ የሚሰራ ስህተት ነው።

“ይህ ያንገላችን ከፍል ያደሰታና የሽልማት ማሰከል (ሪፐሪክ፡ ሴንተር) ይባላል። ለሰ ያስያዘን እጽም ሆነ ሌላ ነዝር ከማለከሉ ውስጥ ከፍተኛ የሆነ ዲፕሎማሲ የተባለ ጥንታዊትንን በደስታና ልክ የለሽ በሆነ ጊዜያዊ መፍክክንክ የሚሞላ ንጥረ ነዝር እንዲተጠብ ያደርገዋል። ይህ ልክ የለሽ ትጽቢታዊ ደስታ ሲያልት ይገኛል፤ ያንን ተቢጸ ፊት ፍለጋ የማይቀም ጥረት ውስጥ በማስገባት ወጥመዱ ይጀምራል።”

“ሱስ ተረግፎ እዋውን የደስታ ሃብት በአጽራጭና ባልተረታደ ከፍተኛ መጠንና ፍጥነት ለማግኘት መሞከር ነው። ጳላ ለአስረላጊው የህይወት ገደታና የነፍ ሃላፊነት በገረልገው የደስታ ኮርጂችን ባዶ ስለሚሆን መነሳሳት የሌለን የራሱ አስረኞችና የሱስ ጤና ያደርገዋል። ለዚህም ነው ሱስ ያለበት ሰው ከሱስ ነጻ የሆኑ ሰዎች በሚያስቱበትና በሚዘናኑበት ነዝር ላይ ስልቹ የሚሆነው። በዚህም ምክንያት በሱስ ስነጥምድ ደስታንና ርካታን ለላምንና ስረፍትን ፍለጋ በማያባራ አባቤ ውስጥ የምንገኛለን።”

“እንገዳህ የሱስ ህክምና ማለት ከዚህ አዙሪት ውስጥ ለመውጣት የሚደረግ የዚህን የእንገላችንን የደስታና የመነሳሳት ማለከል መልሶ የማጽዳት ሥራ ነው። ለዚህም በገል ብቻ ባይሆን በማህበር ተጠያቂነትን በመፍጠር፤ አስረላጊ በሆነው ጊዜያት የገል ምክርንና መድሃኒቶች በመጠቀም መታከምን ብሎም መንፈሳዊ አገዛዎችን ማግኘትንም ይጠይቃል። የቤተሰብም በዚህ ትግል ውስጥ እብሮ መቀም በጣም አስረላጊ ነው። እለ። የተነሱ ጥያቄዎችን እየመለሱ ሲወያዩ ቃይተው ሰንቱ ሲያልት ለሚቀጥለው ሳምንት ሊገናኙ ተቀጣጥረው ተበተኑ።”

ሴላሙው ተሰናብቶት ከወጣ በኋላ ሲራክ እዛው በተቀመጠበት ጥቂት ቀየ። “አባቤ የምትለው ቃል በአእምሮው እየደጋገመች መደወሏን ተሞላለች። ሰው ሆሎ በራሱ አባቤ የተሰከራ አባቤያም ነው። መጠጥ ባይሆን ሲጋራ፤ ወሲብ ባይሆን ቁግር፤ ቡና ባይሆን ምግብ፤ እውቅና ባይሆን ጉልበትንነት፤ እውቀት ባይሆን ገንዘብ። ሰው ከሌላው ሰው በልጦና ተሽሎ የመገኘት አባቤ ... የኃይል ጥማት ... ከፍ ብሎ የመታየት አባቤ የተጠናወተው ብኩን ፍጥረት ነው። ሱስን የሚፈጥረው የሰው የኃይልና የከፍተኛነት ጥማት መሰለው።”

“ሲጠጣም ሆነ በወሲብ ሲሆዝ ... በእጽም ይሁን በገንዘብ ሲሰክር ... ሰው አቅመ ቢሰነቱን ... የበታችነቱን ይረባል ... የበላይነት ይሰማዋል። የሰው ጥልቁ ሱስ፤ ኃይልን መራቡና ከፍ ያለ ስሜትን ፍለጋ መንከራተቱ ነው። ሰው በሁሉ ነዝር ውስጥ ትርጉምን የሚፈልግ ገሰጽላ እንሰላ ... የሃይል ረግብተኛ ይኳማ ፍጥረት ስለሆነ ሳያስበው ትርጉምና ኃይል በማይሰው አጭበርባሪ ትርጉም የለሽና ኃይል አልባ ነዝርች ተጠምዶ ሲገኝ የሱስ ባረያ ይሆናል። ይህን እያሰበ ከፍሉን ዘገቶ ወደ ራሱ ቢሮ ገባና በሩን ቀላልፎ ወደ መኪናው ተጣደረ።”

ከገቢው ሲወጣ ቀደም ብሎ ከምስጢር ጋር ያደረጉትን ረጅም ክርክር አሰቡ። “እሱም ክርክርን የማሸነፍ፤ የበላይ የመሆን አባቤ ... ያልታወቀ ሱስ ሳይሆን እይቀርም ብሎ በራሱ ለመሳቅ ተገደደ።”

ታየችው። «እውነታን በጥሬው የመፋጠጥ አቅም የሌላቸው ... ሰለታዊ ጥቃትን ያስታዩትን ማጣጣም የማይችሉ ... ዘላቂነት ተጽእኖና ጥላ ውጪ የመገናኛ ጥንካሬ የሌላቸው ሰዎች በቀላሉ ተጠልፈው በሱስ መዳፍ ገብተው ይጠጁታሉ። አቤት ሲያሳገቡ።»

ከጎሊና ጋር ወደ ተቃጠሩበት ቦታ መስተቀፍን ገራና ቀኝ ከፍተ በቀበታዝው ነፋስ የጥቀ ፈቃን እያስመታ ነዳጁን ሪገጥ አድርጎ ከነፈ። ለርሱ ያልተገለጠለትን የራሱን አባዜ ... እያባዘለ ሊያስተኛ ... እያጣጣመ ሊረሳ ... ከቀጠረው አንጻሪው ደቂቃ ላለማርፈድ በረረ ... በቻለው ፍጥነት። ቀን ሲያንገላጅጅው የጠረው እንቅልፍና ድካም የት እንደገባ ሊያውቅ አልቻለም። «የሽልማት ማዕከሉ» በትከክል ሥራውን እየወራ ነው ብሎ አመነ። ማምሻውን ደገጦ ተጨማሪ «ሽልማት» ሳይሰጠው አያቀርም።

28

ሌላው በቅርብና በጥልቀት ለሚያጠናቅቀው የተወሰኑ ሰዎች የተለየ ማህደር አዘጋጅቶ ዝርዝር ነገሮችን እየመዘገበ ማስቀመጥ ይወዳል። በተለይ ያላቸው የሰብእና አወቃቀር፣ የሥነልቦና ውስብስብነትና ችግሮቻቸው፣ በውስጡ ሲብላሉ ለነበሩ የያዩዎች መልስ ይሰጡኛል ብሎ ያሰባቸውን ጥቂት ሰዎች፣ ረዘም ላለ ጊዜ ማጥናት እንዳለበት ወስኗል።

ዛሬም በማለዳ ቢሮ ገብቶ በሳምንቱ ውስጥ ያገኛቸውን ሐሳቦች ሲጽፍና በስም በስማቸው በከፈተው ማህደር ውስጥ እየጠረዘ ሲያስቀምጥ አረፈደ። ከዚህም ውስጥ የምስጢር እናት፣ የምስጢር አድብቶ ተከታይ ማሰረሻ፣ ምስጢር ራሷና ሲራክ ይገኙበታል። ፋይሉን የሚያስቀምጠው ማንም እንዳይደርስበት ከመደበኛው የክሊኒክ መዝገብ ክፍል ውጪ በራሱ ቢሮ በሚገኘው ተቀላፊ መሳቢያ ውስጥ ነው።

የማለዳዋ ፀሐይ ቢሮውን ድምቀትና ሙቀት ጥልታው ፍክት ብሏል። ሙሉ የዋቅ በቀጠሮ የተሞላ ሰለሆነ የሚደዋውላቸውን ሰልኮች እየደዋወለና የሚፈራረሙ ወረቀቶችን እያገላበጠ አይቶ ቶሎ ጨራረሰ። በዚህ መሃል የዝናሽ እህት ደውላ የሰባቷን መታመም ነገረችው።

"እባክህ ዶክተር አባባ ሰሞኑን ጤናም የለው። ዛሬ ሌሊት ደግሞ ብሶበት እንዲሁ ከላይ ከላይ ሲተነፍስ ነው ያደረው ... ውጋቱም ግራ ገኔን ቀስፎኛል ነው የሚለው ... ትኩላቱማ አይጣል"

"ሃኪም ቤት ወስዳችኋቸው ነበር?" አለ። ነገሩ የሳንባ ምች ሊሆን እንደሚችል አየጠረጠረ።

"አዎን ... እዚህ ጤና ጣቢያ ወስደነው ... ማስታገሻ መርፈና የሆነ ኪኒና ሰጥተውት ነበር ከትናንት ወዲያ ... ግን ባሰበት እንጂ ምንም አላሻለው" አለች ድምጿ በጥንቀት ተውጦ። የህጻናቱ ጤና ማስታገጥ ከጅግ በሰበሰበው አልፎ ይሰማል።

"በቃ ... እስኪ ከምሳ በኋላ ብት ብዬ አያቸዋለሁ" ካልሆነም የተሻለ ከሊኒክ ወደ ሆስፒታል እንዲታዘሙ እናደርጋለን" ምግብስ ይበሉልኛል?" አለ! ወዲያውኑ መኪና ልኮ እንዲታዘሙ ለማድረግም አያሰበ"።

"አዎን ... ትንሽ ቁርስ ቀምሶ ነበር! ግማሹ ወጣ እንጂ ... የበላው ሁሉ አይረጋም" ስትል! ነገሩ እስቸኳይ ሊሆን እንደሚችል አሰበ"።

"በቃ አሁኑኑ መኪና እልክና ወደ ሆስፒታል ይወስዷቸዋል" እንቺ ግን እትደናገጧል" ስልኩን ዘጋና ወዲያው የከሊኒኩን መኪና በሾፈር ላከላቸው"። ጥቂት ህመምተኞችን አይቶ መልሶ ሲደውል ቤቱል ሆስፒታል ወስደዋቸው እንዲተኙ መወሰኑን ነገረችው"። ላንቸ ጋ ቢደውል ስልኩን ሰላላነሳለት ምስጢር ጋ ጥከረ"።

"ሰላም ሚስጥር ... ቢሮ ገብተኛል እንዴ?"

"አዎን ... ዛሬ ሙሉ ጠዋት ቀጠሮዎች አሉኝ ... ሰላም ነው?"

"ደህና ደህና ... ከዘነበወርቅ ጠዋት ላይ ደውለው ነበር"። የዝናሽ አባት ታመዋል ብለውኝ ... ሆስፒታል እንዲወስዷቸው ነገራቸው ቤቱል አስተኝተዋቸዋል"። ጊዜ ካለሽ ምሳ አብረን በልተን በዛው ብናያቸው ብዬ ነበር"

"ውይ ... ምን ሆኑ? ... ለነገሩ እርጅናውም እኮ ቀላል አይደለም"። ችግር የለም እችላለሁ ... በጣም ቀየሁ እኮ ካየኋቸውም"።

"እኔ እንጂ ... ኒሞኒያ ይመስላል ... ሳምባ ምች ነው የምትሉት ባማርኛ? እስኪ ላንቸም ከቻለ ንገረው ... ጥክሬለት አያነሳም ስልኩን ... ምሳ እኛ ቤት በልተን በዛው መሄድ እንችላለን"።

"ጥሩ ... ሰንት ... ስድስት ብለን እናስብ ከዚህ ለመውጣት?" አለች! ሰለቷን አየት እያደረገች"።

"እኔይ ... በቃ በኋላ አይሻለሁ" አለና! ስልኩን ዘግቶ የሚቀጥለውን ህመምተኛ ለማስገባት ተነሳ"። ለክትትል ከሚያያቸው ህመምተኞች አንዱ ከሁለት ሳምንት በፊት ካባቱ ጋር በከፍተኛ የእምሮ መረበሽ ውስጥ ሆኖ የመጣው ኑረዲን ነው"። ስሜቱ ረገበና አእምሮው ተረጋግቶ ሌላ ሰው ይመስላል"። መድሃኒቱን በትክክል እየወሰደ መሆኑንና ወደ ሥራም ለመመለስ ማሰቡን ነገረው"። ከአንድ ሳምንት በኋላ ሁሉም ነገር ደህና ከሆነ! ወደ ሥራ መግባት እንደሚችል ተስማምተው ለወር ቀጠሮ ሰጠው"። ለጠዋቱ የመጨረሻ ሕመምተኛውን ባንድ በኩል ልጃቸው በሌላ በኩል እርሱ ደግፏቸው እንደ ምንም ከረጅሙ ሶፋ ላይ አስቀመጧቸው"።

ለረጅም ጊዜ በዩኒቨርሲቲ ያስተማሩ በኋላም በተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ውስጥ በዲፕሎማትነት ብዙ ሃገሮች የሠሩ የታወቁ ሰው ናቸው"። ዕድሜያቸው ሰማኒያ ሶስት መሆኑንና ባለቤታቸው ከሞቱ በኋላ! ከርሷ ጋር እንደሚኖሩ ልጃቸው ነገረችው"። የጠየቃቸውን መሰረታዊ የማንነት ጥያቄዎችን እንኳን በትክክል መመለስ አልቻሉም"። ሁሉም ነገር ግራ ግብት ይላቸዋል"። የሆነ ያልሆነ ነገር ከድሮ ትዝታቸው

ወጣታቸው የሚጀምሩት ወራ ማሰሪያ ያጣባቸዋል። ከአለባበሳቸውና ገጽህናቸው በጥሩ ሁኔታ የተያዙ ይመስላል።

አጠቃላይ ነገሮችን ከጠየቃት በኋላ ወደ እሳቸው ዘር ብሉ፡ "አቶ ገብረመድህን ... የዛሬን ቀን ይንገራኛል? ቀኑን ወሩንና ዓመቱንም ህረቱን?" ሲል ትኩር ብለው አየት።

"መስከረም ሁለት ሺህ ዘጠኝ መቶ ስድሳ ሰባት..." አሉ፤ በጣታቸው ለመቁጠር እየሞከሩ። ሌሎች ቀለል ያሉ ጥያቄዎችን ቢጠይቃቸውም ከስማቸውና ከልደት ቀናቸው ውጪ የቀረውን ሁሉ ሊያስታውሱ አልቻሉም።

"እሷ ምንም ናት?" ብሎ ወደ ልጆቹው ጠቀማቸው። እንደማያውቋት ትኩር አሉ አዩዋትና፤

"እሷ ማሳባቢቷ ... የልጆቿ እናት ናት ... ሌሊት እየጠፋች የት እንደምትሄድ አላውቅም። ከዛ ሸንካፋ ሰውዬ ጋር ይቅርብሽ ብላትም አትሰማም። እኔ የተኖሁ ለመሰላት ሹልክ ብላ መሄድ ነው" አሉ፤ ቀጣ ብለው። ልጆቹው እገን ብላ፤

"አባባ እኔ እኮ ማህሌት ነኝ ... ማሚ እኮ ካረፈች አራት አመት ሆናት" ስትላቸው፤ ፈታቸውን አዘሩባት።

"ብዙ ጊዜ ሆነ ... ነገሩ ከጀመረ?" አለ፤ ረጋ ባለ ድምጽ ወደሷ እያየ።

"እህቲ ጋ ካናዳ ለሀክምና የዛሬ ሰድስት ዓመት ሂዶ ነበር ... ትንሽ መርሳትና እንዳንዴም እየነጻ መጥፋት የጀመረው ያኔ መሰለኝ። ከዛ በፊት ብዙ ቀዶ ሀክምናዎችን አድርጎ ስለነበር ከዛ ጋር የተያያዘ መስሎን ነበር። ያኔ እናቲም በሕይወት ስለነበረች ብዙም ችግሩ አልታወቀንም ነበር። እሷ ዓይኑ ነበረች ማለት ትችላለህ። ከመሞቷ በፊት ሁለቱ ተሰያይተውም አያውቁም። ድንገት በደም ገፈቷ ሮስ ጭንቅላቷ ውስጥ ያም ፈሰሰ ስትሞት፤ በቃ በሚገርም በፍጥነት ባሰበት። ሃዘኑም በጣም ሳይጎዳው አልቀረ። ካናዳ እንደገና ሲታይ አልዛይመር ነው ብለው የተወሰነ መድሃኒት ሰጡት። እህቲ ሰላልቻለችው ነርሲንግ ሆም መግባት አለበት አሉ። እዚህ ትንሽ ከቤተሰብ ጋር ከተማከርን በኋላ የሚያገዝን ሰው ቀጥረን ራሳችን እንንከባከበው ብለን የዛሬ ሁለት ዓመት አካባቢ ነው ያመጣነው" አለች፤ የረጠቡ ዓይኖቿን አየጠራረገች። ድንገት ሲነሱ ሌላ እንደ ምንም ብላ ይዛ መቀመጫቸው ላይ አቆየቻቸው።

"በዚህ ሁለት ዓመት ውስጥሽ ብዙ ለውጥ አለ?" አለ፤ የሚንቀጠቀጡ አጃቻቸውንና ጭንቅላታቸውን አያጤነ።

"በቃ ያቺው የሚያቃትና የሚያስታውሳትም ነገር ሙሉ ለሙሉ ጠፍቶበታል። አሁን ማናቸንንም አያውቀንም። ሁሉንም ነገር ሰው ነው የሚያደርግለት። ከዛ የሰጡት ሁለት መድሃኒቶች አሉ። ይሄ መንቀጥቀጡ የባሰው ሪስፔሪዶን የሚለውን መድሃኒት ከጀመረ ወዲህ ነው። ማታም ምንም እንቅልፍ የለውም። ሲጮህ ሲጠራጭ ነው የሚያደረገው። አፋ ብቻ ነው ያልተሸነፈው። በደህናው ቀን ብታውቀው እንዴት አይነት ጪዋና ሊቅ ሰው ነበረ መሰለህ ያክተር" አለችና ዓይኖቿ እንደገና በእንባ ተሞሉ።

“አይ አም ሶሪ ... አይዘሽ ... ምግብስ ይበሉልሻል? መሳደብና ተናዶ ለግታ የማለት አይነት ባህሪስ ያሳያሉ?” አለ፤ ከፊቱ ያለውን ናፒኪን እያቀበላት፤ ሊያረገፋቸው የሚችለው ነገር የተወሰነ መሆኑን እንዴት እንደሚያስረዳት አስባ።

“ምግብስ አልፎ አልፎ ቢቸገርም ይህና ነው።” ገን በታ ምን እንዳስቀጣው እንኳ ሳናውቅ ቱገ ያላል። ባለፈው ሁለት ወር ይገኘው እጁን እያወናወደ ለባቻው ያወራል። በቀላሉ ንጥንጥ ያደርገዋል ... ወይ እሪ ብሎ ያለትሳል ድንገት። በዚህ ስቲጅ ሊፕሪስድ ሊሆን ይችላል እንደ ይከተረ።

“እከቸጥሊ ... ድባቲ ብዙ ጊዜ ያጋጥማል ... ገን ብዙ ሰው በቀላሉ ሊያውቀው አይችልም። መንቀጥቅጥ የመድሃኒቱ የነገ ጉዳትም ሊሆን ይችላል ... እሱን ግጥ ሊጥርብን ይችላል። ሽንትና አይነምድር ላይ ምንም ለውጥ የለም።”

“ሁልጊዜም ድርቀት አለው ... ሽንቱ ገን ሰጥኑን የተነሰ ይመስለኛል። ባለፈው ሳምንትም ትንሽ ትኩሳት ነገር ነበረው ... ገን በታ ጉንፋን ነገር መሰሉን ነበር።”

“ለማንኛውም የሽንት መተላለፊያ ወይም ሌላ እንደከሸናቸ ሲኖሩ ሁኔታውን የማባባስ ባህሪ ስላላቸው ... ሽንት ደምና ራጅ መርመራዎችን ግድረገጥ አስፈላጊ ነው። በቅርብ ወድተው ወይም የሆነ ነገር ጥንቅሳታቸውን መታወቅ ያውቃል” አለ ተነስቶ ጥንቅሳታቸውን እያየና መሰረታዊ የሆኑ አካላዊ ምርመራዎችን እያደረገ።

“አረ ምንም ... እኒ እስከግውተው ድረስ ምንም የለም ... ገን ምን ይታወቃል ... ቢወድቅም ... የሆነ ነገር ቢገጠውም አይነገርህ እሱ ...” አለች፤ ብድገ ብላ ትከሻቸውን እያሻሸች።

“ለሁሉም የሚሻለው ... ወይ ሆስፒታል ልከናቸው ምርመራውንም ብናደርግ ለጥቂት ቀን ይተች። ሌሎች ሚዲካል ችግሮችም ከተገኙባቸው እየታከሙ ቢቻሉ ጥሩ ይመስለኛል። ለቤተሰቡም ትንሽ እረፍት ሊሰጣቸው ይችላል” አለ፤ እጃቸውን እንደያዘ ቀጥሎ።

“ጥሩ ነው ...” አለች መልሰው ከሶፋው ላይ እያስቀመጧቸው። “እኒ ምላህ ደከተር እንዲያው የዚህ ነገር ሂደቱና ፍጻሜው ምንድነው?” አለች ድከም እንዳላት በሚያስታውቅ ድምፅ።

“ያው መጀመሪያ ላይ እንዳልነው ... ዕድሜያቸውም ገፋ ያለ ስለሆነ የሕመም አይነት አልዛይመርስ ዲሚንሽያ የምገለው ይመስላል። ያው በተለምዶ መጃቹት ነው የሚባለው መሰለኝ። ባብዛኛው በመርሳት ይጀምርና ሌሎች ከፍተኛ የሆኑ የእእምሮ ተግባራት ... እንደ ማቀድ፣ ማሰራጀት፣ ስሜትን የመቀጣጠርና ማህበራዊ ትላታዎች ሁሉ ቀስ በቀስ ይጠፋሉ። ዲሚንሽያ ስንላ ገን ብዙ አይነት ሊሆን ይችላል። በዋናነት የማስታወስንና የማመዛዘንን አቅም ከሌሎች የእእምሮ ተግባራት ጋር በሂደት የግጥሞች ባህርይ ያለው የእርጅና ሕመም ነው። ለረጅም ጊዜ የመጠጥ ሱሰኛ የሆኑ ሰዎች፣ በአደጋ ምክንያት ጥንቅሳታቸውን በከፍተኛ ደረጃ ወይም በተደጋጋሚ ሁኔታ የተገፋ

ለጥቅላይም ያለ እድሜ ሊከሰት ይችላል። በተወሰነ መጠንም በቤተሰብ የመሄድ ባህሪ አለው።

“ብጥቃላይ ነገሩ እየባሰ እንጂ እየተሻለ አይሄድም። ያሉት ህክምናዎችም ምብባሱን በተወሰነ መጠን ለማዘዝ የትኛው እስካሉ ድረስ የአንገልን ተግባር በተወሰነ መጠን ለግንዝብቻ ነው የሚጠቅሙት። ዘብባቤ ማደረጉ ለቤተሰብ በገንዘብም ሆነ በሰነልቦና የግልብፍለው ዋጋ እጅግ ከባድ ስለሆነ መረዳዳት ያስፈልጋል። በተለይ እንደ ለገጠኝና ድባቱ አይነት ሌሎች ህመምች ሲጨመሩ ችግሩን የበለጠ ያወሳሰቡታል። ህመሙ ከታወቀ በኋላ ሌላ ችግር ከሌለ ከአምስት እስከ አስር አመት መኖር የተለመደ ስለሆነ፣ የረጅም ጊዜ እቅድ የገድ አስፈላጊ ነው። እዚህ አገር ደግሞ ሥራው ሁሉ ቤተሰብ ላይ ስለሚወድቅ፣ እስካሁን ካላደረጋችሁ የቤተሰብ ስብሰባ አድርጋችሁ ዘላቂ የብባቤ እቅድ ማውጣት አስፈላጊ ነው” ብሎ፣ ማስታወሻውን ካርዱ ላይ ጻፈና የመሸና ደብዳቤ ወደ ሆስፒታል መጻፍ ጀመረ።

“በደህናው ጊዜ እኮ ብታውቀው ... አውርተህ አትጠግበውም። አባቲ ስለሆነ አይደለም ... በህይወቱ እንደሱ አይነት ሁለገብ ጥልቅ አሳቢ ሰው አይቼም አላውቅም። አሁን እኮ ... ቀርውን ብቻ ነው ያስቀረልን ... ህመሙ ፈጽሞ የማናውቀው ሌላ ሰው ነው ያደረገው። ይሄ በሽታ አይደለም ... ለማንም አልመኘውም ...” ብላ ግልቀስ ስትጀምር ከጠረጴዛው ላይ ያለውን ናፕኪን እንደገና እያቀበላት፣

“አዎን ... አናውቀውም እንጂ ... ሰው ማለት እኮ የትዝታውና የትውስታው ድምር ነው። ሕይወት የመርሳትና የማስታወስ ሚዛን ናት። መርሳት ያለብንን መርሳት ሲያቅተንም ሕይወታችን ይመሳቀላል ... እሱም ህመም ሊሆን ይችላል። ደግሞ ማስታወስ ያለብንን የሕይወት ልምዶች፣ ጠቃሚ ሰዎችና ነገሮች ከረሳን ... የእነነታችን መለያና የሰብእናችን ድንበር ይጠፋና እንዳልሸው ሌላ ሰው እንሆናለን። እንገላችን አዳዲስ ነገሮችን በመማር፣ በማስታወስና እንዳስፈላጊነቱም በማመዛዘን የመምረጥና የመወሰን ችሎታችንን የያዘ ክፍል ነው።

“ዲሚንሽያ የምንለው ህመም እንግዲህ ይህን ተግባር የሚለፋ የአንገላችን ከፍሎች መታወክ ነው። ለማስታወስና ከፍተኛና ረቂቅ የአእምሮን ስራ ለማቀናበር አስፈላጊ የሆኑ ንጥረ ነገሮችን የሚያመነጩ ሌሎችን በማመናመን ቀስ በቀስ የሰውን ግንኙነት ሰውጦ ራሱን ሳይቀር ወደ አለማወቅ የሚያመጣ ህመም ነው። ትዝታው ከሕመምተኛው ቢጠፋም ... ከቤተሰብና ከወዳጅ ስለማይጠፋ መደገጋፋ ነው መፍትሄው። ሰባራ እግር ድጋፍ እንደሚያስፈልገው ሰባራ አእምሮም የሚደግፈው እስካገኘ ድረስ፣ ሕይወት ፈተና ቢበዛባትም ትርጉም እንዳታጣ ማድረግ እንችላለን” ብሎ ዝም አለ።

“ልዝ ነህ ዶክተር ... ምንም ነገር ቢሆን ስለወደድነው ለዘላለም እንደነበረ ላናቀየው እንችላለን። ከሁሉም ነገር ውስጥ ግን ትርጉምን ማግኘትና ተደጋግሮ በማለፍ ሕይወትን ችግር ሳይሆን ዕድል አድርጎ ማየት ይቻላል። ገብቶኛል ... ገን ያው ሰው ነኝ ... የምትወደው ሰው በሕይወት እያለ ወደ አለመኖር ሲሒድና የምታውቀውን

ማንነቱን ሲያጣ ማየት ገን እንዴት ያማል መሰለህ። ስለ ደግ ምክርህና መስተንገዱ በጣም ነው የማመስገነው። የክሊኒካችሁ ሠራተኞች በሙሉ ከጥበቃዎቹ ጀምሮ በጣም ነው የረዱኝ። እመስገናልኝ ... ጥሩ ሰዎች ናቸው። እንተም ሁሉንም ነገር በሌላ መንገድ እንዳየው ነው ያደረከኝ። ብላ ምስጋናዋን እሸገደገደችው።

የቀረውን ዝርዝር ዕቅድ ተነጋግረው በተኛበት ሊከታተላቸው ተስማምተው ሸኛቸው። ምስጢርና ላንቶ ደጅ ቆመው ሲጠብቁት ደረሰ። በማርፈዱ ይቅርታ ጠይቀ፤ በምስጢር መኪና ተያይዘው ወጡ። ከግቢ እንደወጡ እናቱ ጋ ደውሎ ለምላ አየመጡ እንደሆነ አስታወሳቸው።

"እያችሁት?"

"ምትን?" አሉ ሁለቱም ዞር ዞር እያሉ።

"አሁንም አለፋችሁት ... ማስረሻን ነዋ ... ከበሩ ፊት ለፊት ካለው ሉቅ በርላይ ፊቱን በጋዜጣ ሸፍኖ ስንወጣ ወደ እኛ እያየ ነበር"

"ሪሊ ... እንቺ እንዴት አየሽው? አሁንም እዚህ መምጣቱን አላቀመም ማለት ነው?" አለ ሌላው።

"አዩ ... ምን ያቀማል ብለህ ነው ... እኔማ እንዴት አላየው ... ምናልባት እኔን ስለሚከታተለኝ ከናገተ ይልቅ የኔ አንቱና ሁሉ እንደቀመ ስለሆነ ይሆናል። የሚገርማችሁ ነገር እኮ ... እሱ ባካባቢው ሲኖር የሆነ የሚነገረኝ ነገር አለ ... ትከሻዬን ይከብደኛል ... ደግሞ የሚገርመው ሁል ጊዜም ዞር ዞር ካልኩኝ ... የሆነ ቦታ ተወሸቀ አየዋለሁ"

"እኔ ምልህ ዶክተር ሌላ ... ቀይ እሷን እንዲረሳ የሚያደርግ ምንም መድሃኒት የለም እንዴ... በቃ ስለሷ እንዳያስብ ... መኖሯን ከጭንቅላቱ የሚፍቅ ነገር ለምን አታዝለትም...?"

"ውይ እንደሱ አይነትማ መድሃኒት ቢኖር እኔ ራሴ እከፍል ነበር የመድሃኒቱን ዋጋ ...የፈለገውን ያህል ውድ ቢሆንም"

"የሚያሳዝነው ነገር እኮ መርላት ለማይፈልጉትና መርላት ለሌለባቸው ሰዎች በሽታ ... ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች ደግሞ የማይገኝ መድሃኒት መሆኑ ነው" ብሎ፤ መጨረሻ ላይ ስላያቸው ህመምተኛ ነገራቸው።

"እና የማስረሻ በሽታ አለመርላት ነው ልገል እንችላለን?" ሲል ላንቶ፤

"አይ ... ሲረሱት አለማወቅም ሊሆን ይችላል። ቢያንስ ስሙን መሆን ካልቻለ ቢያስቀይረውና 'መንቻኪ' ወይ 'ኡሁ' ቢሉት ይሻል ነበር" አለች፤ ውስጧ እየደበሰ ላይ ላይን እየላቀች።

"ሚስጥርዬ... ሽረ ረስቼው በናትሽ ...ጉድ እንዳልሆነ ... ተመልሰን ቢሮ ስንገባ አደራ አስታውሺኝ ..." አለ ላንቶ የምሩን በሚመስል ድምፅ።

“ምን... አለች ደንገጥ ብላ

“ምንድን ነበር እንኳን በናትሽ ... እኔ እንጃ ልጄ አይገርምም አሁን ባሁን
ራሴት መሰለኝ ... እዩ ... ‘መርሳትና ማስታወስ’ እኔንም ያዙኝ መሰል ...”

“ለዛቢሰ ... ቀይ ብቻ ...” አለች በመስተዋቱ ውስጥ እያየችው ።

ቤት ደርሰው ምሳ እየበሰሰ ሲጫወቱ፤ “አታቲ ... የማስታወስ ችግር ይሻላል
ይሰየመርሳት ችግር?” አለ ሌላው ነገሩ እንደገና ትዝ ሲለው፤

“ምን አይነት ጥያቄ ነው ሌላዓለም ... ምንድነው ልዩነቱ?” አሉ የጠቀሰሉትን
የጥንገርሻለም ሰጠር እያገረሷት፤ “እስኪ ብዩ የኔ ቀንጾ ... ዝም ብሉ ሲያደርጉት
እኔ ... እስኪ እሱን ትተህ ብላ ሳንቸዩ ... እኔ እቀጻዋለሁ እሱን” አሉ ቁርጥ እንጀራውን
ወረቀቱ እየዘርጋት።

“በጣም ቀንጾ ነው ... በጣም እየበላን ነው” አለ ሳንቸ ውሃውን ለሁሉም
እያቀረበች።

“ልዩነቱማ ... እንዳንድ ሰው ምንም ነገር አይረሳም ክፍም ነገር ይሁን በጎ ።
ለሰው ሰው ደግሞ ትንሹን ትልቁንም ... የሰው ሰም ሳይቀር ... ዕቃ ያስቀመጠበትን
ቦታ ... በቃ ሁሉን ይረሳል ... ልክ ሰው ሲጃጅ እንደሚሆነው ማለት ነው ። እንደሉ
ግለቲ ነው ። የቀ ይሻላል?”

“ቀይ ... ምን እንድልህ ነው ልጄ ... ቀኝ ወይ ግራ እጅ ቢቀረጥ የቀ ይሻላል
እንደግለቲ ነው እኮ ። ነገር የሙጥኝ ብሎ መያዝና አለመርሳት እንደ አሲድ የሰው
ለሰ ሊመርዝ ይችላል ። ደግሞ ሁሉን ነገር መርሳትም ደግሞ ቀልበ ቢለና ከንቱ
ሊያደርገህ ይችላል ። መርሳትም ማስታወስም በደርዘኩ ካልሆነ ስንኩል የሚያደርግ
ሸታ ነው” አጥንት ለማምጣት ሲነሱ ሁሉም ተያዩ ። ከምሳ በኋላ እንዳንድ ስኒ አቦል
ፀና ጠጥተው፤ ሦስቱም የዝናሽን እባት ለማየት ወደ ቤቱል ሆስፒታል አቀኑ ።

እንፈክሽ በደማቸው ተሰራጭቶ ኖሮ ከፍተኛ ህክምና ከሚሰጥበት ከፍል
እስገብተዋቸው መድሃኒት በደም ሰራቸው፤ እነሲጂን ባፍንጫቸው ተቀጣጥሎባቸው
ደሱ ። ወሰድ መጣ እያደረጋቸው በከፊል አቅላቸውን ስለላቱ ነቅተው ሲያናገሯቸው
እሳቸው ። ከዚያ ወጥተው ሲሄዱ ምስጢርና ሳንቸ በማስረሻ ጉዳይ ሲከራከሩ
ሌላው ደግሞ ባንድ ልቡ የነርሱን ሙግት እየሰማ፤ ‘መርሳትና ማስታወስ’ በሚለው
ሐሳብ ውስጥ ገብቶ ለጥቂት ደቂቃዎች ዋሃ ።

‘ሕይወት መርሳትንና ማስታወስን ... በመሸለምና በመቅጣት ... እንዴን ስታነገስ
ሌላውን ስታኮስስ ... የምትቀጥል የትዝታና የትውስታ ... የመርሳትና የመዘንጋት ...
ግህደር ናት ። ለሰው ሰ የሕይወቱና ድምር ቀሪ ነገሩ፤ ትዝታና ትውስታ እንጂ ሌላ
የገለጠውን እንደ ባህር ከሰፋው ... በመርሳት ጨለማ ከተሞጠው ... ውስጠኛ በውር
የእለምር ንፋው ጀምሮ ... እስከ ውጭኛው ... ነገር በግልጥ እስከ ተደረደረበት
የትውስታ ሳሉት ድረስ ... የማንነቱ መታወቂያና የህልውናው መሰረት የሆነው ...
የልምዱ ትዝታና የሀይወት ዘመኑ ትውስታ ተንሰራፍቶ ይገኛል ። ጤንነት ግለትም

እንዳገባብ እንዳገባቡ ገልጡን የመስወርና ... ሰውራን የመገለጥ ጥበብና ነጭ
 ነው። እንገል ሲታወክ ... ልቦና ሲዛባ ... ትዝታና ሰውራታ ... ትውስታና ዝግታ ...
 ሚዛን ያጡና ሰውነት ሰው ከመሆን ተራ ይወጣል። ስለዚህም ጥያቄው 'መሆን ወይ
 አለመሆን' ሳይሆን 'ማስታወስ ወይ መርሳት' ነው።

• 29 •

ሌላው የቀረበለትን ቁርስ በግማሽ ልቡ ጐረሰ ጐረሰ እያደረገ፤ ጠረጴዛው ላይ የዘረጋውን ጋዜጣ በማይበላበት እጁ ያገላብጣል። ሁልጊዜም 'ጠዋት ላይ የተከሸነ ፍርፍር በሰባ ቡና ከደህና ጋዜጣ ጋር ለቁርስ ከተገኘ ቀኑ አለቀለት' ይላል ሲቀልድ። ገጽ ጠዋት አይደል እንዴ የምትበርረው ... ምነው ዛሬን እንኳ አረፍ ብትል ልጄ?" ለሉት እናቱ፤ የቀዳለትን ቡና በጃቸው እንዳየዙ ከፊት ለፊቱ ቀመው።

መልሱን እየጠበቁ መሰሉት ቀና ብሎ አያቸው። "አይ አታቲዬ ጥሩ ነበር ግረቴማ ... ገን ... በጣም ብዙ መጨረስ ያለብኝ ነገር አለ። ከመሄዴ በፊት የግድ ላያቸው የሚገባኝ፤ ለዛሬ የቀጠርኳቸው ህመምተኞችም አሉኝ። የክሊኒኩን ሃላፊነትም ማስረከብና ማከፋፈል አለብኝ። ከቻልኩ ለምሳ ብቅ አላለሁ። ከቢሮ ልጆች ጋር ለእራት ቀጠሮ ስለያዝን፤ ሳላመሽ አልቀርም ..." አለ፤ ቡናውን በትኩሱ ተትተው እያለ።

"ይሄ ሁሉ በዛሬዬቱ ቀን ነው የሚሆነው? ደግሞ ... ባከህ ቀስ ብለህ ንዳ። ልብህ እንዲህ ተስቅሎ መንዳቱም እኮ ጥሩ አይደለም ... ሀገሩ ሁሉ ተንከዋከዎ ማለቁ ነው። ወይ ... ለዛሬ እንኳ ሹፈሩን ለምን አትጠቀምም?" አሉ፤ ላንድ ልጅ ምሣ የሚበቃ ገርሻ እያለናዱ።

"ግዴለም አታስቢ አታቲዬ... ቀስ ብዬ እንዳለሁ። እ-ን-ዴ-ዬ... የት ልትወስዷል ነው ለሉን ደግሞ የምትጠቀልደው ..." ብሎ፤ ጋዜጣውን ጠረጴዛው ላይ ጣል አድርጎ ለነሣ ሲል፤ ባንድ እጃቸው ትከኻውን ወደ ታች ያዝ አደረጉት።

"በሞቱ ... ልጄ ... የናት ገርሻ ... ጋኻ ነው ..." አሉት። አፋውስፕ በጠቀጠቁበት ገርሻ ተገስጉሶ አፋ ተለገመ። ተዘገጃጅቶ ሲጨርስ፤ ጋዜጣውን ጠቅልሎ ከሚይዛቸው ወረቀቶች ጋር በርሳው ውስጥ አጨቀና እየተጠዳደፈ ወጣ። ሳር ቤትን እንዳለፈ ንፁሕ ደወለት። እያመነታ አነሣው።

ይዞ እንዲመጣላት ስለምትፈልጋቸው ነገሮች እያወሩ፤ የፖሊስ ፊሽካ ሰምቶ ዘር አለ። ለእርሱ መሆኑን ሲያውቅ፤ “አዪ ፍቅር ... ፖሊሱ ሊያቀመኝ ነው። መሰል ... እስኪልሰምኝው እሺ ካለ” አለና ስልኩን ዘጋው። ወደ ዳር አቁሞ መስታዋቱን ወደ ታች አወረደ።

“ጤና ይስጥልኝ ጌታዬ... እስኪ መንጃ ፈቃድ” አለ። ትራፊኩ ወታደራዊ ሰላምታውን ቅጥም ባለ ፊት እያቀረበ። ረጅም ጠቀር ያለ ቦርጫም፤ ቢከፈል ሁለት መካከለኛ ወይም ሦስት ጀማሪ ፖሊሶች ሊወጣው ይችላል። አጻፋ ሰላምታውን ከመለስ በኋላ መንጃ ፈቃዱን ሰጠው። ብዙ መሠረታዊ ሰላላፊ ለገቢ ተቀብሎ መንገዱን ቀጠለ።

ከሲኒክ ሲደርስ ብዙ ጊዜ እንደሚያደርገው እንደ አፍታ ቀም ብሎ ከጥበቃ ሰራተኛው ጋር ወሬ ጀመሩ። የያዘውን ቦርሳ ከፊት ወደ ኋላ ከቀኝ ወደ ግራ እያወጣወጠ ሲያወሩ ቀዩ። በብዙ ጉዳዮች ላይ ሰፊ ዕውቀት ያካበቱና ብዙ ያነበቡ የቀድሞ ወታደር ናቸው። ሰበብ ፈልጎ ከርሳቸው ጋር ማውራት ደስ ይለዋል። ጳውሎስ ሆስፒታል ሲሰራ፤ ልጃቸውን ሊያሳክሙ መጥተው ተገባብተው ነው፤ ከሲኒክ ሲከፈት የቀጠራቸው።

ቢሮው ገብቶ የሰራ ጠረጴዛው ላይ ተዘበራርቀው የተከመሩ ወረቀቶችን በታዕታ ሲሰባቸው ቀለል የሚል ስሜት ተሰማው። እያንገራገረ የመጸሕፍት መደርደሪያውንም አስተካከለ። የመሄጃው ቀን በቀረበ ቁጥር የንጹሕና የልጆቹ ናፍቀት ብሰበታል። ሁልጊዜም ከሚቀመጥበት ሶፋ ላይ ቁጥ ብሎ ትንሽ አሰላሰለ። ከከሊኒኩ የአመራር ቡድን ጋር ሊወያይ ያለባቸውን ነጥቦች እይታዬ ላይ ሚር ሚር አደረገና ከጉት ካለው ጠረጴዛ ላይ አስቀመጠው።

አሁንም ልቡ ሊረጋጋለት አልቻለም። ከፒያኖው ፊት ለፊት ጠቀመጠ። ከንጹሕና ከልጆቹ ጋር የተነሳውን ፎቶ እንስቶ አየት አድርጎ አስቀመጠው። ያልቀሸቱ የፒያኖ ቁልፎችን አንድ ባንድ እጸዳቸው። ከዚያም ረጋ ያለ መብረቃ እጁ እንዳመጣለት መሟወት ጀመረ። ሰማዩ ላይ በጠዋት በስሱ የተረጨውን ነጭ ደመና ሲያይ ውስጡ ትንሽ ረጋ አለለት።

የመጀመሪያ ህመምተኛውን የሚያይበት ሰዓት መድረሱን ሲያይ ድንገት ብድግ ብሎ ቀመ። ከፊት ለፊቱ ካለው ፎቶ ግራፍ ላይ ትክ ብለው የሚያዩትን ንጹሕና ልጆቹን በፈገገታ እያቸው። የተሟወተውን መብረቃ ሰምተው ያሠበዉበለት ያህል ጥቅታ ተሰማው። ፎቶዎቹን እንስቶ ሳም ሳም አደረገና አስተካከለ አስቀመጣቸው።

ለዕለቱ በዛ ያሉ ባለ ቀጠርዎች ስለነበሩት ጠዋቱ እንዴት እንደሄደ ላይታወቀው አለተ። ለምሳ ፒዛ አገዛዝው፤ የማኒጅመንት ስብሰባቸውን እዛው ከሲኒክ ካፈ ውስጥ አደረጉ። መደበኛና አዳዲስ ጉዳዮችን ከተዋያዩ በኋላ፤ ስለገዛውና በማይኖርበት ጊዜ ሊፈጠሩ ስለሚችሉ አንዳንድ ከፍተኞችና የውዝልና ሽፋን ባጥፉ ያለበውን ነገራቸው።

-በሦስት ሳምንት በላይ የመቀየት ሃሳብ የለኝም = ዶክተር ሲራክ እኒን ወክሎ
ረገፍሏል = ሌላው ሃገር እንዳለ ይቀጥላል = አስተዳደራዊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ
ሲተርፍ በላለች ብዙ የጥቅጥ ላይ መሰለኝም = እኒም እያወላለው ... በእግግ ይልቅ
እንክፍለን = የትርፍ ጊዜ ሳይካትረሰቱኝ በላግጊዝኩ ያልብዙ ጥገር ያለውን ከሲኒካል
ራሳችሁን የጥቅጥ ይመስለኛል =

-እያ... ሆ ሌላ ሆን አለን ... አንዳንድ ህመምተኞች ... እኒን ግድት ስለ ለመራ
ወያኔ ገና አሰራራችንን ስለገናኘው፤ እኒን ብለው ካስቸገሩ እስከመለስ መጠበቅ
ያቸላሉ = የጋራ ግንኙነት ሲራክ ወይም ሌሎች ሳይከፈሉት ለሰባት በቀጠረችው መሰረት
ሲያየቸው ነው = ግሰረሻን ገን እኒ ስሙግ ነው የግድት፤ ያንን ለርሱም አስጠንቅቄ
አገረዋለሁ = ሊኒ ቲንገ አልሰጥ አለ፤ ዙሪያ ገባውን እያየ =

ያስጠርና ሳንቾ ሲራክን መወከሉ ብዙም አንዳልጣጠየው አውቋል =
የሌላው አትድ ደገፍ፤ ሲራክ በአመራር ጋላፊነት ብቃቱም እንዲያድገው ወደ ፊት
እስኪገኝ ጊዜ በግድናርበት ጊዜ ከሊኒኩን መሆኑ ለመሆኑ ምረት እንዲቸል ነው =
ተስባሰብን ለውሰው ግሰረሻን ስለረገገ፤ ከሲራክ ዘቢባ ጋር ከተጋገረ በኋላ ነው
ሊወከለው የወሰነው = ለብሰሳቸውን ሲወርሱ፤ ግታ ለእራት የግድግዳ በትን ሰጥትና
የታመሙ ተለያዩ =

ከፍላበኋላ ግሰረሻን ረዘፍላል ጊዜ አናገርት፤ እሱ ከአግራካሊ ሙሉ ሊያየው
ተባባሪ = እስከዚያው ድረስ ከሊኒክ መጥጣት እንደገና ስለረገገው በገልጽ ነገረው =
እስከውን በመሰረታዊ ደረጃ የተዳሰሱ አስተሳሰቦች ላይ ነው ያተኮረት = ከፍተኛ ፍጥነት
ሊፈጠር በግድቱ የውስጥ ጥፋቶችና ከፍስጠር ጋር በተያያዘ ያሉትን ስር የሰደዱና
የተዋቀሩ እያንተቹ ላይ ብዙም አልተጋፈጠውም =

በተቻለው አትም በእርሱ ላይ ያለውን መተግማት እንዲያዳብርና ጠንካራ
የምክር ገንቶነት ድልድይ መሰራቱ ላይ ነው ያተኮረው = ግሰረሻ ደገፍ ሁልጊዜም
እንደግድግዳው በልኩን የግድግዳ መሰሉ የነበራቸውን ውይይት ሁሉ ይቀዳል =
በቅሊሂድ የተቆረሰውን ደጋገፍ እያዳወቀ በምክር እያሾፈ ይሰቃል =

የእራት ቀጠሮው ሲያደርስ ቀለል ያለ ልብስ ቀይሮ ወደዚያው አቀና = ቀጠሮው
እንዲካለልበር በወሎ ስሊር አቀራርጦ ለመሄድ ጥበረ = ቁራ ላይ በነበረው ጥንትን
የከገነች ለረጅም ደቂቃዎች ተሳብሮ ቀየ = ጥቂት ረፍቶበት ደረሰ = ከሲራክ በስተቀር
በፍራው የደረሰ እልክበረም = ከንድ ጥገ ላይ ሆኖ ጸገሰ ያለ መጽሃፍ ይዞ በተመሰገነ
ወስጥ ስለክበር አጠገቡ ሲያደርስ ደንገጥ ብሎ ቀና አለ = ሰላም ተባብሰው እንደ
ተቆረሱ መጽሃፉን ጠረጴዛ ላይ ደፍቶ ወዲያው የጥቅ ወረ ውስጥ ዝቅ = ከረታቸው
የተከሰረውን መጽሃፍ ወደ ራሱ ጠጋ አድርጎ እገባብሞ አየውና

-ከየት እገኘህው ይሄን መጽሃፍ ልጄ ... ሁለቱም ሽልዩም አንድ ላይ ነው
የተጠረዘውም አለ ተገርጥ =

-ያ ... ሁለቱም ቅጽ በአንድ ላይ ነው ... ሦስተኛ አመት ረዘደገሰ ሰንጅምር
ከግድግዳ ለአንድ ወር ልታስቀምዱት ይገባል፤ አንድ አደጋ ተከላክሎ ላይከፈሰበት ነበረች =

ብዙ ጊዜ በተለያዩ ጉዳዮች ላይ እናወራ ነበር። ከመሄዷ በፊት 'ይሄንን መጽሐፍ ቢያንስ እንደ ጊዜ ከሚፍ እስከሚፍ ማንበብ ይኖርብሃል። ከመቶ ለመቶ በፊት ስለ ተጻፈ ያለፈበት እንዳይመስልህ ... ፍልስፍናን ሳይኮሎጂንና ሕክምናን ከሰው አእምሮ አሰራር ጋር ግልጽና አስገራሚ በሆነ መንገድ የሚተነትንና በትክክል እንድታስብ የሚረዳ ብዙ የዚህ ዓይነት መጽሐፍት የሉም' ብላ ሰጠችኝ። ዛሬ ነገ ስል ሳልጀምረው ቀየሁ። አሁን ሶስት ሳምንት ሆነኝ ከጀመርኩት ... በጣም የሚገርም ነው ... እንዳለቸውም በፍጹም የድሮ መጽሃፍ አይመስልም።

ሌላው ለመጽሃፉን እያየ፣ "ትንሽ ቀየ እንጂ የተወሰነውን ክፍል አንብቢው ነበር ... የሚገርም ጭንቅላት ያለው ሰው ነው። ወንድሙ ሄንሪይ እና እህቱ ... ማናት አሊስ ነው መሰለኝ ስሟ ... ባሜሪካ ፍልስፍናና ሥነጽሁፍ ላይ ትልቅ አሻራ ትተው ያለፉ ሰዎች ናቸው። ይሄ መጽሃፍ አሁን ብዙም ገበያ ላይ ያለ አልመሰለኝምና እዚህ ሳየው እኮ ገርሞኝ ነው" አለ፤ ማውጫውን በፍጥነት እየቃኘ።

"እኔንም እንዳነበው የበለጠ የገፋፋኝ ባለፈው 'ፖርትሬይት እፍ ኢ ሴዲ' የሚለውን የወንድሙን የሂንሪ ጄምስን መጽሃፍ ካነበብኩት በኋላ ነው።"

"አሁን አንብቢህዋል እሱንም? ... በጣም ከምወዳቸው ልቦለድ መጻሕፍት ውስጥ አንዱ እሱ ነው። አይ ቲንክ ... ዊሊያምም ሌላ ብዙ ጽፏል መሰለኝ ... ገን ሌሎች በራዎቹን ብዙም ጊዜ አግኝቼ አላነበብኩቸውም። ፕራግማቲዝምና ፋንክሽናል ሳይኮሎጂን ከፈለሰፉ የመጀመሪያ ሰዎች ዋናው እሱ ነው" አለ፤ መጽሃፉን መልሶ ወደ ሲራክ እየገፋ።

"ታውቃለህ ... እኔ ይሄ ፕራግማቲዝም ... ኢምፒሪሲዝም ... ስትራቴጂካልዝም ... ፋንክሽናሊዝም ... ሮማንቲሲዝም ... አቦስጥራዊዝም እንዳለ ራሱ ገራ ይገባል። ነገሩን ገባ ብለህ ስታነበው እኮ እንደዚህ ፋንሲ የሆነ ስም ባይሰጡት፤ ሁላችንም የምናስበውና የምንናረው ዕለታዊ የኑሮ ፍልስፍና ነው። እነሱ አይ ቲንክ ... ወራ እያጋኑ መሸጥ ይወዳሉም፤ ይቸላሉም። ... እኛ ደግሞ ማራገብ ብቻ። አሁን አሁን እያሰብኩ ያለሁት ትንሽ ከተረጋጋሁ በኋላ ... ለከፋም ለደጉም ቢያንስ በማስተርስ ደረጃ ፍልስፍና መማር እንዳለብኝ ነው። አለበለዚያ የሆነ ነገር የጉደለኝ እየመሰለኝ ጭንቅላቱን ሲጠዘጠዝኝ ነው የሚናረው።" ሳቅ ብሎ ያልበላውን ራሱን እከከ እከከ አድርጉ፤ ጉፈሬ ጸጉሩን እንደገና አሰተካከለ።

"ዩኖው ዋት ... እንደ እኔ እንደ እኔ ... ሁሉም ሳይኮሎጂስትና ሳይኪያትሪስት ቢያንስ መሰረታዊ የሆነ የፍልስፍና አውቀትና ትምህርት ያስፈልገዋል። በትክክል የማሰብ አቅምና ችሎታ ሳይኖርህ አስተሳሰባቸውና ማሰቢያቸው የታመመባቸውን ሰዎች ማከም የሚቻል አይመስለኝም። ... ሌላው ተርቶ ኢቭን ... ስለ መድሃኒትም ቢሆን እኮ ግልጽ የሆነ ፍልስፍና ያስፈልገሃል" ብሎ፤ ስልኩ ላይ የመጣውን የጽሁፍ መልእክት ሲያየው ምስጢር መንገድ ተዘጋገባቸው እንዳረፈደቸ የላከቸው ነው።

"ቀይ ቀይ እንዲየውም ... ዶክተር ሌላ ... ጠዋት በጣም አስቸጋሪ ከገ አጋጥሞኝ ነበር። ብዙ ሰዓት አብሬው ባጠፋም ... ዕይ ዶኖ ... ምን ብዬ ለረዳው

እንደምችል እርግጠኛ አልነበርኩም ... ዝም ብዬ ካንተ ጋር ካወራሁ በኋላ እንደገና ላየው ቁጥረዋለሁ" አለ ፊቱን ቋጠር ፈታ እያደረገ።

ሲራዝና ሌላው በህመምተኛው ጉዳይ ላይ ሲያወሩ ሌሎችም እየተንጠባጠቡ ደረሱ። ምሽቱ ቀለል ያለና ጨዋታ የበዛበት ነበረ። ለሌላው መልካም ጉዞ ተመኝተውለት ወደ ሦስት ተኩል ላይ ተለያዩ።

ሕይወት ... መሄድ መምጣት ... መገናኘት መለያየት ... ማብሰል መብላት ... መታከም መዳን ... መወለድ መሞት ... ምልልሶሽ ናት። በውስጧ ደግሞ ፍቅር ጸደኝት ... ትናንት ነገ ... ህልም ትዝታ ... ድካም እረፍት ... ምኞት ሽሽት ... ቁጥር የለሽ ልምምዶችን ይዛለች። ሌላውም በማግስቱ ወደ አሜሪካ ተጓዘ።

ክፍል ፭

ሌላ ሰው

30

ሌላው ለሚረካ ከገባ በኋላ የመጀመሪያውን ሳምንት ከቤት አልወጣም። ባረፈ ቁጥር ምን ያህል እንደ ደከመው ተረዳ። ልጆቹ ተመልሶ የሚሄድ እየመሰላቸው ከርሱ ጋር ተጣብቀዋል። ወደ ትምህርት ቤት ሲሄዱ እንኳ በብዙ ልመናና ማባበል ነው። ንጹሕ ምን ያህል ሰውነቷ እንደተጎዳና ተለያይተው መቆየታቸው ያሳደረባትን ሚና ሲረዳ ጥልቅ ጸጸት ተሰማው። ፍልቅልቁና ደስተኛ ማንነቷ ጠፍቶ በቀላሉ የምትነሳት ፋሎ ሆኖ የሚብላት ሆናለች። ቤተሰቡን እዚህ ውጥረት ውስጥ በመከተቱ የጥፋተኝነት ስሜት ሲያስቃየው ከረመ።

ጠዋት ላይ ልጆቹን ትምህርት ቤት አድርሰው ቡናቸውን ይዘው ሲያወሩ ይውላሉ። ወይ ደግሞ ወደ አልጋቸው ተመልሰው፤ በመካከላቸው የተፈጠረውን ገደል ለመሙላትና ናፍቆታቸውን ለመወጣት ይሞክራሉ። እዛው ኩሽና ውስጥ የሆነ ነገር ይሠሩና ምላ እየበሉ ሲያወሩ፤ ሳያውቁት የልጆቹ መምጫ ሰዓት ይደርሳል። እነርሱን እያሟወቁ ወይ ፓርክ ወይ ደግሞ መዋኛ ስፍራ ሄደው ያመሻሉ። በዚህ ሁኔታ ያሳለፉት ሁለት ሳምንት፤ ለሁሉም ውስጣቸው የተፈጠረውን የመራራቅ ሕመም አስታግሶላቸዋል።

እሱቲን ቴክሳስ በዚህ ወቅት ሞቅ ብትልም፤ ሁሉ ነገር አረንጓዴ ነው። ቀኑ ረጅም ስለሆነ፤ ሰው ሁሉ ደጅ ነው የሚያመሸው። ማለዳ ገና ሰማዩ ፈገግ ሲል ተነስቶ ብስክሌቱን ይጋልባል። ከሰፈሩ ወጣ ብሎ ያለውን ሚካ እያቀራረጠ፤ ረዘም ላለ ሰዓት የጠዋቱን ለበለሰ ያለ አየር እያጣጣመ፤ ጠዋት እንድት ሰዓት ከመሆኑ በፊት ወደ ቤት ይመለሳል። የአሜሪካ ሕይወቱን ከሚወድባቸው ነገሮች መካከል እንዴት ያለ ችግር ብስክሌት የሚያሳጋልቡ በከተማና በሚካ ውስጥ የተሰሩት የውስጥ ለውስጥ መንገዶች ናቸው። ኢትዮጵያ የመመለሱ ነገር አሳስቦታል። ኑሮው በዚህ ከቀጠለ ከትንሽ ጊዜ በኋላ ሚስቱና ልጆቹን በቀላሉ ሊያጣ እንደሚችል አሰበ። ተሰምቶት የማያውቅ ፍርሃት አጥንቶ ውስጥ ገባ።

የሰባተኛውን ሳምንት ወደ ካሊፎርኒያ ለመገንዘብ አቅደዋል። ከዚያ በኋላ ባለው ሳምንት የገዱበት ቤተሰቦች ወደ ሚናኖታ በሚገኝ ሌላ ስለሚሄዱ፤ እረፍቱ ላይ እንደ ሳምንት ለመጨመር ወሰኗል። የልጆቻችንም ትምህርት ቤት ሲዘጋ፤ ገዱሕ እብዛኛውን ጊዜ ሚኒያፖሊስ ለማሳለፍ አስባለች። ኢትዮጵያ አብረውት ሄደው እንዲቀዩ ቢለምናትም አሻረረኝ አለች። ድንገት የማይበማመብት ሃሳብ በተነሳ ቁጥር የሚፈጠረውን ጥቂትና ጥቅጥቅ መፍራት ጀምሯል። በሚሆኑት አንዳንድ ነገሮች ውስጥ ቢያገኝበትም፤ የጥፋተኝነት በሚቱ እያየለበት ብዙውን ነገር አይቶ እንዳላየ ግልፅ መረጠ።

ወደ ካሊፎርኒያ ከመሄዳቸው ሁለት ቀን በፊት ግድግዳቸውን ራት ጋብዘው ቤቱ ድምቅምት ብሎ አመኝ። ከሰድስት ወር በፊት ሚሰቱ በአደጋ ከሁለት ልጆቹ ጋር የሞቱበት ግድግዳቸውም የተረፈችውን እንዲት ልጇን ይዞ መጥቷል። ልጅቷ በአርሴማ አድሜ ስለሆነችና ገዱሕ አባገም መብቷ ስለምታስተምራት ቤተኛ ናቸው። ሌላውም አሚሪካ በነበረ ጊዜ ደግሞ አብረው ብስክሌት መጋለብ፤ ገልፍ መጓዝና ቤተሰቦቻቸውን ይዘው ራት ያለ ቦታ ነድተው መገናኘት ያዘወትሩ ነበር።

ከሐዘኑ ከብደት የተነሳ በጣም ተገድቶ ስለነበር የገዱሕ ድጋፍ በብዙ ጠቅሞታል። ገዱሕም ብቻጥን ልጆቹንና ሥራጥን ማሰኬድ ሲያቅታት የሚያገዛት እሱ ነው። እንገዶቹ ከሄዱ በኋላ ወደ ኋላ ቀርቶ ሲሢወቱና ስለ ሌላው ሥራ እየጠየቀው ሲያወሩ አመኝ። ልጇ ከነርሱ ጋር ወደ ካሊፎርኒያ እንድትሄድ ስለፈቀደላት ልጆቹ ፈንድተዋል። ከሚሰቱና ልጆቹ ሞት በኋላ ልጇን እምኖ ለሰው ሲሰጥ የመጀመሪያው ነው።

በማግለቱ በጠዋት ተነሥተው ሲነዱ ውለው አመኝኹ ላይ በኒው ሚክሲኮ ግዛት ከምትገኘው አልባከርኪ ከተማ ገቡ። ደክሟቸው ስለነበር ከአራት በኋላ ሁሉም በጊዜ ተኙ። በጠዋት ተነስተው የሚክሲኮ ባህልን በሚያሳዩው የከተማይቱ አርጌው ከፍል ውስጥ በእግራቸው ወዲያ ወዲህ እያሉ ሲገበኙ ቀይተው፤ ለቁርስ ወደ እንደ ባህላዊ ቤት ገቡ። ማርፈኛውን በከተማው መሃል ሲዘዘሩ ቀዩ። ለልጆቹ የፈለጉትን አንዳንድ መግቢያዎች ገዝተው፤ በጎቻቸውን ይዘው ጉዞ ቀጠለ።

“አባቤ ... አባቤርኪን አሉደውም ... አሁንስ የት ነው ምንሄደው?” አለች፤ ስትነግሱ የቀየችው አርሴማ።

“ለምን የኒ ቀንጆ ...” አላት በመስታዋቱ ውስጥ ሊያያት እየሞከረ።

“በታ ምንም የልጅ መግቢያ ኮ የለም ... ዲዝኒ አይደል እንሄዳለን ያልከው እንደ ... ዲዝኒ ኮ ብዙ መግቢያ አለው ...”

“ዲዝኒማ ገና አልደረሰንም ... ወደዚያ እየሄድን ነው ... ዲዝኒ ሩቅ ቦታ ነው ያለው ... እንቺ በመኪና መሄድ ትወጁ የለ?”

“ታዲያ ቀኑን በሞላ ነው እንደ ... እንቅልፈን አመጣብኝ እኮ ... ዛሬም ማታ ነው ዲዝኒ የምንጓዝበትው እንጂ ሌላውም አይደለም።”

"እይ በቀን ነው የምንደርሰው። አልነገርኩሽም እንኳን ገራንድ ካንዩን ያለበት ቦታ ... ብዙ ሚካኖ አውራሾች ሁሉ አሉ ..." አለ። ቁርባሉው መንገድ ላይ ፍጥነቱን ጨምሮ እየነዳ። ሌሎቹ ልጆች ደዘሟቸው ስለነበር ብዙም ሳይቆይ በእንትልፍ ተሸነፉ።

"ቀይ ... ታዲያ ዲዝኒስ መቼ ነው የምንሄደው? ... ምንድነው ጋንድ ካኒን ገንጥ ብላ፤ በጅቹ የያዘችውን እሻንጥሊት ጥላ ፊቷን ማሻሸት ጀመረች።"

"ዲዝኒ ነገ እንደርሳለን ... ገራንድ ካንዩንማ ... አላሳየሁሽም ኮምፒዩተር ላይ ... ያ ትልቁ ገደል ነዋ ... በጣም የሚያምረው ..."

"እንዲሁ አባቤ ደገሞ ገደል ምን ያደርገልናል ... እሱ ኮ ያስፈራራኛል ... ውድቅ ብልሰ ... ሩቁ ውስጥ ገብቶ አልልም እንዴ?"

"እይ መሃጃ መንገድ አለው ... ደገሞ እታች ገደሉ ውስጥም ይገባል ... እከም የሚኖሩ ሰዎች አሉ" ብሎ፤ ወደ ንጹህ ሲያይ፤ ከእህቷ ጋር የያዘችውን ስልክ አጠፋ ቀጥላለች።

"ታዲያ እኛም ገደሉ ውስጥ እንገባበታለን እንዴ? ... እንዴት ነው የሚገቡት ዝልል ብለው ነው?" አለች፤ የበለጠ ገራ እየገባትና ስጋት ባዘለ ፈት።

"እይ መንገድ አለ ... በእግር ተሄዶ ወይ ደገሞ በፈረሰ ይገባል። ከፈለገም በአውሮፕላን በርረን መግባት እንችላለን።"

"በኖትህ ባቢ ... ባውሎፒላን አድርገን ውስጡ እንገባበት እኛም ..." አለችና እየተቀበጠበጠች "ማሚ ... ማሚ ... ሽንቱ መጣብኝ ... ማሚ ..." ብላ ጮሽች።

ንጹሕ ዞር ብላ የያዘችውን ስልክ ከጆሮዋ ላይ ፈቀቶ አድርጋ፤ "አርሲ ... ቅድም የለም አላልሽም ነበር ... ቀይ ነጻጅ ማደያ እካባቢ እንድረስ ... ቀይ እንዲያውም እዛ ጋ አል ... ደርሰናል እሺ ... ላይሽ ላይ እንጻትሽኚ ዋ ..."

ሌላውም ቀበል አድርጎ፤ "አርሲ ትልቅ ልጅ አይደለሽ? ... በቃ ደርሰናል እሺ የኔ ገበዝ ልጅ ..." አለ፤ ዞር ብሎ እያያት። ራሷን እንቅስቃሴ ጥበብ ልጅ መሆኗን አረጋገጠችለት።

ገራንድ ካንዩን ሲደርሱ ከቀኑ ስምንት ሰዓት ሆኖ ነበር። ሆኖም ያዘው፤ ተጣጥበው ምሳቸውን ከበሉ በኋላ ከልጆቹ ጋር በሚካው ውስጥ እየተረገጉ ሲሚወቱ ቀዩ። ልጆቹን አስተኝተው፤ ጥላ በረድ ብሎ የፀሐይ መጥለቂያ እስኪደርስ እነርሱም ጋዶም አሉ። በኮሎራዶና በአሪዞና መካከል ያለው ገራንድ ካንዩን እንደ ስሙ ገርግ የተጥናጸፈ፤ ሰፋት፤ ርዝመቱና ጥልቀቱ ገዙፍ የሆነ ገደል ነው።

ሚኖሩ እስከ ሚኖሩ ለማየት እይቻልም ... እስከ ለምስት መቶ ዜሎ ሜትር የሚደርሰው ርዝመቱ ... በውስጡ የሚያልፉት ታላላቅ ወንዞችንና ለረጅም ዘመን ቀድሞት ለሚረከው ያን ሲጥሩበት የነበረን ሰፋፋ ሚዳ የያዘ ገደልና ሽለቀ ነው። በተለይ በፀሐይ መጥለቂያና መውጫ ሰዓት ላይ፤ በገደሉ ውስጥና በዙሪያው የሚፈጠረው ውበት ምትሃት ይመስላል። ለዚህም ሳይሆን እይታው ከጥቂት የዓለማችን ተፈጥሯዊ ድንቃድን ቀጥቶ መደዳ የተመደበው።

ጭቅጥ በመደነት ሲሞላ ዝም የምትለው ንጹህ ለመጽመሪያ ጊዜ ስለነበር የሚባሉ በውበት ተዝናኝ የምትለው ጠፍቷታል። ልጆቹን እጆቻቸውን ይዘው ጽናድ ወደህ ሲሱ በየመመልከቻ ጣቢያዎቹ እየቀሙ ከውስጥ እስከ ባሻገር ልዩነቱና ሲያደንቁ ቀደ። የልጆቹን ጥያቄዎች መመለስ ... መሄድ ሲያትታቸው ጭቅጥ ... ሲያደክማቸውም የተሰማቸውን ደስታ ገን አልቀነሰባቸውም።

“አላይ ... ለብቻችን እንደገና መምጣት አለብን ... ታች ሁሉ መውረድ አልጋለሁ ... በኮሎራዶ በኩልም ይገባኛል እንዴ?” አለች፤ ትከሻው ላይ ደገፍ ፈጽሞ

“በጣም ያምራል በዛም በኩል ... በዘረምት በረዶ ስላለው የተለየው በት አለው። ረዶ የምትባል በጣም የምትገርም ትንሽና እጅግ ውብ የጥበብ ከተማ አለች። ሁለት ሳት ብትርት ነው ከዚህ። ከቻልን እስኪ በዛው እናልፋለን። በሚተጥለው ስመጣ ገን እይ ቲንክ ስራ ጊዜ ወስደን መምጣት ይኖርብናል” አለ። “በሚተጥለው ስመጣ” የሚለው ነገር ተመልሶ የመሄዱን ነገር አስታውሷት ውስጧን ከፍት አለው።

“ምነው ያበረሸ እንዴ ... ፊትሽ እዝን አለ ...”

“አይ እንዲያው የሆነ ነገር ትዝ ብሎኝ ነው ... ዝም ብሎ ነገር ...” ብላ፤ ሌላ ፊደል ወጣምራ አረሳሳቸው። ሁለቱም በመካከላቸው የተፈጠረው ገደል እየሰፋ እንደሰፊ በደምሳሳው ቢሰማቸውም፤ ቃል ፈጥረውለትና ስም ሰጥተውት ሊያወሩት አልቻሉም። የገራንድ ካይኮት ገደልስ መች ባንድ ቀን እንዲህ ሰፍቶ ሁለት ገዛቶችን ጣቶለጣቶ ከፈለ። ሁለቱም ይህ ድንቅ ገደል እንዴት ሊፈጠር እንደቻለ መላ ምት የመስጠትና በመገረም ተሳታፊው ማታ ላይ ‘አይ ማክስ’ በተባለው በገዙፍ የምስል ሌላ ላይ የሚታይ ጥናታዊ ፊልም አዩ። ፊልሙ ገደሉ የረጅም ጊዜ የተለያዩ ተፈጥሮአዊ ኃይላትና ከስተቶች ፍርርት ውጤት መሆኑን ይተርካል።

በሚተጥለው ቀን የአረዞናንና የምእራብ ካሊፎርኒያን በረሃ አቋርጠው ስለ አንጂለስ ሲገቡ ሌላ ሀገር የገቡ ያህል ተሰማቸው። ለሁለት ቀናት ልጆቹን ደሙ በዲዛኒና በሆሊውድ ሲዞሩና ሲያዝናኗቸው ከረሙ። ከመመለሳቸው በፊት የመጨረሻውን ቀን ሳንዲያገ ታላቅ እህቱ ጋ አሳለፉ። ትልቁን የአራዊት መናኸሪያ ... የጭንጭብ ላርቻ ... የሚያምረውን መሀል ከተማ ... የባህር እንሰላትን የሚያሳየውን ደመርልድ ሲገቡ ከረሙ። እህቱና ባሏ ልጆቻቸው ሁሉ አድገው ከቤት ስለወጡ የሚናፈሱ ለብቻቸው ነው።

ወደ አትዩክያ ለመመለስ ሳምንት ሲቀረው ወደ ሚኒያፖሊስ ሄዱ። አርሴማና ሃይማኖታዊነታቸው የዝናሽ ልጆች ፍጹም ተቀያረዋል። ትልቁ ሳምንትን ዓደናፋርና የተገኘ ሆኗል። ታናሹ ስምረት ደግሞ እንደሁል ጊዜም ተሳታፊነት ደግሞ ትብጥብጥ የት ትንሿም ደገም በእገራ ድክ ድክ ማለትና ሰው ላይ ልጥፍብላ መሳሰሉት የምትወድ ተገደደደ ልጆቿ ሆናለች። ከንጹሕ ልጆች ጋር ሲቀላቀሉ መያዣ መቀሚያ ጠፍቷቸው ሄደው። ገጽሕ በሚሲሲፒ ወንዝ አኳያ ባሉ የእገረኛ መንገዶች ላይ እየተመላለሰች፤ ማርች በር ባሉ የድንጋይ መቀመጫዎች ላይ ተወዳለች።

ጠየች ላይ በኩሽናው በኩል ያለውን ሰፊ በር ከፍተው ከበረንዳው ላይ የቀርቦ ጠረጴዛውን ዘረጉ። ቀርቦ እየበሉ የድሮ ወሬ ተነስቶ ሲሳሳቱ አረፋፈዱ። “ለምን ልጆቼን እንግሚ ጋ ትተናቸው ግታ ላይ ለራት እንወጣም?” ለሰች አርሴግ። የሌላው ልደት አንድ ቀን ቢተረውም ቀደም አድርገው ሊያከብሩለት ከንጥደና ከንጹሕ ጋር መንጋገራቸው እንዳይታወቅው ነው ድንገት ያለበትው ሐሳብ ያስመስለቸው።

“ልጆቼስ ከኛ ጋር ቢሄዱ” ሲል ንጥደ።

“ውይናዊዬ ... እነሱን እናገዳለን ወይስ እኛ ልናወራ ነው? ... እነሱም ሳይጨነቁ ይጫወቱ ... እንግሚም ቢሆኑ ስንቲ ያገኙባቸዋል እንዲህ እንድላይ ...” ለሰች፣ ኮስተር ብላ። አርሴግ ሥራዋን የተወሰነ ሰዓት ከቤት እየሠራች፣ ሙሉ ጊዜዋን ከልጆቿ ጋር ነው የምታሳልፈው። የእናትነት ርካታዋና ደስታዋ ሁለንተናዋን ቀያዢታል። በተለይ ከሰምረት ጋር ያላት ገንኙነት ለየት ያለ ነው። ሳምሶን ደገፍ እንጂቷን ስለጊዛው ከሁሉም ልቧ ይገሰረሰዋል ታል። ትንሿ ገን ያባቷ ልጅ ሆናለች።

“አዎን ... ውይናዊዬ ... ትንሽ አረፍ ብገል ጥሩ አይመስልህም?” ለሰች፣ ንጹሕም እህቷን ደገፋ።

“ጥሩ ... ታዲያ ምን ይበላ ... ሌላ ያግረህ ነገር አለ ... ስቲክ ... ሱሺ ... ታይ” ለሰች፣ ንጥደ የሌላውን ትከሻ እንደ ኮሌጅ ዘመናቸው እየተነተነና እየማተ።

“ምን ይሻላ ... ል ... እምም ... ያግረህ ካልከኝ ... የሙራይ ስቲክ ነው ባይላ ላይ የሚሄደው ... አዲሳባ እኮ ቁርጥና ከትፎ እንጂ የረባ ስቲክ እታገኝም። እነዚህ ለተባለኩ ስቲክ ... ነው” ሲል፣ ሁሉም በርሱ ምርጫ ተሰጥሞ። ጠየቁት ልጆቹን ሞል አሟረዛ ወስደው እስኪደክማቸው ሲያጫወቷቸው ውለው፣ ወደ ከሰንት በኋላው ማለቲያ ላይ እያቸቻቸው ቤት ወስደው ጣኋቸው። ለሰሰ ያለ ነፋሻ ተን ስለነበር ወዲያ ወዲህ እያሉ እገራቸውን እያፋታቱ ቀዩ። አርሴግ ከሌላው፣ ንጹሕ ደገፍ ከንጥደ ጋር እያወሩ ረዘም ላለ ጊዜ በወንዙ ዳርቻ በተሰታ ተሳዘ።

ወደ ለመሻሹ ላይ ወደ ምገብ ቤቱ ይረሱ። ሁሉም እንደ ምርጫው የተለያዩ እይነት ስቲክ እዘዙ። በመሃል አርሴግ መታጠቢያ ቤት ደርሷ መጣሁ ብላ ወደ ውስጥ ሄደች። ከራት በኋላ ለሌላው የልደት መልካም ምኞት መገለጫ ኪክ እንዲያመጥለት አዝዛ ተመሰሰች። እራታቸውን እየበሉ ወረው ወደ ሌላውና ንጹሕ ቦረ። ንጥደ ትንሽ ለመነታና ሲከነከነው የነበረውን ጥያቄ ጠየቀ።

“ቀይ እኔ የምለው ... ይሄ ካትላንቲክ ማይ ለማይ ... የሁለት ዓለም ... ተለያይተኝ ነሮ እስከመቼ ነው? ማለቲ ... ሌላ እንደዚሁ ልትመላለስ ነው ወይስ ... ምንድነው ዘላቂው ስቅድ?”

የሁሉም ዓይን ወደ አርሴ መሆኑን አወቀ፣ “ለጊዜው ይሄ ነው ማለት የሚቻል ገልጽ ስቅድ የለም ... ነገሮች ገና መልክ መያዝ መጀመራቸው ነው ... ማለቲ ከሌሊት ተያይዞ ያለው አገልግሎት እስኪጠናከር ...” ብሎ፣ ትከሻውን ነትገባ ምላሽ ለሰች።

“ገንዘብ ልጆቼም ቢሆኑ፣ ካንቲ ለላውትምና፣ ለሁን ባሉበት ደረጃ

የላታችሁንም የሚፈልጉ ይመስለኛል። ወስኖችሁ እንዲያው ይቆራችሁ ካልሆኑትሁ፤
የገደለኛ እየሆኑ በሌላ እጅ ማፍረስ ሊሆን ይችላል። ሁለታችሁም ብትሆኑ በጣም
እየተገናኙ ይመስለኛል። አለች፤ የቀረጠችውን ስጋ ከተፈጠ ድንችና ቁራጭ
አልፈንገን፤ ጋራ እድርጋ ለአህፉ እያጥረሰች።

“እኔ እንደሆነ እዛ ሀዘር ኮሮ እይታየኝም ... ከሁለት ሳምንት በላይ መቀመጥ
ለቻልኩም ... ብሄድም ምንም የምስራው ያለ እይመስለኝም ... ልጆቼም ቢሆን እዛ
ሊደርጉ ግደት ይከብደኛል ...” አለች፤ ንጹሕ ደጋግማ ለሌላው የነገረችውን ነገር
እያጸናች።

“ሌላ ... ምን ያህል ጊዜ የሚወስድ ይመስልሃል ... ሥራው መልክ ይዞ ቢያንስ
ያተገብዙ እዛ መሆን ወደ ማይፈልግበት ደረጃ ለመድረስ?” አለች፤ እርሱም ሊታርቅ
የገደቀውን የሁለቱን ፍላጎት የምታቀራርብበት መንገድ ገራ እየነገሳች።

“እነሱ ... እርሷ ... አላውቅም። ሀገሩ ልትገምገሙ ከምትችሉው በላይ
ተለያዩና ርግጠኝነት ሊሰጥሽ የማይችል ቦታ ነው። ሰጪ ደግሞ እንዴት ያሳዛናል
መሰረት ... እንግዲህ እስኪ አሁን ተመልሼ ሄጄ ... ለሦስት ወር ሁኔታውን እይቼ ...
ካልሆነ ጥሱ መምጣት ነዋ ...” አለች፤ አቅመቢሰነቱን ለመገለጥ ይመስል፤ ሹካና ቢላ
የያዘባቸውን እጆቹን ከፍ አድርጎ። ሦስት ወር የሚለው ቃል በንጹሕ ውስጥ እንዳች
ትጣና የማታውቀውን የልብ መራቅ ሲፈጥርባት ታወቃት። ምንም መልስ መስጠት
አልፈለገችም። ውይይቱ እንደ ተደበሰበሰ አለቀና ወደ ሌላ ቀለል ያለ ወሬ ተለወጠ።
ልጅ ተከብሮለት ውስጣቸው እንደከበደው፤ ልጆቹን ይዘው ወደ ቤት ተመለሱ።

ከዚያ በኋላ፤ ከላይ ከላይ እያወሩ ቀይተው የመሄጃው ቀን ደረሰ። በሁለቱም
ለባ ውስጥ ትልቅ ቁጣና ቅያሚ አድርጎ ነበር። ከርሱ ይልቅ አሜሪካንና የገል
ጥቅፊን የምትወድ ራስ ወዳድ ሆና ስለታየችው ለርሷ የነበረው ከፍ ያለ ቦታና ፍቅር
ተሸሸረበት። ከቤተሰቡና ከርሷ ይልቅ ለአባቱ እድራና የልጅነት ፍቅረኛውን ፈልጎ
ገገነት በልጦበት፤ በማይጠቅምና ምንም ፋይዳ በሌለው ከሊኒክ ስም የራሱን ፍላጎት
ከሚገም የሚንከላወስ ራስ ወዳድ ሆኖ ታያች። ለርሱ የነበራት የማይነቃነቅ ፍቅር
ማድረግ ጀመረ።

በመካከላቸው የወደቀው ያለመግባባት ጥላ እንዳቸውን በሌላቸው ዕይታ ሌላ
ራስ አስመስሎ ቀረጸቸው። ይህም ለልባቸው የመሸፈትና የመሸከር ጉዞ እንዲጀምር
ሆኖ ከፈተለት። በሻከረ የሰሜት ብፋሻቸው በባሉት ሌላ ሰው እና በእውነተኛ
ግላቸው መካከል የተፈጠረው ልዩነት ሊያስታርቁት ከሚችሉት በላይ እየሆነ
መጣ። ይህም የገነቡትን ጠንካራ የፍቅር አለት ለነጣጥቀ፤ በመካከላቸው ታላቅ
ከሚታገድል መፍጠር ጀመረ።

31

ሌላው ከእሚሪካ እስኪመለስ ድረስ የርሱን ቢሮ እንዲጠቀምበት ቁልፉን ለሲራዝ ሰጥቶታል። እሱ ከሄደ ጆምሮ ሲራዝ የራሱን ቢሮ ተጠቅሞ እያውቅም። ወደ ፊት የሌላው ዓይነት ቢሮ ሊኖረው እንደሚገባ ወስኗል። በጠጥት ገብቶ ቡናውን ያረሳል። ከመጸሐፍት መደርደሪያው አጠገብ ካለው ተወዛዋሽ ወንበር ላይ ይቀመጥና ከጠዋቷ በሐይ ጋር ትኩስ ቡናውን እያጣጠመ ያነባል።

በሰፊው ከፍል ውስጥ በተሰየሙት ምቹ ወንበሮች ላይ ሆኖ ህመምተኞችን ማየቱ፤ ከርሱ ጠበብ ያለች ቢሮ ይልቅ ፈውስ እንደሚያፈጥን አመነ። በአራቱም መስኮቶች ያለው ዕይታና ወደ ክፍሉ የሚገባው የብርሃን ስብጥር ራሱ የማከም ኃይል እንደሚኖረው አልተጠራጠረም። ማታ ከሰራ በኋላ ደገሞ ችሎታው ባይኖረውም ከጥቁሩ ፒያኖ ፊት ተሰይሞ ለማንም የማይገባ መብታ ይቀረቁራል። ፒያኖ መማርን ሞኝ እቅዱ አድርጎ ይዟል።

ትዳሜ ከሰዓት በኋላ የሚያየው ህመምተኛ ባይኖረውም ገብቶ ለማንበብና ለጸጥታው ብሎ ወደ ቢሮ ሄደ። ጥፋገገ ያለ ተን ስለነበረ ደጁ ብዙም አይሰብም። ሲደርስ ገቢው የተወረረ ይመስል ረጉ ብሏል። ያራፈውን ሰማይ እንደ ቀብ ደፍተው በሰፍራቸው በጸጥታ የቀሙት ዛፎች የፈጠሩት አሳዛኝ ድባብ ተቀበለው።

ቢሮ ገብቶ እጁን ለማምቅ እያሻሽ የኢሊክትሪክ ማሞቂያውን ሰካና ወደ ወንበሩ ጠጋ አድርጎ አስተመጠው። ሁሉንም መብራቶች ሲያበራራቸው ቤቱ በብርሃን ሲሞላ፤ ውስጡም ፈካ ያለ መሰለው። ከውሃ ማጣሪያው የፈላ ውሃ ቀዳና የአረንጓዴ ሻይ ከረጢት ጨምሮ፤ ፊቱን ወደ መስኮቱ አዙሮ ፉት እያለ በራሱ ሃሳብ ወዲያ ወዲህ ሲል ቀየ።

ሌላው ከሄደ ብዙ ባይቀይም ጥቂት ከማይባሉ ሰዎች ጋር ያጋጠመው ግጥም ረብሾታል። ሁልጊዜም ለሌላው በደስታ የሚታዘዙት የክሊኒክ ሰራተኞች ያደሙበት መስሉ ተሰማው። በተለይ ሳንችና ምስጢር የሚያሸቁበት ስለሚመስለው ውስጡ አቂጥባቸዋል። ምስጢርን የሚመግቡት ሳንች ነው ብሎ አምኗል።

ለእርሱ ብትኛ ሊገኝና በሰከቱ የምትደሰት ወዳጁ ሲሰተር ዘቢባ መሆኗን ያምድማል።
እኔ ሌላው መሆኑን አሳብኝ እንዴት? እሱ ሌላ ... እኔ ሌላ ... ለሁሉም ያሄድ ሕጋዊነት
ነው። የሁላችንም ማንነት የሚፈቀድበት ጊዜ አሁን ነው። አለ ለራሱ። ከመቀመጫው
ተነስቶ ከመደርደሪያው ላይ ያሉትን መጻሕፍት ባይኑ ከላይ ታች ታች። ምናልባትም
ባንድ ሠራተኛ ላይ መበት ያለ እርምጃ ብወሰድ ማንነቱን ሊያውቁ ይችላሉ ... ያሄድ
ባንድ ሠራተኛ ብሎ ተመልሶ ተቀመጠ።

ዚህ ውስጥ ያለው ስልክ ሲደህ እያመነታ አውጥቶ አየውና በፍጥነት ሄደ ...
የጠፋች ወፍ ... እንዴት በቅዳሚው ተገኝቶ? አለ፤ የድብርት ስሜቱ ባንድ ብርሃን
እንደ በራሱ ጨለማ ብን ብሎ እየጠፋ።

“ትንሹ ያክተር ... እንተን ልጠይቅህ እንጂ ... ያንተን ኩራት የሚያድን
መድሃኒት ይጥፋ ... በቃ እኔ ካልደወልኩ ትዝም አልልህ አይደል?” አለች፤ ለሲ
በሚያምር ድምጹ ኩርፊያዋን ለመገለጽ እየሞከረች። ከጀርባዋ ብዙ ሚዛኒታ ሰላላ
በገድ ነው የሚሰማት።

“የት ሆነሽ ነው ... በመከራ ነው እየሰማሁሽ ያለሁት ... ደህና ነሽ?” አለ፤
ባያስበው ደህክ ብሎ።

“ደህና ደህና ... እዚህ እድና ሞል ... ሙሺ ልገባ እየጠበቅን ነው። የት ነህ
እንተ?”

“ቢሮ ... ትንሽ የምሠራቸው የወረቀት ሥራዎች አሉኝ።”

“በቅዳሜ ምድር ተረኛ ነህ ወይስ ... ትገህ ሰራተኛ ለመባል ነው? ... የምር ገን
አትገኝም እንዴት?”

“ማታ ትችያለሽ?”

“ስንት ሰዓት?”

“አንድ ... ሁለት? ... ያለሽበት ልመጣ እችላለሁ።”

“እንደዋወል ወይስ አሁኑኑ ቦታ እንቀጣጠር?”

“እዛው እካባቢ ከቀየሽ ... ገሲፕ አንድ ሰአት?”

“ጥሩ በቃ ... እዛው እጠብቅሃለሁ።”

“ሉሲት ... አብረን እምሸተን ወደ ቤት መሄድ እንችላለን? ... በጣም ነው
የናፈቅሽኝ ... የማወራሽም ነዝር አለኝ?” አለ፤ እግሩን ጠረጴዛው ላይ አነባብሮ
ከመቀመጫው ወደ ኋላ ለጠጥ ብሎ እየተቀመጠ።

“እቢት እቢት ... አልተረብህም ... ሰው በደወለው ናፍቆት ... እሱ ጸባይህ
ታደቀ ማታ ይጠሰናል ... ይገጥሙ ሉሲት ሆንኩ? እንተ አያልቅብህም ... በል ልገባ
አይሃለሁ በኋላ።”

“ሚስጥርነትሽን አልገልጥ ካልሽ ... ሉሲንቱ ይሻልሻል ብዬ ነጥ ... ሻርጥ እንድ ሰለት = ጸባይ የቻልኩትን ያህል ገዝቼም ይሁን ተውሼም እመጣለሁ ... የኔን ካልወደድሽው ...”

“እነሱም እንጂ ጠላሁት አላልኩም =”

“ብተጥንም ጠጅ ነኝ =”

“ተረተኛ ... አያልቅብህ ተረት ... በል ቻው =”

ስልኩን ከዘጋ በኋላ እንዴ ‘ሉሲን’ ... ከዛ ሀሊናን ... ደግሞ በሉሲ ጦስ የተጣላችውን ውዳሴን እያፈራረቀ ሲያስብ ቀየ = ‘የውዳሴ ጥንቅላት! የጎሊና የዋህነትና የሉሲ ምስጢራዊነት’ ተጨፍልቶ እንዲት ሴት ቢሠራበት ብሎ ተመኘ = ወዲያው የምስጢር ጉዳይ ትዝ አለው =

‘ሚስጥርማ ... ሁሉንም ትበልጣቸዋለች ... ገን እንደዚህ የመሰለኝ ... ምናልባት እንደማትወደኝ ልቦናዬ ሰላወቀም ሊሆን ይችላል = የእንድዮሽ ፍቅር ... ተፈቃሪን ከሆነው በላይ የሚያገኘን ... አፍቃሪን እንደ ጥፋተኛ የሚያንበረከከ ከፋ ምትሃት አለው = ጎሊናን እኔ እግር ስር ያንበረከካት ... እኔንም ሚስጥር እግር ላይ ሊደፋኝ የሚተናነቀኝ ... ፍቅር የሚሉት ያው እንድ አውሬ ነው = አሁን ምኒ ነው እሷን ከሌሎቹ የሚያስበልጣት ... ድቡልቡል ነገር ...

‘ያንዳንድ ሰዎች ልብ እንደ ጠንካራ ብረት ለመቅለጥ ከፍ ያለ የፍቅር ሙቀትና የጊዜ መስዋዕትነት ይጠይቃል ... ምናልባት የሚስጥር ውበቷ ውስብስብ ሰብእናጥ ነው ... ትልቅነቷ ያለው ... እኔን በቀላሉ ትንሽነት እንዲሰማኝ ማድረግ መቻሏ ላይ ይሆናል = ስለዚህ ‘ፐርጀክት ሚስጥር’ ... ወይ አፋቅሮ እኩል ያደርገናል ... ወይም የእኔን ማንነት በትክክል አውቃ ... ትንሹ እኔ ሳልሆን እሷ መሆኗን በማይረሳ መንገድ ያስተምራታል = ለጊዜው ገን ... ከሚስጥር ፍቅር ይዞኛል! ብሎ ማመኑ ይበጀኛል መሰለኝ’ አለና ራሱን በራሱ መከረ =

ከዴሲኩ ላይ ያሉ ወረቀቶችን ሲያስተካክል ከወረቀት መሃል ሁለት ቁልፎች እንደተያያዙ ተንሸራተው ወደቁ = እንሱቶ ሲያያቸው የዴሲኩ መሳቢያ ቁልፍ ስለ መሰለት እያመነታ ሞከራቸው = የላይኛውን መሳቢያ ሁለተኛው ቁልፍ ከፈተለት = ስቦ ሙሉ ለሙሉ ሲከፍተው በስነስርአት የተሰደሩ የተለያዩ ፋይሎች በስም በስም ተደርድረዋል = የፋይሎች ስሞች እያነበበ እንድ ባንድ ሲያይ በሱም ስም እንድ ፋይል ተከፍቶ አገኘ =

ለማወቅ የተቀሰቀሰበት ፍላጎት የሚያደርገው ነገር ትክክል አለመሆኑን እስኪረሳ ድረስ ተቆጣጠረው = ወደ አስራ አምስት የሚሆኑ ፋይሎች ሲሆኑ የእንዳንዶቹን ስም አያውቃቸውም = የምስጢር! የእናቷ! የርሱ! የሲስተር ዘቢባንና የላንቶን ፋይሎች ነጥሉ ከማውጣቱ በፊት ወረቀት አውጥቶ የተደረደሩበትን ቅደም ተከተል ጽፎ አስተመጠ = ሌላው ለግን ከሠውምታችን ሃሚያውቃቸው ስሞች ጋር በስሙ ፋይል እንደከፈተለት እስኪያውቅ ተሳለ =

በመጀመሪያ የራሱን ፋይል ከፍቶ ሲያየው በውስጡ ወይ እስር ገጽ ያህል በተለያየ ገጽ የተተካባቸው ሰለሮሱ የተጻፈ መሆኑን ተረዳ። እያንዳንዱን ገጽ በተመለከተ በጥንቃቄ አነበበው። ትብብሩ ውጭ ያለውን ሁለንተናዊ የአውቀት ደርዘ ያደገባቸው ደረጃ ተላላቅ የአእምሮ ህክምና ጠበብት ለመሆን ትልቅ እድል ካላቸው ወጣት ህጻናት ረብቶች እንደ ሊሆን እንደሚችል ያትታል።

ሆኖም ገንከፍተኛ የሆነ የሰብእና ችግሮች እንዳሉበት በተለይም ሰለራሱ ያለው ከፍተኛ ገምት፣ ለሌሎች ያለው ደንታ ቢሰነትና ንቀት፣ ከአስተዳደር የመጣ በውስጡ እፍኖ የያዘው የበታችነት ስሜትና የተበለጠ ሲመስለው የሚፈጠርበት እፍራሽ የውድር ስሜትን ያብራራል። ከምስጢር ጋር ስላለው ፍቅርና እሴት ልትወደው የጥትታል ቢሆንም እሱ ግን ሊፈነቅለው የማይሞክረው ድንጋይ እንደሌለ ያትታል።

“ሁሉ የሱን ፍላጎት ለመፈጸም የተፈጠረ የሚመስለው ... በራሱ የተሞላ ... ግለተካክያን ለመቀበል የሚፈራራ ያለበትን ናርሲስቲክ ጥልቅ የሰብእና መፋለስ ለግወቅም ሆነ ለመቀበል ዝግጁ አይመስልም። በትልቅ አእምሮ ውስጥ ያለ እንግግሩና ለክፍል ሰብእና ይታይበታል። እንደሚያስበው ትልቅ መሆኑ ከፈለገ ብዙ ሰራጭ ተጠቅሞ” የሚለው አስተያየት ሲያነብ ወረቀቱን ጨምሮ ያዘው። ልቡ በንጹት ተገጠጠ።

ትንሽ ጋብ ሲልለት የምስጢርንና የእናቷን ዝርዝር ታሪክ በመገረም አነበበ። የሲንምስጢር በሙሉ በእጁ ማስገባቱ የሚሰጠውን የማሽንፍ ዕድል ሲያስብ ንጹቅ በረድ አለለት። “እጅሬ ለካ ... ከሊኒክ ከፈተኩ ብሎ የሱ መሞከሪያ አይጠቅ ... የጥናት አሻንጉሊቶቹ አርጉናል። ካሁን በኋላ ማን አሻንጉሊት ማንተመራማሪ መሆኑ ይታያል።”

ትንሽ ተንጉራደደና የሳንቸና የሲስተር ዘቢባን ፋይል ይዞ ከሰፋው ላይ ተተመ። በሁለቱም ፋይል ውስጥ ብዙም የተጻፈ ነገር የለም። የሲስተር ዘቢባ ፋይል ውስጥ ሁለት ገጽ አጠቃላይ ነገሮችን ጽፎ “ያልታመመ ሰብእና ምላሴ መሆን የምትችል ሚኖኒ ሕይወት ያላት ሰለራሲም ለሌሎችም ቀናና ያልተወለጋገደ አስተሳሰብ ያላት ለት” ይላል። “እህህ ... የኛ ሰብእና ነዋ የታመመና የተወለጋገደ ... ቀይ ዶክተር ሌላው ... እኔም ለርሶ ፋይል ከፍቼ ... የማደርገውን አውቃለሁ” ብሎ በልቡ ዛተ።

የሳንቸና ፋይል ሲከፍት እሱም ብዙ ነገር አልነበረውም። ዝርዝር የህይወቱን ውጣ ውረዶችና ያለፈበትን የከፋ ህይወት ባጭሩ ገልጾ በጠቅላላው ከደረሰበት ምክራና የልጅነት አበሳ፣ እንዲሁም ከተሸከመው ሃላፊነት እንጻር ራሱን ከህይወቱ ጋር አስተካከለውና አጣጥሞ መኖር ችሏል። ሰብዕናው፣ ማህበራዊ ህይወቱና የሰላም ብስለቱ ሚዛኑን የጠበቀ ነው። ታሪኩ እንደ ሰው ምንም ዓይነት አስከፊ ነገር ቢኖረውም፣ ሕይወት የደረሰብን ነገር ብቻ ላትሆን፣ ለደረሰብን ነገሮች በሰጠው ምላሽና ለመሄድ በመረጥነው መንገድ ላይ የምትወለድ መሆኗን ያሳያል” የሚለውን ሲያነብ ከመቀመጫው ብድኅ ብሎ ... “ሚዛኑ ይጥፋ ... ገዳፍ ብሎ ቻርቱን ወረወረው።

ድንገት እጅ ላይ የወደቀው ነገር ፈጽሞ ያልጠበቀው ተዘቅ የማያልት ሲሳይ ሆኖ ታየው ። እንደ ሲበሳጽ እንደ ደግሞ እንደት አድርጎ ሊጠቀምበት እንደሚችል ሲያስብ ጥቂት ቀየ ። ከመቀመጫው ፈንጠር ብሎ ተነሳና የቀሩትን ፋይሎች አውጥቶ እያነበበ ራሱን አዘናናቸው ። ብዙዎቹ የማያውቃቸው ሰዎች ቢሆኑም ካሁን በፊት ከተነጋገሩት እንጻር ለምን በትርብ ሊያጠናቸው እንደወሰነ ሳይገባው አልተረገም ። ከሁሉም ያንገበገበው እሱም ከሕመምተኞች መሃል ተመድቦ እየተሰነሰ መሆኑ ነው ። እንደ ዳገስ ያለ ፋይል ጋ ሲደርስ አውጥቶ "ሆ...ሆ ይሄ በጣም የሰባ በፊ መሆኑን አለበት" ብሎ ላቀና ከመጀመሪያ ጀምሮ ማንበብ ጀመረ ። የማስረሻ ፋይል ነበር ።

የምስጢር እድብቶ አሳዳጅና ለብዙ ዓመታት በሲ ፍትር ተጠምዶ ሲከታተላት የኖረ መሆኑን ሲያውቅ የበለጠ ፍላጎቱ ነረ ። ፋይሉን ሁለተኛ እንደማያገኘው የፈተና ወረቀት ማስታወሻ እየጻፈ በጥንቃቄ ማንበብ ቀጠለ ። የታሪኩ ዝርዝር በድንብ ስለተጻፈ በመሃል ማስታወሻ መጻፉን ትቶ በተመሰገነ ሲያነብ ቀድሞ ሲጨርስ በረጅሙ ተነረሰ ።

"ዎው... ስንት እብድ አለ ባካቼ... እቺ ልጅ ምንድነው ላዩሞ ላይ የተገጠመው ማገኔት" አለ ሥነ ብሎ ። 'ለማንኛውም ማስረሻን በድንብ ማወቁ ሳይጠቅም አይቀርም ። ማልማት ባይችል ሁነኛ የጥፋት መሳሪያ የትጣት በትር ሊሆንን ይችላል ። አሁን ይሄንን ሁሉ ሚስጥር ባንድ ከስላት በኋላ ልገዛ ብል ገንዘቡስ ከየት ይመጣል? አሁን የሚቀረው ያከተረ ሌላውን ፋይል ከፍቶ ማጥናት ነው ።" ጥሩ ቀልድ እንደሰማ ያህል ከት ብሎ እያሳቀ ከፍሉ ውስጥ ተንገራ ይደፍ ። ንድቱ እየለተቀው ሰሄድ ጥሩ ምግብ እንደበላ ስው ውስጡ ሲረካ ተሰማው ።

ትንሽ እስብ አደረገና ወደ ካርድ ከፍሉ በፍጥነት ሄዶ የኮፒ ከፍሉ ከፍት መሆኑን አረጋገጠ ። ሁሉንም ፋይሎች ወስዶ በጥንቃቄ እንደ ባንድ ኮፒ አደረገቸው ። ፋይሎቹን በበሩበት ቅድም ተከተል ቦታቸው መልሶ ቁልፉን ያብቶ አስተመጠው ። የሌላው መምላከት እስኪደርስ ማንም እንዲያገኘው አልፈለገም ። ወረቀቶቹን በርሳው ውስጥ ባንድ የፋይል ማስረጃ አድርጎ አገራቸው ። ስለቱን ሲያያ ለተጠራው ሃያ ያቲታ ብቻ ነው የቀረው ። እንደ ብርጌቶ ውሃ በቁመሙ ጨልቦ መብራቱን አስፋፋ በጥድፈያ ወጣ ።

32

ሲራዝ ገሊጥ ካፈ ሲደርስ ሉሲ ቀድማው ኖሮ ስልክ ስታወራ ደረሰ ። ቡና እገዛ ይገኝታል ብሎ ሲያውራ ቀደ ። ሁለት ሰዓት እካባቢ ሲሆን ራት በልተው በቀጥታ ወደ ሴት ለመሄድ ወስኑ ።

“ምን መብላት ነው ያሰኘሽ?” አለ ። በሩን ከፍቶ እንደ ያዘላት ።

“ምን ... ይበላ ... ፓስታ ወይም ፒዛ ... ኢዝ ዛት እኬ ላንተ?”

“አረፍ ነው ... የት ... አባ ጉበን ሳር ቤት ... ወደ መስቀል ፍላገት መንገድ ላይ ... እንደ አረፍ የጣልያን ቤት አለ ... ፒዛ ካልሽ ግን እጅግም አለ መንገዳችን ላይ ...”
 ለ፤ ሞተሩን አስነስቶ ወደ ኋላ እየሄደ ።

“እንዴ ሽረ በቃ ... አባ ጉበን እንሂድ ካልራቀ ...” አለች ፤ የሹራቧን ቁልፎች እየዘጋች ። ለስለስ ያለ ሽቶዋ መኪናውን የሰማይት ሙቀት በሚፈጥር መላዛ ሞላው ።

“ገፍሰ የሆነ ሽቶ ነው ... ደግሞ ከላሽ ልበል ... ወይስ ጥቁር ስለለበሰሽ ነው?”
 ለ፤ ዞር ብሎ እያያት ።

“አይ ያው ነኝ ... ወይ ስለራሰኝ ወይም ልብሴ ይሆናል ... ወይ ማን ያውቃል ... ከወፋፍራሞች ጋር ከርመህ ይሆናል ...” ብላ ስትሰቅ፤ ጎኗ ላይ ገንተል አደረጋች ።

“ምን ለማለት ነው ...?”

“ከነ ጎሊና ... ከነሚስጥር ... ያቺኛዋ ደግሞ ማናት በጥፊ ያሠለችህ ... ኃረቃችሁ?” ብላ ፤ ከት ብላ ስትሰቅ፤

“ሆሆ ... እዛው ሰይጣኑ ያጨላትና ... ከዛ ወዲህ አይቻልም እላውቅም ... ከገሞ ሚስጥር ያልሻት ማናት?” አለ ፤ ከገምት በላይ እንደማታውቃት በማሰብና ምስጢር የምትባል ልጅ እንደሌለች ማሳመን እንዳለበት በማሰብ ።

“አንተ ገነረኝ እንጂ ... ትዝ ይልሃል ...” ሚስጥር ሁኒልኝ ያልከኝ እኮ ራሴህ

ነበርከ = ምናልባት ሚስጥርን ማግኘት ሲያቅትህ በእ ልትተካት የምክርክ መስሎኝ
ነበር = በነገራችን ላይ በማም ብዙ ሰው አለ እንደዚህ የሚያደርግ ... የኛ ሥራ የማያሳየን
የለም = ባለፈው እንደልኩህ ሌሊት ላይም እኔ ላይ ተለጥፈህ ስትተባባሽ ነበር እኮ =
የእውነት ክሊላት ተወው = ግን አሁን ከነሊናና ከባለጥራዋ ልጅ ሌላ እውነት ማንም
የለም? አለች ፊቷን በመኪናው መስታዋት ለማየት እየምከረች =

“በናትሽ ጥፈ ጥፈ አትበይ ... እንደገና እያሳመምሽኝ እኮ ነው = ስሟ ውዳሴ
ነው = ደግሞ ስለሲ ልጅ ባናወራም ደስ ይለኛል = ሌላ ሰው የለም ወይ ላልሸው ...
ልዋሽሽ አልቻልም ሰሞኑኛ መጨና ሂያጆች አሉ = ንሊና ብቻ ናት ድሜ ተሰላፊ ...
ኦፍ ... እሲን ልጅ ምን ማድረግ እንዳለብኝም አላውቅም = አሁንም ኮ በታ እናቲ ነው
የምትመስለኝ = ለእኔ ከማሰብና ከመጨነት ሌላ እኮ ምንም ስራ የላትም = ጡር የሚባል
ነገር ካለ የሲ ልጅ ጡር ምን መቀመጥ ውስጥ እንደሚከተኝ አላውቅም” አለ፤ ዓይኑን
ጨፈን አድርጎ ፊቱን ገራና ቀኝ እያወዛወዘ =

“እና ... እኔም እስካሁን ሰሞኑኛ ነው የምባለው ማለት ነው? ... ድሜ ተሰላፊ
ደረጃ ለመድረስ መመዘኛው ምንድነው?” ብላ፤ የሹራት ሳቋን እየሳቀች የመኪናውን
ቀበቶ ፈታች = ደርሰው ስለነበር መኪናውን አቁመው ወይ ምግብ ቤቱ ገቡ =

“ይሄ ቤት ሁሉ ነገሩ ጥሩ ነው ... ጠንበሩ ግን እንደ እሾህ ተንጨባሮ ሊዋጋ
ያስረሰፈ ይመስለኛል = ጥቁር ስለሆነ ደግሞ አንዳንዴ በደንብ ላይታይሽ ይችላል =
እኔ ዊድስ ... ወደ ጠየቅሽኝ ጉዳይ ልመልሰና ... አንቺ ድሜ ተሰላፊም ነሽ ማለት
አይቻልም ... ሰሞኑኛም ነሽ ብሎ መደምደም ከባድ ነው = ምን እንደሆነሽ ለእም ገልጽ
አይደለሽም = ሳስበው ሳስበው ሚስጥር የሚለው ስም ጥሩ ነበር መሰለኝ ... ግን ለሱም
ምንም አይልም = ልብሽ ተቀፍሮ ማንነትሽ ከተገኘ ማለት ነው = ያኔ የድሜ ተሰላፊነት
ማለያ ትሰብሻለሽ”

“እንዳቀፋፍርህ ነው ...” ብላ አፏን ጠመም አድርጋ ሳቀች = “እኔ ምልህ
ላዛኛ ብባል ደስ ይለኝ ነበር ... ወይስ ፒዛቸው ይሻላል?” አለች፤ የምግቡን ዝርዝር
እያገለበጠች =

“ካማረሽ ላዛኛውን ትወጂዋለሽ ... ፒዛውም አረፍ ነው ... ከእ ላይ መቅመስ
ትችያለሽ =”

“እንዴት ነው የክሊኒክ ስራ ... ተለመደ?”

“ተለመደ እንጂ ... ጥርፍ ዘጋል ሰው ... ከተማው ውስጥ ምንም የረባ
የአካምሮ ህክምና የሚሰጥ ክሊኒክ የለም = ሰሞኑን እንዲያውም ... አለታችን አሚሪካ
ሃይ የሱንም የእንም ስለምሸፍን ... ተወጥሮ ልጥት ነው” አለ፤ ቀን ያየውን ፋያሎች
እስታውሶ በልቡ አለታ ምን እንደሆነ ይታያል እያለ =

“አንተ ልጄ ተመቸቶሃል ... ሲያሮህ እንኳን ስራ የበዛብህ፤ ስራ ያለህም
አትመስልም” አለች፤ በእጇ የያዘችውን ሻይ ደጋግማ ፋት እያለች = እራታቸውን
በልተው ቤት ሲገቡ አራት ዕድት ላሆኑ ምንም ዓይነት ጥራት ስላሉትም = እንደዚሁ ተሸታፊና

አይበቃሽም? ብሎ ጥንባቄ ላይ ላም አደረጋት ። ሳይን ሳይኗን ሲያያት፣ ዝም ብላ ተየችና ... ድንገት እያደገ በእንባ ጥጥም አለ ። ፊቷን በጆቿ ሸፍና ብዙ ቀየች ።

“ሲራዝ ... መጥፎ ሰው ነህ ብዬ አላስብም” ... ጥንደገም ... ራሱን ከፋፍቼ ላላይህ አፈራለሁ ። ብዙ የተገዳሁ ሰው ስለሆንኩ ... ሁሉም ነገራችን እንዲሁ እንደሚፈጠር፣ የተጠለውን ያህል ተጥሎ በራሱ ጊዜ ሲያልቅ ቢያልቅ አይሻልም? ብላ፣ እምባጥን ጠራርጋ ተነስታ ቁጥ አለች ።

“እንዴ ... እኔ እኮ የልቤን ላንቺ የነገርኩትን ያህል ጥማሹን የሚያውቅ ማንም ሰው በምድር ላይ የለም ። ጥንደገም ዝግጁ ከሆነሽው በላይ ወይም በፊት ... ምንም ነገር እንድትነገረኝ አልፈልገም ... ይቅር ... ገዴለም”

“አውቃለሁ ... ጥን እኮ ... አንተ ይከተር ነህ ... በዛ ላይ ወንድ ነህ ... ነገ የፈለከውን ማድረግና መሆን ትችላለህ ። እኔ ጥን ታሪኳ የተበላሸበት ... ተመጥጣ የተባለች አገዳ ... የተረገጠች ጽጌረዳ ነኝ ። እንደገና ተመጥጦ መተፋትና ተወርወሮ መረገጥ የሚችል አቅም የለኝም ... ይገባሃል?” ስትለው፣ ዝም ብሎ ወደ ራሱ ላብ አድርጎ አቀፋት ። ጽጉራን ... ጥንባቄን ... አንገቷን ... ሲሰማት ... ልቧ እስኪፈነዳ ... አይደቷቸውም የሚፈርዱ እስኪመስሉ ድረስ አልቀሰች ። ትንሽ ጋብ ሲልላት ቀስ ብሎ ለቀቃትና ... ሌላ ትኩስ ሻይ ቀድቶ መጣ ። እሷም ወደ ጓዳ ሄዳ ፊቷን ታጥባ መጣች ።

“ታሪኬን ስለነገርኩህ ምንም የማድረግና የመሆን ሳይኖር የለብህም ። ብዙ ታሪኮችን ስትሰማ እንደምትውል አውቃለሁ ። ይሄንንም እንዳንዳ ብትቀጥረው አልተሞከረም ። ጥን ቢያንስ ስለሳይኝነታችን ሲባል ታሪኬን ብንዘርህ ጥሩ ነው ። ለነገሩ እኔም የዝ ታሪኬን ከሰማሁት ቀዳቻለሁ ። እስኪ ላንተም ለኔም ዛሬ እንደገና ልንገረው” ብላ፣ ሻይን ይጋግማት አለች ። ተጥሎ የምትለውን በመጠበቅ ጥንትላቅን በእሺታ ነቀነቀ ።

“ትዝ ይልሃል መጀመሪያ ቀን የተውከላለህ ማስታወሻ ላይ ኢስ ኢስ ብዬ ነበር ስሚን ። ብታምንም ባታምንም እውነተኛ ሰሜ ... ሳቢላ ነው ... ያባቱ ስም ለጊዜው ይቅር ... እሱው ነው ስሜንም ያመጣልኝ ። እኔ የተወለድኩ ጊዜ ከመጽሐፍ ገጸባህርይ ሳቢላ ጋር ኡል-ሞሱት ፍቅር ይዞት ነበር አለ ። ሄይ በፍትህ ጽረ ቀይ ሳልነገርህ ደገም ... አሁን ትዝ ስላለኝ ነው ። ባለፈው ዲሺ ሰሞኑ ምን ነዙቶኝ እንደሆነ አላውቅም ባል ብዬ ሞልቼሃለሁ ። ቢያርሰኝ ጥን አብረኸኝ አትሄድም? ሳልነገርህ በማድረግ ይቅርታ ... እንደዛ ማድረግ አልነበረብኝም አይደልም” ብላ፣ ሳይኗን ሰበረች ።

“ተገኝቶ ነው ... አገርደሚሽኔን ጥን ከየት አገኘሽ ... ማለት የለይት ቀን ምናምን?” አለ፣ ጽጉራን እያሻሸ ነገሩ ዝርሞት ።

“መንሻ ፈታድህ ላይ ነው ያየሁት ... እንዴ ያየሁትን ነገር አልረሳም ። ሌሎችን ጥያቄዎች ባለፈው ካፈ ውስጥ ላጭር ጊዜ የተገኘኝን ጊዜ በየመሃሉ ጠያቂህ ነበር”

“ትዝሚያለሽ ... ልድል ኮህባችን መገጠሙ ይታያል እንግዲህ ። ስለተሰጠኝ የባልነት ማሰራገ ዝት ብዬ አመሰግናለሁ” ብሎ ጥንበስ ሲል፣ ጽጉራን ይዛ ወዝመዝ አደረገችው ።

አለት ገቢት ... አለቀረብህም ወጥ ስትለው፤

የጥጥ ሰቃ ከዛሬ ጀምሮ ... ቋግ ተሰላፈ ብቻ ሳያዘጋ የቡድኑ አዋቢል

ሥራ ... አላፈለገም ... አሰለጣኝ መሆን ነው የምረጠው ብላ፤ የተዘተዘ ሽያጭን ርዕዩ አስተራጽቷል።

እጅ በሮ ተጥቶልኝ ስለ ቡድኑ አዋቢል ... ስለ ሳቢላ ... ባይ ዘ ጂያ ... በጣም ጸናላለሁ።

ታንክ ሮ ... እና ... እናቲና አባቲ አሪፍ ትጻር ነበራቸው። እኔ ሃሰተኛና የመረኛ ልጅ ነኝ። ታላቅ ወንድምና አህት አሉኝ ... ሁለቱም ከኖቲ ጋር ነው ያሉት እግራቸውን አገር። እኔ ከሁሉም ልጆች ያልቅ በመልኩም በጠባቂው አባቲን በየጥራው ያላሉ። አባቲና እናቲ በጣም ቢጥገዱም እሱ አርፎ እንደማይተመኙ ልው ሁሉም ያደርሳት ነበር። ዝርዝሩን ለዘርዛሪዎች እንተመውና እንደ የልጅም ጭረቶች ራሳቸው አልጋ ላይ ካንጂ ጋር ተጋድሞ ያዘችው። በስንት ለነቢ ሄና አሉ የተለሉ ሽማግሌዎች ገብተውበት በብዙ እገዛላታና ልመና ታረቁ። ከዛ በኋላ ለሰላም አንድ ድርሰት ሊሆን አልቻሉም።

ያለ እኔ የሰባት አመት ልጅ ነበርኩ መሰለኝ። እሱን ስለምመሰለት ያውን እንኛ የነበረው የከንፍት ጥምድ አድርጋ ያዘችኝ። ሳስበው እሱን በጣም ስለምወደው ያሉትን ሰባቶችን ሁሉ ለሱ ስለማሳብቅም መሰለኝ። ከአሁንግ ጋር ተግዝረው በደብዳቤ ያሉት አላበው ታላላቆቹን ብቻ ያዛ አግረዛቸዋል። እዛ ከየረለቅ በኋላ ከነገራቸው ለሰላም ነገረችው። እኔንም ጥላ ስለሄደች አትመለሰም ብሎ ጥራሽ ከመረወርም ነበር። ብዙ ገፍ እንደረጸመባት የጥገኝነት ማግለቢያ ላይ ሳትጥላ ነበረች። ወይም ለደህንነቷም ያሰጋኛል ብላ ... አላውቅም ብቻ እሱ ወደዛ ከሄደች ለረጅም አመታት ሺዛ ከልከለውት ነበር።

አሁን ስለት ሳመት ያህል የቤቱ ልዕልትና ንግሥት ሆኜ ተየሁ። ጽላጥና ስድህ ወረራዊ እናቲ አለመኖሪያ ብዙም አልረበሸኝም ነበር። ወንድምና አህቲ ገን ሁሉም ማሳሳት ያሄዱ ነበር። ከሁለት ሳመት በኋላ መሰለኝ፤ ያቺን እናቲ ለልጋ ላይ ከሮት ጽናታቸውን መግባት ለት ድል ባለ ሰርገ አገባት። እኔን በጣም ነበር የምትወደኝ። የገንዘብ ገንዘብ የማገንገሪያ ሚስጥር አልነበረም። አሰራ ሃሰት አሰራ ለራት ሳመት ሲሆን ገንዘብ ሳመት የመሆኑን። በተለይ አባቲ የማያውቀው ሌላ አያውቅም ነበረ። ሳባቲ መቀርቀርና አንድነት አድርጎ እንደማንልግት ግብረ ጀመርኩ። ወገኑን ማርገብ ወደ ወደ ሄደ ሄደ ለሁሉ ተቻል የተዘተዘ ቢራ ያዛ መሳቸት።

እንደዚህ ጥቃቀ ወራ በተዘተዘ ቢራ ካልሆነ ኮ ሾርህን እንዳይታየለው ብዬ ነው የነበረኝ። እንደ ተገንጥታ ወራዋን ቀመለች።

እኔ ገን ከኔ ያልቅ ብልጽ ለልክረች በሀይ የሰለጠ ሳይኖሩ አረፈኩኝ። ያልኝን ፍቅር ስለምታውቅ በሀልገህ በሀልገህ አገኛችኋል። ብዬ

የጥላስባሃውን ዘፋኞችና ሙዚቀኞች አስተዋወቀችኝ። አንዳንድ ፓርቲዎች ላይ መስጫ እንደሚገኝላቸውና አንድደንስ ይጠይቁኝና ሲያደንቁኝ ትንሿ ልቤ ሰግዶ ነፃች። አልኩል በአንስው ለየበረዝቡ አንድጠጣ ፈቀደችልኝ።

“አባቱ ለስራ ከከተማ ሲወጣ ደገሞ ጓደኞቹን ጠርቷል፤ እቤት ውስጥ እኔ ነኝ የተባለ ፓርቲ ማድረግ ሆነ ሥራዬ። ስለዚህ ሁለታችንም ሃጥያተኞች ስለሆንን የበለጠ ተተራረብን። ሲጋራ ... ከዚያ ሃሺሽ እያለች ... ተስ በተስ ብዙ ነገር አስተማረችኝ። ትኬይን የሚባለውን ድረገ ያስጨሰችኝ ተንራሴን አላውቅም ነበር። ያኔ አስራ ስድስት እሙት ሆኖ ነበር መሰል። በሱሱ በደንብ እንደተጠመድኩ ስታውቅ እጁን ከሚሸጥኋት ሰዎች ጋር አስተዋወቀችኝ።

“ለመጀመሪያ ጊዜ የግታ ፓርቲ ወሰደችኝ። መጠጡ ትላለህ ድረገ ... ሙዚቃው ... ብቻ አብደት ነበር። አቅሌን በባትኩበት ሰዓት አንዱ ይዞኝ አደረ። አንድ መሆኑንም አሳዛውን ድረስ እርገጠኛ አይደለሁም። እንዳላወቀ ሆኖ ጠዋት ፈልጋ ስታገኝ ለምን ከወንድ ጋር አደርሽ ... ምን ሰራሽ ... ትብርጥላለህ ባባትሽ ነው የምናገረው ብላ ጀት ሆነች። ይገርማል ከሰንት ጊዜ በኋላ ነው ያ ሁሉ የሲ ወጥመድ መሆኑ የሚገባኝ። ነፍሷን አይማርና እንደሲ አይነት ሽሩድ ሰው በሕይወቱ አይቺም አላውቅም ብላ ጥንቅታቷን ስትነቀቅት ሳያሰበው፤

“ሞተች...!” አለ፤ የበረውን ጠርመሰ አፋ ጋ አድርሶ እየመለሰ።

“ሳታሰበው ብዙ ድረገ ወሰዳ መሰለኝ ... ብቻ አላውቅም ... ራሷን ለማጥፋት ብላም ይሆናል ... አይታወቅም ... አባቱ በሌለበት መኝታ ቤት ነው ሞታ ስራተኞቹ ያገኙት” አለችና ፈቷን በሁለት እጆቿ አሻሽታ ተንጠራራች።

“እኔ ጄይስ ... የመጠጥ የድረገና የፓርቲ ላይ ሊጣራ ላይ በወጣበት ሰዓት ... ካስራ ጋር ስቃለል ... ግርዚን ሳውቅ ድንብርብረ ወጣ። እንዳስወጣው እንደምትረዳኝ እርገጠኛ ነበርኩ። አስራ አንድኛ ዘፍል ብድርሰም ከላሰ የማልገባዘት ቀን ይበልጥ ነበር። በፍጹም አለች ለኔ አሳቢ መሰላ ... አንድ ነገር ብትሆኝ አባትሽን ምን ልልው ነው። ለሱ መንገድ አለብን ብላ ሙጥጥ አለች። እንቺ ባትንገረውም እኔ እንገረዋለሁ ብላ ስታስፈራራኝ እጅ ሲጠሁ። ውጤቱ ምን እንደሆነ አሳምራ ታውቅ ነበር። ለባቱ በመጀመሪያ ደረጃ እንዴት ተደፍረ ብሎ ዘራፍ አለ። እሱ በየሰርቻው እየተገነጠለ ... ካሰራ ሲት ጋር በየቦኑና ቤቱ ሲገደባለል ከርሞ ደርሶ ጨፍ መላይ ... ባህላችን ከባሪ ችን ትብርጥላለህ አያለ ዘፈን።

“ገዛ ደንም ... ሞቼ አገኛለሁ ... ልጄ አያውቃም ... እኛ እናላደገዋለን የግዚጋን ቁጣ ልታመጧብን ነው ምናምን ግለት ጀመረ። እገዛር ቢቀጣየሚቀጣው ሚስቱን አስተምሮ ባልጋሃ ላይ ይባልገው በሱ ነበር። ወይም እሱን እገደ ላይ እናተጠቃለን ብት ከግንም ሃሺሻም ጋር በሱ ገንዘብ በሞትባልገ በአዲሱ ግደቶ በሱ ያልተቀጣ እገዛር በኔ ደቀብል ግለቱ ራሱ አስቂኝ ሆነብኝ። ጽንኑን ሳስመዝኑ እኔም ለበላላው ከእት ተባረርኩ። እሱም የለታታታኝ ሽግግራውን ከሃበቱ በጀ

በገባችሁት ስትል፤ ስለኋላ ሲጨምር በርሳዎን ካጠገቡ አቀበላችሁ። ስልኩን ከበርሳዎ
ቀስቶ ለውጥታ አይታው እስከነ አካቲው አጠፋችው።

“አባቲ በዛ ሰማይና ምድሩ በጨለማቸው ሰለት፤ ከኔ ይልቅ ለክብሩና ሰሜ
ብሉ ለሚሰራበት ቀሬ ማንነቱ ተጨንቆ እንደ እቃ ሲወረወረኝ ልቤ በበተል ተጥላ።
ልሳሴ የምክፍለው ገንዘብ ስለ ሌለኝ በየናይት ከለቡና መንገዱ ላይ እየቀምኩ መራራ
እደወቅኝ ሳላሰበው ጀመርኩ። መጀመሪያ ላይ የማያውቁኝ የሱ ጓደኞችና ደንበኞች
የሚገቡበት ቤት እገባና አብራያቸው ከወጣሁ በኋላ ገንዘባቸውን ኪሳ ከትቺ የማን ልጅ
እንደገቡ ስንገራቸው የሚገቡበት ይጠፋቸዋል። ወሬው እንዲደርሰው አደርጋለሁ።
ሊሳግ ሊያብድ ምንም አይቀረውም። መጨረሻ ላይ እሱም ልጄ ለይደለችም ብሉ
ሊደኝ እኔም ከሱ ጋር ትግሌን ትቺ ወደ ራሴ ሕይወት ተመለስኩ።

ጥባራ አምስት አመት ገደማ እንደ ምንም ብዬ ትምህርት ቤት ገባሁ።
ወለሰራበትም በነርሷን ጂፕሎማ ያዘኩኝ። አሁን ደግሞ ዲዛይኒንግ እየተማርኩ
ነው። አባቲን ስሙን ብንገርህ ታውቀዋለህ ... አገር እንቁ ያለው ቀጃር ነው። እናቲም
በጭት ካገበር ባለፈው ዓመት ከመጥቷ በፊት እዚህ አገር መጥታ ነበር። ይቅር ለገዢ
ተባብረን ስለሞተች የህሊና እረፍት አገኘሁ።

“ወንድምና እህቲ ገን ሴትኛ አዳሪ ስለ ሆንኩ አጠገቢም መድረስ አይፈልገም።
እዚህም ትልቅ ቢዝነስ ጀምረዋል። ካባቲ ጋር ታርቀው የሱን ቢዝነስ ማጎጅ
የሚያደርጉት እነሱ ናቸው። እኛም ይሄው ሲያዝብን ጨካኝ አውሬውን ... ሲያዝንልን
ፈገግ ከንጽንተ አይነቱ ቅብጥብጥ የልጅ ምሁር ጋር ወጣ ገባ እያልን አለን። ሠላሳን
ሎድፈን በቅርብ ርቀት እንገላምጣታለን።”

በጸጥታ ሲሰማት የቀየው ሲራክ ራሷን እያሻሸ፤ “ይገርማል ... ዩኖው ... ሉሲ
ሆዶብኝ ... ሳቢላ ማለቱ ያዝ ያደርጋል ... ሳቢ ልበል?” ሲል፤ ቀና ብላ አየችውና፤

“ደስ እንጸለህ ጥራኝ ... የሚሳብ ከተገኘ ...” ብላ፤ ስትበቅ እሱም አብሯት
ላቀ።

“ታውቃለህ እንኳን እንደኔ አይነቷ የቀጃር ነጋዴ ልጅ ቀርቶ ማንም የደሃ ልጅ
ወልደነቷ ሴትኛ አዳሪ እሆናለሁ ብላ እንደማታስብ። ይሄ ሁሉ መንገዱን ጥልቀትና
ከከፍተኛ ባሮች እስከ ጉራንጉር መሸታ ቤቶች የሚያጣብቡ ሴቶችን እስከሰላቸው
ታውቃለህ? ሁሉም በተለያዩ ምክንያት የህልማቸው ክንፍ ተሰብሮ መብረር የማይችሉ
ኣላት ናቸው” ብላ ተነሣች። ብድግ ብሉ ተንጠራራ። ምንም ሳይነጋገሩ እንደቀመ።
ተቃቀሩ።

ቀጣይ ሳምንት ለሲራክ አስቸጋሪ ጊዜ ነበረ። ብዙ ህመምተኞች መጥተው
ሌላው ለሌላ ዶክተር ሲራክ ይያችሁ ሲባሉ እሻፈረኝ እሱ እስኪመጣ እንጠብቃለን
እያሉ ቀጠሮ አስቀደረው መሄዳቸው የበለጠ አናዶታል። ከካፌቲርያ ሠራተኛዋ
ጆሞሮ ሁሉም ለሌላው እንዲላት ትገዛለች የሚለት መሰለው። ዘበኛው በሩን
ተሉ አይከፍቱለትም ... ሁለት ሦስት ጊዜ ቡና እገዛ ከብዙ ውትወታ በኋላ ቀይቶ

ነው የሚመጣለት። ለማንኛውም ሳምንታዊ ሰብስቦው ሲሰተር ዘቢባ ብቻ ናት የሚጣቸው። ምን ማድረግ እንዳለበት እያሰበ ድንገት በሩ ሲንሄዝ

“ይገቡ...” ለሰራዊቱ ብሎ።

ሳንቶ በሩን ከፍቶ ገባ። “ፈልገሽኝ ነበር...” ለሰራዊቱ። የያዘውን ጋዜጣ በጽ እየጠበበ ራቅ ብሎ እንደቀመ።

“ያ... ትናንት ከሰዓት ነበር... እንደምፈልገህ ለጽሐፊዋ የነገርኳት... ለልገረቸህም” ለሰራዊቱ። ቁጥ፡ በልም ሳይለው።

“ትንሽ ሥራ ለሰበሃብኝ ነው... ምን ተገኘ?” ለሰራዊቱ። ከማይ ያለው ሶፋ ጠርዝ ላይ ደገፍ ብሎ።

“ችግር አለ?...” የማንኛውም ሰብስቦ ሳይ እንተም ሚስጥርም አልመጣችሁም። ደገም በዲስጥሊን ቅጣት ለሳምንት እንዳትገባ ያዘዝኳትን የጽዳት ሰራተኛ መልሰህ አስገብተሃታል ለሰራዊቱ... ለሰራዊቱ ገደቱን እየተቀጣጠረ።

“በመጀመሪያ ሁሉም ነገር አሰራር አለው... ይሄ ሱት አይደለም። አስተዳደርና የሰው ኃይል አመራር... ደገም የቅርብ አለቃ የሚባል ነገር አለ። ዝም ብለህ ታችኛ ሳይ እያልክ ሰው ማባረርና መሾም አትችልም። ለሦስት ሳምንት የተሠጠህ ውክልና አሰራሪ ቴክኒካል ጉዳዮችንና አስቸሳይ ውሳኔ የሚፈልጉ ነገሮችን ለማስፈጸም መሰለኝ። እንጂ እንደመሰለህ ብቻህን ፈላጊ ቀራጭ እንድትሆን አይደለም” ለሰራዊቱ በተረጋጋ ድምጽ።

“እኛ እንተ የኒን ውሳኔ ለመቀላቀስ ተወክለሃል ማለት ነው? ደገም የማንኛውም ሰብስቦ ከቀራችሁ ቤትህ መጥቼ እንድንገርህ ነው? ለጊዜው ከሊኒኩን የምመራው እኔ መሆኔን አትርሳ” ብሎ የሚረዳቸውን ሰልክ እንስቶ ወራ ጀመረ።

ሰልኩን እስኪዘጋ ጠበቀው። “ሲራክ ችግርህ ምን እንደሆነ ታውቃለህ? በጣም ብዙ የምታውቅና ያላንተ ማንም ሰው ያለ አይመስልህም። እውነቱ ገን ገና ብዙ መብሰል የሚቀርህ ከትምህርት ቤት ውጪ ያለውን የሕይወት እውነት ያልተገነዘብክ እንጥጥ ልጅ መሆንህ ነው። ሀይወት ባንበብካቸው መጻሕፍትና በእውነት አለም መካከል በጣም የተለያዩ ናት... እሺ?”

ሲራክ ከት ብሎ ላቀ። “በመጀመሪያ ደረጃ ያለው ሥራ ላይ ነው። እኔ ሳይኖህ አይቻለህም ስለዚህ ዶክተር ሲራክ ብትል ይስ ይለኛል። ይሄን የሰፈር ፍልስፍናህን ደገም ለራሱ ተጠቀምበት። ከሁን በኋላ ገንጣልታ እየገባህ ባትፈትፍት ይስ ይለኛል። ጨርሻለሁ” ብሎ። ራቱን እዙሮ ገምግሞ ላይ አፈጠጠ።

“እንዴት እንዴት ነው የሚያቀናጥርህ ልጅ... ዶክተር ሲራክ... መከላከል ከፈለገህ መንገዱ ሌሎችን ማከበር መሆኑን እውቅ። እኔ ብዙ ነገር መፈትፈት አላውቅበትም። ከሁን በኋላ ይሄንን ልት አፍህን ካልዘጋህ እኔ ራሴ ሁለተኛ እንዳትከፍተው አድርገ ልዘጋልህ እችላለሁ... ገባህ?” ብሎ። የጁን ቡጢ እያሳየው ጠጋ አለው።

ወደታም መውጫ እንደሌለው ያወቀው ሲራክ ውስጡ የተፈጠረውን ፍርሃት
 ለማሳደግ እየሞከረ፤ "እታካርና ጥል አልፈልገም ... አሁን ቢሮውን ትለቅልኝ-
 እነዚህ ወሰኖች ዘራል ልምምጥ እየታየ"

"ባልለት ምን ታመጣለህ? ... ሁሉ ሰው እኮ ለዶክተር ሌላው በደስታ
 ሮጂያዝው ልምን እንደሆነ ታውቃለህ? እሱ ሁሉንም ሰው ያከብራል፤ የሌላው ሰው
 እርሱን ይገባዋል ... ባጭሩ ሰው መሆኑን ስለሚያውቅበት ነው። እንተ ኮ አፍህና
 ገራህበህ ... ሰው እንዴት ሦስት ሳምንት ባልሞላ ጊዜ አገር ይበጠብጣል። ምን እይነቱ
 የእነዚህ ባዛቹ ይሄ ..."

"ሰውዬ ልትሰድብኝማ አትችልም ... ካሁን በኋላ ሁሉንም እሱ ሲመጣ
 እንገራለን"

"እኔ እንተን አልሰድብህም ... ካስፈለገም ... ታየዋለህ ይሄን ... ካሁን በኋላ
 እወግብቅከፍት ..." ብሎ፤ ወደርሱ ተጠጋ።

በታለፍ ጭቅጭቃቸውን የሰማቸው ምስጢር በሩን ከፍታ ስትገባ ተፋጠው
 ፈለች። "እንዴ ምን ድነው ... ሰላም ነው?"

"አረ ... ምን ሰላም አለ? ... ካልተደባደብኩ ብሎ እየተገበዘ ኮ ነው ..." አለ፤
 ለራሷ ከመቀመጫው ተነስቶ።

"ምን እሷ የምታስጥልህ መሰለህ ... አሁንም ከፈለኩ እንገትህን ቀልምሜ ነው
 የገደባህ ..." ብሎ፤ ሲጠጋው ምስጢር ሮጣ ያዘቸው።

"እንዴ ... ሰላም ምን ነካህ ... በቃ በቃ ... እንወጣ አሁን ማውራት የምትችሉ
 እሙስለኝም። ይቅርታ ዶክተር ሲራክ ..."

ሳንቾን ይዛ ልትወጣ ስትገትተው፤ "ደግሞ ... ይሄን ብሎ ዶክተር ... ዶሮ
 ፋት ..." ሲራክ ንዴቱን ጥርሱን ነክሶ ዋጠና ዝም አለ። ሳንቾን ወደ ራሷ ቢሮ ወስዶ
 ትንሽ አረጋጋቸው። ሲራክን እንድታናግረው ሲስተር ዘቢባ ቢሮ ሄዳ፤ ነገሩን ባጭሩ
 ከረቻት። ሲስተር ዘቢባ ቢሮው ስትገባ፤ ሲራክ በንዴት ጦፎ ወዲያ ወዲህ ይላል።
 ትንሽ ተቀምጣ ካረጋጋቸው በኋላ ይዛው ወደ ውጪ ወጣች። ካፈው አካባቢ ካለ ዛፍ
 ለተቀምጠው ከግማሽ ሰዓት በላይ አዋራቸው። ከሊኒኩ ውስጥ እየተፈጠረ ያለውን
 እሳጫጣባት እንዴት መያዝ እንዳለበት እንዳንድ ምክሮችን ሰጥታው፤ ሰሜቱ
 ሞርገቡን ስታውቅ ወደ ቢሮ ተመለሱ።

ቢሮው ከገባ በኋላ ህመምተኛ ሰላልነበረው ቁጭ ብሎ ሲያስብ ቀየ። ሌላውም
 ምስጢርም ... ሳንቾም ... ሁሉም ከሲስተር ዘቢባ በስተቀር መሸነፍ ያለባቸው፤
 ግንቱን ያላወቁ በእሳት የሚጫወቱ ቁሎች መሰለው ታዩት። 'የራሳችሁ ምርጫ
 ነው ... ካሁን በኋላ እኔ ሲራክ እይደለሁም' ብሎ ዛታና መጫወት ከማይችለው ፒያኖ
 ፋት ተቀመጠ። ምን ማድረግ እንዳለበት እያሰላሰለ፤ ሰሜትም ትርጉምም የማይሰጥ
 ሽባርዝቅርቅ ያለ ነገር መጫወቱን ተጠለ። የፒያኖው ድምጽ ከምስጢር ቢሮ በደንብ
 ለሊሚሰማ ምስጢርና ሳንቾ ተያይተው ...

“አሁን ምናል ... ሌላውን ለመሆን ከመሞከር ራሱን ቢሆን ...” ስትል፤

“ሌላውን መሆን እንደማይችል ቶሎ ካልገባው ... ሲራከንም ስለማይሆን ሁለቱንም የማይመስል ሌላ ሰው መሆኑ አይቀርለትም ። ይሄ ከምኑ የተጣላ የሚሉት ዓይነት ...” አለ ሳንቾ፤ ለመሄድ እየተነሳ ።

ሲራከ በበኩሉ የጥበብ ችሎታውን ሳይሆን የንዴት ስሜቱን በፒያኖው ቁልፎች ላይ እያሳረፈ ... በውስጡ የተደበቀውን ... እስከዛሬ ለመውጣት ዕድል ያላገኘውን ‘ሌላ ሰው’ ታስሮ ከተደበቀበት የልቡ ዋሻ ሊለቀው ትግል ላይ ነበር ። ‘የገረድ ልጅ ... ባጃጅ ራስ ሁላ ... ጡንቻ ባይኖረኝ ... ሁልሽንም ተራ በተራ የሚያንበረከከ እዚህ ውስጥ ያለውን ስታዩ፤ ሲራከ ማን መሆኑን ታውቂያለሽ ...’ አለና ሌባ ጣቱን ጆሮ ግንዱ ላይ ደግሞ ፈግገብሎ ተነሳ ።

“እስተር ... ሰው-ዬውን እኮ ብታውቁው ነገሩ ይገባሽ ነበር ... ዶክተር ሌላ ሃይማኖት ... ከሱ በቀር እዚህ ከሌሊክ ማንንም ማየት እንደማይችልና ... እሱ ለሚመለከቱት እዚህ መታየት እንደሌለበት በግልጽ አስረድቶታል። እሱ ከመምጣቱ በፊት ደገፍቶ ችግር ካጋጠመው፣ ወይ የመንግሥት ሆስፒታል አለበለዚያም ሌላ ቦታ ነጻነቱ በደንብ አስረድቶት ተሰማምቷል” አለች ምስጢር፤ የማስረሻ መታየት ሂደቶቻቸው።

“ግለሰቦች ... ይገባኛል እኮ ... ግን ደግሞ ሰው ‘ራሴን ላጠፋኝው ... የምገድለው’ ሆኖ ሊሆን ይችላል ... ገደል ገደል የሚለኝ ድምፅ እሰማለሁ” እያለ እዚህ አትታይም ብለን ጣልቃለን እንችልን። በዚያ ላይ ሰው-ዬው የኛ ህመምተኛ ነው። ካርድ ከፍለን እኮ የሆኑ አገሩ ነው ያቀመው። ቢያንስ እስኪ ዶክተር ሲራክ ባጭሩ ይየውና ችግሩ የምር ነው። ወደ ለማትሌል ሪፈር ያድርገው። እንቺ እኮ ምንም ማድረግ የለብሽም ... እኔ እስኪሄድ ድረስ ወይ ወጣ በደና ተመለሽ። ውንቅኝ እኮ ነው የኔ ቀንጾ ... እስከ የላባዎት ድረስ የምታደው ሰው አለሽ እንዴ?”

ሲራክ ይየው የሚለው ሐሳብ ደስ ባይላትም ሌላ ምንም ለማራጭ እንደሌለ ሳትችል። “አይ ቲንክስ ለጊዜው ምንም ለማራጭ ያለን አይመስለኝም ... እኔ እስከ የላባዎት ድረስ ወጣ ብዬ እመለሳለሁ። ዶክተር ሌላ ሲመጣ ሁሉንም እንገነዘባለን” ብለች ሲራክ ገብቷል እንዴ?” ከኋላ ምን ያለው ወንበር ላይ ዘጭ ብላ ተተምጣ ፈቷ? ሆኖ ገራና ቀኝ ራሷን አወዛወዘች።

“አይ አም ሶሪ ... የኔ ቀንጾ ... እስኪ ቀይ ልደው ልለት ...” ብላ፣ ስልኩን አገልግሎት ወደ ያው አነሳው።

“ሂድ ሲስተር ... ሰላም ነው ... ይቅርታ ቅድም እኮ ከበሽተኛ ጋር ሆኜ ማንሣት ነበረኝ? ልክ ልደው ልልሽ ስለ ነው።” ሁኔታውን አስረድታው ሕመምተኛውን አገልግሎት በሰጠው አይነት በጥንቃቄ አገልግሎት ሰጠው።

“ማን ነው ስሙ? ቻርቱን ማየት እችላለሁ እንደ ከማየቱ በፊት? ምክንያቱም ... ይከተር ሌላ ያየው ከሆነ ... የሱን ጥላንና ሃሳብ ማወቁ ይጠቅመኛል ።”

“ስሙ ... ማሰረሻ ይባላል ... ይከተር ሌላ ከሱ ውጪ ማንም እንዲያየው አይፈልገም ። ያው ምንም እንኳን ስለሌለንና የሴፍቲ ጉዳይ ስለሆነ ነው ...” አለች፤ ሉሊት ባለው ድምፅ ። “ማን እንደሆነ ወዲያው አወቀው ። የሚፈልገው የአደን ሚዳዳ እፍንጫው / ሥር እንደመጣለት የራሱው ነብር ውስጡ ቦረቀ ።

“ለክ ነው ይገባኛል ሲስተርዬ ... ካርዱን ማየት ከሌለብኝም ምንም ችግር የለም ። ዋናው ... ደህንነቱን ማረጋገጥና ለራሱ ወይ ለሌሎች ስጋት የሚፈጥር ከሆነ ደግሞ ፖሊስ መርተን ወደ አማኑኤል እንልከዋለን” ሲል፤ ቀለል ብሏት ተገፈሰ አለች ።

“በቃ ... እሱን ነው የምልህ ... ቻርቱ ላይ ምንም ይሄ ነው የሚባል የተጻፈ ነገር የለም ። ከእንቅልፍ ዜጊን በቀር ሌላ መድሃኒትም የተጻፈለት አይመስለኝም ። እሱ የሚለው ... ራስህን አጥፋ ... ሰዎችን ገደል ገደል የሚል ድምጽ ምናምን ይሰማኛል ነው” ስትለው፤ ‘ታሪኩንም እስከ ጥገ እንብበንዋል’ አለ በልቡ ።

“ገደለም በቃ እንገዲያውስ ... ቻርቱንም እሱንም ትልኪልኛለሽ?” እሷ ራሷ አብራው እንደምትመጣ ነገራው ስልኩን ዘጋችው ። ሲስተር ዘቢባ ማሰረሻን እስከትላ ወደ ሲራክ ቢሮ ስትገባ፤ ምስጢር ደግሞ መኪናዋን እስከስታ ከገቢው ወጣች ።

“ሲስተር እኔ ከይከተሩ ጋር ለብቻዬ ማውራት እችላለሁ?” አለ ማሰረሻ፤ ሁሉም እንደደፈረሱ ያሉትን ትንንሽ እይኖቹን እያገረጠረጠ ። አጠቃላይ ሁኔታውን ሲያየው ትንሽ ፍርሃት ቢያድርበትም፤ ሊያወራው የፈለገውን ጉዳዮች እሱም ለብቻው ማውራት ስለፈለገ፤ የርሱን መልስ የምትጠብቀውን ሲስተር ዘቢባን ረጋ ባለ ድምፅ፤

“ገደለም ... ለብቻ ላውራው” ብሎ፤ ባይኑ ምልክት ሰጣት ።

“እሼ ... ምንም ችግር የለም ... ይከተር ከፈለክን እዚህ ቅርብ ነን” ብላ፤ በራዩ ላይ መሆኗን በምልክት ነገረችው ። ከወጣች በኋላ ድንገት ችግር ቢፈጠር በማለት፤ አትከልተኛውን እስጠርታ የቢሮው በር ላይ ተቀምጠው መጠበቅ ጀመሩ ።

“ይቅርታ ይከተር ስልክ እንዳይረብሽን ... ላጥፋት ...” ብሎ፤ እንደ ሁልጊዜው ስልኩን አጥፍቶ የድምጽ መቅሻውን ከፈተና የደረት ኪሱ ውስጥ አስቀመጠው ።

“ጥሩ ነው ...” ከመጣበት ጉዳይ ጀምሮ ከሌላው ጋር ያወሩትን ነገሮች፤ ከምስጢር ጋር ስላላው ጥልቅ የፍቅር ስሜትና ሙሉ ታሪኩን ቀስ በቀስ አናዘዘው፤ ሲራክ ብዙ የፈጠራ ተመሳሳይ ታሪኮችን እየነገረው፤ ጽናቱና ትዕግብቱ ካለው እንዴት ሁሉንም ነገር ለራሱ ጥቅም ሊተይራቸው እንደሚችል ልቡን ከፍ እያደረገ መከረው፤ ከሌላው ጋር ያለውን ከፍለ ጊዜ እንዲቀጥል፤ እሱን ማግኘት ከፈለገ ግን በስልክ፤ ካስፈለገም በውጪ በአካል ሊያገኘው ፈቃደኛ እንደሆነ ነገሮች የገል ስልኩን ሰጠው ።

ደክተር ሲራክ ባንድ ቀን የህመሙ ሁሉ መድኃኒትና የሰቃይ ፈውስ ሆኖ ሰጠው ከዚህ በኋላ ከሲኒክ መጥቶ መረበሹና ሌላው እስኪመጣም ካልታየው ጋር በምስጢርም ዘንድ የበለጠ እንድትሸሸውና እንድትፈራው የሚያደርግ ጉዳይ ለሮሱም ባያደርገው እንደሚሻል መከረው ይደክተር ሌላው እስኪመለስ ድረስ ሁለቱም ከሲኒክ እካባቢ ድርሻ እንደማይል ምሉ ተገዝቶ ቃል ገባለት።

ከአርባ ደቂቃ በኋላ እየተሳሳቁ ተያይዘው ወጡ። እርሱንም ሲስተር ዘቢባንም ለመስገፍ በሰላም ወደ ቤቱ ሄደ። ሲስተር ዘቢባን ወያኔም የከሲኒክ ሰራተኞች ሁሉ ያታገን ማመን አልቻለም። ሲስተር ዘቢባ ሲራክ ጉበዝና የተለየ ችሎታ ያለው ሳይሆን ስትሆን የሚለውን እምነቷን አጠናክረዋል። ሲራክም በሠራው ሥራ ኮራ ወሰን ለሰቃይም ሁነኛ የሆነ መሳርያ እጁ ውስጥ እንደገባ እያሰበ፣ ቀኑን ሁሉ ውስጡ ሊፈነድቅ ዋለ።

ሲስተር ዘቢባም ከሲራክ ቢሮ እንደወጣች ለምስጢር ስትደውል አታነሣም። ንሽ ቆይታ መልሳ ደወለችላት። "ሲስተር ... ይቅርታ እየነዳሁ ነበር ... እንዴት ሆኖታለች?" አለች፤ ጉጉት ባዘለ ድምፅ።

"ሰላም ነው ... በጥሩ ሁኔታ ሀንድል አድርጉት ... ሆስፒታልም ሪፈር ማድረግ ሳለሁም ... ይደክተር ሌላው ከሦስት ቀን በኋላ እንደሚመጣ አስረድቶት ... ተረጋግቶ ወደ ቤቱ ሄደ።"

"እህጥሩ ነው ... ምን አወሩ ... አብረሻቸው ነበርሽ?"

"አይለብቻቸውም ነው ይደክተሩን የማናገረው ስላለ ... ለብቻው ነው ያዋራው።"

አንዳች ነገር ውስጧን ቅር አለው። "እህ ... ብዙ ቆዩ ወይስ...?" አለች፤ ቅንቅዝ ባለ ድምፅ።

"እም ... ምን እዎ አንድ አርባ አምስት ሃምሳ ደቂቃ አልቆይም ብለሽ ነው። ለወጡ ብታዩ ... ያ አካሊ ዘራፍ ... ያ ዘኝ ልቀቁኝ ሲል የነበረ አውራ ... የተገራ ኮርማ ይመስል ... አገንብሶ እየተቅለሰሰሰ ... አመስግኖ ነው የሄደው።"

ነገሩ ለምስጢር ሊዋጥላት አልቻለም። ምን ብሎትና ስለምን እውርተው የገቢረሻን ልብ እንዳሸነፈው ጥርጣሬ ገባት። "የተባባሉትን ባውቅ ጥሩ ነበር ... ኢን ሲኒክ ... ዋናው ሰላም መፈጠሩ ነው።" አለች፤ ሌላ ዘርዘር ውስጥ ላለመግባት።

"ሚስጥርዬ ... ያው አንቺ ስለማይመስልሽ ነው እንጂ ኮ ... ይደክተር ሲራክ በጣም በጣም ጉበዝ ልጅ ነው። እኔ መቼም ዘሬ ደግሞ እንዴት አምጥረሰ እንዳደረገኝ ታላትም የለኝም።"

"ይሁን ሲስተርዬ ... ጉብዝናውስ ባልከፋ ነበር።"

"ምን ነው የከፋው ታዲያ?" ውስጥ ለውስጥ ስለተዋወቁ እሷ ሳቀች። ከሰዓት በኋላ እንደምትገባ ነገራት አመስግናት ተሰናበቱ። ደጋግሞ ሲደውል ስለነበር ሳንች ጋ ደወለች። የሆነውን ነገርና ከሲኒክ ጋር ያለውን ግንኙነት ያሳያል። የሲራክን በማስረሻ

ጉዳይ ውስጥ መገባት አልወደዱትም። ካለበት ቦታ ሩት ሰላልነበረች ወይዘያው ሂዳ ቡና አዘው በጉዳዩ ላይ ሲነጋገሩ ቀዩ። በመሃል እናቷ ደውሉ።

“ማረፊያ ካላንች ጋር ነን ... ለምሳ ቤት እንምጣ እንዴ?”

“ውይ ጥሩ ነበራ። ቀንጆ የትገራ ሽሮ አለ። ሳንችዬም ናፍቀኛል ... እጠብቃችኋለሁ” አሉ፤ ደስ ብሏቸው። ወይዘሮ ኡደን ሳንችን እንደ ልጃቸው ነው የሚያዩት። ዉዋታና ቁም ነገሩን፤ ርጋታውንና ጠንካራ የበራ ሰው መሆኑ ደስ ይላቸዋል። ለምስጢር እድሜዋን ሙሉ ያጣቸውን ወንድም ሆኖላታል ብለው ስለሚያምኑ ቤተኛ ሆኗል።

“ሳንችዬ ... ለምን እንዳንዴ ልጆቼን ይዘሃቸው አትመጣም? ... ይሄ ቤታቸው ነው ... መጥተው ይጫወቱ ... ዘመድ ይናፍቃቸዋል እኮ ... ቅዳሜና እሁድም መጥተው እዚህ ይከረሙ ... ቤቱ እንደሆነ እገር ነው” አሉ፤ የምሳ ገበታው እየተነሳሳ።

“እሺ ትዩ ኡደን ... አሁን ፈተና ላይ ናቸው ብዬ ነው። ሲዉርሱ እመጣቸዋለሁ።” ምስጢር ሁለቱን ትታቸው ጓዳ ገብታ ስልክ ስታወራ ቀይታ፤ ልብሷን ቀያይራ ሌላ ሰው መሰላ መጣች።

“የት ጠፋሽ ልጄ ትተሽን ... ከሰዓት ሥራ እገባለሁ ያልሽ መሰሉኝ ...”

“አይ ስልክ ይገር ስለነበር ነው ... ምንው? ... ሥራ የማልገባ እመሰላለሁ እንዴ?” አለች፤ ተሟሺን ሳብ ሳብ እያደረገች።

“አይ ስብሰባ ወይም ለየት ያለ ፎርማል ነገር ያለብሽ ይመስላል አለባበስሽ” ብለው፤ ሳቅ አሉ።

“ልቀደረው እንዴ ... ቅድም የለበስኩት ቀሚሴ ቡና ተጠባጥቦበት እኮ ነው” ብላ፤ ተራ በተራ ስታያቸው ትንሽ ቀላልደውባት በዛው ጸናች።

ወደ ከሊኒክ እየተመለሱ፤ “ሰሊዶ ገን የዚህ ከሊኒክ ነገር ምን ይመስልሃል? ... ዶክተር ሌላስ ቢሆን ቤተሰቡን እዛ አድርጎ እስከ መቼ ይዘልቃል? ንጹሕ እንደሆነ ወደዚህ እገር መምጣቱን አሻፈረኝ እንዳለች ነው። አልፈርድባትም፤ እኔም ብሆን የማደርገው አይመስለኝም። እሱ ከሌለ ደገም ... ይሄው ገና በሦስት ሳምንት ውስጥ ቤቱ ሲታል ሊሆን ምንም አልቀረውም” አለች፤ ፈቷ ላይ ስጋትና ጥርጣሬ እያንሃባበ።

“እኔንኝ ሚስጥር ... ልጄ እንኳንስ ዶክተር ሌላን ተከቶ ሊሰራ ... አይገባኝም ... ዶክተር ሌላ ደገም ስለርሱ በጣም የተጋነነ እመለካከት ነው ያለው ... ምን ብሎ እንዳሳመነው አላውቅም። እስኪ ለማንኛውም እሱም ይምጣና እናያለን። ለነገሩ ችግሩ ከአሁኑ መፈጠሩ መጥፎ ነገር አይደለም።”

“ታውቃለህ ... ሲሰተር ራሷ እኮ ... ያለ ሲራክ ሰው ያለ አይመስላትም። ዛሬ ራሱ ... በቃ ... ሰውዬውን አስደስቶ በሰላም መሸኘቱ፤ ለሷ የሲራክ ችሎታ ማረጋገጫ ነው። እኔንኝ ... ነገሩ ብዙም አላማረኝም ... የሆነ ነገር ብሎትና የውሸት ተስፋ ሰጥቶት

ሚላለበት። እንጂ ሰው-ዬው... ባርባ ደቂቃ አይደለም... ባርባ አመትም የሚድን እንደሆነ የሚያውቅ ያቀዋል" ብላ፡ መሪውን ደጋግማ በቡጢ መታችው።

ለጊዜው ምንም ብሎት ይሁን ... በሰላም ከዛ ቤት ወጥቷል። ይከተር ሌላ
ደብዳቤ ሁሉንም ነገር በግልጽ ተነጋግረን እንደ ነገር መደረግ አለበት። ከይከተር
ሌላ ጋር የገቡትን የሕዝምና ስምምነት አፍርሶ ነው። አይደል ቡራ ከረዩ ሲል የጥለው?”
ከሌላ ሲደርሱ ላንቶ አስቸኳይ ሥራዎች ስለነበሩት፤ በቀጥታ ወደ ቢሮው ሄደ። እሷ
ይህ ወደ ካርድ ዘፍል ሄዳ፤ ያሏትን የምክር ባለቀጠሮዎች ቻርቶች ይዛ ወደ ቢሮዋ
በታለፍ በሰራዊት ጋር ተገጣጠሙ።

“እዚ ... ደክተሩ ... ሲሰተር ነገራችን ... ነገሩን በሰላምና በጤና ማድረግ እንዲከብር = በጣም ታንክ ዩ ...” አለች፤ ካንገት በላይ በሆነ ፈገግታ።

ጠዋት ካያት ተቀያይራና አምራ ሲያያት ድንገርገር ብሎት፤ ምላሱን ለግብረው፤ “ብጣም አምራብኻል ... ምን ተገኘ እንደዚህ ዝጣው ...” ሲል፤ ሳቅ ለገና፤

“ያን ያህል ... ቡና ስጦጣ ተደፋብኝና ቤት ለምሳ ሂጄ ስለነበር ... ከጸደቁ ለቀርብዎኛለሁ።” ከሳንቸ ጋር እንደነበሩ መኪናዋን ስታቆም በመስኮት አይቷታል።

“ያ... ሰው-ዬውን አይቼው ነበር... ገራ የገባው ነገር ይመስላል ። እንዲረጋጋ ለማድረግ ትንሽ ጊዜ ወሰድብኝ ። ዶክተር ሌላ እስኪመጣ እዚህ መምጣትም ሆነ ጭብት እንደማይችል ያመነ ይመስላል ። ራሴን አጠፋለሁ ምናምን የሚለው ያው አካላትን ለማግኘት ነው ። ለማንኛውም አርባ ደቂቃ ያህል እንደ ሀጻን እሱን ሳባብል ቀረጥመዉኝ ሳይ ቀናኝ መሰለኝ” አለ ፡ ነገሩን ቀለል አድርጎ ።

“በጣም ትልቅ ሥራ ነው የሠራሽው ... ታንክ ዩ ...” ብላ፤ ልትሄድ ስትዘር፤

“ሻይ ቡና...” አለ፡ አብራው አንድትቀይና ተጨማሪ ሊያወራት ፈለገ።

“ውይይት ለውጥ ማጣው ... ደግሞ አስራ አምስት ደቂቃ ናት ያለችሃ ... ባይሆን
ይህ ጊዜ ከተገኘ ቢሮህ ብቅ አላለሁ” ታንክ ዩ በድጋሚ እሺ ...”

“ጥሩ... ሕረ ምን አደረኩና...” ብሎ፤ ወደ ዶክተር ሌላው ቢሮ ገባ።

ጥቂት ሕመምተኞች ሲያይቁ የ = ብዙ ጊዜ መቅረት ወይ ማርፈድ የሚያዘወትር ሕመምተኛው ስላልመጣ፤ ከመጻሕፍቱ መደርደሪያ አጠገብ ካለው ተወዛዋዥ ወገበር ላይ ደገፍ ብሎ ተቀመጠ። ራሱን ወደ ፊትና ወደ ጓላ እየናጠ ማሰብ ጀመረ። የሚሰጥረን ንቀትና የውጻሴን ንዴት ... የጎሊናን ፍቅርና የሳቢላን ቸግር ... የሳንቸን ንብረትና የማሰረሻን ስሜት ተቆጣጥሮ፤ ሁሉንም የእቅዱ ማስፈጸሚያና የድሉ ማጽደቂያ ለማድረግ የሚጠብቀውን አስቸጋሪ ገዳና አውጠነጠነ።

@OLDBOOKSPDF

‘ከሁሉም በላይ የኔ ስኬት በሌላሠው ውድቀት ላይ ይወሰናል’ ብሎ ደመደመ።
 ‘እንደ ሰው ሳይወድቅ ሌላ ሰው እንደማይልቅ ... ሰማይም ምድርም ... ትናንትም
 ዛሬም ... ሀይወትም ሞትም ... ከጥንት ጀምሮ ምስክሮች ናቸው’ ብሎ ከራሱ ጋር
 ሲሰማማ የቢሮው በር ተገኝሏል። ምስጢር መሰላው ዘሎ ተነሣ። ልብሱን አስተካከሎ
 በቅልቅ ፈገገታ በሩን ሲከፍተው፣ የዘወትር እርፋጅና አስቸጋሪ ሀመምተኛው አጸፋ
 ፈገገታውን አንፀግቡን ለሰላምታ እጁን ዘረጋለት።

• 34 •

ሌላው ከአሜሪካ ሲመለስ መንገድ ላይ የጀመረው ጉንፋን ጠንቅበት ሦስት ቀን ሙሉ ካልጋ አልወጣም። ንጹሕ ጋ ደጋገሞ ቢደውልም ለሁለት ቀን ስልኩን አልመለሰችለትም። ጥቂት እንዳወሩ ስልኩ ሲቋረጥ መልሳ አልደወለችም፤ ሲደውልም ስልኩን አታነሳም። በመካከላቸው ያለው የልብ መሻከር ከጉንፋኑ በላይ እያሰቃየው ነው። ምናልባት ንዴቷ በረድ ሲልላት ይሻላል ብሎ ከጥቂት ቀናት በኋላ ሲያወራት ወሰነ። ትንሽ ቀለል ሲለው አልጋ ውስጥ ጋደም እንዳለ በመስኮት የሚገባውን ቀዝቀዝ ያለ የከሰዓት በኋላ ንፋስ እያጣጣመ ለማንበብ ሞከረ። ደረቱን እየፋቀ ካስቸገረው ደረቅ ላል በቀር የህመሙ ስሜት ጋብ ብሎ ስታል።

“ሌላዓለምዬ ... ነቅተሃል?” የሠሩለትን የቡላ አጥሚት በትልቅ ጋቢጣ ይዘውለት መጡ።

“እዎን አታቲዬ ... ቀየሁ እኮ ... ትንሽ ቀለል ስላለኝ ማንበብም ቻልኩ ዛሬስ”

ትራሱን አቃንቶ ደገፍ ብሎ ተቀምጦ ሲያዩት ደስ አላቸው። “ውይ አመቤቲ ... ምን ይላኛታል ... ገሽ ... እስኪ ይቺን ደግሞ ጣል አድርገበት ... እቅም ትሆንሃለች።” ለአጥሚት እምብዛም ገድ እንደሌለው ያውቃሉ።

“አዩ ... የበላሁት ምሳ እኮ እንደተቀመጠ ነው ... አጥሚትስ ይቅርብኝ”

“እንዲህ እንዳይመስልህ ... ቡላ ነው ... ደረትህን የሚፍቅህ ላይ ሄዶ ነው ልከክ የሚሰው ... እንካ ልጄ ትኩስ ትኩሱን ፋት በልበት።” እጃቸውን እየዘረገገና አልጋው ሜላ ላይ እየተቀመጡ ሲያቀብሉት እጃቸውን ዘረጉ። እንደማይቀርለት ሰላወቀ ተቀብሎ የግዱን መቀማመስ ጀመረ።

“ንጹሕ ወርቅ ደውላ ነበር? ... ልጆቼስ እንዴት ናቸው?” አሉ፤ ነገሩን እንዴት እንደሚያነሱበት እየጨነቃቸው።

“ትናንት ደውላ ነበር። ልጆቼም ጤናማ ናቸው ...” ተጨማሪ ጥያቄዎችን ላለመመለስ ይመስል እፋን በአጥሚቱ ለጎመ።

"እሁን ትምህርት ቤት ሲዘጋ ... ለዘረምቱ አይመጡም እንዴ?" አሉ፤ ገንባራቸውን ወደ ላይ እየሸበሸቡ።

"ንጹሕ የምትለው ... ልጆቼም የዘረምት ካምፕ መሄድ አለባቸው ... የተወሰነውን ጊዜ ደግሞ ከአያቶቻቸው ጋራ ማላለፍ ይኖርባቸዋል ነው። እሷም የምትወስደው ኮርስ ስላላት መምጣት አልቻልም ብላለች።" ፊቱን ጭምድ አድርጎ ግማሽ የደረሰውን እጥረት ይብቃኝ ብሎ ሰጣቸው።

"እኔ የምለው ሌላኛለሟ ... ይሄ ነገር እንዴት ነው የሚሆነው? ... አንድ ቤተሰብ ተከፍሎ ሁለት ሀገር መኖር ይቻላል እንዴ? ለልጆቹ ቢሆን ለናንተም ጥሩ አይደለም ... ነፋስም እኮ በቀዳዳ ነው የሚገባው።"

"ያው ብዙ ተነጋገረን ነበር። ገን ምንም ልንገባ አልቻልንም። እሷ ፈጽሞ በምንም ዓይነት መንገድ ይሄንን ሀገር ልትወደው አልቻለችም። እኔ እዚህ ለምሰራው ሥራም ያን ያህል ገድ የላትም። ያለው ብቸኛ አማራጭ የኒ ወደዚያው መመለስ ነው። በዚህ ሁኔታ ብመለስ ደስተኛ እንደማልሆን አውቀዋለሁ። አልመለስም ካልኩ ደግሞ ቤተሰቤን ማጣቱ ነው። ስለዚህ እስኪ ትንሽ ላለበው ብዬ ነው ... የመጣሁት።" በተከታታይ ስላላለው ከላይ ከላይ እየተነፈሰ ዝም አለ።

"እኔን እናትከን ... አይዘህ ... እስኪ ትንሽ እረፍ በልበት። አይ ልጄ ሁሉ ቀሪ ነው። ምንም ቢሆን ቤተሰብ እንዴሁ ቤተሰብ ነው። ሌላውን የትም ሆኖ ማድረግ ይቻላል። የዚህ አገር ችግር እንዴሁ አንተ ብትኖርም ባትኖርም እንደ ጭላላ ተራራ ተከፍሶ ይኖራል። የትም ዞረህ መቼም ብትመጣ የትም አይሄድብህ። ደግሞም አንተ ብቻ ነህ እንዴ ያለኸው? ሌላውም ሰው የድርሻውን ያድርግ ... ዕዳ የለብህ ከዚህ በላይ ... አንተ የምትቸለውን ጥረኸል። ደግሞ ለዚህ ምስጋና ቢስ ሕዝብ ..." የገዱን ፈገገ ለለና ዓይኖቹን ጨፍኖ ዝም አለ።

"ምንው ለመመህ እንዴ ..." አሉ፤ ፊቱን እያባበሉ።

"አይ አታቲዬ ደህና ነኝ ... ያልሸውን እያሰብኩ ነው" አለ፤ ፊቱ ላይ ያለውን እጃቸውን በእጁ ያዝ አድርጎ።

"ታዲያ ምን አሰባችሁ? ይሄ ነፋስ ደግሞ ብርድ እንዳያስመታህ ..." ብለው፤ መስኮቱን ሲዘጉ ተነሡ።

"አይ አይ አታቲ ተደው ... በጣም ነው ደስ የሚለው" ብሎ በረጅሙ ተነፈሰ። "በቃ እስኪ እንድ ሦስት ወር ቆይቼ፤ ከቻልኩ ከሊኒኩንም መልክ መልክ አሰይዼ ... ካልሆነም ዘግቼውም ቢሆን ለመመለስ ነው የማስበው። እስፈላጊ ከሆነ ባመት እንዴ ላንድም ለሁለት ወርም ቢሆን እየመጣሁ የምትለውን አደርጋለሁ። ልክ ነሽ፤ ከቤተሰብ አይበልጥም።" ፊቱ ላይ ያለው ቅሬታ ቢያሳዝናቸውም በውላኔው ተደሰቱ። ወዲያው ስልክ ሲደወለለት፤ የእጥረት ስነውን ይዘው ወደታች ወረዱ። ሲስተር ዘቢባ ነበረች።

መታመሙን ስላላውቀው በደምታቸው ገጠዋቸው። እንምጣ ብትለውም አሻፈረኝ አለ። ካንድ ሁለት ቀን በኋላ ቢሮም እንደሚገባ ነገሯት በገድ ሃሳቧን

እስከወጣት። እሱ ባልነበረበት ጊዜ ከሊኒኩ ውስጥ የተፈጠሩትን ችግሮች፣ ጥቶችና እስፊላጊ የመሰሏትን ነገሮች ሁሉ በዝርዝር አሟወታችው። የማስረሻን ጥያቄ በትንገረው ሲራከን ማየቱ ደስ ባይለውም፤ ነገሩ በሰላም በመርገቡ አመለካከት፣ በመሰኘቱ ውሳኔ ሙሉ ለሙሉ እንደሚሰማ ገለጸላት። የሳንቸ ፕላ የከረረ መሆኑን ነገረችው። አፍ አውጥተው ባያወሩትም፤ ምስጢር የገጥቶ የውስጥ መንስኤ መሆኗ ለህለቱም ገብቷቸዋል።

በልኩን ከዘጉ በኋላ ለረጅም ጊዜ ባለፉት ጥቂት ዓመታት የሄደበትን መንገድ ሊያሳስል ቀየ። ሲስተር ዘቢባ የነገረችውን ግጥምና ሌሎች ችግሮች ሲያስብ፣ የሰላኒው ጉዳይ ችግር እንጂ ጥቅም የሌላው ባይሆንም ሆኖ ታየው። የሀመሙ ለሚት ተወምሮበት ድብርት ግዙፍ ጥጥ ጨፈረበት። ካልጋው ሳይወጣ የጀመረውንም መጽሐፍ መራት አሸቀንጥሮ ጣለና በጀርባው ተጋድሞ ሲተከዝ ሲቀዝም አመሸ። ወደ ሦስት ሰዓት ማታ ላይ ሲራከ ጋ ደውሎ ባጥሩ አውርተው፤ በማገስቱ ለእራት ሲገናኙ ተቃጠሩ። ከምስጢርና ከሳንቸ ጋር ከማውራቱ በፊት፤ ሲራከን ማጥራቱ የተሻለ የሰበሰበ ታየው።

ጠዋት ሲነሣ የበለጠ ቀለል አለው። የሻወሩን ውሃ ሙቀት ጨምሮ ታጠበ። የጠዋት ዙፍውን ሲጠጣ የበለጠ ሰውነቱ ፈታ አለለት። የምግብ ፍላጎቱ ተዘገቶ፤ የግወደውን ፍርፍር እንኳን ነፃነቱ ተወው። ንጹህ ከገባ ጀምሮ እንዴ መደወሏ ብቻ ሳይሆን እንዳመመው ብታውቅም እንዴት እንደሆነ አለመጠየቁ ቢያስቀደመውም እሱም ለመደወል አልፈለገም። ምናልባትም ባወሩ ቁጥር ጥቅጥቅና ክርክሩ አታከቷት ሊሆን እንደሚችል አሰበ። 'ኡፍፍፍፍ ... እንግዲህ ምን ይደረጋል ... የመጣው ይምጣ ... ብደውልም ... ብሄድም ያው ነው ...' ብሎ፤ ነገሩን ለመርሳት ጥከረ።

በማገስቱ ከሰላት በኋላ ሂልተን ሳውና ገብቶ፤ ገዞና ጉንፋን ሲያንገላታው የከረመውን የግንላ ሰውነቱን ሲያፍታታ ዋለ። የተጠሮው ሰዓት እስኪደርስ ሉቢው ውስጥ የጀበና ዙፍ እየጠጣ፤ ከመንገድ ላይ የገዘቸውን ጋዜጦች እያገላበጠ አየት አየት አደረጋቸው። ከሲራከ ጋር ሲገናኙ፤ እራት እየበሉ፤ የሆነ ያልሆነውን ሲያወሩ ቀዩ።

የአሜሪካ ገዞው እንዴት እንደነበር ጠየቀው። "እረፍ ነበር ... ጊዜው በጣም አጠረ ... ልጆቼም በጣም ተሳቀቁ ... የመመላለሱ ነገር በጣም እየከበደ ነው ስህላችንም።"

"አሁን ... እንዲያውም እናንተ በጣም ገበዝ ናችሁ ... አሁን ለክረምት ይመጣሉ አይደል?"

"አዩ ... ቢሆን ጥሩ ነበር ... የሚችሉ አልመስለኝም ... ከጥቂት ወር በኋላ እኔው መሄድ ሳይኖርብኝ አይቀርም። እንተሰ እንዴት ነበር ሦስቱ ሳምንት?" አለ፤ በጁ የያዘውን ዳቦ ቀርሶ ፊቱ ባለው አዋዜ ሚን አድርጎ እያጠቀሰ።

"ምን ባዘህ ... ድብልቅልቁ ወጥቶ ነው የክረምቱ ... ምን ያህል እንደነገሩህ አላውቅም ... ከሰብኩት በላይ ወጪውን አላቆራኝም፤ ምን ያህል እንደሰማ እርግጠኛ ስላልነበረ።"

“አይ ... ማንም ምንም የነገረኝ ነገር የለም ። ትናንት ማታ ገን ከሲባተር ጋር ተደዋውለን እንዳንድ ገዢዎች እንደነበሩና አንድ ለቲራፒ ሳየው የነበረ ህመም ተገኝ አምባ ገሮ ፈጥሮ በጥሩ ሁኔታ እንደሸናዝነው ነው የነገረችኝ ... ዛት ሊዝ አል ...”

“የሚገርም እኮ ነው ... አንተ እያለህ ሥራቸውን ሰጥ ለጥ ብለው የሚሠሩ ዘታች እስከላይ ያሉ ሰዎች ሁሉ ኮ ናቸው ያመጹብኝ ። መጀመሪያ ላይማ ለሦስት ሳምንት ተወከልኩ እንጂ መፈንቅለ መንግሥት ያደረኩ መስፈቸው ነው እንዴ ብዬ እኔ ራሴ ፓራናይድ ሆኜ ነበር ። በርግጥ በእኛ በሳንቶ መካከል መግባባት እንደሌለ ስለሚያውቁ አድካንቲኛ ለመምታት የሞከሩ ሰዎች እንዳሉም ይገባኛል ። ገን መፈጠራን የጠላሁበት ጊዜ ነበር” ሲለው ፤

“ሪሊ ... ያንን ያህል?” አለ ተገርሞ ።

“ምን መሰለህ ... እኔም አሁን ሳየው ሁሉንም ነገር ባለበት ማስኪድ ነበር መሰለኝ የሚቻለው ። ምናልባት እንዳንድ ነገሮችንም አይቶ እንዳላየ ማለፍ ነበር መሰለኝ የተሻለው መንገድ ። ሳላስበው ከሁሉም ጋር ተጠላለፍኩኝ ። ከሳንቶ ጋራ እንኳን የራሴ ጥፋት ነው ... ሥልጣኔን እንዲያውቅልኝ ሳልፍጨረጨር አልተረሁም ። እሱም ጡንቻውን ሊያሳይ ተገብዞ ነበር ። ገን በዋናነት የኒ ነው ጥፋቱ ... ይቅርታም ልጠይቀው እያሰብኩ ነው ።”

ከፊቱ ተቀምጦ የሚያወራው ሲራክ አልመስልህ ብሎት በመገረም ለየው ። “የው ... ሲራክ ... በርግጥ በሦስት ሳምንት ውስጥ ብዙ ነገር ያሳለፍክ ይመስላል ። ሊሟደል እኮ ብታደርግልኝ መረዳዳት እንችል ነበር ... ቢያንስ በሃሳብ” ሲለው በልሎ ‘አይ መረዳዳት ... ሞኝህን ፈልግ ... ስለኔ የምታሰበውን አሳምራ አውቃለሁ’ አለ ።

በሌላው ላይ የተፈጠረበት ጥላቻና የበቀል ስሜት እንዳይታወቅበት የሚችለውን ሁሉ ማድረግ እንዳለበት ወሰነ ። “አዲ ... አሁንም ሳላስበው ጥሩው ነገር እሱ ነበር ። በዛን ጊዜ የኒ ሐሳብ ... በሆነ ባልሆነው ነገር ... ካለችህ ሦስት ሳምንት ላይ እረፍትህን በኛ ባዶ ንትርክ ላለማበላሸት ነበር ።”

“አይ ያንን ያህልም መጨነቅ አልነበረብህም ። ማስረሻስ ምንድነው የሚለው?”

‘የሚለውንም አንተ ነገረኝ እንጂ የኛ ተመራማሪ’ በሚል የልብ እገባ ተሞልቶ ፤ “እኔም ብዙ አልገባኝም ... አንተ ታየው ነበር መሰለኝ ። ቻርቱ ላይ ብዙም ነገር አላገኘሁም ። ከነገረኝና ከሁኔታው እንደገባኝ ሚስጥርን ይወዳት ነበር መሰለኝ ካምፓስ እያሉ ። በቃ ዴሎዝናል ነገር ይመስላል ... ራሴን ካላጠፋሁ ... ሰው ገደል ገደል ይለኛል ምናምን ብሎ ነው መሰለኝ ከሊኒኩ ውስጥ አምባ ገሮ የፈጠረው ። ኦኒ ዌይስ ... ያው እስኪበቃው አዳምጫው ፤ አንቱም በሦስት ቀን ውስጥ እንደምትመግ ነገርኩት ። ለስሜቱና ለብሱኩ ጆሮና ሃዘኔታዬን በሰፈው ስለሰጠሁት መሰለኝ ፤ ደህና ሆፕ ሄደ ። ከዛ ወዲያ አልመጣምም አልደጠለምም”

“በከፍተኛ ብስለትና ፐሮፈሽናል መንገድ ነው በጊዜው የተፈጠረውን ትግር የፈታሽው ። ሲሰተር ዘቢባም በጣም አምፕሪኬሽን የሆነው የነገረችኝ” ሲለው ፤ ሲራክ

በልቡ የማሰራሻ ችግር የኔ ሳይሆን የሚሰጥርና ያንተ ነው... የኔ ችግሮች እንተና ሳንቻ

ራታቸውን በልተው ሲጨርሱ፤ ያመጣለትን የምክርና የሳይኮቴራፒ መንገዶችን በተመለከተ በቅርብ የታተመ ጥሩ መጽሐፍ ሰጠውና ሌሎች ነገሮችን ሲያውሩ ቀደ። በግንባታ ዘሊኒክ እንተያያለን ተባብለው ሲለያዩ፤ ሴላሠው በሲራክ ሥራና ነገሮችን ባለበት እይታ ተመስጦ ነበር። ሲራክ የሆዱን በሆዱ ይዞ የሚፈልገውን ወሬ ያለ ግድፈት በሴላሠው ልቦና ውስጥ፤ ከእራቱ ጋር ሲጠቀጥቀው እንዳመሸ አምጥ ደስ ብሎት ወደ ቤቱ ሄደ።

ሴላሠው በሚቀጥሉት ጥቂት ቀናት ከሊኒኩ ውስጥ የተፈጠሩ ግጥሞችንና ዘፈኖችን በማስተካከል ሥራ ሳይ ተጠመደ። ላብዛኛው ግጥሞች ሲራክ በራሱ የላከትን በመውሰድ ያለምንም ማንገራገር ሳንቻን ጨምሮ ሁሉንም በግልጽ በሰበሰቡ ሳይም ይቅርታ ጠየቀ። ይህም ችግሮችን ከታሰበው በላይና በፈጠነ ሁኔታ ስለፈታቸው ነገሮች ወደ ነበሩበት ሁኔታ የተመለሱ መሰለ። የሲራክ መለሳለስና ልቦናው መሆን፤ ሲሰተር ዘቢባ በሲራክ ማንነት ሳይ ያላትን እምነት እንደ ደረጃ እንዲጨምር አድርጓል። በሳንቻና ምስጢር ውስጥ ገን አዲስ ጥርጣሬን መጫሩ አልቀረም። ሴላሠው የሆነውን እንደሆነው ከመውሰድ ውጪ፤ በውስጡ በሌ ማንም ያለውን እምነት አልቀየረም።

ከምስጢርና ከሳንቻ ጋር በመጣ በስድስተኛው ቀን ቅዳሜ ለቂርስ ተገናኙ። ከቂርስ በኋላ ለዝናሽ ለባትና እህት ከነንዋይ የተሳካላቸውን እቃዎች ለማድረስ ላብረው ሄዱ። የተከራዩላቸው ቤት ገቢ ያለውና በመጠኑም በጥራቱም ላካባቢው ጥሩ የሚባል ነው። ገቢ ሲገቡ የዝናሽ እህት ልጆች ተራራጠው ተቀበሏቸው። ወደ ውስጥ ከገቡ በኋላ ሳሉት ውስጥ የተዘረጋ የሽቦ አልጋ ላይ የዝናሽ ለባት ጋቢያቸውን ተከናንበው ጋደም ብለው ሲጠብቁቸው ደረሱ። ጉዝግዝ ተነስገሮ ረዘቦት ቀርቦ ሊቀላ ብረት ምግድ ላይ ታጥቦ የተሰናዳው ቡና የእነሱን መድረስ ነበር የሚጠብቀው።

የዝናሽን ልጆች ፎቶዎችና ሺዲዮዎች ሲያዩ፤ ሕፃናቱ ብቻ ሳይሆኑ ተልልቆችም ልባቸው በአሜሪካ ፍቅር ተነደፈ። ሁሉም እዛ የሚኖር ባለጠጋ ሰው መሆኑ ሲያሳድጋቸው ከልባቸው ተመኝ። ሕፃናቱ የተሳካላቸውን እዳዲስ ልብሶች ለባሰው፤ የተሰጣቸውን ቸኮሊቶች ይዘው፤ እነርሱም በተራቸው ጓደኞቻቸውን ለማስቀናት እየተራራጡ ከቤት ወጡ። የዝናሽ ለባት ጉልበታቸውም ዓይናቸውም ደክሟል።

ስለ ዝነትና እናቷ የሰሙት አዲስ ወሬ አለመኖሩን፤ ባገኙት እጋጣሚ ሁሉ ገን እያጠያየቁ እንደ ሆነ ለሴላሠው ነገሩት። የጀመረው ከሊኒክም ሆነ የነት የመገኘቷ ተስፋ ይበዘዘበት። የእባቱ አደራና የልጆቹ ናፍቀት፤ የነት መጥፋት እንቅጥልሽና የጉሕ ፍትረ፤ እየተፈራረቁ ውስጡን ከገራ ከቀኝ አላጉት። ቤተሰቡን የማትረፉ ጉዳይ በውስጡ አይሉ ቢያሸንፍም፤ የተፈጠረበትን የመሸነፍ ሰሜት ገን ሊቀበለው አላቻለም። ሳንቻ መካኒካል አካባቢ መቅረት ስለፈለገ እሱን እዚያ ጥለው ከምስጢር ጋር መኪናጥ ጋ ሲያደርሳት እየሄዱ።

"አዲስ አበባ ብዙም ተስፋ ያለውም አይመስልም ። ምናልባት ያኒውኑ አገር ለቀው ሄደው ይሆናል እንጂ እስካሁን ቢኖሩ ይገኙ ነበር ። አይሆንም ... ባሉበት ሰዓሪ ደህና እንደሚሆኑ ..." አለ ፤ ተስፋ ሊቀርጥ በቀረበ ድምጽ ።

"አይደብተር ሌላ ... ምንም አይታወቅም ... ተስፋ መቁረጥ የለብህም ። ይሄ ኮ እዛው ገረቤት ወይም እንደ ጋ ተወሸቀው ሊሆን ይችላል ። ትዝ ይልሃል ፎረስት ጋምብ ላይ ... 'ህይወት በማሸጊያ ካርቶኑ እንዳለ ጥራት ናት ... የትኛዋ ቁራጭ እንደምትደርስህ አታውቅም ... ትል ነበር እናቱ' የሚለው ... ምናልባት የመጨረሻ የዕድል ቁራጭ እነሱ ይሆናሉ ... አይታወቅም"

"ማሸጊያ ካርቶኑ ባዶ ሆኖ ከሆነስ?"

"አረ ... ገና መቼ ተከፈተና ፤ ይልቅ የሂልተን ሚሊፎኒ አምሮኛል ... ጊዜ አለህ እንዴ?"

"አዎ ... አክቶሞሊ ... ከሰዓት በኋላውን ምንም ዕቅድ የለኝም" ብሎ ወደቢያው አመሩ ። ከገን በኩል ካለችው ካፈ ተቀምጠው ፤ የቀረውን ከሰዓት በኋላ ለብረው አሳለፉ ።

በሚቀጥሉት ሳምንታት ሁሉም ነገር ወደ ቦታው ተመልሶ ሰላም የሰፈነበት መሰለ ። ከንጹሕ ጋርም እንደ በፊቱም ባይሆን የተሻለ ቶሎ ቶሎ እየተደዋወሉ ማውራት ጀምረዋል ። ልጆቹን አያቶቻቸው ጋር ትታ እሷ በጀመረችው ትምህርትና የቢዝነስ ሃሳብ እዛው አስትን እንዳላች ነገረችው ። በነገሩ ባይሰማም ምንም ማድረግ እንደማይችል ሰላወቀ ዝምታን መረጠ ። በየሁለት ሳምንቱ እየሄደች ታያቸዋለች ።

ባለቤቱ ከሞተችበት ዓድኛቸው ጋር በየቀኑ ስለሚገናኙ ቅርርባቸው ጨምሯል ። ልጇም ለንጹሕ የተለየ ፍቅር ስላላት እሱ ከተማ ውስጥ በማይኖርበት ጊዜ እሷ ጋ ነው የሚተዋት ። የረጅም ጊዜ የቢዝነስ ልምድ ስላለው ቢዝነስ እንድትጀምር ያደፋፈራትም ... በማጽደቁ ላይ እያገዛት ያለውም እሱው ነው ። ምናልባትም እርሱን ችላ ማለት የጀመረችው ከዚህ ከወዳጃቸው ጋር ያላቸው ቅርርብ በመሃል ገብቶ ይሆን ወይ የሚል ሐሳብ በሰሱ መጣበት ። በንጹሕ ላይ ጥርጣሬ እንዲያድርበት ለልቡ ፊት ሊሰጠው አልፈቀደም ።

ብቻ ከአእምሮው ሊያወጣ ያልቻለው ሐሳብ በውስጡ ሲመላለስ ከረመ ። 'መረት ብቻ ሳትሆን የሰው ልብም ያለ ሰው ወናኖ እዳሪ ነው ። ከልብ የራቀ ካይንም የራቀ ነው ። ልብ የኒ ያለው ሰው ሲርቀው አጠገቡ ያገኘውን ሌላ ሰው የራሱ አድርጎ ያስተናግዳል ። ልብ የፍቅር ማግኒት ነውና የወደደው ቢርቀው በተረበው መዘዥ አይቀርም ። የኒ ያለው ሰው የራቀው ልብ ውሎ አድርጎ የሌላ ሰው የሆነውን የራሱ ለማድረግ ያቀበቁባል ። የልብ አፍ መፍቻ ቋንቋ ስሜት ሳይሆን መቀራረብ ነውና' ቢሆንም ለጊዜው ምንም ማድረግ አልቻለም ።

35

ደንገት የቢሮው በር ብርግድ ብሎ ሲከፈት ደንገጥ ብሎ ቀና አለ ሌላው።
ይገባው እምስት ወይም ስድስት አመት የሚሆነው ልጅ እየተንደረደረ ወደ ርሱ ሲሮጥ
ይታፈግ አለ።

“ታዲያስ ማሙሽዬ ... ማንን ፈልገህ ነው?” ሲለው፤ አጠገቡ ደርሶ ቀም
ሷት አተኩሮ አየውና በመጣበት አኳሁዋን ተስፈንጥሮ ወደ በሩ ሮጠና ሊወጣ ሲል
የስጢርና እናቱ ተከታትለው ገቡ።

“ይቅርታ ዶክተርዬ ... አምልጦኝ ኮ ነው ... ከምኒው በርሮ እንደመጣ ...”
እላች! እናቱ ሽምቅቅ ብላ።

“አረ ... ችግር የለም ... ልጅ አይደል እንዴ ...” ብሎ ከመቀመጫው ተነስቶ
ሰላም አላቸው። “እዛች ሶፋዋ ላይ ይሻላል መሰለኝ ...” ብሎ ተከታትለው ሲሄዱ፤
ሕጉም የሱን እጅ ይዞ የሆነ ያልሆነ ነገር እየቀበጣጠረና እየዘለለ ተከተላቸው።

ወዲያው ፒያኖውን ሲያይ እጁን መንጭቀ በሩጫ ሄዶ ቁልፎቹን እየነካካ፤ “ፕ
... አሪፍ ፒያኖ ነው ... ያንተ ነው እንዴ ዶክተር...? አንተ ዶክተር አይላህ እንዴ...
ፒያኖ ምን ያድርግልሃል...? ባቢ የገዛልኝ የኔ ፒያኖ ኮ ሚጢጢዬ ናት ... ካልጋ ላይ
ወደታ ማታ ተሰበረች ... በዚህ ልጫወትልህ?” ብሎ ጥያቄውን ሲያዘነብበት፤ እየላቀ
ወገኑ ለርሱ ቀርቦ አጠገቡ ቀመ።

“እስኪ ተጫወትልኝ ... ምን መብታ መጫወት ትችላለህ?” አለና ብድገ አድርጎ
ታቀረውና መቀመጫው ላይ አስተመጠው። “ባንዲት ጣቱ ‘ኢ-ቢ-ሲ-ዲ ...’ የሚለውን
የረደል መማሪያ መብታ ተጫውቶ ቀና ሲል ‘ዋው ... ገበዝ ነህ’ ኢ-ቢ-ሲ-ዲ ነው ...
አይደል?” አለው። “ጭንቅላቱን በእምንታ ሲነቀንቅ “ሃይ ፋይፍ ... ገበዝ ልጅ” ብሎ፤
እጃቸውን አጋጧ።

ወዲያው በፍጥነት መቀመጫው ላይ ቀመና ተንጠራርቶ የንጹህነት የልጅቱን ፎቶ ብድኅ አድርጎ ማንኛው እንደሆነ አለ ወይ ልጆቹ እየጠቀሙ ።

“እነሱ ልጆቹ ነቸው ።”

“ይቺህ?” ብሎ ንጹህን ሊጠቁም ሲሞክር ፍሬሙ ከጁ አምልሮ ወደቀና መሬት ላይ ወድቆ መስተዋቱ ተከሰከሰ ። እኛቱ በድንጋጤ በመብረት ፍጥነት ዘላ መጥታ እጁን ይዛ ወደ ራሷ ሰባ መስደችው ። ጥጉ ስር ነብታ ስትመዘልገው በእራታ ቢርውን አደባለቀው ። ሌላውም ምስጢር እንድትተወው ቢለምኗትም እጁን ይዛ እየገተተች ወደ ሶፋው መስደችው ። ዝም እንዲል ብትቀጣውም አልሰማ ብሎ ራሷን ቀጠለ ። ሶፋው ላይ ተቀምጣ ታትፋ ወደ ያረቷ አስጠገታ ስታባብለው ቀስ በቀስ ዝም አለ ። እነሱ ሲያወሩ በወረወረታ እንደ ሌላውን እንደ ምስጢርን ማየት ጀመረ ።

ከኛቱ ላይ ወርዶ ለመሄድ ትገል ሲጀምር፤ እጁን ጉያው ውስጥ ስታስገባ ጥጉን ሰብሰብ አድርጎ ሲያሰቅስ፤ “በታ አርፈህ ተቀመጥ አለበለህ ቁንጥጥ ነው ...” ስትለው ራቷን እይቶ ማምረርን ሰላውቶ ለጊዜው ባለበት ቀየ ። “ይሄው ሌህ ይከተር ... በታ ሲነጋ ጀምሮ እስከመሽ ይሄው ነው ። የቤቱን እቃ ሁሉ ጨርሶት፤ የብረት ድስትና የኒኪል ሳሃን ብቻ ነው የተረው ። እኔ ኮ ምን አይነት የማያልቅ ባትረ ውስጥ እንዳለ አላውቅም ... ምግብ አይበላ ... ሰውነቱም ይሄው ሲባን ነው ። ግን በታ መሮጥ ነው ... ያገኘው ነገር ላይ መንጠላጠል ... ከልጆች ጋር ተስማምቶ እይታውት ... አትሙን አያውቅ መደባደብ ነው ። እየው ራቱን ከገኘው ነገር ሲጋጭ ተፈላጊነቱ አለቀ እኮ ። እኔ ኮ ሶስት ልጆች ከሱ በፊት አላድገዳሁ ... ሰው መንታ ልጅ ማላደግ ከባድ ነው ይላል ይሄ የብቻው ነው ... ውይ አምላኪ ...”

ሳታስቦው ያመለጣትን እምባ በነጠላ ላይ ጠራርጋ ጥንትላቱን ማባበሻ ተጠለች ። አጠገቧ ያለችው ምስጢር፤ ከጠረጴዛው ላይ ናፒኪን አቀበላችትና ትከሻጥን መታ መታ አድርጎ ልታጽናናት ሞከረች ። “አይዘኝ ... እንዳንድ ልጅ እንገደህ ይከብዳል ... እቤት ነው የሚውለው ወይስ ትምህርት ቤት ነብቷል?”

“ያልሞከርኝው ነገር የለም ይከተር ። የምንኖረው ኮንዶሚኒየም ውስጥ ስለሆነ አባቱ መጫወቻ ቦታ ጠበቅ ይሆናል ባይ ነበር ። ስለዚህ ምናልባት ትምህርት ቤት (ሲገዛ) ሲዛለል ውሎ ይከሞት ስለሚመጣ ትንሽ ረጋ ይላል ብለን አስበን ነበር ። ይከሞት ሃይሉን ስለሚጨርስ ትንሽ ጋብ ይል ይሆን ብለን ሕፃናት መጥፍ አስገባነው ። ወርም አልቀየ ... ከልጆች እየተደባደብና ከፍል ውስጥም አርፎ አልቀመጥ ሲላቸው ትንሽ ከፍ ይበል ብለው ከሁለት ቦታ አስወጡት ። በዛ ላይ የምትለውን አይሰማህም ... በታ ጥንትላቱ እንደ ፈጣን ማሽን ያለማቋረጥ ሲሽከረከር ነው የሚውለው ። እነሱም በዛ ያቺው የእንትልፍ ስኦቱ ናት እፎይ የምንልባት ጊዜ ብላ ዝም አለች ።

“በዛንንቱ እንዴት ነበር አስተዳደጉ ... እርግጠኛውስ ላይ ትገር ነበር?”

“ኸረ ልክ በዘጠኝ ወሩ በሰላም ነው የተወለደው ። ሆስፒታል በኖርማል ምጥ ነው የተገለገለኩት ። ከሰድስት ወሩ ጀምሮ ግን ነጥኖኔ ነበር ... ሁለት ዓመት

እስከሞት ድረስ ምንም ሌላ የተለየ ነገር አልነበረውም። በገሩ መሄድ ሲጀምር ነው ... ለትያዙኝ ለትከልክሉኝ ማለት የጀመረው። የሱ ታላቅ አሰራሩ ምስት ኃመታ ነው። ለትንሰወልደው አርባ ሦስት ለመት አካባቢ ነበርኩ ... እንደነዚህ አድማሪ ይሆን ብዬም አስባለሁ።

“እይ እንደሱ ለማለት ... የተረጋገጠ ምንም ነገር የለም ... በእርግጥ ከአድማሪ ጋር ስንገናኝ ጅነቲክ ችግሮች ሪሰክ ይጨምራል። በቤተሰብ እንደሱ ካይነት ከሚገባው በላይ የመቅበጥ ወይም ትኩረት የማጣት ችግር ያለው ሰው አለ?”

“አረ ምንም ... እኔ የማውቀው ሰው የለም ... አባቱ ግን ታናሽ ወንድሜ ከሱ የበለጠ ያቃጠለ ነበር ... ሲያድግ ሁሉንም ነገር ትቶታል ይላል። የሱ ወንድም ስለነ ለሁንም ቢሆን መቅኘት ቢሰኝ ነው። የጀመረውን እንዲያገባብ የማይጨርስ ... በቃ በህጻናት በሲጋራ ኃይል ነው ያለው።”

“ገቢሰው ጨምሮ ቤትም ባህረው ያው ነው? እንዲያው ትንሽ ረጋ የሚያደርገውና ለሰናውን ገዝቶ ሰከን እንዲል ለረጅም ሰዓት የሚይዘው ነገር ... ልብ ያልሸው ነገር አለ?” አለ! እናቱ ላይ ያሸለበውን ልጅ በፈገገታ አያየ።

“ስለል መሳል ይወዳል ... ሌላ ሄስ ነፍሱ ነው ... ሄስ ግጥሚያ ጥር” ከተከፈተለት ... አርባ አምስት ደቂቃ ሙሉ ልውስ ሳይል ነው የሚቀመጠው ... የማያውቀው ተግባራትና ቡድን የለም ... ያሻንጉሊት ፊልምም እንደዛው ... ከዛው ላይ የትም ይሁን የት ያው ነው ... እቤት ወንድምና እህቶቹ ፈንጣው ነው የሚሉት። ሌላ ትዝ አለኝ ... ለልጅ ቡና እንደማይሰጥ አውቃለሁ፤ ይዘርምሃል በተለይ አቦል ቡና ከኔ ላይ ወስዶ የጣ ቀን ሰከን ይላል። እኔ ሳውቅ ቡና ያትበጠብጣል ... እሱ ላይ ግን ረጋ ነው የሚያደርገው። ካልያዝከው ከሰኔ ስኔ እያንሳበጠ መጨለጥ ሁሉ ይወዳል ... ያው ከሰር ከሰራ ስለማይጠፋ” አለች! እንደማፈር ብላ።

“የሚዘርም ነው። ባጠቃላይ ከነገርሽኝና ካየነው ባህርይው በህክምናው ሊፈረዱት ይገባል። የምንለው ችግር ያለበት ይመስላል። እርግጠኛ ነኝ ሰሙን እንደምታውቁት ... ያው የእንግሊዝኛው ምህጻሪ ቃሉ ሲፈታ ‘አቲንሽን ደፈሊት ህይወት አከቲቭ ዲሰኦርደር’ ... ሲሆን የትኩረት ጉድለትና ከልክ ያለፈ ቅብጥብጥነት በጥንካሬ የሚታይበት ሰነ ልቦናዊ ችግር እንደ ማለት ነው” ሲል ተበል አድርጋ

“በቃ ራሱ እኮ ነው ... የሚሰማህም አይመስልም እኮ ... ቅብጥብጥነት እሱን አይገልጸውም ...” አለች! የልጇ ችግር ስም ያለው በሽታ መሆኑ በራሱ መፍትሔ የተገኘለት ያህል ደስ አያላት።

“እኛ ደጋ ችግር የሚታየው ባብዛኛው በህጻናት ላይ ሲሆን ብዙዎቹ ሲያደጉ ሙሉ ለሙሉ ባይተዋቸውም እንዲህ ቢያንስ መቅበጥ በላይ በከፍተኛ ደረጃ ይታያል። ከልጆች ደግሞ ብዙውን ጊዜ ችግሩ ገልቶ የሚታየው ወንዶቹ ላይ ነው። ጥናቶች የሚሉት ... በእንግሊዝኛው ስም እንደገና ትኩረትና እርጋታ የሚቀጣጠሩ ከሌሎች ላይ ይገመገማል። የሚባል ቢሆንም ያህል ስሜት የለም። ያው አንቺ ክርሰም ስለሆንሽ

በደንብ ይገባኛል። የምንሰማቸው መድሃኒቶች ደግሞ ባብዛኛው በቲሙላንት ወይም እንቃቂ ሰለሆኑ ገብተው የዶፓሚንን መጠን ነው የሚጨምሩላቸው ወይም የሚያስተካክሉት።

“ቡና፣ ጫትና ሲጋራ በመጠኑም ቢሆን ዶፓሚንን የመጨመር ባህሪ ስላላቸው ነው፤ ይሄ ችግር ባለባቸው ሰዎች ላይ ተቃራኒ ተጽእኖ የሚኖራቸው። ጫትና ቡናን ብዙ ሰው ለጥናትና ለመሳሰለ ስራ የሚጠቀምባቸው በተመሳሳይ መንገድ የትኩረት አቅምን የመጨመር ባህሪ ስላላቸው ነው። ቅድም ቡና ይወጻል ስትይኝ የገረመኝ ለዛ ነው። ሆኖም ግን ሱሱ የባሰ ችግር ውስጥ ስለሚከታቸው እሱን ህዝምና አድርጎ መውሰድ አይቻልም ... ግልጽ ነው?”

“በጣም ነው የገባኝ ... ይገርማል የተፈጥሮ ነገር። እጅሬ ለካ ቡናዋን የምታጨልጠው ለዚህ ነው። አሁን ወደ ጫቱ ሳይሸጋገርብኝ፣ ተሉ የሆነ ነገር ማድረግ ይኖርብናል ዶክተርዬ” አለች፤ ፈገግብላ የውስጥ እፎይታዋ እየጨመረ።

“ምን መሰለሽ ... ህዝምናው የበለጠ እንዲሰራ ከተፈለገ ... ሁለት ነገሮችን ማድረግ ይኖርብን ይሆናል። አንደኛው በጥንቃቄ እየተከታተልነው የሚሰጥ የመድሃኒት ህዝምና ቢሆን ... ሌላው ደግሞ የምክር እገዛው ነው። በምክር እገልግሎት ሚስጥር ታግዛችኋለች። በተለይ ቤተሰብና በትምህርት ቤት ቢያንስ ዋና አስተማሪ ለሆኑት ሰዎች የተወሰነ እገዛ ማድረግ ያስፈልጋል። ምናልባት ችግር የሚሆነው መድሃኒቱ ውድ ባይሆንም ... እዚህ አገር ብዙ የሚገኝ አይመስለኝም ግን እስኪ ማዘዝገፈውን ልጻፍልሽና ሞክሩ።”

“አረ ምንም ችግር የለም ... ሆስቴስ እህት አለችኝ ... ካለበት አስፈለገን እናስመጣለን ... ባለቤቱም እንግሊዝ አገር ብዙ ዘመዶች አሉት” አለች።

“ጥሩ በታ ከሚሰጥርም ጋር ቀጠሮ ውስዱ ... የሚቀሩ መጠይቆችን መመላትና ... የምክር እገልግሎት እቅዳችሁን ከሲ ጋር ትሰራላችሁ። እኔም መድሃኒቱን መውሰድ ከጀመረ በኋላ እስኪ እየዋለሁ ... “ብሎ፣ አጠር ያለ የመጀመሪያ ማስታወሻውን ካርዱ ላይ ጻፍ ጻፍ አደረገ።

ተሰናብተው ሲወጡ ህጻኑ እንደ ተኛ ስለነበር ምስጢር እግዛት በጀርባዋ አዘለችው። የተሰበረውን የፎቶ መስታዋት ሰብስቦ ቆሻሻ መጣያ ውስጥ ጣለ። እጂራ የጠጣውን ፎቶ ጠራረገና ፒያኖው ላይ በፊቱ ደፍቶ አስቀመጠው። ሦስት አራት የፒያኖ ቁልፎችን እንደነገሩ ነፃነቱ የሚቀጥለውን ህመምተኛ ለማስገባት ወደ መጠበቂያ ክፍሉ ሄደ።

በማከታተል ሁለት ሕፃናትና አንድ አዳጊ ወጣት ልጆችን እየ። በትርፍ ጊዜ የምትሠራላቸው የሕፃናትና አዳጊዎች ስፒሺያሊስት ለአንድ ወር ያህል በአረፍት ምክንያት አትገባም። ምንም እንኳን ብዙ ጊዜ አጥቂዎችን ቢያከምም፣ ከሕፃናት ጋር መስራቱንም አይጠላውም። ከልጆች ጋር ሲሰሩ ትልቁ ችግርና ፈተና በያንዳንዱ ህጻን የአእምሮና ሥንጠረዥ ችግር፣ ከግማሽ በላይ ችግሩ ያለው ቤተሰቡ ላይ መሆኑ ነው።

ከፍለሱ ደገም ትምህርት ቤትና ጓደኛ ተዉማሪ የቸገሩ ዘፍል ይሆናል።

ከያቸው ህጻናት አንዷ የዘመኝ አመት ልጅ ናት። ካለባት ዘፍተኛ የፍርሃት ቸገር የተነሳ ትምህርት ቤት አልሄደችም ብላ በማስቸገሯ ነው ያመጣት። በቤተሰቧ ውጪ በማንም እንገዳ ሰው ጋር ማወራትም ሆነ መተራረብ ስለምትፈራ ምንም ገደብ የላትም። ሱት እንኳ ተልካ ከገቢ ሳትወጣ የውጭ በሩ ስር ቀማ ስታለችበት ነው የታገኘው። ለጥያቄ የመጡ ዘመዶች ሰላም ሊሏት ያለቸበት ዘፍል ከመጡ፤ አልጋ ስር ከታለፈች እየሄደች አትወጣም።

ይህንን ፍርሃቷን ህመም ነው ብለው ለመቀበል፤ ለቤተሰቡ ብዙ ጊዜ ፈታኝነቷን ተናገረው ባልሆነው ስትገረፍና የሚያያርጉት ሲያጡ ደገም እቤት ውስጥ ዘገተውባት ሲሄዱ ቸገሩ ከቀን ወደ ቀን እየባሰ መጣ። ጓደኛዋ ነው... የሰው ጓደኛ ነው እየተባለ ያልተወሰደችበት ቦታ አልነበረም። በመዉረዳት ምንም ማድረግ ወደገዳቸውበት ደረጃ ስትደርስ፤ በሰው ገፈት ሃዚም ቤት ይዘገግታል። እሷንም ከምስጢር ጋር አይተዋት ፍርሃቷን የሚያረገብ መድሃኒት በትንሽ መጠን አዘዘላት። ተከታታይ የሆነ፤ ፍርሃቷን ቀስ በቀስ የሚያረገብ የምክር እገዛ እንድታገኝ በቀጠሮ ሽጋቸው።

እነርሱ ከወጡ በኋላ የአስራ ሦስት ዓመት ዕድሜ ያለው አዳጊ ወጣት ከእናቱ ጋር እየተቀራቀሱ ገቡ። ከርሷ ፈንጠሮ ብሎ ተቀመጠ። ከእናቱ ጋር አሳትና ጭድ ሆነው እነርሱን መዳኘቱ ራሱ አድካሚ ሥራ ሆነበት። እናቱ እርሱንና ሁለት ታላላቅ ወገድዎቹን ለማሳደግ በብዙ ቸገር ማለፉን ነገረችው። ወንድሞቿ ትምህርታቸውን ሳይዉሰዱ ገና በልጅነታቸው ከፍተኛ ሱስ ውስጥ እንደገቡና አሁን አንቶ እስር ቤት መሆኑን እና... ሌላው ያለበትም እንደማይታወቅ እያለቀሰች አሳውቀችው።

"የክተር... እንደነገርኩህ ታላላቆቹ... ከንቀ... መናሆነው ቀሩ... አባታቸውም... እነየፈረንጅ... ይቅር ብቻ... ተቃጠልኩ እኮ... እነርሱ ሰው ይሆኑልኛል ብዬ ለጅነቱን ሁሉ በከንቱ አባዘኜ... ይክተርዬ... እርዳኝ ባዘህ። እስኪ ይሄን እንኳ ሰው ቢሆን አትርፍልኝ... ምንው ፈጣሪ ልፋቱን... እምባዬን ቀጥሮ... ለሌላ ሰው ከሚያረሰው በረከት ፍርፋሪውን እንኳ ነሳኝ..." ብላ፤ ስትሰቅ ብላ አለቀሰች።

"አበ... ምንድነው... ዝም ብሎ የሚያስለቅስሽ... ምን ነገር ታካብሻለሽ..." አለ፤ ልጇ ጭንቅላቱን እያሻሸ። ከዘፍሎ ውስጥ ሮሞ ለመውጣት ያሰበ ይመስል በሮ በሩን ያያል።

"ተው እንጂ... ቸገር የለም እንዴ? ... እስኪ ባንተ የተነሳ ትምህርት ቤት ያልተጠራህበት ሳምንት አለ? የቤቱን እቃ ሽጠህ ዉረሰከው... ዞር ካልኩልህ ሁሉም ነገር ዞር ነው... እም... ሰፈር ውስጥ ባንተ ሌብነትና ተንኮል ያልተማረረ ሰው አለ? ስትፈልግ አምሽተህ... ደስ ካለህ ደገም አድረህ ትመጣለህ። ሌላው ቀርቶ የግድግዳትን የሰፈሩን ውሾችና ድመቶች እንቀህ... ደብድበህ ትገድላለህ... ምት ነው ቸገር የሌለው እንተ...? ይህም ሁሉ የታሰቀው የሰንት ዘመን ጥሩ ጥረቤትን

... ቤተቸውን ጋዝ አርከፍከፍ ሊያታጥል ሲል ሰውዬው ደጅ ጥርው አይተውት ባይደርሱበት ጥር ቤተሰቡን በተኛበት ሊያጋያቸው ነበር።

"እንዴ ... ወንድሞቼ እኮ በሰንት ጣዕሃቸው ... ሆሆ ... ባለፈው እንዴት ... አንድ ፍሪት የገረቢት ልጅ ቤት አስገብቶ ሊደፍር ሲል ደርሼ ያስጣልኩት እኔ ነኝ ... ውሸት ነው? ... አሁን ማወቅ የምፈልገው በሕክምና ሊረዳ የማይችል ወይም የማይፈልግ ከሆነ ... ማወቅ ነው። ፖሊስ ጠርቼ ማስረኩብ ነው ... ከዚህ በላይ እቅም የለኝም ... አሁን ማለራሴም ሕይወት ያስፈራኛል። ገንዘብ አምጧል ነው ... የለኝም ካልኩ ... ጦርነት ነው ... ባለፈው በሩን እጄ ላይ ዘጉቶብኝ ሲሄድ ይሄው ጣቲ ተቀረጠ ... " ብላ የተቀረጠ የገራ ሌባ ጣቲን አላየችው።

"እቦ በታ ምን የሆነ ያልሆነውን ትናዘዝያለሽ ... ከቤትሽ እመጣልሻለሁ ... ካንቺ ጭቅጭቅ መገላገል ራሱ ረፍት ነው። ይከተር ብታይ ... አንተ የሷ ጭቅጭቅና ንትርክ አንድ ቀን ቢወርድብህ ጨርቅህን ጥለህ ታብዳለህ ... ደገሞ እኛ ውለዱን አላልናችሁ ... ምን እዚህ ... ትምህርት ቤትም እንዴ ከጠመዱህ በታ ... የማሪያም ጠላት ነው የምትመስላቸው። እኔ ኮ ሁሉም ሰው ስለሚጠላኝ ... ምንም ብሆን ገድ የላቸውም። ከዚህ እገር ብን ብዬ መጥፋት ነው የምፈልገው ... ሀክምና ምናምን ... እኔ ምንም በሽታ የለብኝም ... ጭንቅላቷ ዞር ያለባት ... መታከም የሚያስፈልጋት እሷ ራሷ ናት" ሲል ተንደርድራ ሄደች በጥራ ስታራለው እንገት ላንገት ተናገቀው ተነሱ።

ሌላው ሊያገላግላቸው ተነስቶ ሲደርስ እናትዬውን አሸቀንጥሮ ሲገፋት ሶፋው ስር ድፍት ብላ ወደቀች። ዞር ብሎም ላያይ ከክፍሉ ወለጥ በሩን በርገዶ ሮሞ ወጣ። ደገፍ ሲያነሳት የሶፋው ጠርዝ ስለመታት ግንባሯ ባንድ ጊዜ አበጠ። መልሶ በታየ ላይ እንድትቀመጥ ረድቷት ከፊት ለፊቷ ገንበስ ብሎ ያበጠ ግንባሯን አሻሽላት።

"በጣም እዝናለሁ ... ሌላ ቦታ የመታሽ ነገር አለ?" አለ። የሚለው ጠፍቶት። በአሉታ ጭንቅላቷን እያወጣወጠች ስትሰት ብላ ማልቀሷን ቀጠለች። አጠገቧ ተቀመጠና እጁን ትከሻሞ ላይ አስቀምጦ በድንጋጤ እንደተዋጠ ዝም አለ። ትንሽ ስትረጋጋ ወደ ፍሪጁ ሄደና በረዶ በንጹህ ጨርቅ ጠቅልሎ አምጥቶ ላን አድርጋ እንድትይዝበት ሰጣት።

"አሁን እሱና አንቺ ብቻ ናችሁ ... አብራችሁ የምትጥሩት?" እያመነች ሲጠይቃት እንባጥን ጠራረገችና ግንባሯን እንደያዘች ጸጥ ብላ ቀየች።

"እዎን ... ሰራተኛ ቢቀጠርም ቁም ስትላቸውን ያሳያቸዋል ... ወርም ሳይቀዩ ይሄዳሉ ... ሰው እንዳይመስልህ ... አውሬ እኮ ነው።"

"ለመሆኑ አባታቸው ወደ ውጪ ሀገር ሲሄድ እድሜያቸው ሰንት ነበር? ከደ በኋላ ስለመጣቱ አይታቸው ያውቃል ወይ በስልክ ያጥራቸዋል?"

"እሱ ሲሄድ ... ይሄኛው አራት አመቱ ነበር ... በያራት አመት ልዩነት ነው የተወለዱት። በሄደ ስድስት ወሩ አካባቢ ጠፍቶ ጠፍቶ ደወለ። ከዚያ ለአንድ አመት ያህል አልፎ አልፎ ይደውል ነበር። ከዚያ ወዲህ ምንም ... ደውሎም ... መጥቶም

“የገዢ አድርጎትህ አያውቅም ይህጠው ዘጠነ አመቱ በሃይ በምስተሃ አመቱ
አንድ መሰለኝ የማይደገው አጥቺ ሳለቅሰባት አንድ እዛ ያለች ያከሰቱ ልጅ አለች
ፈላጊ ለገናቸው ላይ ካንዲት ፈረንጅ ጋር ተጋብቶ ኮሮ መሄመድን ይረሰቅበት”
“ገንዘብ ጥቂት ተውሎት ላይ አውን የት ይውንምን ያደርገው የማውቀው ነገር የለም”
“በጣም ያሳዘነሃል ...” ብሎ ዝም አለው

“ቀይ ይከተር ...” ምን አያነት ያጠላት ብሰራ ነው ይሄ ሁሉ ርገገገ
የገዢዎች ሰው አንዴት አንድ ልጅ አንዳንድ አይመጣለችም? አንዳንድ ይሄ ሁሉ
በጥቂት ነው ብዬ ሴሊቱን ሙሉ ሳለቅሰ አድራሰው ያልተሳለኩት ስለሰቅ የለኝም
“የገንዘብ ነው? እነሱን በእንጅራ አባት ላለማስታየት ... ስንት ... ምን የመሰለ ዕድል
እገባብዬ ... አንድቷን አሰራ እነሱን ማሳደጊ ...” ብላ አንድን ማልቀስ ጀመረች

“የውልሽ ... ይሄ ያንቺ ጥፋት አይቻልም” ነገሩ በጣም የተመሳሰበ ጥያቄ ነው
እንደ የታወቀውንና የምትችሉትን ሁሉ አድርገሽልሁ ራስሽን አትውቀሽ ...
ገዢዎች ወይም አንድ እናት ያለመብቃትሽ የፈጠረው ነገር አይቻልም ለመሆኑ
እባቸው ከመሄዱ በፊት ከእርሱ ጋር አንዴት ነበር ገንኝነታቸው? አለ አንዴት
አደርገላለሁት አንድሚችል ገራ ገብት ብሎት

“አንገዲህ እኔ እስከማውቀው ጥሩ ነበር” ስንጋባ እኔ ገና ሃይ ስኩል መጨረሻ
በር = በእድሜ ብዙ ይበልጠኛል ... ሃይ ስኩል ላይ ዘየሱራ አስተምርኛል = እኛ ገዢ
ቀሪዎች ይኖር ስለነበር በዛ ነው የተቀረረብነው = አዲሳባ ተቀያሪ ሲመጣ እናቱ
የታወቀችሽን ተማሪ ስትሰኝ ... አሻራሪኝ ብዬ ... አብረን መጣንና ባመቁ ተጋባን
ወለድ ልጆቼን ሲመለከት ከሌሎች ተማሪዎች ጋር መማገጥን እንደ ተወሰነው አንዳንድ
ናገራችን በሩኝ ይሄን ትንሹን ከወለድኩ በኋላ አደብ የገዛ መስሎኝ ነበር

“ደጅ ደጅ ማለቱን ትቶ ወይ ከልጆቼ ጋር ይጫወታል ... ወይ መጽሐፉ ላይ
ተግባቱ ሲጋራውን እያንዘለለሁ ሲያነብ ያነጋል = የትዳር ገንኝነታችን ከውስተኛው
ልጅ በኋላ ለስም አንጂ የደባል ኦር ሆነ = ድንገት ብድገ አለና የውጥ ዕድል
አገኘያለሁ ብሎ በውለት ላምንት ውስጥ ሃይ = ልጆቹ አንዴት አንድተላቀቁ ልንገርህ
እልቅልም = ትንሹ በተለይ አባቱን ውለድ እያለ ነጋ ጠባ ማልቀስ ሆነ ሥራው
ፈገግ ብሎ ጠፋቱን እንዳልኩህ በስድስት ወሩ ይወለድ እነሱ የሚመስላቸው በእኔ
የረት አዢ ጥሎ የጠፋ ነው = እኔ ደግሞ እንዲጠሉት ስለማልፈልግ ምንም ከቱ ነገር
ሄድሁ አልገራቸውም” ብላ በእምባጥ ርሰው የተከመሩ ሶፍት ወረቀቶችን ስብሰባ
ወረቀቶችን ጠቀለለቻቸው

“በዚህ ላይ ... እነርሱን ማስተማሩና የኮሮ ሸክሙ ሙሉ ለሙሉ የእ ቀንበርህን
ፍጥነት ገርኩ ወይ ዘመድ የለኝ ... በምን ላስተዳድራቸው? የነበሩን ክርስታውሳት
እኔ እዚህ ስማለን ... ሃይ የሚላቸው ጠፋቱን እንዳይን ጠቀሙ ትልቁ ምን ውይ ሰው
እንዲመስለህ ... ከይህ ዲያቢሎስ ራሱ ተሞ የሚሄድ ነው የሚመስለህ = ሰው ቤት
ነባት ሲበረብርብ ባለቤትዬው ነቅተው ተያይዘው ሲታገሉ ... ሕይወታቸው እጅ ላይ
ላይ = ይሄው እውን የእድሜ ልዩ እባራ ተፈርዶበት ሁለት ዓመቱ መካከለኛውም

ብን ብሉ ከጠፋ አመት አለፈው። ወደ ሱዳን ከጓደኞቹ ጋር ገብቷል ሲባል ሰማው ባለፈው ሰዎን። በታ ወልደ መና ... አለች፤ ግንባሯ ላይ ያለውን በረዶ ጠረጴዛው ላይ አስቀምጣ፤ ከፈቷ ከተቀመጠው ውሃ ላይ ፋት አለችና አፏን አረጣጠባች።

“ያንቺስ አስተዳደግ እንዴት ነበር?” አለ፤ እስከአሁን ስለ ራሷ ብዙም ስላልጠየቃት።

“እኔማ ምን አስተዳደግ አለኝ ብለህ ነው ያከተረ ... ሰድስት ነበርን ... አራተኛ ነኝ ... ካንተ ባላውቅም ሞገደኛ እናትና ዳተኛ አባት ካሳደገህ ... ወይ አመጸኛ ... ወይ ጥገኛ ነው የምትሆነው። ... ከናቴ የባሰኩ ሞገደኛ ነበርኩ ልጅሆኝ ... እሷ ነጭ ካለች እኔ ጥቁር ነበር የምለው። ያገሩን ዱላ እኔ ላይ ነበር የወረሰችው ... የሷም ርግግን ነው መሰለኝ። የልጆቹ አባት ደግሞ አሁን ሳሰበው የእኔ አባት ኮፒ ነበር ... ሁሉም ነገር የሚገባህ እያደር ነው ... ሰው አባቱን ያገባል?”

በሰጠችው ትንተና ተደንቆ፤ “ይገርማል ...” አለ።

“አሁን ኮ ትልቁ ፍርሃቴ ... ይሄ ልጅ በዚህ እያያዙ ... ወይ የሰው ሰው እንደነገር አድርጎ መዘዙ ለኔም እንዳይተርፍ ነው። ቅድም እንዳልኩህ ባለፈው እቃ ረስቼ ከስራ በታ ተመልሼ ቤት ሰገባ ... የሆነ የብልግና ሺዲዮ ከፍቶ ... እንዲት ከኛ ቤት የማትጠፋ የሰባት አመት የጉረቤት ልጅ አለች ... እጅና እግሯን ጠፍሮ ... እዛ ሺዲዮው ላይ የሚያየውን ነገር ሊያደርግ ይሁን አላውቅም ... እሷ ትራሃለች ... ደርሼ አስጣልላት ... መጠጥ ብትል ጫት ... ምንም አይቀረውም ... ምን ይሻለኛል?”

የምትነገረው ነገር ሁሉ አስደንጋጭ ሆኖበታል። “ይቅርታ አድርጊልኝና ... በዚች አጥር ጊዜ እንዳያሁትና ከምትነገረኝም እንደተረዳሁት ልጁ አስራ ሦስት ዓመቱ ቢሆንም ካንቺ አቅም በላይ መሆኑ ብቻ ሳይሆን ፈጽሞ አደገኛ ነው። ለህክምና እርዳታና ምክርም ቢሆን ፈቃደኛ የሚሆን አይመስለኝም። የግድ የህግ እገዛ ያስፈልገኛል። እንደምታውቂው እኛ ማስገደድ አንችልም። ፖሊስ ጣቢያ አመልከተሽ ... የኛንም ድጋፍ ከፈለግሽ እንጽፍልኛለን።

“ባይሆን እንቺን በምክርም ቢሆን እንረዳኛለን። አላውቅም እዚህ አገር ያለውን አሠራር ... ጸባይ ማረሚያ ነው የሚሉት? እዛም ካስገቡልሽ ከነሱ ባለሙያዎች ጋር ተባብረን ልንረዳው እንችላለን። ከዚያ ውጭ ግን ልጁ ላንቺም፤ ለራሱም ከፍ እያለ ሲሄድ ደግሞ ለሁሉም ሰው አደገኛ እየሆነ ነው የሚሄደው። በልጅነቱ አባቱን ማጣቱና መስመር ያለው አስተዳደግ አለማደጉ ... በዛም ላይ የታላላቅቹም ተጽእኖ ተዉምሮ ... ባጠቃላይ መሪና ሞያል የሚሆን አዋቂ የሆነ ወንድ ስላልነበረው ይመስላል፤ ሰብአኛው ከፍተኛ ቀውስ ውስጥ ነው ያለው።

“እካሄዱ አደገኛ ወንጀለኞች የሚያሳዩትን የሰብአና ባህርይና ቅርጽ እየያዙ ስለሆነ የሚቻለው ሁሉ አሁን መደረግ አለበት። እንቺም ከምታስቢው በላይ ብዙ የተገዳሽና ውስጥሽ የተመረዘ ይመስለኛል። የምክር እገዛ ማግኘትሽ ለራስሽም ሆነ ለሌላውም ችግር መፍትሄ ከማግኘት አንጻር ቁልፍ ነው። ፈቃደኛ ከሆንሽ ለእገቺ

እነዚህ ዘላቂ የምክር ድጋፍ ልንሰጥሽ እንችላለን። ልጄን ጥን እንዳልኩሽ አድርጊ፤ የግራፍሽ ነገር ዛለ ንገራሃ አለ፤ ከዚህ የተለየ ሊያደርግ የሚችለው ምንም ነገር ማልታየው።

የጥንባሯ አብጦትና የሰሜቷ ውጥረት ሙሉ ለሙሉም ባይሆን በዘራል ተንሰላት ከዚህ ውጣች። የገዛ ልጇ ገፍትሮ ለመረወራት እናት ልቡ አበነ። አሲን ከሸኘ በኋላ ከፋው ላይ ተመልሶ ተቀመጠና የራሱን ልጆች ማሰብ ጀመረ። ብዙ ብቸኛ መላጆች በተለይ እናቶች ... የሚያሳድጉዋቸው ልጆች የሚያልፉበት አስቸጋሪ የማንነት ቀውስና መመዝግባና የተወለጋገደ የሰብእና የእድገት ጉዳይ ለመረዳት ሞከረ።

በባለሙሉ ላይ ያሉ እስር ቤቶችን ከጥሉና አስታቂ ወንጀሎችን የፈጸሙ እስረኞች እብዛኞቹ የተዛባ ሰብእናና የተበላሸ ልጅነትን ያሳሰፉ ናቸው። እያንዳንዱ ትልቅ ሰው በልጅ ውስጥ ይጸነሳል ... በዛው ልጅ ውስጥ አድጎ የሰብእናና የባህርይ ቅርጹን ይዞ የራሱ ሰው ይሆናል።

ወላጅ የልጁ መስተዋት ነው ... ሕፃኗ በመስተዋቱ ውስጥ ያየችውን አይነት ሰው ትሆናለች። ሰባራ መስተዋት ሰባራ ሰብእናን ... የተበላሸ መስተዋትም የተዛባ ሰብእናን በልጆች ውስጥ ይፈጥራል። የእናት መስተዋትነትና የአባት መስተዋትነት ደግሞ ለየትል ነው። ልጆች የሰብእና ዝንባሌንና የመሆን እምነት ችሎታን ይዘው ይወለዳሉ። ከቤት ወላጅ ... ከደጅ ጓደኛ ... ትምህርት ቤት ... እና ሌሎች የማህበረሰብ ጋደላት ከሕጻናት ውስጥ የበለጸገ ወይም የጉደፈ የሰብእና ማንነትንና የባህርይ ቀለምን በመቀባት ትልቁን ሰው ይስሉታል።

እያንዳንዷ ህጻን በውስጧ ... ገና ያላደገች ሌላ ሴት ተሸክማለች ... በትንሿ ሰውነት ውስጥ መገለጧን የምትመባበቀው ትልቁ ሌላ ሴት ... የሰብእና ዝንባሌዋንና እምነት ችሎታዋን እንደ ተቀረጸችበት መንገድ ... ከፋ ወይም ደግ ... ትጥ ወይ ሰነፍ ... ገፈኛ ወይም ሩህሩህ ... ትሆናለች። ወላጅ ልጅን ቢወልድም ... ልጅ ደግሞ ሌላ ወላጅን ይወልዳል። ከልጅ ውስጥ አዲሱን ወላጅ ማዋለድ በጥናነት የመጀመሪያው ወላጅ ስራ ነው።

ከሕመሞች ሁሉ ትልቁ ሕመም ካንሰር ወይም ኢይድስ ሊመስለን ይችላል። እውነቱ ጥን ከሰብእና መዛባት የከፋ ሕመም የለም። ውጫዊ መልክ የሰው የገጽ ሽፋን ነው። ሰብእና ጥን የሰው እውነተኛ መልክ ነው። በየእሳቱ አብረን የምንኖረው ሰው፤ እውነተኛና የማያረጅ ዘላቂ ማንነታችን ሰብእናችን ነው። በዓይናችን የማናየው እውነተኛ መልካችን ... በውስጥ ማንነታችን ውስጥ ተቀብሮ ያለው ሰብእናችን ነው። የሰብእና ሰንኩልነት፤ መባላምችና መዛባቶች ቤት ያፈርሳሉ፤ አገር ይንዳሉ፤ ጥንኑነትን ይመርጣሉ። ለማከምና ለማዳን ብቻ ባይሆን ለማየትና ሕመሙን ለመረዳትም እዳጋች ነው።

ሰብእና በልጅነት እንደ ተባካ ሲሟገቱ፤ በአዋቂነት ደግሞ እንደ ደረቀ አርማታ ነው። የብዙ ሰው ሰብእና እንደ ተባካ ሲሟገቱ፤ በልጅነቱ በትክክል የሚቀርጸው ካላገኘ ተንሻርና ተዛብቶ ያድጋል። ዕድሜው ከፋ በኋላ ደርቆ ስለሚጠነከር፤ ብዙ

ጊዜ ለመክራ መቻላት ለምክር መሆኒያ አዳግቶ አገር ያጠፋል። የልጅ ውበቱ በቀላሉ መሠራቱ ... ያዋቂ ከፋቱ ለመለወጥ አስቸጋሪ የሆነ ከፋ አውቶቱ ... ነው። በሚል ለሳቡ ውስጥ እዛው በተቀመጠበት ሲወጣ ሲወርድ ቀየ። የኖትና ልጅን ታሪክ በጭፋ ጽፎ ካርዱን ከፊቱ ካለው ከብጥ ጠረጴዛ ላይ ወርወር አደረገው። በረጅሙ ተንግሶ ሰውነቱን ሲያንጠራራ ምን ያህል እንደ ይከመው ታወቀው።

36

ከጠዋቱ አራት ሰዓት ተኩል ዕለተ ረቡዕ ነው። ቀኑ በብሩህ ፀሐይ ድምቅ ብሏል። ሲራዝ በጠዋቱ አብዛኞቻችን ህመምተኞቻችን አይቶ ስለጨረሰ ለጊዜው የሚጠብቀው ሌላ ሰው እንደሌለ ካርድ ክፍል ጠይቆ ተረዳ። ቁርስ ስላልበላ ራብ ብሎታል። ሲርበው በኖ፣ ሲጠግብ ሲጋራ ይጠማዋል። ከጓሮ ወዳለው የክሊኒክ ካፈ ሄደ ያዘዘው ምግብ እስኪደርስ በኖውን በትኩሱ ጨለጠ። ሳቢላ ደጋግማ ስትደውልለት ስለነበር መልሶ ደመለ።

“ትንሹ ዶክተር ምንድነው ነገሩ? ... ድንገተኛ ሊሆን ይችላል ብሎ ሰው ደንገጥ እንኳ አይልም ...” ስትለው ሳት ብሎ፤

“ሳቢ-ሳቢላ ... ድንገተኛና አጣዳፊ ከሆነ ቲክስት ... ብዬሽ የለ ... ምን ተገኘ በጠዋቱ?” አለ፤ የቡና ስኒውን መስቀመጫው ላይ እያሸከረከረ።

“ገሰ ዋት ... በጠዋት ... ወፍራም ዜና ... ዲሺ ከች አለ”

“እኔ አላምንም ... አር ዩ ሹር?” አለ፤ ከመቀመጫው ብድግ ብሎ።

“ዩ ኖው ቁጥሩ ራሱ የመጀመሪያ አካባቢ ነው ... እኔ ታይቶኛል እኮ ድሮም ... በል ቶሎ ሞልተን እንላከው ... ስለብራሽንም ነገር ማታ? ... ዲሪራ-ራዲ-ዲ-ዲ-ን” አለች፤ ያስታዋ ድምጿን እያሸነፈ።

ለአራት ተቀጣጠሩ። ሕይወቱ ሁሉ ባንዴ ሌላ አትጣጫ ሲይዝ ታየው። በክሊኒኩ ፍርስራሽ ላይ እየተረማመደ አዲሱ አትዮጽያ ብሎ አሜሪካ ሲገባ ታየው። “ባጃጅ ራስ ሁላ ... ማን ምን መሆኑ አሁን ይታያል” አለ ሙዝ ብሎ። ውስጡ እንደ ፈንደቀ ወደ ቢሮ ተመለሰ። ሰሙኑን ሲወጥነው የነበረውን ሃሳብ እንዴት ወደ ተግባር እንደሚለውጠው ሲያስብ ሌላ ሕይወት ላይ ተጠቅሞ ለሌላው ሕይወት “የሰ ...” አለና ወዲያውኑ ወደ ሌላው ቢሮ ሄደ።

የቢሮውን በር እንዲከታው ሰው መኖር አለመኖሩን ለማየት እንገብን አሙልቶ ሲያይ “ደ. 70 ዶክተር ሲረብ ...” አለ ሶፋው ላይ ተቀምጦ የሕመምተኛ ቻርት እያገለበጠ “አይገርምህም ... ፈልጊህ ልክ እያሰብኩህ ነው የመጣኸው ... እስኪቁጥ በል” ብሎ ከፊት ለፊቱ መዳለው ሶፋ ጋበዘው ። በሰራና በኑሮ ዙሪያ የተለመዱ ነገሮችን ተጠያይቀው ሲጨርሱ “ትዝ ትልህ ይሆን ይሆኑ ህመምተኛ ... እኔ አሚረካ እያለሁ እንዴ አይተሃት ነበር መሰለኝ ...” ብሎ ቻርቷን አተበለው ።

“ኦ...ህ ... ትዝ አለችኝ ... እኔ ያየኋት ጊዜ ምንም እትናገርም ነበር ... የዩኒቨርሲቲ ተማሪ ነበረች መሰለኝ ። ከጓደኛዋ ጋር ሐረር ከተማ ውስጥ እታ ሊዝ ወጥተው አፍነው ወስደዋቸው ... በተደጋጋሚ የደፈሯቸው አይደሉት? ... ጓደኛዋ በኋላ ሞተች መሰለኝ ። ዘግኜኝ ነገር ነው ። በጊዜው ምንም ልታናገረኝ አልቻለችም ። እንደ መሰለኝ ቤተሰቦቿም ማገኘት የፈለጉት እንተን ነው ። ለእንትልፍ የሚያገዛትና ለዲፕረሽን አሚትሪፕትሊን ብቻ ነበር ያዘዝኩላት ። ዶክተር ሌላው ሲመጣ እንመጣለን ... እስከዛምንድነው እሱ የሚሉት ... የወሲብ ተጠቂዎች ምናምን የምዘር አገልግሎት ... መሰለኝ እዛ እየሄደች ነው ... ምናምን ብለው ነበር መሰለኝ ። በዚህ ሌርያ ላይ ልምድም በሰሌለኝ ምን ላደርገላት እንደምችልም እርግጠኛ አልነበርኩም”

“ኖ ኖ ... ዩ ዲድ ጉድ ... በተለይ በዛ ደረጃ ላይ ነገሩ ለማንም አስቸጋሪ ነው ። ቀጥሎ ከማያቸው ሰዎች ውስጥ ናት ... ቻርቷ ላይ ያንተን ጽሁፍ ሰላፍህ ነው ። በጣም አላዛኝ ነገር ነው ... እዚህም አገር እንደዚህ አያነት ነገር አለ ማለት ነው?” አለ ፡ ፊቱን አሳሟገው ።

“ወይ ጉድ ... ስለማይወራ ነው እንጂ ባይብስ ብለህ ነው ። ጠለፋና ገርዛት ባለበት ሃገር ... ሌላው ነገር ምን ይከለከለዋል ብለህ ነው ... እንዳልያዝህ በታ ...” ብሎ ለመሄድ ብድገ ካለ በኋላ “አረ ... የመጣሁበትን ጉዳይ ረስቼው ... ንጹሕ ጎሰቲን ቲክሳስ ናት አይደል?” አለ ፡ እየተንጠራራ ።

“ያ ... ምንው ... ቲክሳስ ምን ተገኘ?”

“ባዘህ እንድ ዴንቨር በትምህርት የቀየች የወንድሜ ባለቤት እህት ... ጥሩ ስራ አገኝታ ወደ ስብረት መብላት ልታደርግ እያሰበች ነው ሰሞኑን ... እዛ ብዙም የምታውቀው ሰው ስለሌለ ብታገኛት ብዬ ነው”

“ኮህ አረፍ ነጥ ... ንጹሕም በጣም ደስ ነው የሚላት ... ቀዶ ...” ብሎ ከቤት ውስጥ የራሱን ቢዝነስ ካርድ አውጥቶ አሚደሷንና የጅ ስልክን ጽፎ ሰጠውና “ሌላ አገላለጽ ከፈለገች ንገረኝ ። ብዙ ጥሩ መዳኛቻችን እዛ አለ”

“ታንክ ዩ ... አይ ቲንክ እስኪ እሱን ታገኛትና መጀመሪያ አውን ያላትንም ሥራ ለመልቀቅ አያመነታች ስለዚህ ... መጀመሪያ ሄዳ ከተማውን ማየት ነው የፈለገችው መሰለኝ ... ያው አበሻ ለውጥ ጠላቱ አይደል ... እስኪ እንገርገለሁ ። በታ አልያዝህ ... እኔም ከምሳ በፊት እንድ የማየው አዲስ ኪዝ አለኝ መሰለኝ ። የልጅቷን ነገር እስኪ እያትና ... እንዴት እንደሆነችና ያንተን ሐላብ ባውቅ ደስ ያለኛል ።”

“ጥሩ ... እናወራለን ... ታንክ ዩ ...” ሲራዘ ከቢሮው ሲመጣ፤ ሃላቡን በእጁ በያዘው ቻርት ዙርያ ሰበሰበ ። የውስጥ ስልኩ ሲሞህ ወደ ጠረጴዛው ሄዶ ሲያነሳው ከካርድ ከፍል ነበር ።

“ዶክተር ... እንደ ለከሰለት ቀጠሮ የነበራት ህመምተኛ ነበርችህ ... ከናዝሬት ነው የመጡት ። ቀድመው ደርሰው እዚህ ተቀምጠዋል ... ዛሬ ወደዚያው ተመልሰው ሂያችኛቸው ። ከምሳ በፊት ልታያቸው ከቻልኩ ብዬ ነበር” ብላ፤ የህመምተኛዋን ስም ነገረችው ። ሲያያት እንደሚችል ነገሯት፤ ወደ ጠረጴ መጠበቂያ ክፍሉ ሄዶ ። ስጋን ሲጠራ ወላጆቿ ከሚመስሉ ጥንዶች መሃል የተቀመጠች በሃያዎቹ መጀመሪያ እካባደ ያለችው ወጣት እሷ መሆኗን እጇን ከፍ አድርጋ አረጋገጠች ።

በለበሰችው ረጅም ጥቁር ሰማያዊ ቀሚስና ትልቅ ባለ ኮፍያ ጃኪት፤ ከፊቷ በቀር ሰውነቷ ሁሉ ተሸፍኗል ። ከመሃል አድርገዋት ረጅሙ ሶፋ ላይ ተጠጋገተው ተቀመጡ ። አባቷ እጃቸውን ትኩረት ላይ ጣል አድርገዋል ። እናቷ ደግሞ ግራ እጇን እያረገገች በሰበሰቡ ዓይን ያዩታል ።

ከጥቂት ጽጥታ በኋላ፤ “ካልተሳሳትኩ ወላጆቼ ናችሁ? ... እንዴት ነሽ? ጽጌረዳ ነው አይደል ስምሽ?” ሁሉም ልክ መሆኑን ራሳቸውን በመነትነት ገለጹለት ። “ይቅርታ ለተወሰነ ጊዜ አልነበርኩም ... ዶክተር ሲራዘ የዛሬ ሦስት ወር አካባቢ አይቶሽ ነበር አይደል? እንዴት ነው ለውጥ አለ?”

አባቷ ፊጡን ብለው መልስ ሰጡ ። “ ልክ ነው እንደ ወጣት ዶክተር አይቷት ነበር ... ትንሽ ቸኮል ቸኮል ይላል እንጂ ጥሩ ነበር የረዳን ። ብዙ ወዳጆቻችን እርሶ ጋ እንደንመጣ ስለመከሩን ነበር ልናይዎ የጓዳነው ። ይመስለኝው ... አሁን ትንሽ ለውጥ ያለ ይመስላል ። የኔ አበባ ... እስኪ ንገረው” ፈታቸውን ወደ ልጃቸው ሲያዘሩ መሬት መሬቱን እያየች ዝም አለች ።

“በሆነው ነገር በጣም ነው ያዘንኩት ... የሚያሳፍር ሥራ ነው ያደረጉት ። አሁን ነፍ ከሆነ ስንት ጊዜ ሆነው ማለት ነው?”

“ከፊት ወር ያለፈው ትዳሜ” አሉ እናቷ፤ ትንሽ አስብ አድርገው ።

“የጓደኛሽንም መሞት ስምቹ በጣም ነው ያዘንኩት ። በርጉጥ ዝርዝር ነገሩን አላውቅም፤ ግን ሁሉም ነገር በጣም የሚያስደነግጥና የሚዘገንን ነው ።” ጽጌረዳ አንባዋ መፍሰስ ጀመረ ። ጠረጴዛ ላይ ያለውን ናፕኪን ሲያስጠጋላት እናቷ እንባጥን ጠረገላት ።

“እናንተ ምን እያነት እገዛ ጠብቃችሁ እንደመጣችሁ አላውቅም ። የሚረሰባት ነገር ከፍተኛ የሆነ ሥነልቦናዊ ጫናና የውስጥ ስሜት መታወስ ሊያስከትል ይችላል ። ረጅም ያለ የምክርና አስፈላጊ ከሆነም መድኃኒት መውሰድ ሊያስፈልጋት ይችላል ። ከመጠየቅን በፊት ግን የሆነውን ነገርና ነገሩ ከተከሰተ በኋላም ስላልቸዘት ሁኔታ ከናንተ መስማት ይኖርብኛል” ብሉ፤ ተራ በተራ ሲያያቸው ራሳቸውን በመነትነት መስማትታቸውን ገልጡ ።

ጽጌረዳ እየተረጋጋች ስትሄድ አልፎ አልፎ ቀኗ ማለት ጀመረች። “ከጥቀሽ ጃኬቱን ማውለት ትችላለሽ ጽጌረዳ ... ሻይ ቡና ይምጣላችሁ? ... ውሃም ይኖራል” ብለው የበለጠ ዘና እንዲሉ ለማድረግ ጥከረ ። አስከትሎም “ምናልባት ለብቻሽ ማውራት ከረለግሽ ... ወላጆችሽ ውጪ ሊሆኑም ይችላሉ ... ጥናው እንቺ ነጻነት ተስምቶሽ ማውራትም መጠየቅም መቻልሽ ነው።” ወላጆቿ ባንድነት ደጅ ሊጠብቁ እንደሚችሉ ተናገሩ።

“አይ አይ ... ለዛሬ ምንም የተለየ እነርሱ የማያውቁትና እነሱ ፊት ማውራት የማልችለው ነገር የለም ... እዚህ ይሁኑ” አለች። ከገባች ለመጀመሪያ ጊዜ ድምጿን መስማቱ ነበር።

“ጥሩ እንግዲህ ... በመጀመሪያ ... የት ነበር የምትማረው ... ድረዳዋ ዩኒቨርሲቲ?”

“ልክ ነው ... እኔም ሚቻ ጓደኛዬም ... ሁለታችንም አንድ ላይ እዛ ተመድበን አንድ ዶሮም ነበር የምንኖረው። እሷ ኢኮኖሚክስ እኔ ደግሞ ህግ ነበር የምናጠናው ... ሁለተኛ ዓመት ነበርን” ብላ፣ ዝም አለች።

“ችግሩ የደረሰባችሁ ... ሐረር ከተማ ነው?”

“እዎ ... አንዳንዴ እዛ የተወሰኑ እቃዎች ይረከባሉ ስለሚባልና ከተማውንም ለማየት ተማሪ ቡባዛት ከድራዳዋ ይሄዳል። እኛም ሐረርን የማየት የረጅም ጊዜ እቅድ ነበረን። የሷ አገት መጥቶ ደህና ጥንቡ በሰዓቷት ስለነበር፣ ልብስ ለመግዛትና በዛውም ከተማውን ለማየት ነበር አካሄዳችን። ጠጥት ላይ ከተማውን ዓይተን ምላ ከበላን በኋላ እቃ ለመግዛት እዛ ... ሐረር መጋላ ነው የሚባለው መስለኝ ... እየጠየቅን ሄድን። በኋላ እንደ ገባኝ ከመጀመሪያ ጀምሮ ሲከታተሉን የነበሩ ሦስት ገረምቶች ነበሩ። አንዱ እንዲያውም ተባሮ የወጣ የገቢ ልጅ ነው።

“እቃ የሚገዙ መስለው እኛ የገባንበት ሱት ገብተው ሰላም ብለውን ... ምን እንደምንገዛ ጠይቀውን ስንገራቸው የሆነ ሱት ጠቅሙንና እየተሳሳቁ ጥለውን ሄዱ። ምንም ሳንጠረጥር ያሳዩን ሱት ገብተን የምንፈልገውን እቃ መርጠን ለመልካት ወደ ውስጥ ገባን። ከየት እንደመጡ ሳናውቅ ገር ብለው ገብተው አፈኑን። በሆነ ጨርቅ አፍና አፍንጫችንን ሲያፍኑን ብዙም ሳልቆይ ራሴን ሳትኩኝ። ከዛ በኋላ ያለሁበትንም፣ የሆነውንም ለተወሰነ ጊዜ አላወቅሁም ነበር” ብላ፣ ቶሎ ቶሎ መተገለስ ስትጀምር፣ ከውገው እንድትጠባ እናቷ አቀበሏት።

“አይሆሽ ...” አለና ገገገሯን እስክትተጥል ዝም ብለው ጠበቃት።

“ስንታ እጅና እግራችንን በገመድ ጠፍረውን ... አፋችንን በቆሻሻ ጨርቅ አስረውን ...” ብላ ፈቷን በመጸየፍ አጨማደደችው። “ብንሙህ እንኳ እንዳይሰጥ የሆነ አስቀያሚ መዘቃ ለቀውብን እየተሳሳቁ ወጡ። ተመልሰው ሲመጡ ስድስት ነበሩ። ልብሳችንን ሁሉ አውልቀው ... በቢላ እያሰፈራሩ እየተፈራረቁ የረለጉትን አድረጉብን። ለምን ያህል ጊዜ እንደሆነ ትዝ አይለኝም። ረጅም የሰቃይ ጊዜ መሆኑ ...” ብላ፣ ማውራት አቅቷት ፈቷን በጆቹ ሽፍና አንበሰች። አባትዬው እንባቸውን

ሞግሞር አቅቷቸው እጃቸውን እያጠናጠፉና እየተንቀጠቀጡ ቢሮውን ሰቀው ጠቀሱ።

በላይ በላይ እየተነሳሰችና ... ንግግራ እየተቀራረጠ "እህ ...ህ ...ህ ... ራሳችሁ ... ነበረች... ስት ፍራሽ ላይ የሆነ እርግ ብርድ ልብሰ ነዝር ጣል እያደገውበት ... እነሱ ጣታቸውን እየቃሙ ሲያሾፉበት ... እንደሆነው እንደሆነው ትዝ ይለኛል" ብላ ስያለች። እናቷ የሲን እጅ ይዘው ሲያለቅሱ እሷ ደግሞ አልፎ አልፎ ኩልል እያለ የገጠረድ እምግሞን እየጠረገች የሌላ ሰው ታሪክ እንደምታጠራ የበዘነ ሃይማኖት ግጥም ላይ እንደተተከሉ ተጠለች።

"በጣም የሚዝርመው ... ያ የግቢ ልጅ ነው ያልቱህ ... ሳይኖሩን ለማዘፈን ጅምር ያስቸገራት ነበር። በኋላ ከሌላ ልጅ ጋር ስለነበረ የተጥጉ ሙስኳት ነበር። የዚህ ዐሰ ጠንባሽ አሰ እንደሆነ አውቃለሁ። በጣም ከመሽ በኋላ ይመስለኛል እንደገና ተስተውሎ ደለቢያ ነዝር አልብሰውን የሆነ አፈር አፈር የሚል ሻይ በግድ ጋቱን። ፍላጎታችን ልዝ ስላልነበረው ያሉንን ከማድረግ ጠጪ አማራጭ አልነበረንም። ቶላታ ብሎ እኛን ያገቱን ሱቅ ጠብጦ ቁጭ ብሎ የነበረው ባለ ሱቱ ራሱ ሲመጣ ነገሩ ዝቅ። እሱም ፍራሹ ላይ ሚቱን ንዝተዞተቀመጠ። ወደ እኔ እየጠቀመ ... እሷ የኒናት አምላክ ሲል ንትተው አጠገቡ ጣሉኝ።

"ትም ሲመረትን ... እሷን ከረለጋችሁ የምትወስዱበት ጠብጧት ... እኔ ማረፍ አረጋለሁ" ብሎ ጭነባቸው። በዛ በጨለማ አይነት አፍን አፍንው የበጥት ሲመጡ ደገጠው ስሙህ ስረድ በሚያክል እጁ በጥራ ሲለኝ ሰማይ ምድሩ ዞርብኝ ተደራሁ። ቀገቱዋው ላይ ላይ ራቱ ላይ ሲደፋብኝ ከገባሁበት ስመመን ነታሁ። ጠብሞ ለሙንቱን በተሰማኝ ከመም ማድረግ የረለገውን ሁሉ እንዳደረገ ዝባኝ።

"ከዛ ንትቶ ከጥን በኩል ካልችው ትንሽ ሻጠር ከፍል ጠብሞ አስገብቶ ተዝቃዛ ወጥ ለቀብኝ እንድታጠብ ሳሙና ጠርጠርልኝ ወጣ። ቅዝቃዜው በያንዝረዝረኝም ግንኙነት ከየት እንዳመጣሁት አላውቅም። ያንን ሁሉ ቀሻሻ ከላይ ላይ ለማስለቀቅ ይመስል ለሙንቱን ባለ በሌለ ኃይል ራተገሁት። አብዛኛው ቀሻሻ ጠጪ ለሙንቱ ላይ አልነበረምና በሳሙና ላለበትተው አልቻልኩም።" ለሙንቱን ለመንሳት የተጸየረች ይመስል እጅጋን ራት እያደገጋ ተንዝረዘረች። ሳያቋርጥ የሚፈስ እንግሞን እየጠረገች አገንባላቸው። እያብቃም እንደ በሚል ሳይነት እናቷ በቀጣ ሲገላምጠት፤ እንዳላየ ሆኖ ተገደ በሚል ሳይነት እያያት ዝም አለ።

"በእኔ ላይ ከደረሰብኝ ሰቃይ በላይ ሳይኖሩ በዛች ትጽበት የት ትሆን ይሆን የሚለው ጥንቀቅ ነበር ጠብጠን ያሳመመኝ። ያው አውራ ለሙሉ መጀመሪያ ቀን ሱቱ ለገባ ... ምን የመስለች አራት ዓመት የማይሞላት ሕፃን ሲያጣውት ነበር" ብላ፤ እንደምንም ጥርሷን ነገሳ እንገሞን ተቀጣጠረች። "ከዛ ታጥቤ ለጠርሰ ልብሰን ጠረፈልኝና ልበሼና ሻይ አፍሄ ... በሩ ቁልፍ ነው ... ለመውጣት ብትሞከሪም የጅብ ራት ነው የምትሆኑው ወደም የዚህ የቢለጥ ብሎ ማንን ከታትሮ የበለበትን ትልቅ ቢለጥ ሲያጣውዝብኝ ነፍሴ በፍርሃት ጭፋጄ ጭፋጄ።

“ትንሽ ቀይቶ ሻመር ገብቶ አያፋፋ። ሲታጠብ እኔ ሻይን ጥጄ ለሚሰብ ትንሽ እርይታ አገኘሁ። አይኔ የሆነ የኪኒን ብልቃህ ላይ አረፈ። ከፍቼ ሳየው ሙሉ ነው። ሳንበው የእንትልፍ ኪኒን መሆኑን ተረዳሁ። ግማሹን ሻይ ሙሉ ሞጀርኩት። ሰከር በዛ አድርጌ ቀድቼ እንደሰጠውና ለራሴም እንደጠባ ነገርኝ ጫቱን መተረጣጠፍ ጀመር።

“በርዶት ስለነበር መሰለኝ የቀዳሙለትን ሻይ ቸሎ ቸሎ ሲጠጣው ደስ አለኝ። እንደጨምርለት እየተንተባተብ አዘዘኝና እዛው ከንብል ብሎ ግንኑራቴት ጀመር። ቁልፉን ከዚህ አውጥቼ በሩን ሰከፍተው ሰው የለ ምን የለ አካባቢው ረጉህ ብኳል። እንዳልሞህ ሌሎቹ እዛው ሰፈር ቢሆኑሽ ብዬ ፈራሁ። በሩን እንደተከፈተ ትቼ እያነበሰኩ በሩሟ ትንሽ እንደሄድኩ ፖሊሶች አይቼ ስሞሁ ተረፍጠው መሰሩ።

“የሆነውን ነዘ። በምችለው መጠን እየተንተጠተጥኩ ነገርኝቸውና ቤቱን በሩቂ ሰጠቱማቸው ደጋገፈውኝ ይዘውኝ ሄዱ። ሰውፍው ቢተሰቅሱት አይሰማ አይለማ። እምብላንሽ ተጠርቶ ወለታችንንም ይዘውን ሆሰፒታል አደረሱን። እሱም እኔም አዛው ታየን። እሱን ለከፍተኛ ህክምና ወይ አይሲዩ አሰገዙት። እኔን ከአምስት ደቂቃ ምርመራ በኋላ ላንድ ምሽት አሳድረውኝ በማገሰቱ ትውጣ ተባልኩ። የፖሊስ ምርመራ ሰላለቀኝ ነገሩ እሰኪጣራ እንድቀይ ተደረገ። እያለተሰኩና እየሞህኩ ለሻይኛዬ እንዲደርሱላት ብማጽንም፣ ማንም ከቱም ነዘ። የሚቀጥረኝ ጠፋ። ሰውፍው ካልነታ ምንም ልንረዳሽ ልንችልም ብለው ግራሽ ተጠርጣሪ እኔ ሆንኩ”

“ወይ... ወይ... የገፍሀዘር...” ብለው አጠቃለሁትና ደጋገመው በረጅሙ ተነፈሱ እናቷ። የቢሮው ዘር ተከፍቶ አባቷ ገዙ። ከሌላኛው ሶፋ ላይ ፈታቸውን በጆቻቸው ደገፈው እንዳቀረቱሩ ተቀመጡ። እናቷም አባቷም ልጃቸው ላይ የደረሰውን ነዘ በዚህ ዝርዝር ሲሰሙ የመጀመሪያቸው ነው።

“በሦስተኛው ቀን የጓደኛዬን ፊላ ... በሌሊት ጫካ ውስደው ሊጥሱ ሲሉ የተጠራጠረ ሰው ፖሊስ ጠርቶ ሲያሰባቸው ... ሁሉም ነዘ ተጋለጠ። እኔም የቤተሰቦቼ ፅላ ሆንኩ። እንድ ሰሞን የሚዲያ ጭፈራና የፖለቲካ ዳንሰ አደረጉን። ከዛ በኋላ እሱም የአፈር ሲላይ ሆኖ ቀረች። በኔ ይብቃ እንኳን ብለህ ታሪክህን ልትናገር ስትል ልታዋርጁኝ ነው ... በኋላ ፈላጊ እታገኘም ... እያለ ሻይኛና ቤተሰብ ቁም ስቅለህን ያሳይሃል። ሁሉም ከህህመሚና የውስጥ ጩኸቱ ታፍኝ እንድሞት ነው የሚፈልጉት። ቀይ ... ከደረሰብኝ በላይ ምን ሊደርሰብኝ ይችላል?”

ተንሰትሰቃ ስታለቅሽ ከተቀመጠበት ተነስቶ ከገጁ ተቀምጦ በእንድ እጁ ጀርባዋን እያሻሸ፤ በሌላ እጁ እጇን ይዞ በተደጋጋሚ “አይዘሽ” እያለ ቀየ። ድንገት ከመካከላቸው ብድሃ ብላ ተሰፈንጥረ ተነስታ ወደ መስኮቱ ስትሄድ ሁሉም ደንገጠው ሊነሱ ሲሉ ወደ እነርሱ ዞራ።

“ለምን? ለምን? ... ቢያንስ ለምን እያምኑኝም ነበር? ... እንዲት ሲት በእኩስ ሌሊት እየሞሽኩ ድረሱልኝ ስትል እንዴት እትታመንም? ... አምስት ደቂቃ በእንትልፍ ልቡ ቀሚሴን ገልፀ ሰላየ አንድ ሃዚም የደረሰብኝን ለቃይና መደረፍ አለመደፈራን እንዴት ለጠላት ይችላል? ... የላይኛው ህይወት መትረፍ ሲቻል እኔን

ጥንቃቄና ስላልፈለጉ ብቻ መምት ነበረባት? ራሳዋን እንደቀሻሻ እስኪጣል መበት ነበረባትው? እኔ የማልታመነው ለምንድነው?

“ያ ዘይሲ ልጅ ከሃይ ስኩል ጀምሮ እየተከታተለ አበላላን ሲያሳያት ... ለምን ወላጅ ... አስተማሪዎቹ ... አያምኗትም? ስለሚወድሽ ነው ... በፍትህ ተነድፎ ነው እየተባለ የሲ ስቃይና መብት ሳይሆን የሱ ፍላጎት መከበር አለበት? ... ነጋ ጣባ በታከሰው ... በየመንገዱ ... በየትምህርት ቤቱ እንደ ወሲብ እቃ እየታየን ... ለባለናችንን ሲያዋርዱ ... የቃላት አተላቸውን ሲደፉበን ሲሳቅላቸው ይገባል? ገና ከመጀመሪያው ... በቃላት ሲደፍሩን ... ሲገነትሉንና ሲለክፉን ... ዝም ባይባሉ ይሄ ሁሉ ይደርስብን ነበር? አገር ተደፈረ ... ድንበር ተወረረ ተብሎ ይፈክራል ፤ የሴት ልጅ የሰውነት ድንበሯ ሲደፈር ... ሰብእጌ ክብሯ ሲወረር ምንው የሚናገር ጠፋ?

“በየቤቱና በየትምህርት ቤቱ ... በየመስሪያ ቤቱና በየሰፈሩ ... በየሚጻውና በየዝቢያው ... በየታከሰውና ምግብ ቤቱ ውስጥ ... የሴት ሰው መሆን የሚከበረው ምን ነው? በህግ ቢጻፍ ... በስብሰባ ቢለፈፍ ... በየሚዲያው ቢለፈለፍ ... ምን ጥትም አለው? የሃይማኖት ፋይዳው ... የጨጥ ህዝብነት ጉራው ... የሰው አካባቢነት እንደባው የት ሳይ ነው?”

“ከሴት ተወልዶ ... ሴት አፍቅሮ ... የሚያገባ ወንድ ... ወንድነቱ ... የሴትን ክብር በመገፈፍ ነው እንደ? የሴት ክብርና ሰብእና ሲገፈፍ ዝም ብሎ ማየትና ግስተባበልስ አዋቂነቱ ምኑ ሳይ ነው? የደፋሪና የባለጌ ወላጆች ናቸው ወይስ የተደፋሪና የተጠቀሱበት ማፈር ያለባቸው?”

እንዴ ቀማ ደግሞ ወዲያ ወዲህ እየተንገራደደች ... እጇን እያወናጨረች ... ሲከማት ራሷን ይዛ ... ለወራት በውስጧ የሞላውን ህመም ... የታመቀውን ጥያቄ ታላሰው ጀመረ ። ዳኛና ተከላሽ ... ጠበቃና አቃቤ ህግ በሌለበት ። ጩኸቷን የሰሙ ሴተኮቻችን አማካሪው ሌላው ብቻ ነበሩ ። ሌላው ሰው በራሱ እስኪደርስበት ከንፈሩን መጥ ... ዜናውን አዳንቀ ... በኑሮው ይጠመዳል ... ወደ እንቅልፉ የሚመልሰውን ሰበብና ምዝንያት ተክናንቦ ይተኛል ። ተጠቂው ሌላ ሰው ... ጥፋተኛውም ሌላ ሰው ... የሳራቱም የሌላ ሰው ነው ... በራስ ስኬደርስ ። በራስ የደረሰ ቀን ጥን ...

ድንገት ሁሉም ነገር የደከማት ይመስል ዝልፍልፍ አለችና ከወደ ጥገገድገዳውን ተገፋ ወለሉ ሳይ ተቀመጠች ። ተራራጠው ደጋገፈው ወደ ሶፋው አመጧትና እናቷ ጥን ላይ ጋደም አለች ። በውስጧ የታመቀውን ቁጣ ማውጣቷ ... ያለፈችበትንና የጊዜማትን ነገር ሁሉ ለመገለጽ መቻሏ አስፈላጊ መሆኑንና ነገር ጥን ረዘም ላለ ጊዜ የጥቁር እገባ እንደሚያስፈልጋት አስረዳቸው ።

እሱ ራሱ በየተኑ ለተወሰነ ጊዜ እንደሚያያት ሲነግራቸው ተገፈሰ አሉ ። ለሌላ ሕመምተኛ የማያደርገው ቢሆንም ... በጣም ስላሳዘነችውና ለመዳን ያላትን ተስፋ በመረዳት ሳትጨነት በፈለገችበት ጊዜ እንድትደውለለት የራሱን የገል ታንቀላቃሽ ሰላሳ ቁጥር ሰጣት ። የተሻለ እንቅልፍ እንደታየችና ለሰላም መግዝት የሚረዳትን ምድጊት አዘዘላት ። በማገባት እንዲያያት ተጠሮ ከዚያ ከፍል እንዲወስዱ ነገር አልበታቸው ።

ሰዓቱን ሲያየው ሰምንት ሊሆን ትንሽ ነበር የቀረው ። ከሁለት ሰዓት በላይ መቀየታቸው እልታውቀውም ነበር ። መደመታቸው ያሉት ገብቶ ፊቱንና እጁን በተዘጋገፀው ሃይሉ በታላቅ ክብር እንዳለው ነበር ። በመስኮቱ እንደሆነ ቀጥ ተከዘ ። የሰማው ታሪክ ስሜቱን ከፋኛ በሆነው ታላ ። ሌላውም ጽጌረዳን ሲያያ ሲራክ ደግሞ ቢሮው ተቀምጦ ቱክሳስ እስኪነጋ ድረስ እሳስቸል ብሎት ሲንቀራጠጥ ቀየ ። በቱክሳስ ሰዓት ማለጻ እስራሁለት ሰዓት ሳይሆን ንጹህ ጋ ደመለ ። አንድ ሁለት ጊዜ እንደጠራ አነሳች ።

“ማንነቱን ከነገራት በኋላ ፡ “ይቅርታ ንጹሕ ... በጠጥት ደመልኩብኸ መሰለኝ ... እንዴት ነሽ” ሰላምታ ተለጥውጠው ትንሽ ካወሩ በኋላ እንዴት እንደ ደመለ ጠየቀችው ።

“እኔ እንኳን ... ኢሜዶል ላይርግልሽ ነበር ምሳቤ ... ገን የምንገርሽ ነገር ትንሽ ሲንሰቱሳኝ ነገር ስለሆነ ... ምናልባት ኢሜዶልን ከዶክተር ሌላ ጋር የምትገናኙ ከሆነ ብዬ ነው መደመሉን የመረጥኩት” ሲል ፡ ፊቷ ሁሉ ጆሮ ሆኖ ነገሩን ለመስማት አቀባቸች ።

“እሺ ... ተቸገርክ ገን ... እኔ ልደውልልህ ታዲያ”

“አረ ምንም ትገር የለም”

“እሺ ታዲያ ምንድነው ጉዳዩ?” ሲራክን ከእዳስ አበባ ድረስ ያስደውለውን ነገር ለመስማት ንጥታለች ።

“ያሄንን ነገር እንድንገርሽ ያስገደደኝ ምክንያት ... አንድም ነገሩ ለኔ ከጠበቅሁት ጋራ ፈጽሞ የማይሄድኝ ያስደነገጠኝ ነገር ስለሆነ ነው ... ከዛም በላይ ባጥር ጊዜ ትውውታችን ምን እያነት የጥሀና ትን ሰው መሆንሽን ሰላየሁ ነው ። ዶክተርም እዚህ መሆኑ እንዲሠራኝ የሚቻላችሁን ሁሉ ለሀገርና ለወገን ለመስጠት የከፈልኸውን ጥጋ ስለማውቅ ነው ። ነገሩ ተስፋ ያለው ከሆነም በጊዜ ማጠቁ ስለሚገባኝ ብዬ ነው” ትንሩሹን ስቦ ዘም ሲል ፤

“እሺ እየሰማሁ ነው ...” አለች ፤ ረጋ ባለ ድምጽ ።

“ባህሩ ምን መሰለሽ? በተለይ መጨረሻ መጥተሽ ከሄድሽ ጊዜ ወዲህ ... በዶክተር ሌላና በሚሰጥር መካከል ያለው ግንኙነት መስመሩን እየለተቀ መሆኑ በጣም ስለረዘሸኝና ከሱ ፈጽሞ የማልጠብቀው ነገር ስለሆነ ነው ። እሺ እንኳን ያው ልጅነቱም አለ ደግሞ በባህርያቸው እርፋ የምትቀመጥ ልጅ አይደለችም ። እኔ ለነገሩ የከለኒኩን ቦታ እንዲሠራለት ስትወትውተው ጀምሮ ነገሩ ብዙም አላሟረኝም ነበር ። ጠጥመድ እንደሚሆን ገብቶኝ ነበር ። አሁን በማየው ነገር ብዙ ደስተኛ ስላልሆነኩ በበኩል እዚህ ያለውን ሥራ በትርብ ለመተውም እያስብኩ ነው ... መጀመሪያ ላይ ብዙ ነበር ተስፋ ያደረኩት” ብሎ ፤ ዘም አለ ።

“የምትለው የኔም ፍርሃትና ጥርጣሬ ነበር ... ገን ምንድነው አንተን በርገጠኝነት ነገሩ እንደዚህ ነው እንድትል ያስባለህ ። ሰላላመንኩህ ሳይሆን ... የተጨበጠ ነገር መያዙ ለኔ እስፈላጊ ስለሆነ ነው?” አለች ፤ በተገራ ስሜት አልባ ድምጽ ።

“ያው የሱ ቢር” ነው የሚያመሰግኑት ብዙ ቀን ... አንዳንድ ማታ እስካምስት እስከ ልደት ሰዓት ። ማለቱ ህመምተኛም ሌላ ሠራተኛም በሌለበት ነው የምልሽ ። ብዙ ጊዜ ለእኔ ነው የሚመላለሱት ። ዘንብ ወርቅም የሆኑ የግን ደዌ በሽተኞች አሉ መስለኝ ... ብቻ የትም ሲሄድ እሱን እንጠልጥለው ነው የሚሰራው ። ብቻ አብረው ስታያቸው የሚገባሽ ነዢ አለ ። ልክ ያልሆነ ነዢ ለማወቅ እኮ ሁላችንም ልጆች አይደሉም ። ፍንዋሽ እያደረጉ ነው? ምንም ባይኔ ያየሁት ነዢ የለም ። ነዢ በዚህ ከተጠለ፡ አንቺም እየሆንሽና መራራታችሁ መፍትሄ ካላገኘ ገን አካሄዱ ወደ የት ሲሄድ እንደሚችል ለገንም ገልፅ ነው” አለ ። መዝራት የሚፈልገውን ዘር ከዘራ በኋላ ነዢን እያለዘበ ።

“በጣም አመሰግናለሁ ... አደራ እንደ ያወልዘልኝ አይወቅ ... እኔም አልነገረውም ... አዲስ ነዢ ካለ አላውቀኝ ... ሌላ አረሚል አድራሻ አለኝ ... ቲክስት አያርገልሃለሁ” ብለው ፡ ትንሽ አውርተው ስልኩን ዘጉት ። በመስኮቱ አንጻር ቀም ፈገግ ብሎ አንገቱን ወደ ታችና ወደ ላይ ከዚያም በትክኖው ላይ እያሰራ ወጣጥሮ አንቋቋው ። “እውነትም ሌላው ... ከጥቂት ጊዜ በኋላ ደግሞ በጣም ሌ...ላ ሰ...ው ትሆናለህ ብሎ ሳቱ ።

ወዲያው ስልኩን አወጣና ሌላው ጋ ደውሎ ስለ ጽጌረዳ ያለውን ሁኔታ አወፋ ። “ዶክተር ሌላ ... ከሰራ በኋላ ካልተያዝከ ... ራት በልተን በዛውም አዲስ የወጣ ያግርኛ ኮሚዲ ፊልም አለ ... ለምን እሱን አልጋብዝህም?”

“በደስታ ... ከፈለግህም አንዱን መኪና እዚህ ትተን ባንድ መኪና መሄድ እንችላለን” ብሎት ፡ አብረው ሊያመሹ ተስማሙ ።

37

ያለፉት ሁለት ሦስት ሳምንታት ሌላው ገራ ገብቶት ተጨንቋል። ገጽጽ ጋ ደጋግሞ ቢደውልም ቀይቼ እደውላለሁ የሚል የጽሑፍ መልእክት ትልካለች ... ወይ ደግሞ ስልኩን ከናካቲው አታነሳለትም። ንዋይና አርሴማ ጋ ሲደውል ከነሱም ጋ እንደጠፋችባቸውና ስልካቸውን ብዙ እንደማትመልስ ነገረውታል። ምናልባት መምጣቱ የተሻለ መሆኑን ስለነገሩት፤ የሚሄድበትን ጊዜ ለመወሰን እየታገለ ነው። የክሊኒኩ ሥራ ካለበው በላይ ችግር የበዛበት ሆኖ ስላገኘው ተስፋ እየቀረጠ ነው። ጠቅልሎ መመለሱ ብቻ ነው የታየው የተሻለ አማራጭ።

ቅዳሜ ጠዋት በማለዳ ተነስቶ፤ ለሩሜ መስቀል አደባባይ ቀይቶ ተመለሰ። አልጋው ላይ ጋደም ብሎ ነገሮችን ሲያወጣና ሲያወርድ ቀየ። የጠዋቷ ፀሐይ በመስኮት ገብታ ከፍሉን እሙቃዋለች። በቀስታ የሚነፍሰው ገፋስ ዛፎቹን ከወዲያ ወዲህ ያውረገረጋቸዋል። በመስኮቱ ዘልቆ የሚሰማው የሽውሽውታ ድምጽ እንዳች ምስጢር በሹክሹክታ ሊነገረው የሚሞክር ይመስላል። ላጥቶጥ ኮምፒዩተሩን ከፍቶ ሊንተርኔት ውስጥ ገብቶ ወዲያ ወዲህ እያለ የተለያዩ ዜናዎችን እንበብ። ሊሚይሉ ውስጥ ከገጹህ የተላከ መልእክት ስላየ ገርሞት ችኩሉ ከፈተው። ሊሚይል መላክ ቀርቶ ማገባብም እንደማትወድ ያውቃል።

ስልኩን ከመመለስ ይልቅ ለምን ሊሚይል መላክ እንደ ፈለገች ሲያስብ ከነከነው። የከፋቱ ደግሞ ሊንተርኔቱ በጣም ቀርፋፋ ሆኖ መልእክቱን ሳይከፍት ቀየ። ርእሱ ላይ አስቸኳይ ይላል። መልእክቱ ባጭሩ የተጻፈ ሲሆን፤ ለአስቸኳይና አስፈላጊ ጉዳይ ስለምትፈልገው በቻለው ፍጥነት ወደ አሜሪካ እንዲመጣ የሚያሳስብ ነው። መዘገየቱ ትልቅ ችግር ሊፈጥር እንደሚችል ገልጸለች። ነገሩ የከረረ መሆኑን ውስጡ ነገረው። የጉዞ ወኪሉ ጋደውሎ፤ ለዛን ለታውኑ ማታ ቲኬት አስቀርጦ ለጉዞ መዘጋጀት ጀመረ። ዋጋው በሌላው ጊዜ ሦስት ቲኬት የሚገዛ ቢሆንም አማራጭ አልነበረውም።

ስልኩን አላነሳ ስላለችው በማታው በረራ ተነስቶ በነጋታው እንደሚገባ የጽሑፍ

“ልእክትና ኢሚዬል አደረገላት” ድንገተኛ ጉዳይ አጋጥሞት ስለሚሄድ ሲበተር ጠባባ የሱን ቦታ አገድቅሽፍንና ዶክተር ሲራክ በሚዲካል ዳይሬክተርነቱ አብሯት እንደሠራ ሌሎችም በተቻላቸው አቅም እንዲያገዟቸው ስሁሉም ግልባጭ አድርገው አረገላቸው። እናቱ መርካቱ አረፋፍደው ሲመጡ ነገሩን ሲነገራቸው ድንጋጤ ያዛቸው።

“ምንድነው ደህና አይደለችም እንዴት ገዛህወርቅ ... ልጆቼን ደህና ናቸው? ...” እያሉ በጥያቄ አጣደፋት።

“እታቲ ... ደህና ናቸው ... ያው ታውቂው የሰበኔ እዚህ መሆኑን ደስተኛ አይደለችም ... ከዛ ጋር የተያያዘ ነገር ነው የሚመስለኝ። ባለፈው የሄድኩ ጊዜ በመካከላችን ብዙ አለመግባባት ነበር። ወደዚህ ስመጣ በጣም እኩርፋ ነበር። ስለዚህ ተሰማሪ አሰብኝ” ብሎ፤ እጁን ፈታ ዉበጥ እያደረገ በረጅሙ ተነፈሰ። ውስጣቸው ከልክ በላይ ተዉነቀ። ነገሩ ውሉ አድሮ እንደሚመጣ ያወቁት ጉዳይ ቢሆንም ድንጋጤያቸውን አልቀነሰውም።

ከሰዓት ላይ ሲበተር ዘቢባ ጋ ደውሎ ሁኔታውን በድፍኑ ነገራት። ኢሚዬል ያደረገውን የክሊኒኩን ጉዳይ አሰራዳትና በነገሩ ተስማማች። ምስጢርና ሳንቾ ማታ አብረው መጥተው ቦሌ ሊያደርሱት ተነጋግረዋል። ሲራክ ጋ ደውሎ ሁኔታውን ባጭሩ አሰራዳው። ቦሌ ሳድርሲህ ሲለው እነ ምስጢር እንደሚያደርሱት ነገረው። ስልኩን ሲዘገት በያንዳንዳቸው ስም በከፈተው ፍይል ውስጥ፤ ልክ ሌላው እንደሚጽፈው አድርጎ የአለቱን ክስተት በሌላው ፍይል ውስጥ እየሳቀ ጻፈ።

ሌላውን ቦሌ ካደረሱ በኋላ ጊዜውም ስለመሸ ሳንቾን ቤቱ ጥላ በቀጥታ ወደ ቤት ሄደች። ስትገባ እናቷና የምትወዳት እክሰቷ ወይዘሮ ዘምዘም ሳሉን ቤት ውስጥ ቀሎ እየቀረጣጠሙ ሲያወሩ ደረሰች። እንገቷ ላይ ያደረገችውን የማዳመጫ ሽቦ ጠቅልላ ኪሳ ውስጥ ዉመረችና ጃኪቷን አውልቃ ሶፋው ላይ ጣል አደረገችው። እንደ ልማዷ በቆመችበት ሚማዋን አውልቃ ወርወር ወርወር አደረገቻቸው።

እጆቿን ከፍታ ሁለቱንም አቅፋ ሳመቻቸው። “እንዴት ነው ዛሬ ... ፍቅር ሞጳል ... እስካሁን ስታወሩ እንዳይሆን ብቻ ... ምን ተገኘ ዘሚሻ?”

“ምን ጠፋ ብለሽ የኔ ማር ... ያው አንቺን እየጠበቅን ... የባጥ የቀውን ሰናወራ ነዋ ... አሮጊት እኮ የሚሰራ እንጂ የሚወራ አያጣም ...” በድጋሚ በጥንቃቄ ተረፈቀ ሲላሳቁ ሌላውኑ ከሌሊቱ ሰባት ሰለት ላይ ወደ የመኝታቸው ሃዱ። ሁሉም ደክሟቸው ስለነበር ጠዋትም ከረፈደ ተነሱ። ምላ ተቀርቦ ሲበላ ሲል ሁለት የቀዩ የእናቷ ሳደኞች ሙጡ። ዘምሳ በኋላ አያት ከምትጥረው ሳደኛዋ ጋ ተቃጥረው ስለነበር ሁሉንም ላመል ያህል ጉንጭ ገንዟቸውን ተለናበታቸው።

“አንቺ ልጅ ... ጥ ብያለሁ ይሄ መጥፋት ... ምን ተገኘ? ... መቼ ነው ደግሞ ቤት ማተሽ የምታድረው? ... ቤተሰቡን ሁሉ ይገዢ መጥቺ ተቃውሞ ስልፍ እዚህ ግቢ ሳንሰለፍ ...” ብላ፤ ሳቀች እክሰቷ።

“ዘሚዬ ሙሾ ... በሚቀጥለው ትዳሚ እንቺ ጋንኝ ... ጋሽዬን ... ልጆቼን ሁሉ እኔን እንደ ንሙሃሽኝ ንመጨልኝ እሺ ...” እጇን አውለብልባ ወጣች ።

ምስጢርና ጓደኛዋ ለማውራት ጸጥ ያለ ቦታ ስለፈለጉ ከዛንቺስ እንተተንቲነታል ተቀጣጠሩ ። ስለ ሥራ ... ስለ ሃይማኖታቸው ... በትርብ ዳግዬ ሃዳ በነበረ ጊዜ ሰላዊታቸው ነዘሮችና ... ከእራሳቸው ጋር እየተካረረ ስለመጣው የተለመደ ግድታቸው በሰፊው አሳደውተችት ። ለመጋባት የቀረባቸው ሦስት ወር ቢሆንም፣ አሁንም በብዙ ጉዳዮች ላይ ራጽሞ እንደማያስማሙና የበተሰቡት ማልታ ገብነት ካሁኑ ጥንቅላቷ ላይ እየወጣ መሆኑን ነገረችት ።

“ብታዬ ከበተሰባቸው ቤት ግር እኔ ነኝ ያለ ቀንጅ ሁሉ የተሟላለት ቤት አላቸው ። እሱ እዛ እንኩር ባይ ነው ። ገንዘብ ሲሸ ማድረግ ስለምንችል የራሳችንን ቤት ቀሉ ሰርተን እንወጣለን ባይ ነው ። እንደዚህ እናቱ ማንም አይችላትም ... ውጣ ነው የምታኝከኝ ። ኮንዶሚኒየምም ቢሆን ተክራይተን ራት ብለን እንኩር ስለው ምንም ሊገባው አልቻለም ። በዛ ላይ እሱ መጽሐፉ ውስጥ ሊቀበር ... እኔ ልንገረገብለት” ብላ ተንገሽገሽች ።

“ታዲያ ምን አስብሽ እንቺ?”

“ስሞኑን ትንሽ ተሳርፈናል ... እኔ ሰርተ ይገፋ ባይ ነኝ”

“ካልሆነ ይሻላል ... ወንዶቹ እንደሆነ ካገቡሽ በኋላ ገድም የላቸው ። ሌላ ሰው ነው የሚሆኑት”

“ማግባት ራሱ ኮ ሌላ ሰው ነው የሚያደርገው ። እንኳን እናት ... ዘመድ ... ሌላ ኮተት ተጨምሮበት ። በናትሽ ሚሲ ... በቃ ሁሉ የኔ ችግር ብቻ ነው የሚወራው አይደል? በቃ ኮ ሳይኮሉኝስት ስትሆኝ ማንም የምትቸገሪ አይመስለውም አይደል ። በናትሽ የሰንት ሰው ችግር ስትሰሚ ነው የምትውደው? ያንቺን ችግር የምትነገረው ሰው አለ?”

“ኧረ ... እንቺስ አለሽልኝ አይደል ... ደግሞስ ምን አለ ብለሽ ነው ለአቅመ ወራ የደረሰ ነገር” ብላ ሳቀች ።

“ምንም አዳም ቢጤ አልመጣም? ... ያስ ሰር ሰርሽ ሲል የነበረው የማትወጀው ጨጨቁ የአብድ ዶክተሩ?” አለች፣ በሹፈት ጓደነት ።

“ውይ ... ሲራክ? ... እሱማ ተነጋገርን አይደል እንዴ ... ስንቱ እናውራው ማርቲ?”

“ቀይ ግን እንዴ ብቻ ... ልጄ ኮ መልኩም ... ስታይሉም ... ምን ይወጣዋል? “በዛ ላይ ሂ እዝ ሺርይ ሰማርት” ብላ ሳትጨርስ፣

“እዬዬ ... ማርቲ ... ያለቀ ነገር ነው የሱ ጉዳይ ... ምንም ዕድል የለውም” ይልቅስ ሌላኛው ልጄ ... ባለፈው ቡና አብሮን የጠጣው ትዝ ይልሻል? ስለዚህ ... ስትል፤

“አረ በናትሽ ... እሱ ለቦዲ ጋርድነት ... ወይም ለሾረርነት ከሆነ እሺ ... ምን
ነው እሱን እሱ ያለሽ ... በናትሽ እሱኪ ከላሰሽን ጠብቂ ...” አለች፤ ሾረጥን ማመን
ለትቷት ባይደን አራጥጣ።

“ትገሩ ኮ ይሄ ነው። ምንም የማትውቁትን ሰው በኪሱ መገመት ... ብር ወይም
ዲገሪ ይዞ የተወለደ እሱ እንዴት ምን ጥያቄው?” አለች፤ በስህተት ብላ።

“ምን እንደሚያንጨረጥርሽ ታውቁኋልሽ ሚሳ ... ለቦናሽ ስለሚያውቀው
ነው እውነቱን።”

“ምን ነው እውነቱ ማርቲ ... ይሄ የልምድ ሳይኮሎጂስትነት ይቅርብሽ
ለላለኩሽም ነበር?” ብላ፤ እጇን ቁንጥጥ አደረገችትና “ሰሚኝ ... እኔ ደስ የሚለኝ
... እንደሱ አይነት ወንድሙን ያሆነ ... ገን ጡንቻው የደገ ልቡ እሽከር የሆነ ... የኋላ
ታሪኩ የፊት ልዩነት እንዲመስል የማይረታድ ... ከራሱ በላይ ሰው የሚወድና ኃላፊነት
ሰጥቶ የማይሸሽ ወንድ ነው። ከገዳና አዳሪነት እኮ ነው ራሱን አስተምሮ እዚህ
የደረሰው ... ከዚህ በላይ ምን ትፈልገዋለሽ?”

“በይ በይ ... ለእኔ ... እንዴት ገዳና ላይ የኖረ ... ሁሉም የገዳና ልጅ ነው ...
እንደትታለዩ። ሁሉም ይሁን እሺ ... እሱ መሰሉም እንቺ ከርስቷልን ... እናትሽ እሺ
የሚሉ ይመስልኛል? ... ምንም የማይመስል ነገር አታውራ ... በታ ጥሩ ሰው ነው ...
በስውነቱ ውደጃው። ባል ገን ... አ ... አ ... ብረት መዝገያ የሚሆን ... ጡንቻው
ሳይሆን ዲገሪውና ጥንቅቃቱ ደልደል ያለ ... ከላሰ ያለው ሲሆን ነው የሚያምረው።
በናትሽ አደራ ... እንዳታጥርጁን” ብላ፤ እጇን በመንገሽሽ ወዲያ ወዲህ አደረገች።

“ምንም ነገር የለም” ... አበደች እንዴት ልጅቷ ... ሰሚቱን ነው የነገርኩሽ ... በታ
ለመጀመሪያ ጊዜ ውስጠው ድንጋጌ ያደረገው ሰው እሱ ነው። እሱኮ ምንም የሚያውቀው
ነገር የለም ... ምንም ያለኝም ነገር የለም ... ማሚም እንደ ልጅ ነው የምትወደው።

“በታ ... እንደሱ ጥሩ ነው ... እየሽ ጨዋ ልጅ ነው ... ልኩን ያቃል ... ለባድርገ
ያለበውን እንዳታሳስቢው ተጠንቀቂ ... ፍትረኛ እገኛለሁ ብለሽ ጥሩ ወንድምሽን
እንዳታዉ ... ‘ወንዶች ወንድም’ ሲሆኑና ፍትረኛ ሲሆኑ ሁለት የተለያዩ እንስሶች
የችው ... ያለችው ማን ነበረች? ... የዲት ጉዲት ነበረች?” ብላ፤ ከት ብላ ስትስቅ
ምስጢርም ሳትወድ በገጺ ሳቀች።

“ጉዳባሽ ይውጣና ... እንቺን ነበር በዮዲት ጉዲት ማስገረፍ” ስትል፤ እንደገና
እንደ ሞኝ ከት ከት ብለው ሳቁ።

“ከልሽሰ ዮዲት ጉዲት ብትኖርልኝ ... ያንን ጉደኛ ሰው ይሸን ... ማነው ስሙ ...
ገሰረሻ ነው ... እሱን ነበር ወስኜ የማስጠበጥበው ... ማስረሻውን ለራሱ አይጠቀምም
እንዴ ... ለመሆኑ ሰሞኑን አይተሽው ታቂያለሽ?”

“አረ እኔን ስሙን አትጥረብኝ ... ያው ይዘተር ሌላ በየላምንቱ ያየዋል መሰለኝ
... ትንሽ ጋብ ብለውለታል እሁን ደገሞ”።

ዘውጥ የመጡ ሌሎች ጓደኞቻቸውን ተቀላቅለው፤ ለእራት ገሪዝ ዘላብ ጥሩ ምሽት አሳለፉ። ዘዚያ ሲወጡ መብራት ድርግም ብሎ ጠፍቶ ስለነበር ከተማው የተወረረ ይመስላል። ጓደኛዋን አድርጎ ቤት በትገባ ዘምሽቱ እራት ሰአት ተኩል ሆኗል። መብራቱ ስለጠፋ ብዙ ሻማዎች በየጠረጴዛውና ጥጋጥጥ ተሰክሰው ሳሉን ቤቱ መቅደስ መስሏል።

እናቷ ከሶፋው ላይ ኩርምት ብለው ጋደም ብለው ድምፅጥን ሲሰሙ “ሚሚዬ ... መጣሽ?” አሉ፤ ደከም ባለ ድምጽ።

“ይቅርታ ማሚዬ መሽ በጣም ... መብራቱ ደግሞ ከተማው ሁሉ ጠፍቶ ... ጨለማ የተደፋባት መስላለች። ምንው ደህና አይደለሽም እንዴ?”

ተነስተው ለመቀመጥ እየሞከሩ፤ “እይ ... ሸረ ... ደህና ነኝ ... ትንሽ ደከሞኝ ነው ... መብራቱ ሲጠፋ ደግሞ ተጫጫነኝ መሰለኝ” አሉና ጋቢያቸውን ሰበሰቡ። አጠገባቸው ተቀመጠችና አንገታቸው ስር ሸጉጥ ብላ ሳመቻቸው።

“ሰውነትሽ ደግሞ ገሏል ... ምንው አሞኛል እንዴ ... ሰሞኑን ምንም ደህና አልመሰለሽኝም ... ቅድም ሳይሽ ከላ ያለ መሰለኝ?”

“እይ ደህና ነኝ ... ሰሙኑን እንቅልፍም እምቢ ብሎኝ ነበር ... ትንሽ እንደ ሳልም ጠዋት ላይ ...”

ጋቢውን ተጋርታቸው እንዳቀፈቻቸው ባንድ እጇ ጆርባቸውን አሻሽቻቸው። “ታዲያ ለምን አትታዩም?”

“ቅዳሜ ጠዋት እዚህ ኮሪያ ሂጄ ነበር ኮ ... ልነገርሽ ስል ቅዳሜም የዶክተር ሌላው መሄድ ... ማታም ዘሚ መጣችና ... ያው ዛሬም ይሄው ሳይታወቅ አለቀ” ብለው፤ ትንሽ አሳላቸው።

“እና ምናሉሽ ... መድሃኒት ሰጡሽ?”

“ብዙም ርገጠኛ አይደለም ... እስኪ ለነገ ስፒሺያሊስቱ ያይኛል ብለዋል። ራጁና ሲቲ ሰነኑ ላይ ገን የሚያሳይ ነገር አለ ... የዛሬ እምስት እመቱ እፕሬሽን ታሪዝ ስነገራት ... ትንሽ የፈራችው የጡቱ ካንሰር አገርሽቶ እንዳይሆን ነው። የሳምባ ምች ነገርም ሊሆን ይችላል ብላ የሚሞጥ መድሃኒትም ሰጥታኛለች”

“እማ ... ትዬ ዘሚን ይሄን ልትነገሪያት አንቺ ነሽ የጠራሻት አይደል?” ብላ አንገታቸውን አቅፋ አፋጠጠቻቸው። ዝም ሲሉ ድንገት እምባዋ ለመለጣት።

“ኢዲያ ... ምን ትላለች ይቺ ... ምንድነው እንዲህ መሆን? ... ነገርዬሽ እኮ ምንም የለም ... ውጤቱ ገና ስፒሺያሊስት ሃኪሙ ሲያየኝ ነገ ነው የሚረጋገጠው ... ደግሞ መድሃኒቱን ዘጄመርኩ በኋላ ደህና ነኝ” አሉና እምባቸው ሊያመልጣቸው ሲል ብድገ ብለው ወደ መታጠቢያ ቤት ሄዱ። ነገሩን አድሰሰብሰው አለፉና ሌሎች ነገሮችን

እያነሱ ሲጫወቱ አመሹ ። በማግስቱ አብረው ሆስፒታል ለትሄድ ተስማምተው ወደ
የመኝታቸው ሄዱ ። ሌሊቱን ሙሉ አንዴ ስለ ማስረካ ... ደግሞ ስለ ሌላው ... ከዛ
በለሳንቶ ... ደግሞ ስለ ለኖቷ ስታስብ ... በጭንቀት ስትነቃኖ ስትባንን ወደ አንጋጥላይ
ትንሽ አሸለባት ።

የሌላው የአሜሪካ ገዢ መመዝግብና ረጅም ነበር። በፍራንክፊርት አድርጎ ቺካጎ ቀይቶ በመንገድ ላይ ከሃያ ሰባት ሰዓት በላይ ቀይቶ ለሰቲን ገባ። እቤት ደርሶ ሻወር ወስዶ አልጋ ውስጥ እስኪገባ ተጣድቷል። ልጆቹ ደግሞ ባይኑ ላይ እየሄዱበት ነው። ከንጹሕ ጋር አስቸጋሪ ጊዜ እንደሚጠብቀው አውቋል። አሁንም ምን እንዳለበት ወይም አጣዳፊው ጉዳይ ምን እንደሆነ በትክክል ሊያውቅ ግን አልቻለም። ቺካጎ ሆኖ ሲደውል ስልክ መመለስ የማትችልበት ሁኔታ ላይ እንዳለችና የሶስቲን አየር ማረፊያ እንደምትጠብቀው የጽሑፍ መልእክት ላከችለት። ሶስትን እንደገባ መድረሱንና ሻንጣ መረከቢያ ጋ እቃውን እየጠበቀ መሆኑን የጽሑፍ መልእክት ሲልክላት፤ በአስር ደቂቃ እንደምትደርስ መለሰችለት።

ደጅ ወጥቶ ገራና ቀኝ እያየ ሲጠብቅ ቀየ። ድንገት አጠገቡ የማያውቀው መኪና ሲቀም ደንገጥ ብሎ ሲያይ እሷ ናት። ወርዳ ወደ አርሱ ስትመጣ ሊስማት ጠጋ ሲል ልትጨብጠው እጇን ሰጠችው። “ይቅርታ ... መንገድ ተዘጋግቶ አቀየኝ ... እንዴት ነበር ገዢ ስትለው?” ነገሩ ሁሉ ከጠበቀው በላይ ድንግርግር ብሎት የሚለው ጠፍቶት ዝም አለ። እቃውን ከኋላ ካስገባ በኋላ ገብቶ ተቀመጠ። ሁልጊዜም ልትገዛ የምትመኝውን ማርሲዲስ ኢም ከላስ መኪና ይዛለች።

“ስላም ነው?” አለ መኪናውን እያስነሳች ከአየር ማረፊያው ሲወጡ።

“ደህና ... አንተ ድካሙ እንዴት ነው አለች?” ፊቷን ከፊት ለፊት ወዳለው መንገድ እንደተከለች። ጥቁር ቱታና ሰኔከር ጫማ ሲሆን ያደረገችው ጸጉሯ ላይ ሻሽ ጣል አድርጋለች። ሁሉም ሌላው የማይወዳቸው አለባቦሶች ናቸው።

“ልጆቼስ...?” አለ፤ እንዴት አብረዋት እንዳልመጡ ተገርጦ።

“ትምህርት ሲጀመር ... ገና ሳምንት ስለቀረው ... እዛው ሚኒሶታ ናቸው ... እንዳያስቸገሩ ብዬ መምጣትህንም አልነገርኳቸውም። እነ አታቲ ደህና ናቸው?”

ውስጡ ሲጨስና ወሽመጡ ቁርጥ ሲል ተሰማው = ዘር ብሎ አይቷት ዝም አለ =
 ሕይወቷን በእሳቤት እስኪደርሱ ድረስ ምንም እሳውሩም = ቤት ደርሰው ዕቃውን ይዞ ሲገቡ
 ሁሉም ነገር ቅድርድር ያለበት መስሰው = ከፍሪጁ ውሃ ቀድቶ ተገመና ሶፋው ላይ
 እንደሚባሉ ተቀምጠው = ገራና ቀኝ ሲያይ ሁለቱ ውሾች ድምጹን ሰምተው ላይ ላይ
 ተገባጥለው ሲላፉት ለጥቂት ጊዜ ትኩረቱን ወስዱት ።

“ራት ቀለል ያለ ነገር ሰርቻለሁ ... አሁን መብላት አስኻቸሃል ወይስ ...” ስትለው
 የገናውቃቸው ሰዎች ቤት ያለ መስሎ ተሰማው = ንጹህ አልመሰል ብላው ትኩር ብሎ
 ሊያት ቀየ = ነገሩ ካሰበው በላይ ከባድ መሆኑ ገባው = ብዙ ነገሮች እንደተበላሹና
 ተስቶ እንደሌላቸው መቁጠሩ ሊመጣ ላለው ነገር የተሻለ ሊያዘጋጁው እንደሚችል
 አሰብ = ዙሪያ ገባውን ሲያይ የሱና የሷ ፎቶዎች በመሉ ከሰፍራቸው ተነስተዋል =
 የቀድሞ የልጆቹ ፎቶዎች ብቻ ናቸው የቀሩት ።

“ብጣም ስለደከመኝና ሰውነቱም ብጣም እየጨረገገኝ ስለሆነ ... መጀመሪያ
 ለታጠብና ... ከዚያ ይደርሳል” ዕቃውን ወደላይ ይዞ ሲወጣ ስልክ ስለመጣባት
 ስጥንቅላቷ እሺታዋን ገልጻለት ወደ ስልክ ዘረች = መኝታ ቤቱ ሲገባ ሌላ መስጊል =
 የመለከት ከመዲናውና ከፍሉን ሞልተውት የነበሩ የሷ እቃዎች ሁሉ በሰፍራቸው
 ተሰጥ = ቂም ሳጥኑን ሲያየው የሱ ልብሶችና እቃዎች ብቻ ናቸው ያሉት = አልጋው
 ጭቁኑ ብሎ ሲያስብ ሁሉም ነገር ዞረበት ።

ነገሩ በየደቂቃው እየከረረ መሄዱ ከሚችለው በላይ ስለሆነበት ልቡ ወደ ሆዱ
 የመጠች መስሎ ተሰማው = እንደምንም ተነስቶ የሚቀድረውን ልብስ ይዞ መታጠቢያ
 ከፍል ገባ = ሲታጠብ የደከመ ሰውነቱ ትንሽ ተፋታታ = ልቡ ሲገልጽው በማይችል
 ስታይ ተይዞ ጭንቅላቱ ደነዘዘበት = ምን ማድረግ እንዳለበት አላውቀም = ሁሉንም
 ዘርበዝምታ ለማየት ወስኖ ወደ ታች ወረደ ።

ወደላሁን ሲደርስ ስልኩን እንደያዘች ምግቡን አቀራርባ የራሷን እውጥታ የሱን
 በገን ካስቀመጠችለት ራት ብላ እየበላች ትሰቃለች = አንድ ቁራሽ እንጆራ ዘርገቶ
 ትንሽ ሽሮ አድርጎ የመጀመሪያውን ጉርሻ እንደ ጉረሰ ሰውነቱ አልቀበል ስላለው በውሃ
 አወራርዶ ትቀት ተነሳ = በደህናው ጊዜ ለአንድ ቀን እንኳ ወጥተው ከመጡ ምግቡን
 ባንድ ሳህን ላይ አቀርበው ሲገራረሱና ሲላፉ ቤቱ ባንድ እግሩ ነበር የሚቀመው =

የያዘችውን ስልክ ስትጨርስ! “ቤቱም መኝታ ቤቱም ተቀያይሯል ...” አላት፤
 ውሃ የጠጣበትን ብርጭቆ በጣቱ እያሸከረከረ ።

“ምን ይደረግ ... ሰው ሲቀየር ቤትም ይቀየራል ...” አላች! ስልኩን ጠረጴዛው
 ላይ ጣል አድርጋ የበላችበትን እያነሳች = “ብዙ የምንጋገረው ነገር ይኖራል ... አሁን
 ገንገዝውም ስላደከመህ አረፍ ብትል ይሻላል = እንዳየኸው ትልቁን መኝታ ቤት ላንተ
 አስተካክላለሁ = እኔ ያለንግዳ መኝታ ቤት ታች ሆኛለሁ = ብዙ መጋገርና መጨረስ
 ያለብን ነገር ስላለ ነው ልጆቹ እዛው እንዲቀዩ የፈለኩት = አሁን አንድ የማገኘው ሰው
 ስላለ መሄድ አለብኝ ። በቃ እረፍና ነገ ወጥታ እናወራለሁ”

ነገሩ ካትመ፡ በላይ ሆነበትና ብድግ ብሎ ፈቀን በእጅግ አሻሽሎ ማድለም ... እኔ ሆኔል መቀየት ይኸለኛል። የዛጅው መኪና ቁልፍ ካለ እሱን መጠቀም እችላለሁ። የቤቱ ቁልፍ ስለማያስፈልገኝ ይሄውልኸ። ትንሽ ልረፍና ስንቃ እደውልልኸለሁ። እንዳልሸው በተረጋጋ እንሞሮ መንጋገር እንችላለን። ቀንሽን ማቀድ እንድትችዱ ወጥት አራት ስሊት ላይ ... ሙሉ መገናኘት እንችላለን። ካልቻልኸ ቴዘስት አድርገልኝ። እምም ሌላ ምን አለ? በቃ ... እንዳይረፍድብኸ ... የሚያስፈልጉኝን መቀየሪያ ልብሶች ይገዙ መጣሁ ... ብሎ፤ መልሷንም ሳይጠብቅ ወደ ላይ ወጣ። ጸጥ ብላ በቀመችበት ሆና ጠበቀችው።

ከቁልፍ መግል የመኪናውን ቁልፍ ብቻ ለይቶ ጠሰደ። ምንም ሳይል የጋራጅ በፍን ከፍቶ ወጥቶ ሲሄድ በመስኮች ቀማ ስታያው ቀየች። መኪናው ከአይኗ ሲሰጠር፤ ትልቁ ሶፋ ላይ ራሷን መረመረችና ስትስቅ ብላ አስቀሰች። ካናዶዳት በላይ መልሶ አሳዘነች። እንደገና ደግሞ ይበልጥ እናይዳት። “የራሱ ጉዳይ ነው ... ሆኖት ነው ...” ብላ፤ ሶፋውን እጇን እሰኪያክማት በኩሉ ነረቀችው። ደግሞ ደግሞ መንበሳበሳውን አላቀም አላት። ምንም ቀጠሮ ስላልነበራት እዛው እንደ ተጋራመች ለረጅም ሰዓት ማራው ላይ አፍጥጣ ቀየች።

እሱ ደግሞ ልክ ከጋራጅ በር ሲወጣ ጀምሮ እምባውን መቀጣጠር አቅቶት ሲያለቅሰ ... ሲሄድ ... መራውን በኩሉ ሲመታ ... በኃይል ሲተንፍስ ... በደመነፍስ ወደ አንዱ ትልቅ አውራ ገዳና ገብቶ ሽመጠጠ። ከተወሰነ ጊዜ በኋላ ሳን እንተኒዮ የሚባል ከጎረቤት አንድ ሰዓት ተኩል ርቀት ላይ ያለ ከተማ ሲገባ ነበር ወደ ልቡ የተመለሰው። በእካባቢው ካገኘው ሞልገሪን ሱት ገብቶ የጉንፋንና የእንቅልፍ መድሃኒት ገዝቶ ወጣ። ከዛም እዛው እካባቢ መጀመሪያ ያገኘው ሆኔል ገብቶ አልጋ ያዘ። ከፍሉ እንደ ገባ ከሁለቱም ጠርመሶች ውስጥ ሳይቀጥር እጁ ላይ የተዘረገፉትን ኪኒኖች ቃመረ ከነልብሱ አልጋ ውስጥ ገብቶ ተዘረጋ። እፍታም ሳይቀይ ነበር እንቅልፍ የጠሰደው።

ንጹህ እንዳሁ ስትገባበጥ ነው ሌሊቱ የነጋላት። ጠዋት ላይ ቀደም ብላ ወጥታ ከጠበቃጥ ጋር አገዳንድ ነገሮችን ተነጋገረች። እሱክ አምስት ሰዓት ስልኩን ብትጠብቅም አልደመለም። ደጋግማ ብትጥከርም ስልኩ አይነሳም። ምናልባት ደክሞት እንቅልፍ ጥሎት ይሆናል ብላ በግሰብ እሱክ እኩል ቀን ድረስ ጠበቀችው። እንዳንድ ነገሮችን እያደረገች ስልክ በሙሽ ቁጥር እሱ አለመሆኑን ሲታይ ሲጋታ ናረ። አደጋ ደርሶበት ይሆን ብላ አሰበች። ደግሞ ራሱን የሆነ ነገር አድርጎ ቢሆንስ ብላ ውስጧን ፍርሃት ፍርሃት አለው። በመሳሳ ደቂቃ ውስጥ ካልደመለ ለፖሊስ ለማመልከት ስታስብ ትንሽ ቀይቶ ይመላ።

ስልኩን ወዲያው አንሰታ፤ “በሰላም ነው ...” አለች፤ ባለችበት ድርቅ ብላ።

ጉንፋን የዘጋው ገና ከእንቅልፍ የነቃው ድምጹን እየጠራረገ “በጣም ይቅርታ ... ማታ ተንቅላቲ ትክክል አልነበረም ... ከቤት ወጥቼ ወዴት እንደነሳሁም ላላውቅ ራሴን ሳን እንተኒዮ ገብቼ አገኘሁት ... ጉንፋኑም በእንቅልፉ ላይ ተደራርቦ ... ብሎ፤ ያቋረጠውን ሳል ሲጨፍስ በጣም ቀረጠው ስለነበር ስንት እንደሆነ ትዝ

ለያለገም ናይኩዊል ወሰኛ ... ገና መንታቲ ነው ... ይቅርታ ... አፍፍ ... በቻልኩት
ፍጥነት እመጣለሁ ... ብሎ፡ እንደገና በተከታታይ እሳለው።

አይ ... እንዲህ ደህና ሆንከ ... ገዴለም ... እረፍና ሲሻልህ ይደርሳል ...
ወቅቱ ከግንባታ አርድ ቢልም ልፃ እንደገና በንደት ተሞላ።

እሺ ... በታለሁንም ራስ ምታቀና ... አፍ ... ወደ በኋላ ልደው ልልሽ።

በቻልኩው ጊዜ ... ካልቻልኩም ነገ ... ብላ ስልኩን ዘጉት። ጸጽቱና ለምን
እበትና እሳልኩትም የሚለው ሃሳብ ናላጥን አሠረው። ምን ያህል እንዳሳዘነኝና ልፃ
እገደ ተሸበረ ስታይ ለርሱ ያላት ያልሞተ ፍትህ ከንድቴና ቁጣዋ ለር ተደብቶ እያያዛ
እንደ ተረዳች። ስታስብባቸው የከረመችውን ነገሮች ደጋገማ ለራሷ ነገረች።
ሊያሳምናት የረለገውን ምክንያትና ዘዴ ይዞ ቢመጣም፤ የፍቺ እቅዷን መቀየር
እንደሌለባት ጥርሷን ነክሳ ወሰነች።

የራስ ምታቀናን መድሃኒት ሙሉ ተመልሶ ለመተኛት ቢሞክርም አልቻለም።
በጥቂት መራቶች ውስጥ ነገሮች ምን ያህል እንደተለወጡና ከቁጥጥር ውጪ እንደሆኑ
አበባ። ምን ማድረግ እንዳለበት ገን ማወቅ አልቻለም። በንጹሕ ቦታ ራሱን አድርጎ
ሲያስብ እንደነድ ነገሮች ለመጀመሪያ ጊዜ ገልጽ ይሆኑለት ጀመረ። እሳስቸል ብልት
ልጆቹ ጋ ሊያመል ስልኩን ካነሳ በኋላ ተወው። በተቻለው መጠን ንትርክ ውስጥ
ላመጣቅ ወሰነ። ያስማማውም አይሰማውም ... የምትረገውን ሁሉ እሺ ብሎ
ሊያደረግ ተረጠ። ካንድ ሰኣት በኋላ ተነስቶ ሙቅ ሻጣ፤ ወስዶ ወፍራም ቡና ሲጠጣበት
ተሰል ብሎት ነታ አለ።

በመስኮቱ እንደሆነ ካለው ውንበር ላይ ተተምሮ ላገ ጥፋን ከፍቶ ሊሟል ሲያይ
ቶ። ቲቪውን ሲከፍተው የምግብ አሰራር ጣቢያ ላይ ነበረ። ሆኖ የሚበላ ጥያቄ
ያመልጠው ሆኖ ጀመረ። ትዝቢለው ቤት ሲገባ ንጹሕ አቅርባለት ከገረሳት ጥርሻ ሌላ፤
ጥንቁ ላይበላ ከሃያ አራት ሰኣት በላይ ሆኖ ታል። እናቱ ጋ ደውሎ በሰላም መገባቱንና
ሁሉም ደህን መሆናቸውን ነገራቸው። ብዙም የረባ ሊሟይል አልነበረውም። በሰላም
መገባቱን ሰውሎም አንድ የጋራ ሊሟይል አደረገላቸው። ኮምፒውተርን አጠፋፋና
ተመለሰ አልጋው ላይ በጀርባው ጋደም ብሎ ማስብ ጀመረ።

በእንተርኔት አስትን የሚቀይበትን ሆቲል ያዘ። ራሱን የመገባት ያህል
መንጥቀ ተነሳ። ትንሽ ቁጥጥር ብሎ ተየ። እቃውን በርሳው ውስጥ ለመገምረ ሂሳቡን
ቆገታዋል። ምግብ ፍልጋ ወደ ከተማው መሃል እግሩ እንደመራው እየነጻ ሄደ። አንድ
ቅልት ሚኒሲካን ቤት ጋ ሲደርስ አቁሞ ገባ። ውስጡ ደማቅና በብዙ ተለተኛ ጋሮች
ጥልቀ መሳታው ጦኋል። የዶሮ ካሳዲያ አዝዞ እስኪመጣለት ድረስ ትኩስ ሻይ
ከገዳያ መጠለት ነገራቸው። ለማቀድ የመጣለትን ናቾ የሚሉትን የሚከሰኩን ድርቀሽ
በሚያታጥል ማጣቀሻቸው አጨደው።

እስቲን ገብቶ ከፍሉን ከያዘ በኋላ አልጋው ላይ ጋደም አለ። ንጹህ ጋ አንድ ሁለቱ
ቢደውልም አላነሳችም። ከፍቺ ላይ በገንዘብ ልማት ያጠራ ለማይ ላይ እንደፈጠጠ

እንትልፉ ወሰድ መጣ እያደረገው ቀየ። ትንሽ ቀይታ ስትደውል በትግል ነቃ። “ደቅርታ ስልኬን መኪና ውስጥ ትቺው እኮ ... ተሻለህ?” ስትለው፤ የሚያውቃት ንጹሕ ድምጽ መሰለው።

“ደህና ... በጣም ተሸሎኛል ... ደቅርታ ስለ ጠዋቱ ...” እሱና ዝም እለ። ምን ማለት እንዳለበት ርግጠኛ አልሆነም።

“አረ ... ችግር የለም ... ምግብ ነገር አገኘህ?” አለች። መጨነቁ ድምጿ ላይ ያስታውቃል።

“ቀማምሻለሁ ... አሁን እኮ እስኪንገብቼ ... አልጋ ዳውን ታውን ዊስቲን ይገር ... ማታ መገናኘት ከቻልሽ ብዬ ነው። ካልቻልሽም ነገም ቢሆን ይደርሳል።” ዊስቲን ሆቲል የሚለው ልቧን በጠበጠው። ወደዚህ ከተማ ለመኖር ገና እንደተጋቡ ሲመጡ፤ ለሁለት ሳምንት ያረፉበት ቦታ ነው። በያመቱ ቢያንስ አንድ ጊዜ ወጥተው እዛ የማደር ልማድ ነበራቸው። እዛ ለማረፍ በመምረጡ ድብልቅልቅ ስሜት ተፈጠረባት። ቁጣዋ እየተነሳ ሲመጣ ታውጃት ራሷን ፈራችው።

“ከቤት ተባረርኩ ብለህ ዘመድ ቤት መኮብለልህ ነው?” ስትል ሳት ብሎ፤

“አረ እኔ እንደሉም አላስብኩትም ... ዝም ብዬ በደመ ነፍስ ነው እግሬ መርቆኝ ...” ብሎ ሳይጨርስ፤

“እንተ እንደምትለው ... ሳያውቁ የሚያደርጉት ... አውቆ ካደረጉት ይልቅ ያሳብቃል ...” ብላ ስትሰቅ፤ አብሯት ሳቀና ትንሽ ዝምታ ሰፈነ። ለምን ወደ ቤት አትመጣም ልትለው ካፏ ሊያመልጣት ሲል ያዘችው። “አሁን ስንት ሰአት ነው? እ...ምላንድሩብ ጉዳይ ... አንድ ተኩል ላማድሲን ... አንገናኝ?” ካለችው በኋላ እሷም ሳምንታዊ ቁርስ መብያቸው ቤት ለመገናኘት እንደቀጠረችው አስተዋለች። “ሌላ ቦታ ... ለማውራት ጸጥ ያለ ... መገናኘትም እንችላለን ...” አለች፤ እያመነታች።

ቀድሞ ደርሶ ሲጠብቃት ስለነበር ስትደርስ ላመል ያህል ተቃቅፈው ሰላም ተባባሱና ተፋጠው ተቀመጡ። ቀስ ቀስ እያለ የጋለ ወሬያቸው እንዴ ወደ ሶፈ ክርክር ተለወጠ። ረገብ ብለው ለመወያየት ሊሞክሩ ቆዩና፤

“ሌላ ይሄ ኮነው ... የፈለገ ያህል ብንወያይ የሚፈጠር ለውጥ የለም። እኔ ጠበቃ አናግሬ ጩርሻለሁ ... ብቸኛው መፍትሄ ፍቺ ነው። አንተም በነጻነት የፈለከውን ነገር ከቢጤህ ጋር ... እኔም ሳይመሸብኝ ቢጠዩን ፈልጌ ህልሜን መኖር መብቱ መሰለኝ ...” ብላ፤ የያዘችውን ሹካ እስቀመጠች።

“ፍቺ ላይ የሚያደርስ ነገር ላይ ደረሰን?” አለ፤ የጠበቀው ነገር ቢሆንም ትንሽ ተለሳልሳ ስለነበር፤ የተሻለ አማራጭ ይገኝ ይሆን የሚለው ተስፋው እየጨለመ።

“ቀየህ ሌላ ... አንተ ኢትዮጵያ ነው መኖር የምትፈልገው ... እኔ ደግሞ በፍጹም አልፈልግም። አንተ የምትፈጽመው ያባትህ አደራና የምትፈልጋት የልጅነት ጓደኛህ ያለችው እዛ ነው። አንተ ለማመን ባትፈልግም ... ልብህ ግን ከኔ ከራቀ ቀይቷል ...

በታ... ይሄንን ትዳር ትለዋለህ?" ስትል ሌላ ዙር ክርክር ውስጥ ላለመገባት ብሎ ዝም አለ። "እኔም የራሴን ... ፍላጎት መከተል አለብኝ ... ሁልጊዜም ገልጽና እውነተኛ ዘርዘር ላንተ ልደብቅህ አልችልም ... አሁን ልወደው የምችልና የጋራ የሕይወት አገግ ሊኖረን የሚችል ሌላ ሰው አግኝቼያለሁ ..." ስትል፤ ሳያበበው ፊቱን በጥፈ እንዳይለት ሰው ደንገጦ ዝም አለ።

"የምርሽን ነው?"

"ለምን እዋሽሃለሁ ... ከዚህ በኋላ ምንም ድብብቀሽ የለም ... እንተ መናገር ይቻላል መብትህ ነው"

"ምን ነው የምናገርሽ?" ሲል፤ ከት ብላ ሳቀች።

"ሌላ ... የማታምንበትን ነገር አታድርግ ... እምነህ ያደረከውን ነገር አትደብቅ። ተነስተህ ካደረከው ደግሞ መፍትሄው ኑዛዜ እንጂ ድብብቀሽ አይደለም" አለችና በቀጥታ ዓይኑ ውስጥ አተኩራ እየችው።

"አሺ ... ምንም ብል ምንም ባደርግ ሃሳብሽን የማሰለውጥሽ አልመለሰኝም። ለዚህ ምን ማድረግ ነው የሚሻለው?" አለ፤ ቅዝቅዝ ባላ ድምጽ።

"አጭር ነው ... ፍቺ ..."

"ንጹሕ ... ፍቺ ኮ እንቺ እንደምትደው አጭርም ቀላልም አይደለም ... ትንሽ ግብብ አያስፈልግም?"

"ውይ ሌላ ታሰበ ኮ ... ያንተን እላውትም እኔ በጣም ብዙ ሌሊት በእንባ እታወብኩ ... ብዙ ማታ በብቸኝነት ጨለማ ውስጥ ሆኜ ... አስብኩ። ከዚህ በኋላ የግልፈልገው አንድ ነገር ማሰብ ነው።"

"ጥሩ ... ይሁን ... ግን እንዴት ነው ማድረግ ያስብሽው ... ጠበቃ አናገፊያለሁ ሰላሽ?" አለ፤ ወደኋላ ደገፍ ብሎ።

"ትልቁ ጉዳይ የልጆቼ ነው ... የማሳደግ መብቱ እንተ ወደ እዚህ ለመጥር እስካልመጣህ ድረስ ሙሉ ለሙሉ የኔ ይሆናል። በማንኛውም ጊዜ መደወልና በመጣህ ሀላፊነት ትችላለህ። ከረምት ላይ እነሱ እስከፈለጉ ድረስ ኢትዮጵያ ከሆነ የምትኖረው እንተ ጋመሆን ይችላሉ። ከዛ ውጪ ንብረት ምናምን መነጋገር እንችላለን ... አሉ ችግሩ አይደለም"

"አሺ ... የመጨረሻ ውሳኔሽ ከሆነ እንቺ ባልሽው እሄዳለሁ። ግን የመጨረሻ ነገር ... አሁን በዚህ ጥድፈያ ከሚሆን ... መለያየቱን እንለያይ ... ያን ከሆነ የምትፈልገው። ግን ነገሩን ከቤተሰብ ጋር እንምክርበት ... በደንብ እናስብበት። ሳላውቅ ምን ያህል እንደ ገዳሁሽ አሁን ነው የገባኝ። በጣም ይቅርታ ... ይቅርታ በማለት የሚለወጥ እንዳልሆነ አውቃለሁ። ውሳኔሽ ላይ እንድትደርሽ ያደረግሽ ነገር ሌላው ከሌላ ሲት ጋር መውጣት ይቻላል። ሙሉ ለሙሉ ለሁከት ነው።"

እንዲህ ላይገኘው ሀሳቡም የለኝም። ገንቢታ ትንሽ ረጋ ማለቱ ማንንም አይገዳም። ሲል የሆነ ልዩ ውስጥ ያለ ድምፅ እውነቱን ነው ያላት መሰላት። ዝም አለች።

በእገራ መራቱን እየቀረቀረች ቀየችና ሲራክ የላከላት ፎቶዎች፣ በራሱ በሌላው አጅ ጽሁፍ ስለ ምስጢር የተጻፈው ጽሁፍና ሌሎች ነገሮችን ብላ አሰበች። ድንገት ይሄ ሁሉ ውሸት ከሆነስ? ሲራክ የነገረኝን ነገሮችና የላከልኝን ፎቶዎች ላላየው አላላየው ብላ ታገለች። ምንም የሚለውጥ ነገር ላይኖር ምን ይጠቅማል፣ ብላ መልሳ ተወችው። ስታየው እንዴ የሚያወራው ሁሉ እውነት ደግሞ ቀየት ብሎ ሞላ። ውሸታም እየመሰላት መወሰን ተችገረች። ከሌላ ዙር ግጥሞችና የጋለ ውይይት በኋላ፣ በብዙ ትግል የፍቺ ሂደቱን ለማዘገየት ተስማሙ።

በማገስቱ እሱ ልጆቹ ጋ ወደ ሚኒሶታ በረረ። ከንጥይና እህቷ አርሴማ ጋር ብዙ ተወያይበት። ነገሩ ሊረታም ሆነ ሊያገባባቸው የማይችል ሲሆንባቸው ባለበት ተውት። ሁሉም በንጹሕ በኩል ሆነው የወጡ ስለመሰለው ውስጡ ተከፋ። ከሁሉም ነገር ራት ማለት ስለረለገ ልጆቹን ይዞ ለጥቂት ጊዜ ወደ ሳንዲያግ እህቱ ጋ ሊቆይ ወሰነ። መሄጇያው እስኪደርስ እባ መቆየቱ ለሁሉም የተሻለ ነው ብላ ስላሰበች ንጹሕህም ሃሳቡን አልተታወቀችውም። የልጆቹን መንገላታትና ጸባያቸው በፍጥነት ምን ያህል እንደተለወጠ ሲያይ ወደ ኢትዮጵያ ለመመለስ ያለው ፍላጎት እንደተነፈሰ ፊኛ ሚሸሸበት።

የሌላ ሰው ልጅ አተርፋለሁ ብዬ የራሴ ልጆች ሌላ ሰው ሆነው ጠበቁኝ። የሌላ ሰው ትዳር አስተካክላለሁ ብዬ የኔ ትዳር ራሱ በሌላ ሰው ላይ የምጠላውን አይነት ትዳር ሆኖ ቀየኝ። ሌላ ሰው አከማለሁ ብዬ ሄጄ እኔ ራሴ ሐኪም የሚያስፈልገኝ ሕመምተኛ ልሆን ነው። በሌላ ሰው የማሳብበው ችግር የለም ... ስለዚህ ከሌላ ሰው የምጠብቀው መፍትሔም አይኖርም። ብዙ ሰውጥ ማድረግ ይኖርብኛል። እኔ እምቢ ብል እንኳን ሰውጥ ራሱ እንደ ባህር ማዕበል ኦሮሮን ሊገለባብጥ ከቤቱ ገብቶ እያስገመገመ ነው። የምችለውን አድርጌ የተረፈው ቢተርፍ የጠፋውም ቢጠፋ ጸጸቱ ብዙ አይሆንም። ጊዜው የይሉኝታና የዝምታ ሳይሆን የፍልሚያና የጥድፈያ ነው። በመወሰንና በማድረግ መካከል ድልድይ የሌለው ገደል አለ።

39

ሲራክ ሰጥኑን ከሥራ ሰዓቱ ውጪ ከሳቤላ ጋር ሆኗል ውሎ አዳሩ ። ጎሊና ደጋግማ ብትደውልለትም ችላ ብሏታል ። እንዲያውም እንዴት አድርጎ ለመጨረሻ ጊዜ ከሕይወቱ እንደሚያስወጣት መላ እየረለገ ነው ። ከሳቤላ ጋር ለማምሸት ተቀጣጥረው ስለነበር ወደዚያው ለመሄድ ካልጋው ላይ ተነስቶ እያንገራገረ ለባበሰ ። ብቻውን የሚጮኸውን ቲሺ እጥፍቶ ጎሊና ያመጣችለት ቀሎ እየቀረጣጠመ፤ የነገሮችን እካሄድና የሰጥኑን ትላልቅ ዕቅዶቹን በጥንቃቄ አውጠነጠነ ።

የራሱ ጉዳይ ... እኔ ሲራክ ምን አገባኝ ... ሚስጥር ከተንበረከከች ሌላው እንደ ፍጥርጥሩ ... ሳቤላዋንም እንደምትሆን ማድረግ አያስቸግረኝም ። እምዬ ለሚረካ ትገላገለኛለች ... እሷን እዛ አድርሶ ላንዱ ዕድለኛ ማስረከብ አይከብድም ። ከዚያ ግሪን ካርዲን ቀቢክስ ካደረጉ በኋላ፤ ለመጨረሻው ሚሽን ተመልሶ ከች ማለት ይቻላል፤ እሱና ለራሱ ፈገግ አለ ። እንገቱን በኮሌታው ሸፍኖ፤ ኮሌታውን እያስተካከለ ነጠር ነጠር እያለ ወጣ ።

ማታ ወደ አራት ሰአት ተኩል ላይ ቤት ሲገቡ ከውስጥ በኩል በራፉ ላይ የወደቀ ፖስታ አይቶ ሲያነሳው ከጎሊና ነበር ። ሳቤላ ወደ መታጠቢያ ቤት ለመግባት እየተጣደፈች ስለነበር፤ ልብም አላለችውም ። በሩን ዘጋና ፖስታውን ቀድዶ የጻፈችውን እያነበበ ወደ ኩሽና ገባ ።

“ሲሩ ... ምነው እንደዚህ ዘጋኸኝ ... ያጠፋሁት ነገር አለ እንዴ? የቤቱን ቁልፍ እንደ ቀየርከው እንኳን ለምን አልነገርከኝም? ያን ያህል ካስጠላሁህና ከኔ መራቅ ከፈልገህ እኮ በግልጽ ልትነገረኝ ትችላለህ ። ለማንኛውም ነገ ጠዋት ወደ ሥራ ከመግባቱ በፊት እንደ ሰአት ላይ ብቅ ብዬ ላገኝህ እሞክራለሁ ። በጣም ነው የናፈቅከኝ ... ብዙ ጊዜ ላምኩህ”

ማስታወሻውን እንብቦ ሲጨርስ የሆነ ሃሳብ ብልጭ አለለትና ስልኩን አውጥቶ፤ “ሂሉዬ ... በጣም ግልጽ ሆኖኝ ምሄድበት ቦታ ስላለ በጠዋት

መውጣት አይቀርም ...” ብሎ ነይም አትምጪም ሳይል የፅሁፍ መልእክት ላከላት ።
እንደምትመጣ እርግጠኛ ነበር ። ሳቢላ ልብሷን ቀያይራ ወደ ሳሎት መጣች ።

“የምን ፖስታ ነው ... የቤት ኪራይ ማስጠንቀቂያ ነው እንዴ?” ብላ ሳቀች ።
የቲቪውን ጣቢያ እየቀያየረች ሶፋው ላይ ጋደም አለች ። ያላየችው መስሎት ነበር ።

“ዝም ብሎ ኮተት ነው ባከሽ ... እኔ የምልሽ እሚሪካ ሰንሄድ ... ምን ማድረግ
ነው የምትፈልገው?” አለ! አፋ ላይ እንዳመጣለች ።

“ዲዛይነር ስኩል ... የዓለም ምርጥ ዲዛይነር እንደምሆን እርግጠኛ ነኝ” አለችው
ፊቷ በርቶ ።

“አምንሻለሁ ... ደግሞም አተማመንብኻለሁ ... አሪፍ ቲስት አለሽ ...” አለ!
ሳት ብሎ ።

“አንተ እዛም ሄደህ የእብድ ሃኪም መሆን ነው የምትፈልገው ወይስ?” አለች!
ተነስታ ሻይ ለመጣድ ወደ ጎዳ እየገባች ። ሃያ አራት ሰአት ሻይ ብትጠጣ አይሰለቻትም ።

“እኔ እንጂ ... ሕክምናውን ብተወውም ደስ ይለኛል ... ገን እስኪ ኑሮ እንደፈቀደ
ይሆናል ...”

“እግዚር እንደፈቀደ ነው የሚባለው” አለች ኮስተር ብላ ።

“የኔ እግዚርና ጌታዬ ... ኮሮዬ ነው ...” አለ! በሹፈት ድምጽ ።

“ተፈላሰፍ ... ምን ሆነሃል ደግሞ ... ደህና አልነበርክም እንዴ ... የሆነ ውስጥስ
ውስጥ የገባህ ትመስላለህ?”

“የክሊኒኩ ነገር እየደበረኝ ነው ባከሽ ... ሰውዬውም የለም ... ቤቱ ራሱ
እያስጠላኝ ነው” አለና አጠገቧ ሄዶ ተቀመጠ ።

ራሱን እያሻሽችው! “ከደበረህ ተወዋ ... ሌላ ቦታ መስራት አትችልም እንዴ?
ማለቱ ለነፍሱህ አይደል ... ደግሞ ግፉ ቢል እኮ ጥቂት ወራት ነው ። ከዚያ አዲሱ
ነው ።”

“እስኪ ... ቀይ ትንሽ ... የረጋ ወተት ይሉ የለ ሰዎቹ ... ድክም ብሎኛል ...
ብንተኛስ?” አለ! ብድገ ብሎ እየተንጠራራ ። ነገ ከማስረሻ ጋር ስለሚኖረው ቀጠሮና
ጠዋት ኅሊና ስትመጣ ምን ማድረግ እንዳለበት በማሰብ ተጠምዷል ። አልጋ ውስጥ
ገብተው ብዙም ሳይቀዩ! እያወራችለት እንቅልፍ እንደያዘው ሆኖ ማግኮራፋት
ጀመረ ። እውነትም ደክሞታል ብላ የጀመረችውን መጽሐፍ ትንሽ እንብባ መብራቱን
አጠፋፍታ ተኛች ። እንቅልፍ ባይኑም ሳይዞር! እስከ ዘጠኝ ሰአት አካባቢ ድረስ
ሲያውጠንጥን ቀየ ። ያሰበውን ነገር ግብ ካላደረሰ ውስጡ እያርፍም ።

ጠዋት ላይ በፋ ሲንሄኳ ሳቢላ ነቅታ ቀስቀሰችውና! “እረ በፋ ይንሄኳል ...
ማነው በዚህ ጠዋት?”

በአንቅልፉ በከፊል እንደነቃ ሆኖ፤ “ጽዳት ሠራተኛዋ ይሆናሉ ... እንዳንደ አለባቸው የሆነ ነገር በጠዋት የሚያንቀገቅዝኖ ... በናትሽ ቀየት ብለው ት በያቸው” ብሎ፤ ተገላብጦ ትራሱን ጭንቅላቱ ላይ አድርጎ ተኛ። በሰሰ ፒጃማዋ ላይ ፎጣ ነገር ጣል አድርጋ በባዶ እገራ ቀንጠር ቀንጠር እያለች ሄዳ፤ በሩን ስትከፍት እንዲትወጣት ከነጻ በሩ ላይ ቆማለች።

ደንገጥ ብላ አይደሉን እያዉናበሰች፤ “እቤት ...” አለችት።

ገራ መጋባትና ድንጋጤ በተቀላቀለበት ፊት፤ “ሲራክ የለም እንዴ?” አለችና ወደ ውስጥ ለማየት ሞከረች።

“ተኝቷል ... መልእክት አለሽ?”

ብልጭ አለባትና የያዘችውን እቃ አሸቀጥጥራ ገፈታትራት ወደ ውስጥ ተገደርድራ ገባች። ኃሊና ማለት እሷ ልትሆን እንደምትችል ገምታ ከው ብላ ቀረች። ከፈሰታሉ ውስጥ የተበታተነውን ቲርመዝና በሰሃን የታሰረ ቁርስ ስታይ የመጀመሪያ ቀን ከሲራክ ጋር የበሉት ፍትፍት ትዝ አላት። የምታደርገው ጠፍቷት ላሉን ሄዳ ቁጭ አለች። ወዲያው ልጅቷና ራቁቱን በቁምጣ ያለው ሲራክ ተከታትለው እየተዉዉሁ ወጡ።

“ሰማ እንተ ሲራክ ላትሆን ጭራት ነህ ... ሲያዩህ ሰው ትመሰላለህ ... ዉካኝ ጭቅነህ። እንተን ነበር አማኑኤል አስገብቶ መርፈ መጠቅጠቅ ... በኔ እንደ ተዉዉትክ የምትቀር መሰሉሃል ...”

“ቀይ እስኪ ሂሉ ...” ብሎ፤ እጇን ሲይዛት መነዉቀቸው።

“እዛ ሂሉህን ፈልግ ... ላንተ ሄል ነው የሚገባህ ... ያቻት ሶፋህ ላይ ... ሄደህ ከሷ ጋር ተጓተት ... ሁለተኛ ...” በግልም፤ ሳቢላን ከመሬት ደባልቃት የተበታተነውን እቃ ተራምዳ እየተወናዉፈች ወጣች። በሩን ዘጋና ከሶፋው ጫፍ ላይ ጸጥ ብሎ እንገቱን አቀርቅሮ ተቀመጠ። ከትንሽ ጸጥታ በኋላ፤ “ሶሪ ... አይ ኣም ሶሪ ...” አለ።

“እንደምትመጣ ታውቅ ነበር አይደል? ... አስበህ የሰራሃት የራስህ የጅ ስራ ናት” አለችው፤ አይኗ እሳት እየተፋ።

“በሌላ መንገድ ልትተወኝ አትችልም ... ያለኝ አማራጭ ይሄ ብቻ ነው” ብሎ፤ ወደ ኋላ ሲገባ ተከተለችው።

“በጣም ዉካኝ ነህ ... ሲራክ ሙት እኔም ጭራት ነገር መሰልከኝ አሁንስ። እንዴት እንደዚህ ታደርጋለህ። አታሳዝነህም ... ምስኪን ... ላንተ ቁርስ ሰርታ በዚህ በጠጥት ስትመጣ ... ምንም ርህራሄ የለህም። የኔ ነው ጥፋቱ” ብላ፤ ልብሷን መቀያየር ጀመረች።

“በቃ ድራማው ሰለቸኝ ... ከዚህ ውዉ ተስፋ ቀርጣ ልትተወኝ የምትችልበት መንገድ አልታየኝም። ደገም ~~የሆነ ነገር ካሰብን~~ ... ሌላው ከተ መወገድ አለበት። መንገዱ አይደለም ሞት ነገር ... የምትፈልገውን አላማ

ካስረጸመ መጨዘን አለብሽ። እንደገና ደገነትና የምትፈልገው ውጤት አብረው አይኖሩም። ሶሪ...” ሲላት፤

“ምንን ነው ለኔ ብለህ ያደረከው እንተ?” አለች፤ ባለችበት ቀጣ።

“እየው ሳቢ ... ያቺኛዋ በጥሬ አጨላኝ የሄደችው ባንቺ ምክንያት እንደሆነ ታውቂያለሽ። ጎሊና መምጣቷን ሳውቅ ዝም ያልኳት ... በታ ያለይላትና ትተውኝ ብዬ ነው። ለርሷም ቢሆን ዝም ብዬ ብተዋት፤ እየነፈረቀች አብረን እንድንቀይ የማታደርገው ነገር አይኖርም። አሁን ገንበቃ... አለቀ። እኔ ሲኦል የሚገባኝ ... ባለገ ጥራት ... ከሴት ጋር እጅ ከፍንጅ የተያዘኩ አታላይ ነኝ። ይሄ እሷን ተበዳይና ጸድቅ ሆና እንዲሰማት ስለሚያደርግ ፈውሷን ያፈጥንላታል። እገዜር ከጥራት መንጥቀ አወጣኝ ብላ ስታመስገን ትኖራለች። ገባሽ ... ለራሴ ብቻ ሳይሆን ለሷም ከዚህ የተሻለ መንገድ ሊኖር አይችልም።” ትኩር ብላ ስታየው ቀይታ፤ ዝም ብላ ወደ መኝታ ቤት ገባች። ልብሷን ቀያይራ፤ ለራሷ የሆነ ነገር እያጉተመተመች ምንም ሳትለው በሩን ዘገታ ወጣች።

“እንቺም ያው ነሽ ... ደርሶ አሳኝ መሳይ እንጓች ... አዲዮስ ... ባጃጅ ራስ ሁሉ” ብሎ፤ አልጋው ላይ ተወርውሮ በጀርባው ተዘረረና የሆነውን ነገር ሁሉ እንደ ገና ባይነ ህሊናው ለማየት ሞከረ። በትክክል እንዳቀደው ስለሆነ ምራቁን ዋጠ። የማታ ተጠሮውን ሲያስብ ባዲስ ኃይል ተሞላና ካልጋው ላይ ተስፈንጥሮ ተነሳ። ሳቢላ ጋ ደጋገም ቢደውልላትም ጠጥት ከተለያዩ በኋላ ሙሉ ቀን ስልኩን አልመለሰችለትም።

ከጠጥት ጀምሮ ከክሊኒክ ሳይወጣ ብዙ ህመምተኞችን ሲያይ ዋለ። ውስጡ በድልና በነጻነት ሰሜት ተሞልቶ፤ ምሳውን ከምስጢርና ከላንች ጋር እየተቃለደ እዛው ካረ በላ። የጸባዩ መለወጥና ከሁሉም ሰው ጋር መገባባቱ ግራ ቢገባቸውም፤ የክሊኒኩ ወራተኞቹ ሁሉ በመልካም ነው ያዩለት። ሲራክ ተለወጠ ተባለለት። ሰው ሁሉ ከወጣ በኋላ ወደ አስራ ሁለት ሰዓት ላይ፤ ማስረሻን ለአራት ወደ ቀጠረበት መካኒካል አርኮባሊና በተጥታ ሸመጠጠ።

ጸጥታውንና ብዙ የሚያውቁት ሰዎች የማያዘወትሩት ቦታ ስለሆነ ነው የመረጠው። መኪናውን አቁሞ ደረጃውን ወጥቶ ወደ ቀኝ ዞር ሲል ማስረሻን ጥቁር ጥብና መነጽር አድርጎ ከወደ ጥገተታምጦ እየው። ስላም ተባብለው ትንሽ የባጥ የቀጡን ሲያወሩ ቀዩ። የሚበሉትን አዘው፤ እንደ ተለመደው የማስረሻን ብሶትና የፍቅር እንጉርጉሮ ታግሶ ሲያዳምጥ ቀየ። በውጪ ተገናኝተው ሲያወሩ ይሄ ሦስተኛቸው ነው።

“ቀይ እኔ የምለው ያ ድሩንድሩ ታክሲ ነጂ ምኒ ነው? አሁንም ከ ቤተኛ ሆኗል” አለ፤ በጋለ ስሜት።

“እኔም ብዙ አይገባኝም ... ልጄት ነሽ ጥጋበኛ ነገር ይመስላል። የሷን ባላውቅም እሱ ገን ከሰራ አይጠፋም። ወንድ ልጄ ከቀንጆ ስር ስር ካለ ምን ፈልጎ ይመስልሃል?” ሲለው፤ የበለጠ ስሜቱ ጋለ።

“በሚገባው ቋንቋ ልንገረው ሞክረ ነበር። ይሄንን ያበጠጠንቻውን እንደ ገማ ለገርሰው አይኑን ጨፈን አደረገ።

“ትንሽ መታገስ ጥሩ ነው። ቀይ ግን የሲ ምርጫ እሱ ቢሆንሰ ምን ታደርጋለህ?”

በመቀመጫው ብድግ ብሎ፡ “ከመኖርና ከመሞት ምርጫ እስጠዋለኝ...” ሲል፤ እንዲቀመጥ በጁ ምልክት አሳየው።

“እሱን በሆነ መንገድ ዞር ማድረግ ካልተቻለ ... እሷን የማግኘቱ ነገር በጣም ጠባቂ እድል ያለው ይመስለኛል። እሱ ደግሞ እንደዚህ ቀላል ልጅ አይደለም።

“እሱን ለኔ ተወው ይከተር ... ያኛው ይከተር መቼ ነው የሚመጣው ለመሆኑ? እሱ ደግሞ መፈላለፍ ያበዛል። የሰው ስሜት አይገባውም ... ሁሉ ነገር ሳይንስ ይመስለዋል። ግን በቃ ከሱ ጋር እያወሩ መዝናናት ይጥመኛል ለነገሩ። ሳይንሱን በልቶታል ... ችግሩ አርቁ ግን በደረሰበትም አልደረሰም። ቀይ ወደ አንተ ጋ መቀየር አልቻልም?” ሲል ሲራክ ከት ብሎ ሲሰቅ “ምንው ተሳሳትኩ እንዴ...?” ሲለው፤

“አረምን ትሳሳታለህ ... በልተኸዋል እንጂ ... እሱ አሚሪካንን እዚህ ለመፍጠር የሚጥር ህልመኛ ነው። ያበሻ ወኔ ... ያበሻ ሃምት ... አይገባውም። ግን ከርሱ ጋር መቀየት ጥሩ ነው። ከኔ ጋር እንደዚህ በውጪም መገናኘት እንችላለን። ግን ማንም ግዛት የለበትም። ላንተ ብዬ ነው ... ያው ሳይኮሎጂስት ነህ አንተም ... ይገባሃል። አቲክሱ አደፈቅድም ...” ሲል፤ ደስ ብሎት ሳያስበው ትከሻውን ነቀነተው።

“በደንብ ገብቶኛል ... እኛ ታዲያ ምን ትመክረኛለህ? ትገሰቱ ኮ እያለቀ ነው” ሲለው፤ ወደ ኋላ ለጠጥ ብሎ ከንፈሮቹን አጣብቆ ወደ ላይና ወደ ገን እያሸከረከረ ሲያስብ ቀየረ፤

“ሁለት ነገር ... ለርሷ ያለህን ፍትር ያለመታከትና በማያሻማ ሁኔታ መገለጽ ... ደግሞ ወሳኙ ነገር እሱን ከመንገድህ ላይ ዞር ማድረግ። ዝርዝሩን ላንተ አተወግዳለሁ። ቀላል ልጅ እንዳይመስልህ ግን ... እንደምታየው አይደለም። እሱም ሊያስወገድህ ይችላል። ግልጽ ነው?” አለው።

ቀዢውን ብሎ፤ “በደንብ ... በደንብ ገብቶኛል። የቀረውን ለኔ ተውልኝ። እኔም ከዚህ በኋላ አንተንም ብዙ አላስቸግርህም ... ፈጣሪ ካለ ከድል በኋላ ነው የምንገኘው። በጣም ካልቸገረኝ ወይም እዲስ ነገር ካልተፈጠረ ... በሰልክ ከተገኘኝን ይበቃኛል።”

“አረ ምንም ችግር የለም። አንተ ደህና ሁን እንጂ ... ደግሞ ሁሉ ነገር እኮ በምክርና በመድሃኒት አይደለም ... ውሳኔን የገድ የሚሉ ነዢቶች አሉ” ሲለው መስማማቱን ጠበቅ አድርጎ በመጨበጥ ገለጸለት። ሂሳባቸውን ከፍለው ሲጠጡ ማስረጃ ከልኩን አጠጥቶ የእለቱን ንግግራቸውን ውሳኔ በሚል ርእስ ከጽሜ ፋይሉ ጠብጥ ከሰገላው።

ከማሰረሻ ጋር ከተለያዩ በኋላ ከገደኞቹ ጋር አምሸቶ ወደ ቤት ሲገባ ሰውነቱ ውልቅልቅ ብሎ ነበር። በማገሱ ቀርቶ ከሰላት በኋላ ጀምሮ ከወንድሙ ቤተሰቦች ጋር ትዳሜና እሁዱን ለማሳለፍ ወደ ህዋሳ ለመሄድ አቅደዋል። ከሊኒክ አስከ ሰኞ ስለማይገባ ለጥ ብሎ አረፈደ። ሳቢላም እንደዘጋችው ነው። ይውጣላት ብሎ ዝም ብሏል። ስልኩ ደጋግሞ ሲደወል እንደ ምንም ተንጠራርቶ ሲያየው ሲስተር ዘቢባ ናት።

ደግሞ ለሦስተኛ ጊዜ ስትደውል አነሳውና “ይቅርታ ሲስተር ማታ በጣም አምሸቼ ነበር የገባሁት ... ጭልጥ ያለ እንቅልፍ ውስጥ ነበርኩ ...” አለ፤ መሉ ለመሉ ያልነቃ በሚመስል ድምፅ።

“ዶክተር ሲራክ ጉድሆንልህ ... እንዲያው አሁን ምን ይባላል ...” ብላ በተረበሽ ድምጽ መናገር አቅቷት ስታለቅስ የማሰረሻ ፊት ድቅን አለበት። “ይሄ ስቱፒድ ሰውዬ ምን እድርገ ይሆን” አለ በልቡ። “ምንድነው? ... ሰላም ነው?” አለ፤ ድካሙና እንቅልፉ ባንዴ ጠፍቶ።

“ልጆቼ ተላለቁ ... ያ እብድ ልጅ መጥቶ ... ሚስጥርን ካልመጣሽ ብሎ ሊመታት ሲገበዝ ... ከሳንቸ ጋር ተናንቀው ... ሽጉጥ ይዘ ነበር ... አሁን ፖሊሶቹ ሁሉ እዚህ ናቸው ... የት ነህ አንተ ... ከቻልክ አሁኑኑ ና ...”

“መጣሁ ... መጣሁ ...” አለ፤ በድንጋጤ። ስልኩን ዘገቶት ያገኘውን ልብስ አጥልቶ ወደዚያው ከነፈ። መልሶ መላልሶ ደወለ። ማንም ስልክ ሰላሳነሳለት የልብ ምቱ ጨመረ። የአደጋ መብራቱን አብርቶ የቻለውን ያህል ፈጠነ። በመኪናዎች መሃል እየተሹለኩለክ ቢነጻም መንገዱ አልገፋ አለው። ምስጢር ጉዳና ላይ በደም ተነክራ ተዘርራ ታይታው አይኖቹን ጨፈነ። ደግሞ ሳንቸ ጭንቅላቱ ተቦድሶ ወድቆ ምስጢር እሱ ላይ ወድቃ ስትጮህ በጭንቅላቱ ላለ። ፖሊስ ማሰረሻን የፈጠኝ አስሮ ሊወሰደው ሲገትተው ወደርሱ እየጠቀመ ‘እሱ ነው እሱ ነው’ ሲል ታየውና ዘግየት ብሎ ለመሄድ አሰበ።

ከሊኒኩ ጋ ሲደርስ ሰው ተስብስቦ ሁለት የፖሊስ መኪናችና አንድ አምቡላንስ ቆመው ደረሰ። ምስጢርን ሲስተር ዘቢባ ትከሻ ላይ ተደግፋ ሲያያት ትንሽ እፎይ አለ። እያለቀሰች አንድ መርማሪ ፖሊስ ሊያዋራት ይሞክራል። አምቡላንቱ እያንራ ካካባቢው ከንፎ ተፈተለከ። ሌላኛው የፖሊስ መኪና ላይ በሁለት ፖሊሶች መሃል ሳንቸ በካቲና ታስሮ ተቀምጧል። ከመኪናው እንደወረደ፤ ሳንቸን የያዘችው መኪናም ካካባቢው ተሰወረች። ሲራክ እጠገጃ ሲደርስ ወደ ፖሊሱ እያየች፤

“መቶ አለቃ እሱ ዶክተር ሲራክ ይባላል። የከሊኒኩ ሚዲካል ዳይሬክተር ነው። ዛሬ ቢሮ አልነበረም ... አሁን ደውሎለት ነው የመጣው” ስትል፤ ተጨባብጠው ሰላምታ ተለዋወጠ።

ሰጪ ዘራያቸውን ከቧቸው ጭንቅንቅ ብሎ ስለነበረ “መቶ አለቃ ... ወደ ውስጥ ወደ ቢሮ እንግባ ወይስ ...” አለ ሲራክ፤ የመኮንንን ማፅረግ ሲስተር ዘቢባ ስትጠራ ስለሰማ።

መሆን ሲራክ ያለውን እንዳልሰማ ሆኖ ወደ ሰጪ ዞረኛ፡ "በታ ... ምንድነው ወደ የጥጻያችሁ ሂዳ" ብሎ፤ አጠገቡ ወደ ቀሙት ፖሊሶች ሲያይ ሰጪን ለመበተን በትራቸውን መዘዙ ። ሰጪም እያገረመረመ ቀስ በቀስ ተበተነ።

"ያው ከሁላችሁም ቃል መተበል ሰላለብን ... አሁን ወደ ጣቢያ ብንሄድ ሳይሻል እይቀርም ... እነርሱ ከኛ ጋር ይሄዳሉ ... ለምን እንተ አትከተለንም?" አለው መቼ አለቃው ቁምጥጥ ባለ ድምፅ ወደ ሲራክ ዞረኛ።

"እነርሱ ከኛ ጋራም ሊመጡ ይችላሉ ... ችግር አለው?"

"አሰራር ነው ... ቃል ከመስጠታቸው በፊት ... ከሌላ ሰው ጋር እንዲያወሩ እይቀድም ... በሉ እንሂድ"

ወደ ጣቢያ እመሩ ። ፖሊሶ ጣቢያ ደርሰው ብዙም ሳይቀዩ የምስጢር እናትና አክሱት፤ አቶ ሲራጅና የማሰረሻ ቤተሰቦች ተራ በተራ ደረሱ ። ጣቢያው በውጥረት ተሞላ ። ሳንች በፖሊሶ ቁጥጥር ሲር እንዲቀዩ ተወሰነ ። ከብዙ ድርድርና ጥቅጥቅ በኋላ ምስጢርን በዋሰ ወደ ቤቷ እንድትሄድ ፈቀዱላት ። ማሰረሻ ወዲያው ህይወቱ ብታልፍም ራሳው ለምርመራ ተብሎ ወደ ምኒልክ ሆስፒታል ተወሰደ ። ጨርሰው ከፖሊሶ ጣቢያ ሲወጡ ከምሽቱ አንድ ሰአት ሊሆን ምንም አልቀረውም ነበር ።

ከፖሊሶ ጣቢያ ወጥተው ሁሉም ወደ እነ ምስጢር ቤት ተከታትለው ሄዱ ። ሲራክ እነ ምስጢር ቤት ሲመጣ የመጀመሪያው ነው ። የሆነውን ነገር ሁሉ ማመን አቅዷት እስካሁን ድርቅ እንዳለች ነው ። እቤት ስትገባ እናቷ ሳይ ተወምጥማ ለትሶዋን ለቀቀቸው ። ተባብረው እንደ ምንም ዝም ቢያሰጇትም የሆነው ሁሉ አሁንም አሁንም ፈታላይ ድቅን እያለባት ብርግግ ትላለች ። ሲራክ አጠገቧ ሆኖ ሊያረጋጋት የቻለውን ሁሉ ሲሞክር ቀየ ።

ጊዜው ስለመሸ ሰጪ ሁሉ ባንድ ጊዜ ተሰናብቶ ወጣ ። ከእናቷና ከአክሱት መሃል በድኃን ብታስቀምጥም፤ ልቧ ገን ከሳንች ጋር ፖሊሶ ጣቢያ ገብቶ ታስሮ ነበር ። ሲደበድቡት ... ሲገርፉት ይታያታል ። ደረቱ በደም ተበዘሎ ወደ እርሷ እያየ ሲያንቋርር የነበረው ማሰረሻ ፊቷ ሳይ መጥቶ ድቅን ይላል ። የተረበሸ ስሜቷን ይባስ እንዳያደርሱት ፈርተው ምንም ሊጠይቋት አልደፈሩም ። በትዝት የተሞላውን ሌሊት ከመካከላቸው ተኝታ አሳለፈች ።

ሲራክ ወጥቶ ወደ ቤቱ እየነዳ ምንም የተሰማው የሀዘን ስሜት አልነበረም ። ነገር ገን በዚህ መንገድና በፍጥነት ይሄዳሉ ብሎ አላሰበም ። ጥር ያለ ቦታ ሄዶ በላይ በላይ እያዉሰ ለብቻው ሲጠጣ እመሸ ። ስልኳን አላነሳ ብላ የዋለችው ሳቢላ ደጋግማ ባትደውል ስልኩን ዘገቶ ኪሱ ጨመረው ።

ትናንት በዚህ ጊዜ ማሰረሻ የሉን ምክር ለምቶ ለመተገበር ተፍ ተፍ ሲል ባይት ላይ ሄደ ። ሳንች ደገም በጠባብ ጨለማ ከፍል ውስጥ ታገሮ የሻማ ተብሎ ሲጠፈጠፍ ... የማሰረሻ ቤተሰቦች ደገም ለልጇቸው ደም ተበቅለው ሲያስጠበጥቡት ታየው ።

‘እትምን አለማጠቅ ሆሱ ይሄው ነው ... ባጃጅ ራስ’ ብሎ የቀረጸውን ቢራ ጨልሞ ሌላ እንድታመጣለት ላስተናጋጂ በጁ ምልክት ሰጣት ።

ድንገት እንተ ሲራዝ ሳትሆን ጭራት ነህ ... የጅህን ታገኛታለህ’ ያለችው የጎሊና ቃል ትዝ አለውና ‘ያቺ ሄጃጃት ፊት ... ደግሞ ሰው ጭራት ትላለች’ አለ ሁከ ብሎ፣ ውስጡ ያለውን በድንጋጤ ግራ የተጋባ ሰሜት ለማርገብ እየሞከረ ። አንድ ልቡ ደግሞ ጎሊና እንዳለችው ሲራዝነቱ ተፈረካክሶ ‘ጭራት’ የሆነ ሌላ ሰው ከውስጡ እየበቀለ መሆኑን ነገረው ። ‘ሁሉም ጭራት ነው ... እድል ያጣ ጭራት ... ጭራትም ሰው ነው ... በሰው ግፍ የተመረረ ... በሰው ደም የሰከረ’ አለ፣ ለራሱ ድምጹን አውጥቶ ።

ቤቱ በሠላማ ተውሮ፣ ከባሻገር በሚመጣው ደባች የሆነ ሙዚቃ ተሞልቷል ። ወደ አምስት ሰዓት ገደማ ሁለት ጠብያል የሆኑ ሰዎች በጋላ ድምጽ እየተሠራረዙ ገብተው እሱ ከተቀመጠበት ሶፋ ጎን ተቀመጡ ። አንደኛው ደጋግሞ ያየው መሰለው ። ሁኔታቸው ስለተፈፈው ሂሳቡን ከነገርሻው አስቀምጦ በችኮላ ሲወጣ ከጓላው ተከተሉት ። መኪናውን አስነስቶ ወደ ወንድሙ ቤት እትጣሄሄ ሸመጠጠ ። ከበራፉ ላይ ደርሶ መኪናውን ሲያቆም የተከተለው ማንም ሰው አልነበረም ።

ሌላሠው ካሰበው ቀድሞ ወደ አዲስ አበባ ተመለሰ ። ከማስረሻ ሞት ጋር በተያያዘ በዘሊኒኩ ውስጥ በተፈጠረው ቀውስ ሁሉም በድንጋጤ ተውጧል ። ይህም ከንጹሕ ጋር የጀመሩትን በቋፍ ያለውን ድርድር ፍርዘስዘሱን አወጣው ። ከሁሉ በላይ በድንገት መመለሱ ልጆቹ ላይ የፈጠረው ስተተን ሲረብሸው ነው የዘረመው ። ከመጣ ጀምሮ ብዙ ጊዜውን ከዚሮ አይወጣም ። ማታም ከመሸ ለመኝታ ብቻ ነው ወደ ቤት የሚሄደው ።

የሳንቸን ጉዳይ የመከታተል ኃላፊነቱን ለምስጢርና ለሲስተር ዘቢባ ትቶታል ። እናቱ ሊያናግሩት ያልሞከሩት መንገድ የለም ። ከንጹሕ ጋር በጥሩ ሁኔታ ላይ እንዳልሆኑ ብቻ ነው የነገራቸው ። ችግሩን ለመፍታት በምንም መንገድ እንዳይሞከሩና በዚህ ጉዳይ ማንንም እንዳያናግሩ ስላስጠነቱታቸው የሚያደርጉት ጠፍቶባቸዋል ። ታላቅ እህቱ ደጋግማ ከደወለች በኋላ ያደረጉት ንግግር ጭቅጭቅ የተሞላው ነበር ። ምንም ስለማይነገራቸው፣ ቤተሰቡ ለጤናው እየሰጋ ነው ።

ከብዙ ዳር ዳር ማለት በኋላ፣ ምንም ነገር ሳይደብት ነገሩን ከሥር ጀምሮ ለምስጢር ነገራት ። ከዚያ በኋላ ትንሽ ተለል ብሎት እንዳንድ ነገሮችን ለማስተካከል መንቀሳቀስ ጀመረ ። ከሊኒኩ ውስጥ የተፈጠረውን ነገር ለመረዳት የራሱን ምርመራና ጥናት ጀምሯል ። ሠራተኞቹን ሁሉ እንድ በእንድ ቢሮው እየጠራ ቢያናገርም ያገኘው ፍጥ የለም ።

የሲራዘና የምስጢር በፍጥነት መቀራረብ መጥፎ መስሎ ባይታየውም ትንሽ ገር ብሎታል ። ብዙ ጊዜ አብራው በመሆን ምስጢሩን የምትካፈለውና የምታበረታታው እሷው ናት ። ሲራዘ ሌላሠውን የመጨረሻ የሲራው አላማው አድርጎታል ። እንዴት እንዳይነሳ አድርጎ ከጥቅም ውጪ ሊያደርገው እንደሚችል እቅዱን በጥንቃቄ እየጠነሰነ ነው ። የምስጢርን ልብ በሌላሠው ላይ በማሻከር፣ ሁለቱን ማራራት ትድሚያ የሚሰጠው ጉዳይ እንደሆነ አምኗል ። ከሌላሠው ጋር ከሆነው በላይ ትርብ እንዳያገኝም ምስጢርን ለማሳመን ይቻላል ። ይህም ጊዜ ከሌላሠው ጋር ለማጥፋት እየሞከረ ነው ። እንዳንድ ያወራቸውን ነገሮች በጨፃታ እያደረገ ይነገራታል ።

ሌላው ተመልሶ ከመጣ በኋላ የነበሩት ጥቂት ሳምንታት በብዙ መንገድ አስቸጋሪ ነበሩ። ባለፉት ጥቂት ቀናት ነው ወጣ ወጣ ማለትም የጀመረው። የትዳሚ ፋሳውንም በብዙ ትግል ነው እንደገና የጀመረው። የሳንቸ አለመኖርና ሌሎች ብዙ ጠንካራ ትገታዎች እየረበሹት ብዙ መቀየት አልቻለም። ለኛ በጠዋት ክሊኒክ ደርሶ ሳንቸን ለማየት ወደ እስር ቤት ሄደ። ከነምስጢር ጋር ላጉር ጊዜ ካልሆነ፣ አስካሁን ለብቻው እላየውም።

ተጠርቶለት ሲመጣ መዘላቂያን አይቶ አሳዘነው። “ሰው ባላጠፋው ... በሌለበት መከራውን ያያል?” አለ በልቡ። ጉስቱልቱል ብሎ በቀስታ ነበር የሚራመደው። ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ ሁለቱም ተረብሸው ስለነበረ በመካከላቸው ጸጥታ ሰፍኖ ቀደ። ሳንቸም ቀስ ቀስ ዘና ሲል መቀለድና ሰላጋጠሙት እንዳንድ ነገሮች እየነገረው መሳሳት ጀመሩ። ሰላክስቱ ልጆች ደህንነት ... ሰለክሊኒኩ ... ሰለንጽሐ ... እንስተው እያወሩ ጥቂት ቀዩና ትንሽ ጸጥ አሉ።

“እኔ የምልህ ሳንቸ ... ቀይ ምንድነው የሆነው? ሚስጥር እኮ በትክክልም ልትነገረኝ አልቻለችም” አለ። ገራ መጋባቱን በሚያሳይ ፊት።

“እ ...ም ... ምን ልበልህ ይከተር ሌላ ... ከዚህ በፊት ቤቱ ድረስ መጥቶ መዚናዬን ያደረገውን ምናምን ሰምተሃል አይደል?” ሲለው፣ በአዎንታ ራሱን ነቀነቀ።

“የዛን ለታ ከሚስጥር ጋር ለሻይ ውጪ ወጥተን እየተመለስን ነበር። በር እካባቢ የሆነ ጥገሰር ተወሸቶ ነበር መሰለኝ። ድንገት ከጉን ነገር መጣና ... የሆነ መጥፎ ቃል ተጠቅሞ ‘ሰሚ እንቺ ... ነይ ... ምናምን’ ... ሲል ፈርታ ወደ እኔ ተጠገታ ቀመች። ተንደርድር መጥቶ ‘ምን ይሄ ከውሻ የማያስጥል ታክሲ ነጂ ... ከእጄ ያድነኛል ብለሽ ነው ...’ ብሎ ሊገትታት ከንደን ሊይዛት ሞከረ። ተው ብለው አልሰማ ሰላል፤ እጁን ጠምዝዝፎ ... የራሱን ኃይል ተጠቅሜ ሳስተናገደው መሬት ላይ ተዘረረ።

“ከዛ እንደገና ተንሰቶ ከገቡ የሆነ ነገር ሊያወጣ እየሞከረ ተመልሶ ወደ እኔ መጣ። ሚስጥር ቀድሞ አይታው ኖሮ ‘ሽጉጥ ... ሽጉጥ’ እያለች ስትሾህ ሮጪ ልይዘው ሞከርኩ። ኮልሬዲ አውጥቶት ስለነበር መተኮስ እንዳይችል እጁን ይገርው ሰንታገል ... አይ ገሰ ... ላስጥለው ስምክር ባረቀ። እንግዲህ መጥፎ ቦታ ደረቱ ላይ በገራ በኩል ሳይመታ አልቀረም መሰለኝ። ሌላው ያው እንደ ሰማኸው ነው። የሚገርምህ እንደዛ እያጣጣረ እንኳን ሽጉጡን እጁ ለማስገባት ነበር የሚፍጨረጨረው። እኔ ምን ማድረግ እንደ ነበረብኝም አላወቅሁም። የመጀመሪያ እርዳታ ሊሰጠው የሚችል ወይም ሊረዳው የሚችል ሰው ተሎም ሰላልደረሰ ... እዛው እንደወደቀ ብዙም ሳይቀይ ሕይወቱም አለፈች” ብሎ፣ በገሩ መሬቱን ሲቀረቁር፤

“በጣም ያላገናል። ቀይ ገን ለምን ሽጉጥ ይዞ መጣ? ... ተዘጋጅቶበት የመጣ ወይም ያሰበበት ነገር መሆን አለበት ... እንሰሰ ... ሁልጊዜም ሽጉጥ ይዞ የሚዞር ካልሆነ”

“አላውቅም ... ከርሱ በላይ ደገም ቢተሰቡኝ ሊገቡኝ አልቻለም ... እኔ ቤቱ ሄጄ የገደለኩት ለማስመሰል።”

ለህዝቡና በሃይማኖት ምናምን ... ፈጠራቸው ... ከፖሊሶቹና ከመርማሪዎቹም ጋር እጅና ግንት ናቸው ... እዚህም እኮ ላይፈን ሃርድ አድርገው ብኛል ..." ብሎ ተከዘ።

"እይዞህ ... የሚቻለውን ሁሉ እናደርጋለን ... የተሻለ ጠበቃ መቀየር እንዳወሩ ጊዜያቸው ስላለቱ ተሰነባበቱ። ከሳንቶ ጋር ተለያይቶ መኪናው ውስጥ ሲገባ በፊት ደወለላት። ወዲያው ስላላነሳች ቀየች ብሎ ደግሞ ሲሞክር አነሣቸው።

ትንፋሽ እየተቆራረጠ "ዶክተር ... እንዴት ከረምከ ... ደህና ነህ?" አለች ከላይ ከላይ እየተነሳሰች። ትንሽ ደንገጥ ብሎ ደህንነታቸውን ጠየቃት።

ደህና መሆናቸውን ነገራው፤ "እረ ... እመብርሃን ... እመቤቱ ... ሳትረዳን አይቀርም ... እማማ ተዋበችን ... ሰዎች አገኝተዋቸው ዛሬ ጠዋት ላይ መጥተው ነገረውኝ ... ላያቸው ሂጄ ኮ ገና መምጣቷ ነው። ንነት የምትባል ልጅ እንደ ነበራቸውም ነገረውኛል።" ጆሮውን ማመን አልቻለም። 'እንደ ነበራቸው' የሚለው ቃል ግን ልሱ ላይ የሆነ ቅሬታን ፈጠረ። ውስጡ በድንጋጤና ባለማመን ተደበላልቀ የተወሰኑ ጥያቄዎችን ጠየቃት።

"ታዲያ ... አሁን ልምጣ? ... እናንተ ጋነው ያሉት?" አለ፤ ስሜቱን ለመቀጣጠር እየሞከረ።

"ጥሩ ነው ... ጥሩ ነው ... እጠብቅሃለሁ ... ከዚህ ብዙም አይርቁም ... አሁን ረፋዬ ላይ ነው የተከራየበት ቤት ሂጄ ያየኋቸው። ስላንተ ምንም የነገርኳቸው ነገር የለም ... በጣም አርጅተዋል ..." ስትለው፤ ወደ እነርሱ ቤት እየመጣ ስለሆነ፤ እንደትጠብቀው ነገራት። አመስግኗት ስልኩን ዘጋና ምስጢር ጋ ደወለ።

"ገሰ ... ጥት ... የማይታመን ... ያልተጠበቀ ነገር ... ፈፅሞ ያልተጠበቀ" ሲል ድምጹ ላይ ደስታ ድንጋጤና ከፍ ያለ ስሜት በመስማቷ ገርሟት፤

"ምን ተገኘ ... ሳንት ተፈታ እንዳትለኝ ብቻ..." አለች፤ እርሷም ደንገጥ ብላ።

"እሱማ ቢሆን እቤት መጥተን ነበር ... ሰርገራይዝ የምናደርገሽ።"

"እሺ እነ ንጹሕ ሊመጡ ነው...?"

"ቢሆንማ ኖሮ ... ኢርፖርት ነበርኩ ይሄኔ ..." ብሎ ሳቀ።

"ታዲያ ምን ... ሎተሪ ደረሰህ...?"

"ቢሆንማ ኖሮ ... ለምን እደጠላለሁ ..." ብሎ እሱም የበለጠ ሲስት አብራው ሳቀች፤

"እሺ በቃ ... አይ ጊቭ አፕ ... ምን ... ምን ተገኘ?" የዝናሽ እህት የነገረችውን ነገር ነገራት። "እኔ በፍጹም አላምንም ... ይሄ የማይታመን ነገር ነው ... እስካያቸው ማመን የምችልም አይመስለኝም ... የት ነህ አሁን?" አለች፤ ድምጿ ባንዴ ናረ።

“ሳንት ጋ እሄዳለሁ ብዬሽ አልነበረም” እህ ቀይቼ ስመጣ እኮ ነው የነገረችኝ ። ቀለበት መንገድ መገቢያው አካባቢ ነኝ ...”

“በኖትህ በቢሁ ኖኖ ... አብረን እንሂድ ... በሌ ሚኖ ነኝ ... ፐሊስ ...”

አብረው ለመሄድ ተስማምተው ስልኩን ዘጉ ። በጎተራ - ቄራ አድርገው ወደ ዘንቡ ወርቅ እየነኩ ሄዱ ። ቤት ሲገቡ ቡኖ ተፈልቶ ... ምሳ ቀርቦ ያረሱ ። የገነት እናት የተባሉትን ሴት ለማየት ልባቸው ተንጠልጥሎ መቀመጥም አልፈለጉም ። ከአቦል ቡኖ ጋር ትንሽ ምሳ በገድ ተማምሰው ከዝናሽ እህት ጋር ተያይዘው ወጡ ። የዝናሽ ልባት ቤተክርስቲያን እንደሄዱ አልተመለሱም ። ወይዘሮ ተዋበች ስሉ ወደ ተባሉበት ሰፈር ለመድረስ እስፋልቱን አዳረጠው ወደ ቀሼ በሚያስኬደው መንገድ ቁልቁል ወረዱ ።

“ይሄ ሰፈር ምንድን ነበር የሚባለው?” አለች ምስጢር፤ ባለፈው የነገሯት ስም ጠፍቶባት ።

“ዘውዴ ሚዳ ነው የሚሉት” አለች የዝናሽ እህት ። ወደ ቀሼ መገቢያው ጋ ሊደርሱ ትንሽ እስኪተራቸው ውስጥ ውስጡን የውሃ ቦዮችን እየዘለሉ ሄዱ ። ካንድ አፋፍ ላይ ካለ በእሾህ የታጠረ ገቢ ገቡ ። ውስጥ ውስጡን ጎንበስ ቀኖ እያሉ በማዳበር ያ ጨርቅ ላይ የተሰጡ ድርቆችን በጥንቃቄ ተራምደው አለፉ ። በመደዳ ካሉ ያዘመሙ አሮጌ ቤቶች ጥግ ላይ ተጣብቃ የተሰራች የውሻ ቤት የምታዘል ዘፍል ሲደርሱ የዝናሽ እህት ጉንበስ ብላ፤

“እማማ ተዋቡ ... አሉ?” እያለች በሩን የሸፈነውን የጅንያ መጋረጃ ገልጣ ወደ ውስጥ አራለቀች ። ከትንሽ ደቂቃ በኋላ እንዲት የደከሙ ሽቦቶ አሮጌት በትር ተደግፈው እንደ ጉበጡ ሲወጡ “ይሄው ... ተመልሼ መጣሁ ... ዘመድ ይገድልም ...” አለች በድል እድራጊነት ኮራ ብላ ወደነሱ እየመራቻቸው ። ምስጢርና ሌላው ያዩትን ነገር ማመን አትቷቸው ለጥቂት ቅጽበት ባሉበት ደርቀው ቀሩ ። ሴትዮዋ እጠገባቸው ሲደርሱ የእንግዶቹን ማገንት ለመለየት ዓይናቸውን እያሻሹ ጨፈን ገለጥ አደረጉ ።

ሌላው በውስጡ የሚገኝበትን ስሜት እንደምንም ለመቀጣጠር ሞክረ ። “ትዩ ተዋቡ ረስተውኛል ወይም ብዙ ተቀይሯልሁ መሰለኝ ... ሌላው ነኝ ... የገነት ዓደኛ ...” የበለጠ ቀረብ ብለው ሊያዩት ሞክሩ ። ተንገዳግደው ሊወድቁ ሲሉ ደግሜ ያዛቸውና “አወቁኝ?” ብሎ ጎንበስ አለ ።

ጉንጮቹን በሁለት እጃቸው ይዘው ጥቂት አጤኑት ። “እወይ ... እወይ ... እመቤቱ ... አንቺ አያልቅብሽ ...” በድንጋጤ በትራቸው ከጃቸው ወደቀ ። አንስቶ አቀበላቸው ። “ልጄ ... እንዲየው ከየት መጣህ...?” አሉ በደመናፍስ ። የሆነው ነገር ሁሉ በህልም ላይመሰላቸው አልቀረም ። በትራቸውን ወደ ሰማይ አትንተው የሆነ ነገር አገተመተሙ ። እጃቸውንና ፈታቸውን ህመሙ ተያይሮታል ። እርጅናው ተያምርቦት የሚያውቀው መልካቸው ፈጽሞ ጠፍቷል ። ፍንጭት ጥርሳቸውና ያንገት ንቅሳታቸው ብቻ አልተቀየሩም ።

የአይናቸው ትንድብ ረገፍ ማለቁና ፊታቸው ላይ ያሉ ጠንቃቃ መድከም፣ ስግት አልባ ሌላ ሰው አስመስጋቸዋል። ቢያስትሱም ካይናቸው የሚወጣ እምባ አልነበረም። ጣቶቻቸው በከፊል ተቆራርጠው የተሩትም ተወሊጋገደዋል። እንደምንም ጉንጨን ይዘው አገላብጠው ሳሙት። ምስጢር ደንገጥ አልችና ሳታስበው ረገጠር ብላ ቆመች። ዓይንና ጆሯቸው ቢደክምም አእምሯቸው ብሩህ ነው። ህመሙ የአፍንጫቸውን የውስጥ ክፍል ከጥቅም ውጪ ስላደረገው፣ የሚነፋነፈው ድምጻቸው ከተበላሸ ቲፕ የሚወጣ ይመስላል።

ዋናው ቤት ለሚኖሩት አከራካቢቻቸው ነግረው፣ ደጋገፈዋቸው ወደነገናሽ ቤት ይዘዋቸው ሄዱ። ቤት ገብተው እየተሟወቱ ቆዩ። ምስጢር ቀስ በቀስ እየለመደቻቸው ለትመጣ፣ ፍርሃቷ ረገቡ ሁኔታቸው እያሳዘናት መጣ። የገነትን ጉዳይ ለመጠየቅ ፈርቶ ዳር ዳር ሲል ቆየ። ወይዘሮ ተዋበች ደግሞ ምስጢርን አልፎ አልፎ ሰርቅ አድርገው ሲያዩዋት ነበር።

“ይቺስ እሙብርሃንን የመሰለች ቀንጆ ... ሚስትህ ናት?” አሉ ሲፈሩ ሲቸሩ።

“አይ ... አብረን ነው የምሰራው ... የሰራ ጓዶች ነን ... ሚስቱ አይደለችም”

በትራቸውን መርኮገ ብለው፣ “እስታሁን መቼም ሳታገባ አትቆይ...” አሉ ፊታቸውን ወደርሱ መለስ አድርገው።

“እዎን ... አረ ቀየሁ ... ሁለት ልጆችም አድርሻለሁ ... ሚስቱም ልጆቿም ያሉት ውጭ ሃገር ናቸው”

“እሰይ እሰይ ...” ብለው፣ ተከገለ አሉ።

“ትዬ ተዋቡ ... ገነትሱ...?” አለ፣ ሲፈራ ሲቸር ያለ የሌለ ኃይሉን አጠራቅሞ።

“ምናባቱንስና አውጭ ልጄ ... ያኔ እንደ ጠፋች ... ጠፋች ... በዛው ቀረች ...” አሉና ጥልቅ ትካዜ ውስጥ ገቡ።

“ትዝ ይልዎታል ... ያኔ ተመላልሼ ስመጣ። ደብዳቤዋን ሰጥተውኝ ነበር” ወደረሻ የተለያየነው። አላስችል ብሎኝ በማግለቱ ስመጣ ቤቱ ተቆልፎ ማንም አልነበረም። ተመላልሼ ብመጣም ምንም ፍንጭ ስላላገኘሁ ተስፋ እንደ ቀረጥሁ ወደ ውጪ ሃገር ሄድኩ” አለ፣ ትዝ ይበላቸው አይበላቸው እርግጠኛ ባይሆንም።

“እንዴት ረሳዋለሁ ... ልጄ ... ደብዳቤውን ሳንተ ሰጥቼህ በማግለቱ ሌሊት ወፍ ሳይንጫጫ ብን ብላ ጠፋች። እኔም እሷን ፍለጋ ተዛን ለት ጀምሮ ካገር አገር ስንዘራተት ... መና ሆኜ ቀረሁ። ተሁለት እመት በኋላ ህመሙ ዘፋኛ አገርሽቶብኝ ባዶ እጄን ወዲሁ ተመለስሁ። ይሄው ተያ ወዲህ ... ጤናም የለኝ ... ሰውም አልሆንኩ። መቼም ወደ አውራ በልቷት ወይ የማጅራት መቼ ሲሳይ ሆኖ ይሆናል እንጂ እስታሁን አትወዳኝም ነበር” ተቀብሮ የቆየ እምት ሐዘናቸው ተቀስቀሰ። የሚወጣ እምባ ባይኖራቸውም በቀስታ እዬዬ ብለው አለቀሱ። የነርሱም ዓይን ረጠበ። ሲያባብሷቸው ቢጥዘሩም አልቻሉም።

ለቅሲቸው ትንሽ ጋብ እስኪል ጠብቆ፤ ሲያብሰሰለው የኖረውን ጥያቄ አቀረበላቸው። “እማማ ተዋቡ ... እኔ ግን እስካሁን ሊገባኝ ያልቻለው ነገር ... ገነት ግንምን አድርጊያት ነው እንደዚህ የተቀየመችኝ ... ለምን እንደጠፋች የሚያውቁት ነገር አለ?”

ሲፈሩ ሲቸሩ ... ዙሪያ ጥምጥም ሲሄዱ ቆዩና እንደ ምንም ጨነነው፤ “እናትህ ናቸው ... ያንተ እናት ናቸው ... ቅሶሟን ሰብረው ለዚህ ያበቁት...” አሉ ፈታቸው ላይ የማይነበብ ቂምና ቂጣ ከውስጣቸው እየነጠፈለ። “እንተን ፍለጋ ብላ ቤታችሁ በመጣችበት ... ‘እንቺ ደህ ... የቀማጣ ልጅ ... የኔ ልጅ ላንቺ እንኳን ባል ጓደኛሽም ሊሆን አይችልም’። ሁለተኛ እዚች ደጅ ድርሽ ብትይና ... ከልጄ አጠገብ ባይሽ ቅልጥምሽን ነው የምስብረው ብለው ... በሰው ፊት አዋርደውና ሰድበው እንዳባረሯት ነገራችን በር። በዚያ የተነሳ ዓይኗ እስቲፈርጥ ስታለቅስ ከረመች። የቀን ተሉት ጭንቀቷ እንተ ነበርህ ... ኋላ ግን ምን እንደነካትም አላውቅ ... ለኔም ምንም ሳትንገረኝ ... እንዲት ፍንጭም ሳትሰጠኝ ብን ብላ ካገር ጠፋች ... ወይ ልጄን ... የኔ ገነት” አሉና እዲስ እፍፍ ጀመሩ።

የሚለው ጠፍቶት ዝም አለ። በሕይወቱ ለመጀመሪያ ጊዜ በእናቱ ላይ ከፋ ቂም ቋጠረ። ደግነታቸው ሁሉ ጠፍቶ ... ጨካኝና ከፋ ሴት መሰሉት።

የዝናሽ እህት ከእነርሱ ጋር እንዲቀዩ ስለተሰማማች፤ ቋሚ የሆነ መኖሪያ እስከያመቻቸላቸው እዛው ተጨለቸው። እንዳንድ የሚያስፈልጋቸውን ነገሮች ለመግዛት ከምስጢር ጋር ተያይዘው ወደ መርካቶ ሄዱ። ከሠፈሩ እየወጡ፤ “ያክተር ሌላ ... ይቅርታ ... ይሄ ነገር ግን በንክኪ ምናምን አይተላለፍም ... ርገጠኛ ነህ?” አለች ምስጢር፤ ከቦርሳዋ ውስጥ ፈላሽ ማጽጃ እያወጣች። እጇን ደጋግማ እያሻሸች ፈቷ ላይ ጭንቀትና ስጋት እንጥበበ።

የገነትን እናት ላለመንካት ስታደርግ የነበረው ጥንቃቄ ትዝ ብሎት ፈጣጣ አለ። “በፍጹም ... በንክኪም በዘርም አይተላለፍም ...” ሳታስበው በገራ እጇ ጉንጧን ሲንካት ሽምቅቅ ብላ ፈቷን ደጋግማ ጠራረገች።

“እስኪ ሸረ በናትህ ... እንካ አንተም እጅህን በዚህ እሸት አድርገው እስኪ ...” ብላ ፈላሹን እጇ ላይ ልታፈስ አቀረበችለት። “ቀይ ታዲያ በአየር ነው የሚተላለፈው ልትል ነው?” ፈቷን የበለጠ ጭምድድ አድርጋ ጉንጧን እንደገና በትከሻዋ ጠራረገች።

“ልክ ነው ... በትንፋሽ ነው የሚተላለፈው ... አይገርምሽም?”

የቀልዱን ነው የመሰላት። “ሁላችንም መያዛችን ነው በለኛ ...” አለችና በርሷ በኩል ያለውን የመኪናውን መስኮት ከፋፍታ እየት አደረገችው።

“እውነቱን እኮ ነው ... መተላለፊያ መንገዱ ልክ እንደ ቲቢ ምናምን በትንፋሽ ነው። ባክቲሪያው ከሰውነት ውጪ መኖር የማይችል በጣም ደካማ ነው። ስለዚህም በህመሙ ለመያዝ ለረጅም ጊዜ በተፋፈነ ቤት ባክቲሪያው በብዛት ካለበት ሰው ጋር መኖር ይጠይቃል። በተጨማሪም የተለዩ ዓይነት የበሽታ ተከላካይ ሌሎችና ልዩ ንጥረ

ዘሮች መዛባት፤ ከታማሚው ሰው በኩል ይኖራል የሚል መላምት አለ። መድሃኒቱም እኮ ልክ እንደ ቲቢ ጸረ-ባክቴሪያ አንቲባዮቲክስ ነው። ረዘም ላል ጊዜ መውሰድ ይኖርበታል እንጂ። ህመሙ ግን በትንፋሽ የሚተላለፍ ኢንፈክሽን ነው።

“እና ምን ያህል ጊዜ ይፈልጋል ከሰው ወደ ሰው እንዲተላለፍ?” አለች አሁንም ዝናን ለማመን እየተቸገረች።

“በጣም ረጅም ጊዜ ይፈልጋል ... ለዚያውም በተፋፈገና በቂ አዩር በሌለው ወገን ሲሆን ነው ... ለዚህ ነው የድሀ በሽታ የሆነው።”

“እሺ ታዲያ ለምንድነው ሰውነታቸውን የሚቀራርጠውና ፊታቸውን የሚያበላሽው?” አለች በትንፋሽ ከመተላለፉና ከባክቴሪያው ደካማነት ጋር አልሄድልሽ ባሏት።

“ባክቴሪያው በሀይወት ለመቆየትና ለመራባት ተዝታዝቦ ቦታ ስለሚያስፈልገው በድሮችና በአፍንጫ ስር ተወሽቆ ነው የሚኖረው። ባክቴሪያው ሰውነታችን ውስጥ እየበዛ ሲመጣ ደግሞ የበሽታ ተከላካይ ህዋሶችን ተቀጥተው በሚረጩት ኬሚካል ጦስ ብዙ ነርሾች ከጥቅም ውጪ ይሆናሉ። ነርሹ ከጥቅም ውጪ ሆነ ማለት ደግሞ ጠንቅቃቸውንና እንደ ህመም፣ ሙቀትና ቅዝቃዜ የመሳሰሉ ስሜቶችን የሚቀጣጠሩ ነርሾች ሁሉ ቀስ በቀስ ከጥቅም ውጪ ይሆናሉ። በዛ የተነሳ ደግሞ ብዙ የሰውነት ክፍሎችን ቀስ በቀስ ተግባራቸውን እያጡ ቅርጻቸው ይጠፋል። ነገሩ ከምታስቢው በላይ ውስብስብ ነገር ነው።”

“አሁ ማይ ጋድ ... በፍጹም እንደዚህ ነው ብዬ ገምጄም አላውቅም። ሁሉም ሰው እኮ በዘር የሚተላለፍ ... ወይ ደግሞ በንክኪ የሚይዝህ አድርጎ ነው የሚያስበው። ወይ ደግሞ የፈጣሪ ርግማን ... ምናምን ... አቤት አለማወቅ ...” ብላ ራሷን ታዘበች።

“ልክ ነው ... ትልቁ ህመም ባክቴሪያው ያመጣው ሳይሆን አለማወቃችን የሚነሳን ነው። ድንቁርና ሲበዛ በዓይን የማይታይና ከባክቴሪያዎች ሁሉ ደካማ የሆነው ህዋስ እንኳ ... ምን ያህል ሰውን የሚያህል ፍጥረት ... ከጥቅም ውጪ አድርጎ የሆነው ህዋስ እንኳ ... ምን ያህል ሰውን የሚያህል ፍጥረት ... ከከተማ ጥራጊ እኩል እንደሚያጥርድ። ሉፍፍፍ ... የዝግ እናቲ ያደረገችውን እዩ ... ምን የመሰለች ልጅ ... ያኔ እናቷን ብታውቂያቸው እኮ ... ምን የመሰለች ደገና ደርባባሊት ነበሩ መሰሉሽ ... ባክቴሪያው ሳይሆን የኔ እናት የድንቁርና ንግግር ያጠፋው ቤተሰብ። ምን እንደማደርጋት አላቅም አታቲን ... ወሽመጤን ነው የበጠሰችው” ብላ መሪውን በቡጢ መታውና በረጅሙ ተነፈሰ።

“እላቸውማ ምን ያድርጉ ... ያከተር ሌላ ... ላንተ ብለው ነው” ስትለው፤

“ለኔ ብላ? ለራሷ ክብርና ስም ብላ ነው። ለእኔ አይደለም ሚስጥር ... ደግሞ ይሄንን ሁሉ ዓመት እንደዚህ ስለታይና መከራዬን ስበላ እያየች ... ዝም ትላለች ሉፍፍፍ” ብላ ውስጡ ተንገበገበ።

“እሁን ሁሉም ነዝር አልፏል ... ምን ማድረግ ትችላለህ? የገዛ እናትህ ናቸው ... ባያውቁት ነው እንጂ ለዘፋት ብለው እኮ አይደለም” አለች ፊቱ ላይ ያለውን ቁጣ አዘል ለሚት ስታይ ትንሽ ተሠኝታ”

“የሚያርገውን እኔ ነኝ የማውቀው” አለማውቅም ቢሆን ዋጋ ያስከፍላል። አለማውቅ የሰዎችን ዘፋትና ጥላኔ የከፋ ሊያደርግ ይችላል ... መደበቂያ ዋሻ ግን ሲሆን አይችልም”

“እስከ ሁሉንም ነዝር ጊዜ መስደህ በደንብ አስበው” እንደ እኔ ግን ምንም ባትላቸው ጥሩ ነው” አለች እንደዚህ ሲናደድ አይታው ስለማታውቅ።

የሚገዙትን ሶታ ገዝተው ተመለሱ። እንዲኑ ክፍል ውስጥ አልጋቸውን አሰናዶላቸው። በማገሱ ተመልሶ እንደሚመጣ ነግሯቸው የተወሰነ ገንዘብ ለዝናሽ እህት ሰጥቶ ወጡ። እሷን መኪናዋ ጋ አድርሶ ቤት ሲገዛ፣ እናቱ ሰላልነበሩ ከፍሪጅ ተገቢታዛ አምቦ ውሃ ይዞ በቀጥታ ወደ መኝታ ቤቱ ገብቶ ጋደም አለ። ስለገነት ... ስለእናቷ ... ከዚያ ያገሞ የዚህ ሁሉ ችግር ፈጣሪ አድርጎ ያያቸውን የራሱን እናት በተራ በተራ አስበ። በጀርባው እንደ ተንጋለለ ሰሜቱን ተቀጣጥሮ እናቱን እንዴት እንደሚያናገራቸው እያስበ ሲገባበጥ ቆየ።

በማገሱ ጠዋት እናቱ ከቤተ ክርስቲያን ሲመለሱ ሊያናገራቸው ወሰነ። ወደ ሳሉን ወረደና ቡናውን ይዞ፣ ቢቢሲ ዜና እያየ ጠበቃቸው። ቁርስ ተበልቶ እየተሠዋወቁ፤ “አታቲ ... ገነት ትዝ ትልሻለች?” ሲላቸው

“ገነት? ገነት?” አሉ እሱ ያሰባት ገነት ፈጽሞ ትዝም አላለቻቸው።

“ገነት የኒ የልጅነት ጓደኛዬ?”

“ውይ በምን ትዝ አለችህ ልጄ ... ያቺ የዘነበ ወርጽ ልጅ?”

“አዎን ... እኔ ላንድ ቀንም ረስቼያት አላውቅም ... መሠረሻ ላይ ድንገት ነበር የጠፋቸው እኔ ልሄድ ስል ... ትዝ ይልሻል?” አለ፤ ዓይን ዓይናቸውን እያየ። ነጠላቸውን አውልቀው ሶፋው ላይ ወርወር አደረጉና የጠጠቡትን ስኒ ይዘው ተነሱ።

“እንጂ ልጄ ... አንተ ከሄድከም በኋላ ብትም ብላ አታውት። ጠፋች ጠፋች በዛው ... አንድ ሁለቱ መኖራቸውን እየልኝ ብለኸኝ ልጆቼን ልኪያቸው ... እሷም እናቷም ሰፈር ለቀው አልተመለሱም” ነበር። “እንደቀሙ ስኒውን ለልጄቷ አቀበሏት”

የሚጠይቃቸውን ጥያቄ ሁሉ እያጣጣሉ ሲያልፉት ወይም ትዝ እንደማይላቸው ሲሆንበት ትንሽ በሰሠች አለ። “ቆይ አታቲ ... አንቺና እቱቱ በዛ ፍጥነት ሃይ ስኩል እንዲህ ላልሠርሽ ወደ አሚሪካ እንጠልጥላችሁ የላሳችሁኝ ለምንድን ነበር?”

“እር በገብርኤል ... ልጄ ምን ነክቶታል ዛሬ ... ታዲያ እንዳይን ስትጠፋ ዝም ብዬ ላይህ ጥሯል። እዚህ ብተውሁማ ግሮ ዛሬ የት ልትሆን እንደምትችል ራስህ ታውቃለህ!”

“እሱን ለጊዜው እንተወው ... ዋናው ምክንያት ገን እኔንና ዝቅን ለማለያየት እርሴ አይደለም” አለ ፊቱን ትጥም አድርገው።

“ምንው አታለም ... እኛ አውን ምን አድርገንው የምትለኝ...”

“ትናንትና ከብዙ ፍለጋ በኋላ እናቷን ትፍ ተዋወቅን እገናኛለን...”

“ምን እንዲያደርጉልህ ነው የምትፈልጋቸው? ይልቅስ ስንት ነገር አለ አይደለም ማለፊያ ... የሚሰተካከል” አሉ፤ ብስጥት ብለው። አፈትለኮ የውጣ ሽቦቱ ደረቀውን ወደ ውስጥ ገፋ አደረጉና ሻሻቸውን መስተ አድርገው አሰረው ፈንጠር ባለው ተቀመጡ።

“አታቲ ... ባጥሩ ዘቅን ሙሠረሻ ላይ ያልሻት ነገር ትዝ ይልሻል? የተናገርሻት ለጥንትን የሚሰብር ንገርና ስድብ ነው ልጅቷን ብን አድርገን ያጠፋት። ምን ያህል እንደምንጥደድ እያወቅሽ እንዴት እንደሳ ትያለሽ” ሙሠረሻ ላይ እሱን ፈልጋ ሞጥታ፤ የውጥ በራቸው ላይ እንደቀሙ በሰው ፊት ስድብውና አሙናጥቀው ሲያባርጁት የበረረው ውጊታ ትዝ ያላቸው።

ነገሩ የበለጠ አበሳጥቷቸው፤ “እኛ ... እኔ አታቲ ... አበጃሽ ልጄን አባልጊልኝ እንድላት ፈለገህ፤ በገዛ ቤቷ ከግንባሩ ቀጥባ ጋር ስትገዛለሁ ዘሞ በፍ ላይህ ነበር? እንደሰብሰብን ቤቷ ሞጥታ ልጄን ስትባልግ አበጃሽ እንድላት ፈለገህ ኖሯል? እንደም ላላስተር እውነት ... እውነቱን ነው የነገርላት።”

ጆሮውን ማሙን አትቶት አገንብሶ ራሱን ያዘ። ንዴቱን እንደምንም ጥጥ አደረገ፤ “አታቲ ... አባጥ አኔም እኮ ልጆቼ ነበርን ... እንዴት ነው እሷ እኔን የምትባልገኝ? ... ቀጥባ የቀጥባ ልጅ ስትቆስ እንዴት አትፍረም? ለእናቷ ብቸኛ እንደ ልጅ ናት እኮ። ያንቺ ልጅ ብትሆንሰ ... ዛሬም እንኳ ምንም ጸጸት አይሰማሽም? ... ደገሞ በጣም ሲናደድ ውሌም እንደሚያደርገው ራሱን እያሻሽና እጅቱን ጨበጥ ለቀት እያደረገ ዝም አለ።”

“ደገሞ ምን? ... እባው በጠበላቸው ... ቢጠያቸውን ይፈልጉ ... እኛ ቀይ አውን ምን አድርገን ነው የምትለኝ?” ብለው፤ ቀንጠር ቀንጠር እያሉ ትተውት ሲሄዱ ተነስቶ ተከተላቸው።

“እንቺስ ያገባሽው የኔ እባት የጥሰኛ ልጅ መናጢ ድሀ አይደለ እንዴ? ለሱ ብለሽ ከባላባት ቤተሰብሽ ሙቀራረጥሽ ትዝ አይልሽም? ደገሞ ዝቅ ምን ይወጣላታል ... የቦጋ ደግ ታማሚ ልጅ መሆን ነውሮ ነው?”

“ምናልባ እንተ? አይ ቢታህ ... ስድብህን አቲም። የት ወዴት ... እባትህንም ከማንም ቀማባ ጋር አታወዳድረውም ... እሱ ከደሃ ይወለድ እንጂ ኩሩ ቀፍጣና ምዑር ነው።”

ከት ብሉ እያጨበጨበ ሳቀ። ንዴቱ ከቁጥጥሩ ውጪ እየሆነ፤ “እንቺ በመርዘኛ ቃል አጥንቷን ባትሰብረያት ... ዝቅም የት ልትደርስ የምትችል ልጅ እንደነበረች

ውስጥሽ ያውቀዋል እታቲ ... እሁን የምጠይቅሽ እንድንገር ነው ...” ሲል፤ ዞር ብለው አፍጥጠው ሲያዩት፤ ለመናገር እድልም ሳይሰጣቸው፤ “እናቷን ይገርያቸው እዚህ እመጣለሁ ... ይቅርታ እንድትጠይቁያቸው አፈልጋለሁ ... እሷ ሞታም ይሆናል አላውቅም”

ጆሯቸውን ማመን እንዳልቻሉ ሁሉ “ምን አልክ እንተ? ጆሮ አይሰማው የለ ...” ብለው በረጅሙ ከት ብለው ላቁና፤ “እሺ ባዘህ ... ሌላሰ ... በራድዮና በጋዜጣስ ልታውጅልኝ አላሰብኩም ... እንተ ልጅ ግን ጭንቅላትህ ጤነኛ ነው?” አሉ፤ የምርም ጤነኛነቱን እየተጠራጠሩ።

“የምፈልገው መልስ አጭር ... እሺ ወይም እምቢ ነው” አለ፤ እንደቀመ አጆቹን ወደ ላይ አንስቶ።

“ማንሽ እንቺ ልጅ እሱን ቡና አነሳሺው። ትሰማኛለህ የኔ ልጅ ... ይቺ ሴትዮ ... ቤቷ እይደለም እዚች ዳጃዬ ድርሽትልና በፖሊስ ነው ... ሆ ሆ ሆ ... ይቅርታ ጠይቁያት አልክ ... ለምት ነው ልጄ ይቅርታ የምጠይቀው? ብታውቀው ... ከማንም ቀማጣ ጋር በትማግጥ ሕይወትህን አትርፈሰው ያደረኩህ እኔ ነኝ። የውልህ ... ይልቀውን እንተ ጤናህን ተመርመር ... ምን እንደገባብህ ወይም ምን እዚያ እንዳሰነኩህ አላውቅም። ደግሞ በቃ በዚህ ጉዳይ ከዚህ በላይ ማውራት አልፈልገም ... እሁን ተወኝ ... ሰይጣኔን አታምጣው።” ቁጣቸው እየትገለገለ ጥለውት ወደ ንጃ ሲገቡ፤ ተመልሶ ሳሉን ተቀመጠና ምን ማድረግ እንዳለበት ሲያስብ ቀየ።

በማግስቱ በጠዋት ከሊኒክ ደውሎ ከርሱ ጋር ቀጠሮ ያላቸውን ህመምተኞች ሰርዞ ቤት ፍለጋ ጀመረ። የሳንቾ አለመኖር ምን ያህል እንደ ጉዳው ታወቀው። ምስጢር ውሳኔውን እንዲቀይርና ነገሩን በርጋታ እንዲይዘው ልታሳምነው የቻሉቸውን ሁሉ ብትጥርም አልቻሉቸውም። በሳምንት ጊዜ ውስጥ ቤቱን አስተካከለ፤ የገነትን እናት ይዞ ለብቻው መኖር ጀመረ። በዚህ የተነሳ ከእናቱም ጋር ተጋርፎ መነጋገር አቁመዋል። የቤት ሰራተኛ አድርጎ የተጠራት ከሁለት ልጆቿ ጋር መግቢያ አጥታ ስትንከራተት እነ ሲስተር ዘቢባ ቤት ለጊዜው ያሳረፏት የሰራተኛቸው እህት ናት።

የምስጢር እናት ደግሞ ህመማቸው እየባሰ ስለመጣ፤ ብዙ ጊዜዋን ከርሳቸው ጋር ነው የምታሳልፈው። ሁሉም ሰው በያትጣጫው ተወጥሮ፤ የራሱን ትገር ለመፍታት ሲታገል የክሊኒክ ሥራ መዝረዘረኩ አልቀረም። የማስረሻ ዘመዶች ደግሞ ከሳንቾ በተጨማሪ ሙሉ ከሊኒኩን በልጃቸው ሞት ስለከሰሱ ለሌላው የፍርድ ቤት መጥሪያ ደብዳቤ ደረሰው። የክሊኒኩ ሕመምተኛ ከመሆኑም ባሻገር ሕይወቱ የጠፋበት ምክንያት ከክሊኒኩ ጋር በተጥታ የተያያዘ ነው ባዮች ናቸው። ጉዳዩ እየተወሳሰበ ስለሄደ ዶክተር ሌላው ከሲስተር ዘቢባ ጋር ተማክረው፤ የተሻለ ልምድና አቅም ያለው አማካሪ ጠበቃ ለመቀየር ወስነዋል።

• 41 •

የሲባተር ዘቢባ ቢር ዕልጊዘኛ ደባ ዘግላ ለሰላላ ሙዚቃ የታወቀ ነው።
ዘግላጅተረ ላይ በቀሰታ የግራፊካት ሙዚቃ ሙዚቃት ትወላላች። በሙዚቃ ለገዳር
ገራና ቀኝ ያሉት ተዘሎችና በገደገራ ላይ የተሰተሉ ሙዚቃ ምድረግ በእሱች
ልቢርው ተፈጥሯል በግራፊካ ፈጥሯል። ለላውም ዘግ ለሱኛ ተደግቶ
የዘሊኒክ በራተኞች ስራ ጋብ ካለላችው ወደሲ ቢር ሙዚቃ ይተካላል። ከእገገዳ
መቀበያ ሰፋዎቹ ሙሃል ባለችው ዘብ ጠረጴዛ ላይ ያለችው ሙዚቃ ውስጥ ከራግላ ወይ
ቅሶልት አይጠፋም። የቅሶልቱን ገገሽ የምትጨርሰው ደገም ምስጢር ነት።

ለላውም ሥራው ስላልነበረው፣ ቢርጥ ሄዶ በተለያዩ ጉዳዮች ላይ ቢገዘሩ
የሩ፣ ያለበት ሁኔታ ሲያስጨንቃት ነው የከረመው። ሙዚቃ ለላውም ያንተ ደህን
መሆን እኮ ለከሊኒክ ደህንነት ከምንም በላይ አስፈላጊ ነው። ላይህ በጣም የደከመህና
የታከተህ ትመስላለህ። ወይ ለምን ትገሽ ውጣ ብለህ አታርፍም። ለስጉቱ ተጨንቀህ
ትቀለጥለህ፣ ለመሆኑ እንገራለን እንደት ነችው።

በረጅሙ ተነፈሰና፣ “ትልቁ ጥንቀቅ እሱ ነው... ከልጆቹ ጋር በላምንት ቢያንስ
ለገደቀን ሰለግጠራ ለሰላም ታያህል መገናኘታችን አይቀርም። ባለፈው እንደነበርኩሽ
እነ የግሪክ ባለቤቱ ከሁለት ልጆቻቸው ጋር በሙኪና አደጋ የጥተቸበት ወዳጃችን
ለሰ፣ ገደብ ከሱ ጋር መወዳጀቷን ትገሽ ጥምጥም ታስምቺያለሁ። ባይሆን ደስ ይለኝ
ነበር። እሱ የጥተ ጉዳይ ይመስላል። የልጆቹ ጉዳይ ነው የግሪክ ሰለግጠኝ አሁን።

“እኔም ትገሽ ውጣ ብዬ ባርፍ በወያኔኩ ነበር። ገን በቃ ትገሽ ራት ካልኩ የሆነ
ከረገገዳይ፣ ለጠራ መፍራትም ጀምረያለሁ። ይሄ ከሊኒክ የቀን ትዝት እየሆነብኝ ነው።
የላንሹም ጉዳይ ረፍት ሊሰጠኝ አልቻለም... ምን ማድረግ እንደግባራ አላውቅም...
ልጁ በግያውቀው ጉዳይ ጣጣ ውስጥ ገብቶ፣ ይልቁን አሁን የተሻለ አቅም ያለው
ጠቃሚ መቅጠር አለብን። ለከሊኒክ የላኩትን መጥሪያ አይተሽዋል አይደለም?” ብሎ፣
ባቱን እያንቀጽቀጽ ቀየረ ፈቱን በእጁ ሽፍኖ በረጅሙ አዛጋ።

“እንዲያውም ሳልነገርህ ... ሲራጁ እንድ በጣም ጥሩ ወዳጁ ትልቅ የሕግ ቢሮ ነው ያለው ። ብዙ ጊዜ የጤና ድርጅቶችንም ወዘሱ ይሰራል ። ለረጅም ጊዜ ዳኛም ሆኖ ሰርቷል መሰለኝ ። ብዙ ገበዝ ጠበቆች በሰሩ ያሰራል ። እሱን እንጥክር ይሆን? ለምን ሲራጁን አታወራውም?”

“ጥሩ ነው ... እንግዲያውስ ጳላ ላይ ደውልለታለሁ ለጋሽ ሲራጅ ።”

“እኔ ምልህ ይከተርዬ ... ከፍትህስ ጋር ምንም አዲስ ነገር የለም?”

“ምን ባዘሽ ሲሰተርዬ ... ኦፍፍ ... ምን ላድርጋት? ... ጥራሽ እኮ ከርሷ ብሎ ... እኔ ጤነኛ አልመሰላትም ።”

“ያው ይከተርዬ ... ምን ታደርገዋለህ እንግዲህ? ያው ምንም ቢሆን እኮ እናት ናቸው ። ለምን ነገሩን ችላ ብለህ ... ሄደህ አታናግራቸውም ... በሁሉም ነገር እኮ ልክ መሆን አይቻልም ። ማወቅ ያለብህ ህብረተሰባችን እያሰበ ሳይሆን እያሳበበ መኖር የሚወድ ነው ። ለምን ራስህን በትንሽ ትልቁ ታታጥላለህ ። በታ ጭክን በልና ሄደህ እናገራቸው ። ትንሽ በሩን ከከፈትክላቸው ... እሳቸውም እኮ ሳያሰቡበት አይቀሩም ። ለይቅርታውም በር ይከፍታል ። ገድየለህም ሞክረው ።”

“እሺ ... ጥሩ ምክር ነው ... እስኪ ላሰበው ። እኔም እልህ ውስጥ ሳልገባ አልተረሁም መሰለኝ ።”

“አረ ... ደግሞ የዛች የሚሰጥርም እናት እኮ እየባለባቸው ነው መሰል ... ባንዴ ጣጣችን በዛ አሁንስ ። እንዲያው እሷ ልጅ ... እንዴት እንደም ታላዝነኝ ... አግኝተሃት ታውቃለህ?” ከኋላዋ ተገጠራርታ ሁለት የጠርመሱ ውሃ እውጥታ ፣ እንዴን ለርሱም አቀበለችው ።

“መቼ ነበር ባዘሽ ... ከትናንት ወዲያ ቢታቸው ሄጄ ... እናቷንም ጠይቂያቸው ነበር ። ዛሬ ጠዋት ላይም እሷን በበልክ አግኝቼያት ነበር ። ምን ታደርገዋለሽ እንግዲህ ... የመጣውን መቀበል ነው ... እም ... ም ... እናንተስ ... ቤተሰብ ሁሉ ሰላም ናችሁ?” እሷ የሰጠችውን ውሃ እየከፈተ ።

“ሁሉ ሰላም ነው ... ሁሉ ደህና ነው” አለች ፣ ራቷን ወደ ላይ ቀና አድርጋ ። ራቷ ላይ ያለው የመጨነቅ ስሜት እምብዛም ሳይለቃት ፣ “ይከተር መት ... ግድ የለህም ... ትንሽ ከዚህ ሁሉ ውጥረት ላንድ አራት አምስት ቀን ጠጣ ብትል ይሻልሃል ... ዱባይ ሄደህ ታውቃለህ?”

“አይ ... ሁል ጊዜ ለመሄድ እያሰበኩ ያልሞላልኝ ቦታ ነው ... እንዲያውም ባለፈው የመጡ ጊዜ ከነገሩክ ጋር ... ኦልሞስት ልንሄድ ተነስተን ... መጨረሻ ላይ ጊዜው ተወጣጠረና ሳንችል ቀረን ።”

“አሁን እኮ ... አይ ቲንክ ... አየሩም ጥሩ ነው ... ገደለህም ... ትንሽ ዘና ብለህ ና ... እዚህ ያለው ችግር የት ይሄዳል ብለህ ነው? እኛ እሷን አታስብ” አለች ፣ አይን አይኑን እያየች ።

“ልክ ነሽ ... ምናልባት ይሻላል መሰለኝ ... አሁንም በትክክል ማሰብም አያታችኝ ነው። ጭንቅላቴም ሞላ መሰለኝ” ብሎ ፈገግ አለ። በቢሮም መስኮት አንጻር ትንሿ ካፈያቸው ሙሉ ለሙሉ ትታያለች። ሲራክና ምስጢር ለረጅም ሰዓት ከካፈዋ በረንዳላይ ተቀምጠው እየተሳሳቁ ሲያወሩ አይቶ ፈገግ አለ።

“የውልሀ ዶክተር ... እንዲያውም ሰኞ ዓመት በአል አይደል ... እርብን ጨምረህ በትሄድ ... አራት ቀን በቂ ጊዜ ነው ... ለምን ነገ ዝም ብለህ አትወጣም? ትኩቱን ... የፍደገበኛ አለች እሷን እኔ ላናግራት እችላለሁ።”

“ጥሩ ሲሰተርዩ ... በቃ እስኪ እናግራለች ... ከቻልሽ ማታላይ ደውይልኝ ... አሁን ገን ልውጣ መሰለኝ።”

“በቃ ... እኔም ጨርሻለሁ ... ሙኒራም አገቷ ቤት እየጠበቀችኝ ነው ... ገና አስቶ ድረስ መሄድ አለብኝ” ብላ፣ ዕቃዋን ለበሰባ ተከታትለው ወጡ።

42

ሌላው ዱባይ አርብ ማታ ትብቅ፤ ቅዳሜ ጠዋት ላይ የምስጢር እናት ድንገት መተንፈስ አቅቷቸው ሆስፒታል ገቡ። የምትደውልበት ሰው ግራ ግብት ሲላት ሲራከጋ ደወለች። አልጋ ይዘው ሁሉ ነገር እስኪረጋጋ እያገዛት እስከ ምሽት ድረስ አብሯቸው ቀየ። ደጋግማ እንዲሄድ ብትለምነውም፤ አሻፈረኝ ብሎ ቀየ። ከመሸ በኋላ ከተረኛ ሃኪሞቹ ጋር ችግር ቢኖር እንዲያግዟት አስተዋውቋት ወጣ። እሁድ ጠዋትም ከተወሰነ ሰዓት ውጪ አልተለያቸውም። ከሰዓት በኋላ ላይ እሷ እቤት ሄዳ አረፍ እንደትል ከአክሱቷ ከወይዘሮ ዘምዘም ጋር በገድ አሳምነዋት ቤት አደረሳት። ብዙውን ጊዜ መኪናውን የሚሾፍረውና የሚያስፈልጉ ነገሮችን እየወጣ ገዝቶ የሚያመጣላቸው እሱ ነው።

እመሻሹ ላይ ምስጢር እዳሯን መጣች። ትንሽ ቆይተው የታዘዙ መድሃኒቶችንና አንዳንድ ነገሮችን ለመግዛት ከሲራክ ጋር ወጡ። እነርሱ ሲወጡ፤ እንዴት አይነት ጥሩ ትሁት ልጅ እንደሆነና ለምስጢር ያለውን ፍቅር እንስተው እያደነቁ ለአክሱቷ አወሯት። ነገር ቀንቶ ሁለቱ ቢጋቡላቸው ምኞታቸው መሆኑን ከላይ ከላይ እየተነፈሱ ነገሯት። አክሱቷ ግን ስታየው የሆነ ቀልፃ ያልተቀበለው ነገር እንዳለ ለማስረጃት ሞክረች። ክርሷ መጥታ መድሃኒት ሰጥታቸው የጥልቦስ ከረጢቱን ስትቀይርላው ወራያቸው ተቋረጠ።

ሲራክና ምስጢር ስለከሊኒኩ ጉዳይ እያወሩ መንገዱ ከፍት ስለነበር ጸሊምፒያ እካባቢ ደረሱ። በወራያቸው መሃል የሳንቾም ጉዳይ ተነሳ። “የሱ ልጅ ነገር በጣም ነው እያስጨነቀኝ ያለው ... የዛ የርኩስ ቤተሰቦች እኮ ጥሩቱ የሳንቾ እንዳልሆነ ያውቃሉ እኮ። እሱን ያሳስፋት የሆነ የሚበተሉት ሰው ፍለጋ እንደሆነ ግልጽ ነው ...” እሷ ሲራክ። ከፊቱ ያለው ፒክ እፕ ላይ ከላክሱን እምባርቀ ዞር ብሎ እጁን አወናጭሮ አለፈው።

“ምን ታደርገዋለህ ጊዜው የጥልበተኛ ነው ... እነሱማ ቢችሉ ኖሮ እኒም ለማሳሰር ያላደረጉት ጥረት አልነበረም ...” ብላ፤ በረጅሙ ተነፈሰች ሰዓቷን እያየች።

"ለዓቱ ሄደ አይደል? በጣም ያዘንኩት ግን ... ምን ያህል ሚስት አንድሰታንድ ያደረጉት ልጅ እንደሆነ አሁን ሲገባኝ ነው። በታኮ ደረቱን ወጣጥሮ ሲሄድ ትዕቢተኛ በሚመስለኝ በጣም ነበር የምጠላው። ሰውን ግን ከውጭ አይተሽ በሚለግሽ ለሚት መገመት ትልቅ ወንጀል ነው። ታውቁያለሽ ሳለበው ... የማስረሻ ቤተሰቦች አሁን ጠቅላላ ዘሊኒኩን በመከሰሳቸው ባንድ በኩል ደስ ብሎኛል።"

"ለምን?" አለች፤ ምን ለሰቦ እንደሆነ መገመት እያቃቃት።

"ሁላችንንም ለልጃቸው መሞት ሃላፊ ያደርገናል ... ሁላችንም ተጠያቂ ካደረጉን ደግሞ እሱን ነጥለው ማጥቃት አይችሉም። ደግሞም የተሻለ ጠበቃና የመከራከሪያ ነጥብ ይዞ መቀም ይችላል። ምንም ቢሆን ከግለሰብ ድርጅት ይበረታል" አለ፤ ነጥቡን ለማስመዝገብ የሚችለውን ሁሉ እያደረገ።

"ህም ... ምን እንደሱ አላየሁትም ነበር ... እስኪ ይታያል እንገዳህ ..." አለች። ሲራዘ ካሰበችውና ከገመተችው በላይ ለሰው የሚወክል ጥሩ ልጅ ሆኖ ታያት። ስለርሱ የነበራት አስተሳሰብ ሁሉ የተዛነፈ ሆኖ በመሆኑ ተጸጸተች።

"እኔ የምልሽ ... ማዘር መቃመማቸውን ይከተር ሌላ ሰማ እንዴ?"

"ምን እውቃለሁ ... ኢሚይል አድርጊለት ነበር ትናንት ማታ ... ሳይወክል ቢያርፍ ደስ ያለኝ ነበር ... ግን ደግሞ ... ላልነገረው እንድንገር ብትሆን" ብላ፤ ማልቀስ ጀመረች።

"እረ በናትሽ ... ምንም አይሆኑም ... ኢንፈክሽኑ ነው ትንሽ ያደከማቸው ... እሱን በቁጥጥር ስር ካደረጉት በቃ ... ይሻላቸዋል። ይከተር ሌላ ግን ምናልባት እንገዳህ ኢሚይል አክሰስ ባይኖረው ወይም ደከሞት ተኝቶ ኢሚይልን ጭከም አላደረገው ይሆናል ... እንጂ መደወሉ ወይም መምጣቱ አይቀርም ... አይዞሽ" ብሎ፤ ጀርባዋን ባንድ እጁ አሻሽሎ ከመኪናው ላይ ናፒኪኑን አቀበላት።

"ታንከዩ ... አይሁም ሽር ቢሰማሳቸው ባይኖረው ወይ ይመጣል ... ቢያንስ ይደውል ነበር" አለች፤ አይኖቿን እያደራረቀች።

"እዛችኋል ዲሲጋትን እንቁም ... ማኪያቸውምናምን ... በዛውም ትንሽ ተረጋገ።" ሲላት፤ ትንሽ ነቃ ለማለት ማኪያቸው መጠጣቱንም ስለፈለገች፤ ጠላቷ ቆመና መኪናው ስጥ እንዳሉ አዘዘ። መልሱን ካነበበው የሌላው ማስታወሻ ላይ ቢያውቀውም፤ ቀስ ቀስ እያለ እንዳንድ ጥያቄዎችን ስለ ራሷና ስለ ቤተሰቦቿ ጠየቃት። በናቷም ባባቷም ካሉ ዘመዶች ርቀው እንደሚኖሩና ወንድምም እህትም እንደሌላት ነገራቸው። እናቷ ቢሞቱ ማንም እንደሌላት እየነገራቸው ስታስቅስ፤ አቅፎ ሲያባብላት ቀየና ትንሽ ጋብ ሲልላት ተወላግረ ሶፍት ሰጣት።

"ታውቁያለሽ ሚስጥር ... ለረጅም ጊዜ በጣም ወንዶችን የምትጠይቁ ... በወንዶች ስቃይ የምትደሰት ወሳኝ ሰው አድርጊ ነበር የምስልሽ ..." ሲላት፤ ዓይኑ ውስጥ እያየችው፤

“እኛ አሁን ሃሳብህን ምን እስተኖረህ ታዲያ? ... ሳለቅስ በላኸኝ ነው...?”

“ኖ ኖ ... እሱ አይደለም ... ሁልጊዜም ከዶክተር ሌላ ጋር የምንከራከርበት ጉዳይ እኮ ነው። በምንም መንገድ ሊያሳምንኝ አልቻለም ነበር። በቅርብ ቀን ገን በታ ሰላሰተዳደገኸ ... ካባትኸ ጋር ስለነበራችሁ ግንኙነትና ስላደረሱብኸ ነገሮች ምናምን ሲነገረኝ ... ከጥላቻ ይልቅ ስላንቺ ጥልቅ ሃዘን ነበር የተሰማኝ ...” ፊቷ ልውጥውጥ ማለቱን ሲያይ፣ እንደ ደነገጠህ ሆኖ እጆቿን ከፍ አድርጎ የሆነ ነገር ሊል መሰለ።

“ምንድነው የነገረህ ካባት ጋር ስላለኝ ግንኙነት...?” ውስጡ ቁጥ ቢልም እንደምንም ስሜቷን ለማርገብ ሞከረች።

ፊቷ ላይ ያለውን ልውጥ እንዳላየና እንዳልገባው ሆኖ፣ “ኦህ ... በጣም ይቅርታ ... ማለት የሌለብኝን ነገር ተናገርኩ መሰለኝ። እም ሶሪ ... በርግጥ እውቃህ ... እሱ እንዲህ አለኝ ምናምን ማለት እንደሌለብኝ። ግን ደግሞ ዝም ብዬ ነገሩን ብነገርኸም ማን ነገረህ ብለኸ መጠየቅኸ አይቀርም። ለማንኛውም የኔ ጥና አላማ ... እኔ ስላንቺ የነበረኝ የተሳሳተ አመለካከት እንዴት እንደተቀየረ ለመናዘዝ ብቻ ነበር። ምናልባት እሱም ለኔ ሲነገረኝ የተገደደው ... ለከፋት ብሎ ሳይሆን ... የተሳሳትኩ መሆኔን ለማስረዳት ሊሆን ይችላል ...”

“እሱን ለኔ ተመው ... ቀይ እስኪ ምን ነገረህ ... ሁሉንም ማወቅ አረፈሃለሁ” ብላ፣ አፈጠጠችበት።

አሁንም ነገሩ ከጠበቀው ውጪ የሆነበትና ገራ የተጋባ በሚመስል ፊት፣ “አይ ዶ ኖ ... በታ ምን ያህል እየሰከሩ አንቺንም እናትሽንም እቢዩዝ ያደርጓችሁ እንደነበር ... በተለይ ደግሞ አንቺንም ለረጅም ጊዜ ... አይ ዶ ኖ ከአባት የማይጠበቅ ነገሮችን እንዳደረጉኸ ... ደግሞ ... ከነበሩኸ በዬ ፍራንዶችም ጋር ... ያሉትን ችግሮች ምናምን ... ያሁሉ አሁን ባለኸ ግንኙነቶችና ... እሱ አይደል ያለውን ተጽእኖ...”

ሳታስጨርሰው በንዴት እጇን እያወናጨረች፣ “እሺ ... ዝባኝ ... ዝባኝ ... በታ ታንኪዬ ... አሁን ስለኔ ስለ ኖረህ ቀና አመለካከት አመሰግናለሁ። ይጠብቁኛል ... ሂሳቡን ከፍለን እንሂድ አሁን ...” አለች፣ ሆኖ በሁለት እጆቿ ጥብቅ አድርጋ ይባ። ከዚያም ጸጉሯን ብትንትን አድርጋ እንደገና ለማስተካከል ሞከረች።

“ሚስጥር ... በጣም ይቅርታ ... በዚህ ሰአት ይህን ሁሉ ማንሳት አልነበረኝብኝም ... እሱም ቢሆን ለከፋት እስከ አይመስለኝም ... ያው ኮሊጎች ስለሆንን ይመስለኛል ... ጥፋቱ የኔ ነው ... ሶሪ በናትኸ ...” እያለ፣ ይቅርታውን አሸንፎት ይው።

“አይ አም ሽር ... ሁለታችሁም ለከፋት ብላችሁ አይደለም ... ታላላቅ የክሊኒክ ልታውንት ... ኮሊጎች ስለሆናችሁ ነው ... በታ እንተመው እሱን ... ተሱ እንሂድና ለአክሱቱ ልታካላት ... ትጠብቀኛለች” ብላ፣ የሚገዙትን ገዝተው በቀጥታ ወደ ሆስፒታሉ ተመለሱ።

መንገዱን ሁሉ ባብዛኛው ጸዮ ብለው ነበር። ለሚጠይቃት ጥያቄ በሞሩ እየመለሰችለት፣ በላይ በላይ ትኩስ ትኩሱን እየተነፈሰች ደረሰ። ብዙም ሳይቆይ

በማግስቱ ከከተማ ውጪ ስለሚውል ወደ ማታ ላይ እንደሚመጣና ደውሎ ያሉበትን ሁኔታ እንደሚጠይቅ ነገሯቸው ወጣ ።

ሲራክ ተሰናብቷቸው ከሆስፒታል እንደወጣ ተጠሮው ስለረፈደበት በቦሌ ሆምስ አሳብሮ ሄደ ። 'ወይ ሲራክ ... ወፎቅ ሁሉ እየዘለሉ ወጥመድህ ውስጥ ገቡ ። እንገዳህ ምን ቀረ? ... ትልቁ አሞራ ነው ... እሱም ከሊኒኩና ትዳሩ መቀመጥ ከወረደለት ... ይቺን የድህ ሀገር ለቀ ውልቅ ማለቱ አይቀርም ።' ሚስጥር የሰጠችውን ቸኮሌት እቶ ውስጥ ከትች አጣጠመ ።

ምስጢር ደግሞ አክስቷ ከሄዱ በኋላ እናቷም ተኝተው ስለ ነበር ስትብሰለሰል አመሸች ። ሌሊቱን መሎ ስትንጨረጨር ... የረባ እንቅልፍም ባይኗር ሳይዞር ነበር የነጋው ። ለማንም ያልነገረችውን የግል ሚስጥራ ብላ የነገረችውን ጉዳይ ለሲራክ እንደተራ ወራ ከዝ አድርጎ በማውራቱ ሌላውን ከልቧ ተጸየፈችው ።

ሲራክ ቴሌ መድሃኒክም አካባቢ ሲደርስ ሳቤላ ጋ ደጋግሞ ቢደውልም ለረጅም ጊዜ ስልክ ጠፍቶ ስለነበረ የት እንዳለችም ሊያውቅ አልቻለም ። ነገሩ መጀመሪያ ሲጋት ፈጠረበት ። እየቀየ ሲሄድ ብስጭቱ እያየለ መጣ ። ሰው ሲያረፍደበት መታገስ አይችልም ። እየቀየ ሲሄድ ደግሞ ልቡ በጥርጣራ ተሞልቶ የት ልትሆን እንደምትችል የሆነ ያልሆነ ነገር እያሰበ ውስጡ በቅናት ተንጨረጨረ ። ወዲያው "ሲሩ ... ችግር ገጥሞኝ ነው ... አሁኑኑ ወደ ቤት ሄድህ ጠብቀኝ ... ወደባው እየመጣሁ ነው" የሚል የጽሁፍ መልእክት ደረሰው ። ቢደውል ስልክ ዝግ ነው ። ብስጭትና ግራ መጋባት እየተፈራረቁበት መኪናውን እያከለፈለፈ ወደ ቤቱ አቀና ።

በሩን ለመክፈት ሲሞክር እምቢ አለው ። ምን እንደሚያደርግ ግራ ገባው ። ትንሽ ቀይቶ ከውስጥ በሩ ሲከፈት እያመነታ ገባ ። ቤቱ በሻማ ተንቀጥቶ የሚወደው ስለሰለ ያለ መዘታ ተቀበለው ። ድንጋጤው ሳይለቀው ሳቤላ ላይ ላይ ተጠምጥማበት 'ሰርተራይዝ ...' ስትል ደነገጠ ። 'ሃፒ በርዝዳይ' ስትዘምርለት ንዴቱ ሁሉ ተኖ ጠፋ ። ያዘጋጀችውን ራት እየበሉ የባጥ የቀጡን ሲያወሩ መሸ ። በማግስቱ በጠዋት ተነስተው ላንጋኖ ውሎ ገብ ሄደው ተመለሱ ።

• 43 •

ሌላው የምስጢርን ሊሟይል ካገኘ ጀምሮ ደጋግሞ ቢደውልም ... የጽሑፍ መልእክት ቢልከላትም አልመለሰችለትም ። በጠዋት ተንሰቶ እያሰበ ከሰዓት በኋላ እዲስ አበባ ሲገባ በቀጥታ ሆስፒታል እንደሚመጣ የሚገልጽ የሚያበረታታ የጽሑፍ መልእክት ላከላት ። ጽሑፉ እንደደረሳት አጠፋችው ። ማመሻሻው ላይ ሆስፒታል ሲደርስ ትንሽ አብራቸው ቀይታ ደከሞኛል ብላ ከአክሱኒና ከናቷ ጋር ትታቸው ወደ ቤት ሄደች ። የባህርይዋ መለዋወጥ የእናቷ መታመም የፈጠረባት ድንጋጤና ሜና ነው ብሎ አሰበ ።

በየቀኑ ከስራ በኋላ እየተመላለሰ እናቷን ሲያጫውታቸውና ሲያበረታታቸው ከረመ ። ምስጢር ግን ከፉም በገም ላትናገረው ካንገት በላይ ነው የምታዋራው ። እሱ ሲኖር ሆስፒታል ላለመኖር ትሞክራለች ። ነገሩ ግራ ገብቶት እናቷን ቢጠይቃቸው ከታመሙ ጀምሮ የሚሰራትን እንዳላጣትና ከማልቀስ ሌላ ሙያ እንደሌላት ነገሩት ። ሆኖም በውስጡ እንደ ጥሩ ያልሆነ ነገር ተሰምቶታል ። እርብ ማታ ወደ ቤት ለመሄድ ሲነሳ በማግስቱ ቅዳሜ የሚያማከሩት ብርቱ ጉዳይ ሰላላቸው ፤ ከቀኑ ስምንት ሰዓት እንዲመጣላቸው ጠየቁት ።

ቅዳሜ ቀን ላይ ምላቸውን አብልታቸው ለብቻቸው ሲያወሩ “ሚስጥራ ... ይሄ ሀመም እኮ አሁንስ አምርሮ ነው የመጣው መሰለኝ ። ውስጤ እየታወቀው ነው ... ምናልባት ይሄ የመጨረሻ ሳይሆን አይቀርም ። ልቤ እየባባብኝ ነው”

“ውይ ማሟዴ በናትሽ ... እኔ እንደሱ ማሰብ አልፈልገም ። እገዢያብሔርን ለምኚዋለሁ ... ምንም እትሆኚም ... ያላንቺ እኮ ማንም የለኝም” ስትላቸው ፤ ጸጉሯን እያሻሹ ትንሽ ዝም ብለው ቀዩና ራሳቸውን አበርታቱ ።

“ሚሟዴ ... ለብዙ ጊዜ ተሸከሚው የኖርኩት የምነገርሽ እንድትልቅ ሚስጥር አለኝ ። እኔ ካሁን በኋላ ምን ያህል እንደምቀይ አላውቀውም ። ሳልነገርሽ ደግሞ መሞት አልቻልኩም ። ነገራሽ ብቀይም ምንም ችግር የለውም ... ዛሬ ልነገርሽ ነው ያሰብኩት ...” ቢሉ ልጁ በፍጥነት ሲሄድ ተጠመጠመች ።

"እግ ... ምንድነው ... ፈራሁ ..." ብላ፤ የበለጠ እንቅ አድርጋ በታችኛው ይላቱም እፋፍላይ ያለ እምባቸውን አቀቁት ... "ም ... ን ... ድነው?" አለች፤ እንገታቸው ውስጥ እንደተቀበረች

"ልጄ ... በላንቺ ነው ... ለኔ ከልጅም በላይ ልጅ ነሽ ... ገን ደገም እኔ ወላጅ እናትሽ አይደለሁም ... አባትሽ ..." ብለው፤ አቅም እንሷቸው ከላይ ከላይ መተንፈስ ጀመሩ።

እንደ መብረቅ ተስፋን ጥራ ተነሳችና፤ "እኔ እላምንም ... እምቢ ... አልፈልገም ... እግ ... እንቺ ነሽ እናቱ ... ሌላ እናት አልፈልገም ... አባትሽ አትበይኝ እሱ ... አውራ ነው ... አትንገራኝ" ብላ፤ አልጋው ሜፍ ላይ ተቅምጣ ራሷን በእጆቿ ይዞ መንሰቅሰቅ ጀመረች።

አቅማቸውን እንደምንም ስብሰበው እንደምንም ቀና ለማለት ሞከሩ። "ዘምዘም ... ዘምዘም ..." የሚለውን ቃል ገና ካፋቸው ሲያወጡ በሩን በርገዳ እያለቀሰች ከፍሉን ጥላበሩ ሚወጣች። እየተደንደረደረች በደረጃው ላይ በሩ ሚስት ወርድ ሌላው ደገም በሊፍቱ ውስጥ ወደ ላይ እየወጣ ስለነበረ ተላለፉ። ገራና ቀኝ ሳትዞር እንባዋን በሹራዒ ሜፍ እየጠረገች ወደ መኪናዋ ሮጠች።

ሰው ሁሉ ዞር ዞር እያለ ቀም እያለ እያት። ሊያናገሯት የሞከሩ ሰዎችን ዞርም ብላ አላየቻቸውም። መኪናዋን በደመናፍስ አስነስታ ወደ ቤት ከነፈች። ከላከሱን ደጋግማ ሰታጮሽው ዘበኛው ደንግጠው እየተርበተበቱ ከፈቱላት። መኪናውን እንደ ነገሩ አቀማ የሩ ሚያህል እየተወናጨፈች በካሮ በኩል ወደ ትልቁ ቤት ገባች።

የላንቺ ያከሰት ልጆችና ሠራተኛቸው ተሯራጠው ሲከተሏት ላሉን ገብታ ተቀመጠች። ልጆቿን ሳመችና እንደምንም ራሷን አረጋግታ "እማሚ ደህና ናት ... ሃይ ብላችኋለች ... እኔ በጣም ስለደከመኝ ማረፍ አልጋለሁ ... እዛው ደጅ ተሟወቀ ... ራሴንም ትንሽ አሞኛል ..." አለች ራሷን ያዝ አድርጋ። ከሰራተኛዋ ጋር ትንሽ አወራችና ማረፍ እንደምትፈልግ ነገራት፤ ወደ መኝታ ቤቷ ገብታ አልጋዋ ሜፍ ላይ ተቀመጠች።

ራሷን በጆቿ ይዞ እንዳቀረቀረች፤ እንባዋ ምንጣፉ ላይ ዱብ ዱብ አለ። ሹራዒን አውልቃ ወለሉ ላይ ወረወረችና ወደ መታጠቢያ ቤት ገባች። በቀዝቃዛ ውሃ ፊቷን ታጥባ ያበጠ ፊቷን በመስተዋት ውስጥ ስታየው የሷ አልመስላትም።

አባቷ አቶ መዝገቡ አከሰቷ ብላ ከምትወዳቸው ከወይዘሮ ዘምዘም የወለዷት መስላት። "ያ ከፋ አውራማ ... ከትዬ ዘምዘም ... የወለደኝ ዲቃላው ልሆን አልችልም ... አሁንስ በዛ ... በዛ ... እሁሁህ" ብላ፤ የሻወሩ ገንዳ ላይ ተቀምጣ ስቅስቅ ብላ አለቀሰች። የተለያዩ ነገሮች በፍጥነት ፊቷ ላይ መጡ። ከዚያም አከሰቷ ወይዘሮ ዘምዘም በወጣትነቷ አርገዛት ሊሆን እንደሚችል አሰበች ... በፍጹም እናቷ ከወይዘሮ ኢደን በቀር ማንም ሊሆን እንደማይችል ወሳኝነት።

ደገጥ... ሳንቸ ባልሰራው ወንጀል እስር ቤት ሆኖ እየተሰቃየ ፍርድን ሲጠብቅ ... ትልቅ ነው ብላ ያመነችበት ሌላው ሚስጥሯን የትም እንደ ብትል ሲያሰጣው ... በፍትረ የምትገለጽላቸው እናቷ ወይዘሮ ኢደን በሞት አፋፍ ላይ ሆነው ... እናቷ አለመሆናቸውን ሊናዘዙ ሲገነታገቱ ... ታያት ። ሰጢ ሁሉ ያልገመተችው ሌላ ሰው ... መኖር ራሱ ኪሳራ ብቻ የሆነ ድካም ሆኖ ተሰማት ... የምታምነው ሰው በሌለበት ጨካኝ ዓለም ውስጥ ቀዝቃዛ ብቸኝነት ተሰማት ።

ውስጧም ዙሪያዋም የተስፋ መቁረጥ ጨለማ ከደነው ። ርግ የምታመልጠው አልመሰልሽ አላት ። አዲስ ሌላ ማንነትን ለመቀበልና ... ሌላ እናት ለማወቅ ውስጧ እምቢ አለ ። 'እኔ ማንኝ?' የሚለው ጥያቄ እያዳፋት ... ጥልቅ የማንነት ተውስ ወስጥ ሰጠመች ። 'ከተምታታ ማንነት የሌለ ማንነት ይሻላል' የሚል ሐሳብ ብልጧ አለላት ። ተነስታ ከፍሏ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ተመላለሰች ። አልጋጥ ላይ በጀርባዋ ተንጋላ መሞት ምን ሊመስል እንደሚችል አውጠነጠነች ። እሟሟቱ ስታይ ከሌለው ሞት እረፍትና ከዚህ ሁሉ ስታይ ብቸኛ ማምለጫና ማረፊያ ሆኖ ታያት ።

ደገጥ ሞታ ነፍሷ ስትወጣ ... ወደ ገሃነም እሳት ስትጣል ... ቦታ ደልዳይ ሰይጣኖች ከንደን ይዘው አባቷ ወዳሉበት ከፍል ሲወስዷት ... እንዲያስቃዩት ለርሳቸው እንደገና ሲያስረክቧት ታያትና ቀፈፋት ። ጣራጣራውን ስታይ ቁየችና ነፍሷ በየት በኩል ከክፍሉ እንደምትወጣ መገመት አቃታት ። ብድግ ብላ የመድሃኒት ማስቀመጫ መሳቢያዋን ከፍታ ስታይ ጥቂት የራስ ምታት መድሃኒትና እንቲባዩቲክ ብቻ አገኘች ።

ወደ እናቷ መኝታ ቤት ተንደርድራ ገባች ። ከራስጌያቸው የተደረደሩትን ሰድስት ብልቃጦች አገላብጣ አየች ። የእንቅልፍና የደባቷ መድሃኒቶችን መረጠች ። እነርሱን ይዞ ወደ ክፍሏ ተመለሰች ። ከሞተች በኋላ ስለሚሆኑ ነገሮች ላለግሰብ ሞከረች ። እናቷ ነገሩን ሰምተው በድንጋጤ ሲሞቱና የቀብር ቀናቸው ባንድ ላይ ሲሆን ታይቷት 'አብረን መኖር ካልቻልን አብረን ብንሞት ይሻላል' ብላ አሰበችና በደረቁ ፈገገ አለች ።

ከራስጌዋ ማታ የጀመረችውን ውሃ እንስታ ተገነጨችለት ። ብልቃጦቹን ከፍታ ጥቂት አሰበች ። ፍርሃት ወረራት ። ሳልሞት ቢደርሱብኝስ ... ብተርፍስ ... የሚል ሃሳብ አሰጨነቃት ። ያሉትን ኪኒኖች ብዛት ስታይ እንደማትተርፍ አሰበች ። ማስታወሻ ጽፋ ልትተው አሰበች ። 'ለማን ... ለማን እጽፋለሁ?' ብላ ተወችው ።

ድንገት ብድግ አለችና ከሁለቱም ብልቃጦች ላትቶጥር ቃላትና በውሃው አወራርዳ አልጋዋን ተያግፋ በርከከ አለች ። በጥቂት ድቂቃዎች ውስጥ ተዘልፋፋ ወለሉ ላይ ወደቀች ። ሁኔታዋ ያላማራት ሰራተኞቹው ሻይና ጥቂት የሚቀመስ ነገር ይዞ መሞታ በሩን ብታ'ንሄኔ መልስ የለም ። መከፈቻውን ሚን ስትሰው ያለችገረ ተከፈተላት ። ወለሉ ላይ ተከፍተው ከተበተኑት ጥቂት ኪኒኖች አጠገብ ዝነፍሰዋል ብላ ወድቃ ስታያት አሉታዋን አሰነካችው ።

44

ሌላው ከሊፍቱ ወጥቶ ወደ ወይዘሮ ሊደን ከፍል እንዲሁት ሲገባ አልጋቸው ሳይሆን ደገፍ ብለው ተቀምጠው ... እንባቸው እየፈሰሰ ከላይ ከላይ ይተነፍሳሉ። ትንሽ ካረጋጋቸው በኋላ ነርሶቹን ጠርቶ ... እከሊጅን ተቀጥሎላቸው ትራሱን ደገፍ ብለው ሲተመጡ ትንሽ ተለል አላቸው። እንደምንም ትንፋሻቸውን ሰብስበው

“ያክተርዬ ... ሚስጥራን አየሃት? ... አሁን አንተ ስትገባ ነበር እኮ የወጣቸው” አሉ፤ አይናቸው እየተከራተቱ።

“አይ አረ አላየኋትም ... ምነው ሰላም ነው?”

“ሰላ--ም ነው ... ሰ...ላ...ም ...” አሉ ትንፋሻቸው እየተቀራረጠ ... ትንሽ ዝም ብለው እንዲያርፉ ስለነገራቸው እንደ አስር ደቂቃ ጸጥ ብለው ቆዩ። ትንሽ ጋብ ሲልላቸው “የሆነ ነገር ... ልነገራት ... ስጅምር ነው ተበላጭታ ... ሮጣ የወጣቸው ... ምን ላድርግ እኔ ... እድሜዬን ሙሉ ተሸከሜው ጥርኩ። አሁን እኔ ከሞትኩ ደግሞ ማንም እውነቱን ለነገራት አይችልም። የቀረኸኝ ተስፋ አንተ ብቻ ነህ ያክተር ...” ብለው፤ ተነጠራርተው ከራሱን ያቀሩት በርሳቸውን አወጡ። “ደሃው ... እስኪ ... እንካ ...” አሉ፤ ሁለት የታሸጉ ፖስታዎች እየሰጡት።

“ምንድነው እሱ ወይዘሮ ሊደን...?”

“እየው ... ተጽፎበታል ... አንዱ የሲ ነው ... አንዱ ላንተ ነው ... ደሃን ሳልነገራት ድንገት ብሞት ብዬ ነው ያዘጋጀውት ... ከዚህ በኋላ ያለሃት ተስፋ አንተ ብቻ ነህ ... አያራ ብዬ ሃለሁ ያክተርዬ ... ማንም የላትም ... ልጄን ...” አሉ እምባቸው እየፈሰሰ በመገል ሰልካቸው ሲሆን ከራሱን ከመዳግው ላይ እንሱን አተበላቸው። ስራተኛቸው ናት።

“ምንድነው ... ያህን አይደለሽም እንዴ ... አረ ምን ሆነሻል? ... ፍትራ?”

“እትዩ ጉድ ሆንልኛል ... ሚስጥር ... ሚስጥር ... ወይኔ እናቱ ...” ስትል፤ ዝልፍልፍ ብለው ወደቁ። በድንጋጤ ተሰፈንጥሮ ተነሳና ደገፍ አስቀመጣቸው።

የወደቀውን ስልክ እንስቶ “ሃሎ ...” ሲል፤ የልቅሶና የጨከት ድምጽ ነው የተሰማው። ድምጹን ከፍ አድርጎ፤ “ምንድነው እሱ?”

“ሚስጥር ሚስጥር ...” ብላ፤ ለቅሶዋን ቀጠለች። እንደምንም ካረጋጋት በኋላ ምስጢር መኝታ ቤቷ ገብታ መድሃኒት ወስዳ ራሷን ስታ ወለሉ ላይ ተዘርራ እንዳገኘችት ነገረችው።

ድንጋጤውን እንደምንም ለመቀጣጠር እየምከረ፤ “ሄሎ ... እስኪ አንዴ ... ረጋ በይና በሚኝ ... ትተነፍሳለች?” አለ፤ ወይዘሮ ሌደንን ባንድ አጁ እንደደገፈ።

“እንጃ ... እንጃ ... አይመስለኝም ... አዎ ... እስኪ ቀይ ...” ብላ፤ ለቅሶዋን ቀጠለች።

“ትሰሚኛለሽ? ... እኔ አሁኑኑ መጣሁ ... በገፍ አስተኚያት ... እስከመጣ ድረስ ፈጽሞ እንቅልፍ እንዳይወስዳት ... የፈለገውን አድርገሽ ቀስቅሺያት ... ፈቷ ላይ ቀዝቃዛ ውሃ ... በረዶ አሁኑኑ አፍሰሺባት ... ደግሞ እንዳትታፈን ... በቂ አየር እንድታገኝ መስኮቁን ከፈቁት ... መጣሁ እኔም ... መኪና ያለው ሰው የለም ገረቤት ... አንዳችሁ ያገኛችሁትን ሰው ጥሩ ከጉረቤት ... መጭህ ካለባችሁም ጩሁ ... ስልኩን እንዳትዘገው ...” ብሎ፤ በጨከት አፉ ላይ የመጣውን ሁሉ ቀበጣጠረ።

ስልኩን እንደያዘ ነርሶቹን በጨከት ተጣርቶ የሆነውን ባጥሩ ነገራቸው። ወይዘሮ ሌደንን ለነርሱ እስረከቦ በሩጫ ወደ ድንገተኛ ክፍል ሮጠ። ሁኔታውን በፍጥነት አስረዳቸው። እምቡላንስና የህክምና ቡድን ይዘው ወደ ጃከሮስ ገሰገሱ። ከኮሪያ ሆስፒታል እንምስጢር ቤት ለመድረስ ጊዜው ዓመት ሆኖ ረዘመበት። ንረቤቶች ተሰብስበው ምን መደረግ እንዳለበት ሲጨቃጨቁ ደረሱ።

ትንፋሻና የልብ ምታ መጥፋን ሲያዩ ተሯሩጠው ወደ መታጠቢያ ቤት ወሰዷት። ከመደፈናዋ ላይ ከወሰደች በኋላ የተረፉትን ኪኒኖች አገኛቸው። ምን መድሃኒት መሆናቸውን አወቁ። እንድታስታውክ አድርገው የተወሰነው እንዲወጣላት አደረጉ። እንቡላንሱ ውስጥ የሚሰካካውን ነገር ሰካክተው፤ በፍጥነት ድንገተኛ ክፍል ደረሱ። ቀስ በቀስ በራሷ መተንፈስ እያቃቃት መጣ። መተንፈሻ መሳሪያ ላይ አድርገው ወደ አይሲዩ አስገቧት። እናቷም ያሉበት ሁኔታ በጽፍ ስለነበር ወደዚህ ክፍል ተሸጋግረዋል። ከርሷ ባሻገር ካለው የአይሲዩ አልጋ ላይ ተኝተዋል።

ሰጪ ሁሉ ቀስ በቀስ እየተሰናበተ ወደ ቤቱ ሄደ። ዶክተር ሌላው፤ ሲስተር ዘቢባና ባለቤቷ እንዲሁም እስከቷ ወይዘሮ ዘምዘም ከባለቤቱ ጋር ብቻ ቀሩ። እኔ ልደር እኔ ልደር በሚለው ሲከራከሩ ቶዩና በመጨረሻ እስከቷ በማደሯ ተወሰነ። ሌላው ከእኩለ ሌሊት በኋላ ነበር ወደ ቤት ለመሄድ ከሆስፒታል የወጣው። ከመውጣቱ በፊት ተረኛ ዶክተሩን አናገረው። ሁለቱም ያሉበት ሁኔታ የከፋ መሆኑን እና በዚህ ጊዜ ምንም ለማለት እንደማይቻል ነገረው። በተለይ ምስጢር በሕይወትና በሞት መካከል

ወጣ ገባ እያለች ነው። ስፔሺያሊስት ሃቢሙ ሁኔታዋ አስጊ መሆኑንና ብዙ ተስፋ ግርረግ አስቸጋሪ መሆኑን ነገርታል። ሐኪም መሆኑን ስለነገራቸው ያለውን ነገር ሁሉ ሳይፈቀድ ሳይቀንሱ ነው የነገሩት።

ወደ ቤቱ እየተመለሰ አድርጎት የማያውቀውን ቴሌ. መድሐኒዓለም ደጅ ላይ ቀጥሮ ረዘም ያለ ጸሎት አድርጎ በውድቅት ሌሊት ቤት ገባ። ቤት ደርሶ ዘበኛው ሲከፍትለት ሰው ሁሉ ተኝቶ፤ ቅዝቅዝ ያለው ሳሎን ጠበቀው። ከምግብ ጠረጴዛው ላይ ተከዳድኖ የተቀመጠውን ምግብ አየት አደረገና አንድ ብርጭቆ ሻይ ቀዳና በረጅሙ ተነፈሰ። ጸሐቱን እውልቆ ወንበሩ እናት ላይ ሰቀለና ወደ መታጠቢያ ቤት ሄደ። ፊቱን በቀዝቃዛ ውሃ ሲታጠብ ቀለል አለው።

ሻይ ከቴርሙዙ ቀዳና ሶፋው ላይ ተቀምጦ አንድ ሁለት ጊዜ ፋት አለ። ወዲያው የምስጢር እናት የሰጡት ደብዳቤ ትዝ አለው። ወደ ውጪ ወጣና ከመኪናው ወረቀት ግስቀመጫ ሳጥን ውስጥ አውጥቶ ብርዱ ቅንጣጥ ስላደርገው ሮፕ ብሎ ወደ ቤት ገባ። የምስጢር ሥም የተጻፈበትን ጻገስ ያለ ደብዳቤ ጠረጴዛው ላይ ጣል አደረገና የራሱን ለመክፈት ትንሽ አመነታ። ረዘም ያለውን የመኪናውን ቁልፍ ተጠቅሞ ፖስታውን ከጫፉ ላይ ቀደደው። አንድ በእጅ የተጻፈ ደብዳቤና ሌላ አሮጌ የታሸገ ፖስታ ነበር በፖስታው ውስጥ።

ከውጪ ያለውን ደብዳቤ ነጣጥሎ አየት አደረገው። ከበታቹ ኢደን ይሳል። ረጋ ብሎ ማንበብ ጀመረ።

‘ዶክተር ሌላው’

መቼም ይህንን ደብዳቤ የምጽፈው፤ በልቤ ቀብሬ የኖርኩትን ሚስጥር ሳልገልጽልህ ማን ያውቃል ጊዜ አገኝተን ሳናወራ ድንገት አንድ ነገር ብሆንህ ብዬ ሰለስጋሁ ነው። ውስጤን እየበላው ያለው ይህ ካንሰር መቼ ፍጻሜዬን እንደሚወስነው አላውቅም። የሰንት ለመት ጸሎትና እምባዬ የተመለሰችባትን ያቺን ምሽት ግን ፈጽሞ አልረሳትም። በቴሌቪዥን መስኮት ቀርበህ ስምህን፤ በራህንና ታሪክህን ስትናገር ራሴን ስቼ ልወድቅ ነበር። አሁን ይሄንን እውነት ነው ቢባል ማን ያምናል? በል እንገዲህ አሁን የምንገርህን ልብ ብለህ ሰማኝ።

ነገሩ ትንሽ ግራ አጋብቶት ቀና አለና አይኖቼን እሻሽቶ ማንበቡን ቀጠለ። የልቡ ምት ግን የተወሰነ ጨምሯል።

የዛሬ ሃያ ስድስት አመት ግድም ገንደር ታምማ በጣር ላይ ያለች የእናቷን ብቸኛ እህት ልንጠይቅ ሄደን ነበር። በባህሪዋ ሰው መሰብሰብ ትወዳለች። መኪና ተራው ላይ ካፈ ነበራት እህቷ። አንዲት አይነገቡ ቀንጅዬ ልጅ ማረፊያ አጥታ ስትንከራተት አገኝታት ቤቷ ለሰጠገታት ነበር። ገና ካዲሳባ መምጣቷ ስለነበር ግራ ግብት ብሏት ነበር። ካቅሟ በላይ በሆነ ሃዘን የተመታች ልጅ ነበረች።

ደንገጦ ደብዳቤውን ሳያስበው ጨበጥ አድርጎ ያዘው “ሊሆን አይችልም ...” አለና አርጌውን ፖስታ ሊከፍት ብሎ ፈራ። ተመልሶ ደብዳቤውን ለማንበብ ሲጥከር እጁ እየተንቀጠቀጠ ተቸገረ። በረጅሙ ተንፍሶ ከመቀመጫው ተነስቶ “ሊሆን አይችልም ...” ብሎ እንደገና ተቀመጠ ...

ቤት ውስጥ የሚረዳኝ ሰው እየፈለገሁ በሰበርና በጣም በሳሳዘነችኝ አናገርኳት። መጠጊያ ካገኘች ምንም ስራ ቢሆን ለመስራት ፈቃደኛ መሆኗን ስትነገረኝ ወደ አስመራ ይገርያት ተመለስኩ። ታሪኳን ሁሉ ስታሟውተኝ ልጅ በይናረኝም ልጄ መሰለችኝ። ነፍሰ ጡር መሆኗንም አልሸሸገችኝም ነበር። ባለቤቱ በነገሩ በደስታ ስለተሰማማ ከኛው ጋር እየኖረች የማታ ትምህርት ቤት ገባች። መቼም እንደሲ ያለ ገበዝና ፈጣን የሆነች ልጅ አይቼም አላውቅም።

ልጄን ከወለደች በኋላ ቤታችን የበለጠ በደስታ ተሞላ። ልጄ እንደ ልጃችን ሆነች። ሕፃኗ ሁለት ዓመት እንደ ሞላት ግን ነገሮች ተለዋወጡ። ከፋ የሆነ የሳምባ ነቀርሳ ተጠናወታት። የምንችለውን ብናደርግላትም ሕይወቷን ግን ለናተርፈው አልቻልነውም። አብራ ከፖስታው ውስጥ የከተትኩልህን ደብዳቤ የጻፈችልህ እሷ ናት። እንድ ቀን ታገኝዋለሽ ... ስታገኘው ሰጧልኝ ብላኝ ነበር። ያ እምነቷ አሁን ይገርመኛል።

“ይሄ ሲታመን አይችልም ...” ሚስጥር ... ከት ... እህ ፈጣሪ ምን እደረኩህ ... እምላኬ ...” እያለ፣ ሳሉት ውስጥ ተንቀራጠጠ። ወደ ሆስፒታል በዚያው ቅጽበት ሲሄድ ፈለገ ... ደግሞ ግራ ገብቶት ደብዳቤውን አፍጥሮ አየው። የታሸገውን ፖስታ ለመክፈት ግን ብርታት አልነበረውም።

የልጄን ሁለተኛ ዓመት ባከበርን በሳምንት በሞት ስትለየኝ ጥልቅ ሃዘን ውስጥ ገባን። ቢሆንም ጥላልን የሄደችው ልጄ የሃዘናችን መርሻ ሆነችን። ሰሟን ያወጣችላት ግን እናቷ ናት።

የሚለውን ሲያነብ “ያንተ ያለህ ... ገኒ ...” ብሎ ሶፋው ሜፍ ላይ ተቀምጦ ማልቀሰ ጀመረ። የመጨረሻ ያያት ቀን የነበረው ፊቷ መጣበት። እንባው ወረቀቱ ላይ እየተንጠባጠበ የቀረውን ለማንበብ ሞክረ።

በለወለደችት እናቷ ሳልነገራት ብሞት ከኩነኔ የምነጻ አልመስልሽ አለኝ። ይሄው የኔም ሞት ደጅ ያንኳኳ ጀምሯል። ላንተም ይሄንን ነገር ልነገርህ አስብና አትም አጣለሁ። ሁሉንም ነገር የሚበጠብጠው ይመስለኝና ሰፈራ ስቸር ይሄው ጊዜው ነገደ። ለእኔም ያለችኝ ብቸኛ ልጄና ሕይወቴ እሷው ስለሆነች ራስ ወዳድነቱም ሳይጠናብኝ አልቀረም። እሷን ካጣሁ እንድ ቀንም የማድረ አይመስለኝም። ልጅቱ እንደ ሰሟ ሚስጥር ናት። ልጄን ለወለዳት አባቷ ከማስረከብ በላይ ምን መልካም ነገር አለ።

ያከተራ ሚስጥር የገነትም የኔም ልጅ ናት። መቼም እንደም ታውቀው

መዝገቡ ጥሩ አባት አልነበረም። ብዙ ስቃይና ጠባሳ በሀይወቷ ላይ አኑሯል።
 አንተ ገን ሰርሷል ጥሩና የሀመሟ ፈውስ የምትሆን አባት እንደምትሆን
 አውቃለሁ። እሷም ላንተ ያላት ጥልቅ ፍቅር አባቷ መሆንህን ስታውቅ
 ምን ሊሆን እንደሚችል አይቼ ብምት ምኞቷ ነበር። የሷው እናት
 ፍለጋም እንደመጣህ ስትነገረኝ ... ሕይወት መልሷን እጅህ ውስጥ ሰውራ
 ገዳና ለገዳና የምታንከራትት ጨካኝ ሚስጥር መሆኗን ነው የተረዳሁት።
 ገነትም የጻፈችልህ ደብዳቤ እዚህ ፖስታ ውስጥ አስቀምጧልሃለሁ።
 ሁለቱን ፎቶዎች ገነት ላንተ እንዳደርስ በአደራ የሰጠችኝ ነው።”

የፎቶዎቹን ነገር ሲያስብ ተጣድፎ እሮጌውን ፖስታ ቀደደው። ከውስጡ ሁለት
 ፎቶዎች ወደቁ። ብድግ አድርጎ ሲያያቸው ገነት የልጇን ሁለተኛ እመት ስታከብር
 የተነሱትና ከርሱ ጋር ለመጨረሻ የተነሱት ፎቶዎች ናቸው። ደብዳቤውን ሲያየው
 የሚያውቀው የገነት እጅ ጽሁፍ ነው። ‘ያንተው ገዢት’ ይላል መጨረሻው። ስሜቱ
 ተደባልቀበት ሲያነበው አልቻለም። ሰው በሌለበት እዩዬ ብሎ አሰቀለ። ፎቶዎቹን
 እገላብጦ ሳማቸው። የምስጢር ሕይወት በቀጭን ከርላይ ተንጠልጥላ እንዳለች ትዝ
 ሌለው “ያንተ ያለህ ... እባክህ ፈጣሪ ...” ብሎ ተንበረከከ። በሕይወት የሚያገኘውም
 አልመሰለውም። ስልኩን ሲያየው ባለመደወሉ ደስ አለው። ወዲያው ተነሳና ጃኬቱን
 ደርቦ እየተጣደፈ ወጣ። በሩን እንዲከፍትለት ዘበኛውን ሲቀሰቅሰው ደንግጦ አይኖቹን
 እያሻሸ ወጣ።

ጋቢውን ከትከሻው ወደ ራሱ ከፍ አድርጎ እየተከናነበ፤ “ምነው ዶክተር ...
 ቸገር አለ እንዴ?” አለው።

“ደህና ደህና ... የታመመ ሰው በላለ ሆስፒታል መሄድ አለብኝ። ባክህ ... ቶሎ
 ከፈትልኝ ... አስቸኳይ ነው። ጠዋት ነው የምመለሰው ... እሺ ... ቤቱን በደንብ ነቃ
 ብለህ ጠብቅ ... ንገራቸው እሺ” ብሎት፤ መልሱንም ሳይጠብቅ መኪናው ውስጥ ገብቶ
 አሰላው። በሩን እንደከፈተለት ወደ ሆስፒታል ተፈተለከ። ከሌሊቱ ስምንት ሰአት
 ከሰላሳ ስምንት ደቂቃ ይላል የመኪናው ሠዓት ... ቀዝቀዛ ሌሊት ... ያዲሳሳ መንገዶች
 ጭር ብለው ከተማ ውስጥ ሰውም ያለ አይመስልም። መንገዱን ሁሉ እምባውን
 እያዘራና ለብቻው እያወራ በምን ፍጥነት እንደ ደረሰ ሳያውቀው መኪናውን እቁም
 እንደ ‘አብድ’ ወደ አይሲዩሮጦ።

ሰጥቶልኝ ። የኩላሊትና ጉበት ሁኔታቸው ሊመለስ ወደ ማይችልበት ደረጃ በሰደረሰ ሁሉንም ነገር አወላሰበታል ። በሳምባቸው ውስጥ ተሉ ተሉ የሚሞላውን ውሃ መቅዳቱ አረጋችሁኋል ።

ከመጀመሪያው ቀን ጀምሮ ወይዘሮ ዘምዘምና ሌላው ተራ ገብተው ቀንና ማታ ድረ እስታማሚ ሆነዋል ። ሌላው በቋሚነት ማታውንና ሌሊቱን ሁሉ ሆስፒታል ነው የሚያሳልፈው ። ቀን ላይ በተለያዩ ጉዳዮች ተጠምዶ ስለሚውል፣ ከሊኒክ ማባባን ከናካቲው ባይባልም ትቶታል ። ነገር ዓለሙን ትቶ የምስጢርና የእናቷ የሙሉ ጊዜ እስታማሚ መሆን ለሁሉም ገራ የሚያጋባ ጉዳይ ሆኗል ። በተለይ ለሊራክ ነፍ እንቅጥልሽና እረፍት የነላው ጉዳይ ሆኖበታል ።

ሌላው ረፋዱ ላይ ከሆስፒታሉ ካፈ ደጅ ተቀምጦ በናውን ፋት እያለ የሰምኑን ጋዜጣ ሲያገላብጥ ቀየ ። አልፎ አልፎ ቀዝቀዝ ያለውን ፋስ ሽውሲል በወሐይዋ ያጋለውን ሰውነቱን በረድሶ ሲያደርግለት ደስ የሚል ስሜት ፈጥሮለታል ። ከወሐይዋ ወረር ፈቀን ለመሸፈን ተከልሎ ስለነበር፣ እጠገቡ መጥታ የቀመችውን ወጣት አላያትም ።

ገሮሮዋን እንደመጠራረገ ብላ፣ "ይቅርታ ... ዶክተር ሌላው ...?" ስትል፣ ደገገጥ አለ ።

"ልክነው ... ዶክተር ... አላየሁሽም ነበር እኮ ..." ገራ በገባው ፊት ፈገገ ብሎ ሸትብ አያት ። ቀጥሎ የምትለውን እየጠበቀ ወንበሩን አስተካከለ ።

እጇን ለሰላምታ እየዘረጋች፣ "ውዳሴ እባላለሁ ..." ብላ ለክሊኒካቸው ጥብቅና ከቀመላቸው ቢሮ እንደመጣችና የነሱን ኬዝ በዋናነት እንድትከታተል የተመደበችው ጠበቃ እሴ መሆኗን ነገረችው ። ከመቀመጫው ብድግ ብሎ ሰላምታ ተለዋውጦና ወንበር አቅርቦላት ከፊቱ ተቀመጠች ። ካሰበው በላይ ወጣት ስለነበረች፣ የነርሱን ክስ ለመከታተልና ለመወከል ብቃቷ አጠራጠረው ።

"ከሊኒክ እንድትሁሉት ጊዜ ሄጄ ነበር ... በኋላ ሲስተር ... ዘቢባነው ስሟ? ... እሴ ናት እዚህ ብመጣ ላገኝህ እንደምችልና እሴም እንደምትደውልልህ የነገረችኝ"

"እህ ... ልክነው ... እዚህ እንድትከሊኒካችን ስታፍ የሆነች ልጅና እናቷ ... ሁለቱም በከፍተኛ ደረጃ ታመው አይሲ ይነው ያሉት ... ብዙ ጊዜ እዚህ እሆናለሁ ። ቢሮ መጥተሽ እንደነበር ... ሲስተር ነገራኝ ነበር ። ዶክተር እዚህ ድረስ አደከምኩሽ ።" የምታውቀውንና የማታውቀውን ነገር እርግጠኛ ስላልሆነ ጥያቄው ከርሷው ይምጣ ብሎ አሰበ ።

"አይምንም አይደለም ... ይገባኛል ። እንዳልኩህ ውዳሴ እባላለሁ ። አዝናለሁ ከሊኒካችሁ ላይ ስለተፈጠረው ውጣ ውረድ" ብላ፣ ራሷን ካስተዋወቀችው በኋላ በእስከ አሁኑ ምርመራና የፋይል ጥናት የደረሰችበትን ነገር ባጭሩ ነገረችው ። የምትሰራውን የምታውቅና ካሰበው በላይ ብስለትና መረዳት ያላት መስላ ታየችው ።

ቢሮው ውስጥ ብዙ ጊዜ ብዙ የማይታዩ፣ የተዘበራረቁና የተወሳሰቡ ኬዞች ሲመጡ፣ ባለቤቱ ለርሷ ይሰጥና ረላቸው በቅርብ ይከታተላሉ ። እጇ ላይ ብዙ ከሶች

በላሉ፤ ይሄኛው ከሰ ለሌላ ጓደኛዋ ነበር የተሰጠው። እንድታገዝው ጠይቋት ፋይሉን እያየች ሲመነከሩ፤ የሲራዝን ስምና እሱ የሚሰራበት ከሊኒክ መሆኑን በታውቅ ራሷ ጠባቂ ልትሰራው ፈልጋ ነበር። ከዚያ የያዘው ልጅ በቤተሰብ ችግር ምክንያት ወደ ከፍሰ ሀገር ሲሄድ ሙሉ ሃላፊነቱ ለርሷ ተሰጣት። ጓደኛዋ ሲመለስ ነገሩ ከትከሻው ላይ ወርዶ ስለጠበቀው ደስ ብሎት፤ 'ለበላተኛ በፊ ጭድ ያዝለታል' ብሎ ቀለደባት። የሆዱን በሆዱ ይዛ በቃ፤ ፋይሉን በደስታ ወስዶታል።

የቀድሞ ፋይሉን ከላንቶ ጠበቀች ተረክበው ነገሩን ከሰሩ ለመመርመር እየሞከረች እንዳለች ነገረችው። "ሲሰተር ዘቢባንና ሌሎች ማስረሻ በሞተ ቀን የነበሩ ሰዎችን ሁሉ እናገራ የምፈልገውን ብዙ መረጃዎች እገኝቻለሁ። በጊዜው እንዳልነበርክ እውቃለሁ ግን የምትገኝ ነገር ካለ ..." ብላ በደፈናው ጠየቀችው። በጊዜው ባለመኖሩም ስለ ከሰተቱ ያለው እውቀት ውሉን መሆኑን ነገራት። የሰማቸውን ነገሮችና ስለ ማስረሻም የሚያውቀውን ያህል አስረዳት።

"ቀይ ዶክተር ... ማስረሻ ስለ ራሱም ሆነ ሌላ ላንተ የነገረህን ነገር ዝርዝር እንተ የነገረከው ሰው አለ?"

"ኛ ... ኛ ... በፍጹም እንደሱ አድርጌ አላውቅም" አለ ቁርጥ ባለ ድምፅ ርገጠኛ ሆኖ።

"ከዶክተር ሲራዝ ጋር ብዙ ጊዜ ይገናኙ ነበር?"

"ኛ ... እኔ እስከማውቅ ድረስ ... አንድ ጊዜ ብቻ ነው ... እሱም እኔ አሟሪካን አገር በለነበርኩ ... ከሊኒኩን በጥብጦ ... ራሴን አጠፋለሁ ምንምን ሲል ነው እንዲያየው የተደረገው ... ሲሰተር ሁሉንም ነገር በለምታውቅና ሁልጊዜም ስላለች ከኔ ይልቅ አሷ ታውቃለች" አለ፤ ፊቱ ግራ እንደገባው።

"ጠይቂያት ... እሷም እንደዘው ነው ያለችኝ ... ሌላስ ስለ ማስረሻ ዝርዝር የሚያውቅ ሰው አለ?" ከበርሳዋ ውስጥ የጀመረችውን ውሃ አውጥታ ተገነጧች።

"እንገዲህ ... ምስጢር ናት ... የምታውቀውን ከነገረችም ለላንቶ ነው" ብሎ፤ ጋዜጣውን ጠቅሎ ጠረጴዛው ላይ ወርወሮ አደረገው።

"አቶ ሰሊድ ማለት ነው?" ስትል በእምነት ራሱን ነቀነቀ። "ሲሰተር ዘቢባም እንደሱ ነው ያለችኝ። አንተ ከዋናው ቻርት ተጨማሪ ለምትከታተላቸው ደንበኞችህ የምትይዘው ተጨማሪ የተለየ ፋይል አለህ?" ስትለው አስብ አድርገ፤

"በጣም ለተወሰኑት ... ከዛ ውስጥ ማስረሻም ይገኝበታል" አለ። አሁንም የጥያቄዋ አቅጣጫ ሊገባው አልቻለም።

"እሱን ማየት እችላለሁ? ... ካንተ ሌላ አነዚህን የገል ፋይሎች ማየት የሚችል ሰው አለ?"

"ያ ... ቢሮዬ ናቸው ያሉት። እስኪ የሚሰጥር አከሰት አሁን ትመጣለች ... እሷ ስትተካለች ... በወጣቱ ወጪው ላይ ይገኛል" ብሎ ሁልጊዜ

በሰላም ተቀርቦቸው ከዚ በቀር ማንም ሊያያቸው አይችልም። የሚረዳውን በልክ ከከሱ ለውጥቶ ሲያይ ወይዘሮ ዘምዘም ናት። ይቅርታ ጠይቀ ሲያነሳው መድረሷን ነገራቸው። "እንዲያውም እሷ ናት ... መድረሷን ነው የነገረችኝ ... እንሂድ?" ወደ ሀሰቷታሉ ውስጥ እያወሩ ገቡ። "ዶክተር ሲራክንስ እገኘሁት?"

"ይቸን ሶስት ቀን ረፍት ላይ ነው ብላናለች ሲበተር ..." አለችና ትንሽ ለማንነቷ "ከርሱ ጋር ያለፈ ሃደኝነት ስለነበረን ... እሱን ማናገሩን ... ባልደረባቱ ነው የሚከታተለው" አለች።

"አሁ ... ሃለም ጠባብ ናት ... ነው የሚሉት። የምታውቁትን ሰው የት እንደትምታገኘው መገመት አትችይም" አለ ላቅ ብሎ። ከወይዘሮ ዘምዘም ጋር ትንሽ ለውርተው ... የሚሰጥር እናት ጉዳይ በጽፍ ስለሆነ ... ችግር ካለ ደውደልኝ ብሏት፤ ከውዳሴ ጋር ተያይዘው ወጡ።

"ቤተሰብሰ ... ባለቤትህም ልጆችህም እሚረካን መሆናቸውን ሰማሁ። መቼም በጣም ከባድ ነው ... ቤተሰብ እዛ ትቶ እዚህ መኖር" አለች፤ ጊዜውን ለመጠቀም ወደ እርሱ መኪና ገብተው ወደ ክሊኒኩ ሲያመሩ።

"በጣም ከባድ ነው ... በጣም ... ገንምን ታደርጊዋለሽ" ብሎ ትንሽ ጸጥ አሉ። ቢሮ እስኪደርሱ ድረስ ስለ እርሱም ሆነ ስለቤተሰቡ ማወቅ ያለባትን ዋና ዋና ነገሮች ነገራት። የሚጠጣ ነገር አገዘላት፤ ተቀምጠው የቢሮውን ማማር እያደነቀች ትንሽ ተቀላለጾ። ፋይሎቹን ሲያመጣላት ወደ ዴስኩ ሄደ። ፋይሎቹን ለውጥቶ እንድትባድ እያገለበጠ አያቸው። የምስጢር ፋይል ጋ ሲደርስ ከፍቶ ገጾቹን እየገለበጠ ሲያይ አንድ ፎቶ ኮፒ የሆነ ገጽ ላይ ሲደርስ ቀም አለ። ሌሎቹን ፋይሎች ሲያገላብጥ ምንም የተለየ ነገር አላገኘም። የማስረሻን ፋይል ከፍቶ ሲያገላብጥ ሁለት ገጾች ተዟዙረው ተፈርጀዋል።

የማስረሻን ፋይል እየሰጣት "እንገዲህ ... ይሄ ነው የገሉ ፋይል ያልኩሽ ... እዚህ ውስጥ ብዙ በጣም ቢወጡ ሊገዱ የሚችሉ የርሱ ብቻ ሳይሆን የሌሎች ሰዎችም ሚስጥሮች ሰላሉ ... በዋናው ፋይል ላይ አልጽፋቸውም። ከፈለገሽ ኮፒም አድርገን ልንሰጥሽ እንችላለን" ብሎ ከፊት ለፊቷ ተቀመጠ።

"በጣም አስቸጋሪ ሥራ ነው ... ሚስጥርና ህመም የተቀላቀለበት ሰራ ... ከኛ ጋር ይመሳሰላል ... የኛ ደግሞ ወንጀልና ሚስጥር ሆነ እንጂ ..." ብላ ላቅ ስትል አጠቃላይ ብስለቷና ነገሮችን የምትመለከትበት ደረጃ መተማመኑን ጨመረው። "ከሲራክ ጋር መቼና እንይት ነው የምትተዋወቁት? ሊላት አስቦ እስፈላጊ አለመሆኑን ተገንዝቦ ተወው። "ገንምን ያህል ርገጠኛ ነህ ... ይሄ ፋይል ካንተ በቀር ማንም እንዳላየው?" አለች የሆነ ገጽ ላይ ስትደርስ ቀም ብላ።

"በጣም ርገጠኛ ነበርኩ ... ይኛው ... አሁን ላንቺ ፋይሉን ላመጣልሽ ሳገላብጥ ... እንዳንድ ለውጦችን እየሁ ..." ሲል ካፉ ቀበል አድርጋ፤

"እዚህኛውም ፋይል ላይ ተዛገረው የተቀመጡ ገጾች አሉ" ስትለው የማጢን አቅሟን አድንቆ ነገሩን እሱም እንደየው ነገራት። በሌላኛው ፋይል ውስጥ

የተጨመረውን ፎቶ ኮፒ የተደረገ ገጽ አሳያት። ጉዳዩን በሰፊው ካወቀበት በኋላ የምትፈልጋቸውን ፋይሎች ኮፒ አድርገላት ወስደች። እሷ ከሄደች በኋላ ፋይሎቿን ሁሉ እንደገና በጥንቃቄ አገላብጦ አያቸው። ቁልፎቿን አሟራካ ሲሄድ ረስቶ ይሄድ አይሄድ ትዝ ሊለው አልቻለም። ነገሩን ጊዜ ወስዶ ባለበው ቁጥር ሁሉም ነገር የተወሰነ ትርጉም እየሰጠው መጣ።

እንዳንድ ወረቀቶችን ሲፈራርምና ወደኋላ የቀሩ ነገሮችን ሲያስተካክል ቀየ። ለምሳ ከሲስተር ዘቢባ ወደ ካፈያቸው ሄደው እንደ ተቀመጡ፤ “ዶክተርዬ ... ምንድነው የመጣብን ጉድ ... ሁሉም ነገር እኮ እያየነው እየተፈረካከበ ነው። አሁንማ ቀጥሎ ደግሞ ምን ሊሆን ነው ብዬ ቀንና ሌሊት በፍርሃት ተወጥረ ልሞት ነው። እንዴት ናት ያቺ ሚስጥር?” ብላ፤ ጭንቅላቷን አወዛወዘች።

“እኔም ጭንቅላቴ ሊፈነዳ ምንም አልቀረውም ሲስተርዬ ... ያው ብዙም ለውጥ የላትም ... ሃኪሞቼም በዚህ ደረጃ ምን ልትሆን እንደምትችል መገመት አንችልም ነው የሚሉት። አሁን ትልቁ ሰጋት ... እናቷ ሌኒ ታይሞ ሊጥቁ እንደሚችሉ ነው ጠጥኮ ይዘተሩ የነገረኝ” ብሎ፤ ምንብ የቀማመሰበትን እጁን በናፕሊኑ እየጠራረገ ዝም አለፈ። እሷም “እንዲያው ምንን ዘፋ ቀን አመጣጣቸው ... የኔ ናት ብላ አለች። ከፍተኛ እንደ ሁለቱ ፋቶ ብላ እይን፣ ዓይኑን እያየች፤ አዲሷን ጠበቃ አገኘሃት? ... ትንሽ ልጅ መስላኝ ነበር። ግን የምትሰራውን በደንብ የምታውቅ መሰለችኝ። ስትለው፤ ስሜቱን መጋራቷ ይስ አለው።” ብላ፤ የተቀረጸ ሰው አንዳትን ጣለምና ጥቶ ዘመን ምን ትላለች

“እኔም እንደዛው ነበር የተሰማኝ። ሳናገራት ገን ነበህ ልጅ ትመስላለች። እንዳለች ከሆነ ሰዎች ከሊኒኩን ለመከሰስ ብዙ ጠንካራ ምክንያት አላቸው። የኛ ህመምተኛ መሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ አደጋውም የደረሰው ከኛው ስታፎች ጋር በተፈጠረ ግጭት ስለሆነ ጠንካራ መከላከያ ነጥብ ከሌለን ዘሉ ከባድ ነው የሚሆነው ባይ ናት።”

“ደግሞ የልጅም ዘመዶች የዋሳ አይደሉም ... ብዙ ንክኪ እስከ ላይ ድረስ አላቸው አሉ” አለች፤ ጣቷን ወደ ጣራው እየጠቀመች።

“እኔ እውነት ከሁሉ ትበልጧለች ብዬ ነው የማምነው። ሌላ ጉልበት የለንም። እስከ አሁን ከሆነው የባለ ሊሆን የሚችል ነገር የለም። እድሜ ይስጠን እናያለን።” ሰዓቱን ሲመለከት ስምንት ሰአት ሊሆን ምንም አልቀረውም። ከካፈ ወጥተው ወደ ቢሮ እየሄዱ፤ ከሆስፒታል ወይዘሮ ዘምዘም ደወለች። የምስጢር እናት ማረፋቸውን እያለቀሰች ነገረችው። ነገሩን ሲሰተር ዘቢባ ነገራት ተያይዘው ወደ እዛው አቀኑ።

በጥላው የሰላሳ ገበያ ይላኩት ይሆናል። ለዚህም ምክንያት የሰላሳ ገበያው የሚገኝበት ሁኔታ ሊለዩ ይችላል።

በዚህም ምክንያት የሰላሳ ገበያው የሚገኝበት ሁኔታ ሊለዩ ይችላል። ለዚህም ምክንያት የሰላሳ ገበያው የሚገኝበት ሁኔታ ሊለዩ ይችላል።

46

ዚህም ምክንያት የሰላሳ ገበያው የሚገኝበት ሁኔታ ሊለዩ ይችላል። ለዚህም ምክንያት የሰላሳ ገበያው የሚገኝበት ሁኔታ ሊለዩ ይችላል።

እርሷም ታላቅ ተለዋውጠው በመስኮቱ ለንጻር ደጅ ደጅን እያዩቀሙ ይሰራሉ።

“እኔም ሲስተርም ብዙ ሞክረን ነበር ... ስልክህ ሲገባልን አልቻልም” ብለው አተኩሮ እየወጡ።

“እያን ... ባጣም መጥፎ ኔት ወርክ ነበር ... እሁንም ካዲላባ ወጣ ካልክ ኔት ወርክ ተቀይሮ ኖት ወርክ ነው አሉ ...” ብሎ ላቅ አለ። ከዚህ በፊት የሰማው ቀልድ በመሆኑ ብቻ ሳይሆን ውስጡ ለላቅ ምንም ፍላጎት ስላልነበረው ዝም አለ። የጸጥታው ከብደት ስለከብደው ለወራው ያህል፤ “ሚስጥር ግን እንዴት ናት ... ምንም የመሻል ምልክት የለም?” አለ።

“ትንሽ አለ ይመስለኝው ... ከጠዋት ጀምሮ በራሷ መተንፈስና ህመም ሲሰማት በጣም በከራሉ እይኖቿን መግለጥ ጀምራለች ... እሱም አንድ ተስፋ ነው” ብሎ ወደ ውስጥ ገብተው ምስጢርን አየት አደረጓት። ሌላ ወንበር ጨምረው ወጥተው ተቀመጡ። ጥቂት አወሩና ደግሞ ጸጥ ብለው ቀዩ።

“እኔ ግን ይከተር ሌላ ... ብዙ የሚያሳስቡኝና የሚያስጨንቁኝ ነገሮች አሉ። አንተ ምን እንደምታስብ አላውቅም። ላንሾ እስር ቤት እየማተቀ ነው ... ሚስጥር

እዚህ በሞትና በህይወት መካከል ተንገዳጅገዳለች ... እም ... ከሊኒኩም ባንድ በኩል ትልቅ ከስ ይጠብቀዋል ... እልሞስት ስራውም ቀም ሊዘጋ ነው። ሚዲያው ሁሉ ይወርድብናል። እንተ ደግሞ ቀንና ሌሊት እዚህ ሆስፒታል ሆኗል ኑሮህ። እኔ ካንተ ጋር መስራት ስመስን የነበረኝ እይታና አሁን የማየው ነገር ምንም አልተጣጣመልኝም። ምን እያሰብክ ነው?" ብሎ፤ መልሱን በመጠበቅ ፊት ለፊት አፈጠጠበት። የነገሩ እውነትነት በግልጽ ቢታየውም በሲራክ አጠያየች ተገርሞ ፈገግ ብሎ አየው። ነገሩ የንቀት ስለመሰለው ሲራክን እናድታል።

"ልክነህ ዶክተር ሲራክ ... ሁሉም ነገር ከቁጥጥር ውጪ የወጣ ነው የሚመስለው። እንተ ያልከው ብቻ ሳይሆን የራሴ ቤተሰብም ከዚህ ባልተናነሰ ቀውስ ውስጥ መሆኑንም ሳታውቅ የምትቀር አይመስለኝም። እንተ ከምታሰበውና ከምታወቀው በላይ ነው ውስጤን እያስቃየኝ ያለው። በአሁኑ ሰዓት ገን እውነቱን ንገረኝ ካልከኝ ... ለኔ እንደሆነና ዋነኛ ነገር የተደረገው ሁሉ ተደርጎ የምስጢርን ህይወት ማትረፍ ነው። ሌላው ሁሉ ይደርሳል ... ቢጠፋም ይተካል" ብሎ፤ አይን አይኑን ሲያየው የሲራክ ስሜት የበለጠ ጋለ።

"ለምን? ... ቀይ ሚስጥር ምንህ ናት? ይሄ የኔ ብቻ ሳይሆን እኮ የሁሉም የክሊኒኩ ሰራተኛ ጥያቄ ነው። ቀይ ከሊኒኩን የጀመርክበት ምክንያቱ ሚስጥር ናት ማለት ነው? ቤተሰብህ እዛ ተበትኖ ... ከሊኒኩ ሊወድቅ እንደ ሃሙስ ቀርቶት ... ቀይ ሚስጥር ሚስጥር ማለት ... ትርጉሙ ምንድነው? ... የማናውቀው ሚስጥር ካለ ደግሞ ንገረን። ሁሉም ሰው ገራ የሚያጋባ መቀራረብ እንደነበራችሁ ሁላችንም እናውቃለን ..." አለ፤ ከወንበሩ ተነስቶ። መስመሩን እንደሰቀቀና የሐሳብ የበላይነቱን እንደተነጠቀ ዘግይቶ ገባው።

"ሲራክ የምታወራውን እያሰብክ ነው? ... እንደ ነገር ልንገርህ ... እንተ ሊገቡህ የማይችሉ ብዙ የሕይወት እውነታዎች አሉ ... በጣም ገበዝና ትልቅ ቦታ መድረስ የምትችል ልጅ ነህ ... ገና ገን ረጅም መንገድ መሄድ አለብህ። አሁን ለእኔ የሚታየኝ ነገሮች ከተወሰኑ አመታት በኋላ ላንተም ይታያል ... አሁን ገን በእድሜም በጭንቅላትም ልጅ ነህ" ሲለው፤ እንደገና ስሜቱ ቱግ አለ። ቢችል ወንበሩን አንስቶ ቢጭንበት ደስ ባለው ነበር።

"ዶክተር ሌላ ... ችግርህ እኮ እንተ ራስህን ሰማይ ሳይ መስቀልህ ነው። እንተ ከምታውቀው በላይ ሰላንተና ሰለትንሺ ከሊኒክህ ፕሮጀክት እውቃለሁ። ይሄንን ከሊኒክ ተብሎ ስንጀምር፤ አሁን ሰላንተ የማውቀውን ያህል ባውቅ ኖሮ፤ እንኳን አብራህ ልሰራና ይሄ ከሊኒክ ብለህ የከፈትከው ድራማ አይከፈትም ነበር። እስኪ ንገረኝ ... ምንድነው ላንተ የሚታይህ ... ለኛ ግን የማይታየን። እንዳንተ አይነት 'ዴሎድድ የሆነ ናርስስቲክ' ሚጋሎማኒክ' ሰው አይቺም አላውቅም ..." ብሎ፤ ለፍልሚያ የተዘጋጀ መስሎ ተጠጋው።

"ብዙ ነገር የምታውቅ እንደሚመስልህም እውቃለሁ ሲራክ ... እንደ ቀን ምን ያህል እንደማታውቅ ሊገባህ ... ያኔ እናወራለን። ምክንያቱም እስከዚያ ድረስ

ለግደት ያልተዘጋጀህ እንኳው ልጅ ስለሆንክ ምንም ማድረግ አይቻልም። ስልጅ ጸገም ልትነገረው የምትችለው ስለትናገሽ አሻንጉሊቶችና ብስኩት ከረግላ ካልሆነ ልትነገረው የምትችለው በጣም የተወሰነ ነገር ነው።” አለው። እንደ ተቀመጠ የሲራክ ነገሮች ብስኩት እያደረጉት ስለሆነ ውስጡ ያለው ንዴት ቢያልፍልኝ ብሎ።

“የፈለከውን ማለት ትችላለህ ... እኔ ገን እርግጠኛ ሆኜ የማውቀውን ልነገርህ ... ልክ እንደ ሰምህ እንት ሌላ ... ነኝ ብለህ የምታስበው ሌላ ... ሰዎች ነህ ብለው ከበው የሚያስቡት ማንነትህ ሌላ ... በታ ሌላ ሰው ነህ ... የሚያሳዝኑኝ እካ መከራቸውን የሚያዩት ጉድን ያላየች ምስኪን ሚስትህና የጥህ አንድ ፍሬ ልጆችህ ናቸው ...” ሌላ፤ ፈቀጣጠረው የማይችል ንዴት ከውስጡ ፈንትሎ ከነገረለት። “ከመቀመጫው ተሰፈንጥሮ ተነሳና የሽሚዙን ኮሌታ ከነከረባቱ ጨምሮ ልጅ ለደርጉ ከመስኮቱ ጋር አጣብቆ አገልግላለሁ።”

“ትሰማኛለህ? ... አሁን አንድ ቃል ሳይወጣህ ... ጸጥ ብለህ ከዚህ ውጣ። አለበለዚያ ገን በዚህ መስኮት ነው እንደ ወረቀት ነው ጨምሮኝ የምጥልህ። ከልጅ መሳወት ድርም ይሄው ነው። ... ከዚህ ወጥተህ የፈለከውን ማለትና ማድረግ ትችላለህ ... ሰምተኸኛል አይደል?” ብሎ፤ ከገድገዳው ጋር ጥብቅ አድርጎ ከያዘው በኋላ ገራና ቀኝ ወዝውዞ ሰቀቀው። እንዲት ቃል ሳይወጣው ከላይ ላይ እየተነፈሰ ተንገዳገዶ ቀመ። የተጨማሪ ልብሱን እያስተካከለ ትንፋሹን ከሰበሰበ በኋላ የበሰጠ ወደ ኋላ አፈገፍጎ የቻለውን ያህል ካጠገዙ ራቀ።

“ከጥቂት ጊዜ በኋላ የሁላችንም ማንነት ይገለጣል ...” ብሎ፤ እየተወራጨና በንዴት እየተንቀጠቀጠ ጥሎት ሄደ። ይሄ ሁሉ ሲሆን በኮሪዶሩ ላይ ማንም ሰላልነበረ ከሁለቱ አልፎ የወጣ ረብሻ አልተፈጠረም። በቀጥታ ወደ ቤቱ ሄዶ ፎቶ ኮፒ እድርጎ ያስቀመጣቸውን ወረቀቶች እያገለበጠ ሲያስተካክል አመሸ። ከመሸ ደውሎ ከሲስተር ለጢባ ጋር ለረጅም ሰዓት አውሮቶ ሲጨርስ ጠዋት ላይ ቢሮ ተቃጠሩ።

ሲስተር ለጢባ በማገሰቱ ረፋዱ ላይ ሌላው ጋደው ላበተቻለ ፍጥነት ልታናገረው አንደምትፈልግ ነገራቸው። ገንፍል ገንፍል ከሚለው ስሜቷ እንደተረዳው ሲራክ የራሱን ታሪክ እንደምላት አወቀ። ቀድሞውንም ለሲራክ ባላት ስስ ልብ አብዛኛውን ነገር ሳታምነው እንዳልቀረች ገምቷል። ሆኖታል እንደሆነ ነገሯት አዛው ሲገናኙ ተሰማው። ሲራክ በስልክ ካወራት በተጨማሪ ፎቶ ኮፒ ያደረገውን በተለያዩ ሰዎች ላይ የጀመረውን ጥናት አሳያት። ከሆነው በላይ ለጥሎ ሲነገራት ውስጧ በንዴት ጦፈ። የሌሎቹን ካሰነበባት በኋላ በርሷ ፋይል ውስጥ የጻፈው ለማሰብም ስለሚቀፈው፤ ሲያሳያት ፈቃደኛ አለመሆኑን ነገሮ ወሽመጧን በጠሰው።

ሆኖታል ስትደርስ ላመል ያህል ጨብጣው ጸጥ ያለ በታ ካፈው ውስጥ ፈልገው ተቀመጡ። ጥቂት ዝም ብለው ቀደ። “ቀይ ገን ይሄንን ሁሉ ማድረግ ለምን አስፈለገህ ...? ይክተር ምን ያህል እንዳመንገህ እያወቅህ እንዴት እንደዚህ ታደርጋለህ? እስኪ እየው የሆነውን ... ምኑ ነው ላንተ አሁን ስኬት የምትለውና ደስታ የሚለጥህ? ብላ፤ ትኩረቱ ብላ አየችው።

"ሲራክ እናገሮሽ ነበር አይደል?" አላት፤ ረጋ ብሎ።

"ዶክተር ... ምን ለውጥ አለው ማንሰቢያናገረኝ ... እውነቱ እኮ ራሱ አፍጥሮ ይታያል? ስለሰታፋ በድብት በከፈትከው ፋይልህ የምትጽፈው ጉድ ... የገዛ ትጻርህ ቢሆን ይሄው ገደል ገብቶ ከሊኒኩን ሊዘገት የፍርድ ቤት ቀጠሮ አፍጥሮ እየጠበቅን ነው። እሺ ምን ይባላል ... እንተ ከዚህ ሆስፒታል ቀንና ሌሊት አትጠፋም። የማይገባኝ ... ሚስጥር እኮ ለሁላችንም የምንወዳት ልጃችን ... የሲራባልደረባችንናት ... ያንተ ትንሽ የበዛ አልመሰለህም?" ብላ፤ ቃላት እንደጠፋው ሰው እጇን አወናጥፋ ዝም አለች። ዝም ብሎ ሲለማት ቀየና ሲራክ ምን ያህል እንደተላካለት አስቦ በልቡ አደነቀው።

በረጅሙ ተነፈሰና ከኪሱ ውስጥ የሆነ ወረቀት ለውጥቶ ሰጣት። "ሲሰተር ... ሁሉንም ነገር ለማስረዳት ይከብዳል። ግን እውነቱ ለሁን ከምትደው ጋር ምንም ግንኙነት የለውም። ምንም ከማውራቱ በፊት እዚህ ፖስታ ውስጥ ያለውን እደው።" በምን ጨነቀኝ አይነት ተቀብላ ከፈተችው። ከውስጡ ሁለት ፎቶዎች ተንሸራተው ጠረጴዛው ላይ ወደቁ። አንስታ አይታ ብዙም ሰላልገባት አስቀመጠችቸው። ከሁለቱ ደብዳቤዎች መጨረሻው ላይ ኢደን የሚለውን የምስጢር እናት ለርሱ የጻፉለትን ማንበብ ስትጀምር ተመስጣ ቀረች።

ደብዳቤውን እንብባ ፎቶዎቹን በተራ በተራ አየች። ቀና ብላ አይታው እጇን በፊቷ ሸፍና ጸጥ ብላ ቀረች። ከቦርሳዋ መሐረቧን ለውጥታ እንባዋን ጠራርጋ ፎቶዎቹን እንደገና ትክ ብላ ማየት ጀመረች። ስለ ገነት ጫፍ ጫፍ የነገራት ትዝ አላት።

"ይቅርታ ... ይቅርታ አድርገልኝ" ብላ፤ ለሁንም ፎቶዎቹ ላይ አፍጥጣ ጸጥ አለች። ከዛም ገነት ለሌላው የጻፈችውን ደብዳቤ በየመሃሉ እምባዋን እየጠረገች እንብባ ስትጨርስ በጸጥታ ተነስታ አቀፈችው። አንዴ ፎቶዎቹን አንዴ እሱን እያየች ብዙ ጥያቄዎችን ጠየቀችው።

"ታዲያ ለምን ራሷን ልታጠፋ ፈለገች ... ይሄንን ሁሉ ታውቃለች ማለት ነው?"

"አልመሰለኝም ... እናቷ ብዙም ጊዜ እንደ ሌላቸው ሳታውቀው አልቀረም ... በዛ ላይ የላንቸ ነገር ... የከሊኒኩ ሁኔታ ... ተጨማሪም ... ያ ልጅ ምን እንደነገራት አላውቅም። እኔን ተቀይማኝ ዓይኔን ማየት ነበር ያስጠላት። ብቻ እንደመሰለኝ ገና ነገሩን ሊነገሯት ሲጀምሩ መሰለኝ ... ተስፈንጥራ ወደቤት ሄዳመድሃኒቱን የወሰደችው። ምን ታድርጊዋለሽ ... የሄውልሽ ... ለሷም የጻፉላት ደብዳቤ እንደታሸገ ነው። እሷ ሮጣ ስለሄደች እንደሰጥላቸው እየነገሩኝ እኮ ነው ከቤት ተደውሎ የሄደነው ..." ብሎ፤ የታሸገውን ፖስታ ከኪሱ ለውጥቶ አሳያትና ዓይኑን የጥላውን እምባ ጠራረገ።

"ይህን ነገር ካንተ ሌላ የሚያውቅ ማንም የለም?" አለች፤ የራሷንም እምባ ለማስቀም ይመስል አጥቿን ጥምቅ እያደረገች።

እንዴት ነው ምንም የማታደርገው? ከንጹሕም ጋር ይደዋወላል መሰለኝ ... ትናንት እንደነገረኝ ከሆነ ..." ስትል፤ የንጹሕን ስልክ የወሰደበት ቀን ትዝ ብሎት ነገርቸን ወደ ጓላ ማውጠንጠን ጀመረ።

"ሲስተርዬ እውቃህ ... ገን ሲራከን እኔ ምንም አላደርገውም። ዕድሜና ልምድ ያስተማረንን መራራ እውነታ ... ከዕድልና ከሌላ ሰው ቢማር ጥሩ ነበር ... ገን ለሁሉም የራሱ መማሪያ መንገድ አለው መሰለኝ ... እኔ ገን ሲራከን ምንም አላደርገውም" ሲላት፤ የምሩን መሆኑን አይታ ገረማት።

"ገን ቀይ እንድንገር ... ስለኔ ምን ብለህ ነው የጻፍከው ..." ብላ ሳቀች። "ሲራከ ስመናገርም ያላፍራል ነው ያለኝ። ገን እንዲያው ምን ብታይብኝ ... ምንስ አይነት የጭንቅላት ጉድለት ቢኖርብኝ ነው?" ስትለው፤ አሉም በረጅሙ ሳቀ።

"እንደዚህ አለሽ...? ... አይ ሲራከ እንዲያው ምን ይሻለው ይሆን? ለማንኛውም የራሱን ወይም የማስረሻን እንብቦ ያንቺ መስሎት ይሆናል። ይሄው ቁልፉ ... መላቢያ ውስጥ አሉልሽ ሁሉም ፋይሎች ... ኦሪጂናሎቹ። የራስሽንም ... የሁሉንም እንብቢው ... ከዚህ አኗወራለን" ሲላት፤ ቁልፉን እያመነታች ተቀበለችው።

"ሰው ስለኛ የሚለው ገን ይሄንን ያህል ለምን ያስጨንቀናል?" አለች፤ 'ስለርሷ የተጻፈው ነገር' ይሄንን ያህል ለምን እንዳብሰለሰላትና እንዳተከናት ገርሟትና ትንሽም ሀፍረት ነገር እየተሰማት። እጁን ኪሉ ከትቶ ከፊት ለፊቷ እንደ ቀመ መሬት መሬቱን ሲያይ ቀየና ቀና አለ።

"እኛን እኛ ያደረገን ሰዎች የሚሉን ብቻ ሳይሆን ሰዎች ይሉናል ብለን የምናስበውና የምናምነውም ስለሆነ ይሆናል። እያንዳንዱ ሰው በሌላ ሰው ጥላ ስር የሚኖር፤ የሌላ ሰው አስተያየትና መላ ምት የእጅ ስራ ነው። ራሳችን ከሆነውና ካደረገነው ይልቅ ሌላ ሰው ስለኛ ያለው ሆኖችን ይበላናል። ሰው ራሱ ስለራሱ ሊጽፈው የሚችለው ሰንት ቁም ነገር አያለ፤ ሌላ ሰው በጻፈው የገል አስተያየት መድበል ሕይወቱን ማስተዳደሩና ማሸርገዱ ሰው የመሆን መራራ እውነታ ነው" ብሎ፤ ሲሰናበታት እጁን ዘረጋ።

"ይሉኝታና ... አሉባልታ ... አገር ያጠፋውስ ለዚህ አይደል" አለች፤ ለርሱም ለራሷም በሚመስል ወደ ውስጥም ወደ ውጪም በሚሰማ ድምፅ። የሰጣትን ቁልፍ በርሳዋ ውስጥ ጨምራ የዘረጋውን እጁን ጨብጣ ሂደች።

47

ሲራከና ባቤላ የዲሺ ሂደቱ እያለቀላቸው ነው። የቪዛ ቃለ መጠይቅ ለማድረግ እምባሲ ከሳምንት በኋላ ለመገባት እየተዘጋጁ ነው። ብዙውን ጊዜ የሚያጠፋው ከባቤላ ጋር ሆኗል። ጠቅላላ እሱው ቤት የመገባት ያህል ሆኗል ትሮዋ። አልፎ አልፎ ለሰመጋባት ስታነሳበት ነገሩን አድበስብሶ ወይም ቀልዶ ስለሚያልፈው ለጊዜው ነገሩን ብትተውም ውስጥ ውስጡን ይከነክናት ጀምሯል። በርሱ በኩል ስለአሚረካ ጉዞው ለወንድሙም ይሁን ለማንም ትገፍሽ አላለም።

ከሌላሠው ጋር ከተጋጧ ወዲህ አልፎ አልፎ ካልሆነ ከሊኒክ መገባቱን ትታያል። ከመሄዱ በፊት እሱን ብቻ ሳይሆን ጠቅላላ ከሊኒክን የማስረሻን ሞት ከሰ በመጠቀም እንጦሮጦስ ማውረድ ዋና አቅዱ ነው። ከሊኒክን እንዲከሱ በተዘዋዋሪ ለማስረሻ ቤተሰቦች ሹዝ ያላቸውም እሱ ነበር። ሲስተር ዘቢባ ከርሱ ጋር እንድትወገን የቻለውን ሁሉ አድርጎ አልቀናውም። ንግግሯ ሁሉ ጥርጣሬ ያዘለ፤ ሁኔታዋም ከበፊቱ ቅዝቅዝ ያለበት ስለመሰለው ከሷ ጋር የሚያጠፋውን ጊዜ መቀነሱን መርጧል።

ሳንቾን ከታሰረ ጀምሮ ጠይቆትም እንደማያውቅ ትዝ ሲለው አንድ ከለአት በኋላ ሄደ። ከዚህ በፊት ስለነበራቸው ግጭት የተሰማውን ትልቅ ጸጸት ያዘነ መስሎ ገለጸለት። እሱን ለመርዳት ማድረግ የሚችለውን ሁሉ እንደሚያደርግ ቃል ገባለት። ሳንቾ ሲራከን ድሮም እንደ ሰውም እይቀጥረውም። አሁን ግን ሁሉም ነገር ስላታከተውና ተሰፋው ስለመጎመጎመ ከፋም በገም ሳይል አመስግኖት ተለያዩ።

የሌላሠው መረጋጋት ሲራከን ይረብሽዋል። ዛሬም የሚያደርገውን እንደማያውቅ ለማጅ ተማሪ የሚቀጥረው ስለሚመስለው ውስጡ ይቃጠላል። 'ለሱ ከምንም የማላውቅ የቤት ልጅ ነኝ ... 'አንድ ቀን ይገባሃል' ይለኛል እንዴ ... ቀይ ገን ምኑን ተማምኖ ነው? ... ይሄ ባጃጅ ራስ ...' ይላል ደጋግሞ።

በሌላ በኩል ደግሞ ሌላሠው 'ባጃጅ ራስ' ሊባል የማይችል ይመስለውና ያለውን ርገጠኛነት ያጣል። የሚያደርገውንና የሚለውን አስቦ የሚያደርግ እንደሆነ

በለሚያምን ሊያጠፋ ያልቻለው ፍርሃት ውስጡ ጉብ ብሎ ያስፈራራል። 'ምን ያመጣል ከዚህ በኋላ ... ከነክሊኒኩ ማጥ ወስጥ ገብቶ ሲንፈራገጥ ... እኔ ሲራዝ ... ዴንዝር ሆኜ ... አንጅቴን ነው የማርሰው ብሎ ራሱ በፈጠረው የድል በእል ላይ ለራሱ ተደጋጋሚ ንግግር ያደርጋል።

ላለፈው ሁለት ሳምንት ብዙም ያላገኘት ንጹሕ ትዝ እለችው። የሆነውንና እንዲሆን የሚፈልገውን እደበላልቅ የተቀመመ ሊሚይል ጽፎ ላከላት። ስለ ምስጢር ሲጽፍላት፤ 'በእውነት መትረፏን አጠራጠራለሁ ... ብትተርፍም ጭንቅላቷ ለምንም የማይጠቅም የቅቤ ቅል መሆኑ አይቀርም። እሱም ሆስፒታል የተሰፋ ይመስል ከሰራ አይለይም። በዚህም የተነሳ ከሊኒኩም በቅርብ ሳይዘጋ አይቀርም። ሁሉም ቀስ በቀስ የጁን እየተቀበለ ነው። የፍትህ ፀሐይ የጠለቀች ስትመስል፤ በተስፋ ለሚጠብቋት የሌሊቱ ቁር ለጊዜው ቢከፋባቸውም ... ማለዳ ላይ በሙሉ ግለቷ የወጣች ጊዜ ገለባውና ፍሬው ይለያል ...' ይላል።

ምስጢር ግን ቀስ በቀስ ከነበረችበት ጥልቅ ራሱን ያለማወቅ እንቅልፍ (ኮማ) ቀስ በቀስ መንቃት ጀምራለች። አሁን ችግር የሆነው ውስጧ በማይታወቅ ምክንያት እየተረበሸ ያዙኝ ልቀቁኝ እያለች ለያዥ ለከልካይ ማስቸገሯ ነው። ጭንቅላቷ ሙሉ ለሙሉ በላልነቃና የንቃት ሁኔታ የተዘበራረቀ በመሆኑ በየደቂቃው አብሯት የሚሆን ሰው ያስፈልጋል። አንዳንዴ ተነስቼ ካልሄድኩ ብላ ስለም ታስቸግር እጅና እግሯን ማሰርና የሚያረጋጋ መድሃኒትም መወጋት ያስፈልጋታል።

በተለይ ሌላውንና አክስቷን ወይዘሮ ዘምዘምን ስታይ ፍጥጥ ብላ ታያቸዋለች። ድንገት ዘልላ ልታንቃቸው ትምክርና ሲያቅታት እሪ ብላ ትጮሃለች። ደጋግማ የናቷንና የላንቾንን ስም ትጠራለች። ላንቾንም ያህል እንደምትወደውና ከሱ ሌላ ማንንም ማግባት እንደማትፈልግ እየተናገረች ታለቅላለች።

ሃኪሞቹ በአንገሷ ላይ ምን ያህል ጉዳት እንደደረሰና ከዚህ በኋላም ምን ያህል ሊሻላት እንደሚችል እርግጠኛ መሆን አልቻሉም። አሁን የምታሳያቸው ምልክቶች በተወሰነ መጠን የመሻል ምልክት አድርገው ነው የወሰዱት። ጊዜያዊና ዘላቂ የሚሆነውን የጭንቅላቷን የጉዳት ደረጃና ሁኔታ ግን ጊዜ ብቻ ነው የሚገልጠው ባዮች ናቸው። ጉበቷ ኩላሊቷና ሌሎች የውስጥ አካላት ሁሉ በትክክል እንደሚሰሩ ማወቅ ትልቅ የምስራች ነበር።

ከፍተኛ ህክምናና ክትትል ከሚሰጥበት ክፍል እንድትወጣ ተወስነ። ከጥገ አካባቢ ወዳለ ሰፊና ጸጥ ያለ የአንደኛ ማዕረግ ክፍል አዛውሯት። ቤተሰብ እየተፈራረቁና እየተረዳዱ ሲንከባከቧት ችለዋል። ለረጅም ጊዜ አብራቸው የኖረች የቤት ሠራተኛቸውና የሌላው እናት አብረዋት ሲሆኑ ትንሽ ረጋ ትላለች። ወደ ምስጢር ጋ ሊሄድ ከቤት ሲወጣ ሲሰተር ዘቢባ ደወለችለት።

ሰላም ከተባባሉ በኋላ፤ "ዶክተር ... የሆኑ ሰዎች ሊያናግሩኝ መጥተው የፍርድ ቤት ማዘዣ አለን ባዮች ናቸው። ከጤና ቢሮም ደብዳቤ አምጥተናልና ከሊኒኩ

የተመሰረተበት ከሰ ታይቶ ውሳኔ ላይ እስኪደረስ መዘጋት አለበት ነው የሚሉት ...” አለች።

ድንጋጤና ገራ መጋባት ሞልቶት፤ “ምን ... ደግሞ እንደዚህ ያልነገር አለ እንዴ? ... ተከሰሰን እንጂ እኮ ጥፋተኛ አልተባለም። እየሰራን ነው እንጂ የምንከራከረው ... ተዘግተን እንዴት ይሆናል? ከተዘጋ እኮ ጥፋተኛ ነን ማለት ነው። ጠበቃችንን ማናገር ይኖርብናል ... ለሁንም እሱው ጋ ኖቸው እንዴ?” ቢል

“አዎን ትንሽ ጊዜ እንዲሰጡኝ ለምኛቸው ... ካፈ ኖቸው ... ምን እዚህ አገር እኮ ንጹሕ መሆንህ እስኪታወቅ በወንጀለኛነት የመሰለው ሁሉ ነው የሚቀጠቅጥህ” አለች፤ መጨነቁ ድምጿን ጎልቶ እየተነበበ።

“እስኪ ቆዩኝ ... እንዴ ልደጪልላቸውና ጠበቀኛ የሚሉትን እንሰማ ... እኔም እየመጣሁ ነው” ብሎ፤ ሆስፒታል የመሄድ ሃሳቡን ለውጦ ወደ ከሊኒኩ እመራ። ነገሩን ለወይዘሮ ዘምዘም ነገሯት ሰው እስኪመጣላት እቧ ልትቀይ ተሰማው። ቀኑን ሙሉ የሚቸሉትን ሁሉ ቢያደርጉም ከሊኒኩ እንዳይዘጋ ማድረግ ሳይችሉ ቀሩ። በመጨረሻ ከሊኒኩ የወንጀሉ መፈጸሚያ ቦታ በላልሆነና የተለየ የሚበላሽ የወንጀል መረጃ ስለሌለው ስራውን ብቻ ማቀም እንጂ መታሸግ አያስፈልገውም በሚለው ተወሰነ።

የኖው የፍርድ ቤት ቀን ቀጠሮ ከአስር ቀን በኋላ ሰለሆነ ጠበቀኛቸው ያላቸውን ኃይል ሁሉ አሰባሰበው እየሰሩ ነው። ፋይሉን በዋና ጠበቃነት የያዘችው ውዳሴም ከጉዳዩ ጋር ቀጥታም የራትም ግንኙነት አላቸው ያለኛቸውን ሰዎች ሁሉ እነጋግራለች። ያልበረበረችው ቀዳዳና መረጃ የለም። ምንም እንኳ ሲራዘ የከላሽ ዋነኛ ምሳክር ቢሆንም በሰበሰበኛቸው መረጃዎች መሰረት የመከላከያ ክርክሯን የገባቸውም በሁሉ ዙሪያ ነው። እንዳንዴ በበቀል ጉልበትም እየሰራች ይመስላታል። ራሷን ትፈትሽና ግልጽ መልስ አታገኝም። ምንም ይሁን ምን ድርጅት መሸነፍ የማትወደው ውዳሴ ዛሬም ማሸነፍን ብቻ አማራጭ አድርጋ ነው እየሰራች ያለችው።

ኢምባሲ የምትሰራ ግደኛዋ ሲራዘ ዲቪ ደርሶት ካንዲት ልጅ ጋር ተጋብተው ለመሄድ ሲሆኑትን እንደ ወስዱ ደውላ ነገረችት። ልጅቱን እንደማታውቃት ነገረችት። ፋይሷ ላይ ከለው ምሰሷ ላይ በሰልኳ ፎቶ አንስታ ላዘችላት። ውዳሴ ልጅቷ ማን መሆኗን ወላጇው አወቀችት። ይሄ ደግሞ በሌላ አዲስ የበቀል ማዕበል ልቧን ሲንጠው ተሰማት። እየሮ መንገድ የሚሰሩ ግደኞች ጋ ደውላ የሲራዘና የሳቢላን ሙሉ ስም ሰጥታቸው የበረራ ተናቸውን አረጋገጠች። ነገሩ በሕግ እንደማይፈቀድ ብታውቅም የያዘች አልህ ውስጧን እየቆጠቆጠው ነው።

የምስጢር የጤና ሁኔታ ደግሞ ዘቀን ወደ ቀን በፍጥነት ተሻሻለ። በትዝክል ነሳቧን መገለጽ ብትቸገርም፤ ቀን የተሻለ ነትታ መጥልና ግታም በሰላም መተኛት ጀምራለች። ምግብ በራሷ መመገብና በትንሽ እገዛ ለራሷ የሚያስፈልግትን ነገሮች ለማድረግ ትምክራለች። ሆስፒታል ልትገባ አካባቢና ከዚያ ወዲህ የሆኑ ነገሮችን ማስታወስ ግን አልገመረችም። ሰው ደግኳት በሆስፒታሉ ኮሪዶር ላይ ወዲያ ወዲህ ማለት ችላለች። ለአየርና ለግብ መግባቱ ውስጧ በቀዩት ላስቲኮች

ምክንያት ጉሮሮዋ ቀበሎና ደክሞ ስለነበር ድምጿ በቅጥም እይሰማም። ለረጅም ጊዜ ያልተጠቀመችባቸው ጡንቻዎቿም ፈዝዘው፤ መሄድና ሌላ ከበድ ያለ እቅም የሚጠይቁ ነገሮችን ማድረግ ስቃይ ሆኖባታል። ለዚህም ልዩ የእካል እንቅስቃሴ እገዛ እየተደረገላት ነው።

ሃዚሞቹ በሌላ እንድላምንት ውስጥ ወደ ቤት ልትሄድ እንደምትችል ተስፋ ሰጥተዋቸዋል። መሉ ለመሉ ነቅታ ወደ ቤት ሳትገባ መደረግ ያለባቸውን ነገሮች ማቀድ ጀምረዋል። በተለይ የእናቷን መሞት እንዴት እንደሚነግሯት ሌላውና አክሲቷ ገራ ገብቷቸዋል። ሌላው ነገሩን እቤት ከመሄዷ በፊት እዚህ ሆስፒታል መንገሩን ነው የመረጠው። ደግሞ ገና የማንነቷና እውነተኛ ወላጅቿን የማሳወቅ ሌላ ከባድ ስራ ስላለ አሱም ሌላ ጭንቅ ሆኗል። መትረፍ መሞቷን አስፍስፈው ከሩቅ ሲጠብቁ የነበሩ የአባቷ ዘመዶች ድና ወደ ቤት መሄጃዋ ሲቀርብ አለን አለን ማለት ጀምረዋል። በደረሰባት የእክለምሮ ጉዳት ራሷንና የቤተሰቡን ሃብት ልትንከባከብ ስለማትችል መሉ ሀጋዊ ሞግዚትነት ይሰጠን ብለው ለማመልከት ዳር ዳር ሲሉ በፍጥነት እየተሻላት መጣ።

ቅዳሜ ማረፋፋጃው ላይ ሊጠይቃት ብዙ ሰው ተሰብስቦ ነበር። ሲሰተር ዘቢባ ከነቢተሰቦቿ፣ የሌላውና የገነት እናቶች፣ የሳንቸ አክሲት ልጆች፣ ወይዘሮ ዘምዘምና ባሏ፣ ሁለት የምስጢር ጓደኞች። ከፍሉ ሰፊ ስለነበር እዛው ቡና ተፈልቶ ... ያመጡትን ምግብ ለምሳ ቀርቦ ሲሳሳቁና ሲሟወቁ ቀዩ። ምስጢር ትንሽ ወዲያ ወዲህ ለማለት ብትፈልግም ብዙም እንድትንቀሳቀስ አልፈቀዱላትም። የእናቷ ለሰመናር ቢከነክናትም ደፍራ ለመጠየቅ ገን ወኔው ጠፋት። ምናልባት ሞተው ይሆናል የሚለውን ፍርሀቷን ለመጋፈጥ አልፈለገችም።

ሰው ሁሉ ቀስ በቀስ ሄዶ ሲሰተር ዘቢባ፣ ሌላውና ወይዘሮ ዘምዘም ቀሩ። ምስጢር ሰውነቷ ድክምክም ብሎ ጋደም ባለችበት እንቅልፍ ወሰዳት። ጋቢ ጣል አድርገውባት እነርሱ ሲሟወቁ ትንሽ ቀዩ። ሌላው በመቆየቱ ተወስኖ ሌሎች ተሰናብተው ወጡ። ምስጢር ድንገት አቃኝቷት ብንን ብላ ስትነሳ ከፍሉ ጸጥ ብሏል። ቀና ብላ ስታይ ሶፋው ላይ እንደተደገፈ ሲያንኮራፋ ከነበረው ከሌላው በቀር ማንም የለም። ሽርተት ብላ ካልጋው ላይ ወርዳ አጠገቡ ቀማ ቁልቁል እየችው። የሆነ ነገሩ አሳዘናትና 'ለምንድን ነው ይሄን ሁሉ የሚያደርግልኝ?' ብላ አሰበች። ከዛ ደግሞ ሲራክ የነገራት ነገሮች ትዝ እሷትና ውስጧ መናደድ ጀመረ።

ጋቢውን ትከሻዋ ላይ እንደጣለች ወደ መስኮቱ ሄዳ ደጁን እያየች ደገፍ ብላ ቀመች። የሆነውን ነገር ወደ ጎሳ ሄዳ ለማስታወስ ጣረች። የእናቷ የመጨረሻ ቃል ትዝ አላት። ወዲያው ከሆስፒታል ወጥታ ስትሮፕና ቤት ሄዳ የነበረው ሁኔታ በደብዛዘው ትዝ አላት። ቀኑን በትክክል ልታስታውሰው አልቻለችም። በጣም ረጅም ጊዜ መሰላት። ካመት ከሁለት አመት በላይ ሆኖ ተሰማት።

'ስለዚህ በወሰድኩት መድሃኒት ጦስ ነው እስካሁን እዚህ ሆስፒታል ያለሁት?' ብላ ጠየቀች። ዞር ብላ ስታይ ብዙ ካርዶች ኮመዲኖቹን ሞልተው እይታ እያነሳች ማንበብ ጀመረች። እንደገና የእናቷን ጉዳይ የቻለችውን ያህል ለማሰብ ሞከረች።

409
 ጥቅም ሆኖ አለበት እንደ እንዴት እናቴ ... ካጠገቢ ትጠፋለች? ብላ ደመደመች ።
 መሠረታዊ ላይ ስታያቸው የነበራቸው የተሠነቀቁ በሀመመ ከፋኛ የገረጣ ፈቃቸው ትገ
 አላት ። 'እንኳን ተሻለሽ' ከሚሉ ካርዶች እንዴት እንደያዘች ወደ መስኮቅ ተመልሳ
 እምባሞ መፍሰስ ጀመረ ።

ድንገት ነቅቶ ፊቱን ጠራርን ሲያይ ምስጢር በመስኮቱ እንጾር ቀማለች። ብድግ ብሎ ወደ እርሷ ጠጋ አለና "ሰላም ነው? ይቅርታ ቱጥ ባልኩበት እኮ ይሆኑ ሄደ።"

“ይህኛ...” ብላ ስትሆር ፊቷ በእምባ ታጥቧል።

"ምነው... ምን ሆነኛ...?"

“እኛቱ ... እኛቱ የት ናት? ... ሞታለች አይደል? ባትሞትማ ኖሮ ከዚህ አትጠፋም ... ካጠገቢ አትላወስም ነበር። በናትህ ዶክተር ሌላ አትሞሽኝ ንገረኝ ... እውነቱን ነው። “የወቅ የምፈልገው” ብላ፤ ቅርቧ ያለው ወንበር ላይ ተቀምጣ በቅበቅ ብላ “ማልቀስ ጀመረች።”

እንደ ደነገጠ አጠገቧ በርከክ ብሎ፡ “በጣም አዝናላሁ ... ሚስጥርዬ ... ልክ ነው። መጨረሻ ላይ ሆስፒታል ተኝተው ... ካንቺ ጋር አውርታችሁ ... ትዝ ይልሻል የሆነ ነገር ሊነገሩኝ ጀምረው ... አንቺም ነገሩ ካቅምሽ በላይ ስለነበረ ጥለሽ ሮፕሽ” የሚለው ነገር ዝብርቅርቅ ብሎበት ፈቱን ጠራረገ። “አንቺ ሮጠሽ ስትወጧ ... እኔ ደግሞ እየመጣሁ ነበር። እንዴት እንደሆነ አላውቅም ተላለፈን። ስደርስ በጣም አሟቸው ነበር። እንደ ምንም አንዳንድ ነገሮችን ለኔ ሊነገሩኝ ሲሞክሩ ከቤት ስልክ ተደውለ።

“የሆነውን ነገር ሰራተኛዋ ልትነግራቸው ሰትጀምሮ ... ነገሩ ካትማቸው በላይ ሆነባቸው ። እሳቸውን ለሃኪሞቹ ትቺ እምቡላንስ ይገሮ እቢት ሰደርሰ ራስሽን ሰተሽ ነበር ። እሳቸውም እንቺም ላንድ ላምንት ያህል አይሲዩ ዘፍል አብራችሁ ቀያችሁ ። ያው ሁኔታቸው በካንሰሩ በከፍተኛ ደረጃ መሰራጨት የተነሳ ከቁጥጥር ውጪ ሆኖ ምንም ማድረግ ስላልተቻለ አረፉ” ቢል ! ፊቷን በእጅጅ ሽፍና ሰትሰት ብላ ለአቀሰች ።

ሊያባብላት የቻለውን ያህል አደረገ። ከተቀመጠችበት ተነስታ አልጋዋ
 ላይ በደረቷ ተዘረረች። ድምጿን ከፍ አድርጋ ለቅሶዋን ስታቀልጠው የሚያደርገው
 ጠፍቶት በቅመበት ቀረ። ትከሻዋን ነካ ነካ እያደረገ ሊያጽናናት ሞከረ። ተነስታ
 መታጠቢያ ቤት ገብታ በፍንዘጋች። የሚያደርገው ጠፍቶት በፍ ላይ ቀመ። ዘለግ ላለ
 ጊዜ እዩዬ ብላ አለታለች። ትንሽ ጋብ ሲልላት ከመታጠቢያ ቤት ፊቷን እየጠራረገች
 ወጣች። አልጋው ሚፍ ላይ ጸዋ ብላ ተቀመጠች።

ሲፈራ ሲቸር፡ “ሚስጥርዬ ... ለምን ትንሽ ወደ ደጅ ወጥተን? ንፋስ ነገር አትተበደም?” ዝም እንዳለች ጋቢውን ላይዋ ላይ ጣል አድርጋ “ሚማሞን ጠለቅ ጠለቅ አድርጋ ተነሳች = እጁን ትከሻሞ ላይ ጣል አድርጎ ከክፍሉ ወጡ = ብዙ ጥያቄዎች ዘግቶችላቷ ውስጥ እየተተረጎሙሉ ነበር።”

“ቀይ ግን ለምንድነው ይሄን ሁሉ ጊዜ ቀንና ማታ ለንተ እዚህ ከኔ ጋር አብረህ የሆነከው? ... ለምን?” አለችው ድንገት ፈንጠር ብላ በጥርጣሬ ዓይነት እያየችው ።

“ታሪኩ በጣም ረጅም ነው ... ለጊዜው አሁን የሰማሽው ይበቃል ። እሱም ከበቂ በላይ ነው ። ባጭሩ ግን እናትሽ ናቸው ... ‘እንደኔ ሆነህ ... ካጠገህ ስትለይ ... ሁሉም ነገር አልፎ ... ሁሉንም ነገር ተረድታ ... ደህና እስከትሆን ... አብረሃት ሁን ... እንዳትለያት’ ብለው የአደራ ቃል ያስገቡኝ ። ዝርዝሩን ወደፊት እንገርሻለሁ ። ብዙ የማታውቁት ነገር አለ”

እዛው እንደቀመች ጋቢዋን ወደ ላይ ሰበሰበችና “ምኑን ... የትዬ ዘምዘም ልጅ መሆኔንና ማማ የኔ እናት አለመሆኗን...” ስትለው ፤ ነገሩ ግራ ገባው ።

“ማንው እንደሱ ያለሽ...? ገዴለም ... እሱን አሁን ተዬው ... አሁን አንቺና እናትሽ ወይዘሮ እደን ላይ ብናተኩር ይሻላል” አለ ። ሃሳቡን ከየት እንዳመጣቸው ሊያውቅ ስላልቻለ ። በናቷ ሞትና የመጨረሻ ቀኖች ላይ ሲያወሩ ትንሽ ተረጋጋች ።

ጉን ለጉን ከተቀመጡበት ውሃ ልክ ስር በቅለው የደረቁ ሳሮችን እንደ ባንድ እየነቀለችና እየበጠሰች ለጉንብላ ቀየች ። “ሰሊዶስ? ... ልጆቼስ?” ቀና ብላ አየችው ።

“ሳንች ያው እስር ቤት ነው ... ነገሮች ተደራርበው ብዙ ገድተውታል ። ልጆቼ ግን ደህና ናቸው ... ሙሉ ለሙሉ እናንተ ቤት ነው የሚኖሩት ። የማስረሻ ቤተሰቦች ከሱን እስፍተው ... ሳንችን ብቻ ሳይሆን ከሊኒኩን ሁሉ ከሰሰዋል ። ጥናው የፍርድ ቤት ቀጠሯችን ሰሞኑን ነው ።”

“ከሊኒኩ ደግሞ ምናደረገ ... ባከመው? እንደዚህ መሆኑ ለሰሊዶ ጥሩ ነው መጥሩ?” አለች ፤ የማስረሻ ስም ሲጠራ እየቀፈፋት ።

“ለሳንች በጣም ጥሩ ይመስለኛል ። ቢያንስ እሱን ነጥለው የበቀል ሊላማ እንዳያደርጉት የሚረዳ ይመስለኛል ። ጥሩቱ የከሊኒኩ ቢሆን ይሻለኛል ... ሳንችን የሚረዳ ምንም ነገር ቢሆን ደስታዬ ነው ። ነገሩ ግን በጣም እየተወሳሰበ ይመስላል” ድንገት ሲራዝ የነገራት ነገሮች ትዝ አሏት ። ልጠይቀው አልጠይቀው በሚል ትገል ውስጥ ቀየችና እንደምንም አወጣችው ።

“ቀይ ግን ዶክተር ሌላ እኔ ሚስጥሬ ብዬ የነገርኩህን የገል ህይወቴን ጉዳይ ... እንዴት? ...” ብላ እንደገና ጸጥ አለች ። “ለዛውም ለሲራዝ ... ለምን መንገር አስፈለገህ? አውቃለሁ ተገኝታችሁ ብዙ እንደምታወሩ ። ሁሉም ነገር ለእናንተ ኬዝና ተራ የህዝምና የውይይት ርእሰ ሊሆን ይችላል ... ግን...” ነገሩ መጀመሪያ ላይ ግራ ገባው ። ሁሉንም ነገር ቀስ ብሎ ከስሩ አስረዳት ። ታምማ ራሷን ስታ በነበረበት ጊዜያት የሆኑ ነገሮችን እየጠየቀችው ሲያወሩ አመሸች ። ለአዳር ልትተካው ወይዘሮ ዘምዘም ስትመጣ ተያይዘው ወደ ዘፍሏ ሄዱ ። ምስጢር ወደ መታጠቢያ ቤት ስትገባ የእናቷን ሞት እንዳረዳት ፤ ሌሎች ጉዳዮችን ግን እንዳላወሩ ቀስ ብሎ ነገራት ።

• 48 •

ሌላው ሊትዮጵያ ውስጥ ፍርድ ቤት ተገኝቶ አያውቅም። ስርአቱና ሂደቱም ምን እንደሚመስል አያውቅም። ለሚረካን ሀገርም ቢሆን በከፍተኛ ደረጃ የታመሙ የአለም ሀመምተኞችን ያለፈቃዳቸው እንዲታከሙ ህጋዊ ፈቃድ ለማግኘት ሲሄድ ካልሆነ ፍርድ ቤት ምን እንደሚመስል አያውቅም። ጥሪ የደረሰው በምስክርነት ቢሆንም ልቡ ሲረበሽበት ነው የነጋው። ልብሱን ለባብሶ ሲጨርስ ከቤት ከመውጣቱ በፊት ምስጢር ጋ ደወለ። ደህና ማድረጉን ወይቆ ከፍርድ ቤት መልስ በቀጥታ ወደ እሷ እንደሚሄድ ነገሯት ወጣ። ሲስተር ዘቢባ ጋ ሲደውል ቀድሞ መድረሷን ነገረችው።

ወደ ውስጥ ሲገባ፣ ሳንቾ እጁ በካቲና ታስሮ በሁለት ፖሊሶች ታጀቦ ሲገባ በዓይናቸው ሰላምታ ተለጥውጠው ተላለፉ። ውዳሴ ጥቁር ካባጥ ውስጥ ወተት የመሰለ ነጭ ሽሚዝ እድርጋ ከቀይ ሃር የተሰራ ሻሽ ነገር እንገቷ ላይ ሸብ እድርጋለች። በራስ መተማመኗ ከፈቷና አካሄዷ ይነበባል። ሳንቾን ፈገግ ብላ ሰላም አለችውና ተቀምጣ ጥቂት ተነጋገሩ።

ሲራዝ ጥቁር ሱፍ በነጭ ሽሚዝና ቀይ ከረባት ተላብሶ፣ የሚያምር ጥቁር ሙሉ ቀሚስ ለብሳ፣ በቀይ ጫማና በርሳ ከተንቀጠቀጠች ቀንጅዬ ልጅ ጋር እጅ ለእጅ ተያይዘው ገቡ። እሷ ወደ ኋላ ፈንጠር ብላ ስትቀመጥ እርሱ ወደፊት ሄዶ የተመደበለትን ቦታ ያዘ። ድንገት ከውዳሴ ጋር እይን ላይን ሲጋጩ ንቀት የተሞላ ፈገገታ አሳይቷት፤ ከቁብም እንዳልቀጠራት ፊቱን አሳረባት።

ዳኞቹ ገብተው ስፍራቸውን ሲይዙ፣ ችሎቱ ተሰይሞ የፍርድ ቤቱ ሥርዓት ደንብ ተፈጽሞ፣ የክሱ ሁኔታ ተነበበ። ምስክሮቹም 'እውነቱንና' እውነቱን ሁሉ እውነቱንም ብቻ ሊናገሩ እየማሉ ተራ በተራ የሚያውቁትን ተናዘው ሲጨርሱ፣ ከገራ ቀኝ በቀረበ መስቀለኛ ጥያቄ ልባቸው ጠፋ። የከሳሽና የተከሳሽ ወኪል የሕግ ባለሟሎች ችሎታቸውን አስመሰከሩ።

ፍርድ ቤቱን ለማሳመን የምስክሮችን ሀሊና እየደገጠ፤ ያላቸውን ብልሃትና መረጃ እየወደሩ፤ እውነቱ ላይ ለመድረስ ላባቸውን ጠብ እደረጉ። ምስክር ሆስፒታል በመሆኗ ለመምጣት ካለመቻሏ በተር ዶክተር ሌላው፤ ሲስተር ዘቢባ፤ ሳንቾ፤ የዘሊኒኩ ጥበቃና ባካባቢው የነበሩ ሰዎች ሁሉ የሚያውቁትን ላይደብቁ የማስታወስ ሃይላቸው እንደቻለ ዘረገ።

የማስረጃ እናትና የረጅም ጊዜ ጓደኛም የልጁን ደገነት፤ ባለራእይነትና ባይሞት ኖሮ ለወገንና ለሃገር ሊሰጥ ይችላል የነበረውን ያልተበዘበዘ ፍትህና ድንቅ ችሎታ እያስረዱ እምባቸውን ረገ፡፡ የመጨረሻው የእቃቤ ህግ ምስክር የዶክተር ሲራክ ተራ ደርሶ ከመቀመጫ ኮርቹ ውስጥ ገባ። ራሱን ከነሙያ ማዕረጉ አስተዋውቆና መሃላ ገዝቶን ፈጽሞ፤ የመጀመሪያ ጠያቂ በመሆን ተራ የወሰደው እቃቤ ህጉ ነበር።

“ዶክተር ሲራክ ሚቸን ያውቁት ነበር?”

“አዎን... በሙያ አጋጣሚ”

“የትና እንዴት እንደሚያውቁት ለፍርድ ቤቱ ቢያስረዱልን?”

“ቀድሞም እንደተገለጸው የዘሊኒካችን ህመምተኛ ወይም ደንበኛ ሆኖ ዶክተር ሌላውን ያይ ነበር። ዶክተር ሌላው በሃገር ውስጥ በሌለበት ጊዜ ትንሽ ተራብሾ ወደ ዘሊኒኩ በመጣ ጊዜ ነበር ያየሁት። ራሱን ወይም ሌላ ሰው አጥፋ አጥፋ እንደሚለው ገልጾ ወዲያው እንዲታይ ርዳታ ፈልጎ ነበር የመጣው። እታያለሁ እትታይም በሚል በተነሳው አታካሮ ጣልቃ ገብቼ አረጋጋሁት። ዶክተር ሌላው በሦስተኛ ቀኑ ስለሚመጣ እስከዚህ ችግሩን የሚያረግብለት መፍትሄ ሰጠሁት። ከዚህ ውጪ ግን የኔ ህመምተኛ ወይም ደምበኛ አይደለም” ብሎ ከረባቱን ላላ አደረገ።

“ከሱ ጋር አብረህ ባላለቀት ጊዜና በካርዱ ላይ የተጻፈውን ሲያዩ ... በርስዎ መያዣ ገምገማ ሚቹ አቶ ማስረጃ ምን ያህል አደገኛ ነው ይላሉ? በከፍተኛ የእእምሮ ህመም የተረበሸ ህመምተኛ ነው ብለው ያስባሉ?” ብሎ ዞር ዞር ብሎ እየና ወደ ሲራክ ተመለሰ።

“በመጀመሪያ ደረጃ ሌላ ሐኪም እንብቦ ሲረዳ የሚችለው ምንም እድነት ጠቃሚ መረጃ ቻርቱ ላይ አልነበረም። ያ የጥናው ሃኪሙ ውሳኔ ነው። እኔ ባየሁት ጊዜና ሁኔታ ግን የምትነገረውን በትክክል የሚሰማ ሰው ነው። ከተወሰኑ ያለፈባቸው አስቸጋሪ የህይወት ክጠመኞች ከፈጠሩበት ጭንቀትና በዘሊኒካችን ውስጥ የምትሰሩ እንዲት ለጅ ላይ ካለው ጠንካራ የፍትህ ስሜት ውጪ ለእኔ የተጋነነ ነገር አላየሁበትም። አደገኛ ቢሆን ኖሮ የዛን ዕለትም ወደ ቤት ሳይሆን ወደ ሆስፒታል ነበር የምልከው። ጥናው ሐኪምም ሆስፒታል አስተኝቶት የሚያውቅ አይመስለኝም” አለና ዘረኝ ማለት ሲጀምር ድምጹም በራስ መተማመኑን ያሳይ ነበር።

ሳንቾና ሲስተር ዘቢባ ጆሯቸውን ማመን አቅቷቸው ራሳቸውን ከግራ ወደ ቀኝ ያወዛውዛሉ። የማስረጃ ቤተሰቦች ደግሞ በያንዳንዱ መልሱ አንጀታቸው እየራሰ ጭንቅላታቸውን ላይ ታች ይነቀጥታሉ። ሌሎች ጥያቄዎችንም ያለ ብዙ ማመንታትና

ገራ መጋባት ሲመልስ ቀድሞ አቃቤ ሕግ ተሠማሪ ጥያቄ እንደሌለው ተናገረ፤ ለቤላ፤ የአውራ ጣቷን ከፍ አድርጋ አድናቆቷን ከፈገገች ጋር ላዘችለት። ሌላው ተነፈሰ።

የመሃል ዳኛው ወደ ውዳሴ ዞር ብለው ምስክሩን ለመጠየቅ ዝግጁ መሆኗን ጠየቁ። ፈጠን ብላ ተነስታ ወደ ሲራዝ የሚቻለውን ያህል ቀርባ ቀመች። ሁለቱም የለብሱት ልብስ መመሳሰሉ ተመካከረው ያደረጉት ይመስላል።

የምጽት ፈገገችታቸውን ብልጭ አድርጋ፤ “ዶክተር ሲራዝ የሚገርም ነው ... ተመሳሳይ መልበሳችን ...” ስትል ትከሻውን ሰብቆ አጸፋውን የምጽት ፈገገች መልስላት። ለቤላ ጠበቃ ማን መሆኗን ስታውቅ የሆነ ደስ የማይል ስሜት ተሰማት።

“የክሊኒኩ ሚዲካል ዳይሬክተር እንደ መሆንም ... ባጠቃላይ የክሊኒካችሁን ስራና ለደንበኞች የሚሰጠውን አገልግሎት እንዴት ያቅራ ዶክተር?” ስትለው፤ ያልጠበቀው ጥያቄ ነበር።

“ጥሩ ነው ... ብዙ ሰው ደስተኛ ነው ... ብዙ ለመታየት ወረፋ የሚጠብቁ ሰዎችም አሉ። ከፍተኛ ክብር ክሊኒኮች አንጻር በጣም ከፍ ያለ ቢሆንም አገልግሎቱም ላት ያለ ስለሆነ ... ጥሩ ነው ባይ ነኝ። ዶክተር ሌላው በተደጋጋሚ ቤተሰቡ ጋ አሚሪካን አገር መሄዱ የተወሰነ ሜና ቢኖረውም። ልክ የሚቼ የአቶ ማስረሻን ጉዳይ ዓይነት ...”

“ጥሩ ነው ... ዶክተር ... ይቅርታ ወጣት ሃኪም ስለሆኑ ... አንተ ብዬ ብጠራም ቅር ይልዎታል ...?” አለች፤ ፈገገ ብላ ዓይን ዓይኑን እያየች።

“ችግር የለም ...” አለ ባጭሩ ወደ ማዶ እያየ።

“ከክሊኒኩ ስታርች ጋር ያለህን ግንኙነት እንዴት ታየሃለህ?” ስትል፤ አቃቤ ህግ ሃላቡ ዝምድና የሌለው ጉዳይ በመሆኑ ጥያቄው ውድቅ እንዲሆን ጣልቃ ሲገባ ዳኛው፤

“ዶክተር ጥያቄውን መመለስ ያስችግርሃል?” አሉ ረጋ ባለ ገዢ ድምጽ።

“ምንም ችግር የለም ... እንዳንድ የስራ ላይ አለመግባባት ካልሆነ ... ምንም የተለየ ነገር የለም ... ጥሩ ግንኙነት እንደነበረን ነው የማውቀው።”

“ኦህ እንደነበራችሁ ... አሁን ችግር አለ...?”

“ባንዳንድ አስራሮች ስላልተስማማን ... ከተወሰኑት ጋር አዎ ...” አለ፤ የሚቀጥለውን ጥያቄ መገመት እያቃተው።

“ባሪ በሀመም ምክንያት ልትገኝ ያልቻለችው ወይዘሪት ምስጢር ለተፈጠረው ችግር ዋነኛ ምክንያት ናት ብል ስህተት ነው ትላለህ?”

“ከአቶ ሰሊድ ጋር የተጣላነው በሥራ ላይ በተፈጠረ አለመግባባት ሲሆን ... ይቅርታ ጠይቁው ችግራችንን አርገንን ሰላም ከወረደ ቀይቷል።” ከደክተር ሌላው ጋር የተጋጨው ግን ራሱ በሚሰራቸው የሕክምና ኢትዮጵያም ሆነ የክሊኒክን የሰራ የራሱች በሚጻረሩ ድርጊቶች ምክንያት ነው። ሲል፤ ተበላጭቶ የነበረው ጠበቃ ህመምተኞችን የገልገል ጉዳይ እየተከታተለ እገሌ እንዲህ ነው። እገሌ እንዲህ ናት የሚል የተባረረ ፋይል መከፈቱን ደረሰችበት። በሠራተኞቿም ሆነ በሰታፋ የጽሑፍና የቃል ፈቃድ ሳያገኝ የሚያደርገው ጥናት ስህተት መሆኑን ሰነገረው ለምን ተደፈርኩ ዓይነት ቡራ ከረዩ ካልተደባደብኩ አለ። ከሚያጠናቸው ሰዎች ውስጥ እኔ፤ ሚስጥርና ግጥም አቶ ማሰረሻ ይገኙበታል። ሲል ፈጠን ብላ፤

“የሚገርም ነገር ነው ... ይህንን የሚስጥር ጥናት እንተ እንዴት ልትደርስበት ቻልክ ይከተር?” አለች።

“ወክሉኝ በሄደበት ጊዜ የሱን ቢሮ ስለነበር የምጠቀመው ... ቢሮው ውስጥ ከበሩ ፋይሎች ጋር ነው ያገኘሁት።”

“እህ እነዚህን ሚስጥራዊ ፋይሎችን አይቀልፍባቸውም ማለት ነው?” ብላ፤ እንዴ ወደ እርሱ እንዴ ወደ ዶክተር ሌላው አየች።

“እሱን የማውቀው ነገር የለም” ብሎ፤ ወደ ጎሳ ተደግፎ ዝም አለ።

“ምናልባት ካልተሳሳትኩ ... ሁሉም ፋይሎች በጥንቃቄ ተቀልፎባቸው የሚቀመጡ ናቸው። ዶክተር ሌላው በድንገት ተጠርቶ ወደ አሜሪካ ሲሄድ ቁልፉን በቸኮላ ሆኖ በሌላ መሳቢያ ውስጥ ረሳው። ቁልፉ እጅህ ሲገባ ካዝናውን በርብረህ ነው። አይደል ፋይሎቹን ልታገኛቸው የቻልከው? ፋይሎቹን በጎሳ እንዳያገኙ ደግሞ የገል ማስታወሻዎች እንጂ የጥናት ይኩመንቶች አይደሉም” ስትል፤ ለቃቤ ህጉ ትእግስቱ አልቆ እጁን አወጣና፤

“እሁኝም ወደማያስፈልግ ዝርዝርና ከክሱ ጥብጥ ጋር ወደማይያያዝ ጉዳይ እየተገባና ምስክሩን በማይገባ ነገር እያደከምናቸው ነው።” ሲል፤ ዳኛውም ትእግስታቸው እያለቀ ኖሮ፤

“ይሄ ነገር ወዴት እንደሚሄድ እኔም ገራ እየገባኝ ነው። የተከላሸ ጠበቃ ልታስረጁኝ ትችላላችኋል ከመቀጠልሽ በፊት?” አሉ፤ ወደ ጎሳ ደገፍ ብለው።

“ከቡር ፍርድ ቤት ... የተፈጠሩት ችግሮችና የአቶ ማሰረሻ ሞት ከነዚህ ፋይሎች ጋር በቀጥታ ስለሚያያዝ ... ከቡር ፍርድ ቤቱ ከምስክሩ ጋር የጀመርኩትን ውይይት እንደቀጥል ጥቂት እንዲታገሉኝ በትህትና አጠይቃለሁ” ስትል፤ በጭንቅላታቸው መስማማታቸውን ገልጾላት።

“ስለዚህ ዶክተር ሲራክ ... በክሊኒኩ ውስጥ ሰላሉ ስታፎችና በከፍተኛ ጥንቃቄ ዶክተር ሌላው ስለሚከታተላቸው ህመምተኞች የጻፈው የገል ማስታወሻው ሁሉ ሳታስበው በጅህ ገባ ማለት ነው?”

“ለኔ የተለየ የሚደገብ ነገር የለውም” አለ፤ የነገሩ እካሄድ ባያምረውም ራሱን ለማረጋገጥ እየሞከረ።

“ከቀደምት ምስክር”ች እንደሰማነው አቶ ማስረሻ፤ ከዶክተር ሌላው ጋር የነበረውን ስምምነት ጥሶ ካልታየሁ ብሎ ከፍተኛ ራብሻ ከሊኒኩ ውስጥ ፈጥሮ ነበር። ሲሰተር ዘቢባ እንድታየው ስትጠይቅህ ሳታገነገራገር ነበር ያየኸው። ለምን? ስትለው፤

“ምን ማለት ነው? እንደዚህ የተረበሸና ራሱንና ሌላ ሰው አጠፋለሁ እያለ ዘራፍ የሚል ህመምተኛ ... ለዛውም የራሳችንን የከሊኒኩን ህመምተኛ መመለስ ተገቢ ነው የምትደው?” ጥያቄዋ እንዳበላሸው ሆኖ በጥያቄ መለሰላት።

“እሺ ... ጥሩ ... አቶ ማስረሻን ልታየው ስትሰማማ ... ዶክተር ሌላው ስለሚሰጥና ስለእናቷ ... እንዲሁም ስለ አቶ ማስረሻ የጻፋቸውን ዝርዝር ማስታወሻዎች እይተሃቸው ነበር?”

“ትዝ እይለኝም ... ፋይሎቼን ያገኘኋቸው ከዛ በፊት ይሁን ከዛ በኋላ” አለ፤ ነገሩ ብዙም ጠቃሚ በማይመስል አይነት።

“በነገራችን ላይ ፋይሎቼን ሁሉ እይቻቸው ነበር ...” ብላ ለዳኛው ኮፒዎች እየሰጠች “ዶክተር ስላንተ የጻፈው ማስታወሻ በጣም ያስቀጣህ ይመስላል ...” ስትለው፤ እፋን ጠመም አድርገን፤

“እሱ የራሱ የተዘበራረቀ እስተያየት ነው ...” ብሎ፤ ትከሻውን ሰበቀ።

“ይቅርታ ዶክተር ... ቅድም አቶ ማስረሻን እንድ ጊዜ ብቻ እንዳገኘኸው ነገረኸን ነበር። መጀመሪያ ካገኘኸው በኋላ እላየኸውም?”

“ዶክተር ሌላው ወዲያው ከአሜሪካ ስለተመለሰ እኔ ላየው አስፈላጊ አልነበረም”

“ከከሊኒክ ውጪም አግኝተኸው አታውቅም?” አለችው፤ ፊት ለፊት እያየችው።

“ዊል ... መንገድ ላይ ወይ ካፈ ውስጥ ... ባጋጣሚ ሊሆን ይችላል። ከሊኒክ ውስጥ ገን እንድ ጊዜ ብቻ ነው ያየሁት” ሲል፤

ወደ ዴስኳ እየሄደች “ዶክተር የምትሰጠው ምስክርነት ሁሉ በቃለ መግለጻቸው መሆኑን አትርሳ” ብላ የተተዳ ቴፕ ይዛ ወደ እርሱ ስትመጣ ነገሩ እየጠመመ የሄደ መሰለው።

“የማስታውሰውን ሁሉ እየተናገርኩ ነው” አለ ፈራ ተባ እያለ። የነገሩ እካሄድ ጻኞቹንም አቃቤ ህጉንም ሰጢን ቀስፎ ስለ ያዛቸው ፍርድ ቤቱ ውስጥ መርፈ ብትወድቅ ይሰማል። ጻኛው በባህርያቸው ወጣ ያለና የተለየ ነገር ሲያጋጥማቸው የነገሮችን ፍላጎት ሳያቋርጡ፤ አስፈላጊ ከሆነም በመስተለኛ ጥያቄዎች ውስጥ ራሳቸውም እየገቡ የመገት ሂደቱን ማተላለፍ የሚወዱ አይነት ናቸው። ችሎታን የሚመሩት እሳቸው

መሆናቸውን ስታውቅ ውዳሴ ቀኑ ቀኑ እንደሚሆንላት ገምታ ነበር።

“ዶክተር ሲራክ ... መቼ ነበር አቶ ማስረሻን ለመጨረሻ ጊዜ ያየኸው?” ለትለው፤ የያዘችውን ቲፕ እያየ ምን ማለት እንዳለበት እርግጠኛ መሆን አታተው።

“በትክክል ትዝ አይለኝም ...” ብሎ፤ ጣቱን እፋ ላይ እየጠበጠበ ለማስታወስ ይመስል ጣራ ጣራውን አየ።

“ኦህ ብዙ እትቸገር ... ልክ እሱ ከመሞቱ አንድ ቀን በፊት ማታ ላይ አርኮባሊና ለአራት ተቀጣጥራችሁ ... ብዙ ምክር እየሰጠኸው አብራችሁ ነው ያመሻችሁት”

“ትዝ አይለኝም ...” ሲል የሚያውቀውን የምጽት ሳቂን ሳቶች። ውስጡ ቱገ ሊልበት ሲል፤ ቀስ ብሎ ወደ ውስጥና ወደ ውጪ በመተንፈስ ስሜቱን ሲቀጣጠር ጣረ።

“እንገዲህ ዶክተር ራስህ እንድትነገረን እድሉን ሰጥቼህ ነበር ... ካልሆነ ምን ይደረጋል?” ብላ ትከሻዋን ከፍ ዝቅ አደረገች።

“የማውቀውን ሁሉ የተናገርኩ መሰለኝ” ብሎ፤ ጸጉሩን አሻሽ።

ከንፈሮቿን ራስ ራስ እድርጋ፤ ጉሮሮዋን ጠራረገችና የያዘችውን ቲፕ ወደ ፍርድ ቤቱ ከፍ አድርጋ አሳየች። “በነገራችን ላይ ሚቹ አቶ ማስረሻ፤ እንተም ሆነክ ዶክተር ሌላው የሰጣችሁትን ቲራፒ ወይም ምክር ሁሉንም በስልኩ ላይ ቀድቶ አስቀምጦታል። ሰአቱንና ቦታውን ጨምሮ አጭር መግለጫ ራሱን እየቀዳ አብሮ አስቀምጧል። ይሄ የሞተ ቀን በፖሊስ እጅ ገብቶ በወንጀል ኢግዝቢት ተይዞ ከነበረው የርሱ ስልክ ላይ የተወሰደ ነው” ብላ ቱፑን ፊቱ አስቀመጠች። አቃቤ ህጉ በስልኩ ውስጥ ያለውን በማስረሻ ተቀድቶ የተቀመጠውን የስልክ ፋይል እጅግ ብዙ በመሆኑ በዝርዝር ስላላየው፤ ደንገጥ ብሎ ጆሮው እንደ አዲስ ቀመ።

“የመጀመሪያው ክፍል ጊዜ ውይይታችሁ እንደሚያሳየው ... በማስረሻ ኪዝ ላይ በደንብ የተዘጋጀህበትና ብዙ ነገር እንደምታውቅ ግልጽ ነው። በውጪ እየተገናኛችሁ እንደምትመካከሩና ልትረዳው እንደምትችሉ ቃል ስለ ገባህለት ይመስላል ክሊኒኩን ማወኩን ትቶ በሰላም ሊሄድላችሁ የቻለው። ከዛም በሂደት የነበራችሁ ምክክር እንደሚያሳየው ... አቶ ሰሊድን ዋነኛ ባላንጣውና ወይዘሪት ሚስጥርን የነጠቀው እሱ መሆኑንም አሳምነኸዋል። ለበቀል እንዲነሳሳ ያደረከው ሙከራ የተሳካ ይመስላል ... ግን ለምን?” ብላ፤ ፊት ለፊት አየችው።

የያዘችውን የተቀዳ ድምጽ ከነማሳወቻው ከፊቱ ስታነሳው ጥንቅላቱን እየወዘወዘ ዝም አለ። ዳኛውን ካስፈቀደች በኋላ የተወሰነውን አሳውቀው። እንዴት ምስጢር ከሳንቾ ጋር ባትሆን በሂደት የሱን ፍቅር ተረድታ ልትቀርበው እንደምትችሉ ሲነገረው ያለውን የዶክተር ሲራክን ድምጽ አስምታ ስታጠፋው፤ ልዩ ዉሳራው ውስጥ የወደቀች ያህል ተሰማው። አቃቤ ሕጉም ይህንን የመሰለ ጠቃሚ መረጃ በፋይል ውስጥ ቢጥርም እንዴንም ባለመስማቱ ሀፍረት ተሰማው።

“ፋይሎቹ ላይ ያሉትን መረጃዎች በመጠቀም ... ለሚስጥርና ለሲብተር ዘቢባም የነገርካቸው ነገሮች እሱ ስለሆነው ይህም ይከተረ ሌላው በነርሱ ላይ ያደረገው ሽጭጥና የነርሱን ሚስጥር በያደባባይ እየዘራ መሆኑን ነው። ግን ለምን?” ብላ ጥቂት ጸጥ አለች። እንደገና፤ ሳንቶ እስካለ ድረስ ሚስጥርን ሊያገኝ እንደማይችል የሚገልጽ የሲራክ ንግግርና የማስረሻን ቁጣ አዘል ዛቻ ለፍርድ ቤቱ አስደመጠችና ንግግሯን ቀጠለች።

“ደግሞ ... ከይከተረ ሌላው ላይ ከወራት በፊት የባለቤቱን ስልክ መውሰድህ ትዝ ይልሃል? እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስም ከሷ ጋር ትደግግላለችሁ አይደል? ለምን?” ስትለው፤ የማታውቀው ነገር የሌለ ስለመሰለው ውስጡ ሲናድ በዉረፍታ ወደ ሳቢላ ሲያይ አይናገር ፈጥሮ ወደ እርሱ ታያለች። እሷም ‘ለምን?’ የምትል መሰለው።

“ለምን እንደሆነ እኔ ልንገርህ ... ሚስጥርን ትወዳታለህ ... እሷ ደግሞ ላንተ ብዙም ገድ የላትም ... ያንን መቀበል ፈጽሞ የማይሞግሳለህ ሆነ። በመሀል ሚስጥርና ሳንቶ ያላቸው መቀራረብ ሲበዛ ቅናት እንገነዘበህ ... በዚህ መሃል የይከተረ ሌላው የግል ሚስጥራዊ ፋይሎች እጅህ ላይ ገቡ። ይከተረ ሌላው ስላንተ የጻፈው ነገር ደግሞ ከፋኛ ሞራልህንና ስለራስህ ያለህን አመለካከት ስለገዳው በርሱ ላይም በቂጣ ተሞላህ። ከፋይሎቹ ባገኘኸው መረጃ ውስጥ ማስረሻን የመሰለ በራሱ ችግር የሚሰቃይ ግን ያንተን ዓላማ ሲያስፈጽም የሚችል ኃይል እጅህ አስገባህ።” ብላ ጸጥ ስትል፤ የሁሉም ትንፋሽ ላፍታ የተያዘ ይመስል ከፍሎ ረጭ አለ። ንግግሯን በመቀጠል፤

“በተፈጠረው እደገኛ አምባገነኒ ሳንቶም ማስረሻም ቢሞቱ ተጠቃሚ ልትሆን እንደምትችል ሳታብብ አልቀረህም። ሚስጥርም ልትሞት ትችል ነበር እኮ ... እሱን ወይ በደንብ አላሰብከውም ወይም ደግሞ ስኔ ካልሆነች ለማንም እትሆንም የሚል ራስ ወዳድነትህ አሸንፎህ ይሆናል። እንዳልኩት ይከተረ ሌላው ስላንተ ያለው አመለካከት በትልቁ እንድትበቀለው ገፋፋህ። ስለዚህ በትዳሩ ላይ ጣልቃ ገባህ ...” ብላ፤ ወደ ርሱ በቅርብ ርቀት ተጠገታ አፈጠጠችበት።

ከማይሳቢላ ችሎቱን ጥላ እያስቀሰች ስትወጣ እየ። ውስጡ ብው ብሎ ነደደ። መዉረሻ ሲለያዩ ያሙለችው ጥፊ ድጋሚ ፊቱን ከፋኛ ለበለበው። ራሱን መቆጣጠር አቅቶት ከየት መጣ ሳይባል ተንደርድሮ ከምስክር ሳጥኑ ውስጥ ወጥቶ ባለ በሌለ ኃይሉ ውዳሴን በጥፊ ሲያሙላት ተንገዳግዳ የዳኛውን የችሎት ደብክ ተደግፋ ባፍጢሟ ከመደፋት ተረፈች። ማንም ያልጠበቀው በብርሃን ፍጥነት የተፈጸመ አስደንጋጭ ትዕይንት ነበረ።

ስዉ ሁሉ ሲንጫጫ ችሎቱ በተፈጠረው ትርምስ ገበያ መሰለ። ዳኛው በገርናና ድምጻቸው፤ “ሥርዓት ... ሥነ ሥርዓት” ብለው፤ ጠረጴዛውን ደጋግመው ሲመቱ ፖሊሶች ተራራጠው ጣልቃ ገቡ። ችሎቱን የበለጠ ለማረጋገጥ፤ ዳኛው ችሎቱን ለአጭር ጊዜ አሳርፋ።

ውዳሴም እንደምንም ራሷን አረጋግታ ደጋግማ ፊቷን እያሻሸችና እፅመድማቱን ለማረጋገጥ ይመስል በእጇ እየነካካች ቀየች። ረዳቷ ውኃ በብርጭቆ ለጥታት ትገሽ

ተቀመጠች። ፍርድ ቤቱ ተረጋግቶ ሁሉም ነገር ጋብ ሲል ዳኛው ችሎታን እንደገና አስጀመሩ። የምትናገረው የመጨረሻ ነገር እንዳላት ለዳኛው ለላሳሰበች፤ ሲፈቀድላት ደምጿን ከፍ አድርጋ

“ከዚህም በተጨማሪ ዶክተር ሲራክ ... ከእኔኛው ጋር ወደ አሜሪካ ለመብረር ላይ መሆኑንም መረጃ ደርሶናል። በመጀመሪያ በስህተት ያለ ጥፋታቸው የተከሰሱ ዶክተር ሲራክ ሙያውን አላገባብ ተጠቅሞ የፈጸመው አደገኛ ወንጀል በፖሊስ በቁጥጥር ስር እንዲውል ፍርድ ቤቱ ማዘዝና እንዲሰጥ አጠይቃለሁ። ጨርሻለሁ ብላ አፏን እያሻሸች ወደ መቀመጫዋ ሄዳ ተቀመጠችና በብርጭቅ ያለውን ውኃ ተጎነጨች።

አታቤ ሕገ ደግሞ ለጊዜው ለምስክሩ የሚቀርብ ተጨማሪ የመስቀለኛ ጥያቄ እንደሌለው ተናገረ። በምስክሩ ላይ የቀረበው መረጃና በፍርድ ቤቱ የተፈጠረው ሁኔታ ተጨማሪ ምርመራ ስለሚያስፈልገው፤ ፍርድ ቤቱ ከውሳኔ በፊት ሌላ ቀጠሮ እንዲሰጧቸው ጥያቄ አቀረበ። ዳኛው ሲራክ የክቡር ፍርድ ቤቱን ስርዓት በመግስ ባላየው ድፍረትና የተከላከለበትን በጥፊ በመማታቱ እስርና የገንዘብ ትግት በየኑበት። ፍርድ ቤቱ የፍርድ ቤቱን ከመስጠቱ በፊት ተጨማሪ የፖሊስ ምርመራዎችንና መረጃዎችን ለማየት ወሰነ። ዳኛው ተከታይ ቀን ቀጠሮውን አላውቀው ችሎቱ ሲያርፍ ዶክተር ሲራክ በፖሊሶች ግራና ቀኝ ታጀቦ ወጣ። ሌላው ደግሞ ቁጥት፤ ጸጸትና ንዴት በተቀላቀለበት ስሜት ተሞልቶ ማንንም ሳያናገር አንገቱን እንደደፋ ወደ መኪናው ቸኮለ።

በሲራክ ጡስጥ ያየው ልዩ ችሎታ በዚህ ሁኔታ ባጭር መቀጠሉና ተጨናገሮ መቅረቱ ውስጡን አሳረፈው። ሌላው ሁልጊዜም ለሲራክ ልቡ ስስ ነው። በዚህች አገር ላይ ወጥና ጥልት ስራ ሊሰራ የሚችል፤ ረጅም መንገድ የሚሄድ የተከነ የአእምሮ ሃኪም ሊሆን እንደሚችል ከልቡ አምኖ ነበር።

የግል ማሰታወሻ ፋይሎቹን በመጻፉ ራሱን ወነጀለ። ከፍተኛ ጸጸት ተሰማው። ተመልሶ ደግሞ በሲራክ ላይ ተናደደበት። ጸጥ ያለ ቦታ ፈልጎ ጥቁር ቡና ያለ ሰህር እየጠጣ ከዚህ ሁሉ ውጥንት ውስጥ ትርጉም ፈልጎ ሊያገኝ አልቻለም። ‘ሰው እንዴት እንዲህ የሚመር ቡና ገንዘቡን ከፍሎ ይጠጣል?’ አለ በልቡ። ከፊቱ የቀረበውን ቡና በትኩሱ ቸሎ ቸሎ ጠጣው። ‘ለነገሩ ... እንዲህ የሚመር ነገር ባይኖር ኖሮ ሌላውን መራራ የሕይወት አጋጣሚ በምን መርሳት ይቻል ነበር?’ ብሎ አስበና ወደ ምስጢር ጋ ለመሄድ ተነሳ።

49

ምስጢር ከሆስፒታል ወጥታ ወደ ቤት ከገባች ሦስት ቀን ሆናት። ለረጅም ጊዜ አልጋ ላይ ስለቀየች ሰውነቷ ተገድቷል። በየቀኑ ጠዋት ጠዋት የአካል እንቅስቃሴ ህክምና (ፊዚካል ቲራፒ) ለመውሰድ ሆስፒታል ትመላለሳለች። ቤት ከገባች ጀምሮ አክስቷ ወይዘሮ ዘምዘም አልተለየቻትም። እሁንም የእናቷ የመጨረሻ ቃል ጆሮዋ ላይ ይደውላል ... 'ዘምዘም ... ዘምዘም' የሚለው። እናቱ እሷ ትሆን? የሚለው ጥያቄ የተሸከመ ስሜት ልቧ ላይ ይንገጥላላል።

የሳንቸያከስት ልጆች አብረዋት መሆናቸው ጠቅሟታል። በተለይ ሃሊማሁሌም ካጠገሷ ስለማትጠፋ የሃዘኗ መርሻ ሆናታለች። የፍርድ ቤቱን ሂደትና የተፈጠረውን ነገር ከሰማች በኋላ ሳንቸ በቅርብ ይፈታል የሚል ተስፋ ውስጧ አንሰራራ። እስር ቤትም ቢሆን ሄዳ እስከታየው ድረስ ቸኩላለች።

የሲራክ ሁኔታ ድብልቅ ስሜት ፈጥሮባታል። መቼውንም ልትወደው እንደማትችል ገብቷታል። ራስ ወዳድ ባህሪው ቢያበሽቃትም በሆነው ነገርና ሊደርስበት የሚችለውን ጠንካራ ትጣት ስታስብ ደግሞ አሳዘናት። ሲራክ እየጠሉ የሚወዱት፣ እየሸሹ የሚናፍቁት አይነት ውስብስብ ሰው ነው። ለብዙ ለመታት እስር ቤት ቀይቶ ... ጉስቁልቁል ብሎና ሸብቶ ... ላይ ላይ ያረጀ ልብስ ለብሶ ... መሄጃው ግራ የገባው ገፍጓፋ አዛውንት ሆኖ ... ባይነ ህሊናዋ ታያት።

በረንዳው ላይ ተንጋልላ የሆነ ያልሆነውን ስታስብ ቀየች። ላይዋ ላይ የተኖቸውን ድንክዬ ውሻዋን ስታሻሽ ሠራተኛዋ በልኳን አቀበለቻት። "ስልክ ... ሚሚዬ ... ቁርስ ደርሷል ደግሞ ... እዚህ ይምጣልሽ እንዴ" ስትላት፤ ፊቷ ላይ ያረፈውን ፀሐይ በእጇ እየከለለች ማን መሆኑን ስታይ ሌላሠው ነው።

ስልኩን ወደ ጆሮዋ እያስጠጋች "ቀዱኝ እንዴ ..." አለች። ሌላሠው እየደረሰ መሆኑንና እንድትዘጋጅ ነገራት። "በቃ ዶክተር ሌላም እየመጣ ስለሆነ፤ ቁርሱ ሳሉን ይቅረብ። ትዬ ዘሚለን?" ውሻዋን እንደታቀፈች ብድግ አለች።

"እሱ ... ዓፄ ነፍሱ ... ዛሬ ሆስፒታል ትሄጃለሽ እንዴ?"

"እይ ... ዛሬ የለኝም ግን ከዶክተር ሌላ ጋር ወጣለሁ ለማለት አስበናል። ወደ ማታ ላይ ተመልሰን እንመጣለን ... ውይ ... ታናሽ ልምት እኮ ነው።"

የተዘረከረከውን ጋቢ ሰብሰባላት ተከታትለው ገቡ። "ይሻላል ሚሚዬ ... ጸረ ... እንዲያውም ወደ ውጭ አገርም ቢሆን ... እንደ ሰጪ ጣሊያን ወይ ፈረንሳይ ሃደሽ ለምን አረፍ አትይም? ... ለምት ነው ... ሲናሩ ነው መናር ..." ስትላት፤ ከት ብላ እንጂ ... የኔ ናት ... ዘና ዘና ማለት ነው ... ለየትኛው ሕይወት ነው? ከፋ ከፋውን መርሳት ነው። ብላ፤ በስስት ዓይን አየቻት።

ወደ ዓፄ ገብታ ለገዛ ስትዘገጃጅ ብዙም ሩቅ ሰላልነበረ ሌላውም ደረሰ። ቁርሱ እየቀራረበ ሳሉን የተከፈተውን የሲኢንኢን ዜና እያየ ከወይዘሮ ዘምዘም ጋር ወሬ ጀመሩ። ሁሉንም ነገር ዛሬ ሲነገራት እንዳሰበ አሟወታት። ነገሩን እንዴት ሲነገራት እንዳሰበ ነገራትና እሷ እንዴት ልትወስደው እንደምትችል አርገጠኛ ሰላላሆነ ሲጪነት ማደሩን ነገራት።

ተነሥታ መጋረጃዎቿን ሁሉ ከፋፈተችና፤ "ውይ እንደዚህ ፍንትው ሲል እንዴት ደስ ይላል ልጄ? ግዴላህም ከዛሬ የተሻለ ቀን አይመጣም። እንተ እንደ ከጀመርክላት ... ለኔም ይቀለኛል" አለች። ከዓፄ የምስጢርን ድምጽ ሲሰሙ ርዕሱን ቀይረው በለ ዜናው ማውራት ጀመሩ። ቀለል ያለ ጥቁር ቁምጣና አረንጓዴ ቲሽርት በጥቁር ሽራ ሚማ እድርጋ ብቅ ስትል በጪሰማ ውስጥ ተደብቃ የምታብረቀርቅ ፈርጥ መለሰች። ብዙ ከብደት ስለቀነሰች ገና እያደገ ካለው አፍሮ ጸጉሯ ጋር ሽንቅጥና ቅልል ብላ ትንሽ ልጅ መስላለች።

"ሚሚዬ ... እንዴት እንዳማረብሽ ... ውይ በቃ እኮ የነመልህት እኩያ እንድ ፍሪት የሃይ ሰኩል ተማሪ መለልሽ አይደል እንዴ?" አለች፤ አቅፋ እየሳመቻት። መልህት የሲ የመጨረሻ ልጅ ስትሆን ከምስጢር ጋር የተለየ ቅርበት አላቸው።

እሷም አጸፋውን ሳመቻትና፤ "ትዬ ዘሚዬ ... ነው ብለሽ ነው?" አለች፤ በጂ የያዘቻት ትንሽ አረንጓዴ የእጅ ቦርሳ ሶፋው ጠርጴዛ ላይ ጣል እያደረገች።

ሌላውን ሰላም ብላው ወደ ቁርስ ቀርበው ተቀመጡ። "እነ ሃሊማ ትምህርት ቤት ሄደው ነው?" አለ፤ ከመጣ ጅምሮ ሰላላያቸው።

"አይ የፊልድ ጉብኝት አለን ብለው በጠዋት ነው የወጡት" አለች፤ ምስጢር እንደ ልማዷ የተጠበሰው ዳቦ ላይ የሚቀጣውን እየቀጣጠች። አትዘልትና እንቁላሉን ዳቦው መሀል ከትታ የሰራቸውን ሳንድዊች በትልቅ ስኒ በተቀዳላት የሞሰኝ ሻይ እያወራረደች።

“እማማ ተዋቡ እንዴት ናቸው?” አለች ከሆስፒታል ከወጣች ሰላላቸው ። መጀመሪያ ላይ ያስፈራት የነበረው በህመሙ የተገዳ ፈታቸውና ሰውነታቸው፤ አሁን ለምዳው እይረብሻትም ። ከውስጣቸው የተደበቀውን ደግና ሃዘን የሰበረውን ማንነታቸውን ማየት ጀምረዋል ።

“ደህና ናቸው... ያው እርጅናውም ... መጥፋቱም ተጨምሮ ድክም ይላቸዋል ። እኔ ከሌለሁ ከመኝታ ቤታቸውም አይወጡም ። አሁንም የልጃቸው ሃዘን ውስጣቸውን የሚበላው ይመስለኛል ። ሁሉንም ነገር ይፈራሉ ። እንደ ቤታቸው እንዲሰማቸው ያላደረኩት ጥረት የለም ። ገን ከዚህ ሁሉ የበቃይና የልመና አመታት በኋላ በሰብእናቸው ላይ የተፈጠረውን ጠባላና ጥልቅ ጉዳት ማዳን የሚቻል አይመስለኝም” አለ፤ መብላቱን ትቶ ቡናውን ደጋግሞ ፉት እያለ ።

“ዶክተር እስኪ ብላ ...” አለች፤ ወይዘሮ ዘምዘም ከፊቱ እንጀራ እያቀረበች ። ወይዘሮ ተዋቡን እንደምታውቃቸው መሆን አልፈለገችም ።

“ባለፈው ሆስፒታል ከትዩ አታለም ጋር መጥተው ሳይ ... እንዴት እንጅቱን እንደበሉኝ ። ቢልላቸው እኮ እሳቸውም ልጃቸው ባትጠፋና እስከ ዛሬ ኖራ ቢሆን እንዲህ አይሆኑም ነበር ። ተምራ ትልት ቦታ ብትደርሰላቸው የኮሩ እመቤት መሆን ይችሉ ነበር” አለች፤ የወይዘሮ ዘምዘምን መኖርና ‘ታሪኩን እለማወት’ ረስታው ። ወዲያው ሰቀት ብላ “ማለቱ ... እሳቸውም ልጅ ኖሯቸው በጊዜ ታከመው ቢሆን ... ለማለት ነው” አለች ። ወደ ሌላው በጨረፍታ አየት አድርጋ፤ ይትርታ እንደማለት ብላ ስታቀረቅር ሌላውና ወይዘሮ ዘምዘም በእይት ተነጋገሩ ።

“ትንሽም ፈታ ብለው የሚጫወቱትና ዘና የሚሉት ከአታቲ ጋር ሲሆኑ ነው ... ሲመቻት ወይ መጥታ ታጫውታቸዋለች ወይ ደግሞ እቤቷ ትወስኑባቸዋለች” አለ ። ቁርሱ እየተነሣላ ተያይዘው ወጡ ።

የቀለበት መንገዱን ጨርሰው ወደ ደብረዘይት መንገድ ሲደርሱ ጠዋት አራት ሰአት ተኩል ሆኖ ነበር ። ፀሐይዋ ማቃጠል ጀምራለች ። መንገዱ በከባድና ቀላል ... ባሮጌና አዲስ መኪኖች ተጨናንቆ የኤሊ ገዞ ሆኗል ። የአየር ማቀዝቀዣ የሌለው መኪና የሚነዳሰው ወይ መቶቱን ወይ ደግሞ ጥስና አቧራውን ለመጠጣት እንዲመርጥ ይገደዳል ።

“ውይ መታሰር እኮ ነው ... ሌላ መንገድ ካልተሰራ ይሄ ቦታ ...” አለች፤ ከሁለት ከባድ መኪኖች መሃል ሆነው ብዙ ሳይነቃነቁ ቀዩ ።

“እኔ ጥራሹን ላለማሰብ ነው የምሞከረው ... ለዚህ ነው በተለይ ወደ አሞላ ላንጋኖ የምሄድ ከሆነ የቡታጅራውን መንገድ የምመርጠው” ብሎ፤ እንደምንም ተፈትልኮ ወጣና ለጥቂት ርቀት በነጻነት መንዳት ቻለ ።

“ምን እንዳማረኝ ታውቃለህ ... ሰፊ ውሃ ... ጸጥ ያለ ... እየተንበጫረቁ ወዘ ማድረግ ... ደብረዘይት እኮ ምንም የለም? ... ላንጋኖ ደርሰን ብንመጣ ይመሸብናል?”

በዓቱን አየት አድርገ፤ “ዋ ... ቢመሸም ያን ያህል አይመሸም ... ስንመለስ እንቅላለሁ ... ካልደዘመሽ ...”

ሁለቱንም ከንፈሮቿን በጥርስቷ መሃል አድርጋ ከወንበሯ እንደ መቋነጥ እንደ መንጠራራት አለች። “እኛ ... ምን ዋይ ናት ... ጥሩ ነው ... ሳንችን አየት አድርገው ብናልፍ ግን ይመሻል?” አለች፤ ነገሩ እንደማይሆን ታውቋት የገንባሯን ቀጻ ሽብሽባና አፏን ጠመም አድርጋ። ሳት ብሎ በገን ሲያያት “አይ ኖው ... አይ ኖው ... ያው በቃ በጣም ስለናፈቀኝ ነው” አለች፤ በሁለት እጆቿ ጉንፃቷን ሢገጥን ሢገን እያደረገች።

“ነገ እሁድ አይደል ... ለሰኞ ጠዋት ማቀድ እንቅላለን”

በመስማማት ጭንቅላቷን ወዘወዘችና፤ “እኔ ምልህ ... ከዛ በኋላ ስለ ሲራክ ስምተህ ታውቃለህ? በጣም ተሰማኝ ትናንት ሳስበው ... አይ ዶኖ ...” ብላ፤ ድንገት ትዘዝ ባለ ፊት ስታየው፤

“እንድ ሁለቴ ሄጄ ... ላገኘው ሞዘሪ ገና ከፍት ሲያየኝ ተሳደቦ ተመለሰ። ታላት ወንድሙ ነው መሰለኝ ባለፈው ደውሎ የዛቻ መለት አውርዶ ተመነሣጠቀብኝ። ያልገባው ነገር እኮ ... ሲራክ ራሱ በሠራው ወጥመድ ውስጥ ነው የገባው ... እኔ ምን ሳይርግ እችል ነበር። የኛን ኪዝ ይዛ የነበረችው ጠበቃ ደግሞ የቀድሞ ገርል ፍራንዱ ነበረች መሰለኝ። ለነገሩ ልጅቷ ግን ብታያት የምትገርም ጄኒየስ ... ከሰማይ የወረደች ፈንጂ ናት። እንደ እሷ አይነት ጠበቃ እዚህ ለገር ይኖራል ብዬ አስቤም አላውቅም።”

“እህ ... ራሴ ... የሲራክ ገርል ፍራንድ? ... እና የለመደች ጦጣ ... ገርል ፍራንዱ መሰለው ነው ፍርድ ቤቱ ውስጥ በጥፊ የመታት? ... ቢመሰለኝ ... ቢመሰለኝ ... ደካማ ነጉን ስለም ታውቅ ... ሳትሰራለት አትቀርም። ግን እሱ ልጅ ስንት ገርል ፍራንድ ነው ያለው ... ልጁ እንደ ጠቢቡ ስለሞንም ያደርገዋል እንዴ? ስትል፤ ሁለቱም ሳቁ።

“እኔ ዌይስ ... የሚያሳዝነው ... የባከነ ችሎታ መሆኑ ነው። እንደተወረሰ እቃ ታሸጉ ሊበሰብሰ ነው ... አሁንም ማመን ነው የሚያቅተኝ ... እንዳንዴ ራሴን አወቅሳለሁ ...” ብሎ፤ መሪውን መታ አደረገ።

“ደግሞ ለምንድነው ራስህን የምትወቅሰው? ለኔ ግን ምንም የባከነ ችሎታ አይታየኝም ... በጊዜ የተቀጨ መርዘኝ አረም ነው። እሱ ያለበው ሁሉ ቢሆን ብለህ እስኪ አስበው ... የፈለገውን ሁሉ ብሎና አድርገ፤ ይሄንን ሁሉ ሰው እሳት ላይ ጥዶ እሱ “ግታ ወደ አሜሪካ ሊበር ነበር። ... ሽረ በናትህ ... ተው እንጂ ዶክተር ሌላ” አለች፤ ፊቷ ላይ ቁጣና መንገሽገሽ አይነት ሰሜት እየታየ። የሲራክን ጉዳይ ለማስወጣት ይመስል መስኮቁን በሷ በኩል ከፍታ በረጅሙ ተነፈሰች። ሞጁን አልፈው ስለ ነበር መንገዱም አየሩም ቀለል አለ።

“ቢሆንም ... ለኔ እሱን ለአስራ አምስትና ሃያ አመታት እስር ቤት ውስጥ ሆኖ ማየት ማሰብ አልችልም ... የማስረሻ ቤተሰቦችም በቀላሉ የሚሰቁት አይመስለኝም።”

“እኛ ሳንቸ ያንን ያህል ዓመታት ባልሰራው ወንጀል እስር ቤት ውስጥ ይበሰብስ? ... ማሰራጃ መሞቱን እትይ ... እኔ ወይም ሳንቸም እንሆን ነበር እኮ ሟቾች ... ሲራክ ወንጀለኝነቱ ባይጥጥልህ እንኳን አደገኛ ሰው መሆኑን ልትክድ የምትችል አይመስለኝም”

መከራከሪያ ነጥብ ሰላልነበረው “ልክ ነሽ ... ልክ ነሽ ... በተበላሽ የሰብእና መዋቅር ውስጥ የተፈጠረ ድንት ጭንቅላት ያለው ልጅ ነው” አለ ።

“ለኔ ግን ሲሰራ በማይችል ሁኔታ ከተበላሽ ማርሴዲስ ቤንዝ በትክክል የሚሰራ ጋሪ ይሻለኛል ።”

“ያስኬዳል ...” አለና አላብ ውስጥ ገባ ።

“እኚ ... የሲራክ ችግሩ የተዘጋ የሰብእና መዋቅርና አስተዳደግ ነው ሊሆን ይችላል ። አሁን ግን ደንበኛ ሳይኮፓት የሆነ ናርሲስቲክ ሰብእና ያለው በራሱ የተሞላ አደገኛ ሰው ነው ። ለርሱ የሚጠቅም የመሰለውን ማንኛውንም ነገር ከማድረግ አይመለስም ። እንዲያውም ትልቅነቱን በሰው ስቃይና በበተል በሚያንበረከካቸው ሰዎች ብዛት የሚለካ ያልበረደ ቁጣ ይዞ የሚዘር የተረበሸ እብድ ነው የሚመስለኝ ።

“እኚ እስር ቤት ባይገባ ኖሮ ... ችግር አለብኝ ብሎ አመነልህ እንበል ... ከዚያም ፈቃደኛ ሆኖ አብረኸው አምስት እስር አመት ብታየው ... የሚድን ነገር ያለው ይመስልሃል? ... አንተ እንዴምትለው ሲራክ የሚባል ደግና ጋበዝ የኢትዮጵያን የሰነልቦና ገዳና ተያሽና ፈር ቀዳጅ የአእምሮ መሆንዲስ ሊሆን ይችላል ብለህ ከልብህ ታምናለህ?” ብላ ዓይን ዓይኑን ሰታየው ፡

“ተስፋዬ እሱ ነበር ... አሁን ግን ... በጠቅላላ የሄደውን ርቀት ... ከፋት ለመሰራት ያለውን ችሎታና ፍላጎት ሳይ ... እውነቱን ለመናገር እኔ መስማት የምፈልገው እውነት ሌላ ቢሆንም ... በጣም ነበር ያስፈራኝ ... የሚቻል አይመስለኝም ... ሰብእናው ሲስተካከል በማይችል ደረጃ ሳይበላሽ አልቀረም” ብሎ ፡ ግምባሩን መታመታ አደረገ ።

“አይ አም ሶሪ ... ግን ደግሞ ከሱ የተሻለ ሌላ ሰው ይኖራል ... ሲራክ ብቻ አይደለም ያለው ... ምን አልባት ተስፋ ሳይቆርጡ ማየት ነው” አለች ፤ ውስጡ የምን ያህል እንደ ተገዳ ስታይ የምትለው ጠፍቷት ።

“ሌላ ሰው ሀ...ም ... መጠበቅ ነዋ ... ሌላ ሰው እስኪገኝ ... ችግሩ ኮ ሲራክም ሌላ ሰው ነበር የመሰለኝ ... ሰው ሁሉ ውጪው ሌላ ... ውስጡ ሌላ ሆኖ ተቸገርን ። የሰውን እውነተኛ የውስጥ ማንነት የሚያሳይ መነጽር ቢኖር እንዴት ጥሩ ነበር ...”

“እኔስ እሱ ይቅርብኝ ... ሰው እንኳን ውስጡን አይተኸው ... ውጪውንም አውቆ መኖር ከባድ ነው ። ውስጡን ለቂስ እንዳሉት ... ጊዜ ይገለጠው ... እግዚር ሸፍኖ የሰወረውን ... ሲገለጥ ይገለጥ እንጂ ... ማፍቀርም ... ማመንም የምንችለው ... ግድኝነትም ሁሉም ትርጉም ያለው ... በሥጋ የተሰበሰበውን ... በልብስ የተሸተረተረውን ... ከውስጥ ያለውን ሌላ ሰው ... ስለማናውቅ ይመስለኛል ...” ስትል ፤ ጭንቅላቱን በመስማማት ወዘወዘ ። ለረጅም ደቂቃዎች በጸጥታ በየራሳቸው ዓለም እየዳከሩ ነዱ ።

ዝዋይ ላይ ሲደርሱ፡ "ውይ ውሃ እንዴት እንደጠማኝ" አለች።

"አሁ ... ሶሪ ... ዝም ብዬ ... ኮ ... መቂ ላይ እንድንቀም አስቤ ነበር ... አላብ ወሰጥ ገብቼ ..." ብሎ ገራና ቀኝ እያዩ ትንሽ እንደነዳ፡ ደህና ከመሰላቸው እንደ ካፈ ዝቅፍ እሱ በና እሱ ደግሞ አምቦ ውሃ እዘው በረንዳው ላይ አረፍ አሉ። ከዚያ ወጥተው ላንጋና ሳባና ሲደርሱ ሰባት ሰላት ተኩል ነበር። ከምሳ በኋላ ታች ወደ ሐይቁ ወርደው ካንድ ዝንጥላ ሰር ተቀምጠው አይሰከራም አዘዙ።

ከባሻገር ለሰባ ያለ ንፋስ እየገረፈው ወደ እነርሱ የሚንደረደር የሚመስለው ሽሯማ የላንጋና ሃይት፤ በእሸዋ ከተቀመጠለት ወሰን ላይ እየተላተመ ይመላለሳል። ደንገት ብድግ አለችና ሚማዋን ወለት ወለት አድርጋ ወደ ሃይቁ ስትሮጥ ፈገግ ብሎ ባይተከተላት። ወደ ሃይቁ ዳርቻ ስትደርስ እየተንቦሚረቀች... ወደ ባሻገር እያየች ... እየቆመች ... ደግሞ ባሸዋው ላይ እየሮጠች ... ርቃ ሄደች። ዞራ ስታየው እጁን አውለበለበላት።

ቀመልሳ ስትመጣ ጥቂት ሰለሮጦች እያለከለከች ነበር። "ወይኒ ... አሁን ተሮጠና ነው ... ምን ያህል አትመ ቢሰ እንደ ሆነኩ ... አሰ...ር ከ...ሉሚ...ትር ነበር... አኮባ...ንድ ትን...ፋሽ የም...ሮ...ጠው..."

"እንዳያውም ገበዝ ነሽ ..." አለ፤ ወደፊት አንድ ቀን በመስቀል አደባባይ ደረጃዎች ላይ እየተሸቀዳደሙ ሲሮጡ ባይነህሊናው እየታየው።

"እኒ ምልሽ ገነት ብትገኝ ... ምን ትያለሽ?"

"ኡ ኡ ብዬ ነው የምሮጠው ... ከነልብሴ ነው ውሃ ውስጥ የምገባው..."

ፈገግ ብሎ ሁለት ፎቶግራፎችን ሰጣትና፤ "እንቺ አሞሽ ተኝተሽ በነበረ ጊዜ ተገኘች ..." አለ።

ቀልዱን መሆኑን እርግጠኛ ሆና ፎቶውን እየተቀበለችው፤ "አቤት ውሸት ..." አለች። "እም ... ም ... የምር ... ማናቸው እነዚህ?" ብላ፤ የሁለቱን ወጣቶች ፎቶ ወደርሱ አዞረቻቸው።

"እሱ ማንን ይመስላል?"

"አቤት ውሸት ... እኒ ነኝ እንዳትል ... እያገፈፈ ... ደግሞ እንዴት ተሚሳ ነገር ዘርክ ... ይቺ ናት ገነት?"

"አሰረኝ ከፍል ስንጨርስ ... ገነት እንደኛ እኒ ሁለተኛ ነበር የወጣነው ... ቀንጆ ናት?"

"እኒ ኮ አላምንህም ... ወይኒ ... እንዴት ታምራለች ... በጁሊነትም በጣም ትበልጥላለች ... የምር በናትህ ልቤን አትሰቀለው ... ገነት ናት?" ብላ ሌላውን ፎቶ እያየች "ውይይይ ... የኒ ዱብዬ ... ይቺስ የማናት ልጅ?"

"በደረሰኝ መረጃ መሰረት ... ገነት እንድም የጠፋችበት ምክንያት ... እናቲ በተናገረችት ከፋ ቃልና እኔ በመሄዴ ምክንያት ብቻ ሳይሆን አርገዛ ነበር። ነገሩን ለኔ ብትነገረኝ የኔን ሀይወት መረበሽና ዕድሌን ማሰናከል ስለ መሰላት እንደዚህ ማድረግ አልፈለገችም። ይኼ የምታያት ከዛ እርገዝና የተወለደችው ልጅ ናት..." ሲላት፤ ነገሩ እውነት መሆኑን ወደ ማመን መጣች።

"ወይ-ኔ... እንዴት አይነት ኪክ የሆነች ልጅ ናት... ሁለታችሁንም የምትበልጥ እንደኛ ቀንጆ ልጅ... ሉሁሁሁ... በናትህ እንዴ እያየኋቸው ሙኪ ልምጣ..." ብላ መልሱንም ሳትጠብቅ እየጮኹት ወደ ሃይቁ ርጠች። ከዳርቻው ስትደርስ እንደገና ፕሮሮዋ እስኪዝል ጮኹት። ከዛ ደግሞ ዳርቻውን ይዛ ስትሮጥ ቀይታ እያለከለከች መጥታ ተቀመጠች።

"እንዴ ዶክተር ሌላ... ዚስ ኢዝሶ... እንብሊሸብል እኮ... ታዲያ የት ናቸው እሁን... እዚህ አገር አይደሉም? እገኘሃት ገነትን... እጥራሃት?" እያለች፤ የጥያቄ መለት ስታዘንብበት ከኪሉ የታሸገ ፖስታ እውጥቶ ሰጣት።

"ብዙው ነገር እዚህ ውስጥ አለ... እኔ ከምንገርሽ እዩው..." ሲላት፤ የያዘውን የታሸገ ፖስታ የመንጠቅ ያህል ተቀበለችው።

"እንዴ ታሸጓል እኮ..."

"ከፈቺው... ዛት ኢዝ ኦኪይ..." አለና ወንበሩን ጠጋ አድርጎ አጠገቧ ተቀመጠ። ፖስታውን ስትከፍተው ለማገዝ እስመስሉ ተቀበላትና ውስጡ ከነበሩት እንዴን ደብዳቤና ፎቶዎች ሰጥቷት "መጀመሪያ ይሄንን እይው... ከዛ ደግሞ ይሄንን ታዲያለሽ ብሉ ከእናቷ ከወይዘሮ ሌደን የተጻፈውን ደብዳቤ ከፖስታው ጋር ያዘው። ፎቶዎቹን ስታያቸው የሌላውና የገነት አብረው የተነሱት ሌላ ፎቶና የህጻኗ ፎቶ ለብቻዋ ዳዴ ስትል፤ እንደኛና ሁለተኛ አመት ልደቷ ሲከበርላት እንዲሁም ከእናቷ ከገነት ጋር የተነሡት ነው።

"እውይ... እንዴት ታምራለች... ይሄኔ ኮ ምን እዘላ ይሆን... የትልቅነቷ ፎቶ የለህም?" አለችና፤ ቀና ብላ አየችው። ደብዳቤውን ካልወሰደኩ እያለ ከገራ ከቀኝ የሚንሸዋሸውን ንፋስ ለመከላከል ጠበቅ አድርጋ ያዘችው።

"መጀመሪያ እሱን እንብቢውና..." ሲላት፤ ገንበሰ ብላ ደብዳቤውን ማገበሰ ጀመረች።

'ልጄ ሀይወቴ... መጽናኛዬ ደስታዬ... ማስታወሻዬ ሚስጥራ...

ልጄ

እሁን ትንሽ ልጅ ነሽ። ሁሉንም ነገር ብንገርሽም ምንም አይገባሽም። ሁሉም ያስቅሻል ሁሉም ነገር ላንቺ መጫወቻ ነው። ልክ እንዳባትሽ ልፊያ ዉዋታና ቡረታ ትወጂያለሽ። ላቅሽና ገንጮችሽ እሱን ያስታውሱኛል። እኔና አንቺ የሄድንበት ገዳና ያለፍንበትን መከራ እሱ አያውቅም። ገን አትታየሚው እኔ ስላልነገርኩት ነው እንጂ ቢያውቅኛሮ

እንደማይለየን እርግጠኛ ነኝ። እንቺን ማርገዜን ሳውቅ እሱ ደግሞ ሩቅ ሃገር መሄድ ነበረበት። የሁላችንም ዕድል ከሚሰናከል ብዬ እኔ እንቺን ሆዴ ውስጥ ድብቅ አድርጊሽ ከሱም ከእናቱም ብን ብዬ ጠፋሁ። ማንም ወደማያገኘኝ ማንም ወደማያውቀኝ አገር።

‘ሁሉ ነገር በጨለማቸው ጊዜ ታምሯል የማያልቅባት እመብርሃን ለኔም ላንቺም እናት ሰጠችን። እናትና አባት ሰጠችን ማለት እችላለሁ። እኔ ላድግ አባት ምን እንደሆነ አላውቅም። እኔ የቤት ሠራተኛም ሆኜ ላላድግሽ ነበር የቀረጥኩት። ግን ፈጣሪ ደግነውና ቤተሰብ ሰጠን። ምኞቱ ሁሉ እንደ ቀን እንቺም አድገሽ አባትሽን አግኝተነው... እናቱም አብራን ሆና እንድ ትልቅ ደስተኛ ቤተሰብ እንድንሆን ነበር። ግን አሁን እንቺም ገና ሕፃን ላለሽ እኔን ላሸንፈው የማልችል ህመም ተጠናወተኝ። የሚደረገው ሁሉ ቢደረግልኝም ባለብኝ እንጂ ሊሻለኝ አልቻለም። ካሁን በኋላ ብዙ የምኖር አልመሰለኝም።’

‘ገና ስትረገዝ ጆምሮ እንቺ የኔ ሚስት ነሽ። ስትወለጁም ሚስጥራ እንቺ ነሽ። ከዚያም ሚስጥራን ሁሉ የተሸከምሽ ሚስጥራን ሁሉ የማካፍለሽ ጓደኛዬ ሆንሽ። የምነገርሽ ባይገባሽም እኔን የሚያስለቅሰኝ እንቺን ቢያስቅሽም በትንሿ እጅሽ አይኔን እያባበሰሽ ታባብዬኝ ነበር። ግንባሬን ገንጨትን ሁለንተናዬን ስትሰሟኝ፤ ሚስጥራ የገባሽ ህመሚያ የተሰማሽ እየመሰለኝ የባለ ሚስጥረኛዬ አደረኩሽ። ዛሬ አድገሽ ይሄንን ደብዳቤ ስታነቢው ስንቱ የነገርኩሽ ሚስጥር ትዝ ይልሽ ይሆን? ለዚህ ነው ሰምሽንም ሚስጥረ ያልኩሽ። ለጊዜው ሚስጥረ መዝገቡ። እንድ ቀን ገን እሱም ይቀየራል አባትሽን ያገኘሽው ቀን።’ የሚለው ጋ ስትደርስ ወረቀቱ ከእጅ ወደቀ

“እንዴ ... ም ... ን ... ምንድነው የሚለው? ... ማነው? ...” ብላ ብድገ አለች።

እንደ ምንም እጇን ይዞ፤ “ሚስጥርዬ ... ያቺ ልጅ ... ህጻኗ እንቺ ነሽ ... ሌላው ደግሞ እኔ ነኝ ... ይሄንን ደብዳቤ የሰጡኝና ነገሩን ሁሉ ...” ቢል፤ እጇን አስለቀቀችው። አይኖቿ ተገልጥለው የሚወጡ መሰሉ ... ቆመች ... ራሷን አዘራት። እንዳትወድቅ ጠረጴዛውን ተደገፈች ... ደግሞ እፍጥጣ አየችው። በደመ ነፍስ ፍቅጾቿን ከጠረጴዛው ላይ እንስታ ተራ በተራ አየቻቸው።

ደብዳቤውን እንስታ ለመሄድ ፊቷን አዘረች። በጁ የያዘውን ቀሪ ደብዳቤ “ይሄንንም አደው...” አላት። በጸጥታ ተቀብላው ወደ ሐይቁ ጸር ሄደች። አንድ ነገር እንዳትሆን ብሎ ስለፈራ ሊከተላት ፈለገ። ደግሞ ለብቻዋ መሆኗ አስፈላጊ መሆኑን በላመን ባይኑ እየተከተላት በተቀመጠበት ቀረ። የሆነው ነገር የሰሜን ድቀን እንደ ነገር አጥለቅልቀት ቢያልፍ ሊያቆመው ያልቻለ እምባ ፈቱን አጠበው።

ከአይኑ እየራቀች ሄዳ ስትሰወርበት ለጋት ነገር ገባው። ተነስቶ ወደ ሄደችበት አትጣ። አመራ። ከሩቅ ከሐይቁ ላይ ተቀምጦ አያቱ ሄዶ ምን እንደሚያዋራት

ወይም እንደሚያደርግ ገራ ገባው ። እዛው ከሐይቁ ዳር ወደ ማዶ እያየ በራሱ ሐሳብ ውስጥ ተዘፈቀ ። ንቡሕና ልጆቹ ትዝ አሉት ።

ተመልሳ መጥታ ካጠገቡ በጽኑ ቀመች ። “ምን ማድረግ ወይም ማለት እንዳለብኝ አላውቅም” አለ፤ ሀዘን በሰበረው ድምጽ ። መልስ አልሰጠችውም ።

አምባ ባረጠበው ዓይኗ ሽቅብ እያየችው፤ “መቼ ነው ... እን... ተ ... ገን ... ነገሩን ያው... ትከው?” አለች ። በእጁ የያዘውን ዝትና እናቷ ለርሱ የጻፉትን ደብዳቤ ሰጣት ። ከሌሎቹ ደብዳቤዎች ጋር ደርባ ያዘቻቸው ። ሌላ የዝምታ ደብዳቤ በመካከላቸው ነገሰ ። እንደ ምንም ሐሳቡን ለመሰብሰብ ሞክረ ። አይኖቹን በሐይቁ ማዶ ላይ እንደተከለ፤

“እናትሽ ላንቺ ነገሩን ሊነገሩሽ በነበረ ሰዓት እኔንም ሆስፒታል ባስቸኳይ እንድመጣ ነገረውኝ ነበር ። እኔ ስደርስ፤ በዛው ሰዓት በነገሩሽ ነገር ተበላጭተኸ ወይም አላውቅም ምን እንደሆነ፤ ስትወጧ ተላለፍን ። ደብዳቤዎቹን ሰጥተውኝ ገና ነገሩን ሊነገሩኝ ሲጀምሩ ከቤት ተደወለ ። መድሃኒት ወስደኸ ራስሽን መሳትሽን ነገሩን ። እሳቸውም ኦልሬዲ ብዙ ተገድተው ስለነበር ነገሩን ሲሰሙ በድንጋጤ ተዝለፈለፉ ። ሁለታችሁም ባንድ ቀን እይ ሲ ዩ ገባችሁ ። የዛን ለታ ማታ እስከ ሌሊቱ ሰባት ሰዓት ከኖንተው ጋር ቀይቼ ወደ ቤት ገብቼ ...” ብሎ፤ ሁሉም ነገር እንደገና ትዝ ብሎት ዓይኖቹ በእምባ ተሞሉ ።

መናገር አትቶት ትንሽ ጸጥ ብሎ ቀየና ። አሉን ደብዳቤ ከፍቼ ... ሳኔ... በው ... ያኔ ነ... ው ...” ብሎ፤ መናገር አትቶት ሲያለቅስ ... የምታደርገውን አጣች ። ትከሻው ላይ መታ መታ አደረገችው ።

ለቅሶው ጋብ ሲልለት የሱን ደብዳቤዎች እየከፈተች “ማንበብ ይቻላል?” ስትለው ራሱን በእምነታ ነትንቅ ዝም አለ ። ደብዳቤዎቹን ሁሉ ይዛ ለብቻዋ ወደ ሐይቁ ወረደች ። በየመገሉ ለቅሶዋ እያደረጣት እንዴ ራዝ እንዴ ጸጥ ብላ ስታነብ ቀይታ ተመልሳ መጣች ። ውስጧ የሞላው ስሜት ስምና ልክ የሚሰጠው አልነበረም ።

እናቷ ትዝ በሚላት የመጨረሻ ቃላቸው ‘ዘምዘም ... ዘምዘም’ ያሉት ትዝ አላትና፤ “ትዬ ዘሚሰ መቼ ነው ያወቀችው?” አለችው ።

“እሷ የናትሽ ሚስጥረኛ ስለሆነች ... ለረጅም እመታት ሁሉንም ነገር ላታውቅ አትቀርም” ሲላት፤ ጸጥ ብላ ስታነብ ቀየች ።

ድንገት ቀና ብላ፤ “ሌላስ ማን ያውቃል?” ስትለው፤

“ካንቺ በቀር ዓለም ሁሉ ነው የሚያውቀው ... ወርቹም” ብሎ ላት አለ ።

“የምር የምር ...”

“እም ... ም አታቲ ትዬ ተጥቡን ከልቧ ይቅርታ የጠየቀች ቀን ነገርላት ... አልቅላ ልትሞት ። ድግም ታውቂያለሽ እንዴት እንደምትወድሽ”

“የኔ እናት ... እሺ ... ለእማማ ተዋቡስ ነገር ነው? ... ወይኔ እሳቸውም እኮ እያቲናቸው ማለት ነው ... ወይኔ ... እኔ አላምንም ... በራሴ በጣም ነው የማፍረው ... መጀመሪያ ያገኘናቸው ቀን እንዳይነኩኝ የፈራሁት መፍራት ... የዝግ እያቲን ... እንኳን የዘመድ ቀርቶ ...” ብላ አፏን ያዘች ።

“እሳቸው እንቺ ከመስማትሽ በፊት እንዲሰሙ አልፈለኩም ... ምክንያቱም የልጃቸውንም ሞት አብሮ ማርዳት ስለሚሆን ።”

“የእን እናት?” አለች፤ ቃሉ አፏ ላይ እንገዳ እየሆነ ። ለወይዘሮ ሌደን ካንቺ ሌላ እናት የለኝም ... አልፈልገም” ያለቻቸው ትዝ እሳት ። የተደበላለቀ ስሜት ውስጧን ሞላው ። አባቷ አቶ መዝገቡ ያደረጓት ሁሉ ባይኗ ላይ ለቅጽበት አለፈባት ። ገደብና የሌላው መንታ ልጆች ሲገሩት ታያት ... ‘አሁንና ወንድም ሊኖረኝ ነው?’ ... ማሰብ አታታት ። ሌላ ሰው የሆነች ... ከሌላ ኃለም የወረደች ... ወይም በሌላ ጥላቻ ላይ ያለች አይነት ... መሰላት ። የምታውቀው ሁሉ የማታውቀው ሆነባት ። የማታውቀው ደግሞ ሁልጊዜም እንደምታውቀው አይነት አብሯት የከረመ ሆኖ ደብላቅልቅ ያለ ስሜት ውስጥ ዝባች ። ምን እንደ ተሰማትና ምን እያሰበች እንደሆነ ለማወቅ ተቸገረች ።

“ሳንቸሰ?” አለች ድንገት ትዝ ብሏት ።

“ለሱ ነገራው ... የ ዶንት ብሉቭ እንዴት ደስ እንዳለው ... ከእስር ቢፈታ እንኳን እንደዚ ደስ የሚለው አይመስለኝም”

“የኔ ናት ...” ያመለጣትን እምባ ጠራረገች ።

“ቆይ በናትህ ... ገረ ... ልበል እናቱ ምን አይነት ሰው ነበረች?”

“ልክ እንዳንቺ ... ትንሽ በቁንጅና ትበልጥሻለች እንጂ ...”

“አዎን በጣም ቀንጅዬ ኮ ናት ... ያንተ ፋንጋ ጂን ገብቶ ነው ያበላሸኝ”

“ፎቶዋን ስታዩና ደብዳቤዋን ስታነቢ ... እንቺ ምን አይነት ሰው ትመስልሻለች?”

“እኔንጃ ... ጥሩ ሰው ትመስለኛለች ... በጣም ጥሩ ሰው ...” አለች ገራ በገባው ፊት ። አሁንም ሁሉም ነገር ህልም ... እንጂ በእውን አልመስል ብሏታል ። ደብዳቤውን ደጋግማ ታየዋለች ። የጥያቄ መጻገት ውስጧ ይንጋጋባታል ። የቱን ጠይቃ የቱን መተው እንዳለባት ገራ ገብቷታል ። “እይ ቲንክ ብንሄድ ጥሩ ነው ። ቤት ገብቺ ... ትንሽ ለብቻዬ መሆን ሳይኖርብኝ አይቀርም ። አይ ዶኖ ... ይቅርታ ... ህልም ነው እውን ... ገድ የለህም ... ብንሄድ ይሻላል ... ወደ ቤት እንሂድ?” ብላ ብድገ አለች ።

የሚያደርገው ጠፍቶት አሰብ አደረገና፤ “ትንሽ በሐይቁ ዳር ወክ እናድርገና እንሂድ ... ወይስ?” አለ፤ ሊሟሟት ስላልፈለገ ።

“እኚ...” አለች ትከሻዋን በምን ቸገረኝ አይነት ሰበቅ አድርጋ። ደብዳቤዎቿን ለርሱ ሰጠችውና ሚማዎቿን ይዞ እግርቷን ሐይቁን በእግሯ እያንቀሳቀሰች ጉን ለጉን ሆነው ተጓዙ። ተመልሰው መኪናው ስር ገብተው መንገድ እስኪጀምሩ አንድም ቃል አልወጣቸውም። ከገቢ ወጥተው ወደ ዋናው አስፋልት ሊገቡ ሲሉ መኪናውን ቆም አደረገና ከጆሮዋ ሥር አንገቷ ላይ ሳም አደረጋት። ዓይኖቿን ጨፈገ ለድርጋ ጭንቅላቷን በትከሻዋ ላይ እያስተሻሸች ለጥቂት ደቂቃዎች በዝምታ ቆየች።

ክፍል ፯

ማኅረርያ

ከሳምንት በኋላ ...

ሐሙስ ጠዋት ላይ ሳላ ያለ ንፋስ ሽው ይላል ። ሌሊቱን ሙሉ ሲረብብ ያደረውን ጡርጭ ንፋስ በእየሩ ጡስጥ ሲናኘው የሚፈጠረው ቅዝቃዜ እጥንት ይገባል ። የዕለቱ ተረኛ የማለዳ ፀሐይ፣ ሙቀት ያለቀባት ደማት የመንገድ መብራት ይመስል ነገሩን ከሩት ትታዘባለች ። ሌላው በጠዋት ተነስቶ ረጅም መንገድ በእግሩ ተጉዞ ተመለሰ ። የጠዋቱ ንፋስ ፊት ፊቱን ሲመታው ሰላም ያለው ንቃት ጨመረለት ። ብርዶ ሸንቀጥ ሲያደርገው ሮጥ ሮጥ ብሎ ሰውነቱ በሚፈጥረው ሙቀት ይጽጽመዋል ። ሙቅ ሻወር ጡስጥ ተለታለቀና ለባብሶ ወደ ሳሎን ወጣ ።

ሠራተኞች ሹፈሩ መምጣቱን ስትነግረው በቁሙ እንድትሰኝ ሻይ በቁራጭ ዳቦ ማር ተብቶ በላ ። የፖራ ቦርሳውን ይዞ፣ ጣደፍ ጠደፍ ብሎ ወደ መኪናው ውስጥ ገባ ። ዘበኛው ወደ ሱት ወጣ ብሎ ስለነበር በሩን ከፍታላቸው ወጡ ። ብዙም ሳይሄዱ የቀጠሩት ሰዎች ስልክ ደውለው እንደማይገኙ ሲነግሩት ወደ ቤት ተመለሰ ።

በሚተጥለው ቀን ወደ ደብረሊባኖስ ለሚያደርጉት ጉዞ መኪናዋን ሰርቪስ ለማስደረግ ሾፈሩ በደጅ መኪናውን ይዞ ተመለሰ ። ዘበኛውን ሰላም ብሎ፣ በየጠዋቱ በረንዳ ላይ ተቀምጠው ፀሐይ እየሞቁ የነበሩትን ትዩ ተዋቡን ትንሽ እዋርቶ ወደ ውስጥ ገባ ። ሰራተኞች ከጓሮ ካለው ሰርቪስ ቤቱ ውስጥ የሚያለቅሰውን ሁለተኛ ልጇን እያባበለች ስለነበረ፣ ተመልሶ መምጣቱንም አላየችም ።

የመኝታ ቤቱን መስኮት ከፋፍቶ አልጋው ላይ ጋደም አለ ። በራስገው ኮመዲና ላይ ተጀምረው ሳያልቁ እንደተከፈቱ ካሉ መጻሕፍት አንዱን አንስቶ ማንበብ ጀመረ ። ሁሉም ቢያንስ ሦስትና አራት መጻሕፍት ጀምሮ እያፈራረቀ ማንበብ ይወዳል ። መኝታ ቤቱ ከበረንዳው የራቀ አይደለም ። ጆሮውን ጣል አድርጎ በጨከት የምታወራውን ሠራተኛ ለመስማት ሞክረ ። የሰማውን ማመን ሰላልቻለ ካልጋው ላይ ብድገ ብሎ ወደ ደጅ ወጣ ። የሳሎንን በር ከፍቶ ሲወጣ ያልጠበቀቸው ሰራተኛ በድንጋጤ ከውለዕት ።

ፊት የተቀጣ ነብር መስሎ፣ “እንቺ ...! ምንድነው ያለሽው...?” ብሎ ሲጠነት፣ ሽምቅት ብላ መሬት መሬት ማየት ጀመረች ።

“ገረጽ እንጂ ... ማንነው የማንም ቀማጣ ... ለካ አንቺ በር ቀልፈሽባቸው እያልኻቸው ነው ...” ብሎ፤ ሰውነቱ ሲንቀጠቀጥ ቁጣውን እንደምንም ለመቀጣጠር አየሞከረ፤ “በይ አሁኑኑ ... አሁኑኑ ... እቃሽን ይዘሽ እይኔ እያየ ከዚህ ወደምትሄጁበት ...” ሲል፤ እምባዋ ተዘርገፎ እገሩ ስር ስትነጠፍ ትንሹ ልጇ ደግሞ የገራ ሱፊውን ይዞ ስትብ እያየ የኖቱን ልመና ለመቀላቀል ይመስል ጨካኝነትን ለቀተው።

ልጁን እንስቶ ለማባበል እየሞከረ ምን ማድረግ እንዳለበት ለጥቂት ጊዜ ገራ ገዘው። አትክልተኛውም ከባሻገር ቀም ብለው መኮትኮቻቸውን ባንድ እጃቸው እያከረከሩ የሚሆነውን ያያሉ። “አሁን ከእግራ ስር ተነሺ ... የኔ እናት ያንቺን ልጅ ማንነት ከሌለባትና ... በይ አሁን ከዚህ መሄድ አለብሽ ...”

“ሚጡ እኮ ትምህርት ቤት ናት ... የት እባቱንስ ነው የምሄደው ... የዛሬን ጥፋት ይከተር ...” ብላ፤ እንደገና ስቅስቅ ብላ አለቀሰች። ምንም ቢሆን በልጆቿ እይዘነም ብላ ሳታስብ አልቀረችም። ቅድም ውስጥ ሆኖ ትዩ ተዋቡን ቀሻሻ እገደነዛው እቃ ስትሰድባቸው የነበረችው ቤት አልመሰል አለችው። ‘ሂጂ ... እዛ ከፍልሽ ገቢ ... ልጄን ሁለተኛ ብትነኪ ... እኔ ስናፍቅሽ አይደለሁም ... አሰራ ነው እዛ ከፍልሽ የምወረውርሽ ... ደግሞ ምን ቁም ነገር ይመስል ... ገና ለማኝ ሳያራ በረንዳው ላይ ወጥታ ጉብ ታላለች ...’ ያለችው፤ በጭንቅላቱ እንደገና እያቃጨለበት።

“የማውቀው ነገር የለም። አሁን እያየሁሽ እቃሽን ይዘሽ ... መሄድ አለብሽ ... በይ ... በይ በፍጥነት ...” ብሎ፤ ማመረሩ ገባት። ልጁን አወርዶ ወደትዩ ተዋቡ ዞር ሲል ተላቀው የሚሉትና የሚያደርጉትን እጥተው ኩርምት ብለው እንደተቀመጡ ገራና ቀኝ አይናቸው ይንከራተታል።

ሰራተኛዋ ልጇን ይዛ ወደ ጓዳ ስትገባ አትክልተኛው ሲፈሩ ሲቸሩ ጠጋ አሉና፤ “እዩ ይከተር ... ዛሬ እመ ብርሃን የኚህን ምስኪን እምባ እይታ እገር ጣልዎት እንጂ ... እኔ እንኳን ባየሁት ... ውይ ውይ ... ሽረ ጡር ነው ... እንደ ልጅ እኮ ነው ስታመናሁቃቸው የምትውል። ሽረግ ሽረግ ... ይሄ ያዞ እምባዋ እንዳያቃልልም ... እኔ ኮ የርሰዎ ዘመድ ስለምትመስለኝ እንጅ ... እኚህ ሁለት እጣናት ናቸው እንጂ ... ልቡን እይቶ እገር ነላው አሉ ...” ሲሉ፤ ወደ ትዩ ተዋቡ ዞር ብሎ፤

“ትዩ ተዋቡ ይሄ ሁሉ ሲሆን ለምን አይነገሩኝም ነበር...?” ሲላቸው፤

“እይ ልጄ ... ሰንቱ ተነገሮ ይቻላል ... ደግሞ የነዚህ የእምቦቀቅላዎች ነገር ይዞኝ ነዋ ... እኔ እንዴ ለምጄዋለሁ ... ባከህ ልጄ ገዴለ ... የዛሬን ይቅር በላት” ሲሉ ይሄ ሁሉም ደርሶባቸው ነገሩን በዝምታ መቀበላቸው ምን ያህል ለራሳቸው ያላቸው እይታና ከብር መጨፍሰቱን አይቶ አዘነ። በሌላ በኩል ደግሞ ህይወት ያላየቻቸው ብዙ ውጣ ውረዶችና የሰው ልጅ ጥልቅ የማይድን ከፋትና የበላይነት አባዚን ስለተረዱ ከሆነ ብሎ አሰበ። በናታቸው ከፋት ሳቢያ ህጻናቱን አውጥቶ ገዳና ላይ መበተኑም ገለተው። ትልቋ ልጇ ለርሱ ያላት ፍቅርና እንዲያስጠናት ደብተሯን ይዛ ማታ ማታ ወደርሱ ስትመጣ ታየው። ትንሹ ልጇም የሱፊውን ጨርቅ ጨምድዶ የተማጸነው መሰለው።

ውሳኔውን ሳለመቀየር ጥርሱን ነክሶ ወደ ውስጥ ገባ። የሶስት ወር ደምዘሰ ሰጥቷት ልጇን እንዳዘለች ከገቢው ስትወጣ ጸጥ ብሎ ባይት ተከተላት። የውጭ በሩን ዘፍታ ለትወጣ ስትል ሀጽኑ ልጅ ዘር ብሎ እጁን ሲያውለበለብ በእጽፋው እጁን አውሶ በልቦ ወደ ውስጥ ገባ። ነገሩ ለረጅም ሰዓት ሲረብሸው ቀየ። "ማባረሩ ነው ወይንስ በይቅርታ ማለፉ ነው ትክክል? ያደረገችው ሃገር ጥፋት ነው ከፋት? የሕፃንነቱ እድል ነው የትዩ ተሞላሉ ስብእዊ ዘብር ቅድሚያ ሊሰጠው የሚገባው? ሌላ ትክክል በኋላ አፍልቶ ሁለት ሲቀድቱ ወደ በረንዳው ተመለሰ።

ለምሳ ምስጢር ቤት ሄዱ። እናቱም እዘው ስለነበር ያደሩት ነገሩን አንስተው ሲዘራከሩ ቀየ። "ሚስጥር ስልጆቹ ሲባል ይቅርታ ተደርገላት በማስጠንቀቂያ ልትታለፍ ይገባል ስትል እናቱ ደግሞ በከፋት የተሞላ ዉካኝ ሰው በይቅርታ አይቀየርም። መከራ ያልመከራትን ምክር አያርቃትም ስለዚህ ልጆቹ በያሳዝኑም ምንም ማድረግ አይቻልም ብለው የልጃቸውን ውሳኔ ደገፉ። ሰራተኛ በሌለበት ብቻቸውን ከሚኖሩ ወይ ወደኛቱ ቤት መመለስ ወይ ከምስጢር ጋር ሲኖሩ እንደሚሻል ሃሳቡ ተነሳ።

"እታቴዩ ... አባቤን እድሜውን ሙሉ ካንቺ ጋር እኮ ነው የኖረው። ከእኔ ጋር ገና ... ወርም እልህኝም እኮ ... እነ አርሲ ሳይወሰዱብኝ ... ስለዚህ ከኔ ጋር ነው መሆን ያለባቸው..." ብላ ልመና አዘል ዘርዘሯን ስታቀርብ ተረቱ። በመዉረሻ ብቻቸውን መሆኑ እንዳያታከታቸው ትዬ ተሞላ ከሌላው እናት ጋር ለተወሰነ ጊዜ እንዲቀየ ተስማሙ። በማግስቱ ደብረሊባኖስ ለሚያደርጉት ጉዞ ሲዘጋጁ ሁሉም እዛው ምስጢር ቤት ውለው አደሩ። የምስጢር እናትና አባት አቶ መዝገቡና ወይዘሮ እደን የተቀበሩት በደብረሊባኖስ በሚገኘው የቤተሰቡ መካነ መቃብር ነው።

ገነት ለምስጢር ከጻፈችው ደብዳቤ ጋር በላሰቲክ ውስጥ ለማስታወሻ ብላ ከጸተሯ ቀርጣ እስቀምጣላት ነበር። የገነትንም መካነ መቃብር ከቤተሰቡ ጋር ለማድረግ ነው ያሰቡት። ለእያንዳንዱ ገዝር የሚያውቁትን ምግብ አዘጋጅተው ለማከፋፈል እንዲመቻቸው በፈሰታል ላሰቲክ እንጂ በወጡን ከጻቦ ጋር አድርገው አሰናድተዋል። ከዲሳባ መውጫ ላይ ያለውን አቀባት አልፈው ሚጻው ላይ ሲደርሱ አካባቢው በወፍቷ ጸሃይ ደምቋል። ዝናብ የሞተች ቀን እጁ እንደመራው ነድቶ የመጣው ቀን ትዝ ብሎት ነገራቸው። አልፎ አልፎ ያሉትን እነስተኛ ከተሞች እያለፉ ወደ ደብረሊባኖስ ገጽ ማዘሪያ ሲደርሱ ረፋዱ አራት ሰዓት አካባቢ ነበር።

ታጥፈው ትንሽ እንደነዱ በየሰፈሩ አካባቢ ቀም እያሉ ከያዙት ገዝር ላይ ለችግረኞች ለመስጠት ሲሞክሩ ሰዉ ስብሰብ ይልና ጉልበተኛው ደካማውን እያሸነፈ ይወስዳል። በጣም ደካሞቹ ወደ መኪናው መድረስ እንዳልቻሉ ሲያዩ ምስጢር ወርጃ ያለበት እየሄደች በጅ በጃቸው መስጠት ጀመረች። መኪናውን ከዘው ለላሰቲክ ያሏቸውን ገንዘብ እየሰጠ መሸገት ጀመሩ። የሰዎቹ ቁጥር ዉምሮ መሄድ ሲቻታቸው

"ሌላግለም ... ከቀምዘ ምንም እያላልፉህም። እዛው ቤተክርስቲያኑ ጋ ... ብዙ ችግሮችና አቅመ ደካሞች ሰላሉ ... ደገሞም የሚረዱን ሰዎች እናንኖለን ስለዚህ ዝም ብለህ ሂድ ... እስከትደርስ ድረስ እታቁም ..." ቤሉት ሊቀስ ብሎ ከገርገሩ

ወጣ ለቤተክርስቲያን ደጃፍ ሲደርስ መኪናቸውን ከጥላ ስር አቁመው፤ ባላር በመከራ የያዙትን አከፋፍለው ጨረሱ። ብዙ የሥጋ ደዌ ህመምተኛ የነበሩና በህመሙ ምክንያት ሰውነታቸው ከፋኛ የተገዱ ሰዎች መኖራቸውን አዩ። የከበቡዋቸው ሰዎች በተለይ እትዩ ተዋቡን እንደ ሌላ ሰው አፍጥጠው ያዩና ዞር ብለው እርስ በርስ የሆነ ነገር ያገኛኳቸዋል።

ተላልመው ወደ ውስጥ ከገቡ በኋላ በመቃብር ቤቱ በጎሳራነት የሚሰራውን ሰው አገኝተው ተያይዘው ወረዱ። በሚያምር ሁኔታ የተሰራው ዘመናዊ የመቃብር ቤት በቂ ብርሃን ያለውና በንጽህና የተያዘ ነው። መደዳውን ያሉ የተለያዩ ዘመን ኗሪና ሟዶች ቤቱን ሞልተው ታል። ከታች እስከላይ በረጅሙ ቤት ውስጥ ሲሄዱ ትልቅ ቤተ መዝገብት ወይም ውድ እቃዎች የሚቀመጡበት የባንክ ክፍል ይመስላል። እርግጥም ብዙ የከበሩ መዝገብቶችና ሃብቶች ከአጻጽ ስጋ ወደ አጻጽ ነፍስ የተሸጋገሩ ሰዎች ማናሪያ ስፍራ ነው። ከወደ መሃል አካባቢ በሁለተኛው ረድፍ ላይ ነበር የነወይዘሮ ሌደን ክፍለ መቃብር። በእባቷ ቀብርም ይሁን ከሃ በኋላ ሰላልመጣች ምስጢርም እዚህ ስትመጣ የመጀመሪያ ጊዜዋ ነው።

ሁሉም ጸጥ ብለው ወዲያ ወዲህ እያሉ በመቃብሮቹ ላይ የተጻፉትን ሲያነቡ ቀዩ። ወጣት ህጻናትና አዛውንቶች ... ከተለያዩ የሕይወት ዘርፍ የመጡ ሰዎች በዚህ አርፈው በጸጥታ ይገኛሉ። አንዱ ባንዱ ጉዳይ ጣልቃ አይገባም ... አንዱ በሌላው ሞትም ሆነ አሟሟት አይቀናም ... ማንም ጎረቤቷ ይበልጠኛል ብሎ የበታችነት አይሰማውም። ሞት ሁሉን እኩል አድራጊ ... ሞት ሁሉን ዝም አሰኚ።

የሌላው አባት ኮሎኔል ዲንሳም የተቀበሩት እዚሁ ሰለነሆነ፤ በሌላው በኩል ዞረው ጥቂት ከመቃብራቸው ፊት ለፊት ቀዩ። በፎቷቸው ላይ በማእረግና ሚዳሊያ የተንቀጠቀጠ ወታደራዊ ልብሳቸውን ለብሰው ከነሙሉ ገርማቸው ይታያሉ። የሌላው እናት ሻማ ለኩሰው በባለቤታቸው መቃብር ደጃፍ ላይ እናሩና የባለቤታቸውን ፎቶ እያዩ አለቀሱ። ምስጢርም ብዙ የሰማችላቸውን የአያቷን መቃብር ስትገባኝ ድብልቅልቅ ስሜት ፈጠረባት።

ሌላውና ምስጢር ደግፈዋቸው ወደ እነወይዘሮ ሌደን መቃብር ደጃፍ ተመለሱ። ደጃፉ ተከፍቶ ስለነበር ገነት ለምስጢር በመታሰቢያነት የተወቀላትን ጸጥር በትንሽ ላጥን አድርገው ከእንደ ጥገላይ አስቀመጡት። የመቃብሩ ደጃፍ ሲዘጋ የሁሉም እምባ ፈለሰ። ምስጢር ለማባበልና ለማጽናናት አስቸገረች። ደጃፉ ከተለሰ በኋላ፤ ሻማ አብርተውና አበባ አስቀምጠው፤ ተደጋግፈው በቀስታ ወደ ደጅ ወጡ። ፀሐይዋ በሙሉ ሃይሏ ያላትን ሙቀት ብትለገስም፤ በከፍታ ቦታ ላይ ሆኖ በህፍ የተከበበው ገቢ ደስ በሚል ቅዝቃዜ ተሞልቷል። ወይዘሮ እታለምና እትዩ ተዋቡ ለጸሎት እዛው ቤተክርስቲያን ለመቆየት ወለኑ። ምስጢርና ሌላው ደግሞ አካባቢውን ለማየት ተያይዘው ወጡ።

በመጀመሪያ ከቤተክርስቲያኑ ብዙም ሳይርቅ ያለውን የእእምሮ ህመማን ማገገሚያና መንከባከቢያ አገልግሎት ገብተው ገበኙ። በቤተክርስቲያኗና ለዲላባ

ባሉ ጥቂት የአእምሮ ሃኪሞች ትብብር የሚሰጥ አገልግሎት እንደሆነና መንፈሳዊውን አገልግሎትና በዘመናዊ ህክምና ያሉትን መድሃኒቶች አጣምሮ የሚሰጥ አገልግሎት ነው። ካላቸው አቅምና አቅርቦት እንጂ አየተሰጡ ያሉትን አገልግሎቶች ሁሉም እድንቀው አመሰግኑ። የተወሰነ ገንዘብ ለሥራው አበርክተው ተመልሰው ሲመጡ ሊገበኙ ቃል ገብተው ወጡ።

ወደ ዋናው መንገድ ወጥተው ዞር እንዳሉ ካለው መዝናኛ ሱጅ ገብተው መኪናቸውን አቀሙ። ውስጡን እየት እየት አድርገው ደጃፋ ላይ ከባሻገር ያሉትን የተራሮችን ብርብርና ሰፊ ጉድባክሚያላዩ ባለድጋፍ አገዳሚዎች አንዱ ላይ ተቀመጡ።

ቡና ያመጣላቸው ልጅ፤ “ታች ወርዳችሁ ነበር?” ሲላቸው፤

“የት ታች?” አለ ሴላሠው ፈገግ ብሎ።

“በዚህች ... ያቺን ቀጭን መንገድ ይዛችሁ ብትሄዱ ... እ...ም አምስት ደቂቃ ቢሆን ነው። ካምስት መቶ አመት በፊት ፖርቱጋሎች በእንቁላልና በድንጋይ የሠሩት ድልድይ አለ። ከዛ ጋሆኖ አገሩን ሲያዩትም ... በጣም ነው የሚያምረው ...”

“በእግር ይገባል ... አያስቸግርም?” ስትል፤ ምስጢር ባደረገችው ሰከር ጣማ መሬቱን መታ መታ አደረገች።

“እረ ... ምንም ... ልጆች ሁሉ ይሄዳሉ ...” ብሎ፤ ዞር ብሎ ሄደ ቡና ያመጣበትን ትሪ ይዞ።

ልጁ በጠቀማቸው ቀጭን መንገድ እየተጠማዘዙ ቁልቁለትና ዳገቱን ወርሰው ከመግቢያ ሒሳብ መክፈያ ቦታው ደረሱ። የስፍራው ዙሪያ ገባው በትና ገርማ ቀልብ ይሰልባል። እየተቀላለዱ ተደጋግፈው ድልድዩ ላይ ወጡ። ድልድዩ የከረመ ውበት ጠግቦ፤ ዛሬ ... በጥንካሬ ሳይፈርስና ሳይደክም አለ። ሲሚንቶ ባልነበረበት ዘመን ከእንቁላል አስኳልና ኖራ ተቀላቅሎ የተሠራ ድልድይ ነው ይባላል።

ድልድዩን አልፈው ከበታች ካለው እነስተኛ ውብ ፏፏቲ አጠገብ ወረዱ። የዘመናት የውኃ መላትና ፍሰት ድንቅ አድርጎ በሸረሸረው አለት ላይ ቀመው ትርብ ሩቁን አማተሩ። አሚሪካ ከንጹሕና ከልጆቿ ጋር የገበኙት የግራንድ ካንየን ታላቁ ገደል ጋር ተመሳሰለበት። የደብረሊባኖሱ ሽለቋማ ገደል ውበቱ ያልታየና ብዙም ያልተባለለት ምስጢራዊ ውበት ነው። ከገዳም እስከ ገደሉ ... በሚያና ሸንተረፋ ... የተመልካች ያለህ የሚል ድንቅ ውበት በሰላም ተሞልቶ ተንሰራፍቷል። ወደ ገደሉ አፋፍና አናት ላይ ሲወጡ የበለጠ ሩቅና ሰፋት ያለውን የገደሉን ግዝፈት ግድነት ቻሉ። ተመልሰው በድልድዩና በፏፏቲው መሃል ባለው ተፈጥሮ ያነጠፈችው አለት ላይ ከተደረደሩ ድንጋዮች ላይ አረፍ አሉ። ምንም ሳይንጋገሩ በፀጥታ ለጥቂት ህቀዩ።

“ቀይ ይሄ ሁሉ ለመሻገር የማይቻል ወንዝ ነበር ማለት ነው ... ድልድዩ ያለ ያስፈለጋቸው?” አለች ምስጢር፤ ከከፍለ ዘመናት በፊት የዛሬው ገደል ያለ የገ ሊመሰል እንደሚችል ባይነጻጸርም ሊጠቅም ይችላል።

"መሆኑ ነዋ ... ምናልባት ያኒ ይሄ ለመሻገር የማይቻል አስፈሪና በውኃ የተሞላ ወንዝ ሊሆን ይችላል ..." ብሎ ለፋሪስ ማለት ሰጠ።

"ያለ ድልድይ ... የገደል ሃይል ገን ... የሚገርም ነው ..."

"ምን ቅርብ ቢሆን ... ገደል የመለያየትና የመራራት ገጥሞ ነው። ድልድይ ደግሞ ሁለት ነጥቦች ምን ቢራራቁ የመያያዝና የቅርበት። ድልድይ የሌለው መንገድ የምኞት ነው ... ሰንት ወራት አብረን እየሠራን ... እየበላንና እየጠጣን ... የጠፋችውን ዝንትን ፍለጋ ሰንከራተት ... አንቺም ስታፋልኝ ... ያለማወቅ ገደል ... አብረን ሆነን አለያይቶን ... ቅርብ ሳለን አራርቀን ... አይገርምም ... ሁሉም ነገር ያለ ድልድይ ... የቅርብ ሩቅ ነው።"

"በመንገድ ሥራ ላይም እኮ ከፍተኛ ወጪና ረጅም ጊዜ የሚወስደው ... ድልድይ መሥራቱ መሰለኝ ..." አለች። ገደሉ ሁሉ ወንዝ ሆኖ በውሃ ተሞልቶ አሰበች። ሙቀት ሚትር የማይሞላው በሁለቱ ሜፍ መካከል ያለው ገደል ድልድይ ባይኖር ርቀቱ የወንዙን ርዝመት ያህል ሊሆን ለመጀመሪያ ጊዜ አሰበች።

"እሁን ሲገባኝ ... የኒና የዝንትም የጓደኝነት ... ሊቀራረቡ በማይችሉ ቤተሰቦች መካከል የነበረውን ገደል መዝጋት ነበር ዓላማው ... አንቺ በመኖርሽ እታቲና ትዩ ተዋቡ ዛሬ ባልንጀራ ሆነው በደጅ ሰላሙ ተገኙ ..." አለ። ራሷን እያሻሻች። እናቷ ነበሩ ራሷን የሚያሻሽሏት። ቀስ ብሎ ከሚነፍሰው ነፋስ ጋር ተዋህዶ ደስ የሚል ሰሚት ተሰማት።

"እንዴት ነበር ... ድልድዩን ለመስራት የባጀቱ ጉዳይ?" ብላ ሰትሰት።

"አይ ድልድዩን ለመስራት የተጠቀምነው ማቴርያል ... ይሁን ... ወይም የገደሉ ጥልቀት ... አላውቅም። የከፈለነው ዋጋ ካሰብነው በላይ ነው ... የዝንትን ሕይወትና የነበረንን የፍቅር ሕይወት ..." ብሎ ጥልቅ ቁዝማ ውስጥ ገባ።

"እንዴ ... ምንው ለመረርዘ እንዴ?" ብላ፤ ቀለደችና ተነሥታ ቀመች።

"እ...እ ... ቢሆንም ደስ ብሎኛል ... ከሁሉም በላይ እንቺን እገኘሁ ... እንቺ በመኖርሽ ደግሞ እታቲና ትዩ ተዋቡ ተቀራርበው ... አብረው ሲጸልዩ ... አብረው ሲያለቅሱ ማየቱ ራሱ ... በቆሼና በቦሌ መካከል የተሰራ ድልድይ ..." ብሎ ፈገገ አለ።

"ታዲያ በንጹሕና ባንተ መካከል ለተፈጠረው ገደል ድልድይ ሊሰራለት አይቻለም እንዴ" ሰትለው፤ እሱም እጇን ይዞ ተነሥቶ ቀመ። ትከሻዋ ላይ እጁን ጣል አድርጎ በረጅሙ ተነፈሰ።

"በሁሉም ገደሎች ላይ እኮ ድልድይ መሥራት አይቻለም። እንዳንድ ገደል በቃ ገደል እንደሆነ ይቀራል። ልሥራም ብትዩ ወይ አደጋው ይበዛል ወይም የልፋትሽ ያህል ... የሚገኝበት ነገር የለም" ብሎ፤ ዝም አለ።

"የምር የምር ገን ... ምን ታስባለህ?" ስትለው ፊቱ ልውጥውጥ ብሎ ራሱን ይዞ ካንድ ትልቅ ድንጋይ ላይ ተቀመጠ።

"አይ ዶኖ ... እኔንኝ ሚስጥርዬ ... ሳስበው ራሱ ሁለንተናዬን ያመኛል።" አጅቆን ያዝ ጨበጥ አደረገና ተከሻውን እንደነገሩ ሰበተ።

"የልጆቼ ስንገር? ... ያላባት ሊያድት ..." ስትለው፤ ብድግ ብሎ ወደ ገደሉ አፋፍ ሄዶ ፊቱን እያሻሽ ቀመ። አርቀ ከባሻገር ለማየት ሞከረ። ካማዶ ገደሉ ውስጥ ብዙ ገጆች አሉ። ገደሉ ቢወድቁ የማይተረፍባት፤ ቀጥ ያለና ጥልቅ ነው። ከአጠገቡ ጸጥ ብላ ቀመች። "ይቅርታ ..." አለች። ውስጡ ምን ያህል እንደተጉዳ ለመጀመሪያ ጊዜ ተረዳች። እጁን በእጆቿ ይዛ፤ ራሷን ትከሻው ላይ ዘምቦል አድርጋ ቀመች።

"አይገርምሽም ... እዛ ታች ድረስ ሰዎች ይኖራሉ?"

"ያለድልድይም ከገደሉ ማዶ መሻገር ... ከገደሉ ውስጥም መኖር ይቻላል ማለት ነው?" ስትለው፤ ምን ለማለት እንደረዳች ስለገባው ጸጥ አለ። በነገሩ ሕጉ ላይ ለጊዜው ከዚህ በላይ ማውራቱ ለሚቀን የበለጠ መጉዳት ብቻ መሆኑን ተገነዘበች። ሁለቱም ቃል ላይ ወጣቸው ረዘም ላለ ጊዜ ማዶ ማዶ እያዩ ባሉበት ቀዩ።

ከአፋፉ ላይ የዝንጀሮዎች በማህበር ገር ብለው መጥተው አፈጠጡባቸው። ሌላው ልብም ያላቸው አይመስልም። ምስጢር ጥቂት ድንጋዮችን በጂ ይዛ፤ ወደ እነርሱ እንደምትሄድ ሆኖ ካንድ ድንጋይ ወደ ሌላው ስትዘል ወለም አላት። ሙሃ ባለችበት እገሯን ይዛ ተቀመጠች።

"ምንው ... የሆነ ነገር መታሸ?" አለ፤ በፍጥነት ወደርሷ በድንጋጤ እየሮጠ።

"አይ ... እ-ጉ-ሬ ... ን ወለም አለኝ መሰለኝ ... በሁለት ድንጋዮች መሃል ገብቶብኝ" በህመሙ ስታለቅስ በቀስታ እገሯን ይዞ እያሻሽ ሊያባብላት ሞከረ። ተነስታ ለመቆም ስትሞክር ህመሙ ስለባሰባት፤ "አ ... አ ..." ብላ፤ ተመልሳ ተቀመጠች። እንገደ ላይ ሽብ ያደረገቸውን ስሰሻሽ መላይ ጨርቅ አወለቀና ሁለት ቦታ ቀደደው። ወለም ያላት ቦታ ላይ ጠምጥም አሰረላት። ደግኗት ተነሳችና እንደ ምንም ልትረገጥበት ስትሞክር ህመሙ አስረዳት።

"አይ ቲንክ ... ከልጅነት ያላወራረድኩት የማዘል እዳ ላይኖርብኝ አይቀርም ... በይ ነይ ..." ብሎ፤ በጀርባው ሊያዝላት ሲዞር የገደን ሳቀች።

"እንዴ ይሄንን ሁሉ ዳገት ... አትቸለኝም ... ቀደ ትንሽ ልጥዘር ..."

"እረ ... ገደለህ ... ገን የዛሬው በደብረሊባናስ ገደል ለገደል ያዘለኩሽ ... ይሄ ለሶስት አመት በሕገንነትሽ እንዳዘልኩሽ ይቆጠርልኝ ..." ብሎ እሳታትና ቀስ ብሎ አዘላት። ቀስ ብሎ ዳገቱን ከጨረሱ በኋላ፤ በድልድዩ ላይ ወደ መጡበት ሲሻገሩ ዝንጀሮዎቹ የበለጠ እየጮሁ በቅርብ ርቀት ተከተሏቸው። ከድልድዩ ባሻገር ያሉ ሰዎችም ወደ ቅብጠት ... በሚል አይነት ፈገግ አሉ። መጀመሪያ የተቀመጡበት

አገራዊ ወገን ላይ ሲደርሱ ቀስ ብሎ አስቀመጣትና በረጅሙ ተንፍሶ እያለከለከ ገደው ላይ ተቀመጠ።

“ውይ ... ደከመህ አይደል ... እይ እም ሶሪ ...” አለች፤ ወገን ላይ ደገፍብላ።

ወለም ያለውን አገራን ይዞ እያሻሸላት፤ “ደህና ነኝ ... እንዴት ነሽ ለሁን?” አለ። አገራን የበለጠ አብጧል። ከመኪና ውስጥ የተሻለ ጨርቅ እምጥጥ ጠበቅ አድርጎ አሰረላት። የህመም ማስታገሻም ስለነበረው እሱን ስትውጥበት ሻል አላት።

“ቀይ ገን ... ከሊኒኩስ ... በታ? ... ሌላውስ ያሰብከው ሁሉ ነገር?”

“አንቺ ... አለሽ ለሁን ... እኔ ደከሞኛል። ልመልሳቸው የማልችላቸው ጥያቄዎችና ... መፍቻ ቁልፋቸው የጠፋብኝ ችግሮች ... አሉኝ። ሲራዘና ሳንቸ መታሰራቸው ... ቤተሰቤ ተበታትኖ ... እኔንጃ ...” ብሎ ከንፈሩን ነከሰ።

“ግን ደግሞ የነካሻቸውንና ... ሕይወታቸውን በበጥ ፈጽሞ የቀይርካቸውን ሰዎች ሁሉ አስብ ... እኔን ... ትዬ ተዋቡን ... ማሚን ... የዝናኸን ልጆች ... አርሴማና ነዋይን ... እንዴ ... አስበው እስኪ ... አባትህም ያሉት እኮ ... ህንጻና መንገዱን ሳይሆን ... ሰዎችን ይመስለኛል ... ሀገር ሰው ነው ... ሰው ሰው ሲሆን ሀገርም ሀገር ይሆናል ... በዚች አጭር ጊዜ ... ብዙ ነው የሰራኸው ... የሲራዘና የሳንቸ ጉዳይም እውነትና ጊዜ የሚፈታው ነው እንጂ እንተ በጸጸትህ ወይም ...” ብላ በሀዘኔታ አየችው።

“እስኪ ... እንገዲህ ... ሌላውን ሰው ለመርዳት ራሴን ማወቅና መረዳት ሳያስፈልገኝ አይቀርም ... ለሁን ብዙ ነገሮች ተያይዞአልቀውብኛል። እውነቱን ንገረኝ ካልሸኝ ... ሌላው ማንው ብትደኝ እንኳን ያ የማውቀው ርግጠኛ መልስ ገማሹም የሰም በውስጤ። አንቺን በላገኝ ምን ልሆን እንደምችል አላውቅም።

“ለጊዜው ... ከሊኒኩም ... ሁሉም ነገር አንቺ ነሽ ... ያ ማለቱ አንቺ ላይ ሸክምና ጋላሬት በመጫን ሳይሆን፤ ለሁን የሕይወት ትርጉምና ዓላማዬ የተምታታብኝ ጊዜ ስለሆነ አቅጣጫ ጠቋሚ ኮምፓሴ ነሽ ለማለት ነው ... ገባሽ ... ደግሞ ስኔ መጨነቅ የለብሽም እሺ ... ጊዜ ከፈጣሪ ጋር የማይፈታው ችግር የሚፈጠረው፤ ለጊዜ ጊዜን መስጠት ሲሳን ብቻ ነው። እሱ ያውቃል” ብሎ ወደላይ ሲያይ፤

“እንደዚህ ጠንካራ ለማኝ መሆንህን አላውቅም ነበር” አለችው።

“ለእኔ ጠንካራ ለማኝ ማለት ምን ዓይነት ሰው እንደሆነ ታውቂያለሽ? እንደ ተማሪ ያለ ተጠራጣሪ ሰው ነው። ጥርጥር የእምነት ምንጭ ነው። ምክንያቱም የእምነታችን ጥንካሬ ታግለን የሽንፍነውን ጥርጣሬ እይበልጥም። የድፍረታችንም ልክ ብርዝ ለሰይዞን ከረታነው ፍርሃታችን ለንዝር እይዘልም። የፈራነውን ነገር ላናሸንፍ እንዴት ደፋር መሆን እንችላለን?”

“ራሴን ገን ... ጠንካራ ለማኝ እንደሆንኩ አስቤ አላውቅም። ዛሬም ከውስጥ ፍርሃቶቼና እምነቴን ከሚፈትኑ ጥርጣሬዎቼ ጋር ትግል ላይ ነኝ። ደግነቱ እምነት በለማኝ ጥንካሬ ላይ ሳይሆን በሚታመነው ማንነት ላይ የሚመሰረት ነው። የተፈተነ

እምነት ጥርጣሬን ወደ እርግጠኝነት ... እለመቻልን ደግሞ ወደ መቻል ... የሚያዘልል ድልድይ ነው።" እሱ " ወዲያው ራሷን ለማጥፋት በምክረትበት ዕለት በውድቅት ሌሊት ከቤተክርስቲያኑ ደጃፍ ላይ ያደረሰው ጸሎት ትዝ እለው። እሷን ከፊቱ ተቀምጣሊያይ እምነት የሚፈጥር ብሩህ የተሰፋ ፍንጣቂ ታየው። "

ከሰድስት ወር በኋላ ...

ሌላው ባለፉት ወራት ውስጥ በአሠርት አመታት ያህል ያረጀና ከሕይወት ትምህርት ቤት ካሰበው በላይ ተምሮ የወጣ ያህል ተሰማው። የጊዜ ፍጥነት በሕይወት ጉልበትና በሰው ውስብስብነት ላይ ያለው ኃይል ዛሬም እንደ አዲስ አሰገረመው። ሳቅና አምባ ... ውድቀትና ስኬት ... ገርምትና ስልጥት እንዴት ባንድ ሰው ሕይወት ላይ በዚህ ፍጥነት መፈራረቃቸው ገርሞታል። ዛሬም ሕይወት የማትሰለጥና የማትለመድ ምስጢር ሆኖበታለች።

ሥራ ያቅመውን ከሊኒክ እንዴት በተሻለ ሊጀመር እንደሚችል ማሰብ ጀምሯል። የፍርድ ቤቱ ሂደት ወደ መጠናቀቁ ደርሷል። ከሊኒክ ለሚች ቤተሰብ መጠነኛ የካሳ ገንዘብ እንዲከፍል ተበይጥበት ለመክፈል ተሰማምተዋል። ሳንቸ አትዶና አድብቶ ባይሆንም በደም ፍላትና ለጓደኛው ለምስጢር ተደርቦ ለማስረሻ ሕይወት መጥፋት አስተዋጽኦ አድርገዋል የሚል ብይን ተሰጥቶታል። ለዚህም ከተበየበበት የአስራት ቅጣት ሦስት ወር ብቻ ነው የቀረው።

ሲራዝ ግን በወንጀሉ ዋነኛ ተጠያቂ እንደሆነ ፍርድ ቤቱ ወስኗል። ወንጀል አልባ ቅደመ ታሪኩ ግንዛቤ ውስጥ ገብቶለት በአስራ አምስት አመት ጽኑ እስራት እንዲቀጣ ተፈርዶበት ዘብጥያ ወርጿል። በወንድሙ እርዳታ ይገባኝ ጠይቆ ፍርዱ እንደገና እንዲታይላቸው ላይ ታች እያሉ ነው። ነገሩ ያንድ ሰጥን የዚህ ማጻመቂያ ሆኖ ከረመ። እሁን ሁሉም ነገር ረገቦ ዕዳው የባለ ቤቶቹና የፍርድ ተጋሪዎቹ ብቻ ሆኗል።

አቶ በድሉ ለረጅም ጊዜ ካልጋ ሳይወርዱ ታመው ቀይተው ባለፈው ወር አረፉ። ሌላው የዝናሽን እህት ለማጽናናት ዘንበወርቅ መለስ ቀለስ ሲል ነበር የከረመው። የገነት እናት ትዬ ተዋቡ ጠቅልለው ከእናቱ ጋር መኖር ጀምረዋል። ቀስ በቀስ ደስተኛ ሆነው የድሮው ማንነታቸው እየተመለሰ ነው። ቁጭ ብለው ሲጫወቱና ተያይዘው ሲዘሩ ላያቸው ተጠፋፍተው የተገናኙ እህትማማቾች ይመስላሉ። ሁለቱ የሳንቸ ያከሰት ልጆች ደግሞ እርሱ ከታሰረ ጀምሮ ዘምስጢር ጋ ጠቅልለው ገብተዋል።

ምስጢር ከአዲስ አበባ ሆኖ በሰልክና በኢሜይል ከንጹህና ከቤተሰቦቿ ጋር ለመነጋገር ያላደረገችው ጥረት አልነበረም። በመጀመሪያ እርሷም ከዚያም የወላጆቿን እምነት ካገኘች በኋላ ነበር ንጹሕ ለኢሜይል መልስ የሰጠችት። ከጥቂት የኢሜይል መለዋወጥ በኋላ በሰልክ ልታወራት ተስማማች።

"ቀይ ሚስጥር ... አሁን እኮ ምንም የምንፈጥረው ተአምር ወይም የምናመጣው ለውጥ የለም። ሌላው የወሰነውን ውሳኔ ሁሉ የወሰነው እኮ እንቺ ልጁ መሆንሽን አውቆ ወይም ገምቶ አይደለም ... ስለዚህ ያንቺ ልጁ መሆን ምን ልዩነት ያመጣል? ... ይቅርታ እንደዚህ በማለቱ" አለች፤ ድምጿን ከርር አድርጋ።

"ልክ ነሽ ንጹሕ ... እኔ እንቺን ብሆን ካንቺ የተለየ ወይም የተሻለ ነገር አደርጋለሁ ማለቴም አይደለም። ግን እኔ አሁን አባቴ መሆኑን ሰላወቅሁ ወይም ስለሆነ አይደለም። ምን ያህል እንደሚወድሽና አሁንም ያንቺ ነገር ሲነሣ ውስጡ እንደሚረበሽ ስለማውቅ ነው። ውስጡ ያለው ጸጸት ምን ያህል እየበላው እንደሚኖር ብታዩ ... እኔ ስለማውቅ ነው ... ምን ያህል ጨዋ ሰው እንደሆነ ..." ብላ፤ መቀጠል አቅቷት ስታለቅስ ጸጥ ብለው ቀዩ።

"ሚስጥር ይገባኛል ... እንቺ በሱ በኩል ያለውን ነው የምታውቁው ... እኔ ያላለፍኩትን እንድ ቀን አብረሽኝ ብትሆኚ ... ወይም እኔን ወይም የኔ ልጅ ብትሆኚስ ... ምንድን ነበር የምታስቢው?" አለች፤ ከውስጧ ጠንካራ ለመሆን እየሞከረች።

"እኔንጃ ... ምናልባት ልክ ነሽ ... ስለማይገባኝ ይሆናል ... ግን የሱን ያህል ባላውቅሽም ካየሁሽ ጀምሮ እንቺንም ከልቤ ነው የወደድኩሽ ... ልጆቼን ባስብደገም ... እኔ አባቴ ባልሆነ ሰው እጅ ብዙ ነገር አይቼ ስላደገሁ ይሆናል ..." ብላ ዝም ስትል ትንሿ እርሷም ላይ የምታያቸውን ባህሪዎችና መጉዳቶች አሰበች።

"እሺ ... ሚስጥር እኔን ምን አድርጊ ነው የምትይኝ? አሁን ምን ላደርግ እችላለሁ?"

"ምንም አልልሽም ተገናኙና ሁሉንም ነገር እንደገና አውሩ ... ምን ታውቁያለሽ?" ስትላት፤

"አዩ ... ሚስጥር ... እንቺ ምንም የገባሽ አልመሰለኝም ... አሁን ሁሉም ነገር ተቀይሯል ... እኔ እኮ ከሌላ ሰው ጋር ነኝ ..." ስትላት ነገሩን ብታውቅም ወሽመጧ ብጥስ አለና ዝም አለች። "አሁን መሄድ አልብኝ ... ይቅርታ የኔ ቀንጆ ... አይ አም ሶሪይ እሺ ..." አለች እዝን ባለ ድምጽ።

በልኩን ዘገተውት ከተለያዩ በኋላ፤ ምስጢር ተስፋዋና የተነሳሳ ሰሜቷ ሁሉ አሽቀልቀሉ ተደብራ ከረመች። ለሳምንት ያህል ከቤት ብዙም ሳትወጣ ሁሉም ነገር አስጠልቷት ከረመች። የንጹሕ እህት እርሷም ደግሞ ለታወቀው ተስፋዋ እንደገና ትንሽ እንሰራራ። ንጹሕ አብራው ካለችው ሰው ጋር በጥሩ ሁኔታ ላይ አለመሆኗን ነገረችት። ባለፈው ሳምንት ከምስጢር ጋር ከተደዋወሉ በኋላ ከበፊቱ ይልቅ በሰላም ሆነ ስለሌላው ብዙ ስታወቅ እንደሌላችን አውቆች። በመጨረሻም የተቻለውን

ሁሉ ለማድረግ የምስጢር ወደ ለሚረካ መምጣት የተሻለ እንደሚሆን ተስማሙ ።
እርሴማ ተቀብላ ልታስተናገዳትና ንጹሕን አብረው ሊያገኙት አወሩ ።

የሁለት አመት የሚረካ ሺዛዋ ሊቃጠል እንድ ወር ብቻ ስለቀረው፣ እሱን ለግላደስ ብዙም ችግር አልሆነባትም ። የሚቀጥለውን ሳምንት ጉዞዋን በታቅድና ነገሮችን በታስተካከል ከረመች ። ከሌላው ጋር ለምሳ አያቷ ወይዘሮ እታለም ቤት ተቀጣጥረዋል ። ወደ ለሚረካ እንደምትሄድ እስካሁን አልነገረቻቸውም ። ገቢ ገብታ መኪናዋን አቁማ ከኋላ ወንበር የገዛቻቸውን ጋዜጦች ይዛ ወረደች ። እቤት ስትገባ ምሳ ቀርቦ ሲጠብቁት ደረሰች ። እንደቀመች ይቅርታ ጠይቃ የያዘችውን ጋዜጣ እንድ እንደ ሰጠቻቸውና፤

“ገጽ ስምንት ላይ አውጡ ...” ስትላቸው ሁሉም በመገረምና በጉጉት ጋዜጣውን ግንክሻኮሽ ጀመሩ ።

እነሰቷ ወይዘሮ ዘምዘም ነገሩን ብታውቅም እንደማታውቅ ሆና፤ “አንቺ ልጅ ደገዋ ምን ተገኘ?” ስትል ተያይተው ተላላቁ ።

“ስድስተኛው እምድ ውስጥ ... እንብቡ ...” ስትል፤

“ምስጢረ ሌላው ዲንሳ” እሱ ሌላው ፊቱ ሁሉ በርትርት ብሎ ። ተንሥቶ አቅፎ ሳማት ። አያቷ ደገዋ አልልታቸውን አቀለጡት ። ምሳ ቀርቦ እየተላላቁ በሉ ። ገበታ ተነስቶ ቡና ሲቀራርብ፤

“ሌላ ማስታወቂያ ... እሱ ጋዜጣው ላይ የለም ። ነገ ወደ ለሚረካ ልሂድ ነው ።” ስትላቸው ሁሉም የቀለድ ነበር የመሰላቸው ። ነገሩን ባጭሩ በታስረዳቸው ከሌላው በስተቀር ሁሉም ጉዞዋን ደገፉ ። ሀሳቡን ባይጠላውም ነገሩ ባይላካ እንዳትጉዳ ተዉነጽል ።

ለሚረካ እንደደረሰች እርሴማ ተቀበለችት ። ወዲያው ጥሩ ወዳጆች ሆኑ ። ሙሉ ለሙሉ በለሚረካ ባህል ውስጥ ሰርገው የተለወጡት የዝናሽ ልጆችም የግደጣግቧት አዲስ ዘመድ ሆናላቸዋለች ። ሁሉም አድገዋል ። ስምረት ምንም ነገር ሳትረሳ በላስታወሰችት ገራማት ። የነገጹሕ ወላጆችም ደጋግመው አገኝተዋት እንደ ልጃቸው መሰላቸው ወደጥታል ። ከተወሰኑ የስልክ ወራዎች በኋላ የንጹሕን መለሳለበም ልብ ብላለች ። ለሳምንቱ መዉረሻ ልጆቿን ይዛ ስለምትመጣ በናፍቀትና ጊዜው ለልሂድ ብሏት እየጠበቀች ነው ። ወንድምና እህቷን ለማገኘት ።

ንጹሕ ከመጣች ጀመሮ ከምስጢርና ከእርሴማ ጋር ብዙ አወሩ፤ በነገሮች ላይ ተከራከሩ ። በሚቀጥለው ቀን ወደ ኦስቲን ከመመለሷ በፊት ከምስጢር ጋር ለብቻቸው ለማውራት ለቡና ወጡ ። ካንድያውያን ይዘው ብዙ አወሩ ።

"እስኪ እዩው ... አንቺም እሱም የከፈላችሁት ዋጋና ያላለፋችሁት ስቃይ እኮ ያለዋጋ አልቀረም ... እኔን እዩኝ ... የት ነበርኩ ... እናቱ ስትሞት ሟች ነበርኩ" ብናርም ኮሮ አትበዩው። አሁን አባቴን ብቻ ሳይሆን ራሴንም ነው ያገኘሁት። እህትሽን እያት እስኪ ... ልጆቼንም። ደስተኛ እናት ሆና ስታያት ... እስኪው ይሄስ ይሆን ነበር። የገነትን እናት ትዩ ተዋቡን ስታያቸው ደግሞ ... እስኪው ይሄ ሳይሆን ... ያባቢ መምጣት እኮ ... በጣም የብዙ ሰዎችን ሕይወት እኮ ነው የሰወጠው ... ስትል፤

"በፍጹም እንደሱ እስኪውም ... አይቺውም አላውቅም። ሁልጊዜም በራሱ ፍላጎትና ህልሜ በሚለው ነገር የሚነጻ ነበር የሚመስለኝ ... አሁን ማይጋድ ... በጣም ልክ ነሽ ..." ብላ ጸጥ አለች። የምስጢር ሴላሠውን 'እባቢ' ማለት ራሱ የሆነ ልትገልጽ የማትችለው ሰሚትን ፈጠረባት።

"እሺ ... አሁን አብረሽው ካለሽው ሰው ጋር ደስተኛ ናችሁ?" ስትላት ጸጥ ብላ ቀየችና ራሷን ነቀነቀች።

"ግን ... ደግሞ ከሱ ጋር ደስተኛ ስላልሆንኩ ወይም ከርሱ ጋር መሆን ስለማልችል ከሌላ ጋር መታረቅ አልብኝ ብዬ አላምንም ... ለዛውም ... እስኪው እስኪ ... ለሱም ቢሆን ሊደር አይደለም ..." አለችና ፊቷን ጭምትርትር አደረገችው።

"እሱን ተዩው ... እኔ የምለው ... በቃ አንድ ጊዜ ተገናኝና ... የሆነውን ሁሉ እንደገና አውራት ... ምናልባት እኮ ሁለታችሁም የሄዳችሁበት መንገድ ብዙ ነገር አስተምሯችሁዋል። ምን ያህል እንደተሰወጠ የሱን አውቃለሁ። ምንም ነገር ሳትወስኚ በቃ ዝም ብለሽ ላጭር ጊዜ ... ልጆቼም እሱንም አያታቸውንም ይዩ ... አታቲ እኮ እንዴት እንደምትንሰፈሰፍልሽ ..." ስትላት እምባዋ አመለጣት። እጇን እያሻሸች ጸጥ ብላ ጠበቀቻት። ምንም እፍ ያወጣ ውሳኔ ባታደርግም ገጹክ ወደ ሊትዮጵያ ላጭር ጊዜ ለመሄድ ልጋ ፈቃደኛ እንደሆነ ተረድታለች። የቀረውን ነገር ከአርሴማ ጋር አውርተው አንዳንድ እቅዶችን አወጡ። እሷም በዚያው የአያታቸውን ለቅሶ ለመድረስ፤ ልጆቹን ይዛ አብራችው ለመሄድ ወሰነች።

ምስጢር ወደ አሜሪካ ከሄደች በኋላ ከገጹክ ጋር ያለው ገንኙነት በፍጥነት እየተሻሻለ መምጣቱን ሴላሠውም ልብ ብሏል። በራሱ በኩል ያለፉት ወራቶች በህይወቱ ላይ ያሳደሩትን ሚናና ቀውስ ለማርገብ እየሞከረ ነው። ለረጅም ጊዜ የተለያቸውን ያባቱን ዘመዶች ሲጠይቅ ነው የከረመው። የጸጥታና የጥሞና ጊዜ ወስዶ ቀለል ያሉ ነገሮችን እያነበበ ጊዜ ያላልፋል። ተወት አድርጎት የነበረውን ዋናና ሩሣም ጀምሯል። በላምንት ቢያንስ አንድ ጊዜ ሳንቾ ጋሄዶ ይጠይቀዋል። ሲራዘን ሊያገኘው ደጋግሞ ቢሞክርም አሻፈረኝ እንዳለ ነው።

ቅዳሜ ከጠዋት ሩሣው ሲመለስ ቁርሱን እንደነገሩ ቀማምሶ መንገዱ ሳይወሰን ብሎ ተሰውጣ። የጠዋት ዋና እቅዱ ሳንቾ ጋ ለመሄድ ነው። አልፎ አልፎ እንደሚያደርገው ፈቃደኛ ከሆነ ሲራዘንም ሊያገኘው አስቧል። መዚናውን ካቀመ በኋላ፤ ለሚጠበቁት ልጆች አደራ ብሎ ባካበደው የተገጠጠውን ሱቶች እያለፈ

ሄደ = ሁልጊዜም ያንዱ መከራ የሌለው ሥራ መሆኑ ይገርመዋል ... ሆስፒታልም እስር ቤትም = ሆስፒታል ተረኛ ሆኖ ሥራ በገዛበት ሲደከሙ፤ 'ህመምተኛ ለመሆንም እኮ ተረኛ መሆን አለ' ብሎ ራሱን ራሱን ከማግረር ያትባል።

እንደ ሁልጊዜውም ሲሞክር ሲራክ ፈቃደኛ ሆኖ መጣ። ወደ እርሱ ሲመጣ ሲያይ ደስታና አለማመን ተፈራረቀበት። ጤጋ ብሎ ሲያየው የሚያውቀው ሲራክ አልመለሰውም። ራሱን ተላጭቶ ጤሙን አላድገታል። የበለጠ የከላ ይመስላል። ቁጣ ቁጣ ይለዋል። ከበቶ በለበሰው ልብስ ውስጥ ሲጠፋ የደረሰ ይመስላል። ድንጋጤና ደስታ ተቀላቅለውበት ሰላም ሊለው ሲል፤

"ቀይ እሺ ... ደግሞ ... አሁን ምን ቀረህ ... ተወኝ ሲሉህ አይገባህም እንደ አንተ። በማለትም ራሱህን እንደ ጻድቅ ማየትህን አታቀምም። ወንጀለኞችን ለመጠየቅ በየላምንቱ ከምትመላለስ ... ለምን የራሱህን ወንጀል ለማየት አትሞክርም። ታውቃለህ አይደል ... አንተ እዚህ አገር ባትመጣ ኖሮ ... እኛም እዚህ የተረገመ ቦታ እንደማንመጣ። አሁን ምን ቀረህ እሺ?" ብሎ በቁጣ እጁን እያወናጨፈ ወረደበት።

ትንፋሹን ለመሰብሰብ ጋብ ሲል፤ "እንዴት ነህ?" አለው ረጋ ባለ ድምጽ።

"ምናገባህ ... እንዴት ነህ ይለኛል እንዴ? ... እንዴት እንደ ሆነኩ ለማወቅ ትፈልጋለህ ... በዛኛው በር ዞረህ ግባና እዚህ ሦስት ቀን እደር ... ደግሞ ስምጅልሃለሁ ... ልትጠብሳት ያሰብካት ጅክ ... ልጅህ ሆኖ ተገኘች እሱ። እሱ እንኳን አያላፍርህም? አሳ ሲላው ሲሉህ ተሳስተዋል ... አንተን ሌላው ከሚሉህ ... ሌላ ዩር ሲሉህ ነበር የሚሻለው። ወይኔ ... ሲራክሻ ... ለሰራ አምስት አመት ... ኦ ኦ ..." አለና፤ ራሱን ይዞ ተቀመጠ። ሊያናገረው ቢፈልግም እንደገና ጨካኝ እንዳይጀምረው ፈራ። እሱ እየራሽ ሲለፈልፍ ባካባቢው ለጥያቄ የመጣው ሰው ሁሉ ዞር ዞር እያለ መረበሹን በሚያሳይ ግልምጫ ገረፋቸው።

"ስማ ... ሌላው ... እይ ... አሁን እዚህ ልብስ ውስጥ የምታየው አንተ የምታውቀውን ሲራክን እንዳይመስልህ። ኮምፒውተር ሌላ ሰው ነው ... እንኳን አንተ እኔም አላውቀውም። አንተም ያኔ የመሰልከኝ ጉብዙና ላገር አሳቢው ዳያስፖራው አይደለህም። እሱ እዚህ የማየው አውሬ ጭምብል ነው። በገዛ ጽሑፍህ በሰኔ ምን እንደምታስብና ባንተ አናሲሲስ ላንተ ምን እንደሆነኩ ተናገረኻል እኮ።

"አንተ ... የዛሬ ለሰራ አምስት አመት ... እካባቢ ሽሜ ነገር መሆንህ አይቀርም። እኔ ደግሞ የአርባ አምስት አመት ገልማሳ። እኔ ከዚህ ሳልወጣ ... ወይ እግዚር ወይ ካንሰር ካልገደለህ ... አንተንና ያጅን ባጃጅ ራስ ጠበቃ ... እንደ ጭዳዶ አንቂ ... እኔ ራሴ ነኝ ባንድ መቃብር ውስጥ ገን ለገን የምቀብራችሁ። ... ቀልዴን እንዳይመስልህ ... ደግሞ ከልብህ እንደምትፈራኝ አውቃለሁ። "ብሎ፤ ረዘም ሳለ ደቂቃ አፈጠጠበት። ምራቁን ወደርሱ አቅጣጫ ተፍቶ ከት ብሎ ሲስቅ ጠባቂዎች ይዘውት ሄዱ።

'እውነትም ሌላ ሰው ... ሲራክም ሌላ ሰው ሆኗል ... ወይ እስር ቤት' አለ በውስጡ። ትንሽ እረፍ ብሎ ሳንቾን እስጦርቱ ዘርሎ ጋር ረጋ ብለው ሲያወሩ ቀዩ።

ከሲራክ ጋር የተለያዩ ክፍል ሰላሉ እንደማይገናኙ ነገረው። ውጪ ሰላሉ ነገሮች የጠየቀውን ሲመልስበት ቀየ። “ሚስጥርም ከሰሞኑ እመጣለሁ እያለች ነው ... ምን ጥቂት ቀን ብላ እኮ ወር ሊሆናት ነው።”

“ዶክተር ሌላ ... እነ ንጹሕም ይመጣሉ ነው ያልከኝ?”

“እዎን ... የዝናሽ ልጆችም ይመጣሉ ...”

“እንዴት ነው ከንጹሕ ጋር ... ምንም ተስፋ የለም?”

“ብዙ ነገር ተበላሽቷል ... እስኪ እንገዳህ እናያለን”

“ልቤ ሁሉም ሰላም ይሆናል ነው የሚለኝ። ጽረ ... ባለፈው የነገርኩህ ነገር ደገሞ ... እየከረረ ነው። ትናንትም መጥታ ነበር ሰሚር ... ቤተሰብም አውቋል ነው የምትለኝ። ማመን ነው ያልቻልኩት። ሰው ውጪ ሆኖ ያልሆነለት ነገር ... እስር ቤት ድረስ ሰተት ብሎ ይመጣል። ቤተሰቦቿ እንተን ማውራት ይፈልጋሉ መሰለኝ ግን ...”

“ምን ችግር አለ ይምጡ ... ሽማግሌም መሆኑን ካስፈለገ አለን ... አሁን እኮ በቃ አለቀ ... ሶስት ወርም እይሞላም እኮ የቀረህ ልትወጣ” አለ፤ ደስታው እየፈነቀለው።

“እዎን የማያልቅ የለም አለቀ ... ካለፈ በኋላ ደስ ይላል። ይገርምሃል ... ተስፋ ውስጥህ ሲፈጠር ሁሉም ነገር ትርጉም ያገኛል። አሁን ኮሌጅ ያለሁ እንጂ እስር ቤት ያለሁ አይመስለኝም። መጀመሪያ ላይ ዓለም ላይ ላይ የተደፉችና ... የሆነ በትንሽ ብልቃጥ ውስጥ ዘገተውብኝ ሰው የማይደርስበት በረሃ ውስጥ የጣሉኝ ሆኖ ነበር የተሰማኝ። ወደዚህ ቦታ ሰገባና ጨርሼ ሰወጣ ሌላ ሰው ነኝ። የሚገርምህ ነገር እኮ በህልሚም በውኔም እሷ የኒ ትሆናለች ብዬ አስቤ አላውቅም ነበር። የሰው ምኞቱ የሚፈጸምበትን መንገድ እንድ አላህ ብቻ ነው የሚያውቀው። አሁን የኒ የፍቅር ህልም እስር ቤት ውስጥ ይሞላል ብዬ እንዴት ላስብ እችላለሁ?” አለ፤ ፊቱ እንደ ጠዋት ፀሐይ እየፈካ።

ሲሳሳቁና ሌሎች ጉዳዮችን ሲያወሩ ቀየ። ክርሱ ተለይቶ እየራቀ ሲሄድ ድብቅልቅ ባለ ሰሚት ተዋጠ። በሲራክ ላይ ያየው የፍርሃት ቅገሾችና የላንቾ የስኬት ህልም የፈጠረበት ደንጋራ ሰሚት። ሁለቱንም መጀመሪያ ሲያገኘቸው የነበረው ሁኔታ ትዝ አለው። አሁን ሁለቱም ሌላ ሰው ሆነዋል። እሱ ራሱ እነሱን ሲያገኘቸው ከነበረው ፍጹም ሌላ ሰው ሆኗል። እናቱ ቤት ሲደርስ እነ ምስጢርን ለመቀበል ሽር ጉዳ ቤቱን አድምቆታል።

የመምጫ ሰዓታቸው ሲደርስ አየር ማረፊያ ቀደም ብለው ተገኙ። እቃቸውን ተረክበው ከውስጥ ሲወጡ መጨዎቹ ከተቀባዮቹ በቁጥር እያንሱም ነበር። በሰላምታና በመሳሳም ... በመላቀስና በመተቃቀፍ እካባቢውን አደመቁት። ምስጢር ወደዘር ዘምዘምን፤ ሲስተር ዘቢባን፤ አያቶቿንና የላንቾን ያክስት ልጆች እያቀፈች ሰላም ስትል ሌላውን ነገር ረስታው ነበር። እርሴማና ዲንላ አባታቸውን ሲያገኙ ደስ ቢላቸውም የእንግድነት ግራ መጋባትና ገታ ያለ ሰሚት ሲያላዩ ውስጡን ቀረቀረው።

የዝናኸን ልጆች እናታቸው አርሴማ ላይ ተለጥፈው ሲያዩ የሌላው እናት ልጆቹን በጥፋት ለመውሰድ ሲወስኑ የነበረው የቤተሰብ ስብሰባ ትዝብ ይሆናል። እኔ ተሰማቸው። ገጹክ ሁሉንም ሰላም ስትል የማታውቀውና የረሳቸው ጥልቅና የጥቀሱ ስሜት በውስጡ ያለፍ ነበር። ከሌላው ጋር ሰላም ሲባባሱ ሁለቱም የተደበላበቱ ስሜት ነበራቸው። እንደኛው አንዱን እንዴት እንደሚቀበል እርግጠኛ አሰማሁ። የገንኙነታቸው በም የለኸነትና በመሃል የተፈጠረው ተስፋ ተቀላቅሎ በደመናዬ ተቃቅረው ያለ ቃል ሰላምታ ተሰጣጡ። ደህንነታቸውን ተጠያይቀው ራሳቸውን በሰጪ ገርገርና ማዘጋጀት መሃል ይበቃው ስሜታቸውን ማረጋገጥ ቻሉ።

ምሳ ተበልቶ ሁሉም አረፍ አረፍ ማለት ጀመረ። አርሴማና ምስጢር ተመክከረው ገጹክ ከሰዓት በኋላውን ደክሟት ስለነበር ተኝታ አላሰፈች። ከሌላው ጋር ሰብቻቸው ራት እንዲወጡ ሺራቱን ደውለው ቦታ ያዙላቸው። ምስጢር ደግሞ ከአርሴማ ጋር ወደ ማታ ላይ ልጆቹን ሁሉ ይዘው ወደቧ ቤት ወሰደዋቸው ሲሄዱት አመሹ።

ለእራት ወደ ምግብ ቤቱ ከመግባታቸው በፊት በላውንቶ ውስጥ ቁጥ ብለው ወሬ ጀመሩ። በሰራሳቸው እንዴት እንደሚያወሩ ተቸገረው ጸር ጸር ሲሉ የተወሰኑ ደቂቃዎች አለሩ። ሌላው ሀሳቡን ሰብሰበ።

“እንዴት እንደምነገርሽ አላውቅም። ምናልባት ሚስጥር ነገራችሁት ብዙውን ነገር። በለፋት ወራት በከባድ ሁኔታ ውስጥ ነበር ያለፍኩት። እንደም ብዙ ነገር እንዳለፍሽና ብዙ ሰቃይ እንዳየሽ አውቃለሁ። በጣም አዝናለሁ። ለሆነው ነገር ሁሉ ጥፋተኛው እኔ ነኝ። በራሴ ሀሳብ ተውጤ ... ላንቺ ስሜትና ፍላጎት ዓይኔን በመጨረሷ ይቅርታ። አውቃለሁ አሁን ለሁሉም ነገር ገቢው አልፏል ... ግን ...” ብሎ ዝም ሲል፤ ጸጥ ብላ እያየችው ጣቷን ማፍተላተሏን ቀጠለች።

ንግግሩን ቀጥሎ “መጀመሪያ አብረን ሰንሆን ... ከዚያም ለመጋባት ሰንወስን የጠየቅሽኝ እንድ ነገር ብቻ ነው ... የተረጋጋና የማይለያይ ቤተሰብ እንደምትፈልገኝ ... እንደ ወላጆችሽ ካገር አገር መንከራተትና ቤተሰብሽን በዚያ ውስጥ ማላለፍ እንደማትፈልገ ... ቃል ገብቼልሽ ነበር ... ግን ያንን ማድረግ አልቻልኩም ...” ብሎ፤ እንደዚህ ዝም አለ። ጸጥ ብላ ትሰማዋለች ... ሌላው አልመሰልሽ አላት ወይም የድሮው ሌላው ሆነባት።

“እኔ ዊይስ ... ከዚህ በኋላ ... እንቺ የፈለግኸውን ብትወስኝ ጥፋቱ ያንቺ ላይሆን የእኔ ነው። ግን ቢያንስ ከልጆቼ መራቅ አልፈልግም። እዚህ ያለውን ነገር ሁሉ እነርሱ አድገው ራሳቸውን እስኪቸሉ ለማቀም መሰናበት። ለመኖር የምትወስኝበት እካባቢ መሆን አትላለሁ።” ሲል፤ ፊቷ በሀዘንና በርህራሄ ስሜት ታጠበ። ለማውራት ብትፈልግም አልቻለችም።

“እኔም ላቡብ ነበር ... በተለይ ምስጢር ከመጣች በኋላ። ብዙ ያላየሁሃቸውን ነገሮች አሳየችኝ። እኔ ያልኩት ይሁን በሚለቱ እንዲ ... ቤትህ ከምትወደው ሰው ጋር የጋራ ህልምን የምትኖርበት ሁኔታ ነው እንዲ ቦታ ወይም ሀገር አይደለም። ወሬ

በመስማት ባላደረከውና ባልሆነ ነገር ስለጠረጠርኩህ ይቅርታ እድርገልኝ። ብቸኝነቱና የሰማሁት ወሬ ደገጥ ማድረግ የማልፈልገውንና የሌለብኝ ነገር ውስጥ እንደገባ እድረገኝ። በራሴ በጣም ነው... የማ... ፍ... ረ" ብላ፤ ማልተሰ ስትጀምር እጅግ ያዛቸው። "እደ እም ሶሶሪ..." ብላ፤ እንዳቀረቀረች በረጅም ተነረባች።

"እዚህ ሁሉ ውስጥ እንድትገቢ ፈተና ውስጥ የመመርኮሽ እኔ ነኝ..." ሲል፤

"ከዚህ የተሻለ ማሰብ ነበረብኝ..." አለች፤ ገዢ ባለ ድምጽ።

በጓፎው በር ወጥተው በውሃ ፈፍተው አጠገብ ተቀምጠው ብዙ አወሩ። ያለፋባቸውን ነገሮች ያለምንም መደበበቅ እንዳቸው ለሌላቸው ሲናዘዙ ረጅም ሰዓት ወሰደባቸው። ወደ ምግብ ቤቱ ሲሄዱ ከምሽቱ አንድ ሰዓት ሆኖ ነበር። ምግቡን እዘው ቀለል ያለ ወሬ ሲያወሩ ቀዩ። ወደ ቤት ሲሄዱ ቀጥሎ ምን እንደሚሆን በገልጽ ባይነጋገሩም አቅጣጫው ግን ገልጽ ነበር።

ከሦስት ቀን በኋላ ነበር ያለ የሌላ አቅሙን ሰብስቦ "ንጹ ... አንድ እድል ብትሰጠኝ ... ሁሉንም ነገር ትቼ መጀመሪያ የገባሁልሽን ቃል ለመፈጸም የምር ... ማድረግ እችላለሁ ... እዚህ ያለውን ነገር ትቼ መሄድ ... ምንም ነገር..." አለ፤ እጅግ ይዘ።

"እሁን ... ሁሉም ነገር ገብቶኛል ... ሀገር ሰው ነው ... ቤት ፍቅር ነው ... ምች ለሌላው መኖር ነው። ሁላችንም እዚህ መኖር እንችላለን። የጀመርኩቸው ሥራዎች የትኛውም አይቋረጥም። እኔም ከገንህ ነኝ" ስትለው ጆሮውን ማመን አቅተት አተኩር እያት። "የምራን እኮ ነው ሌላ ... በቃ ... በሚስጥር ውስጥ ሁሉንም ነገር አይቼዋለሁ ... ገነትን ... የጋሽ ዲንሳን አደራ ... ሁሉንም ... የሰው ሕይወት በምችቶ ላይ ሳይሆን በህልሙ ላይ ሲመሰረት ነው ... ትርጉምም ጥቅምም የሚኖረው" ብላ፤ አቀፈችው።

ከሁለት ሳምንት በኋላ አርብ ቤተሰቡ ሁሉ ተሰብስቦ እንደሚሰጠር ቤት አደረ። ማታ ሲጫወቱ ብዙ ሰላመሹ ሰጪ ሁሉ በእንቅልፍ መዳፍ በር ወድቀ ተረፍሮኋል። አሰራ አንድ ሰዓት ተኩል ማለዳ ሲሆን ሌላው ካልጋው ውስጥ ቀስ ብሎ ወጣ። ገዚህ የሰላም እንቅልፍ ውስጥ ገብታ ትዋኛለች። እንደ ለመደቸው በደረቷ ነው የተኛችው ትራሱን አቅፋ። እግሮቿ ተገልጠው ስለነበር ቀስ ብሎ ባቷ ላይ ሳም አደረጋትና አለበሳት። የሰፖርት ቱታውን አጥልቀ ቀስ ብሎ የመኝታ ቤቱን በር ዘገቶ ወጣ። ሚስጢር ቀድሞው ወጥታ መኪናዋን አሥነሰታ እየጠበቀችው ነበር።

መስቀል እደባባይ ሲደርሱ መኪናቸውን አቁመው ወደ ደረጃዎቹ ላይ ወጡ። ለምስጢር የመጀመሪያዋ ... ለርሱ ግን ብዙ መቶኛ ጊዜው። ፀሐይ ባትወጣም ያነጋጉ ፈገግታ አካባቢውን ደስ የሚል ብርሃን አርከፍከርበታል። ድምፅም አጥታም አለ። ቅዝቅዝ ያለ ሰስ ንፋስ ቢኖርም ንጹሐ የጠጥት እየር በሳምባ ውስጥ እንደ ንጹሐ ማር ጣፍሶ ይገባል። ገን ለገን ሆነው፤ ዱብ ዱብ እያሉ መሮጥ ሲጀምሩ ሊገልጸው የማይችል ደስታ በውስጡ ኖሮ።

"ልጅ ሆኜ ካባቱ ጋር ... ቅዳሜ ቅዳሜ እዚህ እንቀርም ነበር ... ልክ እንደዚህ እንሮጥ ነበር ..." አለ፤ ትከሻዋን በትከሻው ላመል ያህል ገፋ እያደረገ።

"ማን ነበር ቀድሞ የሚደክመው?"

"ብረት ነበር እሱ ... ሮጦም ዋኝቶም አይደክመውም ..."

"ከኔና ካንተስ ማን ቀድሞ ይደክማል?"

"እኔም እንዳባቱ ከብረት የተሰራሁ ብረት ነኝ?"

"እስኪ እያብረቱ የብረት ልጅ ይታያሉ ..." አለችና፤ ፈጠን ብላ ስትሮጥ በሷው ፍጥነት ተከተላት። ትንፋሷም ሆነ ፍጥነቷ ከገመተው በላይ ነው። ቀድሞ ደክሞት በረጅሙ ተንፍሶ እጆቿን በጉልበቱ ላይ አደረገና ላቡን እያንጠፈጠፈ ከላይ ሲተነፍስ፤

"ብረት በሽከላ ተሸነፈ ..." ብላ፤ ትንፋሷ እየተቀራረጠ ስትስቅ፤ እጁን እንስቶ መሸነፉን አመነ።

ትንሽ ካረፉ በኋላ ፈጠን ባለ ርምጃ እየሄዱ፤ "የሰው ህልም የሚፈጸምበት መንገድ ሁሌም ይገርመኛል ..."

"እንዴት?" አለችው ቀና ብላ።

"እርሴና ዲንሱ አድገው ... ልክ በልጅነቱ እኔ ከእባቱ ጋር እንደምናደርገው የሚሮጡበት ቀን ይናፍቀኝ ነበር። እነርሱ ሲያድጉ እኔ እንዳላረጅ ነበር ፍርሃቱ።"

"እሁን ላለማርጀትህ እርግጠኛ ነህ?"

"ቢያንስ ብትር ምርኩዝ እያስፈልገኝም።" ቀስ በቀስ ደረጃዎቿን ጨርሰው ወደ ታች ወረዱ። አረፍ ለማለት ብለው ደረጃዎቹ ጫፍ ላይ ደገፍ ብለው ተቀመጡ። ፀሐይዋ ድምቀትና ሙቀቷ እየጨመረ ነው።

"ከላንችም ጋር እዚሁ ለሩጫ መጥቼ ነበር የተገናኘው። ትናንት ይመስላል የጊዜው አፈጣጠን ..." አለ፤ ፊቱ ላይ የትዝታ ጉዞ እየተነበበ።

"እንድ ቀን ሦስታችንም እየሳቅን እዚሁ እንደምንሮጥ ይታያል። ሁለት ወር አይደል የቀረው...?" አለች፤ ከተቀመጠችበት ብድገ ብላ ፊቱ እየቀመች።

"አዎን ... አይሆንም ..." አለ፤ ሁለት እጃቸውን እያጋጩ።

"እንድ ነገር ብጠይቅሽ ..." ብሎ ሲያንገራገር፤

"የፈለከውን ... ምን?" አለች ልቧ ስቅል ብሎ።

"ያኔ የታመምሽ ጊዜ ... ሙሉ ለሙሉ ከመንቃትሽ በፊት ለላንች ሰላለሽ በሚት አልፎ አልፎ ታወረ ነበር ..." ሲላት እንደማፈር ብላ፤

"ምን አልኩ ... ምን አልኩ?" አለች።

"እሱን እኔ ከምነገርሽ ... እንቺ ስለርሱ የምታስቢው ምንድነው?" ሲላት፤ ከፊት ለፊቱ መሬቱ ላይ በጽዊ ወደ ጓላ ተደገፋ ተቀመጠችና ሰማይ ሰማይን ማየት ጀመረች።

"መጀመሪያ ያልኩትን ንገረኝና"

"ባጭሩ ማግባት የምትፈልገው እሱን መሆኑን ... እንደዚህ አይነት ነገር ..."

"እቤት እቤት ... አልወጣኝም ..."

"እሺ ንገረኝ ... እንቺ ምንድነው የምታስቢው?"

"አይ ቲንክ ... ለመጀመሪያ ጊዜ እውነተኛ ፍቅር የያዘኝ ከላንቶ ይመስለኛል። እሱ ግን ምን እንደሚያስብም አላውቅም። አይ ዶፕ ..."

"ሚስጥርዬ ... ላንቶ ላንቺ አይሆንሽም።"

ፍንጥር ብላ ከተቀመጠችበት ተነሳችና፤ "ለምን...? ለምን...?" አለች።

"እመኚኝ ላንቶ ጥሩ ጓደኛሽ ... ጥሩ ወንድምሽ ብቻነው ሊሆንሽ የሚችለው።"

የበለጠ ጠጋ ብላ ጓደን ጓደኑን እያየች፤ "ምን ያንስጥል እሱ? ለምንድነው የማይሆንኝ ... ስለርሱ እንደዚህ እንደምታስብ አላውቅም ነበር" አለች፤ ላንቶ ላንቺ ያንስሻል ... ወይም ላንቺ እይሰማማሽም እንዳለ ተረድታው።

"ሚስጥርዬ ... እንድትገኝብኝ አልፈልገም ... የምነገርሽ ነገር እኔ በለ ላንቶ ካለኝ አመለካከት የመነጨ አይደለም።"

የያዘውን እጇን አስለቀቀችውና፤ "ታዲያ ምንድነው? ... ለኔ ከሱ ሌላ የተሻለ ሌላ ሰው በዚህ ዓለም ላይ የለም። ጠንካራ፤ ጨዋ ደግና የሕይወትን ብዙ ገጽ በልጅነቱ ያየ ልጅ ነው። ደግሞ ትንሽ ጊዜ ከሰጠሁት አሁን እንኳን ሰሜቱ ባይኖረው በጊዜ ውስጥ ሊወድኝ እንደሚችል አውቃለሁ" አለች፤ ቁርጥ ባለ ድምጽ።

"እንቺ እንደምትወጁው አውቃለሁ ... እሱ ግን በዛ መንገድ አይደለም የሚወድሽ።"

"አላምንም ... አላምንም ... የፈለገ ቢሆን ... ራሴ እናገረዋለሁ።" ለማልቀስ ዳዳት፤ ከንፈርቿ ተንቀጠቀጡ።

"አይሆንም ቢልስ?"

"አይልም ... ከምታምነው በላይ ላንቶን አውቀዋለሁ" ብላ፤ የረጠቡ ጓደኛቿን ስትጠራርግ ብታሳገዝውም እውነቱን ሊነገራት ወሰነ።

"እሺ ... እውነቱን ለንገርሽ ... ላንቶ የሚወዳት ሌላ ልጅ አለች። ሃይ ስኩል ሆና በየቀኑ ታክሲ የሚያመላልሳት የሊሴ ተማሪ ነበረች። ከፈረንሳይ እገር ሆና ብዙ ትደውልለት ነበር። አልፎ አልፎም እየመጣች ትጠይቀው ነበር። ባለፈው ወር ነው ከእስር ቤት ሲወጣ ሊጋቡ የወሰኑት። ቤተሰብም ስልፈዲ አውቋል።"

"አላምንም ... ተስፋ እንደቀርጥህ ነው። ደግሞ... የፈለገው ቢሆን እኔ ለሱ ያለኝን ስሜት እንገረጥለሁ። ውሳኔው የራሱ ነው። ... ሕይወቴን ሙሉ ሲቀጫኝ አልኖርም ..." ብላ አኮረፈች። ልታለቅስ ፈለገች። ልታምነው ገን አልፈለገችም። የሳይኮሎጂ ጨዋታ መስሎ ታያት፤ ቢሆንም ተመኘች።

"ስለዚህ ማስረሻና ሲራዝ ታዲያ ምንድን ነበር ጥፋታቸው?" አላት፤ ኮስተር ብሎ።

"ምን ለማለት ነው...?" አለች፤ ቀጣም ደንገጥም ብላ።

"ሚስጥርዬ ... ፍቅር ... በልመና ... በማስፈራራት ... በማሳወቅ ... በአንድ ሰው ጠንካራ ስሜትና ፍላጎት ላይ ተመሥርቶ ሊፈጠር አይችልም። ፍቅር በሁለት ሰዎች በጎ ፈቃድ ብቻ የሚፈጠር የሁለትዮሽ መንገድ ነው።"

"እምቢየው ... አልፈለገም" ብላ፤ ፈንጠር ብላ ተቀመጠች። እምባዋ እንደገና አፋፍላይ ደርሷል። አሁንም ውስጧ ነገሩን ሊቀበለው አልቻለም። በማታውቃት ልጅ ላይ ቀናችባት። ተስፋ ብትቀርጥ ልጋ ሰራ የሚያቀም መሰላት። "እኚ ለምንድነው ... ይሆናል ብዬ የማለበው ደህና ነገር ሁሉ የሚበለሻኸው ... ይሄኔ የማንም ሉዘር ቢሆን ኖሮ ... ቀይ እኚ ታዲያ ለኔ የሚሆን ሰው ማነው?" አለች፤ እንዳመጣላት ውስጧ ያለውን ህመም ለማስታገስ።

ወደ እርሷ ጠጋ ብሎ ተቀምጦ እጁን ትከሻዋ ላይ ጣል አድርጎ ጥቂት ጸጥ ብሎ ቀየ። "ያንቺ የሚሆነው ሰውማ...?" ሲል፤ መልሱን ንገረኝ በሚል ዓይነት ቀና አለች።

"ሌላ ... ሰው"

"እኚ ... ታዲያ የት ነው ይሄ ሌላ ሰው ያለው?"

"ሌላ ቦታ" ሲል እየተለደባት እንደሆነ ገባት።

"ኸረ ባኮት ... ታዲያ መቼ ነው ይሄ ሌላ ሰው እኔ ጋ የሚመጣው?"

ጉንጧን ቀንጠጥ አደረጋትና፤ "ሌላጊዜ ..." ሲል መላቅ ጀመረች።

"እኚ ሌላሰ ... የቀረ ሌላ ነገር የለህም?" አለችና ትከሻው ላይ ተደገፈች። ጸጉሯን እያሻሸ ገምባሯ ላይ ሳም አደረጋት።

"የቀረ ነገር? ... ህም...ም ... የቀረችው እንዲት ነገርት ናት ... እሷን ልነገርሽ አልችልም ... የሌላ ሰው ሚስጥር ናት።"

"ሚስጥረ ሌላሠው?" አንገቱን እቅፋው ጸጥ አለች።

"እምን የኔ ልጅ... አንቺ!" እንደገና ከገንባሯ ዘፍ ብሎ ራሷን ከጸጉሯ ሳም አደረጋት።